

SIGILLVM ACADEMIAE HARVARDIANAE IN NOV ANG
CHRISTO ET ECCLESIAE
VE RI TAS

FRIESCH WOORDENBOEK

(LEXICON FRISICUM),

BEWERKT DOOR

WALING DIJKSTRA

te Holwerd,

EN

Dr. F. BUITENRUST HETTEMA,

Leeraar aan het Gymnasium te Zwolle,

BENEVENS

LIJST VAN FRIESCHE EIGENNAMEN,

BEWERKT DOOR

JOHAN WINKLER,

te Haarlem.

UITGEGEVEN INGEVOLGE BESLUIT DER STATEN VAN FRIESLAND, ONDER TOEZICHT VAN DE DOOR DE GEDEPUTEERDE STATEN BENOEMDE COMMISSIE, DE HEEREN:

J. VAN LOON Jz., *Lid van de Gedeputeerde Staten van Friesland,*

en **Mr. Ph. VAN BLOM,** *Raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden.*

LEEUWARDEN,

MEIJER & SCHAAFSMA.

FRIESCHE NAAMLIJST

(ONOMASTICON FRISICUM)

DOOR

JOHAN WINKLER.

LEEUWARDEN,
MEIJER & SCHAAFSMA.
1898.

1896, Sept. 18 - 1900, Oct. 16.
Subscription fund.

INLEIDING.

De eigennamen der Friezen, zoowel hunne mans- en vrouwen-voornamen, als hunne geslachts- en plaatsnamen, vertoonen zeer veel bijzonders, zeer veel eigenaardigs, waardoor zij veelal aanmerkelijk verschillen van de eigennamen der andere Nederlanders, der andere Germaansche volken in het algemeen.

De Friesche namen hebben dan ook, sedert de 16e eeuw, veelvuldig de aandacht getrokken en de belangstelling gewekt van geleerden en navorschers op het gebied der taal- en volkenkunde; eenigen van dezen hebben min of meer uitvoerige, maar toch in geenen deele ook maar eenigermate volledige lijsten van die namen samengesteld. Maar die lijsten zijn slechts dorre opsommingen van namen, meer niet. Ze zijn zonder nadere aanduidingen, en zonder veel oordeel samengebracht, waar bij dan ook de oorsprong der namen, hunne oorspronkelijke, volledige vormen, hunne vlei- en verkleinvormen, hunne afleidingen tot geslachts- en plaatsnamen, het onderlinge verband dat er tusschen de verschillende namengroepen bestaat of ook niet bestaat, volstrekt niet in het licht gesteld wordt, noch tot gelding komt. Eerst in deze eeuw verscheen een eerste werkje, dat op eenigermate wetenschappelijke wijze, zij het dan ook nog slechts uiterst oppervlakkig, de Friesche namen behandelt. Het is opgesteld door Prof. **Ev. Wassenbergh**, Hoogleeraar te Franeker, en komt voor, onder den titel *Verhandeling over de Eigennamen der Friesen*, in de *Taalkundige Bijdragen tot den Frieschen tongval*, Leeuwarden, 1802. In deze verhandeling worden ook de Friesche naamlijsten uit vorige eeuwen, die van **Ubbo Emmius**, van **Hundius**, van **Boegherman**, vermeld, overgenomen, en nader besproken.

Verder zijn in de verschillende jaargangen van het tijdschrift *De Navorscher* en ook in die van den *Frieschen Volksalmanak* onderscheidene kleine opstellen over sommige bijzondere Friesche namen opgenomen, die grootendeels door mij zelven geschreven zijn. Eenigszins uitvoeriger zijn in het tijdschrift *De Vrije Fries*, deel XIII en XIV, sommige Friesche namen, vooral geslachtsnamen, behandeld, in een opstel van mijne hand, *Een en ander over Friesche Eigennamen*. Ook vindt men in mijn werk *De Nederlandsche Geslachtsnamen*, Haarlem, 1885, vele zaken vermeld en behandeld, die in het bijzonder op Friesche namen rechtstreeks betrekking hebben. Dit is eveneens het geval met het voor Friesche namenvorschers allerbelangrijkste hoofdstuk over *Zaansche Eigennamen*, voorkomende in het werk van **Dr. G. J. Boekenoogen**, *De Zaansche Volkstaal*, Leiden 1897. Eindelijk bevat het werk *Nomina geographica Neerlandica*, Amsterdam, 1882 en vervolgens, nog eenige opstellen, door mij geschreven, over Friesche plaatsnamen, en in het bijzonder eene uitvoerige, en leerrijk toegelichte lijst van oude *Friesche Plaatsnamen, tegelijk eene bijdrage tot de oude aardrijkskunde van Friesland*, geschreven door **Dr. F. Buitenrust Hettema.**

Ook mogen hier niet onvermeld blijven drie werken van Oost- en Weser-Friezen; namelijk een van **Bernh. Brons Jr.**, *Friesische Namen und Mittheilungen darüber*, Emden, 1877, dat uitvoerige lijsten van Friesche eigennamen bevat, hoofdzakelijk uit Oost-Friesland; een van **Dr. Karl Strackerjan**, *Die Jeverländischen Personennamen mit Berücksichtigung der Ortsnamen*, Jever 1864, 't welk van groote geleerdheid en navorschingsijver getuigt.

En eindelijk een opstel van **Aug. Lübben**, *Einiges über Friesische Namen*, voorkomende in **Haupt's** *Zeitschrift für Deutsches Alterthum*, 1856.

Ten slotte moet hier nog genoemd worden een boek, waarin ook de Friesche namen en naamsvormen bijzonderlijk behandeld worden (in het hoofdstuk *Ueber besondere Friesische Namensformen und Verkürzungen*); namelijk **Dr. Franz Stark**, *Die Kosenamen der Germanen*, Weenen, 1868. In dit werk worden de eigenaardige algemeen Germaansche en bijzonder Friesche vleivormen der oorspronkelijk volledige namen duidelijk in het licht gesteld.

De eigenaardigheden en de bijzonderheden, die de Friesche eigennamen kenmerken, zijn geenszins uitsluitend aan die namen op zich zelven verbonden, noch ook aan die namen alleen, maar zij hebben hunnen oorsprong en zij staan geworteld in de eigenheden van de Friesche taal in het algemeen. In der daad, die bijzonderheden der Friesche namen, b.v. de zoo uiterst talrijk en algemeen vertegenwoordigde vleivormen en ingekorte vormen, de verkleinvormen, zoo oude als nieuwe, op *se*, *te* en *le*, op *tse* of *tsje* en *ke* uitgaande, bij mans- en bij vrouwennamen; de oude en nieuwe patronymicale en tweede-naamvalsvormen, op *inga* (*enga*), op *a*, *sna* en *sma*, *en* en *s*, en tevens de van plaatsnamen afgeleide vormen op *stra* uitgaande, bij geslachtsnamen; eindelijk bij plaatsnamen de uitgangsvormen op *gea* (ga), *um*, *terp*, *wier*, *pôlle*, *tsjerke* (kerk), *syl* (zijl), enz. inderdaad, al die bijzonderheden zijn uit de eigenheden der Friesche taal zeer gereedelijk te verklaren. Waar die verklaring gevoegelijk met enkele woorden bondig geschieden kon, vindt men ze dan ook zooveel mogelijk in deze Naamlijst vermeld. En anders blijkt de oorsprong en de beteekenis der namen, even als hun samenhang met andere verwante namen, den opmerkzamen gebruiker der Naamlijst voldoende, door de plaats die de namen innemen, door het verband waarin ze in de verschillende kleine namengroepen geplaatst zijn; en ook door de verwijzingen, die er bij aangeteekend staan. Bovendien vindt men bij sommige, om de eene of andere reden bijzondere namen (b.v. *Miesterhûs*, *Sjoerd*, *Adelen*, *Andries*, *Asinga*, *Arendstún*, enz.) veelvuldig eene korte, nadere verklaring gevoegd.

Evenmin als de Friesche taal, oudtijds geenszins, en ook heden ten dage nog niet, uitsluitend eigen was en is aan Friesland tusschen Flie en Lauwers, zoo min zijn ook de Friesche eigennamen, uit die taal voortgesproten, uitsluitend beperkt tot het hedendaagsche Nederlandsche gewest Friesland. Integendeel. Immers komen zij eveneens voor, zij het dan soms ook in min of meer gewijzigde vormen, in de andere Oud-Friesche gouwen, dus in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland), Groningerland, Oost-Friesland, Weser-Friesland ([1]), Noord-Friesland, enz. Evenwel, gelijk de Friesche taal in het Nederlandsche gewest Friesland nog heden, als van ouds, hare grootste ontwikkeling, ook hare grootste

---

([1]) Het is hier de plaats om aangaande de benaming Weser-Friesland eenigen naderen uitleg te geven. Die naam toch is in Nederland weinig bekend en weinig in gebruik. Men verstaat er onder al die Friesche gouwen, die, oostwaarts van de oostelijke grenzen van Oost-Friesland, en onmiddellijk hier aan palende, rondom den zeeboezem de Jade, en aan beide oevers van den breeden mond der rivier de Weser gelegen zijn, noordoostwaarts zich uitstrekkende tot aan den mond der rivier de Elve, bij Cuxhaven en Ritsebüttel. Die gouwen hebben eene Friesche bevolking, en de Friesche taal was daar, in de middeleeuwen, en nog daarna, even als ook in Oost-Friesland, natuurlijker wijze de eenige volksspreektaal. In sommige streken aldaar leefde het Friesch nog tot in de vorige eeuw, in den mond des volks, even als tot in de laatste helft dezer eeuw op 't eiland Wangeroog, en tot heden in het Sagelterland, beiden deel uitmakende van Weser-Friesland. De gouwen, die gezamentlijk Weser-Friesland vormen, zijn bij namen: Jeverland en Butjadingerland (in de middeleeuwen Wangerland, Ostringen en Rustringen genoemd), Stadland, Stedingerland, Oosterstade, 't Land Wührden, Fieland en 't Land Wursten of Worthsaten, die allen aan elkanderen grenzen en een, in aardrijkskundig, natuur- en volkenkundig opzicht samenhangende landstreek vormen, waar dan nog het afzonderlijk gelegene Sagelterland, als een aanhangsel bijkomt, en het eiland Wangeroog, in de Noordzee. Deze gouwen maken allen deel uit van het Groot-Hertogdom Oldenburg, met uitzondering van Oosterstade, Fieland en 't Land Wursten, die tot Hannover behooren.

zuiverheid, eigenheid en waarde, en tevens hare grootste verbreiding heeft, meer dan in de andere gouwen, zoo zijn ook in Nederlandsch Friesland de Friesche eigennamen het menigvuldigst en het bijzonderst in hunne vormen, ook het meest verspreid en het meest in gebruik, van ouds her en nog heden ten dage.

De namen die deze Lijst vormen, zijn namen die eigen zijn aan mannen en vrouwen, aan maagschappen en aan plaatsen, in het hedendaagsche Nederlandsche gewest Friesland levende en bestaande, of die daar oudtijds geleefd en bestaan hebben. Die namen maken niet slechts het hoofdbestanddeel uit van de Lijst, in de eerste plaats — zij vormen ook deze Lijst, in eigenlijken zin, tot een afzonderlijk en op zich zelf staand, volledig *Onomasticon Frisicum.*

In de tweede plaats zijn ook Friesche namen uit de andere Friesche gewesten, hiervoren opgenoemd, in deze Lijst opgenomen; maar dit toch slechts in zoo verre als die namen betrekking hebben, of oorspronkelijk eenzelvig zijn met, of verwant aan Friesche namen in dien bijzonderen zin, die in de vorige alinea is aangeduid. Ook namen uit andere Nederlandsche gewesten, zoo uit Holland als uit Vlaanderen, zoo uit Gelderland als uit Brabant, en zelfs namen uit andere Germaansche landen, b.v. uit Engeland, Duitschland, en de Oud-Nederduitsche deelen van Frankrijk (Artesië), eveneens uit Skandinavië — voor zoo verre namelijk zulke namen dienen kunnen ter aanvulling of ter verklaring van den oorsprong of van de verspreiding der Friesche namen, zijn in deze Lijst, spaarzaam en slechts daar waar het bijzonder te pas kwam, al mede als toevoegsel vermeld. Dit alles steeds met aanduiding der landen en gouwen, waar ze voorkomen of waaraan ze eigen zijn. Maar de echt Friesche namen, die de Lijst in eigenlijken zin uitmaken, zijn als zoodanig niet noodeloos nader aangeduid, tenzij dan als bij uitzondering, als zij aan enkele plaatsen (Hindeloopen), eilanden (Ter Schelling, Ameland, Schiermonnikoog), of streken (de Zuidwesthoek, de Zuidoosthoek, het Bildt) bijzonder eigen zijn. De namen, die niet nader zijn aangeduid, of waar niets bij aangeteekend staat, moeten beschouwd worden, als in het algemeen eigen te zijn aan het Nederlandsche gewest Friesland.

Oudtijds, toen de Friesche taal in hare eigenheden, in hare eigene klanken en eigene vormen, en in de eigene plaats die zij inneemt tusschen de talen der andere Germaansche volken, weinig of ook in het geheel niet bekend was bij de geleerden buiten Friesland, en veel minder nog bij de ongeleerden, heeft men wel gemeend, en dit ook verkondigd, dat de bijzonderheden der Friesche namen slechts te verklaren waren door aan te nemen dat die namen van Hebreeuwschen, van Trojaanschen, van Griekschen of van Romeinschen oorsprong zouden wezen. Dit behoeft heden ten dage geene wederlegging meer. Maar dat de Friesche namen zuiver Germaansch zijn, en in hun oorspronkelijk wezen niet verschillen van de namen der andere Germaansche volken, dit is nog geenszins van algemeene, en nog geenszins van voldoende bekendheid. De waarheid echter dezer stelling, die trouwens door geenen geleerde meer zal worden bestreden, blijkt ruimschoots uit deze Naamlijst, en wel in de eerste plaats uit de volledige, of anders slechts weinig ingekorte, slechts weinig versletene mans- en vrouwennamen. Als voorbeelden van dezen kunnen hier worden aangevoerd de mansnamen, zoo verouderde en niet meer gebruikelijke, als die nog hedendaags in volle gebruik zijn: *Adelbald* (in versleten vorm *Albad*, *Albet*), *Adelbric*, *Adeldag*, *Adelric*, **Adger** (voluit Aldgar), **Adser**, Aeldert (in Nederlandsche spelling **Aaldert,** oorspronkelijk Adelhard), Aeldrik (in Ned. spell. **Aaldrik,** oorspronkelijk Adelrik), Aelwyn (in Ned. spell. **Aalwijn**, oorspronkelijk Adelwin), **Ayold**, **Albert,** (oorspronkelijk Adelbrecht), **Aldert** (de zelfde naam als Aeldert, bovengenoemd), *Aldgrim*, **Alef** en **Alof** (voluit Adelelf, Adellef, Adelwolf), *Alem* (voluit Adelhelm; zie Hattem, Willem, enz.), **Alfert, Alger** (voluit Adelgar), *Alman* (Adelman), **Almer** (Adelmar), *Alwart* (Adelwart), **Arend** (oorspronkelijk Arnhold, de zelfde naam als Arnout), *Aswyn*, **Bareld** (Barwald),

Barnlef en *Bernlef*, *Bernolf*, **Bindert** en **Binnert** (Bernhard), **Bronger**, *Brotryck*, **Eadsger**, *Edgar*, *Edleff*, **Edser**, **Edsert**, **Edzard** en **Idsert**, **Egbert**, *Egilbald*, **Eilard** (Agilhard), *Eilbrand*, **Eilof** (Agilolt), **Evert** (Everhard), *Folcbrat*, **Folken** (Folkwin), **Folkert** (Folkhart), *Folkmar*, *Folkwart*, Freark of Frjerk (**Freerk**, Frederik), *Gardolf*, *Garhelm*, *Garlef* of **Gerlof**, **Geerlof** (bij samentrekking **Gelf**), *Gerbald*, **Gerben** en **Gerbren** (Gerbern), **Gerbrand**, *Gerhold* of **Gerrolt** (bij samentrekking **Grealt**, *Greolt*, **Greult**), **Germen** (German), *Gerwalt*, **Gysbert** (Giselbrecht), **Gisold**, Godsskalk *(Godschalck)*, *Godsfriund*, *Gondebald*, *Hadlef* of *Hedlef*, *Harald*, **Hartger**, **Hartman**, *Hartmod*, *Hatebrand*, **Hattem** of **Hattum** (Harthelm), *Heylgar*, *Hellingbern*, *Helmrik*, *Herbern*, *Herbrand*, *Herdrad*, **Hilbert** (Hildbrecht), **Hilbrand** of **Hillebrand**, *Hildbrand*, *Hildegrim*, *Hilderik*, *Hildmar*, *Hildulf*, *Hildwin*, *Ibrandt*, **Idsert** (zie hier boven bij Edser), **Ysbrand**, **Jelger** (Ethelgar), **Jelmer** (Ethelmar), **Jildert** of **Jillert**, **Jodserd**, **Jorrit** (Everhard), **Jouwert**, **Lammert** (Lambert, Landbrecht), **Leffert** (Liafhart), *Liafwin*, *Lindrad*, *Liudger*, *Liudmund*, *Liudric*, *Liobbren*, **Lubbert** (Hludbrecht), *Ludelef* (Ludelf, Ludolf, Hludwolf), *Meinbern*, **Meindert** en **Meinert** (Meginhart), *Meynum* (Meginhelm; zie Alem en Hattem), *Meinward*, *Nidhard* of **Nittert**, *Notgrim*, *Odelbald*, **Olfert** (Olfhart, Wolfhart), *Radbald*, *Radbad*, *Radbod*, *Rabbod*, *Rabbold* (Radbout), *Randolf*, *Ratger* of *Redger*, *Redlef*, *Redward*, *Reinbern*, **Reindert** en Reinert (**Reinhart**, Reginhart), *Ricbald*, *Ricbern*, *Ricfrid*, **Richolt**, *Riklef*, *Ricward*, **Ryken** (Rikwin), **Ritsert**, *Ridsart* (**Richard**), *Robet* (Hrodbalt), *Rodbern*, **Rodmer** (Hrodmar), **Sybrand** (Sigbrand), **Sybren** (Sigbern), **Sybout** (Sigbalt), **Symen** (Sigman), *Tancmar*, *Tethard*, **Tetman**, *Thiadlef* (bij samentrekking Tsjalf, in Ned. spell. **Tjalf**), *Ulfbold*, *Waldger*, *Werinhad*, **Wybrand** (Wigbrand), **Wybren** (Wigbern), **Wigbold**, *Wicholt*, *Wilbrand*, **Willem** (Wilhelm), *Wolbern*, *Wolbrand*, *Wolbrecht*, en honderden dergelijken meer. En de vrouwennamen: *Adelheyt* of *Aelheyt* (hedendaags in ingekorten en verkleinvorm Aeltsje, in Ned. spell. **Aaltje**); Aelmoed (in Ned. spell. **Aalmoed**, oorspronkelijk Adelmod), *Adelgarde*, *Adelburg*, *Adelharda*, Aerland (in Ned. spell. **Aarland**), *Adelgonda*, *Aldburga*, *Armgard*, **Bernou**, **Edwer**, **Eedwer** of **Idwer**, **Eland** (Edelland, Adelland), **Ferdou**, **Fardou** of **Fredou**, **Gerland**, **Hadewei** (Hedwig), *Hatheburgis*, *Herbilda*, *Irmgard*, *Irmtrude*, *Ysland*, **Jildou**, **Jeldou** of **Joldou**, *Liafburg*, **Ludewei** (Hlodwige), *Machteld*, **Meinou**, **Reinou**, *Rikou*, *Swanelt* (Swanhilda), *Swithburga*, *Thiadlindis*, **Welmoed**, *Wigmod*, en eveneens honderden soortgelijken.

Dit zijn allen echt Germaansche namen, die in de zelfde of in nagenoeg gelijke vormen aan alle andere Germaansche volken ook eigen zijn. Wel vertoonen enkelen dezer namen sommige bijzonder-Friesche eigenaardigheden, maar hun karakter van algemeen-Germaansche namen gaat daardoor geenszins verloren. Enkele anderen dezer namen, als Albert, Evert, Folkert, Lammert, Willem, enz. zijn evenzeer algemeen-Nederlandsch, als bijzonder-Friesch eigendom. Opmerkelijk is het betrekkelijk veelvuldig voorkomen van namen met *bern* samengesteld, bij de mannen (*Bernelf*, *Bernolf*, **Gerbern**, *Hellingbern*, *Herbern*, *Liobbren* (Hliodbern), *Olbren*, *Reinbern*, *Ricbern*, *Rodbern*, **Sybren**, *Ulbern*, **Wybren**, enz.), met *land* en *ou* samengesteld, bij de vrouwen (**Aland** en **Eland**, **Gerland**, *Yslant*, *Ublant*, — **Bernou**, **Edou**, **Ferdou**, **Folkou**, **Gadou**, **Jildou**, **Meinou**, **Reinou**, *Rikou*, enz.). Sommigen van deze volledige namen zijn door afslijting en inkorting bijna onkenbaar geworden. Als zoodanigen zijn hier boven reeds vermeld *Alem*, Freark, **Gelf**, *Greolt*, **Hattem**, **Jelmer**, Joarrit, Tsjalf, en anderen. Andere soortgelijken zijn nog **Sjoerd** (oorspronkelijk voluit Sigurd, Sigfrid, Sivert — Zegevrede), **Sjirk** of **Sierk** (Sigrik — Zegerijk), Tsjerk (Thiadrik, Theodorik — Volkrijk — de zelfde naam als Dietrich in 't Hoogduitsch, Diederik of Dirk in 't Nederduitsch), Tsjeard, Tsjaerd, Searp, Woarp, **Merk**, **Murk**, **Sjuk**, **Jarich**, **Gjalt**, Tsjerne, Oark, enz. Deze soort

van namen heeft almede aan de Friesche namen in 't algemeen dien eigenen stempel verleend, waardoor ze zoo bijzonder, schijnbaar zoo geheel eenig zijn, onder de namen der andere Germaansche volken.

Dit is ook het geval met die overtalrijke vleivormen, die de plaats van de oorspronkelijke volledige vormen der namen hebben ingenomen en dezen voor een goed deel geheel hebben vervangen. Zulke vleivormen (wel te onderscheiden van eenvoudige inkortingen als **Hille** en **Brand** van **Hillebrand,** en van eenvoudige samentrekkingen als Geart van Gerhard, Freark van Frederik) — zulke vleivormen zijn bij alle Germaansche volken in gebruik; b.v. Henk voor Hendrik, Kees voor Cornelis, Piet voor Petrus, Koos voor Jacobus, bij de Hollanders; Fritz voor Friedrich, Ede voor Eduard, Kuntz voor Kunrath bij de Hoogduitschers; Bob voor Robert, Dick voor Richard bij de Engelschen. Maar bij geen enkel Germaansch volk zijn deze vleivormen der namen zoo veelvuldig, zoo algemeen in gebruik als bij de Friezen. Hier komt nog bij dat de vleivormen bij de Friezen volle recht hebben verkregen als geijkte namen, zoo bij de doopvont, als in de registers van den burgerlijken stand; terwijl bij de andere Germaansche volken die vleivormen slechts in hunne oorspronkelijke kracht van bestaan, als vriendelijke namen in den huisselijken kring, maar geenszins als geijkte namen in het openbare leven in gebruik zijn. De vleivormen der namen zijn bij de Friezen zoo menigvuldig en zoo algemeen in volle gebruik gekomen en genomen, dat zij de oorspronkelijke volledige vormen der namen, in menige gevallen, schier volkomen uit het gebruik hebben verdrongen; in zulker voegen, dat van verre weg de meesten dezer thans als volledig geldende vleivormen de oorspronkelijke, in waarheid volledige vormen niet meer bekend zijn; of althans, dat de samenhang is verloren gegaan, dat men niet meer weet van welken oorspronkelijk volledigen naam deze of gene hedendaags als geijkte naam geldende vleivorm eigenlijk afgeleid is. Van enkelen weet men het wel; van **Wobbe** kan men aantoonen, dat deze hedendaags als geijkt geldende naam een vleivorm is van den oorspronkelijk volledigen vorm *Wolbrecht;* van **Pibe,** dat deze naam oorspronkelijk voluit **Sybren,** *Sigbern* is, even als Tolle van **Folkert, Benne** en **Binne** van Bernhard, **Ekke** van Egbert, **Ale** en **Ele** van den eenen of anderen met Adel of Edel samengestelden naam *(Adelbrecht, Edelmar)*, enz. Maar bij andere vleinamen kan men er hedendaags slechts met meer of minder goed geluk naar raden, van welke oorspronkelijke en volledige namen ze zijn afgeleid. Als voorbeelden van deze overgroote afdeeling van namen kunnen dienen: **Abbe, Abe, Adde, Age, Agge, Ale, Alle, Ame, Amme, Ane, Atte, Bauwe, Benne** en **Binne,** Boaije (in Nederl. spelling **Booye** en **Boye), Boele, Bokke, Bonne, Bote, Botte, Bouwe, Dedde, Djoere** of **Djurre,** Doaije (in Ned. spell. **Dooye), Doede, Douwe, Eabe, Eade** of **Ædo, Eage** of **Ægo, Eale,** Eauwe (in Ned. spell. **Eeuwe), Ebe, Ede, Egge,** *Eye*, **Ekke, Ele, Enno, Eppe, Fedde,** Feije (in Ned. spell. **Feye), Fekke, Foeke, Fokke, Foppe, Gabbe, Gabe, Gale,** Goaije (in Ned. spell. **Gooye** of **Goye), Goffe, Gosse, Gurbe,** Haeije (in Ned. spell. **Haaye** en **Hayo), Halbe, Harre, Hemme, Henne, Heppe, Here, Herre, Hette, Hidde, Hobbe, Holle, Ibe** of **Ybe** en **Iebe, Ide** en **Iede, Ime** en **Ieme** (deze voor het oog verwante vormen zijn, volgens hunnen oorsprong, en volgens de Friesche uitspraak, geheel verschillende namen), **Inne, Ipe** of **Ype, Iwe** of **Ivo** of **Jou** ('t is de zelfde naam), **Jelle, Jisse, Jolle, Kelmpe, Lieuwe,** *Lioesse*, **Lolle, Melle, Menne** of **Menno** of **Minne, Molle, Nanne, Obbe, Oege, Oene, Offe, Okke, Onno, Otte, Pabe, Pibe, Poppe, Sjolle, Tamme, Tiede, Tiete,** Tsjalle (in Ned. spell. **Tjalle),** Tsjamme (in Ned. spell. **Tjamme),** Tsjebbe (in Ned. spell. **Tjebbe),** Tsjitte (in Ned. spell. **Tjitte), Walle, Wobbe,** en nog zeer vele anderen meer, van gelijksoortigen oorsprong en vorm. Van alle deze op eene toonlooze *e* uitgaande namen valt op te merken, dat zij eveneens, maar minder algemeen, voorkomen met eene *o* op 't einde: **Abbo,**

Abo, Deddo, Hiddo, enz., zoo als trouwens bij een paar dezer namen in bovenstaand lijstje reeds is aangegeven.

Deze vleivormen van oorspronkelijk volledige namen hebben op hun beurt weer het aanzijn geschonken aan verkleinvormen, die dan ook weer als geijkte namen dienst doen. En wijl deze verkleinnamen gevormd zijn door het aanbrengen van verschillende verkleinende achtervoegsels (namelijk *se*, *te*, *le*, *tse*, *ke* en *tsje* — tje) achter deze vleivormen of vleinamen, zoo is hierdoor het overgroote reeds bestaande aantal namen nog aanmerkelijk vermeerderd, ja wel verdriedubbeld ten minste. Door verwantschappelijke en vriendschappelijke genegenheid gedreven, hebben de Friezen van alle eeuwen steeds gaarne zulke verkleinvormen achter de vleinamen of achter de volledige namen hunner bloedverwanten en vrienden gevoegd; en zij doen dit nog heden ten dage, al kunnen die hedendaags ontstane en in gebruik genomene verkleinvormen nu niet meer, gelijk vroeger, als geijkte namen opkomen, noch ook geijkte geldigheid erlangen.

De bovengenoemde verkleinende achtervoegsels *se*, *te*, *le*, *tse*, *ke* en *tsje* (tje) zijn in de Friesche taal gegrondvest, zijn anders niet dan Friesche taalvormen. Maar de drie eerstgenoemden zijn in de taal volkomen verouderd, uit de spreek- en schrijftaal geheel verloren gegaan; de vierde is in deze eeuw sterk verouderende, reeds nagenoeg uitgestorven, terwijl de beide laatste achtervoegsels ook nog in onze levende taal, in haren hedendaagschen vorm bestaan.

Als voorbeelden van zulke verkleinvormen van namen mogen hier genoemd worden de volgenden:

1°. op *se* eindigende, waarnevens ook de vorm op *sen*, slechts een bijvorm. voorkomt: Aelse en Aelzen (in Ned. spell. **Aalse** en **Aalsen), Aise** of **Aiso, Aise, Amse, Bense** met **Binse, Biense** en **Bjinse, Bodse**, *Bonse* en **Bonsen, Eadse, Ealse**, *Ebse*, **Edse, Eelse, Eidse, Eise**, *Feyse*, *Galse*, Haeise (in Ned. spell. **Haaise)**, *Hemse*, **Hense, Inse, Ynse** en **Ynsen, Linse, Mense** en **Menso** en **Minse, Oense, Rinse,** *Tedse*, *Walse* en vele dergelijken meer.

2°. op *te*, oudtijds ook *ta*, eindigende: **Aite, Alte, Bente** met **Binte,** Boaite (in Ned. spell. **Booite** en **Boite), Boete, Bolte, Bonte, Bote**, Doaite (in Ned. spell. **Dooite)**, *Eelta*, **Eente** en **Eento, Eite, Ente** en **Inte, Feite**, *Galte*, **Heite, Hente, Ynte, Jelte, Joute**, *Liaute*, **Monte**, Haeite (in Ned. spell. **Haaite)**, Hoaite (in Ned. spell. **Hooite)**, enz. enz.

3°. op *le* eindigende: *Agele*, **Amele, Andele**, *Apele*, *Assele*, **Bartele** of **Bartle, Bessele, Doekele, Eabele, Eagele, Ebbele**, *Ebele*, *Essle*, *Fokele*, **Fokkele,** *Hammele*, **Heabele, Hebbele, Hebele, Hessel, Ibele** of **Yble, Igle, Ikele, Imele, Jakkele, Jisle, Lykele** of **Lykle, Nammele, Oebele, Okele, Redle,** *Renckel*, **Ringele, Sibbele** of **Sibble, Teakele, Wessel, Wiggele, Wobbele**, en nog anderen desgelijks.

4°. op *tse* of *tsen* uitgaande: Aetse (in Ned. spell. **Aatse), Aitse, Atse**, *Baitse*, **Beintse, Beitse, Betse, Bientse, Bintse** en **Bintsen** of **Bjintse**, Boaitse en Boaitsen (in Ned. spell. **Booitse, Boitse** en **Booitsen)**, *Boetse*, *Deitse*, Doaitse (in Ned. spell. **Dooitse), Douwtsen, Ealtse, Eatse, Eeltse, Eitse, Feitse, Fetse, Gatse,** *Galtse*, **Gertse** en **Gertsen,** Goaitse en Goaitsen (in Ned. spell. **Gooitse** en **Gooitsen),** Haeitse (in Ned. spell. **Haaitse), Hentse, Hertse** en **Hertsen**, Hoaitse (in Ned. spell. **Hooitse)**, Hoatse (in Ned. spell. **Hotse), Yntse** en **Yntsen, Ytsen, Jeltse** en **Jeltsen, Jetse, Jitse**, Lútsen (in Ned. spell. **Luitsen), Mintse, Oentse, Reitse, Sytse** (eigenlijk Syttse, Syt-tse, de verkleinvormen *tse* achter den vleinaam Site, Syt), **Sweitse**, Tsjitse (in Ned. spell. **Tjitse), Watse, Wytse** (Wyt-tse; zie bij Sytse hier boven); en vele anderen van deze soort.

5°. Op *ke* (of een enkele *k)* uitgaande: *Abbeke*, *Abeke*, *Addeke*, **Amke, Auke, Bau-**

ke, **Binke**, Boaike (in Ned. spell. **Booike** en **Boike**), **Bolke**, **Bouke**, Doaike (in Ned. spell. **Dooike**), **Doeke** of **Duco**, **Ealke**, **Ebke**, **Eelke** of **Eelco**, **Epke**, **Feike**, **Fopke**, **Galke**, **Gerke** of **Gerk**, Haeike (in Ned. spell. **Haaike**), **Harke** of **Hark**, **Hemke**, **Hepke**, **Herke**, **Jelke**, **Jisk**, **Jouke**, *Liauke*, **Lolke**, **Menke** of **Menco**, *Oenke*, **Oepke**, **Popke**, **Rinke**, **Rouke**, **Sjouke**, **Solke** of **Solco**, Tsjalke (in Ned. spell. **Tjalke**), Tsjepke (in Ned. spell. **Tjepke**), en nog een groot aantal soortgelijken.

6°. Op *tsje* (tje) uitgaande: Atsje (in Ned. spell. **Atje**), Bintsje, Boaitsje, Boeltsje, Bontsje, Ealtsje, Eeltsje, Galtsje, Goaitsje, Haeitsje, Jeltsje, Mintsje, Oentsje (in Ned. spell. **Bintje**, **Booitje**, **Gooitje**, **Haaitje**, **Oentje**, enz.), en vele dergelijken meer.

Bij alle deze verkleinnamen wordt de toonlooze *e* op het einde ook wel door eene volklinkende *o* vervangen, zoo als in sommige gevallen reeds in bovenstaande lijstjes aangegeven is. De namen worden hierdoor klankrijker en schooner, en verliezen niets van hunne aloude zuiverheid; integendeel, zij winnen er bij. Maar de namen op *tsje* eindigende, den jongsten vorm, die uit eenen nog hedendaags geldenden taalvorm voortspruit, maken hierop, althans in ons Friesland tusschen Flie en Lauwers, eene uitzondering. Die krijgen nooit eene *o* achter zich, 't welk dan ook tegen het fijn ontwikkelde gevoel voor taalzuiverheid, den echten Friezen in den regel eigen, indruischt. Groningerlanders en Oost-Friezen echter vervormen ook wel de toonlooze *e* van hunne verkleinnamen op *tje*, in eene *o*. Namen als Altjo, Eltjo, Entjo, Reltjo, Rentjo zijn bij hen niet zeldzaam.

De vleinamen, die aan alle deze verkleinnamen ten grondslag liggen (b.v. **Ale** bij Aelse — Aalse —, **Aye** bij **Aite**, **Age** bij Agele, **Binne** bij Bintse, **Abbe** bij Abbeke, **Atte** bij Atsje) zijn gemakkelijk te herkennen, en staven dan mijn boven vermeld inzicht aangaande de vorming en den oorsprong dezer namen. Van sommige vleinamen zijn verkleinnamen afgeleid in alle of schier alle boven vermelde verkleinvormen. Van den vleinaam **Hayo** b.v. zijn afgeleid de verkleinnamen: **Haaise**, **Haaite**, **Haaitse**, **Haaike** en **Haaitje**; van **Boye**: **Boite**, **Boitse**, **Boike**, **Boitje**; van **Jelle**: **Jelse**, **Jelte**, **Jeltse**, **Jelke**, **Jeltsje**, enz.

Nog een andere naamsvorm is van de vleinamen afgeleid; te weten: de patronymicale vorm op *ing* eindigende. Deze vorm, het echte, het ware Oud-Germaansche patronymicon aanduidende, kan dus van oorsprongs wegen geene eigenlijke mansvóórnamen in 't leven roepen; hij duidt veeleer een maagschapsnaam aan, en is dan ook, als *inga*, *ink* of *ing*, veelvuldig bij de Friesche, de Sassische en de Frankische volksstammen, die gezamenlijk het Nederlandsche volk uitmaken, als uitgang van maagschaps- of geslachtsnamen in gebruik. Niettemin, sommigen van deze patronymicale, op *ing* eindigende namen zijn heden ten dage, als bij misverstand ('t welk in dezen zin ook bij andere Germaansche volken voorkomt), nog bij de Friezen als mansvóórnamen in volle gevijkt gebruik. Als zoodanigen mogen hier vermeld worden: **Aling**, **Ameling**, **Asing** en **Asinga**, **Baling**, **Balling**, **Boying**, **Ebbing**, **Eling**, **Haring**, **Hemsing**, **Henning**, **Nanning**, **Tjalling**, **Waling**, en nog enkele anderen, ook uit den ouden tijd, als *Alling*, *Danning*, enz.

De Friesche vrouwennamen — behalve die, welke reeds op bladz. VI in de groep der volledige, oorspronkelijke namen vermeld zijn, en nog een honderdtal andere dergelijken — de Friesche vrouwennamen zijn in den regel rechtstreeks van de mansnamen afgeleid, door de achtervoeging van verkleinende uitgangen. Het vormen, het afleiden, op deze wijze, van vrouwennamen uit mansnamen, ofschoon ook bij andere Germaansche volken voorkomende, is toch bij geen van dezen zoo algemeen in gebruik als bij de Friezen. Het grootste gedeelte der Friesche vrouwennamen bestaat dus eigenlijk uit mansnamen in verkleinvorm, soms in eigenaardigen verkleinvorm. Het is niet noodig hier als voorbeelden, eenigermate uitvoerige lijstjes mede te deelen van zulke vrouwennamen, gelijk dit hiervoren met de mansnamen in bijzondere groepen verdeeld, wel is geschied. Enkele voorbeelden

kunnen volstaan. Immers, de oorsprong en de afleiding dezer vrouwennamen, en hun samenhang met de mansnamen, blijkt voldoende uit de plaats die zij in de sponden van dit Onomasticon innemen, en uit de korte aanduidingen, daar bij aangeteekend. Zoo komen van de mansnamen **Aldert, Douwe, Minne** en **Offe,** door achtervoeging der verkleinende aanhangsels *je*, *tse* of *tsen*, *tsje* (tje) en *ke*, de vrouwennamen Aldertsje **(Aldertje), Douwtsen,** Mintsje **(Mintje)** en **Ofke.**

Even zeer als van den volledigen, zij het dan ook ingekorten en verbasterden naam **Aldert** (*Adelhard*), van **Douwe,** en van de vleinamen **Minne** en **Offe,** zoo zijn ook van de verkleinnamen die reeds als mansnamen dienst doen, b.v. van **Bauke, Ibele, Oepke, Rinse, Wytse,** door achtervoeging van andere verkleinvormen vrouwennamen gemaakt: **Baukje,** Ibeltsje **(Ybeltje), Oepkje, Rinske, Wytske.** Deze namen zijn dus oneigenlijk gevormd, bij tautologie, door dubbele verkleinings-achtervoegsels. Zulk eene opeenhooping van verkleinvormen komt zelfs wel voor als samenkoppeling van drie achtervoegsels; bij voorbeeld: de vrouwennaam **Reinskje,** die ontleedt wordt in Rein (de mansnaam **Rein,** vleivorm van den eenen of anderen met Rein, Regin samengestelden volledigen naam — *Reinger* of Regingar, **Reindert** of Reginhard, *Reginberg* —), in *se*, *ke* en *je*, alle drie verkleinings-uitgangen, dus Rein-se-ke-je.

Deze liefhebberij der Friezen voor verkleinvormen achter hunne namen komt ook aan 't licht bij die vrouwennamen, die uit eenen oorspronkelijken, volledigen naam bestaan met een geheel overtollig, de schoonheid des naams schadend verkleinings-achtervoegsel; bij voorbeeld Gerlandtsje **(Gerlandje)** nevens **Gerland;** *Jilduke* nevens **Jildou; Sibrichje** nevens **Sibrich** (Sigburg), enz.

Ook de oorsprong, de afleiding van de geslachtsnamen en van de plaatsnamen, grootendeels van mansnamen, en hun samenhang met die mansnamen, zoowel als hun samenhang onderling, blijkt ruimschoots voldoende uit de plaatsen, waar de geslachts- en plaatsnamen in de Naamlijst vermeld staan, en uit menige verklarende aanteekening, daar bij gevoegd. De eigenaardige uitgangen der Friesche geslachtsnamen zijn:

1°. de Oud-Friesche eigenlijke patronymicale uitgang *inga*, verloopen tot *enga;* en in Oost-Friesland wel tot *unga*, door Hoogduitschen invloed. Voorbeelden: **Abbinga** (zoon of afstammeling, of zelfs hoorige, van Abbe, van den man die Abbe heette); **Bottinga** en **Bottenga, Sibinga** en **Sybenga,** van Botte en Sibe.

2°. Op *ia*, een vorm die uit *inga* verloopen is, volgens eene kenmerkende bijzonderheid van het Friesche taaleigen. Bij voorbeeld: **Sinia,** van Sininga, zoon of afstammeling van Sine, van den man die Sine heette; *Botnia* **(van Bothnia),** van Bottinga; **Unia,** van Uninga, het patronymicon van den mansnaam *Une* **(Oene)**

3°. Op enkele *a*, een tweede-naamvalsvorm. Bij voorbeeld: **Alberda,** dat is: Alberts, Albert's zoon, de zoon van den man die Albert (Adelbrecht) heette; **Andela,** Andele's zoon; Tsjaerda (in Ned. spell. **Tjaarda),** van den mansnaam Tsjaerd **(Tjaard).**

4°. Op *ma* (man), den ouden, oorspronkelijken vorm, en op *sma*, een daaruit ontstane, tautologische vorm. van jongere dagteekening, uit *s*, als tweede-naamvals-vorm, en *ma* samengesteld. Bij voorbeeld: **Minnema, Popma, Sytsema** of **Sytsma,** zoon, afstammeling of hoorige van Minne, van Poppe, van Sytse, van de mannen die deze vóórnamen droegen. En **Tjeerdsma, Meindertsma, Wigersma,** van Tsjeard **(Tjeerd),** Meindert en Wiger.

5°. Op *na* en *sna* (in de zelfde verhouding tot elkanderen staande als *ma* en *sma*, hier voren vermeld), eigenlijk Oost-Friesche vormen, die echter ook wel eene enkele maal in ons Friesland voorkomen. Bij voorbeeld: **Frankena** en **Jorna,** zoon van Frank, en zoon van Jorre. Maar met even veel recht kan men aannemen, dat deze twee geslachtsnamen tot de onder n°. 3 hier boven vermelde groep (op enkele *a* uitgaande) behooren, en dus moeten ontleed worden als Franken-a en Jorn-a; dat is: zoon van Franken (mij

eens als *Vranken* voorgekomen), of Frankwin, een mogelijke naamsvorm; en zoon van Jorn of Everwin.

6°. Op den nieuweren, algemeen geijkt Nederlandschen tweeden-naamvalsvorm *s*, en op den verouderenden, nog slechts hier en daar (ook in Holland) in den volksmond levenden tweeden-naamvalsvorm op *en*, *n*. Bij voorbeeld: **Goslings**, **Jakkeles**, **Jelles**, **Romkes**, en **Poppen**, **Yben**, **Kampen**; namen, die voor iedereen duidelijk en verstaanbaar zijn.

Eene andere afdeeling van oorbeeldige Friesche geslachtsnamen is niet uit mansnamen, maar uit plaatsnamen gevormd, en komt overeen met de geslachtsnamen, samengesteld uit *van* en eenen plaatsnaam (van Velsen, van Assen), die in andere Nederlandsche gewesten zoo menigvuldig voorkomen. Deze afdeeling vervalt nader in twee groepen:

1°. Namen, die slechts eene enkele *a* achter den plaatsnaam hebben; bij voorbeeld: **Ferwerda**, **Rauwerda**, **Salverda**, van de plaatsnamen Ferwerd, Rauwerd, Salwerd.

2°. Namen, die op *stra* eindigen: **Lemstra**, **Dragstra** (eigenlijk Drachtstra), **Joustra**, **Balkstra**, van de plaatsnamen de Lemmer, Drachten, de Joure en Balk. Hier bij komen nog de talrijke geslachtsnamen die bestaan uit het achtervoegsel *stra* en een woord van algemeen aardrijkskundigen aard, dat als 't ware in de plaats van eenen echten plaatsnaam staat, als *dyk*, *syl*, *terp*, die aan de geslachtsnamen **Dykstra**, **Zylstra**, **Terpstra** ten grondslag liggen.

De Friesche plaatsnamen bestaan voor een zeer groot gedeelte uit woorden van algemeen aardrijkskundigen aard: *hem*, een zeer oud woord, sedert eeuwen reeds tot den plaatsnaams-uitgang *um* verloopen, *terp*, *werd* of *ward* of *warden*, *wier*, *gea* (dorp), *bûr* of *bûrren* (buurt), *hûs* of *huzen*, *dyk*, *sleat*, *mar*, enz.), gevoegd achter eenen mansnaam, soms ook achter eenen geslachtsnaam. Bij voorbeeld J e l l u m (*Jella hem* — van den mansnaam Jelle), W i n i a t e r p (de terp van de Winia's, van de maagschap Winia); S y d s w e r t, van Syds; J o u s w i e r, van Jou; A b b e g e a, van Abbe, enz. Al zulke namen zijn ruim voldoende in hunne beteekenis en in hunnen oorsprong, ook in hunnen onderlingen zamenhang in de Naamlijst verklaard. En dit is, voor zoo verre mijne wetenschap strekte, ook het geval met die plaatsnamen, welke niet met eenen mansnaam zijn samengesteld; als: K o a r t e - H i m m e n, R i p e r t s j e r k, B a l k, enz.

De namen dezer Lijst zijn, na jaren lang verzamelens, reeds in mijne jeugd door mij begonnen, uit allerlei oorkonden en oude geschriften, uit alle mogelijke mij bekende en toegankelijke bronnen bij één gebracht, en eveneens uit het levende gebruik van den tegenwoordigen tijd genomen. Alles, rechtstreeks alles wat ik vond en verzamelde, is evenwel niet in de Lijst opgenomen. Ik ben in deze zaak *cum grano salis* te werk gegaan; dat is: ik heb zulke namen, die, na nauwkeurig onderzoek, rechtmatigen twijfel bij mij te weeg brachten wat hunne echtheid, zuiverheid of oorspronkelijkheid aanging, of die ik om andere redenen meende te moeten wantrouwen en verwerpen, niet in de Lijst vermeld. Ik heb, zoo veel mij mogelijk was, getracht het eenvoudige licht der waarheid helder op mijne Lijst te doen schijnen, en het schemerlicht van den twijfel buiten gesloten.

De bronnen waar ik uit geput heb, de overtalrijke oorkonden en geschriften, geschrevene en gedrukte, van de vroege middeleeuwen tot den jare 1800 dagteekenende, die ik heb doorzocht en doorwrocht en geraadpleegd, heb ik hier niet bijzonderlijk en bij name, veel min nog bij elken daaruit overgenomen naam afzonderlijk kunnen vermelden. Dat ging niet aan, om de wille der ruimte, der gewenschte beknoptheid, en ook om andere redenen niet. De gebruiker dezer Lijst moet de oude namen nemen, gelijk ze vermeld staan; hij moet mijne eerlijkheid in deze zaak vertrouwend aannemen. De nieuwe namen, dat zijn de namen uit deze nog loopende eeuw dagteekenende, die kan de gebruiker dezer

Lijst zelf nazoeken, en naar hunne echtheid beproeven; volgens den uitslag van dat onderzoek kan de betrouwbaarheid der oude namen worden afgeleid. Van mijn kant geef ik gaarne mijn eerewoord, dat de namen dezer Lijst allen echt (authentiek) zijn, en met de uiterste zorgvuldigheid en nauwgezetheid verzameld, geschift en gerangschikt — een werk waarmede, al den tijd dien ik daar aan besteedde in aanmerking genomen, zeker wel meer dan een geheel onafgebroken jaar van mijn leven is heengegaan.

Niettemin — het is zeer wel mogelijk, het is zelfs zeer waarschijnlijk dat deze of gene den eenen of den anderen naam te vergeefs in deze Lijst zoeken zal. Dat zijn dan namen die ik gemeend heb te moeten achter wege laten, wegens onbetrouwbaarheid; of anderszins misschien ook wel, uit die vele duizenden van namen een enkele naam of naamsvorm die mijner aandacht ontglipt, of wel mij onbekend gebleven is. Ook kunnen later nog wel nieuwe bronnen ontdekt en gebruikt worden, waar uit mij onbekend gebleven namen voor den dag kunnen komen. Maar nog eens, de namen in deze Lijst opgenomen, kunnen ten volsten vertrouwd worden, al blijft mijn *Onomasticon* menschewerk — en dus feilbaar.

Zijn de mans- en vrouwennamen en de geslachtsnamen in deze Lijst volledig en voltallig — met andere woorden: bevat de Lijst alle door mij als betrouwbaar en echt erkende personennamen, met de plaatsnamen is dit niet, in alle opzichten, het geval. Wel zijn de bijzondere plaatsnamen allen nauwkeurig vermeld, maar van het overgroote getal algemeene plaatsnamen (dat is: van de namen, samengesteld met algemeen aardrijkskundige woorden, als *sate* en *state*, *dyk* en *syl*, *pôlle* en *finne*, *poel* en *sleat*, *wei* en *reed* en *leane* of *loane*, enz.) heb ik, van elke groep, slechts eenigen, slechts de voornaamsten en bekendsten en bijzondersten, vooral die welke van personennamen afgeleid zijn, in de Lijst een plaatske gegeven. En dat was ook volkomen voldoende, als voorbeelden van zulke namen. Al die plaatsnamen, die voor een groot gedeelte geheel onbeteekenend, en slechts herhalingen en samenstellingen zijn van andere, in de Lijst wel uitvoerig vermelde namen — al die namen, wier aantal legio is, in de Lijst op te nemen, ware ondoenlijk geweest, en ook volkomen overtollig in taalkundig opzicht. En uit een taalkundig oogpunt, voornamelijk en in de eerste plaats, heeft men deze Naamlijst te beschouwen. Een tot in de kleinste bijzonderheden volledig aardrijkskundig woordenboek, enkel in aardrijkskundig opzicht, vormen de plaatsnamen dezer Naamlijst niet.

Al maken, over het geheel genomen, de echt Friesche, de oorspronkelijk Germaansche namen natuurlijker wijze het hoofdbestanddeel, ja schier uitsluitend het eenige bestanddeel van deze Friesche Naamlijst uit, zoo mochten toch enkele mans- en vrouwennamen van onfrieschen, van ongermaanschen oorsprong, maar die door Friezen en Friezinnen niet zeldzaam gedragen geweest zijn, of nog gedragen worden, en die als 't ware het burgerrecht in Friesland gekregen hebben, met de geslachts- en plaatsnamen van deze vreemde namen afgeleid, niet van de Lijst uitgesloten worden. Eensdeels omdat die namen vaak zoo verfriescht zijn, dat ze geheel van hunnen oorspronkelijken vorm zijn afgeweken en daarentegen eigenaardig Friesche vormen vertoonen (**Japik** in stede van Jacob, Piter **(Pieter)** van Petrus, **Likele** van Nicolaas, **Nynke** van Tryntsje, dat is Catharina, **Marijke** van Maria, **Berber** van Barbara), of soms ook, door onverstand en domme ijdelheid voor echt Friesche namen in de plaats genomen zijn (**Hector** in de plaats van **Hette, Ciprianus** voor **Sipke, Sixtus** voor **Sikke, Titus** voor **Tiete, Aurelia** voor **Aukje, Sibilla** voor **Sibbeltsje.**) En anderdeels omdat sommige van die mansnamen van vreemden oorsprong aanleiding hebben gegeven tot het ontstaan van vrouwennamen, van geslachts- en plaatsnamen in echt Friesche vormen; b.v. de vrouwennaam **Janke** van **Jan,** dat is **Johannes; Andrieske** van **Andries,** Andreas; **Klaske** van **Klaas,** dat is **Nicolaas;** de geslachtsnamen **Kaspersma, Paulusma, Louwsma, Lycklama** van **Caspar, Paulus, Laurens, Likele,** dat is **Nicolaas;** de plaatsnamen Pitersbjirrum van Piter,

Petrus, Stynsgea, Augustinusga, van **Augustinus**, Sint-Anna-bûrren, Sint-Anna-Parochie, van **Anna**; Sint-Orsele-poel van **Ursula**; enz.

Om de wille der duidelijkheid, en om de bruikbaarheid der Lijst te bevorderen, moesten voorts de namen zoowel in hunne hedendaags geldige, geijkt Nederlandsche spelwijzen worden opgenomen, als in hunne eigene Friesche vormen. Dus zoowel (en dit in de eerste plaats) de Friesche vormen, volgens de Friesche spelwijze, Aeltsje, Pytsje, Tsjeard en Tsjaerd, Skelte, Lútsen, Goaslik, Hoaite, als in de tweede plaats, de geijkte Nederlandsche vormen dier namen Aaltje, Pietje, Tjeerd, Tjaard, Schelte, Luitsen, Goslik, Hooitse. Immers is deze Lijst geenszins uitsluitend en alleen bestemd voor Friezen, die hunne taal kennen, maar evenzeer voor andere Nederlanders en andere Germanen (Duitschers en Engelschen vooral) die de Friesche taal en hare spelwijze niet kennen, en die de namen in hunne Friesche vormen, niet zouden herkennen noch kunnen vinden. Vooral ook bij de plaatsnamen is dit bijzonderlijk het geval, bij Snits, Liouwert, Harns, dat is: Sneek, Leeuwarden, Harlingen; bij Ealsum, Wâldsein, Beltsum, dat is: Aalsum, Woudsend, Berlikum; enz. In zulke gevallen is de Nederlandsche vorm van den naam enkel maar vermeld, onder verwijzing naar den waren, den echten, den Frieschen vorm des naams, waar bij dan nadere uitleg gevonden wordt, en de samenhang met andere namen veelal blijkt.

Maar de geslachtsnamen, die uit hunnen aard onveranderlijk zijn, heb ik ook slechts in hunne geijkte Nederlandsche vormen opgenomen, en geplaatst bij de mansnamen, waaraan ze ontleend zijn, en die in hunne Friesche spelling soms wel van het Nederlandsche taalgebruik afwijken; dus **Scheltema** bij Skelte, **Booyenga** bij Boaije, **Goslinga** bij Goasling, **Tjeerdema** bij Tsjeard, enz. Evenwel, waar bij sommige, meestal op zich zelven staande, niet aan mansnamen ontleende geslachtsnamen de Friesche spelling nog al aanmerkelijk van den geijkten Nederlandschen vorm des naams afwijkt (b.v. Skaefsma nevens **Schaafsma)**, daar is ook de Friesche spelwijze nog vermeld, als ter loops en ter aanvulling.

Sommige Oud-Friesche, patronymicale geslachtsnamen (**Bonninga**, **Bottinga**, *Galkinga*, *Jellinga*) zijn, in de 16e, 17e en 18e eeuw, door de dragers dier namen van het voorvoegsel *van* voorzien, onder Hoogduitschen invloed voornamelijk, en vooral als de leden dier maagschappen, edelingen en eigenerfden, of anderszins aanzienlijke lieden waren. Ook werd dat voorvoegsel wel, naar de mode dier tijden, verlatijnscht tot *a* en *ab* (*a Douma*, *a Burmania*, *ab Atzma*). In den loop der tijden, ook wel door verval der maagschappen die zulke opgesmukte namen droegen, is dat onredelijke voorvoegsel, dat dan ook bij zulke Friesche namen, als zijnde patronymica en geenszins van plaatsnamen ontleend, in 't geheel niet past, voor een goed deel weêr verloren gegaan, of, vooral in de democratische tijden in het laatst der vorige eeuw, opzettelijk weêr achterwege gelaten. In deze gevallen zijn die oude, verloren gegane voorvoegsels, die trouwens ook in hunnen eigenen tijd steeds nog al wankel waren, dat is: door den eenen wel, door den anderen niet werden gevoerd, dan ook niet in deze Lijst aangeteekend. Uit een wetenschappelijk, vooral uit een taalkundig oogpunt, was dit zeker geheel overtollig. In andere gevallen echter is dit voorvoegsel aan den in 't jaar 1811 ambtelijk vastgestelden, geijkt Nederlandschen vorm des naams gehecht gebleven, en bestaat nog heden ten dage. Deze namen (**van Harinxma, van Eysinga, van Scheltinga, van Sminia, van Bonga, van Hasinga, van Wallinga,** enz.) zijn dan ook allen, met hunne voorzetsels, getrouwelijk in de Lijst vermeld.

Dit alles is ook toepasselijk op het voorvoegsel *thoe*, hedendaagsch Friesch *to* (overeenkomende met het algemeen Nederlandsche *te*, het Hoogduitsche *zu)*, dat enkel voorkomt bij plaatsnamen, die als geslachtsnamen dienst doen, en dat dus, in taalkundig opzicht, redelijk is en onberispelijk; namelijk bij de plaatsnamen Slooten, Sneek, Hesens, Kingma-

(-state), dus **van Harinxma thoe Slooten**, en *thoe Sneek*, **van Beyma thoe Kingma**, *Fons thoe Hesens*, enz. maagschappen, die ten deele reeds uitgestorven, ten deele nog in leven zijn.

Daar zijn ook eenige geslachtsnamen, weinige in getal, zoo oude als nieuwe, aan Friesche maagschappen eigen, die slechts uit eenen Frieschen plaatsnaam, op zich zelven, bestaan; b. v. **Dokkum**, **Deinum**, **Gaasterland**, **Koldijk**, **Rispens**, **Anjewirden**, **Oudeboon**, **Terhenne**, **Paesens** (misschrijvingen van Eangwirden, Oudeboorn, Terherne, Peasens), nog bestaande, en *Fons*, *Glins*, *Offenhuysen*, enz. uitgestorven. Deze geslachtsnamen afzonderlijk te vermelden, waar de plaatsnamen zelve reeds vermeld en nader aangeduid zijn, heb ik volkomen overtollig geacht, en dit dus ook niet gedaan. Dit is ook het geval met eenige weinige andere geslachtsnamen, aan Friesche maagschappen eigen, en die uit Friesche plaatsnamen bestaan, met het voorvoegsel *van* daarvoor, geheel op de wijze van zulk soort van namen, die in andere, niet-Friesche Nederlandsche gewesten zeer algemeen en zeer veelvuldig voorkomen. Ook dezen (**van Sneek**, **van Harlingen**, **van Staveren** **van Hinloopen**, **van Belkum**, **van Arum** en het zonderlinge **van Dokkumburg**, allen nog bestaande. en *van Beyem*, *van Hoxwier*, enz., uitgestorven, heb ik gemeend gevoegelijk achter wege te kunnen laten, als van geen belang zijnde, en, in hunne algemeen Nederlandsche vormen, in eene bijzonder Friesche Naamlijst niet op hunne rechte plaats.

Daar bestaan nog eenige Friesche geslachtsnamen, zeer weinig in getal, die, ja wel aan de Friesche taal ontleend, maar toch geen eigentlijke namen zijn. Oorspronkelijk zijn het maar toenamen geweest (**Bargeboer**, **Beiboer**, **Soepboer**, **Bouwfeint**) of ook bijnamen (**Mosk**, **Beerske**, **Tosch** — *tosk* —, **Riederis** — raad eens —, **Schriemer** — *skriemer* —, **Sjonger**, **Kortenschijl** — *koart en skyl*, kort en scheel), enz. Zij passen, als eigenlijk maar woorden, en geen ware oorspronkelijke namen zijnde, dan ook niet in deze Lijst, en zijn er niet in opgenomen.

De namen die deze Lijst samenstellen, onderscheidenlijk aangeduid met eene voorgevoegde M, V, G of P, al naar mate het Mans- of Vrouwen-vóórnamen, Geslachtsnamen of Plaatsnamen zijn, staan volgens het A—B—C gerangschikt. Zij zijn in hun onderling verband voorgesteld; dat is: de namen die met elkanderen eenen zelfden oorsprong gemeen hebben, zijn bij elkanderen gevoegd in afzonderlijke groepjes, waar bij aan de mansnamen den voorrang gegeven is, omdat van de mansnamen grootendeels de andere namen afgeleid zijn; b. v. van den mansnaam **Jelle** de vrouwennaam Jeltsje (**Jeltje**), de geslachtsnamen *Jellinga*, **Jellema**, de plaatsnamen J e l l u m, J e l l e m a-s t a t e, J e l l e b o e r s-p e t, enz.

Eene volledige namengroep bestaat uit namen van alle vier soorten, dus uit een mansnaam, met de vrouwen-, geslachts- en plaatsnamen daarvan afgeleid, allen in hunne verschillende oude en nieuwe vormen en spellingen. Zulk eene groep is b. v. die van Abbe, van Jelle, van Oene; meestal zijn het hedendaags nog in volle gebruik zijnde mansnamen, die aan de volledige groepen ten grondslag liggen. Bij vele groepen echter bestaat de eene of andere naamsoort niet; ze zijn dan onvolledig. Bij Aitse b. v., bij Beert en bij Eelke ontbreekt de plaatsnaam; bij Beint, bij Eelse en Goasling de vrouwennaam; bij Addik ontbreken vrouwennamen en plaatsnamen; bij Aent de geslachtsnaam. Enkele vrouwennamen, zoo als Jildou, hoe rijk ook in vormen en spelwijzen, staan geheel op zich zelven; en enkele, meestal verouderde en niet meer gebruikelijke mansnamen, b. v. Aldgrim, eveneens. Zij maken voor zich alleen een eigen groepje uit. En dit komt ook zeer veelvuldig voor bij allerlei plaatsnamen, die niet van personennamen afgeleid zijn; als Freantsjer, Moarmerwâld, Hynljippen; al zijn daaraan dan ook weer geslachtsnamen ontleend, als Balkstra, Joustra, Groustra van de plaatsnamen Balk, de Joure en Grouw; of al zijn ze ook anderszins aan andere plaatsnamen verwant; b. v. Su-

rich of Surich met Noarch (zie het woord *ich* of *igge*, als plaatsnaam dienst doende).

Het jaar 1800 is als scheiding genomen tusschen de oude, verouderde of ook uitgestorvene en niet meer gebruikelijke namen en naamsvormen, en de hedendaags nog bestaande, in deze 19e eeuw nog levende, en in geijkte spelling en vormen (soms ook in misspellingen) voorkomende namen en naamsvormen. Ten einde deze twee soorten van namen en vormen als met eenen enkelen oogopslag van elkanderen te kunnen onderscheiden, zijn de eerstgenoemden, de oude namen, in loopende letter voorgesteld (*Aldgrim, Aelheyt, Joernema, Piamgum*); en de laatsten, de levende namen, uit deze tegenwoordige eeuw, met staande vette letter (**Age, Sjoukje, Wigersma**).

Bij de plaatsnamen, die allen gespatieerd zijn afgedrukt (Snits, Starum, Trynwâlden), zijn slechts de oude vormen en spelwijzen der namen met loopende letter afgedrukt (*Hernsze* bij Harns, Harlingen; *Liunvert* bij Ljouwert, Leeuwarden, *Growerghae* bij Grou, Grouw). Of echter de een of andere plaatsnaam, 't zij dan van dorp of gehucht, van state of sate of enkel huis, van meer of poel of polle of wat ook, eigen is aan eene nog heden bestaande plaats, of aan eene plaats die in vroegere eeuwen bestaan heeft, maar die sedert verdwenen is, volkomen of gedeeltelijk — dat is niet door lettervorm of anderszins bijzonderlijk aangeduid. Dit kon moeielijk, in vele gevallen in het geheel niet geschieden, omdat de grens tusschen nog bestaan of reeds verdwenen meestal volstrekt niet aan te geven is. Menige plaats, of wat dan ook in deze Lijst als plaats geldt, is feitelijk, en als zoodanig, niet meer in wezen, maar bestaat nog in soms geheel gewijzigden of veranderden vorm; of anders, de naam die daar aan eigen was, leeft nog, op zich zelven of in afleiding, in de heugenis des volks. Bij voorbeeld: het stedeke Gryn, Grind, in de middeleeuwen bestaande, is als zoodanig geheel verdwenen, verdronken, verzonken; maar de plaats waar het gestaan heeft, is nog in wezen, als een eilandje, weinig meer dan eene zandbank, in het Flie. Moest die naam Gryn nu als een oude, verouderde, of als eene nog bestaande worden aangeduid? Markla-state te Hallum is verdwenen, gesloopt, geslecht; ja, maar ter plaatse waar die state gestaan heeft, staat nu nog eene arbeiderswoning, en de naam is nog bekend. Het klooster Mariëngaard onder Hallum is als zoodanig volkomen verdwenen; ter plaatse echter waar de korenmolen van dat gesticht stond, is nu een gehucht, en dat gehucht draagt nog heden den naam van Mariëngaarder-molen, of Begaerder-mounle, zoo als de volksspreektaal dezen naam heeft verbasterd. Het stamhuis van het adellijke geslacht Minnema te Leeuwarden bestaat als zoodanig niet meer; het huis echter, als gebouw, is nog in wezen, als het „Hôtel de Nieuwe Doelen"; en de straat daarnevens, de Minnema-striette, houdt de oude naam in gedachtenis. Het aloude Cammingha-hûs te Leeuwarden, sedert de 16e eeuw meestal Amelâns-hûs genoemd, omdat de Cammingha's Heeren van het Ameland waren, is niet alleen als zoodanig verdwenen, maar ook het huis, het gebouw zelve is gesloopt en weg; een nieuw heerenhuis is daar ter plaatse, kort na de helft dezer eeuw verrezen, dat niet meer aan de Cammingha's behoort; toch hoort men oude lieden dit nieuwe huis nog wel Amelânshûs noemen. Waar is nu de grens, voor deze namen, van nog bestaan, of reeds verdwenen? Ze zijn dus allen, zonder onderscheid, met de zelfde lettersoort aangeduid.

Het onderscheid tusschen state en sate, ofschoon van ouds vaststaande, is tegenwoordig niet altijd met zekerheid aan te geven. Dies heerscht nu in die benamingen veel verwarring en onzekerheid. Van sommige oude, uitgestorvene geslachten weet men niet meer, of zij edelingen of eigenerfden waren. Ook zijn vele, ja verreweg de meeste staten heden ten dage feitelijk nog slechts saten, en worden dan ook wel sate genoemd, al blijft de naam van het oude, veelal uitgestorvene adellijke geslacht, dat er zijnen zetel had, nog aan de sate gehecht.

Het woord gehucht is in den strengsten zin genomen, zoodat het ook zelfs op één groepje van slechts twee nabij elkanderen gelegene saten is toegepast; namelijk, indien een bijzondere naam daaraan eigen is, gelijk niet zeldzaam voorkomt.

Met „Zie" wordt verwezen naar namen, die met den betreffenden naam oorspronkelijk eenzelvig zijn, en die daarvan slechts in vorm, niet in wezen, verschillen; door spelwijzen van vroegere eeuwen, door verschil in uitspraak, door verklein- en vleivorm, door afleiding, enz. B. v. Meindert; zie Meinhard. Bouke; zie Bouwe. Nynke; zie Tryntsje.

Met „Verg." (Vergelijk) wordt verwezen naar namen, die met den betreffenden naam slechts eene schijnbare overeenkomst vertoonen, maar die onderling geheel of gedeeltelijk van verschillenden oorsprong zijn, of waarvan de verwantschap niet duidelijk blijkt; b. v. Abbe; verg. Ebbe. Alem; verg. Willem. Huite; verg. Gui. Age; verg. Agge, Ege, Eage.

Tusschen twee haakjes heb ik geplaatst namen, die door mij nooit zijn gevonden noch gehoord, in oude geschriften niet, en evenmin uit het levende gebruik in deze eeuw, maar die ongetwijfeld of zeer vermoedelijk bestaan hebben, zoo als blijkt uit andere namen, die daarvan moeten afgeleid zijn, en anders niet verklaard kunnen worden. B. v. (Dune) en (Fisse), mansnamen, die ik niet kan aanduiden als zoodanig, maar wier bestaan in oude tijden onomstootelijk blijkt uit de geslachtsnamen (*Dunia*, **Duinema, Vissia, Vissinga, Visma)**, en de plaatsnamen (Dunia-finne, Dunum, Dunwarden, Fiswert, enz.), die er van afgeleid zijn.

Twee aangename zaken heb ik tot het laatste bewaard, om hier te vermelden. Was bij al het bovenstaande slechts het verstand aan het woord, nu spreekt het harte meê.

Trouwhartig en ten vriendelijksten bedank ik alle geleerde, bekwame en welwillende Friesche mannen, die mij hulp hebben verleend, in meerdere of mindere mate, bij het samenstellen van deze Naamlijst, vooral bij het nazien en verbeteren der drukproeven. Talrijke mededeelingen en aanvullingen, talrijke verbeteringen heb ik te danken aan hunne hulp, die door mij grootelijks op waarde geschat wordt. Groote bate is, door de kennis en de hulpvaardigheid van die mannen, dezer Naamlijst geworden. Met erkentelijkheid vermeld ik, als zoodanig, de namen (om met de oudsten te beginnen) van de Heeren **J. van Loon Jz.** te Leeuwarden en **Waling Dykstra** te Holwerd, en vooral van den Heer **Mr. Ph. van Blom** te 's-Gravenhage, die met groote toewijding, door zijne bijzondere kennis der Friesche taal, mij behulpzaam was bij het verbeteren der drukproeven. Verder de Heeren **Mr. A. J. Andreæ** te Kollum, **D. Burgy** te Roordahuizum, **S. Haagsma** te Bozum, en **J. H. J. van Wageningen thoe Dekema** te Jelsum; en als de leste en de beste, de Heer **S. van der Burg** te Makkum, die mij met zijne groote kennis op het gebied der Friesche Namenkunde, bij mijn werk zoo trouw ter zijde heeft gestaan.

Aan alle die Stand-Friezen nog eens van harten dank, van mij-zelven persoonlijk, en als uit naam van de Friesche Taal- en Namenkunde!

En ten slotte, nu de Friesche Naamlijst uit mijn studeervertrek de wijde wereld ingaat, wensch ik aan mijn werk, de lievelings-arbeid van vele, vele jaren, eene goede ontvangst bij de menschen, in wier handen het komen zal. Moge het aan allen, die het voor hunne studiën zullen beoefenen, of die het anderszins zullen raadplegen, in ruime mate de verlangde diensten kunnen bewijzen, en almede bevorderlijk zijn tot meerdere kennis van onze schoone en belangrijke, van onze heerlijke Friesche taal, en tot meerdere eere van ons Friesdom in 't algemeen, 't welk ons Friezen allen zoo na aan het harte ligt.

Den vriendelijken lezer eenen vriendelijken groet van den schrijver

HAARLEM. JOHAN WINKLER.

VERKORTINGEN.

Duitschl.	beteekent:	Duitschland.
Engl.	"	Engeland.
Fr.	"	Friesch, Friesche.
Frankr.	"	Frankrijk.
G.	"	Geslachtsnaam.
geh.	"	gehucht.
Gelderl.	"	Gelderland.
Gron., Groningerl.	"	Groningerland.
Harlingerl.	"	Harlingerland. Eene gouw van Oost-Friesland.
M.	"	Mansnaam.
misspell.	"	misspelling.
Ned., Nederl.	"	Nederland, Nederlandsche.
Noordfr., Noord-Fr.	"	Noord-Friesland.
Nrdhlnd., Nrd-Holl.	"	Noord-Holland.
Oldenb.	"	Oldenburg. Het Groot-Hertogdom.
Oostfr., Oost-Fr.	"	Oost-Friesland, Oost-Friesche.
Oudfr.	"	Oud-Friesch.
Oudholl.	"	Oud-Hollandsch.
P.	"	Plaatsnaam.
patron.	"	patronymicum.
spell.	"	spelling.
V.	"	Vrouwennaam.
Verg.	"	Vergelijk.
verkl., verkleinv.	"	verkleinvorm.
Weserfr., Weser-Fr.	"	Weser-Friesland. Zie de noot op bladzijde IV van de Inleiding.
Westfr., West-Fr.	"	West-Friesland (noordelijk Noord-Holland.)
Westvl.	"	West-Vlaanderen.
Zdhlnd	"	Zuid-Holland.
Zoh.	"	Zuidoosthoek van Friesland.
Zwh.	"	Zuidwesthoek van Friesland.

LIJST VAN FRIESCHE NAMEN.

A.

V. **Aachje.** (*) In Fr. spell. Aechje. Zie Aechje, Aegje, en bij den mansnaam Age.

—

M. **Aacht.** In Fr. spell. Aecht. Zie Aecht.

V. **Aachtje.** In Fr. spell. Aechtsje. Zie Aechtsje.

—

M. **Aaf.** In Fr. spell. Aef. Zie Aef.

V. **Aafje, Aafk, Aafke, Aafkje.** In Fr. spell. Aefje, enz. Zie Aefje, enz.

P. Aaf-Jans-sloot. Aaf-moeie-sloot. In Fr. spell. Aef-Jans-sleat, enz. Zie Aef-Jans-sleat, enz., bij den mansn. Aef.

—

V. **Aag, Aagje, Aagjen.** In Fr. spell. Aeg, Aegje of Aechje. Zie Aeg, en bij den mansn. Age.

—

M. **Aagte.** Zie Aecht, Aegt.

—

M. **Aai.** In Fr. spell. Aei. Zie Aei.

V. **Aaye, Aaike.** In Fr. spell. Aeije, Aeike. Zie Aeije, Aeike.

—

M. **Aaike.** In Fr. spell. Aeike. Zie Aeike.

—

V. **Aakje.** In Fr. spell. Aekje. Zie Aekje, bij den mansn. Ake.

—

P. Aaksens of Aaxens. In Fr. spell. Aeksens. Zie Aeksens.

—

M. **Aal.** In Fr. spell. Ael. Zie Ael, bij den mansn. Ale.

—

M. **Aalderik, Aalderk.** In Fr. spell. Aelderik. Zie Aelderik, Aeldrik.

—

M. **Aaldert.** In Fr. spell. Aeldert. Zie Aeldert.

V. **Aaldertje.** In Fr. spell. Aeldertsje. Zie Aeldertsje, bij den mansn. Aeldert.

G. **Aalders, Aalderson, Aalderzon.**

M. **Aaldrik.** In Fr. spell. Aeldrik. Zie Aeldrik, Aelderik.

V. **Aaldrikje.** In Fr. spell. Aeldrikje. Zie Aeldrikje, bij den mansn. Aeldrik.

G. **Aaldriks.**

—

V. *Aalheit, Aelheit, Aelheyt, Aelheid.* Voluit Adelheid. Zie Adelheid, Aleida, Alyt.

—

M. **Aalke.** In Fr. spell. Aelke. Zie Aelke, en den mansn. Ale.

V. **Aalk.** In Fr. spell. Aelk. Zie Aelk, en den mansn. Ale.

—

M. **Aalker.** In Fr. spell. Aelker. Zie Aelker.

—

V. **Aalmoed, Aalmoet.** In Fr. spell. Aelmoed, enz. Zie Aelmoed, enz.

—

M. **Aalrik.** In Fr. spell. Aelrik. Zie Aelrik.

—

M. **Aalse.** In Fr. spell. Aelse. Zie Aelse.

G. **Aalsma.**

P. Aalsum, in misspell. Aalzum, in 't Fr. Ealsum. Zie Ealsum, bij den mansn. Ealse. -- Aalsum (Klooster-), in 't Fr. Kleaster-Ealsum. Zie Ealsum, bij den mansn. Ealse, en den plaatsnaam Kleaster. — Aalsum, Aalzum, geh. bij Oldehove, Gron.

—

M. **Aalsen.** In Fr. spell. Aelsen. Zie Aelsen.

—

M. **Aalt.** In Fr. spell. Aelt. Zie Aelt.

V. **Aaltje, Aaltke.** In Fr. spell. Aeltsje, enz. Zie den vrouwennaam Aeltsje, enz.

—

M. **Aaltje.** In Fr. spell. Aeltsje. Zie den mansn. Aeltsje, en den mansn. Aelt.

P. Aaltjemeer. In 't Fr. Aeltsjemar. Zie Aeltsjemar, bij den mansn. Aetsje.

—

M. **Aalwijn.** In Fr. spell. Aelwyn. Zie Aelwyn.

(*) De Nederlandsche spelling der Friesche namen mag, om verschillende redenen, in deze lijst niet achterwege blijven; o.a. om de bruikbaarheid der lijst te bevorderen, en vooral ook omdat de Friesche geslachtsnamen in hunne gejikte Nederlandsche spelling (Schaafsma, Ruitinga, Schouwstra, Tjaarda) onveranderlijk zijn, en niet in Friesche spelling (Skaefsma, Rutinga, Skoustra, Tsjaerda) kunnen worden omgezet.

M. **Aam.** In Fr. spell. Aem. Zie Aem.
V. **Aamke.** In Fr. spell. Aemke. Zie Aemke, bij den mansn. Aem.

—

M. **Aamke.** In Fr. spell. Aemke. Zie Aemke.

—

M. **Aamling.** In Fr. spell. Aemling. Zie Aemling.

—

M. **Aan.** In Fr. spell. Aen. Zie Aen.
V. **Aanke, Aantje.** In Fr. spell. Aenke, Aentsje. Zie Aenke, Aentsje, bij de mansn. Aen, Aent en Ane.
G. **Aans.**

—

M. **Aandert.** In Fr. spell. Aendert. Zie Aendert.

—

M. **Aandrik.** In Fr. spell. Aendrik. Zie Aendrik.

—

M. **Aane.** Misspell. van Ane. Zie Ane.

—

M. *Aankle, Aenkle, Aencle, Aenkele.*

—

V. **Aans, Aansk.** In Fr. spell. Aens, Aensk. Zie Aens, Aensk.

—

M. **Aant.** In Fr. spell. Aent. Zie Aent.
V. **Aantje.** In Fr. spell. Aentsje. Zie Aentsje, bij de mansn. Aent en Ane.
P. Aant-Lieuwes-poel. Zie Aent-Lieuwes-poel, bij den mansn. Aent.

—

M. **Aard.** In Fr. spell. Aerd. Zie Aerd.
V. **Aardtje.** In Fr. spell. Aerdtsje. Zie Aerdtsje, bij den mansn. Aerd.
G. **Aardema.** — Aerden, Ned.

—

V. **Aarland, Aarlandje, Aarlandtje, Aarlantje.** In Fr. spell. Aerland, enz. Zie Aerland, enz.

—

M. **Aarn.** In Fr. spell. Aern. Zie Aern.
V. **Aarntje.** In Fr. spell. Aerntsje. Zie Aerntsje, bij den mansn. Aern.
G. **Aarnsma, Arensma.**

—

M. **Aarnd, Aarnt.** In Fr. spell. Aernd, enz. Zie Aernd, enz.
V. **Aarntje, Aarntke.** In Fr. spell. Aerntsje, enz. Zie bij den mansn. Aernd, Aernt.

M. **Aart, Aarte.** In Fr. spell. Aert, enz. Zie Aert, enz.
V. **Aartje.** In Fr. spell. Aertsje. Zie Aertsje, bij den mansn. Aert.
G. **Aartsma, Aarts.**

—

M. *Aasse, Aesse.* Verg. Easse.

—

M. **Aat, Aatje, Aatse.** In Fr. spell. Aet, enz. Zie Aet, enz. en Ate.
V. **Aatje, Aatke, Aatske.** In Fr. spell. Aetsje, enz. Zie Aetsje, enz. bij de mansn. Ate, Aet en Aetse.
G. **Aatsma.** Zie bij den mansn. Aetse.

—

P. Aaxens of Aaksens. In Fr. spell. Aeksens. Zie Aeksens.

—

M. *Abald.* In versleten vorm *Abad.* Zie Abold, Abod. Verg. Abd.

—

M. **Abbe, Abbo,** *Abba.* Verg. Abe, Ebbe.
V. **Abbe, Abke,** *Abcke, Abcken.*
G. **Abbinga,** *Abbenga, Abbyngha, Abbingha, Abbinghe, Abbinge, Abbynghen, Abbinghen,* **Abbama, Abbema, Van Abbema, Abma, Abben, Abbes, Abs.** — Abbinge, Abbens, Gron. Abbana, Abbena, Abben, Absna, Oostfr. Abbing, Abbink, Abbinck, Ned.
P. A b b e g e a, *Abbeghae,* Abbega, dorp in Wijmbritseradeel; I t A b b e g e a s t e r-K j e t t i n g, Abbegaster-Ketting, en D e A b b e g e a s t e r-R i g e, Abbegaster-Rijge, twee buurten onder Abbega. A b b e w i e r, in de wandeling J e w i e r genoemd, geh. bij Anjum in Dongeradeel. A b b i n g a w i e r, in de wandeling E n g w i e r genoemd, dorp in Wonseradeel. A b b i n g a w i e r, in de wandeling A b b e w i e r genoemd, geh. bij Irnsum. A b b i n g a-s t a t e te Huizum, te Blija en te Tjummarum. A b b i n g a-s a t e te Wieuwert. A b b e m a-s a t e en A b b e m a-w i e r, twee saten te Friens. A b b e m a-s t a t e te Kollum. A b b e m a-s t i n s te Akmarijp. A b b e m a-s a t e te Grouw en te Akkrum. A b b e m a-h û s te Ypekolsga. A b m a-s a t e te Ee in Dongeradeel. — Abbeweer, geh. bij Tinallinge, Gron. Abbestee, geh. bij Kalantsoog, Westfr. (noordelijk Nrdhlnd.) Abbingweer, in de wandeling Abbenweer genoemd, dorp in Oostfr. Ab-

benseth (*seth*, Oudfr. *seta*, sate) dorp bij Bremervörde, Hannover. Abbenfleth (*fleth*, *fleet*, vliet), dorp in 't Land-Kehdingen, eene Friso-Sassische gouw aan den mond der Elve, in Hannover. Abbing, geh. bij Sleen, Drente. Abbink, hoeve bij Voorst, bij Zelhem, bij Hengeloo en elders in Gelderland. Abbington, stad in Engeland; zie Lex. 3.

—

M. *Abbeke*, *Abbick*, enz. Zie Abke.

—

M, *Abd*. In verkl. *Abdie*. Verg. Abald, Abt, Apt.

G. Abdema, Abdena, Oostfr.

—

M. **Abe, Abo,** *Aba*, *Aebe*, *Aebbe*. Verg. Ebe, Eabe, Abbe.

V. *Aeb*, *Abeke*, *Abeken*, *Aebcken*. In Stellingwerf **Abigjen** (Abechien), een Sassische vorm.

G. **Abinga,** *Abingha*, *Abinghe*, *Abynghe*, *Aebbingha*, *Aebinge*, *Abinghen*, **Abema,** *Abama*, *Aebbama*, **Abes.** — Abens, Gron. en Oostfr. Abing, Abinge, Abinck, Abink, Abingh, Ned. Abingdon, Abington, Eng.

P. Abe-Heringa-syl, voormalige binnensluis in den Slachtedijk onder Achlum. Abeherne, stuk land te Grouw. — Abens (Abinga), dorp in Harlingerland, Oostfr. Abingdon, stad bij Oxford en Abington, stad bij Cambridge, Eng.; zie Lex. 3. Ebicon, oorspronkelijk *Abinchora*, dorp bij Luzern, Zwitserland.

—

M. *Abeke*, *Abeken*, *Abeko*, *Abico*, *Abake*, *Abicke*, *Aebcke*. Verkl. van Abe. Zie Abe. Verg. Aepke.

G. Abekena, Oostfr. Abeken, Westfalen.

P. Abkoude, in de wandeling Abkou, voluit Abekenwoude, in 1085 *Abekenwalda*, dorp bij Amsterdam.

—

M. **Abel** (in sommige gevallen zal deze naam wel oorspronkelijk de Bijbelsche naam Abel wezen), **Abele, Able,** *Aable*, *Abla*, *Abelo*, *Aeble*, *Aebla*, *Aebele*, *Abelen*. Verkl. van Abe. Verlatijnscht tot **Abelius.** Zie Abe, Abeke. Verg. Eable.

V. Abeltsje. In Ned. spell. **Abeltje,** *Abeltie*, *Abeltyen*, *Aebbeltye*, *Abelken*, *Aebbelcke*. Verlatijnscht tot **Abelia.** Verg. Eabeltsje.

G. **Abelsma, Ablij** (verlatijnschte vorm, Abelii, genitivus van Abelius). — Abels, Oostfr.

P. Abelstok, brug bij Mensingaweer, Gron. Abeltjeshuis, huis op de Oostfr. grens, bij de Boertange, Gron. Ablington, in Gloucester- en in Wiltshire, Eng.

—

M. **Abke, Abco,** *Abko*, *Abbiko*, *Abbaco*, *Abbeke*, *Abbeken*, *Abken*, *Abbycke*, *Abbicke*, *Abbick*. Verkl. van Abbe. Zie Abbe.

V. **Abkje, Abkjen.**

G. Abckena, Abbekens, Oostfr.

P. Abbekenhusen, geh. bij Schortens in Ostringen, Weserfr., Oldenb. Abbickhave, dorp in Harlingerl., Oostfr.

—

M. **Able,** *Aable*, *Abla*. Verkl. van Abe. Zie Abe, Abel, Abele.

—

M. *Abold*. In versleten vorm *Abbodo*, *Abod*. Verlatijnscht. tot *Abodus*. Zie Abald.

—

M. *Abt*. Verg. Abd, Apt.

—

P. De Abt, plaat in de Wadden, tusschen het Bildt en Ter-Schelling. De Abtsfinne, krite onder Anjum.

—

M. *Achle*. Verkl. van Acht? Verg. Acht.

P. Achlum, *Achlim*, *Achtlum*, dorp in Franekeradeel.

—

M. *Acht*, *Agt*. Verg. Aecht.

V. *Achte*, *Agh*. Verg. Aechtsje en Aechje.

P. Achtrup (Achtdorp), dorp in Noordfr. Achtum, dorp bij Hildesheim in Hannover.

—

P. *Achtzerspel*, *Achtzespel* (Achttsjerkspillen; deze Fr. naamsvorm is niet in gebruik), Achtkarspelen of Achtkerspelen, grietenij in Oostergoo.

—

V. **Achza.** In de wandeling Akse genoemd.

—

G. **Ackema,** *Accama*, *Akkema*. Zie bij den mansn. Akke.

—

M. *Acro*. Zie bij den mansn. Akker.

—

G. **Acronius,** *Accronius*. Zie bij den mansn. Akker, en den plaatsn. Akkrum.

—

V. **Ada.** Zie bij den mansn. Ade.

—

M. *Adalday*. Zie Adeldag.

—

V. *Adalgarde*. Zie Adelgarda.

G. **Adama.** Zie bij den mansn. Ade.

—

M. **Adde, Addo,** *Adda.* Verg. Ade, Edde.

V. **Adda,** Adtsje, in Ned. spell. **Adtje, Adje,** *Addeke, Addicke.* Verg. Attsje, bij den mansn. Atte.

G. **Addema, Addes.** — Addinga, Addens, Gron. en Oostfr. Addana, Addena, Adden, Oostfr. Adding, Addingh, Addink, Addinck, Ned. Addison, Addington, Eng.

P. Addinga-borg te Wedde, Gron. Addinga-gast of Adding-gast, geh. bij Norden, Oostfr. Addehusen, geh. bij Seeriem, Oostfr. Addebüll, geh. bij Bredstedt, Noordfr. Addink, hoeve bij Vorden, Gelderl. Addington, dorp in Kent, Eng.

—

M. *Addeke, Adke, Adken.* Verkl. van Adde. Zie Adde.

A. Addekink, hoeve bij Warnsveld, Gelderl.

—

M. **Addick, Addik,** *Addicke, Addiko.* Verkl. van Adde? Verg. Addeke.

G. **Addicks.** — Addicks, Addikes, in Weserfr.

—

M. **Ade, Ado,** *Ada, Aedo, Aede.* Verg. Adde, Eade, Ede.

V. **Ada,** *Ade, Aad, Aed, Aadtje, Aedtjen, Aedken.*

G. **Adama, Adema, Ades,** *Adingha, Aedinga.* - Adena, Aden, Oostfr. Adink, Ned. Adisson, Ading, Eng.

P. Adema-polder in Haskerland. — Adinghem, dorp in Artesië, Frankrijk. Adeghem (Adinga-hem), dorp in Oostvlaanderen. Adinkerke (Adink-kerke, Adinga-kerk, in 959 *Adingahem)*, dorp in Westvlaanderen.

—

M. *Adebald.* Verg. Adelbald.

—

M. **Adel.**

V. *Adel, Adela, Adelken.*

G. *Adelen, Van Adelen, Edelen, Eedelen.* In misspell. *Adeelen.* (Deze naam wordt door velen verkeerdelijk uitgesproken met den klemtoon op de eerste *e*, als Adélen. Adelen is anders niet als een patronymicum in Oudfr. tweeden-naamvalsvorm, meervoud, (Adelena, Adelna) en heeft den vollen klemtoon op de *A*, terwijl de beide letters *e* toonloos zijn.)

P. Adelen-state, Adelen-stins, te Siksbierum, te Berlikum en te Pingjum.

—

M. *Adelbald, Adelbold.* Zie Albad, Albet, Albod. Verg. Adebald, Abald.

—

M, *Adelbric, Adelbrik.* Verlatijnscht tot *Adelbricus.* Zie Albric.

—

V. *Adelburg.*

—

M. *Adeldag, Adaldag.*

—

V. *Adelgarda, Adalgarde.* Zie Algertsje.

—

M. *Adelgo.*

—

V. *Adelgonda, Adelgondt, Adelgunt.* Zie Alegonda.

—

V. *Adelharda.* Zie Allertsje en Aeldertsje.

—

V. *Adelheid, Adelheyt.* Zie Aalheit, Aleida. Alyt.

—

M. *Adelric, Adelrik.* Zie Alrik. Verg Aderik.

—

M. **Aderik.** Verlatijnscht tot **Adericus.** Verg. Adelric.

—

V. Adertsje. In Ned. spell. **Adertje.**

P. **Adewert,** *Aedwerth, Adwart, Aldwarth* (de oude werd), Aduard, dorp in Gron. Door de Groningerlanders uitgesproken als Auwert of Aeuwert.

—

M. **Adger,** *Aedjer.* Voluit Aldgar. Zie Aedgar en Outger.

G. *Adgersma.*

—

M. *Adjil.* Zie Agille, Aldegil.

—

M. **Adje.** In Fr. spell. Adsje. Zie Adsje.

—

M. **Adolf,** *Aedolf, Adolph, Adulf.*

V. **Adolfke.**

—

M. Adriaen. In Ned. spell. **Adriaan.** Verbastering van den Latijnschen naam Hadrianus. Zie Arjen.

V. Adriaentsje. In Ned. spell. **Adriaantje** (meest op het Bildt). Zie Ariaentsje, Arjentsje.

—

M. **Adser, Adsert, Adzer, Adzert,** *Adsart, Adzart, Adzaert, Aedsert, Aedzert.* Verg. Edser, Edsard.

V. Adsertsje. In Ned. spell. **Adzertje,** *Adsertyen, Adzertye.*

—

M. Adsje. In Ned. spell. **Adje.** *Adtje, Adtjen, Addye, Addie, Adye.* Verkl. van Adde. Zie Adde, Adtse.

G. *Adjema, Adjes,* in verlatijnschten vorm *Adius.*

P. A d j e m a-h e e r d in Kollumerland.

—

M. *Adtse, Adse, Adze.* Verkl. van Adde. Zie Adde, Adsje, Addeke.

—

Æ. De letterverbinding Æ, in het Friesch, vooral bij Friesche namen, gebruikelijk, is anders niet als eene bijzondere schrijfwijze van den Frieschen tweeklank *ea*, en is geenszins *ae* of lange *a*. Maar wijl velen, heden ten dage, verkeerdelijk deze letterverbinding in *Ae* oplossen, zoo schijnt het niet ondienstig voor hen, die van deze lijst gebruik maken, om de namen die met Æ als beginletters geschreven worden, hier ter plaatse als ter loops te vermelden, met verwijzing naar de Ea.

—

M. **Æbe.** V. **Æbke, Æbigjen.** G. **Æbinga.** P. Æ b i n g a - s t a t e. Zie den mansn. Eabe.

—

M. **Æbele, Æble.** V. **Æbel,** Æbeltsje. Zie den mansn. Eabele.

—

V. Aechje. In Ned. spell. **Aachje.** Zie bij den mansn. Age.

—

M. Aecht. In Ned. spell. **Aacht,** *Aecht, Aagt, Aegt.* Samengetrokken vorm van den volledigen mansn. Agiwalt, Agewolt? Verg. Acht, Age.

V. Aechtsje. In Ned. spell. **Aachtje,** *Aechtje, Aegtjen, Aechtken.* Deze vrouwennaam Aachtje geldt, even als Aachje en Aagje, buiten Friesland als eene samentrekking, in verkl., van den Kerkelijken naam Agatha.

—

G. *Aecxma.* Zie bij den mansn. Ake.

—

M. **Æde, Ædo.** V. **Ædke.** Zie den mansn. Eade.

M. *Aedgaert.*

—

M. *Aedgar, Aedger.* Zie Adger en Aldtgar.

G. *Aedgersma.*

—

M. *Aedje, Aadje, Aedie, Aeddye, Aedgie, Aadgie.* Verkl. van Ade. Zie Ade, Aedse.

—

M. *Aedjer.* Zie Aedgar.

—

M. *Aedse, Aedtse, Aedze.* Verkl. van Ade. Zie Ade, Aedje.

G. *Aedtsema.*

—

M, **Ædse, Ædtse, Ædze.** V. **Ædske.** Zie Eadse en Eadske.

—

M. *Aedwert.*

—

M. Aef. In Ned. spell. **Aaf,** *Aeffe.* Zie Ave.

V. Aefje, Aefke, Aefkje, in den Zwh. ook Aefk. In Ned. spell. **Aafje, Aafke, Aafkje, Aafk.** *Aefke, Aefken, Aeffken, Aefcke, Aefien, Aeftien, Aeffjen.* Verg. Afke.

G. *Aefgama.* Van Aeffge, den ouden verkl. des mansn. Aef.

P. A e f - J a n s - s l e a t, Aaf-Jans-sloot (ook H ô f l â n s t e r s l e a t genoemd), waterlossing onder Grouw. A e f - m o i j e - s l e a t, Aaf-moeie-sloot, onder Eestrum.

—

M. **Æge, Ægele.** V. Ægeltsje. Zie Eage, Eagele, Eageltsje.

—

P. Æ g e, Æ g e-H o a r n e, Æ g u m. Zie Eage, Eagehoarne, Eagum.

—

V. Aeg, Aegje. In Ned. spell. **Aag, Aagje.** *Aegje, Aegjen.* Zie bij den mansn. Age. Verg. Aechtsje. Op 't Ameland **Aagjen.**

—

M. *Aegt, Aegte,* **Aagte.** Zie Aecht.

V. Aegtsje. In Ned. spell. **Aagtje,** *Ayet.* Zie Aechtsje.

—

M. Aei, Aeije. In Ned. spell. **Aai, Aaye,** *Aeye.* Deze naam geldt ook als vleivorm van Ari. Verg. Aije.

G. *Aeyma.*

—

P. A e i b r ê g e, Eierbrug, te Sneek.

—

V. Aeije. In verkl. Aeike. In Ned. spell. **Aaye, Aaike.** Deze vrouwennaam geldt ook als vleivorm van Aeltsje, Aaltje.

M. Aeike. In Ned. spell. **Aaike.** *Aeyke, Aeycke.* Verkl. van Aei. Zie Aei. Verg. Aike.
G. Aeikens, Oostfr.

—

M. *Aeyl, Aeyle.* Verkl. van Aei. Zie Aei. Verg. Ayel, Aile.
V. *Aeyl.*

—

M. **Aeilt.** Zie Ayold.
G. Aeilts, Aeyelts. Gron.

—

M. *Aeinje.*

—

M. *Aeisge.* Zie Easge.
G. *Æisgama, Æisghama, Aeisgema.* Zie bij den mansn. Easge.
P. Æisgama-state. Zie bij den mansn. Easge.

—

M. *Aeytie, Aeythie* (Aeitsje). Verkl. van Aei. Zie Aei, Aeike.
G. *Aeythiema* (Aeitsjema).

—

M. **Ælke.** V. **Ælke, Ælk, Ælæk, Ælkje.** G. **Ælkma, Æckma.** P. Ækingea, Ækmaryp. Zie Eake, enz.

—

V. Aekje. In Ned. spell. **Aakje.** Zie bij den mansn. Ake.

—

P. Aeksens of Aexens, Aaksens of Aaxens, geh. onder Tjerkwerd.

—

M. Ael. In Ned. spell. **Aal.** Zie den mansn. Ale.

—

M. *Aelber.* Voluit Adelber. Zie Alber.
G. **Aalbers.**

—

M. *Aeld.* Verg. Alde.

—

M. Aelderik, Aelderk. In Ned. spell. **Aalderik, Aalderk.** Voluit Adelrik. Zie Aeldrik, Alderk, Aelrik, Aldrick, Alrik.
V. *Aelderickje, Aelderkjen, Aelderckien.* Voluit Adelrika. Zie Aldrickje.

—

M. Aeldert. In Ned. spell. **Aaldert.** Voluit Adelhard. Zie Aldert.
V. Aeldertsje. In Ned. spell. **Aaldertje.** *Aeldertje, Aeldertjen, Aeldertie.* Voluit *Adelharda.* Zie Aldertsje.
G. **Aalders, Aalderson, Aalderzon.**

M. Aeldrik. In Ned. spell. **Aaldrik.** *Aeldrik, Aeldrick, Aeldrich, Aeildrick.* Zie Aelderik, Alrik, Aelrik.
V. Aeldrikje. In Ned. spell. **Aaldrikje.** *Aeldrikje, Aeldrickjen, Aeldrickie.* Zie Aelderickje, Aldrickje.
G. **Aaldriks.**

—

M. **Ælle.** Zie Eale.

—

M. *Aelf, Aelff.* Zie Alef.
G. **Aalfs.** — Ahlfs, Oostfr.

—

M. *Aelger.* Zie Alger.
G. *Aelgera.*

—

V. *Aelheid, Aelheyt, Aelheit, Aalheit.* Zie Adelheid, Aleida. Alyt.

—

M. Aelke. In Ned. spell. **Aalke.** *Aelke, Aelcke, Aelcken, Aelck, Aelk.* Verkl. van Ale. Zie Ale, Aeltsje.
V. Aelk. In Ned. spell. **Aalk.** *Aelk, Aelke, Aelcke.*
G. *Aelkama.*
P. Aelkama-sate te Hallum.

—

M. Aelker. In Ned. spell. **Aalker.** *Aelker, Aelcker.* Zie Alker. Verg. Ealker.

—

V. Aelmoed, Aelmoet. In Ned. spell. **Aalmoed, Aalmoet.** Voluit Adelmoed, Athalmod. In Oostfr. Almuth. Zie Almet, Almod.

—

M. Aelrik, *Aelrick, Alerik.* In Ned. spell. **Aalrik.** In Oostfr. Ahlrich. Zie Aeldrik, Aelderik, Alrik.

—

M. Aelse, Aelsen. In Ned. spell. **Aalse, Aalsen.** Verkl. van Ale. Zie Ale, Aeltsje. Verg. Ealse.
G. **Aalsma,** *Aelsma, Aelsoma.* — Aalsing, Aalsink, Ned.
P. Aelsumsleat, Aalsumsloot, opvaart onder Bergum.

—

P. *Aelsum, Aelsom.* Zie Ealsum en Aalsum.

—

M. Aelt. In Ned. spell. **Aalt.** Voluit Adelwalt. In Holland Edelwout, samengetrokken tot Elout.
V. Aeltsje, Aeltke. In Ned. spell. **Aalt-**

je, Aaltke. *Aeltje*, *Aeltjen*, *Aeltke*, *Aeltken*, *Aeltye*, *Aeltie*, *Aelthie*. In vleivorm Ale en Aeije. Zie ook bij den mansn. Ale. Verg. Aeije.

—

M. Aeltsje. In Ned. spell. **Aaltje.** *Aeltjen*, *Aeltje*, *Aeltie*, *Aelthie*, *Aeltyen*, *Aeltse*, *Aeltsen*, *Aeltzen*. Verkl. van Aelt en van Ale. Zie Aelt, Ale.

G. *Aelthyama*, *Aelthiema*, *Aeltiama*, *Aeltyema*, *Aeltgema* (Aeltsjema). *Alutsma*.

P. Aeltsjemar, in 1580 *Aelkemerr*, Aaltjemeer, meertje onder Roodkerk. Aeltsjemar, Aaltjemeer, voormalig meertje, thans droog gelegd, onder Ferwoude.

—

M. *Aelwe*. Verg. Aelf.

—

M. Aelwyn. In Ned. spell. **Aalwijn.** *Aelwin*, *Alewyn*, *Alewin*. Voluit Adelwin. Zie Alwin en Alyn.

—

M. Aem. In Ned. spell. **Aam**. Zie Ame. Verg. Eame.

V. Aemke. In Ned. spell. **Aamke.** *Aemke*, *Aemcke*, *Aemcken*, *Ame*, *Aem*.

G. **Amama**, *Amema*.

P. Amama-state. Zie bij denmansn. Ame.

—

M. *Æme*, *Æmke*, *Æœmke*. G. *Æminga*, *Æmkama*. *P.* Æmbûrren, Æmingastate. Zie den mansn. Eame, enz.

--

M. Aemke. In Ned. spell. **Aamke.** *Aemcke*, *Aemcko*, *Aempke*, *Aampke*. Verkl. van Aem, Ame. Zie Aem, Ame.

G. *Aemkama*.

—

M. Aemling. In Ned. spell. **Aamling.** *Aemling*, *Aemlinck*, *Aemlingh*. Zie Ameling, Amele.

—

M. Aen. In Ned. spell. **Aan.** Afgesleten vorm van Aarn, Arend? Verg. Aern en Ane.

V. Aentsje, Aenke. In Ned. spell. **Aantje, Aanke.** *Aentje*, *Aenke*, *Aencke*, *Aenck*, *Ane*, *Aneke*. Zie bij de mansn. Aant en Ane.

G. **Aans.**

—

P. Aen (De Lege-) of Æn. Misspelling. Zie bij den plaatsn. Gea.

—

M. *Aende*.

M. Aendert. In Ned. spell. **Aandert.** Verg. Andert.

—

M. Aendrik. In Ned. spell. **Aandrik.** *Aendrik*, *Aendrick*, *Aendryck*.

—

P. Ængterp, Ængwert, Ængwierum, Ængwirden, enz. Zie Eangterp, enz.

--

P. Ænjum. Zie Anjum, bij den mansn. Ane.

P. Aenjum, Aanjum (voluit Kleaster-Aenjum). Zie bij den mansn. Ane.

—

M. *Aenke*, *Aencke*, *Aenka*, *Aencka*, *Aencko*, *Aeneke*, *Anik*, *Anick*. Verkl. van Ane. Zie Ane, Aentse.

G. Aenckens, Helgoland.

—

M. *Aenkle*, *Aencle*, *Aenkele*, *Aankle*.

—

M. *Aensie*, *Aenzie* (Aensje). Verg. Aentse, Aentzie, Ane.

—

V. Aens, Aensk. In Ned. spell. **Aans, Aansk.** *Aens*, *Aensk*, *Aensck*.

—

M. Aent. In Ned. spell. **Aant.** Samengetrokken vorm van Arend? Verg. Arend, Aen.

V. Aentsje. In Ned. spell. **Aantje.** Zie ook bij den mansn. Ane.

P. Aent-Lieuwes-poel, Aant-Lieuwes-poel, meertje bij Koudum.

—

M. *Aentse*, *Aantse*, *Aentia*, *Aentzie*. Verkl. van Ane of van Aent. Zie Ane, Aent. Verg. Aensie.

G. *Aentzema*. — Aantjes, Ned.

—

M. *Aepke*, *Aepeken*, *Apeka*, *Aapko*. Verkl. van Ape. Zie Ape. Verg. Epke, Abeke.

—

M. Aerd. In Ned. spell. **Aard.** *Aerd*, *Aerdt*. Samengetrokken vorm van Arend? Zie Aert. Verg. Arend.

V. Aerdtsje. In Ned. spell. **Aardtje.** *Aerdje*, *Aerdtje*.

G. **Aardema.** — Aerden, Ned.

—

V. Aerland, Aerlandsje, Aerlandtsje, Aerlantsje. In Ned. spell. **Aarland, Aarlandje, Aarlandtje, Aarlantje,** *Aerlantken*.

M. Aern. In Ned. spell. **Aarn.** Samengetrokken vorm van Arend? Verg. Aernd, Arend.

V. Aerntsje. In Ned. spell. **Aarntje.** *Aerntje, Aerntjen.*

G. **Aarnsma,** *Aernsma,* **Arensma.** — Ahrens, Oostfr.

—

M. Aernd, Aernt. In Ned. spell. **Aarnd, Aarnt.** *Aernd, Aerndt.* Zie Arend.

V. Aerntsje, Aerntke. In Ned. spell. **Aarntje, Aarntke.** Verg. Aerntsje, bij den mansn. Aern.

—

M. Ærnse. Zie Earnse.

—

M. Aert, Aerte. In Ned. spell. **Aart, Aarte.** *Aert.* Samengetrokken vorm van Arend? Verg. Arend. Zie Aard.

V. Aertsje. In Ned. spell. **Aartje.** *Aertje, Aertjen, Aertken.* Zie Aerdtsje. Verg. den mansn. Are.

G. **Aartsma,** *Aertzma,* **Aarts.** — Aerts, Ned.

—

M. **Aesch.** Misspell. van Eask? Verg. Easke.

—

M. Æsge, Æsgo, Æsgel, Æsger. G. Æsgama. P. Æsgama-state. Zie Easge, enz.

—

M. *Aesse, Aasse.* Verg. Easse.

—

M. Æsse, Æske. G. Æssinga. P. Æssinga-state. Zie Easse, enz.

—

G. Æstwarda. Zie Eastwarda.

—

M. Aet. In den Zwh. In Ned. spell. **Aat.** *Aet, Aeth.* Zie Ate.

V. Aetsje, Aetke. In Ned. spell. **Aatje, Aatke.** *Aetje, Aetjen, Aetke.* Zie bij den mansn. Ate.

G. **Aats.** Zie bij den mansn. Ate.

—

M. Æte, Ætse. Zie Eate, Eatse.

—

M. Aetsje. In Ned. spell. **Aatje.** *Aetje, Aethje, Aethje, Aetye, Aettie, Aetcke.* Zie den mansn. Ate. Verkl. van Ate en Aat.

G. *Aettyama* (Aetsjema).

—

M. Aetse. In Ned. spell. **Aatse, Aatze.** Verkl. van Ate en Aat. Zie Ate, Aet, Aetsje.

V. Aetske. In Ned. spell. **Aatske.** *Aetscke.*

G. **Aatsma,** *Aetsma.*

—

M. *Aeuke.* Verg. Auke en Eeuwke.

G. *Aeukema.*

—

P. Aexens. Zie Aeksens.

—

M. *Affe, Affa, Afwa, Affwa.* In verkl. *Affel.* Zie Effwe. Verg. Ave.

V. **Afke, Afken,** *Affke, Affeken.* Meest in den Zwh. Verg. Aefke.

—

M. **Age, Ago,** *Aga, Aegge.* In Noordfr. Aage. Verg. Ege, Eage, Agge.

V. **Aagje, Aachje,** *Aegh, Aget.* In Fr. spell. Aechje, Aegje. Zie Aechje, Aegje. In den Zwh. ook **Aag.**

G. *Agama,* **Agema,** *Aeggema, Aegema,* **Agesma, Ages, Agesz.** — Agena, Agen, Oostfr.

P. *Agentofft,* oude naamsvorm van het hedendaagsche Aventoft, dorp in Noordfr.

—

M. *Agele, Aegle.* Verkl. van Age. Zie Age. Vergl. Eagle.

G. Agelink, Ned.

—

M. **Agge, Aggo,** *Agga, Aggha, Aggen.* Verlatijnscht tot **Aggaeus.** Verg. Egge, Acht, Age.

V. **Agje,** *Ag, Ach, Agh, Aghjen.*

G. *Agga, Aggama,* **Aggema,** *Agma, Aggenga.* — Aggen, in Noordfr. Aggs, Eng.

P. A g g e - D o u w e s - s l e a t, Agge-Douwes-sloot, vaarwater bij Ter-Kaple. A g g e m a - s t a t e te Witmarsum. — Aggema-heerd te Uithuistermeeden, Gron. Wester-Accum, oorspronkelijk *Agheim,* dorp in Harlingerl., Oostfr.

—

M. *Agille.* Zie Adgil, Aldegil.

—

M. *Aibe, Aybe, Aybo.* Verg. Eibe.

—

M. **Aibel.** Verkl. van Aibe. Zie Aibe.

—

M. *Aibolt, Aybolt, Aybold.*

—

M. **Aico, Ayco.** Zie Aike.

—

M. *Aide, Aydde, Aiddo.* Verg. Eide.

M. **Aye, Ayo, Aje, Ajo.** In Noordfr. Ai. Zie Aei, Aeije. Verg. Eije.
V. **Aye,** *Aje,* **Ayke,** *Ajeke.* In Noordfr. Ai en Aiken. Zie Aeije, Aeike.
G. *Ayenga, Aynge, Ayama.*
P. Ayenwolde; zie bij den mansn. Ale. Aitrup (Aidorp), dorp bij Hadersleben in Sleeswijk.

—

M. *Ayel.* Verkl. van Aye. Zie Aye.

—

M. **Aike, Ayke, Aico, Ayco.** In Noordfr. Aiken. Verkl. van Aye. Zie Aye.
V. **Aikje,** *Ayckjen, Ayckye.*
G. **Aikema, Aykma,** *Aykama, Aykema, Ayckema, Ayckma.* — Aiking, Gron. Aiken, Aikens, Aikes, Oostfr. Aikin, Eng.
P. Aykema-state te Surhuizum. — Aykema-borg te Grijpskerk, Gron. Aikeweer, verdronken dorp in den Dollart.

—

M. *Ailard, Ayllard, Aylart.* Verg. Eilard.

—

M. *Ailbert.* Verg. Aelbert, Albert.

—

M. *Ailbolt, Aylbolt, Aylbold.*

—

M. *Ailde, Aildo.* Verg. Aeilt, Aeld.

—

M. **Aile,** *Ayle, Ailo, Aylo, Ayla, Ail, Ayl.* Verg. Aeyl, Eile.
V. *Ayl.* Verg. Aeyl.
G. *Aylema.*

—

M. *Ayleff, Aylff.* Zie Ayliff, Ayloff, Ayluff, Alef, Alof.
G. **Aylva,** *Aylwa.* Uitgesproken als Alewa of Aelwa. Zie bij den mansn. Alef.
P. Aylva-mar, Aylva-meer (ook Piersmar genoemd), meertje tusschen Allingawier en Tjerkwerd. Aylva-state te Witmarsum, te Hilaard, te Genum, te Ternaard, te Britswerd, te Bornwird, te Midlum, te Hichtum, te Schraard, te Holwerd (deze laatste wordt ook De Brânsté genoemd). Tsjaerd-fen-Aylva-polder, Tjaard-van-Aylva-polder, onder Burgwerd.

—

M. *Ailet, Aylet.* Zie Aeilt.

—

M. *Ailgar, Aylgar, Ailger, Ayllger, Aeilgar.* Zie Ailjer. Verg. Alger.

M. *Ayliff, Aylyff.* Zie Ayleff, Ayloff, Ayluff, Alef, Alof.

—

M. **Ailje** (op 't Ameland). Verkl. van Aile. Zie Aile, Ailke, Ailtsje.

—

M. *Ailjer.* Zie Ailgar.

—

M. **Ailke, Ailko, Ailco,** *Aylka, Ailike.* Verkl. van Aile. Zie Aile, Ailtsje.
G. Ailkema, Aeilkema, Gron.

—

M. *Ayloff.* Zie Ayluff, Alof.

—

M. *Ailrat.*

—

M. *Ailt.* Zie Aeilt, Ayold.

—

M. Ailtsje. In Ned. spell. **Ailtje.** In Gron. ook Ailtjo. Verkl. van Aile. Zie Aile, Ailke.

—

M. *Ayluff.* Zie Ayloff, Ayleff.
G. *Ayluiwa, Aluwa, Aelua,* (Aylva, Alewa), *Aylufsisma* (Alofsma).
P. Aylufsisma-state (Alofsma-state) onder Dongjum en onder Dronrijp.

—

M. *Aylulf,* verlatijnscht tot *Aylulfus.*

—

G. **Aylva.** Zie bij de mansn. Ayleff, Ayluff en Alef.

—

M. *Ailward, Aylward, Ayleward, Aylwart.* Verg. Alward.

—

M. *Aima.*
G. *Aymga* (Ayminga).

—

M. *Aimon.*

—

M. *Ain, Ayn.* In verkl. *Aincko.* Verg. Ane, Eine.

—

M. **Ayold, Ayolt, Aiold, Aiolt, Aeiold, Ajolt.** Zie Aeilt, Ailt, Eyold.
G. Aiolts. Oostfr.

—

M. **Aise, Ayse, Aiso, Ayso, Aisse, Aysse, Aisso, Aysso, Aize.** Verg. Eise.
V. **Aisje, Aiske,** *Ayscke.* Verg. Eisje.
G. **Aysma, Van Aysma, Aisma,** *Aisema, Aysema.* — Aises, Gron. Ayssana, Aissen, Aissens, Aeissen, Aeissens, in verlatijnschten vorm Aissonius, Oostfr.
P, Great Aysma-state, Groot Aysmastate te Beetgum. Lyts Aysma-state,

Klein Aysma-state, (ook Sminia-state of de Klinse genoemd) te Oudkerk. Aysma-state te Marrum, te Hichtum en te Driesum.

—

M. **Aite**, *Aito*, *Ayte*, *Ayto*, *Ait*, *Ayt*, *Ayth*, *Aitet*. Verg. Eite.
V. Aitsje. In Ned. spell. **Aitje**. *Aytje*, *Aytjen*, *Aytia*, *Aytken*. Verg. Eitsje.
G. *Aita*, *Ayta*, *Aytta*, *Aytama*, **Aitema**. — Aytena, Ayts, Oostfr.
P. Aytta-state te Swichum en te Roordahuizum. Aytta-hûs en Aytta-steich, Aytta-huis en Aytta-steeg, te Leeuwarden. Aytama-sate te Hempens. — Aytink, hoeve bij Laren, Gelderl.

—

M. Aitsje. In Ned. spell. **Aitje**. *Aitjo*, *Aytie*, *Aiteke*. Verkl. van Aite. Zie Aite, Aitse. Verg. Aeytie.
G. *Aythiema* (Aitsjema).

—

M. **Aitse**, *Aytzo*, *Aytse*, *Aytzie*. Verkl. van Aite. Zie Aite, Aitsje.
V. **Aitske**, *Aytsken*.
G. **Aytsma**, *Aytsema*, *Aitzema*.

—

M. *Aiward*.

—

M. **Aize**. Misspell. van Aise. Zie Aise.

—

M. **Aje**, **Ajo**. Zie Aye.
G. Ajink, Ned.

—

M. **Ajolt**. Zie Ayold.

—

M. **Ake**, *Aeke*, *Aecke*. Verg. Eke.
V. Aekje. In Ned. spell. **Aakje**, **Ake**, *Aak*, *Aek*, *Aeck*. Verg. Eke.
G. **Akema**, *Aeckema*, *Aecxma*, *Aexma*, *Aecsma*. — Akena, Oostfr. Akens, Ned.
P. Akinga. Zie bij den mansn. Eake. — Akenbüll, verdronken dorp op Noordstrand, Noordfr. Akebroe, geh. bij Bredstedt, Noordfr. Akebye, dorp bij Boren, Sleeswijk.

—

M. *Akke*, **Akko**, *Ack*, *Ak*. Verg. Ekke, Ake.
V. **Akke**, *Acke*, *Acka*, *Acca*, *Ak*, *Ack*, *Ac*. De vrouwennaam Akke komt ook voor als vleivorm van Aukje. Verg. Aukje.
G. **Ackema**, *Accama*, *Akkema*, *Accoma*, *Acginga*, *Axma*.
P. Akmarijp. Zie Eakmaryp. Akkemoije-pôlle, eilandje in de Smaleester-Zanding onder Opeinde. — Accum, dorp in Ostringen, Weserfr., Oldenb. Ackens (Akkinga). geh. bij Greetsyl, Oostfr. Akkingerbroek, krite bij Diever in Drente.

—

M. *Acro* (Akker? In Förstemann's Altdeutsches Namenbuch komt voor de mansn. Acker, Achar, Aiccar).
G. **Akkeringa**, **Akkringa**, **Akker**. — Akkerink, Ned. Accrington, Eng. — **Acronius**, *Accronius*, verlatijnschte geslachtsnaam, afgeleid van den plaatsn. Akkrum.
P. Akkrum, *Ackrum*, *Ackrom*, *Ackerum* (Akkere-hem) dorp in Utingeradeel. — Accrington, in Lancastershire, Eng.

—

M. **Acronius**. Oneigenlijke mansn.; oorspronkelijk geslachtsn. Zie geslachtsn. Acronius, bij den mansn. Acro.

—

P. Akkerwoude. Zie Ikkerwâlde.

—

V. Akse. Dagelijksche vorm van Achza. Zie Achza.

—

V. **Aland**, Alandsje, Alantsje, Alandtsje. In Ned. spell. **Alandje**, **Alantje**, **Alandtje**, *Alantken*. Voluit Adelland. Zie Eland.

—

M. *Albad*, *Albat*. Voluit Albald, Adelbald. Zie Albet, Albod.
G. **Albada**, **Van Albada**, **Albade**, *Aelbada*, *Albadama*.
P. Albada-state te Poppingawier (ook Douma-state genoemd), te Scharnegoutum, te Garijp, te Driesum, te Goinga, onder Ferwerd, en (ook Albada-stins) te Irnsum. Albada-hûs te Sneek.

—

M. **Albard**, **Albart**, *Albarth*, *Aelbart*, *Aelbarth*, verlatijnscht tot **Albartus**. Zie Albert.
G. **Albarda**, *Albaerda*.

—

M. *Albdag*, verlatijnscht tot *Albdagus*.

—

M. *Albe*, *Alba*.
G. **Albema**. — Albana, Oostfr.

—

G. **Albeda**. Zie den mansn. Albet.

—

M. *Alber*, *Albero*. Voluit Adelbero.
G. **Albers**, **Albersma**. — Albrinck, Drenthe.
P. Albersma-heerd te Bedum, Gron. Al-

bersdorf, dorp in Ditmarschen, Holstein. Albersloh, dorp bij Munster, Westfalen.

—

G. **Alberda.** Zie bij den mansn. Albert.

—

V. **Alberg, Albergje.** Voluit Adelberga. Verg. Albrigje.

—

M. *Albern*, *Alberen*, *Albren*. Voluit Adelbern.

—

M. **Albert,** *Alberth*, *Aelbert*. Voluit Adelbert, Adelbercht, Adelbrecht. Verlatijnscht tot **Albertus.** Zie Aelbert, Albard.
V. Albertsje. In Ned. spell. **Albertje**, *Albertie*, *Albertyen*, *Albertken*.
G. **Alberda, Van Alberda**, *Albertema*, *Alberthoma*, **Albertsma, Alberts,** in verlatijnschten vorm *Alberti*.
P. Albert-Annes-mar, Albert-Annesmeer, voormalig meertje, nu drooggelegd, onder Sibrandahuis in Dantumadeel. Alberda-steich, Alberda-steeg te Sneek. — Alberda-borg te Eenrum, Gron. Alberdaheerd, op 't Zandt, Gron.

—

M. *Albet*, *Albeth*. Zie Albad.
G. **Albeda.**

—

M. *Albod*, *Albot*. Voluit Albold, Adelbold. Zie Albad, Albet. Verg. Elbod.

—

M. *Albrand*, *Albrant*, *Aelbrant*. Voluit Adelbrand.
G. Albronda, Gron. Ailbrandesna, Oostfr. Albrands, verlatijnscht tot Allebrandi, Ned.
P. *Albrandeswere*, oude naamsvorm van Albringsweer, geh. bij Emden, Oostfr. Albrandswaard, polder in 't Land van Putten, Zuidholland. — Zie ook Brânwarren (Ald-).

V. **Albrigje.** Verg. Alberg.

—

M. *Albrik*, *Albrick*, *Albric*, *Aelbrick*. Verlatijnscht tot *Albricus*.

—

P. Ald (âld), het Fr. woord voor „oud" (verg. old), komt voor in de plaatsnamen Ald-Berkeap of Alde-Berkeap; zie Berkeap. Ald-Brânwarren; zie Brânwarren. Alde-Bilsyl of Alde-Biltsyl; Oude- of Olde-Bildtzijl (in de wandeling De Aldsyl genoemd), geh. onder Lieve-Vrouwen-Parochie, zie It Bil. Alde-Boarn, zie Boarn. Aldegea, *Aldeghae, Oldegae, Oldega*, Oudega, 1°. dorp in Smallingerland; 2°. dorp in Wijmbritseradeel, met het geh. Aldegeaster-Ryp, en de meer Aldegeaster-Brekken; zie Ryp en Brekken; 3°. dorp in Hemelumer Oldefert en Noordwolde; 4°. voormalig dorp, thans gehucht, in de wandeling Skoater-Uterdiken genoemd, in Schoterland; zie Skoat. Alde-Galeijen, Alde-Geleijen, Alde-Gleijen, Olde- of Oude-Galileën, buurt te Leeuwarden. Oudtijds stond te dezer plaatse een klooster, Galilea genoemd; van daar de naam dezer buurt. Later werd dit klooster binnen de stad Leeuwarden overgebracht, waar de kloosterkerk nog in wezen, en als de Gleister-tsjerke, Gleisterkerk of Galileër kerk nog bekend is. Alde-Haske; zie Haske. Alde-Hoarne; zie Hoarne. Alde-Holtpaed; zie Holtpaed. Alde-Holtwâlde; zie Holtwâlde. Alde-Hou, Aldehou, Alde-Hôf, Alde-Hove, *Auldahow*, Oldehove, Oudehove, Oudehoof, voormalig dorp, sedert eeuwen deel uitmakende van de stad Leeuwarden; deze plaatsn. leeft nog als die van den ouden alleenstaanden toren van de sedert eeuwen afgebrokene Sint-Vituskerk van Oldehove, te Leeuwarden; zie Lex. 79, en bij Hou en Hôf. Alde-Kleaster; Olde- of Oude-Klooster, in de wandeling It Hartwerter-Kleaster genoemd, geh. bij Hartwerd, waar oudtijds het klooster Bloemkamp stond. Alde-Leije, Oude-Leie, gewoonlijk enkel De Leije genoemd, geh. op de grensscheiding van Leeuwarderadeel, Ferwerderadeel en het Bildt, onder Hijum, Hallum en Lieve-Vrouwen-Parochie; zie Leije. Alde-Ljemmer; zie Ljemmer. Alde-Mardum, zie Mardum. Alde-Mear, Aldemear, Oude-meer, naam van verschillende oude vaarwaters en stroomkes, bij Spannum, bij Leeuwarden, en elders; zie Mear. De Alde-Mieden, ook wel De Lege Mieden genoemd, Oude- of Lage-Mieden, geh. onder Suawoude. Alde-Tinte, Oude-Tent, huis bij Brongerga, Schoterland. Alde-Wei of Aldewei, Oudeweg, buurt bij Gersloot, bij Workum en elders. Zie den plaatsn. Wei Aldfinne, Oude-Fenne, sate onder Ee, onder Hantumer-Uitburen, onder Anjum en elders. Aldhôf, Oudhof, stuk land met laantje, onder Suawoude. Idem,

aan de Terkaplester-Poelen in Utingeradeel. Idem, vereenigingspunt van zes stroomen, tusschen Hommerts en Uitwellingerga. Zie Alde-Hou en Hôf. It Aldhûs of De Aldhûstra-sate, Oud-huistra-sate, sate te Metslawier, te Morra en te Lutkewierum. It Aldlân, Oudland, eene reeks van kriten in Leeuwarderadeel, Menaldumadeel, Baarderadeel, enz. langs de oevers der voormalige Middelzee, onderscheiden in It Stienser-, It Deinumer-, It Weidumer-Aldlân. enz. naar de dorpen waartoe deze kriten behooren: dus genoemd in tegenstelling van de aangrenzende kriten die It Nijlân heeten (zie dien naam), en die den bodem der voormalige Middelzee uitmaken. Ald-Ouwer, Olde- of Oude-Ouwer of Oud-Ouwer, dorp in Doniawarstal. Zie Ouwer. Aldsân. Oudzand, geh. in Haskerland. Aldsyl; zie Alde-Bilsyl. Aldsyl (Kollumer-), Kollumer-Oudezijl, geh. onder Kollum. Aldskou, Oude-Schouw; zie Skou. Aldterp, Oudeterp, geh. onder Ee. Aldtsjerk, *Auldetziercke*, *Auldkerka*, *Audtzercka*, Oudkerk, dorp in Tietjerksteradeel. Aldwâld, Oldwolde of Oudwoude, dorp in Kollumerland, met het geh. Aldwâldmersyl, Oudwouderzijl.

—

V. *Aldburga.*

—

M. *Alde*, *Aldo*, *Alda*, *Ald.* Verg. Oud, Out, Olde.

G. Aldinga, Gron. Aldesna, Oostfr.

P. Aldenhûs, sate onder Tjum. — *Aldengem* (Aldinga-hem), oude naamsvorm van Audeghem, dorp in Oostvlaanderen.

—

M. *Aldebald*, *Aldebolt*, *Aldebout.*

—

M. *Aldejil*, *Aldigil*, *Aldgild.* Zie Adgil en Agille.

—

M. **Alderk**. Zie Aelderk, Aeldrik.

—

M. **Aldert, Alderd,** *Aldart.* Zie Aeldert, Allert.

V. Aldertsje. In Ned. spell. **Aldertje.** *Aldertie*, *Aldertyen*, *Alderke*, *Aldertken.*

G. **Aldertsma, Alderts**. — Aldringa (Alderdinga), Aldersma, Aldershoff, Gron. Aldersna, Oostfr. Aldring, Eng. Aldrink, Alderden, Alderding, Alderse, Ned.

P. Aldersma-lân, stuk land onder Wartena. — Aldersma-heerd te Esinge. Gron. Aldringa-borg te Haren en te Niekerk in 't Westerkwartier, Gron *Aldershem*, oude naam van Oldersum, dorp in Oostfr. Aldrington, in Sussex, Eng. Audrehem (*Aldringham*) dorp in Artesië, Frankr.

—

M. *Aldgrim.*

—

M. *Aldrick.* Zie Aeldrik.

V. *Aldrickje.* Zie Aeldrikje.

—

M. *Aldtyar.* Zie Adger en Aedger.

—

M. **Ale,** *Alo*, *Ala*, *Aela*, *Aelle*, **Aal.** Zie Ael. Verg. Ele, Eale, Alle.

V. Aeltsje. In Ned. spell. **Aaltje.** *Aeltje*, *Aele*, *Aelcken*, *Aelken*, *Aelck.* Verg. Aeltsje bij den mansn. Aelt.

G. *Alama*, *Alema*, *Aelma*, *Aellinga*, *Aellyngha*, *Aellama*, **Ales.** - Alena, Alen. Oostfr. Aling, Alingh. Alink, Alings, Ales, Aalen, Alen, Aelens, Aals, Ned. Alington, Eng.

P. Alema-sate te Holwerd. Alewâl, buurt te Holwerd. — *Alingewolde*, oude naamsvorm van Ayenwolde, dorp in Oostfr. Alincthun (Alinga-tun; *tun* = tuin, *town*), dorp in Artesië, Frankr.

—

M. **Alef,** *Aleff*, *Aeleff*, *Alif*, *Alyff*, *Aleph*, **Aleffe,** *Aelva*, *Alf*, *Ahlff.* Zie Alof, Ayleff, Ayluff, Aelf, Alef = Adlef = Odolf = Eal. Zie Halbertsma, Naoogst, I. 226.

V. **Alefke**. Zie Alofke.

G. **Aleva**, *Alewa*, *Aliwa*, *Aluwa*, *Aelua*, *Ayluiwa*, **Aylva.** — Alefs, Oostfr.

—

V. **Alegonda, Allegonda, Aldegonda,** *Alegondt*, *Alejundt*, *Aelgunt.* Zie Adelgonde.

—

De naam Alegonda, zoo ook de volgende, Aleida, en sommige andere dergelijke schoone namen worden tegenwoordig slechts als bij uitzondering door Friezinnen gedragen. In de schatting van sommigen zullen ze dan ook wel niet als Friesche namen kunnen gelden. Toch kwamen deze Oud-Germaansche namen oudtijds geenszins zeldzaam onder het Friesche volk voor. Oude oorkonden en geschriften, waarin deze namen in hunne

oude spelwijzen vermeld staan, bewijzen dit.

—

V. **Aleida,** *Aleid, Aleyt, Alydt, Alyt, Allit.* Zie Adelheid, Aelheid.

—

M. *Aleke, Aleco, Alicke, Alick.* Verkl. van Ale. Zie Ale, Aeltsje, Aelke.

V. *Aleke, Aleken, Aelken, Aelcke.* Zie Aeltsje, en bij den mansn. Ale.

—

M. *Alem.* Voluit Alhem, Alhelm, Adelhelm. Verg. Willem en Hattum.

V. *Alemke, Alemcken, Alemtjen.*

—

M. *Alert, Aellert.* Zie Allert.

G. *Alertsma.*

—

M. *Alf.* Zie Alef, Alve.

V. **Alfke.** Zie Alefke.

G. **Alvis.** — Alfink, Ned.

P. *Alfinchore,* thans Alvenhof, in Gelderl. Zie Gallée, Nomina geographica Neerl. dl. III, bl. 364.

—

M. *Alfer, Alffer, Alfero.*

G. Alferink, Alfrink, Ned.

P. It Alferfjild, Alferveld (ook wel Alpherveld en zelfs Olferveld geschreven, in de volkstaal ook Olfertsfjild genoemd), krite bij Olterterp. — Alferink, hoeve bij Eibergen, Gelderl. Alveringhem, *Adalfringahem,* dorp in Westvlaanderen.

—

M. **Alfert,** *Alfart, Alphert, Aliphert, Alphard.* Voluit Adelfert, Adelfred. Zie Alfrit. Verg. Alwart.

G. *Alvaarsma, Alvaersma.* Verg. bij den mansn. Alwart.

—

M. *Alfrik, Alfrick.* In Weserfr. Alverich.

G. Alverichs, Weserfr.

—

M. *Alfrit.* Zie Alfert.

—

M. **Alger,** *Aljar, Alljer, Alijer.* Voluit Adelgar. Zie Aelger.

V. Algertsje. In Ned. spell. **Algertje.** *Algertjen, Algerken, Aelgertie, Aeljertje.*

G. **Algra, Algera, Allegra,** *Algara, Aelgra, Aelgera,* **Algersma.**

P. Algrabûrren, Algerabûrren, Algraburen, geh. bij Workum. Algerasate te Kimswerd. Algersma-sate (ook genoemd Allertsma-sate) onder Ferwerd. — Algershusen, geh. bij Uttel, Oostfr.

—

M. *Alif, Aliff, Alyff.* Zie Álof.

—

M. *Alyn.* Samengetrokken vorm van Alwyn. Zie Aelwyn.

—

M. **Aling,** *Aeligh, Aalig, Alingh.* Patronymicum, oneigenlijk gebruikt, van Ale. Zie Ale, Eling.

—

M. **Aljen.** In Gron. Alje. Verg. Alle.

—

V. *Alyt, Alydt, Allydt, Allit.* Zie Aleida, Adelheid.

—

M. **Alke, Alko, Alco,** *Alcko, Alcke, Alka, Allike, Allyke.* Verkl. van Alke. Zie Alle.

V. **Alkje, Alkjen,** *Alckjen.*

G. **Alkema,** *Alckema, Alkama.* — Alken, Oostfr.

P. Alkama- (of Alcoma-) state te Hallum. Alckema-sate onder Westergeest. — Alkemade, gemeente in Zdhlnd. Misschien ook Alkmaar? stad in Nrdhlnd. Alkesweer, stuk land onder Assendelft, Nrdhlnd. Alkington, in Glocestershire, Eng. Alkham, stad in Kent, Eng.

—

M. *Alkeman.* Zie Alke, Alle.

—

M. **Alker,** *Alcker, Alkar, Aelker, Aelkar.* Zie Aelker.

P. Alkersum, dorp op 't eiland Föhr, Noordfr.

—

M. **Allard, Allart,** *Alard, Allaerdt, Alaerd, Alart.* Voluit Alhard, Adelhard. Zie Allert, Aldert, Aeldert.

G. Allaerts, Ned.

P. Allardsoog. Zie Allertseach.

—

M. **Alle**, *Allo, Alla, All, Al.* Verg. Ale, Olle.

V. Altsje. In Ned. spell. **Altje, Alke,** *Altjen, Alken.*

G. *Allinga,* **Allema,** *Allama,* **Alma, Alles.** — Heeralma, Heerallema, Gr. Allana, Allena, Allen, Oostfr. Allen, Allin-

son, Allison, Allington, Allingham, Eng.

P. Allingawier, dorp in Wonseradeel. Allingawier, sate onder Grouw. Allinga-sate te Arum, en te Tietjerk. Allema- of Alma-state op de Wijgeest onder Oudwoude. Allema-sate te Wirdum. Almasate te Minnertsga en te Blija. — Allingahuizen, geh. bij Winsum, Gron. Alma-borg te Bedum, Gron. Alma-heerd te Oldehove, Gron. Allington, dorp in Kent, Eng. Alkofen, oudtijds voluit *Allinchora*, dorp in Beieren. Allinghausen, dorp bij Wald-Broel in Rijn-Pruissen.

—

G. **Alleensma.** Vermoedelijk oorspronkelijk Alynsma, van den mansn. Alyn, Aelwyn. Verg. Olynsma.

—

M. *Aller.* Voluit Adelher. Verg. Allert.

G. Allersma, Van Allersma, Gron.

P. Allersma-buren, geh. bij Esinge, Gron. Allersma-heerd te Godlinse, Gron. Allersdorf, geh. bij Catharinenheerd, Eiderstedt, Sleeswijk. Alrum, dorp in Jutland. Allershausen, dorp bij Göttingen, Hannover.

—

M. **Allerd, Allert,** *Alert.* Voluit Adelhert, Adelhard. Zie Allard, Aldert.

V. Allertsje. In Ned. spell. **Allertje.** *Allerdtie, Allertken.* Voluit Adelharda. Zie Adelharda, Aldertsje, Aeldertsje.

G. *Allerda, Allertsma.* — Allerts, Allerding, Ned.

P. Allerda-sate, onder Ternaard. Allertsma-sate (ook Algersma-sate genoemd), onder Ferwerd. Allertseach, Allerts- of Allardsoog, huis onder Bakkeveen, in Opsterland.

—

M. *Alling.* Patronymicum, oneigenlijk gebruikt, van Alle. Zie Alle. Verg. Aling.

—

M. *Alman, Allman, Almen.* Voluit Adelman. Verg. Herman, Harmen.

P. Almenum, oud dorp, thans eigenlijk slechts buurt, in Barradeel, bij Harlingen. — Almdorp of Almendorp, dorp bij Brecklum, Noordfr.

—

V. *Almeda.* Zie Almet, Aelmoed.

—

M. **Almer,** *Almar, Allmer.* Voluit Adelmar.

G. Allmers. Weserfr. Almering, Aalmers, Ned.

P. Almersdorp, verdronken dorp in het Flie, voor den Westfr. (Nrdhlnd'schen) wal; een enkel overgebleven huis onder Opperdoes (Westfr. of noordelijk Nrdhlnd.) draagt nog dezen ouden naam. Almersborg te Uithuizen, Gron. Almersleben, dorp bij Salzwedel, Pruissen.

—

V. *Almet, Almod, Almoda, Almot, Almt.* Zie Almeda, Aelmoed.

—

M. **Alof,** *Aluff, Aloff.* Zie Alef.

V. **Alofke.** Zie Alefke.

G. *Alofsma, Ayluffsisma, Aluwa, Alofsen.* Zie bij de mansn. Alef, Ayluff.

P. Alofsma-state (Aylufsisma-state) onder Dongjum en onder Dronrijp.

—

M. *Alp.* Verg. Albe.

—

M. *Alrik, Alrick, Alryk, Alryck, Allrich, Aldrik.* Voluit Adelrik. Zie Aldrik, Aelrik.

G. Alricksna, Oostfr.

—

M. **Alse.** Verg. Aelse, Ealse, Else.

V. **Alske,** *Alscken.* — Alste, Oostfr.

G. **Alsema, Alssema, Alsma.** — Alsing, Drente.

P. Alsum, dorp in 't Land Wursten (Worsaten), Weserfr. Hannover.

—

M, *Alserd, Alsert, Alzert.*

G. *Alserda,* **Alzerda,** *Aelserda.*

—

M. **Alsing,** *Alsingh, Aelsing.* Patronymicum, oneigenlijk gebruikt, van Alse. Zie Alse.

—

M. *Altbert.*

—

M. **Alte, Alt,** *Altha, Altet.* Verlatijnscht tot *Altetus, Autetus.* In verkl. *Alteke, Alteko, Altka, Alteka, Altje, Althie, Althia, Altse.*

G. **Alta,** *Altinga, Altama,* **Altema, Van Altema, Altena,** *Altkama, Althiema, Althyama* (Altsjema). — Altunga, Altekana, Alten, Althes, Alts, Oostfr. Alting, Altink, Altinck, Altes, Ned.

P. Altena-sate te Lutke-Wierum. — Alting, geh. bij Beilen, Drente. Altikon,

oudtijds voluit *Altinchova* (Altinkhove) dorp in Zwitserland.

—

P. Altena, herberg aan de Streek, bij Dokkum. (Deze herbergsnaam, ook buiten Friesland, in Nederland en Neder-Duitschland, als plaatsnaam niet zelden voorkomende (Altona), heeft met den mansn. Alte, noch ook met den daarvan afgeleiden geslachtsn. Altena (zie boven), niets te maken, en is enkel samengesteld uit de woorden 'Al te na', al te dicht bij, in tegenoverstelling met de herbergsnamen Altever en Niettena, die ook voorkomen). Altena, geh. aan de Zijlroede bij Makkum. Altenburg, herberg aan het Langdeel onder Tietjerk.

—

M. *Alter.*
G. *Altringa.*

—

M. *Altfred*, *Altfrid.*

—

M. **Alve.** Zie Alf.
G. **Alvis.**

—

P. Alvebergen, Elfbergen, geh. onder Oude-Mirdum.

—

M. *Alward, Alwart, Alwert, Aelwert, Aliward.* Voluit Adelward. Verg. *Alfert, Ailward.*
G. *Alwaarsma* (van Alward afgeleid?). Verg. bij den mansn. Alfert.
P. Alversum (ook Olversum geschreven), dorp bij Tönningen, Eiderstedt, Sleeswijk. Alveringhem (Adelwardinga-hem?) dorp in Westvlaanderen.

—

M. *Alwin.* Zie Aelwyn. Verlatijnscht tot **Alwinus.**
G. **Alwin.**

—

V. **Amarens**, **Amarenske.** Zie Amerens.

—

M. **Ame**, *Amo*, **Aam**, *Aem.* Zie Aem. Verg. Eame, Eme, Amme. In verkl. Aemke. Zie Aemke.
V. Aemke. In Ned. spell. **Aamke.** *Aemke*, *Aemcke*, *Aemcken*, *Ame*, *Aem.*
G. **Amama**, *Amema.*
P. Amama-state te Garijp. De Aemsleat, Aamsloot, sloot onder Staveren. Ame-Jet, sate onder Tjum. Zie den plaatsn. Jet. — Amen, geh. bij Rolde in Drente. Amesbury (bij de Angelsassen *Ambr'esbyrig*), in Wiltshire, Eng. Aminghausen, dorp bij Minden, Westfalen.

—

P. It Amelân, *Aemlant*, Ameland, eiland in de Noordzee tusschen Flie en Lauwers; met It Amelânner Gat, zeegat tusschen Ameland en Terschelling. Daarvan afgeleid It Amelânshûs en De Amelânsstriette, Amelandshuis en Amelandsstraat te Leeuwarden. It Amelân, Ameland, krite (oudtijds met eene sate) onder Veenwouden. — Ameland, buurt te Gron. en te Zaandam.

—

M. **Amele**, **Amel**, *Aemle*, *Aamle.* In Oostfr. en Weserfr. Amel, Ahmel. Verkl. van Ame. Zie Ame.
V. **Amel**, *Amelke*, *Amelyke.*
G. Ameling, Amelung, Ned. en Duitschl. Ahmels, Weserfr.
P. Amelsborg, huis bij Potshausen, Oostfr. Amelhusen, geh. bij Langwarden in Butjadingerland, Weserfr., Oldenb. Amelsbüren, dorp bij Munster, Westfalen. Amelink, hoeve bij Lonneker, Twente.

—

M. **Ameling**, **Aamling**, *Amelinck.* Verlatijnscht tot *Amelungus.* Patronymicum, oneigenlijk gebruikt, van Amele. Zie Amele, Aemling.

—

V. **Amerens**, **Amerents**, **Amerins**, **Amarens**, **Amarenske** (op het Bildt). Verbastering van den Kerkelijken naam Emerentiana.

—

M. **Amke**, **Amko**, **Amco**, *Amcka.* Verkl. van Amme. Zie Amme.
V. **Amkje**, **Amkjen**, *Amckjen.*
R. **Amkema**, *Amkama*, *Amckema.* — Amken, Oostfr.
P. Amkama-stins bij Berlikum. — Amkenhusen, geh. bij Mamburg, Oostfr.

—

M. **Amme**, *Ammo*, *Amma.* Verg. Ame, Emme.
V. **Amke**, *Amcke*, *Amcka*, *Amka*, *Amck.* Verg. Aemke, Emke.
G. *Amminga*, *Ammama*, *Ammema*, *Amna.*

— Ammen, Oostfr. Amming, Ammes, Amshoff, Ned.

P. Amminga-sate, onder Hiaure en Brantgum. — Amsweer, geh. bij Delfzijl, Gron. Amdorf, dorp bij Stickhausen, Oostfr. Ambühren, geh. bij Krapendorf, Oldenb.

—

M. *Ammer*, *Ammert*. Verg. Emmert.

P. Ammersum, dorp in Overledingerl., Oostfr. Ammerswurth, buurt bij Meldorf in Ditmarschen.

—

M. **Amse, Amso.** Verkl. van Amme. Zie Amme. Verg. Emse.

G. **Amsinga.** — Amsing, Ampsinck, Amsen, Amse, Ned.

P. Amsingerkoog, verdronken polder op 't eiland Noordstrand, Noordfr.

—

M. *And, Andt.* Verg. Ant.

G. *Andsma.* — Andsna, Oostfr.

—

M. **Andele, Andel, Andle,** *Andela, Anle.* Verkl. van And. Zie And.

V. Andeltsje. In Ned. spell. **Andeltje.** *Andeltjen, Andelken.*

G. **Andela, Andla,** *Andala, Andelama, Andletsma.*

P. Andla-state te Ried. Andla-hûs, onder Burgwerd. Sixma-fen-Andla-state, onder Minnertsga.

—

M. *Andelef, Andlef, Andleff, Andelf, Annelf, Andliff, Andlyff.* Zie Andlof, Andolf.

—

M. **Anders.** Verbastering van Andries. Zie Andries.

V. **Anderske, Andersje.** Zie Andrieske.

G. **Anders.** — Andersna, Oostfr. Andersen, Anderson, Noordfr. Anderson, Engl. en Skandinavië.

—

M. *Andert, Aendert, Aandert, Aeindert, Aeyndert, Aeynert.* Zie Aendert.

G. **Andringa, Van Andringa,** *Anderinga* (voluit Anderdinga? Van Anderd, Andert afgeleid?)

P. Andringa-state, te Marsum, te Leeuwarden, te Oldeboorn, op de Lemmer en te Bergum.

—

M. *Andlof, Andloff, Andelof, Andeloff, Anloff.* Zie Andelef, Andolf.

M. *Andolf, Andulf.* Zie Andelef, Andlof.

—

M. **Andries, Andrijes, Andrijas.** (De Bijbelsche mansnamen Andreas, Elias, Jeremias, voor zooverre ze bij de Friesen als doopnamen in gebruik zijn, werden oudtijds algemeen, en heden ten dage door oude lieden nog wel, als Andrijes, Elijes, Jeremijes uitgesproken, met den ij-klank, en met den klemtoon op die letter; ook alzoo wel geschreven, gelijk uit deze naamsvormen blijkt.) *Andrees, Andrys, Andres, Andrewis, Andreuws, Andryoes,* **Anders.** Op Schiermonnikoog ook **Andruys** en **Andrus.** Verbastering van den Bijbelschen naam **Andreas.** Zie Anders en Drewis.

V. **Andrieske, Andriesje, Anderiesje.** Zie Anderske.

G. **Andriessma.** In verlatijnschten vorm **Andreæ.** — Andriesse, Andriessens, Ned.

P. Andries-Bonnes-wyk, veenvaart onder Wynjeterp.

—

G. **Andringa, Van Andringa.** Zie bij den mansn. Andert.

P. Andringa-state. Zie bij den mansn. Andert.

—

M. **Ane,** *Ano, Ana, Aene, Aenne, Aanne,* **Aan,** in misspelling **Aane.** Zie Aen.

V. Aenke, Aentsje, in Ned. spell. **Aanke, Aantje.** *Aenke, Aencke, Ane, Aneken.*

G. **Aninga,** *Anynga, Anyngha,* **Anema, Aans.** — Aning, Anink, Ned.

P. Anjum (ook wel als Eanjum en Enjum uitgesproken), *Anynghum, Anyjhum, Aninghem, Aynjhim, Aenjum, Aengium,* oorspronkelijk voluit Ania- (dat is Aninga-) hem, dorp in Oost-Dongeradeel. Anjum (ook wel als Aenjum uitgesproken, en geschreven Aanjum), voluit Kleaster-Anjum of Kleaster-Aenjum, Anjum, Aanjum, Klooster-Anjum of Klooster-Aanjum, voormalig klooster, thans geh. (in administr. zin, dorp) in Menaldumadeel. Anewiel, meertje bij de Hommerts. Anema-sate (ook Sixma-state genoemd), te Ried; Anema-sate te Achlum. Anynga-sate te Hiaure. — Anem (*Aenhem*) have-sate bij Wijhe, Overijssel. Ahnebye, dorp bij Flensburg, Sleeswijk.

M. **Ange**. Verg. Enge.
G. *Angema.*

—

V. Angenietsje, Angeniet. In Ned. spell. **Angenietje, Angenis.** Verbastering van den Kerkelijken naam Agnes.

—

V. Angertsje. In Ned. spell. **Angertje.**

—

P. Angterp, Ankterp. Zie Eangterp.

—

G. **Anjema.** Afgeleid van den plaatsn. Anjum. Zie bij den mansn. Ane.

—

P. Anjen (De Lange- en De Koarte-) kriten onder Westergeest en Oudwoude.

—

M. *Anjes.*

—

P. Anjewier, Anjewird. Zie Eangwirden.

—

P. Anjum. Zie bij den mansn. Ane.

—

M. *Anke, Anko, Anco, Ancke.* Verkl. van Ane. Zie Anne, Antse, Anse.

V. **Anke, Ank, Ankje, Anktje.** *Ancke, Ancken.* Zie bij den mansn. Anne, en den vrouwenn. Anna.

G. **Ankema,** *Anckama.*

P. Ankema-borg bij Stitswerd, Gron. Ankum, geh. bij Dalfsen, Overijssel. Ankum, dorp bij Bersenbrück, Hannover. Ankeveen, dorp in 't Gooiland, N. Holl. Ankeveere, polder bij 's Heer-Arendskerke, Zeeland.

—

M. (Anker). In Noordfr. Ancher. De mansn. Anker, die mij wel nooit te voren gekomen is, maar die toch bestaan heeft, blijkens het patronymicum daarvan afgeleid, geldt (als Ancher) in Nrdfr. als verbastering van den Kerkelijken naam Ansgarius, 't welk hij waarschijnlijk niet is. Verg. Ansgar.

G. **Ankringa, Ankersma.**

P. Ankerhof, hoeve bij Friesenheim in de Palts. Ankertshausen, geh. bij Weilenbach in Beieren.

—

M. *Anle.* Verkleinvorm van Anne. Zie Anne, Anke.

G. *Anla.*

—

M. *Anlof, Anloff, Anlef.* Zie Andolf.

—

V. **Anna,** Bijbelsche naam, met de verkl. Antsje (in Ned. spell. **Antje**), **Anneke, Anke, Annigje,** (verfriesching van het Groningsche en Drentsche Annechien); te Hindeloopen ook **An**. De naam Anna, met zijne afgeleide vormen, kan, waar hij door Friezinnen gedragen wordt, oorspronkelijk ook wel de vrouwelijke vorm van den Frieschen mansn. Anne zijn.

P. Annebûrren (Sint-), bij verkorting Sint-Anne, en op het Bildt Stannebuurt genoemd, Sint-Anna-Parochie, dorp op het Bildt. Antsje-Jetses-mar (ook wel De Wynzer-mar genoemd), droog gelegd meertje bij Wyns. Antsjewyk, veenvaart bij Lippenhuizen.

—

M. **Anne, Anno,** *Anna, An.* Verlatijnscht tot **Annius, Anneus** en **Annaeus;** weêr verbasterd tot **Annee**. Verg. Ane, Enne, Onne.

V. **Anke, Ank,** *Annek, Annck,* **Anneke.** Te Hindeloopen ook **An**. Verg. den vrouwenn. Anna.

G. **Anninga,** bij samentrekking *Angia.* **Annema,** *Annama,* **Annes.** — Annma, Oostfr. Anning, Anson, Eng.

P. Annebûrren, Anneburen, geh. bij Tirns. De Annewei, Anneweg, te Niawier. Anwier, sate onder Grouw. *Annye-,* of *Anningheburen,* oude naam van een gedeelte van Kollum. Anne-Brouwerspoel (ook de Workumer Grons genoemd), meertje onder Workum. Anne-Egbertswyk, veenvaart onder Surhuisterveen. — Annenheide en Annenrige, geh. bij Hasbergen, Oldenb.

—

M. *Anse.* Verkl. van Anne. Zie Anne. Verg. Ense.

V. **Ansje, Ansk,** *Ansck, Anscka.*

G. **Ansma.**. — Ansingh, Drente.

P. Ansen, geh. bij Ruinen, Drente. Anseghem (Ansinga-hem), dorp in Westvlaanderen.

—

M. *Ansgar, Ansger, Anskar, Ansker, Anscher.* Verlatijnscht tot *Ansgarius, Anscharius.*

—

M. **Anske, Ansko, Ansco,** *Anska, Ansche, Anscha.* Verkl. van Anse. Zie Anse.

V. **Anskje, Anskjen,** *Ansckjen, Ansckie.* Verg. Ansje, bij den mansn. Anse.

G. *Anskama, Anskema, Ansckema.*

G. *Ansta.*

—

M. *Ant.* Verg. And, Aent.

V. **Antke,** *Antck;* te Hindeloopen **Antk.** Misschien ook Antsje. Verg. den vrouwenn. Anna, en den mansn. Anne.

G. **Antema.** — Antuma, Gron. Antink, Ned.

P. Antink, hoeve bij Groenloo, Gelderl.

—

M. *Antse, Antze, Antie, Anthie, Anttia, Ants.* Verkl. van Anne. Zie Anne.

G. *Antiama, Anthyema* (Antsjema).

—

M. *Ape.* Verg. Epe, Appe.

G. *Apyngha.*

—

M. *Apeke, Apeka, Aepko, Aepcken, Aepke.* Verkl. v. Ape. Zie Ape, Apele. Verg. Apke.

—

M. *Apele, Apel.* Verlatijnscht tot *Apollonius.* Verkl. van Ape. Zie Ape, Apeke, Appel, Aploon.

P. Apelsgea. Zie Appelsgea. — Apelland, ook Appelland, hallig in Noordfr. Apellum, verdronken dorp op Noordstrand, Nrdfr.

—

P. De Apelmerk, Appelmarkt, buurt te Bolsward, en te Makkum.

—

M. *Aploon.* Samengetrokken vorm van den Griekschen naam Apollonius. Zie Apele.

—

M. *Apke.* Verkl. van Appe. Zie Appe. Verg. Apeke, Epke.

—

M. *Appe, Appo.* Verg. Ape, Eppe.

G. *Appinga.*

P. Appingadam of Appingedam, stadje in Gron. Appingen, *Appinge, Apping, Apyngum,* voormalig klooster, thans geh. bij Fiskwerd, (Visquardt), Oostfr. Apterp, dorp bij Lügumklooster in Sleeswijk.

—

M. *Appel, Apple.* Verkl. van Appe. Zie Appe. Verg. Apele.

P. Appelsgea (ook wel Apelsgea, en, bij verbastering, Appelskea), Appelsga, verbasterd tot Appelscha en Appelsche, dorp in Oost-Stellingwerf.

—

M. *Apt, Aptet,* verlatijnscht tot *Aptetus* en *Aptatus.* Verg. Ape, Appe, Abt.

G. Aptisna, Aptetzna, Aptansna, Oostfr.

M. *Are, Aere,* **Aren** (misschien een afgesleten vorm van Arend). In verkl. *Aercke, Aerco.* Verg. Arre, Ere.

V. Aertsje. In Ned. spell. **Aartje.** Verg. den vrouwenn. Aertsje, bij den mansn. Aert.

G. **Arema,** *Aerma.* — Arink, Ned.

P. Arum, *Alderum, Altarum,* dorp in Wonseradeel. — Arendrup, Arndrup of Arendorf, dorp bij Lügumklooster, Sleeswijk. Aringzeele, dorp in Artesië, Frankrijk.

—

M. *Arelt.* In verkl. *Areltie.* In Oostfr. Arrel.

—

M. **Arend,** *Arendt, Arent, Aarendt, Arnt, Aernt, Aernth.* In verkl. *Arentgen.* Voluit Arnhold, Arnold. Verg. Arnold, Aen, Aern, Aert.

V. Arendtsje. In Ned. spell. **Arendje, Arendtje,** *Arentjen, Arenken, Arentken, Aerntken.*

G. **Arendsma, Arentsma, Aarnsma, Arensma,** *Aernsma,* **Arends.**

P. De Arendstún (in de wandeling Aansentuun, dat is „Aan syn tuun" genoemd — verg. den mansn. Aen, Aern), Arendstuin, voormalige naam van een plein bij de Hoeksterpoort te Leeuwarden; de naam is afkomstig van zekeren „Heer Aerent", die daar, in de 15de eeuw, eenen hof of tuin had. Arendskamp, stuk land onder Eernewoude. Arendsikker, Arendsakker, buurt te Menaldum. — Ahrenshöft, dorp in Noordfr.

—

M. *Arghe.*

—

M. **Ari, Ary, Arie,** *Aris, Arys.* In vleiv. Aei. Verbastering van den Latijnschen naam Adrianus, Hadrianus. Zie Arjen, Adriaen. Verg. Aei.

—

M. *Aribert.*

—

M. *Arydt.*

—

M. **Arjen, Arriën,** *Arian, Arrian, Aeryen, Aeryan, Aerjan.* Op Terschelling ook Aerjen, in Ned. spell. **Aarjen.** Op het Bildt als Erjen, Erriën uitgesproken. Verbastering van Adrianus. Zie Adriaen, Ari.

V. Arjentsje, Ariaentsje. In Ned. spell. **Arjentje, Ariaantje, Arjaantje;** in vleiv.

Jaentsje, **Jaantje.** Meest op het Bildt voorkomende.

G. **Arjaans.** — Arriëns, Ned.

P. Arjen-boerspolder te Heerenveen.

—

M. *Arke, Arco, Arck.* Verkl. van Arre. Zie Arre, Arse. Verg. Erke.

G. **Arkema, Arkes.** — Arkena, Arckona, Oostfr.

P. Arkum, geh. bij Dedgum, met de krite Arkumerhem. Arkens (ook Erkens genoemd), geh. onder Franeker. — Arkenstedt, geh. onder Essen, Oldenb. Arksum, Arxum, Archsum, dorp op 't eiland Sylt, Noordfr. Arkebeek, dorp in Ditmarschen.

—

V. *Armgard.*

—

M. **Arnold,** verlatijnscht tot **Arnoldus.** *Aernold, Aernut.* Verkort tot Noldus. Zie Arend.

V. **Arnolduske.** Verkort tot Nolduske.

—

M. *Arp, Arpe.*

—

M. *Arre.* Verg. Are, Erre.

V. Artsje. In Ned. spell. **Artje.** *Artie.*

G. Arring, Eng.

P. Arwerd, geh. bij Adorp, Gron. en Arwerd (ook Ardwerd geschreven), geh. bij Krewerd, Gron. Ardorp, dorp in Oostfr. Arrington, in Cambridgeshire, Eng.

—

M. **Arse.** In misspell. **Arze.** *Arsse.* Verkl. van Arre. Zie Arre, Arke.

P. Arsum, sate onder Jorwerd.

—

P. De Artfinne, stuk land onder Warns.

—

G. **Aruma.** Afgeleid van den plaatsn. Arum. Zie Arum, bij den mansn. Are.

—

M. *Ase, Aese, Aeze, Aezen, Aes, Aas, Aesse.* In verkl. *Aescke* (verg. Aesch). Verg. Ese, Easse, Asse.

G. *Asinga, Asyngha, Azygen, Azynga, Aesma, Aesna.* — Asinga, Gron. en Oostfr., nog heden. Zie den mansn. Asinga.

P. Asinga-state onder Grouw. — Asinga-borg bij Ulrum. Idem bij Middelstum, Gron. Asink, hoeve bij Gorssel, Gelderl. Astrup (Aasdorp), dorp bij Lügumklooster in Sleeswijk. Idem, geh. bij Wardenburg, Oldenb. Idem, geh. bij Visbek, Oldenb.

—

M. *Asger.* Zie Easger.

—

M. *Asgho.* G. *Asghama*, enz. Zie bij den mansn. Easge.

—

M. **Asinga, Asing, Azing,** *Asega, Asgho, Asgha, Asiga, Azego, Azyge, Asyge, Asigo, Asga, Asge, Aasge.* Verg. Asgho, Easge. — Azing, Gron.

Deze overoude en schoone naam, naar sommiger meening Godenzoon beteekenende, en die, volgens de sage, reeds vóór onze jaartelling door eenen Frieschen vorst, Asinga Ascon, zoude gedragen zijn, is, in zijnen vollen vorm Asinga, nog in deze eeuw in Friesland, en nog in de vorige eeuw in Groningerl. mij voorgekomen. In beide deze gewesten is hij nog heden in wezen, ofschoon zeldzaam. Sommige taalgeleerden houden den naam Asega, Easge, voor eenzelvig met het Oudfr. woord *asega*, rechter, *judex.*

G. Azings, Gron.

—

M. *Aske, Asck.* Verkl. van Asse. Zie Asse, Assele.

V. *Askje, Askjen, Asckjen.*

G. Askema, Gron. Aschen, Oostfr. Asjes, Westfr. (noordelijk N.-Holl.).

—

M. *Ascon, Askon.*

—

M. **Asmus, Asmis, Asmes.** Verbast. van den Kerkelijken naam Erasmus. (In Noordfr. veelvuldig in gebruik).

G. Asmussen, Noordfr.

—

M. *Aspe.*

—

M. **Asse, Assen,** *Asso, As.* In verkl. *Assien.* Verg. Ase, Esse, Easse.

V. **Aske, Asje,** *Asken, Asck, Asse, As.*

G. **Asma, Van Asma, Assma,** *Assema.* — Assing, Assink, Assens, Ned.

P. Assema-sate, onder Oude-Ouwer. — Assum, geh. bij Uitgeest, N.-Holl. Assink, hoeve bij Borkeloo, Gelderl.

—

M. *Assele, Assle, Assel.* Verkl. van Asse. Zie Asse, Aske.

V. Asseltsje. In Ned. spell. **Asseltje.** *Assele, Assel.*

—

M. *Aswyn, Aswin, Azewyn, Azewin*, versleten tot *Asin, Asyn.* Vermoedelijke beteekenis: Godenvriend).

—

M. **Ate, Ato, Aat** (in Fr. spell. Aet), *Atha, Athe, Aeth, Aett, Aette, Aetthe.* In verkl. *Aetje, Aetse, Aetke.* Zie Aet. Verg. Atte, Ete.

V. Aetsje, Aetke. In Ned. spell. **Aatje, Aatke.** *Aat, Aet, Aeth, Aets, Aetz, Aatz, Aetjen.* Zie Aetsje, bij den mansn. Aet.

G. **Atinga, Atema,** *Aettama, Athama,* **Ates, Aten, Aaten, Aats, Aatsma,** *Aetsma, Aettyama* (Aetsjema).

P. Atebûrren, ook wel Attebûrren, en, door verwarring, Atsebûrren genoemd, Ateburen, geh. bij Hieslum. Ategrêft, Ategracht, stroom in Wymbritseradeel, tusschen de Ringwiel (onder Sandfirde) en de Vlakke-Brekken (onder Nijhuizum). Atesleat, Atesloot, stroom bij Uitwellingerga. — Atens (Atinga), dorp in Butjadingerland, Oldenb.

—

M. *Athigard, Athigart.*

V. *Athigard.*

—

M. **Atse, Atso.** In misspelling **Atze, Atzo.** Verkl. van Atte. Zie Atte, Atsje.

V. **Atske,** *Atscken.* In misspelling **Atsche.**

G. **Atzema, Atsma.** — Atsena, Oostfr. Atzen, Noordfr.

P. Atsebûrstermar, Atsebuurstermeer-polder, voormalige meer, onder Westhem en Greonterp. Atsepoel, meertje bij Oude-Ouwer. — Atzum, dorp bij Wolfenbüttel, Brunswijk. Atzenhausen, dorp bij Göttingen, Hannover.

—

M. Attsje of Atsje. In Ned. spell. **Atje.** *Attje, Attjen, Attie, Atthya, Attya, Atke, Athke, Atk, Atken.* Verkl. van Atte. Zie Atte, Atse.

G. *Atthyema, Attyema* (Attsjema), **Atjes.** — Atkins, Atkinson, Eng.

P. Attsjefliet, Atjevliet, meertje onder Oude-Mirdum.

—

M. **Atte, Atto,** *Atta, Attha.* Verg. Ate, Ette, Otte.

V. Attsje of Atsje. In Ned. spell. **Atje, Attje,** *Attjen, Athjen, Ath, Att, At.*

G. **Attinga, Attama, Attema.** — Attena, Atten, Oostfr. Attington, Eng.

P. Attama-sate bij Abbega. Attenbûrren; zie Ottenbûrren. — Attenhove, dorp bij Landen, België. Attenrode, dorp bij Tienen, België. Attigny (Attinge), dorp in de Champagne, Frankrijk. Attinghausen, in Zwitserland. *Attisböll*, oude naamsvorm van Atzbüll, dorp bij Sonderburg, Sleeswijk. Attington, dorp in Oxon, Eng.

—

M. *Atteman.*

—

P. Augsbuur. Zie Ausbûr.

—

M. **Augustinus** (Kerkelijke naam). Komt ook voor als verlatijnsching van Auke.

P. Augustinusgea, *Augustynusgae*, Augustinusga (in de dagelijksche spreektaal Stynsgea genoemd), dorp in Achtkarspelen. Augustinus-state (vroeger het Compagnonshuis) te Appelsga.

—

M. **Auke, Auko,** *Aucke, Aucko, Auwke, Aueke, Awke, Auck, Auk.* Verlatijnscht tot **Augustinus** en **Aurelius.** Verkl. van Auwe. Zie Auwe. Verg. Hauk. De mansnaam Auke wordt wel voor den Fr. vorm van den Oud-Nederl. mansn. Havik gehouden. Ten onrechte. Het woord havik (roofvogel) is in het Fr. wel *hauk*, Eng. *hawk*; maar de letter *h*, als beginletter, slijt in het Friesch nooit weg.

V. **Aukje, Aukjen,** *Auckje, Auckjen, Auck.* Verlatijnscht tot **Aurelia.**

G. *Aukinga,* **Aukema,** *Auckema, Auckama, Aucama,* **Aukesma, Aukes.**

P. Great-Auckama-state, Groot-Auckama-state te Teerns. Auckema-hûs te Leeuwarden. Auke-Bijkes-wyk, veenvaart onder Langezwaag. Auke-Japikswyk, veenvaart onder Drachten. Auk-Hinnes-mar, Auk-Hinnes-meer, meertje onder Grouw. — Aukens (Aukinga), geh. bij Wiarden in Wangerland, Weserfr., Oldenb.

—

M. *Auld, Auldt, Aultha, Aulta.* Verg. Aelt, Ald, Aut. In verkl. *Aultie.*

G. *Aulthiama* (Aultsjema).

—

M. *Aule, Auwele, Auwel, Aul.* Verkl. van

Auwe. Verlatijnscht tot *Aulus*. Zie Auwe, Auke.

G. *Aulama*. — Aulsema, *Aulsuma*, Gron.

P. Aulsma-heerd of Aulsum, sate te Eenum, Gron. Aulum, dorp in Jutland.

—

M. *Ause*. Verlatijnscht tot *Ausonius*.

V. Auske, Oostfr.

G. **Ausma.** — Ausma, Ausema, *Ausuma*, Gron.

P. Ausbûr (ook wel verkeerdelijk Augsbûr, en anders ook Lytsewâld, Lutkewoude, genoemd), Augsbuur of Augsbuurt, dorp in Kollumerland. — Ausum, dorp in Jutland.

P. Auster-Haule, Auster-Nijegea. Zie Ouster-Haule, Ouster-Nijegea, bij den plaatsn. Ouwer.

—

M. *Aut, Aute, Autet, Autt, Auth, Authe, Aud.* Verlatijnscht tot *Autetus, Altetus.* In verkl. *Auttie.* Verg. Auld, Ald, Alt.

V. *Auttie, Auttje.* Verfraaid tot **Auda.**

G. *Auta, Auttzema.*

P. Auta-sate te Anjum.

—

M. **Autger**. Zie Outger.

V. Autgertsje. In Ned. spell. **Autgertje.**

M. **Auwe, Auwo, Aue,** *Auwa, Aeuwa, Aeuwe.* Op Schiermonnikoog ook **Auwen,** *Auen.* Verg. Awe, Eeuwe, Ouwe.

V. *Au, Auw, Aeuw, Aucke.* In Gron. en Oostfr. Auke.

G. **Auwema,** *Auwama*, **Auwen.**

P. Auwema-borg bij Tolbert, Gron. Auenbüll, dorp bij Sonderburg, Sleeswijk.

—

M. **Auwert.**

G. **Auwerda.** Verg. den plaatsn. Adewert.

—

M. *Ave, Avo, Awe, Awa, Aewa, Aeffe.* In verkl. *Aveke, Aefke.* Zie Aef. Verg. Auwe.

V. *Ava, Aefke, Aefje.* Zie bij den mansn. Aef.

G. *Awingha, Aewama.* — Aven, Weserfr. Avink, Ned.

P. Avendorp, geh. bij Schagen, Westfr. (N. Holl.) Avenhorn, dorp in Westfr. (N. Holl.) Aventoft; zie bij den mansn. Age. Avenhil, polder bij Heinenoord, Z. Holl. Avesveld, hoeve bij Winterswijk, Gelderl. Avendorf, dorp op 't eiland Fehmarn, Sleeswijk. Avecapelle, in 1199 *Avencapel*, dorp in Westvl. Avelghem (Avelinga-hem), dorp in Westvl.

B.

M. *Ba.* Verg. Bae, Bea.

V. Baetsje. In Ned. spell. **Baatje**. Misschien ook afgeleid van den mansn. Bate. Zie Baetsje, en bij den mansn. Bate.

G. *Bama, Baema.*

P. Bama-state (*Bawema-, Bauma-*) onder Kollum. *Bawert*; zie den plaatsn. Baerd.

—

M. **Baaf**. V. **Baafke.** In Fr. spell. Baef, Baefke. Zie Baef, Baefke.

—

M. *Baaye.* V. **Baaije.** Zie Baeije.

G. **Baaima, Baayma.**

P. Baayum. Zie bij den mansn. Baeije.

—

P. De Baal. Zie Boal.

—

G. **Baalsma.** Zie bij den mansn. Bale.

V. **Baaltje.** In Fr. spell. Baeltsje. Zie Baeltsje, bij den mansn. Bale.

—

M. **Baan.** In Fr. spell. Baen. Zie Baen.

G. **Baansma.** Zie bij den mansn. Baen.

—

P. Baansterburen. Zie Bernsterbûrren.

—

G. **Baanstra.** Afgeleid van het Fr. woord *baen*, baan. Verg. Baens-ein.

—

M. **Baard.** In Fr. spell. Baerd. Zie Baerd.

V. **Baardtje, Baardje.** In Fr. spell. Baerdtsje. Zie den mansn. Baerd.

—

P. Baard, Baarderadeel. G. **Baarda, Van Baarda.** Zie den plaatsn. Baerd.

—

G. **Baarsma.** Zie bij den mansn. Bare.

—

M. *Baasle.*

—

V. **Baatje**. In Fr. spell. Baetsje. Zie Baetsje, en bij den namsn. Bate.

M. *Bab, Babbe, Babbo.* Als ongeschreven vleivorm van Jacob nog heden gebruikelijk.

V. **Babje, Babke,** *Babcken*, *Babbeke.*

—

P. De Babbeler of Babbelder, Babbelaar, slenk (en rand van eene bank; zie Fr. Woordenb. op *babbelstien*), in de Lauwerzee.

—

M. *Babe, Babo.* Verg. Babbe, Bebe.
V. *Babeke.*
G. *Babinga.*
P. Babinga-sate te Midlum.

—

P. Baburen; zie Beabûrren.

—

M. *Bade, Baede.* Verg. Bede, Bate.
P. *Badegum* (Badinga-hem), oude naamsvorm van Beetgum; zie Bitgum. *Baedinck*, in 1336 eene hoeve te Twelloo in Gelderland (zie Gallée, Nomina geographica, III, 364). *Badengem* (Badinga-hem), oude naamsvorm van Baeyghem of Baaighem, dorp in Oost-Vlaanderen.

—

M. **Bae.** Bijvorm van Bea. Verg. Ba, Bea.

—

M. Baef. In Ned. spell. **Baaf,** *Baeff.* Verg. Bavo. Verlatijnscht tot **Bavius.**
V. Baefje, Baefke. In Ned. spell. **Baafje, Baafke.** *Baefje, Baeffje, Baefjen, Baeffjen, Baefke, Baeffke, Baefke, Baefken, Baveke.* Zie bij den mansn. Bavo.
G. *Bavinga, Bavema.* In verlatijnschten vorm **Bavius.**
P. Bavema-state. Zie bij den mansn. Bavo. — Baafjessteeg, te Amsterdam.

—

P. De Baei, de Baai, bocht van den stroom de Grouw, achter de buren te Grouw.

—

M. *Baeye, Baaye, Baje, Bajo, Bajen.* Verg. Baye.
V. Baeije. In Ned. spell. **Baaije, Baaye.** De vrouwennaam Baeije geldt in Friesland meest als vleivorm van Baukje.
G. **Baayma, Baaima, Bajema.** — Baeyens, Vlaanderen.
P. Baeijum of Bajum, Baayum, Bayum of Bajum, dorp in Hennaarderadeel, oudtijds ook Wrâdske-Baeijum, Wereldsch Baayum genoemd, ter onderscheiding van de naburige sate Mûntse-Baeijum, Monnike-Baayum (onder Winsum), oudtijds een klooster. Houten-Baeijum, een huis onder Baayum. Baeijenkamp, sate onder Engwier. —

—

M. *Baeike, Baeyke, Baeycke.* Verkl. van Baeye. Zie Baeye. In Noordfr. Baaik. Verg. Baike.

—

V. Baeltsje. In Ned. spell. **Baaltje.** Zie bij den mansn. Bale.

—

M. Baen. In Ned. spell. **Baan.** Zie Bane.
G. **Banema, Baansma,** *Banye* (Bania = Baninga). Zie bij den mansn. Bane.

—

G. **Baanstra.** Afgeleid van het woord *baen*, baan.
P. Baens-ein, Baansend of Baanseinde, huis onder Leeuwarden, aan het einde van de Harddraversbaan.

—

P. Baensterbûrren. Baansterburen. Zie Bernsterbûrren.

—

M. Baerd. In Ned. spell. **Baard.** *Baerde.* Verg. Baert.
V. Baerdtsje. In Ned. spell. **Baardtje, Baardje,** *Baerdje, Baerdtjen.* Verg. Baertsje, Beertsje.
P. Baerdeghem (Baerdinga-hem), dorp in Oost-Vlaanderen.

—

P. Baerd, *Bawert* (Verg. den mansn. Ba), Baard, dorp in Baarderadeel. Baerder-deel of -diel, Baerderadeel, in 1369 *Baverderadeel,* in 1398 *Bauwerderadeel,* in 1402 *Bawerderadele*, Baarderadeel, grietenij in Westergoo. Baerd of Baerdt, voormalige sate bij de Joure. Baerd, sate onder Wolvega. Baerd of Baerdbûrren, Baard of Baardburen, geh. onder Wirdum. Baerderbûrren, Baarderburen, geh. bij Arum. Baerda-state, onder Wommels. Great- en Lyts- Baerda-sate, Groot- en Klein-Baarda-sate, onder Holwerd.
G. **Baarda, Van Baarda.**

—

M. *Baert, Baerte, Baerthe, Baertha, Baarte.* In verkl. *Baertje, Baertken, Baertel.* Verg. Baerd, Beert, Bart, Bartele, Barend.
V. *Baertje, Baertgen.* Verg. Baetsje.

—

V. Baetsje. In Ned. spell. **Baatje.** Zie bij de mansnamen Ba en Bate. Baetsje is

ook in gebruik als vleivorm van den Kerkelijken naam **Beatrix.**

—

P. It Baggellân, stuk land onder Eestrum. De Baggelpôlle, geh. onder Drachten. It Baggerfean, Baggerveen, krite onder Wynjeterp, Drachten en Ureterp.

—

M. *Baye, Baie, Bai, Bay.* In Weserfr. Bayo en Bayung. Verg. Baeye.

V. **Baike,** *Bayke, Baycke.*

G. **Bayema, Baima,** *Bayma.* — Bayen, Oostfr. Bayens, Vlaanderen.

P. Baistrup, dorp in Sleeswijk. Bayenghem, dorp in Artesië, Frankrijk.

—

M. *Baike, Baycke.* Verkl. van Baye. Zie Baye, Baitse. Verg. Baeike.

—

M. *Bain, Bayn, Baint.* Verg. Beine, Beint.

—

M. *Baite, Bayte.* Verg. Beite.

—

M. *Baitje, Baytje, Bayttia, Baythie, Baytye, Baytyen.* Verkl. van Baye. Zie Baye, Baitse.

—

M. *Baitse, Baitze, Baytse, Baytsen.* Verk. van Baye. Zie Baye, Baike, Baitje.

—

M. *Bake, Baeke, Baecke.* Verkl. van Ba. Zie Ba. Verg. Bakke.

G. **Bakema.** — Baken, Westfalen.

P. Bakendyk, oudtijds *Bakinghedyck*, onder Bakkeveen. — Bakenhusen, geh. bij Pakens in Ostringen, Weserfr., Oldenb.

—

M. *Bakke, Backe, Backo.* Verg. Bake, Bekke, Bokke.

V. **Bakke.** De vrouwennaam Bakke komt hedendaags meest voor als ongeschreven vleivorm van Barteltsje.

G. **Baksma, Bakkes, Bakken.** — Baks, Bakx, Bax, Ned.

P. Bakhuzen, *Baccahusen*, Bakhuizen, dorp in Gaasterland; met de kriten It Bakhûster-Heech, Bakhuister-Hoog, en It Bakhûster-Wad, een voormalig meertje. Bakkefean, voluit Bakkafean, oudtijds *Baccafene, Backenvene, Backenfeen*, Bakkeveen, dorp in Opsterland. Zie Nom. Geogr. Neerl. dl. I, bl. 176. De Bakwei, weg onder Bakhuizen. — Bakkum, geh, bij Kastrikum, N.-Holl. Backemoor, ook Bakemoor, dorp in Oostfr. Bakkenswerf, geh. op de hallig Hooge, Noordfr. Backum, dorp bij Lingen in Eemsland, Hannover.

—

G. **Bakstra.**

—

P. Balch, Balg (in oorsprong het zelfde woord als het Fr. *bealch*, groot, grof lichaam), plaat of bank in de Wadden, omgeven door diepe vaargeulen, die mede den *balg*-naam dragen; b.v. De Kromme-Balch en De Wiersbalch, bezuiden het Ameland; De Snikkebalch tusschen de Holwerder- en Wierumer-Wadden; De Skolbalch; zie bij de S. Ook in Oostfr.

—

M. *Bald, Balde.* Zie Balt, Bolt, Bout. Als patronymicum: *Baldyngh, Baldynck.*

G. *Baldinga, Baldenga.*

—

M. *Balderick, Baldrik.*

—

M. *Bale, Bala.* Verg. Balle.

V. **Baaltje.** In Fr. spell. Baeltsje. Zie Baeltsje.

G. **Baalsma.** — Baling, Balink, Ned. Bæling, bij de Angel-Sassen.

P. Balinge, geh. bij Westerbork, Drente. Baeleghem (*Badelenghem* in 1225), dorp in Oost-Vlaanderen. Balinghem, dorp in Artesië, Frankrijk. Balingdon, in Essex, Eng. Bahlum, dorp bij Bremen.

—

M. **Baling.** Patronymicum van Bale. Zie Bale. Verg. Balling.

—

P. Balk, vlek in Gaasterland. Deze naam heeft, even als de andere Balknamen in andere Friesche gewesten, zijnen oorsprong van eenen balk, die hier oudtijds, voor dat eene buurt er zich ontwikkelde, over het water lag, om als brug te dienen. Verder De Sânbûrster-Balke, Zandbuurster-Balk, onder Korte-Hemmen. De Heege-Balke bij Kollum. De Lange-Balke onder Westergeest. Balkein, Balkend, Balkeinde, geh. onder Finkum. De Balkwei te Donkerbroek. De Barnde Balke, stuk land te Arum. De Balkebrêgge onder Stiens. — Balk, geh. bij Grootegast, Gron. Balke, Mariënchoorder-Balke, huis bij Mariënchoor, Oostfr.

G. **Balkstra.**

—

M. *Balke*, *Balcke*. Verkl. van Balle. Zie Balle.

G. **Balkema, Baltjes, Baltje.** — Ballekens, Ned.

—

P. De Ballastplaet, Ballastplaat, zandplaat in de Wadden bij het Ameland.

—

M. **Balle**, *Ballo*, *Balla*. Verg. Bale, Belle, Bolle.

G. *Ballinga*, **Ballama, Ballema, Balma.** — Balls, Eng.

P. Ballum, dorp op het Ameland. — Ballum of Balum, verdronken dorp op 't eiland Noordstrand, Noordfr. Balma-sate, met Balmahuizen, geh. bij Niehove, Gron. Ballum, dorp in Sleeswijk.

—

P. De Ballens, ook Menamerfeart genoemd, oud stroomke, thans vaart, tusschen Menaldum en Ritsumazijl, oudtijds vloeiende uit de Menaldumer-Mieden in de Middelzee.

—

M. **Balling**, *Ballingh*, *Ballinck*, *Ballink*. Patron. van Balle. Zie Balle. Verg. Baling.

G. Ballings, Ned.

P. Ballingbûr, Ballingbuur, geh. onder Goingarijp in Doniawarstal. — Ballingham, in Herefordshire, Eng.

—

M. *Bals*. Verkl. van Balle. Zie Balle, Balke.

G. **Balsma.**

—

M. **Balster.** Verbast. van den Bijbelschen naam Balthasar.

G. **Balsters.**

—

G. **Balstra.**

—

M. *Balt*, *Balte*. Zie Bald, Bolt.

G. **Balta, Baltsma, Baltes, Balt.** — Baltensz. Ned.

—

M. *Bame*. Verg. Bamme.

G. *Bama*. Zie bij den mansn. Ba.

P. Bama-state te Kollum. — Baamsum, geh. bij Ter-Munten, Gron.

—

M. *Bamme*. Verg. Bame.

G. **Bams.**

P. Bambûrren, Bamburen, voormalig geh. onder Ferwoude. — Bambelt, huis bij Olst, Overijssel.

P. Bân (Ter-), Ter-Band, dorp in Eangwirden, met de geh. Bânstermounle, Terbandstermolen, en Bânsterskans, Terbandsterschans, en met de krite Bânstermaden. De Bân, de Band, geh. tusschen Sandfirde en Oudega in Wymbritseradeel. De Bân, de Band (met It Bânhûs, Bandhuis), noordoostelijke hoek van Friesland, onder Anjum. — Bandt, geh. bij Neu-Ende in Rustringen, Weserfr., Oldenb. Band, voormalig Noordzee-eiland, Oost-Fr.

G. **Bandstra, Bantstra.**

—

M. *Band*, *Bandt*. Zie Bant.

G. **Banda.** De geslachtsn. Banda kan zoo wel van den plaatsn. als van den mansn. Band afgeleid zijn. Zie Bân. **Bandsma.** — Bandjes, Ned. Bandringa, Gron. Bandringh, Drente.

—

G. **Bandstra.** Zie bij den plaatsn. Bân.

—

M. **Bane, Baan,** *Baen*, *Banen*. In verkl. *Baentye*, *Baentje*, *Baenke*, *Baenka*, *Baencken*. In Noordfr. Bahn, Bahne. Verg. Banne, Bene. Zie Baen.

G. *Banye* (Bania, Baninga), **Banema, Baansma.** — Bahnen, Bahnsen, Noordfr. Bahntje, Oostfr. Baning, Drente. Baans, Banis, Baane, Bane, Bane, Ned. Banes, Eng.

—

M. *Bange*, *Bangh*. Waarschijnlijk samengetrokken vorm van Banning, of van Baving. Verg. Bavo, Beng.

G. **Banga**, *Bangha*, *Banghe*, *Bawngha*. (Banga, Bawngha komt, in oude geschriften, ook voor als ingekrompen vorm van den patronymicalen geslachtsnaam Bavinga of Bauinga. Zie bij den mansn. Bavo.) **Bangema, Bangma,** *Bangama*, *Banggama*, **Bangsma.** — Bange, Ned.

P. Banga-sate (Great- en Lyts-), te Schalsum. Lyts-Banga-sate, onder Hantumhuizen. Banga-sate bij Hallum. Idem, bij Hantum. Bangama-state, ook It Bosk genoemd, onder Oosthem. Bangma-state bij Hantum. Banga-feart, vaart in Rauwerderhem, bij Ter-Zool en Poppingawier. — Bangeweer, geh. bij Hoogkerk, Gron. Bangstede; zie bij den mansn. Bavo.

—

M. **Banier.** Verg. Bannert.

—

P. Bank (De Steile), in de Zuiderzee, bij de kust van Gaasterland.

—

M. *Banke, Bancko, Banneken.* Verkl. van Banne. Zie Banne, Banse.

G. **Bankema.** — Bancks, Banken, Banks, Ned.

P. Bankema-sate, ook Uilsma-sate genoemd, onder Peasens.

—

M. **Banne,** *Banna.* Verg. Bane, Benne, Bonne.

G. *Bannye* (Banninga), **Bannema,** *Bannama.* — Banning, Olden-Banning, Nyen-Banning, Drente. Zie Gallée, Nom. Geogr. Neerl., III, 364. Banning, Bannink, Bang, Ned.

P. Bannink, hoeve bij Kolmschate, Overijssel, en bij Voorst in Gelderland, en elders nog in de Sassische gouwen van die gewesten.

—

P. Bannerhûs, *Bannerhuus, Banerhuys,* Bannerhuis, geh. aan de Dokkumer-Ee, onder Lichtaard.

—

M. *Bannert.* Verg. Banier.

—

M. *Banse.* Verkl. van Banne. Zie Banne.

G. Bansema, Gron.

P. Bansum, ook Bonsum genoemd en geschreven, geh. bij Bierum, Gron. — Bansemaheerd, bij Niehove, Gron.

—

P. Bânstermounle, Bânsterskans. Zie bij den plaatsn. Bân.

—

M. *Bant, Bante.* In verkl. *Bantye, Bantke.* Zie Band. Verg. Bonte.

G. *Banta,* **Bantema,** — Banting, Drente en Eng. Bantjes, Oostfr.

P. Bantegea, Bantega, voormalig dorp (in 1413 verwoest), in Lemsterland.

—

V. **Barber, Barbertje.** Zie Berber.

—

M. *Barde.*

P. Bardenfleth, geh. bij Warfleth, Stedingerland, Weserfr., Oldenb. Bardinchof; zie Gallée, Nom. Geogr. Neerl. III, 364.

—

P. *Bardeel,* oudtijds krite onder Kollum.

—

M. *Bare, Baro, Bara, Baere.* Als patron. *Baringh.* Verg. Barre, Bere.

G. **Baarsma, Baars.** — Barink, Baarse, Ned. Baring, Eng., Duitschl.

P. Barum, dorp bij Luneburg, Hannover.

—

M. **Bareld,** *Barild, Barold.* Voluit Barwold, Barwald; Oudholl. Barwout. Verg. Braelt.

G. *Barelda,* **Barelds.**

P. Barwoutswaarder, buurt bij Woerden, Z. Holl.

—

M. **Barend,** *Baarnd, Baernd, Baarnt, Baerrt, Barnd, Barndt, Barnt, Baern.* Voluit Baernerd, Barnert, Barnhard, Bernhard. Zie Berend, Bearn.

V. Barendtsje. In Ned. spell. **Barendtje, Barendje, Barentje,** *Barentken.*

G. *Barenda, Barnda,* **Barendsma, Barends.**

—

P. De Bargebrêgge, Varkensbrug, bij Wanswerd. De Bargefeart, onder Poppingawier. De Bargefinne (Varkensweide), buurt te Bolsward. De Bargeholle, stuk land onder Itens. De Bargekamp, stuk land onder Herbayum. De Bargehouw, stuk land onder Blija. De Bargekop, stuk land onder Huins, te Wirdum en elders. De Bargepels, sate onder Bolsward. De Bargetille, brug onder Eestrum. De Bargesteich, en De Bargejagerssteich, te Leeuwarden,

—

M. *Barge.* Zie Berge.

G. **Bargsma.** — Bargen, Oostfr. Weserfr. Bargink, Ned.

P. Barghiem, geh. onder Drogeham. — Bargenheem, voormalig slot bij Stedum, Gron. Bargum, dorp in Noordfr. Bargebur, geh. bij Norden, Oostfr. Bargstede, dorp bij Esens, Oostfr. Ooster- en Wester-Bargum, dorpen in Sleeswijk. Barginkhoek, geh. bij Lonneker, Twente.

—

M, *Barke, Barcke, Barcko, Barckle, Barkele.* Verkl. van Barre. Zie Barre.

G. Barkema, Gron. Barkla, Barkela, Oostfr. Barks, Barkes, Barkins, Eng.

P. Barkwert, ook Berkwert, geh. onder Kubaard.— Barkela-sloot, tusschen Pekel-Aa en Onstwedde, Gron. Barkensweg, geh. bij Oltmanns-fehn, Oostfr. Barkhausen, geh. bij Abens, Oostfr. Barking, stad in Engeland,

—

M. *Barle, Barl, Baerle, Baerl.* Verkl. van Barre, Bare. Zie Barre, Barke.
G. Barla, Oostfr. Baerls, Barlinkhof, Ned. Barling, Barlingham, Eng.
P. Barlinghusen, dorp in 't Land Wursten, eene Oudfr. gouw aan den rechteroever van den Wesermond, Hannover. Barlinghem, dorp in Artesië, Frankrijk. Barling, in Essex, Eng.

—

M. *Barn.* In verkl. *Barncke.* Zie Bern.
P. Barnwerd, geh. bij Oldehove, Gron. Barnkemoor, geh. bij Tönning, Sleeswijk.

—

M. *Barndt.* Verg. Barend.
G. Barnda, Gron.

—

P. De Barnene-Put, Brandende-Put, sate onder Echten. De Barnde-Balke, stuk land te Arum. De Barnde-trije, stuk land onder Itens. Idem, onder Kornwerd. De Barnde-Sleat, oude stroom onder Jutrijp. De Barnige-Wyk, Brandige-Wijk, veenvaart onder Surhuisterveen.

—

M. *Barnlef.* Zie Bernlef.

—

G. **Barnstra.**

—

P. Barradeel of -diel, *Berradeel* in 1398, *Birumadeel* in 1359, Barradeel, grietenij in Westergoo. Barrahûs (Ald- en Nij-), in de wandeling Barrehûs, Barhûs, Oud- en Nieuw-Barrahuis, twee saten, onder Wirdum.

—

M. **Barre, Barro.** Verg. Bare.
G. Barma, Gron. Barrington, Eng.
P. Barrum, ook wel Berrum genoemd en geschreven, geh. onder Tjum. Barre-Wibes-steich te Sneek. — Barwerd, ook Barnwerd, geh. bij Oldehove, Gron. Barstede, dorp bij Aurich, Oostfr. Barloo, geh. bij Aalten, Gelderland. Barlage, geh. bij Onstwedde, Gron. Barderup (Bardorp) dorp bij Flensburg, Sleeswijk. Barrington, in Essex, Eng.

—

M. *Barse, Barsse.* Verkl. van Barre. Zie Barre, Barke.
G. **Barsma.**
P. Barsum, geh. bij Ruga-Lollum. — Barsingerhorn, dorp in Westfr. (noordelijk N.-Holl.).

—

M. **Bart,** *Barte, Barthe, Bartha.* Verg. Barde, Bert, Baert.
V. **Barta,** Bartsje. In Ned. spell. **Bartje.**
G. **Bartsma.** — Bartz, Helgoland.
P. Bartenswei, weg bij Ooster-Nijkerk. — Bartshusen, geh. bij Loquard, Oostfr.

—

M. **Barteld, Bartheld.** *Bartold, Barteld, Bertold, Bartout, Baertout, Baertouw.* Voluit Berchthold, of Berchtwold, Berchtwald. Op het Bildt is de mansnaam Barthold of Bertout tot Beert versleten, blijkens oude geslachtsregisters. Zie Beert.

—

M. **Bartele, Bartle,** *Bartel, Baertel.* Verkl. van Bart. Zie Bart. Of verbastering van Bartlef, Bartolf, of van Bartold.
V. Barteltsje. In Ned. spell. **Barteltje.** In vleivorm **Bakke.** Zie Bakke.
G. **Bartlema, Bartels.** — Bartela, Oostfr. Bartling, Bartelink, Ned.
P. Bartelehiem of Bartlehiem, geh. aan de Dokkumer-Ee, onder Hallum. Deze naam is waarschijnlijk verbasterd uit Bethlehem, een voormalig klooster, in de nabijheid. Zie Bethlehem. — Barteleshuis, onder Visvliet, Gron. Bartelink, hoeve bij Borne, Twente.

—

G. **Bartstra.** Waarschijnlijk afgeleid van het Fr. woord *barte,* groote vonder, waterstoep.

—

P. Barwegen, sate te Engwierum.

—

M. Bastiaen. In Ned. spell. **Bastiaan.** Bij verkorting Bast. Verbastering van den Kerkelijken naam Sebastianus.

—

M. *Basso, Bass, Bas.* Waarschijnlijk verkorting van Bastiaan. Verg. Besse.
G. Bassing, Bass, Eng.
P. Bassens, geh. bij Witmund, Oostfr. Bassens, geh. bij Minsen in Wangerland, Weserfr., Oldenb. Bassum, dorp bij Bremen, bij Hoya (Hannover), bij Osnabrück (Hannover), en bij Ringkiöbing in Jutland.

—

G. **Basstra.**

—

M. **Bate,** *Bato, Baete, Baette, Baetto.* In verkl. *Baettzie, Baetje, Baetgen, Baetie.* Verg. Batte, Bete.

V. Baetsje. In Ned. spell. **Baatje.** *Baetken*, *Bate.* Zie Baetsje, op bladz. 22.
G. **Batema, Bates.** — Baats, Batens, Baaten, Baetens, Ned. Bates, Bateson, Eng.
P. Batinge, huis bij Dwingeloo, Drente.

—

G. **Batstra.** Verg. Bartstra.

—

M. *Batte.* In verkl. *Battye*, *Bats.* Verg. Bate, Bette, Botte.
V. Battsje. In Ned. spell. **Battje.**
G. **Batma.** — Batkin, Walenland.

—

M. *Batter.*

—

M. **Bauke, Bauwke,** *Baucke*, *Bauka*, *Bauco*, *Bawke*, *Bawka*, *Bauken.* Verkl. van Bauwe. Zie Bauwe, Bavo. Verg. Bouke.
V. **Baukje, Baukjen,** *Bauckje*, *Bawkjen*, *Bawck*, *Bauck*, *Bauka.* Te Hindeloopen ook **Bauwk, Bauk.** Verg. Boukje. In vleivorm Baeije. Zie den vrouwenn. Baeije.
G. **Baukema,** *Baucama*, **Baukes,** *Bauconides*, in vergriekschten vorm. — Bauken, Oost-Fr.
P. Baukema-sate te Nes in Dongeradeel. De Baukesleat, Baukesloot, (afgedamd) vaarwater bij IJlst. — Baukens, voormalige borg (burcht, adellijk, versterkt huis, stins) bij Weiwerd, Gron.

—

M. **Bauwe, Baue,** *Bawe.* De zelfde naam als Bavo. Zie Bavo. Verg. Bouwe.
V. *Baw*, *Bawe*, *Bawa*, *Bava*, *Bawka*, *Bauck.* Zie Baukje. In Gron. en Oostfr. Bauke.
G. *Bauwingha*, *Bauwenga*, *Bauwema*, **Bauma, Bauwes,** *Bawema*, **Banga,** *Bawngha.* Verg. den mansn. Bange. — Bauwens, Ned.
P. Banga-sate, *Bawngha-saete*, op Jousumburen onder Hallum. — Bauwert, wierde bij Esinge, Gron. Bauens (Bauwinga), sate bij Sengwarden in Jeverland, Weserfr., Oldenb. Bauensfeld, geh. bij Jever, Oldenb. Bauensau, sate bij Delmenhorst, Oldenb.

—

M. *Bavo*, *Bave*, *Bafe*, *Baeff*, *Bawe.* Aangaande den mansn. Bavo, Bauwe, en de geslachts- en plaatsn., daarvan afgeleid, zie men: *De naam van St. Bavo*, in het tijdschrift *Belfort*, jaargang VI, bl. 51 en 150, Gent, 1891. De zelfde naam als Bauwe. Verlatijnscht tot **Bavius.** Zie Bauwe, Baef.
V. Baefke, Baefje. In Ned. spell. **Baafke, Baafje, Baafjen,** *Bave*, *Bava*, *Bawa.*
G. *Baringa*, *Bawema*, *Barema*, **Banga** (zie bij den mansn. Bange), verlatijnscht tot **Bavius.** — Baving, Gron. en Eng. Bavink, Bavinck, Baafs, Baefs, Baafse, Ned.
P. Bavema-state te Akmarijp. — Bavichove, dorp in West-Vlaanderen. Bavinchove, dorp in Fransch-Vlaanderen. Bangstede (oorspronkelijk *Bavestede*, *Bavingastede*), dorp in Oost-Fr. Bavington, in Northumberland, Eng. Baving, dorp in Luxemburg. Bavinksvaart, bij Almeloo, Twente.

—

M. **Bea, Beæ, Bæ, Bee,** *Beo.* Zie Ba, Bae.
V. *Beake*, *Bæke*, *Beacke*, *Bæcke*, *Beæcke*, *Beatje*, *Bættjen.* Verg. Baetsje.
G. *Bema.* Zie bij den mansn. Beme.
P. Beabûrren, Bæbûrren, Baburen, Baeburen, geh. onder Tjerkwerd.

—

M. **Beake.** In misspelling **Baeke.** Ook **Beke.** Verkleinv. van Bea. Zie Bea, Beke.

—

M. *Bealt*, *Bæælt.* Verg. Bjalt.

—

P. De Beampoel, Boompoel, meertje onder Roodkerk.

—

M. **Bean, Beant.** Misspellingen van Bearn, Bearnt. Verg. Been.
V. Beantsje. Fr. uitspraak van Bearntsje, Berendtsje.

—

G. **Bearda.** Verg. Beerda en Baarda.

—

M. **Bearn, Bearnt.** Fr. vorm van Berend. Zie Berend, Beern, Bean.
V. **Bearntje.** In Fr. uitspraak Bearntsje, Beantsje. Voluit Berendtje.
P. Bearn-Skipperslân, stuk land onder Veenwouden. Bearntekamp, stuk land te Ureterp.

—

P. **Bears,** Beers, dorp in Baarderadeel.
G. **Beerstra.**

—

M. Beauwe, *Beuwe*, *Bewo.* In Ned. spell. **Beeuwe.** Zie Beeuwe. In verkl. *Beavke.*

V. Beauke, Beauwke, *Beawa, Beeuwe, Beauck.* In Ned. spell. **Beeuwke**. Zie Beeuwke.

—

M. *Bebbe, Bebbo, Beb.* Verg. Bebe, Babbe.
V. *Bebje.*

—

M. *Bebe, Beba.* Als patronymicum *Bebink.* Verg. Babe, Bebbe.

—

M. *Bebet.*
G. Bebeda, Oost-Friesland.

—

M. *Bedde.* Verg. Bede.
G. Bedding, Ned. Beddington. Eng.
P. Beddington, in Surr., en Beddingham, in Sussex, Eng.

—

M. *Bede, Beda, Bedo, Beed.* Verg. Bade, Bedde.
G. Bæding, bij de Angelsassen.
P. Bedum, *Bedinghem*, dorp in Gron. Bedecaspel (Bedekarspel, Bedekerkspel), dorp in Oostfr. Bömerwold of Bömerwald (*Bedame walt, Bedma hamryck*), dorp in Oostfr. (Zie Ten Doornkaat Koolman, Friesische Ortsnamen, in het Jahrbuch des Vereins für Niederdeutsche Sprachforschung. Jaargang XIII, bl. 158 — Norden, 1888.)

—

M. **Bee**, *Beo.* Zie Bea.
P. Beemoor, dorp in Oost-Friesland.

—

M. *Beef.* Verg. Baef, Beauwe.

—

M. **Beeke**. Zie Beke.
G. **Beekema, Beekma, Beeksma.** Zie bij den mansn. Beke.
P. B e e k m a - s a t e, onder Roordahuizum. B e e k s m a - s a t e, onder Grouw.

—

V. **Beeltje.** In Fr. spell. Beeltsje. Zie bij den mansn. Bele.

—

M. **Beene, Been.** Zie Bene.
G. **Beenenga**. Zie bij den mansn. Bene.

—

M. **Beense.** Verkl. van Bene. Zie Bene. Verg. Bense, Biense.

—

M. **Beent.** Verg. Beant. In verkl. *Beentze.*
G. *Beentzoma.* — Beensje, Gron.

—

M. **Beerd,** *Beerde.* Zie Beert, Berend, Baerd.

G. Beerda, Gron. Verg. Beerta. Beerdsen, Ned.
M. **Beern.** In Fr. spell. Bearn. Samengetrokken vorm van Berend, Bernhard. Zie Bearn, Bean, Berend.
V. **Beerntje.** In Fr. spell. Bearntsje. Zie Bearntsje, Beantsje, Berendtsje.
G. Beernink, Ned.
P. Beerninck, hoeve bij Losser, Twente. Groot-Beernink, hoeve bij Beltrum, Gelderl.

—

G. **Beersma**. Zie bij den mansn. Bere.

—

P. **Beerstra.** Zie bij den plaatsn. Bears.

—

M. **Beert,** *Beerte, Beerthe.* Zie Beerd. Berend, Baert. In Fr. spell. Beart. Onder de bewoners van het Bildt is de mansn. Beert, die aldaar het meest in gebruik is, ontstaan uit den oorspronkelijken, volledigen naam Barthold, Berchthold. Zie Barteld.
V. **Beertje, Beertsje, Beerta,** *Beerte, Beert.* In Fr. spell. Beartsje.
G. **Beertema, Beerts.** — Beerta, Gron. Verg. Beerda. De geslachtsn. Beerta kan zoowel een patronymicum zijn, van den mansn. Beert, als eenvoudig de Gron. plaatsn. Beerta, die in geenerlei verband staat met den mansn. Beert. Zie den plaatsn. Bird.

—

P. De B e e r t e, krite onder Broek in Doniawarstal. Zie den plaatsn. Bird. — De Beerte of Beerta, *Berethe, Berthe*, dorp in Groningerland.

—

P. Beetgum. Zie Bitgum, en bij den mansn. Bade.

—

G. **Beetma, Beetsma.** Zie bij den mansn. Bete.
P. B e e t s m a - f i n n e, Zie bij den mansn. Bete.

—

P, B e e t s, in 1315 *Beke*, dorp in Opsterland. B e e t s t e r s w e a c h of B e e t s t e r s w e a g, *Beetstra swaeghe*, Beetsterzwaag (in de wandeling meestal enkel D e S w e a c h, de Zwaag, genoemd), dorp in Opsterland. Zie den plaatsn. Sweach. — Beets, dorp bij Hoorn in Noord-Holland.
G. **Beetstra.**

—

M. **Beeuwe,** *Beuwe, Bewo.* In verkl. *Beavke, Beuke.* In Fr. spell. Beauwe. Zie Beauwe, Beuke, Bieuwe.

V. **Beeuwke, Beeuwkje, Beeuw,** *Beeuwe, Beauck, Beava.* In Fr. spell. Beauke, enz. Zie Beauke, Bieuwke, Bieuwkje.

—

V. **Befke.** Verg. Baefke, Bjefke.

—

P. Begaerd, Begaerder-mounle, Zie Mariëngaerd.

—

P. De Bei, krite, met sate, onder Lutkewoude in Kollumerland; met De Beiwei of Beileane, Beiweg, Beilaan, daarheen leidende, en De Beiried, oude waterlossing aldaar.

G. **Beystra.**

—

M. **Beije, Beye,** *Beie, Beio, Bei, Bey.* In verkl. *Beico, Beyka.* Verg. Baye, Boaije.

V. **Beike,** *Beyke, Beyck.* — Beike, Gron. Beik, op Wangeroog.

G. *Beyngha*, **Beima, Van Beyma, Van Beyma thoe Kingma.** (Zie de aanteekening bij den naam Van Harinxma thoe Slooten; mansnaam Haring). *Beyama*, **Beyema,** *Beykingha.* — Beys, Noordfr. Beyen, Beyens, Ned.

P. Beijum of Beijem, met de Beijumer-tille en de Beijumer-leane, geh. onder Arum. Eene der twee saten die dit gehucht uitmaken, heet bijzonderlijk Beima-sate. — Beyma-state te Blya. — Beyum, geh. onder Zuidwolde, Gron. Beyenfleth, dorp in Dithmarschen. — Beyghem (Beyingahem), dorp in Zuid-Brabant.

—

P. Beijer (De), voormalig huis te Holwerd. De Beijerstriette, Beijerstraat te Leeuwarden. Zie Fr. Woordenb.

—

M. **Bein, Beine,** *Beyn, Beyne.* In verkl. *Beintie, Beyntje, Beyentje.* Verg. Beint, Bain.

G. **Beinema, Beins.** — Beynes, Beynen, Beinen, Beining, Ned.

P. Beinsdorp, geh. in de Haarlemmermeer. — Beinum, dorp bij Salzgitter, Hannover.

—

M. **Beint, Beinte,** *Beynt, Beyndt, Beynd, Beynth.* Verg. Bein, Baint.

G. **Beintema, Beints,** *Beyntiama* (Beintsjema).

P. Beintum, voluit Heege-Beintum, *Benthum, Binthem*, Hooge-Beintum (wegens de hooge terp, waar dit dorp op ligt), dorp in Ferwerderadeel. Easter-Beintum, Ooster-Beintum, geh. onder Hooge-Beintum. Beintema-sate onder Minnertsga. Beintema-hûs, sate en geh. onder Westergeest. Beint-Bouwes-wyk, veenvaart onder Langezwaag.

—

P. De Beinten, krite, met een paar saten, waarvan de eene bijzonderlijk Beintema-sate heet, onder Minnertsga.

—

M. **Beintse.** Verkleinv. van Beine. Zie Bein, Beine.

—

G. **Beystra.** Zie bij den plaatsn. Bei.

—

M. *Beite, Beyte, Beit, Beyt.* Verg. Baite.

V. *Beithje, Beithi, Beit.* Te Hindeloopen **Beitj.**

G. *Beytinga, Beittinga*, **Beites,** *Beyts.*

—

M. **Beitse,** in misspell. **Beitze, Beytze,** *Beitje, Beitie, Beythie, Beithie.* Verkl. van Beite. Zie Beite. Verg. Baitse.

V. **Beitske,** *Beitsk, Beytsck, Beits, Beyths, Beytscke.* In misspell. **Beitsche.**

G. **Beitsma, Beidsma,** *Beytsma, Beythiama, Beytiema.*

—

M. **Beke, Beeke.** Verg. Bake, Bekke, Verkl. van Bee. Zie Bee, Beeke, Beake.

V. *Beka.*

G. **Bekema, Beekema, Beekma, Beeksma, Beek.** Verlatijnscht tot **Bekius.**

—

M. *Bekke, Becke.* Verg. Beke, Bakke.

G. **Bekkema,** *Beckema.* — Bekking, Becking, Bekkink, Ned. Beccing, bij de Angel-Sassen.

P. Bekkum, sate onder Hilaard. — Bekkum, dorp in Twente. Beckum, buurt bij Rodenkirchen, Oldenb. Beckington in Somerset, en Beckingham in Essex, Eng. Becquigny (oorspronkelijk Bekkinge), in Picardië, Frankrijk.

—

P. De Bekster-Warren, krite onder Beets.

—

M. *Bele, Bela.* In verkl. *Beeltze.* Verg. Bale, Belle.

V. Beeltsje. In Ned. spell. **Beeltje.** *Beelken, Bele, Beel, Beelka.*

G. **Beeltjes, Beeltje.** — Belisna, Oostfr. Beling, Beeling, Beels, Ned.

P. Belum, dorp bij Stade, Hannover. Belm, *Belehem*, dorp bij Osnabrück, Hann.

—

V. *Bely*, *Belyke*.

—

M. *Belke*, *Belcke*. Verkl. van Belle. Zie Belle.

G. **Belkinga, Belkema, Belkma, Belksma.**

P. Belkenhof, hoeve bij Kleef in Rijn-Pruissen.

G. Belckx, Beltjens, Ned.

—

P. Belkum. Zie Berltsum, bij den mansn. Berle.

—

M. *Belle*, *Bella*. Verg. Bele, Balle.

V. *Belke*, *Belcken*.

G. **Bellinga, Bellema, Beima, Belsma.** — Belsema, Gron. Bellink, Bellynck, Bels, Bellens, Ned. Belling, Bells, Eng.

P. Bellân, stuk land te Poppingawier. — Bellingawolde, Bellingewolde, Bellingwold, dorp in Gron. Bellingawier, Bellingewier, Bellingweer, geh. bij Winsum, Gron. Bellingewoud, verdronken dorp in de Zuiderzee, bij Oosthuizen, N.-Holl. Bellinkhof, buurt bij Almeloo, Twente. Bellem, dorp in Oost-Vlaanderen. Belleghem, in 1320 *Bellinghem*, dorp in West-Vlaanderen. Bellingen, dorp in Zuid-Brabant. Bellingham in Northumberland, en Bellingdon in Buckshire, Eng. Belmer of Belmermeer, polder in Waterland, N.-Holl. Bellinkhove, bij Brummen, Gelderl.

—

G. **Belstra.**

—

P. Belsum, Beltsum. Zie Berltsum, bij den mansn. Berle.

—

M. Belt, Belte, Beltet. Verg. Balt, Bult.

G. **Belta.** — Belts, Belten, Ned. Belting, Eng.

P. Beltum, verdronken dorp op 't eiland Noordstrand, Noordfr. Belting, in Kent. Eng. Belting, hoeve bij Munster, Westfalen.

—

M. *Beme*. In verkl. *Beemke*. Verg. Bame, Bemme.

G. *Bema*. Verg. bij den naamsn. Bee.

—

M. **Bemelt.**

—

M. *Bemme*, *Bem*. Verg. Beme, Bamme, Bimcke.

G. Bemmana, Oost-Friesland.

—

M. **Bende.** Ook in Noord-Friesland.

G. Bendsen, Noord-Friesland.

—

M. **Bendert.** Zie Bennert en Bindert.

—

M. **Bendix,** *Bandix*, *Bindix*, *Benedicx*. Deze mansn., thans zeldzaam voorkomende, was oudtijds, en nog in de 17e eeuw, veelvuldig bij de Friezen in gebruik. In Noordfr. is dit nog heden het geval. Verbast. van den Kerkel. naam **Benedictus.** Verkort tot Dictus, Diks.

—

M. **Bene, Beno, Beene, Been,** *Beeno*, *Bena*. Verg. Benne, Bane. In verkl. *Beenthie*, *Beentye*, *Beentje*, *Beentze*.

V. *Beentia*, *Beentje*.

G. **Beninga, Beenenga,** *Beeninga*, *Benama*, **Beenen, Benen,** *Beenthiama*, *Beentiema*, *Beentzima* (Beentsjema).—Behnes, Oostfr. Bening, Benink, Beening, Benes, Beens, Ned.

P. Beninga-borg, voormalig slot te Dornum, Oostfr. Bense (oudtijds *Benge*, *Binge*, *Beninge*), dorp in Oostfr. Beenshallig, onbedijkt eilandje in de Noordfr. Wadden. Beninghausen, geh. bij Waldbroel in Rijn-Pruissen.

—

M. *Beneke*, *Beneko*, *Benicke*, *Beenko*, *Beenka*, *Beenkia*. Verkl. van Bene. Zie Bene, Beenthie.

G. *Beenkama*. — Beneken, Beeneken, Beenken Behneken Beneken Oostfr. en Ned.

—

M. **Benert.** Verg. Bennert.

—

M. *Benge*. Verg. Bange.

G. Bengana, Bengena, Bengen, Oostfr.

—

M. **Bengt.** Op Ter-Schelling. Verg. Benge, Binght.

—

M. *Bening*, *Benynck*. Patronymicum van Bene. Zie Bene.

—

P. Benysten, sate onder Achlum.

—

M. **Benke, Benko, Benco,** *Benc*, *Benck*, *Bencke*, *Benka*, *Bennick*, *Bennich*. Verkl. van Benne. Zie Benne, Binke.

G. **Benkema**, *Benckema*, **Benkens**. — Benken, Oost-Friesland.

P. Benkema-borg, bij Midwolde in 't Westerkw., Gron. Benkeloo, geh. bij Goor, in Twente. Benkenhagen, dorp bij Grimmen, Pommeren.

—

M. **Bennard.** Verbast. van Bernhard. Zie Bennert, Binnert.

G. *Bennaerda.*

—

M. **Benne**, **Benno**, *Ben.* Oorspronkelijk vleivorm van Bernhard. Zie Bernhard, Bennert, Binne. Als patronymicum *Benning*, *Benningh*, *Benninck*. Verg. Bening, Banning.

V. Bentsje. In Ned. spell. **Bentje.** *Benna.* Oorspronkelijk vleivorm van Bernharda.

G. **Benninga**, *Benningha*, **Bennenga**, **Bennema, Bennen, Bennes.** — Bens, Bennen, Oostfr., Weserfr. Benson, Benning, Eng. Benninck, Bennink, Benning, Benningh, Benninge, Bensz, Ned. Bennigsen, Duitschl.

P. Bennema-state te Hardegarijp. Idem onder Kollum. Bennema-sate onder Grouw. — Bennema-heerd te Noordhorn, Gron. Benninghusum, geh. bij Horsbüll, Noordfr. Benningbroek, dorp in Westfr. (N.-Holl.). Bennebroek, dorp bij Haarlem. Bennink, hoeve bij Lichtenvoorde, en eveneens bij Gorssel, Gelderl. Benstrup (Bensdorp), geh. bij Löningen, Oldenb. Bennebeck, dorp bij Sleeswijk. Benningbrough in Yorkshire, Benningworth in Lincolnshire, Bennington in Hertshire, Eng. Benninghausen, dorp bij Lippstadt, Westfalen. Bennighofen, dorp bij Rotenburg, Hannover. *Benneshusen*, thans Bensen, dorp in Hannover.

—

M. **Bennert,** *Bennerdt, Bennairdt,* **Bennard, Bendert.** Verbast. van Bernhard. Zie Bernhard, Binnert. In Noordfr. Bennet.

G. *Bennertsma*, *Bennersma.*

—

V. *Bennuw*, *Bennw* (Bennou). Zie Bernou.

—

M. **Bense,** *Benso.* Verkl. van Benne. In verkl. *Bensye* (Bensje). Zie Benne, Bentje, Binse.

V. **Benske, Benskje.** In den Zwh. ook **Bens.**

G. *Bensma, Benssema, Bensyema.* — Bensema, Gron. Bensink, Bensen, Ned.

P. Bensjema-sate, *Bensyema-saete,* te Pietersbierum. — Bense; zie bij den mansn. Bene. Bensink, hoeve te Neede, Gelderl. Bensenrade, Benzenrath, hoeve bij Heerlen in Limburg.

—

M. **Bente,** *Benta*, *Bentho*, *Bentha*, *Bentet.* Verg. Bende, Beent.

V. Bentsje. In Ned. spell. **Bentje, Bent.**

G. **Bentema, Bentsma.** — Bentsena, Bentesna, Bentzena, Bentzna, Oostfr. Benting, Bentink, Bentinck, Benten, Bents, Ned.

P. Bentumersyl, geh. bij Holtgaste, Oostfr. Benthuizen, dorp in Z.-Holl., en Benthorn, geh. bij dat dorp. Benteloo, buurt bij Delden, Overijssel. Bentink, geh. bij Gorssel, Gelderl.

—

M. *Bentje*, *Bentke*, *Bentse*, *Bentze*, *Benthie*, *Bentya*, *Bentia*, *Bentle*, *Bentele.* Verkl. van Benne en Bente. Zie Benne, Bente.

G. *Bentzema.* — Bentla, Bentela, Gron.

—

P. It Beppelân, stuk land te Berlikum.

—

V. **Berber,** Berbertsje, in Ned. spell. **Berbertje. Barber.** Verbast. van den Kerkelijken naam **Barbara.** Zie Barber.

—

M. *Berde.* Verg. Barde.

P. Berdum, dorp in Oost-Friesland.

—

M. *Bere.* Verg. Bare, Berre.

G. **Beersma, Beers.** — Berema, Oostfr. Bering, Berink, Beeren, Ned.

P. Berum en Berumbur, twee dorpen in Oostfr. Beringen, buurt bij Helden, Limburg. Beringen, vlek in Belgisch-Limburg. Beeringhausen, dorp bij Lennep in Rijn-Pruissen.

—

M. **Berend, Berent,** *Berendt*, *Beernt.* In Fr. spell. Bearnt, Bearn, Bean. Verb. van Bernhard. Zie Bernhard, Barend, Bearnt.

V. **Berendtje, Berendje, Berentje, Beerntje.** In Fr. spell. Bearntsje, Beantsje. Voluit Bernharda.

G. *Berentsma*, **Berends.**

P. Berend-Bordzes-wyk, veenvaart bij Drachten.

—

P. De Berg, of De Borg (met de Berg- of Borg-sleat) voormalige sate onder Grouw- Berghûs, Berghuzen (ook wel in mis. spelling Berkhuzen), of Berghûstra-sate, Berghuizen, sate met geh. onder Ooster-Nijkerk. Great- en Lyts-Berghûs, Groot- en Klein-Berghuis, twee saten onder Ruga-Lollum. Berg, eigenlijk Sionsberg, ook enkel Sion genoemd, voormalig klooster, thans sate, bij Dokkum, onder Dantuma-woude. De Braemberg, sate bij Mirns. De Bergpleats, dagelijksche naam van Great-Walckema-sate te Nijland. De Goudberg, sate onder Tjum, onder Kollum en elders. Bergkleaster, voormalig klooster onder Bergum.

G. **Bergstra.**

—

M. *Berge, Berg.* Zie Barge.

G. **Berga, Bergema, Bergsma.**

P. Berginkhuizen, buurt bij Vucht in Noord-Brabant.

—

P. Bergum, enz. Zie Birgum.

—

P. Berkeap (Ald- en Nij-), of Berkeep, *Brocope*, Oude- en Nieuwe-, ook Olde- en Nije-Berkoop, twee dorpen in Oost-Stellingwerf. Met Berkeap alleen, wordt in de volksspreektaal steeds Oude-Berkoop, het grootste en voornaamste der twee, bedoeld.

—

M. **Berke,** *Bercke.* Verkl. van Berre. Zie Berre.

G. **Berkema.** — Berks, Berx, Berk, Ned.

P. Berkum, buurt bij Zwolle. Idem, dorp bij Peine, Hannover. Idem, dorp bij Bonn in Rijn-Pruissen.

—

M. *Berle, Berl, Baerl.* Verg. Barle, Berloff, Bareld.

G. Beerlings, Ned. Berling, Eng.

P. Berltsum (door de Fr. uitspraak der *k* als *ts*, van Berlkum, Berlikum, de geijkte Ned. naamsvorm — oorspronkelijk Berlinkhem, Berlinga-hem), in de dagelijksche spreektaal door gewone uitslijting der *r* tot Beltsum, en door verdere uitslijting der *t* tot Belsum geworden; in den tongval der Fr. stedelingen Belkum), *Berltjem* in 1470, dorp in Menaldumadeel. — Berlikum, dorp in Noord-Brabant. Berleghem, Beirleghem (Berlinga-hem), dorp in Oost-Vlaanderen. Berlum of Berlum-capelle, verdronken dorp op 't eiland Sylt in Noordfr., waarvan thans eene zandplaat in zee, Berlumsand, nog de herinnering en den naam bewaart. Berling in Sussex, Eng, Berlinghen, dorp in Artesië, Frankrijk. Berlingen, dorp in Belgisch-Limburg. Berlinghoven, dorp bij Siegburg in Rijn-Pruissen.

—

M. *Berloff.*

—

M. **Bern,** *Berna.* Verg. Bearn, Beern. In verkl. *Berncke.*

G. Berninck. Zie Gallée, Nomina Geographica Neerl, III, 364.

P. *Bernehem* in 847 en in 1242, oude naam van Beernem, dorp in Westvlaanderen.

—

M. *Berngar, Bernger.*

—

M. **Bernhard, Bernard,** *Bernaert, Beernaert, Bennart,* enz. Zie de noot bij den vrouwennaam Alegonda; bl. 12. Zie Barend, Berend, Baert, Beert, Bearn, Bennert, Benno, Binnert, enz.

G. **Bernarda.**

P. Bernarda-state te Hilaard. Idem, te Hallum.

—

V. *Bernildis.*

—

M. *Bernlef, Barnlef, Benlef, Benliff, Binlef, Bindelef, Benlyff, Benloff.* In Weserfr. Bindelef en Bindeleva vr.) Verg. Bernolf.

P. Benlefstede, geh. bij Sillenstede in Ostringen, Weserfr., Oldenburg.

—

M. *Bernolf, Bernulf, Barnolf, Barnulff, Bernwolf.* Verlatijnscht tot *Bernulphus.* Verg. Bernlef.

—

V. **Bernou,** *Bernuw, Bernu, Bernw,* Zie Bennuw.

—

M. *Bernsck, Bernsch, Bensk, Beensck.*

—

P. Bernsterbûrren (ook Barnsterbûrren), Bernsterburen, geh. onder Rauwerd.

—

M. *Beroald.* Zie Bareld.

—

M. *Berre.* Verg. Bere, Barre.

G. **Bersma.** — Berring, Berrington, Eng.

P. Berrum. Zie Barrum, bij den mansn. Barre. — Bersum, verdronken dorp in den Dollart, Gron. Berringsveld, geh. bij Varsseveld, Geld. Berringhausen, geh. bij Solingen in Rijn-Pruissen. Berrington, in Durham, Eng.

—

M. **Bert,** *Berte.* Zie Bart, Brecht. Verg. Beert.

V. Bertsje. In Ned. spell. **Bertje, Bertha.** Zie Bartsje, Barta.

G. **Bertsma.**

—

M. *Bertelt.* Zie Barteld.

—

M. *Bese.* Verg. Besse.

G. **Bezema.**

P. Besenbeck, dorp bij Elmshorn, in Holstein.

—

M. *Besse.* Verg. Bese, Basse.

V. **Besje.** — Besche, Oost-Friesland.

G. Bessink, Besjes, Besse, Ned. Bessing, Bessingham, Eng.

P. Bessens, sate onder Wieuwerd. Bessebûrren, Besseburen, geh. onder Beetgum. — Beswerd, geh. bij Garnwerd, Gron. Bessingen, dorp bij Eschershausen, Brunswijk. Bessingham in Norfolk, en Bessingby in Yorkshire, Eng.

—

M. **Bessele, Bessel,** *Bessle, Besle.* Verkl. van Besse. Zie Besse. Verg. Hessel, Wessel.

V. Besseltsje. In Ned. spell. **Besseltje, Besseltjen, Besselke,** *Besselcken, Besseltyen.*

G. *Beslinga.* — Besseling, Besselink, Beszelzen, Ned.

P. Beslinga-state te Friens. — Besselink, hoeve bij Lichtenvoorde, Geld. Groot-Besselink, hoeve bij Gorssel, Geld. Besselinkhoek, geh. bij Ahaus, Westfalen.

—

M. *Best.* Verg. Bast, bij Bastiaan.

—

P. Bestsjoech, Bestjoeg, Bestioeg, sate onder Stiens, bij de Dokkumer-Ee. Zie den plaatsn. Tsjoech.

—

G. **Beswerda.** Afgeleid van den plaatsn. Beswerd. Zie bij den mansn. Besse.

M. *Bete, Beto.* In verkl. *Beetka, Beetke.* Verg. Bate, Bette.

V *Betika.*

G. **Beetma, Beetsma.** — Beeten, Oost-Friesland.

P. Beetsma-finne, stuk land onder Langezwaag.

—

P. Bethlehem, Kleaster-Bethlehem, voormalig klooster, thans geh., onder Oudkerk. Zie Bartlehiem. Bethlehem, sate tusschen Beetsterzwaag en Olterterp.

—

P. Betrum of Betrim, sate te Lutke-Lollum, onder Franeker.

—

M. **Betse,** in misspell. **Betze,** *Betzie, Bettye, Betthye, Betthie, Bethje, Bettje, Betz, Bets.* Verkl. van Bette. Zie Bette.

V. **Betske,** in misspell. **Betsche,** *Bets.*

G. **Betsema, Betzema,** *Betsma.*

—

M. *Bette, Betto, Betta.* In patronymicalen vorm *Betting.* Verg. Bete, Batte, Botte.

V. Betsje; in Ned. spell. **Betje.** *Bettie, Betyen.* In vele gevallen, misschien wel in de meesten, is de vrouwennaam Betsje oorspronkelijk de vrouwelijke vorm van den mansn. Bette. In nieuweren tijd, door vreemden invloed, komt Betsje veelal voor als ingekorte vorm van den Bijbelschen naam **Elisabeth.**

G. **Bettinga, Bettenga, Betten.** — Bettens, Oost-Fr. Bets, Betz, Betting, Bettink, Ned. Bettson, Eng.

P. Betteweer, verdronken dorp in Oost-Fr. Bettenwarfen, geh. bij Seeriem, Oost-Fr. Bettingbüren, geh. bij Berne, in Stedingerl., Weser-Fr., Oldenb. *Bettenhusen,* oude volledige naam van Bettensen, dorp in Hannover.

—

P. Betterwird of Betterwert, *Betterweert,* Betterwird of Betterwerd, dorp (in administratieven zin), eigenlijk slechts eene buurt, in West-Dongeradeel. Als woordspeling (*Better wird* = *Wird better,* word beter), is het, te Grouw, ook de naam van den dorpskerker (plaats van opsluiting, als het Hounegat te Leeuwarden, en elders, de Bieskettoer in Oud-Sneek, enz.) Zie Lex. 192.

—

P. Beuil, ook Boyl en Buil en Beul

geschreven en genoemd, dorp in West-Stellingwerf.

—

M. *Beuke*, *Beucke*, *Beucko*, *Beukel*. Verkl. van Beuwe. Zie Beuwe, Beutse. Verg. Boeke, Bouke.

V. *Beuckje*, *Beukjen*.

G. **Beukinga, Beukema, Beuckens**.

P. Beuckenswyk, huis onder Sondel. Beuckenssingel, zandpad onder Rugahuizen. Zie Singel.

—

G. **Beuninga**. — Beuningh, Beuns, Ned.

—

M. *Beuse*. Verkl. van Beuwe. Zie Beuwe, Beutse, Beuke.

G. **Beuzema**, *Beussma*, *Beussema*.

—

M. *Beute*, *Beutte*. Verkl. van Beuwe. Zie Beuwe, Beutse, enz.

G. **Beute**.

—

M. *Beutrick*.

—

M. *Beutse*. Verkl. van Beuwe. Zie Beuwe, Beute, enz.

—

M. *Beuwe*, *Bewo*. Verg. Beauwe, Bouwe.

V. **Beuwke**. Verg. Beauke; bij den mansn. Beauwe.

G. *Beuwema*.

—

M. *Bi*, *By*, *Bye*. In verkl. *Bike*.

V. **Byke**, in misspell. **Bieke**.

G. **Byma**, **Bima**, **Biema**, **Van Biema**, **Bysma**.

P. Byma-state te Faan, Groningerland.

—

M. *Bibe*, *Bybe*, *Byba*. In verkl. *Bybele*, *Bibige*.

G. *Bybbema*.

—

P. De Biddlersfeart, Bedelaarsvaart, onder Kimswerd en Pingjum.

—

M. *Biede*.

—

V. **Bieke**. Zie bij den mansn. Bi.

G. *Bieckema*. Zie den mansn. Bike.

P. Bieckema-sate. Zie bij den mansn. Bike.

—

P. De Bijekoer, Bijekorf, sate onder Oostrum.

—

M. *Biele*, *Bielt*. Verg. Bile, Bele.

V. Bieltsje. In Ned. spell. **Bieltje**. *Biele*, *Bielke*, **Bielkje**. Verg. Beeltsje.

—

G. **Biema**, **Van Biema**. Zie bij den mansn. Bi.

—

P. De Biemsters of Bjimsters, stukken land in den Westerpolder onder Holwerd.

—

M. *Bien*, *Biene*. In verkl. **Bienke**. Als patronymicum *Bieningh*, *Biening*.

V. **Biene**, *Bientje*.

G. **Bienema**, **Van Bienema**. Verg. bij den mansn. Bine.

—

M. **Bienae**. In misspell. **Bienze**. Verkl. van Bien. Zie Bien, Bienke, Bientse. Verg. Binse, Beense.

G. **Biensma**.

P. Great en Lyts Biensma-sate onder Grouw.

—

M. **Bient**, **Biente**. Verkl. van Bien. Zie Bien, Bientse, Bienae.

V. *Bientje*.

—

M. *Bientje*, *Bientye*, *Bienthie*, *Bientie*, *Byentye*. Verkl. van Bien. Zie Bien, Bientse.

G. *Bienthiama*, *Byentyema* (Bientsjema).

—

M. **Bientse**. In misspell. **Bientze**. *Byentse*, *Byentze*. Verkl. van Bien. Zie Bien, Bientje.

—

M. *Bier*, *Biere*. Zie Bire.

G. **Bierema**, **Bierma**, **Biersma**. — Beoring, bij de Angel-Sassen. Biering, Bieren, Ned.

P. Bierum (Ooster-, Pieters- en Siks-), Bierumerterp, de Bieren, enz. Zie Bjirrum, Bjirrumerterp, de Bjirren, enz.

—

G. **Bieruma**. Afgeleid van den plaatsn. Bierum. Zie Bjirrum.

—

M. *Biernt*. Verg. Berend.

—

M. *Biese*, *Byese*.

G. **Biesinga**, **Biesma**.

—

P. It Biezemmakkersset, Bezemmakerszet, oude overzetplaats aan het Schalkediep, onder Suawoude. Zie Set.

—

P. De Biesketoer, Biesketoren, oudtijds een toren aan den stadswal te Sneek, dienende als plaats van opsluiting. Zie Betterwird. De Biesketoersteich, Biesketorensteeg, te Sneek.

—

M. **Bieter.** Verg. Bitter.

—

M. **Bieuwe,** *Biewe*, *Biuwe*, *Byw*, *Bywe*, *Biw*. In verkl. *Biwcke*. Verg. Beauwe.
V. **Bieuwke, Bieuwkje,** *Bieuke*, *Bieucke*, *Biuck*, *Bjuck*. Verlatijnscht tot *Bibiana*. Verg. Beauwke. Zie Bjuck.
G. **Bieuwenga, Biewinga,** *Bywema*, *Byeussema*.

—

M. *Big*.
V. *Bige*, *Bygje*.

—

P. De Biggemar (ook Tsjaerdemar genoemd), Biggemeer, meertje onder Grouw.

—

M. *Bike*, *Byke*. Verkl. van Bi. Zie Bi.
V. **Byke.** Zie bij den mansn. Bi.
G. *Bieckema*.
P. Bieckema-sate onder Roordahuizum.

—

G. **Bijkersma.** Afgeleid van het Fr. woord *bijker* (dat ook op zich zelven als geslachtsn. voorkomt), bijenhouder. Verg. Kuipersma, Fabersma.

—

G. **Bykstra.**

—

P. It Bilt (in de dagelijksche spreektaal gewoonlijk It Bil), in 1398 *Bil*, in 1502 *de Bylt*, het Bildt, grietenij in Westergoo. Ald- en Nij-Biltsyl of Bilsyl, twee buurten; Ald- en Nij-Mûntsebilt, Oud- en Nieuw-Monnikebildt, twee kriten; De Biltdyk; De Alde- en De Nije-Biltpôllen, kriten (polders) benoorden den Nieuwen-Bildtdijk van 1600; alles op het Bildt; het Nij-Mûntsebilt in Ferwerderadeel. De Biltstriette en De Biltpoarte, Bildtstraat en Bildtpoort, te Harlingen. It Bil, krite onder Wartena. Idem, met De Bildyk en De Bilsleat, bij de Rottevalle. It Easterbil, Oosterbildt, krite onder Langweer. It Mûntsebil, Monnike-Bildt, sate onder Achlum. It Bilfeartsje, Bildtvaartje, onder Firdgum. De Bilkamp, stuk land onder Koudum. De Biltpleats, sate te Kollum. — De Bildt, dorp bij Utrecht. De plaatsn. Bildt, Bil hangt samen met de woorden bil, belt (in het taaleigen onzer Sassische gouwen een lage heuvel beteekenende), bult, bal, bol, bel, en beteekent eene krite of een stuk land, dat zich eenigermate bol- of bilvormig boven het omringende water of laagland verheft.
G. **Bilstra.**

—

M. *Bile*, *Byle*, *Bylo*. Verg. Biele, Bille.
G. **Bylenga, Bylsma.** — Bylsema, Gron. Bielen, Ned.

—

P. De Bile, Bijle, sate te Friens. Idem, krite onder Wijkel, onder Westergeest, en elders. Idem, stuk land onder Huins, onder Terband, in het Witveen onder Oostermeer, en elders. Idem, *die Byla*, stuk hooiland onder Heeg. De Bylkamp, stuk land onder Boornbergum. De Bilewyk, Bijlewijk, veenvaart onder Drachten.
G. **Bylstra.**

—

P. Bilgaerd, *Byljaerd*, *Billegaert*, (vermoedelijk oorspronkelijk Bilinga-werd); verg. den mansn. Bile), Bilgaard, geh. onder Leeuwarden.

—

M. *Bille*, *Bilke*, *Bilte*. Verg. Bile.
V. *Bille*, *Biltje*.
G. Billing, Billings, Eng. Bilkens, Ned.
P. Bilkum, ten onder gegaan dorp in Noord-Fr. Billum, dorp in Jutland. Billingsgate, buurt (vischmarkt) te Londen. Billingham, in Durham, Eng. Billinghuizen, buurt bij Gulpen, Limburg.

—

G. **Bima, Byma.** Zie bij den mansn. Bi.

—

M. *Bimcke*. Verg. Bemme.

—

M. **Bin.** V. **Bin.** Zie Binne.

—

M. *Binde*. Verg. Binte.
G. **Bindinga.**

—

M. **Bindert.** Andere uitspraak van Binnert. Zie Binnert.
V. Bindertsje. In Ned. spell. **Bindertje.** *Bindertcken*.

—

M. *Bine, Bynne.* Verg. Biene, Bene, Binne.
G. *Binia*, *Bynia*, *Binie*, *Bynje* (voluit Bininga), *Binema* **Bynema**. — Bijns, Bijning, Ned.
P. Binia-terp of Bynje-terp, *Byngeterp*, terp te Almenum.

—

P. De Binge, waterlossing in Doniawarstal, bewesten de Koevorde.

—

M. *Binght.* Zie Bengt.

—

M. *Binglum*, *Binjlum*, *Benjlum.* Verg. Dinglum.

—

M. **Binke**, *Bincke*, *Binnicke.* Verkl. van Binne. Zie Binne, Bintse. Verg. Bynke.
G. *Binckema*, **Binksma, Binxma**, **Binkes**, *Binckes.* — Bincks, Binken, Binckens, Ned. Binks, Eng.

—

M. *Bynke*, *Byncke.* Verkl. van Bine. Zie Bine. Verg. Binke.
G. *Byanckes.*

—

M. **Binne**, ook verkort tot **Bin.** In patronymicalen vorm *Binning.* Andere uitspraak van Benne. Zie Benne. Verg. Bine.
V. Bintsje. In Ned. spell. **Bintje, Binke.** Ook verkort tot **Bin** (in den Zwh). In Noord-Fr. Binne.
G. *Binga* (voluit Binninga), **Binnema**, **Binnes**.
P. Bingum, *Bynnyngum* (voluit Binningahem), dorp in Oost-Fr. Binningen, geh. bij Cochem in Rijn-Pruissen.

—

P. Binnerêst, Binnenrust, vroeger Galkehiem genoemd, voormalige state, thans sate, onder Garijp. Verg. Bûterêst.

—

M. **Binnert,** *Binnard*, *Binnaerdt*, *Binnaert*, *Bynnert*, *Bynnairdt.* Andere uitspraak van Bennert. Zie Bennert, Bindert, Bernhard.
V. Binnertsje; in Ned. spell. **Binnertje.** *Binnertyen*, *Binnaertcke.*
G. *Binnarda*, *Binnertsma*, *Binnersma*, **Binnerts**.
P. Binnertsma-sate te Oudwoude.

—

M. **Binse, Binso.** In misspell. **Binze, Binzo.** Verkl. van Binne. Zie Binne, Bintse, Binke.

V. **Binske**, *Binscken.* In misspell. **Binsche.**
G. **Binsma.**

—

M. *Binte*, *Bynt.* Verkl. van Binne. Zie Binne, Bintse. Verg. Binde.

—

P. De Hege- en De Lege- Byntfinne, stukken land onder Bergum.

—

M. *Byntke.* Verkl. van Binte, Bynt. Zie Binte.
P. Byntkefonne, stuk land onder Molkwerum.

—

M. **Bintse, Bintsen.** In misspell. **Bintze, Bintzen.** Verkl. van Binne. Zie Binne, Binte, Binse.
V. **Bintske, Bints**, *Bynts*, *Byntscken.* In misspell. **Bintsche.**
G. *Binthzima*, *Bynthzima.*

—

M. Bintsje; in Ned. spell. **Bintje.** *Binthie*, *Bintie*, *Bynthie*, *Byntje.*
G. *Binthiama*, *Bynthyama*, *Byntyema*, *Binthyma*, *Bintjema* (Bintsjema).

—

G. *Bionsma*, *Byonsma.*
P. Bionsma-heerd, onder Burum.

—

P. De Bird (uitgesproken Bud), in 1543 *Byrd*, geh. onder Grouw, aan eenen stroom, die uit de Pikmeer in de Wijde-Ee vloeit. Deze stroom zelf draagt ook dien naam Bird, en wordt onderscheiden in De Neare- (of De Nauwe-) en De Wide-Bird. De Bird, *die Byrdt*, geh. aan de Wegsloot, onder Heeg. De Bird, bij Workum. Birdtsjekamp, stuk land onder Drachten. Opperbird; zie bij de O. Goudbirde; zie bij de G. — Bierden, bij Achim, boven Bremen, in 1059 *Birithi.* Zie Beerte.

Het Fr. woord *bird*, Oud-Fr. *berth*, overeenkomende met het Ned. woord boord, rand, kant, waterkant, oever, komt in Friesland ook in samengestelde plaatsnamen voor; als Tsjalle-bird, Lunia-bird, Sparriabird. Verder, in Gron., Tolbert ('t olde Bert, de oude oever), Niebert, Lettelbert, enz. Ook Beerta, in Gron. En Birdaerd (*Birda-werth*, de werd of weerd, waard aan den oever van de Ee), enz. Zie Friesche

Plaatsnamen, in Nom. Geograph. Neerl., dl. I, bl. 162.

G. **Budstra.** Deze naam moest eigenlijk als Birdstra geschreven worden.

—

M. *Bird*, *Birda*, *Birde*, *Byrde*, *Birthe*, *Burde*.

G. *Birdama*.

—

P. Birdaerd (uitgesproken als Bedaed), *Birdawert*, *Berdawerth*, dorp in Dantumadeel.

—

M. *Bire*, *Byre*, *Birre*. Zie Bier, Bere.

G. *Birnia*, *Byrnye* (voluit Biringa), *Birma*, *Birema*, **Bierma**, **Bierema**, **Biersma.** (**Bieruma**; zie bij den plaatsn. Bjirrum.)

P. Birnia-state (verkeerdelijk ook Birma-state geschreven), onder Grouw. Bierum (Easter-, Pyters-, Siks-); Bierumerterp; de Bieren; zie Bjirrum, Bjirrumerterp, de Bjirren. — Biringen, dorp bij Saarlouis in Rijn-Pruissen. Birrekoven (Birrink-hoven), geh. bij Bonn in Rijn-Pruissen.

—

P. Birgum (uitgesproken Burgum), Bergum, dorp in Tietjerksteradeel; met De Birgumerdaem (in de dagelijksche spreektaal Birgerdaem, uitgesproken Burgerdaem), Bergumerdam (zie Ljoedsmerdaem); De Birgumerheide (Birger-, Burgerheide) en De Birgumer-Nijsted (Birger-, Burger-Nijsted), Bergumer-Nieuwestad, drie buurten onder Bergum. Verder nog De Birgumermar (Birger-, Burgermar), Bergumermeer, meer in Tietjerksteradeel; Birgumerfean (Birger-, Burgerfean), Bergumerveen, krite onder Hardegarijp. Zie Lex. 374, op 't woord Bjirgum.

—

P. Birou (It Hûs fen), Het huis van Berouw, oorspronkelijk Ondersma-state, huis onder Hallum. It Húske fen birou, huis aan den Grachtswal te Leeuwarden.

—

M. *Birse*, *Birze*.

G. *Birza*, *Byrza*. Misschien ook **Biersma.**

—

G. *Birstra*. Zie Budstra.

P. Birstra-sate (Birdstra, Budstra, de sate aan de Bird), onder Grouw. Zie Bird.

—

P. Birstum (uitgesproken Bustum), geh. onder Nes in Utingeradeel; met De Birstumermar (uitgesproken Bustmermar), meertje aldaar.

—

P. Bisdoma-sate, bij Rien in Hennaarderadeel.

—

P. It Bijsitterslân, stuk land onder Oudega in Smallingerland.

—

G. **Bysma.** Zie bij den mansn. Bi.

—

P. De Bisskopswyk, Bisschopswijk, veenvaart onder Bakkaveen.

—

G. **Bijstra, Bijsstra.** Verg. Beystra, bij den plaatsn. De Bei.

—

P. Bitgum, *Betegum*, *Betighum*, *Badegum*, *Badegem*, Beetgum, dorp in Menaldumadeel; met Bitgumer-mounle (meestal Bitgummounle uitgesproken), Beetgumermolen, buurt aldaar. Zie Lex. 376, op den naam Bjitgum.

—

P. Bittens, geh. onder Schettens.

—

M. *Bitter*. Verg. Bieter.

P. De plaatsnaam Betterwird (zie bladz. 33) zoude, volgens Lex. 192, bij de woorden Batter, Bitter, Betterswird, met den mansn. Bitter samenhangen.

—

V. *Biuck*, *Biucke*, *Byucke*, *Byuck*. Zie Bjucke.

—

M. *Bjalt*. Verg. Bealt.

—

V. **Bjefke.** Verg. Befke.

—

V. Bjetsje. In Ned. spell. **Bjettje**, **Bjetje**. Verg. Betsje, bij den mansn. Bette.

—

V. **Bjieuwke, Bjieuwkje.** Zie Bieuwke, Bjucke, Biuck.

—

M. **Bjinse**, **Bjintse**. Verg. Biense, Binse, Bintse.

—

P. Bjirrum, ook geschreven Bjirum, Bjierum, in den regel kort uitgesproken als Bjirm, Bierum; onderscheiden in Seisbjirrum, ook Seksbjirrum en Sechsbjirrum genoemd, Siks-, Six-, of Sexbie-

rum; Piters- of Pytersbjirrum, Pietersbierum; en Easterbjirrum, uitgesproken als Jesterbjirm, Oosterbierum, drie dorpen in Barradeel — benevens Westerbjirrum, Westerbierum, een dorp dat in het Flie verdronken is. Gezamenlijk, als krite, De Bjirrumen, De Bjirmen genoemd; *Birumadeel*; zie Barradeel. Bjirrumerterp of Bjirmerterp, Bierumerterp, veelal enkel Bjirrum, Bierum, genoemd, geh., deel van de Hantumer-Uitburen. De Bjirren, Bieren, sate onder Waaxens in Hennaarderadeel. — Bierum, dorp in Gron. Loga-Berum, ook Loga-Bierum genoemd, dorp in Oost-Friesland.

G. **Bieruma.**

—

M. *Bjokke, Byocke.* Verg. Bokke en Bieuwke.

—

V. *Bjuck, Biuck, Byucke, Byuck, Biucke.* Verlatijnscht tot *Bibiana.* Verg. Bieuwke.

—

P. De Bjuzze (ook als Bjueze uitgesproken) *Buyse*, Buize, krite, met eene sate, onder Tjummarum; met De Bjuzze-Opfeart en De Bjuzze-Miedwei, vaart en weg daar henen leidende.

—

G. *Blackma.* Verg. Bleckma, bij den mansn. Blekke.

—

P. Blake (It Hûs ten), herbergje onder Holwerd.

—

M. *Blanke, Blancke, Blancko.*

G. **Blanksma.** — Blanks, Blanken, Ned.

P. Blankenhusen, geh. bij Wester-Accum, Oost-Fr. Blankenham, dorp in de Oud-Fr. IJsselgoo (noordelijk Overijssel); zie Nom. Geogr. Neerl. dl. I. bl. 83. Blankenmoor, dorp in Ditmarschen.

—

G. *Blanckstra, Blanxtera.*

—

P. Blau, sate onder St. Nicolaasga.

G. **Blaustra, Blauwstra.**

—

P. It Blauwe Doarp, Blauwe Dorp, buurt te Heerenveen. De Blauwe Dobbe, meerke op de heide onder Bakkaveen. It Blau Ferlaet, Blauw Verlaat, voormalige sluis, thans geh. onder Augustinusga. It Blauhûs, Blauwhuis (ook wel Sensmar genoemd), groote buurt, met kerk, onder Greonterp en Westhem. It Blauhûs, geh. onder Offingawier. It Blauhûs, eigenlijk Glins genoemd, state onder Dronrijp. It Blauhûs, sate te Ternaard. Idem, onder Surhuisterveen. Idem, voormalige sate onder St. Jacobi-Parochie. Idem, herberg te Leeuwarden. Blauhôf, Blauwhof, sate onder Spanga. It Blauleech, krite onder Wirdum. De Blauwe Poarte, Blauwe Poort, voormalige stadspoort te Bolsward. It Blau Set, overzetplaats onder Boornbergum. De Blauwe Slink, Blauwe Slenk, vaargeul in het Flie, tusschen Harlingen en Ter-Schelling. De Blauwe Wyk, veenvaart onder Surhuisterveen. — Blaukerken, Blaukarken of Blaukirchen, dorp in Oost-Friesland.

—

G. **Blauma.**

—

G. **Blaustra, Blauwstra.** Zie bij den plaatsn. Blau.

—

G. **Bleeksma.** Zie bij den mansn. Bleke.

—

M. *Blaes.* Verkorting van den Kerkelijken naam Blasius. Verg. Blees.

—

M. *Blees.* Verg. Blesse.

G. Blesingha, Oost-Fr. Blees, Bleesing, Blesen, Ned.

—

M. *Bleike, Bleicke, Bleycke.* In Noord-Fr., als Bleike, Bleik, nog heden in volle gebruik. Verg. Bleke.

V. **Bleike.** Verg. Blijke, bij den mansn. Blyde.

G. Bleicken, Bleiken, Noord-Friesland.

—

G. **Bleinsma.**

P. Bleinsma-sate onder Holwerd.

—

M. *Bleke.* In Noord-Fr. als Bleke, Bleek, nog heden in volle gebruik. Verg. Blekke, Bleike.

G. **Bleeksma.** — Bleeckx, Vlaanderen.

—

M. *Blekke, Blecke.* Verg. Bleke.

G. *Bleckinga, Bleckema, Blekma, Blecma.* — Blekkink, Bleckink, Blekking, Ned.

P. Blekma-sate onder Janum. — Bleksen of Blexen, *Blekkese, Pleccateshem*, dorp

in Weser-Fr., Oldenb. Bleckhusen of Blickhusen, geh. bij Dorum in 't Land Wursten, eene Oud-Fr. aan den rechteroever van den Wesermond, Hannover.

—

M. Blesse. Verg. Blees.

G. **Blessinga, Blesma.** — Blessington, Eng.

P. Blessum, *Blessingum*, Blessum, dorp in Menaldumadeel.

—

P. De Blesse, ook De Roune Blesse, Blesse, Blessebuurt, of de Ronde Blesse, geh. onder Peperga. Blesdyke, Blesdijke, dorp in West-Stellingwerf.

G. **Blesstra.**

—

P. Blija, *Blia*, *Blya*, *Blytha*, *Blitha*, *Blita*, in de dagelijksche spreektaal Blije of Blij genoemd, dorp in Ferwerderadeel. Verg. Blijke.

G. **Blijstra.**

—

M. *Blyde*, *Blide.* In verkl. *Blydeke.*

V. *Blyde*, *Blide;* in misspell. *Bliede*, **Blieda.** *Blideke*, in samengetrokken vorm Blike, **Blijke.** Verg. Bleike.

—

G. *Blyma*, *Blyema*, *Bliema.*

P. Blyema-, Blyma- of Blima-sate (in misspell. Bliema-zathe), ook It Blijhûs, en Blijhústra-sate genoemd, te Siteburen onder Grouw. Afgeleid van den naam dezer sate, heet een vooruitspringende hoek van het land, in de Wijde-Ee onder Grouw, De Blijer-herne, in de dagelijksche spreektaal De Blierherne. Blijmasate onder Peasens. — Blijham, dorp in Groningerland.

—

V. **Blijke.** Zie bij den mansn. Blyde.

—

P. De Blijke, geh. onder Hollum op 't Ameland. De Blijken, sate onder Grouw.

—

P. De Blik, Bleek, herberg te Leeuwarden. De Easterblik, Oosterbleek, herberg te Franeker. De Bliksrige, Bleeksrijge, buurt te Makkum. De Blikplaet, plaat in de Lauwerzee. De Blikken, lage landen onder St. Anna-Parochie; met De Blikfeart, Blikvaart, aldaar.

G. **Blikstra.**

—

P. De Blynde- of Bline-mear, Blindemeer, waterlossing onder Jelsum. De Blynde- of Bline-wyk, Blinde-wijk, veenvaart onder Drachten. De Nije Blynde- of Bline-wyk, Nieuwe Blinde-wijk, veenvaart onder Heerenveen.

—

P. De Greate- en De Lytse-Blink, Groote- en Kleine-Blink, in 1623 *Blincke*, twee saten onder Rauwerd. Blinckstrasate onder Akkrum.

G. *Blinckstra*, *Blinxtera*, *Blynxtera.*

—

G. **Blinksma,** *Blincksma*, **Blinxma.**

P. Blinksma-sate onder Holwerd.

—

P. De Blinsen, ook Lytse Wa genoemd, krite onder Eestrum.

—

P. De Blynse, sate onder Winaldum; met De Blynser-tille (ook wel Blynster-tille), voluit De Bloederige Blynser-tille, brug aldaar.

—

G. **Blynsma.**

—

G. **Blijstra.** Zie bij den plaatsn. Blija.

—

P. De Bloederige Blynser-tille; zie bij den plaatsn. Blynse. De Bloederige-feart, Bloedige vaart, oude vaart tusschen Sneek en Bolsward. Volgens sommigen zoude deze vaart eigenlijk De Bloedige-feart heeten (en niet *bloederig* = Nederlandsch bloedig), omdat zij, wegens hare vele bochten en kronkelingen zulk een zwaar en zeer vermoeiend (Friesch *bloedig*) werk veroorzaakt aan de schippers die haar bevaren. De Bloedige-kamp, stuk land te Kimswerd. De Bloedsleat, Bloedsloot, bij Tjerkwerd. De Bloedwyk, veenvaart onder Hemrik.

—

M. *Bloem*, *Blom.*

V. Bloempje. (Deze naam is mij enkel onder Joden voorgekomen, en kan dus voor een echte Friesche naam niet gelden).

G. **Bloema, Blomma, Bloemsma, Blomsma, Bloemen, Blom.** — Bloems, Oost-Fr. Bloemink, Twente. Blumink, Westfalen. Blooming, Eng.

P. Bloemink, huis bij Voorst in Geld.

—

M. *Bloemer*, *Blomer*, **Bloemert,** *Blommert*, *Blommairt.*

G. **Bloemers.** — Van Bloemersma, Gron. Blommert, Blommerde, Blomhert, Bloemer, Bloemert, Bloemarts, Blommaert, Ned. Blumhardt, Duitschl.

—

M. *Bloke*, *Block*.

G. **Bloksma, Blok.** — Blok, Block, Bloks, Ned.

P. Blokum, geh. bij Woltersum, Gron.

—

P. It Blokhûs, Blokhuis, voormalige veste of kasteel te Leeuwarden (thans een deel van de gevangenis aldaar uitmakende); te Harlingen (thans de Westerkerk); te Staveren, enz. De Blokhússteich, Blokhuissteeg, en It Blokhúsplein te Leeuwarden. De Blokhúsgrêft, Blokhuisgracht te Staveren. It Blokhûs, ook Blokhústra-sate, *Blockhuystera-saete*, onder Ter-Kaple.

—

P. De Blokken, sate onder Pingjum. De Bloksleat, Bloksloot, vaarwater onder Broek in Doniawarstal. De Bloksleat en De Nije-Bloksleat, waterlossingen onder Workum en Koudum.

G. **Blokstra.**

—

M. *Blom*, *Bloem*.

G. **Blomma**, **Blomsma**, **Blom.** Zie bij den mansn. Bloem.

—

P. Blomkamp, Bloemkamp, voormalig klooster, onder Hartwerd. Zie Alde-Kleaster.

—

P. Blomketerp, sate onder Franeker.

—

G. *Blomstra*.

—

M. *Boa*. In Noord-Fr. als Boh, Bu, Buh nog in volle gebruik. Verg. Boi, Bouwe, Boke.

G. **Boma, Van Booma.** Verg. den mansn. Bome.

—

M. Boaije. In Ned. spell. **Boye, Booije, Booye, Boi, Boje**, *Boyo*, *Bojo*. Verg. Boeije, Buije. — Booje, Gron. Boy, Noord-Fr. Zie Buije.

V. Boaitsje, Boaike. In Ned. spell. **Booitje, Booike**, *Boycken*. — Ook in Gron. Booike.

G. **Boyenga, Booyenga, Booienga,** *Boyngha*, **Booi.** — Bojenga, Bojunga, Boyunga, Boyen, Boyung, Boyungs, Boyona, Boyena, Oost-Fr. Boyes, Noord-Fr. Boying, Ned.

P. Boaijenkamp (volgens uitspraak en schrijfwijze van sommigen), andere naamsvorm van de sate Baeijenkamp, onder Abbinga- of Engwier in Wonseradeel. Zie bij den mansn. Baeye. — Boyenswerf, geh. op de hallig Hooge, in Noord-Fr. Boyum, hoeve bij Wippendorf, in Angelen, Sleeswijk.

—

P. Boaijem (De Goudene), Gouden Bodem, sate onder Heeg.

—

M. Boaijen. In Ned. spell. **Boyen, Booyen**, *Boyn*. In verkl. *Boyncke*, *Boynck*, *Boinck*, *Boink*. Verg. Boaije. Zie Buijen.

V. *Boyncke*. In den Zwh. *Boin*, *Boyn*.

—

M. Boaijing. In Ned. spell. **Boying, Booying**, *Boyung*, *Bojung*. Patronymicale vorm van Boaije. Zie Boaije. — Boyung, Weser-Fr.

G. Boyingsna, Oost-Fr. Boyungs, Weser-Fr. Booying, Ned.

P. Boinghausen, dorp bij Arnsberg, Westfalen.

—

M. Boaike. In Ned. spell. **Boyke, Boike, Boyko, Booike.** Verkl. van Boaije. Zie Boaije, Boaitsje.

G. **Boykema**, *Boyckema*, (ook oude vorm van Bootsma), *Boyckama*, *Boyckma*. — Boykinga, Boykana, Boiken, Oost-Fr. Boiksen, Weser-Fr.

P. Boikenbusch, hoeve bij Altena in Westfalen.

—

M. Boaite. In Ned. spell. **Boite, Booite**, *Boyta*, *Boitta*. Verkl. van Boaije. Zie Boaije, Boaitsje.

V. *Boit*.

G. *Boytema*, *Boitma*, **Boites.**

P. Boitwarden, dorp in Stadland, Weser-Fr., Oldenb. Boitshoeke; zie bij den mansn. Bode.

—

M. Boaitsje. In Ned. spell. **Boitje.** Verkl. van Boaije. Zie Boaije, Boaitse, Boaike.

G. *Boityema*. (Boaitsjema).

—

M. Boaitse, Boaitsen. In Ned. spell. **Boitse, Boitsen, Booitse, Booitsen;**

in misspell. **Boitze, Boitzen, Booitze, Booitzen.** Verkl. van Boaije. Zie Boaije, Boaitsje, Boaike.

V. Boaitske, Boaitsken, Boaitskje. In Ned. spell. **Boitske, Boitsken, Booitske, Booitsken, Booitskje.** In misspell. **Booitsche**, enz.

G. **Boitsma**, *Boytsma*, *Boytzema, Boytsema*, *Boitzima*, *Boytzama.* Deze oude spelwijzen komen ook voor als oude vormen van den hedendaagschen geslachtsn. Bootsma. Zie bij den mansn. Bote.

P. Boaitsum; zie Boatsum. — Boitzum, dorp in Calenberg, Hannover. Boitzenbostel, hoeve bij Zeven, Hannover. Boitzenhagen, dorp bij Wittingen, Hannover.

—

P. De Boal, meertje bij Goingahuizen, onder Boornbergum; ook De Greate Boal genoemd. (Op de kaart van Schotanns, 1718, staat: „De Baal"; op die in den grooten Gemeente-Atlas van Friesland, 1848, staat: „De Groote-Bol"; Lex. 144 heeft: „Di Bael, hodie Di Boal".

—

P. Boalsert (in de dagelijksche spreektaal nog meer versleten als Boalset, Boals't), in vollediger vorm Boalswert, *Boelswert*, *Boedelswart*, *Bodelswert*, *Bodleswaert*, *Bodliswert*, *Bodliswer*, Bolsward, stad in Westergoo. Verg. de mansn. Boede, Boele. De Boalserter- of Boals'terbrêgge, Bolswarderbrug over de vaart van Leeuwarden naar Harlingen, onder Dronrijp, waar de Boalserter- of Boals'ter-feart begint. Zie Piipherne.

—

P. De Boarn (uitgesproken als Boan, Boon), rivier in Opsterland en Utingeradeel. (Het Fr. woord *boarn*, Oud-Fr. *borna*, verdietscht tot boorn of born, heeft ook de bijzondere beteekenis van bron of wel, plaats waar water uit den bodem opwelt; wel in meer of stroom, onder water. Dit ter verduidelijking van sommigen der volgende plaatsnamen.) Alde-Boarn, meestal Aldeboarn geschreven, in de dagelijksche spreektaal enkel Boarn, (uitgesproken Boan, Boon), genoemd, Olde- of Oudeboorn, dorp in Utingeradeel, aan de rivier De Boarn. Easter-Boarn, uitgesproken Jesterboan, Oosterboorn, geh. onder Oldeboorn. De Boarnsé, of It Boarndjiep, ook gezegd Boerdjiep, Boornzee, Boorndiep of Middelzee, *Burdine*, *Bordne*, *Bordena*, *Bornedu*, *Bordine*, *Burdo*, voormalige zeearm, waar de Boorn in uitvloeide, tusschen Oostergoo en Westergoo. De Boarnen, uitgesproken Boanen, in geschrifte verkeerdelijk de Boonen, krite in het Westen van Lemsterland, onder Eesterga. Boarnbirgum, door velen uitgesproken Bomburgum, in betere schrijfwijze Boarn-Birgum, Boorn-Bergum, alzoo genoemd ter onderscheiding van Bergum in Tietjerksteradeel (zie Birgum), dorp in Smallingerland; met De Boarn-birgumer-Healânnen (in uitspraak Bomburger-H.), Boornbergumer Hooilanden, uitgestrekte krite; De Boarnbirgumer-Heawei, — Hooiweg, daar heen leidende; De Boarnbirgumer-Petten, veenputten en vergraven veenlanden, bij dat dorp, enz. De Boarn-Brekken, Boorn- of Born-Brekken (*Brekken* = Broekland, moeras, waar *Boarnen*, bronnen, zijn), noord-westelijke bocht der Oudegaster-Brekken, in Wymbritseradeel. Boarndaem, Borndam, scheidingsplaats tusschen de Koevorde en het Idskenhuistermeer in Doniawarstal. It Boarnlân, krite onder Snikzwaag. De Boarnmear, sate aan de Dokkumer-Ee, onder Wanswerd. It Boarnrif, Bornrif, zandbank in de Noordzee, aan den ingang van het Amelander zeegat, tusschen Terschelling en het Ameland. Boarnsyl (in de dagelijksche spreektaal Bosyl genoemd), Bornzijl, voormalige sluis, thans geh. onder Jelsum. Boarnsweach, *Boenswaech*, *Bonswaegh*, Boornzwaag, dorp in Doniawarstal. Boarnwird of Boarnwert, *Bruneweert*, in 1314 *Burnwerth*, *Bornweert*, Bornwird of Bornwerd, dorp in West-Dongeradeel; met het geh. Boarnwirderhuzen, in de dagelijksche spreektaal Boarnwirdhuzen, Bornwirderhuizen; en het drooggelegde meertje De Boarnwirdermar.

G. **Boornstra.** Door uitslijting der *r* ook **Boonstra.**

—

P. De Boarst, Borst, krite onder Oostermeer; met De Boarstleane, Borstlaan, weg daar heen leidende.

—

P. It Boartlân, Bortland (Speelland), uitgesproken Boatlân, en dienvolgens wel verkeerdelijk geschreven Bootland, sate onder Pingjum.

—

P. It Boaswiif, het Booze-wijf, diepe stroom in het Friesche Gat, tusschen Oostmahorn en Schiermonnikoog.

—

P. Boatsum; zie bij den mansn. Bootse.

—

M. *Bobbe, Bobba.* Verg. Bobe, Babbe, Bubbe.
G. *Bobbingha, Bobbinga.*
P. Bobbinga-hûs te Kornjum. Bobbinga-sate onder Wartena.

—

M. *Bobe, Bobo.* Verg. Bobbe, Babe.
G. *Bobingha.*

—

M. **Bode.** In verkl. *Bodie, Boodse, Boodze.* Verg. Bodt, Bote, Boede.
V. Bodel, in Noord-Friesland.
G. **Booden.**
P. Bodeghem (Bodinga-hem), dorp in Zuid-Brabant. Boitshoeke of Boitshoucke, in 1239 *Boikenshoc,* in 1250 *Boidekenshoc,* dorp in West-Vlaanderen.

—

M. **Bodse, Bodze,** *Bodje, Bodge.* Verkl. van Bodt. Zie Bodt. Verg. Boodse, Bordze.
G. **Bodzinga.** — Bodkin, Eng.

—

M. *Boede.* Verg. Bode, Boele.

—

P. De Boegen, sate onder Oude-Mirdum.

—

M. **Boei, Boeije, Boeye, Boeyo,** *Boeje, Boey.* Verg. Boaije.
G. **Boeyenga, Boeysma, Boeisma.** — Boeyens, Boeying, Boeyenk, Ned.

—

M. *Boeyen, Boeyn.* In verkl. *Boeynthie.* Verg. Boaijen.
G. *Boeynthiema.*

—

M. *Boeyer.*

—

M. *Boeymer.* Verg. Boymer.

—

M. *Boeythie.* Verkl. van Boeije. Zie Boeije.
G. *Boeytthiema, Boeythima, Boeythiama, Boeytiema, Boeytziema* (Boeitsjema).

—

M. **Boeke,** *Boecke, Boecka, Boeckke, Bwcka, Boek.* Verg. Boke, Bouke.
G. **Boekema,** *Boeckama, Boeckema,* **Boekma.** — Bucing, bij de Angel-Sassen. Boeckx, Boeke, Boeken, Boekjes, Ned.
P. Boekma-sate onder Tietjerk. — Boeksetel; zie bij den mansn. Bouke.

—

P. Boekholt (Easter- en Wester-), Ooster- en Wester-Boekholt, in de dagelijksche spreektaal Boekelte of Boekelt genoemd, twee geh. onder Beuil. Boekhorst, geh. onder Oosterwolde.

—

M. *Boelard, Boelaert, Boelairdt.* Verlatijnscht tot **Boelardus.**

—

M. **Boele, Boelo,** *Boel, Boelle.* Verg. Bole.
V. Boeltsje. In Ned. spell. **Boeltje.** *Boeltjen, Boelcken, Boeleke.*
G. **Boelema,** *Boelama, Bwlema,* **Boelma, Boelsma,** *Boulsma, Boelena,* **Boelen, Boelens, Van Boelens, Boeles, Boelings.** — Boele, Boels, Boelis, Ned.
P. Boelema-state onder Hallum. Boelens-state te Olterterp. Boelens-state (ook Great-Skepper, Groot-Schepper genoemd), te Buitenpost. De Boelensleane, weg op de Surhuisterveensterheide. — Boelema-heerd te Loppersum, Gron.

—

G. **Boelstra.**

—

M. Boeltsje. In Ned. spell. **Boeltje.** *Boeltyen, Boelke, Boelcke.* Verkl. van Boele. Zie Boele.
G. **Boeltjes.** -- Boelkes, Gron. Boelken, Drente.

—

M. **Boene,** *Boen.* In verkl. *Boenck.*
G. *Boenga* (Boeninga).

—

G. *Boentelssema.*

—

M. *Boer, Boert.* Verg. Bore, Buur.
G. **Boeringa, Boerema, Boerma,** *Bourma,* **Boersma,** *Bourssema, Boertsma.* — Boersema, Boertsema, Gron. Boeren, Boere, Boers, Boering, Ned.
P. Boerink, hoeve bij Borkeloo, Gelderl.

—

P. Boer, *Buer, Buere, Buyr, Bour,* dorp in Franekeradeel. — Ten Boer, dorp in Gron. Verg. den plaatsn. Bûrren.
G. **Boerstra.**

—

P. De Boerde, oudtijds, en in beter

Friesch De Birde, stuk land onder Huins, aan eene oude waterlossing. Zie den plaatsn. Bird.

G. *Boesma.*

—

M. **Boete**, *Boetta*, *Boette.* Verlatijnscht tot **Boëtius**, **Boëthius.** Verg. Bote, Boede.

G. **Boetema**, **Boetes.** — Butia, Oostfr.

—

M. *Boetse*, *Boetzen*, *Boetje*, *Boethya.*

G. *Boetsinga*, **Boetsma**, *Boetsema*, *Boettzema*, *Boettyama*, *Boetyema* (Boetsjema), *Boeytsma*, **Boetjes**, **Boetje**.

P. Boetsum, state te Oldehove, Gron.

—

M. *Boge.*

G. **Bogema.** — Bogena, Oost-Fr.

—

G. *Bogarda*, *Bogerda.*

P. Bogarda-sate te Boer.

—

G. **Bogtstra.**

—

M. *Boyde.* Verg. Boede.

—

M. **Boije**, **Boye**, **Boi**, **Boyen**, **Boje**, **Boying**, **Boike**, **Boyke**, **Boyko**, **Boite**, **Boitje**, **Boitse**, **Boitsen**, **Boitze**, **Boitzen.** V. **Boitske**, **Boitsken.** G. **Boyenga**, **Boykema**, **Boites**, **Boitsma.** Zie bij de mansn. Boaije, Boaijen, Boaijing, Boaike, Boaite, Boaitsje, Boaitse, Boaitsen.

—

P. Boyl. Zie Beuil.

—

M. *Boile.* Verkl. van Boye. Zie Boaije. Komt ook voor als bijvorm van Boele.

—

M. *Boymer.* Verg. Boeymer.

—

M. *Boyn.* Zie Boaijen.

V. *Boyn*, *Boin.* In den Zwh.

G. Boins, Oost-Friesland.

—

P. De Bok, sate onder Britsum. De Bûnte-Bok, Bontebok, herberg en geh. onder Nijehorne in Schoterland; met It Bûnteboks-ferlaet, sluis aldaar, en De Bûnteboks-reed of leane, weg daar langs leidende.

G. **Bokstra.**

—

M. **Boke**, *Boocke*, *Booke*, *Bookke*, *Booko.* Vermoedelijk verkl. van Boa. Verg. Boa, Bokke, Beuke, Bouke.

G. *Boockma.* — Bocing, bij de Angel-Sassen.

P. Bokum, geh. bij Kloosterburen, Gron. Bokendorf, dorp bij Neumünster in Holstein.

—

M. *Bokel*, *Beukel.* Verkl. van Boke. Zie Boke, Beuke.

—

M. **Bokke**, **Bocke**, *Bocco*, *Bocko*, *Bokko*, *Bocka*, *Bokka*, *Bock.* Verg. Boke.

V. **Bokje.**

G. **Bokkinga**, **Bokkenga**, *Bockinga*, **Bockema**, **Bokkema**, **Bockma**, **Bokma**, **Van Bokma**, *Bockama*, *Boccama*, *Buccama*, **Boksma**, **Boxma** (deze twee laatsten waarschijnlijk rechtstreeks van den plaatsn. Boksum, Boxum afgeleid), **Bokkes.** — Bocking, Bokkens, Buckinx, Buckinck, Ned. Bucking, Buckingham, Eng.

P. Bokkum, geh. onder Nes in Utingeradeel; met De Bokkumermar, Bokkumermeer. Bokkesleat, Bokkesloot, waterlossing onder Piaam. Bokkewiel, meertje onder Langweer. Boksum, (meestal als Boxum geschreven), dorp in Menaldumadeel; met De Boksumerdaem, Boxumerdam, brug over de Sneekervaart, en huis daarbij; en It Boksumersoal, Boxumerzool, waterlossing. Bockema, Bockma- of Bokma-sate, te Groote Wierum in Hennaarderadeel. Bockama-sate te Pietersbierum. Bockema-sate te Rijperkerk. Bockma-sate te Peasens. Bokkeleane, weg te Oosterzee. — Nibbikswoud, voluit Nieuw-Bokswoude, en Oud-Bokswoude (anders genoemd Hauwert), dorpen in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.). Bockum, dorp bij Krefeld in Rijn-Pruissen. Bockum, dorp bij Lüdinghausen in Westfalen. Bockenhuden, dorp in Holstein. Bocking, in Essex, Eng. Buckingham, in Berkshire, Eng.

—

G. **Bokstra.** Zie bij den plaatsn. Bok.

—

P. De Groote Bol. Zie Boal.

G. **Bolstra.**

—

M. *Boldewyn*, *Boldwyn*, *Bouwyn*, *Bouwin*, *Bouwen*, *Buwen.* Verg. Bouwe, Alewyn, en de noot bij Alegonda, op bladz. 12.

V. *Bowina*, **Bouwina**, *Boudewina*, *Boldewyne.*

—

M. **Bole, Bolo.** Verg. Bolle, Boele.

G. *Bolingha*, **Bolema,** *Bolama, Bolesma.* Bolena, Bolen, Bohlen, Boolsna, Bohlsen, Oost-Fr. Bohlen, verlatijnscht tot Bohlenius, Weser-Fr. Boling, Bolingbroke, Eng. Bolink, Twente.

P. Bohlswarfe, geh. bij Jever, Weser-Fr., Oldenb. Bolingland, verdronken land bij 't eiland Noordstrand, Noord-Fr. Bohlsehle, dorp bij Neustadt, Hannover. Bolingbroke, in Lincolnshire, Eng.

—

M. *Boleke, Boleko, Boleka, Bolicke, Boolcken.* Verkl. van Bole. Zie Bole. Verg. Bolke.

—

M. **Bolke, Bolko,** *Bolcke.* Verkl. van Bolle. Zie Bolle, Boltsje. Verg. Boleke.

G. **Bolkema.** — Bolken, Bolkens, Bollekens, Ned.

P. Bolkesyl, voormalige sluis onder Wier. — Bolkeweer, sate onder Eilsum, Oost-Friesland.

—

P. It Bollân, Bolland, krite, met sate, onder Lions en Jorwerd.

—

M. *Bolle.* Verg. Bole, Balle, Belle, Bulle.

G. **Bollinga, Bollema, Bolma, Bolsma, Bolles.** — Bollena, Oost-Fr. Bolling, Bollink, Bolles, Bollen, Bollens, Bols, verlatijnscht tot Bolsius, Ned. Bollington, Eng.

P. Bollingwier, *Bollinga were*, geh. onder Ooster-Nijkerk. De Bollumer-Reid, landpunt in de Bergumermeer, onder Oostermeer. — Bolshuizen, geh. bij Feerwerd, Gron. Bollinghusen, dorp bij Leer, Oost-Fr. Bollingen (uitgesproken Boljene), dorp in Sagelterland, Oldenb. Bollingstedt, dorp in Sleeswijk. Bollenhagen, buurt in de gemeente Jade, Weser-Fr., Oldenb. Bollendorp, gehucht bij Heiloo, Noord-Holland. Bollezele, *Bollingasela*, dorp in Fransch-Vlaanderen.

—

P. De Bolleholle, sate onder Ferwerd.

—

G. **Bolstra.** Zie bij den plaatsn. Bol.

—

P. Bolsward. Zie Boalsert.

—

M. **Bolte, Bolto,** *Bolt, Boldt, Bolten.* Zie Balt, Bout.

G. Bolta (zie Bouta), *Boltinga*, **Boltema,** *Boltsma*, **Bolten.** — Bolts, Bolte, Boltens, Ned.

P. Bolta-state onder Almenum. Idem, onder Holwerd, te Oostrum, onder Arum en onder Anjum. — Bolteklap, ook Belteklap genoemd, geh. bij Ten Boer, Gron. Boltenhagen, dorp bij Greifswald in Pommeren. Boltenhoff, hoeve bij Lippstadt, Westfalen.

—

P. De Bolten, krite onder Tjerkgaast. Op de Bolten, krite onder Olde-Ouwer. De Boltensleat, waterlossing onder Warns.

—

M. *Boltet, Boltad.*

—

M. Boltsje. In Ned. spell. **Boltje.** Verkl. van Bolle. Zie Bolle, Bolke.

G. **Boltjes, Boltje.**

—

M. *Bome.* Verg. Bomme, Bame.

G. **Boma, Van Booma, Boomsma.** — Booms, Boomkens, Ned.

P. Bohmstedt, dorp in Noord-Friesland.

—

M. *Bomme.* Verg. Bome, Bamme, Bemme.

G. *Bomminga.*

P. Bombüll, ook Bombell genoemd, geh. bij Klanxbüll in Noord-Friesland.

—

P. De Bommerieden, drooggelegd meerke onder Akkerwoude.

—

G. **Bondstra.** Verg. Bandstra.

—

M. *Bondt.*

G. **Bonda.**

—

M. **Bone,** *Bona*, **Boon.** In verkl. *Boontye, Booncke, Boontje.* In patronymicalen vorm *Boninck.* Verg. Bane, Bonne.

G. *Bonia, Bonya, Bonye* (Boninga), *Bonama*, **Boonsma.** — Boninga, Gron. Bonunga, Bonona, Oost-Fr. Boonen, Boone, Boontjes, Ned. Boning, Eng. Bohn, Böning, Duitschl.

—

G. **Bonga.** Zie bij den mansn. Bonne.

—

M. *Bonge*, **Bonje.** Verg. Bange, Bunge.

G. *Bongia, Bonginga, Bunginga, Bongama.*

P. Bongsyl, geh. bij Ockholm, Noord-Fr.

—

P. Bongierd, Bongyrd, Bongird of Bongier, geh. onder Bozum.

—

P. De Bongmar, Bongmeer, meerke in het Heidenschap onder Workum.

—

P. St. Bonifacius-fontein, oude wel of bron, in een weideland, even buiten de Woudpoort te Dokkum. Verg. St. Willebrordus-fontein. De voormalige St.-Bonifacius-kapel, in het veen onder Wynjeterp.

—

M. **Bonje.** Zie Bonge. Verg. Bunje.

—

M. *Boncke.* Verkl. van Bonne. Zie Bonne, Bontsje. In Noord-Fr. als Bonke nog in gebruik.

G. *Bonken.* — Bonkink, Ned.

P. Bonkenhave, havesate te Vollenhove.

—

P. De Bonke, voluit De Bonkesleat, vaarwater onder Lekkum; met De Bonkebrêgge, Bonkebrug, te Snakkerburen, onder Lekkum.

—

M. **Bonne, Bonno,** *Bonna, Bon.* In patronymicalen vorm *Bonninck.* Verg. Bone, Banne, Benne.

V. Bontsje. In Ned. spell. **Bontje,** *Bonke, Boncke, Bonneken.*

G. **Bonninga**, *Bonnyngha*, **Bonnenga,** samengetrokken tot **Bonga, Van Bonga,** *Bongha.* Verder **Bonnema, Bonnen, Bonnes, Bons.** — Bonnen, Oost.-Fr. Bonnink, Ned. Bonning, Eng.

P. Bons (Bonninga), geh. onder IJsbrechtum. Bonnia-hûs of Bonjehûs (voluit Bonninga-hûs), sate onder Idsegahuizen. Bonnia- of Bonjeterp, sate onder Tjerkwerd. Bonninga-state onder Abbega. Idem (ook Buwma- en Buma-state genoemd), onder Driesum. Bonnema-sate te Pingjum. Idem, te Hardegarijp. Idem, onder Kimswerd. Bonga- of Bonninga-state onder Kimswerd. Bonga-sate te Holwerd. Bonga-terp onder Witmarsum. Bonga-sate, ook Bonga-hûs en Bongahústra-sate genoemd, onder Hidaard. De Bonne-Brekken, meerke onder Wijkel. — Bonnhusen, geh. bij Fedderwarden, Weser-Fr., Oldenb.

—

M. *Bonner, Boner, Bonnert, Bonert.*

—

M. *Bonse*, **Bonsen;** in misspell. **Bonzen.** Verkl. van Bonne. Zie Bonne, Bonte, Bontsje.

G. **Bonsma, Bonzen.** — Bonsema, Groningerland en Oost-Friesland.

P. Bonsum, ook Bansum genoemd en geschreven, geh. bij Bierum, Gron. Bonsum, verdronken dorp in den Dollart.

—

G. **Bonstra.** Verg. Bornstra.

—

M. **Bonte**, *Bont, Bonten.* Verkl. van Bonne. Zie Bonne, Bonse.

V. Bontsje. In Ned. spell. **Bontje.** Zie ook bij den mansn. Bonne.

G. *Bonta, Bontha*, **Bontema, Bontsma, Bontes.** - Bonten, Bonting, Bontinck, Bontkes, Ned.

P. Bontebûrren, Bonteburen, geh. onder St. Johannesga.

—

P. Bontemantel (ook wel, bij misverstand, Bontemans genoemd), sate onder Sint-Anna-Parochie. Nieuw-Bontemans (ook wel, bij misverstand, Nieuw-Bontema genoemd), sate onder Sint-Jacobi-Parochie.

—

P. Bontebok, Bontehond, Bontekoe. Zie bij Bûnt.

—

M. Bontsje. In Ned. spell. **Bontje.** *Bontie, Bonthie.* Verkl. van Bonne. Zie Bonne, Bonke.

G. **Bontjema, Bontjes,**

—

G. **Booden.** Zie bij den mansn. Bode.

—

M. *Boodse, Boodze.* Verkl. van Bode. Zie Bode.

G. **Boodsma.**

—

M. **Booije, Booye, Booyen, Booying, Booike, Booite, Booitsen, Booitse, Booitze, Booitzen.** V. **Booitje, Booike, Booitske, Booitsken, Booitskje.** G. **Booyenga, Booienga.** Zie Boaije, Boaijen, Boaijing, Boaike, Boaite, Boaitse, Boaitsen, enz.

—

G. **Boomsma.** Zie bij den mans. Bome.

—

G. **Boomstra.**

—

M. **Boon.** Zie Bone.

G. **Boonsma.**

—

P. De Boorn, Oldeboorn, Boornbergum, Boornzijl, Boornzwaag, enz. Zie De Boarn, Alde-Boarn, Boarnbirgum, Boarnsyl, Boarnsweach, enz.

G. **Boonstra, Boornstra.** In Fr. spell. Boarnstra.

—

G. **Boorsma.** Zie bij den mansn. Bore.

—

M. **Boote.** Zie Bote.

—

P. Bootland. Zie Boartlân.

—

M. **Bootse.** Verkl. van Bote. Zie Bote, Bootsje.

G. **Bootsma.**

P. Bootsum (ook wel Boatsum, Boaitsum of Boitsum), geh. onder Hartwerd. Bootsma-state te Kollum. Idem (ook Camstra-state genoemd) te Wirdum. Idem, te Nes in Dongeradeel. Bootsmasate te Huizum.

—

M. Bootsje. In Ned. spell. **Bootje.** Verkl. van Bote. Zie Bote, Bootse.

V. Bootsje. In Ned. spell. **Bootje.** Zie bij den mansn. Bote.

G. *Bootiema*, *Bootjema.*

—

P. De Boppebûrren, of- buren, Bovenburen, geh. onder Koudum. De Boppe-Knipe, Boven-Knijpe, het oostelijke deel van de buurt De Knijpe, bij het Heerenveen.

—

M. *Borchert.* Zie Borgert.

—

M. *Bord*, *Boord*, *Boerd.* In verkl. **Bordse, Bordze.** Verg. Bort, Bird.

P. Berend-Bordzes-wyk, veenvaart onder Drachten.

—

M. *Bore*, *Bores*, *Boris*, *Borys.* Verlatijnscht tot *Borus*, *Boreas*, *Borias.* Verg. Borre, Borries.

G. **Boringa, Borenga, Borema, Boorsma.** — Borinx Ned. Boring, Eng.

P. Boringdon-house, bij Bickleigh in Devonshire, Eng.

—

M. *Borg.*

G. **Borga.**

—

P. De Borg, sate onder Eagum. De Borg, voormalige sate, met De Borgkrite en De Borgsleat, nog bestaande, onder Grouw. Zie Berg.

—

M. *Borger*, *Borgert*, *Borchert.* Voluit Borghard of Burchart.

G. **Borger.** — Borgerda, Gron. Borgers, Burger, Burgers, Borgrink, Burgerding, Ned.

P. Borgerda-heerd, te Warfum, Gron.

—

M. **Borke,** *Borcke*, *Borck.* Verkl. van Borre. Zie Borre.

G. **Borkes.** — Borkens, Borrekens, Ned.

P. Borkum, eiland in de Noordzee, Oost-Fr. (Zie Lex. 210, op Borre). Borkhorn, gemeente bij Löningen in Oldenburg.

—

P. De Borken, krite onder Akkerwoude.

—

P. De Borls, sate te Lichtaard.

—

M. **Born, Borren,** *Borne.* Verlatijnscht tot *Bornius.* Zie Bern.

G. **Born.**

P. *Borninck.* Zie Gallée, Nom. geograph. Neerl. III, 364.

—

P. *Bornego*, *Borndegho*, eene gouw in het middeleeuwsche Friesland. Zie Boarn.

—

M. *Bornert.* Verg. Bonnert.

G. *Bornersma.*

—

P. *Bornferd*, Rechtsgebied, later ook Dekenschap, in het middeleeuwsche Friesland. Zie Boarn, Bornego.

—

G. *Bornhuistera.*

—

G. *Bornstra.* Zie Boornstra.

—

M. *Borre*, *Borra*, *Bor.* Verlatijnscht tot **Borrius.** Verg. Bore, Barre, Berre.

G. *Bornia* (Borringa). — Bor, Borren, Borrens, Ned.

P. Bornia-state te Weidum. — Borsbüll, geh. bij Bredstedt, Noord-Fr. Borringhausen, dorp bij Damme, Oldenb.

—

M. **Borren.** Zie Born.

M. *Borre*, *Borries.* Verg. Bore, Boris.

—

M. *Borrit*, *Borryt.* Verg. Bort.

—

M. *Borse.* In verkl. *Borsien*, *Borstzye.*
G. *Borsma.*
P. Borsum, dorp bij Emden, Oost-Fr. Borsum, dorp bij Hildesheim, Hannover. Borsum, geh. bij Asschendorf, Hannover. Borsfleth, dorp bij Glückstadt, Holstein. Borssele, dorp in Zeeland.

—

M. Bort. Verg. Borrit, Bord.
G. *Bortsma.*

—

M. *Borwerd*, *Borwert.*

—

M. *Boschardt.* Zie Bosgert.

—

G. **Boschga, Boschma.** Zie bij den mansn. Boske.

—

G. **Boschgra.** Zie bij den mansn. Bosgert,

—

M. *Bose.* Zie Nom. geograph. neerl. dl. III, bl. 317, 318. Verg. Bosse, Buse.
G. Bosen, Weser-Fr. Bosing, Ned.
P. Bozum, *Boesum*, *Bosum*, dorp in Baarderadeel; met de Bozumersyl in den Slachtedijk. — *Bosinchem*, oude naamsvorm van Beusekom, dorp in Gelderland. *Bosinga*, in 804, thans Boesinghe, dorp in West-Vlaanderen.

—

P. Bosemer- of Boosmer-fonne, stuk land te Molkwerum. Zie den plaatsn. Finne.

—

G. **Bosga.** Verg. den mansn. Boske en den plaatsn. Bosk.

—

M. *Bosgert*, *Bosgaert*, *Boschardt.*
G. **Bosgra** (Bosgerda), **Boschgra.**

—

P. Bosyl. Zie Boarnsyl.

—

P. *Bosk*, het Fr. woord voor bosch, komt voor als plaatsn. in: It Bosk, geh. van twee saten, met De Boskkrite, onder Grouw. It Bosk (eigenlijk genoemd Hobbema-state) te Witmarsum. It Bosk (eigenlijk genoemd Bangama-state) onder Oosthem. It Bosk, huis onder Oosterbierum. It Bosk, geh. onder Kollumerzwaag. It Wieuwerter-Bosk of De Boskpleats (eigenlijk genoemd Thetinga-state) te Wieuwert. De Boskpleats, Boschplaats (eigenlijk genoemd Roordama-state) te Tjummarum. De Boskpleats (eigenlijk genoemd Rosema-state) onder Kollum. De Boskfeart, Boschvaart, onder Kuikhorne. De Boskstriette, Boschstraat, te Sneek. It Boskhûs, Boschhuis, herberg onder Bergum. De Boskplaet, Boschplaat, bank of plaat in de Wadden. De Boskwei, Boschweg, onder Anjum. It Joldrenbosk, Lycklama-bosk, Herkebosk, bosschen in Gaasterland. It Jiffer-Lise-bosk, onder Bergum. It Fûksebosk, Vossebosch (eigenlijk Sytsama-state) onder Tjummarum. It Krôddebosk, stuk land te Kollum.
G. *Boska*, **Bosscha, Bosga, Boschga,** *Busscha*, *Buscha*, **Bosstra, Bostra.** Het is twijfelachtig of de geslachtsn. *Boska*, **Bosscha,** enz. van den mansn. Boske of van den plaatsn. Bosk afgeleid zijn.

—

M. *Boske*, *Boscke*, *Bosck*, *Bosch.* Verkl. van Bosse. Zie Bosse.
G. *Boska*, **Bosscha, Boschga, Bosga,** *Busscha*, *Buscha.* Zie de aanteekening bij deze namen, onder den plaatsn. Bosk. Verder **Bosschinga, Boschma, Boskma, Bosch.** — Boskes, Bosken, Ned.
P. Boschma-sate te Kropswolde, Gron.

—

P. De Bosker, stuk land onder Staveren.

—

M. *Bosse*, *Bosso*, *Bos.* Verg. Bose, Buse, Bus.
G. **Bosma.** Verg. Boschma. — Bossinga, Bossema, Gron. Bosse, Bossen, Bossink, Ned.
P. Bosma-sate te Hartwerd. Idem, te Wouterswoude. — Bosbüttel, dorp in Ditmarschen. Bosseghem (Bossinga-hem), dorp in Oost-Vlaanderen. Bossington-beacon, in Devonshire, Eng.

—

M. **Bote**; in misspell. **Boote.** *Bothe*, *Botho.* In verkl. Bootsje (in Ned. spell. **Bootje**), **Bootse.** Verlatijnscht tot *Boëthius.* Verg. Bode, Boete, Botte.
V. Bootsje. In Ned. spell. **Bootje.**
G. **Botinga, Botenga, Bootsma, Botes, Botesz, Boots,** *Bootjema*, *Botiema.* — Bootes, Boten, Oost-Fr. Bootz, Ned.
P. Botebûrren, Boteburen, geh. bij Blija, onder Ferwerd. Bootsma-state,

enz. Zie bij den mansn. Bootse. — Botenhagen, dorp bij Schievelbein in Pommeren.

—

P. De Botgoarre, Botgorre, oud stroomke in Menaldumadeel.

—

G. *Bothnia*, **Van Bothnia**. Zie bij den mansn. Botte.

—

P. De Botmar, Botmeer, meerke op de grensscheiding van Idaarderadeel en Utingeradeel, tusschen Grouw en Oldeboorn.

—

M. *Botmar*, *Botmer*.

—

M. *Botse*, *Botsen*, *Botze*, *Bottzen*. Verkl. van Botte. Zie Botte, Botsje.

G. *Botsma*, *Bottzuma*.

—

M. Botsje. In Ned. spell. **Botje**. *Botge*, *Botgen*, *Botke*, *Butke*. Verkl. van Botte. Zie Botte, Botse.

G. **Botjes, Botje, Botke.**

—

G. **Botstra**. Verg. Butstra.

—

M. **Botte**, *Botto*, *Botta*, *Bottho*, *Bottha*, *Both*, *Bott*, *Bot*. Verg. Bote, Butte.

V. Botsje. In Ned. spell. **Bottje**, **Botje**. *Botte*, *Both*, *Bot*. In den Zwh. ook **Botke.**

G. *Botta*, **Bottinga, Bottenga**, samengetrokken tot *Bothnia*, *Botnia*, **Van Bothnia; Bottema**, *Bottama*, **Botma**, **Bottes**, **Bots**. — Bot, Both, Bottens, Ned.

P. Bothnia-state te Hallum. Idem te Allingawier. Idem te Dantumawoude. Idem (ook genoemd Hottinga-state) onder Nijland. Lyts Bothnia-state te Marrum. Bothnia-hûs en Bothnia-steich te Franeker. Bottewyk, veenvaart onder Langezwaag. Bottema- of Botma-sate te Morra. — Bottens (Bottinga), geh. bij Pakens in Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Bottum, bij Fürstenau in Hannover. Bottink, hoeve bij Brummen, Gelderl. Bottrup (Botdorf), dorp bij Bersenbrück, Hannover.

—

M. **Bouke**, *Bouwke*, *Bowke*, *Bowcko*, *Buwko*, *Buko*, *Bwcko*, *Bwka*. Verkl. van Bouwe. Zie Bouwe. Verg. Boeke, Beuke, Bauke.

V. **Boukje, Boukjen**, *Bouck*, *Bouk*, *Bowck*. Verg. Baukje.

G. **Boukema**, *Bouckema*, *Bwckama*, **Boukma**, **Boukes**.

P. Boukema-heerd, te Uskwerd, Gron. *Bowke sete* (sate van Bouke), *Booksede*, thans Boeksetel, Boeksetelerfehn en Boekseteler-klooster, in Oost-Friesland.

—

G. **Bouma**. Zie bij den mansn. Bouwe.

—

M. *Bourik*, *Bourich*, *Bowrick*. Voluit Boudrik, Boldrik. Verlatijnscht tot **Bouricius**.

G. **Bouricius**, **Bouritius**. In verlatijnschten vorm.

P. Bouritius-sate te Oudeschoot.

—

G. **Boustra**. Zie Bouwstra.

—

M. *Boutad*, *Boutet*, verlatijnscht tot *Boutetus*.

G. *Bouteta.*

—

M. *Boute*, *Bouta*, *Bout*. Zie Bolt, Balt.

G. **Bouta**, **Boutema**, *Bowdema*, *Bowtsma*, *Boudtsma*, *Boutsma*.

P. Bouta-state te Winaldum, te Hallum, onder Ternaard en onder Arum. Boutsma-sate te Engwierum en te Westergeest.

—

P. Bouwâlde, Buwalda (oudtijds voluit Bouwâlde-bûrren, *Bualda buyren*, thans in de dagelijksche spreektaal Jonkershuzen genoemd), krite met geh. onder Tjerkwerd. Zie den gesl. Buwalda.

—

M. **Bouwe**, *Bouwo*, *Bouw*, *Bow*, *Bouuo*, *Buwe*, *Buwa*, *Bwa*, *Buo*, *Buwo*, *Buva*, *Bovo*, *Bwe*. Verg. Bauwe. Verlatijnscht tot **Bouius**.

V. Bouke, in Groningerland. Verg. Boukje, bij den mansn. Bouke.

G. *Bouwinga*, *Buwinga*, *Buvinga*, *Bwnga*, **Bouwema**, *Bouwama*, *Buwama*, **Bouwma, Bouma, Buma, Van Buma, Bouwsma, Bousma**, *Buwsma*, **Bouwes.** In verlatijnschten vorm **Bouius**. — Bousema; Gron. Bouwen, Oost-Fr. Bouwens, Bouvink, Buvink, Ned. Bowes, Bowen, Bowson, Eng.

P. Bouwekleaster, *Buweloister*, Bouwe- of Buweklooster, voormalig klooster, thans geh. onder Augustinusga. Bouwepet, meerke onder Oenkerk. Bouwesleat, Bouwesloot, waterlossing onder Grouw. Bouwetille, brug onder Surhuizum. Bouwe-Elingssteich te Akkrum. Buma- of Buwma-state (komt ook wel voor als

Boutcema-, *Btcnga-*, *Bonga-* en *Butcsma-state*) onder Beetgum. Buwma-state (komt ook wel voor als *Buwinga-* en *Bonninga-state*) te Driesum. Buma-state onder Oudwoude. Idem, te Holwerd. Idem, te Westergeest. Buma-sate te Smallebrugge. Bouma-sate te Grouw. Bousma-sate te Hijum. — Boving, geh. bij Bleksen in Stadland, Weser-Fr., Oldenb. Bovingdon in Hertshire, en Bovington in Essex, Eng. Bouvigny (Bouwingen) in Lotharingen.

—

M. *Bouwert*, *Bowert*. Voluit Boudwert, Boldwart.

G. *Bowertsma*.

—

M. *Bouwyn*, *Bouwin*, *Bouwen*, *Buwen*. Voluit Boudewyn, Boldwin. Zie Boldewyn.

V. **Bouwina**, *Bowine*. Zie bij den mansn. Boldewyn.

—

G. **Bouwstra**. Zie Boustra.

—

M. *Bovo*, *Bouo*, *Bouuo*. Zie Bouwe.

G. **Bovenga**. Zie Bouwinga, bij den mansn. Bouwe.

P. *Bovinc*. Zie Gallée, Nom. geograph. Neerl. dl. III, bl. 364.

—

G. **Braaksma**. Zie bij den mansn. Brake.

—

G. **Braakstra**. Zie bij den plaatsn. Brake.

—

G. **Braamstra**.

—

G. *Braarda*. Vermoedelijk misspell. van Brada. Zie Brada, bij den mansn. Braelt.

—

M. *Braedts*. Verkl. van Braelt. Zie Braelt.

—

M. *Braelt*, *Braalt*, *Bralt*. Voluit Barwald. Door uitslijting der *l*, *Braed*, *Brade*. In verkl. *Braedts*. Verg. Bareld.

G. **Brada**. Voluit Barwalda (Barwada, Barada, Brada).

—

P. De Braemberg, sate onder Mirns.

—

M. *Brake*, *Braecke*. Vermoedelijk verkleinv. van Bra, Braed, Barwald. Zie den mansn. Braelt. Verg. Breke.

G. **Brakema**, **Braaksma**, *Braexma*, **Braak**.

—

P. De Brake, andere naam, in de volksspreektaal gebruikelijk, van Sytsama-state onder Kimswerd; met De Brake-piip (ook Kimzertersyl, Kimswerderzijl genoemd), sluis in den Groenendijk onder Kimswerd.

G. **Braakstra**.

—

P. De Brakken, onderscheiden in De Greate-, De Swarte- en De Sânbrakken, Groote-, Zwarte en Zandbrakken, meerkes of poelen onder Dantumawoude. Zie den plaatsnaam Brekken.

—

P. It Braksân, Brakzand, zandplaat in de Wadden, bij het Ameland.

—

G. **Braksma**. Verg. den mansn. Brake.

—

M. *Bralt*. Zie Braelt.

G. **Bralts**.

—

M. **Brand**, **Brandt**, **Brant**. Zie Brent. In verkl. Brântsje, **Brandtje**, **Brantje**.

V. **Branda**; Brântsje, in Ned. spell. **Brandtje**, **Brandje**, **Brantje**.

G. *Branda*, **Brandinga**, **Brandsma**, **Brantsma**, **Bransma**, **Brands**. — Brand, Brandt, Brandsen, Ned.

P. Brantgum, ook Brandgum geschreven, *Branteghum* (voluit Brandingahem), dorp in West-Dongeradeel. De Brandemar, gemeenlijk als Brânnemar uitgesproken (ook Lytse Sleatmermar genoemd), Brandemeer of Kleine Slootermeer, meer in Lemsterland (bij Slooten). De Brânnebûrrefeart, Brandeburevaart, onder Workum. *Branda*, of *Branda-loon*, voormalige sate onder Nes in Dongeradeel.

—

P. It Brânlân, Brandland (met De Brânlânssingel), stuk land aan de Tjeukemeer.

—

M. *Branryck*, *Branrynck*. Voluit Brandrik.

—

P. De Brânsteed of Brânsté, Brandstede, andere naam van Aylva-state te Holwerd.

—

M. Brântsje. In Ned. spell. **Brandtje**, **Brantje**. Zie Brand.

G. **Brantjema**, **Brantjes**.

P. Brântsjewyk, Brandtjewijk, veen-

vaart onder Surhuisterveen. It Brântsjekleaster, Brandtjeklooster, buurt te Leeuwarden.

—

P. Brânwarren, Ald-Brânwarren, *Old Brandweeren*, Oud Brandweeren, geh. onder Birdaard. Deze naam wordt ook wel Olbrandweeren geschreven, en is misschien eene verbastering van Albranda-weeren. Verg. den mansn. Albrand.

—

G. **Brassinga.**

—

M. *Brate.* Verg. Bratte.

G. **Bratenga.** — Braat, Braet, Ned.

—

M. *Bratte.* Verg. Brate.

G. **Brattinga, Brattenga.**

P. Brattendorf, dorp bij Hildburghausen in Thüringen.

—

P. De Greate en De Lytse Bratten, Groote en Kleine Bratten, twee saten onder Gaastmeer; met De Bratsleat, Bratsloot, vaarwater of stroom aldaar. Verg. de Bretten.

G. **Bratstra.**

—

M. *Brecht.* In verkl. *Brechtje.* Zie Bert, Bart. Verg. Brucht.

V. Brechje. In Ned. spell. **Brechtje, Brecht, Bregt, Bregtje,** *Brechte, Brechta.* Zie Bertha.

—

M. *Brede, Bredo.* Zie Breide.

G. **Breesma,** *Bresema.* — Breeden, Oost-Fr. In verlatijnschten vorm Bredius, Holland.

P. Bredstedt, *Breithstede,* vlek in Noord-Fr.

—

M. *Breents.*

—

G. **Breesma.** Zie bij den mansn. Brede.

—

G. **Breeuwsma.**

—

P. *Brêgge*, het Fr. woord voor brug, komt als plaatsnaam voor in: De Nije-Brêgge, Nieuwebrug, geh. in Haskerland, tusschen Haskerdijken en het Heerenveen. De Boalserter-Brêgge; zie Boalsert. De Hege-Brêgge (ook Klaerkampster-Brêgge genoemd), Hooge-brug, over de Dokkumer-Ee, bij Sibrandahuis. De Aeibrêgge, Eierbrug, te Sneek. De Jiffersbrêgge, Juffersbrug, te Harlingen. De Poppebrêgge; zie bij den mansn. Poppe. De Brêgsleat; zie bij Easter en Wester. De Brêggewarren, Bruggewarren, krite onder Terwispel.

—

M. *Breyde, Breyth.* Zie Brede.

G. **Breidsma, Breitsma.**

P. *Breithstede*, Bredstedt; zie bij den mansn. Brede.

—

M. *Breck.* In verkl. *Breckle.* Verg. Breke. Britse.

P. Breklum, dorp in Noord-Fr., Breklenkamp, geh. bij Denekamp in Twente.

—

P. *Breke, Breeck.* Vermoedelijk samengetrokken uit Bredeke, verkl. van Brede. Verg. Brake, Breck, Brede.

V. *Breka, Breke.*

G. Breeksema, Groningerland.

—

P. De Brekken, naam die aan verschillende kleine meren en poelen eigen is; b.v. De Aldegeaster-Brekken, Oudegaster-Brekken, bij Oudega in Wymbritseradeel. De Flakke Brekken, Vlakke Brekken, meertje tusschen Oudega in Wymbr. en Nijhuizum. De Boarn-Brekken; zie bij den plaatsn. Boarn. De Soalster-Brekken, Terzoolster-Brekken, lang gestrekt meerke bij Ter-Zool. De Wite- en De Swarte-Brekken, Witte- en Zwarte-Brekken, en It Brekje, meerkes in Wymbritseradeel, bezuiden Sneek. De Greate- en De Lytse-Brekken, Groote- en Kleine Brekken, in Lemsterland. It Brekkerhûs, sate onder Idsegahuizen.

Het woord Brekken (het zelfde, volgens de algemeen geldige uitspraak, als Brakken — zie dien naam) hangt vermoedelijk samen met het woord breken (Fr. *brekke*), en beteekent: door overstroomend water ingebrokene en weggeslagene, van de bovenste aardlaag ontbloote, thans geheel met water bedekte gronden.

—

P. De Brélen, krite onder Mirns: met De Brélenswei, weg aldaar.

—

P. De Brems of Brims, sate onder Hooge-Beintum.

—

M. *Bren*, *Brenne.* In verkl. *Brencken.* Verg. Brend.

—

M. *Brend*, *Brent.* Zie Brand.

G. **Brendsma.**

P. Brentford, stad in Middlesex, en Brentwood, stad in Essex, Eng.

—

P. De Bretten, sate onder Oosterbierum. Verg. De Bratten.

—

M. *Breut.* In verkl. *Breuts.*

—

M. *Breutyck*, *Breutick*, *Breuterick*, *Bruterik*, *Brutrick*, *Broetic.* Verg. Bryowtick.

—

P. It Bréwaet (Breede Wad), breed en ondiep gedeelte van de Bolswardervaart onder Burgwerd.

—

P. It Briederslân, stuk land onder Langezwaag.

—

P. De Brieken. Zie Briken.

—

M. *Briesk*, *Briesch.* In den Zwh.

—

G. **Brietsma.** Verg. den mansn. Britse.

—

P. De Brieuwer, stuk land onder Staveren.

—

P. De Briken (in misspell. Brieken), droog gemaakt meerke onder Tjerkwerd. Verg. Brekken. De Brikesleat, vaarwater onder Ferwoude.

—

V. **Brikje**, *Bryke.* Vermoedelijk verkorting van Adelbrica. Zie den mansn. Adelbric.

—

P. De Bril. Zie Brul.

G. **Brilstra.**

—

M. *Brinke*, *Brinkt.* Verlatijnscht tot *Brincticus.* Vermoedelijk verkl. van (Brin, Brinio).

V. *Brynke.*

G. **Brinkama**, **Brinkema** (ook in Weser-Fr.), **Brinksma**, **Brinks**, **Brink**. — Brincken, Ned. Brinnington, Brinkenson, Eng.

P. Brinkum, dorp in Oost-Fr. Idem, dorp bij Hoya, Hannover. Brinnington, bij Chesterfield, in Derbyshire, Eng.

—

M. *Briocht*, *Brioecht.* Zie Brucht, Brecht.

G. *Briochtinga.*

—

M. *Bryont.* In verkl. *Briontze.* In patronymicalen vorm *Bryontinck*, *Briontich*, *Briotick.*

G. *Bryontinga*, *Bryontzema*, *Bryonsma.*

P. Bryontsema-sate te Wons.

—

M. *Bryowtick.*

G. *Briowtsma.*

—

P. De Brijpot, vaarwater onder Terhorne.

—

M. *Britse*, *Britze.* Verlatijnscht tot *Britsanus*, *Britzanus.*

Deze, in zijnen Latijnschen vorm twijfelachtige naam (men denke aan de sage (?) van Britsanus Joulsma en van Britsenburg), is vermoedelijk in oorsprong de zelfde naam als Breck. Zie hierboven.

G. *Britsma*, **Brietsma.**

P. Britsum, *Bridthzum*, dorp in Leeuwarderadeel. Britsert, Britswerd, dorp in Baarderadeel; met de drooggelegde Britsertermar, Britswerdermeer, aldaar. Britsaerd, Britsaard (Britsawerd), geh. onder Wommels.

—

G. **Britstra.**

—

M. Broar. In Ned. spell. **Broor.** Zie Broer.

—

P. De Broarre- of Broerredyk, Broeredijk, oude weg onder Sneek. De Broarrekamp, stuk land onder Katlijk. De Broarresleat, Broeresloot, waterlossing onder Warns. Idem, vaart te Oppenhuizen. De Broarrestriette, voluit De Kriússebroarrestriette, Broerestraat of Kruisebroedersstraat, te Sneek. De Broarretsjerke, Broerekerk, te Bolsward, en te Sneek.

—

M. (Broek), *Bruyck.* Verg. Brok. — De mansnaam Broek (oorspronkelijk misschien een vleivorm van den mansn. Broer, Broerke), die, blijkens de geslachtsnamen Broekema, Broeksma, enz. oudtijds ontwijfelbaar bestaan heeft, is mij anders niet als in den vorm *Bruyck* voorgekomen; en dit slechts eene enkele maal.

G. *Bruickma*, **Broeksma**, *Broexma*, **Broekens.** — Broekema, Broeksema, Gron. Brooks, Eng. Broeckx, Brouckxon, Vlaanderen.

—

P. De Broek, dorp in Doniawarstal. De Ikkerwâldster-Broek, krite, met geh., onder Akkerwoude. De Broeken, krite in Lemsterland, bezuiden Echten. De Broek, stuk land onder Uitwellingerga. De Broekfinne, stuk land onder Drachten. De Broekleane, Broeklaan, weg te Wouterswoude. De Swarte-Broek, meerke bij Roodkerk. Donkerbroek, dorp in Oost-Stellingwerf. — Broek in Waterland, dorp in N.-Holland.

G. **Broekstra.**

—

M. *Broen*. Zie Brûn.

—

M. **Broer**; Broar, in Ned. spell. **Broor** (oorspronkelijk voluit Broeder, Brodar), *Bror*, *Broeder*, *Broder*, *Brother*, *Brothar*. In verkl. *Broerke*, *Broercken*, *Broerck*, *Broerka*, *Broertje*, *Broork*, *Broderick*, *Brodrick*, *Broederk*, *Broederik*, *Broerik*, *Brudderik*, *Broort*. Verlatijnscht tot **Broërius.** In Noord-Fr. Broder, Broor, Bror, Brader, Brar, Broork, Brork, Brark. Verg. Broek, Brok.

V. **Broerkje**, *Broerck*, *Broork*.

G. **Broersma**, *Brorsma*, **Broers.** — Broersema, Gron. Brören, Brörkens, Brörken, Oost-Fr. Broders, Brodersen, Broderssen, Bröderson, Broren, Brorsen, Brorken, Brorkens, Braders, Bradersen, Braren, Brarken, enz. Noord-Fr. Broeders, Broeren, Broere, Broertjes, Ned.

P. Broer-Wytses-wyk, veenvaart onder Langezwaag. Broersma-state te Kollum. Broersma-sate, onder Ee in Dongeradeel. Idem, onder Terzool. — Broderswerf, geh. bij Fahretoft, Noord-Fr. Brodersdorf, dorp bij Kiel, Holstein. Braderup of Brarup, dorp op Sylt, Noord-Fr. Idem, bij Tondern, Noord-Fr. Idem in Angelen, Sleeswijk. Brodersby, dorp bij Sleeswijk.

—

G. **Broerstra.** Oneigenlijke naamsvorm. Verg. Leffertstra.

—

M. **Brogt**, *Brocht*. In Smallingerl. uitgesproken Brjocht. Zie Brucht, Briocht.

G. *Brogsma*.

—

M. *Brogter*, *Brochter*, *Brogtert*, *Broghtert*.

—

G. *Broyssema*. Verg. Bruysma.

—

M. *Brock*. Mischien vleivorm van Brorke. Zie Broer, Broek.

G. **Broksma**, **Broks**, **Brok.** — Broekema, Oost-Fr. Brok, Brock, Brocx, Nederl.

P. Brockum, dorp bij Lemförde, Hannover.

—

P. Brokmoi, Brokmui, huis bij Dokkum, onder Oostrum.

—

P. De Brol, *Broel*, marktplein (overkruinde binnengracht) te Leeuwarden, en te Franeker.

—

G. **Brolsma.**

—

G. Brommersma, Gron. Zie bij den mansn. Brum, Brummer.

—

M. **Bronger**, *Brongher*, *Brongar*. Zie Brunger.

G. **Brongersma**, **Brongers**, **Bronger.**

P. Brongergea, Brongerga (onderscheiden in Ald- en Nij-Brongergea — het laatste is De Knipe bij het Heerenveen), dorp in Schoterland. Brongersma-sate onder Kollum, en onder Kollumerzwaag.

—

M. *Bronke*, *Broncke*. Verkl. van Bronne. Zie Bronne.

G. Bronkema, Gron.

P. Bronkema-heerd, te Hornhuizen, Gron.

—

M. *Bronne*, **Bronno.** In Gron. ook Bron. Verg. Brûn.

G. *Bronga* (samengetrokken vorm van Bronninga), **Bronsma**, **Brons.** — Bronninga, Bronnema, Bronsema, Gron. Brons, Oost-Friesland.

P. Bronnens (Bronninga), geh. bij Lellens. Gron.

—

M. **Bront.** Verkl. van Bronne. Zie Bronne.

G. **Bronts.** — Brontsema, Brondsema, Brontzema, Gron.

P. Brontsema-heerd te Lellens, Gron. Bruntinge, geh. bij Westerbork, Drente.

—

M. **Broor.** Zie Broer.

—

M. *Brotick*, *Brotich*, *Broetich*, *Broetik*. Verg. Bryowtick, Broutich.

—

M. *Brotryck*, *Broetrick*, *Breutrik*. Verg. Broderik (bij Broer) en Bruterik.

—

G. **Brousma,** *Browtsma*. — Browesna, Oost-Fr. Verg. Briowtsma, bij den mansn. Briowt.

—

M. *Broutich*. Verg. Brotick, Bryowtick.

—

M. **Brucht, Brugt.** In Smallingerland uitgesproken Brjucht. Verg. Brogt, Brecht.
V. Bruchje. In Smallingerland Brjuchje. In Ned. spell. **Bruchtje, Brugtje.**
G. **Bruggema,** *Bruchtema*, **Brugsma,** *Brugtsma*, *Bruchtsma*, **Bruchts, Brugs, Bruggen, Brug.** — Bruggema, Brugma, Brugsma, Gron. Bruggink, Bruchtink, Ned.
P. Bruggink, huis bij Zelhem, Geld.

—

M. *Bruchter*. Verg. Brochter.

—

M. *Brudderik*. Zie Brotryck en Broer.

—

M. *Bruyck*. Zie Broek.
G. *Bruickma*.

—

M. **Bruin.** V. **Bruinsje, Bruinsjen, Bruinskjen.** G. **Bruininga, Bruinja, Bruinema, Bruinsma, Bruins.** P. Bruindijk, Bruinsherne, Bruinsma-sate, enz. Zie bij den mansn. Brûn.

—

M. *Bruys*, *Bruysse*, *Brus*.
G. *Bruysma*. Verg. Broyssema.

—

M. *Bruyt*.
G. *Bruytsma*, *Bruetsma*. Verg. Browtsma, Briowtsma.

—

P. De Greate en De Lytse Brul, Groote en Kleine Bril, twee saten onder Hitsum. — De Bril, en Briltil, geh. en brug bij Zuidhorn, Gron. Brill, dorp in Oost-Fr.
G. **Brilstra.**

—

M. *Brum*, *Brummer*.
G. Brommersma, Groningerland.

—

M. Brûn of Brún. (Beide uitspraken komen voor; de laatste hedendaags het meeste). In Ned. spell. **Bruin. Bruno,** *Bruyn*, *Bruino*, *Brune*, *Broen*, *Brun*, *Brwn*, *Brwyn*. In verkl. *Bruneke*, *Brunke*, *Brunicke*, *Brunick*, *Brwnko*. In patronymicalen vorm *Bruninc*.
V. Brûnsje, Brûnsjen, Brûnskjen, Brúnsje, Brúnsjen, Brúnskjen. In Ned. spell. **Bruinsje. Bruinsjen, Bruinskjen.** Meest in den Zwh.
G. **Bruna,** *Bruyna*; **Bruininga,** *Bruninga*, samengetrokken tot **Brunia,** *Brunie*, *Brunye*, *Brwnya*, **Bruinja,** *Bruinga*; **Bruinema, Bruinsma, Bruins.** — Bruininga, Brunsema, Gron. Bruninga, Bruns, Brunken, Oost-Fr. Bruin, Bruins, Bruyns, Brunings, Bruining, Bruynen, Serbruyns, Ned. Brown, Browns, Browning, Brownson, Eng. Braun, Brauns, Brunsen, Duitschl.
P. Brûnsherne, stuk land onder Kornwerd. Brûndyk, Bruindijk, geh. onder Schettens. Bruninga- of Brunia-sate onder Tjummarum. Great en Lyts Brunia-state te Ternaard. Bruinsma-sate te Friens. — Brunswarden, geh. bij Rodenkirchen in Butjadingerland, Weser-Fr., Oldenb. Brunsfähr, huis bij Alten-Huntorf in Stedingerland, Weser-Fr., Oldenb. Brunswijk (Braunschweig), stad in Duitschland. Brunink, hoeve bij Aalten, Gelderl. Brünnighausen, dorp in Calenberg, Hannover. Brunink; zie Gallée, Nom. geograph. Neerl. dl. III, bl. 364.

—

P. Brûndeer, Bruindeer, geh. onder Allingawier.

—

M. *Brunger*, *Brungher*, *Brungar*. Zie Bronger.
G. **Brunger.** — Brungersna, Brungsna, Brungersmunna, Oost-Friesland.
P. Brungershausen, dorp aan de Lahn, in Hessen.

—

M. *Brus*, *Bruys*, *Bruysse*.

—

M. *Bruterik*. Zie Brudderik, Brotryck.

—

M. *Bubbe*. Verg. Bobbe, Bubo.

—

M. *Bubo*. Verg. Bubbe, Bobe.

—

M. *Buche*, *Bucho*, *Bugche*, *Buho*.

—

M. **Budde.** Verg. Birde, Boede, Butte.
G. Budding, Buddingh, Ned.
P. Buddingewold, geh. bij Ruinerwold, Drente.

—

G. **Budstra.** Zie bij den plaatsn. Bird.

—

G. *Buffinga*, *Buffenga*.

—

M. *Buger*, *Bueger*, *Bugir*, *Buyger*.
G. *Buigirs*, *Buygers*.
P. Buygers- of Buigirs-sate, te Lekkum.

—

M. **Buije, Buye, Buijen, Buyen.** Deze namen stellen slechts eene eenigszins gewijzigde uitspraak en eene andere schrijfwijze voor, van de namen Boaije (**Boije, Booije**), Boaijen (**Boijen, Booijen**), waarmede zij overigens geheel eenzelvig zijn.
V. *Buicke*. Zie Boaike.
G. *Buyingha*, *Buingha*, *Buynga*, **Buys, Buis, Buisma,** *Buysma*. — Buysse, Vlaanderen.
P. Buyssinghen, dorp in Zuid-Brabant, bij Halle.

—

M. *Buicke*, *Buycke*, *Buike*, *Buyko*. Verkl. van Buije. Zie Buije, Boaike.
G. *Buykinga*, **Buikema,** *Buyckama*.
P. Buikema-sate te Swichum.

—

G. **Buikstra;** gesproken Búkstra.

—

P. Buil. Zie Beuil, Boil.

—

V. *Buynaw*.

—

G. **Buininga.** Zie bij den mansn. Bune.

—

P. Buise, Buize. Zie Bjuzze.

—

G. **Buisma,** *Buysma*. Zie bij de mansn. Buije en Buse.

—

M. *Buite*. In verkl. *Buytzen*. Verkl. van Buije. Zie Buije, Boaite. Verg. Bute.
G. **Buitinga, Buitenga, Buite.** Buitink, Ned.

—

M. *Buke*, *Buka*, *Bucko*, *Bucko*. Verg. Bukke, Buyke, Boeke, Bouke.

G. *Bucama*, *Bukama*.

—

M. *Bucke*. Verg. Buke, Bokke, Boke.
G. *Buccama*. Vorm, waarin de gesln. Bokkema, Bokma, wel in middeleeuwsche oorkonden voorkomt.

—

M. *Bulba*.

—

G. **Buldstra.** Zie bij den plaatsn. Bult.

—

M. *Bule*, *Buele*. Verg. Boele.
G. *Buelama*, *Bulens*. — Buelinckx, Vlaanderen.

—

M. *Bulla*. Verg. Bolle, Bule.
G. Bullinga, Gron. Buls, Bullens, Ned. Bulling, Buls, Eng.
P. Bullum (ook Bulum geschreven), voormalig dorp in Noord-Friesland, bij Tondern. Büllsbüll, geh. bij Leck in Noord-Fr. Bulskamp, dorp in West-Vlaanderen. Bülsdorf, dorp bij Stade, Hannover. Bullingdon, in Oxon, en Bullingham, in Herefordshire, Eng. Bulligny (Bullingen) in Lotharingen. Bulling; zie Gallée, Nom: geograph. Neerl. dl. III, bl. 364.

—

M. *Bulse*. Verkl. van Bulle. Zie Bulla.
G. **Bulsma.** — Bulsinga, Bulsing, Gron.

—

G. **Bulstra.** Verg. Bultstra.

—

P. De Bult, buurt te Ter-Idzert. Idem, te Olde-Berkoop. Idem, sate onder Appelsga. De Kûpersbult, zandplaat in de Noordzee, vóór het Friesche-Gat. — De Bult, sate te Marum, Gron. Idem, geh. bij Bellingawolde, Gron. Bulte, geh. bij Aurich-Oldendorf, Oost-Fr. Bult, geh. bij Hohenkirchen, in Jeverland, Weser-Fr., Oldenburg. En nog vele andere plaatsen, in alle Fr. gouwen. Verg. den plaatsn. Bil.
G. **Bultstra, Buldstra.**

—

M. *Bulte*, *Bultet*. Verg. Bolte.
G. **Bultsma, Bults.** — Bultema, Bultena, Gron. Bultynck, West-Vlaanderen
P. Bulthusen, geh. bij Jemgum, Oost-Fr. (Misschien behoort deze naam bij den plaatsn. Bult. Zie hierboven). Bultinge, geh. bij Ruinen, Drente.

—

G. **Buma, Van Buma.** Zie bij den mansn. Bouwe, Buwe.

—

M. *Bumen.*

—

M. *Bunde.* Nog heden in gebruik op 't eiland Sylt, Noord-Friesland.

G. Bundis, Noord-Friesland.

P. Bundum, voormalig dorp bij Klanxbüll, Noord-Friesland.

—

M. *Bune, Buyne, Buyn.* In patronymicalen vorm *Buningh, Buning.* Verg. Bunne, Boyn.

G. **Buninga, Buininga,** *Buinga, Buungha.* — Buning, Buining, Buninge, Buyningh, Bueninck, Ned.

P. Buinen, buurt bij Borger, Drente. Buinsweert, voormalig kasteel bij Nijmegen.

—

M. *Bunne,* **Bunno**, *Bunna.* Verg. Bune, Bonne.

G. *Bunningha, Bungha, Bunga, Bunnie* (Bunnia = Bunninga). — Bunnie, Bunnies, Buns, bij de Weser-Friezen.

P. Bunnink, hoeve bij Winterswijk, Gelderland. Bünningstedt, dorp bij Oldesloe, Holstein. Bünninghausen, dorp bij Soest, Westfalen.

—

M. *Bunge, Bunje.* Verg. Bonge.

G. *Bunginga.* — Bunge, Bungen, Ned.

—

P. Bunkerte (ook Bonkert; misschien voluit Bonkwert), geh. onder Spannum.

—

M. *Bunte.* Verkl. van Bunne. Zie Bunne. Verg. Bonte.

—

P. De Bûnte-Bok, Bontebok, geh. met herberg (met It Bûnteboks-forlaet en De Bûnte-boks-reed, of -leane, sluis en weg), onder Nije-Horne, Schoterland. De Bûnte-Houn, Bontehond, huis onder Westergeest. De Greate- en De Lytse Bûnte-Kou, Groote en Kleine Bontekoe, twee herbergen aan den Breedendijk, onder Jelsum en onder Leeuwarden. De Bûnte-Kou, herberg te Bergum, en elders. Bûnthústerwyk, Bonthuisterwijk, veenvaart onder Langezwaag. De Bûnte-Mere, Bontemerrie, stuk land aan 't Molenend onder Oenkerk. De Bûnte-Papesteich, Bontepapesteeg, te Leeuwarden.

—

M. *Burchert, Burger.* Zie Borchert, Borger.

—

M. *Burde.* Zie Birde.

—

M. *Bure, Bura, Burre, Burra.* In verkl. *Burke, Burka.* Verg. Boer, Bore, Borre. (Zie aangaande dezen mansn. en den plaatsn. Burum: Friesche Plaatsnamen, in de Nom. geograph. Neerl. dl. II, bl. 178.

G. **Buringa, Burenga, Buurenga, Burema, Buurma, Buursma,** *Buersma, Buerssema, Buyersma.* **Buruma,** rechtstreeks van den plaatsn. Burum afgeleid. — Buiringa, Buirema, Buirma, Buurssema, Buirsema, Buirsma, Buurs, Buurke, Gron. Buring, Buringh, Buerinck, Buren, Buurkes, Ned. Bühring, Duitschl.

P. Bûrum, Burum, dorp in Kollumerland. Buursma-state, *Buersma*, te Oudwoude. — Büringen, geh. bij Dudelingen in Luxemburg.

—

M. *Burg.* Zie Borg.

G. **Burga, Burgij** (Genitivus van het verlatijnschte Burgius), **Burg.**

P. Burgert, Burgwerd, dorp in Wonseradeel.

—

P. De Burgen (of Birgen), krite onder Scharl; met onderdeel: De Laeksumer-Birgen of Laekser-Burgen, bij 't geh. Laaksum aldaar.

—

P. *Burg*, ook *Burgh, Borg, Borgh* geschreven, in de gewone beteekenis van versterkt huis, burcht (kasteel), komt in Friesland, zoo Oud als Nieuw, zeldzamer voor als in andere Germaansche landen. Tusschen Flie en Lauwers vooral, is het meestal door de bijzonder Fr. woorden stins en state vervangen. In Groningerland en Oost-Friesland was het als *borg* oudtijds meer algemeen in gebruik. In Fr. is, o.a. bekend: De Camminghaburg of -burcht onder Leeuwarden; De Sjaerdema- en De Roordaburg onder Franeker; De Burcht op Schiermonnikoog, enz. Verder maakt het woord burg nog deel uit van den naam sommiger buurten, gehuchten en saten; maar

deze benamingen dagteekenen allen van betrekkelijk nieuwen tijd, en hebben met de eigenlijke, de oorspronkelijke beteekenis niets te maken. Voorbeelden: Kleyenburg, geh. onder Leeuwarden. Tonnenburg, voormalige sate onder Leeuwarden. Friesburg (ook Liemburg genoemd), sate onder Nije-Holtpade. Oostenburg, huis te Kollum. De Wide- en De Nauwe Burchtstriette te Sneek.

G. **Burgstra.**

—

M. *Burgolf.*

—

P. Burgwerd. Zie bij den mansn. Burg.

—

M. *Burman*, *Burgman.* Verg. Bumen.

G. **Burmania, Van Burmania, Burmanje** (Voluit Burmanninga). — Burman, Burmans, Ned.

In oude geschriften komt deze zeer oude geslachtsnaam in eene schier oneindige verscheidenheid van spelling voor. Ook als voorbeeld van 't gene bij andere geslachtsnamen in gelijken zin gezien wordt, volgt hier een enkele maal eene opsomming van de voornaamsten en meest voorkomenden dezer spellingen: *Burmanningha* (de oorspronkelijke, volledige naamsvorm), *Bwrmanghie*, *Buyrmangye*, *Buurmannie*, *Burmana*, *Buurmannia*, *Buurmania*, *Buurmanie*, *Buuermannie*, *Burmannie*, *Burmannye*, *Buyermannye*, *Buurmannye*, *Buirmannye*, *Buyrmannie*, *Bwrmannya*, *Burmannye*, *Buyermania*, *Birmania*, *Bourmania*, *Bourmannia*, *Bormania*, *Bormannia*, *Buermannia*, *Buurmanja*, *Burmanjie*, enz. enz., de talrijke vormen met *Van* of met *A* daarvoor, nog achterwege gelaten.

P. It Burmania-hûs en De Burmania-striette te Leeuwarden. Burmania-state (ook Hayema-state genoemd), te Stiens. Idem (ook Epema-state genoemd), te IJsbrechtum. Idem (ook Sixma-state genoemd), te Huizum. Idem, te Augustinusga. De Burmania-feart, vaart onder Ferwerd. De Burmania-wyk, veenvaart onder de Rottevalle. — Burmannsheide, geh. bij Wetter, Osnabrück, Hannover.

—

M. *Burre*, *Burra.* Zie Bure.

G. **Burma**, *Bursma.* — Burkens, Burkes, Ned. Burring, Eng.

P. Burrington in Somersetshire, en Burringham in Lincolnshire, Eng.

—

P. De Bûrren, Fr. woord, als *Buren* verhollandscht, niet in alle opzichten volkomen met het Ned. woord *buurt* overeenstemmende, beteekenende de bebouwde kom van een dorp, of dorpsbuurt; of ook een afzonderlijk gedeelte daarvan (b.v. De Greate-Bûrren en De Lytse-Bûrren te Grouw; De Tsjerkebûrren en De Brêggebûrren, Kerkeburen en Bruggeburen, Kerkbuurt en Brugbuurt, te Dronrijp, en te Winsum. De Hegebûrren, Hoogeburen, te Holwerd. De Langebûrren te Hallum, enz. Of ook beteekenende eene kleine buurt of een gehucht, afzonderlijk buiten de kom van stad of dorp gelegen; b.v. Camstra-bûrren onder Leeuwarden; Snakkerbûrren onder Lekkum; Donia-bûrren of Dombûrren bij Ferwonde, enz. Sommigen van deze *bûrren*, buurten of gehuchten, zijn in verloop van tijden, door het stichten van eene kerk ter plaatse, op zich zelven staande dorpen geworden, maar hebben den *bûrren*naam behouden, b.v. Sibrandabûrren, dorp in Rauwerderhem. Het woord *bûrren* komt ook wel in den vorm *bûr* voor, en dit is zelfs de oudste, de oorspronkelijkste vorm van dit woord. Deze vorm bestaat in Ungabûr, geh. onder Midlum; Tsjeppenbûr, geh. onder Welsrijp, enz. Verg. den dorpsnaam Boer. Verder bestaat nog de plaatsn. De Bûrren, oorspronkelijk voluit Nesmerbûrren, Buren, buurt onder Nes op het Ameland. En de samengestelde namen: De Bûrrefinne, weideland te Grouw, te Stiens, en elders; oorspronkelijk gemeen eigendom der gezamentlijke buurtgenooten; De Bûrrefinne, thans eene sate te Boksum, enz. Alle bûrren- en bûrnamen vindt men op hunne alfabetische plaats in deze lijst vermeld. Overigens zijn ze nog, als buren, buur, bur, boer, bühren, enz. eigen aan zeer vele plaatsen in Groningerland, Oost- en Weser-Friesland. Zie mijn opstel Friesche Plaatsnamen, in de Nom. geograph. Neerl. dl. II, bl. 178,

waar deze namen uitvoeriger behandeld zijn, als hier geschieden konde.

G. **Buurstra.**

—

M. *Burte.* Verkl. van Burre. Zie Burre, Burka.

—

M. *Buse, Buys, Bus.* In verkl. *Buyske, Buske, Busje, Busck.* In patronymicalen vorm *Busing.* Verg. Bosse.

G. **Buisma.** Deze naam kan evenzeer van den mansn. Buije afgeleid zijn; zie dien naam. *Busscha, Buscha.* — Boesema, Gron. Buisinga, Busma, Oost-Fr. Buysing, Busink, Bussink, Bussing, Bussingh, Busen, Buyssens, Buissink, Bussen, Busken, Ned. Buse, in noordelijk Westfalen. Verg. Bosscha.

P. Busum, verdronken dorp in Noord-Fr., tusschen Eiderstedt en Helgoland. Bussenhusen, geh. bij Tettens in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. Bussenhus, sate onder Hamswerum, Oost-Fr. Bussum, dorp in 't Gooiland, Noord-Holland. Bussink; zie Gallée, Nom. geograph. Neerl., dl. III, bl. 364.

—

G. **Busstra, Bustra.**

—

M. *Bute, Buta.* Verg. Buite.

G. *Butinga,* **Buitinga, Buitenga.** Deze twee laatste namen kunnen eveneens van den mansn. Buite (Boaite) zijn afgeleid.

P. B u t i n g a - f i n n e, stuk land onder Jubbega. De B ú t s b r ê g g e te Molkwerum.

—

P. De B û t e f i n n e, Buitenfenne, sate onder Aalsum. B û t e m o a r k, krite onder Rinsumageest. B û t e p o s t, Buitenpost, dorp in Achtkarspelen. B û t e r ê s t, Buitenrust, huis onder Giekerk; verg. Binnerêst. B û t e-T y n j e, Buitentijnje, oude dijk onder Garijp. B û t e w e i, Buitenweg, sate te Morra. — De Butenfenne, buurt te Winschoten, Gron.

—

P. De B û t e r h e r n e, sate onder Hallum. De B û t e r h e r n e, *Butterharn* (in de Leeuwarder spreektaal Butterhoek), buurt te Leeuwarden. Idem, te Sneek. D e B û t e r p ô l l e, Boterpolle, eilandje in de Zandmeer, onder Gaastmeer.

—

G. **Butsma.** Zie bij den mansn. Butte.

—

G. **Butstra.**

—

M. *Butte, Butta, Butto, But.* In verkl. *Butke.* Verg. Bute, Botte, Botke.

G. **Buttinga, Butsma.** — Van Buttingha, Gron. Buttinge, Butjens, Butkens, Ned.

P. B u t t i n g a, of B u t t i n g e, geh. onder Oosterwolde. — Butshusen, geh. bij Bardewisch in Stedingerland, Weser-Fr., Oldenburg. Büttebüll, geh. bij Bredstedt in Noord-Fr. Buttinge, geh. bij Grijpskerk, Zeeland. Buttington, bij Shrewsbury, Eng.

—

G. **Buurenga, Buurma, Buursma.** Zie bij den mansn. Bure.

—

G. **Buurstra.** Zie bij den plaatsn. Bûrren.

—

G. **Buwalda, Buwolda, Buwalde,** *Bualda, Bevalda.* Zie bij den plaatsn. Bouwâlde.

P. B u w a l d a. Zie Bouwâlde.

—

M. *Buwe, Buwo, Buwa, Buw, Bwe, Bwa, Buo, Buva.* In verkl. *Buwke, Buwko, Buke, Buko, Bwka, Bwccko.* G. *Buwinga, Buvinga, Bwnga, Buwma, Buema,* **Buma, Van Buma,** *Buwsma.* P. *Buwecloister,* B u m a - s t a t e, B u w m a - s t a t e, enz. Zie den mansn. Bouwe.

C.

De namen, die wel met eene *C* geschreven worden (Carst, Coert, Cornwerd, Cornjum), ook in geijkten zin (Van Cammingha, Camstra), vindt men bij de letter K. Sommigen (als *Cyrk, Cidcc,* voor Sierk en Sytse) bij de S.

D.

M. **Daam.** In Fr. spell. Daem. Zie Daem.
G. **Daams.** Zie bij den mansn. Daem.

—

M. **Daan.** In Fr. spell. Daen. Zie Daen.

—

M. **Daco.** Zie Dake.

—

M. *Dadde.* Verg. Dade.

—

M. **Dade,** *Daede.* In verkl. *Dadeko.* In patronymicalen vorm *Dading.* Verg. Dede, Dadde.
G. **Dadema.**
P. Dadizeele, *Dadinsele*, *Dadingsele*, *Dadyngsele*, dorp in West-Vlaanderen.

—

M. Daem. In Ned. spell. **Daam.** *Daem*, *Dame*, *Dama*, *Damo.* Verkorting van den Kerkelijken naam Damianus, *Damiaen.* Ook in gebruik als verkorting van **Adam.** Verg. Damme.
G. **Dames, Daams, Damen.**
P. Damink, hoeve bij Oldenzaal, Twente.

—

P. *Daem*, het Fr. woord voor dam, komt voor in sommige plaatsnamen; b.v. Daemsyl, Damzijl, sate te Raard in Dongeradeel. De Stiennen Daem, Steenendam, buurt te Dokkum. Idem, driesprong van wegen, met tolhuis, op 't Geestmerveld, onder Rinsumageest. De Houten-Dammen, in het meerke de Morra. De Lange Daem, Langedam, meertje onder Warns. Idem, vaarwater te Spannum. De Daemleane, Dammelaan, weg te Dantumawoude. Verder het dorp Mildaem, en De Galama-Dammen, Wigle-daem, Ymedaem, enz., allen op hunne alfabetische plaats vermeld.
G. **Damstra.**

—

M. Daen. In Ned. spell. **Daan.** *Daen*, *Danel.* Verkorting van den Bijbelschen naam **Daniël.** Zie Danjel. Verg. Deen.

—

M. *Daerd.* Verg. Dar, Dard, Dyaerd.

—

M. *Dage*, *Daghe.* Verg. Dege.
V. *Dage.*
P. Daginghem. Zie Gallée, Nom. geograph. Neerl. dl. III, bl. 364.

—

M. *Daye*, *Daje*, *Day.* In verkl. *Daytje.*
V. *Day.*
G. *Daynga.*

—

M. *Dake*, *Dako*, **Daco.** Misschien samengetrokken vorm van Dadeke. Zie Dade. Verg. Deke.
G. **Dakema.** — Dakma, Dackena, Oost-Friesland.
P. Dakendorf, dorp bij Ahrensbök in Holstein. Daknam, *Dackenham*, dorp in Oost-Vlaanderen.

—

M. *Dale.* Verg. Dalle, Dele.
P. Dalinghausen, geh. bij Damme, Oldenb.

—

M. *Dalle.* Verg. Dale, Delle.
V. Daltsje. In Ned. spell. **Daltje.**
G. **Dallinga, Dallenga, Dalsma, Dalssma.** — Dalling, Eng.
P. Dallingaweer, geh. bij Termunten, Gron. Dalling, in Norfolk, Eng. Dallington, in Sussex, Eng.

—

G. **Dalstra.** Verg. Delstra en Dolstra.

—

M. *Damat.* Verg. Damt.

—

M. **Damme,** *Dammo*, *Dam.* Verg. Dame.
V. *Dam*, *Damcken.*
G. **Damminga, Damsma.** — Damminge, Drente. Dammingh, Dammes, Dams, Dammen, Dammekens, Ned.
P. Damsum, dorp bij Esens, Oost-Fr.

—

M. *Damt.* Verkl. van Damme. Zie Damme. Verg. Damat.

—

G. **Damstra.** Zie bij den plaatsn. Daem.
P. Damstra-sate te Eagum.

—

P. Damwâlde, Damwâld, Damwoude. Zie Dantumawâlde.

—

M. *Danjel*, *Danyel.* Ouderwetsch Fr. uitspraak (met den vollen klemtoon op de eerste lettergreep), oudtijds ook wel aldus geschreven, van den Bijbelschen naam **Daniël.** Zie Daen.

—

M. *Danckaert*, *Dankaert*, *Danchart*, *Danc-*

kert, *Danckert*, *Dankert*, *Dancker*, *Danker*.

—

M. *Danning*.

—

G. **Dantema, Dantuma.**

P. Dantuma-deel of -diel, *Donthmadeil*, grietenij in Oostergoo. Dantumawâlde, Dantemawâld, *Dointhimwalde* in 1369, *Dontinwald* in 1423, *Dantumwald* in 1505 (in de dagelijksche spreektaal Damwâlde of Damwâld genoemd), Dantumawoude, Damwoude. dorp in Dantumadeel.

—

P. It Dantziger-Gat, zeegat in de Wadden, bezuiden het Ameland.

—

M. *Dar*, *Dard*, *Darde*, *Daret*. Verg. Daerd.

P. Darum, dorp in Jutland.

—

M. **Date**, *Dato*, **Datho**, *Dathe*. Verg. Dade.

V. Daetsje. In Ned. spell. **Daatje**. *Dartje*, *Daetke*, **Datje**. De vrouwennaam Daatje komt hedendaags meest voor als eene verkorting van **Alida**. Zie Aelheit.

G. **Datama, Datema, Dates, Datens**. — Daten, Daeten, verlatijnscht tot *Dathenus*, Vlaanderen.

P. Datum, dorp bij Pinneberg, Holstein.

—

V. Datsje. In Ned. spell. **Dattje, Datje**.

—

M. *Dauwe*, *Daue*, *Dawa*, *Daw*. Verg. Douwe.

V. **Dautsen, Dautzen**; Dautsje, in Ned. spell. **Dautje**. Verg. Doutsen, bij den mansn. Douwe.

G. **Dauzon.** — Daues, Dauen, Oost- en Weser-Fr. Dawson, Dawes, Dawkins, Eng.

P. Dauensfelde, bij Heppens; en Dauensdrift, geh. bij Minssen, in Weser-Fr., Oldenb. Zie Dowens, bij den mansn. Douwe.

—

G. *Daversma*.

—

M. *Dæde*, *Dædde*. Verg. Dêdde.

V. *Dædken*, *Dædje*, *Dætje*. Verg. Dêdtsje, bij den mansn. Dêdde.

—

P. Deademansfeart, Doodemansvaart, bij Hitsum. Deademanskiste, Deamanskiste, Doodemanskist, duindel op Terschelling.

—

P. It Dealien, stuk land onder Oppenhuizen; met De Dealienspoel, meerke aldaar.

—

P. Dearsum, Deersum. Zie bij den mansn. Dere.

—

M. *Debelt*. Vermoedelijk oorspronkelijk Dibbelt, Dietbald.

—

M. Dêdde, Dêddo. In Ned. spell. **Dedde, Deddo**, *Dedda*, *Ded*. In patronymicalen vorm *Deddingh*, *Dedding*. Verg. Dede, Dette, Dodde.

V. Dêdtsje. In Ned. spell. **Dedtje, Dedje**, *Dedda*, *Ded*, *Deddeke*, *Dedke*, *Dedtie*. In den Zoh. **Deddigjen**, van den Sassischen vorm Deddechien, in Drente inheemsch. Op Terschelling **Dedde**. Verlatijnscht tot *Decia*.

G. *Deddinga*, **Deddes, Dedden.** — Deddens, Gron. Dedding, Eng. en Ned.

P. Dêdjum (ook als Dêdzjum uitgesproken), voluit *Deddingahem; Deddinghem*, *Dedigum*, Dedgum, dorp in Wonseradeel. Dêddinga-bûrren (in de dagelijksche spreektaal ingekort tot Dêdgebûrren), Deddingaburen, geh. onder Olde-Berkoop. — Deddeborg, sate bij Holtgaste, Oost-Fr. Deddeloo, huis bij Ammersum, Oost-Fr. Deddington, in Oxon, Eng.

—

M. *Dedder*.

—

M. *Dede*, **Dedo**. In verkl. *Dedeke*, *Dediko*. Verg. Dade, Dêdde.

V. Deedtsje. In Ned. spell. **Deetje**; *Deetgen*, *Dede*, *Dedeke*, *Dethia*. De vrouwennaam Deedtsje, Deetsje is heden ten dage ook in gebruik als vleivorm van den Bijbelschen naam **Deborah**.

G. **Deden, Deeden.** — Dedens, Deding, Ned.

P. Deetzbüll, *Dedesbüll*, dorp in Noord-Fr. Dedendorf, dorp bij Hoya, Hannover. Dedinghausen, dorp bij Lippstadt, Westfalen. Dedingsweerde, adellijk huis bij Lochem.

—

M. *Dederick*. Zie Derk, Dirk.

—

M. Dêdjer. In Ned. spell. **Dedjer.**

—

M. *Dedmar*, *Dedmer*. Zie Detmar, Ditmar.

—

M. *Dee*. In verkl. *Deeka*. Verg. Dede.

V. Deetsje. In Ned. spell. **Deetje.** Verg. Deedtsje, bij den mansn. Dede, *Deeke*, *Deke*.

—

M. *Deege*, *Deeghe*, *Dege*, *Deghe*. Verg. Diege.

—

P. It Deeklân, Deekland, krite onder Jutrijp.

—

P. *Deel*, Fr. woord, beteekende een gegraven vaarwater, (volgens Lex. 642, op 't woord *del*, *deel*) in tegenstelling met eenen natuurlijken stroom. Dit woord is als plaatsnaam eigen aan sommige wateren, hoofdzakelijk in Tietjerksteradeel en Idaarderadeel. B. v. It Lang-Deel, It Wiid-Deel, It Nau-Deel, Langdeel, Wijddeel, Nauwdeel, aldaar. It Henshûster-Deel, Henshuisterdeel, bij Henshuizen onder Akkrum. It Skroetsma-Deel onder Wartena, enz. Verder De Deelsfinne, stuk land onder Roodkerk. Ook It Deel, een pand of rak van De Heeresloot, in 't Noorden van Haskerland. — De Deel, ook, en beter, Ten-Deel of Ten-Diel genoemd, geh. bij Middelstum, Gron.

G. **Deelstra.**

—

G. **Deelsma.** Zie bij den mansn. Dele.

—

V. Deeltsje. In Ned. spell. **Deeltje.** Zie bij den mansn. Dele.

—

M. *Deen*. Zie Dene.

—

G. **Deersma.** Zie bij den mansn. Dere.

P. Deersum. Zie Dearsum, bij den mansn. Dere.

—

M. **Deert.**

—

V. Deetsje. In Ned. spell. **Deetje.** Zie bij den mansn. Dee.

—

V. **Deeuke, Deeuwke.** Zie bij den mansn. Dew. Verg. Dieuwke.

—

M. *Deida*.

—

M. *Deye*. Verg. Doaije.

V. *Dei*, *Deitsen*, *Deytzen*.

G. *Deyama*.

—

M. *Deyger*.

—

M. *Deike*, *Deiken*, *Deyke*, *Deycke*, *Deyko*. Verkl. van Deye. Zie Deye, Deytse.

V. **Deikjen.**

G. *Deykema*.

P. Deikum, geh. bij Pietersburen, Gron.

—

G. *Deymta*.

—

M. *Deyne*, *Deine*, *Deyn*.

V. *Deyne*.

G. *Deynia*, *Deyngha* (samengetrokken vormen van Deininga), **Deinema, Deinuma.** Deze laatste gesln. is rechtstreeks afgeleid van den plaatsn. Deinum.

P. Deinum, dorp in Menaldumadeel. — Deinstedt, dorp bij Bremervörde, Hannover. Deininghausen, geh. bij Dortmund, Westfalen.

—

M. *Deitse*, *Deytse*, *Deitze*, *Deytze*; *Deitsen*, *Deytsen*, *Deytzen*, *Deytthye*, *Deytzie*, *Deytie*, *Deythio*, *Deythie*, *Deythien*, *Deytzia*. *Deitte*. Verkl. van Deye. Zie Deye, Deike.

G. *Deitsma*, *Deythiema*, *Deytzema*, *Deyttuma*.

P. Deytsma-sate te Driesum. Idem, te Wârga.

—

M. *Deke*, *Deken*. Verkl. van Dee (zie Dee), en als zoodanig waarschijnlijk voluit Dedeke (van Dede). Verg. Dake, Dekke.

V. *Deke*, *Deeke*.

G. **Dekinga, Dekenga, Dekema,** *Dekama*, *Decama*, *Deeckema*, *Deeckama*, *Dekana*, *Dekena*, *Deeckena*. — Dekena, Deeckana, Daekena, Oost-Fr. Deken, Dekens, Deekens, Deking, Deeking, Ned.

P. Dekama-state te Baard. Idem, (ook Camstra-state genoemd) te Jelsum. Idem, te Weidum (met De Dekama-wei, weg aldaar), te Tjum, en te Kortezwaag. Dekama-hûs te Franeker. Idem, te Sneek. It Dekama-lân, stuk land onder Hardegarijp. De Dekama-, Cuyck- en Foeytsfeanen, venen in Schoterland.

—

M. *Dekke*, *Decke*, *Dekko*, *Decken*, *Dek-*

ken. Misschien samengetrokken vorm van Deddeke, den verkl. van Dedde. Verg. Deke, Dokke, Dakke.

V. *Dekje*, *Deckje*, *Dekjen*.

G. **Dekkinga**, *Deckema*, **Deksma**. — Deckena, Oost-Fr. Dekking, Dekken, Ned.

—

G. **Dekstra**, *Dextra*.

—

P. Delbûrren, Delburen, geh. onder Sondel. De Delfeart, Delvaart, bij Surhuizum.

—

M. *Dele*, *Deele*, **Delis**. Verg. Dile.

V. Deeltsje. In Ned. spell. **Deeltje**, **Deeltjen**.

G. *Delesma*, **Deelsma**. — Delius, Deelken, Ned. De gesln. *Delesma* is mij, in oude geschriften, ook voorgekomen onder den vorm *Dylgisma*. Zie bij den mansn. Dile.

P. Delingsdorf, dorp bij Oldesloe, Holstein. Delentrup, dorp bij Detmold, Lippe.

—

P. De Delf, binnengracht te Staveren. — De Delf. binnenhaven te Emden, Oost-Fr. Delfzijl, in Gron. Verg. den plaatsn. Deel.

G. **Delfstra**.

—

G. **Delfsma**.

—

P. Delfstrahuzen (in de dagelijksche spreektaal Delstra- of Delsterhuzen, of, volgens den Zuidhoekster tongval, ook Dolsterhuzen genoemd), Delfstrahuizen, dorp in Schoterland.

—

P. De Dellen, geh. aan het Dokkumerdiep, onder Oudwoude. — Idem, geh. bij Nieuwolda, Gron.

G. **Delstra**.

—

M. *Delte*.

G. *Deltema*.

—

M. *Deme*, *Dema*. Verg. Dame, Daem.

G. *Dema*, **Demes**. — Deming, Eng.

—

M. *Dene*, *Deen*. In verkl. *Deneke*, *Denke*. Verg. Daen, Deine.

G. *Denia*, *Denega* (samengetrokken vormen van Deninga), *Denema*. — Denkema, Gron. Deneka, Denekas, Däneka, Denkna, Oost-Fr. Deenik, Ned.

P. Denia-state onder Ferwerd. Dene-ma-sate onder Winaldum. Denega-eg, stuk land bij Hollum op 't Ameland.

—

M. **Dengelum**. Zie Dinglum.

—

M. *Depe*. Verg. Deppe.

—

M. *Deppe*. In verkl. *Depke*.

G. *Depma*.

—

M. *Dere*, *Dero*, *Deere*, *Deert*. Verg. Derre, Dar.

G. **Deersma**. — Deroma, Gron. Deren, Dering, Deringh, Ned.

P. Dearsum, Deersum, dorp in Rauwerderhem; met de krite It Deersumer-Leeg; en met It Dearsumer-Húske, overzetplaats aan de Sneekervaart. Great- en Lyts-Dearsum, Groot- en Klein-Deersum, twee saten onder Hitsum. — Derikum, *Derincheim*, dorp bij Neuss in Rijn-Pruissen. Deringhausen, dorp bij Arolsen, Waldeck.

—

M. **Derk**. Samengetrokken vorm van Dederik, Diederik. Zie Dirk, Durk. De vorm Derk is niet de eigenlijk Friesche, maar is meer eigen aan de Sassische gewesten. Derk kan ook als verkl. van Derre voorkomen. Zie Derre.

V. **Derkje**, **Derkjen**, *Dercktyen*.

G. **Derksma**, *Dercsma*. — Derksema, Dercksema, Gron. Derks, Dercks, Derckx, Dercksen, Derkink, Ned.

—

G. **Derkstra**. Oneigenlijke naamsvorm. Verg. Leffertstra, Broerstra, enz.

—

M. **Derre**. Verg. Dere.

V. *Dertsen*, *Dertzen*.

G. **Dersma**, **Derres**.

P. Ditsum, oudtijds *Dertzum* (van Dertse, verkl. van Derre), dorp in Oost-Fr. Dersum, dorp in Eemsland, Hannover. Dersingham, dorp in Eng.

—

M. *Detelef*, *Detlef*, *Detlif*. *Detliff*, *Detlyff*, *Detloff*, *Detelf*, *Dietlef*. In 't Oud-Fr. Thiadlef. In vleivorm *Detele*. Zie Dietlef, Tjadlef. De vorm *Detlef* is aan Sassischen invloed te wijten.

G. Detelefs, Detelfs, Detelfsen, Oost-Fr. Detlefsen, Noord-Fr. Ditloff, Ned.

—

M. *Detmar*, *Detmer*, *Dethmer*. In misspell. *Dertmaer*. Oud-Fr. Thiadmar. Zie Ditmar.
G. Detmers, Dethmers, Gron. Dettmering, Hannover.

—

M. *Dette*. Verg. Dêdde.
V. **Dette**; Detsje, in Ned. spell. **Dettje**, **Detje**; *Detke*. Verg. Dêdtsje, bij den mansn. Dêdde.

—

V. *Deuwer*. Verg. Dieuwer.

—

V. *Deutjen*. Verg. Doetsje, bij den mansn. Doede.

—

M. *Dew*, *Deuwo*. In verkl. *Deuke*, *Deucko*. Verg. Dyew, Dieuw.
V. *Dew*, *Deweke*, *Deuw*, **Deuke**; Deauke, in Ned. spell. **Deeuke**, **Deeuwke**. Verg. Dieuwke.

—

G. *Dextra*, **Dekstra**.

—

M. *Dibbald*, *Dibbold*, **Dibbelt**; afgesleten tot **Dibbet**. Verlatijnscht tot **Dibbaldus**. Voluit Dietbold. Sassische vorm. Oud-Fr. Thiadbald. Zie Dubbeld.
G. Dibbels, Ned.

—

M. *Dibbe*. Vleivorm van Dibbald. Zie Dibbald.

—

M. **Dibbelt**, **Dibbet**. Zie Dibbald.
G. Dibbets, Dibbits, Ned.

—

V. **Dibbrich**, **Dibbrig**, **Dibbrichje**, **Dibbrigje**; Dibbrechje, in Ned. spell. **Dibbrechtje**; **Diebrichje**, **Diebrechje**. Voluit Dietbrechta, Theodberchta; in Oud-Fr. vorm Thiadbrecht.

—

M. *Dictus*. Verkorting van **Benedictus**. Zie Bendix.

—

M. *Didde*, *Didda*, *Diddo*, *Dydde*, *Did*, *Dydt*, *Dit*. Verg. Dide.
V. *Didda*. Didtsje, Didzje; in Ned. spell. **Didtje**, **Didje**. De vrouwenn. Didde is ook als vleivorm van Dirkje in gebruik.
G. Didden, Diddens, Oost-Friesland.

—

M. *Dide*, *Dido*, *Dyde*, *Dydde*, *Dydt*. Verg. Didde.

V. *Dide*, *Dida*, *Dyd*; Dydtsje, in Ned. spell. **Dytje**.

—

M. *Dideke*, *Dideken*, *Dideco*. Verkl. van Dide. Zie Dide.
G. Dydykana, Oost-Friesland.

—

M. **Dyderd**, **Dydert**. Zie Diedert.

—

M. *Didmer*. Zie Ditmar, Dedmar.

—

M. **Die**. Verg. Dye, Dee.
V. Dietsje, in Ned. spell. **Dietje**. **Dieke**.

—

M. **Dije**, **Dye**, *Dyo*, *Dy*. In Noord-Fr. ook Dye. Verg. Die. Verlatijnscht tot **Dyonisius**. De mansn. Dije is ook als vleivorm van Dirk in gebruik.
V. Dijtsje. In Ned. spell. **Dijtje**.
G. *Dyama*, *Dyanna*.

—

V. Diebrechje, Diebrichje. In Ned. spell. **Diebrechtje**, **Diebrichtje**, **Diebregje**, **Diebrigje**. Zie Dibbrich.

—

M. *Diede*. Verg. Dide, Tiede.
V. *Died*.

—

M. **Diedert**, **Diederd**. Voluit Diethart. Dietsche vorm. In 't Oud-Fr. Thiadhart. Zie Dietert, Tjader, Dyderd.
P. Diedersbüll, geh. bij Emmelsbüll, Noord-Friesland.

—

V. *Diedou*, *Dieduwe*.

—

M. *Diedsen*. Verkl. van Diede. Zie Diede, Dietsen.
V. *Diedske*.

—

M. *Diege*. Verg. Deege.
V. **Diegje**, **Diegjen**. Verg. Dygjen.

—

M. *Dieke*, *Diecke*, *Dyecke*. Verkl. van Die. Zie Die.
V. **Diekje**, **Diekjen**. Verg. Dyckjen, bij den mansn. Dike.

—

V. **Diele**, **Dielke**.

—

M. **Diemer**, **Dymer**, *Deemer*, *Dimmer*. Voluit Dietmar. Zie Dedmar, Ditmar.

G. **Diemersma, Diemers, Diemersen.**

—

V. Diepke, Groningerland.
G. **Diepenga.**

—

P. Diep. Zie Djip.
G. **Diepstra.**

—

M. *Dierie.*
V. *Diert*, *Diertjen.*

—

P. De Dieringen, krite onder Oostermeer.

—

M. *Dierryts.* Verg. Diederik, Dirk.

—

P. De Diest, krite onder Terwispel.

—

M. *Diete*, *Dyeto.* Verg. Tiede, Tiete.
V. Dietsje; in Ned. spell. **Dietje.** *Diet.* Zie bij den mansn. Die.

—

M. **Dietert,** *Dieter*, *Dytert.* Zie Diedert.
G. **Dieters.**

—

V. *Diethild.*

—

M. *Dietlef.* Zie Detlef, Tjadlef.

—

M. *Dietsen.* Verkl. van Diete. Zie Diete. Verg. Diedsen.
V. **Dietske.**

—

M. **Dieu, Dieuw, Dieuwe,** *Dyeu.* Zie Djeu, Djuw, Djieuw, Dew.
V. **Dieuke, Dieuwke, Dieuw,** *Dieu*, *Diu*, *Dieuwcke*, *Dieuwck*, *Dywke.* Verg. Dew, Deauke, Djieuwke, Djuwke.
G. *Dieuwema*, *Dieuema.*

—

M. **Dieuwer,** *Diewer.* Verg. Dyewert.
V. Dieuwertsje. In Ned. spell. **Dieuwertje; Dieuwerke, Diewertje,** *Diewer*, *Divara.* Voluit Dietwara, een Nederduitsche vorm; in't Oud-Fr. Thiadwara. Verg. Djuwertje, Djeurretje.

—

M. *Dyewert*, *Diewert*, *Dyeuvert*, *Dyewart*, *Diewarth.* Voluit Dietwart, een Nederduitsche vorm; in 't Oud-Fr. Thiadwart. Verg. Djuwert, Djoerd.
V. **Diewert.** Voluit Dietwarda, een Nederduitsche vorm; in 't Oud-Fr. Thiadwarda.

P. *Diuertswold*, *Diverswolde.* Oude naamsvormen van Duerswâld. Zie dezen naam.

—

M. **Dieuwke, Dieuwko,** *Dyewke.* Verkl. van Dieu. Zie Dieu.

—

V. *Dyf*, *Dyff*, **Dyfken.**

—

M. *Digge*, *Diggo.* Verg. Diege.
V. **Dygjen.** Verg. Diegje.

—

P. Diglewier, Diggelewier, *Diglawyer*, *Dycklewyer*, sate te Friens. (Misschien van Diggele, een verkl. van den mansn. Digge.)

—

M. *Dignom*, *Dignum.*
V. *Dignum.*

—

V. **Dik.** Te Hindeloopen. Zie bij den mansn. Dikke.

—

P. *Dyk*, Dijk. Dit woord is (behalve in zijnen eigenlijken zin), op zich zelven en in samenstellingen, uit den aard der zaak eigen aan vele plaatsnamen in alle deelen van Oud-Friesland, West, Oost en Noord. B.v. De Dyk, geh. onder Appelsga. Diken, Dijken (ook Yndiken, Indijken genoemd), dorp in Doniawarstal. Yndyk, Indijk, geh. onder Bozum. Idem, sate onder Oudkerk. Dykshoarne, Dijkshorn, geh. onder Ee. Idem, hoek van den Slachtedijk onder Bozum. Idem, onder Workum. Dijkshoek, herberg en geh. onder Firdgum. Idem, sate onder Jorwerd. Dykhuzen, Dijkhuizen, sate, voormalig geh., onder Gerkesklooster. De Greate en De Lytse Dykslobbe, twee saten onder Holwerd. Dykstrabûrren of Dyksterbûrren, Dijksterburen, geh. onder Kimswerd. Dykstrahuzen of Dyksterhuzen, geh. onder Beetgum. Dykstrahûs of Dyksterhûs, sate onder Tjerkwerd. Dykstra-sate onder Holwerd. Idem, onder Huizum. Idem, onder Lioessens. Verder Griendyk, Groendijk, voormalig klooster onder Sneek. Haskerdiken, dorp in Haskerland. Langedike, dorp, eigenlijk slechts een geh. in Oost-Stellingwerf. En vele andere *dyk*namen, op hunne alfabetische plaats in deze lijst vermeld. — Dijks-

horn, geh. in de gemeente 't Zandt, en in de gemeente Ten Boer, Gron. Dieksterhusen, geh. bij Loquardt, Oost-Fr. Enz.

G. **Dykstra,** *Dyckstra*, *Dyckstera, Dyxtra, Dyxtera, Dicstera, Dickstera, Dixtra, Dixtera.*

—

M. **Dike,** *Dyke, Dyko, Dico, Dyck, Dycke, Dycka.* In Noord-Fr. als Dycke in gebruik. Verkl. van Die of van Dije. Zie die namen.

V. *Dyckjen.*

G. **Dykema, Dykma,** *Dyckma,* **Dyksma, Dyken, Diken, Dieken.** — Dykama, Dikema, Dykenga, Gron. Dikena, Diekena, Diken, Dieken, Dyken, Diekenga, Oost-Fr. Dijkink, Dijkens, Ned. Dycing, bij de Angel-Sassen.

P. Dykum of Dikum, geh. bij Garshuizen, Gron. Dykenshof, sate bij Wirdum, Oost-Fr. Dykings, in Lincolnshire, Eng.

—

M. *Dikke, Dicke, Dikka, Dicco, Dikko.* Verg. Dike. Dekke. (In Engeland is de mans. Dick in gebruik als vleivorm van Richard.

V. **Dik.** Te Hindeloopen.

G. *Dickinga, Dickenga, Dickema,* **Dikken, Dikkes.** — Dikken, Dikkens, Dickens, Oost-Fr. Dickens, Dixon, Eng.

P. D i k k i n g a - s a t e te Almenum.

—

G. **Dikstra.**

—

G. **Dykstra.** Zie bij den plaatsn. Dyk.

—

M. *Dile.* In verkl. *Dylke.* Verg. Dille.

G. *Dylgisma.* (Misschien oorspronkelijk Dilingsma of Delingsma; zie bij den mansn. Dele.) — Dylana, Oost-Friesland.

—

P. D e G r e a t e en D e L y t s e D y l i k k e r, Groote en Kleine Dijlakker, twee buurten (straten, gescheiden door eene binnengracht) te Bolsward.

—

P. D e D i l l e, geh. met herberg, brug en binnen-sluis, D i l l e s y l, aan en over de Sneekervaart (de Swette), onder Oosterwierum en Rauwerd. Zie Krinserarm.

—

M. *Dille.* In verkl. *Dilke, Diltje, Diltie.* Verg. Dile.

V. Diltsje. In Ned. spell. **Diltje.**

G. **Dillema.** — Dillinga, Gron. Dilling, Drente. Dilke, Eng.

—

G. **Dylstra.**

—

M. **Dymer.** Zie Diemer.

—

V. *Dimmeke.*

—

P. D i m t e r (op de Joure en elders ook D j i m t e r), Friesche vorm van den naam der stad Deventer in Overijssel.

—

M. *Dynert, Dinert, Dynnert.*

—

M. *Dinger.*

—

M. **Dinglum, Dingelum, Dinglom, Dingelom.** Voluit Dinghelm, Thinghelm. Zie Dengelum. In vleivorm *Dingle.* Verg. Willem (Willum), uit Wilhelm; Hattum, uit Harthelm.

—

M. *Dinke.* In verkl. *Dinkele.*

G. Dinkla, Gron. en Oost-Fr. Dinkna (verg. Denkna, bij den mansn. Dene), Dinkela, Oost-Fr. Dinckels, Ned.

P. Dinklage, dorp bij Oldenburg. Dinkelhausen, dorp bij Uslar, Hannover.

—

P. D e D i n s e n (ook D e n s e n geschreven), krite onder Driesum; met D e D i n s e r- of D e n s e r f e a r t, D i n s e r l e a n e en D i n s e r b r ê g g e, vaart, weg en brug aldaar. D e D i n s e r l e a n e, weg onder Garijp.

—

M. *Diocarus, Diokarus.* Verlatijnschte naamsvorm van ?

—

M. **Dionys,** bij verkorting *Dion, Dyon;* voluit de Kerkelijke naam **Dionisius.** Komt ook voor als verlatijnsching van Dije. Zie Dije.

—

M. *Dyorre, Dyoere.* Zie Djurre.

V. *Dyorken.* Zie Diura, en bij den mansn. Djoere.

G. *Dyoeringa, Dyorsma.*

P. D y o e r r a m a - s a t e, Djurrema-sate. Zie bij den mansn. Djurre. *Dyoringen-sloet;* zie Jurgensleat.

—

M. **Dirk,** *Dirck, Dyrck, Dirrick, Dirick, Dierick.* In verkl. *Dyrckien.* In het dagelijksche leven in den regel als **Durk** uitge-

sproken. Voluit Diederik, Theodorik; in het Oud-Fr. Thiadrik, samengetrokken tot Tsjark, Tsjerk. Op het Bildt meestal als Deark uitgesproken. In vleivorm **Duije**, **Dije**, en ook Dirre en Dukke. Zie Derk, Durk, Tsjerk, Tsjark, Duije, Dije, Dukke.

V. **Dirkje**, **Dirkjen**, *Dirckjen*, *Dyrcxtien*. In het dagelijksche leven in den regel als Durkje uitgesproken. Voluit Diederika, Theodorika; in het Oud-Fr. Thiadrika. In vleivorm Dukke, Duije, Dije, Dirre en Didde. Zie Durkje, Derkje, Tsjerkje.

G. **Dirks**, *Dircks*, *Dyrcks*, *Dircksma*, *Dirxma*. — Dirks, Dirksen, Dirken, Dircks, Dieriks, Dierickx, Deriks, Diercksens, Ned.

P. Dirkjebûrren, Dirk-Sijes-tiltsje; zie bij den mansn. Durk. — Dirkshorn, dorp in West-Fr. (noordelijk Noord-Holland). Dirksland, dorp op 't eiland Over-Flakkee, Zuid-Holland. Dietrichsdorf, in de wandeling Dierksdorp genoemd, dorp bij Kiel, Holstein. Dirkingen, dorp bij Olpe, Westfalen. Dierkshausen, dorp bij Winssen, Hannover. *Dyrczum*, oude naamsvorm van Ditzum, dorp in Oost-Fr.; zie bij den mansn. Derre.

—

M. *Dirre*, *Dire*, *Dir*, *Dirt*. In verkl. *Dirtsen*. Vleivorm van Dirk. Zie Dirk.

V. **Dirtsen**, in misspell. **Dirtzen**. *Dirre*, *Dir*.

G. Dirringa, Dieringa, Dirtinga, Oost-Fr.

P. Dieringhausen, geh. bij Gummersbach in Rijn-Pruissen. Verg. den plaaten. Dieringen.

—

G. **Disselsma**.

—

G. **Dijstra**.

—

M. *Dit*. In verkl. *Dittie*, *Dyttie*. Verg. Didde.

V. Ditsje. In Ned. spell. **Dittje**, **Ditje**. *Dyttien*.

—

M. *Dithart*.

—

M. **Ditmar**, **Ditmer**. Voluit Dietmar; in 't Oud-Fr. Thiadmar. Zie Didmer, Detmar, Diemer, Tjadmer.

—

M. *Ditsen*, *Dytsen*, *Ditse*, *Dytse*, *Dytze*, *Dytzo*, *Dytge*, *Ditthia*, *Dythia*, *Dythie*, *Dythio*, *Dytthie*, *Dyttzio*. Verkl. van Dije, Dide, Didde, enz.

V. **Ditsen**; Dyttsje, in Ned. spell. **Dytje**; **Ditske**, **Dytske**. Verg. Dietsje, Diedske, en bij den mansn. Dide.

G. *Dytthiama* (Dyttsjema).

—

M. *Ditwart*.

—

V. *Diu*, *Diuke*. Zie Dieuw.

—

V. **Diura**. Zie bij den mansn. Djoere.

—

G. *Dixtama*, *Dixtema*. Verg. bij den mansn. Dikke.

—

M. *Djaerd*, *Dyaerd*. Verg. Djoerd.

—

M. **Djeu**, **Djeuwe**. Zie Dieu.

V. **Djeuwke**. Zie Dieuwke.

—

M. **Djeurre**. Zie Djure, Djoere.

V. Djeurtsje; in Ned. spell. **Djeurretje**. Zie Djurretsje.

—

P. *Djip*, het Fr. woord voor diep, komt als naam van vele vaarwaters, zoo natuurlijke als kunstmatige, in alle gouwen van geheel Oud-Friesland voor, op zich zelven, en in samenstellingen; b.v. It Dokkumer Djip, Dokkumerdiep, stroom tusschen Dokkum en de Lauwerzee. It Miedumer Djip, ook De Ake genoemd, stroomke in Leeuwarderadeel, onder Miedum. It Caspar-Robles-Djip of Colonels-Djip (in de dagelijksche spreektaal wel Kornelsdjip genoemd, en, nog meer verbasterd, Knillis- of Knjillisdjip), vaarwater in Achtkarspelen, tusschen Stroobos en de Bergumermeer. It Keningsdjip, Koningsdiep, naam die het bovenpand van de rivier de Boorn draagt, in Opsterland, van haren oorsprong tot voorbij Beetsterzwaag. Deze naam is schier uitsluitend in de schrijftaal in gebruik. De volksmond noemt dit bovenpand der Boorn: It Ald-Djip, het Oud-Diep. It Moerdjip, meerke onder Terwispel. It Nije-Djip, Nieuwe Diep, vaarwater onder Suawoude. It Djipt, de binnengracht te Slooten. De Djippe-Wei, Diepeweg, waterlossing onder Ferwoude. De Djipswâl, Diepswal, buurt te Dokkum. — Het Reitdiep, Damsterdiep, Boterdiep, enz. in Groningerland.

G. **Diepstra.**

—

P. De Djippert, Diepert, vaart onder Ferwoude.

—

M. **Djille.**
V. Djiltsje; in Ned. spell. **Djiltje.**

—

M. **Djimmer.** Verg. Diemer.

—

V. **Djoeke,** (ook **Dioeke**), **Djoewke, Djoeuke, Djoke, Djouke, Djouwke.** Misspellingen van Dieuwke. Zie Dieuwke, Diuke.

—

M. **Djoerd,** *Diurd*, *Dyort*, *Djort*, *Dzyort*, *Djurd*, *Djuird.* In verkl. *Diurdeko.* Verg. Djoere, Diurco.
V. *Djurdtjen.*
G. *Diurdisma*, *Dyoertsma.*

—

M. **Djoere,** *Diuro*, *Djoera*, *Dioera*, *Dyoerre*, *Dyora*, *Dyore*, *Diur*, *Djure*, *Djuur.* In verkl. *Dyoercken*, *Djoerke.* In Noord-Fr. Djurk, Djurken. Zie Djurre, Dyorre. Verg. Djoerd, Jurre.
V. **Diura,** *Djorken*, *Dyorken.* Zie Djurtsje, Djeurtsje.
G. *Dyoeringa, Dyoringa, Dyorama, Dioerkema*, *Dyorsma*, *Dyoerrama.* Durken, Djurken, Weser-Friesland.
P. *Dyoerrama-sate;* zie bij den mansn. Djurre.

—

V. **Djoke, Djouke, Djouwke.** Misspellingen. Zie Djoeke, Dieuwke.

—

V. *Dju*, *Diu.* Zie Dieuwke, Djoeke, en bij den mansn. Djuw.

—

M. *Djude*, *Diudo.*
G. *Diudesma*, *Dyudesma.*

—

V. **Djuis.**

—

M. **Djurre,** *Diurra*, *Diurro*, *Diurre*, *Djorre*, *Djorra*, *Dyorre*, *Dyorra.* In verkl. *Diurco*, *Djuurke*, *Djuurken.* In Noord-Fr. Djür, Jüür, Jürke, Jüürken. Zie Djoere, Dyorre. Verg. Djoerd, Jurre.
V. Djurtsje; in Ned. spell. **Djurretje,** *Djurtjen.*
G. **Djurrema,** *Diurrema.* — Djuren, Djurken, Dyurcken, in Oost- en Weser-Fr.
P, Djurrema-sate (*Dyoerrama-sate*) te Friens.

—

M. *Djuw*, *Djuwe.* Zie Djeu, Dieu.
V. **Djuwke,** *Diuke*, *Djuwe.* Misspelling. Zie Dieuwke, Djoeke.

—

M. *Djuwert*, *Diuwert*, *Dyuwer*, *Dyower*, *Djouwer.* Zie Dyewert, Dieuwert.

—

M. *Doa.* Verg. Doe.

—

M. Doaije. In Ned. spell. **Dooije, Dooye, Doije, Doye.** *Doya*, *Doy*, *Dooje.* Verg. Doaijen, Doeije.
V. Doaike, Doaitsje, Doaitsen. In Ned. spell. **Dooike, Doike, Dooitje, Doitje, Dooitsen, Doitsen;** in misspell. **Dooitzen.** *Doycke*, *Doick*, *Doi.*
G. *Doyinga*, *Doinyngha*, *Doyngha*, *Doynga*, *Doynge*, **Dooyema,** *Dojema*, *Doima*, **Doyma,** *Doyema*, *Doysma*, **Dooyes,** *Doys*, **Dojes.** — Doyink, Ned.
P. Doaijemar (ook Doimar geschreven), stuk land onder Molkwerum. Doaijum (bijna als Dwaim uitgesproken), *Dodoghemaburen*, Dooyum, Doyum, Doyem, geh. ten deele onder Hitsum, ten deele onder Franeker. Doaijema-sate, Dooyema-zathe, te Dooyum onder Franeker. Idem, onder Kimswert.

—

M. Doaijen. In Ned. spell. **Dooyen, Doyen.** Verg. Doaije.

—

M. Doaike. In Ned. spell. **Dooike.** *Doyke*, *Doyka*, *Doik.* Verkl. van Doaije. Zie Doaije, Doaitse.
G. *Doykenga*, *Doykama.* — Doykinga Oost-Fr.

—

P. Doainjum, Doainwier. Zie bij den mansn. Dode.

—

M. Doaite. In Ned. spell. **Dooite.** *Doyte.* Verkl. van Doaije. Zie Doaije.
V Doaite. In Ned. spell. **Dooite.**
G. *Doytinga.*

—

M. Doaitse, Doaitsen. In Ned. spell. **Dooitse, Dooitsen, Doitse, Doitsen.**

In misspell. **Dooitze, Dooitzen, Doitze, Doitzen.** *Doytse, Doitzo, Doyttye, Doytge, Doytege, Doytze, Doythye, Doytje.* Verkl. van Doaije. Zie Doaije, Doaike. Verlatijnscht tot **Dothias.**

V. Doaitske. In Ned. spell. **Dooitske, Doitske.** In misspell. **Dooitsche.**

G. *Dooitsema, Doitsema, Doitsma, Doytsma.*

P. Doaitsewiel, Dooitsewiel (ook Dooitjewiel geschreven), meerke onder Tietjerk.

—

P. *Dobbe*, Fr. woord voor waterplas, of klein meertje, komt als plaatsn. voor, in: De Merjedobben, kleine meerkes, plassen, onder Tietjerk. De Dobbe, ook wel De Dobbepleats genoemd, sate onder Ternaard. De Ieldobben, Aaldobben of Aalplassen, krite onder Anjum. Idem, onder Suawoude. De Blauwe Dobbe, meerke in de heide onder Bakkeveen. De Hôflânsdobbe, meerke onder Hollum op 't Ameland. De Kriúsdobbe, Kruisdobbe, meerke onder Oudega in Small. De Dobbekamp, stuk land te Surhuizum.

—

M. **Dobbe, Dobbo,** *Dubbe.*

G. **Dobma.** — Dobbinga, Dobbenga, Gron., Oost-Fr. Dobbe, Dobben, Dobbens, Ned. Dobson, Eng.

—

M. *Dodde.* Verg. Dode, Dedde, Dotte.

V. *Dod.*

G. **Doddema,** *Doddama.* — Dodden, Ned. Dodson, Eng.

P. Doddington, in Kent, Eng.

—

M. **Dode,** *Dodo, Doda.* In verkl. *Dodico, Dodeke.* In patronymicalen vorm *Doding.* Verlatijnscht tot **Dodoneus.** Verg. Dodde, Doede.

G. **Dodinga,** in versleten vorm **Donia,** *Donye, Donie, Donnye, Donya, Donnya, Doenye, Doenie, Donja, Donje, Doenja, Donga, Doynie, Doynje, Doynja, Doynya, Doyningh, Doeynigen, Dothnia, Dothnya.* — Dodema, Dodena, Oost-Fr. Doden, Dooden, Doding, Ned. Doding, Eng.

P. Doainjum (nog meer verbasterd als Doaijum, schier als Dwaim uitgesproken, en door de Friesche stedelingen Donjum, Dunjum, Duinjum genoemd), *Dodeghum, Doedynghem, Dodynghum*, (voluit Dodinga-hem, Donia-hem), Dongjum, dorp in Franekeradeel. Doainjegea, schier Dwainjegea, ter plaatse zelve en in den omtrek (in den Jouster- en Lemster tongval) Dunegea genoemd; voluit Doniagea of Dodingagea, Doniaga, dorp in Doniawarstal. Doainjewarstal, (schier als Dwainjewa'stel uitgesproken) Doniawarstal of Doniawerstal, *Dodingawerstal*, grietenij in de Zevenwolden. Doainjebûrren, schier als Dwainjebûrren uitgesproken, maar door de Zuidhoeksch-Friesch sprekenden Donjebûrren, in de dagelijksche spreektaal, bij verbastering, veelal Dombûrren genoemd — ook wel Doainjehuzen, Donjehuzen, Doniahuzen geheeten, Doniaburen, Domburen, of Doniahuizen, geh. onder Ferwoude. Doainjewier, ook Doainwier, schier Dwainjewier, Dwainwier, ook Donjewier, en, in de dagelijksche spreektaal, bij verbastering, wel Domwier genoemd, Doniawier of Domwier, geh. onder Wons. Idem (in de spreektaal Domwier of ook Dongwier genoemd). geh. onder Warga. Doainjeterp, schier Dwainjeterp, maar ook wel Donjeterp genoemd, Doniaterp, geh. met terp, onder Wanswerd. Idem (in de dagelijksche spreektaal, ter plaatse zelve, meestal Dúnterp genoemd), geh. met terp, onder Spannum. Doainje- of Dwainjestate, Donia-state, onder Oosterbierum, Hallum, Wanswerd, Oosterend, Spannum, Winsum, Dantumawoude, Hidaard (met de Doniaterp), Wartena, Ooster-Nijkerk, Engwierum, Anjum, Nes in Dongeradeel, Burgwerd, Winaldum, Kimswerd, Makkum en Akmarijp. Dodinga-sate te Engwierum. — Donghorn, *Doengehorn, Dodingahorn*, geh. bij Groningen. Doodshorn, Dodeshorn, geh. bij Twixlum, Oost-Fr. Dodington, in Gloucestershire, Eng. Doetinchem, stad in Gelderland; zie Gallée, Nom. Geograph. Neerl. dl. III, bl. 338.

—

M. *Doe.* Verg. Doa, Doede, Doewe.

V. **Doe.** Verg. Doetsje, bij den mansn. Doede.

G. *Doenga;* verg. Donia, bij den mans-

naam Dode. *Doema;* verg. Douma, bij den mansn. Douwe.

—

M. **Doede, Doed,** *Doeda, Doedo.* In verkl. *Doedke.* Verlatijnscht tot **Doedenius, Doederus** en **Dodoneus.** Verg. Dode, Doe.

V. Doetsje (Duotsje, Duottsje, Duotke), eigenlijk Doedtsje, in Ned. spell. **Doetje, Doedetje, Doedtje, Doedje.** *Doetie, Doetke, Doedke, Doed, Doetsen, Dued, Deutjen.* In den Zwh., en vooral ook te Makkum en omtrek, ook Duttsje, in Ned. spell. **Duttje, Dutje.** Verlatijnscht tot **Dodonea.** In vleivorm Dute, Dút. Zie Lex. 767.

G. *Duda, Doedinga, Doenga,* **Doedema, Doedes, Doeden.** — Doedens, Gron.

P. Doedelân, stuk land onder Hardegarijp. Doedinga-state (ook voorkomende als Doenga- en als Donia-state, zie bij den mansn. Dode), te Winaldum. Doedmoers-hûs, te Leeuwarden. Doed-moijehuzen, Doedmoeiehuizen, buurt te Makkum. Doedslân (Doedes lân), oorspronkelijke naam van eene buurt te Grouw, die thans, bij verbastering, Dútslân, Duitschland, genoemd wordt. — Dudenbüttel, bij Himmelpforten, Stade, Hannover. Dudensen, dorp in Calenberg, Hannover.

—

M. *Doedke, Doetke, Doettye, Doedse.* Verkl. van Doede. Zie Doede, Doeke.

V. **Doedske, Doetske.**

—

M. *Doege.* Verg. Doeije, Dogen.

—

M. Doeije. In Ned. spell. **Doeye, Doeje.** Verg. Doege, Doaije, Duije.

V. Doeije. In Ned. spell. **Doeye, Doeje;** *Doei, Doey.*

G. *Doeyema, Doeyemma, Doeynga.* — Doeyen, Doejen, Oost-Friesland.

P. Doeijelân, stuk land onder Suameer.

—

M. *Doeike, Doeycke, Doeyka, Doeitye, Doeitye, Doeytyo, Doeytse, Doeytsen, Doeytthie.* Verkl. van Doeije. Zie Doeije.

V. **Doeikje.**

G. *Doeytiema* (Doeitsjema).

—

M. **Doeke, Duco,** *Doeko, Doecke, Doecka, Ducko, Doeken.* Waarschijnlijk een samengetrokken vorm van Doedeke, den verkl. van Doede (zie Doede), of anders verkl. van Doe (zie Doe). Verg. Doetse, Doke.

V. **Doekje.** Verlatijnscht tot **Duconia.**

G. *Doekama, Doekema,* **Doeksma, Doekes, Doekzen.** — Duksna, Oost.-Fr.

P. Doeke-Martens-hûs en Doeke-Martens-piip, Duco-Martena-huis, en Duco-Martena-pijp daarnevens, te Leeuwarden. Doekesleat, Doekesloot, waterlossing in de Wildlanden onder Grouw. Doeckema-state onder Leeuwarden. Doekema-sate te Peins. Idem, te Foudgum.

—

M. **Doekele, Doekle, Doekel,** *Doekla, Doeckle, Duwkle.* Verkl. van Doeke. Zie Doeke.

V. Doekeltsje. In Ned. spell. **Doekeltje,** *Duwckeltye.*

G. **Doekles.**

—

M. **Doen, Doene.**

G. *Doenga, Doenghe.* Zie Donia, bij den mansn. Dode.

P. Doenga-state onder Burum.

—

V. **Doerje.** Verg. Doortsje, bij den mansn. Dore.

—

M. *Doete.* In verkl. *Doetke.* Zie Doetse. Verg. Doede.

V. Doettsje of Doetsje. In Ned. spell. **Doetje.** *Doetke.* Zie bij den mansn. Doede; en Lex. 767.

G. **Doetinga, Doetjes.** — Doets, Noord-Holland.

—

M. **Doetse.** Verkl. van Doete of van Doe; zie deze namen. Verg. Doedse, Doedke.

V. **Doetske.** Verg. Doedske, bij den mansn. Doedse, Doedke.

G. **Doetsma.**

—

M. **Doewe.** Zie Douwe. Deze naam is inderdaad oorspronkelijk eenzelvig met Douwe. Hij vertegenwoordigt de oude uitspraak der Woudlieden in Oostergoo, en in de Zevenwolden. De naamsvorm Doewe komt thans nog voor in Achtkarspelen en in Stellingwerf; buitendien in Groningerland, Drente en in de Ysselgoo (noordelijk Overijssel). **Men**

vergelijke de plaatsnamen de Joure in Haskerland, en de Joere bij Oostermeer; het persoonlijke voornaamwoord *dou* in Westergoo, met *dû* (*doe*) in de Wouden, enz.

G. **Doewes, Doewen, Doeven.**

P. Doesum, dorp in Groningerland.

—

M. *Dogen.* Verg. Doege.

—

M. **Doije, Doye, Doyen, Doitse, Doitsen, Doitze, Doitzen.** V. **Doike, Doitsen, Doitske.** G. **Doyma, Dojes.** Zie Doaije, Doaijen, Doaitse, Doaitsen, Doaike, Doaitsje, Doaitske.

—

M. **Doke, Doko, Doco,** *Doocke, Dooke.* Waarschijnlijk samengetrokken vorm van Dodeke, verkl. van Dode. Verg. Doeke, Dokke.

G. **Dokema, Dookes.** — Dookes, Oost-Fr. Docing, bij de Angel-Sassen.

—

M. *Dokke, Docke, Dokka, Docko, Docco.* Vermoedelijk samengetrokken vorm van Doddeke, verkl. van Dodde. Verg. Doke, Dekke.

G. *Dockama.* **Dokkuma,** rechtstreeks afgeleid van den plaatsn. Dokkum. — Dockes, Oost-Friesland.

P. Dokkum, *Dockum, Dockamaburgh, Doccunga, Doccinga, Dockynchirica* (= Dokkinga-tsjerke), stad in Oostergoo. Met It Dokkumer-Djip (zie bij Djip); De Dokkumer-Ie) (zie bij Ie); De Dokkumer-Klaei, Dokkumerklei, de kleistreken benoorden Dokkum, de beide Dongeradeelen omvattende; De Dokkumer-Mar, Dokkumermeer, meerke bij Dokkum, onder Rinsumageest; De Dokkumer-Wâlden, Dokkumerwouden, krite in Dantumadeel, het noordoostelijk deel daarvan uitmakende, en de dorpen Akkerwoude, Murmerwoude, Dantumawoude, Wouterswoude en Driezum omvattende.

—

P. Dola-Goutum, *Doelegoutum*, dorp in Leeuwarderadeel. Deze volle naam is weinig in gebruik, en komt slechts voor, hoofdzakelijk bij oude schrijvers, om dit dorp te onderscheiden van Scharnegoutum in Wymbritseradeel, dat, even als Dola-Goutum, in het dagelijksche leven slechts als Goutum, zonder bijvoegsel, bekend is. *Dolacamp*, stuk land te Jutrijp, in 1511.

—

G. **Dolfsma.** Verg. den mansn. Adolf.

—

P. De Dolle, krite onder Oostermeer, aan het Caspar-Robles-diep. De Trije Dollen, Drie Dollen, meertje onder Westergeest. De Dollegrêft, Dollegracht, oud vaarwater, thans droog, onder Langweer. De Dollen of Dalen, krite onder Suawoude. De Brédol, stuk land onder Tietjerk. Dolhuzen, Dolhuizen, ook enkel De Dollen genoemd, geh. onder Oude-Mirdum.

G. **Dolstra.**

—

M. *Dole.* Verg. den mansn. Dolle, en de plaatsnamen Dola-Goutum en Dolacamp.

G. Dolen, Oost-Friesland.

—

M. *Dolle.* In verkl. *Dolke.*

G. **Dolsma, Dolkema.**

—

P. Dolsterhuzen; zie Delfstrahuzen.

—

G. **Dolstra.** Zie bij den plaatsn. Dolle.

—

P. De Dolte, onderscheiden in De Djippe-, De Droege- en Haijema-Dolte, vaarwaters onder Workum. De Dolte of Alde-Dolte, vaarwater onder Uitwellingerga. De Dolte (met De Doltewâl), vaarwater onder Broek. De Dolten, krite onder Haskerdijken, met De Doltesleat, Doltesloot, aldaar. Zie den plaatsn. De Dolle.

—

P. Dombûrren. Zie Donia-bûrren, bij den mansn. Dode.

—

M. *Dome, Doom.* Verg. Domme.

G. *Doma.*

P. Doma-sate onder Anjum.

—

M. *Domme.* Verg. Dome.

G. **Domna.**

P. Domna-sate te Weidum.

—

P. De Domp, sate onder Sneek.

G. *Dompsma.*

—

P. Domwier. Zie Donia-wier, bij den mansn. Dode.

—

M. *Done.* Verg. Donne.

G. *Doninga*, **Donama, Donema.**

G. **Donga**. Zie bij den mansn. Donne.

—

P. Dongeradeel of -diel (East- en West-), in de spreektaal Dongerdeel. *Dungherdele*, Oost- en West-Dongeradeel, gezamenlijk De Dongerdelen, twee grietenijen in Oostergoo.

—

P. Dongjum. Zie Doainjum, bij den mansn. Dode.

G. **Dongjuma**.

—

G. **Dongstra**.

—

G. **Donia**. Zie bij den mansn. Dode.

—

M. **Donke, Donco, Donko,** *Doncke*. Verkl. van Donne. Zie Donne.

—

P. Donkerbroek, dorp in Oost-Stellingwerf.

—

M. *Donne, Don*. Verg. Done.

V. Dontsje. In Ned. spell. **Dontje**.

G. **Donga**. Vermoedelijk een samengetrokken vorm van Donninga. Verg. Donja, Doenga, bij den mansn. Dode. **Dons**.

P. Donningen, dorp bij Clerf in Luxemburg. Donstorf, dorp bij Diepholz in Hannover.

—

M. **Dooije, Dooye, Dooijen, Dooike, Dooite, Dooitse, Dooitsen, Dooitze, Dooitzen.** V. **Dooike, Dooitje, Dooitsen, Dooitzen, Dooite, Dooitske.** G. **Dooyema, Dooyes.** P. Dooyum, Dooitsewiel. Zie Doaije, Doaijen, Doaike, Doaite, Doaitse, Doaitsen, Doaitsje, Doaitske, Doaijum, Doaitsewiel.

—

M. *Dore*.

V. **Dora**; Doortsje, in Ned. spell. **Doortje**, quasi verfraaid tot **Doorthia.** *Doorke*. Heden ten dage komen de vrouwennamen Dora en Doortje in den regel voor als verkortingen van de Kerkelijke namen Dorothea en Theodora.

G. **Doringa, Dorama.**

P. Dorum, vlek in 't Land Wursten, Worthsaten, eene Oud-Friesche gouw aan den mond van de Weser, Hannover.

—

V. Dorentsje. In Ned. spell. **Dorentje**. Verg. den mansn. Dore.

—

M. *Dorke, Dorcke*. Verkl. van Dorre. Zie Dorre.

G. **Dorkema.**

P. Dorkwert, Dorquert, dorp in Groningerland. Dorking, stad in Engeland.

—

G. **Dorpema.**

—

M. *Dorre*. Verg. Dore.

V. *Dorke*.

G. *Dornya* (Dorringa), **Dorsma.** — Dorrie (Dorringa), bij de Weser-Friesen. Dorre, Dorren, Ned.

—

M. *Dort*.

V. *Dorte*.

G. *Dortsma*.

—

M. *Dote, Dotha, Dota, Dootte*. In verkl. *Dootke*. Verlatijnscht tot **Dothias**. Verg. Dode, Date.

G. **Dotinga, Dotenga,** *Doetingha*. — Doting, Ned.

P. Great Dotinga-state (in de wandeling It Readhûs, Roodhuis genoemd), te Dronrijp; komt in oude oorkonden ook als *Dodinga-staten* voor. Lyts Dotinga-state onder Marsum. Dotinga-state, onder Roordahuizum.

—

M. **Dotte**, *Dotto, Dotta*. In verkl. Dottsje; in Ned. spell. **Dottje, Dotje**, *Dotthya, Dottia*. Verg. Dote.

V. Dottsje; in Ned. spell. **Dottje, Dotje.**

G. **Dottinga**, *Dottingha, Dottyngha*.

P. Dottinghe, Dottynghe, Dottinge, verwaalscht tot Dottignies, dorp in West-Vlaanderen.

—

M. **Doude.** Misspelling. Zie Doede.

—

M. **Douke**, *Dowcken, Douk, Doukele, Doukle*. Verkl. van Douwe. Zie Douwe. Verg. Doeke, Doekele.

V. **Doukje, Doukjen, Douwkje.** Verg. Doekje.

—

M. **Douwe**, *Doue, Douw, Dowo, Douuo, Douvo, Douve, Dowe, Dow, Dowa, Douwa*,

Douwo, *Douua*, *Duwa*, *Duwe*, *Duw*. Zie Doewe, Dauwe, Duif.

V. **Doutsen**, **Douwtsen**, *Dowtsen*, *Dowtzen*, (in misspell. **Doutzen**, **Douwtzen**); Doutsje, in Ned. spell. **Doutje**, **Douwtje**, **Douwetje**, **Doudtje**; **Douwkje**, **Doutsjen** **Douwske**. Te Hindeloopen ook **Douwe**. In den Zwh. *Douw*.

G. **Douwinga**, **Douwenga**, *Dowingha*, **Douna**, *Douwena*, *Douwama*, *Douwema*, *Dowama*, *Dowema*, *Dowma*, **Douwma**, **Douma**, **Douwsma**, **Dousma**, **Douwes**, **Douwens**, **Douwen**; *Verdouwema* (zie bij de F.) — Douwena, Oost-Fr. Douw, Ned. Dowson, Eng.

P. Douwedykje, weg onder Jelsum. Douwemar, drooggelegd meerke onder Hieslum. Douwepoel, meerke onder Oppenhuizen. Douwesleat (ook Ebelssleat genoemd), vaarwater onder Oppenhuizen. Douwe-Tsjeards-rak, vaarwater onder Nes in Utingeradeel. Douwewyk, veenvaart onder Jubbega. Douwe-Sytseswyk, veenvaart onder Langezwaag. Douwema-state te Kimswerd, te Kornwerd, te Wartena. Douwama-heerd te Kollumerzwaag. Douma-state te Langweer, te Siksbierum, te Poppingawier (ook genoemd Albada-state), te Britsum, onder Grouw, onder Akkrum (nabij Irnsum), te Friens, te Oldeboorn, te Morra, te Hallum (dit is Gerbada-state), te Garijp, te Weidum, en elders. — Douwehoofd, steenen dam in de Hunse, bij Ruigezand, Gron. Douwen, buurt bij Leens, Gron. Dowens of Dowinge, verdronken dorp in de Jade, Weser-Friesland, Oldenb.

—

G. **Douwstra**.

—

M. **Douwtsen**. Verkl. van Douwe. Zie Douwe, Douke.

—

M. *Dower*.
G. Dauersna, Oost-Friesland.

—

G. **Draadsma**.

—

G. **Draagsma**.

—

G. **Draaisma, Draaysma**. Zie Draisma.

—

G. **Draaistra**. Zie bij den plaatsn. Draei.

—

P. Drachten, ook nog wel Dragten geschreven (oudtijds, en nog in de vorige eeuw, gemeenlijk *De Dragten* genoemd), vlek in Smallingerland, samengesteld uit de twee voormalige dorpen De Noarder- en De Suder-Drachten. De Drachster-Kompanije, Drachtster-Compagnie, geh. onder Drachten. De Dracht, buurt te Heerenveen. — De Drachtweg, te Schellinkhout in West-Fr. (noordelijk Nrd.-Holl.) Drechterland, eene gouw van West-Friesland, zich uitstrekkende tusschen Medemblik, Enkhuizen en Hoorn. De Drocht, geh. bij Zuidwolde, Drente.

G. **Dragstra**.

—

G. **Drachtsma, Dragtsma**. Verg Dwingersma, bij den plaatsn. Dwinger.

—

P. De Wide Draei, Wijde Draai, lang gestrekt meerke, of breede stroom, onder Ylst. Draeistra-huzen of Draeisterhuzen, Draaisterhuizen, geh. aan de Wijde Draai, nabij Ylst (onder Heeg).

G. **Draaistra**.

—

G. **Dragstra**. Zie bij den plaatsn. Drachten.

—

G. **Draisma, Draysma**. Zie Draaisma.

—

P. De Dreit (ook wel Drait genoemd en geschreven, en oudtijds ook *Dragt*), oude waterlossing in Smallingerland. De Alde Drait, Oude Drait, waterschap aldaar.

—

G. *Drentsma*.

—

M. **Drewes, Dreewes, Drewis, Dreewis, Dreves, Drevis, Dreefs, Dreuwes, Dreuw**, *Drews*, *Drœuwis*. Verbastering van den Bijbelschen naam Andreas. Zie Andries, Dries, Drieuwes.

V. **Dreweske**, **Drewiske**, **Dreewesje, Drewisje, Dreveske**. Zie Drieuweske, Drieske, Andrieske.

G. Drewesen, Drews, Oost-Friesland. Drevsen, Noord-Friesland.

P. Drewsheerd, sate bij Finsterwolde, Gron.

—

M. *Drycke*.

—

G. **Drielsma.** — Drilsma, Gron. De geslachtsn. Drielsma, eigen aan eene Joodsche maagschap in Friesland, zoude, volgens overlevering, aan den plaatsn. Drylts (Ylst), waar de stamvader van dit geslacht woonde, ontleend zijn. De Groningsche vorm Drilsma, eveneens aan eene Joodsche maagschap eigen, geldt, bij de leden dezer geslachten, als eene verbastering van den oorspronkelijken, Frieschen vorm. Verg. Dwingersma.

—

M. **Dries**, **Driese**, **Driest.** Verbastering van den Bijbelschen naam Andreas. Zie Andries, Drieuwes, Drewes, enz.

V. **Dries, Drieske**. Zie Andrieske.

—

M. **Drieuwes**, **Drieuwe**, **Drives**, **Driwes**, **Drieves**. Verbastering van den Bijbelschen naam Andreas. Zie Andries, Dries, Drewes.

V. **Drieuweske**. Zie Andrieske, Dreweske.

G. Driewenga, Oost-Friesland.

—

P. Driezum, *Dresum*, dorp in Dantumadeel; met de geh. Driezumerterp en Driezumersyl, en met De Driezumermar, meerke aldaar.

—

P. Drylts (ook Dryls), (aldus ter plaatse zelve en in den omtrek, vooral bij oudere lieden — anders zegt men veelal Drylst), eigenlijk Der Ylts, Ylst, IJlst, stadje in Westergoo. Zie Ylts.

—

P. De Dringelstriette, straat te Akkrum.

—

P. Drinkútsma-sate, onder Goutum. — Aangaande de drie, bij elkanderen gelegene huizen Putsma, Skinkynsma en Drinkútsma, zie men De Haan Hettema. Oud en Nieuw-Friesland, bl. 20, en Waling Dykstra, Uit Frieslands volksleven, bl. 77.

—

M. *Dryoes.* Zie Druess, Dries, Andries.

G. *Drioesma.*

—

M. *Driwer.*

—

P. De Droefstreek (eigenlijk in het Ned. Druifstreek, van het Oud-Fr- woord *druf* (droef), thans *drúf* (druif); een druiventros staat nog op eenen gevelsteen in den zijgevel van het hoekhuis Keizersgracht en Droefstreek), buurt (thans straat, vroeger, tot 1894, binnengracht) te Leeuwarden. Verg. Droevendal.

—

P. Droegeham (in de wandeling kortaf De Ham), Drogeham, dorp in Achtkarspelen. De Droege-Lieu, Droge-Leeuw, sate te Ternaard.

—

P. Droevendal (eigenlijk in het Ned. Druivendal — zie Droefstreek), straat te Leeuwarden. Idem, voormalig huis onder Hantumhuizen.

—

P. Dronryp, *Droenryp*, *Droonryp* (oorspronkelijk misschien De Roun Ryp, De Ron' Ryp, De Rûnde- of Ronde-Ryp; in de wandeling enkel De Ryp genoemd), Dronrijp, dorp in Menaldumadeel. Zie Ryp, en verg. Tronde.

—

G. *Droogsma.*

—

M. *Droon.*

—

M. *Drouwe.* Zie Druw.

—

M. *Druess.* Zie Dryoes, Dries en Andruys (bij Andries).

—

M. *Druw*, *Dru;* in verkl. *Druke.* Zie Drouwe.

—

M. *Dzyort.* Verg. Djort, Djoerd, Djuwert.

—

M. *Dubbe.* Zie Dobbe.

—

M. **Dnbbel, Dubbele.** Verkl. van Dubbe. Zie Dubbe. Verg. Dubbeld.

G. **Dubblinga**, **Dublinga.** — Dubling, Ned.

P. Dubbelink, havesate bij Delden in Twente.

—

M. **Dubbeld, Dubbelt.** Verbastering van Dietbald, Thiadbald. Zie Dibbald.

G. **Dubbeld.**

—

P. Ducatons (De Trije), (ten platsten gezegd: Dikketons), Drie Ducatons, huis onder Leeuwarden, aan het binnenpad naar Jelsum. Aan dit huis is eene sage verbon-

den; zie Waling Dykstra, Uit Frieslands volksleven, bl. 135.

—

M. **Duco**, *Ducko*, *Duke.* In Noord-Friesland Dücke. Zie Doeke.

V. **Duconia**, quasi-verfraaiing van Doekje. Zie bij den mansn. Doeke.

P. Duco-Martena-hûs en Duco-Martena-piip, te Leeuwarden. Zie bij den mansn. Doeke.

—

M. *Dudde.* Verg. Duedde.

V. Dudtsje. In Ned. spell. **Dudje, Dudtje.** *Dudk.* Verg. Duttsje, bij den mansn. Doede.

—

M. *Due.* Zie Duwe, Douwe. Verg. Dujje.

G. *Duma.* Zie Douma, bij den mansn. Douwe.

—

M. *Duedde.* Verg. Dudde.

G. *Duden.*

—

V. **Dufke.** Misspelling van Dúfke. Zie dien naam, bij den mansn. Duyf.

—

M. Dujje. In Ned. spell. **Duye**. In verkl. *Duike*, *Duicke*, *Duycke*, *Duik*, *Duyck.* Is ook in gebruik als vleivorm van Dirk of Durk. Verg. Due, Duco, Doajje.

V. **Duike, Dui.** Is ook in gebruik als vleivorm van Dirkje of Durkje.

G. Duyckinck, Duing, Ned.

—

M. *Duyf*, *Duyff.* Zie Douwe, Doewe. — *Duif* vertegenwoordigt den bijzonder-Hollandschen, *Douwe* den bijzonder-Frieschen vorm van dezen, oorspronkelijk eenzelvigen naam. De naamsvorm *Duyf*, *Duyff* komt dan ook, in oude geschriften, slechts hoogst zeldzaam bij de Friezen voor (daarentegen zeer algemeen bij de Oud-Hollanders), terwijl *Douwe* onder de Friezen nog heden zeer algemeen is.

V. Dúfje, Dúfke, in Ned. spell. **Duifje, Duifke; Duif, Dufke, Duuwke, Duwke,** *Duyff*, *Duyfcke*, *Duufke*, *Duyfcken.* Zie Douwtsen, Douwke, bij den mansn. Douwe. Verg. Dieuwke.

G. **Duif.** — Duyves, Duivis, Duyfs, Duyvensz., Duyfjes, Duifjes, Ned.

P. Duivendrecht, dorp in Amstelland, Noord-Holl. Duivendijke, buurt op het eiland Schouwen. Duivenee, verdronken dorp op 't eiland Zuid-Beveland. Duvenstedt, dorp bij Hamburg. Duveneck, dorp bij Hoya, Hannover.

—

G. **Duimstra.**

—

G. **Duinema.** Zie bij den mansn. Dune.

—

G. **Duinstra.** Zie bij den plaatsn. Dún.

—

M. *Duiterd*, *Duyterd*, *Duytert*, *Duterd.* Verg. Duurd.

—

G. **Duizendstra.**

—

M. *Duke*, **Duco**, *Ducke*, *Dukke*, *Duckle*, *Duwkle.* Zie Duco, Doeke, Doekele.

V. **Duke, Dukke.** Dukke komt ook voor als vleivorm van Dirkje of Durkje. Verg. Duike, bij den mansn. Dujje.

—

M. *Duker.*

—

V. **Dula, Dule.**

—

P. De Dulf, krite onder Terwispel. Zie den plaatsn. Delf.

—

M. (Dune). Verg. Doen. In Fransch-Vlaanderen komt, of kwam althans oudtijds, deze naam voor in den verkleinvorm, als Dunke. Zie „Friesche Namen in Frankrijk", in De Navorscher, jaargang XX, bl. 257.

G. *Dunia* (Duninga), **Duinema, Dunen.** — Dunema, Oost-Fr. Duns, Gron.

P. Dunia-finne (of Dúnje-finne), stuk land onder Akkerwoude. — Dunum, dorp in Oost-Fr. Dunwarden, geh. bij Berne in Stedingerland, Weser-Fr., Oldenb. Dunninge, hoeve in De Wijk, bij Meppel, Drente.

—

P. *Dún*, het Fr. woord voor duin, komt als plaatsnaam voor in Richje-mojje-dún, Richtjemoeisduin, op 't Ameland. Verder De Oerder- of Pinke-Dunen, De Koai-Dunen, De Bûrrenster-Dunen, De Nesmer-Dunen, enz. op 't Ameland. De Kobbe-Dunen op Schiermonnikoog, enz. De Appelsgeaster Dunen, zandheuvels op het heideveld onder Appelsga.

G. **Duinstra.**

—

P. Dunegea, ook wel Dúnjegea genoemd; zie Doniagea, bij den mansn. Dode.

—

G. **Dunstra.** Verg. Duinstra; bij den plaatsn. Dún.

—

P. Dúnterp; zie Doniaterp, bij den mansn. Dode. Dúnterpen, Duinterpen, sate onder Jutrijp.

—

V. Duotke, Duottsje. Bijzondere Fr. spell. van den naam Doetje, Doedke. Zie Lex. 767.

—

M. *Dure, Duyerre.* Verg. Dore, Durre.

—

M. *Durel, Dureld.*

—

M. **Durk,** *Durck.* In vleivorm **Duije, Duye,** Dukke. Verbastering van Dirk, Diederik, Thiadrik. Zie Dirk, Derk, Duije.

V. **Durkje,** *Durckjen.* In vleivorm **Dukke** en **Duije, Duye.** Zie Dirkje, Dukke, Duije.

G. **Durkema, Durksz, Durks.**

P. Durkelân, stuk land onder Surhuisterveen. Durk-Eabeles-wyk, veenvaart onder Langezwaag. Durk-Sijes-tiltsje, brug onder Minnertsga. Durkjebûrren, Dirkjeburen, buurt onder Minnertsga.

—

G. **Durkstra.** Oneigenlijke naamsvorm. Zie Leffertstra.

—

M. *Durre.* Verg. Dure, Dorre.

—

M. *Duse, Duys, Duis.*

G. Duyssen, Noord-Friesland.

—

G. **Dusselsma.**

—

V. **Dute.** Vleivorm van Doetsje. Zie dien naam, bij den mansn. Doede.

—

V. Duttsje. In Ned. spell. **Duttje, Dutje.** Andere uitspraak van Doetsje. Komt meest in den Zwh., en vooral ook te Makkum voor. Zie Doetsje, bij de mansnamen Doede en Doete. Verg. Dute.

—

M. **Duurd, Duurt,** *Duird, Duert, Duyert, Durd.* In Fr. spell. Dúrd. In verkl. *Duurtke, Duurke, Duercke.* Verg. Djoerd, Djurre, Dievert.

V. Dúrdtsje. In Ned. spell. **Duurdtje, Duurtje.**

G. **Duursma,** *Duyrsma.* — Duursema, Duurts, Duurkens, Gron. Dürten, Oost-Fr. Dührsen, Holstein. Düringshoff, Duitschl.

P. Dúrswâlde of Duerswâld, *Diurswold, Diverswolde,* Duurswolde of Duûrswoude, dorp in Opsterland. Zie bij den mansn. Dyewert. Heeg- en Leeg-Dúrswâld, Hoog- en Laag- Duurswolde, twee geh. onder Oosterwolde en Makkinga, in Oost-Stellingwerf. — Duurswolde, het zuidelijke deel der gouw Fivelgoo, in Gron. Duurkenakker, geh. bij Muntendam, Gron.

—

M. *Duwe, Duwa, Duwo, Duw.* Zie Douwe, Doewe, Due, Duif. In verkl. *Duwke, Duekle, Duwkele.*

V. **Duuwke, Duwke.** Zie Douwke, Douwtsen, Duifje. Verg. Dieuwke.

—

M. *Duwer.* Verg. Dyewert.

—

P. Dwarsfeart (De Noarder- en De Suder-), Noorder- en Zuider Dwarsvaart, twee vaarten, met buurten, onder Drachten. It Dwershûs, Dwarshuis, (in de wandeling veelal enkel Dwers genoemd), sate onder Metslawier. It Dwarshús, huis op Donia- of Domwier, onder Warga. De Dwersmear, Dwarsmeer, vaarwater onder Raard in Dongeradeel. It Dwers-Noard, Dwarsnoord, buurt te Workum. De Dwersrijd, strôomke in Kollumerland. Dwers-ynne-Wei, Dwars-in-den-Weg, bank in het Friesche-Gat, tusschen Ameland en Schiermonnikoog. De Dwarswyk, Dwarswijk, veenvaart onder Surhuisterveen.

—

P. *Dwinger,* Fr. woord voor bastion, bij vestingen en stadswallen of bolwerken, komt voor in De Wabbe-Wisses-Dwinger (in de dagelijksche spreektaal der Leeuwarders verbasterd tot Wisjesdwinger), buurt te Leeuwarden, ter plaatse van een voormalig bastion in het bolwerk. Verder: De Aldehouster-Dwinger, Oldehoofster-Dwinger; De Frouenpoarte-Dwinger, Vrouwenpoorts-Dwinger, enz. mede aldaar. De Dwinger (eigenlijk Alcoma-state) te Hallum.

G. **Dwingersma.** Deze geslachtsnaam, in oneigenlijken vorm, is eigen aan eene Jood-

sche maagschap in Friesland, en, volgens overlevering, ontleend aan den naam van den Wabbe-Wisses-Dwinger te Leeuwarden, waar de voorvader van dit geslacht, die in 1811 dezen naam aannam, woonde. Evenals Dragtsma, en eenige andere soortgelijke namen met *sma*, in plaats van *stra*, achter eenen plaatsnaam, strijdt ook Dwingersma tegen den aard der Friesche taal. Zie De Vrije Fries, dl. XIII, bl. 340.

—

M. *Dzyort.* Verg. Djort, Djuwert, Djoerd.

E.

Ea. De namen, met den Fr. tweeklank ea (ook wel æ geschreven) beginnende, of waarin die klank voorkomt, worden heden ten dage, bij on- en misverstand, en door den invloed van de Nederlandsche taal, die dezen tweeklank niet heeft, ten onrechte wel met ae geschreven; b. v. Aebe, Aegum, Paesens — schrijfwijzen die geene andere uitspraak voorstellen dan Abe, Agum, Pasens, en die dus verkeerd zijn. Zie bl. 5, Æ.

—

M. **Eabe, Æbe,** *Eabbe, Æbbe.* In misspelling Aebe. Verg. Abe, Ebe.

V. **Eabke, Æbke,** *Eabk, Eabck, Æbck.* In den Zoh. ook **Eabigjen** en **Æbigjen,** tweeslachtige naamsvormen, die door den Sassischen invloed uit het naburige Drente zijn ontstaan. In misspell. Aebke, Aebigjen.

G. **Eabinga, Æbinga, Eabbenga,** *Æbbingha, Eabama, Æbbama, Eabema.* — Æbing, bij de Angel-Sassen.

P. Eabinga- of Æbinga-state (ook wel verkeerdelijk Aebinga- en zelfs Abinga-state genoemd en geschreven), te Hijum, te Blija en te Ee.

—

M. **Eabele, Eable, Æbele, Æble.** In misspelling Aebele, Aeble. Verkl. van Eabe. Zie Eabe. Verg. Abele, Ebele.

V. **Eabel, Æbel.** Eabeltsje, in Ned. spell. **Eabeltje, Æbeltje.** *Eabelke, Eabele, Eable.* In misspell. Aebel, Aebeltje.

G. Æbling, bij de Angel-Sassen.

P. Eabele-omme-finne, Eabele-oomsfenne, stuk land onder Kollumerzwaag.

—

P. *Each*, het Fr. woord voor oog, komt voor als naam, waarmede sommige Fr. eilanden worden aangeduid; b. v. Skiermûntseach, Schiermonnikoog. It Warkumer-Each, naam van een eiland bezuiden Workum gelegen, dat in 1623 door bedijking aan den vasten wal gehecht is, en sedert, als polder, It Warkumer-Nijlân heet. — Rottumeroog, eiland, Gron. Spiekeroog, Langeroog, eilanden, Oost-Fr. Wangeroog, eiland, Weser-Fr., Oldenb. Süderoog, Norderoog, eilanden, Noord-Fr. — Verder nog Allertseach; zie bij den mansn. Allert. It Eachfliet, Oogvliet, meerke onder Wanswerd; in 1848 drooggelegd.

—

P. De Eaddollen, in 1543 *Eeddale,* Eeddollen, krite onder Westergeest.

—

M. **Eade, Æde, Ædo,** *Eadde.* Verg. Ade, Ede,

V. *Eade, Eadke.*

G. *Eadinga, Eadingha, Ædingha.*

—

V. Eadeltsje. In Ned. spell. **Eadeltje.** Vergelijk den mansn. Adel.

—

M. **Eadje,** *Eadye.* Verkl. van Eade. Zie Eade, Eadse.

—

M. **Eadse, Ædse, Eadze, Ædze.** In misspelling Aedse, Aedze. Verkl. van Eade. Zie Eade, Eadje.

V. **Eadske, Ædske.** In misspelling Aedske, Eadsche, Aedsche. Verg. Eatske, bij den mansn. Eatse.

—

M. *Eadsert, Ædsert, Aedsert.* Zie Edsert.

—

M. **Eadsge.** In misspelling Aedsge, **Eedsge.** Verg. Easge, Edsge.

—

M. **Eadsger.** Verg. Edsger.

—

P. De Eage of Æge (verkeerdelijk ook Aege geschreven), bocht van de Wijde- of Peanster-Ee, bij Grouw. De Eagehoarne, Eagehorn of Eagehoek (ook als Aegehorn, Aegehoek misspeld), vooruitspringende landpunt, die de Eage bepaalt. Verg. Ich.

—

M. *Eage*, *Æge*, **Eago**, **Ægo**. Verg. Age, Ege. In misspelling Aege. Verlatijnscht tot **Ægeus**.

G. *Eagema*, *Eagama*, *Æghama*, *Ægema*.

P. Eagum, Ægum, *Aeghum*, dorp in Idaarderadeel. Met het Eagumer-djip, vaarwater aldaar. In misspelling Aegum.

—

M. **Eagele**, **Ægele**, **Eagle**, **Ægle**. In misspelling Aegele, Aegle. Verkl. van Eage. Zie Eage.

V. Eageltsje. In Ned. spell. **Eageltje**, **Ægeltje**. In misspelling Aegeltje.

—

M. **Eake**, **Æke**. In misspelling Aeke. Verg. Ake, Eke.

V. **Eakje**, **Ækje**, **Eak**, **Æk**, **Æsek**, *Eack*, *Æck*.

G. **Eakinga**, **Eakma**, **Ækma**, **Æckma**, *Eaksma*, *Aeksma*, *Eackama*.

P. Eakmaryp, Ækmaryp (in de hedendaagsche spreektaal meestal als Eagemeryp uitgesproken, en in de hedendaagsche Nederlandsche schrijftaal meestal Akmarijp geschreven — bij misspell. Aekmaryp), dorp in Utingeradeel. Eakinga, Ækinga (in misspell. Aekinga, Akinga, Aekinge), ook Eakinge, geh. onder Appelsga. Eackama-sate te Winsum.

—

M. **Eale**, **Æle**, **Ælo**. In misspelling Aele. Eal = Alef = Adlef = Odolf; zie Halbertsma, Naoogst, dl. I, bl. 226. Verg. Ale, Ele, Adel, Edel.

G. Æling, bij de Angel-Sassen. Ealing, Engeland.

P. Ealahuzeu of Ealehuzen, Elahuizen, dorp in Hemelumer-Oldefert en Noordwolde.

—

M. **Ealert**. Verg. Allert, Eilert.

—

M. **Ealf**. Verg. Aelf, Alef.

—

M. **Ealje**. Verkl. van Eale. Zie Eale, Ealtsje, Ealke, Ealse.

—

M. **Ealke**, **Ealco**. In misspelling Aelco. Verkl. van Eale. Zie Eale, Ealje, Ealtsje, Ealse.

—

M. *Ealker*. Zie Aelker.

—

M. **Ealse**, **Ælse**, **Ealso**, **Ælso**. In misspell. **Ealze**, Aelse, Aelze. Verkl. van Eale. Zie Eale, Ealtsje, Ealtse, enz. Verg. Aelse, Else.

G. *Ealsma*, **Ealzes**.

P. Ealsum, *Aelsum*, *Aelsom*, *Aelsen*, Aalsum (in misspell. Aalzum), dorp in Oost-Dongeradeel. Kleaster-Ealsum, *Aylsem*, Klooster-Aalsum (ter plaatse en in den omtrek enkel It Kleaster genoemd), voormalig klooster, thans geh. onder Akkrum.

—

M. **Ealtse**, **Æltse**; in misspelling **Ealtze**, **Æltze**, Aeltse, Aeltze. Verkl. van Eale. Zie Eale, Ealse, Ealke, enz.

—

M. Ealtsje. In Ned. spell. **Ealtje**, **Æltje**. Verkl. van Eale. Zie Eale, Ealke, Ealse, enz. Verg. Aeltsje.

—

M. **Eame**, **Æme**. In verkl. **Eamke**, *Eamcke*, *Æmke*, *Æœmcke*. In misspelling Aeme, Aemke. Verg. Ame, Eme.

G. *Eaminga*, *Æminga*, *Eamkama*, *Æmkama*, *Eamkema*. — Eames, Eng.

P. Eambûrren (in de hedendaagsche volksspreektaal veelal Iembûrren), Æmbûrren, Æmburen, Aemburen, geh. onder Parrega. Eaminga-state (ook Æminga-, *Aeminga-*, *Eminga*-state) onder Finkum. Idem, onder Wons. Idem, onder Parrega.

—

M. *Eamse*. Verkl. van Eame. Zie Eame. Verg. Amse, Emse.

—

P. Eangeloane, te Rinsumageest. Zie den plaatsn. Loane.

—

P. Eangterp of Ængterp (ook wel verkeerdelijk Aengterp, en zelfs Angterp en Ankterp geschreven), geh. onder Parrega.

—

P. Eangwert. Zie Engwert en Ingwert.

—

P. Eangwier. Andere spelling van Engwier of Abbingawier. Zie dien naam, bij den mansn. Abbe.

—

P. Eangwierum. Andere spelling van Engwierum of Ingwierum. Zie die namen.

—

P. Eangwirden of Ængwirden, ook wel Eangwird of Ængwird (in de dagelijksche volksspreektaal Eanjewird, Enjewird en Anjewird en zelfs Anjewier — wird = *wud* gesproken), Engwirden, Eangwirden of Ængwirden, verkeerdelijk ook Aengwirden geschreven, grietenij in de Zevenwolden; ook wel De Lytse Grietenij genoemd.

—

P. Eanjum of Enjum, andere uitspraak (meest eigen aan Oost-Dongeradeel) van Anjum. Zie dien naam, bij den mansn. Ane.

—

P. It Earbyt of De Earbiters, Oorbijt, geh. met tichelwerk, onder Dronrijp.

—

V. *Eapke.* Zie Eabke. Verg. den mansn. Aepke.

—

M. Earde, Eard. In Ned. spell. **Eerde, Eerd,** *Eardt.* Verg. Eart, Aerd, Aert.
V. Eardtsje, Earde, Eardke. In Ned. spell. **Eerdtje, Eerdje, Eerdke, Eerde.**

—

M. Eardse. In Ned. spell. **Eerdse.** Verkl. van Earde. Zie Earde. Verg. Eartse.
V. Eardske. In Ned. spell. **Eerdske;** in misspelling **Eerdsche.** Verg. Eartske.

—

M. *Earik.* Zie Erik.

—

M. Earke. In Ned. spell. **Eerke.** *Eercke. Eerken, Eerk, Eerck.* Verkl. van Ere. Zie Ere. Verg. Earik.
V. Earkje. In Ned. spell. **Eerkje.** Verg. Erikje.
G. Eerkes, Eerkens, Gron.

—

P. Earnewâlde of Earnewâld (in de dagelijksche volksspreektaal ongeveer als **Jennewoad** uitgesproken), *Ernawalden* in 1523, *Eernewault, Ernewolde, Eernwolde, Eernawolden,* Eernewoude, dorp in Tietjerksteradeel; met De Earnsleat, Eernsloot, waterlossing aldaar. Verder met De Earnewarren, Eernewarren, krite of veld onder Eernewoude, Suameer en Garijp, en met It Earnewâldster-Wiid, Eernewoudsterwijd, breede stroom of langgestrekt meerke aldaar.

—

P. De Earnje, in misspell. Eenje, krite onder Garijp.

—

M. **Earnse, Ærnse.** Verg. Eernst, Ernst.

—

V. Earnstsje. In Ned. spell. **Eernstje.** Zie den mansn. Eernst.

—

M. Earrit. In Ned. spell. **Eerrit, Eerret,** *Eerrert, Eerrerdt, Eerit, Eryt.* Verg. Eart, Errit.

—

M. Earst. In Ned. spell. **Eerst.** *Erst.* Verg. Eernst, Ernst.
V. Earstke. In Ned. spell. **Eerstke.**

—

M. Eart. In Ned. spell. **Eert.** Verkl. van Ere (zie Ere), of samengetrokken vorm van Earrit (zie Earrit).
V. Eartsje. In Ned. spell. **Eertje.** Zie bij den mansn. Ere.

—

P. De Eartlânnen, Ertlanden, krite onder Ee.

—

M. Eartse. In Ned. spell. **Eertse.** Verkl. van Ere of van Eart. Zie Ere, Eart, Eartsje.
V. Eartske. In Ned. spell. **Eertske.** In misspell. **Eertsche.** Verg. Eardske.

—

M. Eartsje. In Ned. spell. **Eertje.** Verkl. van Ere, of van Eart. Zie Ere, Eart, Eartse.

—

M. **Easge, Easgo, Æsge, Æsgo;** in misspell. Aesge, Aesgo, **Esgo.** Verlatijnscht tot **Aeschinus** en **Æschinus.** Deze naam wordt door sommigen geacht eenzelvig te zijn met het Oud-Fr. woord *asega*, rechter, *judex.* Zie den mansn. Asinga.
G. *Easga, Easgama, Æsgama, Æisgama, Æisghama, Aesgama, Aeschema, Asghama, Asgema, Esgema.*
P. Easgama- of Æisgama-state onder Sibrandaburen. Idem, in de Poelen on-

der Dronrijp, te Peins, te Foudgum, en te Kornjum.

—

M. *Easgel*, *Æsgel*. Verkl. van Easge. Zie Easge.

—

M. **Easger, Æsger.** In misspell. Aesger. Verbasterd tot **Esscher.** Zie Eesger.

—

M. **Easse, Æsse.** In verkl. *Easke*, **Eask.** Verg. Ase, Ese, Esse.

G. *Eassinga.* — Easson, Eng.

P. Eassinga- of Æssinga-sate te Friens.

—

P. *East*, het Fr. woord voor oost, meestal in verbogen vorm als *easter*, ooster, voorkomende ('t welk in de dagelijksche spreektaal schier als *jester*, zelfs als *jister* luidt), maakt deel uit van de volgende plaatsnamen. It East, in den Hindelooper tongval It Aest (Aast) genoemd, buurt te Hindeloopen. Easter-Beintum, Oosterbeintum, geh. onder Hoogebeintum; zie bij den mansn. Beint. Easter-Bierum of Easter-Bjirrum (in dagelijksche uitspraak Jester- of Jisterbjirm), Oosterbierum, dorp in Barradeel; zie den plaatsn. Bjirrum. Easter-Boarn (uitgesproken Jester- of Jisterboan), Oosterboorn, geh. onder Oldeboorn; zie den plaatsn. Boarn. De Easterbrêgsleat, Oosterbrugsloot, stroom bij Uitwellingerga. Easterbûrren, Oosterburen, geh. onder Abbega. Idem, onder Gerkesklooster. (Easterbûrren, onder Arum, is misspelling voor Eester- of Iesterbûrren.) De Easterdyk, en De Easterpoarte, Oosterdijk en Oosterpoort, straat en voormalige stadspoort te Sneek. Easterein (in dagelijksche uitspraak Jesterein of Jestrein), Oosterend, dorp in Hennaarderadeel. Idem, buurt onder Gaastmeer; met de Eastereiner- of Alde-Poel, meerke aldaar. Eastergoa, *Ostraga*, Oostergoo, gouw van Oud-Friesland. Easterich of Eastrich (ter plaatse Aestrich, Aastrich genoemd), buurt te Molkwerum. Zie den plaatsn. *Ich*. Easter-Littens, Oosterlittens, dorp in Baarderadeel; zie den plaatsn. Littens. Eastermar (meestal Eastemar genoemd, uitgesproken Jestemar), *Aestemar*, Oostermeer, dorp in Tietjerksteradeel. Easter-Nijtsjerk, Ooster-Nijkerk, dorp in Oost-Dongeradeel. Eastersé, Oosterzee, dorp in Lemsterland; zie Eastsingerlân. De Easterstriette, Oosterstraat, te Leeuwarden en te Dokkum. De Easterwâl, Oosterwal, sate te Wier. Easterwâld, Oosterwolde, dorp in Oost-Stellingwerf. Easter-Wierum (in de dagelijksche uitspraak Jester- of Jisterwjirm), Oosterwierum, dorp in Baarderadeel. Easthem of Easthim, (in uitspraak Jesthim), Oosthem, dorp in Wymbritseradeel. Idem, geh. onder Witmarsum. Eastmahoarne (in de dagelijksche volksuitspraak Jestmehoânne), *Oestummahorn*, Oostmahorn, geh. onder Anjum. Eastrum (voluit Easter-hem), Oostrum, dorp in Oost-Dongeradeel; verg. Jestrum, Eestrum. Eastsingerlân (samengetrokken uit Eastersèingerlân), ook wel verkeerdelijk Eastsimgerlân), Oostzinger- of Oostzimgerland, krite in Lemsterland, bezuiden Oosterzee. Eastwâld, Oostwoude, geh. onder Driezum. It Eastereske-Fintsje, Oostersche-Fentje, onder Garijp. De Easter-Wimerts, Ooster-Wijmerts, breede stroom onder Jutrijp. — Slechts de bijzondersten, in taalkundig opzicht, van de plaatsnamen met East, oost, beginnende, zijn hier vermeld; de ontbrekenden (b.v. East-Dongeradiel, East-Stellingwerf), vindt men op de alfabetische plaats van den hoofdnaam (Dongeradeel, Stellingwerf). Verg. West.

G. **Oostra.**

—

G. *Eastwarda*, *Æstwarda.*

—

M. **Eate, Æte.** In misspelling **Aete.** Verg. Ate, Ete.

V. Eatsje. In Ned. spell. **Eatje, Ætje.** In misspelling **Aetje.** *Eatke*, *Eat.*

G. Æting, bij de Angel-Sassen.

—

M. **Eatse, Ætse.** In misspelling **Eatze, Ætze, Aetse, Aetze.** Verkl. van Eate. Zie Eate. Verg. Eadse.

V. **Eatske, Ætske.** In misspell. **Aetske** en zelfs **Aetsche.** *Eatsk*, *Eatsck*, *Eats.* Verg. Eadske.

G. *Eatsma.*

—

M. Eauwe. In Ned. spell. **Eeuwe, Eeuw**, *Eaue*, *Euwe*, *Eeuwen*, *Euw*, *Ewe*, *Eew*, *Eeua*, *Ew*, *Eave*, *Eawe*, *Eu.* Zie Eave, Ieuwe.

V. Eau, Eauk, Eauke. Te Hindeloopen en elders in den Zwh. In Ned. spell. **Eeuw. Eeuwk, Eeuwke.** *Eeucka, Euw, Eaw.*
G. *Eeuwinga, Ewingha, Ewsma, Eusma,* **Eeuwes.** — Ewisma, Gron. Euwinga, Ewinga, Ewana, Ewisna, Ewena, Ewen, Even, Oost-Fr. Eeuwens, Ned. Ewing, Ewings, Eng.
P. Ewsum- of Ewisma-borg, bij Middelstum, Gron. Evenkamp, dorp bij Löningen, Oldenburg.

—

M. Eauke. In Ned. spell. **Eeuwke,** *Eeucke, Eeucka,* **Euke.** Verkl. van Eauwe. Zie Eauwe.
V. Eaukje. In Ned. spell. **Eeuwkje, Eeukjen.**
G. Eukena, Euken, Eukes, Oost-Fr. Evekink, Ned.
P. Eveking, hoeve bij Werdohl in Westfalen.

—

M. *Eare, Eaue, Eawe.* In verkl. *Aeuke.* Verg. Eauwe.
V. *Eaw.*
G. *Eavinga.*

—

M. **Ebbe, Ebbo,** *Ebba.* Verg. Abbe, Ebe, Eabe.
V. **Ebke,** *Ebcke, Ebck,* **Ebjen.**
G. **Ebbinga, Ebbes.** — Ebbens, Gron. Ebbena, Ebben, Oost-Fr. Ebbinge, Ebbink, Ebbinkhoff, Ebbinkhuysen, Ned. Ebbinghaus, Duitschl. Ebson, Ebsworth, Eng.
P. Ebbingestraat en Ebbingepoort, te Gron. Ebbink, hoeve bij Gorssel', Gelderl. Ebbingen, dorp bij Walsrode, Hannover. Ebbingen (in het Fransch Ebbange) dorp in Lotharingen. Ebbinghausen, dorp bij Lippstadt, Westfalen. Ebsom, stad in Engeland.

—

M. **Ebbele, Ebble, Ebbel.** Verkl. van Ebbe. Zie Ebbe, Ebke. Verg. Ebele, Eabele, Abele.

—

M. **Ebben.** Verg. Ebbe, Eben.

—

M. *Ebbert.* Verg. Ebert en Egbert.

—

M. **Ebbing.** Patronymicale vorm van Ebbe. Zie Ebbe. Verg. Ebing, bij Ebe.

—

M. **Ebe, Ebo,** *Eba, Eebe, Eeb.* In patronymicalen vorm *Ebing.* Verg. Abe, Ebbe, Eabe.
G. *Ebinga, Ebama, Eebama, Eebema, Ebema,* **Ebes, Eebes, Ebens.** — Ebekana, Ebekena, Eben, Ebens, Oost- en Noord-Friesland Ebing, Duitschl.
P. E b i n g a-s t a t e te Siksbierum. E b e m a-s a t e te Ee. — Ebingen, stad in Zwaben, Würtemberg. Ebeshausen, dorp bij St. Goar in Rijn-Pruissen.

—

M. *Ebeid.*

—

M. *Ebele, Eble, Ebla, Eeble, Eebla,* **Ebel.** Verkl. van Ebe. Zie Ebe. Verg. Ebbele, Eabele, Abele.
V. Ebeltsje; in Ned. spell. **Ebeltje, Ebeltjen.** *Ebel, Eebel.* Ook op Wangeroog Ebel.
G. **Ebels.** — Ebeling, Ned. en Duitschl.
P. E b e l s s l e a t (ook D o u w e s l e a t genoemd), vaarwater onder Oppenhuizen.

—

M. **Eben.** Verg. Ebe, Ebben.

—

M. **Ebert.** Verg. Ebbert, Eibert.
V. Ebertsje. In Ned. spell. **Ebertje.** Verg. Eibertsje.

—

M. **Ebke,** *Ebbeke, Ebbeken, Ebbeko, Ebbico.* Verkl. van Ebbe. Zie Ebbe, Ebbele. Verg. Epke.
V. **Ebkje, Ebkjen.** Verg. Epkje.
G. Ebkens, Oost-Friesland.
P. Ebkeriege, geh. bij Neu-Ende in Jeverland, Weser-Friesland, Oldenb.

—

M. *Ebolt, Ebelt.* Verg. Edebolt.

—

M. *Ebse.* Verkl. van Ebbe. Zie Ebbe, Ebke.
G. Ebsen, Noord-Friesland.

—

M. **Ecco, Ecko.** Zie Ekke.

—

V. **Echje.** Zie Egje, bij den mansn. Egge.

—

P. Echten. Zie Ichten.

—

M. **Eco.** Zie Eke.
G. *Ecoma.* Zie Ekema, bij den mansn. Eke.

—

M. **Edde, Eddo,** *Ed.* Verg. Adde, Ede.
V. Edtaje. In Ned. spell. **Edtje, Edje.** Verg. Ettsje, bij den mansn. Ette.
G. *Eddema, Edma.* — Eddena, Edden, Eddens, Oost-Fr. Edding, Sleeswijk. Edson, Engeland.
P. Eddinghausen, dorp in Calenberg, Hannover.

—

M. *Eddicke, Eddick.* Vermoedelijk verkl. van Edde. Zie Edde. Verg. Addick.

—

M. **Ede, Edo,** *Eede, Eedde, Eed.* In verkl. *Edeke, Edeken, Ediko, Edico, Edye.* Verg. Ade, Eade, Edde, Ide.
V. *Eedje, Eedjen, Eedke, Eed.* Quasi-verfraaid tot **Edonia.**
G. **Edinga, Edenga,** *Edunga, Edye* (Edia, samengetrokken vorm van Edinga); *Edama,* **Edema, Van Edema, Eedema, Edes, Edesz.** — Edena, Eden, Gron. en Oost-Fr. Edinge, Drente. Eding, Edink, Edixhoven, Ned. Eding, Edison, Eng.
P. Edens; zie Iens. *Edawerd,* oude naamsvorm van Idaard; zie bij den mansn. Ide. *Edingwerum,* oude naamsvorm van Engwierum; zie Engwierum, Ingwierum. — Edens of Edenserloog, geh. bij Werdum, Oost-Fr. Edenbüttel, geh. bij Altenesch in Stedingerland, Weser-Fr., Oldenb. Edoburg, geh. bij Accum in Ostringen, Weser-Fr., Oldenb. Edohusen, geh. bij Waddewarden in Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Edingloo, geh. bij Bielefeld, Westfalen. Edeghem (Edingahem), dorp bij Antwerpen. Edinghen (in de Vlaamsche volksspreektaal verbasterd tot Ingen, in 't Fransch Enghien), stadje in Vlaamsch Henegouwen. Edington, in Wiltshire en in Northumberland, Engeland.

—

M. *Edebolt.* Verg. Ebolt.

—

M. *Edel.* In verkl. *Ethelin.* Zie Adel.
V. *Edel.* Zie Adela, Adel.
G. *Edelen, Eedelen.* Zie Adelen, bij den mansn. Adel. — Edelinga, Edlinga, Oost-Fr. Edeling, Ned. Edlingham, Eng.
P. *Edelsum, Ethilsum,* oude naamsvormen van Eilsum, dorp in Oost-Fr. *Ethelingstede,* volledige, onverbasterde oude naamsvorm van Tellingstedt, dorp in Ditmarschen. Edelkofen (Edelinkhoven), dorp bij Moosburg in Beieren. Edlingham in Northumberland, en Edlington in Yorkshire, Engeland.

—

M. *Edelmar.* Zie Almer.

—

M. *Edemar, Edemer.* Zie Edmer.

—

M. *Edenrad.*

—

M. *Edgar, Edger, Edghar, Edgher, Edigher.* Zie Adger, Edjer.
G. *Edgarisna,* Oost-Friesland.

—

M. *Edghe.* Verg. Edje.

—

M. *Edilred.*

—

M. **Edje.** In Fr. spell. Edsje. Zie Edsje.

—

M. **Edjer.** Zie Edgar, Edsjer.

—

M. *Edleff, Edlef, Edliff, Edlyff, Edelf, Eddelf.*

—

M. **Edme.**

—

M. *Edmer.* Zie Edemar.

—

M. *Edom.*

—

M. **Edon.**

—

V. **Edonia.** Zie Eedtje, bij den mansn. Ede.

—

V. **Edouw, Edou, Edow,** *Eduw.* Verg. Jildou, Kenou, Reinou, enz.

—

M. **Edse, Edso, Edzo, Edzo.** Verkl. van Edde. Zie Edde, Edsje. Verg. Eadse, Eedse, Etzen.
V. **Edske,** *Edts.*
G. *Edsama, Edsema.* — Edzes, Gron. Edzen, Oost-Friesland.
P. Edsema-borg, bij Heveskes, Gron.

—

M. *Edseka, Edseko, Edseken.* Verkl. van Edse. Zie Edse.
P. Edskenburg, geh. bij Rodenkirchen in Stadland, Weser-Friesland, Oldenb.

—

M. **Edser, Edzer.** Verg. Adser.

—

M. **Edserd, Edsert, Edzerd, Edzert, Edsard, Edsart, Edzard, Edzart,** *Edsaert.* Zie Idsert.

G. **Edsardisma**, **Edsartsna**, **Edzards**, Oost-Friesland.

—

M. **Edsge.** Verg. Edsje, Easge.

—

M. **Edsger.** Verg. Edsjer, Eadsger.

—

M. Edsje. In Ned. spell. **Edje.** Verkl. van Edde. Zie Edde. Verg. Edsge.

—

M. **Edsjer.** Verg. Edsger.

—

V. *Edvardt*, *Edwert*, *Edewert*, *Edwar*, **Edwer,** *Edwyr*. Quasi-verfraaid tot **Eduarda.** Zie Eedwer.

—

P. Ee, Eebuurt, Eewal. Zie Ie.

—

M. *Eedmit.*

—

M. **Eedse, Eeds.** Verkl. van Ede. Zie Ede. Verg. Eadse, Edse.

V. **Eedske,** *Eedscke*, *Eedsck*. Verg. Eadske.

—

M. **Eedsge.** Verg. Eadsge, Edsge.

—

M. **Eedsger.** Verg. Edsger, Eadsger.

—

V. **Eedwer,** *Eedwar*, *Edewaer*, *Eedwair*. Zie Edvardt, Edwer, Eedwyr.

—

M. *Eedwerd*, *Eedwerd*, *Eedward*. (Eng. Edward). Quasi-verfraaid tot **Eduard.**

V. *Eedwerda*, *Edwerda*, *Eduwert*. Zie Edvardt, Eedwyr.

—

V. *Eedwyr*, *Eeduer*, *Eedwir*. Zie Edvardt, Eedwerda.

—

M. *Eef*, *Eeff*. In verkl. *Eefcke*. Zie Ave, Aef.

V. **Eefje, Eefke,** *Eeff*, *Eeffke*. Deze naam kan zoo wel zijn, de vrouwelijke vorm van den mansn. Eef (die wel als verkorting van Evert voorkomt), als eene verscheidenheid, door verschil in tongval en uitspraak van Aafje, Aafke; of ook verbastering van den Bijbelschen naam **Eva.** Verg. Yfke, Iefke, Jifke.

—

M. *Eefwe*. Zie Effwe.

—

M. *Eeg*. Zie Ege.

V. **Eegje, Eegjen.** Zie bij den mansn. Ege.

—

M. **Eegele, Eegle.** Zie Egele.

—

M. **Eekke,** *Eeke*, *Eecko*. Misspelling van Eke. Zie Eke, Eco.

V. **Eekje, Eeke,** *Eeck*. Zie bij den mansn. Eke.

G. *Eeckingha*, **Eekma, Eeksma, Eekes.** Zie bij den mansn. Eke.

P. E e k w e r t; zie bij den mansn. Eke. E e k m a-s t a t e (ook als *Eeckingha-state* voorkomende), te Roordahuizum.

—

M. *Eecker*. Verg. Ekker.

—

M. *Eelbrant*. Zie Albrand.

—

M. **Eeldert.** Zie Elerd, Aeldert.

V. Eeldertsje. In Ned. spell. **Eeldertje.**

—

M. **Eeldo.**

—

G. *Eelgersma*. Zie Elgersma.

—

M. **Eelke, Eelko, Eelco** (in de Wouden veelal uitgesproken als **Jilke),** *Eleke*, *Elico*, *Eliko*, *Elicke*, *Elicken*, *Eleka*, *Eliken*, *Eelcken*. Verkl. van Ele. Zie Ele, Eeltsje, Eeltse, Eelse, Jilke.

V. **Eelke**, **Eelck**; zie bij den mansn. Ele. **Eelkje, Eelkjen,** *Eelckjen*, **Elik, Elikje.** In vleivorm **Eke, Eekje,** zie bij den mansn. Eke.

G. **Eelkema,** *Eelcoma*, *Eelckma*, *Eelkama*, *Eelckama*, *Eelcama*, **Eelksma,** *Eelcksma*, *Eelxma*, *Eelxsma*, **Eelkes.** — Eelking, Duitschland.

—

M. **Eelker.** Zie Aelker.

—

M. *Eelkrik*.

—

G. *Eellersma*. Zie den mansn. Elerd.

—

M. **Eelse, Eelze,** *Eelza*. In verkl. *Eelscka*. Verkl. van Ele. Zie Ele, Eeltse. Verg. Ealse, Else, Aelse.

G. **Eelsma, Eelsema,** *Eelssema*, **Eelsinga.** — Eelssema, Gron. Eelsingh, Ned.

P. E e l s m a-s t a t e (ook als E e l s e m a-s t a t e geschreven), onder Witmarsum. E e l s-

ma-state (komt ook als Elinga-state voor), onder Siksbierum. — Eelswert of Eelwert, geh. bij Opwierde, Gron. Eelswert of Elswert, geh. bij Kantens, Gron.

—

M. *Eelta, Eelt.* Verkl. van Ele. Zie Ele, Eeltse, enz.
V. Eeltsje. In Ned. spell. **Eeltje.** Zie ook bij den mansn. Ele.

—

M. **Eeltje.** In Fr. spell. Eeltsje. Zie Eeltsje.
G. **Eeltjes.** Zie bij den mansn. Eeltsje.

—

M. **Eeltse.** In misspell. **Eeltze.** Verkl. van Ele. Zie Ele, Eelse, Eeltsje, enz.

—

M. Eeltsje. In Ned. spell. **Eeltje.** Verkl. van Ele, of van Eelte. In vleivorm **Ele,** en Eman. Zie Ele, Eelta, Eelke, Eelse, enz.
G. **Eeltjes.** — Ehltjes, Oost-Friesland.

—

M. **Eeme,** *Eemen.* In verkl. *Eempcke*; *Eemle.* Zie Eme, Eman.

—

G. **Eemstra.** Misschien afgeleid van den naam der rivier de Eems in Oost-Fr.

—

P. Eemswoude. Zie Iemswâlde.

—

M. **Een**, *Eene.* Zie Ene.
V. *Eenk.* Zie bij den mansn. Ene.
G. **Eennema,** *Eenema.* Zie bij den mansn. Ene.

—

M. **Eenke,** *Eenicke*, *Eneke.* Verkl. van Ene. Zie Ene, Eentsje.
G. Eenkema, Groningerland.
P. Eenkema-heerd, te Zeerijp, Gron.

—

P. Eens. Zie Iens.

—

M. **Eense**. Verkl. van Ene. Zie Ene, Eente, Eentsje. Verg. Iense.
V. **Eenske.** In misspell. **Eensche.** Verg. Ienske.

—

P. Eenshuizen. Zie Ienshuzen.
G. **Eenshuistra.** In het Fr. Ienshústra. Zie bij den plaatsn. Ienshuzen (Henshuzen).

—

P. Eensloot. Verhollandschte misspelling van Eernsloot, Earnsleat. Zie bij Earnewâlde.

—

G. **Eenstra.** In het Fr. Ienstra. Afgeleid van den plaats Iens, Eens, Edens. Zie Iens.

—

M. **Eente, Eento**, *Eent.* Verkl. van Ene. Zie Ene, Eense, Eentsje, Eentse. Verg. Iente.
V. Eentsje. In Ned. spell. **Eentje.** *Eentie.*
G. *Eenthema.* — Ehnts, Oost-Friesland.

—

M. **Eentje.** In Fr. spell. Eentsje. Zie Eentsje.
G. **Eentjes.**

—

M. *Eentse.* Verkl. van Ene. Zie Ene, Eente, Eense, Eentsje.
G. *Eentsama.*
P. Eentsama-state, te Minnertsga.

—

M. Eentsje. In Ned. spell. **Eentje.** Verkl. van Ene of van Eente. Zie Ene, Eente. Verg. Ientsje.
G. **Eentjes.**

—

M. *Eepe, Eeppe.* In verkl. *Eepke.* Zie Epe.
G. **Eepema,** *Eepsma.* Zie bij den mansn. Epe.

—

M. **Eerde, Eerd.** V. **Eerdtje, Eerdje, Eerdke, Eerde.** Zie Earde, Eard, Eardtsje.

—

M. **Eerdse.** V. **Eerdske.** Zie Eardse, Eardske.

—

G. **Eeringa.** Zie bij den mansn. Ere.

—

M. **Eerke.** V. **Eerkje.** G. **Eerkes.** Zie Earke, Earkje.

—

M. *Eerlke, Erelke, Eerlka, Eerlko, Eherlke.*

—

P. Eernewoude. Zie Earnewâlde.

—

M. *Eernst.* Zie Ernst, Earnse.
V. **Eernstje.** In Fr. spell. Earnstsje.
G. *Eernsma.*
P. Great- en Lyts Eernsma-sate (ook genoemd Ernsma-sate), onder Jouswier. Zie bij den mansn. Ernst.

—

P. Eernsum. Zie Irnsum, Jinsum.

—

M. **Eerret. Eerrit.** Zie Earrit.

—

G. *Eerssumma.*

—

M. **Eerst.** V. **Eerstke.** Zie Earst, Earstke.

—

G. **Eerstra.**
P. Eerstra-sate onder Idaard.

—

M. **Eert.** V. **Eertje.** Zie Eart, Eartsje, en bij den mansn. Ere.

—

M. **Eertse.** V. **Eertske.** Zie Eartse, Eartske.

—

M. **Eertje.** Zie Eartsje.

—

V. **Eertje.** Zie bij den mansn. Ere.

—

P. *'t Ees.* Zie Ys, Yst.

—

M. *Eesch.* Misschreven verkl. (Eesk) van Ese. Zie Ese.

—

M. **Eesge,** *Esigo*, *Eesgo.* Zie Easge, Esge.
G. *Eesgama.*

—

M. **Eesger.** Zie Easger, Esger.

—

P. Eeskwert. Zie Ieskwert.

—

P. De Eest, De Eesten. Zie Iest, Iesten.

—

P. Eesterburen, Eesterga, Eestrum. Zie Iesterbûrren, Iestergea, Iestrum.

—

G. *Eestma.*

—

M. **Eetse.** In misspell. **Eetze.**. Verkl. van Ete. Zie Ete. Verg. Eatse, Eadse.
V. **Eetske,** *Eets.* Verg. Eatske, Eedske.

—

M. *Eeuwaert.* Zie Eeuwert. Verg. Evert.

—

M. **Eeuwe, Eeuw.** In Fr. spell. Eauwe, Eau. Zie Eauwe. V. **Eeuw, Eeuwk.** In Fr. spell. Eau, Eauk. Zie bij den mansn. Eauwe. G. **Eeuwes.** Zie bij den mansn. Eauwe.

—

M. *Eeuwert*, *Eeuward.* Zie Eeuwaert.
V. *Eeuwertje.*

—

M. **Eeuwke.** In Fr. spell. Eauke. V. **Eeuwkje, Eeukjen.** In Fr. spell. Eaukje. Zie den mansn. Eauke.

—

M. *Effe.* In verkl. *Efke*, *Effcke.* Verg. Affe, Efwe.
G. Effing, Effink, Nederland.
P. Efkebüll, dorp bij Bredstedt, Noord-Fr.

—

M. *Effwe*, *Efwe.* Verg. Eefwe, Afwa.

—

M. **Egbert,** *Eghbert*, *Egbart*, *Egbaer.* Verg. Ebbert, Eibert.
V. **Egbertha.** Egbertsje; in Ned. spell. **Egbertje.** Verg. Eibertsje.
G. **Egberts.** — Egberdink, Egberink, Ned.
P. Egbertsgaasten; in de dagelijksche spreektaal genoemd Eibertsgeasten, versleten tot Eibergeasten; zie bij den mansn. Eibert.

—

M. **Ege,** *Eeg.* Verg. Age, Egge, Eage.
V. Eechje. In Ned. spell. **Eegje, Eegjen.**
G. *Eginga.*
P. Eeghem, dorp in West-Vlaanderen. Egestorf, dorp bij Hannover.

—

M. *Egebert.* Verg. Egbert.

—

M. **Egele, Eegle, Eegele, Egle.** Verkl. van Ege. Zie Ege. Verg. Eagele.
G. Egeling, Nederland.
P. Egelstadt, geh. bij Osnabrück, Hannover.

—

P. De Egen of Wester-Egen, krite onder Westergeest.

—

M. **Eger.** Verg. Egger.

—

P. De Kromme-Egge, stuk land onder Akkrum. De Eggen (met verschillende namen nader aangeduid, b. v. Denega-Eg, Wearts-eg, die op hunne alfabetische plaats zijn vermeld), stukken land op 't Ameland, onder Hollum en Ballum.

—

M. **Egge, Eggo,** *Egga*, *Eggha.* In verkl. *Eggia* (Egje), *Egglo*, *Eggle.* Verg. Ege, Agge.
V. **Echje, Egje.**
G. *Eggyngha*, *Eggama*, *Eggema.* — Eggana, Eggena, Egna, Eggen, Eggens, Oost-Friesland. Egges, Eggens, Groningerl. en Drente. Eggink, Nederland.
P. De Eggedyk, weg onder Miedum.

Eggama-sate onder Aalsum. — *Egworth*, *Eggenwarth*, oude naamsvormen van Eckwarden, dorp in Rüstringen, Weser-Fr., Oldenb. Eggenswarf, geh. bij Ockholm, Noord-Fr. Eggehörn, geh. bij Filsum, Oost-Fr. Eggeloge, geh. bij Westerstede in Ammerland, Oldenb. Eggink, verschillende landhoeven in Gelderland, te Laren, Gorssel, Terborg, enz.

—

M. **Egger.** In patronymicalen vorm **Eggering.** Verg. Eger.

G. Eggers, Eggerink, Nederland.

P. Eggershausen, dorp bij Friesoythe, Oldenb. Eggerstedt, dorp bij Altona, Holstein.

—

M. *Eggerig*, **Eggerik.**

—

M. **Eggert.**

G. **Eggerts.** — Eggerding, Eggerdink, Nederland.

—

M. *Eggest.*

—

M. *Egilbald.*

—

M. *Egilhard.*

—

M. **Eibe**, *Eibo*, *Eybo*, **Eyb.** In verkl. *Eibele.*

V. Eibeltsje. In Ned. spell. **Eibeltje.**

G. Eibes, Gron. Eiben, Weser-Fr.

P. Eibenhusen, geh. bij Hesel, Oost-Fr.

—

M. *Eiberen*, *Eiebren.*

—

M. **Eibert**, *Eybert.* Verg. Egbert.

V. Eibertsje. In Ned. spell. **Eibertje.**

G. **Eiberts.**

P. Eibertsgeasten, ook versleten tot Eibergeasten, Egbertsgaasten, *Egbertsgeesten*, krite, met geh., onder Nijega in Smallingerl. — Eibertsburen, geh. bij Lutjegast, Gron. Eibertingen, dorp bij Malmedy in Rijn-Pruissen.

—

M. *Eibold*, *Eybolt*, *Eybold.*

—

M. **Eid**, **Eide**, **Eido.**

V. **Eida**, **Eyda**, *Eyde.*

P. Eidewarden, geh. bij Dedesdorf in 't Land Wührden, eene Oud-Fr. gouw aan den rechteroever van de Weser, Oldenb. Eiding, sate bij Burhafe in Butjadingerland, Weser-Fr., Oldenb. Eidinghausen, *Eidenhusen*, dorp bij Minden, Westfalen.

—

M. **Eidse**, **Eidso.** Verkl. van Eide. Zie Eide.

G. **Eidsma**, *Eydsma.*

—

M. *Eye*, *Ey*, *Eyen.* Verg. Eige.

V. **Eike**, **Eyke**, **Eika**, *Eye*, *Eyetie*, *Eyk*, *Eycke.*

G. **Eyma.**

P. Eihuse, geh. bij Hohenkirchen in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. Eihausen, geh. bij Zwischenahn, Oldenburg.

—

M. *Eyert.*

—

V. **Eifje**, *Eyfke.*

—

M. *Eige*, *Eyge.* Verg. Eye.

—

M. **Eike**, **Eiko**, *Eyke*, *Eyk*, *Eyck.* Verkl. van Eye. Zie Eye, Eitse.

V. *Eikje*, *Eykje*, *Eyckje.*

G. **Eikema**, **Eyckma**, *Eyckema*, *Eykema.* — Eiken, Eikens, Oost-Fr. Eyken, Eykens, Eyking, Nederland.

P. Eikehörn, sate bij Nortmoor, Oost-Fr. Eikema-heerd, geh. (bestaande uit twee saten, Ooster- en Wester-Eikema), bij Niekerk in Hunsegoo, Gron. Eikenhuse, sate bij Witmund, Oost-Fr. Eickum, dorp bij Herford, Westfalen.

—

M. **Eilard**, **Eilart**, **Eylart**, *Eylaert*, *Eilhard*, *Eylhard*, *Eilar.* Zie Eilerd, Eildert. Verg. Allard, Ellert.

—

M. *Eilbrand*, *Eylbrant*, *Eilbrant.* Verg. Eelbrant.

G. Eylbrandisna, Oost-Friesland.

—

M. **Eildert**, **Eilder.** Zie Eilard, Eilerd. Verg. Aldert.

G. **Eilders.**

—

M. **Eile**, *Eyla*, *Eyle*, *Eila.*

V. Eiltsje; in Ned. spell. **Eiltje. Eilke**, **Eile**, *Eila.* In den Zwh. ook **Eylk.** In Groningerland Eilje.

G. **Eylinga**, **Eilsma.** — Eiling, Ned.

P. Eilewyk, veenvaart bij Kortezwaag. — Eilsgat (ook Eelsgat genoemd), huis bij

Uithuistermeeden, Gron. Eilingweer, geh. bij Hatsum in Reiderland, Oost-Fr. Eilshusen, dorp in Wangerland, Weser-Fr. Oldenb.

—

M. **Eilerd, Eilert.** Zie Eilard, Eildert.
G. **Eilers.** — Eylerkesna, Oost-Friesland.

—

M. **Eilke, Eilco,** *Eileke, Eylcke, Eylko, Eilken, Eylck.* Verkl. van Eile. Zie Eile, Eilt.
V. **Eilkje**, *Eylckjen.*
G. **Eilkema.** — Eilkes, Eilks, Oost-Fr.

—

M. *Eilmar, Eylmer.*

—

M. **Eilof,** *Eyloff, Eyleff, Eyliff.*

—

M. *Eilrad.*

—

M. **Eilt, Eilto,** *Eylte.* Verkl. van Eile. Zie Eile, Eilke.

—

M. *Eilward, Eylwert, Eylwerdt.*

—

M. *Eimbert, Eymberth.*

—

M. **Eime,** *Eyme, Eimo.*
V. **Eimkje**, *Eymck.*
G. Eimen, Eymen, Oost-Friesland.
P. Eimstorf, dorp bij Bleckede, Hannover. Eimsbüttel, dorp bij Hamburg.

—

M. *Eimer, Eymmer.*

—

M. *Eimt, Eymth.* Verkl. van Eime.

—

M. **Eine, Eino,** *Eyne, Eyn.*
V. **Einje,** *Eyntje, Eyncke.*
G. *Einga* (oorspronkelijk Eininga).
P. Einhaus, geh. bij Bingum, Oost-Fr. Einswarden, geh. bij Bleksen in Butjadingerland, Weser-Fr., Oldenb. Einum, dorp bij Hildesheim, Hannover.

—

P. De Einekoerrepôlle, stuk land onder Tietjerk.

—

M. *Eynert, Einnert.* Verg. Einret.

—

M. **Einke,** *Eyncke, Eineken.* Verkl. van Eine. Zie Eine, Eintsje.
V. *Einkje, Eynckjen.*

—

M. *Einret.* Voluit Eginret, Aginrad. Verg. Eynert.

G. Einretsa, Einretsna, Oost-Friesland.

—

M. **Einse,** *Eynsse.* Verkl. van Eine. Zie Eine, Einte, Einke.

—

M. *Eynske.* Verkl. van Einse. Zie Einse.
V. *Einskje, Eynsckjen, Einsk, Eynsck, Einsch.*

—

M. **Einte, Eint.** *Eynte, Eynt.* Verkl. van Eine. Zie Eine, Einse, Eintsje.
V. Eintsje. In Ned. spell. **Eintje, Eindtje.** *Eyntje.*
G. *Eyntama,* **Eintes.**

—

M. Eintsje. In Ned. spell. **Eintje.** *Eyntien.* Verkl. van Eine, of van Einte. Zie Eine, Einte.

—

M. *Eiold, Eyold.* Verg. Ayold, en Eilt.

—

M. **Eisbert,** *Eysberth.*

—

M. **Eise, Eiso, Eisse, Eisso,** *Eyse, Eysse, Eysso.* Verg. Aise.
V. **Eisje, Eisjen, Eysje, Eiske,** in misspell. **Eische.** *Eyske, Eysch, Eyss, Eissen.*
G. **Van Eysinga, Eisinga, Eisenga, Van Eisenga, Van Eizinga, Eyzenga, Eizenga, Van Eizenga,** *Eyssinga, Eyssingha, Eisingha, Eysinge, Eyssingen,* enz. **Eizema,** *Eyssema,* **Eysema, Eisma, Eises.** — In verlatijnschten vorm, Eyssonius, Gron. Eising, Drente. Eisink, Ned. Eissen, Oost-Friesland.
P. Eysinga-state te Rinsumageest. Idem, te Oenkerk. Idem, te Berlikum. De Eysinga-leane, voormalige weg onder Pietersbierum. Eisinga-state te Anjum. Eysinga-state (ook als Eyssinga-sate en als Eysma-state voorkomende), te Burum. Eysinga-sate (ook als Eyssema-sate voorkomende), te Zwaag-Westeinde. Eysma-stins, op de Wygeest onder Oudwoude. Eysma-sate onder Kollum. It Eisinga-tsjerkhôf, stukje land onder Swichum. — Eisinghusen, geh. bij Loppersum, Oost-Fr. Eisink, huis bij Haren, Gron. Eisink, hoeve bij Heino, Overijssel. Eistrup, dorp bij Hoya, Hannover.

—

M. **Eiske**, *Eyske*, *Eyscke*, *Eisck*, *Eysck*, *Eysseghe*. Verkl. van Eise. Zie Eise.
V. **Eiskje**, *Eysckjen*.

—

M. **Eite, Eito, Eit**, *Eyt*, *Eyte*. Verkl. van Eye. Zie Eye. Verg. Aite.
V. Eitsje. In Ned. spell. **Eitje**. *Eithi*. Zie Eitsje, bij den mansn. Eye.
G. **Eitema, Eits**. — Eytema, Eites, Oost-Friesland.

—

M. *Eitet*, *Eytet*.

—

M. *Eytger*.

—

M. *Eyther*.

—

M. **Eitse**. In misspell. **Eitze**. *Eits*, *Eyts*. Verkl. van Eite. Zie Eite. Verg. Aitse.
V. **Eitske**. In misspell. **Eitsche**.
G. *Eytsinga*, *Eytsma*.
P. Eitzendorf, dorp bij Hoya, Hannover.

—

M. Eitsje. In Ned. spell. **Eitje**. *Eittia*, *Eitge*. Verkl. van Eye, of van Eite. Zie Eye, Eite, Eitse.

—

G. **Eitstra**.

—

M. **Eje**. In verkl. *Ejelke*. Verg. Eye.
V. **Eje**.

—

M. **Eke, Eko, Eco**; in misspell. **Eeke, Eekke**, *Eecko*. Verg. Ake, Eake, Ekke.
V. **Eke, Eka, Eekje**, *Eeckje*, *Eeckjen*, *Eeck*. — De mansn. Eke, en de vrouwenamen Eke en Eekje, ofschoon als geijkte namen voorkomende, gelden in den regel slechts als vleivormen van den mansn. Eelke, van den vrouwennaam Eelkje.
G. *Ekinga*, *Eeckinga*, *Eeckingha*, **Ekama, Ekema**, *Ecama*, *Ecoma*, *Eeckama*, *Eeckema*, **Eekma, Eeksma, Eekes, Ekens**. — Eeckana, Eekisna, Oost-Friesland. Eekens, Nederland.
P. Ekinga-state onder Winsum. Idem, onder Winaldum. Eeckinga-state (ook als Eekma- en Ekema-state voorkomende), te Roordahuizum. Ekema-sate (ook als Ecama-sate voorkomende) onder Ternaard. Idem, te Ylst. Great-Eekwert, Groot-Eekwerd, sate onder Bolsward. — Ekeburen, geh. bij Niekerk, Gron. Eekwert, geh. bij Wirdum, Groningerland.

—

M. *Ekele*, *Eekele*. Verkl. van Eke. Zie Eke.
G. **Eekels**.

—

M. *Eker*. Verg. Ekker.
G. *Ekringa*.

—

P. De Ekke, stuk land onder Birdaard.

—

M. **Ekke, Ekko, Ecko, Ecco**, *Ecke*, *Ecka*. Verg. Eke, Akke, Egge.
V. **Ekke, Ekje, Ektje**.
G. *Eckinga*, *Eckama*. — Ekkenga, Ekken, Eckisna, Oost-Fr. Ecking, Nederland
P. Eksmoarra, Eksmoarre, Eksmorra of Exmorra, dorp in Wonseradeel; met het geh. Eksmoarstersyl, of Eksmoarresyl, Exmorsterzijl, vroeger eene sluis in den Schraarder-Hemdijk. — Eckwarden; zie bij den mansn. Egge. Eckfleth, dorp in den Moorriem, Oldenb. Eckington, in Worcestershire, Engeland.

—

M. **Ekker**. Verg. Eker, Acro.
G. *Eckringa*, *Ekkringa*, **Ekkers**.

—

M. *Eckert*.

—

M. **Eksert, Exert**.

—

P. It Eksternêst, sate onder Holwerd.

—

G. **Ekstra, Extra**. Vermoedelijk afgeleid van het Fr. woord *ek*, *eke*, *yk*, eik.

—

G. *Ekwarda*, *Equarda*. Vermoedelijk afgeleid van den plaatsn. Eekwert (zie bij den mansn. Eke). Verg. Eckwarden, bij den mansn. Egge.

—

V. **El**; te Hindeloopen. Zie bij den mansn. Elle.

—

P. Elahuizen. Zie Ealahuzen.

—

M. *Eland*, *Elant*, *Elandt*, *Elan*. In verkl. *Elanke*. Voluit Edelland.
V. **Eland**, *Elant*, *Elantje*. Zie Aland.
G. Elankana, Oost-Friesland.

—

M. **Elard,** *Elart.* Voluit Edelhart. Zie Elerd, Alert.

—

M. *Elbe, Elbo.* In verkl. *Elbeke, Elbiken.* Verg. Albe.

—

V. *Elberg.* Zie Elborg, Elburga.

—

M. **Elbert.** Voluit Edelbert, Adelbrecht. Zie Albert.

V. Elbertsje. In Ned. spell. **Elbertje.** Voluit Edelbertha, Adelbr echta. *Elbertken.* Zie Albertsje.

—

M. *Elbod.* Zie Albod.

—

V. *Elborg, Elborga.* Zie Elberg, Elburga.

—

V. **Elbrag.** Voluit Edelbrachte, Adelberchta. Zie Elbrich.

—

M. *Elbrant.* Voluit Edelbrand. Zie Albrant, Eelbrant.

G. Elbrandisna, Oost-Friesland.

—

V. **Elbrich, Elbrig, Elberich, Elbrigje,** *Elbrigh,* **Elbreg, Elbregje, Elbregt,** *Elbrech.* Voluit Edelbrechta, Adelberchta. Zie Elbrag, Albrigje.

—

V. *Elburga.* Zie Elberg, Elborg.

—

M. **Elder, Elderd, Eldert.** Zie Elard, Aldert.

G. **Eldersma, Elders.** — Eldering, Eldring, Nederland.

P. It Eldersfjild, Eldersveld, sate onder Beetgum. — Eldersloo, geh. bij Rolde in Drente. Eldershaar, geh. bij Borger in Drente. Eldersveld of Ellertsveld, heidekrite in Drente.

—

M. **Ele, Elo.** Samengetrokken vorm van Edel, Edele, Adel. In verkl. *Eleke,* Eelke, Eeltsje, Eelse. Zie Adel, Eelke, enz. Verg. Ale, Elle. — De mansnaam Ele, ofschoon als geijkte naam voorkomende, geldt in den regel als vleivorm van Eelke of Eeltsje. Zie Eke.

V. Eeltsje; in Ned. spell. **Eeltje, Eelke,** *Eeltien,* **Eelck, Elik, Elikje.** In vleiv. ook **Eke.** In Gron. Eelje. Verg. Eelkje, bij den mansn. Eelke.

G. **Elinga, Elenga, Elema,** *Elama,* **Eles, Eels.** — Elema, Elens, Gron. Elen, Elana, Oost-Fr. Elink, Eeling, Ned.

P. Elinga-sate te Ferwerd. Idem, te Hantumhuizen. Elinga-state (meestal Eelsma-state genoemd), onder Siksbierum. Elahuizen; zie Ealahuzen. — Elens (Elinga), geh. bij Ulrum, Gron. Eelwert; zie Eelswert, bij den mansn. Eelse. Elema-heerd, bij Godlinse, Gron. Eleveld, geh. bij Rolde, Drente. Elinghen, dorp bij Halle, Zuid-Brabant, België. Elinghem, dorp in Artesië, Frankrijk.

—

M. **Elerd, Elert,** *Eler.* Voluit Edelhard. Zie Allard, Elart, Eeldert.

—

M. **Elger.** Voluit Elgar, Edelgar. Zie Alger, Ethelger.

V. Elgertsje; in Ned. spell. **Elgertje.**

G. *Elgera, Elgra,* **Elgersma.** — Elgers, Elgering, Nederland.

P. Elgera-sate te Kimswerd. Idem, onder Tjum. Elgersma-sate (ook als Humalda-state voorkomende), te Boer.

—

V. **Elgjen.** Zie bij den mansn. Elle.

—

M. **Elias,** ook geschreven **Elijas,** en verbasterd tot **Eleias.** Bijbelsche naam, in de plaats van Ele in gebruik genomen. Zie de noot bij Andries, op bladz. 16. Verkort tot Lijas, Lij's. In vleiv. Lijke. — De dichter Elias Annes Borger werd in zijne jeugd op de Joure gemeenlijk Lijke genoemd, en, als bijnaam, wegens zijne vroegtijdige geleerdheid: „Lijke-Profeet".

—

M. **Elibert.**

—

M. *Elif, Elyff.* Zie Alyff, Alof.

G. Elftena, Oost-Friesland.

—

V. **Elik, Elikje.** Zie bij den mansn. Ele.

—

M. **Eling,** *Elingh, Elyngh, Elinck, Eelinck, Elenck, Elyng.* Patronymicum, oneigenlijk gebruikt, van Ele. Zie Ele. Verg. Aling.

G. **Elingsma,** *Elinxma, Elixma, Elincks,* **Elings.**

P. Elingsma-sate te Ooster-Nijkerk.

—

M. *Elirat.*

—

M. **Elisa, Eliza.** Bijbelsche naam, waarschijnlijk in gebruik gekomen ter vervanging van Eliso, of van Lise. Verkort tot Lize. Verg. Eliso, Else, Lise.

—

V. **Elisabeth, Elizabeth,** *Elsbeth.* Bijbelsche naam; in vleiv. Bettsje. Zie bij den mansn. Bette. Komt ook, vermoedelijk als misspelling, voor als **Elizabert,** en, in verlatijnscht-mannelijken vorm overgebracht, als **Elizabertus.** Zie Lysbet.

—

M. *Eliso.* Verg. Else, Elisa.

—

M. **Elke, Elko, Elco,** *Elk, Elck, Elcko, Elcke, Elken, Elleken.* Verkl. van Elle. Zie Elle, Eltsje.

V. **Elkje, Elkjen, Ellekjen.**

G. *Elckema, Elcoma,* **Elkes.** — Elckma, Oost-Fr. Ellink, Twente. Elkington, Eng.

P. Elkink, hoeve bij Borculoo, Geld.

—

M. **Ellard, Ellart.** Zie Ellert, Eldert, Allard.

—

M. **Elle, Ello,** *Ella.* In patronymicalen vorm *Ellingh, Ellinck.* Verg. Ele, Eling.

V. Eltsje; in Ned. spell. **Eltje, Eltjen. Elke, Elje,** *Elle, Eltien, Elleken.* Te Hindeloopen **El.** In den Zoh. ook **Elligjen,** en weer ingekort, **Elgjen,** door invloed van den Friso-sassischen, in Drente inheemschen vorm Ellechien.

G. *Ellingha, Ellinga,* **Ellen.** — Ellens, Oost-Fr. en Noord-Fr. Ellen, Elling, Drente. Elles, Ellinckhuysen, Ned. Elles, Ellis, Engeland.

P. Ellensleat, Ellensloot, bij de sate Westerein, onder Workum. — Ellum, dorp bij Lügumklooster in Sleeswijk. Ellecom (oorspronkelijk *Ellinchem),* dorp in Gelderland. Ellenstedt, dorp bij Vechta in Oldenburg. Ellicon *(Ellinc hova),* dorp in Zwitserland. Ellington in Kent, en Ellingham in Norfolk, Engeland.

—

M. *Eller.* Verg. Eler.

P. Ellerhuizen, geh. bij Bedum, Gron. Ellersinghuizen, geh. bij Vlachtwedde, Gron. Ellershausen, dorp bij Göttingen, Hannover. Elleringhausen, dorp bij Brilon, Westfalen.

—

M. **Ellerd, Ellert.** Zie Ellard, Eldert, Allert.

G. Ellerts, Nederland.

—

M. *Elm.* Verg. Almen.

—

M. *Elmer.* Zie Almer.

G. **Elmersma, Elmers.** — Elmering, Elmerinck, Nederland.

P. Elmersma-heerd bij Hoogkerk, Gron.

—

M. *Elmerick, Elmerik.*

—

M. *Elmert.*

—

M. *Elof, Eleff, Eliff, Elyff.* Verg. Alof.

G. Elof. Zuid-Afrika.

—

M. **Elprig.** Verg. Helprig.

V. *Elprigjen, Elprichje.* Quasi-verfraaid tot **Elprica.**

—

M. **Else, Elso, Els,** *Elsen,* **Elze, Elzo.** In verkl. **Elske.** Waarschijnlijk verkl. van Elle. Zie Elle, Eltse. Verg. Alse, Ealse.

V. **Elske, Elsje,** *Else, Elsck.* In de Sassische gewesten van Nederland en Duitschland geldt Elsien, Elske, Elsche ook als vleivorm van Elisabeth, Elsbet.

G. **Elsinga, Elsinga, Elsenga, Elzenga, Elsma, Elssma.** — Elsen, Oost-Friesland. Elsing, Elzing, Drente.

P. Else-Piters-lân, stuk land te Kollum. Elsloo, *Elsloe, Elselo,* dorp in Oost-Stellingwerf. Elsma-sate onder Ferwerd. It Elsinga-wear, stûk land te Nije-Holtpade. — Elseghem (Elsinga-hem), dorp in Oost-Vlaanderen. Elsfleth, stadje in Oldenburg. Elsum, slot bij Heinsberg in Rijn-Pruissen.

—

M. **Elserd, Elsert, Elzerd, Elzert.**

—

M. **Elset.** Waarschijnlijk verbasterd uit Elsert.

—

M. **Elst.** Waarschijnlijk samengetrokken vorm van Elset, Elsert.

G. Elstena, Oost-Friesland.

—

M. **Elte**, *Elt*. In verkl. *Eltka*, *Eltko*, *Eltco*, *Elteko*, *Elteke*, *Elteken*. Verkl. van Elle. Zie Elle, Eltse.

—

M. *Eltet*.
V. *Eltetis*.

—

M. *Eltse*, *Eltsen*, *Eltzen*, *Eltze*, *Eltzie*. Verkl. van Elle, of van Elte. Zie Elle, Elte, Elke, Eltsje.

—

M. Eltsje; in Ned. spell. **Eltje**, **Eltjo**, *Eltye*, *Eltyen*. Verkl. van Elle, of van Elte. Zie Elle, Elte, Eltse, Elke, enz.

P. Eltjenswijk, buurt bij de Oude-Pekela, Gron. Eljewarden, geh. onder Dedesdorf in 't Land Wührden, eene Oud-Fr. gouw aan den rechteroever van de Weser, Oldenb.

—

M. Eman. Vleivorm van Eeltsje. Zie Eeltsje. Verg. Emen.

—

M. **Eme**, **Emo**, *Ema*, *Eem*. In misspell. **Eeme**, *Eema*. In patronymicalen vorm *Eming*. In verkl. *Emeke*, *Eemcka*, *Eemke*, *Eemco*, *Eemcke*, *Eemka*, *Eempke*, *Emele*.

G. *Emia*, *Eminga*, *Emyngha*, *Emingha*. Deze naam komt in oude oorkonden ook voor als *Imminga*. — Emena, Emen, Emens, Ehmen, Eemkes, Oost-Friesland.

P. E m i n g a - s t a t e (in betere spelling E a m i n g a - s t a t e) te Finkum; zie bij den mansn. Eame. Idem, onder Wons. Idem, onder Parrega. *Emeswalda*, oude naamsvorm van Iemswâlde; zie dien naam.

—

M. *Emen*, *Eemen*. Verg. Eman.

—

M. *Emer*. Verg. Emmer.

—

M. **Emke**, *Emko*, *Emco*, *Embke*, *Empcke*, *Empke*. Verkl. van Emme. Zie Emme, Imke.

V. **Empkje**.

G. *Emkema*. -- Emken, Emkes, Oost-Fr.

P. E m k e m a - s a t e te Wartena. — Emkum, geh. bij Lüdinghausen, Westfalen. Emkendorf, dorp bij Rendsburg in Holstein.

—

M. **Emme**, **Emmo**, *Emma*. Verg. Eme, Amme.

V. **Emma**, **Emke**, *Emck*, *Emk*, *Em*, *Emmeken*. In den Zoh. ook **Emmigje**, door invloed van den Friso-sassischen, in Drente inheemschen vorm Emmechien.

G. **Emminga**. — Emmen, Gron. Emmink, Emmius, Ned. Emming, Engeland.

P. Emmelsbüll (oudtijds *Emmingsbüll)*, dorp in Noord-Fr. Emminghausen, dorp bij Lennep in Rijn-Pruissen. Emmikhoven, geh. bij Almkerk, Noord-Brabant.

—

M. **Emmer**. Verg. Emer, Ammer.
V. Emmertsje. In Ned. spell. **Emmertje**.
G. Emmers, Nederland.
P. Emmerlev, dorp in Noord-Friesland.

—

M. *Emmerick*, *Emmerik*, *Emmrick*.
V. *Emmerica*.

—

M. *Emmert*. Verg. Emmer, Ammert.
G. Emmertna, Emtringa, Oost-Friesland.
P. Emmertshausen, dorp bij Altenkirchen in Rijn-Pruissen.

—

M. *Emoud*, *Emout*.

—

M. *Emse*, *Emso*. In verkl. *Emscke*. Verkl. van Emme. Zie Emme. Verg. Amse.

G. **Emsinga**, **Emsenga**. — Emsing, Nederland.

—

G. **Endstra**.

—

M. **Ene**, *Eno*, **Een**, *Eenna*, *Eene*, *Eenne*. In verkl. Eentsje (in Ned. spell. **Eentje)**, **Eenke**, *Eneko*. Zie Een, Eenke, Eentsje, Eente. Verg. Ane, Enne.

V. Eentsje; in Ned. spell. **Eentje**. **Ene**, *Ena*, *Eenk*.

G. **Enia** (samengetrokken vorm van den volledigen naam Eninga), *Eningha*, *Eninga*, *Eeninga*, *Enema*, *Eenema*, **Eennema**, **Eentjes**. — Enuma (rechtstreeks afgeleid van den plaatsn. Enum), Eenkema, Gron. Eenens, Eeninck, Nederland.

P. E n i n g a - s a t e te Kimswerd. De E n i n g a b û r r e f e a r t, Eningaburevaart, onder Workum. — Enum (ook Eenum), dorp in Fivelgoo, Gron. Enum, geh. bij Oldehove, Gron. Enumatil, dorp in Gron. Eenkemaheerd te Zeerijp, Groningerland.

—

M. *Enert*, *Enardt*.

—

G. **Enga.** Zie bij den mansn. Enghe.

P. Enga-hûs. Zie bij den mansn. Enghe.

—

M. **Engbert** (in de dagelijksche spreektaal meest als Ingbert uitgesproken), *Engbarth*, *Enghebrecht*. Zie Ingbert.

V. Engbertsje (in de dagelijksche spreektaal meest als Ingbertsje uitgesproken); in Ned. spell. **Engbertje.**

G. Engberts, Engbers, Engberding, Ned.

—

M. *Enghe.*

G. **Enga, Engga, Engena** (ook in Oost-Friesland.

P. Engebûrren (in de dagelijksche spreektaal meest Ingebûrren genoemd), Engeburen, geh. onder Grouw. Engahûs (ook Enge-hûs, en, in de dagelijksche spreektaal, meest Ingehûs genoemd), Engahuis, sate bij Oosterend. — Engeweer, geh. bij Wester-Wijtwerd, Gron. Engewert, oude naam van 't dorp Grijpskerk, Gron. Engbüttel, sate bij Dorum in 't Land Wursten (Worthsaten), eene Oud-Fr. gouw aan den rechter-oever van den mond der Weser, Hannover.

—

P. De Enge Lape, sate onder Roordahuizum.

—

M. **Engelbert,** *Enghelbert.* Verg. Engbert.

—

M. **Engele, Engle, Engel** (in de dagelijksche spreektaal meest als Ingele uitgesproken), *Engela*, *Engla*, *Engelo.* Verlatijnscht tot **Angelus.** In verkl. *Engilcke*, *Engelke.* Zie Ingele.

V. Engeltsje (in de dagelijksche spreektaal meest als Ingeltsje uitgesproken); in Ned. spell. **Engeltje. Engel** (Ingel), *Enghel*, *Engeltien*, *Engelke*, *Engelken.*

G. *Engla*, **Engelsma, Engels, Engelen.** — Engelma, Engelkens, Engelkes, Gron. Engeln, Engelken, Engelking, Oost-Fr. Engels, Nederland.

P. Engelum of Englum (in de dagelijksche spreektaal meestal Ingelum of Inglum, door velen ook Inglom genoemd), Engelum, dorp in Menaldumadeel. Engla-sate te Winaldum. — Engelum of Englum, ook Engluma-borg genoemd, geh. onder Oldehove, Gron. Engelbert (Engelbird, *Englabirth*), dorp in Gron.; zie den plaatsn. Bird.

—

P. De Engelenfeart, Engelenvaart, (afgeleid van den geslachtsn. Engelen — zie den mansn. Engele), bij het Heerenveen.

—

M. *Engelmar.*

—

P. Engelschmansplaat. Zie Ingelskmansplaet.

—

G. *Engerna.* — Engersma, Gron.

P. Engersma-heerd te Uithuizen, Gron. Engerhave, dorp in Oost-Friesland.

—

P. De Enghoarne of Inghoarne, Enghorn, uitspringende hoek van het land, in de Sneekermeer, onder Gauw.

—

G. **Engwerda, Engwirda,** *Eangwerda*, *Ængwarda, Ængwerda.* Vermoedelijk afgeleid van den plaatsn. Engwerd. Zie Ingwert.

—

P. Engwert; zie Ingwert. Engwirden; zie Eangwirden. Engwier; zie Abbingawier, bij den mansn. Abbe. Engwierum; zie Ingwierum, en bij den mansn. Ede.

—

P. De Enjen. Andere uitspraak van De Anjen. Zie dien naam. Enjum; zie Anjum, bij den mansn. Ane.

—

M. **Enke** (in de dagelijksche volksspreektaal meestal Inke genoemd), *Enka*, *Encka*, *Enko*, *Encko*, *Enneko*, *Enneke.* Verkl. van Enne. Zie Enne.

V. **Enkje, Enkjen** (in de dagelijksche volksspreektaal meest als Inkje uitgesproken), *Enckjen.* Verg. Ennik.

G. *Enckema.* — Enkena, Enkissena, Oost-Friesland.

—

M. **Enne, Enno** (in de dagelijksche volksspreektaal meest als Inne uitgesproken), *Enna.* Verlatijnscht tot **Enneus**, *Ennius.* Zie Inne.

V. Entsje. In Ned. spell. **Entje.** In de dagelijksche volksspreektaal meest als Intsje uitgesproken. *Entia.* In Gron. Enje.

G. **Enninga, Ennema,** *Ennama*, **Ens.**

— Enninga, Ennenga, Ennana, Oost-Fr. Ennes, Gron. Ennink, Drente.

P. Ennema-borg te Midwolda in 't Oldambt, Gron. Ennoswonne, sate bij Neu-Funnixsyl, Oost-Fr. Enno-Ludwigs-Grode, bij Neu-Funnixsyl, Oost-Fr. Enninglo, gemeente bij Herford, Westfalen.

—

V. **Ennik.** Verg. Enkje, bij den mansn. Enne.

—

M. *Ense*, *Ens*. Verkl. van Enne. Zie Enne, Ente, Entsje, Entse, Enke, Inse.

G. Ensema, Ensen, Oost-Fr. Ensing, Ensink, Drente en Twente.

P. Ensink, verschillende landhoeven in Twente en in Gelderland, o. a. bij Gorssel en bij Eibergen.

—

G. **Enstra.** Verg. Endstra.

—

M. **Ente**, *Enthe*, *Entho*. In de dagelijksche volksspreektaal meestal Inte. In verkl. *Enteke*. Verkl. van Enne. Zie Enne, Entse, Inte, enz.

V. **Ente, Enteke** (Inte, Inteke).

G. *Entema*. — Entena, Entens, Gron. Entinge, Drente. Enting, Entink, Ned.

P. Entena-borg te Warfhuizen, Gron. Entinge, hoeve te Zuid-Laren, Drente. Entinge, havesate te Dwingeloo, Drente.

—

M. *Entet*.

—

M. **Entse.** In de dagelijksche volksspreektaal meestal als Intse uitgesproken. Verkl. van Enne. Zie Enne, Entsje, Enke, enz.

—

M. Entsje; in Ned. spell. **Entje.** In de dagelijksche volksspreektaal meestal als Intsje uitgesproken. Verkl. van Enne. Zie Enne, Entse.

G. Entjes, Groningerland en Drente.

P. Enjebur, geh. bij Esenshamm in Stadland, Weser-Fr., Oldenburg.

—

M. **Epe, Epo**, *Epa*, *Eep*. Verlatijnscht tot **Epeus**; verkort tot Peus (Pé-us). In verkl. *Eepke*, *Eepka*. Verg. Ipe, Eppe.

G. *Epyngha*, *Epinga*, **Epema**, **Eepema**, *Eepsma*. — Epena, Oost-Friesland.

P. E p i n g a - s a t e te Pietersbierum. E p e m a - s t a t e te Ysbrechtum, bij Hemelum (onder Koudum), te Lioessens en te Hitsum. G r e a t- en L y t s - E p e m a - s a t e te Idaard. E p e m a - s a t e te Wilaard onder Friens. — Epenwöhrden, dorp in Ditmarschen, Holstein.

—

M. **Epke, Epko, Epco**, *Epka*. Verkl. van Eppe. Zie Eppe.

V. **Epkje, Epkjen.**

G. **Epkema.** — Epkes, Epkens, Oost-Fr.

—

M. **Eppe, Eppo.** Verg. Epe, Appe.

V. **Epje, Epjen, Eppe**, *Epke*. In Groningerland ook Eppien.

G. **Eppinga, Eppenga.** *Eppama*, *Eppema*. — Eppens, Gron. Eppena, Eppen, Oost-Fr. Eppinge, Drente. Eppink, Ned. Epping, Engeland.

P. Eppingahuizen (ook Eppinge-, Epping- en Eppenhuizen), dorp in Gron. Eppingaweer, geh. bij Jemgum, Oost-Fr. Epshuse, sate bij Fulkum, Oost-Fr. Eppink, hoeve bij Aalten, Gelderl. Eppeghem (Eppinga hem), dorp in Zuid-Brabant. Eppendorf, dorp bij Hamburg. Eppenhausen, dorp bij Hagen in Westfalen. Epping in Lotharingen. Epping (met Epping-forest), in Sussex, Eng.

—

M. *Eppen*.

—

M. *Epse*. Verkl. van Eppe. Zie Eppe.

G. **Epsma.**

—

M. *Ept*. Verg. Apt.

—

M. *Erasing*.

—

M. *Erasmus*. Kerkelijke naam. Zie Asmus.

—

M. **Erd, Ert**, *Erdt*. Verg. Earde, Eart.

G. Erdsna, Oost-Friesland.

—

M. *Ere*, *Eere*. In verkl. *Eerke*, *Eerck*. Verg. Are, Erre.

V. Eartsje. In Ned. spell. **Eertje.**

G. **Eringa, Eeringa**, *Erama*, **Eerkes.**

P. E r i n g a - s a t e te Britsum. S e c r e t a r i s - E r i n g a - w y k, (meestal uitgesproken als S i k t a r i s - E r i n g a - w y k), veenvaart onder Drachten. — Erinkloo, hoeve bij Wijhe, Overijssel. Eringhem, dorp in Fransch-Vlaanderen. Eringhausen, dorp bij Wipperfurth in Rijn-Pruissen.

—

M. **Erent**, *Erend*, *Eern*. Zie Arend.

—

M. **Erik**, *Eryck*, *Erick*, *Eerck*, *Earik*. Ook in Noord-Fr. veelvuldig in gebruik, waar deze naam wordt uitgesproken als Jerk.

V. **Erikje**. Samengetrokken tot **Eerkje**. Quasi-verfraaid tot **Ericia**.

G. **Erikzs**. — Eriks, Erichs, Nederland.

P. Erichshagen, dorp in Calenberg, Hannover.

—

M. **Erk**. Misschien verkl. van Erre. Verg. Erre, Earke, Erik, Arke.

G. *Erkama*. — Erken, Noord-Friesland.

P. Erkens (ook Arkens genoemd, en meestal zóó geschreven), geh. onder Franeker. Zie Arkens, bij den mansn. Arke.

—

V. *Ermburg*.

—

M. *Ermt*.

V. *Ermpje*, *Ermts*.

—

V. **Ernkje**.

—

M. **Ernst**, *Eerenst*, *Erenst*, *Erndts*, *Erns*, *Ernse*, *Eernse*, *Erst*. Zie Eernst, Earnse.

V. **Ernske**.

G. *Ernstenga*, *Ernsma*.

P. Ernsma-sate (ook Ernstma- en Eernstma-sate genoemd), onder Jouswier. — Ernstheem, geh. bij Eenrum, Gron.

—

M. **Errit**, *Erryt*, *Erit*, *Ererth*, *Erard*, *Erat*, *Eret*. Veelal uitgesproken als Jert. Voluit Erhard, Eerhard. Verg. Gerrit = Gerhard.

V. Erritsje; in Ned. spell. **Erritje**, **Erretje**. Quasi-verfraaid tot **Eritia**.

G. **Errits**. — *Erattema*, *Eredsna*, Oost-Friesland.

—

M. **Ert**. Zie Erd. Verg. Errit.

—

M. **Esdert**.

—

M. **Ese**, *Esa*, *Eso*, *Eese*, *Eesse*, *Eessa*, *Ees*. In verkl. *Eeske*, *Eeska*, *Eescke*, *Eesk*, *Eesch*. In patronymicalen vorm *Esing*. Verg. Ase, Ease, Esse, Eise.

G. *Esa*, *Esinga*, *Eessyngha*. — Esen, Oost-Friesland.

P. Esa-sate te Herbayum. Esa-sate onder Tjum. Eeskwert; zie Ieskwert. Esumasyl; zie Iesumersyl. *Esum*, oude naamsvorm van Esonstad; zie dien naam. — Esinge (Ezinge, Esinga), dorp in Gron. Esens, *Esinghe*, stadje in Harlingerland, Oost-Fr. *Esingahusen*, oude naamsvorm van Eisinghusen in Oost-Fr.; zie bij den mansn. Eise. Esenshamm (oudtijds voluit *Esmundeshem*, *Esemesham)*, dorp in Weser-Fr., Oldenb. Esink, hoeve bij Lonneker, in Twente.

—

M. **Esge**, **Esgo**. Zie Easge, Eesge.

G. *Esgema*.

—

M. **Esger**. In misspell. **Escher**, **Esscher**. Zie Easger, Eesger.

—

M. **Eske**, *Esko*, *Esk*. In Noord-Fr. Eskel. Verkl. van Esse. Zie Esse, Essle.

G. **Eskes**, *Eskwerda*, *Esquerda*. — Eskens, Gron. Eschen, Oost-Fr. Eskelsen, Noord-Friesland.

P. Eskwerda- of Esquerda-sate; zie Ieskwert. Eskesleane, laan te Kollum. Esklum, dorp in Oost-Friesland.

—

M. *Eskel*, *Eschel*. Verkl. van Esse. Zie Esse.

—

P. Esonstad, *Esum*, verdronkene plaats in de Lauwerszee.

—

M. **Esscher**, **Escher**; zie Esger.

G. **Escher**.

—

M. **Esse**, *Essa*. In patronymicalen vorm *Essing*. Verg. Ese, Asse.

V. **Esje**, **Esse**, *Eske*, *Essck*, *Esk*, *Esch*. In Noord-Friesland Esgel, Eschel.

G. *Essema*. — Essing, Essink, Ned. en Westfalen. Essing, Engeland.

P. Esseborg (verkeerdelijk ook Nesseborg genoemd), geh. bij Vellage in Reiderland, Oost-Fr. Essink, hoeve bij Winterswijk, Gelderland, en bij Dalfsen, Overijssel. Essinghausen, dorp bij Olpe, Westfalen. Essigny (Essinge), in Isle-de-France, Frankrijk. Essington, in Staffordshire, Engeland.

—

M. *Essle*, *Esle*, *Essel*. Verkl. van Esse. Zie Esse, Eske.

P. *Eslemaburen*, oude naamsvorm van Ieslumbûrren; zie dien naam.

—

P. Esumabûrren, Esumasyl. Zie Iesumbûrren, Iesumersyl.

—

M. **Ete**, *Eta*, *Eto*, *Ethe*, *Eete*, *Eeta*, *Etha*, *Eette*, *Eet*. In de Wouden als **Jitte** uitgesproken. In verkl. **Eetse, Eetze** (zie die namen), *Eets*, *Eedts*, *Eetje*, *Eetke*, *Eteke*, *Ethia*, *Etya*, *Etik*, *Eetscka*, *Etykie*. Verg. Ate, Ette, Ite, Jitte.

V. Eetsje; in Ned. spell. **Eetje. Eetske**, *Eetke*, *Eets*, *Etya*, *Eetk*, *Etheca*, *Eettie*, *Etha*, *Eeth*, *Eetza*, *Eetzie*, *Eetjen*.

G. Eten, Oost-Friesland.

P. Etum, verdronken dorp in Oost-Fr. Etichove (Etink- of Etinga-hove), dorp in Oost-Vlaanderen. Etingen, *Adinga* (zie den mansn. Ade), dorp bij Gardelegen in de Altmark, Pruissen.

—

M. *Ethelger*.

G. *Ethelgera*, oude vorm van Jelgera. Zie bij den mansn. Jelger.

—

V. *Ethelgerd*, *Ethelgerdis*. Zie Adelgarda, Elgertsje.

—

V. *Ethellind*, *Etelind*, *Ethelindis*.

—

V. *Ethalmodis*, *Ethelmod*. Zie Aelmoed.

—

M. **Etse, Etsen**; in misspell. **Etze, Etzen.** *Etza*. Verkl. van Ette. Zie Ette.

G. *Etsma*.

—

M. **Ette**, *Etta*. In verkl. *Etke*, *Etka*. Verg. Atte, Ete.

V. Ettsje of Etsje; in Ned. spell. **Etje, Ettje**, *Ette*, *Etta*, *Ett*, *Et*, **Etke, Etske**, *Etteke*. Te Hindeloopen **Etk, Etkj.** In Groningerland Ettien.

G. **Ettema**, *Etma*, *Etsma*, **Ettes.** — Ettana, Etten, Oost-Friesland.

P. Etzhorn, buurt bij Oldenburg. Ettinghen, geh. bij Schelde-Windeke in Oost-Vlaanderen. Ettinghausen, dorp bij Montabaur in Nassau.

—

M. *Etter*.

—

M. *Ettet*. Verlatijnscht tot *Ettetus*.

—

M. **Euke.** Zie Eauke.

V. **Euwkjen**, *Eeucka*, *Aeuka*. In Fr. spell. Eaukje. Zie dien naam.

G. *Eukema*, *Eeukema*, *Aeukema*. — Euken, in Weser-Friesland.

P. Eukwarfe, geh. bij Wiarden, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

M. *Euren*. Verg. Everen.

—

V. *Euse*.

—

M. *Euwe*, *Euwo*. Zie Eauwe, Ewe.

G. **Euwen.**

—

M. *Euwert*. Zie Eeuwert.

—

V. **Euwkjen.** Zie bij den mansn. Euke.

—

M. *Eve*, *Eevo*, *Euo*. Verg. Eauwe, Ewe, Ive. In verkl. *Eveko*.

G. Evington, Engeland.

—

M. **Everen.** In den Zwh. Voluit Everwyn. Zie Everwyn. Verg. Euren.

—

M. **Evert**, *Ewert*, *Ewet*, *Ewt*. Voluit Everhard. In vleiv. Eef. In patronymicalen vorm **Evering.** Verg. Ewart.

V. Evertsje. In Ned. spell. **Evertje.** Voluit Everharda.

G. **Everda**, *Ewerda*, *Ewertsma*, **Eversma, Evertsz.** — Everdinga, Everhards, Evers, Oost-Fr. Everaards, Everaerts, Evertsen, Everts, Everhardi, Nederland.

P. Eversweer, geh. bij Westerholt, Oost-Friesland. Everdingen, dorp in Zuid-Holland. Everghem (Everinghem, Everdinga hem), dorp in Oost-Vlaanderen. Eversum, dorp bij Lüdinghausen, Westfalen. Eversdorf, dorp bij Harburg, Hannover.

—

M. **Everwyn.** In Ned. spell. **Everwijn.** *Everwin*, *Evorwin*. Zie Everen.

—

M. **Ewald.** Zie Ewold.

G. **Ewald.**

—

M. **Eward, Ewart**, *Ewaert*, *Evard*, *Ewert*. Verlatijnscht tot **Ewardus.** Verg. Evert, Eeuwert.

G. *Ewertsma*. Zie bij den mansn. Evert.

—

M. **Ewe**, *Ewo*, *Evo*, *Euo*, *Euwo*, *Ew.* In verkl. *Ewcko.* Verg. Ave, Eauwe, Eve.
V. *Eef.* Zie Eefje.
G. *Ewingha, Ewsma.* — Ewen, in Weser-Fr.

—

M. *Ewerick*, *Everick.*

—

M. **Ewold**, *Ewoldt*, *Ewolt*, **Ewoud**, **Ewout**, *Ewodt.* Zie Ewald.
V. Ewoudtaje. In Ned. spell. **Ewoudje.** **Ewouda.**
G. **Ewouds**, **Ewoldt.**

—

M. **Exert**, **Eksert.**

—

P. Exmorra. Zie bij den mansn. Ekke.

—

G. **Extra.** Zie Ekstra.

F.

Geen een Friesch woord, geen enkele Friesche naam begint met de letter V. Dies vindt men de namen, die, door Hollandschen invloed, verkeerdelijk wel met eene *v* geschreven worden (Volkert, Vokeltje, Valkema, Vinkeburen enz.), ook allen hier bij de F.

—

G. **Vaartstra.** Zie bij den plaatsn. Feart.

—

M. **Faas.** In Fr. spell. Faes. G. **Faasma.** P. Faasma-state, Faasma-tille. Zie den mansn. Faes.

—

G. *Faatsma*, *Faetsma.*

—

G. **Vaatstra.** Vermoedelijk verbastering van Vaartstra. Zie dien naam.

—

M. Fabe. Verg. Febe.

—

G. **Fabersma.** Oneigenlijke naamsvorm, afgeleid van het Latijnsche woord *faber*, smid, dat ook op zich zelven als geslachtsnaam voorkomt. Verg. Bijkersma.

—

V. *Faddou.* Zie Fardou, en den vrouwennaam Feddo.

—

P. Faders-Hôfsté, sate onder Bolsward. Idem, herberg tusschen Balk en Wykel.

—

M. Faes. In Ned. spell. **Faas.** *Faes*, *Vaas*, *Vaes*, *Phaes.* Verbastering van den Kerkelijken naam **Bonifacius.**
G. **Fasinga**, **Fazinga**, **Faasma**, *Fasema*, *Faesma*, *Phaesma.* — Fasing, Faassen, Vaassen, Fasen, Vasen, Nederland.
P. Faesma-state (ook als Phaesma-state geschreven), met de Faesma-tille, onder Kollum. Faesma-sate te Lutkewierum. Idem, te Winaldum. Phaesmaheerd onder Westergeest.

—

G. *Faetsma*, *Faatsma.*

—

M. **Faije**, **Faye**, *Faeye.* In verkl. *Faike*, *Faycke*, *Faeyke*, *Faeika.* Verg. Feije, Feike.

—

P. Faijefjûrswyk, Vagevuurswijk, veenvaart onder Hemrik.

—

G. *Faytsma.* Afgeleid van Faitse, een verkl. van Faije, die mij echter nooit voorgekomen is. Zie Faije. Verg. Feitsma.

—

M. *Fake.* Verg. Feke.

—

P. Fâldens (uitgesproken als Fâdens, ook wel als Fadens en zelfs als Faddens geschreven), geh. onder Baard.

—

P. Fâldum; zie Fâtum.

—

M. **Falk**, **Falke**, *Falck*, *Falco*, *Falko*, *Valk*, *Valck*, *Valke.* Ook oudtijds in Holland *Valck.* Misschien oorspronkelijk op zich zelven staande naam; misschien verkl. van Falle. Verg. Falle, Folke.
V. **Falkje**, **Valkje**, *Falck*, *Valckjen.*
G. **Falkama**, **Falkema**, **Valkema**, **Falkena**, **Falckena**, *Falken*, **Valken**, **Valks**, *Falckx.* — Valksz, Falksz, Valkis, Nederland.
P. Falkshiem, sate onder Westergeest. — Falkema- of Falkumborg, te Bellingaweer, Gron. Valkoog, dorp in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.). Falkendiek, dorp bij Herford, Westfalen.

—

M. *Falkert*, *Falckert*, *Falkart*, *Valkert*, *Valckert*, *Valckaert*.
G. Valkering, Nederland.

—

M. **Falle.** Verg. Felle, Folle.
V. **Falke.**
G. **Fallinga, Fallenga, Vallenga.** — Fallema, Vallema, Gron. Valling, Ned.
P. Fallinga-sate onder Ferwoude; met Fallinga-bûrren, (ook wel Fellinga-bûrren genoemd) voormalig geh. aldaar. — Vallinger-Viertel, geh. bij Dorum in 't Land Wursten (Worthsaten), Oud-Fr. gouw in Hannover. Fallingbostel, dorp bij Celle in Hannover.

—

P. De Fallingen, ook Fellingen genoemd en geschreven, in misspell. ook Vallingen, kriten in de Dongeradeelen, onder Anjum, Ee, Lioessens, Peasens, Wetsens, enz., onderscheiden in De Anjumer-, Iester-, Ljuessenser- of Ljuessemer-, Wetsenser-, en Peasumer- of Peasenser-Fallingen.

—

P. De Falom, geh. onder Zwaag-Westeinde en Dantumawoude; met de Falomsterfeart en brêgge, aldaar. Idem, onder Ureterp. Idem, sate te Tirns.
G. **Valomstra.**

—

M. *Valt.* Verkl. van Falle. Zie Falle.

—

V. *Fam.* Verg. Femke.

—

P. De Fammens-rakken of -rekken, stroom tusschen de Brekken en Jentjemeer, onder Langweer en Broek.

—

P. De Fander, stuk land onder (benoorden) Leeuwarden.

—

M. **Fanke.** Verkl. van Fanne. Zie Fanne.

—

M. *Fanne.* In verkl. *Fantse*, *Fantje*, **Fanke.** Verg. Fenne.
V. *Fanne*, *Van*, *Vanken.*
G. *Fangya*, samengetrokken vorm van den oorspronkelijken naam Fanninga.

—

P. *Fante.* Verkl. van Fanne. Zie Fanne, Fanke.
G. *Fantema.*

P. Fantum (ook Fantuma- of Fantema-sate), onder Tjum.

—

P. De Far (ook wel It Far), Var, naam van sommige meertjes en vaarwaters in het Zuidwestelijke deel van Friesland. B. v. De Sleatemer- of Sleater-Far, Slooter-Var, meertje onder Slooten. De Heegmer- of Hegemer-Far, onder Heeg. De Gaestmer- of Gaester-Far, onder Tjerkgaast. De Kromme Far, meertje onder Broek. It Far, vaarwater bij Ter-Horne. Idem, in de Hommerts; met de buurt Farswâl aldaar. It Far of De Fard, vaarwater onder Koudum. De Tsjerke-Far, Kerkevar, meerke (ook Tedmans-poel genoemd), onder Idsega.

—

P. Farbûrren, Vaardeburen, geh. onder Blija.

—

V. **Fardou,** *Fardo*, *Fardu*, *Fardw*, *Ferdw*. In misspell. **Vardo**; door uitslijting der *r* ook Faddou. Zie Ferdouw, en den vrouwenn. Feddo.

—

M. *Fare*, *Faer*, *Vaer.* Verg. Fere.
G. *Farnia* (samengetrokken vorm van het volledige Faringa), *Faersma.* — Faringa, Gron. Vaarzon, Ned. Farringdon, Farrington, Engeland.
P. Farnia-state (ook wel Farica-state genoemd en geschreven), te Minnertsga. Faersma-sate te Winaldum. — Fahrstedt, dorp in Ditmarschen, Holstein. Fahrendorf, dorp bij Bremervörde, Hannover. Faringdon en Farington, stadje en dorp in Eng. Farringford-house, op 't eiland Wight, Engeland.

—

M. *Fark*, *Farck*, *Farick*, *Farke*, *Vaerke.* Verkl. van Fare. Zie Fare.
G. *Farica*, **Farx, Vaartjes.**
P. Farica-state; zie Farnia-state, bij den mansn. Fare.

—

P. Farwert, in den tongval van Ferwerderadeel en westelijk West-Dongeradeel gebruikelijk voor Ferwert. Op het Bildt zegt men Forwert. Zie Ferwert, bij Fedder.

—

Fasinga. Zie bij den mansn. Faes.

—

M. *Fast*, *Vast.*

—

M. *Fastert*, *Vastert*, *Vasterdt*, *Vasterd.*

—

P. Fâtum, voluit Fâltum (door sommigen ook wel Fâdum genoemd en Faldum geschreven), *Faltema*, *Faltuma* geh. onder Tjum.

—

M. *Fauke*, *Faw*, *Fawke.*
V. **Fau**, *Fauke*, *Fauk*, *Fawke.*
G. Fawkes, Engeland.

—

P. *Fean*, het Fr. woord voor veen, komt in vele plaatsnamen voor. B.v. It Hearrenfean, Heerenveen (in de wandeling enkel It Fean, het Veen genoemd), vlek, op de samentreffing der grenzen van drie grietenijen, Eangwirden, Haskerland en Schoterland gelegen. Surhústerfean, Surhuisterveen (ter plaatse en in den omtrek ook enkel It Fean, het Veen, genoemd), dorp in Achtkarspelen; met De Surhústerfeansterheide; zie bij den plaatsn. heide. It Goarrefean, Gorreveen, krite onder Gorredijk. Feanebûrren, Veneburen, geh. onder Makkinga. Feanekoaten, Venekoten, geh. onder Oosterwolde. It Feanhearrehûs, Veenheerenhuis, huis onder de Rottevalle. Feanhuzen, Veenhuizen, geh. onder Garijp. Feankleaster, geh. onder Oudwoude. Feanstra-hûs, Veenstra-huis, sate onder Hooge-Beintum. (Deze naam is rechtstreeks van den geslachtsn. Veenstra afgeleid.) Feanwâlden, *Faenwald*, Veenwouden (met het geh. Feanwâldsterwâl, Veenwoudsterwal), dorp in Dantumadeel. De Feanskieding, Veenscheiding, vaart, met geh. tusschen Nije-Haske en het Heerenveen. De Feanslús, Veensluis, buurt onder Heerenveen. Feanwyk, Veenwijk, sate te Oudega in Hemelumer Oldeferd en Noordwolde. De Alde Feanen, Oude Venen, petten in Idaarderadeel.

G. **Feenstra, Veenstra, Van Veenstra.**

—

P. *Feart*, het Fr. woord voor vaart, in de zelfde beteekenis als in het Nederl., komt menigvuldig voor; b.v. De Snitserfeart, De Boalseterfeart, Sneekervaart, Bolswardervaart, trekvaarten tusschen Leeuwarden en Sneek, en Leeuwarden en Bolsward, enz. Opfeart, opvaart, noemt men de kleinere vaarten of zijvaarten, die uit de groote vaart naar een klein dorp, een gehucht, state of sate leiden. Verder: De Koerfeart, Koervaart, onder Hallum. De Jaenfeart, Jaanvaart, onder Jorwerd en Beers. De Tsjummerumer-, Easterbjirrumer- en Siksbjirrumer-Fiskfeart, Tjummarumer-, Oosterbierumer- en Siksbierumer-Vischvaart, in Barradeel, tusschen genoemde dorpen en den zeedijk. De Dyksfeart, Dijksvaart, onder Wierum. Uitsjebûrrefeart, Uiltjeburen-vaart, onder Grouw. De Aldfeart in Rauwerderhem, de oude vaart tusschen Leeuwarden en Sneek, eer de hedendaagsche trekvaart gegraven was. De Sibada-feart, onder Oosterend. De Roggefeart onder Ferwoude. De Mâlkfeart, onder Makkum. Yskebûrrefeart, Ykefeart, Brouwersfeart, enz. onder Workum. St-Japiksfeart, Sint-Jacobsvaart, te Winsum; enz.

G. **Vaartstra.** Verg. Vaatstra.

—

M. *Febbe.* In verkl. *Febke.* Verg. Febe, Fepke.
V. *Febke.*

—

M. *Febe.* In verkl. *Feebke.* Verg. Febbe, Feepke. Vergriekscht tot **Phoebus.**
V. *Febe.* Vergriekscht tot **Phoebe.**

—

M. *Fechter*, *Vechter.*
G. **Vegter.**

—

M. **Fedde, Feddo,** *Fedda*, *Fed.* In verkl. *Feddeke*, *Feddeko*, *Fedeko*, *Fedeka*, *Feddeka*, *Fedke*, *Fedka*, *Fedko*, *Fedtje*, **Fedse.** Zie Fodde. Verg. Fet.

V. Fedtsje; in Ned. spell. **Fedtje, Fedje**; in misspell. **Fetje, Vetje.** *Fedda*, *Fedde*, *Fedt*, *Fed.* In Stellingwerf en Lemsterland ook **Feddigje, Feddigjen,** oorspronkelijk de Friso-sassische, in Drente en Overijssel inheemsche vorm Feddechien, Feddegien. Zie Fod.

G. **Feddinga, Feddema,** *Feddama*, **Feddes.** — Feddens, Gron. Fedden, Oost-Friesland.

P. Fedde-Sibrens-wyk, veenvaart onder Gorredijk. Fedde-Goaitses-wyk,

veenvaart onder Kortezwaag. Fedtsjemoije-wyk, veenvaart onder Jubbega—Schurega. Feddinga-sate te Midlum. Idem, te Tjum. Feddama-sate te Kimswerd. Feddema-sate te Grouw. — Feddema-polder, aan de Noordkust van Groningerland.

—

M. *Fedder*, *Feder*. Verg. Fere.

G. Federinga, Oost-Friesland. Feddersen, Noord-Friesland.

P. Ferwert (ter plaatse, en verder in Ferwerderadeel en West-Dongeradeel wel Farwert genoemd; en op het Bildt Forwert), *Fatruwerde*, *Feterwirde*, *Federwerth*, *Federwirth*, *Fedderward*, *Ferwairt*, *Ferwart*, Ferwerd, dorp in Ferwerderadeel. Ferwerteradeel of -diel, Ferwerderadeel, grietenij in Oostergoo. De Ferwerterryp, Ferwerderrijp, geh. onder Ferwerd. — Feerwert, *Federwurth*, *Federwerth*, dorp in Gron. Fedderwarden, *Federwurth*, (in de dagelijksche spreektaal der Weser-Friezen Feddewert genoemd), dorp in Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Fedderwerf, gehucht bij Ockholm in Noord-Fr. Feddershafen, geh. bij Dagebüll in Noord-Fr. Feddersbüll, geh. bij Emmelsbüll in Noord-Fr. Fedderingen (in de wandeling Feddern genoemd), dorp in Ditmarschen. G. **Ferwerda**, **Verwerda**. Zie bij den plaatsn. Ferwert.

—

M. **Fedderik**, **Feddrik**, *Fedrik*, *Feddrick*. Verhollandscht (ten onrechte) tot **Frederik**. In vleivorm **Fekke**.

V. **Fedderikje**, *Fedderickjen*, *Feddrickjen*.

G. *Feddriksma*, *Feddrixma*, **Feddriks**.

—

V. **Feddo**. Versleten vorm van Ferdou. Zie Ferdou.

—

M. **Fedse**. Verkl. van Fedde. Zie Fedde. Verg. Fetse.

V. **Fedske**.

—

M. *Feebke*. Zie Febe.

—

P. Veen. Zie Fean. Feenstra- of Veenstra-hûs of -sate; zie Fean.

G. **Feenstra**, **Veenstra**, **Van Veenstra**; zie bij den plaatsn. Fean.

—

V. **Veentje**. G. **Veenenga**, **Veenje**, **Veenema**, **Veenma**, **Veensma**, enz. Zie bij den mansn. Fene.

—

M. *Feepke*. Verg. Feebke, bij den mansn. Febe.

—

G. **Feerma**, **Feersma**, **Veersma**. Zie bij den mansn. Fere.

—

G. **Veerstra**.

—

G. **Veestra**. Verg. Fiestra.

—

P. De Feger, stuk land onder Lollum.

—

M. *Feidse*, *Feydze*. Verg. Feitse.

—

M. **Feije**, **Feye**, **Feyo**, *Feya*, *Fey*. Vergrieksch tot *Phoeio*. Op het Bildt uitgesproken als **Faeije**. Zie dien naam.

V. *Feye*, *Feyck*. Quasi-verfraaid tot *Feyoena* en *Feyona*.

G. *Feyinga*, samengetrokken tot *Feynga*; **Feyma**, **Feima**, *Feyama*, *Feyema*, **Feyens**. — Feyen, Oost-Fr. Feye, Feys, Holland.

P. Feins, geh. onder Wommels; zie Fyns. Feyinga-state (ook als Feyngastate voorkomende; maar eigenlijk Foyingastate), te Kollum. Zie den mansn. Foye. Feima- of Feyma-sate te Ternaard. Idem, te Holwerd.

—

M. **Feyge**. In verkl. *Feygie*. In den Zoh.

G. *Feyga*. Deze naam kan ook een versleten vorm zijn van Feynga, Feyinga.

—

M. **Feike**, **Feiko**, **Feico**, *Feycka*, *Feik*. Verkl. van Feije. Zie Feije, Feitse.

V. **Feikje**, **Feikjen**, *Feik*, *Feyck*, *Feyk*. In misspell. **Veikje**.

G. **Feikema**, *Feyksma*, *Feyxsma*, **Feiksma**, **Feikes**, **Feykes**, **Feickens**. — Feykena, Feiken, Feikens, Oost-Friesland.

P. Feikepoel (ook wel Rintsjepoel genoemd), meerke onder Heeg. Feikemasate onder Siksbierum. Idem, onder Wartena. — Feickendorf, dorp bij Celle, Hannover.

—

M. *Feyme*.

—

P. Feins (verkeerdelijk ook wel Fijns geschreven), geh. onder Wommels. Zie Feije.

—

V. Feintsje. In Ned. spell. **Feintje**; in misspell. **Veintje.**

—

P. Feintsum (door uitslijting der *t*, hedendaags veelvuldig Feinsum genoemd; verg. Beltsum, Belsum, Berlikum, bij den mansn. Berle), *Fenitthum, Feinttum,* in 1580 *Vintkium*, Finkum (ook wel als Vinkum misspeld), dorp in Leeuwarderadeel.

—

M. *Feyse*, *Feise*. In verkl. *Feiscke*. Verkl. van Feije. Zie Feije, Feitse.

G. *Feysma*.

—

G. *Veyskera*.

—

M. **Feite, Feito, Feyto,** *Feita, Feyta, Feyte, Feit, Feyt, Feytta, Veit, Veyt, Veytt.* In verkl. *Feythia*. Verkl. van Feije. Zie Feije, Feitse, Feike.

V. Feitsje. In Ned. spell. **Feitje.**

G. **Feyta, Feytama, Feitama, Feitema,** *Feythama, Feitma,* **Feites, Feits, Feitz.**

P. Feitehoarne, hoek van het land, uitstekende in de Zijltjesloot onder Goingarijp, waar oudtijds eene sluis was; De Feitehoarnesleat, Feitehornesloot (anders ook Syltsjesleat, Zijltjesloot genoemd), vaarwater onder Akmarijp en Goingarijp. Feitemar, Feitemeer, voormalig meerke (eigenlijk slechts eene bocht van de drooggelegde Parregastermeer) onder Gaast. It Feitesân, Feitezand, zandige landpunt, uitstekende in de Fluessen, onder Oudega in Hemelumer Oldeferd en Noordwolde. Feitema-state te Dronrijp. Feitema-sate te Sibrandaburen. Idem, te Almenum.

—

M. *Feitke*, *Feytke*, *Feytken*. Verkl. van Feite. Zie Feite.

G. *Feytkama*, *Feytkema*, *Feitkema*.

—

M. **Feitse.** In misspell. **Feitze.** *Feytse, Feytsie, Feytzie, Feyttzie.* Verkl. van Feije of van Feite. Zie Feije, Feite.

G. **Feitsema,** *Feytzama, Feytzema,* **Feitsma,** *Feitiema,* **Feitses, Feitsen.**

P. Feitsma-sate te Hallum, te Holwerd, te Deinum (ook Siersma-sate genoemd), te Kollum (ook als Feitsema-sate voorkomende), te Dongjum, te Foudgum, te Huizum, en te Anjum. Ald-Feitsma-sate onder Huizum.

—

M. *Fejo*. Verg. Feije.

—

M. *Feke, Feken, Feecke.* Verkl. van Feje. Zie Fejo. Verg. Fekke.

G. **Feekes.** — Fekana, Fekema, Feeken, Oost-Friesland. Veeckens, Nederland.

—

M. **Fekke, Fekko, Fecko, Fecco,** *Fecke, Vekke, Vek.* In verkl. *Fekla, Feckla, Fekkla, Fekkele.* Misschien samengetrokken vorm van Fedke; zie Fedde. Ook vleiv. van Fedderik; zie dien naam. Verg. Feke.

V. **Fekje,** *Fekke, Fec.*

G. *Feckama*, **Fekkes.** — Feckena, Fekken, Feckens, Oost-Friesland.

—

M. *Felb, Felbe.*

—

G. *Velbada.*

—

P. Veld. Zie Fjild.

—

G. **Velda, Veldinga, Veldenga, Veldema, Veldsma, Velds.** Zie bij de mansnamen Felt en Feltse.

—

G. **Veldstra, Veltstra.** Zie bij den plaatsn. Fjild.

—

M. *Fele.* Verg. Felle.

G. Velema, Gron. Velink, Velingius, Veele, Veelkens, Nederland.

—

M. *Felke.* Verkl. van Felle. Zie Felle, Felte, Felse.

V. *Felkje, Felckjen.*

G. **Felkens.**

—

M. *Felker, Felcker.* In misspell. **Velker.** Verg. Feltjer.

G. **Felkers, Velkers.**

—

M. *Felle.* Verg. Fele, Folle, Falle.

V. *Felk.*

G. **Fellinga,** *Fellyngha,* **Fel enga, Vellinga, Vellenga, Van Vellinga, Fellema, Vellema, Fels, Vels,** *Fellens.*

P. Fellinga-sate te Minnertsga. —

Vellage, dorp in Reiderland, Oost-Fr. Fellinghausen, dorp bij Siegen, Westfalen.

—

P. De Fellingen. Zie Fallingen.

—

P. Fellinga-bûrren. Zie Fallinga-bûrren, bij den mansn. Falle.

—

M. *Felse*, *Felsse*. Verkl. van Felle. Zie Felle, Felte, Felke.

G. *Felsingha*, **Felsma, Velsma.** — Velsink, Velsing, Nederland.

P. Great- en Lyts-Felsum (ook als Phelsum misschreven), twee saten onder Spannum.

—

G. **Velstra.**

—

M. *Felt*, *Felte*, *Felten*, *Phelten*. In verkl. *Feltke*. Deze naam komt als verkl. van Felle (zie Felle) voor, en tevens als verbastering van den Kerkelijken naam Valentinus, Valentyn.

G. **Velda, Veldinga, Veldenga, Veltema, Veldema, Velts, Velds, Felts**, *Felten*, *Phelten*. — Velting, Velding, Velten, Feltz, Nederland.

P. Feldum (ook tot Fellum versleten), dorp bij Hadersleven, Sleeswijk.

—

M. *Feltger*, *Feltjer*, *Feltier*.

—

M. *Feltke*. Verkl. van Felt. Zie Felt.

G. *Feltkama*, *Feltkema*.

—

M. *Feltse*, *Feltze*. Verkl. van Felle of van Felt. Zie Felle, Felt.

G. **Veldsma.** — Feltsema, Feldsema, Veltsema, Veldsema, Groningerland.

—

G. **Veltstra.** Zie bij den plaatsn. Fjild.

—

M. **Femke**, *Femcke*, *Femk*. In misspell. **Vemke.** Verkl. van Femme. Zie Femme.

V. **Femkje.**

—

M. **Femme**, *Femma*, *Fem*. Zie Fimme.

V. **Femma, Femke, Fempje, Femmetje**, *Fem*. In misspell. **Vemke.** In de volkstaal uitgesproken als Fimke. In Stellingwerf en in Lemsterland ook **Femmigje** en **Femmigjen** (in misspell. **Vemmigje**), oorspronkelijk de Friso-sassische, in Drente en Overijssel inheemsche vorm Femmechien, Femmegien. In West-Fr. (noordelijk N. Holl.) Femmetje.

G. **Femmes.**

—

M. *Fenderich*.

—

M. *Fene*. In verkl. *Feneke*, *Fenike*, *Veneke*, *Venike*. Verg. Fenne.

V. Feentsje. In Ned. spell. **Veentje.**

G. *Vena*, **Feninga, Fenenga, Veninga, Veenenga, Fenega,** *Fenye*, *Venia*, **Veenje** (deze vier laatste namen uit het oorspronkelijke Feninga samengetrokken); **Fenema, Venema, Veenema, Veenma, Veensma, Van Fenema, Venes, Veenesz.** — Fening, Feening, Vening, Veenink, Veenes, Veenis, Veenen, Ned.

P. Fenema-sate te Blija. — Veningen, geh. bij Zuidwolde, Drente. Venink, hoeve bij Zelhem, Gelderland.

—

M. **Fenne,** *Fenna*, *Fen*. In de dagelijksche volksspreektaal uitgesproken als Finne, en ook wel alzoo geschreven. In verkl. *Fenke*, *Fencke*, *Fentje*, *Fens*. Zie Finne. Verg. Fene.

V. **Fenna, Fenne;** Fentsje (of Fintsje); in Ned. spell. **Fentje.** *Fenke*, *Fenje*, *Fen*. In misspell. **Ventje.** In Stellingwerf en Lemsterland **Fennigje, Fennigjen, Fennichje**, oorspronkelijk de Friso-sassische, in Drente en Overijssel inheemsche vorm Fennechien, Fennegien. Ook in Groningerland Fennechien, Fenje.

G. **Fennema, Vennema.** — Venninga, Groningerland. Vennen, Oost-Friesland. Fens, Vennink, Vennekens, Nederland.

P. Fennema-sate, ook Fennema-hûs genoemd, onder Arum.

—

P. Fenne. Zie Finne.

G. **Fenstra, Venstra, Finstra**, *Fenstera*. Zie den plaatsn. Finne.

—

M. *Fennert*.

—

M. *Fennich*, *Fennigh*. Vermoedelijk patronymicum (Fenning) van Fenne. Verg. Fenne, Fennick.

—

M. *Fennick.* Vermoedelijk verkleinv. van Fenne. Verg. Fenne en Fennich.

—

P. It Fentke, vaarwater onder Molkwerum.

—

M. *Fepke.* Vermoedelijk verkl. van Febbe. Verg. Febbe.
V. **Fepke.**

—

M. *Ferd.* Verg. Fert.
G. *Ferdema.*
P. Ferdema-sate te Brantgum.

—

V. **Ferdou**, *Ferdouw*, *Ferdu*, *Ferduw*, *Ferdue*, *Ferdw*, *Ferdwa*, *Ferthwa*, *Ferdo.* In versleten vorm **Feddo.** Zie Fardou. Verg. Fredou.

—

G. *Verdouwema, Ferdouwema, Verdouwma.* Deze oude geslachtsnaam, beter geschreven als Fer-Douwema of Ver-Douwema (zoo ook Verjelsma of Verielsma — Fer-Jelsma, Ferielsma) is geen patronymicum, maar een metronymicum. Immers *Fer* of *Ver* staat hier in de plaats van *Frou* of *Vrou.* Ver-Douwema beteekent: zoon van Frou (of Vrouw) Douwe, van de adellijke vrouw die Douwe of Doutsen, Doutsje heette. Zoo ook Verjelsma of Verielsma, zoon van Frou Jel of Vrouw Jeltsje. Deze geslachtsnamen, met *Ver* beginnende, zijn de tegenhangers van die welke *Her* (Herjuwsma, Heralma) als voorvoegsel hebben.

—

M. *Ferdrick*, *Ferdrik*, *Ferdryck.* Verg. Fedderik.

—

M. *Fere*, *Feer*, *Veer*, *Veerd.* Vermoedelijk een samengetrokken vorm van Fether, Father. Verg. Fare.
G. **Feringa**, **Van Feringa**, **Veringa**, **Feerma**, **Feersma**, **Veersma.** — Veersema, Gron. Veering, Veren, Fehres, Ned.
P. Feringa-sate te Visvliet, Groningerl.

—

G. *Ferjelsma*, *Verjelsma*, *Verylsma*, *Verielsma*, *Vrielsma.* Verg. Verdouwema.

—

M. **Ferk**, *Ferck*, *Fercke*, *Ferke*, *Ferka*, *Ferrick*, *Ferrich.* Verkl. van Ferre. Zie Ferre.

V. *Ferck.*
G. *Fercksma*, *Ferkisma*, *Fercks.* — Verkes, Ferken, Nederland.

—

V. **Ferkou**, *Fercu.*

—

P. Ferlaet, Verlaat; ook als Vallaat (Fallaet) misschreven. Uit het Hollandsch overgenomen, in de beteekenis van dubbele sluis. B.v. It Blau-Ferlaet, Blauw-Verlaat, geh. met voormalige sluis, onder Augustinusga. It Urterper-Ferlaet, Ureterper-Verlaat, en It Bûtenst-Ferlaet, Buitenst-Verlaat, twee geh. onder Drachten. De Ferlaetsbrêgge, Verlaatsbrug, te Leeuwarden. — De Vier Verlaten, geh. onder Hoogkerk, Groningerland.

—

M. **Ferre.** Verg. Fere.
G. *Fernia*, *Fernya*, *Fernye* (Ferringa), *Ferma*, *Fersma.*
P. Fernia-state (met de Ferniapiip) te Minnertsga.

—

M. *Verritus.* Door de Romeinen verlatijnscht, vermoedelijk van Werrit, Werard, Werihard; in overeenstemming met Gerrit, Gerard, Gerhard.

—

P. De Fersewei, Verseweg, onder Gersloot.

—

M. *Fert*, *Ferte.* Verg. Ferd.
G. *Fertsma*, *Phertsma.*

—

M. *Fertze.* Verkl. van Fert. Zie Fert.
G. *Fertza.*
P. Fertza-state (later ook als Fetza-state geschreven) te Pietersbierum.

—

P. Ferwâlde, *Ferwalda* in 1379, Ferwoude, dorp in Wonseradeel.

—

P. Ferwert, Ferwerd. Zie bij den mansn. Fedder.
G. **Ferwerda**, **Verwerda.** Ook afgesleten tot **Ferweda.** — Ferweerda, Verweda, Verveda, Oost-Friesland.

—

P. Verwiks- en Dietsma-sate, onder Warga.

—

M. *Fet*, *Fette*, *Fetthe.* Verg. Fedde.

V. Fettsje, in Ned. spell. **Fetje, Fettje;** en in misspell. **Vetje, Vettje.** *Fetke, Fetkia, Fetkien, Fetthia, Fetz.*

—

M. **Fetse,** in misspell. **Fetze;** *Fetsa, Fettia, Fethza, Fetthie, Fetjen, Fetken, Fettik.* Verkl. van Fet. Zie Fet. · Verg. Fedse.

V. **Fetsje, Fetske.**

G. *Fetsa,* **Fetzes.**

P. Fetsesingel, zandweg tusschen St.-Nicolaasga en Legemeer. Verg. den plaatsn. Fetse.

—

P. De Fetse, Fetseput, Fetsefontein, overoude bornput te Dokkum, achter Sint-Maartens-kerk, waarnaar ook de straat aldaar, Fetse-striette, Fetsestraat (in de wandeling enkel De Fetse genoemd) haren naam draagt. Fetsa-state, ook enkel De Fetse of De Fedze genoemd, te Dronrijp. Fetsebûrren of Fitsebûrren, Fetseburen, geh. bestaande uit twee saten, tusschen Ternaard en Hantum, waarvan de eene bijzonderlijk De Fetse of De Fitse heet. Fetza-state te Pietersbierum (zie bij den mansn. Fertse). Fetsa-state, in 1486 *Fetza-statten*, oude naam van Dekamastate te Jelsum. Fetsehol, meertje tusschen Langweer en Uitwellingerga. Zie „De Hel in Friesland" in den Frieschen Volksalmanak voor 1894.

—

M. *Feudo.*

—

M. **Feuke.** Misschien verkl. van Feudo. Verg. Fawke, Fôke, Foeke.

V. **Feukjen.**

—

M. *Fi, Fya.*

V. *Fia, Fya, Fy, Fye, Fyke.* Geldt heden ten dage meest als eene verbastering van den naam Sophia.

—

M. **Fidde, Fiddo.** In verkl. *Fidse, Fidze.* Verg. Fide.

—

M. *Fide, Fyd.* Verg. Fiddo.

—

M. *Fiebe.* In verkl. *Fiebco.*

—

G. **Fielstra.** Verg. Fylstra.

—

M. **Fiepco, Fiepko.** Vermoedelijk verkl. van Fiebe. Verg. Fiebe, Fiebco.

—

P. It Fierhûs (met De Fierhústerdyk) sate onder Leeuwarden. aan de Dokkumer-Ee. Deze naam is eigenlijk Fjouwerhûs, naardien deze sate in eene oorkonde van 1511 als *Fyouwerhusum* voorkomt; maar de sate wordt heden ten dage altijd Fierhûs genoemd. It Fierhûs, sate onder Beetgum. Fierhûs, ook Fierhuzen en Fjouwerhuzen, Vierhuizen, geh. aan het Tjeukemeer, tusschen Rohel en Rotstergaast. Fierhuzen, geh. onder Oude-Mirdum; met De Fierhústerpoel, oudtijds een meerke aldaar; thans drooggelegd. Zie Fjouwerhûs.

—

M. *Fier, Fierd, Fiers.*

G. **Fiersma, Viersma, Fiers, Viersen, Vierssen, Vierzen.** — Vierkens, Ned.

—

G **Fierstra, Vierstra.**

—

G. **Fiestra.** Verg. Veestra.

—

G. *Fifma.*

—

P. De Fiif Delen Binnendyks, en De Fiif Delen Bûtendyks, waterschappen, van vijf grietenijen, tot onderhoud van zeedijken. Fiifgea (De Freantsjerter- of Frjentsjerter-), de Franeker-Vijfga of Vijfdorpen, oostelijk deel van de grietenij Franekeradeel, omvattende de dorpen Schalsum, Ried, Boer, Peins en Sweins. De Hasker-Fiifgea, omvat de Oude- en de Nieuwe-Haske, Haskerhorne, Westermeer en Snikzwaag, in Haskerland. De Ljemster-Fiifgea, Lemster Vijfga, omvat het westelijke deel van de grietenij Lemsterland, uit de dorpen de Lemmer, Eesterga, Follega, Bantega en de Lemsterhoek (Ljemsterhoarne), bestaande, waarvan de twee laatstgenoemden sinds eeuwen verdronken en vernietigd zijn. De Snitser-Fiifgea, Sneeker-Vijfga, deel van de grietenij Wymbritseradeel, de dorpen Scharnegoutum, Goinga, Loinga, Gauw en Offingawier omvattende. It Fiifhûs, Vijfhuis, geh. bij Wolsum. Fiifhuzen, Vijfhuizen, geh. bij Hallum (met De Fiifhústerdyk, weg aldaar); ook bij Surhuisterveen, Franeker en Ureterp. Idem, buurt te Holwerd. De Fiifikkers

of Fiifekers, Vijfakkers, sate onder Hartwerd. Fiifmanshoek, stuk land onder Oosthem. Fiifrôvershoek, stuk land onder Wyns.

—

M. *Fycke.* Verkl. van Fi. Zie Fi.

V. **Fijke, Fyke, Fykje.** Zie de vrouwennamen Fia en Fytsje.

—

M. *Fikke, Fikken.*

—

G. **Fykstra.**

—

M. *Fyle.*

V. *Fylk.*

G. Filinga, Groningerland.

P. Filens (Filinga), geh. onder Schettens. — Filinga-heerd, bij Wester-Emden, Groningerland.

—

G. **Fylstra, Vijlstra.** Verg. Fielstra.

—

G. **Fijma.** Misschien afgeleid van eenen, mij niet bekenden mansn. Fij. Misschien misspell. (door Hollandschen invloed) van Feima; zie bij den mansn. Feije.

—

M. **Fimme, Fimmo, Fim.** Zie Femme.

V. **Fimma, Fimke, Fim.** Fimtsje; in Ned. spell. **Fimtje, Fimmetje. Fimkje, Fimkjen,** in misspell. **Fimpkje, Vimkje, Vimke, Vim.** Fimmeltsje; in Ned. spell. **Fimmeltje.** In Stellingwerf en Lemsterland ook **Fimmigje, Fimmigjen,** en, in misspell. **Vimmigje;** oorspronkelijk de Friso-sassische, in Drente en Overijssel inheemsche naamsvorm Fimmechien of Fimmegien.

G. Fimmen, Oost-Friesland.

—

M. *Fymme, Fymcke.*

V. **Fymkje, Fymk.** In den Zwh.

—

G. *Vindisma.*

—

M. *Fine, Fynne, Fyne.* Verg. Finne.

G. **Finia, Fynia, Fynja, Fynje,** *Finye, Fyngha* (afgesletene vormen van den volledigen, oorspronkelijken naam Fininga); *Fynghuma.*

P. Finia-state onder Kimswerd. Idem, onder Achlum, en onder Herbayum. Deze laatste ook Fingia-state genoemd.

—

P. *Fyns,* zóó gespeld in den Atlas van Schotanus, en in eene oorkonde van den jare 1543; thans algemeen Feins genoemd en geschreven; zie dien naam, bij den mansn. Feije.

—

M. *Finke, Fincke.* Verkl. van Finne. Zie Finne.

V. **Finkje.** In misspell. **Vinkje.**

P. Finkegea, *Fenkiga,* Finkega, in misspell. Vinkega, dorp in West-Stellingwerf. Finkebûrren, Finkeburen, in misspell. Vinkeburen, geh. onder Sondel. Idem, onder Sint-Nicolaasga. Finkewâl, buurt te Molkwerum. Finkum; zie Feintsum. — Vinkeveen, dorp in Utrecht. Vinchem, dorp in West-Vlaanderen.

—

M. **Finne, Fin.** Zie Fenne.

V. **Finna, Finne, Finneke.** Fintsje; in Ned. spell. **Fintje.** In misspell. **Vinne, Vintje.**

G. *Fingia* (samengetrokken uit den oorspronkelijken, volledigen naam Finninga), **Finnema, Vinnema.** — Vinson, Nederland. Finning, Engeland.

P. Fingia-state (anders ook geschreven Finia-state) onder Herbayum. Fingia-hûs te Tjum. — Vinnum, geh. bij Lüdinghausen in Westfalen.

—

P. Finne, veelal als Fenne geschreven, en ook wel alzoo gesproken, in de beteekenis van een bijzonder stuk land, dat oorspronkelijk uitsluitend als veeweide diende; thans zijn er ook wel finnen, die gemaaid worden. Komt, op zich zelven, en in samenstelling, menigvuldig als plaatsn. voor. B.v. De Finnen of Fennen, sate onder Hilaard. De Finnen of Fennen, buurt te Veenwouden. Op 'e Finnen, Op de Fennen, geh. onder Dronrijp. Idem, krite, met geh. onder Mantgum en Jorwerd; met De Finsterwei, Fensterweg, aldaar. De Koartsweachster- en Langsweachster-Finnen, kriten onder Korte- en Langezwaag. De Wylde Finnen, Wilde Fennen, krite onder Sondel. De Alde-Finne, Oude Fenne, sate onder Sint-Jacobi-Parochie. De Bûrrefinne; zie bij den plaatsn. Bûrren. De Finnewier, met De Finwierstra-sate. Fennewier, Fenwierstra-sate, onder Grouw. De Súrfinne

(voluit Suderfinne), Zuurfenne, sate onder Gaast. De Súdfinne, met De Súdfinstra-sate (bij verbastering Saffenstra-sate genoemd), onder Grouw. De Suderfinnen, krite in Gaasterland. De Froaskefinne onder Britsum. De Kneppelfinne onder Jelsum. Fokelefinne te Broek. De Gielfinne te Jelsum. De Brêggefinne onder Tjerkgaast. De Lykfinne, Lijkfenne, te Westergeest. De Skoalfinne en De Smelfinne, Schoolfenne en Smalfenne, te Terkaple. De Reskfinne te Augustinusga. De Skoltefinne te Warns. Wissefinne en Lui-Jillesfinne te Surhuizum. Grietefinne onder Eernewoude. De Heechfinne, krite onder Akkerwoude. De Présterfinne, Priesterfenne, bij Tacozijl. Finstra- of Fenstrabûrren, ook Finster- of Fensterbûrren (bij misverstand als Vensterburen geschreven), buurt onder Jelsum. De Stedsfinne, Stadsfenne, krite onder Sneek. De Bréfinne, Breêfenne, eilandje in de Terhornster-poelen. Gerrytsfinne, Gerritsfenne, te Ter-Horne. De Snylfinne bij Drachten. De Broekfinne bij Drachten. De Gagelfinne, onder Jubbega. Butinga-finne, onder Jubbega. De Byntfinne onder Bergum; verg. De Byntkefonne, onder Molkwerum. De Reafinne, Roode-Fenne, stuk land onder Blija. Ottinga-finne, stuk land te Smallebrugge. De Rattelfinne, stuk land te Britswerd. Sichtema-finne te Eernewoude. It Easterske-fintsje, Oostersche-fentje, stuk land onder Garijp. In den Zuidhoekschen tongval luidt het woord *finne* als *fonne* of *fon;* b.v. De Byntkefonne, Jaersma-fonne, en De Boasemerfonne, stukken land te Molkwerum. Verder nog *Sinte-Geertruytsfenne*, in 1543 te Abbega. — Finsterwolde, dorp in Groningerl. De Buitenfenne en de Binnenfenne, buurten te Winschoten, Gron. De Lokfenne en de Butfenne, straten te Emden, Oost-Friesland. Zie Fenne.

G. **Finstra, Vinstra, Fenstra, Venstra,** *Fenstera.*

—

M. *Finnert.* Zie Fennert.

—

G. **Fynstra.**

—

M. *Fintke, Fintje.* Verkl. van Finne. Zie Finne.

—

V. *Fyowke.*

—

P. Firdgum, *Fyrdgum*, in 1511 *Firdigum*, (in de dagelijksche volksspreektaal als Furgum, ook als Fudgum, uitgesproken), dorp in Barradeel; met De Firdgumerleane en De Firdgumer-Miedleane, wegen, zoomede De Firdgumer Aldemear, Oudemeer, waterlossing aldaar.

—

M. *Fisse.* In verkl. *Fiske.*

V. *Fissa, Viske, Visk.*

G. **Vissinga,** samengetrokken tot **Vissia. Vissenga,** *Vischga, Vysma, Fisma.* — Vissing, Vissink, Nederland.

P. Fiswert, terp, waarop in de middeleeuwen een klooster stond, en thans de algemeene begraafplaats is, te Leeuwarden. Sommigen meenen dat de naam Fiswert eene samentrekking zoude zijn van Franciscuswert, naar de kloosterorde van Sint-Franciscus, die in dat klooster gevolgd werd. Ik acht dit niet aannemelijk. Vissiakamp, stuk land onder Drachten. — Fiskwert, in den regel als Visquardt geschreven, dorp bij Emden, Oost-Friesland.

—

P. Fiskbûrren, Vischbuurt, geh. onder Ternaard. Fiskersbûrren, Visschersburen (ook Westerein genoemd), geh. bij Gaastmeer. Fiskersbûrren, Visschersburen, buurt op de Lemmer. It Fiskboeregatsje, Vischboerengaatje, zeegat in de Wadden, bezuiden Ameland. De Tsjummerumer-, Easterbjirrumer- en Seisbjirrumer-Fiskfeart, Vischvaart, in Barradeel, onder Tjummarum, Oosterbierum en Siksbierum; met De Tsjummerumer- en De Easterbjirrumer-Fiskpiip, twee bruggen (pijpen) over die vaart.

—

M. **Fyt,** *Vyt*, in verkl. *Fitse.* Voluit de Kerkelijke naam **Vitus.**

V. Fytsje. In Ned. spell. **Fytje, Fijtje.** Verg. Fia, Fyke.

—

G. **Vitringa.** (Het is onzeker of deze naam eigenlijk niet bij de letter W behoort,

als vermoedelijk oorspronkelijk Witringa, Withardinga zijnde).

—

P. Fitse, Fitsebûrren. Zie Fetse.

—

P. Fivefal, stuk land onder Kimswerd.

—

G. **Vyverda, Vywerda.**

—

P. Fiversbûrren, Vijversbuurt, buurt te Leeuwarden. Fiverstriette, Vijverstraat, te Franeker.

G. **Vijverstra.**

—

P. *Fjild* (Field), Fr. woord voor *veld*, in de algemeen Ned. beteekenis; en in het bijzonder eene uitgestrekte, weinig vruchtbare, hier en daar nog geheel of ten deele woest liggende vlakte beteekende; b.v. It Geastmer-fjild, het Geestmer-veld, tusschen Rinsumageest en de Trynwouden. It Noedfjild, het Noed- of Noodveld, ook enkel De Noed genoemd, bij Idskenhuizen. It Ichtenerfjild, bij Echten. It Warkumer-fjild, bij Workum. It Jinsumerfjild onder Irnsum. It Hasker-fjild, bij Haskerdijken. It Sewâldster-fjild, waterschap onder Suawoude. It Olfertsfjild, Olfertsveld, heideveld (thans bosch) tusschen Beetsterzwaag en Olterterp. Zie Alferfjild. It Keatsfjild, Kaatsveld, plein te Franeker. It Stûkefjild, Stoeke- of Stukeveld, gewoonlijk De Stûken genoemd, krite onder Suawoude. Fjildbûrren, Veldburen, geh. bij Brantgum. It Fjildhûs, Veldhuis, sate bij Ylst. Fjildhuzen, Veldhuizen, geh. onder Tjerkwerd.

G. **Veldstra, Veltstra.**

—

P. Fjouwerhuzen, meestal Fierhuzen genoemd, Vierhuizen, geh. aan het Tjeukemeer, tusschen Rohel en Rotstergaast. Idem, onder Irnsum, onder Allingawier, en onder Surhuisterveen. It Fjouwerhûs, heden ten dage altijd Fierhûs genoemd, in 1511 *Fyouwerhusum*, sate aan de Dokkumer-Ee, onder Leeuwarden.

—

P. It Fladdershout, brugje in den weg tusschen Irnsum en Poppingawier.

—

M. *Flaecke.*

—

P. De Flaeksstriette, Vlasstraat, te Dokkum.

—

G. **Vlagsma.**

—

P. It Flait, ook de Flaekmar genoemd, droog gelegd meer bij Molkwerum.

—

G. *Flandra.*

—

P. Flânsum, Flansum, (ook wel in misspell. Flanzum), geh. onder Rauwerd; met De Flânsumerdyk en De Flânsumerfeart, weg en vaart aldaar.

—

P. De Flappe, sate onder Ferwerd.

—

P. De Flapperspôlle, stuk land onder Drachten.

—

G. **Vlassinga, Vlasma.**

—

G. **Vlasstra, Vlastra.**

—

P. De Flearbosk, Vlaarbosch (ook wel geheel verhollandscht tot Vlierbosch) geh. onder Boornbergum. De Flearen, de Vlaren, huis, met overzet, onder Bozum; met De Fleardyk aldaar. De Flearen, krite onder Akkrum. De Greate- en De Lytse-Flearen, Groote- en Kleine-Vlaren, twee saten onder Tjum.

—

G. **Vleersma.** Zie bij den mansn. Flere.

—

M. *Fleppe.*

—

M. (Flere? Verg. Fliere).

G. *Fleeringa*, *Fleersma*, **Vleersma, Fleer, Vleer.**

P. Fleringa-sate onder Menaldum. — Fleringen, in 1310 *Vlederinghen*, buurt bij Tubbergen in Twente.

—

P. It Flie, het Vlie, in den ruimsten zin genomen: de geheele binnenzee (het noorderpand der Zuiderzee) benoorden de lijn Staveren—Enkhuizen; in den gebruikelijksten zin: de mond van de Zuiderzee, benoorden de lijn Harlingen—Helder; in den engsten zin: het zeegat tusschen de eilanden Vlieland en Ter-Schelling. Flielân, Vlie-

land, eiland in de Noordzee, tot West-Friesland (noordelijk Noord-Holland) behoorende.

—

P. It Flieënest, Vlooieneat, huis onder Kollum.

—

M. (Fliere?) Verg. Flere.

G. **Flieringa.**

P. Vlierseele, dorp in Oost-Vlaanderen.

—

P. It Fliet, het Vliet, voorstad van Leeuwarden, zich uitstrekkende langs het vaarwater van dien naam; met De Flietsterbrêgge, Vlietsterbrug aldaar. Idem, te Franeker. Idem, meertje bij Westhem. Idem, geh. bij Witmarsum. It Koarte- en it Lange-Fliet, Korte- en Lange-Vliet, twee vaarwaters onder Workum. It Fliet, buurt te Rinsumageest. De Fliete, krite onder Dantumawoude. — De Vliet, gracht en buurt te Leiden, Holland.

G. **Flietstra, Vlietstra.**

—

P. De Flieterpen, Vlieterpen, krite in Ferwerderadeel, de dorpen Jislum, Genum, Reitsum en Lichtaard omvattende.

—

M. (Flisse?)

V. *Fliskje.*

G. **Vlissinga.**

P. Vlissingen, stad in Zeeland. Vlissegbem (Flissinga-hem), dorp in West-Vlaanderen.

—

P. *Flius*, *Fljues*, Oud-Fr. woord, overeenkomende met het Ned. woord vlies, maar dat tevens de beteekenis heeft van moeras of van een meer, dat met samengestrengelde waterplanten, als met een vlies overtrokken is. (*Fluus*, moeras en schapevacht, in de gouwspraak van de Veluwe; zie Aarsen, Veluwsch Taaleigen, in de Taal- en Letterbode, Jaargang V, bladz. 69). De Fliússen (Fljuessen), Fluessen, meer in Hemelumer-Oldeferd. It Fliúske (Fljueske), meertje bij Haskerdijken: De Fliúskamp, stuk land daarnevens.

—

G. **Flokstra.**

—

M. **Floris**, *Florys*, *Floryss*, *Floorys*, *Floeress*, *Floeris*, *Florens*. Verbastering van den Latijnschen naam Florentius.

V. **Floriske.**

G. *Florensma.* — Florison, Nederland.

P. De Florispoel, voormalig meerke, thans hooiland, onder Oenkerk.

—

G. **Flossinga.**

—

P. Fluessen. Zie Flius.

—

G. **Fluitsma.**

—

P. De Foarnejacht, Voornejacht, rak van het Ouddiep, tusschen Meersloot en Schalkediep, onder Garijp.

—

P. De Foarrige, Voorrijge, rij huizen te Makkum. De Foarryp, in 1611 *Foryp*, Voorrijp, geh. onder Winaldum. It Foarwirk, Voorwerk, geh. onder Sigerswoude in Opsterland.

—

M. *Fob*, *Fobbe.* In verkl. *Vobke.*

V. *Fobke.*

—

P. Fochteloo, *Vuchtele*, (in de Frisosassische gouwspraak van Stellingwerf De Fochtel), dorp in Oost-Stellingwerf.

—

M. **Fodde** (Hindeloopen), *Fodda*, *Fod.* De Oud-Zuidhoeksche vorm van Fedde. Zie Fedde.

V. **Fod** (Hindeloopen). De Oud-Zuidhoeksche vorm van Fedtsje. Zie Fedtsje, bij den mansn. Fedde.

—

P. De Foedikkers of Foedekers, Foedakkers, stuk land onder Brantgum. Idem (ook Foetikkers genoemd), onder Boornbergum.

—

M. *Foegle.* Zie Fogel, Fogle.

—

M. *Foei*, *Foeye.* In verkl. *Foeike.* Verg. Foye.

V. *Foeyck*, **Foeikje.**

G. *Foeyckema.*

—

G. *Foeyts* (Vermoedelijk afgeleid van Foeite, verkl. van Foeye). Verg. Foei, Foeike.

—

M. **Foeke**, *Foecke*, *Foeka*, *Foeck*, *Foek*, *Fuck.*

V. **Foekje, Foekjen,** *Foek, Foeck.* In misspell. **Voekje.**

G. **Foekema,** *Foeckama, Foeckma,* **Foekes, Foekens, Voeken.** — Foeken, Oost-Friesland. Fooks, Engeland.

P. Foekegrêft, vaart onder Nijega in Hemelumer Oldeferd en Noordwolde. Foekewyk, veenvaart onder Haulerwijk. Foekma-sate te Anjum.

—

M. *Foekele, Foeckele, Foeckle, Foekle, Foeckla, Foekel.* Verkl. van Foeke. Zie Foeke. Verg. Fokel, Fogel.

V. *Foekel, Foeckel, Foeckeltjen.* Verg. Fokeltsje.

—

M. *Foecx.* Zie Fokse en Fos.

—

G. **Foekstra.**

—

M. *Foel, Foele.* In verkl. *Foelke, Foelze, Voelk, Vuylck.* Zie Fule.

V. *Foelka, Foelke, Foelcke, Vuylcke.*

G. *Foelssma.*

—

M. *Foelff.* Zie Foleff.

—

G. *Foepema.*

—

P. De Foerde, Voerde, sate onder Marrum; met De Foerdewei, Voerdeweg, aldaar. — Foerde, Voorde, Firde. Zie de plaatsnamen Sânfirde en Koufirde.

G. **Voerda.** Zie Foorda.

—

G. **Voersma.**

—

G. *Foesma.*

—

G. *Foetzema.*

—

G. **Voetstra.**

—

M. *Fogel, Fogla, Foogle, Fogle.* Zie Foegle.

V. Fogeltsje (eigenlijk Fûgeltsje?). In Ned. spell. **Fogeltje, Vogeltje.** Verg. Fokeltsje.

—

P. Fogelsangh-state te Veenklooster. Fogelsang-sate; zie Fûgelsang. — Fogelsang-van Hania-sate te Oosterwierum.

—

M. *Foger.*

—

M. *Foye, Fooje.* In verkl. *Foyts.* Verg. Feije.

G. *Foyinga, Foynga, Foyngha.* (Deze naam komt in oude stukken ook als *Feyinga, Feyngha* voor).

P. Foyinga- (ook Feyinga-state geschreven) te Kollum.

—

P. De Fok, buurt te Heerenveen. Idem, stuk land in de Halligen, tusschen Giekerk en Oenkerk; en elders.

G. **Fokstra.**

—

M. Fôke; in Ned. spell. **Foke.** *Foka, Fook, Foocke, Phoca, Phoco.* Verg. Foeke, Fokke.

V. *Foock, Fook.*

G. *Fookma.* — Foken, Fooken, Oostfr.

P. Fookma-sate te Ooster-Nijkerk. Idem, onder Ee. — Fookwarfe, sate bij Waddewarden in Ostringen, Weserfr., Oldenburg.

—

M. *Fokela, Fokele.* Verkl. van Fôke. Zie Fôke.

V. Fokeltsje; in Ned. spell. **Fokeltje,** in misspell. **Vokeltje.** *Fokel, Fookel, Fokele, Foockel.* In vleivorm Po. Verg. Fogeltsje.

G. *Fooklama, Foocklama, Fokelama, Fooklema, Vooklema, Voocklama.* — Fokela, Oostfr.

P. Fokelebrêgge, Fokelebrug (ook Ymswâldstertille genoemd), brug onder Tjerkwerd. Fokelefinne, stuk land onder Broek. Fooklama-state te Garijp.

—

M. **Fokke, Fokko, Focko, Focco,** *Focke, Focka, Fock, Fucco, Vocko.* Verg. Foeke, Fôke.

V. **Fokje, Fokjen, Fok,** *Fockje, Fockjen, Fock.*

G. **Fokkinga, Fockinga, Fokkenga, Fockenga, Fokkema, Fockema, Fokma,** *Fockama, Foccoma,* **Fokkes, Fokkens, Fockens, Fokken, Fokke.** — Fockenga, Fockena, Focken, Fockes, Oostfr. Fokking, Fockink, Fokkink, Focks, Fockx, Focx, Vokken, Fokke, Focke, Fock, Fok, Nederland.

P. Fokkesleat of Fokkegrêft, Fokkesloot of Fokkegracht, vaarwater bij Woudsend. Fokkesleat, vaarwater bij Eernewoude. Fok-moije-wyk, Fokmoeiswijk,

veenvaart onder Lippenhuizen. Fokke-Eiles-wyk, veenvaart onder Gorredijk. Fockama-sate te Jorwerd. Fokkema-oerd of Fokkenoerd, Fokkema-oord, vooruitstekende landpunt in het voormalige Parregastermeer, onder Gaast. Fockens of Ald-Fockens, Oud-Fockens, landhuis, thans sate, te Beetsterzwaag. *Fockeloen* te Akkerwoude. — Fockehus, sate bij Pilsum, Oostfr. Fockwarden, sate bij Misselwarden in 't Land Wursten, eene Oud-Fr. gouw aan den rechteroever van den Wesermond, Hannover. Fockendorf, geh. bij Glückstadt, Holstein. Fokkink, hoeve bij Borculoo, Gelderland.

—

M. **Fokkele,** *Fockela*, *Fockele, Fockle, Fokle.* Verkl. van Fokke. Zie Fokke. Verg. Fokela.

V. Fokkeltsje. In Ned. spell. **Fokkeltje.**

—

M. *Fokse, Foks, Fox, Focks, Focx, Foecx, Fos.* Zie Foecx, Fos.

—

P. Foksebûrren of Fûksebûrren, Vosseburen, geh. bij Hemrik. De Foksebosk of Fûksebosk, Vossebosch, andere naam van Sytsama-state te Tjummarum. De Fokse- of Fûksebrêgge, Vossebrug, in de Knype bij het Heerenveen. De Foksegatten, krite en geh. bij Hardegarijp. De Foksepôlle, Vossepolle, geh. onder Surhuisterveen. — Foxham, geh. bij Kolham, Gron. Foxhol (met de Foxholstermeer), geh. bij Hoogezand, Gron. Foxwolde, geh. bij Roden, Drente.

—

G. **Fokstra.** Zie bij den plaatsn. Fok.

—

M. *Folbald.* Verg. Folcbald.

G. **Volbeda.** Oorspronkelijk en voluit (Folcbalda).

—

M. *Volbe.* Verg. Volp.

—

G. **Volbeda.** Zie bij den mansn. Folbald.

—

M. *Folbert, Folberth, Folbart, Folbarth,* Zie Folbrecht. Verg. Folpert.

G. **Folberda, Volberda.**

—

M. *Folbrecht, Volbregt.* Zie Folbert.

—

G. **Volda.** Verg. Folta, bij den mansn. Folt.

—

M. *Foleff, Foliff, Folyff, Folff.* Verg. Foelff.

—

M. *Folger, Folgert.* Voluit Folkgar.

G. *Folgera.*

—

P. De Folgeren, geh. onder Drachten; met De Folgerleane (of -loane), Folgera-laan, weg daarheen leidende, en De Folger-feanen, veenvelden aldaar.

—

M. *Folcbalt.* Verg. Folbalt.

—

M. *Folcbrat.* Verg. Folbrecht.

—

M. *Folke, Folka, Volke, Volko, Fulke, Fulco.* Verkl. van Folle (zie Folle), of verkorting van Folkbald, Folkbrecht, Folkhart of eenigen anderen, met *Folk* samengestelden naam.

V. **Folkje,** *Folck.* In misspell. **Volkje, Volkjen.**

G. *Folkinga*, in samentrekking *Volcknie* (Folknia). **Folkema, Folks, Volcks.** — Folkinga, Folkinge, Groningerland.

P. De Folkinge-straat te Groningen. Volzum, dorp in Brunswijk; in 1153 *Volkessem.* Volkegem (Folkinga-hem), dorp in O. Vlaand.

—

M. **Folken,** *Folkyn, Volquin.* In misspell. **Volken.** Verlatijnscht tot **Folquinus.** Voluit Folkwyn, Fulkwin.

G. Folkens, Nederland.

—

M. *Folker, Folcker, Volker, Volkier.* Voluit Folkher, Fulkheri.

V. Folkertsje. In Ned. spell. **Folkertje.** Verg. Folkertsje, bij den mansn. Folkert.

G. **Folkersma, Folkers.** — Folkringa, Folkeringa, Volkersma, Gron. Folkersna, Oost-Fr. Volkerink, Nederland.

P. Folkershusen, geh. bij Seeriem in Harlingerland, Oost-Fr. Idem, bij Waddewarden in Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Volkerswurth, geh. bij Meldorf in Ditmarschen. Volkerink, hoeve bij Markeloo, Overijssel. Volkerinkhove, dorp in Fransch-Vlaanderen.

—

M. **Folkert,** *Folckert, Folkart, Folkaert, Volkaert.* In misspell. **Volkert.** In vleiv. Tolle. Voluit Folkhard. Verg. Folkwart.

V. Folkertsje. In Ned. spell. **Folkertje.** Verg. Folkertsje, bij den mansn. Folker.

G. **Folkertsma, Folkerts, Volkertsma, Volkerts.** — Folkerda, Gron. Folkertsena, Oost-Fr. Volkaerts, Nederland.

P. De Folkertssleat, Folkertssloot, stroom in Idaarderadeel. Folkertsmasate te Ternaard. — Folkerda-borg, te Noordwolde in Hunsegoo, Gron. Folkertsweer, *Folkerdawera*, verdronken dorp in den Dollart, Oost-Fr. Folkertswerf, geh. op de hallig Hooge, Noord-Fr. Folkeringe-, (*Folkerdinghe-*), straat, te Groningen.

—

M. *Folcheri.* Zie Folker.

—

M. *Folkmar, Folkmer, Folckmer, Folcmer, Folcmar, Fulcmar.* Verg. Folmer.

G. Folkmersna, Oost-Friesland.

P. Volkmarsdorf, in Brunswijk.

—

M. *Folcnath.*

—

M. *Folcner.*

—

V. **Folkou, Folko,** *Folkuw, Folku, Folcku.* Verg. Bernou, Jildou, Foltzou.

—

M. *Folkwald.*

—

M. *Folkwar.*

—

M. *Folkwart, Volquardt, Volquerdt.* In Noord-Fr. als Volquardt nog in volle gebruik.

G. Volquardtsen, Noord-Friesland.

P. Volkwardingen, dorp bij Soltau, Hannover.

—

M. *Follag, Follegh, Folleg.* In Noord-Friesland Falagh.

V. Falagh, Volleg, in Noord-Friesland.

—

M. *Folle, Fol, Vol.*

V. Foltsje; in Ned. spell. **Foltje.** In misspell. **Voltje.** *Folcke, Folck, Folts.*

G. *Follinga,* **Follega, Vollema, Folsma, Volles.**

P. Follegea, Follega, in misspell. ook Vollega, dorp in Lemsterland; met De Follegea-sleat, Follega-sloot, een stroom aldaar, en met De Follegea-brêgge, brug over dien stroom. Folsgeara of Folsgeare, Folsgara of Folsgare, dorp in Wymbritseradeel. It Follân, Folland (met het drooggelegde meerke It Follânswiel), krite onder Langweer. — Vollstedt, dorp bij Bredstedt, Noord-Friesland.

—

M. *Follert.*

—

M. **Folmer,** *Folmar.*

G. **Folmers, Folmer.** — Volmerink, Nederland.

P. Vollmaringen, dorp bij Horb in Würtemberg.

—

M. *Folmerdt, Folmert, Fulmert.*

—

M. *Volp.* Verg. Volbe.

G. *Folpma.*

—

M. **Folpert,** *Folperdt, Folper, Folpet, Folpt, Folpte, Folptet.*

G. **Folperda,** *Folopta, Folpta.* — Folpetra, Gron. Pholperdissena, Folpts, Oost-Fr.

P. Volpertshausen, dorp bij Wetzlar in Rijn-Pruissen.

—

M. *Folrad, Folreth.*

—

M. *Folrik, Folrick, Folrich.*

G. Folricha. Gron. Folricksna, Folrichs, Folerks, Oost-Friesland.

—

M. *Folsert.*

G. *Folserta, Folsertta.*

—

M. *Folst.* Verg. Folsert.

V. *Folst, Folste.* Nog in deze eeuw op Wangeroog, als Folste, in gebruik.

—

G. **Folstra.**

—

M. *Folt, Folte.* In verkl. *Foltje, Foltke, Ffoltcke.* Verkl. van Folle. Zie Folle.

G. *Folta.* Verg. Volda. — Folts, Oost-Fr.

P. Great- en Lyts-Folta-state, onder Minnertsga en Firdgum.

—

V. *Foltzou, Foltzw, Follzow.* Verg. Folkou.

—

M. *Fon.* Verg. Fanne, Fenne.

V. *Fonca* (Fonke).

G. *Fons* of *Fondens, Fondma.*

P. *Fons;* zie Fûns.

—

M. **Fonger,** *Fongher, Fungher, Fongert.*

G. **Fongers.**

—

M. *Fonck*. Verkl. van Fon. Zie Fon.
G. **Vonkes, Fonk, Vonk**.

—

P. Fonne of Fon. Zuidhoeksch. Zie Finne.

—

P. De Fonteinebosk, bosch bij Kippenburg in Gaasterland. De Fonteinsleat, Fonteinsloot, waterlossing onder Leeuwarden; met It Fonteinspiipke aldaar. Sint-Bonifacius-fontein en Sint-Willebrords-fontein; zie bij die mansnamen.

—

M. *Fook*. Zie Fôke.

—

G. *Fooklama*. P. Fooklama-state. Zie bij den mansn. Fokele.

—

G. *Foolsma*.
P. Foolsma-sate, ook, met de krite daaromheen, Foolsum genoemd, onder Ooster-Nijkerk.

—

V. *Foolsck*.

—

G. **Voolstra**.

—

G. **Foorda, Voorda**. Zie Voerda, en den plaatsn. De Foerde.

—

G. **Voorstra**.

—

G. **Voosma**. Verg. Vosma, bij den mansn. Fosse.

—

M. **Fopke**, *Fopcke*, *Fopka*, *Fopcka*. Verkl. van Foppe. Zie Foppe.
V. **Fopkje**, *Fopckjen*. In misspell. **Vopkjen**.
G. **Fopkes**.

—

M. **Foppe, Foppo, Fop**, *Foppa, Phoppo*. Verg. Fobbe.
V. **Fopke**, *Fopk*, **Fopje, Fopjen**, *Fop*.
G. *Foppinga*, **Foppema**, *Foppama*, **Fopma, Foppes**. — Foppens, Gron. Foppen, Oost-Friesland.
P. Foppinga-state onder Dronrijp. Foppema-sate te Winaldum, en te Oosterbierum. Foppema-eg, stuk land onder Hollum op 't Ameland. Fopma-sate, onder Firdgum, en te Hooge-Beintum. Foppestok, geh. onder Boornbergum. — Foppenpolder, te Maasland, Zuid-Holland.

—

P. De For, vaartje te Molkwerum. Zie Far.

—

P. De Forbarnde-Sleat, Verbrande Sloot (ook Ige-Sjoukes-sleat genoemd), vaarwater onder Jutrijp.

—

M. *Forger*.

—

P. De Forkearde-Wei, Verkeerde-Weg, weg tusschen Warns en Scharl.

—

P. De Formanjeleane, Vermaningslaan, te Lippenhuizen. De Formanjesteich, Vermaningssteeg, te Leeuwarden, Makkum, Warga, en elders. It Formanjeboskje, Vermaningsboschje, te Drachten.

—

M. *Forme*.
V. **Formke**.
G. **Formsma, Vormsma**.

—

M. **Former**, *Formert*.
G. **Former**.
P. Formerum (met De Formerumer-Jou), geh. op 't eiland Ter-Schelling.

—

M. *Forre*. Verg. Farre, Ferre.
V. *Forcke*, *Vorke*.
G. **Forma, Forsma**.

—

M. *Forte*, *Fort*. Verkl. van Forre. Zie Forre.
G. *Fortema*, *Forteman*, *Fortemans*. — Fortgens, Nederland.

—

M. *Fosse*, *Fos*, *Vos*. Verg. Fokse.
V. *Fosse*, **Foske**, *Fossa*, *Fos*, *Vos*. Quasi-verfraaid tot **Fossea**.
G. *Fossinga*, **Fossema, Vossema, Vosma**. — Fossen, Vossen, Vosse, Ned.
P. Foswert, voormalig klooster, thans geh. onder Ferwerd.

—

G. **Vostra**.

—

M. *Fou*, *Fouw*, *Fow*.
V. **Fouke, Fouwke**, *Fouwe*, *Fouw*, *Fowck*, *Fouck*. In den Zwh. **Fouk**. In misspell. **Vouwe, Vouw**.

—

P. De Foudering, vaart tusschen Warga en Wartena (Wartensterwijd).

—

P. Foudgum, dorp in West-Dongeradeel.

—

M. **Fouke, Fouwke**, *Foucke*, *Fowcke*. Verkl. van Fou. Zie Fou.

V. **Foukje.** In misspell. **Voukjen.** In den Zwh. ook **Fouk.** *Fouwel.*

G. *Fowckema.*

—

M. *Foute.* Verkl. van Fou. Zie Fou.

P. Foutebûrren, Fouteburen, geh. onder Irnsum.

—

M. *Fraeths.*

—

M. *Frala.*

G. Fraeilema, Groningerland.

P. Fraeilema-borg te Slochteren, en Fraeilema-heerd te Losdorp, Groningerland.

—

V. **Framkje.** Verg. den mansn. From.

—

P. Franeker. Zie Freantsjer. — De Franekerweg, te Emden, Oost-Friesland.

—

G. *Franga* (Franinga).

P. Franga-state te Pietersbierum.

—

P. Franjum (Franinga-hem), voormalig klooster; en Franjuma-bûrren, bij verkorting Franjumbûrren en Franjebûrren, geh. onder Marsum. Zie „Franjebûrren", in het tijdschrift For hûs en hiem, jiergong 1888, side 279.

—

M. **Frank, Franke,** *Franco*, **Francke,** *Fraencke*, *Vrank*, *Vranck*, *Vranken.* Verg. Frâns, en den gesln. Franga.

V. **Frankje, Franke,** *Frenke.*

G. **Frankema, Frankena, Franckena, Franks, Franx, Franke, Franken, Frank.** — Franken, Vranken, Frank, Servranckx, Nederland.

P. Frankema-sate te Kimswerd. Frankena-sate te Elsloo. — Frankema-heerd te Warfum, Gron. Frankhuis, geh. bij Zwolle. Frankenmoor, dorp bij Stade, Hannover.

—

M. Frâns; in Ned. spell. **Frans.** Verkorting van den Kerkelijken naam **Franciscus.** Verg. Frank.

V. Frânske, Frânskje; in Ned. spell. **Franske, Fransje, Franskje.** Eigenlijk Franciska. Quasi-verfraaid tot **Francijntje.**

G. *Franza*, **Fransen, Franzen, Frantzen.** — Franssema, Franzema, Gron.

P. Fransum, dorp in Groningerland.

—

P. It Franskmannegatsje, Franschmannegaatje, vaargeul in de Wadden tusschen Schiermonnikoog en het Ameland.

—

M. *Frau*, *Frauw.* In verkl. *Frauke*, *Fraucke.* Zie Frowa.

V. **Fraukje, Frauken, Frauke,** *Frawck*, *Frawcke*, *Frau.* Zie Froukje.

G. *Fraukema.*

P. Frauhus, sate onder Waddewarden, Jeverland, Weser-Friesland, Oldenb.

—

P. Freantsjer (ook wel als Frjeantsjer of Frjentsjer geschreven), *Froenackere*, in 1417 *Fronekera; Vroneckere*, *Fraenker*, *Franequer*, Franeker (dat is Franeker of Fran-ikker, in 't Ned. Vroon-akker), stad in Westergoo. Daarvan afgeleid: Freantsjerter-deel of -diel, Franekeradeel, grietenij in Westergoo. Freantsjerter-reksein, Franeker-raksend, sate onder Welsrijp. De Freantsjerter-Fiifgea; zie den plaatsn. Fiifgea. De Freantsjerter-Utbûrren, Franeker-Uitburen, eenige geh. (Arkens, Salwerd, Miedum, enz.), onder den klokslag der stad Franeker, het Midden-trimdeel van de grietenij Franekeradeel uitmakende. — De Franekerweg (naar de Fran-ekers of Vroon-akkers leidende), te Emden, Oost-Friesland.

—

M. Freark, ook als Frjerk uitgesproken en geschreven. In Ned. spell. **Freerk.** Samengetrokken vorm van Frederik. Zie Frederik.

V. Frearkje, ook als Frjerkje uitgesproken en geschreven. In Ned. spell. **Freerkje,** *Freerckjen*, *Freerckjen*, *Frerikje.* Samengetrokken vorm van Frederikje, Frederika.

G. **Freerks.** — Freerkzena, Freerksen, Frerks, Frerken, Frerichs, Oost-Friesland.

—

M. *Frede*, *Fredo*, *Vrede*, *Freed.* In verkl. *Fredeke.*

V. Freedtsje. In Ned. spell. **Freedtje,**

Freedje. *Freetje*, *Vrede.* In misspell. **Vreedtje.** Zie Freekje.

P. Fredenhiem, huis onder Oudkerk.

—

P. Fredenhôf, Vredenhof, gasthuis te Dronrijp.

—

M. **Frederik,** *Frederick*, *Vrederick*, *Freddrick*, *Fretheric.* Zie Frerik, Freark.

V. **Fredrikje.** Voluit **Frederika.** Zie Frearkje, Frerikje.

G. Fredericksna, Oost-Fr. Frederiks, Ned.

P. Sint-Frederikssteich (bij verbastering Skinkefreterssteich) te Leeuwarden.

—

M. *Fredewold*, *Fredowald.*

—

V. **Fredou,** *Freduw*, *Fredw*, *Fredu*, *Fredo*, *Freedw.* Verg. Ferdou.

—

M. *Fredse*, *Fredze*, *Fredsen*, *Freds*, *Fredssen.* Vermoedelijk verkl. van Frede. Zie Frede, Freedsen. Verg. Fridse.

—

V. **Freedje, Freedtje, Vreedtje.** Zie bij den mansn. Frede.

—

M. *Freedsen*, *Freedtse.* Verkl. van Frede. Zie Frede. Verg. Fredse, Friedse.

—

M. **Freek.** Samengetrokken vorm van Fredeke, den verkl. van Frede (zie Frede); of verbastering van Freark, Frederik. Zie die namen.

V. **Freekje.** Verg. Freedtsje en Frearkje.

—

M. **Freerk.** In Fr. spell. Freark of Frjerk. V. **Freerkje.** In Fr. spell. Frearkje of Frjerkje. G. **Freerks.** Zie den mansn. Freark.

—

G. **Freerkstra.** Oneigenlijke naamsvorm. Verg. Leffertstra, Heinstra.

—

M. *Freesger*, *Freescher.* Zie Fresgar.

—

V. **Freikje.** Verg. Freekje.

—

M. *Vreys.* Zie Frese, Friso.

—

V. *Freken.* Verg. Freekje.

—

M. *Fremer*, *Fremar*, *Freemer.*

V. **Fremerke.** In misspell. **Vreemerke.**

—

G. *Frengia* (Frenninga).

—

M. *Frens.* Zie Frans.

—

P. Freollum of Friollum (in uitspraak Frjollum), geh. onder Ruga-Lollum.

—

M. **Frerik, Freerik,** *Frerick*, *Freryck.* Zie Freark, Frederik.

V. **Frerikje.** Zie Frearkje.

G. **Freriks.** — Frerichs, Oost-Friesland.

—

M. *Fresa*, *Frese*, *Freese*, *Vrese*, *Vreesse*, *Vreys.* In verkl. *Freesk.* Zie Friso. Verg. Fresse.

V. *Freesjen*, quasi-verfraaid tot **Fresia;** *Freesk.*

G. *Fresinga.* — Frezema, Gron. Fresena, Oost-Fr. Fresen, verlatijnscht tot Fresenius en Fresinius; Fresing, Nederland.

P. Fresenhus, slot te Loppersum, Oost-Fr. Fresenhorn, geh. bij Ludingworth, Hannover.

—

M. *Fresgar.* Zie Freesger.

—

M. **Fresse,** *Fressen*, *Fres*, *Vresse.* In verkl. *Freske*, *Fresk.* Verg. Frese.

—

V. **Freuwke, Freukje.** In Noord-Friesland Freuke. Verg. Froukje.

—

M. *Fri*, *Fry*, *Frye.*

V. **Fryke,** *Frike*, *Fry.* In misspell. **Vrijke, Vryke.**

G. **Vrina,** Fringa (Fryinga). — Frima, Fryma, Vryma, Gron. Fryoma, Oost-Fr.

P. Friens (Fryinga), *Freens*, dorp in Idaarderadeel.— Fryma-borg, te Marum, Gron.

—

P. Frijboarg, Vrijburg, sate te Opeinde.

—

M. *Fridde*, *Frid.* In verkl. **Frids, Fridse,** *Fryds*, *Frythia*, *Frytthia*, *Frytthie*, *Frytze*, *Fryts*, *Frydts*, **Fritske.** Vermoedelijk vleivormen van Frederik, of verkl. van Frede. Verg. Freedsen, Friedse.

V. *Fritsen*, *Frytske*, **Fritskjen.** Quasi-verfraaid tot **Frytia, Fritia.** Verg. Titia.

G. **Fridsma,** *Fritsma*, *Fritzma*, *Fritsema*, *Frytzma*, **Fridses.** — Fritzen, Oost-Fr.

P. Fridhústra- of Fritshústra-sate, onder Ooster-Nijkerk.

Al deze naamsvormen staan met den Hoogduitschen naam Frits, vleivorm van Friedrich, Frederik, niet in onmiddellijk verband.

—

M. *Friddrik*, *Frydrick*. Zie Frederik.

—

M. *Friede*. In verkl. *Frieds*, *Friedse*, *Fryeds*. Verg. Frede, Freedsen.

V. *Frieds*, *Friedsen*.

—

P. De Frije Gêrzen, Vrije Grazen, krite onder Uitwellingerga; met De Frijgêrs-sleat, Vrijgrassloot, vaarwater aldaar.

—

G. *Frieksma*.

—

G. *Vrielsma*. Zie Ver-Ielsma.

—

P. Friens. Zie bij den mansn. Fri.

—

V. *Frientje*. Zie bij den mansn. Friund.

—

M. **Fries**, **Friese**, **Friso**, **Frise**, *Friesse*. Verlatijnscht tot **Frisius**. In verkl. *Frieske*, *Friessche*, *Fryske*, *Friescke*, *Vrieske*, *Friske*, *Friscke*, *Frisk*.

V. **Frieske**, **Friese**, *Frisk*, *Frysk*, *Friskjen*. In misspell. **Vrieske**.

G. **Friesinga**, **Friesenga**, **Vriesinga**, **Vriesenga**, **Vriezenga**, **Frisia** (samengetrokken vorm van Friesinga), **Friesema**, **Friezema**, **Vriesema**, **Friesma**, **Friso**. — Friese, Friesen, Vriesen, Vriese, Vrysen, Nederland.

P. Friesema-state te Idaard. Nij Friesema-sate te Dronrijp. Friesenterp, sate onder Oudega in Wymbritserad.

—

P. Friesland. Zie Fryslân.

—

P. Friesboarg, Friesburg, landhuis; thans, als Nij-Friesboarg, Nieuw-Friesburg, huis van liefdadigheid, te Heerenveen.

—

G. **Frietema**. Zie bij den mansn. Frite.

—

M. *Frietsen*, *Frietzen*. Verg. Freedsen, Friedsen.

V. *Friets*, **Frietsen**, **Frietzen**, **Frietske**. Ook **Frytsen**.

—

M. *Fryge*.

—

P. De Frijheitsplaet, Vrijheidsplaat, in de Wadden, bezuiden het Ameland. It Frijhôf, Vrijhof, buurt aan het kerkhof te Ferwerd.

—

V. **Frikjen**. Verg. Freekje, bij den mansn. Freek.

—

P. Frisbûrren, Frisburen (ook als Vrisburen misschreven), geh. onder Harich.

—

M. **Frisder**. Verg. Fridser.

—

M. **Frisger**, *Vrisger*, *Vriesger*. Verg. Fritsger.

—

P. It Fryske-Gat, het Friesche-Gat, zeegat tusschen Schiermonnikoog en het Ameland. De Fryske-Peallen, Friesche-Palen, voormalige schans, thans geh., onder Ureterp, op de Groninger grens. De Fryske Wylp, de Friesche Wilp, geh. onder Sigerswoude; zie den plaatsn. Wylp.

—

P. Fryslân, Friesland.

—

M. *Frysmar*, *Frismer*, *Friismer*, *Fryssemer*. Verg. Frusmer.

—

M. **Friso**, **Frise**. Verlatijnscht tot **Frisius**. In verkl. *Fryske*, *Friske*, *Friscke*, *Frisk*. Zie Fries.

V. *Frysk*, *Frisk*, *Friskjen*. Zie Frieske.

G. **Friso**. Zie bij den mansn. Fries.

—

M. *Frite*, *Fryte*, *Fritte*. In verkl. *Fritke*, *Frytthie*.

G. **Fritema**, *Frittema*, **Frietema**.

P. Frittema-state (met De Frittema-werstal, een oude dingstal of gerichtsplaats op een terp), te Midlum. Frittema-state te Dronrijp. Idem, te Dongjum. Frittema-hûs en -hôf, te Sneek. — Frytama-state (en geh.) bij Oldehove, Gron.

—

M. *Fritserd*, *Fridserd*.

—

M. **Fritsger**. Verg. Frisgar.

—

M. **Fritske**. Zie Fridde.

V. **Fritskjen**. Zie bij den mansn. Fridde.

G. **Fritsma**. Zie bij den mansn. Fridde.

—

M. *Friund*, *Frund*, *Front*. In Oud-Nederl. vorm Vrient, Vrientken. Zie Front, Godsfriund, Godsfrjeun.

V. *Frientje.*

—

M. *Fryx.*

—

M. Frjerk. V. Frjerkje. Zie Freark.

—

P. De Froask (Kikvorsch), stuk land onder Sibrandaburen in Rauwerderhem. De Froaskepôlle, Froskepolle (Kikvorscheneilandje), herberg onder Huizum. Idem, sate onder Hallum. Idem, bij Offingawier (onder Oppenhuizen). Verg. Poddepôlle. De Froaskefinne, stuk land onder Cornjum.

—

M. *Frode.* Verg. Fruto.

V. Frootsje. In Ned. spell. **Frootje.**

—

V. *Froene.* Verg. den mansn. Friund.

—

M. *From.* In verkl. *Fromck.* In Groningerland nog heden als Vroomke voorkomende.

V. **Framkje.**

G. **Froma.**

P. Froma-heerd te Lutjegast, Gron. Froma-sate te Niehove in Humsterland, Gron.

—

M. *Frone, Froonne.* Verg. Friund, Froene.

V. **Vrone.** Verg. Frientje, bij den mansn. Friund. Verg. Fronika.

—

V. **Fronika, Vronica.** Verbastering van den Kerkelijken naam **Veronica.** In vleivorm Frone, Froon. Verg. bij den mansn. Frone.

—

M. *Fronno, Front.* In verkl. *Fronko, Fronke.* Verg. Friund, Frone.

G. Frontatsma, Oost-Friesland.

—

V. **Froolsje.**

—

V. **Frootje.** Zie bij den mansn. Frode.

—

P. De Froonakker, Nederlandsche (liever Dietsche) vorm van den naam Franeker, eigen aan eene buurt in die stad, die als de oorsprong der stede geldt. Zie Freantsjer en Godsakker.

—

V. **Fropkjen.**

—

G. Froterma, Groningerland.

—

P. Froubûrren (op het Bildt Frou-buurt, en door de Fr. stedelingen ook alzoo, of Frouburen, Frouwenbuurt genoemd), Onze-Lieve-Vrouwen-Parochie, dorp op het Bildt. De Frouwenleane, Vrouwenlaan (ook Liauckama-leane genoemd), weg onder Pietersbierum. It Frouwesân, Vrouwenzand, zandbank in zee, bij Staveren.

—

M. *Frowa.* In verkl. *Frowcke, Frowko, Frowk, Frouk, Frowicke, Froule.* Zie Frau.

V. *Frowck, Frouck, Frowk, Frou, Frouwe,* **Frouk, Frouke, Frouwke, Froukje, Frouwkje,** *Frouckjen.* In misspell. **Vrouwke, Vrouwkje, Vroukje, Vrouwtje.** In vleivorm Poai. Zie Frauke.

G. *Froukema, Frouckema, Frouckama, Froukama.* — Froukana, Oost-Friesland.

P. Froukema-sate te Hiaure. Idem, te Nes in Dongeradeel.

—

M. *Frusmer.* Verg. Frismer.

G. Früsmers, Weser-Fr. Oldenburg.

—

M. *Fruto, Frutte.* In Noord-Friesland Fröd, Frödde. Verg. Frode.

G. Fruitema, Gron. Früdden, Oost-Fr. Frödden, Noord-Friesland.

—

P. It Fûgellân, Vogelland, krite en geh. onder Oostrum. De Fûgelrijt, Vogelrijd, heidebeek onder Fochteloo. De Fûgelsang, Vogelzang, sate onder Oosterwierum. De Fûgelsang, stuk land te Berlikum. Idem, te Tibmaburen, onder Ee in Dongeradeel. Idem, onder Rottum. Fogelsangh-state; zie dien naam.

—

M. *Fuke, Fuka, Fuko, Fuck, Fuecka.* Verg. Foeke, Fokke.

V. *Fuuk.*

—

P. Fûksepôlle, Fûksegatten, enz. Zie Foksepôlle, enz.

—

M. *Fulbert.* Zie Folbert.

—

M. *Fulco, Fulke, Fulko, Vuylck, Vuylcke.* Verg. Folke, Ulke.

P. Fulkum, dorp in Harlingerland, Oost-Fr.

—

M. *Fule.* Verg. Fulle, Foele.
V. *Fule*, *Fula*, *Fuelcke*, *Vuylck.*
G. Fuulma, Fuilsema, Groningerland.
P. Fuulma-borg, Fuilsema-heerd, bij Oldehove in Humsterland, Gron. Fuhlsbüttel, dorp bij Hamburg.

—

M. *Fulff.* Verg. Foleff.

—

M. *Fulle.* Verg. Fule, Folle.
G. **Fulsma, Vulsma.** — Fuls, Oost-Fr. Fullen, Fullenius, Vullings, Fullink, Ned.

P. *Fulnaho*, oude naamsvorm van Vollenhove, stadje in Overijssel.

—

M. *Fulmert.* Zie Folmerdt.

—

P. Fûns, Fons, *Fondens* (voluit Fondinga), state, met geh. onder Jorwerd. Zie bij den mansn. Fon.

—

V. **Fuskje.** Verg. Foske, bij den mansn. Fosse.

—

G.

P. Ga. Zie Gea.

—

M. **Gaaye.** In Fr. spell. Gaeije. Zie Gaeije.

—

M. **Gaayke.** In Fr. spell. Gaeike. Zie Gaeike. G. **Gaaikema, Gaaykema.** Zie bij den mansn. Gaeike.

—

M. **Gaaitse, Gaaitze.** In Fr. spell. Gaeitse. Zie Gaeitse. V. **Gaaitske.** In Fr. spell. Gaeitske. Zie bij den mansn. Gaeitse.

—

M. *Gaalke*, *Gaaltje*, *Gaelke*, *Gaelthie.* Zie Gaelke. G. **Gaaljema.** Zie bij den mansn. Gaelke.

—

P. Gaast, Gaasterland, Gaastmaburen, enz. Zie Gaest, Gaesterlân, enz.
G. **Gaastra.** Zie bij den plaatsn. Gaest.

—

V. **Gaaske.** In Fr. spell. Gaeske. Zie Gaeske, bij den mansn. Gase.

—

M. **Gaatse, Gaatze.** In Fr. spell. Gaetse. Zie Gaetse. V. **Gaatske.** In Fr. spell. Gaetske. G. *Gaatsma.* P. Gaatsma-sate. Zie bij den mansn. Gaetse.

—

M. **Gaauke, Gaauwe.** In Fr. spell. Gaeuke, Gaeuwe. G. **Gaauwinga.** Zie Gaeuwe.

—

M. **Gabbe, Gabbo,** *Gabba.* In verkl. *Gabbeken*, *Gabken*, *Gabke*, *Gabbick.* Verg. Gabe, Gebbe.

G. *Gabbinga*, *Gabbama*, *Gabbema.*
P. Gabbema-sate te Holwerd. Lyts-Gabbema-sate onder Wartena.

—

M. *Gabbeth*, *Gabbod.*

—

M. **Gabe,** *Gabo*, *Ghabe.* Verbijbelscht tot **Gabriël,** en quasi-verlatijnscht tot **Gabius** en **Gabinus.** In verkl. *Gaebka*, *Gaebcke*, *Gabeke*, *Gabeken*, *Gabicke*, *Gabyck*, *Gabeck*, *Gabele*, *Gabel.* Verg. Gabbe, Gebe.
V. *Gaebcka*, *Gaebcke*, *Gabel.* Quasi-verlatijnscht tot **Gabina.**
G. *Gabema.* In verlatijnschten vorm *Gabini.*

—

M. *Gad.* In verkl. *Gadje*, **Gadse.** Zie Gâdse. Verg. Gade.
G. Gaddinga, Groningerland, Gaddinge, Drente. Gedding, Engeland.
P. Gedding, in Suffolk, Engeland.

—

M. **Gade.** In verkl. *Gadie*, *Gadye.* Verg. Gad, Gate.
V. *Gadie.*
G. **Gadema.**
P. Gadendorf, dorp bij Lütjeburg in Holstein.

—

M. *Gadert.*
G. Gaedertz, Duitschland.

—

V. **Gadou, Gado,** *Gaduw.*

—

M. Gâdse. In Ned. spell. **Gadse, Gadze,** *Gadso.* Verkl. van Gad. Zie Gad. Verg. Gâtse.

V. Gâdske. In Ned. spell. **Gadske.** In misspell. **Gadsche.** Verg. Gâtske.

—

M. *Gaebka, Gaebcke.* Verkl. van Gabe. Zie Gabe.

V. *Gaebcka, Gaebcke.* Zie bij den mansn. Gabe.

—

M. Gaeije. In Ned. spell. **Gaaye.** *Gaei.* Zie Gaye.

G. *Gaeyama.*

—

M. Gaeike. In Ned. spell. **Gaayke.** Verkl. van Gaeije. Zie Gaeije, Gaike.

G. **Gaaikema, Gaaykema.**

P. Gaaikemaweer, geh. bij Oldehove, Gron. Gaaikema-heerd te Losdorp, Groningerland.

—

M. Gaeitse. In Ned. spell. **Gaaitse;** in misspell. **Gaaitze.** *Gaeytghe.* Verkl. van Gaeije. Zie Gaeije, Gaeike, Gaye.

V. Gaeitske. In Ned. spell. **Gaaitske;** in misspell. **Gaaitsche.**

—

G. *Gaekema.* Zie bij den mansn. Gake.

—

M. *Gaelke, Gaelka, Gaalke, Gaelthie, Gaelcke, Galeke, Gaaltje.* Verkl. van Gale. Zie Gale.

V. *Gael.*

G. **Gaaljema.**

—

M. *Gaepke, Gaepka.* Vermoedelijk misspell. van *Gaebke.* Zie bij den mansn. Gabe.

V. *Gaepke, Gaapke.*

—

M. *Gaerlff, Gaerliff, Gaerlift.* Zie Garlef, Gerlof.

—

M. *Gaert, Gaard.* Vermoedelijk samengetrokken vorm van *Gadert.* Zie dien naam. Verg. Gart, Geart. In verkl. *Gaerdicke.*

—

V. Gaeske. In Ned. spell. **Gaaske.** Zie bij den mansn. Gase.

—

P. *Gaest* (nevens *Geast* — zie dien naam), in Ned. spell. Gaast, is een algemeen aardrijkskundig woord, dat eene hoog en droog gelegene, zandige, heuvelachtige landstreek beteekent, en dat op zich zelven en in samenstelling, aan vele plaatsen eigen is. B.v. De Gaest, Gaast, dorp in Wonseradeel; ter onderscheiding van het volgende dorp ook De Alde-Gaest, Oude Gaast genoemd. De Gaest, voluit De Rotstergaest, Rotstergaast (ook wel, in tegenstelling met het voorgaande dorp De Nije-Gaest of De Lytse-Gaest, Nieuwe- of Kleine Gaast genoemd), dorp in Schoterland. De Wester-Gaest, geh. bij Rotstergaast; met De Geasterfjilden, Gaastervelden, geh. aldaar. De Gaest (ook De Geast genoemd), stuk land onder Drogeham. De Skarlder-Gaest, krite onder Scharl. De Gaest, naam van den Koudumer terp, onder Koudum. De Greate-Gaest, kerkbuurt van het dorp Tjerkgaast (eigenlijk Kerk-Gaast), in Doniawarstal. De Lytse-Gaest, buurt onder Tjerkgaast. De Wolle-Gaest, geh. onder Tjerkgaast. De Sondeler-Gaest, krite onder Sondel. De Gaesten (ook De Geasten genoemd), Gaasten of Geesten, krite, met geh. bij Oudega in Smallingerland. Egbertsgaesten, of Eibertsgeasten, geh. onder Nijega in Small. De Sweachster-Gaesten, Zwaagster-Gaasten, krite onder Beetsterzwaag. Gaesterlân, *Ghesterlant,* Gaasterland, grietenij in de Zevenwouden. De Gaesterterp, terp onder Kubaard. De Gaestwei, Gaastweg, onder Sint-Nicolaasga. Gaestbûrren, Gaastburen, geh. onder Oude-Mirdum. Gaestmabûrren, geh. bij Bergum, onder Hardegarijp. Gaestmear, stroom in Wymbritseradeel, onderscheiden in De Wide- en De Neare (of Naue-) Gaestmear. Deze naam is ook eigen aan het dorp Gaestmear, *Gersmere,* Gaastmeer, aan dien stroom gelegen, en in de dagelijksche volksspreektaal De Gaesmer of De Gasmer genoemd. Verder Tsjerkgaest, Sângaest, enz. op hunne alphabetische plaats vermeld. — In Groningerland en Oost-Friesland komt het woord *gaest* in den vorm *gast* voor, in de plaatsnamen Groote- en Lutjegast, Koorngast, Addingagast, Holtgast, enz. Zie Geast.

G. **Gaastra, Gastra.**

—

M. *Gaeten.* Verg. Gate.

—

M. Gaetse. In Ned. spell. **Gaatse**; in misspell. **Gaatze.** *Gaetze*, *Gaets*, *Gaethie*, *Gaetthye*, *Gaettie*, *Gaatje.* Verkl. van Gate. Zie Gate. Verg. Gade, Gake.

V. Gaetske. In Ned. spell. **Gaatske**; in misspell. **Gaatsche.** *Gaetscke, Gaets.* Op 't Ameland **Gaatje.** In vleivorm Gate. Zie bij den mansn. Gate.

G. *Gaetsma*, *Gaatsma.*

P. Gaetsma-sate, Gaatsma-sate onder Grouw.

—

M. Gaeuke. In Ned. spell. **Gaauke.** Verkl. van Gaeuwe. Zie Gaeuwe. Verg. Gauke.

—

M. Gaeuwe. In Ned. spell. **Gaauwe.** Verg. Gau.

G. **Gaauwinga.**

—

P. De Gagelfinne, krite onder Jubbega.

—

M. *Gaye*, *Gayo*, *Gai*, *Gajo.* Verlatijnscht tot **Gajus.** Zie Gaeije.

V. *Gaike*, *Gaits.* In den Zwh. Gaitsje; in Ned. spell. **Gaitje.**

G. *Gayama.*

—

M. **Gaike, Gaiko, Gaico, Gayco,** *Gaycke*, *Gayken.* Verkl. van Gaye. Zie Gaye. Verg. Gaeike.

V. **Gaikje, Gaykje.**

G. *Gayka*, *Gaykinga*, **Gaykema, Gaikema,** *Gaikma*, *Gaicama.*

P. Gaykema-state te Augustinusga. Gaykema-sate te Hennaard. Gaikma-sate te Ternaard. — Gaikinga-borg te Dorkwerd (met den Gaikingadijk tusschen Dorkwerd en Aduard), Gron. Gaikenboll of Gaikenbüll, verdronken dorp op Noordstrand, Noord-Friesland.

—

M. *Gailo.* Verg. Gale, Geile.

—

V. **Gaiske.** Verg. Gaitske, Geiske.

—

M. *Gaita.* Verkl. van Gaye. Zie Gaye.

—

M. **Gaitse, Gaitsen**; in misspell. **Gaitze, Gaitzen.** *Gaytsa*, *Gaytza*, *Gaytzie*, *Gaits.* Verkl. van Gaye of van Gaita. Zie die namen. Verg. Gaeitse.

V. **Gaitske.** In misspell. **Gaitsche.** *Gaytske*, *Gaytsck*, *Gayts.*

G. *Gaytsema*, *Gaitsema*, *Gaitsma*, *Gaytzma*, *Gaytzema*, *Ghaitzia.*

—

M. Gaitsje. In Ned. spell. **Gaitje.** Verkl. van Gaye of van Gaita. Zie die namen.

V. Gaitsje. Zie bij den mansn. Gaye.

G. *Gaytiema.*

—

M. *Gake*, *Gaeke*, *Gaken.*

G. *Gaekema.*

—

M. **Gale**, *Galo*, *Gala*, *Gael*, *Gaelo*, *Gaele*, *Gaal.* Verlatijnscht tot **Galenus.** In verkl. *Galeke*, *Galicke*, *Gaelke*, *Gaelcke*, *Gaalke*, *Gaelthie.* Verg. Galle, Gele, Geale.

V. *Gala*, *Gael.* Verg. Gela, Gealtsje.

G. *Galinga*, **Galama, Galema, Gales,** *Galisma*, *Gaelma*, **Gaaljema.** — Galis, Nederland.

P. It Galegêrs, Galegras, krite te Koudum. De Galesleat, Galesloot, onder Tietjerk. Galinga-sate onder Tjum. Idem, onder Grouw. Galinga-striette, in eene oorkonde van 1543 *Galinghe-straete*, op de platte grond van Schotanus als *Garinga-straet* vermeld; hedendaags in geijkten zin „Galiga-straat" geschreven, en in de dagelijksche spreektaal der Sneekers „De Gallege- of Galge-straat" genoemd, te Sneek. Ald Galama-state te Oudega in Hemelumer Oldeferd en Noordwolde. Galama-state bij Koudum, onder Hemelum. Idem, te Warns, te Mirns, te Akkrum, te Akmarijp, te Garijp, te Menaldum. It Galama-fjild, krite te Koudum. De Galama-dammen, sluizen in den Slaperdijk tusschen de Morra en den Kuilaart, onder Koudum; met herberg. It Galeslot, sate onder Hardegarijp. — Galing, geh. bij Bleksen in Butjadingerland, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

P. De Alde-Galeijen, Olde- of Oude-Galileën (in de wandeling Alde-Geleijen, en zelfs Alde-Gleijen genoemd), voorstad van Leeuwarden; draagt zijnen naam naar een klooster Galilea, dat in de middeleeuwen daar ter plaatse, en later binnen de stad Leeuwarden stond. De Gleister-

tsjerke, Gleister- of Galileërkerk te Leeuwarden, is nog van dat klooster over.
G. **Gleistra.**

—

P. De Galgefinne, stuk land (waar oudtijds de galg stond) onder Leeuwarden, met It Galgerak (ook It Galgedjip genoemd), deel van de Harlingervaart daarnevens, en met It Galgestring, stuk bouwland aldaar. De Galgesleat, Galgesloot, te Rinsumageest. Idem, bij Ooster-Nijkerk en Nijewier. De Galgestriette, te Sneek; zie Galinga-striette, bij den mansn. Gale. It Galgelân, stuk land aan de Houkesloot, onder Sneek.

—

M. Gâlke. In Ned. spell. **Galke, Galko, Galco, Galcko.** *Galcke, Galkie.* Verkl. van Galle. Zie Galle, Gâltsje.
G. *Galkinga, Galcama.*
P. Gâlkehiem, state onder Garijp; thans, als sate, Binnerêst genoemd.

—

P. De Gâlle, onderscheiden in De Wide- en in De Neare Gâlle, Wijde en Nauwe Galle, stroom bij Grouw.

—

M. *Galle, Gallo, Gal.* Verg. Gale.
V. Gâltsje. In Ned. spell. **Galtje.**
G. *Gallinga, Gallama, Gallema.* — Gals, Oost-Friesland.
P. De Gâlhoeke, geh. onder Boornbergum, met De Gâlhoekswei, weg daarhenen leidende. — Gallehus, geh. bij Tondern, Sleeswijk.

—

M. *Galse.* Verkl. van Galle. Zie Galle, Gâltsje.
V. Gâlske. In Ned. spell. **Galske.** In misspell. **Galsche.**
G. *Gallsema.*

—

M. *Galte, Galt, Galteke.* Verkl. van Galle. Zie Galle, Galse.
G. *Galtama, Galtema.* — Galts, Jeverland, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

M. *Galtet.* Verlatijnscht tot *Galtatus.*

—

M. *Galtse.* Verkl. van Galle. Zie Galle, Galse.

—

M. Gâltsje. In Ned. spell. **Galtje.** *Galthye.* In Gron. ook Galtjo. Zie Galle.

—

M. *Gandert, Gannert.*
P. Gandersum, *Gondorsum, Gondrikeshem*, dorp in Oost-Friesland. Ganderkesee, dorp in Oldenburg.

—

M. *Gangeliff, Gangliff, Gangleff, Ganglev, Gangloff, Gangolf.*

—

M. *Ganke.* Verkl. van Ganne. Zie Ganne, Gantse.
G. Gankema, Groningerland.

—

M. *Ganne.*
V. **Ganna.**
P. Gandrup, *Gannerup* (Gandorp), dorp bij Ripen in Sleeswijk.

—

M. **Gantse,** *Gante, Ganthie, Ganse, Gans.* Verkl. van Ganne. Zie Ganne, Ganke.
G. **Gansinga, Ganzinga.**

—

M. *Ganvert.*

—

M. *Gapke.* Vermoedelijk misspell. van Gabke, den verkl. van Gabbe. Verg. die namen.
G. *Gapkama, Gapkema.*

—

M. *Garbe, Garben, Garbent.* Zie Gerbe, Gerben.

—

M. *Garbert, Garbard.* Zie Gerbert.
V. *Garbertjen.*

—

M. *Garbet, Garbeth, Garbit.* Verg. Gerbald.

—

M. **Garbrand,** *Garbrant.* Zie Gerbrand.
G. *Garbranda.* — Garbrands, Oost-Fr.

—

M. *Garbren.* Zie Gerbren.

—

V. **Garbrich, Garbrichje, Garbrig, Garbrigje, Garbrecht;** Garbrechje, in Ned. spell. **Garbrechtje; Garbergje,** *Garberg, Garbergh, Garborg, Garberich.* Zie Gerbrich.

—

M. *Gard, Gardt, Gart.* Vermoedelijk samengetrokken vorm van Garrit, Garhard,

Gerhard. Verg. Gerd, Geart, Gerhard, Garrard. Zie Gart.

G. **Garda.**

P. Garding, stadje in Eiderstedt, eene Oud-Friesche gouw in Sleeswijk.

—

M. *Gardolf.*

—

M. *Gare, Gaere.* Verg. Gere, Garre.

G. **Garama,** *Garinga.*

—

P. De Garen en De Wâldgaren, Woudgaren, ook Gearen genoemd, kriten in het Geestmerveld, Dantumadeel. De Garewei of Gearewei, weg onder Lioessens. Zie De Gearen en Folsgeara.

—

M. *Garhelm.*

—

M. *Garig.* Verg. Jarich.

—

M. **Garikke.** Verg. Garke.

—

P. Garijp. Zie Gearyp, bij den plaatsn. Gea.

—

M. **Garke,** *Garcke, Garck, Gark,* **Garco.** Verkl. van Garre. Zie Garre, Garle.

V. *Garck.*

—

M. *Garle, Garlie.* Verkl. van Garre. Zie Garre, Garke.

—

M. *Garlef, Garleff, Garliff, Garlyff, Garlof, Gaerliff, Garloff, Gaerlf, Garrelf.* Zie Gerlof.

—

M. *Garlegh, Garlich, Garlig.* Zie Gerlach.

—

M. *Garm, Garmen, Garment, Garmant.* Zie Germ, Garmt.

G. Garms, Garmsen, Groningerland. Garminge, Drente.

P. Garmsenhusen, geh. bij Waddewarden in Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Garms, geh. bij Tettens in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. Garmsbüll, verdronken dorp op 't eiland Noordstrand, Noord-Fr. Garminge, geh. bij Westerbork, Drente.

—

M. *Garmer.* Zie Germer.

G. Garmers. Oost-Friesland.

P. Garmerwolde, dorp in Groningerland. Garmerweer, bij Holwierde, Groningerland.

—

M. **Garmt,** *Garmet, Garmpt.* Zie Garm, Garment.

—

M. *Garnert, Garnet.* Zie Gernert.

—

M. *Garrard, Garraert, Garrerth.* Zie Gerhard.

G. *Garrerda.*

—

M. *Garre, Gar.* Zie Gerre.

V. *Garck.*

G. *Garsma.* — Garringa, Groningerland.

P. Garreweer, geh. bij Tjamsweer, Gron. Garnwerd, Groot-Garnwerd, dorp in Gron. Klein-Garnwerd, geh. onder Winsum, Gron. Garshuizen, dorp in Gron. Garstedt, dorp bij Altona, Holstein. Gartrop, dorp bij Duisburg, Westfalen.

—

M. *Garrelf, Gaerlf.* Zie Garlef.

G. Garrelfs, Oost-Friesland.

—

M. **Garrelt,** *Garrold, Garlt, Garelt.* Voluit Gerwald, Garwold. Zie Gerrolt.

V. Garreltsje; in Ned. spell. **Garreltje.** Voluit Garwolda, Gerwalda.

P. Garrelsweer, dorp in Groningerland.

—

M. *Garryt, Garrit, Garret.* Voluit Gerhard. Zie Gjerrit, Gerhard, Gert, Gart, Geart.

G. *Garretsma, Garrizma, Garritsma.* — Garritsen, Nederland.

P. Garritsma-sate te Herbajum.

—

M. *Gart, Gardt, Gard.* Zie Gard.

V. Gartsje; in Ned. spell. **Gartje.** Verg. Gertsje.

G. *Gartinga, Ghartinga.*

—

M. *Garwart, Garward, Garwert, Gharwert.* Zie Gerwert.

—

M. *Garwyn.* In verkl. *Garwyncke.*

—

M. *Gase, Gaes.* Verg. Gasso.

V. Gaeske. In Ned. spell. **Gaaske.**

G. **Gazenga.**

—

P. De Gasmer, of De Gaesmer. Zie Gaestmear, bij den plaatsn. Gaest.

—

M. *Gasso.* Verg. Gase.

V. **Gaske**, *Gas.*

P. Gassink, hoeve bij Warnsveld, Gelderl.

—

M. *Gast.*

G. **Gastma.** — Gastema, Groningerl.

—

G. **Gastra.** Zie bij den plaatsn. Gaest.

—

P. *Gat*, *Ségat*, Zeegat; b.v. It Fryske-Gat, zeegat tusschen Ameland en Schiermonnikoog. It Pinkegat, Dantziger-Gat, Robbegat, Mounlegat, Molengat, Kikkersgat, Fiskboeregatsje, Franskmannegatsje, allen vaargeulen in de Friesche Wadden. Ook bij de binnenwaters; b.v. It Kolmarsgat, It Djip Gat en It Droeg Gat, allen in de Sneekermeer. Verder It Stobbegat, It Flearboskergat, enz.

—

M. *Gate*, *Gato*, *Gathe*, *Gaeten*, *Gaatte.* Verg. Gade, Gatte. In verkl. *Gaetse*, **Gaatse**, *Gaetze*, *Gaets*, *Gatie*, *Gaethie*, *Gaetthye*, *Gaettse*, *Gaatje.*

V. Gaetske, in Ned. spell. **Gaatske.** *Gaetske*, *Gaets*, *Gaettie*, *Gaathye.* Op 't Ameland Gaetsje, in Ned. spell. **Gaatje.** In vleivorm Gate. (Gate komt ook voor, als ongeschreven vleivorm van den Kerkelijken naam **Agatha**).

G. *Gaatsma*, *Gaetsma.* — Gatena, Oostfr.

P. Gaetsma-sate, Gaatsma-sate, onder Grouw.

—

M. *Gatke.* Verkl. van Gatte. Zie Gatte, Gâtse.

—

M. Gâtse; in Ned. spell. **Gatse**; in misspell. **Gatze.** *Gatthia*, *Gatthie*, *Gatthye.* Verkl. van Gatte. Zie Gatte, Gatke. Verg. Gaetse.

V. Gâtske; in Ned. spell. **Gatske**, *Gatz.*

G. In vergriekschten vorm **Gatsonides.** — Gatzen, Groningerland.

P. Gâtskewinkel, oud bosch bij Kippenburg, Gaasterland.

—

M. *Gatte.* Verg. Gate.

—

P. Gau, Gauw, dorp in Wymbritseradeel; met De Gausterhoppen, bocht van de Sneekermeer, onder Gauw. De Gau, meertje bij Kollumerzwaag. Zie Geau. — Gouw, meertje bij Enkhuizen. De Gouwe, riviertje in Zuid-Holland, met de stad Ter-Gouw of Gouda.

—

M. **Gau, Gauw.** Zie Gauw.

—

V. *Gaud.*

—

M. **Gauke, Gauwke, Gaauke,** *Gaucka*, *Gaucke*, *Gauk.* Verkl. van Gauw. Zie Gauw, Gautsje. Verg. Gouke.

V. **Gaukje, Gauwkjen.**

G. *Gauckema*, *Gaukema*, *Gaukama.*

P. Gauckama-state onder Oudwoude.

—

M. Gautsje; in Ned. spell. **Gautje.** *Gauthye*, *Gauttie*, *Gaut*, *Gaute*, *Gautet*, *Gauthie.* Verkl. van Gauw. Zie Gauw, Gauke. Verg. Gout.

G. *Gauta.*

P. Gauta-state te Pietersbierum.

—

M. **Gauw, Gauwe, Gaauwe, Gau,** *Gauwe*, *Gawe*, *Gaue.* Verg. Geau.

V. *Gauck*, *Gauts.*

G. **Gauwinga, Gaauwinga, Gauwenga, Gauwma, Gauma.**

P. Gauma-sate te Oldeboorn.

—

P. *Gea*, Ga, *Gae*, *Ghae*, Fr. woord voor dorp, komt in vele samengestelde plaatsnamen voor; b.v. Alde- en Nije-Gea (Aldegea en Nijegea), Abbegea, Idsegea, Follegea, enz., allen op hunne alphabetische plaats vermeld. Verder Gearyp (in de dagelijksche spreektaal meestal samengetrokken tot Geryp en zelfs wel tot Gryp, soms ook met het lidwoord: De Gearyp), Garijp, dorp in Tietjerksteradeel. It Gealân, krite bij Oudega in Smallingerland. De Geawei (in de wandeling ook De Prikkewei genoemd), weg in het noorden van Opsterland, bij Beets. Verg. Gewei. In meervoudsvorm: De Lege-Geaen (de Lage-Dorpen), in de wandeling De Leeggeaen of De Leegean genoemd, en soms wel als „De Lege Ean of Earn" misschreven; eene krite in het zuiden van Rauwerderhem en in het noorden van Wymbritseradeel, omvattende de dorpen Ter-Zool, Sibrandaburen, Gauw, Goinga en Loinga.

Dit *ga* in plaatsnamen moet wel onderscheiden worden van het *ga* (deel van den patronymicalen uitgang *inga*) in geslachtsnamen. De geslachtsnamen Abbinga, Idsinga, Follinga, en de plaatsnamen Abbega, Idsega, Follega, ofschoon, in hunne Nederl. vormen, voor oor en oog bijna gelijk, zijn in hunne uitgangen geheel verschillend van oorsprong.

—

M. **Geale,** *Gealo.* In verkl. *Gealcke.* Verg. Gale, Gele.

V. Gealtsje. In Ned. spell. **Gealtje.** *Geale.* Verg. Gala, Geeltsje.

—

M. **Gealof.** Waarschijnlijk misspell. van Gearlof. Zie Gearlof.

—

M. *Gealt.* Verg. Gjalt.

—

V. *Gææske.* Verg. Geeske.

—

M. Geard. In Ned. spell. **Geerd.** Voluit Gerhard. Zie Geart, Gerd.

V. *Geerd.*

G. *Geerdinga.*

P. Geardinga-sate, Geerdinga-sate, te Peperga. — Geerdink, hoeve bij Delden in Twente.

—

P. De Gearen, Geren, krite bij Warniahuizen onder Oldeboorn. Zie de plaatsnamen De Garen en Folsgeara.

—

P. It Gearflojjen, het Gaarvloeien (samenvloeien), stroom in de Wadden, bezuiden Schiermonnikoog.

—

M. Gearle. In Ned. spell. **Geerle.** Verkl. van Gere. Zie Gere, Geercke, Gerle.

G. **Geerlsma.** Zie Gerlsma.

—

M. Gearlich, Gearlig. In Ned. spell. **Geerlich, Geerlig.** Zie Gerlich.

G. **Geerligs.**

—

M. Gearlof. In Ned. spell. **Geerlof,** *Geerlef, Geerlf.* Zie Gerlof.

G. **Geerlofs.**

—

M. Geart. In Ned. spell. **Geert.** In verkl. *Geertsen.* Samengetrokken vorm van Geerhard, Gerhard, Gerard. Zie **Gerhard,** Gjerrit, Geard, Gert.

V. Geartsje. In de dagelijksche spreektaal Gjettsje, en Gjet. In Ned. spell. **Geertje, Geertjen,** *Geertsen, Geert, Geerd.* Zie bij den mansn. Gerhard. Komt ook voor als verkorting van Geartruda. Zie dien naam

G. **Geertsma, Geerts.** — Geertsema, Groningerland.

P. Geertsweer, verdronken dorp in den Dollart, Oost-Friesland.

—

V. Geartruda, in Ned. spell. **Geertruida, Geertruyt, Gertrude, Geertrudis, Gertrudis.** Zie Geartsje en Truike, en Gertrud.

P. *Sinte-Geertruytsfinne,* in 1543, te Abbega.

—

P. *Geast* (ook wel *Geest*), andere uitspraak, volgens anderen tongval, van het woord *Gaest.* Aan de spreektaal van de zuidelijke en zuidwestelijke grietenijen van Friesland is de vorm *gaest* eigen; *geast* daarentegen aan die van de oostelijke, vooral noordoostelijke grietenijen. Zie Gaest. Rinsumageast, Rinsumageest, dorp in Dantumadeel, wordt in de wandeling, bij verkorting, enkel De Geast, De Geest, genoemd. It Geastmerfjild; zie bij Fjild. Verder Westergeast, Westergeest, dorp in Kollumerland. De Lytse-Geast, Kleine-Geest (ook wel Westergeast genoemd), geh. onder Tietjerk. De Geasten, Geesten of Gaasten, krite, met geh. onder Oudega in Small, De Middelgeast, Middelgeest of -gaast, geh. onder Boornbergum. De Wigeast, De Heeggeasten, enz. Zie die namen. Eibertsgeasten; zie bij den mansn. Eibert. De Geastleane, Geestlaan, onder Oostermeer. — Verg. Geestmer-Ambacht, in West-Friesl.; verder Uitgeest, Oegstgeest, Endegeest, De Geestbrug, enz. in Holland.

—

P. De Geau, Geeuw (een woord dat oorspronkelijk het zelfde is als Gau en Gouw), naam van vele wateren in Friesland. B. v. De Geau, stroom tusschen Sneek en Ylst; met De Geausmiddelhim, krite tusschen de Geeuw en den Hemdijk, tusschen Sneek en Ylst. Idem, meerke bij Warns. Idem, bij Oudega in Wymbr. Idem, onder Oudega in Small. Idem (ook wel De Gau

of Gou genoemd, in 1543 *Ghew,* bij Grouw; met De Geauwesleat, Geeuwsloot (ook wel Morre of Moarre of Marre genoemd), daarnevens. De Modderige Geau, stroom onder Oppenhuizen. Zie den plaatsn. Gau.

—

M. Geau; in Ned. spell. **Geeuw**, *Gheeuw, Gewe, Gheew, Ghew, Geew.*

G. **Geeuwinga, Geeuwenga.**

—

M. Geauke. In Ned. spell. **Geeuwke, Geeuke.** *Geeuwcke, Geewke.* Verkl. van Geau. Zie Geau. Verg. Geuke, Geecke.

—

M. **Gebbe,** *Geb.* In verkl. **Gebke,** *Gebbeke, Gebbel, Gepcke.* Verg. Gabbe, Gebe.

V. **Gebbe,** *Geb,* **Gebke, Gepke, Gepkjen, Gepje,** *Gebbeke, Gebbeken, Gebbetje, Gebbel.* In Stellingwerf en Lemsterland ook **Gebbigje,** volgens den Friso-sassischen, in Drente en Overijssel inheemschen vorm Gebbechien, Gebbegien.

G. *Gebbesma, Gepma.* — Gebbink, Gelderl. Gebken, in Weser-Friesland.

P. Gebbink, hoeve bij Beltrum, en eene andere bij Lichtenvoorde, Gelderland.

—

M. *Gebde.*

G. *Gebdiema.*

—

M. *Gebe, Geba, Gebo.* Verg. Gabe, Gebbe.

—

M. **Gebke.** Zie Gebbe.

—

M. *Gede, Gedo.* In verkl. *Geedts.* Verg. Gade.

G. Geden, Gedens, Oost-Friesland.

—

M. *Gedse.*

V. **Gedske, Gedskje.** Verg. Getske.

—

M. *Gedser.*

—

M. *Geecke.* Zie Geke.

V. **Geeke.** Komt ook voor als vleivorm van Geeske.

G. *Geeckinga, Gekinga, Ghekama, Geeckema, Geekema.*

—

M. **Geele,** *Geella.* Op Flieland **Geel.** In verkl. *Geeltje, Geelcke, Geelt.* Zie Gele. Verg. Geale.

V. Geeltsje. Hier en daar in de dagelijksche spreektaal als Gjiltsje, Gjilke luidende. In Ned. spell. **Geeltje, Geelke, Geelkje.** *Geel, Gheel.* In den Zwh. ook **Geelk.** Zie bij den mansn. Gele.

—

M. *Geepcke.* Vermoedelijk verkleinvorm (Gebeke) van Gebe. Verg. Gebe.

—

M. *Geerbren.* Zie Gerbren.

—

M. **Geerd.** V. *Geerd.* G. *Geerdinga.* P. Geerdinga-sate. Zie bij den mansn. Geard.

—

M. *Geercke, Geerke, Geerck, Geerco, Geerkye.* Verkl. van Gere. Zie Gere, Geerle.

G. Geerken, Geerkens, Oost-Friesland.

—

M. **Geerle.** In Fr. spell. Gearle. G. **Geerlsma.** Zie Gearle.

—

M. *Geerleman.* Verg. Gearle.

—

M. **Geerlich, Geerlig.** G. **Geerligs.** Zie Gearlich.

—

M. **Geerlof.** In Fr. spell. Gearlof. G. **Geerlofs.** Zie Gearlof.

—

G. *Geersma.* Zie bij den mansn. Gere.

—

M. **Geert.** V. **Geertje.** In Fr. spell. Geart, Geartsje. G. **Geertsma, Geerts.** Zie den mansn. Geart.

—

V. **Geertruida,** enz. In Fr. spell. Geartruda, enz. Zie Geartruda, enz.

—

V. **Geesje, Geesjen, Geeske,** *Geze, Gese, Geese, Geessen, Ghese, Gheese, Geesse, Gees, Geesk.* In de Wouden veelal als Giske uitgesproken. Verg. Geiske, Gææske, Giske. In Oost-Fr. ook misspeld als Gesche, Geesche.

—

P. De Geeuw. Zie Geau.

—

M. **Geeuke, Geeuwke.** In Fr. spell. Geauke. Zie Geauke.

—

M. **Geeuw.** G. **Geeuwinga, Geeuwenga.** Zie Geau.

—

M. *Geyge.*

—

M. *Geike, Geicke, Geycke, Geycka, Geyke,*

Geyck, *Geyko*, *Geik*. In Noord-Fr. als Geike en Geik nog in volle gebruik. Verg. Gaike.

V. **Geike**, *Geye*.

G. **Geykema**, **Geikema**. — Geiken, Oost- en Noord-Friesland.

—

M. *Geile*, *Geyle* *Geylo*, *Geyl*, *Geil*. Verg. Gailo, Gele.

V. *Geyla*, *Geyle*, *Geyl*.

—

P. Geins, *Geyns*, *Goyns*, geh. onder Wommels.

—

M. *Geys*, *Geis*. Verg. Gise, Gys.

V. **Geiske**, **Geisje**, *Geys*. Te Hindeloopen **Geis**. Verg. Geeske.

—

M. **Geisbert**. Vermoedelijk misspelling. Verg. Gysbert.

—

M. **Geisbeth**. Vermoedelijk misspelling.

—

V. Geitsje. In Ned. spell. **Geitje**.

G. **Geitema**.

—

M. **Geke**, *Geka*, *Geken*. Zie Geecke. Vermoedelijk samengetrokken vorm van Gedeke, den verkl. van Gede. Zie dien naam.

V. **Geeke**. Is ook vleiv. Geesje.

G. *Gekinga*, *Ghekama*. Zie bij den mansn. Geecke.

—

M. *Gelber*, *Ghelber*.

G. Gelberresna, Oost-Friesland.

—

M. *Gelbert*, *Ghelbert*, *Gelbart*, *Gelbaert*, *Gelbrecht*.

G. Gelbertsna, Oost-Friesland.

—

V. **Gelbrich**, **Gelbrig**, **Gelberich**, **Gelberig**, **Gelbrichje**, **Gelbrigje**, **Gelbrechje**, **Gelbrechtje**, **Gelbergjen**. In vleivorm Gep.

—

M. *Geld*. Zie Gelt.

—

P. Geldterp; zie Gelterp, bij den mansn. Gelle.

—

P. De Geldeherne, krite onder Rijperkerk en Veenwouden.

—

M. **Gelder**, *Geldert*, *Geldard*, *Ghelder*, *Geldaert*. Verlatijnscht tot *Geldardus*.

G. **Geldra**, *Gelderda*, **Geldersma**, **Gelders**, **Gelder**. — Geldard, Engeland.

P. Gelderingen, geh. bij Steenwijkerwold, Overijssel. Gelderswoude, geh. bij Zoeterwoude, Zuid-Holland.

—

P. De Gelderske Hoeke, Geldersche hoek, krite aan de Dokkumer-Ee onder Britsum.

—

M. *Geldolf*, *Geldulf*, *Geldulph*.

—

V. **Geldou**, *Geldu*, *Geldw*. Zie Jeldou, Jildou.

—

M. **Gele**, *Gela*, *Geella*. Op Flieland **Geel**. In verkl. *Geelcke*, *Geeltje*. In patronymicalen vorm *Gelingh*, *Geling*. Verg. Gale, Geale, Gelle.

V. Geeltsje; in Ned. spell. **Geeltje**. **Geelke**, **Geelkje**, *Gela*, *Gele*, *Geel*, *Gheel*. In de dagelijksche volkstaal uitgesproken als Gjiltsje en Gjilke. In den Zwh. ook **Geelk**.

G. *Gelama*. -- Ghelana, Oost-Friesland. Geling, Gelinck, Nederland.

P. Gelebûrren, Geleburen, buurt te Baard. — Gelink, hoeve bij Beltrum, en bij Groenloo in Gelderl., en bij Hengeloo in Twente.

—

M. **Gelf**, **Gellef**. Verbastering van den volledigen naam Gerlof. Zie Gerlof.

V. **Gelfke**, **Gelfske**.

G. **Gelfen**.

—

M. *Gelfer*, *Gelfert*, *Gelfre*.

—

M. **Geljer**. Verg. Jeljer.

—

M. **Gelke**. Op 't eiland Sylt, Noord-Friesland, Gelk. Verkl. van Gelle. Zie Gelle, Gelt. Verg. Jelke.

V. **Gelkje**.

G. **Gelkes**. — Gelkinga, Groningerland.

P. Gelkinga- of Gelkinge-borg, en Gelkinge-straat, te Groningen. Gelkingeland, krite bezuiden de stad Groningen. Gelkenhorst, geh. bij Barneveld, Gelderl. Gelkenes, in den Alblasserwaard, Zuid-Holland.

—

V. **Gelland**, **Gellânt**; Gellântsje, in

Ned. spell. **Gellantje.** Verg. Gerland.

—

M. **Gelle,** *Gello*, *Gella*, *Ghella*. Verlatijnscht tot **Gellius** en **Geljus.** In patronymicalen vorm *Gellinck*. Verg. Gele, Galle, Jelle.

V. Geltsje; in Ned. spell. **Geltje.** *Gelle*, *Gel*. In den Zwh. **Gelk.**

G. *Gellinga*, *Gellema*, *Ghellema*. — Gellens, Gelling, Ghellynck, Nederland.

P. Gelterp (ook Geldterp misschreven), geh. onder Achlum. — Geltorf, dorp bij Sleeswijk. Geltrup, geh. bij Lüdinghausen, Westfalen. Gellinghausen, dorp bij Meschede, Westfalen. Gellicum of Gellekom, *Ghellinchem*, dorp in Gelderland. Gellink, hoeve bij Winterswijk, Gelderland. *Gellesheim*, oude naamsvorm, van 1195, van Gilzum, dorp in Brunswijk.

—

M. **Gelmer,** *Gelmar*, *Ghelmaer*, verlatijnscht tot *Gelmarus*. Verg. Jelmer.

G. **Gelmers.** — Gelmersma, Gron.

P. Gelmersma-heerd, bij Ten-Boer, Gron. Gelmersdorf, dorp bij Angermünde, Brandenburg, Pruissen.

—

M. *Gelred*.

—

M. *Gelse*. Verkl. van Gelle. Zie Geltse, Gelke.

V. **Gelske;** in misspell. **Gelsche.** *Gels*.

G. *Ghelsema*, *Gelsema*.

—

M. **Gelt,** *Gelte*. Verkl. van Gelle. Zie Gelle, Gelse.

—

P. Gelterp. Zie bij den mansn. Gelle.

—

M. *Geltet*, *Gheltet*.

—

M. *Geltse*, *Geltze*. Verkl. van Gelle. Zie Gelle, Gelke. Verg. Jeltse.

G. *Geltsema*, *Geltsma*, *Geldsma*.

—

M. *Gemma*, *Gemme*. In verkl. *Gemke*. Zie Jemme, Jimme.

V. *Gemke*, *Gemck*.

G. *Gemma*. — Gemminga, Groningerland. Gemmink, Nederland.

P. *Gemmingen*, *Gemminghum*, oude naamsvorm van 't dorp Jemgum in Oost-Friesland.

—

M. *Gemmer*.

—

M. *Gene*, *Geno*, *Geen*. Verg. Genne, Jeen.

P. Genum. Zie Gennum, Ginnum.

—

P. Gennaerd, *Gennaerd*, *Gernawerd*, *Gernaurth*, Gernaard, voormalig klooster (Genezareth genoemd), thans geh. onder Hallum.

—

M. *Genne*, *Genna*, *Genno*. In verkl. *Genke*, *Gentie*, *Gente*. Verg. Gene, Ganne, Jenne.

V. *Genna*, *Genk*, *Ghencke*.

G. *Genkens*.

P. Gennum (in de dagelijksche spreektaal door velen Ginnum genoemd), Genum, dorp in Ferwerderadeel.

—

M. *Gentert*. Verg. Gandert.

G. Genters, in Weser-Friesland.

—

M. **Geolt.** Zie Gjolt, Gjalt.

—

M. **Gepke, Gepco,** *Gepcke*, *Gepko*. Vermoedelijk misspelling van Gebke, verkl. van Gebbe. Verg. Gebbe.

V. **Gepke, Gepje, Gepkje, Gepkjen,** *Gepck*. Verg. Gelbrich.

G. *Gepma*. — Gepkens, Nederland.

P. Gepkepoel, meerke (eigenlijk bocht van de Zwarte Brekken) onder Jutrijp.

—

M. *Geralt*, *Gheralt*, *Geraut*. Zie Gerrolt, Grald.

—

M. *Gerbald*. Zie Gerbold.

G. *Gerbalda*, versleten tot *Gerbada*.

P. Gerbada-state (ook als Doumastate voorkomende), te Hallum.

—

M. **Gerbe,** *Gerbe*, *Gherba*. Verg. Gerben, Garbe, Gurbe.

G. *Gerbesma*, *Gerbisma*.

—

M. **Gerben,** *Gerbin*, *Gherben*, *Geerben*. Versleten vorm van Gerbern. Zie Gerbren. Verg. Gerbe, Gerber.

V. Gerbentsje. In Ned. spell. **Gerbentje**

G. **Gerbensma, Gerbens, Gerbenzon.**

P. Gerben-Alles-Ferlaet, voormalig verlaat of sluis in het Kolonelsdiep, Achtkarspelen. Gerben-Martens-steich, op de Joure.

—

M. *Gerber.*
G. **Gerbers.**

—

V. *Gerberg*, *Gerburg*. Zie Gerbrich.

—

M. *Gerbert*, *Geerbert*, *Gerbart*, *Geerbart*. Voluit Gerbrecht. Zie Gerbracht.
G. **Gerbertsma, Gerberts.**

—

M. *Gerbet*, *Gherbet*, *Gerbeth*. Verg. Gerbit.
G. *Gerbetsma*

—

M. *Gerbylt*. In verkl *Gerbyltie*. Verg. Gerbit, Gerbald, Gerbold.

—

M. *Gerbit*, *Gerbith*. Verg. Gerbet, Gerbylt, Gerbod.

—

M. *Gerbod*. Verg. Gerbet, Gerbit, Gerbold.

—

M. *Gerbold*, *Gheerbold*. Zie Gerbald. Verg. Gerbod.

—

M. *Gerbracht*. Zie Gerbert.

—

M. **Gerbrand**, **Gerbrant**, *Gerbran*, *Geerbrant*, *Gerrebrand*, *Gherbrant*. Zie Garbrand.
V. Gerbrântsje. In Ned. spell. **Gerbrandtje, Gerbrandje, Gerbrantje.**
G. **Gerbranda, Gerbrands.** In verlatijnschten vorm **Gerbrandy.**
P. Gerbranda-state te Ferwerd, onder Oosterwierum, te Pietersbierum, te Buitenpost, en te Kimswerd.

—

V. **Gerbrechje, Gerbrechtje, Gerbregje.** Zie Gerbrich, Gerbrug.

—

M. **Gerbren** (eigenlijk Gerbern), *Gerbrin*, *Gherbren*, *Geerbren*. Zie Gerben, Garbren. Verg. Gerbrand.
V. Gerbrentsje. In Ned. spell. **Gerbrentje.**

—

V. **Gerbrich, Gerbrig, Gerberich, Gerbrichje, Gerbrigje,** *Gerberg*, *Gerburg*, *Gerburgis*, **Geirburg.** Zie Gerbrechje, Garbrich.

—

M. **Gerd.** Zie Gert, Geard.
G. Gerds, Gerdes, Gerdessen, Ned.
P. Gerdshaus, bij Moorweg in Harlingerland, Oost-Fr. Gerdingen, dorp in Belgisch-Limburg. Gerdehaus, dorp bij Celle, Hannover. *Gerdessem*, oude naamsvorm, van 1226, van Gardessen, dorp in Brunswijk.

—

M. *Gere*, *Gero*, *Geer*. In verkl. *Geercke*, *Geerke*, *Geerck*, *Geerco*, *Geerkye*. Verg. Gare, Gerre, Gerke.
G. *Geringa*, *Geersma*, **Geers.** — Geerken, Geerkens, Oost-Fr. Geerens, Geerinck, Geerinckx, Vlaanderen.
P. Geringa-state onder Holwerd. Idem, onder Britsum. — Gerum, dorp bij Boitzenburg, Mecklenburg. Geringhausen, geh. bij Lingen, Hannover.

—

M. *Gerf.*

—

M. *Gerffert*, *Gerfred*, *Gerfrid*, *Gherfrid*, *Gerfried*.

—

M. **Gerhard,** *Gerrart*, *Geerart*, **Gerard,** *Geerhard*, *Geeraert*, *Gheeraert*. Zie Geart, Geard, Gert, Gart, Gjerrit.
G. **Gerards, Geradts.** In verlatijnschten vorm **Gerhardi.** — Gerhards, Oost-Fr.
P. Geeraertsbergen, stad in Oost-Vlaanderen.

—

M. **Gerhold,** *Geerholt*, *Geerold*, **Gerrold, Gerrolt.** Zie Geralt, Gerrold.

—

M. **Gerjet.** Verg. Gjerrit.
G. Gerjets, Oost-Friesland.

—

M. **Gerke, Gerko, Gerco, Gerk,** *Gercke*, *Ghercke*, *Gherka*, *Gherck*, *Gerck*, *Gerrico*, *Gerrick*. Verkl. van Gerre. Zie Gerre, Gertsen, Garke.
V. **Gerkje.**
G. **Gercama, Gerkema,** *Gercoma*, *Gerkama*, *Gerkma*, *Gerkysma*, **Gerkes, Gerks.** — Gerken, Nederland.
P. Gerkeskleaster, Gerkesklooster, dorp in Achtkarspelen. Gerkesbrêgge, Gerkesbrug, brug over de Lauwers, te Stroobos, onder Gerkesklooster. Gerkema-sate te Warstiens. Gerkma-sate te Anjum. *Gercksheim*, oude naamsvorm, van 1195, van Jerxheim, dorp in Brunswijk.

—

G. *Gherla*. Andere schrijfwijze voor Jaarla of Jarla. Zie bij de mansnamen Jaerle, Jarl.

—

M. **Gerlach.** Verlatijnscht tot **Gerlacus** en **Gerlacius.** Verg. Gerlich.

—

M. *Gerlake.*

—

V. **Gerland**, *Gerlanda*, **Gerlant**, Gerlântsje, in Ned. spell. **Gerlandtje**, **Gerlandje**, **Gerlantje.** Verg. Gelland.

—

M. *Gerleff, Gerleeff, Geerlef, Gerlff, Geerlff, Geerlf, Gheerlf.* Zie Gerlif, Gerlof, Gelf.

—

M. *Gerlegh.* Verg. Gerlach, Gerlich.

—

M. **Gerlich.** Verg. Gerlach, Gearlich, Gerlegh.

G. Gerligs, Holland.

—

M. *Gerliff, Gerlyff, Gherliff.* Zie Gerleff.

G. Gerlifsna, Oost-Friesland.

—

V. *Gerlindis.*

—

M. **Gerlof**, *Gerloff, Gherloff, Gerrelof.* In de volksspreektaal Gelf. Zie Gerleff, Gearlof, Garlof, Gerolf, Gelf.

V. **Gerlofje**, **Gerlofke.** In de volksspreektaal Gelfke.

G. **Gerlofsma**, *Gerloffma*, **Gerlofs.**

—

M. *Gerlt, Gerle, Gerlse, Gherlt.* Verkl. van Gerre. Zie Gerre, Gerke, Garrelt.

V. **Gerrelske.** In misspell. **Gerrelsche.** *Gerls.* Verg. Gelske, bij den mansn. Gelse.

G. **Gerlsma**, *Gerltsma, Gerlema.*

P. G e r l s m a-s a t e te Winaldum.

—

M. **Germ**, *Geerm.* Zie Garm. Verg. German (Harmen of Herman en Harm).

G. **Germs.**

—

M. **German**, *Germand.* Zie Germen, Germ.

V. **Germana.**

G. *Germans.*

—

M. **Germen**, **Germent.** Zie Garmen, German.

V. Germentsje. In Ned. spell. **Germentje.**

—

M. **Germer**, *Germar, Ghermer, Geermer.* Zie Garmer.

P. G e r m e r h u z e n, *Garmahuysen*, geh. onder Hantum.

—

M. **Germt**, *Germet, Geermet.*

—

M. *Gernant, Gernt.*

—

M. *Gernert.*

—

M. *Gerolf.* Zie Gerulf.

—

M. **Gerre**, *Gerro, Gherre, Gher, Ger.* Zie Garre. Verg. Gere.

V. Gertsje. In Ned. spell. **Gertje.** In de dagelijksche spreektaal als Gjetsje en Gjet uitgesproken. **Gertsen.** In den Zoh. ook **Gerrigje**, in samengetrokken vorm **Gergje**; eigenlijk de Friso-sassische, aan Drente eigene vorm Gerrechien of Gerregien. Zie Gartsje, Geartsje.

—

P. G e r n s (ook G e r s genoemd en geschreven), geh. onder Witmarsum.

—

M. **Gerrit**, **Gerryt.** V. **Gerritje.** G. **Gerritsma.** P. Gerritsfinne, enz. Zie den mansn. Gjerrit.

—

M. **Gerrold**, **Gerrolt**, *Geerold, Gerrout, Gerroudt*, **Gerhold.** Zie Gerhold, Gerald, Grold, Greault.

V. Gerroltsje. In Ned. spell. **Gerroltje.** *Gerroltie.*

G. **Gerroltsma**, *Gerrolsma, Gerolsma, Gerrolluma, Gerollema.*

P. G e r r o l l e m a - s t a t e te Finkum. G e r r o l t s m a-s t a t e te Ternaard, te Wier, te Winaldum, en onder Lioessens. G e r r o l t s m a-h û s (anders ook genoemd B o t h n i a-h û s) te Franeker. — Geroldshausen, dorp bij Ochsenfurt in Beieren.

—

M. *Gerse, Geerse.* Verkl. van Gerre, Gere. Zie Gerre, Gertse.

G. *Gersma, Gerrisma.* — Geersinga, Geersenga, Geersema, Gron. Gersema, Gerzema, Gersma, Oost-Friesland.

—

P. G ê r s e n (D e F r ij e); zie bij de F. D e G ê r s i k k e r s, Grasakkers, sate onder Marrum. I t G a l e g ê r s, Galegras, krite te Koudum.

—

P. G e r s l e a t, Gersloot, dorp in Eangwirden. D e G r e a t e G e r s l e a t, Groote Gersloot, voormalig meer bij Koudum.

—

M. *Gerste.*

V. *Gerste.*

—

M. **Gert,** *Gerdt*, **Gerd,** *Gerth*, *Ghert.* Samengetrokken vorm van Gerhard. Zie Gerhard, Geart, Gart, Garrit.

V. Gertsje; in Ned. spell. **Gertje. Gertsen.** *Gertie.* Zie Gertsje, bij den mansn. Gerre.

G. *Gertnia*, *Gertnie* (Gertinga), *Gertsma.* — Gerth, Gerts, Nederland.

—

M. *Gertje*, *Gertye*, *Gertie.* Verkl. van Gerre, of van Gert. Zie die namen.

G. **Gertjes.**

—

V. *Gertrud*, *Ghertrud*, *Ghertruut*, *Ghertrudis*, *Geertruyd*, *Ghertrut*, enz. Zie Geartruda.

—

M. **Gertse, Gertsen,** in misspell. **Gertze, Gertzen;** *Gertza.* Verkl. van Gerre, of van Gert. Zie die namen; ook Gerke, Gertsje, enz.

V. **Gertske.** In misspell. **Gertsche.**

—

M. *Gerulf*, *Gherulf*, *Gerulph*, *Gerolf.* Zie Gerlof.

P. *Gerolfsdyck*, oude naamsvorm van Geersdijk, voormalig dorp, thans polder, op Noord-Beveland, Zeeland. Geerolfstraat, te Brugge, Vlaanderen.

—

M. *Gerwalt.*

—

M. *Gerwert*, *Gerwer*, *Gervert*, *Gerward.* *Gheerwaert*, *Gherwert.*

P. *Gerwaerts-sate*, voormalige sate, in de middeleeuwen, op het (toenmaals nog geheel Friesche) eiland Marken.

—

M. *Gerwic.*

—

M. *Geslik.* Verg. Goaslik.

—

M. *Gesse.* In verkl. *Geske.* Verg. Goasse.

V. *Geske*, *Gesje.*

—

P. De Getse, sate onder Wierum.

—

M. **Getse.** Verkl. van Gette. Zie Gette. Verg. Gâtse.

V. **Getske, Getskjen.** In misspell. **Getsche.**

P. Getserdersyl, voluit Getswerdersyl, *Getswerdasyl*, *Getserdasyl*, sluis in den Slachtedijk, onder Siksbierum en Franeker.

—

M. *Gette*, *Get.* Verg. Gatte.

V. Getsje. In Ned. spell. **Gettje, Getje, Getsen.** In vleivorm ook Kekke, Kek. Verg. Gertsje en Geartsje.

G. *Gettama.*

—

M. **Geuchje, Geuchjen, Geugje,** *Geughje*, *Gueghjen.*

G. **Geuchjes.**

—

M. *Geuke*, *Geucke*, *Gheuke.* Vermoedelijk verkl. van Gode (Gödeke). Verg. Gode, Goetje, Goaike, Guike, Goke, Gokke.

G. *Geuckinga*, **Geukama, Geukema, Geukes.** — Göken, Gödeken, Von Goeckingh, Oost-Fr. Göcke, Göcken, Westfalen.

—

M. *Geurik.* Voluit Goderik.

—

M. **Geurt.** Voluit Godehard. Verg. Geart, Guur.

V. Geurtsje. In Ned. spell. **Geurtje.** Voluit Godeharda.

—

M. **Geuvert.** Voluit Godeferd, Godfred. Zie Govert.

—

P. De Alde Gewei, oude waterlossing onder Roodkerk en Rinsumageest. Verg. Geawei, bij den plaatsn. Gea, en den plaatsn. Wei.

—

M. *Gewert*, *Gevert*, *Ghewert*, *Gewaert.* Oudtijds aan de Zaan Jevet, Jefet. Voluit Geefhard, Hoogduitsch Gebhard.

G. Gevaerts, Gevers, Nederland.

—

M. *Gewte.*

—

M. *Giaele.* Verg. Gale, Geale.

—

M. *Gialt*, *Gyalt*, *Giaelt.* In verkl. *Gialke.* Zie Gjalt.

—

M. *Gyaepke*, *Gyapke.*

—

M. **Gibbe,** *Gibbo.* In verkl. *Gibble.* Verg. Giebe, Gippe.

—

M. *Gye*, *Gie.*

V. *Gyeke*, *Gieke.*

—

M. *Giebe.* Verg. Gibbo.
V. *Gieb.*

—

M. *Gyeke*, *Giecke*, *Gieke.* Verkl. van Gye. Zie Gye.
G. *Gieckema.*
P. Gieckema-sate onder Warga.

—

P. Giekerk. Zie Gietsjerk.

—

M. *Giele*, *Giel*, *Ghiel.* In verkl. *Gieltje*, *Gieltjen*, *Gielke.* Verg. Gile, Gieles, Gele, Geale.
V. *Giel.*
G. *Gielsma.*
P. Gieltjensdorp, geh. bij Laag-Nieuwkoop, Utrecht.

—

P. De Giele Ikker, of Giel-ikker (ter plaatse, in de wandeling, Giel Eker genoemd), Gele Akker, buurt te Warga. De Gielfinne, stuk land te Jelsum.

—

M. *Gieles*, *Gielis.* Verg. Giele, Gilles.

—

M. *Gielt*, *Gyelt*, *Gieldt*, *Gyeldt.* Verg. Gialt.
G. *Gyeltsma*, *Gieltma*, *Gieltsema.*

—

G. **Gielstra.** Zie Gylstra.

—

M. *Giete*, *Gyet.*
G. **Gietema.**
P. Great- en Lyts Gietens, twee saten onder Wommels.

—

P. De Gieterske-Feart, Gietersche-vaart, veenvaart onder Oosterzee; en De Gieterske-Brêgge, Gietersche-Brug, brug over die vaart, met groote buurt, aldaar. Dus genoemd naar het dorp Giethoorn (in de wandeling Gieteren) in Overijssel, van waar de eerste ontginners dezer venen gekomen zijn.

—

P. Gietsjerk, *Ghietzercka*, in 1242 *Ghetzercka*, in 1487 *Geetzerka*, Giekerk, dorp in Tietjerksteradeel. Verg. den mansn. Gye.

—

M. *Gyke*, *Gycke.* Verg. *Gyeke.*

—

M. *Gilbert*, *Gylbert*, *Ghilbart.*

G. Gillebaert, Nederland.

—

M. *Gild*, *Gyldt.* Zie Gilt. Verg. Geld.

—

M. *Gildert*, *Ghyldert*, *Gyldert.* Verg. Geldert, Jildert.

—

M. *Gile*, *Gilo.* Verg. Giele, Gille. In verkl. *Gylk.*

—

M. *Gille.* In patronymicalen vorm *Gillinck.* Verg. Gilles, Jille.
V. **Gilke.** Giltsje; in Ned. spell. **Giltje.** Zie bij den mansn. Gilt en den vrouwenn. Geeltsje.

—

M. **Gilles, Gillis.** Volgens sommigen verbastering van den Kerkelijken naam Aegidius. *Ghilles*, *Ghillis.* Verg. Gille, Jillis.
V. **Gilleske, Gilliske, Gillesje, Gillisje.**
G. **Gilles.**

—

M *Gilmen.*

—

M. *Gilmer*, *Ghilmar.*

—

V. *Gilpe.*

—

G. **Gylstra.** Zie Gielstra.

—

M. *Gilt*, *Gylt.*

—

M. *Gilwerd*, *Gilwerth*, *Gylwerd.*

—

G. *Gimma.* Zie bij de mansnamen Gemme en Jimme.

—

M. *Gynke.*

—

M. *Gyoert.* Verg. Guur.

—

M. *Giolt.* Zie Gjolt, Gjalt, Jolt.

—

M. *Gippe.* In verkl. *Gipke.* Verg. Gibbe, Jippe.

—

M. **Girbe, Girben.** Verg. Gerbe, Gurbe.

—

M. *Girtsen.* Verg. Gertsen, Gurtsen.

—

M. **Gysbert.** In Ned. spell. **Gijsbert.** In misspell. **Giesbert.**

V. Gysbertsje. In Ned. spell. **Gijsbertje.** In misspell. **Giesbertje.**

—

M. *Gise*, *Giso*, **Gys.** In misspell. **Giese.** In verkl. *Giseke.*
V. *Gise*, **Gysje.** Te Hindeloopen **Gys.** In misspell. **Gieske.**
G. *Gysa*, **Gyzen,** *Ghisma.* — Gijsen, Giesen, Giesing, Ned. Gisema, Gron.
P. Gysenzeele, in 976 *Gysinga sela*, dorp in Oost-Vlaanderen.

—

V. *Gisela*, *Gysele*, *Gisele*, *Gyseltje.* Verg. Jisseltje en Jysseltsje.

—

M. *Giselbert*, *Ghyselbert.*

—

V. **Giske.** Verg. Gysje, bij den mansn. Gise; en den vrouwennaam Geesje.

—

M. **Gisold, Gysolt, Gisolt.**

—

M. *Giuwe.*

—

M. **Gjalt,** *Gialt*, *Gyalt.* Zie Gjolt, Gjelt.
V. Gjaltsje. In Ned. spell. **Gjaltje.**
G. **Gjaltema, Gjalts.**

—

M. *Gjap.* In verkl. *Gjapke.* Verg. Gyaepke, Gjebbe.

—

M. *Gjebbe.* In verkl. *Gjebbeke.* Verg. Gjapke, Gebbe.
V. *Gjebbeke.*

—

M. **Gjelt.** Zie Gjalt. Verg. Gielt.
V. Gjeltsje. In Ned. spell. **Gjeltje.**

—

M. Gjerrit, Gjerryt, bij samentrekking ook Gjert. In Ned. spell. **Gerrit, Gerryt.** *Geryt*, *Geeryt*, *Gherryt*, *Gheryt*, *Gerit*, *Gereydt.* Voluit Gerhard. Zie Gerhard, Gert, Geart. Verg. Gorrit. In vleivorm Kei.
V. Gjerritsje, Gjerrytsje. In Ned. spell. **Gerritje.** *Gerritjen*, *Gerrytjen*, *Gerrytcken.*
G. **Gerritsma, Gerritsen, Gerritzen, Gerrits,** *Gerrytsma*, *Gherrytsma.*
P. Gjerrytsfinne, stuk land te Terherne. De Gjerrytsfeart (ook Lolkefeart genoemd), Gerritsvaart, onder Oppenhuizen. Gjerrit-Gaukes-polder, onder Rinsumageest. — Gerritshusen, geh. bij Pakens, in Ostringen, Weser-Fr., Oldenb. Gerritsland, polder op Texel.

—

V. **Gjetsje, Gjettje, Gjetje.** Oorspronkelijk vleivormen van Gertsje. Zie bij den mansn. Gert.

—

V. **Gjilken.** Verg. Gilke.

—

M. *Gjoert*, *Gyoert.* Verg. Geurt, Guur.

—

M. **Gjolt.** Zie Gjalt, Gjelt.
V. Gjoltsje. In Ned. spell. **Gjoltje.**

—

M. **Gjorrelt.** Verg. Gorrelt.

—

M. **Gjosse.** Verg. Gosse.

—

M. (Glase, Glas). Vermoedelijk verbastering van den Kerkelijken naam Gelasius.
G. **Glazema, Glasz.** — Glasius, Ned.

—

G. **Glastra.**

—

P. De Gleistertsjerke, Galileërkerk, met De Gleistertsjerkstriette, Galileërkerkstraat, te Leeuwarden. De Alde-Gleijen, Oude-Galileën; zie dien naam bij Ald, en bij Galeien.
G. **Gleistra.**

—

G. Glemmenga, Groningerland. Verg. den mansn. Glimme.

—

M *Glen*, *Gleen.*

—

M. *Glimme*, *Glymme*, *Glym.*
G. **Glim.** — Glimmenga. Groningerland. Verg. Glemmenga.

—

P. Glins, ook Glinstra-state (in de wandeling It Blauhûs, Blauwhuis genoemd), onder Dronrijp. Glins, oude sate onder Hempens. Glins, sate bij Balk.
G. **Glinstra, Van Glinstra.**

—

G. **Glyza.**

—

M. *Gnirre.*

—

P. *Goa* of *Goo*, Oud-Fr. woord (overeenkomende met het Dietsche woord *gouw*, het Hoogduitsche *gau*) maakt deel uit van de

namen van twee Oud-Fr. gouwen of landstreken: Eastergoa en Westergoa, Oostergoo en Westergoo. Zoo ook *Ysselgoo*, IJsselgoo, Oud-Fr. gouw, thans noordelijk Overijssel; Hunsegoo en Fivelgoo in Groningerl.; Eemsgoo en Federgoo in Oost-Friesland. De Goadyk, Goodijk, oude dijk, thans straatweg, in Leeuwarderadeel (noorder trimdeel).

—

M. *Goada*. Zie Gode.

—

M. Goaije. In Ned. spell. **Gooye, Goye, Gooi, Gooy, Goi, Goy, Goie,** *Goje*. In verkl. Goaike, Goaitse, *Goyghie*, *Goigjen*, *Goiggien*, *Goytghen*, enz. Verg. Gode, Goada.

V. Goaike, Goaik, Goaitsje. In Ned. spell. **Gooike, Gooitje, Goike, Goyke, Goycke,** *Goycka*, **Goitje, Gooytjen, Goyeke,** *Goik*, *Goyck*, *Goiggien*. *Goye*. Te Hindeloopen, en elders in den Zwh. ook Goaik, Goaitj; in Ned spell. **Gooik, Gooyk, Gooytj.**

G. **Goinga, Gooyenga, Goënga,** *Goyngha*, **(Van Goinga).** — Goyens, Vlaanderen.

P. Goaijum, Gooyum of Gooyem, geh. onder Surich. Goaijingea, *Goyngum* in 1511, (in de hedendaagsche dagelijksche spreektaal als Goáingea, met den vollen klemtoon op de ai, waardoor de voorafgaande *o* zeer kort wordt, schier als Gwaingea uitgesproken), Goinga of Goënga, dorp in Wymbritseradeel; met De Goaijingea-mieden, Goinga-mieden, geh.; en De Goaijingeaërkolk, meerke bij dat dorp. Goaijingeahuzen, Goingahuizen, geh. onder Boornbergum, aan de Wijde-Ee, bij Grouw; met De Goaijingeahústersleat, Goingahuistersloot, stroom aldaar. Goaijingearyp (door de Fr. stedelingen uitgesproken als Gongryp), *Goeyngryp*, Goingarijp, dorp in Doniawarstal; met De Goaijingearypsterpoelen, meertjes aldaar. De Goaisleat, Gooisloot, waterlossing te Goingahuizen.

—

M. Goaike. In Ned. spell. **Gooike, Goike,** *Goyken*, *Goycka*, *Goik*, *Goikjen*. Verkl. van Goaije. Zie Goaije, Goaitse. Verg. Geuke, Guike.

V. Goaikje. In Ned. spell. **Gooikje, Gooikjen, Goikjen, Gooykjen,** *Goyckie*.

—

M. Goaitse, Goaitsen. In Ned. spell. **Gooitse, Gooitsen, Goitsen;** in misspell. **Gooitze, Gooitzen, Gooytze;** *Goits*. Verkl. van Goaije. Zie Goaije, Goaike, Goaitsje.

V, Goaitske. In Ned. spell. **Gooitske, Goitske, Gooitskjen, Goytskjen, Gooits;** *Goits*. In misspell. **Gooitsche.**

P. Goaitsen-Gabes-wyk, Gooitsen-Gabes-wijk, veenvaart onder Surhuisterveen.

—

M. Goaitsje. In Ned. spell. **Gooitje,** *Goythien*, *Goytie*, *Goythia*, *Goythyo*, *Goitje*, *Goythye*, *Goytyhen*, *Goitjen*. Verkl. van Goaije. Zie Goaije, Goaike.

V. *Goythia*, *Goythie*, *Goithe*.

G. *Goythiama* (Goaitsjema).

—

P. De Goarredyk (in de wandeling tot Gedyk, en soms tot G'dyk ingekort), Gorredijk, vlek in Opsterland. It Goarrefean, Gorreveen, krite bij de Gorredijk.

—

M. Goarrelt. In Ned. spell. **Gorrelt.** *Gorrold*, *Gorrolt*. Verg. Garrelt, Gerrolt.

V. Goarreltsje. In Ned. spell. **Gorreltje.**

—

M. Goarryt, Goarrit. In Ned. spell. **Gorryt, Gorrit.** *Gorit*, *Gorith*. Verg. Gerrit, Godard, Joarrit.

V. Goarrytsje, Goarritsje. In Ned. spell. **Gorrytje, Gorritje, Gorretje.**

G. **Gorrits.**

—

P. Goartbûrren, Gortburen, geh. onder Oude-Mirdum.

—

M. Goaslich. In Ned. spell. **Goslig. Goslich.** Verg. Goasling, Goaslik.

G. **Gosligs.**

—

M. Goaslik. In Ned. spell. **Goslik;** *Goslick*, *Goslyck*, *Gosselik*, *Gosselyk*, *Godslik*. Kwam oudtijds ook voor (even als de volgende naam Goasling) als bijvorm of als verbastering van Godsskalk. Zie Godsskalk. Verg. Goaslich, Goasling.

—

M. Goasling. In Ned. spell. **Gosling.** *Goslinck*. Patronymicum van Goassele, den verkl. van Goasse. Zie Goasse. Verg. Goaslik, Goaslich.

G. **Goslinga, Van Goslinga, Goslenga, Gosliga, Van Gosliga,** *Goslyngha,* **Goslings.** — Gosling, Engeland.

P. Goslinga-state te Hallum. Idem te Wanswerd, te Dongjum, te Siksbierum, te Winaldum, te Driesum. — Gosselink, hoeve bij Ter-Borg in Gelderland.

—

M. Goasse. In Ned. spell. **Gosse.** *Gossa, Gosso.* In patronymicalen vorm *Gossing.* In verkl. *Goske, Gosske, Goska, Gosk, Gossele, Gossel.* Oorspronkelijk vleivorm van Godsskalk. Zie Godsskalk, Goasling, Goaslik.

V. Goaske. In Ned. spell. **Goske.** *Gosske, Goszel, Gosselke.*

G. *Gossinga, Gossama, Gossema,* **Gosma, Gosses.** — Gossels, Oost-Friesland. Gossink, Nederland.

P. Goasse-Hanses-wyk, Gosse-Hanses-wijk, veenvaart onder Lippenhuizen. Goasse-Hinnes-poel, meerke onder Hardegarijp. — Gossink, hoeve bij Winterswijk, Gelderland.

—

M. Goatse. In Ned. spell. **Gotse.** In misspell. **Gotze.** Verkl. van Goatte. Zie Goatte, Gotte.

V. Goatske. In Ned. spell. **Gotske.** In misspell. **Gotsche.**

—

M. Goatte. *Gotte, Gotta.* Zie Gotte.

P. Goattum, Gottum (ook wel Gotum, en, bij misverstand, Gortum misschreven), geh. onder Grouw. Zie bij den mansn. Gotte.

—

M. *Gobe.* Verg. Gabe, Gebe.

—

M. *Goch.* In verkl. *Goghje.* Verg. Geuchje, Goga.

—

M. **Godard, Godart.** Voluit Godehard of Godhard. Zie Godert, Geurt, Guur.

V. **Godarda.** Voluit Godeharda. Zie Godertsje, bij Godert.

—

M. *Godber.*

G. Godbersen, Noord-Friesland.

—

M. *Godbern.*

G. *Godbernisna,* Oost-Friesland.

—

M. *Godde, Gode, Goode.* In verkl. *Godeke, Godikin.* Verg. Goeye, Gotte, Goatte, Goaije, Goaitsen.

P. Goddington, in Oxon, Engeland.

—

M. *Gode, Goode, Godel.*

G. Godekama, Gron. Godingha, Gödeken, Oost-Friesland. — Godding, Ned.

P. Geuns, in Hoogduitsche spelling Göns, voluit Gödens of Neustadt-Gödens, *Godense, Godinge,* stadje in Oost-Fr. *Godeka kirk,* oude naamsvorm van het dorp Forlids in Oost-Fr. Godensholt, dorp bij Oldenburg.

—

M. *Goddert.* Zie Godert, Godard.

—

M. **Godert,** *Goder, Gooder.* Zie Godard, Goddert.

V. Godertsje. In Ned. spell. **Godertje.**

—

P. It Godleas-Tolhûs en De Godlease-Singel, Goddeloos Tolhuis en Goddelooze Singel, tolhuis, en singel of gracht bij het geh. Valom in Dantumadeel.

—

M. *Godfried.* Hoogduitsche naamsvorm. Zie Govert.

—

M. *Godlef, Godliff, Godlief, Godelf.* Hoogduitsch Gottlieb.

P. *Godleringi,* middeleeuwsche naamsvorm van Godlinse, dorp in Groningerland.

—

M. *Godmar, Godmer.*

G. Gotmers, Nederland.

—

P. Godsikker, Godsakker, buurt te Franeker. Verg. Froonakker, Freantsjer.

—

M. *Godsfriund,* Godsfrjeun, Godsvriend. Deze schoone, volledige, Oud-Fr. naam, in de 16e eenw nog geenszins zeldzaam bij de Friezen in gebruik, en ook in de 17e eeuw nog voorkomende (Gysbert Japicx meldt hem nog als *Goadsfrjuen*) is heden ten dage in Friesland, jammer genoeg, geheel buiten gebruik gekomen. Hij is een van die vele namen, die in oude geschriften op allerlei wijzen gespeld staan; b.v. als *Goodsfrion, Godsfryond, Goedsfrioen, Goidfriont, Godsfrond, Goodfriond, Godfriond, Goedsvrundt, Goedfrundt, Godtsvrundt, Goodffrund, Goodsfrund, Goesfrioend, Goesvriendt, Goeffrunt*

Godthrrient, Gosfroin, Goetfrynt, *Godfrieundt*, enz.

—

M. Godsskalk, *Godschalk*, *Godschalck*, *Goedschalck*, *Gootscalck*, *Goidscalck* (Godsknecht), enz. In vleivorm Goasse. In bijvorm of verbastering Goaslik, Goasling. Zie die namen. Verg. Godsfriund.

G. **Godschalk.**

P. Godschalksoord, *Goidschalxoord*, buurt bij Heinenoord, in het Overmaassche Zuid-Holland. *Godescalckstborp*, oude naamsvorm van Gollendorf, dorp op het eiland Fehmarn, Sleeswijk.

—

M. *Goede*, *Goe*, *Goey*. In verkl. *Goeke*, *Goeken* (Goedeke), *Goetse*. Verg. Gode, Godde, Goey.

V. *Goede*, *Goedele*, *Goedel*. Quasi-verlatijnscht tot **Gudula.** In Noord-Friesland. Güde.

—

M. ***Goedwerth.*** Verg. Goewert, Govert, Godfried.

—

M. *Goeffert.* Verg. Goewert, Goifert.

—

M. *Goey.* In verkl. *Goeyke*, *Goeike*, *Goeitje*, *Goeytjen*, *Goeycke*, *Goeytgen*, *Goeytthie*, *Goeytie*, *Goeytien*, *Goeyttien*, *Goeyck*, *Goeytzen.* Verg. Goede, Goeke, Goetse, Goaije, Goaitse.

—

M. *Goen.*

—

M. *Goenart*, *Gonairt.*

—

M. *Goerd*, *Goert.* Zie Geurt.

V. *Goerke.*

—

M. *Goes*, *Goesse*, *Goessen.* Zie Gosen.

V. **Goeske, Goesje.**

—

P. De Goesekoer, of anders gespeld Goezzekoer (Ganzenkorf), bij misverstand ook Goesekoese misnoemd, voormalige sate aan de Geeuw, onder Sneek. Deze naam leeft nog in De Goesekoersterhem of -krite, bij misverstand Goesekoesterhem of -him, en in De Goesekoerster-mounle, molen aldaar. De Goesepôlle, of Goezzepôlle, sate met krite onder Engwierum; hedendaags wel, geheel verkeerd, De Goesepolder en zelfs Ganzenpolder genoemd.

—

M. *Goetse.* Verkl. van Goe, Goede. Zie die namen, en Goeke.

—

M. *Goettert.* Verg. Godert, Guttert.

—

M. *Goettier*, *Goetier.* Verg. Goettert, Goiter.

—

P. De Goewei, krite onder Gaast en Piaam.

—

M. *Goewert.* Zie Goedwerth, Govert.

—

M. **Goffe**, *Goffa*, *Goff*, *Gof*, *Guffe*, *Goeffa*, *Goeffe.* Vleivorm van Goffert.

V. **Gofke**, *Goffcken.*

G. *Goffema*, **Goffes.** — Guffens, Zuid-Ned.

—

M. **Goffert**, *Goeffert*, *Goifert.* Voluit Godferd, Godfred. Zie Govert, Goewert, Goeffert.

P. Goefferdingen en Godveerdeghem, twee dorpen in Oost-Vlaanderen.

—

M. **Gofke.** Verkl. van Goffe. Zie Goffe.

—

M. *Goga.* Verg. Goch.

—

M. **Goye, Goy, Goi, Goie**, *Goje.* V. **Goike, Goyke**, *Goycka*, **Goitje, Goyeke**, *Goye*, *Goik*, *Goyck*, *Goiggien.* G. **Goinga, Goënga**, *Goyngha.* P. Goinga of Goënga, Goingahuizen, Goingarijp. Zie den mansn. Goaije.

—

M. *Goifert*, *Goyfert.* Zie Goffert.

—

M. *Goyghie*, *Goiggien*, *Goigjen.* V. *Goiggien.* Zie Goaije, Geuchje.

—

M. **Goike**, *Goyken*, *Goycka*, *Goik*, *Goikjen.* V. **Goikjen, Goikje**, *Goyck*, *Goyckie.* Zie den mansn. Goaike.

—

M. *Goita.* Verkl. van Goi. Zie Goaije.

—

M. *Goiter.* Verg. Goetier.

—

M. *Goythien*, *Goytien.* V. *Goythia.* G. *Goythiama.* Zie den mansn. Goaitsje.

—

M. **Goitsen,** *Goits.* V. **Goitske. Goyts-**

kjen, *Goits.* Zie den mansn. Goaitsen.

—

M. *Goke*, *Gokke*, *Gocke*, *Gocka.* Vermoedelijk samengetrokken vorm van Godeke, Goddeke, den verkl. van Gode, Godde. Zie die namen, en Geuke, Goaike.

G. *Gokenga*, *Gokema.* — Gockinga, Gokema, Gockema, Gokkema, Gokkes, Gron. Von Goeckingk, Oost-Fr. Göcke, Göcken, Westfalen.

—

V. **Golda, Golde.** Zie Gouda.

—

M. *Gole*, *Goelle.* Op Flieland **Gool.** Vermoedelijk samengetrokken vorm van Godele, den verkl. van Gode. Zie Gode, Goke.

V. Goaltsje. In Ned. spell. **Gooltje.**

G. *Golema.*

—

P. De Gollen, stuk land onder Wykel.

—

V. **Golske.** Verg. Golda, en Goolske.

—

M. *Golten.*

—

M. *Golter.*

—

M. *Gommel.*

—

M. *Gommer*, *Gommert.* Samengetrokken vorm van Godmar, Oud-Vlaamsch Goemaere. Verlatijnscht tot **Gommarus**, *Gummarus.*

G. **Gommerts.**

P. Sint-Gommerskerke, oude naam van een gedeelte der stad Enkhuizen.

—

V. *Gona.*

—

M. *Gonard*, *Gonairt*, *Gonnar.* Zie Goenart.

—

M. *Gondebald*, *Gondebold.* Zie Gundebald.

—

V. *Gondel.*

—

M. *Gonke.*

V. *Gonne*, *Gontje.* Komt ook voor als verkorting van Hildegonda.

G. Gons. West-Fr. (Noordelijk Nrd.-Holl.)

P. Gonsbüttel, geh. bij Tönning in Eiderstedt, Sleeswijk.

—

P. Goo, Goodijk. Zie Goa.

—

M. **Gooije, Gooye, Gooi, Gooy.** V. **Gooike, Gooitje, Gooytjen, Gooik, Gooyk, Gooytj.** P. Gooyum. Zie den mansn. Goaije.

—

M. **Gooike.** V. **Gooikje, Gooikjen, Gooykjen.** Zie deze mansn. Goaike.

—

M. **Gooitje.** Zie Goaitsje.

—

M. **Gooitse, Gooitsen, Gooitze, Gooitzen, Gooytze.** V. **Gooitske, Gooitskjen, Gooits, Gooitsche.** P. Gooitsen-Gabes-wijk. Zie den mansn. Goaitse.

—

M. **Gool.** Op Flieland. Zie Gole.

V. Gooltsje. In Ned. spell. **Gooltje.**

G. *Golema.*

—

V **Goolske.** Verg. Golske.

—

M. *Goord.* Verg. Goerd, Geurt.

—

M. **Goosen, Goossen, Gosen, Gozen, Gose, Goze,** *Goose.* Voluit Gosewyn. Zie Gosewyn.

V. **Gooske.**

G. **Goossens.**

—

M. **Gootse, Gootsen,** in misspell. **Gootze, Gootzen,** *Gootje.* Verkl. van Gode. Zie Gode, Goke, Goaitse.

V. **Gootske.**

—

M. *Gopke.* Verg. Gapke, Gepke.

—

M. *Gorbrent.* Verg. Garbrant.

—

M. **Gore.** In verkl. *Goorke*, *Goorcke*, *Goircke.* Verg. Gorre, Gorke.

G. **Gores.**

P. Gorinchem, stad in Zuid-Holland. Zie Gorkum, bij den mansn. Gorke.

—

M. **Goris, Gorris.** Verbastering van den Kerkelijken naam Georgius. Zie Joris, Gorris.

P. Gorishoek, geh. bij Scherpenisse, Zeeland.

—

M. *Gorke.* Verkl. van Gorre. Zie Gorre, Gore, Jorke.

G. Gorkink, Twente.

P. Gorkum, volksuitspraak van den naam der stad Gorinchem, in Zuid-Holland.

—

M. *Gorm.*
V. *Gormke.*

—

V. Gorntsje. In Ned. spell. **Gorntje.**

—

M. *Gorp.* Verg. Gurbe.

—

M. *Gorre.* Verg. Gore.

—

P. Gorredijk, Gorreveen. Zie Goarredyk, Goarrefean.

—

M. **Gorrelt.** V. **Gorreltje.** Zie Goarrelt.

—

M. **Gorris.** Zie Goris.

—

M. **Gorrit, Gorryt.** V. **Gorritje, Gorrytje, Gorretje.** G. **Gorrits.** Zie Goarryt.

—

M *Gort, Gord.* In verkl. *Gortse, Gortze, Gortzen.* Vermoedelijk samengetrokken vorm van Gorrit. Verg. Goarryt, Gart, Gert.
V. *Gord.*
G. Gordisna, Oost-Friesland.

—

P. Gortburen. Zie Goartbûrren.

—

G. **Gortstra.**

—

M. **Gosen, Gose, Gozen, Goze.** Zie Goosen.

—

M. **Gosewyn,** *Gosewin, Goswin.* Voluit Godeswin, Godswin (Gods vriend). Verg. Godsfriund. Zie Goosen, Gosen.

—

M. **Goslig.** G. **Gosligs.** Zie den mansn. Goaslich.

—

M. **Goslik.** Zie den mansn. Goaslik.

—

M. **Gosling.** G. **Goslinga, Van Goslinga, Goslenga, Gosliga, Van Gosliga, Goslings.** P. Goslinga-state. Zie den mansn. Goasling.

—

M. **Gosse.** V. **Goske.** G. **Gosma, Gosses.** P. Gosse-Hanses-wijk, Gosse-Hinnes-poel. Zie den mansn. Goasse.

—

M. *Gote, Goto.* In verkl. *Gothie.* Verg. Gotte, Gode.

G. *Gotama.* — Gootjes, in West-Fr. (Noordelijk Noord-Holl.). Gotink, Nederland.

—

M. **Gotse, Gotze.** V. **Gotske.** Zie den mansn. Goatse.

—

M. *Gotte, Gotta.* In verkl. *Gotje, Gotghe,* **Gotse.** Zie den mansn. Goatte. Verg. Gote, Godde, Goatse.
G. *Gottama, Gottema.* — Götz, Götjen, Oost-Friesland.
P. Gottum. Zie Goattum, bij den mansn. Goatte.

—

M. *Gottert.* Zie Guttert, Godard.

—

P. De Goudberg, sate onder Tjum. Idem, onder Augsbuurt. Idem, stuk land te Bozum. Idem, te Peasens. De Goudbirde (uitgesproken als Goudbudde), krite onder Slooten, Jutrijp en IJlst. Zie den plaatsn. Bird. De Goudene Boaijem, Gouden-Bodem, sate onder Heeg. Idem, ook als Gouden Boam uitgesproken, stuk land onder Jelsum. Gouden Boers, sate onder Sneek. De Goudene Klopper, sate onder Witmarsum. It Gouden Rek, gedeelte van de vaart, bij Warga. De Legemearster Goudene Rân, Legemeerster Gouden-Rand, dijk rondom het dorp Legemeer.

—

M. *Gouden.* Verg. Golten, Gout.
V. Goudtsje. In Ned. spell. **Goudtje, Goudje, Gouda,** *Goud.* Verg. Golda.
P. De Goudtsje-poel, meerke onder Oudega in Smallingerland.

—

M. **Gouke, Gouwke.** Verkl. van Gouwe. Zie Gouwe. Verg. Gau, Gauke.
V. **Goukje.**
G. **Gouka, Goukes.** — Gowkinga, Oost-Friesland.

—

M. *Gout.* Verg. Gouden.
V. Goutsje. In Ned. spell. **Goutje.**
P. Goutum, *Goltum, Golthum,* voluit Dola-Goutum, *Doelegoutum,* dorp in Leeuwarderadeel. Skerne-Goutum of Skarne-Goutum, Scharnegoutum, dorp in Wymbritseradeel; wordt door de in- en omwoners in het dagelijksche leven ook enkel Goutum genoemd.

M. *Gouwe.* Verg. Gau.

V. Gouwtsje. In Ned. spell. **Gouwtje.**

G. *Gouwema*, *Gowema*, **Gouma, Gouwma.** — Gouwe, Gouwen, Ned. Gowing, Eng.

P. Gouma-sate te Hempens.

—

P. De Gouwe of Gou. Zie bij den plaatsn. Gau.

—

M. **Govert,** *Govaert*, *Gouert.* Voluit Godferd, Godfred. Zie Goeffert, Goifert.

V. Govertsje. In Ned. spell. **Govertje.**

—

G. **Graafsma.** Zie bij den mansn. Grave.

—

G. **Graafstra.**

—

G. **Graansma.**

—

G. **Graanstra.** Verg. Koornstra.

—

V. **Graatske.** G. **Graatsma.** Zie bij den mansn. Grata.

—

M. *Graerd.* Verg. Gerard.

—

M. Grald, Graeld, Graelt. Samengetrokken vorm van Gerald, Gerhald. Zie Gerhold, Garrelt, Grealt, Grata.

G. *Gralda*, *Graalda*, *Graelda.*

P. Gralda-state te Menaldum. Nij-Gralda-state te Dronrijp. Great en Lyts Gralda-state (meestal „Grada" genoemd, en ook wel zoo geschreven), onder Schalsum en Peins. Gralda-sate te Heeg. Gralda- of Graalda-sate te Grouw.

—

M. *Grale*, *Grael*, *Graal.*

—

G. *Grallinga.*

P. Grallinga-sate te Wartena.

—

M. *Gralef*, *Graleve*, *Graloff*, *Graelff*, *Graalf*, *Gralff*, *Grelf.* Zie Grolef.

G. Graalfs, Graelfs, Oost-Friesland.

—

G. **Gramsma.**

—

G. **Grasma.**

—

M. *Grata*, *Grate*, *Gratte.* In verkl. *Graetthia*, *Graetthya*, *Graethye*, *Graethie*, *Grattye*, *Gratthye*, *Gratye*, *Graedts*, *Graetz*, *Gratele*, *Gratille.*

V. Graetske. In Ned. spell. **Graatske;** in misspell. **Graatsche.** *Graetske*, *Greatske*, *Graets*, *Graathie*, *Graats*, *Graetthie*, *Graatje*, *Graetke*, *Gratthie*, *Graits*, *Graetzie.* Op Schiermonnikoog **Gratje.** Verlatijnscht tot **Gratia.**

G. *Gratinga*, *Graetinga*, *Greatinga*, samengetrokken tot *Graetnia*, *Grætnia*, *Gratnia*, *Gretnia;* **Gratama, Gratema, Graatsma,** *Grada.* — Graatsema, Gredema, Groningerland.

P. Gratinga-state (ook Grætinga-, Grettinga-, Grætnia-, Gretnia-state genoemd en geschreven) onder Midlum. Gratinga-, Grettinga-, Grætnia-, Gretnia-bûrren, buurt aldaar, en onder Almenum. Gratinga-hûs te Hitsum.

—

P. De Grau. Zie Grou. De Grauen of Bûte-Grauen, krite onder Tjerkgaast. Zie Greven.

G. **Graustra.** Verg. Groustra.

—

P. De Grauwe Kat. Zie Grouwe Kat.

—

M. *Grauwert.*

—

M. *Grave*, *Graue.* Verg. Greve.

G. *Gravinga*, **Graafsma.**

—

P. De Gravinne-leane, Gravinnelaan, oude weg onder Suameer en Garijp. De Gravinne-wei; zie Grevinne-wei. De Gravinne-, Grevinne- ook wel Greavene-Wei, Gravinne-weg, ook wel Gravene-weg, oude dijk onder Irnsum. De Gravinne-dijk en De Gravinne-singel, onder de Joure. Verg. Grevinne-wei. It Gravepoeltsje, meerke onder Langweer.

—

M. **Grealt,** *Griald.* Verbastering van Gerhald. Zie Gerhold, Grald, Greeult, Greeld.

—

P. Greate-Pier (eigenlijk Osinga-state), sate te Kimswerd. Greate-Wierum (gesproken Greatewjirm), Groote-Wierum, geh. onder Lutkewierum. Vele plaatsnamen, vooral staten en saten, hebben 't woord *Great* als voorvoegsel; men vindt die vermeld op den eigenlijken naam.

—

M. *Grebbert.* Verg. Gribbert.

—

V. **Gredske, Gretske.** Zie den mansn. Grette, en Graetske, bij den mansn. Grata.

M. **Greeld, Greelt, Greeuld, Greeult, Greuld, Greult,** *Greold*, *Griold*, *Griald*, *Greild*, *Gryolt*, *Grioelt*. Verbastering van Gerhold. Zie Gerhold, Grealt, Grald.

G. **Greelts, Greults.**

—

P. *Grêft*, Fr. voor gracht, gegraven vaarwater, komt voor in de plaatsnamen Ter-Grêft, Ter-Gracht, sate onder Wanswerd, aan de Dokkumer-Ee. De Grêft, Graft of Gracht, vaarwater in Idaarderadeel, tusschen Wartena en Grouw. De Grêft, Graft, vaarwater onder Heeg. De Dollegrêft, Dollegracht, oud vaarwater, thans droog, onder Langweer. De Hôllegrêft, Hollegracht, vaarwater onder Uitwellingerga. De Dijgrêft, te Ylst. De Sâlte-Grêft, Zoutegracht, onder Irnsum. De Turfgrêft te Makkum. De Grêftswâl, Grachtswal, buurten te Leeuwarden en te Sneek.

—

P. *Greide*, Fr. voor weideland. De Greide, buurt te Franeker.

G. **Greydanus, Greidanus.** In verlatijnschten vorm.

—

M. *Greld*. Zie Grealt.

G. *Greldsma.*

P. Greldsma-sate te Suameer.

—

M. *Grelf*. Zie Gralef.

—

P. Grendinga-wier, onbebouwde wier onder Wieuwerd.

—

G. *Greninga*.

—

G. *Grensma*.

—

M. *Grent*.

—

P. Greonterp. Zie Grjonterp, en bij den mansn. Greve.

—

M. *Greolt*. Zie Grealt.

P. Greoltshaven, meerke onder Heeg.

—

P. Greons. Zie Greuns.

—

V. *Grete*, *Greta*, *Greeth*. Verkorting van den Kerkelijken naam **Margaretha.** Zie Grytsje.

—

M. *Grette*. In verkl. *Grets*, *Gretske*. Verg. Grata.

V. **Gretske**, *Grets*, **Gredske.**

G. *Grettinga;* ingekrompen vorm: *Gretnia; Gretinga*, *Greetnia*.

P. Gretnia-state en Gretnia-bûrren. Zie bij den mansn. Grata.

—

M. **Greuld, Greult.** Zie Grealt, Greeld.

G. **Greults.**

—

P. Greuns, Greons, ook wel Gruns en Grons genoemd en geschreven), vaarwater in Leeuwarderadeel, beoosten Leeuwarden; onderscheiden in De Wide- en De Neare- of Nauwe-Greuns. Zie Grons.

—

G. *Greustra*. Verg. Groustra.

—

M. *Greve*. Zie Grave.

G. *Grevinga*, **Grevenga,** *Greuinga*, *Greuenga*, *Greunga*. — Grevana, Greven, Gräven, Oost-Fr. Greve, Greven, Grevinchovius, Ned.

P. *Grewingeterp*, oude naamsvorm van Greonterp. Zie Grjonterp. Grevinga-sate te Wieuwerd. — Grevinga-heerd bij Leermens, Gron. Grevinghoff, hoeve bij Albersloh, Munster, Westfalen.

—

P. De Greven, onderscheiden in De Binne- en Bûte-Greven, Binnen- en Buitengreven, krite in het Haskerveld, Haskerland; met De Grevensfeart, vaart aldaar. Zie Grauen.

—

P. De Grevinne-Wei, ook wel Gravinne-Wei, oude, harde strook lands, benoorden Workum onder den zeedijk uitkomende, en door de lage landen en poelen van Wymbritseradeel (Oudega, Oppenhuizen), door de Sneekermeer, en verder door Utingeradeel (Ter-Horne, Akkrum, Oldeboorn) tot in West-Stellingwerf loopende. Zie Mr. Ph. van Blom, De Gravinneweg, in den Frieschen Volksalmanak, voor de jaren 1886 en 1887. Zie ook Gravinne-leane en Gravinne-Wei.

—

M. **Gribbert.** Verg. Grebbert.

—

M. **Gribbeth.**

—

P. De Grie, krite onder Sint-Jansga. De Griede, stuk land onder Anjum. De Grieën, krite onder Oosterzee. De Easter-, Wester- en Suder-Grie, De Koai-Grie en De Bure-Grie, kriten op het Ameland. — De Grie, krite in het Oosten van Ter-Schelling. De Grie, krite op Texel. De Griede, krite bij Uithuistermeeden, Groningerland. Verg. Greide.

—

M. *Grielis.*

—

M. *Grielof.* Verg. Gralef.

—

P. *Grien*, Fr. voor groen, komt voor in: De Griene Dyk, Groene Dijk, oude waterkeering benoorden de Sneekermeer, tusschen Sneek en Abbingawier onder Irnsum. Idem, onder Bozum, onder Witmarsum en Kimswerd, onder Leeuwarden, in de Trynwouden, bij Kollum en elders. Griendyk, Groendijk, voormalig klooster onder Sneek; met De Griendykstersyl, sluis in de Oudvaart aldaar, nog bestaande. It Griendel, Groendal, sate onder Sint-Nicolaasga. It Griene Wâld, Groenewoud, geh. onder Oostermeer. De Griene Reed, Groene-Reed, weg onder Lioessens. De Griene Tekken, Groene-Deken, onland, of moerassige krite en waterplassen, onder Eernewoude. De Griene Singel, om Dekama-state te Jelsum. De Griene Wei, Groeneweg, straat te Leeuwarden. De Griene Weide, Groene-Weide, herberg te Leeuwarden.

—

G. **Griepsma.** Zie bij den mansn. Gripe.

—

P. Grietmansrak, enz. Zie Grytmansrak.

—

M. **Grietsen.** In misspell. **Grietzen.**

—

V. **Grietje.** In Fr. spell. Grietsje; of beter, volgens de meest gehoorde uitspraak, Grytsje. **Griete, Griet,** *Grytie*, *Grita*, *Grieta*, *Greta*, *Greet*, *Gretje.* Op Schiermonnikoog ook **Greetje.** In vleivorm Kike en Dite. Verbastering van den Kerkelijken naam **Margaretha.**

P. Grietefinne, stuk land onder Eernewoude. Grytsje-Fokkes-wyk, Grietje-Fokkes-wijk, veenvaart onder Kortezwaag.

—

M. *Grim*, *Grimmo*, *Grimme.*

G. Grimmenga, Gron. Grim, Grimm, Grimme, Grimmink, Grimminghaus, Ned. en Duitschl.

P. Grimmens (Grimminga), geh. bij Hohenkirchen in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. Grimmenes, deel van Oud-Amsterdam-Grimbergen, stadje in Zuid-Brabant. Grimmingen, dorp in Oost-Vlaanderen. Grimminghausen, dorp bij Herford in Westfalen. Grimsthorpe, in Lincolnshire, Engeland.

—

M. *Grimmer.*

P. Grimersum, dorp in Oost-Friesland.

—

M. *Grimmert.*

—

M. *Grimmet.* Verg. Grimmert, Grimwald.

—

M. *Grimoald*, *Grimold.* Verg. Grimwald.

—

M. *Grimwald.* Verg. Grimoald, Grimmet.

—

P. It Grynd of Gryn, Grind, eilandje in het Flie; onbewoond.

—

P. Grins, Groningen (de stad); Grinslân, Groningerland, Groningen (het gewest). Zie bij den mans. Gruno. De Grinserkamp, stuk land onder Hardegarijp. De Grinspôlle, een der acht pollen, buurten op eilandjes, van Molkwerum.

—

M. *Griol*, *Gryoldt*, *Grioelt.* Zie Grealt, Griald, Greolt.

G. *Grioldsma*, *Griolsma.*

—

G. *Griongha.* Verg. Grevinga.

—

G. *Grioestera*, *Griostra*, *Griwstera.* Verg. Groestra.

—

M. *Gripe*, *Gryp.*

G. **Grypma, Grypsma, Griepsma, Gryp.** — Grypenga, Gripsema, Gron. Grypink, Ned. Grypkens, Zuid-Nederland.

P. Grijpskerk, dorp in Gron. De naam Gryp, waar dit dorp naar heet, was een geslachtsnaam, niet een mansnaam. Grijpskerk, dorp in Zeeland. Gripekoven (Gripink-hoven) geh. bij Erkelenz, in Rijn-Pruissen.

—

G. **Grypstra, Gripstra.**

—

P. De Grits, buurt te Kubaard.

—

P. It Grytmansrak of -rek (in de wandeling, bij verbastering, Grypmansrak genoemd), rak in den Eestroom, bewesten Smal-Ee. It Grytmanslân, stuk land onder Tietjerk. De Grypmans- (of Grytmans-)kamp, stuk land onder Langezwaag.

—

V. Grytsje. In Ned. spell. **Grietje.** Zie Grietje.

—

P. Grjônterp, *Griounterp*, *Griontburen*, *Grewingeterp, Grouterp* (en dit weêr verdietscht tot *Grovendorp*), Greonterp, dorp in Wonseradeel. Verg. den mansn. Greve.

—

G. **Grobstra.** Verg. Grubstra, Gropstra.

—

P. De Groedaem of Groeddaem, oudtijds een dam in het vaarwater onder Grouw.

—

P. De Groede Groed of Groe, sate onder Marsum (ook Groestra-sate genoemd). — Groet, *Groede, Grude*, polder in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.) Gröde, hallig in Noord-Fr. Groede, dorp in Zeeuwsch-Vlaanderen. De Groe, geh. bij Kloetinge, Zeeland. Verg. Grou en Grie.

G. **Groestra,** *Grostera, Grustra, Griwstera.*

—

G. Groefsema, Groningerland.

—

P. Groendijk, Groendal, Groenewoud, enz. Zie Grien.

—

G. **Groenia, Groenje, Groenema, Groensma**; zie bij den mansn. Gruno.

—

G. **Groenstra.**

—

G. *Groestma.*

—

P. Groetse. Zie Grûtse.

—

G. **Groestra.** Zie bij den plaatsn. Groede.

—

M. *Grold, Grolt, Grolth, Grolet.* Samengetrokken vorm van Gerhold. Zie Gerhold, Gerrolt, Grald, Grealt.

G. *Grolda, Groldama.*

P. Groldama-state (anders, en gewoonlijk, genoemd Gralda- of Grada-state) te Schalsum.

—

M. *Grolef, Groylff.* Zie Gralef.

—

G. **Grondsma, Gronsma.**

—

G. **Grondstra.** Vermoedelijk oorspronkelijk Gronsstra, afgeleid van den plaatsn. Grons.

—

P. Grons, sate onder Hichtum. De Grons of Greons; zie Greuns. De Warkumer-Grons (anders genoemd Anne-Brouwerspoel), meerke onder Workum. De Modderige-Grons, voormalige poel, thans drooggelegd, onder Workum. De Sânnige Grons, Zandige-Grons, poel of meerke, de zuidelijke bocht van de Vlakke-Brekken uitmakende, onder Workum en Nijhuizum. De Gronsen, voormalig meerke, thans drooggelegd onder Molkwerum.

—

P. *Groppe*, Fr. woord voor greppel, komt voor in Mûntsegroppe, Trigroppe enz. Zie die namen.

G. **Gropstra.** Verg. Grubstra, Grobstra.

—

M. *Grote, Groote, Groot, Grot, Groit, Groete.* Verg. Grata.

V. **Grotse.** In misspell. **Grotze.**

G. *Grotinga, Grottyngha.* — Grootes, a/d Zaan, Noord-Holland.

—

P. De Grou, Grouw, stroom in Idaarderadeel, onderscheiden in De Kromme- en De Riuchte-Grou, Kromme en Rechte Grouw. Grou, voluit Grouergea of Grouwergea, *Grow*, in 1242 *Growe*, in 1505 *Grouwa; Growerghae*, Grouw, dorp in Idaarderadeel. De Nesmer-Grou, Nesser-Grouw, geh. onder Nes in Dongeradeel. De Greate Grou, Groote Grouw, sate onder Anjum. It Grou en It Ald-Grou, drooggelegde poelen beoosten de Slootermeer, onder Tjerkgaast. De Grou (ook als Grau en Grauw geschreven), sate te Molkwerum.

G. **Groustra, Grouwstra.**

—

P. De Grouwe Kat, in 't Ned. gewoonlijk als Grauwe Kat misschreven (Fr. *grou* = dik, zwaar, grof), geh. met herberg, onder Arum. Idem. onder Westhem, met De Katsyl, sluis in den Hemdijk aldaar.

—

P. Groustins, Grovestins (eigenlijk Sirtema-state) te Engelum. De Groustins, oude stins te Gaastmaburen onder Hardegarijp; dit was de laatste volledige middeleeuwsche stins in Friesland; in deze eeuw afgebrand; thans nog eene sate aldaar. De Groustins te Koudum. Groustinshûs te Heerenveen. — Grovestins-heerd, bij Grijpskerk, Groningerland.

G. **Grovestins, Van Grovestins.**

—

M. *Growe.*

V. *Grouw*, **Groukje.**

—

M. *Gruno*, *Grunne*, *Gruns*, *Groen.*

G. **Groenia** en **Groenje** (samengetrokken vormen van Groeninga), **Groenema**, **Groensma**, **Groen.** — Groeninga, Gron. Gronenga, Oost-Fr. Groenen, Groening, Groenings, Groenink, Groeninks, Ned. Grüning, Duitschland.

P. Groningen, *Groeninghen*, *Gruoninga*, (in 't Fr. Grins, en bij de Fr. stedelingen Grunningen[1], stad tusschen Lauwers en Eems. Zie Grins. Waarschijnlijk ook Grons (Groninga), sate onder Hichtum. — Gröningerhusen, geh. bij Werdum in Harlingerland, Oost-Fr. Groonhusen, geh. bij Hohenkirchen in Wangerland, Weser-Fr. Oldenb. Grönninghoved, dorp bij Hadersleven in Sleeswijk. Groeningen, dorp in Noord-Brabant.

—

G. **Grubstra.** Verg. Grobstra, Grupstra.

—

G. **Grunstra.** Vermoedelijk afgeleid van den plaatsn. Gruns. Zie Greuns, Grons.

—

G. **Grupstra.** Verg. Grubstra, Gropstra.

—

P. De Gruse, oude waterlossing te Berlikum.

G. *Grustra.* Verg. Groustra.

—

G. *Grutersma*, *Gruytersma.*

P. Grutersma-stins of -hûs (anders genoemd Dekama-hûs) te Sneek.

—

P. De Grúts, *Gruyts*, *Gruets*, oud stroomke in Kollumerland.

—

P. De Grûtse, buurt te Ternaard.

—

M. *Gruwlff.* Verg. Groylff, Grolef.

—

M. **Gruwlt.** Verg. Greult.

—

P. De Gudsekop, stroom onder Uitwellingerga, en stuk land aldaar.

—

M. *Guffe.* Zie Goffe.

G. Guffens. Zuid-Brabant.

—

M. *Gui*, *Guy.* In verkl. *Guike*, *Guite.* Waarschijnlijk eene andere (meer steedsche, vooral Dokkumsche) uitspraak en schrijfwijze van de mansn. Goaije en Goaike. Verg. die namen, en Hoaite en Huite, Poai en Pui.

V. **Guikje**, *Guyckje*, *Guickje*, **Guitske**, **Guytske**; in misspell. **Guitsche.** Zie Goaikje, Goaitske.

G. Guikema, Gron. Guikink, Nederland.

—

M. *Gulbert.*

—

M. *Gult.* Verg. Golten.

—

M. *Gumme*, *Gumma.* In verkl. *Gummeke*, *Gummel.* Zie Gommel.

V. *Gumme.*

G. *Gumma.*

—

M. *Gummer.* Zie Gommer.

—

M. *Gundebald*, *Gundebold.* Zie Gondebald.

—

M. *Gunne.*

V. *Gunne*, *Gunk.* Verg. Gonne.

—

G. **Gunstra.**

—

M. *Gunter.*

—

M. **Gurbe.** Zie Girbe, Gerbe.

—

M. *Gurtsen.* Zie Gertsen.

—

M. (Gutte). In verkl. *Gutke*, *Gutske.* Verg. Gotte.

V. **Gutske.**

G. *Guttama.*

—

M. Guttert. Verg. Gottert, Godard.

—

M. *Guulke.*

—

M. **Guur**, *Gure*, *Gurre.*
V. Guurtsje, Gurtsje. In Ned. spell. **Guurtje**, **Gurtje.** De vrouwennaam **Guurtje** (en de mansn. **Guur** bijzonderlijk) komt in Fr. slechts hoogst zeldzaam voor; maar in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.) en ook aan de Zaan, en elders in Noord-Holl. is vooral Guurtje tamelijk veel in gebruik. Even als Geurt en Geurtje zijn deze namen verbasteringen van de volledige namen Godhard en Godharda. Zie Godard

---

H.

G. **Haadsma.** Zie bij den mansn. Hade.

—

V. **Haafje.** In Fr. spell. Haefje. Zie bij den mansn. Have.

—

G. **Haagsma.** Zie bij den mansn. Hage.

—

M. **Haaije, Haaye, Haaie, Haay, Haaje, Haaike, Haaise, Haaitsen.** In Fr. spell. Haeije of Haje, Haeike, Haeise, Haeitsen. Zie die namen. V. **Haaike, Haaitje.** In Fr. spell. Haeike, Haeitsje. Zie die namen, bij den mansn. Haeije. G. **Haayes, Haaitsma, Haaikes, Haaites.** Zie bij de mansn. Haeije, Haeite, Haeike.

—

V. **Haakje.** In Fr. spell. Haekje. Zie bij den mansn. Hake.
G. **Haaksma, Haaxma, Haakma.** Zie bij den mansn. Hake.

—

G. **Haakstra.**

—

G. **Haalstra.** Zie bij den plaatsn. Halen.

—

G. **Haamstra.**

—

M. **Haan, Haantje, Haans.** In Fr. spell. Haen, Haentsje, Haens. Zie Hane, Haentsje, Haens.
G. **Haantjes.** Zie bij den mansn. Haentsje.
P. Haanmeer. Zie Haenmar.

—

G. **Haanstra,** *Haenstra.* Vermoedelijk afgeleid van het Fr. woord *harn*, *hoarn*, *herne.* Verg. Hornstra, Henstra.

—

M. **Haard, Haarts.** In Fr. spell. Haerd, Haerts. G. *Haarda,* **Haarts.** P. H a a r d a-s t a t e. Zie bij den mansn. Haerd.

—

G. **Haarsma.** P. H a a r s m a - s t a t e. Zie bij den mansn. Hare.

—

G. **Haasma.** Zie bij den mansn. Hase.

—

V. **Haatje.** In Fr. spell. Haetsje. Zie bij den mansn. Hate.

—

G. **Haatstra.**

—

M. **Habe,** *Habo.* In verkl. *Habeke*, misschien ook *Haepke.* Verg. Habbe, Hebe.

—

M. **Habel,** *Habele*, *Hable*, *Haabele*, *Habelo*, *Haeble*, *Haebel.* Verkl. van Habe. Zie Habe. Verg. Heabele, Hebele.
V. Habeltsje. In Ned. spell. **Habeltje.** *Habel.* Verg. Heabeltsje.

—

M. *Habbald*, *Habbold.* Verg. Habbet.
G. *Habbalda*, *Habbada*, Oost-Friesland.

—

M. **Habbe, Habbo,** *Habba*, *Hab.* In verkl. *Habke*, *Habken.*
G. **Habbema,** *Habboma*, *Habma.* — Habbinga, Habbana, Habbena, Habben, Habbeka, Oost-Fr. Habbynck, Vlaanderen.
P. Habbrugge, geh. bij Ganderkesee, Oldenburg.

—

M. *Habbert.*

—

M. *Habbet*, *Habbeth.* Verg. Habbald.
G. *Habbetsma.*

—

V. *Hacira.*

—

M. *Hadde*, *Haddo.* In verkl. *Hadse.* Verg. Hade, Hedde.

G. Haddinga, Gron. Hadden, Oost-Fr. Haddink, Ned. Hadding, Engeland.

P. Haddinge-straat, te Groningen; zie bij den mansn. Harder. Haddien, *Haddinga*, geh. bij Waddewarden in Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Haddenhausen, dorp bij Minden, Westfalen. Haddington, in Lincolnshire, Engeland.

—

M. **Hade,** *Hado.* In patronymicalen vorm *Hading.* In verkl. *Haedtie.* Vg. Hadde.

G. **Haadsma.** — Hading, Engeland.

P. Hadem, dorp bij Siegen in Westfalen. Hadingen (verwaalscht tot Hadigny), dorp in de Champagne, Frankrijk.

—

M. *Hadelen.*

—

P. De Haden, krite onder Wykel.

—

V. **Hadewey, Hadewig**, *Hadewigh*, *Hadewich*, *Hadeweg*, *Haideweij*, *Haduigh.* In minder juiste spell. **Haddewig**; geheel in misspell. **Hardeweg.** Zie Hedwig.

—

M. *Hadlef*, *Hadliff*, *Haddelf.*

—

M. *Haecht.* Verg. Hage.

—

V. Haefje. Zie bij den mansn. Have.

—

G. *Haegsta.* Zie Hagsta.

—

M. Haeije of Haje. In Ned. spell. **Haaije, Haaye, Haje, Hajo, Haayo, Haaie, Haaje, Haye, Hayo, Haie, Haio.** In patronymicalen vorm *Haying* (in Gron. Hayink); vergriekscht tot **Hajonides** (oorspronkelijk patronymicum). In Noord-Fr. Haje, Haaj, Hay, Hai. Verg. Heije, Hooije.

V. Haeike, Haeitsje. In Ned. spell. **Haaike, Haayke, Haike, Hayke, Haaitje, Haitje,** *Haei*, *Haey*, *Haeyke*, *Haje*, *Hay.* Te Hindeloopen ook **Haik.**

G. *Haeyinga*, *Hayinga*, *Hayenga*, *Hayema*, *Hayoma*, *Hayama*, **Haima, Haayes, Haayen, Hayes.** — *Haijienga*, Gron. Hayunga, Hajunga, Hayena, Hayana, Hayingsna, Hayen, Oost-Fr. Hajenius (verlatijnschte vorm), Ned. Hayes, Engeland.

P. Haeijum of Hajum, Haayum of Haayem (met De Haeijumer-leane, weg daar henen leidende, en De Haeijumertille, brug aldaar), geh. onder Wons. Hayema- of Hayoma-state (anders genoemd Burmania-state), te Stiens. Hayema- of Haysma-sate te Kollum. Hayma-sate te Ternaard. Idem, onder Ee. Hayama-sate te Winaldum. — Hayunghaus, sate te Sterbur in Harlingerland, Oost-Fr. Haihusen, geh. bij Waddewarden in Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Hayensloot, geh. bij Eckwarden in Butjadingerland, Weser-Fr., Oldenb. Hayenwerf, geh. bij Rodenkirchen in Stadland, Weser-Fr., Oldenb. Hainshallig of Hayenshallig, eilandje in de Wadden, Noord-Friesland.

—

M. Haeike, Haike. In Ned. spell. **Haaike, Haayke, Haike, Hayke, Haico, Haiko, Hayco,** *Haeyke*, *Haykia*, *Haikjen.* In Noord-Fr. Haik. Verkl. van Haeije. Zie Haeije. Verg. Heike.

V. Haeikje, Haikje. In Ned. spell. **Haaikje, Haaikjen, Haikje,** *Haykjen*, *Hayckjen*, *Haeykje*, *Haeykjen.*

G. **Haikema,** *Haykama*, **Haaikes, Haikes, Haikens, Haykens.** — Haykinga, Haykana, Oost-Friesland.

—

M. Haeise. In Ned spell. **Haaise, Haise, Haiso, Hayso.** Verkl. van Haeije. Zie Haeije.

G. *Haeysma*, **Haisma, Haysma.**

P. Haysma-state; zie Haytsma-state, bij den mansn. Haitse.

—

M. Haeite. In Ned. spell. **Haaite, Haite,** *Haeyte*, *Hayte.* Verkl. van Haeije. Zie Haeije, Haeise, Haeitse.

V. Haeitsje. In Ned. spell. **Haaitje, Haitje.**

G. *Haytthema*, **Haytema, Haitema, Haaites, Haites,** *Haytthummama.* — Haiting, Haitink, Haytink, Gron., Overijssel, Gelderland.

—

M. Haeitse, Haeitsen. In Ned. spell. **Haaitse, Haaitsen, Haitse, Haytse, Haitsen, Haytso;** in misspell. **Haaitze, Haaitzen, Haitze, Haitzen.** Verkl. van Haeije. Zie Haeije, Haeike, Haeite.

V. Haeitske. In Ned. spell. **Haaitske,**

Haaitsken, Haitske; in misspell. **Haaitsche, Haitsche.**

G. **Haaitsma, Haitsma, Haytsma, Haytsema,** *Haytzuma.* — Haitsema, Haitzema, Groningerland.

P. Great en Lyts Haytsma-state te Makkum (ook wel als Haysma-state genoemd en geschreven). Haitsma-state, *Haytzumma-state*, te Minnertsga. Haytsma-sate te Wons.

—

M. Haeitsje. In Ned. spell. **Haaitje, Haitje**, *Haeitgen, Haytien, Hayttye, Haitthye.* Verkl. van Haeije. Zie Haeije, Haeike, Haeise.

G. **Haytjema.**

—

V. Haekje. In Ned. spell. **Haakje.** Zie bij den mansn. Hake.

—

G. *Haeksta, Haexta.* Zie Hagsta.

—

M. Haen, Haens, Haentsje. In Ned. spell. **Haan, Haans, Haantje.** Zie den mansn. Hane.

P. De Haenmar, Haanmeer, droog gelegd meer in Hemelumer-Oldeferd.

—

M. *Haepke.* Zie bij den mansn. Habe.

—

M. Haerd. In Ned. spell. **Haard**, *Haerd, Haert, Haart.* In verkl. Haerts (in Ned. spell. **Haarts**), *Haerts.* Verg. Hard.

G. *Haerda, Haarda, Haerde, Haerdema, Haerdsma*, **Haarts.**

P. Haerda-state, Haarda-state, onder Oosterbierum.

—

G. **Haersma, Van Haersma.** P. Haersma-state. Zie bij den mansn. Hare.

—

V. Haetsje. In Ned. spell. **Haatje.** Zie bij den mansn. Hate.

—

M. *Haye, Haya, Hajen, Haecht.* In verkl. *Haeghje, Haeghjen, Haagje.* Verg. Haeije, Hain, Hegen.

G. **Haga, Van Haga, Hage, Ter Haagha, Hagema, Haagsma, Hagen.** — Hagena, Hagen, Oost-Fr. Hagens, Ned.

—

P. De Hage in Hem of -Him, oude sate te Laakwerd onder Tjum. Hage (De Houtige), geh. onder Opeinde in Small. De Hagen, niet afgeveende strooken grond in de lage venen van Opsterland en Eangwirden, onder Gorredijk en Gersloot, onderscheiden in De Stokkers-, De Pinke-, De Kou- Hagen, enz.

—

G. *Hagsta, Haksta, Haxta, Haegsta, Haeksta, Haexta.*

P. Hagsta-state, onder Sibrandaburen.

—

M. *Haibe.* Verg. Habe.

—

G. **Haidstra.** Verg. Heidstra.

—

M. **Haije, Haye, Haie, Haio.** V. **Haike, Hayke,** Haitsje (in Ned. spell. **Haitje), Haik.** G. **Haima, Hayes.** P. Haijema-state, Hayema- of Haysma-sate, Hayma-sate, Hayama-sate. Zie den mansn. Haeije.

—

M. **Haike, Hayke, Haiko, Haico, Hayco.** V. **Haikje.** G. **Haikema, Haikes, Haikens, Haykens.** Zie den mansn. Haeike.

—

M. **Hain,** *Hainne.* In verkl. *Hainga, Hainge.* Verg. Hage, Hein, Haeije, Hane.

G. *Haynya, Haynia, Haynie,* **Hainja, Hainje** (voluit Haininga). Verg. Hania.

P. *Hainanhusen*, middeleeuwsche naamsvorm van Hohnsen, dorp bij Coppenbrügge in Hannover.

—

M. **Hains, Hainse,** *Haintje,* **Haintsen,** *Haintse, Haintke.* Verkl. van Hain. Zie Hain.

V. **Hainske, Hainskje, Hainskjen.** In den Zwh. ook **Hains.**

G. *Hayntsma.*

—

M. **Haise, Haiso, Hayso.** G. **Haisma.** Zie den mansn. Haeise.

—

G. **Haistra.** Verg. Haidstra.

—

M. **Haite.** V. Haitsje (in Ned. spell. **Haitje).** G. **Haytema, Haitema, Haites.** Zie den mansn. Haeite.

—

M. *Haitet, Haytet.* Verg. Haite.

G. *Haytetsma.* — Haytetsna, Haytadisna, Haytatsna, Oost-Friesland.

—

M. Haitsje. In Ned. spell. **Haitje.** G. **Haytjema.** Zie den mansn. Haeitsje.

—

M. **Haitse, Haytse, Haytso.** In misspell. **Haitze, Haytze.** V. **Haitske.** G. **Haitsma, Haytsma, Haytsema.** P. Haytsma-state, Haytsma-sate. Zie den mansn. Haeitse.

—

M. *Hake, Haco, Haecke.* Verg. Hakke.
V. Haekje. In Ned. spell. **Haakje.** *Haeckjen, Haackien.*
G. *Hakema, Hakoma, Haacma, Haeckma,* **Haakma,** *Haekma,* **Haaksma, Haaxma.** — Haex, Nederland.
P. Haekma-bûrren, *Haeckmabuyren,* Haakma-buren, buurt te Leeuwarden. — Hakendorferwurp, geh. bij Rodenkirchen in Stadland, Weser-Fr., Oldenb. Hakenweg, buurt in de gemeente Jade, Oldenb. Haakswold, geh. bij Ruinerwold, Drente.

—

M. *Hakke, Hacke, Hakko, Hak, Hack.* Verg. Hake, Hekke.
V. **Hakke,** *Hak, Hac, Hack.*
G. **Hakkema,** *Hacxema,* **Hakse.** — Hackes, Hacken, Oost-Friesland.
P. It Haklân, Hakland, krite onder Akkrum en Ter-Horne; met It Haklânshop, breede stroom of meerke aldaar.

—

G. *Haksta, Haxta.* Zie Hagsta.

—

M. *Halbald, Halbold, Halbad.*
G. **Halbada** (voluit Halbalda).

—

M. **Halbe, Halbo,** *Halba.* Vleivorm van Halbald en van Halbert.
V. **Halbke,** *Halpke.*
G. *Halba,* **Halbesma, Halbes.** — Halbingha, Oost-Friesland.
P. Halbewyk, veenvaart onder Surhuisterveen. — Halbeland, sate bij Wiefels in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. *Halbingestat,* oude naamsvorm van Helmstadt, bij Würzburg in Beieren.

—

M. *Halbert, Halberth, Halbart, Halbaert.* Zie Halbe.
V. Halbertsje, Halbartsje. In Ned. spell. **Halbertje, Halbartje.**
G. **Halbertsma, Halbersma.**
P. Halberstadt, stad in de Pruissische provincie Saksen. Halbertshofen, dorp bij Neuburg in Zwaben, Beieren. Halbarting, geh. bij Kematen (Neuburg) in Boven-Oostenrijk.

—

M. *Halbet, Halbeth.* Verg. Halbald en Halbert.
G. *Halbeda,* **Halbetsma.** — Habets, Limburg.
P. Halbetsma-sate onder Kollum.

—

M. *Hale, Hael.* In verkl. *Halico, Haliko, Halike, Haleke, Haelcken.* Verg. Halle, Hele.
P. Halebüll, dorp in Noord-Friesland.

—

P. De Halen, hooge krite in de Dokkumer-Wouden, onder Dantuma-, Murmer- en Wouterswoude; met De Halepaden, zandpaden, daarhenen en daarover leidende.
G. **Haalstra.**

—

M. **Halke.** Verkl. van Halle. Zie Halle.
V. **Halkjen.**
G. **Halkema, Halkes.**

—

M. **Halle.** Verg. Hale, Helle.
G. *Hallinga,* **Hallema,** *Hallama,* **Halma.** — Hallinga, Hallenga, Oost-Fr. **Halling,** Hallinck, verlatijnscht tot Hallungius, Ned. Halling, Engeland.
P. Hallum, dorp in Ferwerderadeel; met De Hallumerhoek, geh., en De Hallumer-Mieden (in dagelijksche uitspraak Hallemieden) en It Hallumer-Leeg, kriten aldaar. Hallinga-sate onder Wommels. — Hallum, dorp in Jutland. Hallingdal in Noorwegen. Halstrup (Halsdorp), buurt bij Westerstede in Ammerland, Weser-Fr., Oldenb. Hallinghen, dorp in Artesië, Frankrijk. Halling in Kent, Eng. Hallington, in Lincolnshire, Eng.

—

P. De Greate- en De Lytse Hallingen, kriten in de Trynwouden, bij Oenkerk en Giekerk. — De Halligen, onbedijkte eilandjes in de Noord-Friesche Wadden.

—

P. Halsbân (De Peinjumer); zie bij den plaatsn. Peinjum.

—

M. Halse. Verkl. van Halle. Zie Halle, Halke.
G. **Halsma, Van Halsema.** — Halsema, Gron. Halsena, Oost-Friesland.

—

G. **Halstra.**

—

M. **Halver,** *Halvor.*

—

P. *Ham*, een algemeen aardrijkskundig woord, in oorsprong hetzelfde als *hem*, en een stuk land of eene krite van grootere of kleinere uitgestrektheid beteekenende, die door een dijk, als waterkeering, omgeven is. Zie Stratingh, Marken in Friesland, en Van Richthofen's Altfriesisches Wörterbuch, bl. 317. Het woord komt op zich zelven, en in samenstellingen, in Al-Friesland, als plaatsn. voor. B. v. De Ham, krite van bouwlanden onder Niawier in Dongeradeel. De Hammen, krite onder Westergeest, ook wel de Hammeren genoemd; zie dien naam. Idem, onder Suawoude. Droegeham; zie bij de D. Hamshoarne, Hamshorn, geh. onder Drogeham. — Blijham en Den Ham, dorpen en verschillende geh. in Gron. Blankenham en Den Ham, dorpen in Overijssel. De Buikslooter-Ham, krite bij Buiksloot, Noord-Holl. Steenham, stuk land bij Buschwarfen, gemeente Moorweg, Oost-Fr. Flintham, stuk land bij Nordorf, Oost-Fr. Zie bij de plaatsnamen *hem* en *um.*

G. **Hamstra.** Verg. Hemstra, Heemstra, Hiemstra.

—

M. *Hame*, *Hamo*, *Haem.* In verkl. *Hamico*, *Hamaka.* Verg. Heme, Hamme.

G. *Haemmema.* — Hameka, Gron.

—

M. *Hamer*, *Hamar.* Zie Hammer.

G. **Hameringa, Hamersma, Hamers, Hamer.**

—

P. De Hameren of Hammeren, ook wel, vooral op het Bildt, De Hammering genoemd, krite met geh. onder Vrouwen-Parochie, nabij Beetgum.

—

M. **Hamke, Hamko, Hamco,** *Hammeke*, *Hammeken.* Verkl. van Hamme. Zie Hamme, Hammele.

G. **Hamkema, Hamkes.** In verlatijnschten vorm *Hamconius.* — Hammeka, Gron. Hamckens, Helgoland.

—

M. **Hamme,** *Hammo.* Verg. Hame, Hemme.

V. **Hamke.**

G. *Hamma*, *Hammama*, **Hamsma, Hammes, Hammen.** — Hamminga, Gron. Hamje (Hammia, Hamminga) bij de Weser-Friezen. Hamming, Hammingh, Hammink. Nederland.

P. Hamminga-heerd, bij Lellens, Gron, Hamswerum, dorp in Oost-Fr. Hammshusen, geh. bij Tettens in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. Hamstrup, geh. bij Lastrup, Oldenb. Hammink, hoeve bij Almeloo, Twente. Idem, bij Steenderen, Gelderl. Hammbühren, geh. bij Celle, Hannover.

—

M. *Hammele*, *Hamle*, *Hammel.* Verkl. van Hamme. Zie Hamme, Hamke.

P. Hammelwarden, dorp in Stadland, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

M. *Hammer.* Zie Hamer.

G. **Hamringa, Hammersma, Hammers.** — Hammerga, Oost-Friesland.

P. Hammerstille, voormalige brug onder Westergeest. — Hammerum, dorp bij Ringkiöbing, Jutland.

—

M. *Hamokar.*

—

G. **Hamstra.** P. Hamshoarne; zie bij den plaatsn. Ham.

—

M. (Hande). Verg. Hant.

V. Handtsje, in Ned. spell. **Handtje.** Op Schiermonnikoog.

G. **Handema.**

—

M. *Hane*, *Hano*, *Haene*, *Haen*, Haen (in Ned. spell. **Haan).** In verkl. Haentsje (in Ned. spell. **Haantje),** *Haanke*, *Haentje*, *Haenken*, *Haanken*, *Haentken*, *Haencke*, *Hanik*, *Haanik*, Haens (in Ned. spell. **Haans),** *Haansen*, *Haense.* Verg. Hanne, Hans, Hanke.

G. **Hania, Hanja, Van Hanja, Hanje,** *Haenye*, *Hangje*, *Hanye* (samengetrokken vormen van Haninga); **Hanema, Haantjes.** — Hana, Oost-Friesland. Haenen, Haning, Haentjens, Ned.

P. Hania-state, te Holwerd, te Weidum, te Pingjum (met De Hania-leane, weg daarheen leidende), te Marrum, onder Grouw (met de Hania-sleat aldaar), te Minnertsga, te Wierum, te Oosterwierum,

te Roordahuizum, te Welsrijp. Hania-hûs en Hania-steich, Hania-huis en Hania-steeg, te Leeuwarden. Hania-wâl, sate onder Eagum. — Hanum, verdronken dorp op 't eiland Föhr, Noord-Fr. Hanum, dorp bij Salzwedel in de provincie Saksen, Pruissen. Hanstele, geh. bij Wildeshausen, Oldenburg.

—

M. *Hange*, *Hanga*, *Hangie*. Verkl. van Hanne. Zie Hanne.

G. *Hanjama*.

—

M. **Hanke**, *Hanko*, *Hanco*, *Hanka*, *Hank*, *Hanneke*, *Hanneko*. Verkl. van Hanne. Zie Hanne, Hange.

V. *Hanckje*, *Hanckjen*.

G. *Hankema*, *Hanckema*, **Hankes.**

P. Hankema-stins en -state te Scharl. — Hankema-borg, te Zuidhorn, Gron. Hankehausen, in 1059 *Hanninchusen*, geh. bij Rastede, Oldenb. Hankensbüttel, dorp bij Isenhagen, Hannover.

—

M. **Hanne**, *Hanno*, *Hanna*, *Han*. Verg. Hane, Henne. Deze naam, met zijne verklein- en vleivormen, geldt ook als vleivorm van den Bijbelschen naam **Johannes**, en, wat den vrouwelijken vorm aangaat, van den vrouwennaam **Johanna**, die daarvan afgeleid is.

V. *Hanne*, **Hanna** (dit is eveneens ook een Bijbelsche naam), **Hanke**, *Hanneke;* Hantsje (in Ned. spell. **Hantje**), *Hanje*, **Hantsen**, **Hantse**, **Hansen;** in misspell. **Hantzen**, **Hantze**, **Hanzen**. Te Hindeloopen ook **Han.**

G. **Hannema**, **Hannen**. — Hanning, Engeland.

P, Hanswerf, geh. op de hallig Hooge, Noord-Friesland.

—

M. *Hanniwald*.

G. **Hanewald.**

—

M. **Hans**, **Lanso**. In verkl. *Hanscke*. Deze naam kan zoo wel zijn een verkl. van Hanne, als een ingekrompene vorm van den Bijbelschen naam **Johannes**. Zie Hanne, Johannes, Jan.

V. **Hanske**, **Hanskje**, **Hansje**, *Hans*, *Hansck*, *Hansk*. In misspell. **Hansche.**

G. **Hansma**, **Hansen**, **Hanzen**, **Hanson**, **Hanzens**. — Hansema, Gron. Hanssen, Hanssen, Hanson, Hansson, Ned., Duitschl., Eng., Skandinavië.

P. Hansma-sate te Kimswerd. Idem te Siksbierum. Hansemar (ook Holstmar genoemd), meerke onder Grouw. Hans-Oenes-wyk, veenvaart onder Gorredijk. Hans-Linses-steich te Leeuwarden. Hansma-tille onder Witmarsum.

—

G. **Hanstra**, *Hanstera*.

—

M. *Hante*, *Hanto*, *Hant*. In patronymicalen vorm *Hanting*. Verkl. van Hanne. Zie Hanne, Hanke, Hanso.

V. Hantsje; in Ned. spell. **Hantje.** *Hant*. Verg. Hantsje, bij den mansn. Hanne; en den vrouwenn. Handtsje.

G. **Hantinga.**

P. Hantum, dorp in West-Dongeradeel. Hantumhuzen (ook wel Hantumhuzum genoemd), *Hantenhwsum*, dorp in West-Dongeradeel. Hantumer-Utbûrren, *Hantuma-Uytbuyren*, eene reeks gehuchten en verspreide saten, in West-Dongeradeel.

—

M. **Hantke.** Verkl. van Hante. Zie Hante.

—

M. *Hantse*, *Handtse;* in verkl. *Hantske*. Verkl. van Hanne. Zie Hanne.

G. *Hantsma*, *Hantsema*.

—

M. Hantsje; in Ned. spell. **Hantje.** Ook **Hantsje.** *Hantzie*, *Hanthie*. Verkl. van Hanne. Zie Hanne.

G. *Hanthiema*, *Hanthyama* (Hantsjema).

—

M. *Happe*. In verkl. *Hapcke*, *Hapkin*, *Hapsen*, *Haepke*. Verg. Habbe, Hoppe.

—

M. *Harald*, *Hareld*, *Harld*.

—

M. *Harber*.

G. Harbers, Oost-Friesland.

—

M. *Harbert*. Zie Herbert.

G. Harberts, Oost-Friesland.

—

M. *Harbrand*. Zie Herbrand.

G. *Harbranda*.

—

M. *Hard*, *Harde*, *Hardt*, *Hardi*, *Hardy*, *Hardo*. In patronymicalen vorm *Harding*. In verkl. *Hardso*, *Hardzo*. Verg. Hart, Haerd.

G. *Harda*, **Hardsma.** — Harding, Ned. Harding, Hardinge, Engeland.

P. H a r d a - s t a t e; zie Haerda-state, bij den mansn. Haerd. H a r d a - t e r p, onder Lollum. — Hardeweer, geh. bij Esinge, Gron. Hardinghausen, geh. bij Neuenkirchen, Oldenb. Hardinksveld, dorp in Zuid-Holland. Hardingen, geh. bij Neuenhaus in Bentheim, Hannover. Hardinghem, in Artesië, Frankrijk. Hardingham, in Norfolk, en Hardington in Somerset, Engeland.

—

M. *Hardbert*. Verg. Harbert.

—

P. Hardegarijp. Zie Hirdegaryp.

—

M. *Harder*, *Herder*.

G. Harderinga, Groningerland.

P. Harderinga-heerd te Bedum, Gron. *Harderinga-strate*, thans Haddinge-straat, te Groningen.

—

V. **Hardeweg.** Zie Hadewey.

—

M. *Hardrik*.

—

M. *Hare*, **Haro**, *Hari*. In verkl. *Haerke*, *Haercke*, *Haarke*, *Hareke*, *Harek*, *Harik*. Zie Haring. Verg. Harre, Heare.

V. *Harike*.

G. **Haringa**, **Harenga**, *Haringha*, **Harema**, *Harama*, **Haarsma**, **Haersma**, **Van Haersma**, **Haren**, **Haars**, *Haerckema*. — Harena, Haren, Haarken, Oost-Friesland. Haerynck, Vlaanderen.

P. H a e r s m a - s t a t e te Oudega in Small. Idem te Jelsum, te Oostermeer, te Buitenpost, te Drachten. G r e a t en L y t s H a r i n g a - s a t e te Eagum. — Harum, geh. bij Steinfurt, Westfalen. Haringhe, dorp in West-Vlaanderen. Haringen, in 1297 *Haringa*, dorp bij Gandersheim in Brunswijk. Hareigny (Haringe), in Picardië, Frankrijk.

—

M. *Haren*, *Haron*, *Harent*, *Haarent*.

—

M. *Harger*.

—

G. *Harhema*. Zie Herhema.

—

M. **Harich**, **Harig**, *Harrich*. Verg. Haring, Jarich en Jaring.

—

P. H a r i c h, dorp in Gaasterland. H a r i c h (ook G r e a t - H a r i c h genoemd), voormalige sate onder Holwerd.

—

M. **Haring**, *Haringh*, *Harynjh*, *Harynck*, *Harinck*. Oorspronkelijk een patronymicale vorm van Hare. Zie Hare. Verg. Hearing; ook Jare en Jaring.

V. Harinkje; in Ned. spell. **Haringje.** *Harinkje*, *Harinckjen*, *Haring*.

G. **Van Harinxma thoe Slooten**, *Harinxma thoe Heeg*, *Harinxma thoe Sneeck*, **van Harinxma**, *Harincksma*, *Haryngh-sma*, *Harinckxma*, **Harinxma**, **Haringsma**, **Harings.** De gesl. **Haringa** en **Harenga** (zie bij den mansn. Hare) kunnen hier ook nog bijgevoegd worden. — Haringsna, Oost-Friesland.

De toevoegsels thoe Slooten, thoe Sneeck — verder thoe Kingma (bij van Beyma), thoe Hesens (bij Fons), enz., maken oorspronkelijk geen vast deel uit van de geslachtsnamen, waar zij achter geplaatst zijn. Zij duiden slechts de plaats aan, waar het stamhuis (de stins, de state) van het geslacht stond, of waar de man woonde, die zulken toenaam voor het eerst voerde. In deze lijst zijn zij in den regel ook slechts opgenomen, voor zoo verre zij eigen zijn aan thans nog levende maagschappen.

P. H a r i n x m a - s t i n s te Slooten. H a r i n x m a - h û s te Sneek. H a r i n x m a - s t a t e te Heeg, te Jelsum, te Beetsterzwaag. H a r i n g s l e a t, Haringsloot, vaarwater te Tietjerk. — Haringhusum, voormalig slot te Visvliet, Gron. Haringhuizen en Haringkarspel (of Harenkarspel), twee dorpen in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.). Hornsey (oudtijds *Haringsey*), in Middlesex, Engeland.

—

M. **Harke**, **Harco**, **Harko**, **Hark**, *Harka*, *Harcka*, *Harcke*. Verkl. van Harre. Zie Harre. Verg. Haerke, bij den mansn. Hare.

V. **Harkje**, *Harckjen*.

G. *Harkinga*, *Harkynjhe*, **Harkema**, *Harckema*, *Harckumma*, **Harksma**, **Harkes.** — Harken, Harkens, Harksen, Noord-Friesland. Harking, Harkink, Nederland. Harken, Harksen, Weser-Friesland.

P. Harkesyl, voormalige sluis, thans brug, in den Marnedijk onder Witmarsum. Harkema-Opein (in de dagelijksche volksspreektaal Pein, Harkema-Pein, meestal echter Hamster-Pein of ook Hamster-Heide genoemd; zie Opeinde), Harkema-Opeinde of -Opende, dorp in Achtkarspelen. Harkema-state te Ausbuurt. Harkema-sate te Tjummarum. — Harkebuurt, geh. bij Oosterend op 't eiland Texel, West-Fr. Harkstede, dorp in Gron. Harkesdyk, dijk (en huis) in de Botslooterkoog, Noord-Fr. Harkeborg, verdronken dorp in den Dollart, Oost-Fr. Harkediep (of Harketief) geh. bij Nesse, Oost-Fr. Harkebrügge, dorp in Oldenb. Harksheide, heideveld bij Pinneberg in Holstein.

—

P. De Harken, krite (maden of hooilanden) onder Makkinga.

—

M. *Harker*, *Harcker*, *Haercker*. Verg. Harger.

—

M. *Harkon*.

—

M. *Harld*, *Hareld*, *Harald*.
G. Harlda, Harelda, Oost-Friesland.

—

M. *Harle*, *Harl*, *Harel*, *Haerle*, *Harilo*. In patronymicalen vorm *Harling*. Verkl. van Harre of van Hare. Zie die namen.
G. *Harla*, *Haerla*, *Haarla*, *Harliga*, *Harlinga*. — Harling, Ned. en Hannover.
P. Harlingen, *Harlinghe*, *Herlynghe*, *Herlinge*, stad in Westergoo; in het Friesch Harns; zie Harns. — Harlingen, dorp bij Dannenberg, Hannover. Harlingen, dorp in Luxemburg. Harlingerode, dorp in Brunswijk. Harlinghausen, adellijk landgoed bij Brake, Oldenburg. Harlinghausen, dorp bij Lübbecke, Westfalen. Harlington, dorp bij London, Engeland. — De naam Harlingerland, eigen aan eene Oud-Friesche gouw, aan de Noordzee tusschen Oost-Friesland en Jeverland, en die van het dorp Harlingersyl aldaar, is niet aan den mansn. Harle, maar aan het daar stroomende rivierke De Harle ontleend.

—

M. **Harm**, *Haerm*. Op het Bildt als Herm uitgesproken. Voluit **Harmen**, **Harman**, *Harmin*. In verkl. *Haermtien*. Zie Herman.

V. **Harmke**, **Harmenke**, **Harmkje**, **Harmpje**, Harmtsje (in Ned. spell. **Harmtje**), **Harmanna**, *Harminke*, *Harmentie*, *Harmtien*.
G. *Harmana* (ook als *Hermana* voorkomende), **Harmensma**, **Harmsma**, **Harmens**, **Harms**, **Harmsen**, **Harmenzon**. — Harmena, Haramana, Harmensna, Harmsna, Oost-Fr. Harmening, Harmse, Ned.
P. Harmana-eg, stuk land onder Hollum op 't Ameland. — Harmenhusen, geh. bij Berne in Stedingerland, Weser-Fr., Oldenb. Harmhusen, sate bij Burhave in Butjadingerl., Weser-Fr., Oldenb. Harmenwolde, verdronken dorp in den Dollart, Oost-Fr. Harmsbüttel, sate onder Misselwarden in 't Land Wursten, Weser-Fr., Hannover. Harmwöhrden, dorp in Ditmarschen. Harmshorn, dorp bij Plön in Holstein.

—

M. Harn, Harne. Verg. Haren.
V. Harntsje. In Ned. spell. **Harntje**.

—

M. *Harnig*.

—

P. Harns, *Harnse*, *Hernsze*, Harlingen, stad in Westergoo. Zie Harlingen, bij den mansn. Harle.

—

M. *Harnse*. Verkl. van Harn. Zie Harn.
G. *Harnsma*.
P. Harnsma-sate onder Holwerd.

—

M. *Harnt*, *Harrent*. Verg. Harent.

—

M. *Haron*. Zie Haren.

—

M. *Harpe*.

—

M. *Harper*.

—

G. *Harpta*.
P. Harpta-sate te Nes in West-Dongeradeel.

—

M. **Harre**, **Harro**. In patronymicalen vorm *Harring*. Verg. Hare, Herre, Haring.
G. **Harringa**, *Harma*, **Hars**. — Harringa, Harrenga, Harrens, Oost-Fr. Harren, Harrs, Noord-Fr. Harrington, Engeland.
P. Hardyk, weg onder Sondel. — Har-

ringhusen, landgoed bij Eggelingen, Oost-Fr. Harrendorf, dorp bij Hagen (Stade), Hannover. Harrenstätte, geh. bij Meppen, Hannover. Harrington, in Lincolnshire, Eng.

—

M. *Harrent*, *Harnt*. Verg. Harent.

—

M. **Harrit, Harryt.** In misspell. **Harriet.** Versleten vorm van Harhard. Verg. Gerhard, Gerrit, Gerryt.

V. Harritsje. In Ned. spell. **Harritje.**

—

M. *Harse.* Verkl. van Harre. Zie Harre.

G. *Harsinga*, **Harsma.** — Harssema, Groningerland.

P. Harsum, dorp bij Hildesheim, Hannover.

—

P. De Harsta of Harste, ook Harsta-state genoemd, te Hooge-Beintum. Idem, onder Deersum, met De Harstabûrren of Harstrabûrren (in de dagelijksche spreektaal verbasterd tot Hazzebûrren), geh. daarnevens, onder Poppingawier. De Harste (in de dagelijksche spreektaal De Semarre-Harste of -Haste), geh. onder Suameer, met De Harsteleane en De Harstewei, laan en weg aldaar. De Harstewei, oude weg onder Eestrum. — *Harstahusum*, middeleeuwsche naam van het hedendaagsche Hatshausen, dorp in Oost-Fr. Zie De Wytharst.

G. **Harsta.** Afgeleid van den plaatsn.

—

G. **Harstra.**

—

P. It Read Hart (gemeenlijk Reahart), Rood Hert, herberg te Bergum, te Bolsward, te Sneek; eertijds ook te Leeuwarden.

—

M. **Hart.** In patronym. vorm *Harting.* Verlatijnscht tot *Hartesius.* In verkl. *Hartken*, *Hartgen.*

V. Hartsje. In Ned. spell. **Hartje.**

G. *Hartingha.* — Harting, Hartink, Nederland. Hartington, Engeland.

P. Hartwert, *Hertwerth*, Hartwerd, dorp in Wonseradeel, met It Hartwerter-Kleaster, Hartwerder-Klooster; zie Alde-Kleaster. — Hartwart, dorp in Harlingerl., Oostfr. Hartwarden, dorp in Butjadingerl., Weserfr., Oldenburg. Hartum, dorp bij Minden, Han. Hartingen, dorp bij Barnstorf, Han. Hartington, in Engeland.

—

M. *Harten.* Vervloeiing van Hartwin. Verg. Gosen, Gosewyn.

—

M. **Hartger, Hartgert.**

—

M. *Hartjen*, *Hartgen*, *Hartken.* Verkl. van Hart. Zie Hart, Hartse.

G. **Hartjema, Hartjes.** — Hartjens, Groningerland.

—

M. **Hartman.**

G. **Hartmans.**

—

M. *Hartmod.* — Hartmuth, Hoogduitsch.

—

M. *Hartogh.* Zie Hertog.

—

M. *Hartse*, *Hartso*, *Hartze.* Verkl. van Hart. Zie Hart, Hartjen.

G. **Hartsma.** — Hartsema, Gron. Hartsinck, Hartsing, Hartsen, Nederland.

P. *Hartsum*, middeleeuwsche naamsvorm van Hatsum of Hatzum, dorp in Oost-Friesland. Verg. Hatsum, bij den mansn. Hatse.

—

G. **Hartstra.**

—

M. *Hartwig*, *Hartwich*, **Hartwik.**

G. Harweisma, Oost-Fr. Hartwigsen, Ned.

—

M. *Hase*, *Haso*, *Hazo.* In verkl. *Haseke.* Verg. Hese, Hasse.

V. Haeske. In Ned. spell. **Haaske.** — Haesje, Haesjen, Oud-Hollandsch.

G. **Hasinga, Van Hasinga, Haasma, Hazen.** — Hase, Hazes, Haasse, Hasens, Haasken, Haasjes, Nederland.

P. Haseborg, sate te Kirch-Borgum, Oost-Fr. Hasenburg, geh. bij Langwarden in Butjadingerl., Weser-Fr., Oldenb. Hasenbühren, dorp bij Bremen. Hastrup, dorp bij Bersenbrück, Hannover. *Hasalinga*, middeleeuwsche naamsvorm van Heeslingen, dorp in Hannover (bij Bremen).

—

P. De Haske; hieronder verstaat men de dorpen Alde- en Nije-Haske, Oude- en Nieuwe-Haske, in Haskerland. Haskerlân, Haskerland, grietenij in de Ze-

venwouden, oudtijds ook wel De Hasker-Fiifgea genoemd. Zie Fiifgea. Verder: Haskerdiken, Haskerdijken, en Haskerhoarne, Haskerhorne, twee dorpen, met De Haskerskans, Haskerschans, eene buurt, en De Haskermaden, en Haskerfeanen, kriten, alles in Haskerland. De Haskerdyk, onder Oldeboorn. De Haske, sate onder Jelsum; met De Haskemear (ook Jelsumer-Feart genoemd), oude waterlossing, vaarwater, en De Haskedyk, weg aldaar.

—

M. *Hasker.*

—

M. *Hasse*, *Has.* In verkl. *Haska*, *Haske.* Verg. Hase, Hesse.

V. Hasseltsje. In Ned. spell. **Hasseltje.** In Noord-Fr. Haschje. *Haske*, *Haska.*

G. Hasse, Hassing, Hassink, Ned. Hassingham, Engeland.

P. Hassenbüttel, dorp in Ditmarschen. Hassink, hoeve bij Gorssel en bij Beltrum, Gelderl. Hassingham, in Norfolk, Eng.

—

G. **Hastra.**

—

M. **Hate**, *Hato*, *Haete.* In verkl. *Haethie*, *Haetse.* Verg. Hatte.

V. Haetsje. In Ned. spell. **Haatje.**

G. *Hathiama* (Haetsjema, Haatjema). — Haatjes, Gron. Haats, Oost-Friesland.

—

M. *Hatebrand.*

—

M. *Hatet*, *Hatat.*

G. Hatadsna, Oost-Friesland.

—

V. *Hatheburgis.*

—

M. **Hatse**, *Hatsie.* Verkl. van Hatte. Zie Hatte.

G. *Hatsma.*

P. Hatsum (door velen uitgesproken als Hotsum), geh. onder Dronrijp. — Hatsum, in Oost-Friesland; zie bij den mansn. Hart.

—

G. **Hatstra.**

—

M. **Hatte**, **Hatto.** In verkl. *Hatghe.* Verg. Hate, Hette. In Noord-Friesland Hatje. Zie Hatse.

V. *Hatje.*

G. *Hatnia*, *Hatnye*, *Hatnie* (samengetrokken vormen van Hattinga), **Hattinga**, *Hattama*, **Hattema.** — Hatten, Hats, Oost-Friesland. Hatting, Hattink, Ned.

P. Hattinga-sate, onder Itens. — Hattstedt, *Hattastath*, vlek in Noord-Friesland. Hattem, *Hatheim*, stadje in Gelderl. Hatten, dorp bij Oldenburg. Hattingen, stadje aan de Ruhr in Westfalen.

—

M. **Hattem**, **Hattum.** Voluit Harthelm. Verg. Willem, Wilhelm.

G. Hartemink (Harthelming), Ned.

—

M. **Hauke**, **Hauk**, *Hauck*, *Hawk*, *Hauko*, *Hauka*, *Hawke.* In Noord-Fr. Haulk. Oudtijds in Holland Havik. Verkl. van Hauwe. Zie Hauwe. Verg. Houke.

V. **Haukje**, *Hauckien*, *Hauckjen*, *Hauck*, *Hawkjen.*

G. **Haukema**, **Haukes**, *Haucksma.* — Haucke, Havekes, Ned. Hawken, Hawkins, Engeland.

P. De Haukesleat, Haukesloot, (ook veelvuldig als Houkesloot geschreven), stroom in Wymbritseradeel (tusschen Sneek en de Sneekermeer). Een geschrift uit de 16e eeuw (Proeliarius of Strijdboek) vermeldt de Haukesloot als *Houwckesloot*, aldus genoemd naar den havik, *„ab falcone”.* Nu stemt de mansn. Hauk wel in klank overeen met den Frieschen en Engelschen naam van den roofvogel havik *(hauk*, *hawk)*, en heeft het Oud-Hollandsch den mansn. Havik, nevens den Frieschen vorm Hauke, Hauk; maar het blijft toch de vraag of bedoelde stroom naar eenen man Hauke, of naar den havik, *hauk*, zijnen naam draagt. Verg. de Fr. mansn. Falke, Douwe, Ule (Uiltje) en Arend, met de vogelnamen Valk, Duif, Uil en Arend.

—

P. De Haule of Haula (in uitspraak Hau'l), dorp in Oost-Stellingwerf, met De Haulerwyk, Haulerwijk, nieuw dorp, mede in die grietenij. De Haule, ter onderscheiding veelal Rotster-Haule genoemd, dorp in Schoterland. Ouster-Haule (bij misverstand wel Oosterhaule genoemd en geschreven), dorp in Doniawarstal; met De Haulsterpoel, meerke aldaar. De Hau-

lewei, Hauleweg, weg onder Winaldum. Idem, onder Wolvega.

—

M. *Haut*, *Haute*, *Hauto*. Verkl. van Hauwe. Zie Hauwe, Hauke.

G. **Hautinga.**

—

M. *Hauwart*, *Hauwert*.

—

M. *Hauwe*, *Hauwo*, *Hawe*, *Hauo*.

V. **Hauke.** Te Hindeloopen ook **Hauk.** Verg. Haukje, bij den mansn. Hauke.

G. **Hauwema.** — Hauwen, Hauen, Oost-Friesland.

P. Hauwert, dorp in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.) Hauenhusen, sate bij Burhafe in Harlingerland, Oost-Fr. Hauenhorst, dorp bij Steinfurt in Westfalen.

—

M. (Have). Oorspronkelijk de zelfde naam, in andere spelling, als Hauwe (Haue).

V. Haefje. In Ned. spell. **Haafje.** *Haveltie.*

G. **Havinga, Havenga, Hava, Haven.** — Havinge, Drente. Havinck, Havekes, Ned. Haves, Engeland.

G. Havendorf, dorp bij Esenshamm in Stadland, Weser-Fr., Oldenb. *Havesdunc* in 1208, thans Haasdonk, dorp in Oost-Vlaanderen.

—

G. *Hawada* (misschien voluit Halwalda).

—

V. *Haxedis*.

—

M. **Heabele, Heable, Hæbele, Hæble.** In misspell. ook wel **Haebele, Haeble.** Verg. Hebele.

V. Heabeltsje. In Ned. spell. **Heabeltje, Hæbeltje.** In misspell. **Haebeltje.** Verg. Hebeltsje.

—

P. De Heabergen, Hooibergen, geh. onder Nije-Mirdum; met De Heabergsterleane, en De Heabergsterwyk, weg en vaart aldaar. De Headaem, Hooidam (ook wel in het meervoud De Headammen, Hooidammen genoemd), herberg en brug onder Oudega in Smallingerland; met De Alde- en De Nije-Headaemsleat, Oude en Nieuwe Hooidamsloot, twee stroomen aldaar. De Headammen, Hooidammen, krite onder Anjum, met De Headaemwei, Hooidamweg, en met De Greate- en De Lytse-Headaem, twee bruggen over de Zuider-Ee aldaar. De Headollen, krite onder Driesum; met De Headollewei, weg daar heen leidende. De Heamar of Haeimar (ook Haenmar, Haanmeer genoemd, misschien uit misverstand), meerke onder Greonterp. De Aldegeaster-Healânnen, Oudegaster-Hooilanden (ook De Hege Warren genoemd; ter plaatse uitgesproken als Haeilânnen), krite in 't Westen van Smallingerland, onder Oudega behoorende, met De Heawei, Hooiweg, van Oudega daar henen leidende.

—

P. Healbeam, ook Hearbeam, verbasterde dagelijksche volksuitspraak van den naam des dorps Herbaeijum. Zie dien naam.

—

P. Healbird en Healdoar, misspellingen; zie Helbird en Heldoar.

—

P. Healwei, Halfweg, sate onder Niawier in Dongeradeel. Ook dragen vele herbergen (b.v. onder Dronrijp, onder Marsum) dezen naam. De Healweisleat, vaart onder Wartena.

—

M. Heard, Heart. In Ned. spell. **Heerd, Heert,** *Heerdt*. In verkl. *Heertken, Heertsken*. Verg. Herd, Haerd.

V. Heardtsje, Heartsje. In Ned. spell. **Heerdje, Heertje.** Zie ook Heartsje, bij den mansn. Heare.

G. *Heerda*.

—

M. Heare (wordt gemeenlijk als Hjerre uitgesproken), in Ned. spell. **Heere, Heero, Here, Hero,** *Hera*. In verkl. *Heerie*. Verg. Hare, Herre.

V. Heartsje. In Ned. spell. **Heertje,** *Hera*. Zie Heartsje, bij den mansn. Heard.

G. **Heeringa, Heerenga,** *Heeryngha*, **Heerega, Heringa, Herenga,** *Heryngha*, **Heerema, Heeroma, Heerma, Herema, Van Herema, Heroma, Heeres, Heeren,** verlatijnscht tot **Heerius.** — Herana, Herena, Oost Friesland. Herinck, Heerincks, Nederland.

P. Heringa-huzen, geh. onder Arum.

Heringa-state te Marsum. Idem (in 1541 *De Writzie*, in 1623 *Die Blincke* genoemd), te Rauwerd. Idem, onder Hantumhuizen, onder Abbega, op Sopsum onder Achlum, en te Dongjum. Herama-, Herema- of Heerma-state te Berlikum. Heerema-state op de Joure. Idem (in middeleeuwsche oorkonden als *Hederama*, *Hederim* en *Hedrum* voorkomende), op Holprijp onder Tjum. Idem, ook Nij Heerma-state genoemd, onder Tjum. Idem, te Warga. Idem (veelal als Heroma-state geschreven) te Oude-Schoot. Great Heerema-state te Sweins. Great Herema-state te Wartena. Herema-sate te Boksum. Heerma-hûs te Bolsward. Hearewyk, Heerewijk, veenvaart te Ureterp. Heare-Simens-sleat en Heare-Simens-poel te Jutrijp. — Herema-sate, met het geh. Heerburen, te Niehove in Humsterland, Gron. Heerenborg, dorp bij Leer, Oost-Fr. Heering, geh. bij Abbehausen in Butjadingerland, Weser-Fr., Oldenb. Heringhusen, geh. bij Waddewarden in Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Heringsand, geh. bij Wesselburen in Ditmarschen. Herongen, dorp bij Vierssen in Rijn-Pruissen. Herinkshave, havesate bij Tubbergen in Twente.

—

P. Hearenborg, Heerenborg, naam van den ouden dijk langs den noorderoever van de Wetering, onder Irnsum; afgeleid daarvan, naam van een waterschap in Rauwerderhem. It Hearenfean, Heerenveen, vlek in de Zevenwouden, in de drie grietenijen Eangwirden, Schoterland en Haskerland gelegen; in de wandeling, bij verkorting, gewoonlijk slechts It Fean, Het Veen, genoemd. De Hearenwâl, Heerenwal, buurt op het Heerenveen, in Haskerland. De Hearesleat, Heeresloot, vaarwater tusschen Haskerdijken en het Heerenveen. It Hearenheech, Heerenhoog, krite onder Wykel. De Hege- en De Lege Hearewei, Hooge- en Lage Heerenweg, twee wegen onder Hallum en Marrum. De Hearewei, Heerenweg, tusschen Anjum en Morra. Idem, te Augustinusga.

—

M. Hearing. In Ned. spell. **Hering**, **Heering**, *Heringh*. Patronymicale vorm van Heare. Zie Heare. Verg. Haring.

G. *Herinxma*, *Herynxma*, *Heringsma*, **Herings**.

—

M. Hearke, door velen uitgesproken als Hjerke, Jerke. In Ned. spell. **Heerke**, **Heerco**, *Heerka*, *Heerk*. Verkl. van Heare. Zie Heare. Verg. Herke.

V. Hearkje. In Ned. spell. **Heerkje**, **Heerkjen**, *Heerckjen*.

G. **Heerkema**, *Heerkama*, *Heerkemma*, **Heerkes**. — Heerkens, Oost-Friesland.

P. It Hearkebosk (ook wel Herkebosk genoemd en geschreven), Heerke- of Herkebosch, bosch onder Oude-Mirdum.

—

V. Hearou; in Ned. spell. **Heero, Hero**, *Herou*, *Heerou*, *Herruw*, *Herwe*. Verg. Jildou, Bennou, enz.

—

M. Hearse. In Ned. spell. **Heerse.** Verkl. van Heare. Zie Heare, Heartsje. Verg. Herse.

G. **Heersma.** — Heersema, Gron.

—

M. Heart. In Ned. spell. **Heert.** In verkl. *Heertken*, *Heertsken*. V. Heartsje. In Ned. spell. **Heertje.** Zie Heard, en den vrouwennaam Heartsje bij den mansn. Heare.

—

M. Heartse. In Ned. spell. **Heertse**; in misspell. **Heertze.** Verkl. van Heare. Zie Heare, Heartsje.

—

M. Heartsje. In Ned. spell. **Heertje.** *Heertie.* Ook in Noord-Holl. Verkl. van Heare. Zie Heare, Hearke, Heartse.

G. **Heertjes.** Ook in Noord-Holland.

—

P. De Heauwen, Heeuwen of Heuven, krite onder Oldeboorn.

—

G. *Hebbada*, *Hebbaede*.

—

M. **Hebbe**, **Hebbo**, *Hebba*. In verkl. *Hebke*, *Hebbeke*, *Hebka*. Verg. Hebe, Habbe, Heppo, Hepke.

V. *Hebke*, *Hebbe*, *Heb*.

G. *Hebbama*, *Hebbema*, *Hebma*, **Hebbes**, **Hebbens**, *Hebkama*. — Hebben, Oost-Fr. Hebbink, Hebbinck, Ned.

P. *Hebbingahem*, oude naamsvorm van Ebblinghem, dorp in Fransch-Vlaanderen. Hebbinghem, voormalig geh. bij St. Omaars in Artesië, Frankrijk. Hebbinghausen, geh. bij Lennep in Rijn-Pruissen.

—

M. **Hebbele, Hebble.** Verkl. van Hebbe. Zie Hebbe. Verg. Hebele.
V. *Hebbela*, *Hebbele*, *Hebbelke*, *Hebbeltje.*
G. Hebbelynck, Vlaanderen.

—

M. **Hebe,** *Hebi*, *Heeb.* In verkl. *Hebeka*, *Hebeke.* Verg. Hebbe.
V. *Heba*, *Hebe.*
G. Hebekema, Gron. Hebeka, Oost-Fr.

—

M. **Hebele, Heble, Hebel,** *Hebelo*, *Hebela*, *Heebla.* Quasi-verlatijnscht tot **Hebelius.** Verkl. van Hebe. Zie Hebe. Verg. Heabele.
V. **Hebela.** Hebeltsje; in Ned. spell. **Hebeltje, Heebbeltje,** *Hebelke*, *Hebel.* Verg. Heabeltsje.

—

M. Hebeltsje. In Ned. spell. **Hebeltje.** Verkl. van Hebele. Zie Hebele.

—

V. *Heberg.* Verg. Heburg, Hebrich.

—

V. *Hebrich*, *Hebrigis.* Verg. Heberg.

—

M. *Hebt.* Verkl. van Hebbe. Zie Hebbe.

—

V. *Heburg.* Verg. Heberg.

—

M. **Hedde, Heddo,** *Hedt*, *Hed.* In verkl. *Heddeke*, *Heddik.* Verg. Hede, Hadde. Zie Hedse.
V. **Hed,** te Hindeloopen. *Heds.*
G. *Heddingha*, *Heddinga*, **Heddema,** *Heddama*, *Hedma*, **Heddes.** — Heddens, Gron. Heddenga, Heddena, Hedden, Heddekana, Oost-Friesland. Hedding, Eng.
P. Heddoburg, sate te Sengwarden in Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Heddinghausen, vier dorpen in Westfalen: bij Brilon, bij Lippstadt, bij Lübbecke, en bij Minden. Heddinghoven, dorp bij Solingen in Rijn-Pruissen. Heddingham in Essex, en Heddington, in Wiltshire, Engeland.

—

M. *Hedder.* Verg. Herder.
G. **Hedders.**

—

M. **Hede,** *Hedo.* Verg. Hade, Hedde.
V. *Hedye.*
G. **Hedema.**
P. Hedehusum, dorp op 't eiland Föhr, Noord-Friesland. Hedem, geh. bij Lübbecke. Westfalen.

—

M. *Hedlef*, *Hedleff*, *Heddelef*, *Hedlaf*, *Heddelf*, *Hedliff*, *Hedlyff*, *Hedloff.* Verg. Hadlef.
G. Hedlefs, Hedelfs, Oost-Friesland.
P. Hedelfingen, dorp bij Cannstadt in Würtemberg.

—

M. **Hedman,** *Hetman.*
P. It Hedmanslân, stuk land onder Bergum.

—

P. *Hedrum*, *Hederim*, *Hederama*, oude naam van Herema-state onder Tjum.

—

M. **Hedse,** *Hedtze*, *Hedtie.* Verkl. van Hedde. Zie Hedde.
V. **Hedske.**

—

M. **Hedser, Hedsert, Hedzert, Hedzerd, Hedzer.**

—

V. **Hedwig,** *Hedwich*, **Hedewig,** *Hedwigis;* in misspell. **Hedwichis, Hedwieges.** Zie Hadewey.

—

M. *Hee.* Verg. Heke.

—

V. **Heebbeltje.** Zie Hebeltsje, bij den mansn. Hebele.

—

P. *Heech*, het Fr. woord voor hoog, is in Gaasterland en elders in het Zuidwesten van Friesland, op zich zelven in gebruik voor hoogte, lage heuvel; b.v. It Bakhûster-Heech, It Himmelumer-Heech, Bakhuister-Hoog, Hemelumer-Hoog, hooge zandgronden onder Bakhuizen en Hemelum. Verder It Hearenheech, Heerenhoog, onder Wykel. It Tsjerkeheech, Kerkehoog, onder Oude-Mirdum. Dit woord komt in de zelfde beteekenis ook nog elders voor; b. v. Oegeheech, hoog stuk land onder Veenwouden. Verder Heech, *Haegh*, *Hagekerka*, Heeg, dorp in Wymbritseradeel;

met De Heegmer- of Hegemer-mar, Heegermeer, It Hegemer Far, meer en stroom aldaar; en De Hegemer-Sketting; zie Sketting. Heeg-Appelsgea, Hoog-Appelsga, geh. onder Appelsga. Heeg-Dúrs-wâld; zie bij den mansn. Duurd. Hege-Beintum; zie bij den mansn. Beint. De Hege-Brêgge, Hoogebrug (van ouds ook de Klaerkampster-Brêgge genoemd), brug over de Dokkumer-Ee, onder Sibrandahuis. Idem, over het Oud-Deel, in den Zwarten Weg, beoosten Leeuwarden. It Heechhûs of Heechhústra-sate, Hooghuis of Hooghuistra-zathe, onder Arum, onder Hallum, onder Morra. Idem, herberg te Sneek. Idem (ook Birger-bosk genoemd) huis onder Bergum. It Heech-hiem, Hooghiem, sate te Goingahuizen onder Boornbergum. Idem, onder Uitwellingerga, onder Wier, onder Wartena, onder Friens, onder Tjum, en onder Deinum. Heegenhiem, Hoogenheem, sate onder Holwerd. De Hegedaem, Hoogedam, brug onder Burum. It Heeg-Ein, Hoogend, buurt te Sneek, met De Heegeinster-Piip, Hoogendsterpijp (zie den plaatsn. *piip)*, waterpoort aldaar. It Hegefean, Hoogeveen, buurt onder Appelsga. De Hegesyl, Hoogezijl, brug onder Tjummarum. De Hege Geasten, Hooge-Geesten, onder Bergum. De Hege Iesten, Hooge-Eesten, krite onder Garijp. De Hege-Wei, Hoogeweg, weg in Smallingerland, beoosten Oudega. De Heechpôlle, Hoogpolle, buurt te Dokkum. It Heechterp, geh. (twee saten), met terp, onder Lekkum en Leeuwarden. It Heech, sate op een terpke, onder Ee. It Heech, het Hoog, straat te Bolsward; idem, buurt te Dronrijp, en te Bozum. Heechstins, Hoogstins (ook genoemd Solcama-state) te Garijp. De Heechstriette, *Haghestriete*, Hoogstraat (Greate- en Lytse-), te Leeuwarden.

G. **Heegstra.**

—

G. **Heegsma**; zie bij den mansn. Hegen.

—

M. *Heecke.* Zie Heke.

—

V. Heeltsje. In Ned. spell. **Heeltje.** *Heel*, *Heelka.* Zie bij den mansn. Hele.

—

M. *Heemke*, *Heempke.* Verkl. van Heme. Zie Heme.

V. *Heemke*, *Heemcke*, *Heempke*, *Heemck.* Zie bij den mansn. Heme.

—

P. *Heem*, Dietsche vorm van het Fr. woord *hiem;* zie *Hiem.* — Heemstra-state bij Morra, bij Roodkerk, te Oenkerk, te Foudgum, onder Herbayum, en onder Kimswerd (ook Osinga-state genoemd). Heemstra-sate onder Lioessens. Al deze namen komen oudtijds uitsluitend, en thans nog veelvuldig in hunnen eigenlijken Fr. vorm, als *Hiemstra*, voor.

G. **Heemstra, Van Heemstra.** Zie bij den plaatsn. Hiem. *Heemstrahuys* of *Heemsterhuys;* zie Hemsterhuis.

—

M. *Heenka*, *Heentze.* Verkl. van Hene. Zie Hene, Heense.

G. *Heenkiama*, *Heentiama*, *Hientzyma.*

—

M. **Heense.** Verkl. van Hene. Zie Hene, Heenka.

—

M. *Heep.* In verkl. *Heepke.* Zie Hepe.

V. **Heepke.**

G. *Heepkama*, **Heep.**

—

M. **Heerd, Heert.** V. **Heerdje, Heertje.** G. *Heerda.* Zie bij de mansnamen Heard, Heart.

—

M. **Heere, Heero.** V. **Heertje.** G. **Heeringa, Heerenga, Heerega, Heerema, Heeroma, Heerma, Heeres, Heeren.** P. Heerma-state, Heeremastate, Heerma-hûs, enz. Zie bij den mansn. Heare.

—

P. Heerenveen, Heerenhoog, Heerenweg, enz. Zie de plaatsn. Hearenfean, Hearenheech, enz.

—

M. **Heering.** Zie Hearing.

—

M. **Heerke, Heerco.** V. **Heerkje, Heerkjen.** G. **Heerkema, Heerkes.** P. Heerkebosch. Zie bij den mansn. Hearke.

—

M. *Heerne.* Verg. Hern.

—

V. **Heero.** Zie Hearou.

—

M. **Heerse.** G. **Heersma.** Zie bij den mansn. Hearse.

—

M. **Heert.** V. **Heertje.** Zie bij den mansn. Heart. en bij den mansn. Heare.

—

M. **Heertje.** G. **Heertjes.** Zie bij den mansn. Heartsje.

—

M. **Heertse**, **Heertze.** Zie bij den mansn. Heartse.

—

G. *Heestma.*

—

M. *Heet.* Verg. Hede, Hette.

—

V. Hegeltsje. In Ned. spell. **Hegeltje.**

—

M. *Hegen.* Verg. Hagen.
G. **Heegsma.**

—

G. *Heiansma.*

—

P. *Heide*, Fr. woord van de zelfde beteekenis als heide in het Nederl.; komt, op zich zelven en in samenstellingen, in vele Fr. plaatsnamen voor; b.v. De Heide, geh. onder Oudeschoot. De Heide, sate onder Lutkewierum; eigenlijk Heydoma-sate genoemd. De Lytse-Heide, Kleine Heide, geh. onder Sint-Nicolaasga. De Heide, stuk land onder Huins, en elders. De Birger-Heide (Burger-Heide uitgesproken), Bergumerheide, heideveld met gehucht onder Bergum. De Staten-Heide, heideveld met geh. onder Bergum. De Hamster-Heide en De Twizeler-Heide, gehuchten in Achtkarspelen. Surhústerfeanster-Heide (bij verkorting enkel Feanster-Heide), Surhuisterveensterheide, geh. onder Surhuisterveen. De Semarre-Heide, De Nije-Mardumer-Heide, enz. Suameerder-Heide, Nieuwe-Mirdumer-Heide, heidevelden onder Suameer en onder Nieuwe-Mirdum. Hûs-ter-Heide, herberg onder Bergum. Idem, herberg tusschen Langweer en Sint-Nicolaasga. Heidebûrren, Heideburen, buurt te Heerenveen. Heidbûrren, geh. onder de Rottevalle. Heidhuzen, Heidhuizen, geh. onder Olterterp. De Heidkamp, stuk land onder Oostermeer. Idem, onder Suameer.

G. **Heida.** Verg. den mansn. Heide. Verg. Bosscha, Berga. **Heidstra.** In verlatijnschten vorm **Heidanus.** Verg. Greidanus.

—

M (Heide). Verg. Heite.

G. **Heida;** verg. den gesln. Heida, bij den plaatsn. Heide. **Heidinga, Heidenga, Heidema**, *Heydoma*, **Heidsma.** — Heidinga, Heidema, Groningerland.

P. Heydoma-sate (in de wandeling De Heide genoemd), onder Lutkewierum. *Heidum*, oude naam van het dorp Keitum op 't eiland Sylt, Noord-Friesland.

—

P. It Heidenskip, Heidenschap, uitgestrekte krite van lage landen, onder Workum, ten deele ook onder Oudega en Nijega in Hemelumer-Oldeferd. Idem, bij Moddeiwier, onder Grouw. — Het Heidenschap, krite, met geh., bij Garmerwolde in Gron.

—

M. **Heije, Heye, Heyo, Heie, Hei,** *Heyen.* Verg. Haeije.

V. **Heike.** Te Hindeloopen ook **Heye.**

G. **Heyinga, Heyenga, Heienga, Heima, Heyema, Heyes..** — Heynga. Heyen. Heyungs, Heyens, Oost-Fr. Heye, Heyen, Heyings, Heyink, Ned.

—

M. **Heike, Heiko, Heik,** *Heyck.* Verkl. van Heije. Zie Heije, Heitse. Verg. Haeike.

V. **Heikje.**

G. **Heikes, Heikens.** — Heikema, Gron. Heikena, Heyken, Heykes, Heykens, Oost-Fr. Heickens, op 't eiland Helgoland.

P. Heikeland, geh. bij Engerhave, Oost-Fr.

—

M. *Heyl*, *Heyla*, *Heylo.*

V. Heiltsje. In Ned. spell. **Heiltje, Heilke**, *Heylcke*, *Heylcken*, *Heila*, *Heyla*, *Heyle*, *Heyl*, *Heyll.*

—

M. *Heylgar*, *Heilger.* Verg. Helger.

—

M. **Heilke.** Verkl. van Heil. Zie Heyl.

V. **Heilkje**, *Heylckien.*

—

M. *Heylmar; Heilmer.* Verg. Helmer.

—

V. *Heilwig*, *Heylwich*, *Heylwegh*.

—

M. **Heiman**, **Heyman**, *Heymen*.

—

M. *Heyme*, *Heymo*, *Heimo*.
G. **Heimes**.
P. Heimshôf, sate te Almenum.

—

M. **Heine**, **Heino**, *Heyna*, *Heyno*. (**Hein**, op 't Bildt als Hain uitgesproken, komt ook voor als vleivorm van Hendrik; meest in de Fr. steden, en in Holland.) Verg. Hain, Hagen, Hegen.
V. Heintsje. In Ned. spell. **Heintje**, **Heinke**, *Heyna*, *Heyne*, *Heynttie*.
G. *Heynema*, **Heins**. — Heynen, Oost-Fr. Heynink, Heynink, Heyninx, Ned.
P. Heineburen, geh. bij Zevenhuizen, Gron. Heinum, dorp bij Gronau, Hannover. *Heynencamp*, voormalige sate op het eiland Marken.

—

M. *Heineman*, *Heynmen*.

—

M. *Heinke*, *Heynke*, *Heink*, *Heinik*, *Heynick*. Verkl. van Heine. Zie Heine, Heintse.
V. **Heinkje**.

—

M. *Heynrich*, *Heynryck*, *Heinerick*. Oude, oorspronkelijke vormen van Hendrik. Zie Hendrik, Hindrik.

—

M. **Heinse**. In misspell. **Heinze**. Verkl. van Heine. Zie Heine, Heinke.
V. *Heinse*.
G. **Heinsma**, *Heiensma*. Verg. Heiansma.

—

P. De Heinste-Hollânner, Heinste-Hollander, sate onder Bolsward. Schotanus teekent in zijnen Atlas ook nog eenen „Verste-Hollander" aan, tegenover zijnen „Henste-Hollander". Hij vermeldt ook onder Almenum eene sate: „Hendste-Hof". *Heynstecamp*, in 1543 te Menaldum. Het Fr. woord *hein* of *hen*, in overtreffenden trap *heinste* of *henste (hendste)* is het Ned. heinde = dicht bij, in tegenoverstelling met verre.

—

G. **Heinstra**.

—

M. **Heinte**. Verkl. van Heine. Zie Heine.

G. *Heintema*, **Heints**.
P. Heintema-sate onder Ooster-Nijkerk.

—

M. **Heintse**, in misspell. **Heintze**, *Heyntze*. Verkl. van Heine. Zie Heine, Heintsje.

—

M. Heintsje. In Ned. spell. **Heintje**, *Heyntjen*, *Heyntgen*, *Heynthie*, *Heyntthie*. Verkl. van Heine. Zie Heine, Heinke.
G. *Heynthiema* (Heintsjema). — Heintjes, Heyntges, Nederland.

—

M. *Heise*, *Heyss*. Verkl. van Heije. Zie Heije.
V. Heizeltsje. In Ned. spell. **Heizeltje**.
G. *Heisma*.

—

G. **Heistra**. Verg. Heidstra, bij Heide.

—

M. **Heite**, *Heito*, *Heit*. Verkl. van Heije. Zie Heije. Verg. Haeite.
V. Heitsje. In Ned spell. **Heitje**.
G. **Heitinga**, **Heites**, **Heyt**. — Heits, Oost-Friesland. Heiting, Heitingh, Heytink, Heitinck, Nederland.

—

M. *Heitet*.

—

M. **Heitse**, in misspell. **Heitze**. *Heytse*, *Heits*. Verkl. van Heije. Zie Heije, Heike.
G. **Heitsma**, **Van Heitsma**. — Heitsema, Groningerland.

—

G. **Heitstra**. Verg. Heidstra, bij Heide.

—

M. *Heke*, *Heecke*. Verkl. van Hee. Zie Hee. Verg. Hekke, Hake.
G. *Hekema*, *Hekumma*.

—

M. *Hekke*, *Hekko*, *Hecko*, *Hecco*. Waarschijnlijk samengetrokken vorm van Heddeke, den verkl. van Hedde. Verg. Heke, Hakke, Hedde.
G. *Heckama*, *Heckema*, **Hekkes**. — Hekkema, Hekma, Gron. Hekking, Hekking, Hekkingh, Ned. Hæcing, bij de Angel-Sassen.
P. Hekkum, geh. bij Adorp, Gron. Heckinghausen, dorp bij Elberfeld in Rijn-Pruissen. Heckentrup, dorp bij Beckum in Westfalen, Heckingham in Norfolk, en Heckington in Lincolnshire, Engeland.

—

G. **Hekstra.**

—

P. *Hel* (of in anderen vorm, aan den Zwh. eigen, *hol)*, naam die oorspronkelijk eigen is aan sommige diepe putten, poelen, meerkes en stroomen, waar de Oude Friezen, in het heidendom, den ingang naar de onderwereld dachten te zijn. Komt als plaatsnaam nog voor; b.v. De Hel en De Lytse Hel, twee saten in het Heidenschap onder Workum. De Hel, stuk land in de Hallumer-Mieden, onder Hallum; idem onder Ferwoude. De Reade-Hel, sate onder Bolsward. Zie ook den dorpsnaam Reahel. De Heldoar, Helledeur (verkeerdelijk ook Healdoar geschreven), krite (voormalig meertje) met sate, onder Birdaard. De Helsdoar, voormalig meertje in de Hallumer-mieden, onder Hallum. Verg. De Helder (voluit Helledeur) in West-Fr. (noordelijk Noord-Holland). Zie Nomina Geograph. Neerl. I, 163. Helbird (dat is: de Helleboord, de rand van de Hel; zie den plaatsn. bird), verkeerdelijk ook Healbird geschreven, geh. bij Oudkerk, onder Roodkerk behoorende. Okkehel; zie bij den mansn. Okke. Zie den plaatsn. Hol. En: De Hel in Friesland, in den Frieschen Volksalmanak voor 1894.

G. **Helstra.**

—

M. *Helbald, Helbolt.* Versleten tot *Helbad.*

G. *Helbada.* — Hellebaut, Vlaanderen.

P. Helbada-state. onder Ternaard, onder Metslawier, en te Nes in Dongeradeel.

—

M. *Helbe.* Verg. Halbe.

—

M. *Helbet.* Zie Helbald.

—

P. Helbird, Heldoar; zie bij den plaatsn. Hel.

—

M. *Held.*

P. Heldum, dorp in Jutland.

—

M. *Hele, Heelle.* Verg. Helle, Heile.

V. Heeltsje. In Ned. spell. **Heeltje.** *Heel, Heelka.*

G. **Helinga, Helema, Van Heloma.**

P. De Heloma-feart en De Heloma-slús, Heloma-vaart en -sluis, in West-Stellingwerf, tusschen Olde-Lamer en Munnikeburen. — Heelsum, dorp in Gelderland. Hehlingen, dorp bij Helmstedt in Brunswijk.

—

M. *Helge, Helgo.*

—

M. *Helger.* Verg. Heilger.

—

M. *Helgert.*

—

M. *Helgric.*

—

M. **Helke, Helko.** Verkl. van Helle. Zie Helle.

G. **Helkes.** — Helken, Oost-Friesland.

P. Helkenburg, sate te Golzwarden in Butjadingerland, Weser-Friesland, Oldenb.

—

M. **Helle.** In patronymicalen vorm *Helling.* Verg. Hele, Holle.

V. Heltsje; in Ned. spell. **Heltje.** *Helke, Helthien, Helcke.* In Stellingwerf ook **Helligjen,** in navolging van den Friso-Sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen vorm Hellechien.

G. **Hellinga, Hellenga, Hellema,** *Helma,* **Helles, Helling.** — Hellynck, Hellynckx, Hellinckx, Vlaanderen. Helling, Engeland.

P. Helward of Helwert, ook wel genoemd Helwardera-state, te Roordahuizum. Great en Lyts Hellinga-sate onder Warga. Hellinga-state onder Ternaard en Hantum. Idem, onder Mantgum. Hellinga-sate onder Grouw. Helema-state onder Harich. — Hellum, dorp in Gron. Helwert, geh. bij Rottum, Gron. Hellinghen, dorp in Henegouwen. Hellinghausen, dorp bij Lippstadt in Westfalen. Hellinghill in Northumberland, Eng.

—

M. *Hellebrecht.*

—

M. *Hellingbern.*

—

M. *Helmar, Helmer.*

G. *Helmersma.* — Helmers, Ned., Oost-Friesland. Helmering, Nederland.

P. Helmerweg, landgoed bij Berum, Oost-Friesland. Helmarshausen, stadje in Hessen-

Kassel. Helmeringhausen, dorp bij Brilon, in Westfalen.

—

M. *Helmcke.*

—

M. *Helmet.* Zie Helmod.
G. Helmts, Oost-Friesland.

—

M. **Helmich, Helmig,** *Helmigh.*
G. **Helmich.**
P. Helmich-Douwes-wyk, veenvaart onder Langezwaag.

—

M. *Helmrik, Helmryck, Helmerik, Helmerich, Helmerk.*
G. Helmerichs, Oost-Friesland.

—

M. *Helse.* Verkl. van Helle. Zie Helle, Helke.
V. *Helske.*
G. **Helsinga.**
P. Helsenwarfen, geh. bij Ooster-Accum in Harlingerland, Oost-Fr. Helsinghausen, dorp bij Rinteln in Keur-Hessen. Helsingör (Ned. Elseneur), stad in Denemarken. Helsingborg, stad in Zweden. Helsingfors, stad in Finland.

—

G. **Helstra.** Zie bij den plaatsn. Hel.

—

M. *Helwart, Helwert.*
G. *Helwerda, Helworda.* — Helwerda, Groningerland. Verg. Hilwerda.
P. Helward, Helwert. Zie bij den mansn. Helle.

—

P. *Hem*, heden ten dage veelal uitgesproken als *him*, een oud woord van algemeen-aardrijkskundige beteekenis, in den tegenwoordigen tijd meestal voorkomende in die van het Ned. woord polder, bepaaldelijk een groote polder, eene geheele, veelal laaggelegene, door eenen hem- of polderdijk omringde, soms met verscheidene dorpen bezette landstreek. B.v. De Raerder-Hem of -Him, Rauwerderhem, grietenij in Oostergoo. Verder: De Hem of Him, krite, met geh., tusschen Baard en Jorwerd. Idem, krite, met geh., onder Wirdum. De Hemmen of Himmen, krite onder Makkum. Sparkhem, krite bij Sneek. De Mohemmen, krite in Opsterland. De Himtille, brug onder Baard. De Hem- of Himdyk, meestal in 't meerv. De Himdyken genoemd, reeks van oude dijken in Wonseradeel, Wymbritseradeel en Rauwerderhem. De Nijlânner-Him, Nijlander-Hem, krite onder Nijland. De Goesekoerster-Him; zie bij Goesekoer. De Iemswâlder-Him; zie bij Iemswâlde. Easthim en Westhim, zie die namen. Koarte-Himmen, Korte-Hemmen, (ter plaatse en in den omtrek enkel De Himmen genoemd), dorp in Smallingerland; met De Himster-Balke, brug over de Dreit, aldaar; zie Balk. De Noard- en De Suurhimmen (voluit Suder-Himmen), Noord- en Surhemmen, kriten onder Drachten. Geaus-middelhim; zie Geau. — Hem, dorp in Drechterland, West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.). Verg. Ham, Hemrik, Heem, Um.
G. **Hemstra.** Verg. Hamstra, Himstra. *Hemsterhuys;* zie Heemsterhuys, bij den plaatsn. Heem.

—

M. **Heme.** In Noord-Fr. Heeme. *Hemo, Hema.* In verkl. *Heemke, Heemcke, Heempke.*
V. *Heemcke, Heemk.*
G. *Heemkema.* — Hemen, Noord-Fr. Heming, Eng. Hemink, Heems, Nederland.
P. Hemink, hoeve bij Zelhem, Gelderl. *Hemingbrough* in Yorkshire, en Hemington in Somerset, Engeland.

—

P. Hemert. Zie Himert.

—

G. **Hemelsma.** Vermoedelijk afgeleid van (Hemele), een verkl. van Heme. Verg. Heme.

—

P. Hemelum. Zie Himmelum.

—

M. **Hemke** (meestal uitgesproken als Himke), *Hemco, Hemka, Hempko, Hempke.* Verkl. van Hemme. Zie Hemme, Himke.
V. **Hemkje, Hemkjen,** *Hempkje, Hempk* (meestal uitgesproken als Himkje).
G. **Hemkes.** — Hemken, Oost-Fr.
P. Hemkink, Hemmekink, hoeve bij Zelhem, Geld. Hemkenrode, dorp in Brunswijk.

—

M. **Hemme, Hemmo,** *Hemma,* **Hem** (meestal uitgesproken als Himme). In patro-

nymicalen vorm *Hemming*. Zie Himme. Verg. Heme.

V. **Hemke** (meestal uitgesproken als Himke), *Hemme*, *Hemma*.

G. **Hemma, Hemminga, Hemmenga**, *Hemmema*, *Hemmama*, **Hemmes.** — Hemmen, Oost-Friesland. Hemminge, Drente. Hemmie (voluit Hemmia = Hemminga), bij de Weser-Friesen. Hemmings, Ned. Hemming, Hemmingson, Engeland, Zweden,

P. Hemminga-state onder Holwerd. Hemminga-sate, onder Opeinde in Smallingerland. Idem, bij Beetsterzwaag. Hemmema-state te Berlikum. Idem te Beetgum, te Menaldum, te Minnertsga. Hemmingstedt, *Hemmyngstede*, dorp in Ditmarschen. Hemminghörn, geh. bij Catharinenheerd in Eiderstedt, Sleeswijk. Hemmingen, dorp bij Hannover. Hemmink, hoeve bij Etten in Gelderl.

—

M. *Hempe.*

V. *Hempe.*

P. Hempens, veelal uitgesproken Himpens, dorp in Leeuwarderadeel; met De Hempensermar, (in de wandeling Himpenstermar) Hempensermeer, voormalige meer, reeds lang ingepolderd, aldaar (onder Warga). En De Hempenserwier, sate onder Warga.

G. **Hempenius**, verlatijnschte vorm, afgeleid van den plaatsn. Hempens.

—

G. **Hempstra.**

—

G. **Hemringa.**

—

P. De Hemrik (veelal uitgesproken als Himrik, Himmerik en Himmerk), dorp in Opsterland; met It Hemrikerfjild, Hemrikerveld, De Hemriker-Skarren, kriten onder de Hemrik; en It Hemriker-Hout, brug over het Koningsdiep, aldaar. De Hemrik, (ook It Himrik gezegd) krite van lage hooilanden, onder Hempens, Warga en Huizum. Idem, stukken land onder Hollum op 't Ameland. Hemrikein, veelal Hemmerkein, Himrikein of Himmerkein genoemd, Hemriksend of Hemrikseinde, geh. (bestaande uit twee saten, Great- en Lyts-Hemrikein) onder Swichum en Warga.

G. **Hemrica, Hemrika.**

—

M. *Hemse*, *Hemso.* Verkl. van Hemme. Zie Hemme.

G. *Hemsinga.* — Hemsing, Nederland.

—

M. **Hemsing.** Eigenlijk een patronymicale vorm van Hemse. Zie Hemse.

—

G. **Hemstra.** Zie bij den plaatsn. Hem.

—

V. **Hendle.**

—

M. **Hendrik, Henderik,** bij letterkeer **Henderk,** door velen uitgesproken (en ook aldus in geijkten zin geschreven) als **Hindrik, Hinderik, Hinderk,** *Heindrik*, *Heyndrick*, *Heinrik*, *Heynrick*, *Henryk*, *Hindryck*, *Hynric*, *Hynryck.*

V. **Hendrikje, Henderkje, Hendrika,** (in misvorm ook **Hendrina, Henderina, Hindrina, Hinderina,** en zelfs Henderyntsje, in Ned. spell. **Henderijntje), Hindrikje, Hinderkje** (in Stellingwerf ook **Hinderkien),** *Henrickje*, *Hendrickien*, *Heynrike*, *Hendrickgen*, enz. In vleivorm Hinne en Hinke.

G. **Hendriksma, Hendriks.**

P. Hendrik- of Hindrik-Tsjaerds-Plaet, Hendrik-Tjaards-Plaat, bank of plaat in het Flie, bewesten Harlingen. Hindrik-Teakes-kamp, stuk land onder Oostermeer.

—

M. *Hene*, *Heno*, *Heen.* In verkl. *Heenka*, *Henika*, *Heniko*, *Heentze.* Verg. Hane, Henne, Heense.

G. *Heentiama* (Heentsjema).

P. Heentiama-hûs en -finne, in het middeleeuwsche Leeuwarden.

—

M. *Henge*, *Henga*, *Henghe.* In verkl. *Hengke.*

—

M. *Hengist.*

—

P. Hengst, Hengstepad, Hengstepoel, Hengstewerp. Zie Hyngst, enz.

—

M. **Henke** (veelal als Hinke uitgesproken), *Henko*, *Henco*, *Henka*, *Henneka*, *Henneke*, *Henneko.* Verkl. van Henne. Zie Henne, Hinke.

V. **Henkje** (veelal uitgesproken als Hinkje).
G. **Henkema**, *Henckema*, **Henkes**. — Henken, Nederland.
P. Henkema-horn, oude grensplaats tusschen Fivelgoo en het Goorecht (in de gemeente Slochteren), Gron. Henkenshage, kasteel bij Sint-Oedenrode in Noord-Brabant.

—

G. *Henlinga.*

—

P. Hennaard. Zie bij den mansn. Hern.

—

M. **Henne** (veelal uitgesproken Hinne), *Henna*, *Henno*, *Hen.* Zie Hinne. Verg. Hene. — De mansn. Henne, met zijne vrouwelijke vormen, en met zijne verkleinvormen, komt, even als Hanne, ook voor als vleivorm van den Bijbelschen naam **Johannes.**
V. **Henke** (veelal uitgesproken als Hinke); *Hen.*
G. *Hennema.* — Hennye (Hennia = Henninga), bij de Weser-Friezen. Hens, Henning, Henny, Hennens, Nederland.
P. H e n s h u z e n (veelal uitgesproken Hinshuzen, in veler mond schier luidende als Hjinshuzen, Jinshuzen, Ienshuzen — verg. den geslachtsn. **Eenshuistra,** Ienshústra), geh. onder Akkrum; met I t H e n s h u z e r d e e l, vaarwater, D e H e n s h u z e r-m a r, drooggelegd meerke, en I t H e n s h ú s t e r f j i l d, Henshuizer-veld, krite aldaar. H e n s w â l d e (veelal uitgesproken Hinswâlde of Hinswâld), Henswoude, krite, met geh. onder Oldeboorn. — Hensbroek, dorp in West-Friesl. (noordelijk Noord-Holl.). Hennstedt, dorp in Ditmarschen,

—

M. **Henning,** eigenlijk een patronymicale vorm van Henne. Zie Henne.

—

M. **Hense, Henze** (veelal uitgesproken Hinse). Verkl. van Henne. Zie Henne. Verg. Hans, Heense.
V. *Henske, Hensck.*
G. *Hensema*, Groningerland.

—

G. **Henstra.** Afgesleten vorm van Hernstra. Zie bij den plaatsn. Hern.

—

M. **Hente** (veelal uitgesproken als Hinte). In verkl. *Hentke, Hennytge.* Verkl. van Henne. Zie Henne.

V. *Hentke.*
G. *Hentinga.*
P. H e n t i n g a-s a t e onder Ter-Oele. *Hentwierum* was in 1642 eene sate onder Warga.

—

M. *Hentye.* Verkl. van Henne. Zie Henne, Hentse.
G. *Henthiama* (Hentsjema).

—

M. *Hentse, Henttzie.* Verkl. van Henne. Zie Henne, Hentye.

—

M. *Hepe, Heep.* In verkl. *Heepke, Heepk.* Verg. Heppe.
V. **Heepke,** *Heepk, Heep.*
G. **Heep,** *Heepkama.* — Heepkes, Oost-Fr.

—

M. **Hepke, Hepco,** *Hepko, Hepka.* Verkl. van Heppe. Zie Heppe. Verg. Hebbeke.
V. **Hepkje, Hepkjen.**
G. *Hepkama*, **Hepkema.**
P. H e p k e h û s, Hepkehuis, oudtijds eene stins, thans sate te Smallebrugge. I t H e p k e l â n, stuk land te Oudega in Smallingerland.

—

M. *Heppe, Heppo.* Verg. Hepe, Hebbe.
V. **Hepke,** *Hepk.*
G. Heppena, Gron. en Oost-Fr. Heps, Vlaanderen.
P. Heppens (Heppinga), oud dorp in Rustringen, Weser-Fr., Oldenb., thans deel der stad Wilhelmshaven uitmakende. Heppingen, dorp bij Remagen, Rijn-Pruissen. Hepstedt, dorp bij Zeven in Hannover.

—

P. H e r b a e i j u m of H e r b a j u m (voluit Herbadegum, Herbaldingahem), in de wandeling wel H e a r b e a m en H e a l b e a m genoemd, Herbayum, dorp in Franekeradeel. Zie Friesche Plaatsnamen, in de Nom. Geograph. Neerl., dl. I, bl. 174; en verg. *Herenbaldeghem*, oude naamsvorm van 1125, van het dorp Erenbodeghem in Oost-Vlaanderen.

—

M. *Herard.*
G. Herathema, Groningerland.
P. Herathema-heerd, te Eenrum, Gron.

—

G. *Heraweystera.* Zie bij den plaatsn. Herwei.

—

M. *Herbe.*
G. Herbana, Oost-Friesland.

—

M. *Herbern*, *Herbren.*

—

M. *Herbert.* Zie Herbrecht.

—

G. *Herbilda.*

—

M. *Herbrand*, *Herebrant.*
G. *Herbranda.*
P. Herbranda-state te Buitenpost.

—

M. *Herbrecht*, *Heribert*, *Herbert.*

—

M. *Herbren*, *Herbern.*

—

M. *Herd*, *Hert.* In patronymicalen vorm *Herding.* in verkl. *Hertken.* Zie Hertsen.
G. *Herda.* — Herdingh, Herdes, Ned.

—

M. *Herder.* Zie Harder.

—

M. *Herderik*, *Herdrick*, *Herderic.*

—

M. *Herdert.*

—

M. *Herdrad.*

—

M. **Here, Hero.** G. **Heringa, Herenga, Herema, Heroma, Van Herema, Heres.** P. Heringahuzen, Herema-state, Herema-sate, enz. Zie bij den mansn. Heare.

—

G. *Hergersma*, *Hergesma.*

—

G. *Herhema.* Zie Harhema.

—

M. *Heribert.* Zie Herbert.

—

V. *Heriburga.*

—

M. *Herimod.*

—

M. **Hering**, *Heringh.* G. *Herinxma*, *Herynxma*, *Heringsma*, **Herings.** Zie bij den mansn. Hearing.

—

G. *Herjuwsma*, *Herjusma*, *Heriusma*, *Herywsma*, *Herjousma*, *Heer-Jousma.* Zie de mansn. Jou en Ivo. — De lettergreep Her, vóór dezen Oud-Fr. geslachtsnaam, is anders niet als het woord heer, in de gewone beteekenis. Herjuwsma is dus letterlijk zoon (of bloedverwant of volgeling) van Heer-Juw, zoon van eenen, waarschijnlijk geestelijken heer, die Juw, Jou of Ivo heette. Verg. den geslachtsn. Her- of Heer-Alma, zoon van heer Alle; en de geslachtsn. met Fer beginnende (op bladz. 100, Verdouwema). Zie ook Winkler, De Nederl. Geslachtsnamen, bl. 147.

P. Herjuwsma-state (ook enkel als Juwsma-state voorkomende), onder Ferwerd. Zie bij den mansn. Jou.

—

M. **Herke, Herko, Herco, Herk,** *Herka*, *Herck*, *Herrik.* Verkl. van Herre. Zie Herre, Hertse. Verg. Heerke, Harke.

V. **Herkje, Herkjen.**

G. *Herckingha*, *Herkinga*, *Herkenga*, *Herkama*, *Herckema*, *Herkema.* — Herkens, Weser-Fr. Herking, Herken, Nederland.

P. Herkebosk; zie Hearkebosk. Herkeloo (Herculo), buurt bij Zwolle. Herkingen, dorp op Over-Flakkee, Zuid-Holl. Herkingen (verwalscht tot Herquignies), dorp in Henegouwen. Herkentrup, geh. bij Munster, Westfalen. Herkingrade, dorp bij Lennep in Rijn-Pruissen.

—

M. *Hercle.* Verkl. van Herke. Zie Herke.

—

M. **Herman**, *Hermen*, *Herm*, *Heerm.* Zie Harmen.

V. **Hermpje**, *Hermtien.* Zie Harmke.

G. *Hermana*, *Hermansma.*

P. Great en Lyts Hermana-state te Minnertsga, Hermana-state te Koum onder Tjum.

—

G. *Hernada* (Hernalda).

—

M. *Hern*, *Herna*, *Herne.* In verkl. *Herncke.* Zie Harn.

G. *Hernsema*, *Hernsma.*

P. Hennaerd. — *Hernawerth* is de oude, volledige, oorspronkelijke vorm (later *Hernaerd*), van den naam van Hennaerd (door velen uitgesproken Hinnaerd of Hinnaed), Hennaard, dorp in Hennaarderadeel. Hennaerderadeel of -diel, in 1398 *Hennawerderadeel*, in 1444 *Her-*

nawerderadeel (door velen uitgesproken H i n a d e r a d e e l), grietenij in Westergoo.

—

P. *Hern*, *Herne*, *Herna*, Fr. woord voor hoek. Zie Horn, Hoarn, Hoek. Komt in sommige plaatsnamen voor: T e r H e r n e of T e r h e r n e (in uitspraak T e r h e n n e, zelfs wel T r' e n n e — schier Trenne —) Ter-Horne, dorp in Utingeradeel; met D e T e r-H e r n s t e r-p o e l e n, in elkanderen vloeiende meerkes aldaar, en D e T e r-H e r n s t e r-s y l. D e K o l h e r n e, krite onder Beets (Verg. Kolhorn, dorp in West-Fr., Noordelijk Noord-Holl.). D e B o a r n h e r n e, krite onder Irnsum. D e K r o m m e H e r n e, krite onder Oldeboorn. D e K n o l h e r n e, krite onder Beetsterzwaag. D e F l o k h e r n e, buurt te Oenkerk. D e B û t e r h e r n e, sate onder Hallum, enz.

G. **Hernstra, Henstra.** Verg. Boornstra en Boonstra.

—

M. **Hero.** G. **Heroma.** Zie bij den mansn. Heare.

—

V. **Hero.** Zie Hearou.

—

M. *Herper.* Oud-Hollandsch: Harper, Harpert. Verg. Herbert.

—

M. **Herre**, **Herro** (door velen uitgesproken als Hjerre, Jerre). Quasi-verlatijnscht tot **Herrius.** Verg. Heare.

V. Hertsje. In Ned. spell. **Hertje.**

G. **Herrema**, **Herma**, **Herresma**, **Herres.**

P. Hersbüll, verdronken dorp op 't eiland Noordstrand, Noord-Friesland.

—

M. *Herrent.*

—

M. **Herret.** Zie Herrit.

—

M. *Herribert.* Zie Herbert.

—

M. *Herrig.* Verg. Herrik, bij Herke.

—

M. *Herrik.* Zie Herke.

—

M. **Herrit.** Zie Harrit, Herret.

—

M. *Hers*. Verkl. van Herre. Zie Herre.

G. **Hersma**, *Hersema.*

—

M. *Hert*, *Herte*, *Herta.* In verkl. *Hertke.* Verkl. van Herre (zie Herre), of, de zelfde naam als Herd (zie dien naam).

—

M. *Hertet.* Quasi-verlatijnscht tot *Hertetus*, *Herthetus.*

—

M. *Hertman.* Verg. Hartman, Hetman.

—

M. *Hertoch.* Verg. Hartogh.

—

M. **Hertsen**, **Hertse**; in misspell. **Hertzen**, **Hertze**, *Herttzie.* Verkl. van Herre of van Hert. Zie die namen.

G. *Hertsema*, *Hertsma.*

—

G. *Herwarda.* Zie den mansn. Herwert.

—

P. H e r w e i, state te Ternaard.

G. *Heraweystera*, *Herweystra.*

—

M. *Herwert.*

—

M. *Herwig.* Verg. Hartwig.

—

M. *Hese*, *Heso.* In verkl. *Heseco.* Verg. Hase, Hesse.

G. Heesen, Nederland.

P. H e s e n s, state onder Jorwerd, met D e H e s e n s e r-f e a r t of H e s e n s e r-A l d-f e a r t, Hesenser-vaart of -Oudvaart; D e H e s e n s e r-m a r, drooggelegd meerke, en D e H e s e n s e r-h o a r n e, Hesenser-horn of -hoek, hoek van de Bolswarder-vaart. — Hesenbrook, geh. bij Schirum in Oost-Fr. Hesingen, in de 8ste eeuw *Hasungen*, geh. bij Tubbergen in Twente.

—

M. **Hesling.** Patronymicale vorm van Hessel. Zie Hessel.

G. **Heslings.**

—

M. *Hesse*, *Hesso.* Verg. Hese, Hasse.

V. **Hesje.**

G. *Hesnia* (samengetrokken vorm van Hessinga), *Hessama*, *Hessema*, *Hesma.* — Hessinga, Hessena, Oost-Fr. Hessing, Hessen, Hessens, Heskes, Nederland.

P. D e H e s k a m p e n, geh. onder Hooge-Beintum, bestaande uit twee saten, D e

Greate en De Lytse Heskamp; met De Heskampster-wei, weg daar henen leidende. Hesma-sate te Nes in Dongeradeel. — Hessens, sate te Neu-Ende in Rustringen, Weser-Fr., Oldenb. Hessum, geh. onder Dalfsen, Overijssel.

—

M. **Hessel.** Verkl. van Hesse. Zie Hesse. Quasi-verlatijnscht tot **Hesselius.**

V. Hesseltsje. In Ned. spell. **Hesseltje.**

G. **Heslinga, Hesselinga, Van Heslinga,** *Hesslema, Hesselsma,* **Hessel, Hessels.** Quasi-verlatijnscht tot **Hesselius.** — Hæsling, bij de Angel-Sassen. Heslington, Eng. Heslingh, Hesseling, Hesselink, Hessling, enz., Nederland.

P. Heslinga-state (ook -stins), te Friens. Idem, te Ried. Idem (ook genoemd Hettema-state) te Poppingawier. Heslinga-sate te Pietersbierum. Idem, te Anjum. Hesselhûs, ook genoemd Hesselhústra-sate, Hesselhuistra-zathe, onder Sibrandaburen. — Hesselingen, geh. bij Staphorst in Overijssel. Heslink, hoeve bij Hengeloo, Overijssel. Hesselink, hoeve bij Warnsveld, en elders in Gelderland. Hesseling, erve onder Steenwijkerwolde. Heslington, in Yorkshire, Engeland.

—

P. De Hessing, plaat of bank in de Wadden, bezuiden het Ameland.

—

M. (Hest).

G. *Hestama.* Vermoedelijk ook **Hesta,** thans te Amsterdam.

—

M. *Hester.*

V. **Hester.** Deze vrouwennaam is vermoedelijk oorspronkelijk de bekende Bijbelsche naam **Esther.**

G. *Hestra.*

P. Hestra-sate onder Holwerd.

—

M. *Hete, Heto, Heet.* Verg. Hette.

—

V. *Hetgarda.*

—

M. *Hetman, Hedman.* Verg. Hertman.

—

M. **Hetse.** In misspelling **Hetze.** *Hettse, Hetza, Hettza, Hettsen.* Verkl. van Hette. Zie Hette.

V. **Hetske.** In misspelling **Hetsche.** *Hetsck.*

G. *Hetsema, Hetzyma, Hetsma.*

P. Hetsma-state onder Kollumerzwaag. Hetsma-sate onder Anjum.

—

M. **Hette,** *Hetta, Hetto, Het.* Vergriekscht tot **Hector.** Verg. Hatte. In verkl. *Hetthie, Hetje, Hettie, Hetke.*

V. Hetsje. In Ned. spell. **Hetje, Hettje. Hetke,** *Hette, Het.*

G. **Hettinga, Van Hettinga, Hettenga, Hettema, Van Hettema, Hettes.** *Hetthiama* (Hetsjema). — Hetting, Hetten, Nederland.

P. Hettinga-state te Nes in Dongeradeel. Idem, ter Oele, te Jorwerd, te Nijland (ook genoemd Bothnia-state), en in de Hommerts. Hettinga-hûs te Kollum. Hettema-state (ook genoemd Heslinga-state) te Poppingawier. Hettema-sate te Nijland. — Hetthorn, dorp bij Bremerlehe in Hannover.

—

M. *Heume.*

—

G. **Heunsma.**

—

M. *Heute, Heuta, Heuyte, Heuite.* Verg. Huite.

—

M. *Hewo.* In verkl. *Hewtse.*

G. *Hewtsma.*

—

M. *Hiabele.* Verg. Heabele.

—

M. *Hiade.*

—

M. *Hiari, Hiaro.* Verg. Heare en Jare.

—

P. Hiaure, *Hyower, Hyoewer,* uitgesproken Hjaure, Hjoure, Jaure, Joure, meestal Jouer of Jouwer (ter onderscheiding van De Joure in Haskerland, gewoonlijk De Lytse Jouwer, Kleine-Joure, genoemd), dorp in West-Dongeradeel. Verg. Joure en Joere.

—

M. **Hibbe,** *Hibbo.* Verg. Hibe, Hebbe.

V. **Hibke.** Hibbeltsje; in Nederl. spell. **Hibbeltje.** *Hibck, Hibbel.*

G. **Hibbema,** *Hibbama, Hybbema,* **Hibma.**

P. Hibbema-state te Oosterbierum. Hibma-sate te Hiaure.

—

M. *Hibbert.*

—

M. *Hibe*, *Hybo.* In misspell. *Hiebbe*, **Hieben.** Verg. Hibbe.

G. *Hybema.* — Hyben, Hieben, Oost-Friesland. Hiebink, Nederland.

—

M. *Hyble*, *Hibele.* In misspell. **Hiebel.** Verkl. van Hibe. Zie Hibe.

—

M. *Hybrand.*

—

M. *Hicht*, *Hichte.*

P. Hichtum, dorp in Wonseradeel. Hichtepoel, (ook Pangweer genoemd), meerke bij Nijega in Hemelumer Oldeferd en Noordwolde.

—

M. **Hidde**, **Hiddo**, *Hidda*, *Hydda*, *Hyddo*, *Hydde*, *Hid.* In patronymicalen vorm *Hidding*, *Hiddinck.* Verg. Hide, Hedde.

V. Hidtsje. In Ned. spell. **Hidtje**, **Hidje**. **Hids**, *Hidda*, *Hidde*, *Hiddeke*, *Hidke.* Te Hindeloopen ook **Hid.** In Oost-Friesland ook Hidde. Verg. Hitsje.

G. *Hydda*, **Hiddinga**, **Hiddenga**, **Hiddema**, *Hyddama*, **Hidma**, *Hydma*, **Hiddes.** — Hids, Gron. Hidden, Oost-Friesland. Hiddinge, Hiddingh, Drente. Hiddink, Sassisch-Gelderland.

P. Hiddum, sate onder Wons. Hiddinga-state te Jorwerd. Hiddinga-sate te Peperga. Ald Hiddema-state onder Witmarsum. Hiddema-state onder Hempens. Idem, onder Nijland. Idem te Siksbierum. Hiddema-sate te Pingjum. Hiddema-hûs te Bolsward. — Hiddinga-zijl, geh. bij Saaksumhuizen, Gron. Hiddinger-berg, hoeve bij Steenwijk, Overijssel. Hiddigwarden, geh. bij Berne in Stedingerland, Weser-Fr., Oldenb. Hitzacker, *Hiddesaker* (Hiddesakker, oude Friesche gouwgrens), stadje aan de Elve in Hannover. Hiddink, hoeve bij Laren, en bij Varsseveld, Geld. *Hiddinchusen*, middeleeuwsche naamsvorm van Hedikhuizen, dorp in Noord-Brabant. Hiddinghausen, geh. bij Hagen in Westfalen. Hiddesdorf, dorp in Calenberg, Hannover. Hitzhusen, in 1286 *Hyddeshusen*, dorp bij Bramstedt in Holstein.

—

M. *Hiddeke*, *Hiddeken*, *Hiddik*, *Hiddich.* Verkl. van Hidde. Zie Hidde.

G. Hiddekana, Oost-Friesland.

—

M. *Hiddele.* Verkl. van Hidde. Zie Hidde.

G. Hyddulana, Oost-Friesland.

—

M. *Hide*, *Hydo*, *Hyd.* Verg. Hidde.

V. *Hideke*, *Hyd.*

P. Hidaerd, *Hidawerth*, *Hidauerth*, Hidaard of Hydaard, dorp in Hennaarderadeel; met De Hidaerdersyl, in den Slachtedijk.

—

M. *Hidse*, *Hidze.* Verkl. van Hidde. Zie Hidde.

—

M. **Hidser**, **Hidzer**, *Hidsar*, *Hidzar.*

—

M. **Hidserd**, **Hidsert**, **Hidzerd.**

—

M. **Hiebel.** Zie Hyble.

—

M. **Hieben.** Zie Hibe.

—

M. **Hieke**, **Hieko.** Zie Hyko.

V. **Hieke**, in Friesche spell. Hike. Vleivorm (in misspell.) van Hylkje. Zie bij den mansn. Hylke.

G. **Hiekma.** Zie bij den mansn. Hyko.

—

G. **Hiekstra.**

—

M. **Hiele**, **Hielke**, **Hielk**, **Hieltje.** Zie Hile, Hylke, Hyltsje.

V. **Hieltje**, **Hielkje**, **Hielkjen**, **Hielk**, *Hielka.* Zie Hyltsje, Hylkje.

G. **Hielema**, **Hielkema**, **Van Hielkema**, **Hielkes.** Zie bij de mansnamen Hile, Hylke.

—

P. *Hiem*, ook, verhollandscht, als *heem* voorkomende, algemeen Oud-Germaansch woord in bijzonder Frieschen vorm, van algemeen aardrijkskundige beteekenis. Zie het Woordenboek. Heden ten dage heeft het in de eerste plaats, in Friesland, de bijzondere beteekenis van erf of werf rondom een boerenhuis; in dezen zin komt het ook als *hieminge* voor. De oorspronkelijke beteekenis is die van omheinde woonstede, in overeenkomst met het Hoogduitsche *heim*, het Eng. *home.* In dezen zin maakt het,

ook in den bijvorm *hem*, deel uit van zeer vele samengestelde plaatsnamen, over alle Oud-Fr. gouwen, Oost, West en Noord verspreid; en wel in den afgesletenen vorm *um*, die, uit oorzake van zijn menigvuldig voorkomen, aan de plaatsnamen een bijzonder Friesch kenmerk verleent; b. v. Huizum, Goutum, Marsum, Deinum, Jelsum, Kornjum. Verder Wognum in West-Fr. (noordelijk Noord-Holland); Bedum in Gron. Rysum in Oost-Fr. Westrum in Jeverland, en Dorum in 't Land Wursten, bij de Weser-Friesen; Keitum in Noord-Fr. (om uit iedere gouw slechts een enkele naam te noemen). Onveranderd, dus van jongere dagteekening, komt het woord *hiem* voor in de plaatsnamen Bartlehiem, Gâlkehiem, Hoatsehiem, Keisershiem, Ikelhiem, Tsjallehiem, Ernstheem, die men op hunne alphabetische plaats vindt aangegeven. Verder Hiemstra-state te Oenkerk. Zie Heemstra. Hiemstra-sate (ook als Heemstra-sate geschreven), te Foudgum, te Anjum, te Ooster-Nijkerk, te Lioessens, te Morra, te Herbayum, en te Kimswerd. Zie Hem, Ham, Um.

G. **Hiemstra.**

—

M. (Hieme). In verkl. *Hiemcke*. Verg. Hime.

V. *Hiema*, *Hiemke*, *Hiempk*.

G. **Hieminga.**

—

M. (Hiemer.)

G. *Hiemersma*.

—

P. Hiemert, Hemert. Zie Himert.

G. **Hiemerda**, *Hymerda*. Zie bij den plaatsn. Himert.

—

P. Hiemste, Heemste (voluit Heemsté, Hiemstede?), geh. in Smallingerland.

—

G. *Hientiema*, *Hientzyma*. Deze gesl.n. komt, in middeleeuwsche oorkonden, afwisselend voor met den naamsvorm Heentiama (zie bij den mansn. Hene).

—

M. *Hierd*.

—

M. *Hiere*, *Hierre*. Verg. Hire.

G. **Hierema.**

—

M. **Hierke.** Verkl. van Hiere. Zie Hiere.

—

P. Hieslum (door sommigen als Hiezlum uitgesproken), dorp in Wonseradeel; met het meerke De Hieslumer-Ie.

—

M. *Hiete*. In verkl. *Hietse*. Verg. Hite, Hete, Hytse.

G. *Hiethyema* (Hietsjema).

—

M. *Hyko*, *Hyke*, *Hike*, *Hycke*. In misspell. **Hieke, Hieko.** Verg. Hikke. Waarschijnlijk vleivorm van Hylke. Zie dien naam.

G. **Hiekma.** — Hikena, Oost-Friesland.

—

M. *Hikke*, *Hicke*, *Hicko*, *Hicco*. Waarschijnlijk vleivorm van Hilke, den verkl. van Hille. Verg. Hike, Hekke.

V. **Hikke.** Vleivorm van Hiltsje. Zie bij den mansn. Hille. Ook wel vleivorm van Richtsje.

G. **Hikkema, Hikma.** — Hikna, Hicken, Oost-Friesland.

P. Hikkaerd, Hikkaard, sate tusschen Wanswerd en Jislum. — Hickingen, geh. bij Voxtrup (Osnabrück), Hannover.

—

P. De Hikmieden, Hekmieden, krite onder Wirdum en Swichum.

—

M. *Hilbad*. Versleten vorm van Hildbald. Zie Hildebald, Hilbeth.

G. *Hilbada*. Voluit Hildbalda.

—

M. **Hilbert**, *Hillebert*, *Hillebart*, *Hylbert*, *Hylberth*, *Hyllebaert*. Voluit Hildbrecht. Verlatijnscht tot **Hillebartus.**

V. Hilbertsje; in Fr. spell. **Hilbertje. Hilberta, Hilbarta,** *Hilbertken*.

G. Hilbers, Oost-Fr. Hillebers, Ned.

P. Hilbersheim, dorp bij Ingelheim in Rijn-Hessen.

—

M. *Hilbeth*, *Hylbet*. Versleten vorm van Hildbald. Zie Hildebald, Hilbad.

G. **Hilbeda.** Zie Hilbada.

—

M. Hilbrân; in Ned. spell. **Hilbrand.** *Hylbrand*. Zie Hildbrand, Hillebrân.

V. Hilbrântsje. In Ned. spell. **Hilbrandtje.**

G. Hilbrands, Drente.

—

M. *Hilbren*, *Hylbren*. Voluit Hildbern.

—

M. *Hild*, *Hilde.* Zie Hille.

V. **Hilda**, *Hylda*, **Hildje**, *Hilleda.* Zie Hiltsje, bij den mansn. Hille.

G. **Hildama, Hildema.**

—

M. *Hildbrand*, *Hildebrand*, *Hiilbrand*, *Hilbrant*, *Hylbrant*, *Hylebrant*, **Hillebrand, Hilbrand.** Zie deze namen.

—

M. *Hildebald.* Zie Hilbad, Hilbeth.

G. *Hilbada*, **Hilbeda.** — Hilbolling (voluit Hildbolding), Drente.

—

V. *Hildegard*, *Hylgardt*, *Hillegardis.*

—

M. *Hildegrim*, *Hildgrim*, *Hyldgrym*, *Hildigrim.*

—

V. *Hildegond*, *Hildgond*, *Hylgundt*, *Hilegondt*, *Hylgond*, *Hilgundt*, **Hildegonda, Hillegonda.** Zie de aanteekening bij Alegonda, op bladz. 12.

—

M. *Hilderik*, *Hylderik*, *Hildric*, *Hyldryck*, *Hilric*, *Hilrik*, *Hylryk.*

—

M. *Hilder.* Voluit Hildheri.

—

M. **Hildert, Hilderd**, *Hildard*, *Hyldert.* Voluit Hildhard.

G. *Hildarda*, versleten tot *Hildra.*

—

M. *Hildgard.* Zie Hylgard.

—

M. *Hildmar.* Zie Hilmer.

—

M. *Hildold.*

—

M. *Hildrard*, *Hillerardt.*

—

M. *Hildred*, *Hildered.*

—

M. *Hildulf*, *Hyldolf*, *Hyldelff*, *Hildelef.*

—

M. *Hildwin.*

—

M. **Hyle, Hylo**, *Hile*, *Hila*, *Hyla*, *Hylla*, **Hylle.** In mispell. **Hiele.** In vleivorm Hike, misgespeld als **Hieke.** Verg. Hille.

V. Hyltsje. In Ned. spell. **Hyltje. Hylke,** *Hylcken*, *Hylk*, *Hylck*, *Hylle*, *Hyl*, *Hileka*, *Hylick*, *Hylts*, *Hyll.* In misspell. **Hieltje, Hielk.** In vleivorm Hike, misgespeld als **Hieke.**

G. *Hylema*, *Hyllinga*, *Hylumma*, *Hylluma*, *Hyllama*, *Hyllema*, *Hilema.* — Hielema, Gron. Hylen, Oost-Friesland.

P. Hilaerd, *Hilawerth* (komt in oude geschriften ook voor als *Elaerdt, Eylaert)*, Hilaard of Hylaard, dorp in Baarderadeel.

—

M. *Hilgar*, *Hilger*, *Hylger*, *Hilleger.* Voluit Hildgar.

—

M. *Hylgard.* Zie Hildgard.

—

M. *Hilke*, *Hilcke*, *Hillcken.* Verkl. van Hille. Zie Hille. Verg. Hylke.

G. *Hilckema.*

—

M. **Hylke, Hylko, Hylco**, *Hylcke*, *Hylka*, *Hylk*, *Hylck*, *Hylik.* In misspell. **Hielke, Hielk.** In vleivorm Hike, misspeld als **Hieke.** Verkl. van Hile. Zie **Hile.** Verg. Hilke.

V. **Hylkje, Hylkjen, Hylktje.** In misspell. **Hielkje, Hielkjen.** In vleivorm Hike, misspeld als **Hieke.**

G. **Hylkema, Van Hylkema, Van Hylckama**, *Hylcama*, **Hielkema, Van Hielkema, Hylkes, Hielkes, Hylken.**

—

M. **Hillart.** Zie Hillert.

—

M. **Hille**, *Hilla*, *Hillo*, *Hylle*, *Hyllo*, *Hylla.* Verg. Hile.

V. Hiltsje; in Ned. spell. **Hiltje, Hilletje.** *Hilke*, *Hilleke*, *Hyllyck*, *Hilleken*, *Hilck*, *Hil*, *Hilla.* In Stellingwerf ook **Hilligje, Hilligjen, Hillegjen,** in navolging van den Friso-sassischen, aan Gron. en Drente eigenen naamsvorm Hilligjen (Hillechien, Hillegien). In Gron. ook Hilke en Hilje. Op Wangeroog Hilk. In vleivorm **Hikke.**

G. **Hillinga, Hillenga, Hillega, Hilgenga,** *Hillama*, *Hillema*, **Hilma,** *Hylluma*, *Hyllema*, **Hilles.** — Hiljenga, Gron. Hilligjes, Drente. Hilling, Hillingdon, Eng. Hille, Hillen, Nederland.

P. Hillebûrren, oorspronkelijk Hillemabûrren, buurt te Warga. Hillinga-sate te Hantum. Idem, te Mantgum.

Hillema-state te Bergum. Idem, te Hallum, en te Harich. Hillema-sate te Slappeterp. Hillema-eg, stuk land onder Hollum op 't Ameland. Hillema-steich te Leeuwardeu. — Hillema- of Hilmahuis, sate en geh. bij Lutjegast, Gron. Hillegom (Hillinga-hem), dorp in Zuid-Holland. Hilleghem (Hillinga-hem), dorp in Oost-Vlaanderen. Hilligsfeld, dorp bij Hamelen, Hannover.

—

M. Hillebrân; in Ned. spell. **Hillebrand.** Zie Hildbrand, Hilbrand.

V. Hillebrântsje. In Ned. spell. **Hillebrandje.**

G. **Hillebrand, Hillebrands.**

P. Hillebrânsfeart, Hillebrandsvaart, voormalige vaart onder Tjerkwerd.

—

V. *Hillegardis.* Zie Hildgard.

—

M. *Hiller, Hylar.* Verlatijnscht tot **Hilarius.** Voluit Hildheri.

G. **Hillers.** Verlatijnscht tot **Hilarius, Hylarius**, en vergriekscht tot **Hilarides, Hylarides.** — Hillering, Nederland.

P. Hillershusen, geh. bij Oldorf in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. Hilleringhausen, geh. bij Schwelm, Westfalen.

—

M. *Hillern.*

—

M. **Hillert, Hillart,** *Hyllert, Hylert.* Voluit Hildhart. Zie Hildert.

G. **Hillerts.**

—

P. It Hillige-lân, Helgoland, Noordfriesch eiland in de Noordzee. De Hillige-mieden, Heilige-mieden, krite onder Allingawier. De Hillige sate te Huins, ook genoemd De Tsjerkepleats. De Hillige-wei, Heilige-weg, straat te Harlingen. Verg. De Heilige-weg, te Amsterdam, te Krommenie en elders.

—

M. *Hilme.*

—

M. *Hilmer, Hilmar, Hylmar, Hielmer.* Voluit Hildmar. Verg. Helmer.

G. Hilmersna, Hylmerisna, Hillmers, Oost-Friesland.

—

M. *Hilmerd.*

G. Hilmts, Oost-Friesland.

—

M. *Hilse.* Verkl van Hille. Zie Hille.

—

G. **Hilstra.**

—

M. Hyltsje. In Ned. spell. **Hyltje.** In misspell. **Hieltje.** Verkl. van Hile. Zie Hile, Hylke.

G. Hieltjes, Oost-Friesland.

—

M. *Hiltrat.* Zie Hildred.

—

V. *Hiltrudis.*

—

M. **Hilwert, Hilwerd,** *Hildeward.*

G. **Hilwerda, Hilverda.** — Hilwerts, Hilwers, Oost-Friesland. Hilverding, Hilverdink, Hilverink, Hilvers, Ned.

P. Hilversum (Hilwarts hem), vlek in 't Gooiland, Noord-Holl. Hilvarenbeek (Hildwardena beek), dorp in Noord-Brabant. Hilwardshausen, dorp bij Göttingen, Hannover.

—

P. *Him.* Zie Hem.

G. **Himstra.** Zie Hemstra.

—

M. *Hymba, Hymbe.* Verg. Himme.

—

M. *Hyme, Hymen, Himen.* Verg. Himme, Hieme.

V. *Hyma, Hima.*

G. **Hyma.**

P. Himert, in misspell. Hiemert, Hemert, geh. onder Burgwerd; met De Himerter-leane, en De Himerter-tille, weg en brug aldaar. — Hemert, geh. onder Lellens, Groningerland.

G. *Hymerda*, **Hiemerda,** van den plaatsn. Himert afgeleid.

—

M. **Hymke.** Verkl. van Hime. Zie Hyme.

V. *Hymkje.*

—

M. **Himme.** In verkl. **Himke,** *Himpke.* Andere uitspraak van Hemme, Hemke. Zie die namen.

V. **Himke, Himkje.**

—

P. It Himmeltsje, Het Hemeltje, sate onder Wirdum.

—

P. H i m m e l u m, *Hemlem*, Hemelum, dorp in Hemelumer-Oldeferd; met D e H i m m e l u m e r-N ij e b û r r e n, geh., en met D e H i m m e l u m e r-F e a n e n, Hemelumer-Venen, en I t H i m m e l u m e r-H e e c h, Hemelumer-Hoog, twee kriten, met geh., onder dit dorp. H i m m e l u m e r-A l d e f e r d en N o a r d w â l d e, Hemelumer-Oldeferd (meestal misschreven als Oldefaert en Oldephaert) en Noordwolde, grietenij in Westergoo; in 1374 *Hemmelra-Aldaferd.* D e H i m m e l u m e r-L e a n e, Hemelumer-Laan, weg onder Tirns.

—

P. H i m p e n s, H i m r i k, H i m m e r k e i n; zie Hempens (bij den mansn. Hempe), Hemrik en Hemrikeinde.

—

G. **Himstra.** Zie bij den plaatsn. Him, Hem.

—

P. Hindeloopen. Zie Hynljippen.

—

G. *Hindema.*

—

M. **Hindrik, Hinderik, Hinderk.** V. **Hindrikje, Hinderkje, Hindrika, Hinderkien.** P. H i n d r i k - T s j a e r d s-P l a e t, H i n d r i k - T e a k e s-K a m p. Zie den mansn. Hendrik.

—

M. **Hine, Hino,** *Hyno.* In patronymicalen vorm *Hyningh.* Verg. Hinne.

G. **Hynema,** *Hynghema* (Hiningema).

—

P. D e H y n g s t (ook I t J a k - Y s t genoemd), bank of plaat in het Flie, tusschen Flieland en Harlingen. I t H y n g s t e h ô f, Hengstehof, sate te Almenum. D e H y n g s t e - P e t t e n, uitgeveende plassen onder Suawoude. I t H y n g s t e p a e d, Hengstepad, straat te Bolsward. D e H y n g s t e p o e l, meerke te Jutrijp. I t H y n g s t e w â d, Hengstewad, aleer te Leeuwarden, Jelsum, en elders. I t H y n g s t e w e r p, Hengstewerp, smal eilandje in de Terkapelster-Poelen. — De Hengst, rots in zee, aan de kust van Helgoland. De Hengst, reede in de Noord-Friesche Wadden, bij Hoyer.

—

M. *Hinkaert, Hinkart.*.

—

M. **Hinke,** *Hinco, Hincka, Hynka, Hink* Verkl. van Hinne. Zie Hinne.

V. **Hinkje.**

G. **Hinkema,** *Hinckema.* — Hinkena, Hinken, Oost-Friesland.

P. Hinkböll, dorp bij Ringkjöbing, Jutland.

—

P. H y n l j i p p e n (bij versnelde, slordige uitspraak zelfs wel H y l p e n), *Hindahlop* in de 8ste eeuw, *Hintinluofe* (een verhoogduitschte vorm waarschijnlijk), *Hindelepum,* Hindeloopen, stad in Westergoo.

—

P. H i n n a e r d, Hennaard. Zie bij den mansn. Hern.

—

M. **Hinne, Hinno,** *Hynne, Hynno.* Zie Henne.

V. **Hinke,** *Hincka, Hinck, Hintje,* **Hinna.** Te Hindeloopen ook **Hin.** Vergriekscht tot **Helena.** Komt ook voor als vleivorm van Hindrikje, en Rinske.

G. **Hinnema, Hinnes.**

P. H i n n e m a-s t a t e te Jelsum, en te Jellum. H i n n e m a-s a t e (in eene oude oorkonde ook als *Hinnadera-sathen* voorkomende), onder Warga. — Hinnenkamp, dorp bij Damme, Oldenburg.

—

P. I t H i n n e l â n, stuk land onder Leeuwarden.

—

M. **Hinse, Hinso.** Verkl. van Hinne. Zie Hinne, Hintsje, Hintse.

V. **Hinsje.**

—

P. H i n s h u z e n, H i n s w â l d. Zie Henshuzen, Henswâld, bij den mansn. Henne.

—

M. *Hintse, Hintsen.* Verkl. van Hinne. Zie Hinne, Hinke, Hintsje.

G. *Hyntzema, Hyntziema.*

P. H y n t s e m a-s a t e te Boksum.

—

M. Hintsje; in Ned. spell. **Hintje.** *Hinthie, Hynthye.* Verkl. van Hinne. Zie Hinne, Hintse.

G. *Hintjama, Hintiama, Hyntyma.* — Hintjen, Oost-Friesland.

—

M. *Hypa.* In verkl. *Hypke.* Verg. Hippe, Hipke.

V. *Hypck.*

—

M. **Hipke,** *Hipka.* Verkl. van Hippe. Zie Hippe. Verg. Hepke.
V. **Hipkje, Hipkjen.**
G. Hipkena, Hypkena, Oost-Friesland.

—

M. **Hipker.**

—

M. **Hippe,** *Hippo, Hip.* Verg. Heppe.
V. **Hipke, Hipka.**
G. **Hipma.** — Hyppana, Oost-Friesland.

—

M. *Hipse.* Verkl. van Hippe. Zie Hippe, Hipke.
G. Hipsena, Oost-Friesland.

—

M. *Hipte, Hipt.* Verkl. van Hippe. Zie Hippe, Hipke, Hipse.

—

P. Hirdegaryp (in uitspraak Huddegaryp), Hardegarijp, dorp in Tietjerksteradeel.

—

M. *Hire.* Verg. Hirre, Hiere.

—

M. *Hirre.* In verkl. *Hirke, Hircke, Hirc.* Verg. Hire.
G. Hircsma, Oost-Friesland.

—

G. *Hirstama.*

—

M. *Hys.* Verg. His.
V. *Hys, Hysse.*
G. *Hysinga.* — Hyssana, Oost-Friesland.
P. Hisaerd, *Hisawerth,* Hysaard, geh. (twee saten) tusschen Arum en Ruga-Lollum.

—

M. **Hiske,** *Hisco, Hisko, Hisken.* Verbijbelscht tot **Hiskia** en **Hiskias.** Verkl. van Hisse. Zie Hisse.
V. **Hiskje, Hiskjen, Hiskia.** In vleivorm ook Hikke. Verg. den vrouwenn. Hiltsje.
G. Hyscana, Oost-Friesland. Hiskes, Groningerland, Drente.
P. Hiske-opfeart, vaart te Berlikum.

—

M. *Hisse, Hisso, His.* Verg. Hys.
V. **Hiske,** *Hiska, Hisk, Hissa.* Te Hindeloopen ook **His** en **Hisse.** Op het Ameland **Hisje.** Quasi-verbijbelscht tot **Hiskia** (in de wandeling Hikke).
G. Hissink, in Sassisch-Gelderland.
P. Hissemar, Hissemeer, meerke onder Abbega. — Hissenhusen, geh. bij Reepsholt in Harlingerl., Oost-Friesland. Hissink, hoeve bij Zelhem, Gelderland.

—

M. **Hitse;** in misspell. **Hitze.** *Hytse, Hytze.* Verkl. van Hitte. Zie Hitte, Hitsje.
V. **Hitske.** In misspell. **Hitsche.**
G. *Hitsma.*
P. Hitsum, dorp in Franekeradeel; met het geh. Wester-Hitsum.

—

M. Hitsje; in Ned. spell. **Hitje, Hittje.** Verkl. van Hitte. Zie Hitte, Hitse.

—

M. **Hitte, Hitto,** *Hitta.* Verg. Hidde, Hette.
V. Hitsje; in Ned. spell. **Hitje, Hittje, Hitjen.** *Hittie, Hit.* In den Zwh. ook **Hitte.**
G. **Hittinga.**
P. Hittinga-sate te Nes in Dongeradeel.

—

V. *Hiwck.*

—

P. Hijum, *Hyem, Hiem, Heem,* dorp in Leeuwarderadeel.

—

V. *Hiuwe, Hjuwe.*

—

M. *Hywerdt.*

—

M. **Hjerre.** In verkl. **Hjerke.** Zie Heare, Hearke.

—

M. **Hjerte.** Verg. Hert.

—

M. Hoaije; in Ned. spell. **Hooye, Hoye, Hoyo.** *Hoy, Hoi.* In verkl. *Hoyke, Hoyko, Hoyco, Hoitje, Hoyttie, Hoytthie, Hoitge, Hoytkya.* Verg. Haeije, Heije, Hoeije.
V. Hoaitsje; in Ned. spell. **Hoitje.** *Hoyke, Hoike, Hoikje.*
G. **Hoyenga, Hooyenga, Hooinga,** *Hoyengha, Hoykama.* — Hoyng, Gron. Hoying, Hooying, Hoynck, Hoyink, Ned.
P. Hoisbüttel en Hoisdorf, dorpen bij Hamburg. Hoinghausen, dorp bij Lippstadt, Westfalen. Hoykenkamp, geh. in de gemeente Ganderkesee, Oldenburg.

—

M. Hoaise; in Ned. spell. **Hoise.** Verkl. van Hoaije. Zie Hoaije.
G. **Hooysma, Hooisma,** *Hoyssema.* — Hoising, Hoisingh, Groningerland,
P. Hooisum, heerd (sate) bij Warfum, Groningerland. Hoysinghausen, dorp in Hoya, Hannover.

—

M. Hoaite; in Ned. spell. **Hooite, Hoite, Hoyte.** *Hoyta*, *Hoit*, *Hoyt*, *Hoyth*, *Hoitta*. Verkl. van Hoaije. Zie Hoaije. Verg. Huite.

V. Hoaitetsje; in Ned. spell. **Hoitetje.** *Hoits.*

G. **Hoitinga, Hoitenga, Hooitinga, Hoitema, Van Hoytema, Hoites, Hooites,** *Hoytinga.* — Hoytema, Gron. Hoiten, Hoits, Oost-Friesland.

P. Hoaitebûrren, Hooiteburen, ook Huiteburen genoemd en geschreven, geh. onder Nije-Mirdum. Hoaitebrekken, Hooitebrekken, meerke onder Tjerkgaast. Hoaitepoel, Hooitepoel, meerke onder Workum. Hoaitesleat, Hooitesloot, stroom onder Langweer. Hoaitenswei, Hooìtensweg, onder Ee. Hoitema-state te Hantumhuizen. Idem, onder Tjerkwerd. Idem, bij Oudega in Wymbritseradeel. Idem, bij de Joure. — Hooitumheerd, bij Hoogkerk, Groningerland.

—

M. Hoaitse; in Ned. spell. **Hoitse, Hooitse.** In misspell. **Hoitze, Hooitze.** *Hoitso*, *Hoythia*. Verkl. van Hoaije. Zie Hoaije, Hoaite.

V. Hoaitske; in Ned. spell. **Hoitske, Hooitske.** In misspell. **Hoitsche, Hooitsche.**

G, **Hoitsma, Hooitsma,** *Hoytziema*, *Hoythyama*, *Hoytzema*, **Hoitses.**

—

P. Hoanne (De Brette), De Gebradene Haan, herberg onder Oosterzee; eertijds ook te Lyons. De Swarte Hoanne, De Zwarte Haan, herberg aan den zeedijk onder St-Jacobi-Parochie, met veer op Ter-Schelling en Ameland. De Hoantsepôlle, sate onder Workum. Hoannebûrren, Haneburen, geh. onder Terwispel. De Hoannekjitte, Hanekiete (letterlijk hanendrek), oude sate onder Eernewoude. Hoantseplaet, Haantjeplaat, bank of plaat in de Wadden, bezuiden het Ameland.

—

P. Hoare (Ten-), Ten-Hoore, geh. onder Oosterwolde.

—

P. *Hoarne*, meestal geschreven *Horne*, *Horn*, Fr. woord van algemeen-aardrijkskundige beteekenis, een vooruitspringende hoek aanduidende, en in vele plaatsnamen voorkomende. Bijv. De Hoarne, Horne, en De Lytse-Hoarne, geh. onder Buitenpost. Ter-Horne, dorp in Utingeradeel; zie Ter-Herne, bij den plaatsn. Herne. Ter-Hoarne (ook wel Ter-Herne genoemd, en in deze eeuw zelfs wel tot Hoek verhollandscht), geh. onder Langweer. Ter-Hoarne, geh. onder Burgwerd. Ter-Hoarne, Ter-Horne, andere naam voor Martena-state te Beetgum. De Hoarne, geh. (twee saten) in de Menaldumer-Mieden onder Menaldum. De Hoarne, de Horn, sate te Dongjum. De Hoarnen, Hornen, geh. onder Arum. Idem, onder Holwerd. De Tsjummearumer-, Seisbjirrumer- en Easterbjirrumer-Hoarne, Tjummarumer-, Siksbierumer- en Oosterbierumer-Horn, kriten aan den zeedijk, onder die dorpen. De Wylde Hoarne, krite bij de Joure. De Trije-hoarnefinne, stuk land te Marsum. De Hoarnestreek, krite in Barradeel, van den Groenendijk tot Dijkshorne zich uitstrekkende, langs den ouden zeedijk. In de dagelijksche spreektaal zegt men gewoonlijk, bij verbastering, Honnestreek, en zelfs wel Hounestreek, alsof het de "Hondenstreek" ware. Alde-Hoarne en Nije-Hoarne, Oude-Hoorn en Nieuwe-Hoorn of Olde- en Nije-Horne, twee dorpen in Schoterland. De Noarder-Hoarne (door velen schier als -Harne uitgesproken), Noorderhorn, buurt te Sneek. De Ropster-Hoarne, uitstekende landpunt in de Sneekermeer, onder Offingawier. Hoarnwier, sate te Hantum. Hoarnsterbûrren, Hornsterburen, geh. onder Rauwerd. De Hoarnsterdyk, Hornsterdijk, onder Stiens. Hoarnstra-sate, Hornstra-sate, te Ee. De Greate en de Lytse- Hoarnstermar, Groote- en Kleine-Hornstermeer, twee meerkes onder Haskerdijken. Hoarnstersweach, Hoornster- of Hornsterzwaag, dorp in Schoterland. De Hoarnster-sweachster-Kompenije, Hoornsterzwaagster-Compagnie, geh. onder Hoornsterzwaag. Verder Haskerhoarne, Piiphoarne, enz. op hunne alphabetische plaatsen vermeld. Ook in de andere Friesche gouwen komt het woord *horn* of *hoorn* menigvuldig in plaatsnamen

voor; bijv. Hoorn (door de Friezen als Hoarn, schier als Hoan uitgesproken), hoofdstad van West-Friesl. (noordelijk Noord-Holl.). Idem, dorp op Ter-Schelling. Idem, dorp op Texel. De Koudehorn, buurt te Haarlem. Barsingerhorn, Kolhorn, Avenhorn, dorpen in West-Fr. Kornhorn, Donghorn, in Gron. De Krummhörn, krite in Oost-Fr. Katshörn, bij Emmelsbüll in Noord-Fr. En vele anderen meer.

G. **Hornstra, Hoornstra.** Verg. Henstra, Hoekstra.

—

P. De Hoarsa of Hoarse (uitgesproken Hoásse), ook wel It Hoarsegat genoemd, meertje onder Hieslum. Idem, vaart onder Workum. Idem, geh. onder Delfstrahuizen. De Hoarsewei, Horseweg, stroom onder Uitwellingerga.

—

P. It Hoarslân, Horsland of Paardeland, met De Hoarslânsfeart, krite, met geh. en vaart onder Beetgum. Idem, sate onder Rinsumageest.

—

M. Hoatse. In Ned. spell. **Hotse.** In misspell. **Hotze.** *Hotsa*, *Hotzo, Hotz.* Verkl. van Hotte. Zie Hotte. Verlatijnscht tot **Horatius.**

V. Hoatske, Hoatskje. In Ned. spell. **Hotske, Hotskje.** In misspelling **Hotsche.**

G. **Hotsma,** *Hottzuma*, **Hotses.** Verlatijnscht tot *Hotzenius*, en vergriekscht tot *Hotsonides.* — Hotzen, in Weser-Friesland.

P. Hoatsehiem, Hotsehiem, sate onder Wierum in Dongeradeel. Hotsma-sate te Warga.

—

M. **Hobbe, Hobbo,** *Hobba.* In verkl. *Hobbeke*, *Hobke.* Verg. Habbe.

V. **Hobke.** In Stellingwerf en Lemsterland ook **Hobbigje, Hobbigjen,** eigenlijk Friso-sassische, aan Drente en Overijssel eigene vormen (Hobbechien).

G. **Hobbema, Hobma, Hobbes,** *Hobbesen.* — Hobbing, Oost-Fr. Hobbie (voluit Hobbia = Hobbinga), bij de Weser-Friezen. Hobbes, Hobbins, Hobson, Engeland.

P. Hobbema-state onder Witmarsum. Hobbema-sate te Kubaard, te Ruga-Lollum, en te Dronrijp. Hobma-sate te Hallum. — Hobbensen, dorp in Lippe-Schaumburg.

—

M. *Hobbrand.*

—

M. *Hobe.* Verg. Hobbe.

P. Hoben, geh. bij Abbehausen in Butjadingerland, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

P. De Hocht, sate onder Wierum; met De Hochtwei, weg daar heen leidende. De Hocht, stukken land in de Holwerder-Mieden. Idem, buurt onder Arum.

—

M. *Hodde.* Komt ook in Noord-Fr. voor.

G. Hodson, Engeland.

—

G. **Hoefstra.** Zie den plaatsn. Hoeven.

—

M. *Hoegt.* Verg. Hugo.

—

G. **Hoegsma.** Zie bij den mansn. Hugo.

—

M. **Hoeije,** *Hoeye.* Verg. Hoaije.

—

M. *Hoeyer.*

—

M. *Hoeike.* Verkl. van Hoeije. Zie Hoeije.

V. **Hoeikjen.**

—

M. *Hoeite*, *Hoeyte*, *Hoeyto*, *Hoeito, Hoeit.* Verkl. van Hoeije. Zie Hoeije, Hoeike.

G. *Hoeytingha*, *Hoeytema*, *Hoeytsma.*

—

M. *Hoeitje.* Verkl. van Hoeije. Zie Hoeije.

—

P. *Hoek*, eigenlijk een algemeen Nederlandsch, en geenszins een bijzonder Friesch woord; het komt echter ook wel in Friesche plaatsnamen voor, die dan in den regel van jonge dagteekening zijn. Bijv. De Hoek, geh. onder Tietjerk. Idem, buurt onder Wykel. Hoek, eigenlijk Ter-Hoarne, geh. onder Langweer. Zie Hoarne. It Hantumer Hoekje, herberg onder Hantum. De Waerme Hoek, herberg te Drachten. De Greate Hoek, sate onder Offingawier. Hoek, *Horne*, *Hoerne*, *Horn*, voormalig dorp in Leeuwarderadeel, thans (reeds sedert de laatste middeleeuwen) deel uitmakende van de stad Leeuwarden; De Hoeksterpoarte, voormalige stadspoort; De Hoeksterein, Hoeksterend, eene buurt; en It Hoekster-tsjerkhôf, Hoekster-Kerkhof,

eene andere buurt, alles te Leeuwarden, bewaren nog naam en gedachtenis van deze plaats. De Gâlhoeke en De Gelderske Hoeke; zie deze namen bij de G. De Hallumer-Hoek, krite onder Hallum. De Westhoek, geh. onder Sint-Jacobi-Parochie. De Prúlhoek, geh. onder Sint-Anna-Parochie. Kapershoek, krite onder Sint-Anna-Parochie. De Mieuwehoek, Meeuwehoek, bank of plaat in de Wadden, tusschen Ter-Schelling en Barradeel.

G. **Hoekstra, Hoeckstra.** Verg. Hornstra en Henstra.

—

M. **Hoeke**, *Hoecke*, *Hoecko*, *Hoecka*, *Hoeka*, *Hoeken*, *Hoek.* Verg. Houke, Hoaike.

G. **Hoekema**, *Hoeckama*, *Hoexsma*, **Hoeksma, Hoeks.** — Hoekinga, Hoekenga, Hoeksema, Hoeckzema, Hoeksum, Hoexum, Gron. Hoeks, Oost-Friesland.

P. Hoekaert (Hoekawerth), Hoekaard, buurt te Arum. Idem, *Hocaat*, te Franeker. Hoekens, geh. onder Oosterend, bestaande uit twee saten, Great en Lyts Hoekens. Hoekema-sate te Huizum. — Hucking in Kent, Eng. Huckstedt, geh. bij Mellinghausen in Hoya, Hannover.

—

G. **Hoekstra, Hoeckstra.** Zie bij den plaatsn. Hoek.

P. Hoekstra-sate onder Holwerd.

—

M. *Hoelcke.*

—

V. *Hoenke.*

—

M. *Hoense*, *Hoenze.*

—

G. *Hoenstra.* Verg. Hoornstra.

—

M. *Hoepke.*

—

G. **Hoepstra.**

—

M. *Hoerne.* Verg. Horne.

G. *Hoerna*, *Hoernsema.*

—

G. **Hoestra.** Verg. Huistra.

—

M. *Hoete.* In verkl. *Hoetje*, *Hoethie*, *Hoets.*

V. **Hoetske.**

G. *Hoetnya* (samengetrokken vorm van Hoetinga). — Hoeting, Hoetink, Ned.

—

P. De Hoeven, ook De Hoven genoemd, sate bewesten Sint-Jacobi-Parochie.

G. **Hoefstra.**

—

P. *Hôf*, met de zelfde beteekenissen als het Ned. woord hof, komt voor in: It Hofplein (van ouds: Bij het Hof, bij het stadhouderlijk verblijf), buurt te Leeuwarden. It Skoppershôf, Schoppershof, en Efter de Hôven, Achter de Hoven, buurten te Leeuwarden. De Easter- en Wester-Hôven (ook als Hoeven geschreven), twee geh. onder Finkum. It Prinsehôf, veld van onland en petten, onder Wartena. It Skettenserhôf, herberg (eertijds sate) onder Schettens. Nannen-hôf, buurt te Bolsward. It Hôflân, Hofland, groote krite onder Grouw, met vele saten, waarvan eene bijzonderlijk It Hôflân of De Hôflânstra-sate heet; De Hôflânstersleat, aldaar. It Great-hôf (ook Botnia-hôf genoemd), hovinge te Franeker. Thomashôf (Tomeshôf) sate onder Workum. Blauhôf, sate te Spanga. Fredenhôf, gasthuis te Dronrijp. De Hôflânsdobbe, meerke bij Hollum op 't Ameland. De Hôfmar, Hofmeer, meerke onder Workum. — Ibenshof, sate onder Wobbenbüll in Noord-Fr. — Het enkele woord *hôf* heeft in het Fr. ook nog in het bijzonder de beteekenis van kerkhof, en wordt nog van eenige oude, verlatene kerkhoven in Friesland gebruikt; b.v. It Aldhôf, Oudhof, thans een meerke, met eilandje in 't midden (het eigenlijke *hôf*), tusschen de Hommerts en Uitwellingerga. Idem, het oude kerkhof van 't verdwenene dorp Sint-Jansga, bij Akmarijp; dat van Olde-Ouwer, enz. Zie Hou.

G. **Hofstra, Van Hofstra.**

—

M. *Hoffo.* In verkl. *Hofke.*

G. **Hofma, Hofkes.**

—

G. **Hofstra, Van Hofstra.** Zie bij den plaatsn. Hôf.

—

M. *Hoge*, *Hooge.* Verg. Hugo.

G. **Hoga, Hogema, Hoogema, Hoogma,** *Hoghiama* (Hoogjema).

—

M. **Hoye, Hoyo.** V. **Hoitje.** G. **Hoyenga.** Zie bij den mansn. Hoaije.

—

M. *Hoike.* Verkl. van Hoaije. Zie Hoaije.
V. *Hoikje.*

—

M. *Hoire.* In verkl. *Hoirke.*
G. *Hoirckema.*

—

M. **Hoise.** Zie Hoaise.
G. *Hoyssema.*

—

M. **Hoite, Hoyte, Hoitse, Hoitze.** V. **Hoitske, Hoitsche.** G. **Hoitinga, Hoitenga, Hoitema, Van Hoytema, Hoites, Hoitsma, Hoitses.** P. Hoitebûrren, Hoitema-state. Zie bij den mansn. Hoaite, Hoaitse.

—

P. De Hoiten, krite onder Ee.

—

V. Hoitertsje. In Ned. spell. **Hoitertje.**

—

M. *Hoke.* Verg. Hokke, Hoeke.
G. Hokema, Oost-Friesland.

—

M. **Hokke,** *Hocke.* Verg. Hoke.
V. **Hokje,** *Hockje.* Te Hindeloopen **Hok.**
G. *Hockema, Hoxma,* **Hoks.** — Hockana, Oost-Fr. Hocking, Eng. **Hokwerda,** *Hockwarda;* rechtstreeks afgeleid van den plaatsn. Hokwerd.

P. Great-Hokwerd, sate op Weakens onder Winsum. Hoxwier, *Hocwyer, Hocwirt,* state te Mantgum. Hoxma-sate onder Grouw. — Hockensbüll, geh. bij Schobüll in Noord-Fr. Hoxem, geh. bij Hoegaarde in Zuid-Brabant. Hoxfeld, dorp bij Borken in Westfalen. Hocquincourt (Hokkinga-hof), dorp in Picardië, Frankrijk.

—

P. It Hoklingslân, stuk land onder Terkaple; en elders.

—

P. *Hol,* in den tongval van den Zwh., het zelfde als *hel* elders in Friesland; zie dien plaatsn. De Hol en De Lytse-Hol, twee, thans droog gelegde poelen bij de sate Hel (of Hol) in het Heidenschap onder Workum. De Hollegrêft; zie bij den plaatsn. Grêft. De Holpoarte, Hellepoort, sate onder Jutrijp; met De Holpoartepoel, Hellepoortenpoel, meerke daarnevens. De Holle-Brekken, meerke onder Wykel. De Hollemar, Holle- of Hellemeer, stroom tusschen Workum en de Workumermeer. De Holsgrêft, door J. H. Halbertsma „*Infernus canalis*", Hellegracht genoemd, de gracht bezuiden Sint-Pieters-kerkhof te Grouw. Zie Lex. 407. Zie Hel. Verg. De Hollen.

G. **Holstra.** Zie Helstra.

—

G. *Holbada.*

—

M. **Holbe.** Verg. Halbe.

—

M. *Hold.* In patronymicalen vorm *Holding.* Verg. Holt.
G. **Holdinga, Van Holdinga,** *Holdyngha.* — Holdena, Oost-Fr. Holden, Eng.

P. Holdinga-state te Finkum, te Anjum (ook Holdinga-boarch, Holdinga-burg of -burcht genoemd), en onder Ee; deze laatste ook Ald-Holdinga genoemd. Holdinga-hûs te Leeuwarden. — Holdenstedt, dorp bij Uelzen, Hannover.

—

M. *Holden, Holdan.*

—

M. *Hole.* Verg. Holle.
G. **Hoola.** — Hoolsema, Groningerland. Hohlen, Oost-Friesland. Holing, Engeland.

P. Holewei, sate te Ternaard. — Holum, dorp in Harlingerland, Oost-Friesland.

—

M. **Holke,** *Holcke, Holcka, Holka, Holck, Holk.* Verkl. van Holle. Zie Holle. In den Zwh. ook **Holk.**
V. **Holkje, Holkjen,** *Holske.* In den Zwh. ook **Holk.**
G. **Holkema, Van Holkema, Holkes.** — Holkens, Groningerland.

P. Holkema-state te Midlum. — Holkham, in Engeland.

—

G. *Holkstra.*
P. Holckstra-sate te Midlum.

—

P. De Holken, stroom onder Kolderwolde.

—

P. Hollânner (De Heinste en De Fierste-), Henste- (beter Naaste-) en Verste-Hollander, twee saten onder Bolsward; met It Hollânnerset, overzetplaats over de Workumer-vaart aldaar. It Hollânnershûs, Hollandershuis, sate onder Hui-

zum. It Hollânnersstik, stuk land onder Veenwouden.

—

M. **Holle**, *Holla*, *Hollo*, *Hol*. In patronymicalen vorm *Holling*.

V. **Holk.** In den Zuidwesthoek.

G. **Hollinga**, **Van Hollinga**, **Hollenga**, *Hollyngha*, **Hollema**, **Holma**, **Hollen.** Ook **Holwerda** en **Holwarda**, die rechtstreeks aan den plaatsnaam Holwerd zijn ontleend. — Holling, Hollink. Ned. Holling, Hollins, Engeland.

P. Holwert, Holwerd, dorp in West-Dongeradeel. Hollum, dorp op het Ameland. De Hollumer-leane, Hollumerlaan, weg onder Kornwerd. Hollinga-state te Anjum. — Holwierde, dorp in Gron. Holwarden, geh. bij Burhave, Weser-Fr., Oldenburg. Hollingstedt, dorp in Ditmarschen. Hollingen, dorp bij Steinfurt, Westfalen. Hollingsbury-hill, bij Brighton, Eng. Hollingbourne, stadje in Kent, Eng. Hollington, in Sussex, Eng.

—

P. De Hollen, krite en geh. onder Rijperkerk. — Hollen, dorp in Overledingerland, Oost-Fr. Hollen, geh. bij Ramsloo in Sagelterland, Oldenburg. Verg. Hol.

—

M. *Holmar*, *Holmer*. Verg. Helmer.

G. Holmersma, Groningerland. Holmers, Holmering, Nederland.

—

P. Holpryp, sate en geh., onder Tjum.

—

M. **Holst.**

P. De Holstmar (ook Hansemar genoemd), meerke onder Wartena.

—

G. **Holstra.** Zie bij den plaatsn. Hol.

—

M. *Holte*, *Holt*. Verkl. van Holle. In verkl. *Holtke*. Zie Holle. Verg. Hold.

G. **Holtinga**, **Holts.** — Holten, Oost-Fr.

P. Holtum, dorp in Jutland.

—

P. Holtpaed (Alde- en Nije-), Oude- en Nieuwe-, Olde- en Nije-Holtpade (ter plaatse zelve en in den omtrek Holpea genoemd); twee dorpen in West-Stellingwerf. Alde- en Nije-Holtwâlde, Oude- en Nieuwe-, of Olde- en Nije-Holtwolde, twee dorpen in West-Stellingwerf.

—

M. *Holtser*.

—

P. De Holven, krite te Warns.

—

P. Holwert; zie bij den mansn. Holle. Holwarda-state, oudtijds voorkomende naamsvorm van Helward, of Helwarda- of Helwardera-state te Roordahuizum. Zie bij den mansn. Helle. Verg. den plaatsn. Hol.

G. **Holwarda, Holwerda.**

—

M. **Home**, *Homa*. Verg. Homme.

—

P. De Homear, Homeer (in 1763 geschreven Houtmeer), oude waterlossing tusschen Augustinusga en Surhuizum.

—

M. *Homer*. Verg. Hommer.

—

M. **Homme**, *Hommo*, *Homma*, *Hom*. In verkl. *Homke*, *Homcke*, *Homcka*, *Homco*, *Homko*, *Hommeko*, *Homka*. Verlatijnscht tot *Homerus*. Verg. Hamme, Hemme, Humme.

V. **Homkje**, *Homck*.

G. **Homma**, **Homminga**, **Hommenga**, *Hommingha*, **Hommema**, **Homsma**, **Hommes**, *Homckema*. — Hommen, Ned.

P. Homme-Wigers-wyk, veenvaart onder Langezwaag. Homminga-sate te Tjerkwerd. Hommema-state te Dronrijp. Hommema-sate te Oldeboorn. — Hommingaham, verdronken dorp in den Dollart, Oost-Friesland.

—

M. *Hommer*. Verg. Homer.

G. *Hommersma*.

—

P. De Hommerts, *die Hummerze*, *die Hommaerdts*, dorp in Wymbritseradeel. — Homster- of Humsterland, *Hugmerchi*, gouw in Groningerland. Zie Hommerse, Hugmerke, in De Vrije Fries, dl. IX, bl. 382.

—

M. *Hompe*, *Hompo*.

G. *Hompana*, Oost-Friesland.

—

G. **Hondema.** Zie bij den mansn. Hont.

—

M. *Hone*, *Hoon*. Verg. Hunne, Honna.

G. *Honinga*, **Hones.**

—

P. It Hongerskar of Hûngerskar, Hongerschar, krite, met geh., tusschen St.

Nicolaasga en Idskenhuizen. Idem, krite onder Ferwoude. De Hongerkamp, stuk land te Sint-Jacobi-Parochie.

—

M. *Honna*. In verkl. *Honke*, *Hontje*, *Honneke*, *Honse*. Verg. Hone, Hunne.

P. Honnewarf, geh. bij Norden, Oost-Fr.

—

M. *Hont*.

G. **Hondema.** — Hondinga, Gron. Hondela, Oost-Fr. Hondelink, Hundling, ook verlatijnscht tot Hundlingius, Nederland en Oost-Friesland. Hunding, Engeland.

P. Hondinga-heerd, bij Pieterburen, Gron. Hondeghem (Hondinga-hem), dorp in Fransch-Vlaanderen. Hondeshausen, geh. bij Treis (Coblenz) in Rijn-Pruissen.

—

P. Hooft (It Reade), Roode Hoofd, bank of plaat in de Wadden tusschen Schiermonnikoog en Peasens. Yn 't Hooft, sate onder Ee.

—

P. Hoog. Zie Heech.

G. **Hoogstra.**

—

G. **Hooghiemstra**, ook in afgesleten vorm als **Hooghiemster** voorkomende. Afgeleid van den plaatsn. Heechhiem; zie bij Heech.

—

G. **Hoogma, Hoogema, Hoogsma.** Zie bij den mansn. Hoge.

—

G. **Hoogstra.** Zie bij den plaatsn. Heech.

—

M. **Hooye, Hooite, Hooitse, Hooitse.** V. **Hooitske, Hooitsche.** G. **Hooyenga, Hooinga, Hooysma, Hooisma, Hooites, Hooitinga, Hooitsma.** P. Hooiteburen, Hooite-Brekken, enz. Zie bij de mansn. Hoaije, Hoaise, Hoaite, Hoaitse.

—

P. Hool (De Kâlde), Koudehool, sate onder Rauwerd. Verg. Koehool.

—

G. **Hoonstra.** Verg. Hoornstra.

—

G. **Hoopstra.**

—

G. **Hoornsma.** Zie bij den mansn. Horne.

—

G. **Hoornstra.** Zie bij den plaatsn. Hoarne. Verg. Hornstra, Henstra.

—

G. **Hoorsma.** Zie bij den mansn. Hore.

—

P. *Hop*, Fr. woord, beteekenende bocht van zee of meer; het komt voor in de plaatsn. It Ljemster-Hop, Lemster-Hop, bocht van de Zuiderzee bij de Lemmer. De Gauster-Hoppen, bocht van de Sneekermeer, bij Gauw. It Wikelder-Hop, Wykeler-Hop, bocht van de Slootermeer, bij Wykel. It Haklânshop, breede stroom onder Ter-Horne. It Hop, meerke bij Sandfirde. — It Hoarnske-Hop, Hoornsche Hop, bocht van de Zuiderzee, bij Hoorn, West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.)

—

M. *Hope*. Verg. Hoppe.

G. Hopena, Oost-Friesland. Hope, Ned.

—

P. De Hopmansfeart, vaart te Midlum.

—

M. **Hoppe.** In verkl. *Hopke*, *Hopck*, *Hopk*. Verg. Hope en Hobke.

V. *Hopkje*.

G. **Hoppinga, Hoppenga, Hopma,** *Hoppema*, **Hopkes.** — Hoppen, Oost-Friesland. Hopping, Hoppinck, Drente. Hopkins, Hopkinson, Engeland.

P. Hoppema-state onder Westergeest. Hopma-sate te Almenum. — Hoppingen, dorp bij Harburg in Zwaben, Beieren. Hoppenstedt, dorp bij Celle in Hannover.

—

M. *Hopper*.

G. **Hoppers.** Verlatijnscht tot **Hopperus.**

P. Hoppers-state te Hemelum.

—

M. *Hoppert*, *Hoppart*.

G. *Hopperts*.

—

P. Hoptille, brug over de Bolswardervaart, tusschen Huins en Hilaard; en tolhuis aldaar. Hoptilla-sate onder Huins. Hoptillewyk, veenvaart onder Surhuisterveensterheide.

—

M. *Hore*, *Hora*. Verlatijnscht tot **Horatius.** Verg. Horra.

G. **Hora, Hoorsma.** — Horinga, Oost-Friesland. Horing, Engeland.

P. Horum, geh. bij Minsen in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. Horenburg, geh. bij Manslacht, Oost-Friesland.

—

M. *Horeytie.* V. *Horeytie.*

—

G. *Hornada.* Zie bij den mansn. Horneth.

—

P. Horne. Zie Hoarne.

—

M. *Horne*, *Horno*, *Hoerne.* Verlatijnscht tot *Hornus.*

G. *Hoerna*, **Hoornsma**, **Horensma.**

P. Hornum, geh. bij Witmund in Harlingerland, Oost-Fr. Hornum, zuidelijk deel van 't eiland Sylt, Noord-Friesland. Verg. den plaatsn. Hoarne.

—

M. *Horneth*, *Hornt.* Voluit Hornald.

G. *Hornada.*

—

G. **Hornstra.** Zie bij den plaatsn. Hoarne.

—

M. *Horre.* Verlatijnscht tot **Horreus.**

G. **Horringa**, **Horrenga**, **Horrema.** Verlatijnscht tot **Horreus**, **Horjus.** — Horrekens, Horlings, Ned. Horring, Horrington, Eng.

P. Horrstedt, dorp in Noord-Fr. Horringhausen, geh. bij Altena, Westfalen. Horrington, in Somersetshire, Eng. Horringford, dorp op 't eiland Wight, Eng.

—

M. *Horrit.* Verg. Harrit.

G. *Horritsma.*

—

M. *Horsa*, *Horse.* Verg. Hengist.

P. Horsbüll, dorp in Noord-Friesland.

—

P. Horsa, Horsland. Zie Hoarsa, Hoarslân.

—

G. **Horstra.**

—

M. *Horte*, *Hortse.* Verkl. van Horre. Zie Horre.

V. *Hortske.*

—

M. *Hoske.*

—

M. *Hote*, *Hoot*, *Hooth.*

G. *Hootkama.* — Hooten, Oost-Friesland.

—

M. **Hotse**, **Hotze.** V. **Hotske**, **Hotskje.** G. **Hotsma**, **Hotses.** P. Hotsehiem, Hotsma-sate. Zie bij den mansn. Hoatse.

—

M. **Hotte**, *Hotto.* In patronymicalen vorm *Hotting.*

V. *Hottje.*

G. **Hottinga**, **Van Hottinga**, **Hottenga**, *Hotnia*, *Hotnya.* In verlatijnschten vorm *Hottenius.*

P, Hottinga-state (ook Sibrandastate genoemd), op Holprijp onder Tjum. Idem (bijzonderlijk ook in den samengetrokkenen naamsvorm Hotnya-state voorkomende), te Nijland. Idem te Dronrijp, te Pietersbierum, onder Wommels, enz. Hottinga-stins te Workum. Hottingahûs te Franeker. Hottingawier, sate onder Grouw. Hottinga-syl, bij Akkrum. — Hottingen, *Hottinga*, dorp bij Zürich in Zwitserland.

—

M. Hotsje. In Ned. spell. **Hotje**, **Hottje.** *Hotthia*, *Hothia*, *Hotthya*, *Hottio*, *Hotke*, *Hottye*, *Hotthie.* Verkl. van Hotte. Zie Hotte.

G. *Hottyema*, *Hottiema* (Hotsjema).

—

M. *Hottum.* Zie Hattum.

—

P. *Hou*, andere uitspraak van het woord *hôf*, thans verouderd, maar nog in verscheidene plaatsnamen voorkomende; b.v. Hou, geh. onder Kornwerd. De Houwen, krite onder Parrega. Idem, sate op de Flieterpen. Aldehou en Nijehou, Oldehove en Nijehove, twee voormalige dorpen, thans gedeelten der stad Leeuwarden uitmakende. De toren der kerk van Oldehove, nog bestaande, wordt in het Fr. ook nog De Aldehou genoemd. De Longerhou (oudtijds ook in verdietschten vorm als *Langerhove* voorkomende), dorp in Wonseradeel. De Noarder-Hou, sate onder Tjummarum. De Housleat, Houwsloot, vaarwater in Hemelumer-Oldeferd. De Houwikker, Houwakker, stuk land op het Roode-Klif, onder Scharl. De Housterdyk, weg onder Jorwerd. — De Houw, geh. onder Ulrum, Groningerland. Zie Hôf.

—

M. **Houke, Houwke, Houk,** *Howke*, Verkl. van Houwe. Zie Houwe. Verg. Hoeke.
V. **Houkje, Houwkje, Houktje,** *Howke, Howck.*
G. **Houkama, Houkema,** *Houckema*, **Houkes.**
P. Houkesleat, Houkesloot; zie bij den mansn. Hauke. Houckema-state onder Winaldum. Houkmoije-lân, stuk land onder Bergum. — Houkema-heerd, bij Baf-loo, Groningerland.

—

P. De Houn, Hond, krite onder Goutum, met De Hounsdyk, Hondsdijk, op de scheiding van Goutum en Warga. De Bûnte Houn; zie op de B.

—

P. *Hout*, oudtijds veelal *Holt* geschreven, volkomen overeenkomende met het Ned. woord hout, komt voor in de plaatsn. Holtpaed en Holtwâlde; zie die namen. Verder in De Houtwielen, meerke onder Rijperkerk, en een ander onder Veenwouden. De Houttoom, meerke onder Oude-Ouwer. De Houtige-hage, geh. onder Drachten. De Houtgaest, krite onder Koudum. Buitendien heeft *hout* in de Fr. spreektaal nog de beteekenis van kleine brug of groote vonder. In dezen zin (ook als Heechhout, Hooghout) komt het voor in de plaatsnamen It Weidumer-hout, brug over de Sneeker-vaart, bij Weidum. It Himriker-hout, brug over het Koningsdiep, onder Hemrik. It Jiffershout, brugje onder Sint-Anna-Parochie. Kielmoije-hout, onder Wirdum. It Fladdershout, brugje in den weg tusschen Irnsum en Poppingawier.
G. **Houtstra.**

—

M. *Houte, Hout.* Zie Holt.
V. Houtsje; in Ned. spell. **Houtje.**
G. **Houtema, Houtsma.**

—

M. *Houwe, Houw, Hou.* Zie Hove. Verg. Hauwe.
V. *Howke, Howcke, Howa, How, Houk, Howck, Houck.*
G. **Houwema,** *Howyngha*, **Houwen.** — Houwinga, Houwenga, Hoving, Gron. Huwinga, Houwena, Howesna, Oost-Fr. Houwing, Houwink, Ned. Howson, Eng.
P. Huwinga-borg, in Oost-Friesland.

—

V. Houweltsje. In Ned. spell. **Houweltje.** In Noord-Fr. *Howelke.*

—

P. De Houwen. Zie Hou.

—

M. *Houwer.*

—

M. *Houwert.*
G. **Houwerda, Van Houwerda,** *Howerda, Houwarda, Houverda, Huwerda.*
P. Houwerda-state te Tjummarum; met De Houwerda-syl aldaar. Houwerda-state te Wirdum. — Houwerda-borg te Appingadam, Gron. Houwerda-huis te Woldendorp, Gron. Howerda-gast, verdronken dorp in den Dollart, Oost-Friesland.

—

P. De Houwikker. Zie bij den plaatsn. Hou.

—

M. **Houwke.** Zie Houke.
V. **Houwkje.** Zie Houkje.

—

G. **Hovinga, Hovenga.** — Hoving, Gron. Afgeleid van den mansnaam Hou (How, Hove). Zie Houwe.

—

G. **Hozinga.**

—

M. *Hubald.* Voluit Hugbald.

—

M. *Hubbe.*
G. *Hubbema.* — Hubben, Nederland.

—

M. *Hube.*

—

M. **Hubert, Huibert,** *Huybert, Huybarth.* Voluit Hugbrecht.
V. Hubertsje. In Ned. spell. **Hubertje, Huibertje, Huibarta,** *Hubertcken, Huybertie.*
G. **Huberts.**

—

M. *Hudde.*

—

M. **Hugo,** *Huge, Huga, Hugen, Hwgo, Hwge, Huyge, Huige, Huygh, Hugh, Huyghe, Huig, Hugha.*
V. Húchje. In Ned. spell. **Huigje, Huigtje.**
G. *Hughingha, Huginga* (ook als *Huinga*

voorkomende), *Huyghis*, *Hugesz*, *Huygis*, *Huygens*, *Huyges*, **Huges**. Waarschijnlijk ook **Hoegsma** en **Hoegen**. — Huginga, Oost-Friesland. Huging, Ned.

P. Huyghes-hûs, en Huyghes-striette, te Leeuwarden.

—

M. **Huibert.** Zie Hubert.

V. **Huibertje.** Zie Hubertsje.

—

V. *Huygelandt*, *Huygelant*.

—

G. *Huyinga*, *Huyngha*. Zie bij Hugo.

P. Huyinga- of Huynga-sate te Kollum.

—

G. **Huisinga, Huisenga**, enz. **Huisma.** Zie bij den mansn. Huse.

—

G. **Huistra.** Zie bij den plaatsn. Hûs.

—

M. **Huite**, *Huyte*, *Huytte*. Andere, meer steedsche uitspraak van den mansn. Hoaite. Zie Hoaite. Verg. Gui.

V. Huitsje. In Ned. spell. **Huitje, Huitske.** Te Hindeloopen ook **Huit.**

G. **Huitinga, Huitenga, Huitema, Van Huitema.** — Huyttens, Vlaanderen.

—

G. **Huiversma.**

—

G. **Huizenstra.**

—

M. *Hukke*, *Hucke*, *Huecke*, *Hugck*. Verg. Hoeke.

—

M. *Hulbrand.* Verg. Hilbrand.

—

P. De Hulder of Holder (ook wel It Hulderhûs of -húske genoemd), sate onder Jelsum.

—

M. *Hulle.* Verg. Holle.

V. *Hulke.*

G. *Hullema.* — Van Hullema, Gron.

P. Hulkestein (in de dagelijksche spreektaal Ultsjestein — in uitspraak últsje-, soms ook ûltsje-stein genoemd), tolhuis en herberg aan de Bolswardervaart, onder Oosterlittens.

—

P. De Hulp, waterlossing onder Hantum en Hantumhuizen. De Alde Hulp, Oude Hulp, waterlossing onder Holwerd.

—

M. *Hulse.* Verkl. van Hulle. Zie Hulle.

G. **Hulsinga, Hulsenga, Hulzinga Hulzenga, Van Hulzinga.**

P. Hulsink, hoeve bij Losser, Overijssel. Hulsinkhuizen, geh. bij Putten, Gelderl.

—

G. **Hulstra.**

—

G. **Humalda.** Zie bij den mans Humelt.

—

M. *Humbert.*

—

M. *Hume*, *Humo*, *Huma*. Verg. Humme.

G. Humingha, Oost-Friesland.

—

M. *Humelt*, *Hummelt*. (Waarschijnlijk voluit Humald, Humwald). In Weser-Friesland Hummel.

G. **Humalda, Van Humalda.**

P. Great-Humalda-state, onder Leeuwarden (benoorden). Humalda-state te Ee in Oost-Dongeradeel.

—

M. *Humme*, *Humma*, *Hummo*. In verkl. *Humcke*. Verg. Hume, Homme.

G. *Hummingha*, *Hummengha*, *Humkama*. — Hummema, Gron. Hummyngha, Hummena, Hummen, Oost-Friesland.

P. Hummum, verdronken dorp bij Horsbüll in Noord-Fr. Humtrup of Humdorp, dorp in Noord-Fr., bij Tonderen.

—

M. *Hummer.* Verg. Hommer.

—

M. *Hune*, *Huno*. Verg. Hunne.

G. **Hunia** (samengetrokken vorm van Huninga), *Huinga*. Verg. Huyinga. — Huninga, Gron. Huning, Huyninck, Hunink, Hune, Huenens, Huens, Ned. Huning, Eng.

P. Húns (Huninga), Huins, dorp in Baarderadeel. Hunia-dyk (gesproken Húnjedyk), onder Tirns. It Huninga-paed (bij verbastering Huningspaed), te Oude-Mirdum. Huynga-sate te Kollum; zie bij den gesln. Huyinga. — Huninga-borg te Beerta, Gron. Huninga-heerd te Eenrum, Gron. Idem, in den Reiderwolderpolder, Gron. Huninga-weer, geh. bij Woldendorp, Gron. Huninga-meer, bij Midwolde in 't Oldambt, Gron. Hunie-borg (Huninga-borg), geh. bij Tettens in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. Hunink, hoeve bij Borculoo, Gelderland.

—

M. *Hunge.*

—

M. *Hunger.* Verlatijnscht tot *Hungerus*, *Hungarius*.

P. Hungerhusen, geh. bij Wiarden, Weser-Fr., Oldenb. Hungerhörn, geh. bij Wremen in 't Land Wursten, Weser-Fr., Hannover. Hungerink, hoeve bij Neede, Geld.

—

M. *Hunne*, *Hun*. In verkl. *Hunke.* Verg. Honne.

G. Hunninga, Hunkena, Oost-Friesland. Hunning, Hunnings, Hunnik, Nederland. Hunning, Hunningham, Engeland.

P. Hunnenswerf, geh. op de hallig Langeness, Noord-Fr. Hunningsfleth, dorp in Holstein. Hunningham, in Warwickshire, Engeland.

—

M. *Hunte.* Verg. Hont.

G. Hunting, Nederland, Engeland.

—

M. *Hure.* Verg. Hore.

—

P. *Hûs*, het Fr. woord voor huis, komt in sommige plaatsnamen voor: Sibrandahûs, Toppenhuzen, Rugahuzen, enz. die allen op hunne alphabetische plaats gevonden worden. Verder: Hûs ten Oard (bij verbastering meestal Hûs ter Noard, Huis ter Noord, genoemd en geschreven), herberg bij eene brug over de Dokkumer-Vaart, onder Oudwoude. It Marshúske, huisje in de Marschen onder Ureterp. Aldeen Nije-Hûs, Oudehuis en Nieuwehuis, twee saten (eertijds staten) onder Winaldum. It Lâns-hûs, Landshuis, krite onder Drachten. It Wite Hûs, Witte Huis, herberg te Olterterp. It Roun Hûs, het Ronde Huis, sate onder Hartwerd. It Lang Hûs, sate onder Morra. It Dwers Hûs, huis onder Warga. Jornahûs, sate onder Kubaard. It Koaihûs, Kooihuis, sate onder Morra, enz. Verder It Boskhûs, Barrahûs, Blauhûs, Hûs ter Heide, Hûs fen Birou, enz. ook allen op hunne alphabetische plaats vermeld.

G. **Huistra.**

—

M. *Huse*, *Huso.* In verkl. *Huseke, Husken*, *Husk.* Verg. Hoske.

G. **Huisinga, Huisenga, Huizinga, Huizenga, Huysinga, Huisma,** *Huysama, Hwsma*, **Huiskes.** -- Huising, Oost-Fr. Huizing, Drente. Husink, Husen, Huyse, Huese, Huyssoon, Huiszoon, Huissen, Huyssens, Huyskes, Huysckens, enz. Ned. Hûsung, Duitschland.

P. Huzum, *Husum, Hwsum*, in 1481 *Hwsmaghae*, Huizum, dorp in Leeuwarderadeel. — Huizum, geh. bij Warfum, Gron. Husum, stad in Sleeswijk, aan de Noordfr. grens. Husum, dorp in Calenberg, Hannover. Huizinge, *Husinga*, dorp in Gron. Huysinghen, dorp in Zuid-Brabant. Hüsingen, dorp bij Lörrach in Baden.

De plaatsn. Huzum, Husum, zoowel op zich zelven als in samenstellingen (Roordahuzum, Surhuzum, Nijhuzum, Tsjalhuzum, Benninghusum, Hunwerthusum), komt in alle Friesche gouwen menigvuldig voor. Het is zeer onwaarschijnlijk dat het de mansn. Huse zoude zijn, die aan al deze namen ten grondslag ligt. Veeleer is de oorsprong van dat deel dezer namen in het woord *hûs*, huis te zoeken. Ook werden sommigen dezer namen oudtijds wel als *husen*, huizen, geschreven; b. v. *Roerdahuysen.* Met Tsjalhuzen, Tjalhuizen is dit nog heden wel het geval. Maar komt de patronymicale uitgang *ing* in deze plaatsnamen voor (zoo wel als in den geslachtsn. Huisinga), zoo als in *Husinga*, Huizinge, en in den Brabantschen en Badenschen plaatsn. boven vermeld, dan is er aan den oorsprong uit den mansn. Huse, naar mijne meening, geen twijfel.

—

G. *Hustma.*

—

M. *Huswyn.*

—

M. *Hutte.* In verkl. *Hutgen.* Verg. Hotte.

G. **Huttinga, Huttenga.**

—

M. *Huwet.* Verg. Houwert.

G. *Huwerda*, *Huwarda.* Zie Houwerda.

—

I. Y.

De letterteekens *i* en *y* vertegenwoordigen in het Friesch slechts twee vormen van één en de zelfde letter, van één en den zelfden klank. De *y* schrijft men om den zuiveren, zachten *i* klank in geslotene, de *i* om dien zelfden klank in opene lettergrepen voor te stellen: b.v. *de apel is ryp; ripe apels.* De woorden *ryp* en *ripe* worden met volkomen den zelfden klank uitgesproken. Zoo worden ook de nieuwere spelwijze van den mansnaam *Ipe* en de oudere als *Ype* (zelfs wel *Yppe)* volkomen gelijk uitgesproken. Oudtijds vooral werden beide letterteekens wel door elkanderen gebruikt, in een en het zelfde woord, in een en den zelfden naam; nu zus, dan zoo. Dien ten gevolge kunnen in deze naamlijst, die zoo wel de oude als de nieuwe spelwijzen en naamsvormen vermeldt, de *i* en de *y* niet gescheiden worden.

Deze zuivere, enkelvoudige, zachte *i* en *y* moeten vooral niet verward worden met den tweeklank *ie*, al is het dat de Nederl. taal, en bijzonderlijk de Hollandsche gouwspraak en tongval geen onderscheid meer kent tusschen deze oorspronkelijk zeer verschillende klanken, maar den tweeklank als de enkelvoudige lange *i* uitspreekt. De Fries evenwel, zeer te recht, onderscheidt zeer nauwkeurig de uitspraak van *Ibe* (of *Ybe)* en *Iebe*, van *Ide* en *Iede*, van *Ime* en *Ieme*. Dit zijn dan ook oorspronkelijk verschillende namen, en geenszins verschillende vormen van eenen en den zelfden naam, al spelt heden ten dage, door onverstand, en door den verkeerden invloed van Hollandsche onderwijzers, ook menige *Ibe* of *Ybe*, menige *Ide* of *Yde*, *Ime* of *Yme* zijnen naam, ten onrechte, als *Iebe*, *Iede*, *Ieme*. Maar die werkelijk *Iebe* (läbe), *Iede* (läde), *Ieme* (läme), met duidelijk uitgesproken *tweeklank*, heet, die schrijve, te recht, ook aldus *Iebe*, *Iede*, *Ieme*. Immers *Ibe* en *Iebe* zijn werkelijk twee verschillende namen (iedere Fries hoort dit terstond aan den klank). Maar *Sytse* en *Sietze*, *Wytse* en *Wietze* zijn dit niet. Bij deze namen zijn de vormen met *ie* slechts misspellingen, en anders niet. De Fries kent in deze en soortgelijke namen slechts den enkelvoudigen, en niet den tweeklank.

De oude Friezen gebruikten de *y* ook wel als beginletter van woord of naam, waar wij thans eene *j* plaatsen, en uitspreken; b.v. *Ya*, *Yetse*, *Yeppema*, *Yoernahuwsum*, hedendaagsch *Ja*, *Jetse*, *Jeppema*, *Jornahuzum.* Zulke namen vindt men op de *j* vermeld.

M. *Ya.* Zie Ja.

—

M. *Yaye*, enz. Zie Jaeije.

—

M. **Ibbe**, *Ibb*, *Ib.* In verkl. *Ibbeke*, *Ibbek.* Verg. Ibe, Ebbe.

V. *Ibbe.*

G. Ibbena, Ibben, Oost-Friesland. Ibsen, Noorwegen.

P. Ibbenhusen, geh. bij Waddewarden in Ostringen, Weser-Fr., Oldenburg. Ibbenbühren, stad in Westfalen.

—

M. *Ibbert*, *Ibberth.* Verg. Ibert.

—

M. **Ibe, Ybe, Ibo, Ybo,** *Yb.* In Oost-Friesland en Weser-Friesland Ibe en Ihbe. Verg. Iebe en Ibbe.

V. Ibetsje; in Ned. spell. **Ybetje.** In Stellingwerf en Lemsterland (door Sassischen invloed) ook **Ybigje, Ybigjen.** Verg. Iebigje.

G, **Ybema, Ybes, Yben.** — Ybana, Iben, Oost-Fr. en Weser-Fr. Ibens, Ibink, Ned.

P. Ibelân, Ybeland, stuk land op de Tieke onder Suameer. — Ibenshoff, sate bij Wobbenbüll in Noord-Friesland.

—

M. **Ibele, Ybele, Ible, Yble,** *Ibel.* Verkl. van Ibe. Zie Ibe. In patronym. vorm. **Ibeling.** Verg. Iebele.

V. Ibeltsje; in Ned. spell. **Ibeltje, Ybeltje, Ybbeltje. Ybelke,** *Ibel,* **Ybel.** Verg. Iebeltsje.

G. **Ybeles, Ibels.** — Ibelings, Oost-Fr.

P. Ybelepôlle, stuk hooiland onder Roodkerk.

—

M. **Ybert, Yberd,** *Ibert.* Quasi-verlatijnscht tot *Ibertus*, **Ibartus.**

G. *Iberda*, *Ybarda*.

—

P. Ibert of Ybert (De Wikelder- en de Sondelder- of Sindelder-), Wykeler en Sondeler Ybert of Iebert, twee geh. onder Wykel en Sondel. Deze naam wordt in den laatsten tijd ook wel verkeerdelijk als Eebuurt geschreven. Ter plaatse en in den naasten omtrek luidt de volksuitspraak als Iwyd.

—

M. *Ibrandt*, *Ybrant*.

V. **Ybranda.**

—

V. *Ibrich*, *Iberich*, *Ibbrich*, *Ibberig*, *Ibrigje*.

—

P. *Ich* of *Igge*, Fr. woord voor oever, rand of kant, komt in sommige plaatsn. voor, als Surich, Harich. Zie die namen. Verder in Surch en Noarch, Surich en Noarich, Suderich en Noarderich, twee kriten onder Molkwerum; en in Eastrich en Westrich, Easter- (Ooster-) en Westerich, twee buurten, zoogenoemde *pôllen*, te Molkwerum.

—

M. *Icht*, *Ichte*.

P. Ichteghem (Ichtinga-hem) dorp in West-Vlaanderen.

—

P. Ichten, ter plaatse en in den wijden omtrek als Ychten uitgesproken, Echten, dorp in Lemsterland; met De Ichtenerbrêgge, Echtenerbrug, geh., en It Ichtener-fjild, Echtenerveld, krite aldaar.

—

P. Idaerd, *Idawerth*, *Idauerth*, in 1314 *Etwerth*, in 1392 *Edawere*, dorp in Idaarderadeel. Idaerderadeel of -diel, *Echtawerderadeel*, in 1392 *Edawerderadele*, in 1398 *Ydauwerderadele*, Idaarderadeel, grietenij in Oostergoo. Oogenschijnlijk, volgens zijnen hedendaagschen vorm, behoort de plaatsn. Idaerd bij den mansn. Ide (*Ida werth*, werd van Ide); maar sommige oude naamsvormen, boven vermeld, weêrspreken dit. Derhalve staat de plaatsn. Idaerd hier op zich zelven, en niet bij den mansn. Ide.

—

M. **Idde**, *Id*. In verkl. *Iddeke*. Verg. Ide, Edde.

V. Idtsje; in Ned. spell. **Idtje, Idje**, *Idde*, *Id*, *Idtsen*, *Idtjen*, *Iddel*. In Stellingwerf, Lemsterland en Gaasterland, ook **Iddigje, Iddigjen**, volgens den Friso-sassischen, aan Overijssel en Drente eigenen vorm Iddechien, Iddegien.

G. Van Iddekinge, Gron. Iddings, Eng.

P. Idstedt, dorp in Sleeswijk. Iddensen, dorp bij Harburg, Hannover.

—

M. **Ide, Yde**, *Yd*, *Ydt*. Verg. Idde, Ede, Iede.

V. Ydtsje, in Ned. spell. **Ydtje, Ytje. Ida, Yda, Ide**, *Ydt*, *Yde*, *Yd*. In Stellingwerf ook **Idigje, Ydigjen**, volgens den Friso-sassischen, aan Drente eigenen vorm Idegien, Idechien. Verg. Ytsje, bij den mansn. Ite.

G. **Ydama, Idema, Ydema, Van Idema, Ides, Ydes.** — Idinga, Oost-Fr. Iding, Iden, Ide, Ned.

P. Idema-state te Westergeest. Idem, te Lippenhuizen. — Ideweer, geh. bij Meethuizen, Gron. Idehörn, geh. bij Breinermoor, Oost-Fr. Idink, hoeve bij Terborg, Geld. Ideghem (Idinga-hem), dorp in Oost-Vlaanderen. Idingen, dorp bij Fallingbostel, Hannover.

—

V. **Idelberga.** Zie Itelberga.

—

M. *Idele*, *Ydle*, *Ydla*. Verkl. van Ide. Zie Ide.

V. Ideltsje; in Ned. spell. **Ideltje.**

P. Ydlaerd (Idela-werth), sate onder Ternaard.

—

M. *Idert*.

G. Ihrhove, *Yderahave*, dorp in Oost-Fr.

—

V. **Idigje, Ydigjen.** Zie bij den mansn. Ide.

—

V. **Iddigje, Iddigjen.** Zie bij den mansn. Idde.

—

M. **Ids, Idts, Idse**, *Idso*, *Idze*, *Idza*, *Idsa*. Verkl. van Idde. Zie Idde. Verg. Its, Edse, Yds.

V. **Idske, Idsje, Idtske.** In misspell. **Idsche.**

G. **Idsinga, Van Idsinga, Idzenga, Van Idzenga,** *Idsama*, *Idsma*, *Idtsma.* — Idsing, Gron. Idsinga, Itzenga, *Itsinga*, *Itzen*, Oost-Friesland. Idsingh, Ned.

P. Idsegea, Idsega, dorp in Wymbritseradeel. Idsegeahuzen, ook wel Idsinghuzen, en, in de dagelijksche spreektaal, bij verbastering, Skuzum of Skuzen genoemd, Idsegahuizen, dorp in Wonseradeel. Idsinga-stins (dat is de Skierstins) te Veenwouden. Idsinga-state te Eagum. Idsama-sate te Firdgum. — Idsinga-borg, te Lintel bij Norden, Oost-Fr.

—

M. *Yds*, *Ydse*, *Ydsa*, *Ydza*, *Ydze*. Verkl. vau Ide. Zie Ide. Verg. Ids. In verkl. *Ydske.*

V. **Ydske.**

G. *Ydsma*, *Ydtsma*, *Ydsen*, *Ydskema.* — Ydsingena, Oost-Friesland.

P. Ydskama-sate te Bollingwier onder Ooster-Nijkerk.

—

M. *Ydsald.*

G. *Ydsalda.*

P. Ydsalda-sate te Lioessens.

—

M. **Idsard, Idsart, Idzard, Idzart, Idserd, Idsert, Idzerd, Idzert,** *Ydsert*, *Ydsaerdt*, *Idzaert*, *Idsaert*, *Ydsaert*, *Ydsart*, *Idzer*. Zie Edsard.

G. **Idsarda, Idzarda, Idserda,** *Idzaerda*, *Ydzarda*, *Ydszaerda.* Verlatijnscht tot **Idsardi.** — Ydsersna, Oost-Friesland.

P. Idsarda-stins te Ter-Idsert. Ter-Idsert (Ter-Idsart, Ter-Edzart, enz.), in de dagelijksche volksspreektaal, bij verbastering, De Ridsert, dorp in West-Stellingwerf. Idserda-bûrren, geh. bij Hieslum.

—

M. **Idske, Idsge,** *Idsche*, *Idscka*, *Idska*, *Idsiko*, *Idscha.* Verkl. van Ids. Zie Ids. Ook **Idskia.** Verbijbelscht tot **Hiskia.**

V. **Idskje, Idskjen, Idtskjen, Idskia.**

G. *Idskema*, *Idtskema*, *Ydskema.*

P. Idskenhuzen, in de dagelijksche volksspreektaal Jiskenhuzen, Idskenhuizen, dorp in Doniawarstal. Idskewyk, veenvaart onder Langezwaag. — Idschenhusen, geh. bij Sengwarden in Jeverland, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

V. **Idwer, Ydwer.** Zie Eedwer.

—

V. *Idwinge.*

—

M. *Ye.* Zie Ieke. Verg. Ya.

—

P. Ie, Ee, naam, overeenkomende met A of Aa in andere Nederl. gewesten, en eigen aan vele verschillende stroomen in alle Friesche gouwen; tevens aan sommige plaatsen, waarop de naam van het water is overgegaan. De Dokkumer-Ie, door de Dokkumers ook wel De Luwerder-Ie (Leeuwarder-Ee) genoemd, oude stroom, later trekvaart, tusschen Dokkum en Leeuwarden. De Ie of Grouster-Ie, stroom bij Grouw. De Wide-Ie, Wijde Ee, in Tietjerksteradeel bij Bergum. Idem, in Smallingerland. De Mûntse-Ie, Munnike- of Monnike-Ee, mede aldaar. De Smelle-Ie, bij verbastering soms ook wel Smellen-Ie, Smelnie, tegenwoordig meestal It Smelle-Iester Sân, Smaleester-zanding, genoemd, mede aldaar. Naar dezen ouden stroom, thans tot een meertje uitgedijd, draagt ook zijnen naam het geh. Smel-Ie, Smal-Ee (oudtijds een klooster) onder Boornbergum, aan dit water gelegen. De Ie, stroom of meertje bij Woudsend. De Hieslumer-Ie, meertje bij Hieslum. De Suder-Ie, stroom in Oost-Dongeradeel, bezuiden Morra en Anjum. De Alde-Ie, Oude-Ee, te Kortezwaag. De Nijhúster-Ie, Nieuwhuizumer-Ee, meertje bij Nieuwhuizum in Wymbritseradeel. De Kromme-Ie, stroom onder Boornbergum. Ie, Ee, dorp in Oost-Dongeradeel. Ie, Ee, geh. bij Itens. It Convent Ie, krite bij Sneek, onder Ysbrechtum. De Ie of Ye, stuk land onder Parrega. De Iewâl, Eewal, buurt te Leeuwarden, te Woudsend en onder Rinsumageest. Iedaem, Edam, stad in Noord-Holland.

G. **Iestra, Yestra.**

—

M. **Iebe, Ieb, Yeb,** *Yebe.* Verg. Ibe.

V. **Ieb, Yeb,** *Iebbe.* In Stellingwerf (Friso-Sassische vorm) **Iebigje.**

—

M. **Iebele, Ieble, Yeble.** Verkl. van Iebe. Zie Iebe. Verg. Ibele.

V. Iebeltsje; in Ned. spell. **Iebeltje. Iebel, Yebel.** Verg. Ibeltsje.

—

M. **Iede, Yede.** Verg. Ide.
V. Iedtsje; in Ned. spell. **Iedtje, Iedje. Iedke, Yed,** *Ied, Iedt.* Verg. Ida, Ytsje.
G. **Iedema, Yedema.**

—

V. Iedeltsje; in Ned. spell. **Iedeltje.** Verg. Ideltsje.

—

M. *Iedse, Yedse, Ieds, Yeds, Iedts.* Verkl. van Iede. Zie Iede.
V. **Iedske,** *Ieds, Yedsk.*
G. *Yedsma.*
P. Yedsma-sate te Firdgum.

—

V. *Iedwer, Yedwer.* Zie Eedwer.

—

M. **Ief, Yef.** *Yeff.* Verg. Yf.
V. **Iefke, Iefje, Yefke.**

—

M. **Iege.** Verg. Ige.
V. *Iege.*
G. *Iegema.*

—

M. **Ieje.** Zie Ye. Verg. Yje.

—

M. **Ieke, Yeke.** Verg. Ike.
V. **Iekje, Iekjen, Iek, Yeke, Yekke, Iekke, Yek.**

—

M. **Ielde.**

—

M. **Ieldert.** Verg. Jildert.

—

M. **Iele, Ielle.** Verg. Jelle. In verkl. **Ielke.** *Yelck, Ielse, Yelse.*
V. Ieltsje; in Ned. spell. **Ieltje.** *Iel.*

—

V. **Ielkje, Yelkjen, Yelk,** *Ielk.* Zie den mansn. Ielke, bij Iele.

—

M. *Ielte.* Verkl. van Iele. Zie Iele. Verg. Jelte.
G. *Ieltema.*

—

M. Ieltsje; in Ned. spell. **Ieltje.** Verkl. van Iele. Zie Iele.

—

P. De Ielsdobben of Ieldobben, Aalsdobben of Aaldobben, krite onder Anjum. Idem onder Suawoude. De Ielshûd, Aalshuid, een stuk land op Rewerd onder Huins.

—

P. De Iem, krite hooiland onder Oudeschoot.

—

M. **Ieme, Iemme.** *Iemma, Iemma,* **Yeme.** Verg. Eme, Ime, Jimme.
V. **Iemke,** *Iemck, Iemk.* Verg. Ymke. Iemtsje; in Ned. spell. **Iemtje.**
G. *Ieminga, Yemingha.*

—

P. Iembûrren. Zie Eambûrren.

—

M. *Yemete.* Verkl. van Ieme. Zie Ieme. Verg. Ymte.

—

M. **Iemke,** *Yemke,* **Yiemke.** Verkl. van Ieme. Zie Ieme. Verg. Jimke.
V. **Iemkjen,** *Yemckjen.* Verg. Ymkje.

—

P. Iemswâlde, *Ymswalda, Imiswalde,* in 1298 *Hymeswalt,* Eemswoude of Ymswolde, geh. onder Tjerkwerd. De Iemswâlderhim, *Yemswolderahem, Emeswalderahem,* krite in Wonseradeel. De Iemswâldertille (ook Fokelebrêgge genoemd), brug over de Workumervaart, bij Eemswoude.

—

M. **Iene.** Verg. Ine, Ene.
V, Ientsje; in Ned. spell. **Ientje. Iena. Ienke.**
G. **Ienema.**

—

P. De Ienhoarn, Eenhoorn, sate onder Kornwerd.

—

P. Iens, Edens, dorp in Hennaarderadeel. Zie bij den mansn. Ede.

—

M. **Iense, Iensen.** Verkl. van Iene. Zie Iene. Verg. Ynse en Jinse.
V. **Ienske, Yenske.**
G. *Iensema.*

—

P. Ienshuzen. Zie Henshuzen bij den mansn. Henne.

—

M. **Ienske.** Verkl. van Iense. Zie Iense.
V. **Ienskje, Ienskjen,** *Yenskje;* in misspell. **Yenschje.** Verg. Ynskje.
P. Ienskenskate, sate onder Berendorp in Noord-Friesland. Ienskenswarf, sate onder Dagebüll in Noord-Friesland.

—

P. Ienstra-sate onder Idaard. Zie Eenstra.

—

M. **Iente.** Verkl. van Iene. Zie Iene. Verg. Ynte.

—

M. **Iep, Yep, Iepe, Yepe, Yeppe,** *Yepo.* Verg. Epe, Ipe, Jippe.
V. **Iepje.** Verg. Ypje.
G. **Van Iepema,** *Ieppema.*

—

M. **Iepke.** Verkl. van Iep. Zie Iep. Verg. Ypke.
V. **Yepkje.** Verg. Ypkje.
G. **Iepkes.**

—

M. *Ies.* Verg. Ise.
V. **Ieske, Iesk, Ies, Yes, Iesel.** Ieseltsje; in Ned. spell. **Ieseltje.** Verg. Jisseltsje.
P. Iesfean, Eesveen, geh. onder Steenwijk, Overijssel.

—

M. **Ieske.** Verkl. van Ies. Zie Ies.
V. **Ieskjen.**
P. Ieskwert, in 1562 *Iesckwirdt*, ook *Eskwert, Esquerd, Esquerda sate*, Eeskwerd, geh. onder Oosterend.

—

M. **Yesle.** Verkl. van Ies. Zie Ies.

—

P. Ieslumbûrren, *Eselemaburum, Eslemaburen, Eslemabuyren* (ook wel Yslumbûrren genoemd en geschreven), geh. onder Achlum. Zie bij den mansn. Essle.

—

P. De Iest, sate onder Suameer, met De Iestwei aldaar. De Iesten, Eesten, krite, met geh. onder Eestrum. De Hege Iesten, Hooge Eesten, krite onder Garijp.

—

P. Iesterbûrren, *Esteraburum*, (in de dagelijksche spreektaal als Jisterbûrren luidende), geh. onder Arum. Iestergea (in de dagelijksche spreektaal als Jistergea luidende), Eesterga, dorp in Lemsterland.

—

G. **Iestra, Yestra.** Zie bij den plaatsn. Ie.

—

P. Iestrum (in de dagelijksche spreektaal ook als Jistrum luidende), in 1580 *Aestrum*, Eestrum, dorp in Tietjerksteradeel.

—

P. Iesumbûrren, Esumaburen, geh. onder Anjum; met De Iesumasyl of Iesumersyl, *Ysmasyl*, Esumazijl, sluis in den zeedijk aldaar. Zie Esum.

—

M. **Iete, Yete, Yette, Iette.** Verg. Ite, Jette, Jitte.
V. Ietsje; in Ned. spell. **Ietje,** *Iets.*
G. **Yettenga.** — Ietema, Groningerl.

—

M. **Ietse, Ietsen, Iets, Yetse;** in misspell. **Ietze, Ietzen.** Verkl. van Iete. Zie Iete, Ietsje. Verg. Jetse, Ytsen, Jitse.
V. **Ietske, Yetske.** In den Zwh. **Yetsk.** In misspell. **Ietsche.**
G. *Ietsma*, **Yetsinga.**

—

M. Ietsje; in Ned. spell. **Ietje, Iettje,** *Iettia.* Verkl. van Iete. Zie Iete, Ietse.

—

M. **Ieuwe, Yeuwe,** *Yeuw.* In verkl. **Ieuwke.** Zie Eauwe.
V. **Ieuwke, Ieuwkjen, Ieuwkje.**

—

M. *Yf, Yff, Yffe, Yffa, Iff.* In verkl. *Yfke, Yfka.* Verg. Ief.
V. **Yfke,** *Yff*, **Ifke.** Verg. Iefke.

—

M. **Yft.** Verkl. van Yf. Zie Yf, Yfke.

—

M. **Ige, Igo, Yge, Ygo,** *Iga, Igha, Yg, Ygge.* Verg. Igge, Ege.
V. Ychje; in Ned. spell. **Ygje, Ygjen.** *Iga, Ige, Ygh, Yg.*
G. *Ygyngha, Yggama, Yghema,* **Igesz.**
P. De Igewâlden of Igawâlden, *Yghawolden*, Igawouden, het oostelijke deel der grietenij Hemelumer-Oldeferd en Noordwolde; ook Noardwâlde, en enkel De Wâlden genoemd. Het draagt dezen naam naar den beroemden edelman Ige Galama. De Ige-Sjoukes-sleat (ook Forbarnesleat genoemd), vaarwater te Jutrijp.

—

M. **Igge,** *Igga, Ig.* In verkl. *Iggele.* Verg. Ige, Igele, Egge.
G. Iggema, Iggen, Oost-Friesland.
P. Iggewarden, geh. bij Langwarden in Butjadingerland, Weser-Fr., Oldenb. Iggenhausen, dorp bij Büren (Minden), Westfalen.

—

M. *Igger.*

—

M. **Igle**, *Igele*, *Ygele*, *Ygle*, *Yglo*, *Igela*, *Yghela*, *Iglo*. Verkl. van Ige. Zie Ige. Verg. Iggele.
G. *Ygelema*.
P. Iglebûrren, geh. onder Workum.

—

M. *Igmar*.

—

M. *Igolt*.

—

V. *Iggerich*.

—

M. **Igram**, **Ygram**.

—

M. **Yje**, *Ijo*.
V. *Ije*. In zonderlinge quasi-verfraaiing **Yjebeth**.

—

M. **Yk**, *Yck*. Zie Ike.

—

M. *Ikbert*. Verg. Egbert.

—

M. **Ike**, **Yke**, **Iko**, **Ico**, *Ika*, *Yka*, **Yk**, *Yck*. Verg. Ieke, Ikke.
V. **Ika**, **Yka**, **Ykka**, **Ykje**, **Ykjen**, **Yk**, **Ike**, **Ykke**.
G. *Ikingha*, **Ykema**, *Icama*, **Iken**. — Van Ikema, Gron. Icoma, Ikena, Ykesna, Oost-Friesland. Ikink, Nederland.
P. Ikefeart, Ykevaart, onder Workum. — Ikema-heerd, te Oldehove, Gron. Ikamapolder, aan de Noordkust van Groningerl. Ikenhusen, geh. bij Oldorf in Wangerl., Weser-Fr., Oldenb. Ikenhausen, dorp bij Warburg in Westfalen.

—

M. **Ikele**, **Ikle**, **Ykele**, **Ykle**, *Ycle*. Verkl. van **Ike**. Zie Ike.
G. Iceling, bij de Angel-Sassen.
P. Icklingham, in Suffolk, Engeland.

—

P. It Ikelhiem, Eikelheem, stuk land te Boven-Knijpe.

—

M. *Ikke*, *Icke*. Op Wangeroog Ik. Verg. Ike, Ekke.
V. **Iktjen**.
G. Ickena, Icken, Oost-Friesland.

—

P. *Ikker*, nevens *eker*, het Fr. woord voor akker, komt voor in Ikkerwâlde, Akkerwoude, dorp in Dantumadeel; met De Ikkerwâldster-Broek, Akkerwoudsterbroek, krite met geh. aldaar. Arendsikker, Arendsakker, buurt te Menaldum. De Dylikker, Dijlakker, buurt te Bolsward. De Fiif-ikkers, Vijfakkers, sate onder Hartwerd. Frean-ikker; zie Freantsjer, Franeker. De Gêrsikkers, De Grasakkers, sate onder Marrum. Godsikker, Godsakker, buurt te Franeker. De Houwikker, Houwakker (Hou- of Hof-akker? Zie Hou), stuk land op het Roode-Klif onder Scharl. De Krûdikker, Kruidakker, sate te Hiaure. De Giele Ikker, Gele Akker, buurt te Warga; zie dien naam. De Moardikkers; zie op de M.

—

G. *Ycstra*. Zie Ekstra.

—

M. *Ilb*, *Ilbe*.

—

M. *Ilbrien*.

—

M. *Ildert*, *Yldert*. Verg. Illert.

—

M. *Ildirad*, *Ildrad*.

—

G. *Ildsisma*, *Ildzisma*.

—

V. **Ylduw**. Zie Jildou.

—

M. *Ile*, *Ilo*, *Yle*, *Ylo*, *Il*, *Ylen*. In verkl. *Yltje*, *Ylje*, *Ilcke*. Verg. Iele.
V. *Ilake*, *Ylke*, *Ilke*, *Yl*, **Ylkje**, **Ylkjen**.
G. *Ylema*. — Illies (tweede naamval van Illie, Illia = Illinga, Ylinga = Ilinga's zoon), in Weser-Friesland. Ilcken, Ned.
P. Ilienworth, in 1230 *Ylingiwort*, dorp in het Friso-sassische Land Hadeln, Hannover. Illingworth, in Engeland. Ilhorn, dorp bij Soltau, Hannover. Ilkenberg, geh. bij Wremen in de Friesche gouw Land Wursten, Hannover. Illekoven (Illink-hove), geh. bij Born en Roosteren, Limburg.

—

M. *Ylge*.

—

V. **Illand**. Verg. Eland.

—

M. *Illert*, *Illerth*. Verg. Ildert.
G. *Yllersma*.

—

M. *Ilp*. Verg. Ilb.
G. Ilpsema, Groningerland.

—

P. Ylst, *Ileke*, *Ylike*, in 1313 *Ylcke*, n 1315 *Yhlike*, in 1424 *Yldze* (eigenlijk Ylts, bij letterkeer verkeerdelijk tot Ylst geworden, en in de dagelijksche spreektaal steeds met het lidwoord der er voor, Der Ylts of Der Ylst, bij samentrekking Drylts of Drylst genoemd), Ylst, stadje in Westergoo.

G. **Ylstra.** (Zie ook Drielsma en Drilsma.)

—

V. *Ilste.*

—

G. **Yltinga** Van Ylte, verkl. van Ile. Zie dien naam.

—

M. **Imbert**, *Ymbert.*

P. Ymbertsje; in Ned. spell. **Ymbertje.**

—

M. **Ime, Yme, Ymme**, *Ima*, *Yma*, *Ymen*. Verg. Imme, Ieme.

V. **Ymke**, *Ymcka*, *Ymka*, *Ymeke*, *Ymk*, *Ymck*. **Yma.**

G. *Yminga, Ymama, Ymmama*, **Ymessen.**

P. Imedaem, Ymedaem, *Emedam*, Ymedam, tusschen Koudum en Molkwerum. Ymewyk, veenvaart te Surhuisterveen. Ymswâlde; zie Iemswâlde.

—

M. **Imele, Ymele**, *Ymela*, *Ymelo*, *Imelo*, *Imel*, *Ymel*, *Ymmel;* verlatijnscht tot **Imilius.** Verkl. van Ime. Verg. Immele.

G. Ihmels, iu Weser-Friesland.

—

M. *Ymer*, *Ymmer.*

P. Imeresfeart, Ymeresvaart, onder Gaast, bij Workum. Ymerwyk, veenvaart in de Drachtster-Compagnie.

—

M. **Imke, Imko, Imco.** Verkl. van Imme. Zie Imme. Verg. Ymke.

V. **Imkje.**

G. *Imckna.*

P. Imkehörn, sate onder Ter-Gast in Oost-Friesland.

—

M. **Ymke**, *Ymeke.* Verkl. van Ime. Zie Ime. Verg. Imke.

V. **Ymkje, Ymktje.** Verlatijnscht tot **Emelia.** In vleivorm. Pym.

G. **Ymkes.**

—

M. **Imme, Immo.** Verg. Ime, Emme.

V. **Imke, Imma.** In Stellingwerf en Lemsterland (Friso-sassisch) **Immigje, Immigjen** (in Drente Immechien).

G. *Imminga*, **Immenga, Immes.** — Immink, Twente. Imming, Immens, Immen. Ned. Immingham, Engeland.

P. Immenwarfen, geh. bij Wiarden, Wangerl., Weser-Fr., Oldenb. Imsum, in 1091 *Immeshem*, dorp in de Friesche gouw Land Wursten, Han. Imminghusen, verdronken dorp op Noordstrand, Noord-Fr. Immingstedt, dorp bij Schwesing, Noord-Fr. Immingham, in Lincolnshire, Eng. Imminghausen, geh. bij Attendorn (Olpe), Westfalen.

—

M. **Immele.** Verkl. van Imme. Zie Imme. Verg. Imele.

—

M. *Immer.* Zie Ymer.

V. Immertsje; in Ned. spell. **Immertje.**

G. Immer, Holland.

—

M. *Imp.* In verkl. *Impke.* Zie Ymp.

V. **Impkjen.**

—

M. *Ymp.* In verkl. *Ympcke*, *Ympck.* Zie Imp.

V. **Ympkje**, *Ympck.*

—

M. *Imptet.*

G. Impeta, Groningerland. Bij letterkeer ontstaan uit den oorspronkelijken vorm Impteda. Verg. Ompteda.

—

M. **Imte.** Verkl. van Imme. Zie Imme. Verg. Ymte.

V. Imtsje; in Ned. spell. **Imtje.**

—

M. **Ymte, Ymt.** Verkl. van Ime. Zie Ime. Verg. Imte.

V. Ymtsje; in Ned. spell. **Ymtje.**

—

M. *Imtet*, *Imitet.* Verg. Imptet.

—

M. **Yn.** Zie Ine.

—

M. *Inde.* Verg. Inte.

G. *Indama*, *India* (samengetrokken vorm van Indinga). — Indema, Inden, Gron.

—

P. Yndyk, ook wel Yndyken, Indijk of Indijken, voormalig dorp, thans geh. bij Woudsend. Yndyk, Indijk, geh. en weg onder Bozum; met De Yndyksterfeart, vaart aldaar. Idem, sate onder Oudkerk. Idem, onder Ternaard. De Yndyk, vaart onder Hindeloopen.

—

M. *Indse, Indts.* Verkl. van Inde. Zie Inde.
V. **Indske.**

—

M. **Ine, Ino, Yne,** *Yno,* **Yn,** *Ynne.* In Oost-Fr. en Weser-Fr. Ino, Ihno, Ihne.
V. Yntsje, in Ned. spell. **Yntje. Ina, Yna, Ine, Ynne, Yn, Ynje, Ynke, Yntse, Yntsen,** *Yntie, Ynts, Ineke, Ynthie.* In den Zwh. ook **Ynk.** Te Hindeloopen ook **Yntj.**
G. **Inia, Ynia,** *Ynye, Inie* (samengetrokken vorm van Ininga), **Ynema,** *Inema, Ynama, Ynnema.* — Inama, Inema, Ihnen, in Oost-Friesland en Weser-Friesland.
P. Inia-sate te Wierum. Idem, te Ried. Lyts-Ynia, ook Lyts-Ynje geschreven, Lutke-Inia of Klein-Inia, sate onder Garijp. De Inia of Ynje, krite onder Bozum.

—

M. **Ingbert.** Andere uitspaak van Engbert. Zie Engbert.
V. Ingbertsje; in Ned. spell. **Ingbertje.** Zie bij den mansn. Engbert.

—

M. *Inge, Inga.* Verg. Enge.
V. Ingetsje; in Ned. spell. **Ingetje. Inge, Ing,** *Yngh.* Ook in Noord-Friesl.
G. *Ingena.*
P. Ingena-sate te Nijland.

—

M. *Ingelbaert, Ingelbert, Ingelbrecht.* Verg. Engelbrecht.

—

M. *Ingele, Inghele, Ingle, Ingel, Yngle.* Andere uitspraak van Engele, Engel. Zie dien naam.
V. Ingeltsje; in Ned. spell. **Ingeltje.** Andere uitspraak van Engeltsje. Zie dien naam.
P. Ingelum. Zie Engelum.

—

P. De Ingelskmansplaet, Engelschmansplaat, bank of plaat in de Wadden, bezuiden het Ameland.

—

P. De Inghoarne, Inghoorn of Enghorne, hoek van het land in de Gauwsterhoppen, Sneekermeer.

—

P. Ingwert, Engwert of Engwirt, voormalig klooster, thans geh. (twee saten) bij Poppingawier. Ingwier, Engwier; zie Abbingawier. Ingwierum, Engwierum, dorp in Oost-Dongeradeel. Zie bij den mansn. Ede.

—

P. Ynhimmeren, Inhimmeren, sate te Rauwerd.
G. *Inhimra.*

—

V. **Ynje.** Zie bij den mansn. Ine.

—

M. **Inke,** *Incke.* Verkl. van Inne. Zie Inne. Verg. Ynke.
V. **Inkje, Inkjen, Innekje.**

—

M. *Ynke, Yneke, Ynka, Ynk, Yncke, Inik, Inyke, Inick, Ineke.* Verkl. van Ine. Zie Ine. Verg. Inke.
V. *Ynkje, Ynckjen.*
G. Ineke, Ned. Ihneke, Duitschland.
P. Ihnkeburg, sate bij Funnix in Harlingerland, Oost-Fr. Ihnikwarf, sate bij Tettens in Jeverland, Weser-Fr., Oldenb.

—

V. **Ynke,** *Ineke.* In den Zwh. ook **Ynk.** Zie bij den mansn. Ine.

—

P. Inkhuzen, ook wel Inkhuzum, Enkhuizen, stad in West-Friesland, Noord-Holl. It Inkhuzumer-Sân, Enkhuizer-Zand, zandplaat in den mond der Zuiderzee, bij Enkhuizen. De Inkhuzumer-Leane, Enkhuizer-laan, laan te Rijs onder Mirns.

—

M. **Inne,** *Inno, In.* Andere uitspraak van Enne. Zie Enne. Verg. Ine.
V. **Inne, Inke,** *Inje, Ink, Inneken.* Intsje; in Ned. spell. **Intje.**
G. *Innema.* — Innes, Engeland.

—

M. **Inse, Inso,** *Ins.* In misspell. **Inze.** Verkl. van Inne. Zie Inne. Verg. Ynse.
V. **Inske, Inskje,** *Inse.* In misspell. **Insche, Inschje.**
G. *Insma.*
P. Insenhusen, geh. bij Ooster-Accum in Harlingerland, Oost-Friesland. Insingdorf, geh. bij Melle, Hannover.

—

M. **Ynse, Ynso, Ynsen.** In misspell. **Ynze.** Verkl. van Ine. Zie Ine. Verg. Inse.
V. **Ynske, Ynsse,** *Ynsck*, *Ynsk*, *Yns.* In misspell. **Ynsche.**
G. **Ynsema, Ynsma, Ynsen, Ynzen.** In vergriekschten vorm **Ynsonides.**

—

M. **Ynske.** Verkl. van Ynse. Zie Ynse.
V. **Ynskje, Ynskjen.** In misspell. **Ynschje.**

—

M. **Inte, Into,** *Inta*, *Intte*, *Intta*, *Int*, *Indt.* Verkl. van Inne. Zie Inne. Verg. Ynte.
V. Intsje; in Ned. spell. **Intje. Intke, Intk,** *Int.* Te Hindeloopen ook **Intj.**
G. *Intingha*, *Intinga*, *Intema.*

—

M. **Ynte, Ynto,** *Ynta.* Verkl. van Ine. Zie Ine. Verg. Inte.
V. Yntsje; in Ned. spell. **Yntje.**
G. **Yntema, Yntena, Yntes.**
P. Y n t e b û r r e n, geh. onder Oosthem. Y n t e h û s of Y n t a h û s, sate onder Rauwerd.

—

M. *Intet, Inthet*, *Intat*, *Intit.* Quasi-verlatijnscht tot *Intatus.*

—

M. *Intke.* Verkl. van Inte. Zie Int.
G. *Intkama.*

—

M. *Intse*, *Intsen*, *Ints.* Verkl. van Inne. Zie Inne. Verg. Yntse.
V. **Intsje,** *Intske.*

—

M. **Yntse, Yntsen,** *Ynts.* In misspell. **Yntze, Yntzen.** Verkl. van Ine. Zie Ine. Verg. Intse.
V. **Yntske,** *Yntsch*, **Yntse, Yntsen,** *Ynts.* In mispell. **Yntsche.**

—

M. Intsje; in Ned. spell. **Intje.** *Intyen*, *Inttia*, *Intia*, *Inthie.* Verkl. van Inne. Zie Inne. Verg. Yntsje.
G. *Intjema*, *Inthjema*, *Inthiema.*
P. I n t h i e m a- of Y n t s j e m a - h û s, -s t a t e, en -s l e a t, te en onder Workum.

—

M. Yntsje; in Ned. spell. **Yntje.** *Yntie*, *Ynthie*, *Yntyen*, *Yntge*, *Yntghe.* Verkl. van Ine. Zie Ine. Verg. Intsje.
V. Yntsje; in Ned. spell. **Yntje;** *Yntie*, *Ynthie.* Te Hindeloopen ook **Yntj.** Zie ook bij den mansn. Ine.
G. *Ynthyema*, *Ynthiema* (Yntsjema). Zie Inthiema, bij den mansn. Intsje. — Ihntjes, Oost-Friesland.
P. Y n t s j e m a - s a t e te Kimswerd.

—

M. **Intsje.** Verkl. van Intse. Zie Intse.

—

M. **Ipe, Ype, Yppe,** *Ypo*, *Ipo*, **Yp.** Quasi-verlatijnscht tot **Ipeus** en **Ypeus.** Verg. Iepe, Ippe.
V. **Ypje, Ypke,** *Yp.*
G. **Ypinga, Ypenga, Ipema, Ypema, Ypma, Ypsma,** *Ypssema*, **Ypes.** In verlatijnschten vorm **Ypeij.** — Ypema, Ipema, Groningerland. Iping, Engeland.
P. I p e n b û r r e n of Y p e n b û r r e n, voormalig geh. onder Parrega; met D e I p e n b û r r e m a r, Ypenbuurstermeer, drooggelegd meerke aldaar. I p e m a-s t a t e onder Westergeest. L y t s Y p m a-s a t e te Holwerd. Y p s m a-s a t e te Augustinusga. I p e-B r o u w e r s-s t e i c h, steeg te Leeuwarden. — Ipegat, oude kolk onder Noordhorn, Gron. Ypesloot, geh. bij Diemen in Amstelland, Noord-Holl. Iping, in Sussex, Engeland.

—

V. Ipeltsje; in Ned. spell. **Ypeltje.**

—

M. **Ypke, Ypko,** *Ypeke*, *Ypcke*, *Ypk.* Verkl. van Ipe. Zie Ipe. Verg. Iepke, Ipke.
V. **Ypkje, Ypkjen,** *Ypckien.*
G. *Ypckema.*

—

M. **Ipke,** *Ipka.* Verkl. van Ippe. Zie Ippe. Verg. Ypke.
G. *Ipkema*, *Ipckema.* — Ipken, Noord-Fr.
P. Ipkenswerf, geh. op de hallig Hooge, Noord-Friesland.

—

P. Y p k o l s g e a, *Ypcolghae*, *Ypekeldekerke*, (in de dagelijksche spreektaal veelal Y p k e l s g e a en zelfs I p e l s g e a genoemd), Ypekolsga, dorp in Wymbritseradeel.

—

M. **Ippe,** *Ippo.* Quasi-verlatijnscht tot **Ippius.** Verg. Ipe, Eppe.
G. *Ippinga*, *Ipma.* In verlatijnschten vorm **Ippius.** — Ippana, Ippen, Oost-Friesland.
P. Ippenwarf, sate bij Simonswolde, Oost-Fr. Ippendorf, dorp bij Bonn in Rijn-Pruis-

sen. Ippinghausen, dorp bij Wolfshagen in Keur-Hessen.

—

G. *Ypperda.*

—

M. *Ipse.* Verkl. van Ippe. Zie Ippe.

—

M. *Ipt.* Verkl. van Ippe. Zie Ippe.

—

M. *Ypt.* Verkl. van Ipe. Zie Ipe.

—

M. *Iptet.*

—

V. *Irmgard.*

—

V. *Irmtrude.*

—

P. Irnsum. Zie Jinsum.

—

M. *Yrp.*

—

G. *Irsma.*

—

M. *Yrst.*

—

P. Ys (It Noard-), in 1543 *Noordt-Ees*, Noordijs, buurt te Harlingen. De Ys-dyk, Ysdijk, onder Parrega. It Ys of Yst, (in uitspraak ook wel Ies en Iest) krite onder Finkum, met den Ystdyk aldaar; in 1763 *'t Ees* en *Eesdyck.* It Jak-Yst, zandbank bij Flieland. — Nord-Ys, sate bij Thunum in Harlingerland, Oost-Fr. Wester-Ys, sate bij Schweindorf in Harlingerland, Oost-Fr. Zie Gallée, Nomina Geographica Neerlandica, dl. III, bladz 341.

—

M. *Ysald.* Zie Ydsald.

G. *Isalda;* bij afslijting ook *Isada.*

P. Isalda-sate te Lioessens.

—

M. *Isard.*

—

M. **Ysbert.** Voluit Isbrecht. Zie dien naam.

G. Iesberts, Nederland.

—

M. Ysbrân; in Ned. spell. **Ysbrand.** *Ysebrandt*, *Isbrand*, *Isbrant*, **Ysebrand, Yssebrand,** *Izebrand.*

V. Ysbrântsje; in Ned.spell. **Ysbrandtje, Ysbrandje, Ysbranda.**

G. **Ysbrandsz, Ysbrants.** Verlatijnscht tot **Ysbrandi, Ysbrandy,** *Isbrandi.* — Isebrands, Oost-Friesland.

—

M. *Isbrecht*, *Ysbrecht.*

P. Ysbrechtum (in uitspraak ook wel Iesbrechtum), dorp in Wymbritseradeel.

—

M. *Ysbren.*

—

M. **Ise, Iso, Yse,** *Izo*, *Ysse*, *Ys.* In verkl. *Yssien.* Verg. Isse, Iese.

V. **Ysje, Yske, Ysk,** *Ysck*, *Yscha.* In Stellingwerf en Lemsterland ook **Ysigjen,** volgens den Friso-sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen vorm Ysechien, Isegien.

G. **Ysinga, Van Ysinga, Yzinga, Yzenga, Ysma,** *Yssema.* — Isinga, Ihssen, Oost-Friesland. Ising, Isings, Ned.

P. Ysenbûrren, geh. onder Herbajum. Ysgum (Isinga-hem), geh. onder Dedgum. De Ysinga-wei, weg te Birdaard. Ysma-hoarne (in oude oorkonden ook als *Idsmahorn* en *Ibsmahorn* voorkomende, ter plaatse zelve in de hedendaagsche volksspreektaal wel Idemerhoarne genoemd, en wel als Eismahorn misschreven), stuk land te Winaldum. Zie Jisma-hoarn. — Isens (Isinga), geh. bij Burhave in Butjadingerland, Weser-Fr., Oldenb. Iseghem (Isinga-hem), stad in West-Vlaanderen. Isehorn, geh. bij Scharmbeck, Hannover. Isingheim, dorp bij Meschede, Westfalen.

—

M. **Ysebrand.** Zie Ysbrân.

—

M. *Isgar*, *Ysger.*

G. *Isgara.*

—

G. *Isgerda.*

—

M. Isik, Izik. Dagelijksche uitspraak van den Bijbelschen naam **Isaäc, Isaäk.**

P. It Isikswiid, Izaäkswijd, veenplas onder Wartena.

—

M. *Iske*, *Isck.* Verkl. van Isse. Zie Isse. Verg. Yske.

V. **Iskje, Iskjen,** *Isckjen*, *Isck.*

—

M. **Yske,** *Yska*, *Ysko*, *Iseke*, *Ysck*, *Ysk*, *Yscha.* In misspell. **Ysch.** Verkl. van Ise. Zie Ise. Verg. Iske.

V. **Yskje, Yskjen.** Verg. Iskje.

G. **Yska,** *Yskama*, **Yske, Yskes.** — Iseken, Nederland.

P. Yskebûrrefeart, Yskeburevaart

(bij misverstand ook wel Yskeboerevaart geschreven), onder Workum. Yskama-sate te Winaldum.

—

V. *Ysland*, *Island*. In West-Fr. (noordelijk Noord-Holl), nog heden voorkomende.

—

P. Yslumbûrren. Zie Ieslumbûrren.

—

G. *Ysra*.

—

M. *Isse*. Verg. Ise, Esse.
V. **Iske**, *Isck*, *Isch*. Te Hindeloopen ook **Isk**.
G. Issinghoff, Nederland.
P. Issum, dorp bij Dusseldorp, Duitschl.

—

P. Isse (De Wester-), vaart in West-Dongeradeel.

—

M. **Yssebrand.** Ook het zonderlinge (misschrevene?) **Ysselbrand** is mij voorgekomen. Zie Ysbrân.

—

P. Ystdyk. Zie bij den plaatsn. Ys.

—

M. *Ystze*. Verkl. van Ise. Zie Ise.

—

G. **Ystra**, **Istra**. Verg. Iestra.

—

M. **Ite**, **Yte**, *Ytte*, *Ythe*, *Yta*, *Ytt*, *Yt*. Verg. Iete, Itte.
V. Ytsje; in Ned. spell. **Ytje**, **Yttje**. **Ytke**, **Ytze**, **Yte**, *Ytcke*, *Ytgen*, *Ytzen*, *Yttie*, *Ytia*, *Ytie*, *Ytsen*, *Yts*. Verg. Ietsje, Ydtsje, Ida.
G. *Itinga*, *Ytinga*, ook in samengetrokken vorm als *Ytnya* voorkomende; **Ytema**. — Ites, Iten, Oost-Friesland.
P. Itens of Ytens (Itinga), dorp in Hennaarderadeel. — Iteghem (Itinga-hem), dorp bij Antwerpen.

—

M. *Ytel*. Verkl. van Ite. Zie Ite.

—

V. **Itelberga**, **Itisberga**, **Idelberga**.

—

M. **Itsen**, **Its**, *Itzen*, *Itza*, *Itse*; in verkl. *Itske*. Verkl. van Itte. Zie Itte. In Weser-Friesland Itze. Verg. Ytsen.
V. **Itske**, **Itsje**, **Itskje**, **Itset**. Te Hindeloopen **Itsk**. In Weser-Friesland Itzke. Verg. Idske. In misspell. **Itsche**.
G. *Itsma*, **Van Itsma**, *Itsima*. — Itzen, in Weser-Friesland. Itsing, Itzings, Ned. Itsinga, Itzenga, Oost-Friesland.
P. Itsmabûrren, ook Ytsmabûrren genoemd, geh. onder Marrum. Itsmasate te Holwerd. Idem, te Wierum. — Itzingaborg, te Lintel, Oost-Fr. Itzendorferrot, geh. bij Norden, Oost-Fr. Itzhusen, geh. bij Eggelingen in Harlingerland, Oost-Friesland.

—

M. **Ytsen**, **Ytse**, *Yts*; in verkl. *Ytscke*. In misspell. **Ytzen**. Verkl. van Ite. Zie Ite. Verg. Itsen.
V. **Ytske**, **Ytsje**, **Ytsjen**. Zie bij den mansn. Ite.
G. **Ytsma**, *Ytsema*, **Ytsen**, *Ytsima*, *Ytskama*.
P. Ytsum, geh. bij Wolsum.

—

M. Itsje; in Ned. spell. **Itje**, **Ittje**. *Itke*, *Itjen*, *Itko*, *Ittie*, *Ittyen*. Verkl. van Itte. Zie Itte. Verg. Ytsje.
G. *Itthiema*, *Ittyama*, (Itsjema).

—

M. Ytsje; in Ned. spell. **Ytje**. *Yttie*, *Ytien*, *Ytthie*, *Ytgen*. Verkl. van Ite. Zie Ite. Verg. Itsje.
G. *Ythiema*, *Yttyama* (Ytsjema).

—

M. **Itte**. Verg. Ite.
V. *Ittie*.

—

M. *Ytter*.

—

M. **Ivo**, **Yvo**, **Yve**, **Ive**, **Iwo**, **Ywo**, *Yua*, *Yw*, *Yv*, *Yva*, *Yuo*, *Iwen*, *Yuwe*. In patronymicalen vorm *Iwing*. Zie Jou. *Ivo* is oorspronkelijk een en de zelfde naam als *Jou*, in het Oud-Fr. ook *Juw* geschreven. *Yweke* is dus ook het zelfde als *Jouke*, *Iwck* als *Joukje*, *Iwema* als *Jouma* of *Juwma*. Men vindt den naam van de Kollumer maagschap *Iwema* oudtijds dan ook wel als *Juma* en *Juwma* geschreven; en den plaatsn. *Jouswier* in 1511 als *Iwesweer*. Deze verschillende vormen van eenen en den zelfden naam vinden hunnen oorsprong in de bijzondere uitspraak der oude Friezen, bij wie *v* als *u*, en *w* als *ou* gold, en waarbij dan de voorafgaande *i* tot *j* werd; dus *Iwema* = *J — ou — ma*; *Ivo* = *J — ou*. *Ivo* vertegenwoordigt den algemeen-Germaanschen, *Jou* den bijzonder-Frieschen vorm van dezen naam.
V. *Iwa*, *Iwck*.

G. **Iwema, Ywema,** *Iwisma*, **Iwes,** *Iwinghema.* Zie Juma. Ivens, Ned. Ives, Eng.

P. It Hear-Ivo-striettsje (in den tongval der Leeuwarders Serivestraatsje), 's-Heer-Ivo-straatje, te Leeuwarden. — Ivenbüll, verdronken dorp op 't eiland Noordstrand, Noord-Friesland.

—

M. *Ywald.* Verg. Ewald.

G. Ivalda, Oost-Friesland.

—

M. **Yward,** *Iwert*, *Ywert.* Verg. Ewert.

—

M. *Yweke*, *Iwka*, *Iwcke*, *Iwck*, *Iwek.* Verkl. van Ive. Zie Ivo, Jouke.

V. **Iwikje,** *Iwck.* Zie Joukje.

G. *Iwkema* (Joukema). — Ywekana, Iwkena, Oost-Friesland.

—

P. Iwyd. Zie Ibert.

—

P. De Izermieden, IJzermieden, krite onder Augustinusga.

—

J.

De letter *j* werd in het Oud-Friesch in den regel als *i* afgebeeld; maar ook veelvuldig, vooral als beginletter van woord of naam, als *y*. Dus schreef men de mansnamen *Jemme* en *Jeb* zoowel als *Iemme* en *Ieb*, als *Yemme* en *Yeb* (deze laatste vorm komt, in gewijkten zin, nog heden ten dage voor). Deze schrijfwijze kan lichtelijk verwarring te weeg brengen met de mansnamen *Ieme* en *Ieb* of *Iebe* (met den *twee*klank *ie)*, die in oude geschriften ook wel als *Yeme* en *Yeb* of *Yebe* gespeld staan, en die men in dit geval geenszins als *Jeme* en *Jebe* hebbe uit te spreken. Het is niet altijd met zekerheid uit te maken of de namen *Yeb*, *Yemme* en andere dergelijken, in oude geschriften vermeld, de namen *Jemme (Jimme, Gemma)* en *Jeb*, dan wel *Ieme* en *Ieb* moeten voorstellen.

M. *Ja*, *Ya.* In verkl. *Jaetia.* Zie Jake. Verg. Ye.

V. Jaetsje; in Ned. spell. **Jaatje.** *Jaje*, *Jake*, *Jatie*, *Jatye*, *Jaettye*, *Jaets.*

G. *Jainga*, *Yama*, *Jaesma*, **Jaasma.**

P. Jainga- of Janga-sate onder Ee in Oost-Dongeradeel.

—

G. **Jaagsma.** Zie bij den mansn. Jage.

—

M. **Jaaye.** Zie Jaeije en Jaje.

V. **Jaaike, Jaai.** Zie bij den mansn. Jaeije.

—

V. **Jaaitje;** in Fr. spell. Jaeitsje. Zie bij den mansn. Jaeije.

—

G. **Jaalsma.** Zie bij den mansn. Jale.

—

G. **Jaalstra.**

—

M. **Jaan.** V. **Jaantje;** in Fr. spell. Jaentsje. Zie bij den mansn. Jaen.

—

M. **Jaap.** V. **Jaapje, Jaapjen, Jaapke, Jaapkje.** Zie bij de mansnamen Jaep en Japik.

—

M. **Jaarg.** Zie Jaerg.

—

G. *Jaarla.* P. Jaarla-state. Zie bij den mansn. Jaerle.

—

G. **Jaarsma, Jaars.** P. Jaarsma-sate, Jaarsma-fonne. Zie bij den mansn. Jare.

—

V. **Jaartje;** in Fr. spell. Jaertsje. Zie bij den mansn. Jare.

—

G. **Jaasma.** Zie bij den mansn. Ja.

—

V. **Jaatje;** in Fr. spell. Jaetsje. Zie Jaetsje.

—

M. *Jabbe*, *Jabbo.* Eigenlijk vleivorm van Jacob. In verkl. *Jabke*, *Jabko*, *Jabco.* Zie Jacob, Japik, Jappe. Verg. Jabe, Jebbe.

V. **Jabke,** *Jabbeke*, *Jabken*, *Jabbe*, *Jab*, *Jabje*, *Jabk*, *Jabs.*

G. Jabben, in Weser-Friesland.

P. Jabkenkoog, polder bij Tating in Eiderstedt, eene Oud-Fr. gouw in Sleeswijk.

—

M. *Jabe*, *Jaba.* Verbasterd tot **Jabes.** In verkl. *Jabeke.* Verg. Jabbe.

V. *Jabe*, *Jabeltje*.
G. Jaben, in Weser-Friesland.

—

M. **Jabik.** Verbastering van Jacob. Zie Jacob, Japik.

—

M. **Jacob, Jakob.** Bijbelsche naam. Op het Bildt uitgesproken als Jaewk. In vleivorm Bab, Babbe, Bap, Jabbe. Zie Japik, Jabik, Jaep, Jabbe, Jappe.
V. **Jacobje, Jacobjen.** Ook **Jacoba,** in vleivorm Kobe. Zie Japikje.
G. **Jacobsma, Jakobsma.** Verlatijnscht tot **Jacobi;** vergriekscht tot *Jacobides*.
P. Sint-Jacobi-Parochie; zie bij den mansn. Japik.

—

M. *Jad*, *Jadde*, *Jadda*. Verg. Jade.
V. *Jads*, **Jadske.**
G. *Jaddama*, *Jaddema*.

—

M. *Jade*. In patronymicalen vorm *Jading*. Verg. Jadde.
V. **Jadigjen.**

—

M. Jaeije of Jaje; in Ned. spell. **Jaaye,** ook **Jaje.** *Jaai*, *Jaei*, *Jaay*, *Jaey*.
V. Jaeike, Jaei; in Ned. spell. **Jaaike, Jaai.** Te Hindeloopen ook **Jaaytj** en **Jaay.** *Jaeyke*, *Jaaits*, *Jaeyts*.
G. *Jaeima*.

—

M. Jaeitsje; in Ned. spell. **Jaaitje.** Verkl. van Jaeije. Zie Jaeije.
G. *Jaeythiama* (Jaeitsjema).

—

M. *Jaen*, *Jaan*. In verkl. *Jaencke*, *Jaentzien*, *Jaanke*. Zie Jane. Verg. Jan, Jeen.
V. Jaentsje; in Ned. spell. **Jaantje.** Op het Bildt komt deze naam meestal voor als verkorting van Ariaantje, Adriana.
G. *Jaenga* (Janinga), *Jaensma*, **Janema.**
P. De Jaenfeart, Jaanvaart, onder Jorwerd. De Jaensleat, Jaansloot, onder Langweer bij de Koevorde.

—

M. Jaep; in Ned. spell. **Jaap.** Vleivorm van Jacob. Zie Jacob, Japik.
V. Jaepje, Jaepjen, Jaepke, Jaepkje; in Ned. spell. **Jaapje, Jaapjen, Jaapke, Jaapkje.** Zie Jacobje, Japikje.
G. **Japenga.** — Jaape, Jaapies, Noord-Holland.

—

M. *Jaerd*, *Jaard*, *Jaerde*. Verg. Jaert.
V. *Jaerde*, *Jaarde*.
G. *Jaerda*, *Jaarda*, *Jaerde*.

—

M. Jaerg; in Ned. spell. **Jaarg.** Zie Jarich.

—

M. *Jaerle*. Verkl. van Jare. Zie Jare. Verg. Jarl.
G. *Jaerla*, *Jaarla*.
P. Jaerla-state, te Wetsens, met De Jaerla-sleat en It Jaerla-gat aldaar. — Jaarlingermeer, voormalig meer, thans polder, bij Warmenhuizen in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland).

—

M. *Jaert*, *Jaart*. Verg. Jaerd.
V. Jaertsje; in Ned. spell. **Jaartje.** Zie ook bij den mansn. Jare.

—

V. Jaetsje; in Ned. spell. **Jaatje.** Zie bij den mansn. Ja.

—

M. *Jage*. In verkl. *Jagle*, *Jagel*. Verg. Jaje.
G. **Jaagsma.**

—

G. **Jagersma.** Afgeleid van het woord jager. Verg. Bijkersma, Kuipersma.

—

M. *Jaye*, *Jay*, *Yaye*. In verkl. *Jaitia*, *Jaythie*, *Jaythye*, *Jayttie*, *Jaytie*, *Jayka*, *Jaitje*, *Jayke*. Verg. Jaeye, Jaeitsje.
V. **Jaike, Jayke,** *Jay*, *Jaits*, *Jayts*, *Jaye*. Verg. Jaeike.
G. *Jainga*, *Jayema*, *Jayma*, *Yaima*, *Jaiema*, *Jaiama*, *Yaikama*, *Jaythiama*, *Jaytjama*, *Jaytiama*.
P. Jainga of Janga-sate, onder Ee in Oost-Dongeradeel. Jayema- of Jaymasate (ook genoemd Jurrema-sate) onder Hallum.

—

M. **Jaje.** Zie Jaeije.

—

M. **Jaitse,** *Jaits*. Verkl. van Jaye. Zie Jaye.
V. **Jaitske,** *Jaits*, *Jayts*. In misspell. **Jaitsche.**

—

M. *Jake*, *Jako*, *Jaco*, *Jaeke*, *Jaecke*. Verkl. van Ja. Zie Ja. In verkl. *Jaeckje*. Verg. Jakke.

—

M. **Jakele, Jakle, Jakel,** *Jacla, Jaecle, Jakla, Jaecla, Jaeckele, Jaekele.* Verkl. van Jake. Zie Jake. Verg. Jakkele.
G. **Jakles.**

—

M. *Jack, Jacke, Jakke.* Vermoedelijk vleivorm van Jacob. Verg. Jake.
V. *Jak, Jacke, Jack,* **Jakke.**
G. *Jackema, Jackoma.*

—

M. **Jakkele, Jakkle, Jakkel,** *Jackla, Jackle.* Verkl. van Jakke. Zie Jakke. Verg. Jakele.
V. Jakkeltsje; in Ned. spell. **Jakkeltje.** *Jackeltye, Jackeltien.*
G. **Jakkeles, Jakkles.**
P. Jakkeleset, voormalige overzetplaats tusschen Allingawier en Idsegahuizen, op de scheiding van de Makkumer- en Parregaster-meren.

—

M. **Jakob, Jacob.** Bijbelsche naam. Zie Jacob.
G. **Jakobsma, Jacobsma.**

—

M. **Jaldert.** Verg. Geldert, Joldert.

—

M. *Jale.* In verkl. *Jaelcke, Jaalke.* Verg. Jalle.
G. **Jaalsma.** — Jalink, Twente.

—

M. *Jalf, Jallef.* Verg. Gelf, Jelf.

—

M. **Jalke,** *Jalcke, Jalck.* Verkl. van Jalle. Zie Jalle. Verg. Jelke, Jolke.
V. **Jalkje, Jalkjen,** *Jalck.*
G. *Jalkama.*

—

M. **Jalle.** In verkl. *Jaltje, Jalk.* Verg. Jelle, Jolle.
V. Jaltsje; in Ned. spell. **Jaltje.** *Jal.* Verg. Jeltsje.

—

M. *Jallert.* Verg. Jaldert.

—

M. *Jalmer.* Verg. Jelmer, Gelmer.

—

M. *Jalp.*

—

M. **Jalt,** *Jalte.* Verg. Jelte en Gjalt.

—

P. De Jammerwyk, veenvaart te Drachten.

—

M. **Jan,** *Janne, Janno, Janna.* Vleivorm van Johannes. Zie Johannes, Hans, Jannes, Jantje, Janke, enz. Verg. Jaen, Jane. In vleivorm Nan, Kanne.
V. Jantsje; in Ned. spell. **Jantje. Janke, Janna, Janneke, Jantsen,** in misspell. **Jantzen,** *Jancken, Janck, Jan.* In vleivorm Kanne en Kanke, en op het Bildt Kaen. In Stellingwerf en Lemsterland ook **Jannigje, Jannegje,** *Jannichie,* overeenkomende met den Friso-Sassischen vorm Jannechien, Jannegien, aan Overijssel en Drente eigen. Ook op het Bildt **Jannigje,** gesproken Jannechie.
G. **Janninga** (bij samentrekking *Janga),* **Jansma, Van Jansma,** *Yansema,* **Jans, Jansz, Jansen, Janzen, Janssen.** Deze laatste vijf naamsvormen (met Janse, Jansens, enz) ook veelvuldig in alle gouwen van Nederland (Noord en Zuid) en van Noordwestelijk Duitschland, tot Hamburg en Keulen.
P. Sint-Jansgea, Sint-Jansga of Sint-Johannesga, dorp in Schoterland. Idem, voormalig dorp in Utingeradeel, bij Akmarijp. Sint-Janspoarte en Sint-Jansstriette, voormalige poort, en straat te Bolsward. Janssleat, waterlossing te Goingahuizen onder Boornbergum. Jan-Eableswyk, veenvaart onder Surhuisterveen. Jan-ommepôlle, stuk hooiland onder Roodkerk. Jansma-sate te Ferwerd Janga-sate zie bij den mansn. Ja. — Jansum, verdronken dorp in den Dollart, Oost-Friesland.

—

G. **Jandsma.**

—

M. **Jane,** *Yane, Jaen, Jaan.* Verlatijnscht tot **Janus,** en dit weêr verbasterd tot **Janes.** (In Holland is de mansn. Janus veelal verbasterd uit Adrianus). In verkl. *Jaenke, Jaencke.* Zie Jaen. Verg. Jan.
V. **Jane,** *Jana.* Jaentsje; in Ned. spell. **Jaantje.** (Op het Bildt en in Holland is de vrouwenn. Jaantje meestal verbasterd uit Arjaantje, Ariaantje, Adriana).
G. **Janema,** *Jaensma, Jania* (Janinga).

—

M. *Jancke, Jancko, Janke, Janko, Janco, Janka, Janneke, Jank.* Verkl. van Jan. Zie Jan.
G. *Jankama, Jankema, Janckema.*

P. Jankesingel, te Balk,

—

M. **Jannes, Jannis, Jans.** Vlei- en verkleinvormen van Johannes. Zie Johannes, Jan, enz. (Deze naamsvormen zijn hoofdzakelijk inheemsch in de oostelijke, aan Groningerland en Drente grenzende grietenijen; in genoemde gewesten komen ze menigvuldig voor. Echt-Friesche vormen zijn het niet.)

V. **Jannesje, Jannesjen, Jannisje, Jannisjen, Janneske, Janniske.** (van deze vrouwennamen geldt het zelfde als boven bij den mansn. Jannes, enz. is aangeteekend.)

—

P. Jannum, *Hyannum*, *Hyanum*, *Hjanum*, Janum, dorp in Dantumadeel.

—

G. **Janstra.**

—

M. *Jantje*, *Jantie*, *Janthien*, *Jantye*, *Jantke*. Verkl. van Jan. Zie Jan.

G. *Jantyama*, *Janthyama*, *Janthiema* (Jantsjema), *Jantema*, **Jantjes.**

P. Jantsjesé, Jantjezee, voormalig meerke, thans ingepolderd, onder Dantumawoude. Janthiama-stins, en Janthiama-finne in het middeneeuwsche Leeuwarden.

—

M. *Jantsen*, *Jantzen*, *Jantse*. Verkl. van Jan. Zie Jan, Jantje.

G. *Janttzuma*. Verg. Janthiama, bij den mansn. Jantje.

—

P. Janum. Zie Jannum.

—

G. **Japenga.** Zie bij den mansn. Jaep.

—

M. **Japik,** *Japick*. Bijzonder-Friesche verbastering van den Bijbelschen naam Jacob. Zie Jacob, Jabik, Jaep, Jappe.

V. **Japikje, Japikjen,** *Japick*. Zie Jaepkje, Japkje.

G. Japikse, Holland. (Japicx, de toenaam van den Frieschen dichter Gysbert Japicx, is slechts een patronymicum; niet een ware geslachtsnaam.)

P. Sint-Japik-bûrren, in de wandeling kortaf Sint-Japik genoemd, en in den tongval van de Bildtkers Sint-Jaewk, (In afleiding *Stjaesbûrster* — *Stjaesbûrstermet* = kermis, merkt of markt, te Sint-Jacob), Sint-Jacobi-Parochie, dorp op het Bildt. Sint-Japiks-feart, Sint-Jacobsvaart, te Winsum. Sint-Japiks-striette, Sint-Jacobsstraat, te Leeuwarden.

—

M. **Japke.** Verkl. van Jappe. Zie Jappe.

V. **Japkje, Japkjen, Jappekje.**

—

M. **Jap, Jappe,** *Jappo*. Vleiv. van Jacob. Zie Jacob, Japik. (Hoofdzakelijk in den Zuidhoek, tot Makkum; ook in Noord-Friesland inheemsch.)

V. **Japke, Japje,** *Jap*. Te Hindeloopen ook **Jappe** en **Japk.** In Lemsterland ook **Jappigjen,** een Friso-sassische vorm uit noordelijk Overijssel herkomstig.

G. **Jappes.**

P. Japkemoije-kolk, onder Hardegarijp.

—

V. *Jarburg*.

—

M. *Jård*, *Jart.* Verg. Jaerd.

G. **Jardinga,** *Jardengha*.

P. Jardinga-bûrren (in de wandeling enkel Jardinga genoemd), geh. onder Oosterwolde. — Jardinghausen, dorp bij Syke, Hannover.

—

M. *Jare*, *Jaer*. Verg. Jarre.

V. Jaertsje; in Ned. spell. **Jaartje.** Te Hindeloopen ook **Jaartj.**

G. **Jaringa, Jaarsma,** *Jaersama*, **Jaars.** — Jaarsema, Groningerland.

P. Jaringa-sate te Kimswerd. Jaersma-state (ook als Jarichsma-state geschreven), Jaarsma-state te Holwerd. Idem onder Ternaard, onder Anjum, onder Metslawier, en onder Hantumhuizen. Jaersma-fon of -fonne, Jaarsma-fenne, stuk land te Molkwerum. — Jaarsdorp, geh. bij Schagen in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland). Jaarsveld, dorp in 't Sticht van Utrecht.

—

M. *Jarf*. In verkl. *Jarfke*.

—

M. **Jarg,** *Jarge*, *Jarghe*, *Jarch*. Verg. Jaerg, Jarich.

G. *Jarges*, *Jargen*. — Jarga, Gron.

—

M. **Jarich, Jarig,** *Jaerich*, *Jariga*, *Jarrich*. Verg. Jaerg. Jarg, Jaring.

V. **Jarichje, Jarigje,** *Jarich.* Te Hindeloopen ook **Jaarg.**

G. **Jarichsma, Jarigsma,** *Jarichisma, Jarichma, Jariga,* **Jarichs, Jarigs.** — Jarigse, Holland.

P. Jarichssleat, vaarwater in Wymbritseradeel. Jarichsma-sate onder Oudega in Hem. Oldeferd en Noordw. Idem, te Driesum.

—

M. **Jaring.** Eigenlijk een patronymicale vorm van Jare. Zie Jare. Verg. Jarich; Ele en Eling.

G. **Jaringsma, Jarings.**

—

M. *Jark, Jarcke, Jarrick, Jarick.* Verkl. van Jarre, Jare. Zie die namen. Verg. Jork, Jarich, Jarg.

—

M. *Jarl, Jarle.* Verkl. van Jarre. Zie Jarre.

G. *Jarla, Yarla, Yarle.*

P. Jarla-state te Foudgum. — Jarlingen, dorp bij Fallingbostel, Hannover.

—

V. **Jarmke.**

—

M. *Jarre.* Verg. Jare.

G. *Jarsma.*

P. Jarssum, dorp in Oost-Friesland. Jarsdorf, dorp bij Itzehoe, Holstein.

—

V. *Jarst, Jarste.*

—

P. It Jaskerlân, stuk land bij Altenburg onder Tietjerk.

—

M. *Jasle.*

—

M. **Jasper, Jaspert,** *Jaspar, Jaspir.* Bij verkorting *Jas.*

V. Jaspertsje; in Ned. spell. **Jaspertje.** Bij verkorting **Jas.** Verg. Jes.

G. **Jasper, Jaspers.**

—

M. *Jatse, Jattzie.* Verkl. van Jatte. Zie Jatte. Verg. Jetse.

V. **Jatske,** *Jatsck.*

—

M. Jatsje; in Ned. spell. **Jatje.** *Jattje, Jattie.* Verkl. van Jatte. Zie Jatte. Verg. Jetsje.

—

M. *Jatte, Yatte.* Verg. Jette.

V. Jatsje; in Ned. spell. **Jatje, Jattje.** *Jattya, Jats, Jatsje.*

—

G. *Jaulma.*

—

M. *Jauwe, Jawo, Javo.* In verkl. *Jauke, Jauka, Jawke.* In Weser-Friesland Jave. Verg. Jouw.

V. **Jaukje, Jauwkje,** *Jauke, Jauk.* Verg. Joukje.

G. *Jawinga, Jauckama.* — In Weser-Friesland Javen; in 1332 *Jauinga.*

—

M. *Je, Ye.* Verg. Ja, Ie (Ye).

—

M. *Jean, Jæn.* Zie Jeen.

V. **Jeanke.**

—

M. **Jebbe,** *Jebbo, Jeb,* **Yeb.** In verkl. *Jebbeke, Jeble,* **Yeble.** Verg. Jabbe, Ieb, Jebe.

V. Jebbeltsje; in Ned. spell. **Jebbeltje.** In Stellingwerf en Lemsterland **Jebbigje, Jebbegje,** in navolging van de Friso-sassische, aan Drente en Overijssel eigene vormen Jebbechien, Jebbegien.

G. **Jebbema,** *Jebbama.*

—

M. *Jebe.* Verg. Jebbe.

V. Jebeltsje; in Ned. spell. **Jebeltje.**

—

M. **Yeble.** Verkl. van Jebe of van Jebbe. Zie die namen.

—

V. *Jebbrich, Jebrich.* Verg. Jelbrich.

—

M. *Jed, Yedt.* In verkl. *Jedtie.* Verg. Iede, Jede, Jette.

V. *Jedts.* Verg. Jetske, bij den mansn. Jetse.

G. *Jeddema.*

—

M. *Jede,* **Yede.** Verg. Jade, Jed, Iede.

V. *Jeede.*

G. **Jedema.**

—

M. *Jeekle, Jeeckle.* Zie Jeke.

—

M. **Jeen, Jene.** Veelal als Jean uitgesproken. Zie dien naam. In verkl. **Jeenke.** In Oost-Friesland ook Jehn en Jehne geschreven. Verg. Jen, Jean, Iene.

V. Jeentsje; in Ned. spell. **Jeentje. Jeenke, Jena.** Veelal uitgesproken

Jeantsje, Jeanke. In de oostelijkste dorpen ook **Jenigjen,** in navolging van den Friso-Sassischen, aan Drente eigenen vorm Jenegien, Jenechien.

G. **Jeeninga, Jeenenga, Jenenga**; oudtijds ook in samengetrokkenen vorm *Jenia.* **Jenema, Jeensma, Jeens.**

—

G. **Jeenstra.**

—

M. **Jeep,** *Jepe.* In verkl. *Jeepk.* Verg. Jaep, Jeip, Iepe.

V. **Jeepke, Jeepje, Jeepkjen,** *Jeepkie.* Verg. Jaepke.

G. *Jepema*, **Jeepsz.**

—

V. *Jees, Yees.*

—

V. *Jeeslik, Jeeslick, Jeeslyck, Yeeslik.* Zie Jeselik.

—

M. *Yeete.* In verkl. *Jeetye.* Verg. Iete (Yete).

—

V. **Jeeuwkjen.** In Fr. spell. Jeaukje. Zie Jeva, Jieuwkje, Jeuwkjen.

—

M. **Yef,** *Ief.* In verkl. *Yeffke.*

V. **Jefke.** Verg. Iefke (Yefke).

—

M. Jeije. In Ned. spell. **Jeye.** In verkl. **Jeike,** *Jeits.* Eigenlijk vleivorm van Jelle, Jelmer, enz. Zie Jelle, enz.

V. **Jeike,** *Jey, Jeitie, Jeydt.* Ook in Noord-Friesland Jei en Jeiken. Verlatijnscht tot Juliana. Eigenlijk vleivorm van Jeltsje. Zie Jeltsje, bij den mansn. Jelle.

—

M. **Jeip,** *Jeyp, Jeype.* Ook in Groningerland nog Jeipe. Verg. Jeep.

V. **Jeipke, Jeipkje.**

P. Jeip-Lieuwes-wyk, veenvaart onder Ureterp.

—

M. *Jeke.* In verkl. *Jekele, Jeekle, Jeeckle, Jekle.* Verg. Jake, Jakele.

—

V. **Jekke, Jekje, Jektje.** In den Zwh. ook **Jek.** Eigenlijk vleivorm van Jetske en van Tsjetske. Zie die namen. Verg. Jikke.

—

M. *Jelbe, Jelbo.*

V. *Jelbje.*

—

M. *Jelbeth, Jelbet, Jelbit, Jelbout.* Oorspronkelijk voluit Ethelbald.

—

V. **Jelbrich.** Oorspronkelijk voluit Ethelburg.

—

M. *Jelde, Jelda, Jeld, Jeldt.* In verkl. *Jeldse, Jeldze.* Verg. Jelte, Geld.

V. *Jeld.*

G. *Jeldsma.* — Jeldinga, Groningerland. Jelden, Oost-Friesland.

—

M. *Jelder.* Oorspronkelijk voluit Ethelheri. Verg. Gelder.

G. *Jeldersma.*

P. Jeldersma-state, onder Kollumerzwaag.

—

M. **Jeldert.** Oorspronkelijk voluit Ethelhart. Zie Aldert. Verg. Jildert.

V. *Jeldert.*

G. *Jelderda.*

—

M. *Jeldren.*

—

M. *Jeldryd, Jeldrid, Jeldryt.*

—

M. *Jeldrik, Jelderik, Jelderick, Jelderich, Jelderk, Jelrik.* Oorspronkelijk voluit Ethelrik. Zie Alrik.

G. Jelderks, Oost-Friesland.

—

V. **Jeldou, Jeldouw,** *Jeldu, Jelduw, Jeldw, Jelduy, Ieldu, Ieldw.* Ook uitgesproken en geschreven als **Jildou, Jildouw, Jildo,** *Ylduw.* In verkl. *Jelduke.* Verg. Geldou.

—

M. *Jele.* In patronymicalen vorm *Jeling, Jelingh.* Verg. Jelle.

G. *Jelema.*

—

V. *Jelet.*

—

M. **Jelger,** *Jelgher, Yelgher.* Oorspronkelijk voluit Edelger, Ethelger, Ethelgar. Zie dien naam; ook Alger en Jeljer.

V. Jelgertsje, in Ned. spell. **Jelgertje.**

G. *Jelgera, Jelghera* (ook geschreven *Ethelgera*), **Jelgerhuis, Van Jelgerhuis** (in vollen Oud-Frieschen vorm Jelgerahûs, Ethelgerahûs), *Jelgherhuys;* **Jelgersma, Jelgers.**

P. Jelgera-hûs, *Jelgherahws*, *Jelgerahuys*, stins bij het middeneeuwsche Leeuwarden. Jelgerhûs-finne, stuk land onder Rijperkerk. Jelgersma-state, onder Leeuwarden. Idem, onder Roordahuizum, Minnertsga, en Firdgum.

—

M. *Jelis*, *Jelys*. Verg. Jellis.

—

M. **Jeljer.** Verg. Jelger.

—

M. **Jelke, Jelk,** *Jelka*, *Jelko*, *Jelco*, *Jelck*, *Jelken*, *Yelco*, *Yellcke*. Verkl. van Jelle. Zie Jelle.

V. **Jelkje**, *Jelckye*, *Jelckien*.

G. *Jelcama*, *Jelckama*, *Jelcoma*, *Jelkama*, *Jelkema*, *Jelkana*, **Jelkes.**

P. Jelkelân, stuk land te Rottevalle. Jelkema-sate, onder Nes in Dongeradeel. Jelcoma-sate onder Ternaard.

—

V. Jellantsje; in Ned. spell. **Jellantje**, *Jellantie*. Oorspronkelijk voluit Ethelland. Verg. Gellantsje.

—

M. **Jelle**, *Jella*, *Yella*, *Jello*, *Yelle*. In patronymicalen vorm *Jelling*, *Jellinck*. Verlatijnscht tot **Gellius** en **Julius.** In vleivorm **Jeije.** Zie Jeije. Verg. Gelle, Jolle.

V. Jeltsje; in Ned. spell. **Jeltje. Jelletje**, *Jel*, *Jell*, *Jelke*, *Jelcke*, *Jelck*, *Jelk*, *Jeltie*, *Jelle*, **Jeltsen**, *Jelts*. In Stellingwerf en Lemsterland ook **Jelligje**, in navolging van den Friso-sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen vorm Jellegien of Jellechien. In vleivorm **Jeike**, *Jei*. Zie Jeike. Verg. Joltsje.

G. *Jellingha*, *Jellinga*, *Jellaman*, *Jellama*, **Jellema,** *Jelma*, **Jelles, Jels.** Rechtstreeks van den plaatsn. Jellum afgeleid is **Jelluma.** Verder **Jellesma;** zie ook bij den mansn. Jelse. — Jellen, Gron. Jellena, Oost-Fr. Jellies (tweede-naamval van Jellie = Jellia, Jellinga), Weser-Fr. Jellinghaus, Westfalen.

P. Jelleboerspet, uitgegraven veenput onder Veenwouden. Jelle-Sibeswyk, veenvaart onder Langezwaag. Jellum, *Hiellum*, *Ethelum*, dorp in Baarderadeel. Jellema-state te Kollum. Jellema-sate te Oosterend. Jellinga-sate te Blaard, en te Britsum. — Jellema-borg te Zuidhorn, Gron. Jelgen (Jellinga), sate onder Stollhamm in Butjadingerland, Weser-Fr., Oldenb. Jellistede (Jellinga-stede of -state) bij Hohenkirchen in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. Jellinge, in Jutland.

—

G. **Jellersma.**

—

M. **Jellert.** Oorspronkelijk voluit Ethelhart. Zie Allert. Verg. Gellert.

—

M. **Jellis,** *Jellys*, *Jellies*. Verg. Jelis.

—

M. **Jellumer.** Misspelling, door onverstand, van Jelmer. Zie Jelmer.

—

M. **Jelmen.** Oorspronkelijk voluit Ethelman. Zie Alman.

—

M. **Jelmer,** *Jelmar*. Oorspronkelijk voluit Ethelmar. Zie Almer. In misspell. **Jellumer.** In vleivorm ook Jeije. Verg. Gelmer, Jolmer.

V. **Jelmer.** Te Hindeloopen.

G. *Jelmera*, **Jelmersma, Jelmers.**

P. Jelmera-stins of burcht (ook Cammingha-stins genoemd), op het Ameland.

—

M. *Jelp*.

—

M. *Jelrik*, *Jelrick*, *Jelryck*. Oorspronkelijk voluit Ethelrik. Zie Alrik, Jeldrik.

—

M. *Jelse*, *Jelsa*, *Jelso*, *Jels*. Verkl. van Jelle. Zie Jelle, Jelte, Jelke.

V. **Jelske.** In misspell. **Jelsche.** *Jels*.

G. **Jelsma,** *Jelsema*, **Jellesma.**

P. Jelsum, *Hyelsum*, *Hjelsum*, *Hielsum*, *Hieltsum*, *Hjolsum*, *Hjelsmaghae*, Jelsum, dorp in Leeuwarderadeel. Jelsma-sate te Warga.

—

M. **Jelske.** Verkl. van Jelse. Zie Jelse.

—

V. *Jelste*, *Jelst*.

—

M. **Jelte,** *Jelta*, *Jelto*, *Jeltho*, *Jelt*, *Jelth*, *Yelt*, *Yelth*. Verkl. van Jelle. Zie Jelle, Jeltse, Jelse. Verg. Gielt (Gjelt), Gjalt, Giold.

V. *Jeltske*, *Jelt*.

G. *Jelta*, *Jeltingha*, *Jeltinga*, *Jeltynga*, **Jeltema,** *Jeltma*, **Jeltes.**

P. Jeltelân, stuk land onder Bergum. Jeltesleat, Jeltesloot, stroom in Wymbritseradeel, tusschen Heeg en de Koevorde. Kromme-Jelte-poelen, meerkes onder Heeg. Jelta-sate te Nes in Dongeradeel.

Jeltinga-state onder Kollum. Idem, te Makkum. Jeltinga-sate te Britsum. Jeltema-sate te Ternaard.

—

M. *Jelteke, Jeltika, Jelteka, Jelteko, Jeltco, Jeltka, Jeltke.* Verkl. van Jelte. Zie Jelte.
G. *Jeltcama, Jeltkama, Yeltkema.*

—

M. *Jelter.*

—

M. *Jeltet.*

—

M. **Jeltse, Jeltsen.** In misspell. **Jeltze, Jeltzen.** *Jeltzie.* Verkl. van Jelle. Zie Jelle, Jeltsje.
V. **Jeltske,** *Jeltscken.* In misspell. **Jeltsche.**
G. Jeltsema, Groningerland.

—

M. Jeltsje; in Ned. spell. **Jeltje.** *Jeltie, Jeltye, Jelthie, Jeltzia.* Verkl. van Jelle. Zie Jelle, Jeltse.
G. *Jeltjama, Jelthiema, Jelthyama,* **Jeltjes.** — Jeltjen, Oost-Friesland.
P. Jeltjama-state (komt ook voor als Jeltcama-, Jeltema- en Jeltinga-state), onder Buitenpost.

—

M. *Jeme.* Verg. Jemme, Ieme.

—

M. **Jemke,** *Jemka, Jemcko, Jemck.* Verkl. van Jemme. Zie Jemme, Jimke. Meestal uitgesproken Jimke.
V. **Jemkje.**

—

M. **Jemme,** *Jemma, Jemmo.* Meestal uitgesproken Jimme. Verlatijnscht tot *Gemma.* Zie Jimme. Verg. Gemme, Jeme.
G. *Jemmama,* **Jemmes.** — Jemma, Oost-Friesland.
P. Jemgum (Jemmingahem), ook Jemmingen en Gemmingen geschreven, *Jemminghen, Gemmynzum, Gemmezum,* dorp in Reiderland, Oost-Friesland.

—

M. *Jemmele, Jemmel.* Verkl. van Jemme. Zie Jemme, Jemke.

—

M. **Jene.** V. **Jena, Jenigjen.** G. **Jeninga, Jenenga, Jenema.** Zie Jeen.

—

M. *Jenje, Jennye.* Verkl. van Jenne. Zie Jenne, Jentsje.
G. *Jenjema.*

—

M. **Jenke, Jenneke, Jenk,** *Jenko Jencko, Jenck, Yencke.* Verkl. van Jenne. Zie Jenne, Jentsje, Janke, Jinke.
V. **Jenkjen.**
G. *Jenka, Jenckema, Jenkema.* — Jennekens, Ned. Jenkins, Engeland.

—

M. **Jenne, Jen,** *Jenna, Jenno.* Vermoedelijk vleivorm van Johannes, en bijvorm van Jan. Zie Jan, Jeen, Jinne, Henne.
V. **Jenne, Jenna, Jenke, Jenneke, Jenneken.** Jentsje; in Ned. spell. **Jentje, Jennetje.** *Jens, Jenk, Jenck.* In Stellingwerf en Lemsterland ook **Jennigje, Jennigjen,** in navolging van den Friso-sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen vorm Jennechien, Jennegien.
G. *Jennama, Jennema,* **Jens, Jennes.** — Jenning, Jennink, Jennings, Ned. Jennings, Engeland.
P. Jennemar, Jennemeer, voormalig meerke, thans droog gelegd, onder Garijp. Jennema-sate, onder Anjum.

—

M. **Jenneke.** Zie Jenke.

—

M. **Jense, Jensen,** *Jens, Jenst.* In misspell. **Jenze, Jenzen.** Verkl. van Jenne. Zie Jenne, Jentsje.
V. **Jenske, Jenskje.** Quasi-verfraaid tot **Jenskea.**
G. **Jensma,** *Yensma,* **Jensen.** — Jensema, Groningerland. Jensing, Jenskens, Jenneskens, Nederland.
P. Jensma-sate te Holwerd, en te Augustinusga. — Jensema-borg bij Oldehove, Groningerland.

—

M. **Jente,** *Jenthe, Jenth, Jent, Jentte.* Meestal uitgesproken Jinte, Jint. In verkl. *Jentke.* Verkl. van Jenne. Zie Jenne, Jentsje.
V. **Jente, Jent.** Te Hindeloopen ook **Jentk.**
M. *Jentema, Jentma, Jentkema.* — Jentink, Jentinck, Nederland.
P. Jentema-sate te Holwerd. — Jentink, hoeve bij Aalten, Gelderland.

—

M. **Jentse, Jentsen.** In misspell. **Jentze, Jentzen.** Verkl. van Jenne. Zie Jenne, Jentsje.

V. **Jentske, Jents.**

G. Jentsema, Groningerland.

—

M. Jentsje; in Ned. spell. **Jentje.** Verlatijnscht tot **Gentius.** Verkl. van Jenne. Zie Jenne, Jenke.

G. *Jentjema*, *Jenthiama.* In Groningerland is Jentjema nog in wezen.

P. Jentsjemar, Jentjemeer, (ook Jenjemar genoemd — zie den mansn. Jenje), meerke onder Broek in Doniawarstal.

—

M. *Jepe*, *Yepe.* Verg. Jeppe, Iepe.

G. *Jepema.*

—

M. **Jepke,** *Yepcke.* Verkl. van Jeppe. Zie Jeppe.

V. **Jepkje.**

G. **Jepkema, Jepkes.**

—

M. **Jeppe, Jep, Yep,** *Jeppa*, *Jeppo*, *Yeppe.* Vermoedelijk vleivorm van Jacob, en bijvorm van Jappe. Zie die namen. Verg. Iep, Yeb, Jeppik.

V. **Jepke.**

G. *Jeppama*, *Jeppema*, **Jepma.** — Jepsen, Nederland.

P. Jeppema-state te Kollum. Jeppema- of Jepma-state te Anjum. Idem, te Wester-Nijkerk; met de Jepma-leane, weg onder Ferwerd, naar die state leidende.

—

G. *Jepperda.*

P. Jepperda-sate te Hallum.

—

M. *Jeppik.* Verg. Japik, Jepke.

—

M. *Jergen*, *Jerjen.* Verg. Jurjen.

—

M. *Jerke*, *Jerck*, *Jercke.* Verkl. van Jerre. Zie Jerre. Verg. Jork. In Noord-Fr. is Jerk de dagelijksche volksuitspraak van Erik. Zie Erik.

V. **Jerkje.**

—

M. *Jerla.* Verkl. van Jerre. Zie Jerre. Verg. Jarl.

V. Jerreltsje, in Ned. spell. **Jerreltje. Jerrelske.**

—

M. *Jermer.* Zie Germer.

—

M. **Jeroen, Jeroon.** Verbastering van den Kerkelijken naam **Hieronymus.** Zie Roan.

V. Jeroentsje; in Ned. spell. **Jeroentje.**

—

M. **Jerre,** *Jhero.* In sommige streken de dagelijksche volksuitspraak van Heare. Zie dien naam.

V. Jertsje; in Ned. spell. **Jertje, Jerkje.**

—

V. **Jerreltje, Jerrelske.** Zie bij den mansn. Jerla.

—

M. **Jerrit,** *Jerret*, *Jert.* Verg. Gjerrit.

V. **Jerta, Yertske.**

—

P. De Jesdyk, ook Yesdyk geschreven, tusschen Witmarsum en Wons.

—

M. **Jesk,** *Jesck*, *Jeske.* Verkl. van Jesse. Zie Jesse. Verg. Jisk.

V. **Jeskje.**

—

M. *Jesle*, **Yesle.** Verkl. van Jesse. Zie Jesse, Jesk.

—

M. *Jesler.*

V. *Jesler.*

—

V. *Jeslik*, *Jeslick*, *Jeselijk*, *Jeselick*, *Yeslick*, *Jeeslyck*, *Yeeslyk*, *Yeeslik.*

—

M. **Jesse,** *Jessa*, *Jes*, *Jeesse.*

V. **Jesje,** *Jesck*, *Jes*, *Jees*, *Yees*, *Yes*, *Yeess*, *Jesse*, *Jezel.* Jesseltsje; in Ned. spell. **Jesseltje** en **Jeseltje;** in misspell. **Jezeltje.** Te Hindeloopen ook **Jesk.**

G. Jessen, Noord-Friesland.

—

V. *Jesta*, *Jeste.*

—

P. Jesté, (of Jeststé ?) Jestee, sate te Peasens.

—

G. **Yestra.**

—

P. Jet, geh. onder Britswerd. Ame-Jet, sate onder Tjum. Zie den mansn. Ame.

—

M. **Jetse, Jetso.** In misspell. **Jetze, Jetzo.** *Jetz.* Ook **Yetze.** Verkl. van Jette. Zie Jette.

V. **Jetske, Jetsk,** *Jetsje*, *Jets*, *Jedts.* In misspell. **Jetsche.** In vleivorm **Jekke.**

G. **Jetsinga, Jetsenga, Jetzinga, Jetzenga, Yetsinga,** *Jetzema*, *Jetsma*, **Jetses, Jetzes, Jetsen.**

P. Great- en Lyts Jetsma-sate op

de Bird onder Grouw. Jetske-reed, weg te Berlikum.

—

M. **Jette, Yette,** *Jetta*, *Jet*, *Jeth*. In verkl. *Jettghen*, *Yetghen*, *Jethia*, *Jetthie*, *Jetthye*, *Jetja*, *Jetge*, *Jetke*, *Jettie*, **Yettje.** Zie Jetse. Verg. Jotte.

V. Jetsje; in Ned. spell. **Jetje**; ook **Yettje.** *Jet*, *Jeth*, *Jetse*, *Jetse*, *Jetze*, *Jets*, *Jetskia*, *Yettgen*. Deze oorspronkelijk Friesche naam moet niet verward worden met den naam Jetje, Jette, Jet, die tegenwoordig wel in de andere Nederl. gewesten in zwang is, als eene verkorting van den Franschen naam Henriette.

G. *Jetthiama*, *Jetiema* (Jetsjema), **Jetten.**

P. Jetsje-sân, Jetjezand, plaat of bank in het Flie, benoorden Harlingen. Vermoedelijk verbastering van Jettinga-sân, Jettia-sân; zie Jietting.

—

P. Jetting (De Harlinger); zie Jietting.

—

V. Jeurdtsje, Jeurtsje; in Ned. spell. **Jeurdtje, Jeurtje.**

—

M. *Jeurik*. Verg. Jorick.

—

M. *Jeuw*. Verg. Ieuwe.

V. **Jeuwkjen.** Te Hindeloopen **Jeuwk, Jeuk.** Zie Jeeuwkjen en Jieuwkjen.

—

M. *Jera*. Verg. Jeuw.

G. *Jewema*.

—

P. Jewier. Zie Abbewier.

—

M. *Jhero*. Zie Jerre.

—

M. **Jibbe, Jibbo.** Verg. Gibbe.

V. **Jibbigjen** (Friso-sassische vorm.)

G. Jibben, Oost- en Weser-Friesland.

—

M. **Jible,** *Jibbele*. Verkl. van Jibbe. Zie Jibbe. Verg. Jieble.

V. Jibbeltsje; in Ned. spell. **Jibbeltje.**

—

M. *Jidde*. In verkl. *Jydts*.

V. *Jid*, *Jyde*, *Jyd*, *Jydt*.

—

M. *Jiddelf*.

—

M. *Jie*, *Yie*. Verg. Ye. Zie Jietse.

—

M. **Jieble.** Verg. Jible.

—

M. **Jiedsk.**

V. Jiedtsje; in Ned. spell. **Jiedtje, Jiedje.**

—

V. **Jiefke.** Verg. Jifke.

—

V. **Jieke.** Verg. Jyke.

—

M. **Jieldert.** Verg. Jildert.

—

M. **Jielis, Jielles.** Verg. Jillis.

—

M. **Jielke, Jielje.** Verg. Jelke, Jilke,

V. **Jielkjen.**

—

M. **Jielt.** Verg. Jilt, Jelte, Gialt.

—

M. **Jiemke.** Verg. Jimke.

V. **Jiemkjen, Jiempkjen.**

G. **Jiemkes.**

—

M. **Jiene, Jienne.** In verkl. Jientsje; in Ned. spell. **Jientje. Jiense**; in misspell. **Jienze.**

V. Jientsje; in Ned. spell. **Jientje. Jienke, Jients.** In Friso-sassischen vorm **Jienigje.**

—

M. **Jieppe.** Verg. Jipe, Jippe.

V. **Jiepe, Jiepkje.**

—

V. Jierseltsje; in Ned. spell. **Jierseltje.** In den Zwh. ook **Jiers.**

—

M. *Jies*, **Jiesse.** In verkl. **Jiesk.**

V. **Jies, Jieske, Jiesel.** Jieseltsje; in Ned. spell. **Jieseltje, Jiseltje, Jysseltje. Jiesk, Jieskje.**

—

M. **Jietse.** In misspell. **Jietze.** Verkl. van Jie. Zie Jie.

V. Jietsje; in Ned. spell. **Jietje. Jiets, Jietske, Jietsk.**

—

P. Jietting (De Harnser), *Hernser Jettinga*, De Harlinger Jetting (waarschijnlijk *Gieting*, uitgieting van eenen stroom), vaargeul in het Flie, benoorden Harlingen; tegenwoordig gewoonlijk De Blauwe Slink of Slenk genoemd. Oorspronkelijk eene vaart, in de middeleeuwen door monniken gegraven, toen het tusschen Barradeel en Ter Schelling nog laag land was.

—

V. **Jieuwke, Jieuke, Jieuwkje, Jieuwkjen, Jiewkje.** Verg. Jeeuwkje, Ieuwke.

—

V. **Jifke, Jifkje.** Verg. Jiefke, en Iefke.

—

P. De Jiffersbrêgge, Juffersbrug, te Harlingen. It Jiffersgat, waterlossing in Smallingerland. It Jiffershout, brugje onder Sint-Anna-Parochie. It Jifferspaed, Jufferspad, te Jelsum. It Jiffer-Lisebosk, onder Bergum.

—

V. **Jyke,** *Jyk.* Verg. Jieke, Jikke.

—

V. **Jikke.** Te Hindeloopen ook **Jik,** en elders in den Zwh. ook **Jiks.** In den regel geldt Jikke als vleivorm van Tsjitske en Jitske. Zie die namen.

—

M. *Jilbert.* Verg. Gelbert.

—

M. **Jildert.** Verg. Jillert, Geldert.
V Jildertsje; in Ned. spell. **Jildertje.**
G. **Jilderda, Jilderts.**

—

V. *Jild*, *Jilda*, **Jilde, Jilds.**

—

P. It Jildleaze Paed, Geldlooze pad, te Franeker. — Het Geldelooze Pad, weg te Haarlem, en te Rotterdam.

—

V. **Jildou, Jildouw, Jieldou, Jieldouw, Jildoe, Jildo,** *Jildw*, *Jilduw*, *Jyldw.* In verkl. *Jilduke.* Zie Jeldou, Geldou.

—

M. **Jilje,** *Jiljes.* Verkl. van Jille. Zie Jille, Jilke.

—

M. **Jilke,** *Jilck.* Verkl. van Jille. Is ook bijvorm van Eelke. Zie Jille, Jilje.
V. **Jilkjen,** *Jilkye.*
P. Jilkehutte, bij Kippenburg in Gaasterland.

—

M. **Jilker.**

—

M. **Jille,** *Jyllo.* In patronymicalen vorm *Jilling.* Verg. Jelle.
V. Jiltsje; in Ned. spell. **Jiltje. Jil,** *Jille*, *Jilsen.* Verg. den mansn. Jild.
G. Jillings, Nederland.

—

M. **Jillert, Jillerd, Jillard,** *Jyllert.* Verlatijnscht tot **Jillardus.** Zie Jildert.

—

M. **Jilles, Jillis.** Verbastering (even als Gilles en Gillis) van den Kerkelijken naam Aegidius.
V. **Jilleske, Jilliske, Jilske.**
P. Lui-Jilles-finne, stuk land te Surhuizum.

—

M. **Jilt,** *Jylt.* Verkl. van Jille. Zie Jille.
V. Jiltsje; in Ned. spell. **Jiltje.** Zie ook bij den mansn. Jille.

—

G. **Jilverda.**

—

M. **Jimke.** Verkl. van Jimme. Zie Jimme, Jimmele. Verg. Jiemke.
V. **Jimkje,** Verg. Jiemkjen.
G. *Jimkema*, **Jimkes.**

—

M. **Jimme, Jim,** *Jyma*, *Jyme.* Verlatijnscht tot *Gemma.* Zie Jemme, Gemme.
V. **Jimpje,** *Jymck*, *Jympck.*
G. **Jimmes.** — Jimmink, Nederland.

—

M. **Jimmele, Jimmel.** Verkl. van Jimme. Zie Jimme, Jimke.

—

M. **Jimte.** Verkl. van Jimme. Zie Jimme, Jimke.

—

M. **Jinke.** Verkl. van Jinne. Zie Jinne, Jintsje.
G. Jinks, Engeland.

—

M. **Jinne.** Verg. Jenne.
V. **Jinke** (ook wel gesproken: Ynke), **Jink.** Jintsje; in Ned. spell. **Jintje.**

—

M. **Jinse,** *Jins.* Verkl. van Jinne. Zie Jinne, Jintsje.
V. **Jinske,** *Jins.*
G. **Jinsma.**

—

P. Jinsum. Volksuitspraak van Jirnsum, Irnsum. Zie dien naam.

—

P. Jinshuzen, wordt ook wel gezegd in plaats van Henshuzen. Zie dien naam.

—

M. Jintsje; in Ned. spell. **Jintje.** Verkl. van Jinne. Zie Jinne, Jinse.

—

M. *Jiolt.* Verg. Gjalt.

—

M. *Jipe.* In verkl. *Jypke.*

—

M. **Jippe.** In verkl. *Jipke*, *Jipcke.* Verg. Jeppe.

V. **Jipke, Jipkje**, *Jipk.*

G. **Jipma, Jippes.**

P. Jippepôlle, stuk land onder Veenwouden.

—

M. *Jippert.*

G. **Jipperda.**

P. Jipperda-sate te Hallum.

—

P. De Jirden, voluit De Alde Jirden (uitgesproken als Jidden, door sommigen zelfs als Jinnen), buurt onder Surhuisterveen. De Lange en De Koarte Jirden of Jerden, krite bij Slooten.

—

P. Jirnsum (in den regel uitgesproken als Jinsum), *Yrntzom*, *Yrnesem*, *Yrnsim*, *Irnszen*, *Ernsom*, *Eernsom*, *Eernsum*, Irnsum, dorp in Rauwerderhem.

—

V. **Jiseltje, Jysseltje.** Zie bij den mansn. Jies.

—

M. **Jisk, Jiske**, *Jischa.* Verkl. van Jisse. Zie Jisse.

V. **Jiskje, Jiskjen**, *Jisckien.*

G. **Jiskes.**

P. Jiskewiel, meerke bij Akmarijp.

—

P. Jiskenhuzen. Zie Idskenhuzen.

—

P. Jiskwert. Zie Ieskwert.

—

M. **Jisle, Jissele, Jissel.** Verkl. van Jisse. Zie Jisse.

P. Jislum of Jeslum, *Hyeslum, Hieslum*, Jislum, dorp in Ferwerderadeel. Verg. Hieslum.

—

V. *Jislyck*, *Jislick.* Zie Jeslik.

—

M. **Jisse, Jis.**

V. **Jiske, Jisk**, *Jiska*, *Jischa*, *Jisscha*, *Jisch*, **Jisse.** In Noord-Fr. ook Jis en Jisken.

G. *Jisma.* — Jissink, Nederland.

P. Jisma-sate (bij misverstand ook Tjitsma-sate, en anders ook Ockinga-sate genoemd), te Winaldum. Van dezen naam is afgeleid: De Jisma-hoarne (tegenwoordig wel verbasterd tot Ysma-hoarne, en zelfs als Eisma-horn misschreven), stuk land te Winaldum, den horn of hoek der landerijen van Jisma-sate uitmakende.

—

M. **Jissele, Jissel.** Zie Jisle.

V. Jisseltsje; in Ned. spell. **Jisseltje.**

—

V. **Jysseltje.** Zie bij den mansn. Jies.

—

V. Jissertsje; in Ned. spell. **Jissertje.**

—

P. Jisterbûrren, Jistergea, Jistrum. Zie Iesterbûrren, Iestergea, Iestrum.

—

M. **Jitse.** Verkl. van Jitte. Zie Jitte.

V. **Jitske, Jitsje, Jitsk.** In misspell. **Jitsche.** In vleivorm **Jikke.** Zie dien naam.

P. Jitsum, sate onder Wolsum.

—

M. **Jitte, Jyt.** Verg. Jette, Iete, Ete.

V. Jitsje; in Ned. spell. **Jitje. Jitke, Jitte**, *Jits.*

—

M. *Jiwe.* Verg. Jeva, Jieuwe.

—

P. It Joa, Joo, meerke onder Oudega in Wymbritseradeel.

—

P. It Joadske Dykje en De Joadske Tille, Joodsche Dijkje en Tille, dijk en voormalig brugje onder Hooge-Beintum.

—

M. Joan. In Ned. spell. **Joon.** Verg. Jan, Jeen.

P. Joanewyk, Jonewijk, veenvaart onder Drachten.

—

M. Joarke; in Ned. spell. **Jorke. Jork**, *Jorck*, *Yorck.* Verg. Jorrick. Vermoedelijk oorspronkelijk voluit Everrik.

V. Joarkje; in Ned. spell. **Jorkje.**

G. *Jorckama*, *Jorkama*, *Jorkema.*

P. Jorckama-state (ook Jorckama-slot genoemd), te Winaldum.

—

M. Joarre; in Ned. spell. **Jorre.** Verg. Jore, Gorre, Ever, Ivor.

G. *Jorringa.*

—

M. Joarrit. V. Joarritsje. In Ned. spell. **Jorrit, Jorritje.** Volksuitspraak, hier en daar in Fr.; niet overal. Zie Jorrit, enz.

—

M. Joart; in Ned. spell. **Jort, Joort.** Zie die namen. Volksuitspraak, hier en daar in Fr. — niet algemeen.

—

P. Joarwert, Jorwert. Zie dezen naamsvorm. Volksuitspraak, hier en daar in Fr.; vooral ter plaatse zelve, en in den omtrek; niet algemeen.

—

M. **Job.** Deze naam kan zoo wel zijn de Bijbelsche naam Job of Hiob; als ook een vleivorm (ook buiten Friesland, elders in Nederland wel voorkomende) van den Bijbelschen naam Jacob. Zie die namen. Verg. Jap.

G. Jobse, in Zeeland. Jobson, Eng.

P. Sint-Jobs-Lien, St.-Jobsleen, buurt te Leeuwarden.

—

P. Jobbegea, Jubbega, dorp in Schoterland; met De Jobbegea-Skûregeaster-Kompenije, Jubbega-Schuregaster-Compagnie, geh. aldaar.

—

M. *Jobe.*

V. *Jobeke.*

G. *Jobema*, *Joobema.* — Jobing, Oost-Fr.

—

G. **Jobstra.**

—

M. **Jochem, Jochum, Jogchum, Jogchem,** *Jochim*, *Jochym*, *Joegchum.* Oorspronkelijk de Bijbelsche naam **Joachim.**

V. Jochemtsje, Jochumtsje; in Ned. spell. **Jochemtje, Jochumtje, Jogchemtje, Jogchumtje. Jogchumke.**

G. **Jochemsma, Jochems.**

—

G. **Jodinga.**

—

M. **Jodserd, Jodzerd, Jodsert, Jodzert.** Zie Jotsart.

—

M. *Joe*, *Yoe.* Verg. Jouw, Juw.

—

V. **Joebje.** Verg. Jobje, Jobeke.

—

G. *Joedema*, *Joedma.* Zie Joudema.

—

M. **Joege.**

G. *Jwgema.*

—

M. **Joeke,** *Joecke.* Verkl. van Joe. Zie Joe. Verg. Jouke, Jukke.

V. **Joekje, Joeke, Joektje, Joek.** Joeke komt ook wel voor als verkeerde, slordige uitspraak van Dieuwke.

G. **Joekema,** *Joeckema*, **Joekes.**

—

M. **Joekele.** Verkl. van Joeke. Zie Joeke.

—

M. *Joelt.* Verg. Jiold.

—

M. *Joenke*, *Joencke*, *Joenk.* Verg. Jonge.

G. *Joenckema*, *Joenkema.*

—

P. De Joere, geh. onder Oostermeer; met De Joere-leane, weg daar henen leidende. Zie De Joure en Hiaure.

—

M. *Joere.* Verg. Jore.

V. *Joerke.*

G. *Joersma.*

—

M. *Joerick*, *Joerich.* Komt voor als verbastering van den Kerkelijken **Georgius.** Zie Jurjen, Joercke.

—

M. *Joerit*, *Joerith*, *Joereth*, *Joryt*, *Joert.* Verg. Jorrit.

—

M. *Joercke*, *Joerk.* Verkl. van Joere. Zie Joere.

—

M. *Joern.* Zie Jorn.

G. *Joerna*, *Joernema*, *Joernsma.*

P. *Joernahuysum*, oude naamsvorm van Jornahuzen. Zie dien naam.

—

M. *Joese.* In verkl. *Joesel.*

V. *Joesje.*

P. Joeswert, geh. bij Feerwerd, Gron.

—

M. **Jogchem, Jogchum.** V. **Jogchemtje, Jogchumtje, Jogchumke.** Zie den mansn. **Jochem.**

—

M. **Johan,** *Johaan*, *Johaen.* Verkorting van den Bijbelschen naam Johannes. Zie Johannes, Jan, Hans.

V. Johantsje; in Ned. spell. **Johantje. Johanneke.**

—

M. **Johannes,** *Johannis.* Bijbelsche naam. Zie Johan, Jan, Hans, Jannes, enz.

V. **Johanneske,** *Johannesje*, *Johannisje*, *Johannisjen;* ook **Johanna.** In vleivorm Kanne.

G. **Johannesma.**

P. Sint-Johannesgea; zie Sint-Jans

gea. *Sincte-Johanneslandt*, te Sandfirde, in 1543. *Sint-Johannes saete*, te Hommerts, in de 16de eeuw. *Sint-Johannis-walt*, oude, middeleeuwsche naam van 't dorp Veenwouden. Johanna-sate te Ypekolsga (oneigenlijke naam, van jonge dagteekening).

—

M. *Joy*, *Jooi.*
V. *Joy.* Is nog heden in gebruik als vleivorm van Joukje.

—

M. **Joike**, *Joyk*, *Joik*, *Joiyjen*, *Joythe.* Verkl. van Joy. Zie Joy. Verg. Joeke, Jokke.

—

V. **Joimke.** In den Zuid-Westhoek.

—

P. De Jokke, sate tusschen Idaard en Wijtgaard.

—

M. **Jokke.**
V. **Jokje.** Op 't Ameland.
G. *Jokkema.*

—

M. *Jolbe.* Verg. Jelbe.
G. *Jolba.*
P. Jolba-state te Oudwoude.

—

M. *Jolbrick.*

—

M. *Jold*, *Joldt.* Verg. Jeld, Geld.

—

M. *Jolderen.*
G. **Joldersma.**
P. Jolderenbosk (ook Jolderbosk) bosch onder Oude-Mirdum.

—

M. **Joldert.** Verg. Jildert, Geldert.
V. Joldertsje; in Ned. spell. **Joldertje**, **Joldertjen.**

—

V. **Joldouw.** Zuidhoeksche vorm van Jeldou of Jildou. Zie dien naam.

—

M. *Jole.* In patronymicalen vorm **Joling.** Verg. Jolle.
V. Jooltsje; in Ned. spell. **Jooltje.**
G. *Jolama*, **Joles.** — Joling, Jolink, Ned.
P. *Jolama*, verdronken plaats in de Lauwerszee. — Jolink, hoeve bij Zelhem, Gelderl.

—

M. **Jolke**, *Jolka*, *Jolcka*, *Jolk*, *Jolken.* Verkl. van Jolle. Zie Jolle, Jelke.
V. **Jolkje**, *Jolckjen.*

—

M. **Jolle.** *Jolla*, *Jol.* Zuidhoeksche vorm van Jelle. Zie Jelle. Verg. Jole. In patronymicalen vorm **Jolling** (te Hindeloopen en elders in den Zuid-Westhoek).
V. Joltsje; in Ned. spell. **Joltje. Jolke, Jolk, Jol.** Zie Jeltsje.
G. *Jollinga*, *Jollema*, *Jolsma*, **Jolles.**
P. Jollefenne, stuk land te Koudum. Jollepoel, onder Tjerkgaast.

—

M. *Jollef*, *Jolef.* Bij de Weser-Friezen Jolf.
G. Jolfs, in Weser-Friesland.

—

P. De Jollen, krite onder Dijken in Doniawarstal.

—

M. **Jolmer.** Zie Jelmer.
V. Jolmertsje; in Ned. spell. **Jolmertje.** Te Hindeloopen en elders in den Zwh. ook **Jolmer.**
G. **Jolmers.**

—

M. *Jolper.*

—

M. **Jolt.** *Jold*, *Joldt*, *Jolta.* In verkl. Joltsje; in Ned. spell. **Joltje.** Zie Joute, Jelte, Jeltsje.
G. **Joltinga.**

—

P. Jonewijk; zie bij den mansn. Joan.

—

M. *Jomme.* In verkl. **Jomke**, *Jompke* *Jompcke.*
V. Jomtsje; in Ned. spell. **Jomtje.**

—

M. *Jonge*, *Jonga*, *Jonghe*, *Jongha*, *Jonck*, *Junge*, *Junga*, *Jonken.* Verg. Joenke.
V. Jontsje; in Ned. spell. **Jontje.**
G. **Jongema**, **Jongma**, *Jonghama*, *Junghema*, *Yungha*, *Jungama*, **Jongsma**, *Joncsma*, *Joncssma*, **Jongs**, **Jonk**, **Jonks**, **Jongens** (ook *Jongstal*, *Jongestal*, **Jongedijk**, **Jongerhuis**, enz.). — Jonge, Jongen, Jonges, Jonxis, Ned. Jungena, Jungen, Oost-Friesland.
P. Jongebûrren, Jongeburen, geh. bij Ter-Horne, onder Goingarijp. De Jongedyk, te Nijland. Jongama-state, te Hallum. Idem, te Rauwerd, te Wommels, te Goinga, onder Grouw en te Siksbierum. Jongama-hûs en Jongama-striette te Bolsward. (Jongestal-sate, anders gezegd: Ondersma-state, te Hallum.) — Jungingen, dorp bij Ulm in Zwaben, Württemberg.

—

P. It Jonggûdslân, stuk land aan den Oudendijk, onder Stiens; onder Oppenhuizen, en elders. Verg. Hoklingslân.

—

M. *Jonger.*

—

G. **Jongstra.**

—

M. *Jonyck.*

—

P. De Jonkers, krite te Makkum. Jonkershuzen, geh. onder Tjerkwerd. It Jonkerslân, geh. onder Korte- en Langezwaag. It Jonkerskip, Jonkerschap, grasplein te Achlum. De Jonkersterp, terp onder Makkum.

—

V. **Jontje.** Zie Jonge.

—

P. Het Joo. Zie It Joa.

—

M. **Joon.** Zie Joan.

—

M. **Joort.** Zie Joart.

—

M. **Joost,** door sommigen als Joast uitgesproken, *Joost, Joos, Joes, Yoest.* Verbastering van den Kerkelijken naam Jodocus. Verlatijnscht tot **Justus** en **Josinus.** Verg. Joese.

V. Joostsje of Joastsje; in Ned. spell. **Joostje, Joosje,** *Joesjen, Joessien, Joost, Joest.* Verlatijnscht tot **Josina.**

G. **Joostema, Joosten.**

P. Sint-Joost, dorp in Wangerland, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

M. *Joppe, Jop.* Verg. Job, Jappe.

V. *Jop.*

G. *Jopsma.*

P. Jopsma-sate te Ferwerd.

—

M. *Jore, Yore.* Verg. Jorre.

G. Jooren, Joore, Joren, Joores, Joors, Jorink, Joring, Nederland.

P. Jorum, geh. onder Kubaard.

—

M. *Jorerd, Jorert.* Verg. Jorrerd, Jorrit, Joret.

—

M. *Joret, Joreth, Jorit.* Verg. Jorerd, Jorrit.

G. *Joretsma.*

—

M. *Jorg, Jorgien.* In verkl. *Jorgel.* Waarschijnlijk verbastering van den Kerkelijken naam Georgius. Verg. Jurjen.

—

M. *Jorigh, Jorik, Joryck.* Verg. Jorg, Jorrick.

—

M. **Joris,** door velen uitgesproken als Joaris. Verbastering van den Kerkelijken naam Georgius Zie Jurjen.

G. Jorissen, Nederland.

—

M. **Jorke** (door sommigen uitgesproken als Joarke), **Jork.** *Jorck, Yorck.* Verkl. van Jorre. Zie Jorre. Verg. Jorrick, Jurk.

V. **Jorkje** (door sommigen uitgesproken als Joarkje).

G. *Jorckama, Jorkama, Jorkema.*

P. Jorckama-sate te Winaldum.

—

M. *Jorn, Iorn, Jorrin;* in verkl. *Jornke.* Bijzonder-Friesche, samengetrokkene vorm van den Algemeen-Germaanschen naam Everwin, Eburwin, Ivorin. Zie Joern, Jurne.

G. **Jorna,** *Joerna,* **Jurna,** *Jornema, Jornsma.* — Jörning, noordwestelijk Duitschland.

P. Jornahûs, *Joernahusum,* Jornahuis, geh. onder Warga, met de drooggelegde Jornahúster-mar (thans meest De Lytse-Mar genoemd) aldaar. Jorna-hûs, sate onder Kubaard. Jornema-sate te Minnertsga. Jornsma-state te Britsum.

—

M. **Jornd, Jornt, Jornd,** *Yornd.* Vermoedelijk oorspronkelijk, in volledigen vorm, Jornand, Ivornand, Evernand.

—

M. **Jorre.** Meestal uitgesproken als Joarre. Verg. Jore, Garre, Ever, Ivor.

G. *Jorringa.*

—

M. *Jorrerd.* Oorspronkelijk voluit Jorhard, Ivorhard, Everhard. Verg. Jorret, Jorrit.

—

M. *Jorrick, Joryck.* Verg. Jorigh, Jorke.

—

M. **Jorrit** (meestal uitgesproken Joarrit), *Jorret, Jorit, Jorryt.* In verkl. Jorritsje, Joarritsje; in Ned. spell. **Jorritje.** Oorspronkelijk voluit Jorhard, Ivorhard, Everhard. Zie Jorrerd, Evert, Jurrit. Verg. Gerhard, Gjerrit.

V. Jorritsje of Joarritsje; in Ned. spell. **Jorritje,**

G. **Jorritsma, Jorretsma.**

P. J o r r i t s m a - s a t e te Oosterwierum.

—

M. **Jort, Jord.** Meestal uitgesproken als Joart. Vermoedelijk samengetrokken vorm van Jorrit. Verg. Jorrit, Joort.

P. Jordsand, zandplaat in de Wadden bij 't eiland Sylt, Noord-Friesland.

—

P. *Jortryp*, oorspronkelijke, nog in de vorige eeuw gebruikelijke spelwijze van den naam des dorps Jutrijp. Zie dien naam.

—

M. *Jorwert*, *Joerwerdt*. Bijzonder-Friesche vorm van den Algemeen-Germaanschen mansnaam Everward.

G. **Jorwerda.**

—

P. J o r w e r t, *Joerwaerd*, *Everwird* (door velen als J o a r w e r t uitgesproken), Jorwerd, dorp in Baarderadeel.

Toevalliger wijze vertoont zoo wel de plaatsnaam als de mansnaam Jorwerd of Jorwert thans den zelfden, versletenen vorm, zonder daarom oorspronkelijk een en de zelfde naam te zijn. Van oorsprongs wege, en voluit, is de mansnaam Jorwert of Everward samengesteld met den zelfden naamstam *ward*, *wart* of *warth*, die ook deel uitmaakt van vele andere Oud-Germaansche mansnamen; b.v. Alwert of Adelward, Hilwert of Hildward, Bernward, Eedward, enz. De plaatsnaam Jorwerd daarentegen is oorspronkelijk *Jorwirt*, *Everwurth*, samengesteld met het algemeen aardrijkskundige woord *wurth*, *wirth*, dat als *wert*, *werd*, *ward*, *warden* heden ten dage in vele Friesche plaatsnamen voorkomt; b.v. Holwerd, Ferwerd, Bolsward, Leeuwarden (Liowert). De geslachtsnaam Jorwerda kan dus zoo wel afgeleid zijn van den mansnaam (gelijk Hilwerda van Hilwerd), als van den plaatsnaam (gelijk Holwerda van Holwerd).

—

M. *Jos*, *Joss*, *Yoss*. Verg. Jes.

V. *Josk*, *Joskje*.

G. **Jossma.**

—

M. **Jother.**

—

M. *Jotsart*, *Jotsert*. Zie Jodserd.

—

M. **Jotte,** *Jot*. In verkl. Jotsje; in Ned. spell. **Jotje** en **Jottje.** *Jotthia*, *Jottie*, *Jotse*. Verg. Jette, Jetse.

V. Jotsje; in Ned. spell. **Jotje** en **Jottje.** *Jotthea*. Te Hindeloopen ook **Jotj.**

Jotte en Jotsje komen meestal, eigenlijk uitsluitend in den Zwh. voor. Even als het Zuidhoeksche Jolle staat tegenover het algemeen Friesche Jelle, ook Fod tegenover Fedtsje, zoo staan ook de bijzonder Zuidhoeksch-Friesche naamsvormen Jotte en Jotsje tegenover de algemeen Friesche naamsvormen Jette (Jetse) en Jetske. Die dubbele vormen vinden hunnen oorsprong in verschil van tongval.

—

M. **Jou, Jouw, Jouwe,** *Jouwa*, *Jow*, *Jov*, *Juw*, *Jw*, *Ju*, *Iw*, *Jua*, *Juo*, *Juwe*, *Juwo*, *Iuo*, *Iwo*, *Iv*, *Iu*. Bijzonder Friesche vormen (in uitspraak en spelwijze) van den algemeen Germaanschen naam **Ivo,** die ook als **Ive, Iwe** in Friesland voorkomt. Zie Iwe. Verg. Jui, Joe. Verlatijnscht tot **Jovius** en **Julius.**

V. **Jouk,** *Joucke*, *Jowck*, *Jowk*, *Juw*, *Juwck*, *Ju*, *Juke*. Verg. Juik, Joukje.

G. *Juwinga*, *Juwngha*, *Jowinga*, *Juinga*, **Jouwsma, Jousma,** *Jowsma*, *Juuwsma*, *Juwsma*, *Jouwisma*, *Juwisma*, *Joussema*, *Jusma*, *Juyssma*, *Juysma*, *Iwisma*, *Jouwema*, enz. Verder *Herjuwsma*, *Heerjousma*, *Herivesma*, enz. Zie bladz. 159, Herjuwsma. — Jauen, Oost-Friesland.

P. J o u s w i e r, *Juuswier*, in 1511 *Iwesweer*, Jouwswier of Jouswier, dorp in Oost-Dongeradeel. J o u s t e r p, geh. onder Tjerkwerd. J o u s w e r t, in de wandeling uitgesproken J o u s e r t, geh. onder Wolsum. J o u s u m-b û r r e n, ook wel J o u s m a- en J o u s e n-b û r r e n genoemd, geh. onder Hallum. J o u w i n g a- of J u w i n g a - s t a t e, ook J o n g a m a - s t a t e genoemd, te Hallum. J o u s m a- (of J u w s m a- of J o w s m a-) s t a t e te Ferwerd. J o u s m a - s t a t e of J o u w s m a-h û s te Leeuwarden. Idem te Wirdum, te Rinsumageest en te Nes in Dongeradeel.

—

M. *Jowde*. Verg. Joute, Jud.

G. *Joudema*. Verg. Juddama.

—

V. **Jougje.** Eigenlijk een Friso-sassische, aan de Stellingwerven eigene, vrouwelijke naamsvorm Jouchien, Jougien, van den mansnaam Jou afgeleid. Zie Jouke, bij den mansn. Jou.

—

M. **Jouke**, *Jouka*, *Jouko*, *Jouk*, *Joucka*, *Jowka*, *Juka*, *Juko*, *Jucho*, *Juco*, *Juke*, *Jwka*, *Jwke*, *Juwka*. Verkl. van Jou. Zie Jou. Verg. Jukke, Joeke, Juke. Verlatijnscht tot **Jodocus.**

V. **Joukje**, **Joukjen**, **Jouwkje**, **Jouktje**, **Jouwktje**, *Juwkje*. In vleivorm *Joi*, Joai.

G. *Jouckema*, *Jowkama*, *Juwkama*, *Jukema*, *Jwkema*, **Joukes**, **Jouksma.** — Jauken, Oost-Friesland.

P. Jouke-Bareldswyk, veenvaart onder Langezwaag. — Jaukenburg, sate bij Thunum in Harlingerland, Oost-Friesland.

—

G. *Joulsma.*

—

P. De Joure of De Jouer of Jouwer, te recht ook wel Hjouer gespeld, *Hiower*, *Hyowere*, *Hiurra*, de Joure, vlek in Haskerland. Verg. Hiaure en De Joere. — De Jouwer, geh. bij Grootegast in Groningerl. Jüwre, geh. op het eiland Romoe, benoorden Sylt, Noord-Friesland.

G. **Joustra**, **Jouwstra.**

—

P. De Jousen, vaarwater in Leeuwarderadeel, bij Kornjum en Britsum.

—

G. **Jouserda.** Afgeleid van den plaatsnaam Jousert, Jouswerd. Zie bij den mansn. Jou.

—

V. **Jousje.**

—

P. Jousterp, Jouswert, Jouswier, Jousumbûrren; zie bij den mansn. Jou.

—

G. **Joustra.** Zie bij den plaatsn. de Joure.

—

M. **Joute**, *Joutte*, *Jout*, *Jouthe*, *Jouwta*, *Jouta*, *Jowta*. Verg. Jute, Jud. Verkl. van Jou. Zie Jou, Jolt.

V. Joutsje; in Ned. spell. **Joutje**, **Joutjen**, *Jowtke*, *Joutk*.

G. **Jouta**, *Joutsma.*

—

M. **Jouw**, **Jouwe.** G. **Jouwsma.** Zie den mansn. Jou.

—

M. **Jouwerd**, **Jouwert**, *Jouert*, *Jouwirt*, *Jouwer*, *Jower*, *Youwer*, *Jour*.

V. Jouwertsje; in Ned. spell. **Jouwertje.** **Jouwerke**, **Jouerke**, *Jouwer*, *Youwer*, *Jour*.

G. **Jouwertsma**, **Jouwersma**, *Joursma*.

—

G. **Jouwstra.** Zie bij den plaatsn. De Joure.

—

M. *Jubbe.*

G. **Jubbinga**, **Jubbenga**, **Jubbega.**

P. Jubbega. Zie Jobbegea.

—

M. *Jud.* Verg. Jutte.

V. Judtsje; in Ned. spell. **Judje.**

G. *Juddama.*

—

V. **Judigje** (verhollandscht tot **Juidigje**), **Judikje.** Vermoedelijk verbastering van den Bijbelschen naam **Judith.**

—

M. *Jui*, *Juy*, **Juyen**, *Juen;* in verkl. *Juike*, *Juycke*, *Juik*. Vleivorm van Jurjen. Zie Jurjen.

V. *Jui*, *Juy*, *Juik*. Vleiv. van Jurjentsje.

—

M. *Juke*, *Juka*, *Juko*, *Juco.* Andere vorm van Jouke. Zie dien naam. Verg. Jukke.

V. **Juke.** Zie Jouk, bij den mansn. Jou.

G. **Jukema**, **Jukes.** — Jukena, Oost-Friesland. Jukes, Engeland.

P. Jukema-state te Stiens, en te Menaldum. — *Jukawerth*, oude naam van 1396, voor Jukwerd, dorp in Groningerland.

—

M. **Juck**, *Jukke*, *Jucka*, *Jucke*, *Juk*, *Jukka*, *Jukko.* Verg. Juke, Jouke, Joeke.

V. **Jukje**, *Jukke*, *Juk*.

G. **Juckama**, **Juckema**, **Jukkema**, *Juccama*, *Juckma.* — Juckena, Jückens, Oost-Friesland.

P. Great en Lyts Jûkkema-state, Juckema-state, te Siksbierum; met De Jûkkema-leane, weg daar henen leidende. Juckema-state te Rinsumageest; met

De Alde Jukkema-feart, Oude Juckema-vaart, aldaar. Juckema-state te Boksum. De Jûkkema-feart, vaart onder Dantumawoude. — Juckema-borg, oude state te Zeerijp, Groningerland.

—

P. De Jûkse of Jokse, Jûksen of Joksen, vaarwater in Leeuwarderadeel, bij Wirdum. De Jûkwei of Jokwei, te Steggerda.

—

M. **Julle, Jullo,** *Julla;* in verkl. *Jultyen, Julcken, Julse.*
V. Jultsje; in Ned. spell. **Jultje.**
G. Van Julsingha, Julsingh, Jullens, Gron.

—

M. *Julf, Jullef.* Deze laatste naamsvorm is nog heden bij de Weser-Friezen in gebruik.
G. Julfs. In Weser-Friesland.

—

M. *Julger.*

—

G. *Juma.* Zie Jouma, bij den mansn. Jou.
P. Juma-state te Kollum.

—

M. *June, Juen, Juyne.* Verg. Joene.
G. *Junia*, samengetrokken vorm van 't volledige Juninga.
P. Junia-sate te Anjum.

—

G. *Jungema.* Zie Jongema.

—

M. **Jurgen, Jurjen,** *Juryian.* In vleivorm Jui, Juike. Verbastering van den Kerkekelijken naam Georgius. Zie Jui, Jurrie, Joris.
V. Jurgentsje, Jurjentsje; in Ned. spell. **Jurgentje, Jurjentje.** In vleivorm Jui, Juike.
G. **Jurjensma, Jurjens, Jurgens.** — Jurgena, Jörgena, Oost-Friesland.

—

M. **Jurk,** *Jurke, Jurken.* Verkl. van Jurre. Zie Jurre. Verg. Djurke.

—

M. **Jurne,** *Jurn, Juren.* Zie Joern, Jorn.
V. Jurrentsje; in Ned. spell. **Jurrentje.**
G. **Jurna.** Zie Jorna, bij den mansn. Jorn, Joern.

—

M. **Jurre.** Verg. Djurre, Juur.
V. Jurretsje; in Ned. spell. **Jurretje.**
G. *Jurringa*, **Jurresma.** — Jurrema, Groningen.

P. Jurringa-sleat, bij verbastering Jurgesleat, en in de wandeling kortaf De Jurge genoemd, stroom bij Uitwellingerga. Jurrema-sate (ook Jaima-sate genoemd), te Hallum.

—

M. **Jurrie.** Verbastering van den Kerkelijken naam Georgius. Zie Jurjen.
G. **Jurrisma.**

—

M. *Jurrig, Jurig.* Verbastering van den Kerkelijken naam Georgius. Zie Jurrie, Jurjen.
V. **Jurrigje.**

—

M. **Jurrit;** Jurryt, in misspell. **Jurriet.** Zie Jorrit.
V. Jurritsje; in Ned. spell. **Jurritje.**
G. **Jurritsma.**

—

M. *Jurt.* Verg. Jurrit en Jurre. In Groningerland is de verkleinv. Jurtko nog in gebruik.

—

M. *Juur, Jure.* Verg. Jurre.
G. *Juurma.* — Jühren, Weser-Friesland.
P. Juurma-sate te Nes in Dongeradeel.

—

M. **Juurd.** Verg. Djoerd.

—

M. *Juurse.* Verkl. van Juur. Zie Juur.
G. Juursma, Juursema, Groningerland.
P. Juursema-hem, te Hoogkerk in Groningerland. Juursema-kluft, geh. bij Grijpskerk, Groningerland.

—

M. *Jusse.* In verkl. *Juske.* Verg. Josse.
G. *Jussma.*

—

M. **Just.** Verkorting van den Kerkelijken naam **Justus.** Zie Joost.
G. Justema, Juistema, Groningerland.

—

M. *Jutte, Jutto, Jut, Jute.*
V. **Jutte,** *Jutjen.* In de middeneeuwen gold in Holland de naam Jutte als vleivorm van Johanna.
G. **Jutema.**

—

P. Jutryp (eigenlijk Jortryp, zoo als

in de vorige eeuw nog wel geschreven werd), Jutrijp, dorp in Wymbritseradeel.

—

G. **Jutstra.**

—

M. *Juw*, *Juwe*, *Juo*. Zie Jou en Ivo.

V. *Juwck*. Zie Jouke, bij den mansn. Jou.

G. *Juwinga*, *Juwsma*. Zie bij den mansn. Jou.

—

K.

M. **Kaai.** In Fr. spell. Kaei. Zie Kaei.

P. Kaaiegat. Zie bij den mansn. Kaei.

—

P. De Kaap. G. **Kaapstra.** Zie bij den plaatsn. De Kaep.

—

V. **Kaartje.** In Fr. spell. Kaertsje. Zie Kaertsje.

—

G. **Kaastra.** Volgens overlevering zoude deze geslachtsnaam anders niet zijn als eene quasi-verhollandsching van den geslachtsn. Keestra; even als *kaas* de Hollandsche vorm is van *kees*, de vorm die aan de verbasterd-Friesche spreektaal der Friesche stedelingen eigen is; Friesch: *tsiis*. Zie den geslachtsn. Keestra, bij den plaatsnaam Kie.

—

M. *Kabe*.

—

M. Kaei; in Ned. spell. **Kaai.** *Kaeye*, *Kaye*, *Kayen*, *Kai*. In Noord-Friesland Kai, Kaike. Vleivorm van Klaas, Nicolaas. Zie Klaes.

V. Kaeije; ongeschreven, slechts in de spreektaal voorkomende vleivorm van Klaske, Klaaske; zie die namen.

P. Kaeijegat, inham van de Pikmeer, onder Grouw.

—

V. **Kaeke.** Wanspelling van Kekke. Zie Kekke.

—

P. De Kaep, Kaap, geh. onder Irnsum. G. **Kaapstra.**

—

V. Kaertsje; in Ned. spell. **Kaartje.** Verg. den mansn. Kar.

—

P. Kâhoal, voluit Kâldehoal (oorspronkelijk misschien Kâlde-hol = hel; zie die woorden en namen), *Caldehool*, *Coldehool*, *Coldehol*, *Caudehoel;* hedendaags, bij verbastering meestal Koehoal, en ook wel Kouhoal genoemd, en Koehool geschreven — geh. aan den zeedijk, onder Tjummarum. Idem, twee saten, Great en Lyts Koehoal, met De Koehoalsterleane, Groot en Klein Koehool, en Koehoolsterlaan, aan den zeekant, onder Ferwerd. Zie Kâldehoal.

—

P. De Kakewei, of ook Kakkewei, Kakeweg, onder Stiens.

—

P. Kâldehoal, *Coldehool*, Koudehool, sate onder Rauwerd. Zie Kâhoal. Kâldehoarne, Koudehorn, Koldehoorn of Kolderhorn, sate in het Heidenschap onder Workum. Verg. De Koudehorn of -hoorn, buurt te Haarlem. Kâldehuzen, Kâldhuzen of Kâldhuzum, *Coldehuysen*, *Coldehuysum*, *Coldahuysum*, *Koudehuysum*, Koudehuizen of Koudhuizum, geh. onder Witmarsum. De Kâldemar, Koudemeer, andere naam van de voormalige Makkumermeer.

—

M. *Kale*. Verg. Kalle.

G. *Kalama*. — Caalen, Cales, Kalis, Holland.

P. Caligny (Calingen), in Normandië, Frankrijk.

—

M. *Kalke*, *Kalleken*. Verkl. van Kalle. Zie Kalle.

G. **Kalksma.**

P. *Calkingehem*, oude naamsvorm, van 1116, van het dorp Cachtem in West-Vlaanderen.

—

P. De Kalkman, naam dien de Peasumer en Wierumer visscherlieden geven aan de Engelschmansplaat in de Friesche Wadden.

—

G. **Kalksma.** Zie bij den mansn. Kalke.

—

G. **Kalkstra.**

—

M. *Kalle*, *Calle*. Verg. Kale, Kelle.

G. **Kalma, Kalsma** — Callen, Callens, Ned. Callsen, Sleeswijk.

P. *Callinghe*, middeleeuwsche naam van het dorp Callants- of Calantsoog in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland). — Kalleshave, geh. bij Achterup in Noord-Friesland. Kallenkote, geh. bij Steenwijkerwoud, Overijssel. *Kallenheym* in 1300, thans Kalme, dorp in Brunswijk. Callington, in Cornwallis, Engeland.

—

G. **Kalverda.**

—

M. *Kamma*, *Camma*, *Cammo*. Verg. Kemme.

G. **Van Cammingha,** *Cammingha*, *Camminga*, *Kamminghe*, *Kammingen*, *Cammyga*, *Camiga*, *Camga*, *Canga*, *Kanga*; **Kamminga, Camminga, Kammenga, Cammenga, Kamma, Kamsma, Kams** — Camminga, Groningen. Van Cammenga, Oost-Friesland. Camming, Nederland.

P. *Camminge hunderi*, in 839, landgoed in Westergoo. Camminga-burcht onder Leeuwarden. Camminga-burcht of -stins (ook Jelmera-burcht genoemd), oudtijds te Ballum op het Ameland. Cammingha-hûs te Leeuwarden, met De Camminghahoarne, de hoek van de Groote Kerkstraat en de Kleine Hoogstraat aldaar. Cammingha-hûs te Franeker. Cammingha-bûr, in de wandeling, bij verkorting, meestal Cambûr, Kambûr, Kambuur, genoemd, Cammingha-buur of -buren, geh. bij de voormalige aloude Cammingha-burcht, onder Leeuwarden; met It Cambûrster-paed, Cambuurster-pad of -padje, weg van Leeuwarden en van het Vliet daar henen leidende. Cammingha-state te Ferwerd, te Wirdum, te Oudkerk, en te Arum (deze laatste ook Heechhûstra genoemd). — Camdyck, sate bij Belum (Stade), Hannover.

—

P. Kamp, algemeen aardrijkskundig woord, met de zelfde beteekenis als in het Nederlandsch, komt op zich zelven, en in samenstelling, als plaatsn. in Friesland voor. De Kamp, gedeelte van het geh. Moddergat, onder Peasens. De Kamp, sate onder Hindeloopen. De Kampen, sate onder Witmarsum. Idem, onder Tjum. De Noarder-Kampen, met De Kampinger Maedjes, krite onder Oosterwolde. De Bylkamp, krite onder Bergum. De Bloedige Kamp, stuk land te Kimswerd. Bloemkamp en Klaerkamp, oudtijds twee kloosters; zie die namen op hunne alphabetische plaats. De Broarrekamp, Broerekamp, stuk land onder Katlijk. De Dobbekamp, stuk land te Surhuizum. De Fljueskamp, krite onder Haskerdijken; zie It Fljueske, bij het woord Flius. De Gêrskampen, Graskampen, krite onder Oudega in Small. Baeijenkamp, sate onder Engwier; zie bij den mansn. Baeije. Keringskamp, stuk land onder Terwispel. De Poepekamp, stuk land tusschen Hardegarijp en Bergum. De Skieppekampen en De Stienkampen. Schapekampen en Steenkampen, kriten onder Oudega in Smallingerland. De Unwaerskamp, Onweêrskamp, stuk land onder Terwispel. De Grytmanskamp, stuk land onder Langezwaag. Kampsterbûrren (ook enkel De Kamp genoemd), buurt te Bozum. — Kampen of Campen, *Campum*, dorp in Oost-Friesland. (Te dezer plaatse of bij den mansn. Kampe ?). Kampen, dorp op 't eiland Sylt, Noord-Fr. Kampen, stad in Overijssel.

G. **Kampstra**, *Campstra*, *Campstera*, **Camstra, Van Camstra, Kamstra.**

—

M. **Kampe, Campo,** *Campe*, *Kampo*, *Kampa*, *Kamp*. In verkl. *Kampeke*. Verlatijnscht tot **Campegius**. Verg. Kempe.

G. **Kampenga**, *Kampema*, *Campena*, **Kampen, Campen, Kampes Kamps**. — Kampinga, Kampenga, Gron. Campenga, Campena, Oost-Fr. Kamping, Campens, Camps, Ned. Camping, Engeland.

P. Kampema-state te Peins. Kampenstille, brug onder Tjum. — Kamping, geh. bij Palling, en Kamping, geh. bij Strasskirchen, beide in Beieren.

—

G. **Kampstra** Zie bij den plaatsn. Kamp.

—

G. **Kamstra, Camstra, Van Camstra.** Afgesleten vorm van den oorspronkelijken, volledigen naam **Kampstra**, *Campstera*. Zie bij den plaatsn. Kamp.

P. Camstra-state te Firdgum, te

Wirdum en te Jelsum (deze laatste is Dekama-state). Camstra-bûrren, buurt te Leeuwarden.

—

M. *Kane.* In verkl. *Kanye.* Verg. Kene, Kanne.

G. Kanis, Kaan, West-Fr., (noordelijk Noord-Holland). Caene, West-Vlaanderen. Kane, Engeland.

P. Canum, *Canynge*, *Canegum*, *Canagum*, *Canynghem*, *Kaninghem*, dorp in Oost-Fr. Caneghem, in 956 *Caningaheim*, dorp in West-Vlaanderen.

—

M. *Kanke*, *Canco.* Verkl. van Kanne. Zie Kanne.

V. **Kanke.** Zie bij den mansn. Kanne.

G. Kankena, Cankena, Oost-Friesland. Kannekens, Vlaanderen.

—

M. *Kanne*, *Canne.* Verg. Kenne, Kane.

V. **Kanne, Kanke.** Deze namen komen ook voor als vleivormen van Johanna, Janke, Jantsje.

G. **Kanninga, Canninga,** oudtijds ook in samengetrokken vorm als *Canga* voorkomende. Verg. Canga bij Van Camminga. **Canne.** — Canninga, Kannenga, Kanning, Groningerland. Cannington, Engeland.

P. Canhusen, *Cannyngehusum*, dorp in Oost-Friesl. Cantrup, dorp bij Bassum in Hann.

—

M. *Kant.* Vermoedelijk verkl. van Kanne.

G. Kant. Duitschland.

P. Kantens (Kantinga), in Groningerland.

—

M. *Kanter*, *Canter.*

G. **Kanter, Canter.**

P. Canter-state onder Driesum. It Kanterlân, krite onder Miedum in Leeuwarderadeel, met De Kanterlânswei en De Kanterlânsbrêgge aldaar.

—

P. De Kannewier, terpke te Boornbergum. — Kannemoor, dorp in Ditmarschen.

—

M. *Kape*, *Kaeppe.* Verg. Kabe en Koop.

G. **Kapinga, Kapenga.**

—

P. De Kapelle, volksnaam voor de kerk te Haskerdijken, oorspronkelijk eene kloosterkapel. De Kapelleterp, onder Oosterbierum. De Kapellewei, weg onder Tjummarum.

—

P. De Kapershoek, krite onder St. Anna-Parochie.

—

P. Kappel (Ter), eigenlijk Ter Kapelle of Bij de Kapel, Terkaple, dorp in Utingeradeel; met De Ter-Kappelster Poelen, meertjes aldaar.

—

M. *Kar.*

G. Carrington, Engeland.

—

M. *Karhelm.*

—

V. *Karyn.*

—

P. Karre (It Ald-), Oud Karre, meertje (eigenlijk slechts eene bocht van de Fluessen) bij Kolderwolde.

—

M. **Kars, Karst, Carst, Karste, Karsten, Carsten, Karstjan, Carstjan, Karstiaan, Karsjen, Karsje,** *Carste*, *Karstken*, *Karske*, *Karstgen*, *Karstjen*, *Casten*, *Cast*, *Cassen*, *Kassen*, **Kast.** Verbasteringen en versletene vormen (ook in verkleinv.) van **Christiaan, Christianus.** Zie Kerst en Korst.

V. **Karstje, Karsje, Karsjen,** *Karsken.* Verbastering van **Christiana, Christina.** Zie Kerstje.

G. **Carsten, Karsten, Carsjens, Karsjens.** Bij verbastering **Kasje.** — Carstensen, Noord-Fr. Carstens, Denemarken.

—

M. **Kasper, Casper.** De Kerkelijke naam Casparus.

V. Kaspertsje; in Ned. spell. **Kaspertje.**

G. **Kaspersma, Caspersma.** — Caspers, Caspari, Nederland.

P. Casper-Robles-djip (ook Cornelsdjip genoemd, en, bij verbastering, Knillis-djip), Casper-Robles of Kolonelsdiep, vaarwater in Achtkarspelen.

—

M. **Kast,** *Cast.* Zie Kars.

G. **Kastma.** Bij verbastering **Kasma.**

—

P. Kat (De Grouwe), meestal Grauwe Kat geschreven; zie bij de letter G. Katsyl, sluis in den Hemdijk, onder Westhem. It Kattegat, geh. onder Ooster-

meer en de Rottevalle. De Kattepôlle, buurt te Molkwerum. De Katterêch, (meestal Kattrich — Kat-rich — uitgesproken), Katterug, straat te Bolsward. Idem te Harlingen. Kattebûrren, geh. onder Dijken in Doniawarstal. It Kathûs, Kathuis, sate onder Nes in Utingeradeel. Wellicht behooren de beide laatstgenoemde namen niet te dezer plaatse, maar bij den mansn. Katte.

—

P. Katlijk. Zie Kjetlik.

—

G. **Katstra, Catstra.** Niet onwaarschijnlijk afgeleid van den plaatsnaam Kat (Grouwe). Zie dien naam.

—

M. *Katte*, *Catte*, *Cath*. Verg. Kette.

G. *Cattema*, **Katma, Katsma, Catsma, Kat, Cath, Katje.** — Kats, Cats, enz. Nederland.

P. Kattebûrren, Kathûs; zie bij den plaatsn. Kat (Grouwe), hier boven. — Katham, buurt bij Edam, Noord-Holland. Katwijk, dorp in Zuid-Holland. Idem in Noord-Brabant. Katwoude, gemeente in Noord-Holland. Katshörn, geh. bij Emmelsbüll, in Noord-Friesland. Kattens (Kattinga), geh. bij Westrum in Ostringen, Weser-Friesland, Oldenburg. Katjenbüttel, geh. bij Berne in Stedingerl., Weser-Friesland, Oldenb.

—

P. De Katûlewyk, Katuilenwijk, veenvaart bij Langezwaag.

—

M. *Cawing*. Deze naam, dien men aanneemt eigen te zijn geweest aan eenen Frieschen muntmeester in de XIde eeuw, is twijfelachtig.

—

P. De Keakelders-mar, Kakelaarsmeer, meerke in het veld tusschen Tietjerk en Suawoude.

—

P. De Keallestirt of Kjellestirt, Kalverstaart, sate te Genum. It Kealledykje of Kjelledykje, weg onder Leeuwarden; en elders.

—

P. It Keatsfjild, Kaatsveld, plein en buurt te Franeker; oudtijds dienende voor het kaatsspel. Idem, stuk land te Witmarsum. De Keatskamp, stuk land te Gauw. It Keatslân, Kaatsland (de Sneekers zeggen Kaslan), stuk land (Exercitieveld) te Sneek.

—

M. *Keding*. — Cæding, bij de Angel-Sassen.

—

M. *Kee*.

V. **Keke.** Verg. Kekke.

—

P. Kee. Zie Kie.

—

P. De Keeg of De Kegen, oorspronkelijk onbedijkte, bij gewoon tij drooggliggende gronden of velden, buitendijks, in de Wadden, langs de Noordkust van Friesland, vooral aan de kust van Ferwerderadeel. Dit zelfde woord komt ook, als Koog en Kaag, in andere Friesche gouwen voor; b. v. It Kagelond, Kaagland, in Noord-Friesland. De Kaag, dorp bij Leiden in Zuid-Holland. Koog bijzonderlijk is ook in West-Fr. (noordelijk Noord-Holland), en in Noord-Friesland de algemeene benaming voor polder. De dorpen Koog aan de Zaan, Koog op Texel, enz. danken hieraan hunnen naam. Verder nog: de Keeg, sate tusschen Ternaard en Wierum. De Keeg (met De Keegsdobbe) stuk land te Holwerd. De Kegen, geh. onder Burum. De Kegen, krite, met geh. onder Bornwerd; met De Alde-Keeg, Oude Keeg, waterlossing aldaar. De Keegsdyk, voormalige waterkeering, thans weg bij Groot-Humalda-state, op 't Leeuwarder Nieuwland, benoorden de stad.

G. **Keegstra.**

—

G. **Keekstra.**

—

G. *Keepma*. P. Keepma-leane. Zie bij den mansn. Kepe.

—

M. *Keer*. Verg. Kier.

V. *Keer*.

—

M. *Keerst*. Verg. Kerst.

—

M. Kees. Deze in het dagelijksche leven zeer gebruikelijke vleivorm van den Bijbelschen naam Cornelis is mij, in gei̇jkten zin, nooit voorgekomen.

V. **Keesje.** Zie Kneliske.

G. **Keesma, Keessma**. — Keesen. Ned.

—

G. **Keestra.** Zie bij den plaatsn. Kie. Verg. Kaastra.

—

M. **Kei.** In verkl. *Keike.* Eigenlijk vleivorm van Gjerryt. Zie Gjerryt. Verg. Kaei.

V. **Kei.** Ook in Noord-Fr. Kei en Keiken. Vleivorm van Gjerrytsje (Gerharda). Verg. Kai.

G. *Keyma*, **Keikes.**

P. Kei-Wibes-lân, stuk land onder Veenwouden. Keyma-sate te Nes in Dongeradeel. — Keins, met Groot-Keins en De Keinsmerbrug, geh. onder Schagen in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.). Keyem, dorp in West-Vlaanderen.

—

P. De Kei, stuk land onder Staveren.

—

M. *Keyer.*

—

M. **Keimpe**, *Ceympe*, *Keimpa*, *Keimpo.* Verg. Kempe, Kampe.

V. **Keimpke**, *Keympe.*

G. **Keimpema, Van Keimpema,** *Keimpinga*, **Keimpes.**

P. Keimpewier, sate onder Janum. Keimpetille, volksnaam voor Kingmatille, geh. onder Sweins. Keimpetille, ook Spoekerstille genoemd, brug tusschen Wommels en Oosterend. Keimpe-Ates-onlân, veld onder Oudega in Smallingerl. Keimp'-omme-reed, weg onder Ternaard. Keimpewyk, veenvaart onder Lippenhuizen. Keimpema-sate onder Ternaard. Keimpemasyl, ook Mounlesyl genoemd, voormalige sluis aan de Boorn onder Akkrum; deze naam geldt nog voor de sate, die daar nevens ligt. Keimpema-hûs te Leeuwarden; met de Keimpema-piip aldaar, en It Keimpema-espel, wijk of afdeeling van Oud-Leeuwarden.

—

M. *Keyn*, *Keyne*, *Keins.*

V. *Keinke.*

—

M. *Keit*, *Keits.* Verkl. van Kei. Zie Kei.

P. Keitum, dorp op 't eiland Sylt, Noord-Fr.

—

M. De Keizersdyk, onder Hardegarijp. Keizershiem, oude sate in Achtkarspelen. De Keizerskroan, huis te Leeuwarden.

—

V. **Keke.** Zie bij den mansn. Kee.

—

M. *Kekke.*

V. **Kekke.** Eigenlijk vleivorm van Geartsje en van Tsjeardtsje. Zie die namen; en Kæke.

—

V. *Celdui* (Keldwy).

—

M. *Kele*, *Keel.* Verg. Kale.

V. *Kele*, *Keel.*

—

M. *Kelle.* Verg. Kalle.

G. *Cellingha.* De juiste uitspraak van dezen uitgestorvenen geslachtsn. onbekend zijnde, is het onzeker of hij hier bij den mansn. Kelle, dan wel bij Selle behoort.

—

P. De Kelnersdyk en It Kelnersset, weg (oude dijk) en brug (oudtijds overzetplaats) tusschen Hallum en Wanswerd.

—

M. *Keme.* In patronymicalen vorm *Keming.* Verg. Kemme.

G. *Keminga*, *Keeminga.* — Kema, Keema, Groningerland. Kemink, Nederland.

P. *Kemeswert*, oude naamsvorm van Kimswerd. Zie Kimsert.

—

M. *Kemme.* Verg. Keme, Kamme.

G. **Kemma,** *Kemminga*, *Kemsma.* — Kemsna, Oost-Friesland. Kems, Nederland.

P. Kemminga-sate te Winaldum. — Kemminghausen, dorp bij Dortmund in Westfalen.

—

V. *Kemolda.*

—

M. **Kempe,** *Kempa*, *Kempo.* Op 't Ameland **Kemp.** Verg. Kampe.

G. **Kempinga, Kempema,** *Kempama*, **Kempes, Kemps, Kemp.** — Kempenga, Groningerland. Kempink, Gelderland. Kempynck, Vlaanderen.

—

G. **Kemstra.**

—

V. **Kenau, Kenou, Kenauw, Kennau, Kenno,** *Kenuw*, *Kenw*, *Kenwe*, **Kennouw, Kinnauw.** Oudtijds ook in

Holland voorkomende. Verg. Jildou, Meinou, Reinou.

—

M. *Kene, Keene, Keno, Keen.* Verg. Kenne, Kane.

V. **Kena,** *Keensck.* In misspell. **Keensch.** Verg. Kenau.

G. *Kenama.* — Kenesna, Keensena, Oost-Friesland. Kenens, Nederland.

—

V. **Kennau, Kennouw, Kenno.** Zie Kenau.

—

M. *Kenne.* In verkl. *Kenke.* Verg. Kene, Kanne, Kinne.

V. **Kenna, Kenne,** *Ken;* **Kennigje** (een Friso-sassische vorm). Verg. Kena en Kenau.

G. *Kennega* (voluit Kenninga), *Kennama,* **Kennema.** — Kennink, Kenninck, Ned. Kennesna, Kenka, Oost-Friesland. Kennington, Engeland. Cenning, bij de Angel-Sassen.

P. Kennema-sate (in de dagelijksche spreektaal Kinnema-, en ook wel alzoo geschreven), te Hantum. — Kenwert, geh. bij Oldehove, Gron. Kentrup, geh. bij Warendorf in Westfalen. Kennington (zuidelijke voorstad van London), in Kent, Eng.

—

M. *Kennert.*

—

V. **Kenou.** Zie Kenau.

—

M. *Kense, Kensen.* Verkl. van Kenne. Zie Kenne.

V. *Kenske, Kensche.*

G. *Kensma.* — Kenzen, Nederland. Kensington, Engeland.

—

M. **Kent.** Verkl. van Kenne. Zie Kenne.

—

M. Kepe. Verg. Kape, Keppe.

G. *Kepingha, Kepynga, Kepinga, Keepma.*

P. Keepma-leane, weg onder Ferwerd.

—

M. *Keppe.* Verg. Kepe.

G. *Kepma.*

P. Keppens (Keppinga), sate onder Bolsward.

—

P. De Keppelstriette, Keppelstraat (eigenlijk Kuddestraat), te Dokkum; en De Keppeldersleane, Keppelerslaan (eigenlijk Herderslaan), onder Dantumawoude, onmiddellijk bij Dokkum; beiden leidende naar de St. Bonifacius-bron, en naar het voormalige klooster Sion. Deze namen staan vermoedelijk in verband met de kudden (Fr. *keppels)* schapen, door de herders (Fr. *keppelders)* als offergaven naar die van ouds vermaarde Heilige plaatsen gedreven.

—

P. Kerkeburen, Kerkgaast, Kerkevar, Kerkevaart, enz. Zie Tsjerkebûrren, Tsjerkgaest, enz.

G. **Kerkstra.** Zie bij den plaatsn. Tsjerke.

—

V. **Kernelske.** Verbastering van Knelske, Kneliske, Corneliske. Zie die namen.

—

M. **Kerst,** *Kerste, Kersten.* In verkl. **Kersje, Kersjen,** *Kerske, Kersken.* Verbastering van Kerstiaan, Christiaan. Zie Karst, Kest.

V. **Kersje, Kersjen, Kerstje,** *Kersken.* Zie Kesje.

G. **Kerstma, Kerstsma, Kersten.**

P. Kersten-sleat (Pier-). Zie Pier-Christiaans-sloot.

—

M. **Kest.** Versleten vorm van Kerst, volgens de dagelijksche uitspraak. Zie Kerst, Kast.

V. **Kesje, Kesjen,** *Keske.*

G. **Kestma, Kestens.**

—

M. *Kete.* Verg. Kette.

G. **Keta.** — Ketema, Groningerland.

—

P. Ketelvaart. Zie Tsjettelfeart.

—

P. Ketlik. Zie Kjetlik.

—

M. *Kette.* In verkl. Ketsje; in Ned. spell. **Ketje.** *Ketske.* Verg. Kete.

V. *Ketske.*

G. **Ket.** — Kettema, Groningerland. Ketting, Ketjen, Nederland.

P. Kettingwier (ook wel, door misverstand, Ketling- of Kjetlingwier genoemd; maar in 1580 als *Kettingaweer* geschreven), sate onder Westergeest. — Käsdorf, in 1264 *Kettesdorp*, dorp in Brunswijk.

—

P. Ketting. Zie Kjetting, en bij Abbega en Wolsum.

—

V. **Keunigje, Keunigjen, Keunink-je,** *Koninga*, **Keunje**, *Keunske*, **Keun-skje.**

—

M. *Kewe.* Verg. Cawing.

—

P. It Kiblân of Kibbelân (bij verbastering Kepelân), stuk land onder Jelsum.

—

M. **Kie.** Verg. Kee.
V. *Kye.*

—

P. Kie, Kee, state en geh. onder Franeker; met De Kiestrasyl of Kiestersyl, Kiester- of Keesterzijl, sluis in den Slachtedijk aldaar. De Kie, *Kye*, geh. onder Greonterp.
G. **Kiestra, Keestra.** Verg. Kaastra.

—

M. *Kiel.* Verg. Kil.
V. *Kiele.*
P. Kielewier, sate onder Tirns. Kielmoije-hout of Kjil-moije-hout, Kielmoei-hout, vonder in den weg tusschen Wirdum en Wytgaard.

—

G. **Kielstra.** Zie Kylstra.

—

G. **Kiemstra.** Verg. Kimstra.

—

G. **Kienstra.** Zie Kynstra.

—

M. **Kier,** *Kyer*, *Kiert.* Verg. Kir.
G. **Kiersma, Kiers.**

—

G. **Kiestra,** *Kystra.* Zie bij den plaatsn. Kie.

—

P. Kievitsherne. Zie Ljiepeherne.

—

V. **Kike.** Vleivorm van Grytsje. Zie Grietje.
P. Kike-moije-lân, stuk land bij den Hooidam, onder Oudega in Smallingerland.

—

M. *Kikke.* Is hedendaags ook als ongeschreven vleivorm van Sjirk in gebruik.
G. Kykena, Oost-Friesland.
P. Kiksbüll of Kixbüll, geh. bij het dorp Rodenäs in Noord-Friesland.

—

P. De Kikker, plaat of bank in de Wadden, bezuiden het Ameland; met It Kikkersgat, vaargeul aldaar.

—

G. **Kikstra.**

—

M. *Kille*, *Kil.* Verg. Kiel.
V. *Kil.*

—

G. **Kylstra.** Zie Kielstra.

—

P. De Kim, ook Kimstra-sate genoemd, sate onder Schalsum.
G. **Kimstra.** Verg. Kiemstra.

—

M. *Kim.* In verkl. *Kimse.*
G. **Kimsma, Kim.**
P. Kimsert, *Kemeswert*, *Kemswerdt*, Kimswerd, dorp in Wonseradeel. Zie bij den mansn. Keme.

—

M. *Kimpa.* Verg. Kempe.

—

P. De Kimster, bank of plaat in het Flie, benoorden Harlingen.

—

P. Kimstra-sate. G. **Kimstra.** Zie bij den plaatsn. De Kim.

—

M. *Kyne*, *Kyn.* Verg. Kinne.
V. *Kynske*, *Kynsche*, *Kynsch.*
G. *Kynama*, *Kynma.*

—

M. *Kinge.* Hedendaags als ongeschreven vleivorm van Rinse in gebruik.
V. **Kinge, Kingke, Kingske.** Deze naam is hedendaags meest in gebruik als vleivorm van Rinske. Verg. Rinske.
G. **Kingma,** *Kinguma*, **Kingsma.**
P. Kingma-state te Sweins; met het geh. Kingma-tille (in de dagelijksche volksspreektaal Keimpe-tille), aan de Harlingervaart aldaar. Kingma-state, te Nes in Dongeradeel.

—

V. **Kinnauw.** Zie Kenau.

—

M. *Kinne.* Zie Kenne. Verg. Kyne.
V. **Kinna, Kinne, Kinke, Kinske, Kinkske,** *Kinsch.*
G. **Kinnema,** *Kinnama.*
P. Kinnum, geh. op 't eiland Ter-Schelling. Kinnema-state te Garijp. Idem, te Ee, en onder Marsum. Idem (ei-

genlijk Kennema-, zie bij den mansn. Kenne) te Hantum.

—

M. *Kinte*, *Kint*, *Kynt*, *Kindt*. Verkl. van Kinne. Zie Kinne.

V. Kintsje; in Ned. spell. **Kintje.**

G. *Kintsma.*

—

M. *Kippe.* Verg. Keppe.

P. Kiptille (ook Attsjetille genoemd), onder Achlum. Kipsleat, opvaart onder Gauw.

—

P. Kippenburg, herberg in Gaasterland.

—

M. *Kir.* In verkl. *Kirke.* Verg. Kier.

—

G. *Kystra.* Verg. Kiestra.

—

P. Kjellestirt, Kjelledykje. Zie Keallestirt, Kealledykje.

—

P. Kjessen (It Forwielene), Fluweelen-Kussen, sate onder Sibrandahuis.

—

P. Kjetlik, of Ketlik, *Kathalike*, Katlijk, dorp in Schoterland; onderscheiden in de gehuchten Great-, Lyts- en Nij-Kjetlik, Groot-, Klein- en Nieuw-Katlijk.

—

P. Kjetting (De Abbegeaster- en De Wolsumer-); zie bij de plaatsnamen Abbega en Wolsum. Kjettingwier; zie bij den mansn. Kette.

—

V. **Kjille.** Komt meest voor als vleivorm van Knilliske. Zie dien naam, bij den mansn. Knelis. Verg. Kiel.

—

P. Klaarkamp. In Fr. spell. Klaerkamp. Zie Klaerkamp.

—

M. **Klaas**; in Fr. spell. Klaes. V. **Klaaske**; in Fr. spell. Klaeske. G. **Klaasesz, Klaassen, Klaassens.** P. Klaaskemeer, De Klaaskamp, enz. Zie bij den mansn. Klaes.

—

G. **Klaastra.** Verg. Freerkstra, enz.

—

P. Klaerkamp, Klaarkamp, sate en geh. bij Sibrandahuis, waar in de middeleeuwen het klooster (Cistercienser Abdy) van dien zelfden naam (oorspronkelijk in het Latijn *Clarus campus)* stond; met De Klaerkampster-brêgge (ook Hege brêgge genoemd), brug over de Dokkumer-Ee, en De Klaerkampster-mar, meerke aldaar.

—

V. Klaerke; in Ned. spell. **Klaarke.** Verkl. van den Kerkelijken naam **Clara.**

—

M. Klaes; in Ned. spell. **Klaas, Claas,** *Claes*, *Klaes*, *Claus*, *Klais*, *Klaei*, *Klaey* (eveneens Klaei of Klaey in West-Vlaanderen); verbastering, ingekorte vorm, van den Kerkelijken naam Nicolaus, **Nicolaas.** In vleiv. Kaeije en Likele. Zie Nicolaas, Kaeije, Likele, Nikele. Verg. Kleis, Klies.

V. Klaeske, Klaesken, Klaesje, Klaesjen; in Ned. spell. **Klaaske, Klaasken, Klaasje, Klaasjen.** *Klaeske*, *Klaesje*, *Claesjen*, *Claeske*, *Claesken*, *Claeyske*, *Claessien*, enz. Ook de zonderlinge vorm **Klaasinne** is mij een enkele maal voorgekomen. De quasi-verfraaiing **Klazina** komt, ten onrechte, meer en meer in gebruik. Zie den vrouwennaam **Klaske.**

G. **Klasinga, Klasenga, Klazinga, Klazenga, Klasema, Klazema,** *Claesma*, **Klazes, Klasesz, Klaasesz, Klaassen, Klaassens, Klazen.** — Claeys, Claeyssone, West-Vlaanderen. Clausen, Clausing, Noordwest-Duitschland.

P. Klaes-Piers-reed, weg onder Bergum. De Klaeskamp, krite bij de Lemmer. Klaeske-mar, Klaaskemeer, drooggelegd meerke onder Sibrandahuis. Klasinga-sate (ook Sickinga-sate genoemd), met Klasinga-bûrren, geh. daarbij, onder Oosterwolde. It Sinter-Klaes-hûs, sate onder Edens. It Sinter-Klazegat, in de Earnewarren onder Garyp. Sint-Nicolaesgea; zie bij de N.

—

P. *Klai* of *Klaei*, het Fr. woord voor klei. De Klai (Op 'e Klai), is de naam, dien men aan de Noordelijke streken van Friesland geeft, waar de bodem uit klei bestaat; in tegenoverstelling van De Wâlden, It Fean en It Wetterlân. De Dokkumer-Klai, in de volkstaal, voor de Dongeradeelen. De Klaifinne, stuk land te Surhuizum. It Klailân, krite onder Blija. Klaiterp, Kleiterp, geh. onder Bozum; met De Klaiterpsterleane,

weg aldaar. Klailoan, *Clayloen*, Kleiloon, sate onder Sibrandahuis. Zie Loan. Klaijenboarch, *Cleyenborgh*, Kleienburg, sate en geh. onder Leeuwarden. Idem, buurt onder Franeker. — Kleihörn, geh. bij Kotzenbüll, in Eiderstedt, Sleeswijk.

G. **Kleistra.**

—

G. *Clama.*

—

P. De Klamp, sate onder Wirdum; met De Klampsterbrêgge, brug over de Wirdumervaart aldaar. — Klampshörn, sate onder Morsum op 't eiland Sylt, Noord-Friesland.

G. **Klampstra.**

—

G. **Klamstra.** Vermoedelijk oorspronkelijk voluit Klampstra. Verg. Kampstra en Camstra.

—

P. De Klanderij, herberg buiten de Wirdumerpoort te Leeuwarden.

—

M. *Klant*, *Klante*. In verkl. *Klantke*, *Klanke*, *Clanke*, *Klantse*, *Klantze*.

G. **Klantinga, Klant, Clant, Klanke.** — Klantenga, Groningerland.

P. Clant-state te Lutkewoude. — Klanksbüll of Clanxbüll, dorp in de Wiedingharde, Noord-Friesland.

—

V. **Klaske, Klasje.** Bijvorm, volgens de bijzondere uitspraak der Friezen, van Klaeske, Klaesje. Zie bij den mansn. Klaes.

—

G. **Klasinga, Klasenga, Klazinga, Klazenga, Klazema, Klazes,** enz. P. Klasinga-state, enz. Zie bij den mansn. Klaes.

—

M. *Klaver*. Vermoedelijk in oorsprong Klafheri of Klefheri. Zie Klever. Verg. Kleffe.

G. **Klaversma, Klaver.**

—

P. De Greate en De Lytse Klaver, Groote en Kleine Klaver, twee saten onder Bolsward. It Klaverlân, stuk land te Bozum.

—

V. **Kleanske.**

—

P. *Kleaster*, het Fr. woord voor klooster, is veelal, als plaatsnaam, heden ten dage nog eigen aan de plaatsen, waar oudtijds kloosters gestaan hebben; ook komt dit woord *kleaster* nog in samengestelde plaatsnamen voor. Bijvoorbeeld: Kleaster-Anjum, Kleaster-Lidlum, Kleaster-Ealsum, Kleaster-Klaerkamp, Gerkeskleaster, enz.; allen op hunne alphabetische plaats vermeld. Verder nog: Kleaster-Sion, thans eene sate onder Niawier. Kleaster-Sionsberg of It Bergkleaster, thans een geh. uit twee saten bestaande, onder Dantumawoude, bij Dokkum. It Alde-Kleaster, *Oldeclooster* (ook Blomkamp genoemd), Oude-Klooster, thans een geh. onder Hartwerd; met De Alde-Kleasterfeart, Oude-Kloostervaart, van daar naar Bolsward; en De Kleastertille, brug aldaar. Nij-Kleaster (ook It Goutumer Kleaster genoemd), geh. onder Scharnegoutum. It Beginekleaster, Begijnenklooster, buurt te Leeuwarden. De Kleasterwei, weg tusschen Niawier en Wetsens. De Kleasterdyk onder Ferwerd. De Kleasterreed en De Kleasterbrêgge, weg en brug bij Klaarkamp, enz.

G. **Kloostra, Clostra.**

—

P. De Kleef, buurt te Akkrum. Verg. Klif.

G. **Kleefstra.**

—

G. **Kleefsma.** Zie bij den mansn. Kleve.

—

M. *Kleffe*, *Kleff*. In algemeen Oud-Germaansch Claffo, Cleph. Verg. Kleve, Klaver.

P. Kleffens (Kleffinga), geh., uit twee saten bestaande, onder Raard in West-Dongeradeel.

—

G. **Kleima.** Vermoedelijk afgeleid van eenen mansn. Klei, die mij evenwel nooit voorgekomen is. Verg. Klaei, Klaas, Kleis.

—

G. **Kleinsma.** Verg. Klynsma.

—

G. **Kleinstra.** Verg. Klynstra.

—

M. **Kleis, Kleys,** *Cleis*, *Cleys*. Vermoedelijk verbastering van den Kerkelijken naam Nicolaus. Verg. Klaes, Klies.

V. **Kleiske, Kleisje, Kleiskje,** *Cleysjen*.

G. **Kleisma, Klijssen.** — Kleissen, Kleessen, Oost-Friesland Klijzing, Nederl.

—

P. Kleiterp, Kleienburg, Kleiloon, enz. Zie Klai.

G. **Kleistra.**

—

G. **Kleiwerda.**

—

G. **Klemstra.** Verg. Klamstra.

—

P. De Kletten, geh. onder Opeinde in Small.; met De Kletsterfeart, vaart en waterschap aldaar.

—

M. *Kleve*, *Kleeff*. Verg. Kleffe, Klever.

G. **Kleefsma.** — Kleefkens, Nederl.

—

M. *Klever*. Algemeen Oud-Germaansch Klefheri. Zie Klaver.

G. Kleveringa, Cleveringa, Klevering, Clevering, Cleringa, Klering, Gron. Clavering, Engeland. Clerincx, Vlaanderen.

P. Cleverns, *Cleverensze* (Cleveringa), dorp in Jeverland, Weser-Friesland, Oldenburg. Cleveringa-heerd, bij Uithuizen, Gron. Kleverskerke, dorp op 't eiland Walcheren, Zeeland.

—

P. De Klidze of Klidzebûrren (ook wel als Klitse misschreven), geh. onder Zwaag-Westeinde. De Klidze (ook in misspell. als Klitse, en zelfs als Klisse voorkomende) geh. onder Terwispel; met It Klidzerak, een stroom, en De Klidzepolder aldaar.

—

M. **Klies.** Verg. Kleis, Klaes.

—

P. *Klif*, naam van sommige hoogten aan den oever van de Zuiderzee, in Gaasterland en Hemelumer Oldeferd; onderscheiden in It Reade Klif of Reaklif, Roode Klif (oudtijds ook Reawier, en in den Zuidhoekschen tongval Rawier genoemd), door de sage vermaard; bij het dorp Scharl. It Laeksumer-Klif, waarop het geh. Laaksum gelegen is. It Mirnser- (gesproken Munser- of Muinser-) en It Marder-Klif, Mirnser- en Mirdumer-Klif, bij de dorpen Mirns en Oude-Mirdum. It Klifrak, deel van het vaarwater De Lange Vliet, onder Workum. Zie Kleef en Kliuw. — Verg. Het Roode Klif, Ruad Klif, heuvel aan den zeeoever, op het eiland Sylt, Noord-Friesland.

G. **Klifstra.**

—

G. **Klimstra.**

—

P. De Klyndobben, krite onder Veenwouden. Verg. den geslachtsn. Klynstra.

—

M. *Kline*, *Klynne*. In verkl. *Klinke*, *Klinck*, *Klint*, *Klynth*. Ook *Klinge*, *Kling* (vermoedelijk de samengetrokkene patronymicale vorm Klining).

G. **Klynema**, **Klynsma**, **Kliens**, *Clinga*. — Van Klinckema, Groningerland.

P. Klinckema-borg, bij Zuidhorn, Gron. Klinkenborg, bij Kantens, Gron. Klinksweer, *Clinxweer*, bij Leermens, Groningen. Klintum, dorp in Noord-Friesland.

—

P. De Klinge, stuk land onder Westergeest.

—

P. De Klinse, andere naam, in het dagelijksche leven meest gebruikelijk, voor Aysma-state te Oudkerk.

—

G. **Klynstra**, *Clynstera*. Afgeleid van het woord *klyn*, een bijzonder soort van veengrond beteekende. Verg. Klienstra.

P. Klynstra-sate te Kimswerd.

—

P. De Klitse of Klisse. Zie Klidze.

—

P. Kliuw, herberg, en geh. onder Hidaard, aan de helling van den Slachtedijk gelegen. Idem (ook als Klieuw misschreven), sate onder Abbega, aan de helling van den Hemdijk. Zie de plaatsn. Klif, Kleef, en de geslachtsn. Kluifstra, Kluufstra.

—

G. **Kloeksma.**

—

P. Kloezewier. Zie Klûzewier.

—

G. **Kloetstra.** Verg. Klootstra.

—

P. De Kloksimbels, stuk land onder Oudwoude.

—

G. **Klokstra.**

—

P. De Klomp, (men zegt ook Klompen) sate onder Hieslum. Verg. De Lears.

G. **Klompstra.**

—

G. **Kloostra**, **Clostra.** Afgeleid van het woord klooster; zie Kleaster.

—

M. *Kloote*, *Cloet*.
G. Klootsema, Gron. Kloote, Kloete, Cloete, Kloots, Cloots, Clootz, Cloetens, Cluytens, Cloeting, Cleuting, Nederland.
P. Kloetinge, dorp op 't eiland Zuid-Beveland, Zeeland.

—

G. **Klootstra.** Verg. Kloetstra.

—

P. De Klopherne of Klophoarne, Klophorn, sate onder Blija.

—

M. *Klop*, *Clopp*.
G. **Klopma.** — Klopp, Oost-Friesland.

—

G. **Klopstra.**

—

G. **Klosma.**

—

G. **Clostra.** Zie Kloostra.

—

G. **Kluifstra, Kluufstra.** Oorspronkelijk Kliuwstra, afgeleid van den plaatsn. Kliuw. Verg. Kleefstra, Klifstra.

—

G. *Cluyvinga.*

—

P. De Klûzewier, Kloezewier, wier, of kleine onbehuisde terp, in het veld onder Boornbergum; met De Klûzesleat, Kloezesloot, stroom daarnevens, en It Klûzeset, overzetplaats aldaar. Vermoedelijk heeft op deze wier in de middeleeuwen de kluis, *klûze*, van eenen kluizenaar gestaan.

—

G. **Kluufsma.**

—

G. **Kluufstra.** Zie Kluifstra.

—

M. *Kluurd*, *Cluerd*.
V. Klúrtsje; in Ned. spell. **Kluurtje.**
G. **Kluurda,** *Cluurda*, *Cluirda*, *Kluerda*. Deze geslachtsn. kan zoo wel van den mansn. Kluurd, als van den, hier volgenden plaatsn. Klúrd zijn afgeleid.

—

P. De Kluurd of Klúrd, geh. bestaande uit twee saten, Great en Lyts Kluurda-sate genoemd, onder Kimswerd.
G. **Kluurda.** Zie bij den mansn. Kluurd.

—

M. *Knaesse*, *Knasse*.

—

P. De Knekkeren, oude, thans nagenoeg geheel dichtgegroeide vaart tusschen Staveren en Molkwerum.

—

M. **Knelis,** *Cnelis*, *Cneles*. Door velen uitgesproken als Knillis en zelfs Knjillis. Verbastering van den Bijbelschen naam **Cornelius.** Zie Cornelis, Kees.
V. **Kneliske, Kneleske, Knelleske, Knilliske, Knelske,** *Cnelisje*. Verbasteringen van Corneliske. Zie Kernelske.
P. It Knillisdjip, verbasterde volksuitspraak van Kornelsdjip, Kolonels- of Caspar-Robles-diep. Zie die namen.

—

P. De Kneppelen, sate onder Lutkewierum. De Kneppelfinne, stuk land onder Jelsum.

—

P. De Knibbelsteich, steeg te Sneek.

—

G. **Kniepstra, Knypstra.** Zie bij den plaatsn. De Knipe.

—

V. **Knier, Knierke.** Kniertsje; in Ned. spell. **Kniertje. Knierkje,** *Knyr*. Verbastering van den Kerkelijken naam Cunera of Cunira.

—

M. (Knipe).
G. **Knypinga, Knypenga.**
P. Knipum, verdronken dorp op 't eiland Amrum, Noord-Friesland.

—

P. De Knipe, Knijpe (onderscheiden in de Boven- en Beneden-Knipe), buurt bij het Heerenveen, eigenlijk Nij-Brongergea, Nieuw-Brongerga, genaamd. De Knipe, sate onder Hallum. Idem, onder Wetsens. Oorspronkelijk beteekent deze naam eene vernauwing in een vaarwater, meestal bij eene zijl. Zie Boekenoogen, de Zaansche Volkstaal, op het woord Knipsluis.
G. **Knypstra, Kniepstra.**

—

P. De Knippe of Knip, huis onder Oudwoude. De Knippe, waterlossing uit het veen, onder Ureterp; met De Knippewyk, veenvaart aldaar. De Knipsleatswyk, veenvaart onder Haulerwijk.

—

P. It Knisk, sate onder Ee in Oost-Dongeradeel.

—

P. De Knolle, geh. onder Oosterwolde. De Knolherne, krite onder Beets.

—

G. **Knollema.**

—

G. **Knorringa.**

—

G. **Knossen, Cnossen.** Verg. de mansnamen Knoesse en Knasse.

P. Knossens (Great en Lyts), twee saten onder Bolsward, met De Knossensleane, weg aldaar.

—

P. *Koai*, Kooi, Eendekooi, inrichting om wilde eenden te vangen; met de zaak zelve, komt dit woord menigvuldig als plaatsn. in Fr. voor. De Koaipleats, Kooiplaats, sate met eendekooi; onder anderen op het eiland Ameland, waar ook De Koaidunen, Kooiduinen, It Koaistrân, Kooistrand, en It Koai-Grie voorkomen. De Koaijen, Kooien, geh. onder Bergum. It Koaihûs, Kooihuis, sate onder Morra. De Koaifinne, *Koyfenne*, Kooifenne, sate onder Oosterend. De Swarte Koai, Zwarte Kooi, sate onder Rijperkerk, vroeger onder Miedum behoorende. Koaihuzen, Kooihuizen, geh. onder Piaam. De Koaileane, Kooilaan, weg onder Ferwerd. De Kobbekoai, kooiplaats bij de Groote Wielen, onder Rijperkerk. Rommertomme-koai, stuk hooiland onder Garijp.

G. **Kooistra, Kooystra.**

—

P. Koarkemear. Zie Korkemear.

—

P. Koarnjum (uitgesproken als Koánjum), *Cornium* (oorspronkelijk voluit Corniahem, Corringa-hem), Kornjum of Cornjum, dorp in Leeuwarderadeel.

—

P. Koarnwert (uitgesproken als Koánwert of Koánw't), *Cornwerth*, *Cornwairt*, *Quirniwurth*, Kornwerd of Cornwerd, dorp in Wonseradeel; met it Koarnwertersân, Kornwerderzand, plaat of bank in het Flie, nevens Kornwerd. Great en Lyts Koarnwert, Groot en Klein Kornwerd, twee voormalige saten onder Genum.

—

P. *Koart*, kort, komt voor in De Koarte-Himmen, Kortehemmen, dorp in Smallingerl. Koart-Sweagen, Kortezwaag, dorp in Opsterland. Koartwâlde, Kortwoude, geh. onder Surhuizum.

—

P. De Koaten, *Coothen*, *Coeten*, Koten, dorp in Achtkarspelen; met de geh. Opperkoaten, Koatstermaden, Koatstermounle, Kootstermolen, en Koatstertille (de drie laatste namen uitgesproken als Koástermaden, Koástermounle of -mole en Koástertille). Koaterhuzen, Koterhuizen, geh. onder Wierum in West-Dongeradeel; met De Koaterwei, weg daar heen leidende. It Koaterhûs, Koterhuis, sate onder Terzool.

G. **Kootstra, Cootstra.**

—

P. De Kobbeduunen, duinreeks op 't eiland Schiermonnikoog. De Kobbekoai: zie bij den plaatsn. Koai.

—

P. De Kochelskans, Kochelschans, buurt te Leeuwarden.

—

P. Koehool. Zie Kahoal.

—

P. Koekoeksvaart. Zie Kûkûksfeart.

—

M. *Koele*. In verkl. *Koelke*.

G. **Koelinga, Koelma.** — Koelink, Nederland. Zie bij den mansn. Kole.

P. Koelink, hoeve bij Beltrum, Gelderland.

—

G. **Koelstra.** Afgeleid van het woord *kûle*, kuil.

—

M. **Koen, Koene,** *Coen*, *Coene*, *Kuene*. In verkl. *Koenthie*. Algemeen-Germaansch Kuno. Vleivorm van Koenraad, of van Koenbert (Cunibercht), Kuonwalt, enz.

V. Koentsje; in Ned. spell. **Koentje. Koena**

G. **Koens, Koenen, Koenes,** *Cuinema*.

—

M. **Koendert,** *Coendert*, *Koenert*, *Konert*, *Conairt*, *Konder*, *Conder*. Verbastering en vervorming, bij letterkeer, van Kuonreth, Kuonrath, Koenraad. Zie Koene, Kundert, Koert.

V. Koendertsje; in Ned. spell. **Koendertje**

G. *Coendringa*. In verlatijnschten vorm **Conradi** — Koenders, Coenders, Gron.

P. Coendringa-sate te Oosterwolde. Koendersborg, bij Nuis in Groningerland.

—

M. *Koep*, *Coep*. Zie Koop.

—

P. De Koerfeart, Koervaart of Korfvaart, onder Hallum. It Koerlân, stuk

land onder Molkwerum. De Koermakkersstriette en De Koermakkerspiip. Korfmakersstraat en -pijp te Leeuwarden.

—

M. **Koert, Coert,** *Kourt, Court, Coerdt, Coort, Kurt, Curt, Kuert.* Verlatijnscht tot *Curtius.* Verbastering, samengetrokken vorm, van Koenraad. Zie Koendert.

V. Koertsje; in Ned. spell. **Koertje.**

G. **Koertsma,** *Koertssma,* **Koersma, Koerts, Koerten** — Curtis, Engeland.

—

M. *Koese, Kuse.*

G. **Koezema, Koeze.** Zie Kuzema.

—

G. **Koestra.** Verg. Koostra.

—

M. **Koet.** Verbastering van Koert. Zie Koert.

G. **Coets, Koets.**

—

P. Koevorde, Koehuis, Koesprong, Koetille. Zie bij het woord (plaatsn.) *Kou.*

—

M. *Kok, Cock.*

G. **Koksma, Cock.**

P. Kok-omme-lân, stuk hooiland onder Roodkerk.

—

P. Koldaerd, *Coldaert,* Koldaard, sate onder Grouw; ook genoemd *Coldaerstrasathe.*

—

P. It Koldefear, Koldeveer, geh. onder Gorredijk.

—

P. Koldehool. Zie Kâldehoal.

—

P. De Koldersleat (met De Kolderbrêgge daarover) — versleten vorm van het oorspronkelijke Koldumersleat, Koldersloot, eigenlijk Koudumersloot, oude naam van de Koudumervaart. Kolderwâlde (eigenlijk Koldumerwâlde, Koudumerwoude), Kolderwolde, dorp in Hemelumer Oldeferd en Noordwolde. It Kolderfean, Kolderveen, krite (polder) te Terwispel.

—

P. Koldyk, *Coldyckstra-sate, Coldickster-sate,* sate onder Grouw; met It Koldikerrek, rak in het vaarwater aldaar.

—

M. *Kole.*

G. **Koolsma, Coolsma, Kool, Cool.** Verg. Koelinga. Koelma. — Coolen, Colinck, Coole, Kooltjes, Ned. Coles, Engeland.

P. Kolings of Kollens; zie Kons. — Coolskamp, in 1163 *Colescamp,* dorp in West-Vlaanderen. Coleshill, stad in Warwickshire, Engeland.

—

P. *Kolk, De Kolken,* naam van kleine, maar diepe meertjes, gewoonlijk onstaan door uitwieling en uitspoeling, bij groote overstroomingen; b.v. De Kolk, bij Kahoal in Barradeel. De Kolken, krite van droog gelegde meerkes, bij Driesum. Idem, tusschen Ee en Anjum. Idem, onder Hiaure. De Kolkmear, in 1450 *Koelkamaer,* verbasterd tot Korkmear en zelfs tot Koarkemear), Kolkmeer, meestal Kurkemeer misschreven, oude waterlossing bij Schilkampen, onder Leeuwarden. Kolkhuzen, geh. uit twee saten bestaande, onder Birdaard. De Kolkereed, weg onder Foudgum.

—

M. *Kolke, Kolck.* Verkl. van Kolle. Zie Kolle.

G. **Kolksma, Kolk.**

—

M. *Kolle.* Verg. Kole, Kalle.

G. *Collingha,* **Kollen.** — Collings, Collins, Collinson, Engeland.

P. Kollum, *Collum, Collehem, Colleheim, Colheim,* vlek in Kollumerland. Kollumerlân en Nij-Kriúslân, Kollumerland en Nieuw-Kruisland, grietenij in Oostergoo. Kollumersweach, Kollumerzwaag, dorp in Kollumerland. Kollumerkluft, Kollumerpomp, Kollumersyl en Kollumerterp of -torp, geh. onder Kollum. Kolherne, krite onder Beets. — Kolhorn, dorp in West-Fr. (noordelijk Noord-Holland). Kolham, dorp in Groningerland. Kollund, dorp bij Bredstedt, Noord-Friesland.

—

P. De Kolmar, Kolmeer of Kollemeer, drooggelegd meer bij Workum. De Kolmar, met De Kolmarsleat, Kolmeersloot, en It Kolmarsgat, gedeelten van de Sneekermeer, nabij de Houkesloot en het Kruiswater.

—

P. It Colonelsdjip (in den mond des volks tot Kornelsdjip, en zelfs tot Knillisdjip vervormd), andere naam van het Caspar-Robles-djip; zie dien naam.

—

M. *Kolp.*

—

M. *Kome, Komme.*
G, *Cominga.*

—

M. *Kommer, Commer.*
V. Kommertsje; in Ned. spell. **Kommertje.**
P. It Kommerhûs, sate in de Hantumer-Uitburen. — Kommerzijl, geh. onder Oldehove, in Groningerland.

—

G. **Kommereinstra.**

—

M. *Conairt, Konert.* Zie Koendert.

—

M. *Kone, Cone, Coone, Koonen.* Verg. Koene, Konne.
V. *Kone, Cone.*
G. *Konia, Conia, Konye* (samentrekking van den oorspronkelijken, volledigen vorm Koninga). — Konisna, Oost-Friesland. Conyngham, Engeland.
P. Konia-state, te Ternaard.

—

P. Koninebûrren, Konijneburen, buurt te Koudum. De Koninepôlle, buurt te Heerenveen.

—

P. Koningsburen (de eigenlijke Fr. vorm van dezen naam, die Keningsbûrren zoude zijn, wordt nooit gebezigd; wel hoort men nog van sommige oude lieden Keuningsbûrren zeggen), buurt aan de Harlingervaart, onder Midlum. It Koningsdjip, Koningsdiep, zoo noemt men wel het bovenpand van de rivier de Boorn, in Opsterland. De Koningswei, weg bij Veenklooster in Kollumerland. De Keningsstriette (in den tongval der ouderwetsche stedelingen Keuningsstraat), Koningsstraat, te Leeuwarden.

—

M. *Konne.* In verkl. *Konke, Koncke, Concke.* Verg. Kone, Kanne.
V. *Koncke, Concka, Konka.*
G. Konnisna, Konka, Oost-Friesland.

—

V. *Conowella.*

—

P. Kons (De Alde-), Oude Kons, (ook wel Kollens en Kolings genoemd en oudtijds geschreven *Colze, Coltz*), waterlossing en vaarwater in Hemelumer-Oldeferd, uit het Haanmeer naar de Wiske.

—

M. *Kooi, Kooye, Koye.* Verg. Kaei.
G. **Kooyenga, Kooima, Kooi.**

—

G. **Kooistra, Kooystra.** Zie bij den plaatsn. Koai.

—

G. **Kooksma.** Verg. Koksma, bij den mansn. Kok.

—

G. **Koolsma, Coolsma.** Zie bij den mansn. Cole.

—

G. **Koolstra.** Verg. Koelstra.

—

G. **Koonstra.** Verg. Koornstra.

—

M. **Koop,** *Coop.* In verkl. *Copekin.* Meest in den Zoh. voorkomende. Verkorting, verbastering van den Bijbelschen naam **Jacob.** Zie dien naam, Japik, Jaep, Kop, enz.
V. **Koopke, Koopje, Koopjen.**
G. **Koopsma, Koops, Koopen.** — Kopinga, Copinga, Groningerl. Kopen, Oost-Friesland. Coping, Engeland.
P. Kopelân, stuk land op het Zwartveen onder Opeinde in Smallingerland.

—

G. **Koopstra.**

—

M. *Coord, Cord.* Zie Coort, Koert.
G. **Koorda.**

—

M. *Coorn.* Vermoedelijk verbastering van den Bijbelschen naam **Cornelius.** Zie Cornelis, Kees, Knelis.
G. **Korensma.**

—

G. **Koornstra, Korenstra.**

—

G. **Koorstra.**

—

M. *Coort, Court.* Zie Coord, Koert.

—

G. **Koostra.** Verg. Koestra.

—

G. **Kootsma.** Zie bij den mansn. Kote.

—

G. **Kootstra, Cootstra.** Zie bij den plaatsn. Koaten.

—

P. Kooten, Kootstertille, enz. Zie Koaten.

—

M. *Kop*, *Cop*, *Koppe*, *Coppe*, *Koppen*, *Coppen*. In verkl. *Copke*, *Copk*, *Coppin*, *Coppyn*. Verlatijnscht tot *Cappidus*. Verkorting en verbastering van **Jacob.** Zie Jacob, Koop.

G. *Kopsma*, *Copsma*, *Copssma*, *Copzma*. In verlatijnschten vorm Koppius, Gron. Koppen, Coppen, Kops, Koppes, Coppens, Kopjes, Nederland.

P. Kopkewier, geh. onder Ferwerd. Verg. Pântsjewier.

—

G, **Korensma.** Zie bij den mansn. Coorn.

—

G. **Korenstra, Koornstra.**

—

P. De Korkmear. Zie Kolkmear, bij den plaatsn. Kolk.

—

M. **Cornelis, Kornelis.** De Bijbelsche naam **Cornelius.** Zie Kees, Knelis, Coorn.

V. **Corneliske, Korneliske, Cornelisje, Kornelisje.** In misspell. **Cornelische.** Zie Kneliske, Kernelske.

G. **Kornelisma, Kornelis.**

P. Korneliskekamp, stuk land te Oudega in Smallingerland.

—

P. It Kornelsdjip. Zie Colonelsdjip.

—

P. Kornjum, Kornwerd. Zie Koarnjum, Koarnwert.

—

M. *Korre*. Vermoedelijk verkorting van Cornelis. Zie dien naam.

G. **Korringa.**

—

M. **Kors**, *Cors*. Verkorting van *Corstiaen*, verbastering van Christiaan. Zie Kerst, Karst.

V. **Korsje**, *Corsje*, *Corssien*. Zie Kerstje, Karstje, Kestje.

P. Korslân, stuk land onder Engelum.

—

M. *Kort*, *Cort*. Verg. Cord, Koert.

G. **Kortenga.** — Korting, Korten, Corten, Cort, Nederland.

—

P. Kortehemmen, Kortezwaag, Kortwoude. Zie Koartehimmen, enz.

—

G. **Kortstra.**

—

M. *Kote*, *Cote*, *Cooth*. In verkl. *Kootse*, *Coetse*.

G. **Kotema, Kootsma.**

—

P. Koterhuizen. Zie Koaterhuzen.

—

P. Koudenberg of Koudenburg, geh. onder Haule in Stellingwerf. Koudenboarch, Koudenburg, sate onder Jislum. Idem, herberg te Stiens. De Koudeweg, onder Sint-Jacobi-Parochie.

—

P. Koudum, *Coudum*, *Coldum*, dorp in Hemelumer Oldeferd. Zie Koldersleat, Kolderwâlde.

—

P. De Koufirde of Koufird (uitgesproken Koufudde, Koufud en ook Koufid), Koevorde of Koevoorde (bij misverstand tot Koevoet verbasterd), ondiep meer in Doniawarstal; met It Koufirderhûs, Koevorderhuis, sate aan de Koevorde, onder Langweer. Koufirde, bocht van de Haanmeer, onder Hindeloopen. (Verg. Koevorden, stad in Drente. Oxford, stad in Engeland. Ochsenfurt, stad in Duitschland). De Kousprong, Koesprong, sate aan de Koevorde, onder Langweer. De Koumar, Koemeer, droog gelegd en ingepolderd meerke onder Bergum. De Kouhagen, Koehagen, strooken onverveende grond in de lage venen tusschen Gersloot en de Gorredijk. De Koutille, brug over de Harlingervaart, onder Midlum. It Swart-Kouhûs, Zwartekoehuis, voormalige sate onder Winsum. De Bûnte-Kou, Bontekoe, herberg onder Jelsum. Idem, te Bergum. De Reade-Koupôlle; zie bij den plaatsn. Pôlle.

—

P. Koum (in twee lettergrepen uit te spreken: ko-um of kou-um), geh. onder Tjum.

—

M. *Kray*, *Cray*.

G. **Kraayinga, Kraayenga, Kraaima.** Verg. Kroyenga. — Kray, West-Friesland (noordelijk Noord-Holland). Craying, Engeland.

P. Kraayenwerf, verdronken geh. op 't

eiland Marken. Kraayenisse, polder op 't eiland Over-Flakkee, Zuid-Holland. Craywick, dorp bij Grevelingen, in Artesië, Frankrijk.

—

P. De Krabbedyk, oude waterkeering onder Dedgum.

—

P. De Kraenlânnen, Kraanlanden, krite onder Boornbergum; met De Kraenlânswei, weg daar henen en daardoor leidende.

—

M. *Craght*, *Kracht*, *Kragt*, *Cracht*.
G. **Kragt.**

—

P. Krake (De Greate en De Lytse), twee saten onder Slappeterp.

—

G. *Crack*, **Krak.**
P. Crack-state te Heerenveen.

—

G. *Crama*, *Cræma*, *Cremà*.

—

G. *Kraussema*.

—

P. De Kreil, voormalig woud tusschen Hindeloopen, Staveren en Medemblik; in het laatst der 12de eeuw door het Flie overstroomd en weggespoeld. Hiervan is nog overig het geh. De Kreil, aan den zeedijk, benoorden Barsingerhorn in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland). — De Kreilen, krite tusschen Oudega en Opeinde in Smallingerland.

—

M. **Krelis.** In ongeschreven vleivorm Keke. Verbastering van Cornelis. Zie dien naam, en Knelis, Kees, enz.

—

P. De Krieke, sate onder Oldeboorn.

—

G. **Krijgsma.**

—

M. **Kryn, Cryn, Krine.** In misspell. **Krijn, Krien, Kriene.** Verbastering van den Griekschen naam **Quirinus.**
V. Kryntsje; in Ned. spell. **Kryntje, Krijntje.** Op 't Ameland ook **Krynke.** Verbastering van **Quirina.**
G. **Kryns, Krijnsen.**

—

P. De Krinserearm, Krinserarm, oude naam van eenen voormaligen stroom (eigenlijk een arm van de Middelzee), tusschen Rauwerd en Oosterwierum, waarvan de hedendaagsche Oosterwierumer-vaart nog een overblijfsel is; met De Krinserearmdyk (in de wandeling meestal It Earmedykje genoemd), thans weg tusschen Oosterwierum en de Dille; en De Krinserearmsyl, sluis, met herberg, thans De Dille genoemd, aldaar.

—

P. De Krynserwei, weg onder Ee in Oost-Dongeradeel.

—

P. *Krite* (Hoogduitsch *Kreis*), Fr. woord, beteekenende eene bijzondere, meestal door natuurlijke grensscheidingen omgevene landstreek van verschillende, veelal echter geringe uitgestrektheid, soms slechts een paar stukken land, soms ook een of meer dorpen en gehuchten omvattende. Hoofdzakelijk, maar toch geenszins uitsluitend is *krite* in gebruik voor waterschap of polder; b. v. De Greate Krite, waterschap in Idaarderadeel. De Markrite, Meerkrite, onder Poppingawier. De Boskkrite en De Nije Borgkrite onder Grouw. De Wide Wetterkrite, Wijde Waterkrite, uitgegraven laag veen onder Boornbergum.

—

P. Kriúslân of Krúslân (Nij), Nieuw-Kruisland, het noordoostelijke gedeelte van de grietenij Kollumerland en Nieuw-Kruisland, bestaande uit ingedijkte gronden aan de Lauwerszee, zonder dorp. De Kriúsdobbe, meerke onder Oudega in Small. De Kriúspôllen, vier eilandjes in de Fluessen. It Kriúswetter of De Kriúswetters, Kruiswater, plaats waar vier stroomen samenvloeien, bij Wartena. Idem, aan het begin der Houkesloot, in de Sneekermeer. Idem, onder Terhorne. De Kriúsfinne, Kruisfenne, stuk land te Eksmorra. De Kriússebroarrestriette, Kruisbroedersstraat, te Sneek. It Swart Kriús, Het zwart Kruis, sate onder Sint-Jacobi-Parochie. Idem, herberg onder Bergum.

—

P. It Krôddebosk, stuk land te Kollum.

—

G. **Kroezinga,** *Kroesema*. Zie bij den mansn. Cruse.

—

G. **Kroyenga, Krooyenga.** Verg. Kraayenga, bij den mansn. Cray.

—

M. *Crolle.*
G. **Krol, Crol, Croles.**

—

M. *Crom*, *Kromm*, *Crum.*
G. **Krommenga.** — Kromminga, Krumminga, Crumminga, Oost-Friesland.

—

P. Kromme-Jelte-poelen, meertjes onder Heeg. De Kromme-syl, ook Littensersyl genoemd, sluis in den Slachtedijk onder Wommels. Kromwâl geh. onder Britswerd. Idem, sate onder Burgwerd. De Kromme-sleat, vaarwater onder Idaard; met It Kromsleatsrek, rak in het groot vaarwater van Grouw naar Warga. De Kromme-sleat, buurt te Makkum.

—

G. **Kroninga,** *Kroonsma.*

—

V. *Cronwella.*

—

G. **Kroodsma, Krootsma.**

—

G. **Krooyenga.** Zie Kroyenga.

P. Krook of Krok, sate onder Tjum.

—

G. *Kroonsma*, **Kroninga.**

—

P. De Krûdikker, Kruidakker, sate onder de Hiaure.

—

P. De Kruil, bank of plaat in de Wadden, bezuiden het Ameland. Verg. de Kreil.

—

P. De Krúnsterfeart, Kruinstervaart, onder Jorwerd.

—

M. *Cruse.*
G. *Krusingha*, **Kruisinga, Kruisenga, Kruizenga, Kroezinga,** *Cruisema*, *Kroesema*, **Kroese.** — Kruissink, Crusens, Cruyce, Kruisse, Ned. Kruse, Duitschland.
P. Kruisinga-wijk (met de Kruisinga-brug), veenvaart, met geh., tusschen Hoogeveen en Ommen, op de grensscheiding van Drente en Overijssel. Cruisema-huis, bij Hoogkerk in Groningerland.

—

P. Kûbaerd, *Coubaert*, *Koebaert*, *Cubaert*, Kubaard, dorp in Hennaarderadeel.

—

G. **Kubbenga.**

—

P. De Kujjefinne, stuk land onder Surhuizum.

—

P. Kuik of Cuyk, sate onder Sint-Anna-Parochie.
G. **Kuikstra.**

—

G. **Kuipersma.** Oneigenlijke naamsvorm. Verg. Bijkersma, Jagersma.

—

P. Kûkherne, Kuikhorne, geh. onder Veenwouden.

—

P. De Kûkûksfeart of Kûkútsfeart, Koekoeksvaart, onder Rijperkerk.

—

P. De Kulert of Kúldert (met It Kúldertsgat), *Kuylaert*, Kuilart of Kuilert, meerke bij Koudum.

—

P. De Kúnder, Kuinre of Kuinder, riviertje in Stellingwerf, en dorp of vlek, aan den mond daarvan, in Overijssel. Deze naam Kúnder vertegenwoordigt eigenlijk slechts de Friesche uitspraak van den niet-Frieschen naam Kuinder. De echte, oorspronkelijk Friesche naam is Tsjonger. Zie dien naam.

—

M. *Kundert*, *Cundert*, *Kunder*, *Cunder.* Zie Koendert.
V. Kundertsje; in Ned. spell. **Kundertje.**
G. **Kundersma, Kuindersma.**

—

M. *Kune*, *Kuene*, *Kuen.* In verkl. *Kuenthie.* Zie Koene. Verg. Kunne.
V. *Kune*, **Cune.** — Kuinje, Groningerl.
G. *Cunia* (samengetrokken vorm van het volledige Cuninga), *Cuinema.*
P. Cunia-sate te Ternaard.

—

M. **Kunne.** Verg. Kune.
V. **Kunne, Kunke, Kunske, Kunsk, Kunskje.** In den Zoh., door Sassischen invloed (Kunnechien) ook **Kunnigje, Kunnigjen.**
G. *Kunnema*, **Kunnen.** — Cunningham, Engeland.

P. De Kunnesingel, pad te Legemeer. Zie Singel.

—

M. *Kunnert*, *Kunert*. Zie Kundert.

G. **Kuinersma.**

—

G. **Kunstra.**

—

P. De Kûpersbult, zandplaat in zee, bij Schiermonnikoog, vóór het Friesche Gat.

—

M. *Curyn*. Zie Kryn.

—

M. *Curt*, *Kurt*. Zie Koert.

—

G. **Kuurstra.**

—

P. It Kûwein, Kuwend (Kou-ein? Koe-einde?), poel onder Miedum.

—

M. *Kuse*, *Koese*.

G, **Kuzema.** Zie Koesema.

—

P. De Kwaeijen, *Quaeyen*, Kwaaien, krite tusschen Wanswerd en Ferwerd.

—

P. De Kwearen of Kwearens, *Querens*, *Queerns*, Kweren, krite tusschen Beets en Oldeboorn.

—

P. De Kwelderpleats, sate onder Kollum.

—

L.

G. **Laadstra.** Zie bij den plaatsn. Laerd.

—

G. **Laandstra.**

—

G. **Laansma.** Zie bij den mansn. Lane.

—

G. **Laanstra,** *Laenstra*. Zie bij den plaatsn. Leane.

P. Laenstra-sate, Laanstra-zathe, te Kubaard.

—

M. **Laar.** In Fr. spell. Laer. Zie Laer.

—

M. **Laas.** In Fr. spell. Laes. Zie Laes.

V. **Laaske.** In Fr. spell. Laeske. Zie bij den mansn. Laes.

P. Laasterp; in Fr. spell. Laesterp. Zie bij den mansn. Laes.

—

V. **Laatske**; in Fr. spell. Laetske. Zie bij den mansn. Laetse.

—

G. **Laatstra.** Zie bij den plaatsn. Laerd.

—

M. **Laauwe**; in Fr. spell. Laeuwe. Zie Laeuwe.

—

P. Laban, huis, en krite, onder Wartena.

—

M. *Labbert*. Verg. Lambert.

—

M. *Labe*, *Labere*.

—

M. *Lade*. Verg. Ladde.

G. *Ladema*.

—

M. *Ladde*. Quasi-verlatijnscht tot **Laddus.** Verg. Lade.

—

P. Laech (It Bré-), Breede Laag, stroom in de Wadden, bezuiden Schiermonnikoog.

—

P. Laeksum of Laexum, *Laxnum*, Laaksum of Laaxum, geh. onder Scharl: met De Laeksumerfinne en It Laeksumerklif.

—

P. Laekwert (in de volksspreektaal veelal als Leakwert uitgesproken), *Laquert*, Laakwerd, geh. onder Tjum. Laekwert, Laakwerd, sate onder Spannum. — *Laquarth*, *Laquerth*, *Lacwurdh*, oude naamsvormen van Loquard (thans Lookwert uitgesproken), dorp in Oost-Friesland. Zie den mansn. Lake.

—

G. *Laenstra*, **Laanstra.**

P. Laenstra-sate, Laanstra-zathe, te Kubaard. Zie bij den plaatsn. Leane.

—

P. Laepke (It Forwielene), Fluweelen Lapke, stuk land te Siksbierum. Zie den plaatsn. Lape.

—

M. Laer; in Ned. spell. **Laar.** In verkl. *Laertze*.

—

P. Laerd (Lawerd), in de volksspreektaal Laed (Laed en Saed), Laard, geh. onder Wolsum. Verg. Saerd. Lytse Laerd (in de volksspreektaal van de Dongeradeelen ook Lytse Leard, of wel Lytse Lear en zelfs Lytse Lea genoemd), Lutke-Laard, geh. onder Hiaure in Dongeradeel.

G. **Laadstra, Laatstra.**

—

M. Laes; in Ned. spell. **Laas.** Vermoedelijk verkorting van den Kerkelijken naam **Nicolaas.**

V. Laeske; in Ned. spell. **Laaske.**

G. *Laesma.*

P. Laesterp, Laasterp, geh. onder Oosterend.

—

M. *Laetke*, *Laetse*, *Laetze.* Verkl. van eenen mansn. (La of Laet). Verg. Lake.

V. Laetske; in Ned. spell. **Laatske.**

G. *Laetkama*, *Laetsma*, *Laetzema.*

—

M. Laeuwe; in Ned. spell. **Laauwe.** Verg. Lauwe, Leauwe.

—

M. *Laitze*, *Layttia.* Verg. Laetse.

—

M. (Lake). Vermoedelijk verkleinv. van eenen mansn. (La). Verg. Laetke.

G. *Lakama.*

P. Laekwert. Zie dien naam.

—

M. *Lalef.* Verg. Lulef.

—

M. *Lambe*, *Lambbe.* In verkl. *Lamble.* Vleiv. van Lambert. Zie Lambert. Verg. Lampe.

V. **Lambke, Lambkje,** *Lambe.*

G. *Lambsma.* Verg. Lamsma en Lampsma.

—

M. **Lambert, Lambart,** *Lambrecht.* Quasi-verlatijnscht tot **Lambertus** en **Lambartus.** In oorspronkelijken vorm Landbrecht. Verg. Lammert.

G. *Lambringa* (in oorspronkelijken, volledigen vorm Lambertinga, Landbrechtinga). **Lamberts, Lambarts, Lambrechts.**

P. Lambertsschagen, dorp in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.). *Lambersyl*, oude naam van Pieterzijl, Gron. Lambertink, havesate bij Lonneker in Twente. Lambrechtshagen, dorp bij Doberan in Mecklenburg.

—

P. Lamer (Alde en Nije), ook zeer algemeen Alde en Nije Ljemmer of Lemmer genoemd, Olde- en Nije-, of Oude- en Nieuwe-Lamer of -Lemmer, twee dorpen in West-Stellingwerf. Zie De Ljemmer.

—

M. **Lamke,** *Lamka.* Verkl. van Lamme. Zie Lamme. Verg. Lemke.

V. **Lamkje.**

G. **Lamkema,** *Lamkama.*

P. Lamkama-sate te Welsrijp.

—

M. *Lamme*, *Lam.* Vleivorm en verkorting van Lammert. Zie Lammert. Verg. Lambe.

V. **Lamke.** Lamtsje; in Ned. spell. **Lamtje.** *Lamme, Lam, Lammeke, Lamcke, Lamk.* In den Zoh. ook **Lammigje** en **Lammigjen,** volgens den Friso-sassischen, in Drente en Overijssel inheemschen vorm Lammechien, Lammegien.

G. **Lamminga, Lammenga,** *Lammama*, *Lammema*, **Lamsma, Lammes, Lam.** — Lamming, Drente. Lammens, Vlaanderen.

P. Great en Lyts Lammema-sate te Minnertsga. Lamminga-sate te Tjummarum. — *Lamminsvliet*, oude naam van de stad Sluis in Staats-Vlaanderen. Lamswaarde, dorp in Staats-Vlaanderen. Lamstedt, dorp bij Bremervörde, Hannover.

—

M. *Lammer*, *Lammeren.* Vermoedelijk verbastering van Lambren, voluit Landbern. Verg. Lammert.

G. *Lamringa*, *Lameringa*, **Lammersma.** — Lammers, Oost-Friesland. Lamring, Lamrinck, Nederland.

P. Lammerburen, geh. bij Oldehove, Groningerland. Lammersveen, geh. bij Stickhusen, Oost-Friesland.

—

M. **Lammert;** door uitslijting der *r* ook wel **Lammet.** Verbastering van Lambert, Lambrecht, Landbrecht. Verg. Lambert.

V. Lammertsje; in Ned. spell. **Lammertje.** *Lammertcken.*

G. **Lammertsma, Lammerts.** — Lammerding, Nederland.

P. Lammert-Warnders-steich te

Harlingen. Lammertsoard, hoek van den zeedijk onder Oosterzee. Sint-Lammerts-sate te Arum.

—

M. **Lamoraal**; in Fr. spell. Lamorael. Naam van vreemden oorsprong, in Friesland nog, ofschoon zeldzaam, voorkomende; oudtijds ook in Holland en elders.

G. **Lamoraal.**

—

M. *Lampo*, *Lampen*. Verg. Lambe.

V. **Lampke.**

G. **Lampsma.** Verg. Lambsma. — Lampe, Duitschland.

—

P. *Lân*, de hedendaagsch-Friesche vorm van het woord land (Oud-Fr. *land* en *lond)*, voorkomende in al de beteekenissen van het algemeen-Nederl. spraakgebruik. Bij voorbeeld: Fryslân, Friesland. It Amelân, Ameland, eiland in de Noordzee. Haskerlân, Opsterlân, Skoaterlân, enz. namen van grietenijen. Ljibbelân, Houkmoije-lân, Pandiggelslân, Spoekelân, Kanterlân, enz., allen stukken land, of kleine kriten, en allen op hunne alphabetische plaats vermeld. Verder nog It Wâldboerelân (in den tongval der Leeuwarder stedelingen Woudeboersland), voormalig stuk land buiten de Wirdumerpoort te Leeuwarden, thans met huizen bebouwd, en de wijk uitmakende tusschen de Willemskade en de spoorhalle. Bearn-Skipperslân, stuk land onder Veenwouden. It Briederslân, stuk land onder Langezwaag. It Grytmanslân, stuk land onder Tietjerk. It Snyllân, stuk land onder Hardegarijp. It Wolvelân, krite onder Deersum. It Leechlân; zie bij Leech. It Lânshûs, Landshuis, krite onder Drachten.

G. **Landstra.**

—

M. *Land*, *Lande*, *Lando*. Verg. Lant.

G. **Landa**, *Landye* (Landia, voluit Landinga), **Landinga**, **Landsma**, **Land.** — Landsen, Noorwegen.

P. Landsbûrren, geh. onder Suameer. Landrum of Landerum (Landheri-hem), geh. op het eiland Ter-Schelling. — Landsmeer, dorp in Waterland, Noord-Holl. Landeghem (Landinga-hem), dorp in Oost-Vlaanderen

—

M. *Landric*, *Landrik*.

—

M. *Lane*.

V. *Laenke*, *Laencke*, *Laenck*.

G. *Lania* (Laninga), **Laansma.** — Laninga, Laning, Groningerland. Laane, Laenen, Laenens, Nederland.

P. Lania-sate onder Ternaard; met De Lania-tille, brug over de Ketelvaart aldaar. — Laningen, dorp in Brunswijk.

—

M. *Lang*, *Lange*.

—

P. *Lang*, een woord volkomen als in het algemeen Nederlandsch, komt voor in vele plaatsnamen; als: It Langaed, Langaad, rak in de Sneekervaart bij Bozum; ook de sate, aan dat rak gelegen, voert dezen naam; almede is hier van afgeleid Langaderabûrren, de oude naam van het geh. De Flearen onder Bozum. It Langdeel, vaarwater in Leeuwarderadeel, Tietjerksteradeel en Idaarderadeel. De Langemear, Langemeer, vaarwater in Tietjerksteradeel, onder Suawoude. De Langesleatten, Langesloot, stroom tusschen Wartena en Eernewoude. Langedike, Langedijke, dorp in Oost-Stellingwerf. De Langelille, krite met geh. aan de Tjonger, onder Munnikeburen. De Lange Luten, krite onder Lioessens. De Langerau, krite, met geh. onder Ooster-Nijkerk; met De Langerausterwei, weg daar henen en daar door leidende. De Langikkeren, Langakkeren, krite te Warns. De Langeripen, krite te Terwispel. De Lange Dans, stuk land te Augustinusga. De Langhústerwei, weg van Beetgum naar Sint Anna-Parochie. De Langstirtepoel, *Langsteertepoel*, Langstaartepoel, meerke onder Broek en Uitwellingerga. Lang-Sweagen, Langezwaag, dorp in Opsterland. It Langhûs, Langhuis, sate onder Franeker. Idem, onder Burgwerd. Idem, onder Morra. It Langpaed, voetpad te Jelsum. De Langewyk, vaart onder de Rottevalle. It Langstek (eigenlijk Tsjepma-sate genoemd), sate onder Roordahuizum. Langwaer; zie hier beneden. It Langwear, Langweer, oude waterkeering onder Westergeest. Langwert, Langwerd, geh. met terp, onder Oosterlittens. — Langwarden, dorp in Butjadingerland, Weser-Friesland, Oldenb.

G. **Langstra.**

—

P. Langwaer of Langwar, Langweer, dorp in Doniawarstal; met De Langwaerder-Wielen, meer aldaar.

G. **Langweerstra.**

—

M. *Lanke*, *Lancke*. Verkl. van Lanne. Zie Lanne.

G. **Lankema.**

P. Lankum, geh. bestaande uit de huizen Great-, Lyts- en Nij-Lankum, onder Franeker.

—

M. *Lankele*, *Lankle*. Verkl. van Lanke. Zie Lanke.

G. **Lankelma.**

—

M. *Lanne*. Verg. Lane, Lonne.

G. **Lansma, Lans.**

—

M. *Lante*, *Lant*, *Lanth*. Verkl. van Lanne. Zie Lanne, Lanke.

G. **Lantinga, Lantenga, Lantema, Lants.** — Lantinge, Lanting, Lante, Ned.

—

G. *Lanwerda*.

—

P. De Lape, sate onder Wirdum. Idem, ook genoemd De Reade Skoarstien, sate onder Wartena. De Piklape, stuk land onder Engelum. It Lapegat, krite bij de Kortwoudemertille, onder Surhuisterveen. It Forwielene Laepke, Fluweelen Lapke, stuk land te Siksbierum.

G. **Lapstra.**

—

P. Larts (De Wide), meerke, en De Neare of Nauwe Larts, vaarwater of stroom, onder Workum.

—

M. (Latte). In verkl. *Lattia*, *Lattie*, *Latse*, *Lattzie*. Verg. Lette.

G. *Lattsiema*, *Latzema*, **Latsma.** — Latma, Groningerland.

P. Latsma-sate te Siksbierum.

—

M. *Lauk*, *Lauke*, *Laucke*, *Lauycke*. Verkl. van Lauwe. Zie Lauwe.

V. **Laukje.**

G. *Lawkama*, *Lawkoma*, *Laukema*.

P. Laukeriege, buurt bij Norden, Oost-Fr.

—

M. **Laurens,** *Lauwerens*, *Lauwerentz*, *Lawrens*. De Kerkelijke naam **Laurentius.** Zie Lourens, Louw, Lauw.

G. *Laurentsma*, **Laurens.**

P. Laurenswyk, veenvaart onder Drachten. Laurentsma-sate te Dronrijp. *Sint-Laurenscamp*, in 1511 een stuk land onder Kimswerd.

—

M. **Laus;** op 't Ameland. *Laws*.

G. *Lausingha*, *Lausma*.

P. Lausma-sate (ook Louwsma- geschreven), te Foudgum. Laus-state, te Tritsum onder Tjum. Idem, te Midlum. De Lausmar, Lausmeer, ook wel geschreven Louwsmeer, voormalig meerke, thans drooggelegd, onder Tietjerk. Lauswâld, Lauswold, ook wel misschreven als Lauswolt, landgoed te Beetsterzwaag.

—

M. *Laut*, *Laute*, *Lauth*. Verkl. van Lauw. In verkl. *Lautzien*, *Lautsjen*.

V. **Lautske.**

G. **Lauta, Van Lauta,** *Lautema*, **Lauts.** — Lautena, Lautets, Oost-Friesland.

P. Lauta-state te Wier. Lautama-sate te Rinsumageest.

—

M. **Lauw,** *Lau*, *Law*, *Lauwe*, **Laauwe.** Verbastering, verkorting, van Laurens. Zie dien naam, en Louw.

V. *Lauck*, *Lauk*.

G. *Lauwema*. — Lauwes, Lauen, Oost-Friesland. Lawson, Engeland.

P. Lauwarden, geh. bij Dorum in 't Land Wursten, eene Oud-Friesche gouw aan den rechteroever van den Wesermond, Hannover; verg. Leeuwarden. Lauenburg, sate bij Berne in Stedingerland, Weser-Friesland, Oldenburg. Lauenstede, sate bij Wüppels in Ostringen, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

P. De Lauwers, *Lagbeki*, *Laubachi*, *Labeki*, *Lavica*, *Lavece*, *Loobeke*, *Loveke*, rivierke, de grensscheiding uitmakende tusschen Friesland en Groningerland, scheidende de Oud-Friesche gouwen "bewesten en beoosten Lauwers". De Lauwerssé, Lauwerszee, zeeboezem aan den mond van de Lauwers, tusschen Friesland en Groningerland. Zie Nomina Geographica Neerlandica, deel II, bladz. 156.

—

M. *Lauwert, Lawert, Lauert, Lauwer, Lawer.*
G. **Lawersma, Laversma.**

—

M. *Leafwin, Liafwin.*

—

P. Leakwert, andere uitspraak van Laekwert. Zie bij den mansn. Lake.

—

M. *Leale.* In patronymicalen vorm *Leling.* Quasi-verlatijnscht tot **Laelius** en **Leelius.** Verg. Lelle.

V. **Lealke.** Ook in verhollandschte spell. **Leelke.** *Leelka, Leilke,* **Leelkje,** *Lelye* (Lealje), quasi-verfraaid tot **Lelia.**

G. **Lelia.** (Samengetrokken vorm van Lelinga, Lealinga).

P. Lelia-sate te Ternaard. Idem, te Vischburen onder Ternaard.

—

M. *Lealt.*
V. *Lealt.*

—

P. *Leane,* het Fr. woord voor laan, heeft in het Fr. (in tegenoverstelling met de algemeen-Nederlandsche beteekenis) ook de beduidenis van eenen niet bestraten of verharden, soms geheel of ten deele met gras en kruiden begroeiden weg, ook al is hij in het geheel niet met boomen omzoomd. Verg. De Kleverlaan, een geheel opene, boomlooze weg tusschen Haarlem en Bloemendaal. Het woord *leane* maakt veelvuldig deel uit van Fr. plaatsnamen, als Sânlean, in 1543 *Sandlaen* (door velen als Saunlean misschreven, als of het Zevenlaan ware, en niet Zandlaan), geh. onder Oosterend. De Leane, weg te Makkum. De Leanen, Lanen, buurt te Harlingen. De Harsteleane, De Gravinneleane, It Finleantsje, Fenlaantje, allen onder Suameer. De Heabergerleane, Hooibergerlaan, onder Nijemirdum. De Leiseleane, De Smidsleane, De Inkhuzumerleane, Enkhuizerlaan, onder Mirns. De Ieuwige Leane, Eeuwige Laan, onder Tirns en Lutkewierum. De Skylleane, Schillaan, onder Tjummarum. De Hutteleane te Siksbierum. De Noarderleane onder Wons. De Romkesleane, Romkeslaan, buurt te Leeuwarden. De Greate en De Lytse Leane, Groote en Kleine Laan, wegen in het Workumer Nieuwland. De Tûzentredsleane, laan, zoo men zegt, van duizend treden lang, onder Terwispel. — In Oostergoo spreekt men *loane* uit, in pleats van *leane;* b.v. De Folgerloane, Folgera-laan, onder Drachten. De Spoekloane, Spooklaan, te Valom. Het schijnt dat *leane* en *loane* oorspronkelijk niet volkomen van de zelfde beteekenis zijn. Verg. Loon, Loen.

G. **Laanstra. Loonstra.** Misschien ook **Leenstra.**

—

P. Leard (Lytse-), ook versleten tot Lytse Lear, en zelfs wel tot Lytse Lea, volksuitspraak, in den tongval der Dongeradeelen, van Lytse Laerd. Zie dien naam.

—

P. De Lears, sate te Greonterp. Verg. de Klomp.

G. **Leerstra.** Deze geslachtsnaam kan ook wel van den bovenvermelden plaatsnaam Lytse Lear afgeleid zijn.

—

M. Leauke; in Ned. spell. **Leeuwke.** *Leaucke, Leeuke, Leuke, Lereke.* Zie Liauke, Lieuke.

V. Leaukje; in Ned. spell. **Leeuwkje, Leeuwkjen, Leeukje.** Zie Lieukje.

G. *Leauckema, Leeukama, Leeukema.* Zie Liaukema.

—

M. Leauwe; in Ned. spell. **Leeuwe, Leeuw.** Zie Lieuwe.

V. Leauke; in Ned. spell. **Leeuwke, Leeuke.**

G. **Leeuwinga, Leeuwes, Leeuwens, Leeuwen.**

—

M. **Lebbe.** Verg. Lebe.

G. **Lebbinga.** — Lebbing, Lebbink, Ned.

P. Lebbink, hoeve bij Warnsveld in Gelderland.

—

M. **Lebbert.**

—

M. *Lebe, Leebe.* In verkl. *Lebye.* Verg. Libe, Liebe, Lebbe.

—

V. **Ledewina,** *Ledwyna.* Ledewyntsje; in Ned. spell. **Ledewijntje.**

—

M. *Leed.*

—

G. **Leefsma.** Deze geslachtsnaam, ei-

gen aan eene Joodsche maagschap in Friesland, is gevormd van den Hebreeuwschen mansnaam Levi (in verkorting ook Leef, Hoogduitsch Löw), met onredelijke en eigenmachtige achtervoeging van den Fr. geslachtsnaamsuitgang *sma*. Verg. Dwingersma, Drielsma. Met den Oud-Fr. mansnaam *Lefe* heeft Levi noch Leefsma niets te maken.

—

P. *Leeg* of *Leech*, het Fr. woord voor laag, in de zelfde beteekenis als in het algemeen Nederlandsch, komt voor in de plaatsnamen: De Lege Geaen; zie bij den plaatsn. Gea. Leeg-Dúrswâld; zie bij den mansn. Duurd. It Hallumer-Leech, krite van lage landen onder Hallum (oudtijds ook als *Hellema-leeg* voorkomende, dus genoemd naar het meerke de Hel). It Hillema-Leech, laag land bij Hillemastate onder Hallum. It Dearsumer-Leech, krite laagland onder Deersum. It Noarder-Leech, krite laagland onder Hallum. De Lege Dyk, Lage Dijk, weg onder Goutum. Idem, onder Lutkewierum. De Lege-Wâlden, Lage Wouden, landstreek in Wymbritseradeel en Utingeradeel, tusschen Sneek en Akkrum. De Lege Wei, Lageweg, buurt te Dokkum. De Leechte, Laagte, krite, met geh. onder Burum. It Leechlân (in de wandeling uitgesproken als Lichlân), Laagland, krite onder Grouw en Wartena. De Leeg Auke, Legauke, krite in Smallingerland, tusschen Drachten en Oudega. De Legemear; zie dien naam. It Turkeleech, heidekrite, met meerke, onder Ureterp.

G. **Leegstra.**

—

G. **Leegsma.**

—

G. **Leeksma.**

—

G. **Leekstra.** Afgeleid van den plaatsn. De Like, De Leek; zie dien naam.

—

V. **Leelke, Leelkje.** Zie bij den mansn. Leale.

—

G. **Leemsma.**

—

P. Leempolle, Leemige Weg; zie Liempôlle, Liemige Wei, enz.

G. **Leemstra.** Zie bij den plaatsn. Liem.

—

M. **Leendert**, *Lenert*, *Lenaert*, *Lenaerdt*, *Leenert*, *Leenaert*, *Lenairt*, enz. Voluit Leonhard, Leeuwenhart. Verg. Everhard, Wolfhart, enz. Ook wel, volgens verbasterde uitspraak, **Lindert.**

V. Leendertsje; in Ned. spell. **Leendertje.** *Leenderken.*

G. **Leenderts.** — Leendertz, Leenderse, Nederland.

—

M. *Leenke*, *Leenck.* Verkl. van Leen, inkorting van Leendert.

V. **Leenke.** Leentsje; in Ned. spell. **Leentje.** *Leentk.* De vrouwennamen Leentje en Leenke zijn heden ten dage ook veelvuldig in gebruik als ingekorte vormen van den Bijbelschen naam Magdalena, en van den Griekschen naam Helena.

G. **Leeninga, Leenema, Lenema, Leensma, Leenes, Leentjes, Leen.**

P. Lehnshallig, geh. bij Emmelsbüll in Noord-Friesland.

—

G. **Leenstra.** Verg. den plaatsn. Leane.

—

M. *Leeppa.* Verg. Ljippe.

V. *Leepke*, *Leepk*, *Leepck.* Verg. Ljipke.

—

G. **Leerstra.** Zie bij den plaatsn. Lears.

—

M. *Lees.* Verg. Laes.

V. **Leeske.**

—

G. **Leestma.**

—

G. **Leestra.**

—

M. *Leeupke.* Verg. Ljipke.

—

M. **Leeuw, Leeuwe.** V. **Leeuke, Leeuwke.** G. **Leeuwinga, Leeuwes, Leeuwens, Leeuwen.** Zie bij de mansnamen Leauwe, en Lieuwe.

P. Leeuwenburg; zie Lieuwenboarch, bij den mansn. Lieuwe. — Leeuwenhorn, huis bij Schagerbrug in de Zype, West-Friesland (noordelijk Noord-Holl.)

—

M. **Leeuwke.** V. **Leeuwkje, Leeuwkjen, Leeukje.** G. *Leeukama*, *Leeukema*, *Leukema*, *Leucama.* P. Leeukama-borg,

adellijk huis te Doezum in 't Westerkwartier, Gron. Zie bij den mansn. Leauke.

—

P. Leeuwarden. Zie Ljouwert.

—

M. *Lefe.* Verg. Leffe, en de aanteekening bij den geslachtsn. Leefsma.
V. *Leefke.* Verg. Liefke.

—

M. *Leffe.* Verg. Lefe, Leffert.
V. *Leffe*, *Lefke*, *Leffke*, *Lefken.*
G. Leffen, Oost-Friesland.
P. Leffinghe, in 1247 *Lefhinga*, dorp in West-Vlaanderen. Leffincourt (Leffinkhove), in de Champagne, Frankrijk.

—

M. **Leffert**, *Leffart*, *Leffaert*, *Liaeffert*, *Lefard*, *Lefert.* Door uitslijting der *r* ook **Leffet**; verg. Lammert en Lammet.
V. Leffertsje; in Ned. spell. **Leffertje.**
G. **Lefferts.** — Leffring, Nederland.
P. Leffrinkhoek of Leffrynckhoucke (Leffertink-hoek), dorp bij Duinkerke in Fransch-Vlaanderen.

—

G. **Leffertstra.** Oneigenlijke naamsvorm; verg. Freerkstra, Durkstra.

—

P. Legauke. Zie bij den plaatsn. *leeg.*

—

P. De Legemear, Legemeer, dorp in Doniawarstal; met De Legemearster Goudene-rân (rand), dijk om dat dorp en de velden, daar toe behoorende. Het is twijfelachtig of de naam van dit hooggelegene dorp wel samenhangt met het woord *leech*, laag; misschien met *leech*, ledig.

—

P. De Legmar, Legmeer, voormalig meertje, thans drooggelegd, onder Eksmorra. — De Legmeer, meer in Amstelland (Noord-Holl.).

—

M. (Lei; in verkl. Leike). Zie de aanteekening bij den mansn. Elias.
V. **Leyke.**
G. **Leysma, Leiksma.** — Leima, Groningerland. Leyen, op Texel.

—

P. De Leije, voluit De Alde Leije, Oude Leie, in den tongval van het Bildt De Ouwe Laei, geh. op de grenzen van het Bildt, Leeuwarderadeel en Ferwerderadeel, tusschen Lieve-Vrouwen-Parochie, Hijum en Hallum; met It Leister Djip, Leister Diep, de vaart aldaar. De Leijen, ondiep meer (vergraven veenland) in Tietjerksteradeel en Smallingerland, tusschen Bergum en Drachten. De Leijen, vaart onder Ureterp. De Greate, De Lytse en De Wide Leijen, Groote, Kleine en Wijde Leien, meerkes onder Oppenhuizen; met De Leijesleat of Leijensleat, Leiesloot, waterlossing aldaar. De Sondeler Leijen, meerke in Gaasterland, bij Sondel. De Leije, huis onder Mirns. De Leijepôlle, eilandje in de Fluessen, onder Elahuizen. De Leidyk, lang gestrekte strook grond tusschen vergraven venen, bij Jubbega en Hoornsterzwaag. It Leikampke, stuk land onder Ureterp.
G. **Leistra, Leystra.**

—

M. *Lein*, *Leyn.*
V. Leintsje; in Ned. spell. **Leintje. Leinkje**, *Lein.*

—

M. *Leiner.*

—

M. *Leipke.*

—

P. De Leiseleane. Zie bij Leane.

—

P. De Leits, krite, met geh. onder Terwispel.

—

P. De Lek, bocht van de Botmeer, onder Nes in Utingeradeel. Lekkerterp, geh. onder Oudeboorn. De Lekmar, Lekmeer, onder Terzool.

—

P. Lekkum, *Laccum*, *Lackum*, Lekkum, dorp in Leeuwarderadeel.

—

G. **Lelia** (Lelinga). P. Lelia-sate. Zie bij den mansn. Leale.

—

M. *Leling.* Zie Leale.

—

M. *Lelke.* Verkl. van Lelle. Zie Lelle.
V. **Lelkje.** Verg. Leelkje.

—

M. *Lelle*, *Lel.* Verg. Leale.
G. **Lelsz.**
P. Lellens (Lellinga), dorp in Gron. Lelm, in 1200 *Lellenheim*, dorp in Brunswijk.

—

M. *Leman.*

—

M. **Lemke,** *Lemcke, Lembke, Lemmekyn.* Verkl. van Lemme. Zie Lemme, en Lamke.

V. **Lemkje.**

G. **Lemkema, Lemkes, Lemke.**

P. Lemkenhaven, dorp op 't eiland Femarn, Sleeswijk.

—

M. **Lemme,** *Lem, Lemmen.* Verg. Lamme, Lomme.

V. **Lemke, Lemme.** In den Zoh. ook **Lemmigjen, Lemmichjen,** in navolging van den Friso-sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen naamsvorm Lemmegien, Lemmechien.

G. **Lemsma.** — Lemminga, Groningerl. Lem, Lemmens, Nederl. Lemson, Engeland.

P. Lem-moije-wyk, veenvaart onder Ureterp.

—

P. De Lemmer, door velen (vooral in den Zuidwesthoek) ook als De Ljemmer uitgesproken, in 1421 *Lyamer*, vlek in Lemsterland. Lemsterlân of Ljemsterlân, Lemsterland, grietenij in de Zevenwouden. De Alde en De Nije Lemmer of Ljemmer; zie Lamer. Lemstra- of Ljemstra-hoarne, Lemsterhorn of Lemsterhoek, verdronken en verwoest dorp in Lemsterland. De Lemster- of Ljemsterhoek, landpunt in de Zuiderzee, beoosten de Lemmer. It Lemster- of Ljemsterhop, bocht van de Zuiderzee, bij de Lemmer. De Lemster- of Ljemster-Fiifgea; zie Fiifgea.

G. **Lemstra.**

—

G. **Lemmersma.** Oneigenlijke naamsvorm. Verg. Drachtema.

—

M. *Lemp.* Verg. Lamp.

—

M. *Lenaerdt, Lenert, Leenert.* Zie Leendert.

—

G. **Lenema.** Zie bij den mansn. Leenke.

—

M. *Lenke, Lencke.* Verkl. van Lenne. Zie Lenne.

G. **Lenkema,** *Lenkesma.*

—

M. (Lenne). Verg. Linne.

V. *Lenke, Lencke.*

—

M. **Lense, Lenze,** *Lens.* Verkl. van Lenne. Zie Lenne, Lenke. Verg. Linse.

V. *Lenske.*

G. **Lensema.** — Lensing, Lensink, Ned.

P. Lensink, naam van onderscheidene boere-hofsteden in Gelderland.

—

G. **Lenstra.**

—

M. *Lente.* In verkl. *Lentke.* Verkl. van Lenne. Zie Lenne, Lense.

V. *Lentke.*

—

M. *Lenter.*

—

G. **Lentstra.**

—

M. *Leolle.* Verg. Lolle, Lelle.

—

M. *Leomot.*

—

V. *Leopk.* Zie Liopk.

—

P. De Leppe of Leppedyk, *Leppa*, *Leppadyck* (bij Beets onderscheiden in De Alde- en De Nije Leppedyk), oude dijk, als binnenlandsche waterkeering dienende, en zich uitstrekkende tusschen Oostergoo en de Zevenwouden, van Beets, langs Oldeboorn en Irnsum (den loop volgende van de rivier de Boorn), langs Friens en Rauwerd naar den Krinserarm of de Dille.

G. **Lepstra.**

—

M. *Leppe.*

—

M. *Lesse.*

—

P. Let (Ter-), sate onder Hartwerd.

—

M. *Lete.* Verg. Lette.

G. **Letema.** *Lethiama* (Leetsjema, van den verkl. Leetsje). — Leta, Letema, Gron.

—

M. *Lette.* In verkl. *Letse.* Verg. Lete.

V. *Lettje.*

G. **Lettinga, Lettenga.** — Lettink, Lettinck, Nederland.

P. Lettinga-state te Tjerkgaast. Idem te Britsum; met de voormalige Lettinga-syl aldaar.

—

M. *Leuke, Leveke.* Verkl. van Leuwe. Zie Leuwe, Leeuwke, Leauke.

V. **Leukje,** *Leuck, Leuk.*

G. *Leukema*, *Leucama*. Verg. Leaukema.

—

M. *Leul*. Verg. Luel, Lul.

—

M. *Leulif*, *Leulyff*. Verg. Lulof.

—

V. Leuntsje; in Ned. spell. **Leuntje.**

—

M. *Leurts.*

V. *Leurtske.*

—

V. **Leutske.**

—

M. *Leuwe*, *Leuwa*, *Leuw*. In verkl. **Leuwke.** Zie Leeuwe, Leauwe, Liauwo, Leve.

V. **Leuwkje.** Verg. Leukje, Leaukje, Liaukje.

—

M. *Leve*, *Lewe*. In verkl. *Leveke*, *Leveko*. Zie Leuwe, Leauwe, enz.

G. *Lewynga*. Zie Leeuwinga. — Levinga, Lewe, Groningerland.

—

M. *Lever.*

—

M. *Lewert*, *Lewart*..

—

M. *Liaeffert*. Zie Leffert, Lieffert.

—

V. *Liafburch*, *Liafburg*, *Liafborg.*

—

M. *Lyatthie*. Verg. Latte.

—

M. *Liauke*, *Liaucke*, *Lyawka*, *Lyaucke*. Verkl. van Liauwo. Zie Liauwo, Leauke.

V. *Liaukje*, *Lyauckje*, *Liauck*, *Lyauck*. Zie Leaukje, Lieuwkje.

G. *Liaukema*, *Lyauckama*, *Liauckama.*

P. Liaukama-state te Siksbierum; met De Liaukama- of Frouwenleane, weg aldaar. Liauckema-state te Teerns. Idem (meestal genoemd Tsjitsma-state) te Winaldum.

—

M. *Liaute*, *Lyauth*. Verkl. van Liauwo. Zie Liauwo, Liauke. Verg. Laute.

G. *Liauta.*

P. Liauta-state onder Franeker.

—

M. *Liauwo*, *Lyauwo*. Zie Leaue, Lieuwe, Leuwe, Leve, Lief.

V. *Liauwa*, *Liawa*, *Liave*. Verg. Liefke.

—

M. **Libbe, Ljibbe,** *Lib*. In verkl. *Libble*. Verg. Libe, Liebe.

V. *Libbe*, *Lib*. In den Zoh. **Libbigje** en **Libbigjen,** in navolging van den Friso-sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen naamsvorm Libbegien, Libbechien.

G. **Libbenga.**

P. Libbelân, Libbepôlle. Zie bij den mansn. Ljibbe.

—

M. *Libbert*. Verg. Libert.

G. Libbers, Noord-Friesland.

—

M. *Lybbren*, *Liberen.*

—

M. *Lybe*, *Libe*. Verg. Libbe, Liebe.

V. **Lybke,** *Libe*, *Lyb*. Verg. Liebe.

G. Libana, Oost-Friesland.

—

V. Libeltsje; in Ned. spell. **Lybeltje;** ook **Lijbeltje.** Afgeleid van Libele, den verkleinvorm van Libe. Zie Libe.

—

M. *Libert*, *Lybert*. Verg. Libbert.

G. **Liebersma.**

—

V. **Lybrich, Lybrig, Lybrichje, Lybrigje.** Zie Liebrig. Verg. Liafburch.

—

P. Lichtaerd, *Lichtawerd*, *Lythtaerden*, *Lychtaurt*, *Lichtauwert*, **Lichtaard**, dorp in Ferwerderadeel. — **Lichtaerd** of Lichtaard, dorp bij Turnhout in de **Antwerpsche** Kempen, België.

—

M. *Lide*, *Lidio.*

V. *Lide.*

—

V. *Liddu*, *Liddou*, *Liddo*, *Lydue*, *Lidw*. Verg. Lydwyd, en Jildou.

—

P. Lidlum, *Ledlum*, voluit Kleaster-Lidlum, Klooster-Lidlum, voormalige abdij, thans nog een geh. onder Oosterbierum.

—

M. *Lidse.*

—

M. *Lidser.*

—

M. *Lidsert.*

—

V. *Lydwyd*. Verg. Liddu.

—

M. **Liebbe, Liebe.** Verg. Liobbe, Lybe.

V. **Liebe,** *Liebk*. In den Zoh. ook

Liebigjen, een Friso-sassische naamsvorm. Verg. Libe, Libbigjen.
G. *Liebma.*
P. Liebma-sate te Hallum.

—

V. **Liebrig, Liebregjen.** Zie Lybrich.

—

M. *Lief*, *Lyeff.* Zie Liauwo.
V. **Liefke**, **Liefjen**, *Lieff*, *Lief*, *Lyeffke.*

—

M. *Lieffert*, *Liaeffert.* Zie Leffert.

—

M. **Liekele**, **Liekle**, **Liekel.** Misspell. van Likele, Lykle, Likel. Zie die namen.
V. **Liekeltje.** Misspell. van Likeltje. Zie dien naam.

—

G. **Liekstra.** Zie bij den plaatsn. De Like.

—

M. *Lielle*, *Liellen.* Verg. Liolle, Lylcke.

—

M. **Lieme**, **Liemme**, **Lieumme**, *Lyoma.* Zie Ljomme.

—

P. De Liemendijk, Leemendijk, buurt te Harlingen. De Liemige Wei, Leemige-weg te Oude-Mirdum. De Liempôlle. Leempolle, sate onder Tjummarum. Liemboarch (ook Friesburg genoemd) sate onder Nije-Holtpade.
G. **Leemstra.**

—

P. De Liemerfeart, Liemervaart, onder Menaldum.

—

M. *Liender*, *Liendert*, *Liennert.* In verkl. *Lientje*, *Lientken*, *Lyenthie.*
G. **Lienes.** — Lienen, Oost-Friesland.

—

P. It Lienhûs, Leenhuis, sate onder Akkrum.

—

M. **Liepe**, **Lieppe**, *Lyeppe.* Verg. Liebe, Lyoppe, Lippe.
V. **Liepke.** Verg. Liopk, Liebke, Lipke.

—

M. **Liepke**, *Lyepk*, *Lieupke.* Verkl. van Liepe. Zie Liepe.
V. **Liepkje**. **Liepkjen.** Verg. Lipkje.

—

V. **Liesbert, Liesber.** Misschien misspelling van eenen oorspronkelijken Germaanschen naam (Lisberchta, Lisebrecht)? Of anders verbastering van den Bijbelschen naam **Elisabeth.** Verg. Liesbet.

—

V. **Liesbet**, **Liesbeth**, **Lieseboth.** Verbastering van den Bijbelschen naam **Elisabeth.** In vleivorm Like en Lite. Zie Lysbet. Verg. Liesbert.

—

M. **Liese**, **Lieze.** Misspell. van Lise. Verbijbelscht tot **Eliza, Elize, Elise, Elias.**
V. **Lieske**, **Liesche**, **Lieskje.** Misspell. van Lyske, Lyskje. Zie die namen.
G. **Liezinga**, **Liezenga.**

—

V. **Lietske.** Te Hindeloopen **Liets.** Misspell. van Lytske, Lyts. Zie Lytske, Litske.

—

M. **Lieube**, *Lieubbe.* Verg. Liebe.

—

M. **Lieutse**, *Lieutken.* Verkl. van Lieuwe. Zie Lieuwe, Lieuwke.
V. **Lieutske**, **Lieuske**, *Lieuts.* Verg. Lyoetske.

—

M. **Lieuwe**, **Liewe**, **Liuwe**, *Lyeuwe*, *Lyewa*, *Lywe.* Verlatijnscht tot **Livius** en **Leo.** Zie Leauwe, Liauwo.
V. **Lieuwke**, **Lieuwk**, **Lieuke**, **Liewke**, *Lieuw*, *Lieweke*, *Lieuk*, *Lieutje.*
G. **Lieuwema**, **Lieuwma**, **Lieuwes**, **Lieuwens**, **Lieuwen**, *Lyeuwema.*
P. Lieuwedaem, vaarwater te Gaastmeer. Lieuwenboarch, *Lieuwenborg*, Leeuwenburg, huis (en buurt) te Sneek. Lieuwema-sate te Pietersbierum.

—

M. **Lieuwer**, **Lieuwert**, *Lieuert*, *Liuert.* Zie Lioward, Lewert.
G. Lieuwertma, Liuwersna, Lyuwerdisna, Lyursna, Oost-Friesland. Lieuwerink, Ned.

—

P. De Lieuwesingel, Leeuwensingel, weg onder Beetgum; zoo genoemd naar twee steenen leeuwen, die eertijds aldaar de homei van Martena-state versierden; met De Lieuwepiip aldaar.

—

M. **Lieuwke**, *Lieuke.* Verkl. van Lieuwe. Zie Lieuwe, Liauke, Leauke.
V. **Lieuwkje**, **Lieuwkjen**, **Lieukje.** Verlatijnscht tot **Livia.**

G. *Lieuwkema*, *Lyeukema*, *Lieukma*, *Lieukema*, **Lieuwkes.**

P. Lieuwkema-sate te Makkum.

—

P. Lieve-Vrouwen-Parochie. Zie Froubûrren.

—

M. *Lifferd.* Verg. Leffert, Lieffert.

—

M. *Lyfke.* Verg. Lieuwke, Leveke.

—

M. *Like*, *Lyke*, *Lika*, *Lycke*, *Lyck.*

V. *Like*, *Likel.* Heden ten dage geldt Like als ongeschreven vleivorm van Lysbeth, Elizabeth.

G. *Lyckama*, **Liekens.**

—

V. **Likje.**

—

P. De Like, of Liike, De Leek, dorp in Groningerland. Leke, dorp in West-Vlaanderen.

G. **Liekstra, Leekstra.**

—

M. **Lykele, Lykle, Lyckle, Lykel,** *Licla*, *Lycle*, *Lickla*, *Lickele.* In misspell. **Liekele, Liekle, Liekel, Lijkele,** enz. In de meeste gevallen is deze naam zonder twijfel een vleivorm van den Kerkelijken naam Nicolaus; dit blijkt ook uit den naamsvorm Likelsgea in plaats van Sint-Nicolaasga. Niettemin, Lykele kan evenzeer beschouwd worden als een verkleinv. van Like. Zie dien naam.

V. Likeltsje of Lykeltsje; in Ned. spell. **Lykeltje, Likeltje.** In misspell. **Liekeltje, Lijkeltje.**

G. **Lycklama, Van Lycklama, Lijklama, Lycklema, Lyklema, Lykelema,** *Liklema*, *Lyckelema*, **Lykles.**

P. Likelekamp, stuk land onder de Rottevalle. Likelsgea, of Sint-Likelsgea, naam dien men, in de dagelijksche volksspreektaal, geeft aan het dorp Sint-Nicolaasga. Zie bij den mansnaam Nicolaas. Likelshûs; zie bij Nicolaas. Lycklamastins onder Haskerhorne. Lycklamastate te Makkinga, te Olde-Berkoop, te Wolvega (ook Lycklama-stins genoemd) en te Beetsterzwaag. Lycklama-bosk in Gaasterland. Lycklama-wyk, veenvaart onder Lippenhuizen.

—

P. De Lykfinne, Lijkfenne, stuk land te Westergeest. De Lykwei, Lijkweg, onder Drachten, en elders.

—

M. *Lylcke.* Verg. den vrouwennaam *Lylts.*

—

P. Lille (De Lange), krite, met geh. aan de Tjonger, onder Munnikeburen.

—

P. Lillewier, sate onder Janum.

—

M. *Lilof.* Zie Lulof.

—

V. *Lylts*, *Lilts*, *Lyltsen.*

—

M. *Lyma.* Verg. Limme, Lieme.

V. **Lyme, Lymke.**

—

M. **Limke.** Verkl. van Limme. Zie Limme.

V. **Limkje, Limkjen, Limpkjen.**

—

M. **Limme, Ljimme.** Verg. Lemme, Lomme. Zie Lex. 143.

V. **Limke,** *Lim.* In den Zoh. ook **Limmigje,** een Friso-sassische vorm.

—

M. *Lyn*, *Linen.*

V. Lyntsje; in Ned. spell. **Lyntje;** in misspell. **Lijntje.** *Lynke*, *Lynken*, *Lineke*, *Lyntie*, *Lyns*, *Lyn.*

G. *Lynkema*, **Lyn, Lijn.**

—

P. De Linde (sommigen zeggen ook wel Lynde; in Stellingwerf als Lende en Lenne uitgesproken), *Lenna*, *Lenne*, *Lienna*, rivierke in Stellingwerf. Van dezen riviernaam afgeleid It Lynsterfean (eigenlijk Lyndsterfean), krite aldaar

—

M. *Lynde.* Verg. Lint.

V. *Lynde.*

G. Lindena, Oost-Friesland.

—

M. **Lindert.** Zie Leendert.

—

M. *Lindolph*, *Lindolf*, *Lyndolf;* in verlatijnschten vorm *Lindolfus*, *Lyndulfus.*

—

M. *Lindrad*, *Lindred.*

—

G. **Lingsma.**

—

M. (Linne). Zie Linse.

V. Lintsje; in Ned. spell. **Lintje. Linke, Link.** Verg. Lyntsje.

—

G. **Linksma, Linxma.**

—

M. **Linse, Linso, Linze,** *Lins, Lyns.* Verkl. van Linne. Zie Linne. Verg. Lense.

V. **Linske,** *Lyns.*

G. **Linses, Linzes, Linssen.** — Linskens, Nederland.

P. Hans-Linses-steich, te Leeuwarden.

—

G. **Linstra.**

—

M. *Lint.* In verkl. *Lintjen.* Verg. Lynde.

V. Lintsje; in Ned. spell. **Lintje.** Zie bij den mansn. Linne.

G. Linting, Nederland.

—

M. *Lintraven.*

—

G. **Linxma, Linksma.**

—

M. *Liobba, Lyobba, Liobbo, Liobbe, Lyobbe, Ljobbe, Lioebe, Lyubbo, Lyubbe.* Verg. Lioppe, Lubbe.

G. *Lyobbama, Lyobbema, Liobbama, Liobbema, Lyubbema, Lyobma, Liobma.* — Lyubbinga, Oost-Friesland.

P. Liobma-sate te Hallum.

—

M. *Liobbren, Lyobbren.* Voluit Liodbren, Hlodbern.

—

V. *Liobbrich.* Voluit Liodberchta, Hlodbrechta. Zie Lubbrich, Liebrig.

—

M. *Liodolf, Liodulf, Lyodulf.*

—

M. *Lioebe.* Zie Liobba, Lyubbo.

—

M. (Liod, Ljod, Ljoed, Hlod). In verkl. *Lioedse, Lioetse, Lyoets, Lyoeds, Lyods, Loetse.*

V. *Lioeds, Lioets, Lyoeds, Lyoeths, Lyots, Lyoethie, Lyoetska, Lyoets, Liuets.* Verg. Lutske.

G. *Lyoetema.* — Lyuddisna, Oost-Friesland.

—

P. *Lyoedmeersdaem, Lyoedsmerdaem, Ludsumerdam,* in 1482 *Liudmersdaem, Lioedmersdaem;* in 1599 *Ludtsumerdam,* oude naamsvormen voor den ouden Bergumerdam. Zie bij den plaatsn. Birgum.

—

M. *Lyoefke.*

V. *Lyoefke.*

—

M. *Lyoeck.* Zie Liowa en Luike.

V. *Lyoeck, Lioek, Liucke.* Zie Lyouck.

—

M. *Lyoel, Lioel, Lioula.* Verg. Liolle, Luel, Lul, Lolle.

—

M. *Lyoelf, Lyoelff, Lioelf, Lioeleff, Lyoloff, Lioleff, Liolef, Liolof, Lilof, Liolf, Lioliff, Lyoeleff, Liodolf.* Voluit Liodlef, Hlodlef, Hlodolf, Lodulf, Ludolf. Verg. Roelof, Rolef en Rudolf.

—

M. *Lioesse.* In verkl. *Lioeske, Lyoeska, Lioska, Lyoeske.*

V. *Lyoescke.*

G. *Liossema, Lyossama.*

P. Lioessens (Lioessinga), uitgesproken Ljúessens, Ljussens, heden ten dage ook wel Lúessens en Lussens, in 1511 *Luyssens,* in 1580 *Loigne, Liosses,* Lioessens, dorp in Oost-Dongeradeel, met De Ljúessenser-Fellingen, krite aldaar, en De Ljúessenser-Polder, ingedijkt land aan de Wadden.

—

M. *Liole, Lyoele.* Verg. Liolle.

G. *Liola.*

P. Liola-sate te Ternaard.

—

M. *Liolle, Leolle.* In verkl. *Lyolke.* Verg. Liole, Lyoel, Lolle.

G. *Liollama, Liollema, Lyollema.*

—

M. *Lioloff, Lioleff, Lyolff, Lioliff, Lilof.* Zie Lyoelf.

—

M. *Lyoma.* Verg. Lieme, Liomme.

—

M. *Liomme, Lyomme, Lyomma, Lyumma,* **Ljomme.** Verg. Lomme, Limme.

—

M. *Liommer, Lyommer, Lyummer.* Voluit Liodmar, Hlodmar.

G. *Lyommera.*

P. Lyommera-sate te Winaldum.

—

G. *Lioenia, Lyonia, Lioenye, Lyonye, Lyoenye, Lyonie, Lyongha.* Oude vormen van den geslachtsn. Lunia. Zie dien naam.

P. *Lionibert,* oude vorm van den plaatsn. Luniabird of Luinjebert. Zie dien plaatsn.

Lionia-sate te Hallum. Lionaurdstra-state onder Dongjum.

—

P. Lions. Zie bij den mansn. Liowa.

—

M. *Lioppa*, *Lioppe*, *Lyoppa*, *Lyweppe*. In verkl. *Liopke*, *Liopko*, *Lyopke*. Verg. Liobbe, Luppe.

V. *Liopk*, *Lyopck*, *Lyopk*, *Lyoepck*.

G. *Lioppema*, *Lioppama*, *Liopma*, *Liupma*, *Liopkema*, *Lyopkama*, *Lyopkema*, *Liupkama*.

P. Lioppema-sate te Wierum.

—

M. *Liopte*, *Lyopt*. Verkl. van Lioppa. Zie Lioppa.

—

M. *Lyore*, *Lyoer*, *Lyura*. In verkl. *Lyords*, *Liorts*, *Lyord*, *Lyork*.

V. *Lyords*.

G. *Lyortza*.

P. Lyortza-sate te Kimswerd.

—

G. *Liossema*, *Lyossama*. Zie den mansn. Lioesse.

—

G. *Lyottama*, *Liottema*.

—

M. *Liowa*, *Liova*, *Lyouwa*, *Liuwe*, *Lyuwa*, *Lyuwo*, **Liouwe**. In verkl. *Lyouka*, *Liowka*, *Lyuwke*. Zie Leauwe, Lieuwe, Lyove, Leauke, Lieuke, Liauke, enz.

V. *Liouck*, *Lyouck*. In hedendaagschen vorm **Ljoukje**. Zie Leauke, Lieuwke.

G. *Lyoringa*, *Lyoukama*, *Lyouckema*, *Lioula*.

P. Lions, oudtijds voluit *Liowens* (dat is Liowinga), in de dagelijksche volksspreektaal uitgesproken als Ljúens, Ljuns, en door het jonge volk zelfs als Lúens, Luns, Lions, dorp in Baarderadeel.

—

M. *Lioward*, *Liouert*, *Lyuward*, *Luwart*, *Liouwardt*, *Liuwert*, *Lywert*. Verlatijnscht tot *Lywardus*. Zie Lieuwer, Liudeward. De mansn. Lioward, Liouwert vertoont slechts eene toevallige overeenkomst met den plaatsnaam Liowerd, Ljouwert (Leeuwarden). Al moge misschien de eerste lettergreep van deze beide namen oorspronkelijk een en hetzelfde woord zijn, met de laatste lettergreep (ward, werd) is dit zeer zeker niet het geval. Verg. de aanteekening bij den mansn. en den plaatsn. Jorwerd; verder den mansn. en den plaatsn. Baerd.

G. *Lyuwerdesna*, *Liuwersna*, *Lieuwertsna*, Oost-Friesland.

—

P. Liowert. Zie Ljouwert.

—

P. De Lip, stuk land te Stiens.

G. **Lipstra**.

—

M. *Liphard*, *Liphart*.

—

M. **Lipke**, *Lippeke*. Wordt ook als **Ljipke** geschreven en uitgesproken. Zie dien naam. Verkl. van Lippe. Zie Lippe.

V. **Lipkje**, **Lipkjen**. Wordt ook als **Ljipkje** geschreven en uitgesproken.

G. Lipkens, Lipjes, Nederland.

—

M. **Lippe**; ook als **Ljippe** uitgesproken en geschreven. In sommige gevallen is deze naam anders niet als een ingekorte vorm van den Bijbelschen naam **Philippus** of **Filippus**. Zie Ljippe. Verg. Lyppe.

V. **Lipje**, *Lipkien*, *Lipk*. Wordt ook als **Ljipje** uitgesproken en geschreven.

G. *Lippema*, **Lippes**, **Lips**. — Lippens, Serlippens, Nederland.

P. Lippenhuizen, Lippenwoude. Zie Ljippenhuzen, Ljippenwâlde, bij den mansn. Ljippe.

—

M. *Lyppe*, *Lyppo*. Verg. Lippe.

V. **Lypje**, **Lypkje**.

—

G. **Lipstra**. Zie den plaatsn. Lip.

—

M. **Lysbertus**, **Lisebertus**. Verlatijnschte vormen van eenen oorspronkelijken naam (Lysbert, Lisbrecht). Deze oorspronkelijk goed Germaansche naam komt ook wel, onredelijker wijze, voor als vermannelijking van den vrouwennaam Lysbeth, even als men in Friesland ook eenen mansnaam **Elizabertus** en **Elizabert** gevormd heeft van den vrouwennaam Elizabeth.

V. **Lysbert**, **Lysberth**. In misspell. ook **Liesbert**. Oorspronkelijk Lysbertha, Lisbrechta. Verg. Lysbet.

—

V. **Lysbet**, **Lysbeth**, **Lisebet**, **Lysebet**, **Lysebeth**, **Lisbet**. In misspell. **Liesbet**, **Liesbeth**, **Liesebeth**, **Lijs-**

bet, enz. Verbasteringen en ingekorte vormen van den Bijbelschen naam **Elisabeth.** In vleivorm Like en Lite. Zie Lyske.

—

M. **Lise, Lyse, Lyze.** In misspell. **Liese, Lieze, Lijze**, enz. Vermoedelijk een oorspronkelijke Germaansche naamstam. Verbijbelscht tot **Elisa.** Verg. Lisse.

V. **Lyske**, *Lysk*, *Lysch*, **Lysje.** In misspell. **Lieske, Liesje, Lijske**, enz. Deze naam geldt zoowel als een ingekorte vorm of een vleivorm van den Bijbelschen naam **Elisabeth**, als voor den vrouwelijken vorm van den mansn. Lise.

G. **Lysenga, Lyzenga, Liezinga, Liezenga.** — Lijsen, Lijseseune, Nederland.

P. Lize-bosk (It Jiffer-), of Jiffer-Lysse-bosk volgens sommiger uitspraak, Juffer-Lize-bosch, onder Bergum. — Liesbüttel, dorp bij Itzehoe, Holstein.

—

M. **Liske.** Verkl. van Lisse. Zie Lisse.

V. **Liskje.** In misspell. **Lischje.**

—

M. *Lisse.* Verg. Lise.

V. **Liske**, *Lisck*, *Lisk*, *Lisch.*

G. Lissingh, Nederland.

—

P. De Lits, stroom in Gaasterland, door Balk in de Slootermeer vloeiende. Idem in Wymbritseradeel, bij Woudsend en Ipekolsga. Idem, stroomke in Smallingerland en Tietjerksteradeel, bij de Rottevalle en Oostermeer. Idem, een rak tusschen de Galgesloot en de Schiersloot in Dantumadeel, bij Akkerwoude. De Lange Lits, meerke onder Grouw. De Alde Lits, Oude Lits, vaarwaterke bij Lekkum. Alle deze namen, maar bijzonderlijk die van den Gaasterlandschen stroom, worden ook wel Luts genoemd en geschreven. — Forlitz of Forlids (Foar-Lits, voor de Lits), dorp in Oost-Friesland.

—

P. *Lyts*, het Friesche woord voor klein, maakt deel uit van vele Fr. plaatsnamen, en komt, wat den geijkten Nederlandschen vorm dier namen betreft, veelal nog voor in den verouderden Friso-sassischen vorm *Lutke* of *Lutje;* b.v. Lytse-Wjierum, Lutke- of Lutje-Wierum, Kleine-Wierum; even als in de andere Friesche gewesten; zoo als: Lutjebroek, Lutjewal, Lutje-Winkel in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland); Lutjeboeren, Lutjeloo, Lutjegast, Lutje-Wytwerd, in Groningerland; Lütjegaste, Lütjeloog, Lütjewolde, in Oost-Friesland; Lütgenhorn, Lütjenhoeft in Noord-Fr. — Lytsebûrren, Lutkeburen of Kleineburen, geh. bij Marrum. Idem, bij Winaldum. Idem, deel van het dorp Grouw, van Warga, en van vele andere Friesche plaatsen. Lytse-Geast, Kleine-Geest (ook Westergeast genoemd), geh. onder Tietjerk. Lytshuzen, geh. onder Heeg; met De Lytshúster-Poel, meerke aldaar. It Lyts-Kriús, Lutkekruis, kruisvormige of vierarmige waterplas benoorden de Tjeukemeer, onder Olde-Ouwer. Lytse-Lollum, Lutke- of Lutje-Lollum, geh. onder Franeker. Lytse-Laerd, -Leard, -Lear, -Lea; zie bij den mansn. La. Lytse-Peinjum, Lutke-Pingjum, sate met groote terp, onder Pingjum. Lytse-Post, Lutke-Post, dorp in Achtkarspelen. De Lytse-Wa, Lutke-Wa (ook de Blinse genoemd), krite onder Eestrum. Lytsewâld, Lutkewoude (ook Ausbûr genoemd), dorp in Kollumerland. Lytsewier, Lutkewier, geh. bij Wetsens. Lytse-Wierum (meestal uitgesproken als Lytse-Wjierum of zelfs -Wjirm), Lutkewierum of Kleine-Wierum, dorp in Hennaarderadeel. De Lytse Jouwer; zie Hiaure. Lyts-Ynje; zie bij den mansn. Ine. Bovendien nog vele staten en saten, die als Great en Lyts onderscheiden worden; b.v. Great en Lyts Juckemastate onder Siksbierum; Great en Lyts Lammema-sate onder Minnertsga, enz.

—

M. (Lit). Verg. Lette.

V. **Litte.**

P. Littens (Easter-), veelal gesproken Jesterlittens, *Oesterletens*, Oosterlittens, dorp in Baarderadeel. Wester-Littens (ook wel Littenserbûrren genoemd), geh. onder Wommels; met De Littenser- of Kromme-syl, sluis in den Slachtedijk aldaar.

—

M. **Litman.**

—

M. **Litrik.**

—

M. **Litse**, *Litke*, *Litteke*, *Litsie.* Verkl. van Lit. Zie Lit. Verg. Lyts.

V. **Litske**, *Litsk*, **Lits.**
G. **Litsema.**

—

M. *Lyts*, *Lytke.* Verg. Litse.
V. **Lytske.** Te Hindeloopen **Lyts.** In misspell. **Lietske, Lietsche, Liets.**

—

M. *Liubba*, *Liubbe*, *Liubbo*, *Lyubbo*, *Lyubbe.* Zie Liobba.

—

M. *Liubbert*, *Liubert.*

—

M. *Liudard.* Zie Liuthart.

—

M. *Liudbald*, *Liudbad.* Zie Liutbald.

—

V. *Liudburg.*

—

M. *Liuderik*, *Liudric.*

—

M. *Liudeward*, *Liuduard*, *Liuward*, *Liuwerd.* Zie Lioward, Luidward.
G. Lyuwerdesna, Liuwersna, Lieuwertsna, Oost-Friesland.

—

M. *Liudger*, *Liutger.* Zie Ludger.

—

V. *Liudgerd*, *Liutgarde.*

—

M. *Liudmund.*

—

M. *Liudo.* In verkl. *Liudiko.* Verg. Lude.
V. *Liuets.*
G. *Liudelinga.*
P. *Lyoedsmerdaem*, *Lyoedmeersdaem*, *Ludsumerdaem*, oude namen van den ouden Bergumerdam. Zie Lyoedmeersdaem.

—

M. *Liudolf*, *Liudulf.* Zie Lyoelf.

—

M. *Liudrad.*

—

M. *Liuke.* Zie Lieuwke, Leauke, Lyoeck.
V. *Liuk*, *Liukje*, *Lyuck.* Zie Lyoeck.
G. *Lyuckema.*

—

G. *Liuma.*

—

M. *Liumme*, *Lyumma.* Zie Liomme, Ljomme.

—

M. *Liuppe*, *Liuppo.* In verkl. *Lyuppeko.* Zie Lioppe.
V. *Lyupck*, *Lyupk*, *Liupck.*
G. *Liupma*, *Liupkama.* — Leupen, Leupe, Nederland.

P. Liupma-sate te Wierum. — Leupegem (Liupinga hem), dorp in Oost-Vlaanderen.

—

M. *Liura*, *Lyure.* Zie Liora.

—

M. *Liurd.* Zie Luurd.

—

M. *Liutbert.* Zie Lubbert.

—

M. *Liutbald*, *Liutbold*, *Liuppold*, *Liudbald*, *Liudbad.*

—

M. *Liutbrant.*

—

M. *Liutfrid.*

—

V. *Liutgarda*, *Liudgerd.*

—

M. *Liutger*, *Liudger.* Zie Ludger.

—

M. *Liuthart*, *Liudard.*

—

M. *Liutke*, *Liudiko.* Zie Liudo.
V. *Lyutie*, *Liuets.* In hedendaagschen vorm **Ljuutske.**

—

M. **Liuwe**, *Liowo*, *Lyua*, *Lyuwa*, *Lyuwe.* Zie Lieuwe, Liowa.
V. *Lyua*, *Liuwkjen.*
G. *Liunga.*

—

M. *Live*, *Liven*, *Liwe*, *Lywe*, *Lywa*, *Lieven.* Zie Lieuwe, Liuwe, enz. In andere Ned. gewesten, buiten Friesland, geldt de mansn. Lieven, van ouds her daar niet zeldzaam, als een afgesleten vorm van Liewijn, Liefwin.
G. *Livia* (samengetrokken vorm van Livinga), *Lywema.*
P. Livia-state te Ritsumazijl onder Marsum.

—

G. *Lywbbama.* Zie bij den mansn. Lioba.

—

M. *Lywert*, *Lywart.* Zie Lioward.
G. *Lywkama.* Zie Lieuwkema.

—

M. *Ljeube.* Verg. Lieube, Lioba.

—

P. De Ljachte-mar (of De Ljochtemar — naar verschil in uitspraak), Lichtemeer, meertje in het Heidenschap onder Workum. Ljachtmar, Lichtmeer, sate onder Menaldum. De Ljachte-wei, Lichteweg, weg in het Nieuwland onder Deinum.

Verg. De Tsiústere-wei. De Ljachtmisdyk, Lichtmisdijk, onder Menaldum.

—

M. **Ljibbe.** Zie Libbe, Liebe.

P. It Ljibbelân en De Ljibbepôlle, Libbeland en Libbepolle, stukken land onder Boornbergum.

—

P. De Ljiepeherne, Kievitsherne of Kievitshoek, hoek in den Groenendijk onder Witmarsum. Idem, sate aldaar.

—

M. **Ljimme.** Zie Limme, Lieme, Lioma.

—

M. **Ljipke.** Verkl. van Ljippe. Zie Ljippe.

V. **Ljipkje.**

—

M. **Ljippe.** Zie Lippe.

V. **Ljipje.**

P. Ljippenhuzen, *Leppenhuysen*, *Leppenhuysum*, in 1315 *Luppingahusum*, (oudtijds ook *Cobunderhuysen* genoemd), Lippenhuizen, dorp in Opsterland. Ljippenwâld, Lippenwoude, geh. onder de Hommerts. Ljipp-ommewyk, Lip-oomswijk, en Ljippe-Gabriëlswyk, veenvaarten onder Ureterp.

—

M. *Ljobbe.* Zie Liubba.

—

P. De Ljochte-mar, Ljochtmisdyk, enz. Zie Ljachte-mar, enz.

—

M. **Ljomme**, *Liomma*, *Lyomme.* Zie Ljumme. Verg. Lomme.

P. Ljomme-Oenzeswyk, en Ljomme-Joukeswyk, veenvaarten onder Korterwaag.

—

V. **Ljoukje.** Zie Lyouck.

—

P. Ljouwert (ook geschreven Liowerd, Leauward, Ljeauert, en schier als Ljout uitgesproken), *Liunvert* in de XIde eeuw, *Lienwart* in 1149, *Linvert*, *Luntert*, Leeuwarden (door de stedelingen Léwarden, en Luwa'den genoemd, en op het Bildt Ljuwt), stad in Oostergoo. Verg. Lauwarden. Ljouwerteradiel of -deel (in de dagelijksche spreektaal Ljouteradiel, en, door ouderwetsche stedelingen Luwa'deradeel genoemd), *Lyowerderadeil*, enz. grietenij in Oostergoo. — Lieuwerderwolde (ook Lieuwerderwinkel, en later Wester-Stadshamrik genoemd), krite ten Zuidwesten van de stad Groningen. Lewert, Oplewert, Uplewert, Op Leeuwert, dorp in Oost-Friesland.

Even als dit bij vele andere Fr. namen het geval is (zie b.v. den geslachtsn. Burmania, op bladz. 56), zijn ook de vormen en schrijfwijzen, waarmede de plaatsn. Ljouwert voorgesteld wordt, zeer talrijk en onderling zeer verschillende, zoo in oude als in nieuwe geschriften. Van den naam Ljouwert, Leeuwarden zijn er ongeveer tweehonderd verschillende spellingen bekend. Zie Eekhoff, Geschiedkundige beschrijving van Leeuwarden, dl. I, bl. 369.

—

P. Ljuens, Luens. Zie Lions, bij den mansn. Liowa.

—

M. *Ljumme*, *Lyumme*, *Lyumma.* Zie Ljomme.

V. **Ljumkje.**

—

P. De Ljúrkepôlle, stuk land onder Sint-Anna-Parochie.

—

P. Ljússens. Zie Lioessens.

—

V. Ljútske; in Ned. spell. **Ljuutske.** *Liuets*, *Lyutie.* Zie Luutske; en bij den mansn. Liuth.

—

P. Loane. Zie Leane, Loon, Loen.

—

P. De Loaten, Looten, krite onder Sneek.

—

M. *Lobbe.* Zie Lubbe.

V. **Lobke, Lobje,** *Lobbetje.*

G. *Lobbinga*, *Lobben.*

—

V. **Lobberich, Lobbrich, Lobbrig, Lobberig, Lobbrichje, Lobbrigje, Lobberigje.** Versleten vorm van Hlodberchta of van Hlodburga. Zie Lubbrich. Verg. Liebrig.

—

M. **Lochman.**

—

M. **Lochnaar, Lochenaar.**

—

M. *Lod*, *Lodd.* Verg. Lode.

V. *Lodd.*

G. *Loddama.*

P. L o d d e h e l, stuk land onder Hardegarijp.

—

M. *Lode.* Verg. Lod.

G. **Lodema, Loodema, Loodsma, Lootsma, Loot.** — Looden, Oost-Friesland. Loode, Loots, Lootz, Nederland.

—

M. Lodewyk; in Ned. spell. **Lodewijk.** *Lodewik, Lodewyck, Lowick.*

V. Lodewykje; in Ned. spell. **Lodewijkje.**

—

M. *Lodowyn.* Zie Luten. Voluit Hlodwin.

V. Lodewyntsje; in Ned. spell. **Lodewijntje.**

—

V. *Lodow.* Zie Ludou.

—

P. De L o d s, krite bij Tibmaburen, onder Ee.

—

M. *Lodser, Lodzer.*

—

M. **Loebert.** Zie Lubert, Lubbert.

—

M. *Loech.*

—

M. *Loef, Loeff, Louf.*

—

M. *Loeye.*

V. *Loeyck.*

—

M. **Loeke.** Vermoedelijk verbastering van den Bijbelschen naam **Lucas**; of verkl. van (Loe), Lode, Lude.

V. **Loekje.**

G. **Loeks.**

P. Lûkswâld. Zie dien naam.

—

M. *Loel.* Zie Lul. Luel.

G. *Loelia* (Loelinga).

P. *Loelia-saete*, oude naamsvorm van Lelia-sate; zie dien naam.

—

M. *Loen.*

G. *Loenia* (Lunia, Loeninga), *Van Loeninga*, **Loen.** — Loenis, Nederland.

P. L o e n i a - s a t e te Ee.

—

P. *Loen.* Zie Loon.

G. **Loenstra.** Zie Loonstra.

—

M. **Loepke.** Zie Lyopke, Lyupke.

V. **Loepke.**

—

P. L o e r d, sate, met terp, onder Ruga-Lollum.

—

G. *Loesma.*

—

P. De L o e t e, meerke bij Oudega in Smallingerland. — Idem, in den Krimpenerwaard, Zuid-Holland. De Loet, deel van het vlek Schagen in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland). Idem, geh. bij Hazerswoude, Zuid-Holland.

—

M. **Loetse.** Zie Lyoedse, Liod.

—

M. **Loewert.** Zie Lyuwert, Lioward.

—

M. *Loffaert, Loffert.* Verg. Leffert.

—

M. *Loffelt.*

—

G. **Lofma.** Verg. den mansn. Loef.

—

M. *Loi, Loyo.* In verkl. *Loycke.*

V. *Loyck.*

G. **Looyinga, Looyenga, Looienga, Loijenga, Lojenga, Loinga,** *Loyesma.* — Looyen, Nederland.

P. L o i n g e a (L o o y e n g e a, L o a ij e n g e a), *Hlyongum*, *Hlyoenghum*, *Hlyonge*, *Hlyoingengae*, *Lioninga*, in 1551 *Lyongum*, in 1543 *Hlyoenge*, uitgesproken L o a i n g e a, (Lo-aingea, met den klemtoon op *ai*), Loinga of Loënga, dorp in Wymbritseradeel.

—

P. L o y e b b e m a - s a t e te Wons.

—

V. *Loyd.*

—

M. *Loyf.* Verg. Loiliff en Loef.

—

M. *Loiliff.* Verg. Lyoelf.

—

M. *Loke.* Verg. Lokke.

G. **Looxma.**

P. L o o x m a - g r ê f t, te Sneek. — Lookfenne, buurt te Emden, Oost-Friesland.

—

P. L o y t s a - s a t e te Eagum.

—

M. **Lokke**, *Locke.* Vermoedelijk vleivorm van Lolke. Verg. dien naam.
V. **Lokke**, **Lokje**, *Lockjen.* Vleivorm, zoowel van Lolke, Lolkje, als van Lutske. Luxt.
G. *Lockama*, **Lok.**
P. Lokke-bosk, stuk land onder Oostermeer.

—

M. *Loleke.* Verg. Lolke.

—

M. **Lolke**, **Lolleke**, *Lolcka*, *Lolk.* Verkl. van Lolle. Zie Lolle.
V. **Lolkje**, **Lolkjen**, **Lolktje.**
G. **Lolcama**, **Lolkama**, **Lolckema**, **Lolkema**, **Van Lolkema**, *Lolkma*, **Lolksma**, **Lolkes.** — Lollekens, Ned.
P. Lolkefeart (ook Gjerrytsfeart genoemd), vaart onder Oppenhuizen. Lolkama-sate, te Hooge-Beintum. Idem, onder Kollumer-zwaag. Idem, tusschen Wons en Abbingawier (Engwier).

—

M. **Lolle**, *Lolla*, *Lollo*, *Loll*, *Lol.* In patronymicalen vorm *Lolling.* Quasi-verlatijnscht tot **Lollius.** In vleivorm Loo.
V. **Lolke**, *Lolcke*, *Lolck*, *Lolk.* Loltsje; in Ned. spell. **Loltje.** In den Zwh. ook **Lol.**
G. *Lollinga*, **Lollema**, **Lolles.** — Lolling, Oost-Friesland.
P. Lollum, nader onderscheiden als Rûge-Lollum, Ruga-Lollum of Ruige-Lollum, dorp in Wonseradeel. Lollum, *Lollejum*, nader onderscheiden als Lytse-Lollum, Lutke- of Lutje-Lollum, geh. onder Franeker. Lollinga-sate te Wartena. *Lollinga-landt*, te Gaastmeer. De Lollumer-mounle, molen onder Wartena. — Lolleburg, geh. bij Schagen in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland).

—

M. **Lomme.** Zie Ljomme, Ljumme.

—

M. *Lon*, *Lone.*
V. *Loontje.*
G. **Lonia**, *Lonye*, *Loninga.* Verg. Loenia, Lunia.
P. Lonia-sate, *Loenia-saten*, onder Ee in Oost-Dongeradeel.

—

G. **Londema.**

—

P. Longerhou (oudtijds verhollandscht tot *Langerhove)*, Longerhouw, dorp in Wonseradeel. Zie Hou.

—

P. It Longerskar, *Lollinger schar* (verg. den mansn. Lolle), Longerschar, krite onder Uitwellingerga en Oppenhuizen.

—

M. *Lonse.* Verkl. van Lon. Zie Lon. Verg. Lense.

—

M. *Loo.* Vleivorm van Lolle. Zie dien naam. Komt ook voor als verkorting van Lodewijk.

—

P. *Loo*, *Loe*, oud en verouderd algemeen Nederl. woord, dat bosch of woud in het algemeen, maar bijzonderlijk ook eikenbosch schijnt beteekend te hebben, en dat in de Sassische en Frankische gewesten van Nederland zeer algemeen, in de Friesche gouwen echter uiterst zeldzaam als samenstellend deel van plaatsnamen voorkomt; Elsloo en Fochteloo, dorpen in Stellingwerf. It Loohûs, *Loehuys*, voormalige sate ander Oosterwolde. Verder nog: *Loo*, eene plaats, op de kaart van Schotanus (1694) vermeld, en gelegen onder Rijperkerk, ongeveer ter plaatse waar in deze eeuw de buitenplaats Vijversburg gelegen was. — Bafloo, Friescheloo, dorpen in Gron.

—

G. **Loodema**, **Loodsma.** Zie bij den mansn. Lode.

—

M. **Loof.** Verg. Loef, Loyf.

—

G. **Looyinga**, **Looyenga**, **Looienga.** Zie bij den mansn. Loi.

—

G. **Looitsma.**

—

P. *Loon*, *Loen*, een oud en verouderd woord van onzekere aardrijkskundige beteekenis, maar dat een bosch of boschrijke streek schijnt aangeduid te hebben, en misschien oorspronkelijk het zelfde woord is als *loo*, *loe;* zie hier boven. In het Noord-Oosten van Friesland, bijzonderlijk in de Dokkumer-Wouden, kwam het oudtijds als plaatsn. voor (en ook heden nog wel), gelijk oude oorkonden aangeven; b.v. *Cleyloen* te Rinsumageest of te Sibrandahuis (Bene-

ficiaal-boek, bl. 197). De kaart van Schotanus (1718) vermeldt nog eene plaats *Brandaloon*, nabij de oude Branda- en Hettinga-saten, onder Nes in West-Dongeradeel. Verder *de Breeloen*, in 1511, te Birdaard. *Wreloen* (Oer 'e loan?) in 1543 te Akkerwoude. *Fockeloen* te Akkerwoude. *Dantumaloen* te Dantumawoude. *Die Lonen* te Rinsumageest. Ook te Beetgum, en te Harlingen (dit laatste misschien eene oude schrijfwijze voor De Lanen aldaar). Heden ten dage geldt in de Wouden *loane* als gelijkbeduidend met *leane*, laan; b. v. Twiskeloanen, krite onder Rinsumageest. De Eange-Loane te Rinsumageest. — Loon, geh. bij Assen. Verg. Leane.

G. **Loonstra.**

—

M. *Loopke.* Zie bij den mansn. Lope.

—

G. **Loopstra.**

—

M. *Loos.*

—

G. **Lootsma.** Zie bij den mansn. Lode.

—

G. **Looxma.** P. Looxma-grêft. Zie bij den mansn. Loke.

—

M. *Lope*, *Looppe.* In verkl. *Loopke.*

P. Lopens, geh. onder Kubaard, bestaande uit de saten Great- en Lyts-Lopens, met De Lopenser-terp. — Lophem, in 1110 *Lopem*, in 1187 *Lopehem*, dorp in West-Vlaanderen.

—

M. *Lor*, *Lorr.* In verkl. *Lorck.* Verg. Lyora.

G. Loringha, Löringa, Oost-Friesland.

P. Lorbûrren, geh. onder Harich. — Loring, hoeve bij Millingen (Rees) in Rijn-Pruissen.

—

M. *Lot.* In verkl. *Lottye.*

V. Lotsje; in Ned. spell. **Lotje.** *Lottye.* Deze vrouwennaam geldt heden ten dage, vooral buiten Friesland, veelal als eene inkorting van den Franschen naam Charlotte.

—

M. *Lotger.* Zie Ludger.

V. Lotgertsje; in Ned. spell. **Lotgertje.**

—

M. *Lotmer.* Zie Ludmer.

—

M. *Lots.* Verkl. van Lot. Zie Lot.

—

G. **Lotstra.**

—

M. **Lourens.** Misspell. van den Kerkelijken naam **Laurens, Laurentius.** Zie Laurens.

V. **Lourenske.**

G. **Lourens.**

—

M. *Loutet.* Verg. Laut.

—

M. **Louw, Louwe,** *Lou*, *Low.* Verkorting van Lourens, Laurens. Zie die namen.

V. **Louwke.** Loutsje; in Ned. spell. **Louwtje.**

G. *Louwema*, *Louma*, **Louwsma,** *Lousma*, **Louwes.**

P. Louwsma-sate; De Louwsmeer. Zie bij den mansn. Laus. Louwepoel, meerke onder Jutrijp.

—

M. *Louwert.* Zie Loewert, Liowerd.

—

M. **Louwke, Louke.** Verkl. van Louw. Zie Louw.

V. **Louwkje, Loukjen.**

—

M. *Lubart*, **Lubbart,** *Luybert.* Voluit Ludbrecht, Liudbercht. Quasi-verlatijnscht tot **Lubartus** en **Lubbartus.** Zie Lubbert, Luibert.

—

M. **Lubbe, Lub,** *Lubben*, **Lubbo.** Verg. Lobbe, Lyobbe, Lyubbe, Liobba, Luibe.

V. **Lubke, Lubbetje,** *Lubbeke*, *Lubbike*, *Lubbe*, *Lub.* In den Zoh. ook **Lubbigje, Lubbigjen,** *Lubbighjen*, volgens den Friso-sassischen, in Drente en Overijssel inheemschen vorm Lubbechien, Lubbegien.

G. *Lubbema*, *Lubbema*, *Lubma*, *Luibinga*, **Lubbes, Lubben, Lubbens.** — Lubbana, Oost-Friesland. Lubbinge, Drente. Lubbe, Nederland.

P. Lubma-sate onder Anjum. Lubbema-heerd onder Oudwoude. — Lubbinge, geh. bij Zuidwolde, in Drente. Lubbenhusen, geh. bij Waddewarden in Ostringen, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

M. **Lubbelt.** Voluit Liudbald. Zie Lubbod, Lubbet.

—

V. **Lubbergjen.** Voluit Liudberga.

—

V. **Lubberkje.** Zie Lubbrich.

—

M. **Lubbert, Lubert,** *Lubber, Lwbbert.* Voluit Liudbercht. Zie Lubart, Luibert.
V. Lubbertsje; in Ned. spell. **Lubbertje.** Voluit Liudbrechta.
G. **Lubberts.** — Lübbers, Oost-Friesland. Lubberden, Nederland.
P. Lübbertsfehn, geh. bij Aurich, Oost-Friesland. Lubberink, geh. bij Denekamp, Twente.

—

M. **Lubbet.** Versleten vorm van Lubbolt, Liudbald. Zie Lubbelt.
V. Lubbetsje; in Ned. spell. **Lubbetje.**

—

M. *Lubbod.* Versleten vorm van Lubbolt, Liudbold. Zie Lubbelt, Lubbet.

—

M. *Lubbrand.* Voluit Liudbrand. Zie Liutbrant.

—

M. *Lubbren.* Voluit Liudbern. Zie Luybren.

—

V. **Lubbrich, Lubbrig, Lubbrichje, Lubbrigje, Lubrig, Lubrigje, Lubrigjen.** Zie Lubberkjen. Verg. Lubbergjen, Lobbrich.

—

M. *Lubdo.*

—

M. *Lubke, Lubcken, Lubbico, Lubbeken, Lubbeke.* Verkl. van Lubbe. Zie Lubbe.
V. **Lubkje.**
G. *Lubkema.*
P. Lubkema-sate bij Nes in West-Dongeradeel.

—

M. *Ludbert, Liutbert.* Zie Lubbert.

—

M. *Ludde,* **Luddo.** Verg. Lude.
V. *Ludde, Ludge.*
G. Ludden, Oost-Friesl. Ludding, Eng.
P. Luddeweer, geh. bij Woltersum, Groningerl. Luddingwolde, geh. bij de Leek, Groningerl. Luddington, dorp bij Stratford on Avon, Engeland.

—

M. *Ludder.* Verg. Luder.

—

M. *Lude, Luda.* Zie Luyde. Verg. Ludde.
V. **Lude, Luda,** *Ludekine.*
G. *Ludigman* (Ludingman, Ludinga-man); *Ludinga*, verhollandscht tot **Luidinga,** *Luydinga;* **Luda, Ludema, Luden.** — Lüdens, Oost-Fr. Luding, Ludink, Nederland.
P. Ludum, *Luydem*, in verhollandschten vorm Luidum, sate onder Achlum; met De Ludumer-terp, ook Ludematerp genoemd. Ludinga-kerk; zie Lûntsjerk. — Ludema-borg, te Uskwerd, Groningerland. Lüdinghausen, *Liudinghuson*, stad in Westfalen. Lüdingworth, dorp in 't Land Hadeln, Hannover.

—

M. *Ludeke, Ludeko, Ludeken, Ludekin.* Verkl. van Lude. Zie Lude.

—

M. *Ludelef, Ludelf.* Zie Ludolf. Verg. Lyoelf.

—

G. Ludelsma, Groningerland.

—

M. *Luder, Lueder.* Verg. Ludder, Lueter.

—

M. *Luderick, Luderich.* Zie Luyerck.

—

V. **Ludewei.** Zie Ludou.

—

M. *Ludger, Liudger, Liutger.* Zie Lutger, Lotger.
V. Ludgertsje; in Ned. spell. **Ludgertjen.** *Ludger.*
G. Ludgerink, Nederland.
P. Ludgerskerke, verdronken dorp in den Dollart.

—

M. *Ludmer.* Voluit Liudmar. Zie Lutmer.

—

M. **Ludolf,** *Luydolf.* Quasi-verlatijnscht tot **Ludolfus, Ludulphus.** Zie Ludelef, Luylf, Lyoelf.

—

V. *Ludou, Luidu, Luyduw, Ludow, Luydow, Ludo, Luydo, Luydw, Lwdw.* Zie Ludewei.

—

M. **Ludze,** *Ludse, Luidse, Luds.* Verkl. van Ludde. Zie Ludde. Verg. Lútsen.
V. *Ludske, Luds.* Zie Lutske.

—

M. **Ludzer, Ludser.** Verg. Ludzert.

—

M. **Ludzert, Ludsert, Ludserd.** Verg. Ludzer.

—

P. *Ludsumerdaem.* Zie Lioedmeersdaem.

—

M. *Lue.* Zie Lui.
G. **Luma.**

—

M. *Luel, Luell.* Zie Lyoel, Liolle, Lolle, Lul.
G. *Lulema.* — Lula, Groningerland.
P. Lulema-borg, bij Leens, Groningerl.

—

P. Lúens. Zie Lions, bij den mansn. Liowa.

—

M. *Luentken.* Verg. Loene.

—

M. *Luer.* Zie Luur, Lyure, Liora.

—

M. *Luerd, Luert.* Zie Luurd, Lyuwert, Liowerd.

—

M. *Lues.* Zie Lioesse, Loos, Luis.
G. *Lusinga.*
P. Lúessens; zie Lioessens.

—

M. *Lueter.* Zie Luder, Luter.

—

V. **Luetske.** Zie Lútske, Luutske.

—

V. Lúgje of Lúchje; in Ned. spell. **Luigje.**

—

M. *Lujt, Lugto.*
G. Lugt, Lugten, Nederland.

—

M. **Lui,** *Luy, Luye.* Zie Lue, Loy.
V. *Luyetje.* Verg. Lútsje.
G. **Luma.**
P. Lui-Jilles-finne, stuk land te Surhuizum.

—

M. *Luibe, Luibo, Luibbo.* Verg. Lubbe.
V. *Luibkje.*
G. *Luibbinga.* — Luyben, Nederland.

—

M. *Luybren.* Verg. Lubbren.

—

M. *Luid, Luida, Luyde, Luyd, Luido.* In verkl. *Luideke, Luydtye.* Zie Lude, Luit.
V. *Luidske, Luidts, Luid.* Zie Ludske, Lutske, Lútske.
G. **Luidinga,** *Luydinga.* Zie bij den mansn. Lude.
P. Luidum. Zie Ludum.

—

V. *Luidburg.* Verg. Lubbrich.

—

M. *Luidger.* Zie Ludger.

—

M. *Luidmer.* Zie Ludmer.

—

M. *Luydolf.* Quasi-verlatijnscht tot *Leydulfus.* Zie Ludolf.

—

M. *Luidward, Luydwaert.* Zie Liowerd, Liudeward.

—

M. *Luyerck, Luierk.* Zie Luderick.

—

M. **Luigje.** In Fr. spell. Lúgje of Lúchje. Zie Lúgje.

—

M. **Luik, Luike.** V. **Luikje.** G. **Luikinga, Luikenga, Luiken, Luikens, Luiks.** Zie den mansn. Lûk.

—

M. *Luil, Luile.* Zie Luel, Lul.
G. *Lulema.*

—

M. *Luylf, Luyloff.* Zie Lyoelf, Ludolf, Luydolf.

—

M. *Luyme, Luimme.* V. *Luime.* Zie Lume.

—

G. **Luimstra.**

—

P. Luine (Huis Ter-); zie Lune (Hûs Ter-).
G. **Luinstra.**

—

P. Luinjebert, Luinjebird. Zie Lûnjebird.

—

V. **Luintje.** Zie Lúntsje.

—

M. *Luype, Luyppe.* In verkl. *Luypke, Luypck.* Zie Lioppa, Lyopk.

—

G. *Luyrstra.*

—

M. *Luis, Luysse.* Zie Lues.
G. *Lusinga.*

—

M. **Luit, Luite.** V. **Luitje.** G. *Luitema, Luytma,* **Luiten, Luitsz.** P. Luitema-sate. Zie de mansnamen Lút, Lute.

—

V. *Luytgarda, Luytgardis, Luitgerdis.*

—

M. **Luitje, Luitjen.** G. **Luitjes, Luytjes, Luitjens, Luitjen, Luytjes.** Zie den mansn. Lútsje.

—

M. **Luitse, Luitsen, Luitzen, Luitze,**

Luits. V. **Luitske, Luitsken.** G. **Luitsma, Luitzes, Luitsmaterp.** Zie den mansn. Lútsen.

—

M. *Luywe.* Zie Luwe, Liuwe.

—

M. Lûk en Lúk, **Luke.** In Ned. spell. **Loeke, Luik, Luike.** *Luycke.* Verkorting van den Bijbelschen naam **Lucas** — of samengetrokken vorm van Ludeke. Zie Loeke. Verg. Lukke, Lude.

V. Lûkje en Lúkje; in Ned. spell. **Loekje** en **Luikje.** *Luke.* Verg. Lukke.

G. **Luikinga, Luikenga, Luiken, Luikens, Luiks.** — Lukenga, Groningerland. Luiking, Ned.

P. Lûkswâld, Luxwolde, oud dorp, thans geh. onder Gersloot in Eangwirden, ten deele ook behoorende onder Langezwaag in Opsterland; met De Lûksterhoarne (voluit Lûkswâldsterhoarne, hedendaags ook wel half-verhollandscht tot Lûksterhoek), Luxterhorne; en De Lûkster-Tinia of -Tynje, Luxter-Tynje, twee geh. aldaar, onder Gersloot; De Lûksterheawei aldaar. — Lûkswâld, Lucaswolde, geh. tusschen Marum en Grootegast, Groningerl. Luxberg, sate bij Bredstedt, Noord-Friesland.

—

M. *Lukke, Lucke, Lucken, Lucca.* Verg. Lûk, Luik, Loeke, Lokke.

V. **Lukje, Lukjen, Lukke.** Deze laatste naamsvorm komt meestal voor als vleivorm van Lutske.

G. **Lukkes, Luxen.**

—

P. Lukswolde, Luksterhorne, Lukster-Tynje. Zie Lûkswâld, bij den mansn. Lûk.

—

M. *Lul, Lull, Luel, Lulle.* In verkl. *Lulcke.* Zie Luel, Luil. Vleivorm van Lullif, Lulof, Ludolf. Verg. Lolle.

G. *Lulema, Lulkema, Lulkuma.* — Lulema, Lula, Groningerl. Lülling, Oost-Fr. Lulling, Engeland (reeds bij de Angel-Sassen voorkomende). In Nederland verlatijnscht tot Lulius.

P. Lulema-borg te Warfhuizen, Gron. Lullingstone, in Kent, Eng. Lullington, in Sussex, Eng. Lüllau, dorp bij Harburg, Hannover. Lullingen, dorp in Luxemburg.

—

M. *Lullif, Lullyf, Lulef, Lulof, Luyloff.* Voluit Ludolf, Ludwolf, Hlodulf. Zie Ludolf, Lyoelf, Luylf.

G. **Lulolfs.**

—

G. **Luma.** Zie bij den mansn. Lue.

—

M. **Lume, Lumen,** *Luyme, Luimme.* Verg. Lumme.

V. *Luime.*

G. Luimes, Luymes, Nederland.

—

M. *Lumke, Lumcken.* Verkl. van Lumme. Zie Lumme.

V. **Lumkje.**

—

M. *Lumme, Lumma, Lum.* Verg. Lume, Ljumme, Lomme.

V. **Lumke,** *Lumcke, Lumme,* **Lumpjen.** In den Zoh. ook **Lummigje, Lummigjen, Lummige,** volgens den Frisosassischen vorm Lummechien, Lummegien, in Drente inheemsch.

—

M. *Lummer.*

—

M. **Lummert.**

—

P. Lune (Hûs Ter-), Huis Ter-Luine, oudtijds een slot of versterkt huis, met veer, aan den ouden, toenmaals nog niet afgedamden mond van het Dokkumer-diep; thans eene sate onder Kollum. De Alde Lune, Oude Luine, oud stroomke onder Suawoude. Verg. den plaatsn. Lúnsterwei.

G. **Luinstra.**

—

M. *Lune.* In patronymicalen vorm *Luningh.* Verg. Luentken.

V. Lúntsje, Luntsje; in Ned. spell. **Luintje, Luntje, Lunke.**

G. **Lunia,** (samengetrokken vorm van Luninga), *Luinia, Luynje, Loenye, Loenje, Lunye* (in de dagelijksche volksspreektaal Lûnje en Lúnje). — Luinga, Groningerland. Luinge, Drente.

P. Luniabird of Lûnjebird of Lúnjebird, Luinjebird, -berd of -bert, *Loniabert, Lonigabert, Lioniebert,* in 1315 *Lionigaberde,* dorp in Eangwirden. Lunia-state te Hallum. Idem, te Olde-Berkoop. — Luingaborg, te Bierum, Groningerland.

—

P. Lunjier, geh. (twee saten, met terp), onder Bolsward, bij Longerhouw.

—

P. De Lúnsterwei, Luinsterweg, te Berlikum. De Lûnsterweg, op het Oud-Bildt, onder Sint-Jacobi-Parochie. Verg. den plaatsn. Lune (Hûs ter).

—

V. Lûntsje, Lúntsje; in Ned. spell. **Luintje.** Zie bij den mansn. Lune.

—

P. Lûntsjerk, Lúntsjerk (oorspronkelijk en voluit Ludinga-tsjerke), *Lioentziercke*, in 1421 *Lyodyngekerke; Lyodengetzierckа*, *Ludinghakercke*, *Lunykercke*, *Luynkercke*, Luinkerk, voormalig klooster, thans sate en geh. onder Midlum. Zie bij den mansn. Lude.

—

M. **Lupke.** Verkl. van Luppe. Zie Luppe.
V. **Lupkje, Lupkjen.**

—

M. **Luppe, Luppo.** Verg. Liuppe, Ljippe.
V. **Lupke.** Ook vleiv. van Lubbrichje.
G. **Luppema, Luppens.** — Luppinga, Luppenga, Lueppena, Luppen, Groningerl. en Oost-Friesl. Luppink, Lups, Nederland.
P. *Luppingahusum*, oude naamsvorm van Ljippenhuzen; zie den mansn. Ljippe. — Luppenhuis, geh. bij Sellingen, Groningerl.

—

M. *Luppeld*, *Luppelt*, *Luppolt.* Verbastering van Ludbold, Hliudbald.

—

M. *Lurk, Lurck.* Verg. Luurk, Lorck.

—

M. *Luso*, *Luzo.* Zie Luis, Lues. Verg. Lusse.
G. *Lusinga.*

—

M. *Lusse.* Verg. Luso.
V. **Lusje,** *Luske*, *Lusck*, *Luskje.*

—

M. Lút, Lute; in Ned. spell. **Luit, Luite, Luut, Lute.** *Luyt*, *Luyte*, *Luyth*, *Luythe*, *Luthe.* Zie Luit, Lute. Verg. Lutte.
V. Lútsje; in Ned. spell. **Luutje, Luitje.** *Luytjen*, *Luyttie*, *Luitke*, *Luits*, *Luitse.*
G. *Luitema*, *Luytma*, **Luten, Luiten, Luitsz.** — Luyten, Luitingh, Nederland.
P. Lutema-sate, Luitema-zathe, te Anjum.

—

M. *Lutbert.* Voluit Ludbrecht, Hliudbercht. Zie Lubbert.

—

M. **Lute,** *Luto*, *Luthe*, **Luut,** *Lueth*, **Luite, Luit.** In verkl. *Luuthien*, *Luthie.* Zie Lút. Verg. Lutte.
V. Lútsje; in Ned. spell. **Luutje, Luitje.** *Lute, Luthia.* Verlatijnscht tot **Lucia.**

—

M. *Luten*, *Luthen.* Voluit Ludwin, Hliudwin. Zie Lodewyn.

—

M. *Luter, Lueter.* Voluit Luther, Hliudheri.

—

M. *Lutet*, *Luthet*, *Luteth*, *Luytet.*
G. Lütets, Oost-Friesland.
P. Lütetsburg, *Luetsborg*, *Lütsborg*, dorp bij Norden, Oost-Friesland.

—

M. *Lutfrid.* Voluit Hliudfrid.

—

V. *Lutgarda*, *Lutgart*, *Luthgardis.* Zie Luytgarda en Lutgertsje.

—

M. **Lutger,** *Lutgert*, *Liutger.* Quasi-verlatijnscht tot **Lutgerus.** Voluit Ludgar, Hliudgar. Zie Ludger, Liudger.
V. Lutgertsje; in Ned. spell. **Lutgertje.** *Lutgert.*
G. Lutgers, Groningerland.

—

P. Lutje en Lutke; voorvoegsel bij vele plaatsnamen (Lutkepost, Lutje-Lollum). Zie Lyts.

—

M. *Lutmer*, *Luthmer.* Voluit en oorspronkelijk Hliudmar. Zie Ludmer.
G. **Luthmers.** — Lütmers, Lüttmers, Oost-Friesland.

—

M. **Lutje, Lutjen;** in Fr. spell. Lutsje. Zie Lutsje. Verg. Lútsje.

—

M. *Lutke*, *Lutken*, *Luthken*, *Luttike*, *Lutteke.* Verkl. van Lutte. Zie Lutte, Lutje.

—

P. De Luts. Zie De Lits.

—

M. **Lutsen;** in misspell. **Lutzen.** *Lutse.* Verkl. van Lutte. Zie Lutte. Verg. Lútsen.
V. **Lutske,** *Luthsck*, *Luts.* In misspell **Lutsche.** Verlatijnscht tot **Lucia.** Verg. Lútske, Luxta.
G. Lützen, Noord-Friesland.
P. Lutskelân, stuk land te Westergeest. Lutskedykje, te Stiens.

—

M. Lútsen; in Ned. spell. **Luitsen, Luitse, Luitzen, Luitze, Luits.**
V. Lútske; in Ned. spell. **Luitske,**

Luitsken, Luutske; ook **Luetske.** In misspell. **Luitsche**, enz.
G. **Luitsma**, *Luytsma*, **Luitzes, Luitsmaterp**, *Luytsmaturp.*

—

M. *Lutser*, *Lutsert*, *Lutzer.* Zie Ludser.

—

M. Lutsje; in Ned. spell. **Lutje, Lutjen**, *Lutghen*, *Luttie*, *Lutthien*, *Lutthia.* Verkl. van Lutte. Zie Lutte. Verg. Lútsje.
G. Lutjes, Lutjens, Lutges, Lutgens, Ned.
P. Lütjensfehn, geh. bij Neu-Schoo in Harlingerl., Oost-Fr. Lütjenswarf, geh. in den Fahretofter-koog, Noord-Friesland.

—

M. Lútsje; in Ned. spell. **Luitje, Luitjen**, *Luytie*, *Luthien*, *Luytken*, *Luytghen*, *Luytjen*, *Luitke*, *Luytthien*, *Luyttie*, *Luthia.* Verkl. van Lût, Lute. Zie Lût, Lute. Luutje, Lútsen. Verg. Lutsje.
G. **Luitjes, Luitjens, Luitjen, Luytjes.**

—

M **Lutte**, *Lutto*, *Lut.* Verg. Lute, Luite, Lude.
V. Lutsje; in Ned. spell. **Lutje, Lutjen.** *Luttien*, *Lutken*, *Lutge*, *Luts*, *Lutsz*, *Lutzia*, *Lutsie.* Verg. Lútsje, Luutje, Luitje, Luxta.
G. *Luttinga*, **Lutma**, *Luttema.*
P. Lützhöved, dorp bij Flensburg, Sleeswijk.

—

M. **Luudsen**; in Fr. spell. eigenlijk Lúdsen. Verkl. van Lude. Zie Lude. Verg. Lûtsen.
V. **Luudse**; in Fr. spell. eigenlijk Lúdse.

—

M. **Luur**; in Fr. spell. eigenlijk Lúr; *Luer.* Zie Lyura, Liora.
G. **Luursma**, *Luersma*, *Luyrsma*, **Luurs.** — Luursema, Gron. Lührs, Luirs, Oost-Friesland. Luuring, Luers, Nederland.
P. Luursema-heerd, te Feerwerd in Groningerland.

—

M. **Luurd**; in Fr. spell. Lúrd of Luerd. Samengetrokken vorm van Luwerd. Zie Luwert, Luurt.
V. Lúrdsje of Luerdsje; in Ned. spell. **Luurdje.**

—

M. **Luurdse**; in Fr. spell. eigenlijk Lúrdse of Luerdse. Verkl. van Luurd. Zie Luurd, Luurtsen.
V. Lúrdske of Luerdske; in Ned. spell. **Luurdske**; in misspell. **Luurdsche.** Zie Luurtske.

—

M. **Luurk**; in Fr. spell. eigenlijk Lúrk of Luerk. Samengetrokken vorm van Luderik, Hludrik. Zie Luderik, Luyerck, Lurk.

—

M. **Luurt**; in Fr. spell. eigenlijk Lúrt of Luert. *Luyrt.* Samengetrokken vorm van Luwert. Zie Luwert, Luurd.
G. *Luyrtsma*, *Luiertsma*, **Luurts.** — Luurtsema, Groningerland.

—

M. **Luurtsen, Luurtse**; in Fr. spell. eigenlijk Lúrtsen, Lúrtse, of Luertsen, Luertse. *Luyrtze.* Verkl. van Luurt. Zie Luurt, Luurdse.
V. **Luurtske.** In Fr. spell. eigenlijk Lúrtske of Luertske; in misspell. **Luurtsche.**

—

M. **Luut**; in Fr. spell. eigenlijk Lút. Zie Lût, Lute, Luite.
V. Lútsje, in Ned. spell. **Luutje.** Zie Luitje.

—

M. **Luutse, Luutsen, Luutzen, Luutze.** In Fr. spell. eigenlijk Lútsen. Verkl. van Luut, Lute. Zie Luut, Lútsen, Luutje, Luitsen.
V. **Luutske.** In misspell. **Luutsche.** In Fr. spell. Lútske. Zie Lútske, Luitske, Lutske.

—

M. **Luutje, Luutjen,** *Luutghen*, *Luuthien.* In Fr. spell. Lútsje. Verkl. van Luut, Lute. Zie Luut, Lute, Lútsen, Lútsje, Lutsje.

—

M. **Luwe**, *Luwa*, *Luow.* Zie Lieuwe, Liuwe, Liowe.
V. Luwtsje. In Ned. spell. **Luwtje, Luwkje.**
G. *Luwema.*
P. Luwema-state onder Oudwoude.

—

M. *Luwerd*, *Luwert*, *Luwart*, *Lwerd.* Zie Lyuwerd, Lioward.

—

V. **Luxta**, *Luxte.* Zie Lukke.

—

G. **Luxwolda.** Afgeleid van den plaatsn. Lûkswâld. Zie dien naam.
P. Luxwolde. Zie Lûkswâld.

—

V. *Lwdw.* Zie Ludou.

M.

M. **Maage.** V. **Maage.** Zie Mage.

—

V. **Maaike.** In Fr. spell. Maeike. Zie Maeike.

—

V. **Maamke.** In Fr. spell. Maemke. Zie bij den mansn. Mame.

—

M. *Maart*, *Maert*.
V. **Maartje.** In Fr. spell. Maertsje. Zie Maertsje.

—

V. *Maarighjen*. In den Zoh. Zie bij den mansn. Mare.

—

M. **Maas.** In Fr. spell. Maes. Zie Maes.
V. **Maaske.** In Fr. spell. Maeske. Zie bij den mansn. Maes.

—

G. **Maastra.**

—

V. **Maatje.** In Fr. spell. Maetsje. Zie bij den mansn. Mate.

—

V. *Machtelt*, *Machteld*, *Machtel*, **Machteltje.** *Magtel.* Voluit Machthild, Mathilda. Zie Magcheltsje.

—

M. *Made.*
V. *Mada.*
P. Madum, dorp in Jutland.

—

P. De Maden, naam van verschillende kriten lage hooilanden, meest in de Zevenwolden; b.v. De Haulermaden, krite onder Haule in Oost-Stellingwerf. De Lange Maden, krite onder Oosterwolde. De Bânster-Maden, onder Terband. De Marrimaden, te Olde Tryne. De Maedlânnen, Maadlanden, onder de Gorredijk. Zie Mieden, Med.

—

M. *Madern.*
G. *Maderna.*

—

V. Madzy. Dit is eigenlijk slechts een opgedachte of fantasie-naam, van jonge dagteekening, door Mr. J. van Lennep, in zijnen roman De Roos van Dekama, aan de hoofdpersoon in dat werk, eene middeneeuwsche Friezin, eigendunkelijk gegeven. In navolging daarvan, is deze naam, in de laatste helft dezer loopende eeuw, aan sommige meiskes, ook in Holland, gegeven.

—

V. *Mae.*

—

V. Maeike. In Ned. spell. **Maaike.** *Maeike*, *Maeyke*, *Maeyken*, *Majeke*, *Maei*, *Maai*, *Maay.* Verbastering, vleivorm, van den Bijbelschen naam **Maria.** Oudtijds, vooral ook in Holland, Zeeland en Vlaanderen, geenszins zeldzaam, en nog heden wel ten platten lande in zuidelijk Zuid-Holland voorkomende. Zie Marij. Verg. Maike.

—

V. Maemke; in Ned. spell. **Maamke.** Zie bij den mansn. Mame.

—

M. *Maert*, *Maart.* Verg. Marten.
V. Maertsje; in Ned. spell. **Maartje.** Zie ook bij den mansn. Mare. Deze vrouwennaam komt in Friesland slechts zeldzaam voor; hoofdzakelijk op het Bildt, waar hij als Mæætsie wordt uitgesproken; in vleivorm Mææk. Ten platten lande in Holland echter, vooral ook in 't oude West-Friesland, komt deze naam veelvuldig voor, en geldt daar als de vrouwelijke vorm van den Kerkelijken naam Maarten (Martinus), of als verbastering van den Bijbelschen naam Martha. Verg. Martsje.

—

G. *Maersma.* Zie bij den mansn. Mare.
P. Maersma-sate, onder Kollumerzwaag.

—

M. Maes; in Ned. spell. **Maas.** In sommige Ned. gewesten geldt Maas als een verkorte vorm van den Bijbelschen naam Thomas.
V. Maeske; in Ned. spell. **Maaske.**
G. **Maas.**
P. Maasbüll, dorp in Noord-Friesland.

—

V. Maetsje; in Ned. spell. **Maatje.** Zie bij den mansn. Mate.

—

V. Magcheltsje of Macheltsje; in Ned. spell. **Magcheltje, Magdeltje, Magteltje. Machteltje.** Zie Machtelt.

—

P. Mage (De Kâlde), De Koude Maag, vaarwater onder Terhorne.

—

M. *Mage*, **Maage**, *Magha*. In verkl. *Maegke*. Verg. Magge.
V. **Maage**. In West-Friesl. (noordelijk Noord-Holl.) ook Maagje.
G. *Magama*. — Maag, Nederland.

—

M. *Magge*, *Magga*. Verg. Mage.
V. Maggeltsje; in Ned. spell. **Maggeltje**. Vermoedelijk afgeleid van (Maggele), verkl. van Magge. Verg. Magcheltsje.
G. *Magghama*, *Magma*.
P. *Maggenheim*. Zie Makkum.

—

M. *Magnus*. Misschien een verlatijnschte vorm van Magge. Verg. dien naam.

—

M. *Maye*. Verg. Meije.
V. **Maike, Maiken, May**, *Mai*. Verg. Maeike.
G. *Mayngha*.
P. Maienswerf, geh. in den Fahretofter-Koog, Noord-Friesland.

—

M. **Mayert**. Verg. Meijert.

—

M. **Maile**. Misschien verkl. van Maye. Zie Maye. Verg. Meile.

—

V. **Mainste**.

—

V. Maintsje; in Ned. spell. **Maintje**. Verg. Meintsje.

—

V. *Majeke*. Zie Maeike.

—

M. *Make*, *Maeke*, *Maecke*, *Mako*, *Maken*. Oorspronkelijk vleivorm van Markwart. Zie Markwart. Verg. Meke, Makke. In Noord-Fr. als Maak nog in gebruik.
V. **Make**, *Maeck*, *Maak*. Misschien verkl. van Mae. Verg. Mae.
P. Makeghem (Makingahem), geh. bij Schelderode, Oost-Vlaanderen.

—

M. **Makke**, *Makka*, *Macco*, *Macke*, *Macko*, *Makko*. Verg. Make, Mekke.
V. **Makke,** *Mack*. Ook vleiv. van Martsen.
G. **Makkinga, Makkes**. — Mackens, Oost-Friesland. Makkink, Maks, Nederl.
P. Makkum, *Mackum*, oudtijds ook *Mackinge*, in 1379 *Maeckinge*, in de elfde eeuw *Maggenheim* (verg. den mansn. Magge) en, ter onderscheiding van de volgende plaatsnamen, ook Makkum op Sé genoemd, vlek in Wonseradeel; met De Makkumer-Waerd, bank of plaat in zee, nevens Makkum, en De Makkumermar, meer (thans drooggelegd). Makkum, ter onderscheiding Makkum op 'e Klaei, geh. onder Bozum. Makkengea, *Mackinghe*, Makkinga, in de dagelijksche spreektaal ook Makkum genoemd, en, ter onderscheiding, Makkum op Sân, dorp in Oost-Stellingwerf. — Makkum, geh. bij Beilen in Drente. Mackeriege, geh. bij Norden, Oost-Friesland. Mackendorf, *Mackenthorpe* in 1160, dorp in Brunswijk. Macquinghem, dorp in Artesië, Frankrijk. Mackenrode, dorp bij Göttingen, Hannover.

—

P. Makûrren. Zie Molkwarren.

—

G. **Malda**. Verg. den mansn. Malte.

—

M. *Malerick*. Verlatijnscht tot *Malorix*, *Mallorix*. Vermoedelijk oorspronkelijk Madalric.

—

V. **Male, Maale**. Te Hindeloopen, en elders in den Zuidwesthoek.

—

P. De Mâlkfeart, Melkvaart, naam van twee vaarten onder Makkum; een, noordwaarts van het vlek, naar Wons; de andere, zuidwaarts, naar Idsegahuizen voerende. Idem, onder Eksmorra; met De Mâlkmar, Melkmeer, ingepolderd meerke aldaar. De Mâlkherne, stuk land onder Snikzwaag.

—

P. De Mâlle, krite onder Oostermeer; met De Mâllewei, weg aldaar.

—

M. Mâlle; in Ned. spell. **Malle, Mallo**. Verg. Melle, Molle.
G. **Malga** (vermoedelijk samengetrokken vorm van Mallinga), *Mallama*, *Mallema*.
P. Mallum, buurt bij Eibergen, Gelderl. Mallinghausen, dorp bij Hoya, Hannover. Malling, stadje in Kent. Mallinkrodt, riddergoed bij Hage, Westfalen.

—

P. De Mâllegraefsboarch, Mallegraafsburg, huis onder Oudwoude.

—

M. *Mallorix*, *Malorix*. Zie Malerick.

—

M. *Malte*. Verkl. van Malle. Zie Malle.
G. **Malta**. — Malten, Nederland.

—

M. **Mame, Mamo.** Verg. Mamme.

V. **Mame, Maamke**; in Fr. spell. Maemke.

G. Mamekens, Nederland.

—

M. **Mamme,** *Mamma*, *Mammo.* In verkl. *Mamka.* Verg. Mame.

V. **Mamkje,** *Mamck.*

G. *Mamminyha*, *Mamminga*, *Mammenga* (ook in Oost-Friesland), *Mammema*, **Mammen.** — Mammen, Mammes, Oost-Friesl.

P. Mamminga- of Mammema-state te Jellum. Lyts Mamminga-sate onder Menaldum. — Mamburg, dorp in Harlingerland, Oost-Friesland. Mamhusen, geh. bij Hovel in Harlingerland, Oost-Friesland.

—

M. *Mane.* In verkl. *Maneke.* In Noord-Friesland Maans. Verg. Manne.

G. **Manema.** — Maenens, Nederland.

P. Maninghem, dorp in Artesië, Frankr. Maningham, in Norfolk, Engeland.

—

P. Maneburen. Zie Monebûrren. Manedyk, Manesyl; zie Marnedyk, Marnesyl.

—

M. *Mange.*

V. Mangeltsje; in Ned. spell. **Mangeltje.**

—

M. *Manger.*

G. **Manger.**

—

M. **Manne, Manno.** In verkl. *Mantje*, *Manke*, *Mannick*, *Mank.* In patronymicalen vorm *Manning.* Verg. Mane. Menne.

V. **Manna.** Deze naam komt meestal voor als eene afkorting van **Hermanna.** *Mants.*

G. **Manninga** (ook in Oost-Friesl.). Op 't Ameland **Manje,** (dat is: Mannia, Manninga). **Mankes.** — Mannis, Noord-Friesl. Manning, Engeland.

P. Mansholt, dorp bij Wiefelstede in Oldenburg, Duitschland; Mannington in Norfolk, en Manningtree in Essex, Engeland.

—

M. *Manse*, *Mans.* Verkl. van Manne. Zie Manne, Mante.

G. Mansana, Oost-Friesland.

P. Mansingen, dorp bij Westerstede in Oldenburg, Duitschland.

—

M. *Mante*, *Mant.* Verkl. van Manne. Zie Manne, Manse.

G. (Vermoedelijk) **Mandema**, Groningerl. Manting, Drente. Mantingh, Mantink, Manden, Nederland.

P. Mantgum (Mantinga-hem) — sommige oude lieden spreken dezen naam als Mantsum uit —, dorp in Baarderadeel. Manting, geh. bij Westerbork, Drente. Mantinghausen, dorp bij Büren (Minden) in Westfalen.

—

P. *Mar*, Fr. woord voor meer, in de algemeen Nederl. beteekenis; b.v. De Snitser-Mar, Sneeker-Meer; De Birger-Mar, Bergumer-Meer; De Tsjieuke-Mar, Tjeuke-Meer, enz. Komt ook voor als samenstellend deel van dorpsnamen; b.v. Eastermar, Oostermeer; Semar, Suameer. Verder It Mar, het Meer, buurt te Heerenveen. Marshol, stuk land onder Offingawier. De Marfinne, Meerfenne, sate onder Grouw. Idem (ook wel Marfinstra-sate genoemd), onder Stiens. Verg. Mear.

—

P. Mardum (Alde- en Nije-), Olde- en Nije-, of Oude- en Nieuwe-Mirdum, twee dorpen in Gaasterland; met De Marder-Hoarne, Mirdumer-Hoek, buurt onder Olde-Mirdum; It Marder-Klif, Mirdumer-Klif, hooge wal van de Zuiderzee, onder Mirdum (zie Klif); en De Mardersleat, ook Sânsleat genoemd, Mirdumersloot of Zandsloot, vaarwater in Gaasterland.

—

P. *Mardunga.* Zie De Marne.

—

M. *Mare*, *Maere.* Verg. Marre.

V. **Mare,** te Hindeloopen. **Marigje,** *Maarighjen*, (een Friso-sassische vorm), in den Zuidoosthoek. Verg. Marchjen, Marij.

G. **Maringa**, *Maryngha*, **Marema,** *Maersma.* — Maris, Maars, Marincx, Ned.

P. Maersma-state te Kollumerzwaag. — Marum; zie Merum.

—

P. De Maren, buurt onder Koudum, en krite en buurt onder Hemelum. Idem, krite onder Olde-Mirdum.

—

V. **Marchje, Marchjen, Margje, Margjen. Marrigje.** Deze naam komt voor als de Friso-sassische, vrouwelijke vorm (Marrechien) van den mansn. Mar; en ook

als verbastering van **Margaretha.** Zie Mar en Grietje.

—

V. **Marij, Marijke,** *Marry;* ook Marijtsje, in Ned. spell. **Marijtje;** in misspell. **Marrijtje;** en in Gaasterland ook **Marike.** Oorspronkelijk de Bijbelsche naam **Maria,** hier en daar als Maerje uitgesproken.

P. Marijëngaerd of Mariëngaerd (in de hedendaagsche volksspreektaal tot Begaerd verbasterd), voormalig klooster, thans sate onder Hallum. Vroeger stond hier in de nabijheid een vermaarde korenmolen, De Marijëngaerder-mounle of Begaerder-mounle; deze naam is thans nog eigen aan een geh. onder Hijum. It Marijëngaerder- of Begaerder-lân, krite op het Bildt, onder Lieve Vrouwen-Parochie, anders genoemd: It Ald-Mûntse-Bilt, Oud-Monniken-Bildt. — Marienchoor, Marienhafe, Marienwehr, drie dorpen in Oost-Friesland. Marienkamp, voormalig klooster in Oost-Fr. Marienkoog, polder in Noord-Friesland.

—

M. *Marik, Maerck.* Vermoedelijk verkl. van Mare. Zie Mare. Verg. Mark.

—

M. **Mark,** *Marck, Marken.* Deze naam kan zoowel eene inkorting zijn van den Bijbelschen naam **Marcus,** als verkleinvorm van Mar (zie Mar), of ook een oorspronkelijk Germaansche, op zich zelven staande naamsvorm. Verg. Merk.

V. **Markjen,** *Marckje.*

G. **Marks, Markens.** — Marx, Ned.

P. Marx, *Marckes, Markese, Markinge,* dorp in Harlingerland, Oost-Friesl. Markeghem (Markinga-hem), dorp in West-Vlaanderen.

—

M. *Markele, Marckel.* Verkl. van Mark. Zie Mark.

G. *Markla, Marckla, Marcla, Marckela;* ook *Merckla, Mercla.*

P. Markla-state (thans eene arbeiderswoning), onder Hallum.

—

M. *Marklef, Marcklef, Marckliff, Marklyff, Marklof, Marckelff, Markolff.*

—

M. *Marcrad, Markrad.*

—

M. *Markwart, Marckward, Marquard, Marckwert, Marcuard, Marckert, Marcward.*

—

P. De Marne, of Marninge, krite (oude hem) onder Schraard. De Marnedyk, Marndyk of Marna-dyk, oude dijk om de Marne, tusschen Bolsward en Schraard; in de dagelijksche spreektaal der stedelingen wel Manedyk genoemd, en in die ten platten lande wel Meanedyk. De Marnesyl (Mane, Meane- of Meansyl, *Maerlingasyl, Maeringhasyl, Maernsyl,* sluis, thans brug, in den Marnedijk, onder Bolsward. De Marninge, Marnia of Marnje (veelal uitgesproken als Maenje), *Mardunga,* oude stroom of waterlossing, in de Marne. Great en Lyts Marnstra-sate te Pietersbierum. De Marneterp te Kornwerd. — De Marne, gouw in Groningerland, het noordwestelijke deel van Hunsegoo uitmakende. Marnekoog, polder in Eiderstedt, Oud-Fr. gouw in Sleeswijk. Verg. De Maren en De Marren.

G. **Marnstra,** *Marnstera.*

—

M. *Mar, Marre.* Verg. Mare en Mark.

V. Martsje (de *r* wordt in de uitspraak niet gehoord); in Ned. spell. **Martje, Marretje.** Ook **Martsen;** in misspell. **Martzen.** In vleiv. Mat. De oorsprong van dezen vrouwennaam staat niet vast. Immers kan hij zoo wel afgeleid zijn van de mansnamen Mar en Mart, als dat hij een verfriesschte vorm kan wezen van den Bijbelschen naam **Martha.** Vrouwen, die op den naam Martha gedoopt zijn, worden in het dagelijksche leven gemeenlijk Martsje — Ma(r)tsje, of Martsen — Ma(r)tsen genoemd, in de steden ook Marte — Ma(r)te. Ook de mansnaam Marten, Martinus, kan, in sommige gevallen, deel hebben gehad aan de vorming van dezen naam. Zie Marchje.

G. **Marra, Marringa, Marrenga,** *Marsma.* — Mars, Marres, Marren, Marrink, Nederland.

P. Marrum, *Merehem, Merheim, Merum,* dorp in Ferwerderadeel.

—

P. De Marren, krite, met geh. onder Aalsum in Oost-Dongeradeel. Idem, krite onder Akkrum. Idem, onder Hooge-Beintum. Yn 'e Marren, sate onder Lichtaard.

De Lege Marren, krite onder Stiens. — Die Marren, geh. bij Welt in Eiderstedt, eene Oud-Fr. gouw in Sleeswijk. Verg. Marne en De Maren.

—

P. De Marrimaden, Merriemaden, krite onder Olde-Tryne. Zie Maden.

—

V. **Marrit.**

—

P. De Marsken, Marschen, (ter plaatse als Mesken uitgesproken) krite van lage hooilanden of maden aan de Boorne (het Koningsdiep) in Opsterland, met It Marskhúske (in Opsterland als Meskhûske uitgesproken), Marschhuisje, onder Uret., aldaar.

—

P. Marsum, ook wel Marssum geschreven, *Mersum*, dorp in Menaldumadeel. — Idem, in Groningerland.

—

M. *Mart.* Verkl. van Mar (zie dien naam), of inkorting van Marten. Verg. Maart.

V. Martsje, in Ned. spell. **Martje; Martsen, Martzen**; zie bij den mansn. Mar. Verder **Martsjen**, *Martzie*.

G. *Martema.*

—

M. **Marten.** Uitgesproken zonder *r* als Ma(r)ten; in sommige plaatsen, o. a. te Grouw, ook als Merten, gesproken Me(r)ten, schier slechtweg Metten. Verbastering van den Kerkelijken naam **Martinus.**

V. Martentsje, als Ma(r)tentsje en Me(r)tentsje, of rechtstreeks Mettentsje uitgesproken — in Ned. spell. **Martentje.** Ook Martyntsje; in Ned. spell. **Martijntje.**

G. **Martena**, *Martna*, *Martne*, *Marthena*, *Mertena*, *Mertna*, *Martsma*, **Martens.** — Martensna, Oost-Friesland.

P. Martena-state te Kornjum. Idem (ook Ter-Hoarne genoemd), te Beetgum. Martena-hûs te Leeuwarden, en te Franeker. Marten-Annes-lân, stuk land onder Oostermeer. Marten-Eeltsjes-lân, stuk land te Minnertsga. Martensfinne, stuk land te Eestrum. Martensrêch, Martensrug, plaat of bank in de Wadden, bezuiden het Ameland. Sint-Martini-set, overzetplaats op de Joure. Sint-Martinus'-sate, te Sweins. — Martensdorf, dorp bij Norden, Oost-Fr. Martinswarf, geh. bij Eskebüll, Noord-Fr.

—

M. **Martsen.** Verkl. van Mart. Zie Mart.

—

P. Marwert of Marwirt, in 1314 *Merwerthe* (met De Marwerterdyk en De Marwerterfeart), sate onder Wirdum. Great en Lyts Marwirt, twee saten onder Bolsward; (Verg. de Marne). Idem, idem, onder Arum. Het is onzeker, of men, bij deze namen, aan den mansn. Mar, aan den plaatsn. Marne, of aan *mar*, meer, te denken hebbe; maar waarschijnlijk komt mij dit laatste niet voor, wijl er in de nabijheid dezer plaatsen juist geen meren zijn.

—

M. *Mase*, **Maze, Maas.** V. *Maseke*, **Maaske.** Zie Maes.

—

P. Maskebûrherne, sate onder Greonterp.

—

P. Master-Lieuwe-feart, Meester-Lieuwe-vaart, onder Workum. Master-Sipke-lân, stuk land onder Oostermeer.

—

M. *Mate*, *Maet*, *Maat.* Verg. Matte.

V. Maetsje; in Ned. spell. **Maatje.** Verg. Maertsje.

G. Matena, Oost-Friesland. Maats, Maetens, Maatjes, Nederland.

—

M. *Matej*, *Matheg.*

—

P. Mathuzen, ook (en beter) Madhuzen of Medhuzen genoemd en geschreven, geh. onder Fochteloo. Zie Med.

—

M. *Matte*, *Mat*, *Math.* Verg. Mate, Marten.

V. Matsje (Mattsje), in Ned. spell. **Mattje, Matje; Matsje, Matsen**, in misspell. **Matzen; Mat.** Verg. Martsje.

G. *Matsma.*

P. Matsma-sate te Pietersbierum.

—

M. **Maurits**, *Mauris*, *Maurys.* Voluit de Kerkelijke naam Mauritius.

V. *Mauritske*, *Maurisске*.

G. *Mauritsma*, *Maurisma*, **Maurits.**

—

P. De Meagere-weide, Magere-weide, sate onder Wartena. Idem, onder Leeuwarden.

—

P. Meamert, Memert, Meemerd, geh. (twee saten, met terp), onder Winsum. De

Meamerts, Memerts, droog gelegde poel, onder Sneek.

G. **Memerda.**

—

P. De Meanewei. Zie Mienewei.

—

P. De Mear, Meer (wel te onderscheiden van *Mar*, meer), naam, die aan vele oude waterlossingen en stroomen eigen is, b.v. De Mear, waterlossing onder Boornbergum en Kortehemmen. De Lange Mear, stroom in Tietjerksteradeel en Idaarderadeel, onder Suawoude en Wartena. De Alde Mear, Oude-meer, waterlossing onder Leeuwarden, onder Tjum, en ook elders niet zeldzaam. De Alde- en De Nije-Mear, twee waterlossingen onder Oudkerk. De Haskemear (ook Jelsumer-feart genoemd) onder Jelsum. De Bline (of Blynde-)Mear, Blinde Meer, onder Jelsum. De Hoarnstermear in Haskerland. De Homear, oude waterlossing in Achtkarspelen, tusschen Augustinusga en Surhuizum. De Mearkrite, waterschap onder Poppingawier. Mears-hoarne, Meershorne. sate onder Poppingawier. It Mearhûs, Meerhuis; sate onder Poppingawier. De Mearsleat, Meersloot, vaarwater onder Wartena en Garijp: Mearswâl, Meerswal, geh. onder Menaldum. Idem, sate onder Ruga-Lollum.

G. **Meerstra.**

—

P. *Med*, Mad, Made, hooiland. De Brânnige Med, Brandige Mad, hooiland bij Stobbehoek in Smallingerland. Zie Medhuzen, Medwert, De Maden.

—

P. Medderbûrren, Meddert. Zie Medwert.

—

M. *Mede.*

G. **Medema, Medens.**

—

P. Medent. Zie Miedein.

—

P. Great en Lyts Medhuzen, twee geh. onder Ee. Medhuzen; zie Mathuzen.

—

P. Great en Lyts Medwert, *Medwid*, *Medeworth*, (in de dagelijksche spreektaal, in samengetrokken vorm Meddert), twee saten onder Holwerd; te zamen ook Medder-bûrren, voluit Medwerterbûrren genoemd.

—

V. *Meekje*, *Mee.* Zie bij den mansn. Meke.

G. **Meekma, Meeksma, Meeken, Meek.** Zie bij den mansn. Meke.

P. Meekma-sate onder Ferwerd. Zie bij den mansn. Meke.

—

M. **Meelke**, *Meelcke.* Verkl. van Mele. Zie Mele.

V. Meeltsje; in Ned. spell. **Meeltje.** *Meelke*, *Meelcken.* Verfraaid tot **Amelia.**

G. *Meelsma.*

—

M. *Meense.* Verkl. van Mene. Zie Mene. Verg. Minse.

V. **Meenske**, op Schiermonnikoog. *Meensck*, *Meens*, *Meensche.* Verg. Minske.

—

G. **Meenstra.** Zie Mienstra, bij den plaatsn. Miente.

—

M. **Meente, Meento, Meent.** In verkl. *Meenthie*, *Meentse.* Zie Mient. Verg. Minte.

—

P. De Meep. Zie Miep.

—

G. **Meerema, Meersma.** Zie bij den mansn. Mere.

—

G. **Meerstra.** Zie den plaatsn. Mear.

—

M. **Meerten**, *Meert.* Zie Marten (Merten), Maert.

G. Meertens, Nederland.

—

M. **Mees.** Zie Mese. Verg. Maes en Meeuwis.

G. *Mesema.* — Mees, Nederland.

—

P. Meesterhuis. Zie Miesterhûs.

—

G. **Meestra, Meestringa, Meesteringa.** Vermoedelijk afgeleid van het woord *master*, meester, *magister*. In Overijssel Meesters. Verg. Bijkersma, Kuipersma.

—

M. *Meet.* Verg. Mate.

V. *Meet.*

G. **Meetsma, Meeth.**

—

M. **Meeuwis, Meeuwes, Meeuw, Mewis, Mevis, Meevis,** *Meeuwe*, *Meeus*, *Meeves*, *Meewes*, *Meuwis*, *Meuves.* Verbastering van den Bijbelschen naam **Bartholomeus.**

V. **Meeuwiske, Meviske.**

—

V. Mecheltsje; in Ned. spell. **Megcheltje.** Zie Machteld, Magcheltsje.

—

M. *Mega*, *Mege.* Verg. Megga, Mage.
G. *Megama*, *Meghema.*

—

M. *Megga.* Verg. Mege, Magge.
G. *Megghama.*

—

M. *Megnert.* Verg. Meinert.

—

M. *Meydt.*

—

M. Meije; in Ned. spell. **Meye.** *Meya*, *Meyo.* Verg. Maye, Mije.
V. **Meike, Meyke,** *Meycke*, *Meye*, *Meje.* Ook Meitsje; in Ned. spell. **Meitje.**
G. *Meynga* (voluit Meyinga), *Meyema*, *Meyma.* — Meima, Groningerland. Meyena, Oost-Friesland. Meyes, Nederland.
P. Meima-huis, bij Groningen. Meyghem, in 969 *Meinghem* (Meyinga-hem), dorp in Oost-Vlaanderen.

—

M. **Meijel, Meyel.** Verkl. van Meije. Zie Meije, Meile.
V. Meijeltsje; in Ned. spell. **Meyeltje.** Verg. Meiltsje.

—

M. **Meijer, Meyer.** Verg. Meijert. Onder de Joden in Friesland, en elders, is ook een mansnaam Meyer in gebruik; maar deze naam is van Hebreeuwschen oorsprong *(mêir)*, en heeft slechts eene toevallige overeenkomst met den Frieschen, den Germaanschen naam.
G. Meyering, Meirink, Nederland.
P. Meyerink, hoeve onder Gorssel, Gelderl. Meyerinkhoek, bij Wierden, Twente.

—

M. **Meijert, Meyert,** *Meyerd*, *Meyerdt.* Verg. Meijer, Maijert.

—

M. *Meyge.*

—

M. **Meike,** *Meiko*, *Meycke.* Verkl. van Meije. Zie Meije, Meile.
V. **Meike,** enz. Zie bij den mansn. Meije.
G. *Meikama*, *Meyckema*, *Meycksma.*

—

M. **Meile.** Verkl. van Meije. Zie Meije, Meijel, Meike.

V. Meiltsje; in Ned. spell. **Meiltje.** *Meylcka.* Verg. Meijeltsje.
G. *Meila*, **Meilema, Meilsma.** — Meyls, Oost-Friesl. Meiling, Meylink, Ned.
P. Great en Lyts Meila-hûs, twee saten tusschen Oosterend en Lutke-Wierum. Meylema-sate te Pietersbierum. Meilsma-sate te Pingjum. — Meyleghem (Meilinga-hem), dorp in Oost-Vlaanderen. Meilingen, dorp bij Langenschwalbach in Hessen. Meilsdorf, dorp bij Hamburg.

—

M. *Meilke*, *Meylcke*, *Meilka*, *Meylka.* Verkl. van Meile. Zie Meile.

—

M. *Meilof*, *Meiloff*, *Meyloff.* Voluit Meinlof, Meginlof, Meginolf.
G. **Meilof.**

—

M. **Meilom, Meylom.** Verg. Mellom.

—

M. **Meinard,** *Meinaart*, *Meynairt*, *Meynnaert.* Voluit Meinhart, Meginhart. Zie Meinert, Meindert.
G. **Meinarda.** In verlatijnschten vorm **Meinardi, Meinardij.**
P. Meinarda-state onder Hallum.

—

M. *Meinbern.* Voluit Meginbern.

—

M. *Meinbert.* Voluit Meginbercht.

—

M. *Meind*, *Meynd.* Zie Meint.

—

M. **Meinder.** Eigenlijk Meiner, voluit Meginheri. Zie Meiner. Verg. Meindert.
G. **Meindersma.**

—

M. **Meindert.** Verbastering van Meinert, Meinard, Meinhard. Zie die namen.
V. Meindertsje, in Ned. spell. **Meindertje.**
G. **Meindertsma, Meinderts.**
P. Meindertsbûrren. Zie Meinertsbûrren, bij den mansn. Meinert.

—

M. **Meine, Meino,** *Mein*, *Meyne*, *Meyno*, *Meyn.*
V. Meintsje; in Ned. spell. **Meintje, Meintjen. Meinke, Meints, Meine.**
G. **Meina, Meinema, Meines, Meinesz, Meinen.** — Meining, Meyning, Nederland. Meininghaus, Duitschland.
P. Meinesleat, Meinesloot, stroom bij Akkrum. Meinewyk, veenvaart in de

Hemrik. Meynema-sate te Westergeest. — Meiningen, stad in Thüringen. Meininghausen, geh. bij Hagen in Westfalen. Meenen, in 1161 ***Meeningen***, stad in West-Vlaanderen. Zie Jul. Claerhout, Meenen, voorkomende in Philologische Bijdragen (Belfort), jaargang III, bl. 10.

—

M. *Meinelt.* Zie Meinholt.

—

M. *Meiner.* Voluit Meginheri. Zie Meinder.
G. **Meyners.** — Meiners, Oost-Friesland.
P. Meinersfehn, geh. bij Stickhausen, Oost-Friesl. Meinershusen, geh. bij Sengwarden, Jeverland, Weser-Fr., Oldenburg.

—

M. *Meinerick*, *Meinerich.* Voluit Meginric.

—

M. **Meinert.** Voluit Meinhart, Meginhart. Zie Meinard, Meindert, Meinhard.
V. Meinertsje, in Ned. spell. **Meinertje.**
G. **Meinertsma.** — Meinerdsma, Gron. Meinerts, Meinertz, Noord-Friesland.
P. Meinertsbûrren (ook Meindertsbûrren gezegd en geschreven), geh. onder Grouw. — Meinertshagen, stad in Westfalen.

—

M. *Meinet*, *Meynnet.* Zie Meinhold.

—

M. **Meinhard.** Voluit Meginhart. Zie Meinard, enz.

—

M. *Meinhold*, *Meinolt.* Voluit Meginhold. Zie Meinelt, Meinet.

—

M. *Meinke*, *Meynck*, *Meynk*, *Meynke*, *Meinko*, *Meynco.* Verkl. van Meine. Zie Meine, Meintse. Verg. Mink.

—

M. *Meynouw.* Verg. Meinhold.

—

V. **Meinou**, *Meinouw*, *Meynau*, *Meynuw*, *Meinu*, *Meynw*, *Meynuy.* Meinoutsje, in Ned. spell. **Meinoutje**, **Meinouwtje.** Ook **Meino.** Verg. Jildou, Reino.

—

M. *Meins*, *Meinse*, *Meynse*, in misspell. **Meinze.** In verkl. *Meynske.*
V. **Meinsje, Meinske**, *Meynsk*, *Meynsck*, **Meins**, **Meyns**, **Meinskje**, **Meinskjen**, **Meinsk.** Verg. Meenske.
G. **Meinsma**, *Meynsama*, *Meynsema*; quasi-verlatijnscht tot **Meynsius.**

P. Meinsma-sate te Peasens. Idem, te Buitenpost, en te Pingjum.

—

M. *Meinst.*
V. *Meinst*, *Meynst.* Verg. Mainste.

—

M. **Meinte**, **Meint**, *Meynta*, *Meynt.* Verkl. van Meine. Zie Meine. Misschien is Meint ook een samengetrokken vorm van Meinout. Zie Meinhold, Meinet.
V. **Meint**, ***Meynt.***
G. **Meintema**, **Meints.**
P. Meintema-sate te Herbajum.

—

M. *Meintse*, *Meyntse.* Verkl. van Meine of van Meinte. Zie die namen.
G. **Meintsma.**

—

M. Meintsje, in Ned. spell. **Meintje**, *Meyntje.* Verkl. van Meine of van Meinte. Zie die namen.

—

M. *Meynum.* Voluit Meginhelm. Verg. Alem, Hattum, Willem.

—

M. *Meinward.* Voluit Meginward.

—

M. *Meys.* Verg. Mees.
V. **Meisje**, **Meysje**, *Meis*, *Meys.*

—

M. *Meit.* In verkl. *Meitse.*
V. *Meytie.*
G. *Meitsma.*

—

V. *Meje.* Zie bij den mansn. Meije.

—

G. *Mejontsma.* Zie bij den mansn. Mient.
P. Mejontsma-state te Buitenpost.

—

M. *Meke*, *Meko*, *Meco.* Verg. Mekke.
V. *Meke*, *Meekje.*
G. *Mekama*, *Meeckama*, *Mecima*, **Mekema**, **Meekma**, **Meeksma**, **Meken**, **Meeken.** — Meeke, Mäken, Oost-Friesland. Mecing, bij de Angel-Sassen.
P. Meekma-sate onder Ferwerd.

—

M. *Mekke*, *Mecke*, *Mekko*, *Mecko.* Verg. Meke, Mokke.
V. *Mekke*, *Meckjen.*
G. *Meckama*, *Mekkama*, *Meccama*, *Meckhama*, *Meckma*, *Mekma.* — Mekkes, Gron. Meckana, Mekkena, Oost-Fr. Mekking, Ned.
P. Meckama-state te Kollum; met

De Meckama-striette aldaar. Meckema-state te Rinsumageest. Great en Lyts Meckama-state te Siksbierum. — Mekkink, hoeve bij Aalten, Gelderl. Meckinghoven, dorp bij Recklinghausen in Westfalen. Mecquingies (Mekkingen), dorp in Fransch-Vlaanderen.

—

M. **Melcher, Melchert,** *Melchir.* Verbasteringen van den Kerkelijken naam **Melchior.** Zie Melger, Melker.

—

M. *Mele, Mela, Melo.* Verg. Melle.
V. Meeltsje; in Ned. spell. **Meeltje.** *Meelke.* Verfraaid tot **Amelia.**
G. *Melama, Melema, Meelsma.*

—

M. *Melef, Meleff, Melf.* In Noord-Fr. als Melf nog in volle gebruik.
G. Melfsen, Noord-Friesland.
P. Melfswarf, geb. op de hallig Langenes, Noord-Friesland.

—

M. *Melger,* **Melgert.** Zie Melcher.
V. **Melgje, Melchje.**

—

M. **Melis,** *Meellis.*

—

M. *Melke, Melka, Melko, Melcka, Melcke, Melco.* Verkl. van Melle. Zie Melle.
V. **Melkje.**
G. *Melkama, Melkema.*
P. Melkema-sate, *Malkum,* in de wandeling ook Melkens genoemd, onder Rinsumageest. — Melkema-heerd te Huizinge, Groningerland.

—

M. **Melker.** Zie Melcher.

—

M. **Melle, Mello,** *Mella.* Verg. Målle, Molle.
V. Meltsje, in Ned. spell. **Meltje, Melletje,** *Melke.*
G. *Mellingha, Mellinga, Mellama,* **Mellema,** *Melma,* **Melles.** — Mellen, Oost-Friesl. Mellink, Ned. Melling, Engeland.
P. Mellinga-sate (met De Mellinga-terp) onder Finkum. Great en Lyts Mellema-sate onder Grouw. Mellema-sate te Oostrum (met It Mellema-marke, drooggelegd meerke aldaar). Idem te Foudgum, te Oosterbierum, te Dantumawoude. — Mellink, huis bij Varsseveld, Gelderland. Mellum, verdronken dorp in den Wesermond, bij Langwarden, Weser-Friesland, Oldenburg. Meldorf, vlek in Ditmarschen. Mellingstedt, dorp bij Hamburg. *Mellinga sele,* plaatsn. in Fransch-Vlaanderen, ten jare 857. Mellink, hoeve te Diepenveen, Overijssel.

—

M. **Mellom,** *Melm.* Verg. Meilom.

—

M. *Mellorix.* Verg. Malorix.

—

M. *Melse.* Verkl. van Melle. Zie Melle, Melke.
G. *Melsma.*
P. Melsma-sate te Kimswerd.

—

M. *Meme.* In verkl. *Memeke.* Verg. Mame, Memme.
G. Meemen, Meemken, Oost-Friesland.

—

P. Memelik, Medemblik, stad in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland).

—

G. **Memerda.** Zie bij den plaatsn. Meamert.
P. Memerda-sate onder Hallum.

—

M. *Memke.* Verkl. van Memme. Zie Memme.

—

M. *Memme, Memma, Memmo.* Verg. Meme, Mamme.
G. *Memminga, Memmenga.* — Memmena, Memmen, Oost-Friesland.
P. Memminga-borg, te Weener in Oost-Friesland. Memmegaste, geh. bij Neermoor, Oost-Friesland. Memmenburg, sate bij Eckwarden in Butjadingerland, Weser-Friesl., Oldenburg. Memmhusen, geh. bij Akkum in Jeverland. Weser-Friesland, Oldenburg. Memmink, hoeve bij Terborg, Gelderland.

—

P. Menaem, *Meynoldum, Mennelden* (Menalda-hem), Menaldum, dorp in Menameradeel of -diel, Menaldumadeel, grietenij in Westergoo. De Menamer-Mieden, krite onder Menaldum. Verg. Winaem.

—

M. *Menald, Menalt.* Voluit Meginhald, Meginhold. Zie Mennolt, Meinhold.
G. **Menalda.** — Mienalts, Oost-Friesl.
P. Menaldum. Zie Menaem.

—

M. *Menard*, *Menert*. Voluit Meginhard. Zie Meinard, Mennert.

—

M. *Menbolt*. Voluit Meginbold.

—

M. **Menco.** Zie Menke.

—

M. *Mendelt*.

—

M. **Mendert.** Verbastering van Mennert. Zie Mennert, Meindert, Mindert.

—

M. *Mene*. In verkl. *Meniko*, *Menika*, *Menick*. Verg. Mane, Menne.
V. **Mena.**
G. *Menye* (dat is Menia, Meninga), *Menema*. — Meenenga, Oost-Friesland.

—

M. *Menfrid*. — Manfried, Manfred, in Duitschland en Engeland.

—

M. *Menger*, *Mengher*. Verg. Manger.
G. **Mengers.** — Menghersna, Oost-Friesland. Mengerink, Nederland.
P. Mengershusen, geh. bij Langwarden in Butjadingerland, Weser-Fr. Oldenb. Mengerink, hoeve bij Borculoo, Gelderl. Mengeringhausen, stadje in Waldeck.

—

M. *Menich*.

—

M. **Menke, Menco, Menk, Menko,** *Menck*, *Menka*, *Menneke*. Verkl. van Menne. Zie Menne. Verg. Mink.
G. **Menkema,** *Mencama*, **Menkes.** — Van Menkema, Gron. Menken, Oost-Friesl.
P. Menckema-hûs te Kollum. — Menkeweer, geh. bij Onderdendam, Gron. Menkema-borg te Uithuizen, Gron. Menkema-heerd en Menkema-til, onder Ulrum, Gron. Menkenfeld, geh. bij Abens in Harlingerland, Oost-Friesland. Menkeshave, havesate bij den Ham, Overijssel.

—

M. **Menne, Menno.** In patronymicalen vorm *Menning*. Verg. Meine, Minne.
V. **Menna, Menke;** Mentsje, in Ned. spell. **Mentje.** *Menne*, *Mencke*, *Ments*. In Groningerl. ook Menje. Verg. Minke, Mintsje.
G. **Mennenga,** *Menningha*, *Mennama*, *Mennema*, **Mennes.** — Menninga, Mennenga, Mennega, Gron. en Oost-Fr. Mennen, Mens, Oost-Fr. Mennens, Menning, Menningh, Mennink, Menno, Mennesson, Ned.
P. Menneweer, geh. bij Vierhuizen, Gron. Menstede, dorp bij Norden, Oost-Fr. Mennhusen, geh. bij Akkum in Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Menningweer, geh. in de Schermer, Noord-Holl. Menninghausen (in de dagelijksche spreektaal Mayhusen genoemd), dorp in 't Land Wührden, eene Oud-Fr. gouw aan den Wesermond, Oldenb. Menning, hoeve bij Steenwijk, Overijssel. Mennink, hoeve bij Winterswijk, Gelderland.

—

M. **Mennert.** Zie Meinard, Mendert.
G. *Mennerda*.
P. Mennerda-sate te Kimswerd.

—

M. **Mennolt,** *Mennold*, *Menold*, *Menoud*. Voluit Meginhold. Zie Meinolt, Minnald.
V. **Menolda.**
G. *Menoltsma*.

—

M. **Mense, Menso, Menze, Menzo,** *Mens*. In verkl. *Menske*. Verkl. van Menne. Zie Menne. Verg. Minse.
V. **Menskje, Menskjen,** *Mensck*, *Mensk*. In misspell. **Menschje.**
G. **Mensinga,** *Mensama*, **Mensema, Mensma.** Vergriekscht tot **Mensonides.** — Mensana, Mensen, Oost-Fr. Mensing, Mensingh, Mensink, Menso, Nederland.
P. Mensingaweer, dorp in Gron. Mensinga-state te Roden in Drente. Mensema-huis te Noordwolde, Gron. Mensink, hoeve te Geesteren, Gelderl. Mensinghausen, dorp in Hoya, Hannover. Menslage, dorp bij Quakenbrück, Hannover.

—

M. *Menst*.
V. *Menste*, *Menst*.

—

G. **Menstra.** Verg. Meenstra.

—

M. *Mente*, *Menta*, *Menthe*, *Menth*, *Mento*, *Ment*. In verkl. *Menteko*, *Mentse*, *Ments*.
V. **Mentha.**
G. **Mentes, Ments.** — Mentekama, Gron. Mentenesna, Oost-Friesl. Menten, Mentsz, Mentink, Nederland.
P. Mentekama-borg te Uithuizen, Gron.

—

M. *Mentet*.
G. Menteda, Van Menteda, Groningerl.

—

M. *Mentse*, *Ments*, *Mentzie*. Verkl. van Menne of van Mente. Zie die namen.

G. *Mentsma*, *Mentesma*.

—

M. Mentsje; in Ned. spell. **Mentje.** *Mentie*, *Menthye*, *Menthie*. Verg. Mintsje.

G. *Mentiama* (Mentsjema).

—

V. *Menu*. Verg. Meinou.

—

M. *Menward*. Zie Meinward.

—

M. *Menulf*. Voluit Meginulf, Maginwolf.

P. *Menolvinga hem*, ten jare 877 eene plaats in Fransch-Vlaanderen.

—

M. *Meppe*.

—

M. (Mere). In patronymicalen vorm *Mering;* in Weser-Fr. Mehring. Verg. Mare.

G. **Meringa, Merema, Meerema, Meersma.** — Meringa, Groningerl. Merings, Oost-Fr. Mehrings, Weser-Fr. Merens, Mering, Meers, Nederland.

P. Merewyk, veenvaart onder Drachten. — Merum, Fr. naam van het dorp Marum in Gron. Merum, geh. bij Garrelsweer, Gron. Märum, verdronken dorp op 't eiland Amrum, Noord-Fr. Meringsburg, sate te Wadwarden in Ostringen, Weser-Fr. Oldenb. Mering, in Notts, Eng. Mehrum, bij Dinslage in Rijn-Pruissen. Verg. Marrum.

—

V. **Mergje.** Zie Margje.

—

P. De Merjedobbe, Merriedobbe, poeltje onder Tietjerk; met De Merjedobbehâls, nauw gedeelte daarvan. It Merjegat, meerke onder Kollumerzwaag. Verg. Marrimaden.

—

M. **Merk,** *Merck*, *Merke*. Verg. Mark, Murk.

V. *Merkje*, *Merk*.

G. Merkens, Merkes, Merks, Merckx, Ned.

—

M. *Merkart*. Voluit Merkward. Zie Markward, Merquardt.

—

G. *Merckla*, *Mercla*. Zie Markla.

—

M. *Merklof*, *Merckloff*. Zie Marklef.

—

V. *Mercku*.

—

M. *Mernig*.

—

G. *Mernstra*, *Mernstera*. Zie Marnstra.

—

M. *Merquardt*. Zie Merkart, Markward.

—

G. *Mersma*.

—

M. *Merre*. Verg. Mere.

—

M. *Merte*. Verkl. van Merre. Zie Merre. Verg. Merten.

V. *Merte*.

G. *Mertsma*. — Mertisna, Mertsna, Oost-Fr.

—

M. **Merten.** Uitgesproken als Metten. Verbastering van den Kerkelijken naam **Martinus.** Zie Marten, Metten.

G. Mertena, Oost-Friesl. Mertens, Ned.

P. Mertenshaus, geh. bij Gevelsberg, in Westfalen.

—

G. *Merwerda*, *Merverda*, *Merveda*.

—

M. *Mese*, **Mees.** Zie Mees.

G. *Mesema*.

—

M. *Meske*, *Mesken*, *Messekin*.

V. *Meskje*.

G. *Meskema*. — Meskens, Nederland.

P. Meskenwier, *Metskewier*, *Metsingawier*, geh. en terp onder Akkrum. Meskema-sate onder Oldeboorn.

—

G. *Meslema*.

—

M. *Mest*.

V. *Meste*.

G. *Mestma*.

—

M. *Mete*. Verg. Mate, Mette.

G. **Meetsma, Meeth.** — Mæting, bij de Angel-Sassen.

—

M. **Metse,** in misspell. **Metze.** *Metzie*. Verkl. van Mette. Zie Mette, Metsje.

V. *Metske*.

G. *Metsema*, *Metzuma*.

P. Metsenheerd, sate bij Pewsum, Oost-Friesland. Metsenburg, geh. bij Nenndorf in Harlingerland, Oost-Friesland.

—

M. **Metsge.** Verg. Metske.

—

M. **Metske,** *Metska*. In misspell. **Metsche.** Verkl. van Metse. Zie Metse.

G. **Metskes.**

P. *Metskewier*. Zie Meskenwier.

—

G. *Metzyaerda*.

—

P. Metslawier, Metselawier (in de dagelijksche spreektaal ter plaatse en in den omtrek Mitselwier), *Mitselawyer*, *Mytslawyer*, dorp in Oost-Dongeradeel.

—

M. **Mette.** In verkl. *Metke*. Verg. Mete.
V. **Metta**; Metsje, in Ned. spell. **Metje, Metjen, Mettje, Mettjen, Metteke, Metke, Mette.**
G. **Mets, Metz.** — Mettinga, Oost-Friesland. Mettes, Metten, Mettens, Metting, Mettenius, Nederland.
P. Mettenwerf, sate onder Rodenäs, Oost-Friesland. Mettingen, dorp bij Tecklenburg, Westfalen. Mettinghausen, dorp bij Buren in Westfalen. Mettingham, in Suffolk, Eng.

—

M. **Metten.** Verbastering van Merten. Zie Merten.
V. Mettentsje; in Ned. spell. **Mettentje** (Mertentje).

—

M. *Mettie*. Verkl. van Mette. Zie Mette.
P. Metjendorf, buurt bij Oldenburg.

—

V. **Meuke**; Meutsje, in Ned. spell. **Meutje**. Verg. Moe.

—

M. *Meur*.

—

M. **Mewis, Mewes,** *Mews*, *Meuws*. Zie Meeuwis, Mees.
V. **Mewiske, Meweske.**

—

M. *Mialt*, *Myalt*.

—

M. **Michiel,** oorspronkelijk de Bijbelsche naam Michaël. *Miggiel*, *Miggel*. Deze naam wordt door de Friezen, oudtijds meer dan thans, ook wel uitgesproken, met den klemtoon op de eerste lettergreep, ongeveer als Mich'l; anders gewoonlijk M'chiel, M'giel.

—

P. Middelbûrren, geh. tusschen Oudega en Nijega in Smallingerland. Idem, onder Makkinga. De Middelgeast, krite en geh. onder Boornbergum. De Middelsé, voormalige, thans geheel ingepolderde zeeboezem, tusschen Oostergoo en Westergoo; zie Boarnsé. Geausmiddelhim; zie op de G. Lyts Midhuzen, geh. onder Ee in Oost-Dongeradeel. De Midstriette, straat op de Joure. Midsbûrren, geh. onder Wartena. Midslâns (It Mids des lâns, het midden des lands, des eilands, — en niet Midsland) dorp op Ter-Schelling. — Middelie, dorp in Noord-Holl. Middelbert, dorp in Groningerl.; zie Bird.

—

P. Midlum (in de dagelijksche volksspreektaal Mullum genoemd), dorp in Franekeradeel. — Groot en Klein Midlum, *Middilhem*, twee dorpen in Oost-Friesland. Midlum, dorp in 't Land Wursten, eene Oud-Fr. gouw aan den Wesermond, in Hannover. Midlum, dorp op 't eiland Föhr, Noord-Friesl. Middelstum, dorp in Gron. Middels, *Myddelszen*, *Midlesthum*, dorp in Harlingerland, Oost-Friesl. Misselwarden, *Midlistanwurth*, dorp in 't Land Wursten, Hannover. Middelswarfen, geh. bij Tettens in Wangerland, Weser-Friesl., Oldenburg.

—

M. *Middent*.

—

G. *Midzarda*.

—

G. *Midwerda*, *Midverda*.

—

P. De Mieden; met dezen naam worden uitgestrekte, laagliggende velden hooiland aangeduid; b.v. De Menamer Mieden, onder Menaldum; met De Miedhûskes, een klein geh., en De Miedwei, weg aldaar. Verder De Holwerter-, Hijumer-, Hilaerder-, Burgerter-Mieden, De Hallumer Noarder- en Suder-Mieden, enz. onder de dorpen Holwerd, Hijum, Hilaard, Burgwerd en Hallum. De Alde Mieden, ook wel De Lege Mieden genoemd, Oude- of Lage Mieden, krite, met geh. (bijzonderlijk Alde Miede genoemd), onder Suawoude. De Hillige Mieden, Heilige Mieden, te Allingawier. De Wylde Mieden, Wilde Mieden, krite, met sate, onder Witmarsum. Op 'e Mieden, Op de Mieden, sate onder Oosterbierum; met De Miedleane, weg aldaar. De Miedein (Miedeinde), krite onder Aalsum in Oost-Dongeradeel. Great en Lyts Miedein, ook wel misschreven Medent (Meed-end, Miedeinde), *Medeynd*, twee saten onder de Hantumer-Uitburen,

nabij de Aalsumer krite Miedein. De Hikmieden, Hekmieden, krite onder Wirdum en Swichum. De Miedwei, onder Tjummarum. De Miedfinne, onder Kollumerzwaag. — De Mieden, krite met geh., onder Schagen in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.). Idem, onder Nieuwendam in Waterland (Noord-Holl.). Zie Maden, Med.

—

P. Miedum, *Medem*, *Medhem*, dorp in Leeuwarderadeel; met It Miedumer-djip, vaarwater aldaar; ook wel Ake genoemd. Miedum, voormalig klooster, later sate, thans geh. onder Franeker en Tjum; met De Miedumer-Dyk en De Miedumer-Piip, dijk (weg) en brug aldaar.

G. **Miedema.** Verg. Medema.

—

V. **Mieke, Miekje.** In den Zwh. ook **Miek.** Vermoedelijk vleivorm van **Maria.** Verg. Myke.

P. Miekefean, Miekeveen, krite onder Sint-Johannesga.

—

M. **Mien, Miene.** Verg. Myn.

V. **Mienke, Mienje**; Mientsje, in Ned. spell. **Mientje.** Verg. Myntsje.

G. **Mienes.**

—

P. De Mienewei, ook Mieneweisleat, en bij misverstand Meanewei genoemd, vaart onder Warga. Zie Wei, als water.

—

M. Mientsje, in Ned. spell. **Mientje**; *Mienke.* Verkl. van Mien. Zie Mien.

—

P. It Mienskar, of Miensker (verhollandscht tot Meenschar), Fr. woord om eene gemeene, algemeene, gemeenschappelijke weide, schaarweide, aan te duiden; oudtijds, en ook nog wel heden, bij sommige dorpen bestaande; b.v. De Ljippenhúster-, De Kjetliker-Mienskar, onder Lippenhuizen, en onder Katlijk. Semarre-Miensker, Birger-Miensker; onder Suawoude en Bergum. It Miensker, stuk land op het Nieuwland onder Jelsum. Zie Skar.

—

G. **Mienstra.** Zie Meenstra.

—

P. Miente, Meente, Fr. woord van de zelfde beteekenis als Mienskar, maar in 't bijzonder eigen aan den Zoh. B.v. De Rottige Miente, krite onder Nije-Tryne.

—

M. **Mient, Miente,** *Miunt*, *Meont*, *Mejont.* In verkl. *Mientse*, *Miuntse.* Verg. *Mynt*, *Meent*, *Meentse.*

V. Mientsje, in Ned. spell. **Mientje.** Zie ook bij den mansn. Mien.

G. *Meontsma*, *Mejontsma.*

P. Mejontsma-state onder Buitenpost.

—

P. De Miep en De Easter-Miep, Meep- en Ooster-Meep, breede stroomen in de Wadden, tusschen Barradeel en Ter-Schelling.

—

M. *Miere.* In verkl. *Mierck*, *Mierk*, *Myerck*, *Myrck*, *Mirick.*

G. **Mieringa, Mierenga,** *Mirrima*, **Miersma.**

—

M. *Mies.* Verg. Mees, Mis.

—

P. It Miesterhûs (eigenlijk Miedsterhûs), *Meedseta*, *Meedsetrahus* (Miedsate, Miedsaterhuis), Meesterhuis (en geenszins Masterhûs), sate onder Tjum. Zie Mieden.

—

P. De Mieuwehoek, Meeuwehoek, plaat in de Wadden, tusschen Barradeel en Ter-Schelling. De Mieuwmar, Meeuwemeer, voormalig meertje onder Bakkaveen; met De Mieuwmarswyk, veenvaart aldaar.

—

M. *Miggel*, *Miggiel.* Verbastering van den Bijbelschen naam **Michiel.** Zie dien naam.

—

M. **Mije.** Verg. Meije.

—

M. *Myke.*

V. **Myke.** In den Zwh. Verg. Mieke.

—

P. De Mildyk, Middeldijk of weg, door den Grooten Wargastermeerpolder. Zie Midlum, Mullum.

—

P. Myldaem, Mildam, dorp in Schoterland.

—

P. It Myldsdjip, Mildsdiep, vaarwater onder Burgwerd.

—

M. **Myle,** *Mylle.* In verkl. *Milcke.*

G. Milingha, Groningerland.

P. Milingha-borg te Faan in Groningerl. Millinga-heerd te Midwolda, Groningerland.

—

M. *Mylge*, **Mylger**, *Mylges*.

—

M. *Milpel*.

—

M. **Myn**, *Myne*, *Mynne*, *Mynna*, *Mynno*. Verg. Minne.

V. **Mynke**, **Mynje**; Myntsje, in Ned. spell. **Myntje**, **Mijntje**. Verg. Minke, Mintsje.

G. *Minia*, *Mynia*, *Mynghie*, *Mynge*, *Myngha* (samengetrokken vormen van Mininga); *Mynnama* (zie Minnema).

P. Minia-sate onder Grouw. Idem, onder Lioessens. Minia-Roorda-sate; zie Roorda.

—

M. **Mindelt**, *Minnelt*. Voluit Minhold, Meginhold. Zie Meinhold.

V. Mindeltsje; in Ned. spell. **Mindeltje**.

—

M. **Mindert**. Verbastering van Minnert. Zie Minnert. Verg. Meindert.

V. Mindertsje; in Ned. spell. **Mindertje**.

G. **Mindertsma**, **Mindersma**, **Minderts**.

P. Mindertsgea; zie Minnertsgea. Mindertslân, stuk land onder Eernewoude.

—

M. **Myndert**. Verg. Mindert, Meindert.

V. Myndertsje; in Ned. spell. **Myndertje**.

—

M. *Mindts*. Zie Mintse.

—

M. *Mynge*.

G. *Myngema*.

—

M. *Minger*, *Mingher*. Zie Menger.

—

M. *Minhalt*. Voluit Meginhald. Zie Minnelt, Meinhold.

—

M. **Mink**, **Minke**, *Minka*. Verkl. van Minne. Zie Minne, Mynko, Menke.

V. **Minkje**.

G. **Minkema**, **Minkes**, **Minks**, **Mink**. — Mincing, bij de Angel-Sassen.

P. Minchingbury, in Hertshire, Engeland.

—

M. **Mynko**, **Myncko**, *Mynka*, *Myncke*, *Mynck*, *Mynick*. Verkl. van Myn. Zie Myn, Myntsje, Mink.

G. Mynnekema, Oost-Friesland.

—

M. *Minnalt*. Zie Minnolt.

—

M. **Minne**, *Minna*, *Minno*, *Min*. Zie Mien, Menno, Meine.

V. **Minke**, *Mincke*, *Minka*, *Mincka*; Mintsje, in Ned. spell. **Mintje**. *Mints*, **Min**.

G. *Minningha*, **Minnenga**, **Minnema**, *Mynnema* (zie Minia), **Minnesma**, **Minnes**. — Minnigh, Minnen, Minnens, Nederland.

P. Minnema-stins, Minnema-state, te Arum. Minnema-state te Irnsum. Idem, te Harich, te Anjum, te Hantumhuizen. Minnema-hûs en Minnemastriette te Leeuwarden. — Minsen, *Minnensze* (Minninga), dorp in Jeverland, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

M. **Minnert**, *Minnard*, *Mynnert*, *Mynnerd*, *Mynnarth*. Zie Mindert. Verg. Meindert.

G. *Minnerda*, **Minnersma**, **Minnerts**. — Minnaert, Vlaanderen.

P. Minnertsgea, *Meynaertsgae* (ook wel Mindertsgea en Mindersgea genoemd), Minnertsga, dorp in Barradeel. — Minnerda-sate onder Brantgum; met De Minnerda-wei, weg aldaar.

—

M. **Minnolt**, *Minhold*, *Minolt*, *Minnalt*, *Meynnolt*, *Mynnolth*. Zie Meinhold, Mindelt.

V. Minnoltsje, in Ned. spell. **Minnoltje**. *Minnelt*.

G. *Minnoltsma*, *Minoltsma*, *Mynnoltsma*, *Minaltsma*, *Minolsma*. — Minolts, Oost-Fr.

P. Minoltsma-state te Bornwird.

—

M. **Minse**, **Minso**, **Minze**, **Minzo**, *Mynse*, *Mynsse*, *Mins*. Verkl. van Minne. Zie Minne, Minte, Mintsje, Mense.

V. **Minske**, **Minsje**, **Minskje**, *Minsck*, *Mins*. In misspel. **Minsche**. Verg. Meenske.

G. **Minsinga**, **Minsma**, **Minses**.

P. Minse-Jans-wyk, veenvaart onder Drachten. — Minsenstelle, sate onder Hohenkirchen, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

V. *Minste*, *Minst*; Minstsje, in Ned. spell. **Minstje**. Zie Menste.

—

G. **Minstra**.

—

M. *Minte*, *Mint*. Verkl. van Minne. Zie Minne, Mynt. Verg. Meente

G. Mintinga, Groningerland. — Minten, Mintens, Nederland.
P. Mintewede, buurt bij Cappeln in Oldenburg. Mintenbeck, geh. bij Ludenscheid, Westfalen.

—

M. **Mynt.** Verkl. van Myn. Zie Myn, Myntsje, Mint. Verg. Meinte.
V. Myntsje, in Ned. spell. **Myntje, Mijntje.** *Myntz.*

—

M. Mintsje, in Ned. spell. **Mintje.** *Mintie.* Verkl. van Minne of van Mint. Zie die namen. Verg. Mentsje.
G. *Minthyama*, *Minthiema*, *Mintiama* (Mintsjema). **Mintjes.** — Mintken, Oost-Friesland. Mintjens, Nederland.

—

M. Myntsje, in Ned. spell. **Myntje, Mijntje.** *Mynthye, Mynthie, Mynthia.* Verkl. van Myn of van Mynt. Zie die namen.

—

M. **Mintse,** *Mintsse*, *Mintze*, *Mindts*, *Mintzie.* Verkl. van Minne. Zie Minne, Minte, Minse.
V. *Mintske.*
G. *Mintzima.*

—

M. *Myntse*, *Myntsen*, *Mynts*, *Myndts.* Verkl. van Myn. Zie Myn, Myntsje.

—

P. De Mirdewyk (men spreekt Muddewyk; van *mird* — mud —, bunsing), veenvaart te Haulerwijk.

—

P. Mirdum. Zie Mardum.

—

M. *Mirk*, *Mirck*, *Myrck*, *Myrick*, *Myrk*, *Mirick*, *Mierck.* Zie Mirc, Mier. Verg. Murk.
G. *Myrica.*

—

P. Mirns (in uitspraak Muns of Muins), dorp in Gaasterland; met It Mirnser Klif aldaar; zie Klif. Verg. Tuns (Teuns) en Wuddum, Tirns en Wirdum.
G. **Munstra.** Deze naam moest eigenlijk Mirnsstra gespeld worden. Verg. Budstra, van Bird.

—

M. *Mis*, *Mise.*
V. **Mysje,** *Mis*, *Mise.*

—

G. *Mitzama.*

—

P. Mitselwier; zie Metslawier.

—

M. *Mitsert.*

—

P. Miûksgroppe, Mjûksgroppe, zie Mûntsegroppe, bij 't woord *mûnts.*

—

P. Moannebûrren; zie Monebûrren.

—

P. De Moardsleat, Moordsloot, waterlossing onder Beets. De Moardikkers, Moordakkers, krite op het Nieuwland onder Oosterwierum.

—

P. De Moark, Mork of Murk, oud riviertje in Dantumadeel, onderscheiden in een wijd en een nauw gedeelte, De Wide en De Neare of Nauwe Moark; met Bûte-Moark, Buiten-Murk, krite aldaar, onder Rinsumageest.

—

P. Moarmerwâld (vrij algemeen als Moarmwâld, door sommigen ook als Moarrewâld uitgesproken), *Murmawald*, *Morrenwald*, *Mormwoude*, in 1580 *Morrumwolde*, Murmerwoude, dorp in Dantumadeel.

—

P. Moarra of Moarre, Morra of Morrha, dorp in Oost-Dongeradeel. De Moarre, Morra, sate onder Abbega, met De Moarre-him, krite aldaar. De Moarre, Morre, meer in Hemelumer-Oldeferd. Idem, vaarwater onder Grouw, anders ook genoemd De Geauwesleat, Geeuwesloot. It Moarrewieltsje, Morrawieltje, (verkeerdelijk wel Marswieltsje genoemd), meerke onder Wolsum. Soarremoarre; zie dezen naam op de S.

—

P. It Moarseldal of Moasseldal, Mosseldal, meerke onder Oudega in Smallingerland. De Moarsewiel, krite onder Giekerk.

—

M. *Mode.* In verkl. *Modeke.*
V. Mootsje, in Ned. spell. **Mootje** (Moodtje ?).
G. **Moda.**

—

P. De Modder, krite onder Oldeboorn. Idem, steeg te Leeuwarden. De Modderberg, terp aan de Zwadde, onder Veenklooster. It Moddergat of Moddegat, buurt bij Peasens, maar behoorende onder

Nes in West-Dongeradeel. De Modderkamp, stuk land aan den Oudlandsdijk, onder Stiens. Modderwier, sate onder Grouw. It Moddergat, vaart tusschen Wier en Berlikum. De Modderige Geau, stroom onder Oppenhuizen en Uitwellingerga. De Modderige Poel, meerke te Goingahuizen onder Boornbergum. De Modderige Rijd, vaart onder Jutrijp.

—

V. *Moder.* Nog in de vorige eeuw was deze naam ook in gebruik in Jeverland, Weser-Friesland. Zie Moeder, Moer.

—

M. *Moe.*
V. *Moe.* In verkl. *Moeke.* Verg. Moeder, Moer.

—

V. **Moed.** In verkl. *Moetke*, *Moetje.* Verg. Aelmoed, Welmoed, Moetske.

—

V. **Moeder**, *Moder.* In verkl. *Moederke.* Zie Moe, Moer. Verg. Suster en Moei.

—

G. **Moegema.** — Mogena, Oost-Friesl.

M. *Moeytze.* Verg. Moyts.
V. **Moei, Moeye.** In verkl. **Moeike**, *Moeytje*, *Moeytze*, *Moejeke.* Verg. Moye.

—

M. *Moene.* In verkl. vorm **Moense**; in misspell. **Moenze.**
V. *Moentsje*, *Moensk.*
P. Moeneswerf, geh. op het eiland Marken.

—

V. *Moer.* In verkl. **Moerke.** Aan de Zaan, Moertje.

—

P. De Moerdiest, geh. onder Terwispel. It Moerdjip, Moerdiep, meerke onder Terwispel.

—

V. **Moetske.** Verg. Moed, Mootske.

—

P. De Mohimmen of Mohemmen, krite onder Terwispel.

—

M. *Moye.*
V. *Moye.* In verkl. **Moyke.** In Noord-Friesland als Moi, Moiken, in volle gebruik.
G. *Moyema.*

—

M. *Mointe.*

—

M. *Moyts.* Verkl. van Moye. Zie Moye.
V. *Moitske*, *Moytske.* Verg. Mootske.

—

P. De Moker, stroom in de Wadden, benoorden Wierum.

—

M. *Mokke*, *Mocke*, *Mock.* Verg. Mekke, Makke.
V. *Mock.*
G. *Mockama*, *Mokkema*, *Mockumma*, *Mokama*, *Muckema*, **Mokma**, *Mockma*, **Mockes.** — Mokken, Groningerland.
P. Great Mokkema-sate te Aalsum. Mokkema-sate onder Ee. Mockema-state te Kollum. Mockema-hûs te Dokkum. — Mokkenburg, sate te Noordhorn, Groningerland.

—

P. De Mokselbank, Mosselbank, hoek in den zeedijk, onder Nes in West-Dongeradeel, met De Mokselbankwei, weg aldaar.

—

M. *Mold*, *Molt.*
G. Molda, Mouda, Oost-Friesland.

—

P. Molenend, Molengat, Molenhorne. Zie bij Mounle.

—

M. *Mole.* Verg. Mele, Molle.
G. **Molema.**
P. Molinghem, dorp in Artesië, Frankrijk. Molington, in Oxfordshire, Engeland.

—

G. **Molenstra.** Zie bij den plaatsn. Mounle.

—

M. **Molert.**

—

P. Molkwarren, Molkwar, *Molqueren*, *Molquern*, Molkwerum, dorp in Hemelumer-Oldeferd; ter plaatse, en elders in den Zuidwesthoek Makûrren genoemd.

—

M. **Molle, Mollo,** *Molla.* In verkl. *Molke*, *Molcke*, *Molck.* Verlatijnscht tot **Mollerus.** Verg. Melle, Mole, Jelle en Jolle.
G. *Molla*, **Mollinga, Mollenga, Mollema**, *Molma*, *Molckama*, *Molkema.* — Molling, Oost-Friesl., en Engeland. Mollink, Mollen, Mollekens, Nederland.
P. Mollelân, stuk land te Opeinde in Smallingerland. Molla-sate onder Eakmarijp. Mollama- of Molma-sate, in

het geh. Mollum onder Lutkewierum. Great en Lyts Molsert, Molswerd, twee saten, onder Schalsum. — Molhem, dorp in Zuid-Brabant.

—

M. *Momme.* In Noord-Fr. nog in volle gebruik. Verg. Mamme, Mumme.

V. *Momme.* Als Momken in Noord-Fr. in volle gebruik.

G. *Momsma.* — Mommen, Mommens, Ned. Mommsen, Noord-Friesland.

—

M. *Mone.* In verkl. *Moontie.* Verg. Mane, Monne.

V. Moontsje, in Ned. spell. **Moontje.**

G. **Mone.** *Moneka*; afgeleid van den verkl. (Moneke). — Moonen, Moone, Moons, Nederland.

P. Monebûrren (ook wel, uit onverstand, verkeerdelijk als Moannebûrren uitgesproken, en als Maneburen, Maandeburen, Mandeburen geschreven), Moneburen, geh. onder Parraga; met de droog gelegde Monebûrsterpoel, voormalig meertje, thans polder, aldaar.

—

M. *Monne.* In verkl. *Monke.* Verg. Mone, Manne.

V. Montsje, in Ned. spell. **Montje, Monje**; *Monts, Monk.*

G. **Monnema.** — Monnen, Oost-Friesland. Mons, Monningh, Ned. Monson, Engeland.

P. Monnema-sate onder Arum.

—

P. Monnike-Bayum, Monnike-Bildt, Monnikeburen, Monkesleat, Monkedammersleat, enz. Zie Mûnts.

—

M. **Monse**; in misspell. **Monze.** Verkl. van Monne. Zie Monne, Monte, Montse.

V. **Monske.**

G. **Monsma.**

P. Monsma-sate, *Montzima-saeten*, te Blija. Monsma-state onder Bolsward. Monsebûrren; zie Montsjemabûrren, bij den mansn. Montse.

—

V. *Monste, Monst.*

—

M. **Monte**, *Monta, Monto.* Verlatijnscht tot **Montanus.** Verkl. van Monne. Zie Monne, Montse.

G. *Monta, Montama, Montema.* — Montens, Nederland.

P. Monta-sate te Anjum.

—

P. De Montelbank, stuk bouwland onder Eestrum.

—

M. *Montse, Monts.* Verkl. van Monne. Zie Monne, Monte, Monse.

G. *Montzama, Montzima, Monthiema, Montiema, Monthyema. Montsema, Montyama* (Montsjema), *Montsma.*

P. Montzima-sate onder Hantum. Montzima-hûs (ook Monsma-hûs genoemd) te Leeuwarden. Montsema-sate te Wolsum. Montsjema-bûrren, *Montzamabuyren*, (in de dagelijksche spreektaal Monsebûrren), Montjema-buren, geh. onder Hennaard.

—

M. *Moontie.* Verkl. van Mone. Zie Mone.

V. Moontsje, in Ned. spell. **Moontje.** Zie bij den mansn. Mone.

—

V. **Mootje, Mootske.** In Fr. spell. Moatsje, Moatske. Verg. Moetske, Moed.

—

M. *More.* Verg. Morre.

G. **Moora.** — Mooren, Nederland.

P. Moreghem, in 967 *Moringahim*, dorp in Oost-Vlaanderen. Moringhem, dorp in Artesië, Frankrijk. Moorsum, geh. bij Sillenstede in Ostringen, Weser-Fr., Oldenburg.

—

P. Mork of Murk. Zie Moark.

—

P. Mormerwoude of Murmerwoude. Zie Moarmerwâld.

—

P. Morra. Zie Moarra.

—

M. *Morre.* In verkl. *Morck.* Zie Murra, Murk.

G. **Morra, Morrema.** — Morren, Morks, Ned. Morris, Morrison, Engeland.

—

P. Mosketerp, Musschenterp (verbasterde uitspraak en spelling van 't oorspronkelijke Mûntseterp, Monnikenterp), terp (thans geslecht) te Winsum. It Moskerit, stuk land te Ternaard. De Moskewyk, veenvaart onder Langezwaag.

—

P. Mosselbank; zie Mokselbank. Mosseldal; zie Moarseldal.

—

P. De Mottekamp, sate te Rugahuizen. Idem, stuk land onder Augsbuurt.

—

P. *Mounle*, het Fr. woord voor molen, komt in sommige plaatsnamen voor; b.v. Mounlebûrren, Molenburen, geh. onder Duurswolde in Opsterland. Idem, onder Noordwolde in West-Stellingwerf. De Mounle-ein, in de dagelijksche volksspreektaal Mounein (in Oostergoo spreekt men *mounle* uit als *moune*) genoemd, Molenend, buurt onder Oenkerk. Idem, buurt te Drachten. It Mounle-gat, Molengat, vaargeul in de Wadden, bezuiden het Ameland. Mounlehoarne, Molenhorn, geh. tusschen Surhuizum en Surhuisterveen. Bitgumer-Mounle; zie Bitgum. De Mounlerstille, (men spreekt Moundersstille), Molenaarstille, brug te Ternaard. It Readmounle-lân of Reamounlân; zie bij de R. De Mounlers- of Mounderswielen, Molenaarswielen, krite onder Oudkerk. — Molenhorne, geh. bij Zandeweer, en een ander bij Blijham, Groningerland.

—

M. **Mourus**, **Mourens**, *Movris*, *Mouren*. Verbastering van den Kerkelijken naam Mauritius. Zie Maurits.

V. *Mourk*.

—

V. Moutsje, in Ned. spell. **Moutje**.

—

P. De Mouwe, krite onder Terwispel.

—

G. *Mouwema*.

—

P. De Mudzert of Mutsert, *Muytzard*, krite en buurt bij de Lemmer.

—

G. **Mudstra**.

—

V. **Muike**. Zie Moeke.

—

G. **Muischenga**. Verg. Musschenga.

—

P. Mullum, volksuitspraak van den naam des dorps Midlum. Zie Midlum.

—

M. *Mume*. Verg. Mumme.

—

M. *Mumme*, *Mumma*. Verg. Mume, Momme.

V. *Mum*.

P. Mumma-Ida-state te Tjum.

—

P. Munnikeburen, enz. Zie Mûnts.

—

G. **Munniksma**. Afgeleid van het woord munnik, monnik. Een oneigenlijke naam, als Bijkersma, Kuipersma, Jagersma.

—

P. Muns, of Muins. Zie Mirns.

G. **Munstra**. Zie bij den plaatsn. Mirns.

—

M. *Munte*, *Munt*, *Mund*. Verg. Monte.

V. Muntsje, in Ned. spell. **Muntje**.

G. **Muntinga**, **Munts**. — Muntinghe, Muntingh, Muntinge, Munting, Groningerl.

—

P. Muntjemuurstraat. Muntjezijl. Zie Mûnts.

—

P. *Mûnts*, het Fr. woord voor monnik, maakt deel uit van vele plaatsnamen, die met de middeleeuwsche kloosters in verband staan, en die thans, in gejjkten zin, met "munnik", of, nieuwerwetscher, met „monnik" gespeld worden. Mûntse-Baeijum; zie Baeijum. Mûntse-Bil; zie bij Bilt, en bij Mariëngaerd. (De volksspreektaal heeft hier, en elders, veelal Mûntsje-Bil, enz.) Idem, sate onder Achlum. Mûntsebûrren, Munnikeburen, dorp in West-Stellingwerf. Idem, geh. onder Hieslum; met De Mûntsepôlle, sate aldaar. It Mûntsehûs, Monnikehuis, sate onder Hartwerd. Great, Lyts en Wyt Mûntsehûs, Groot, Klein en Wit Monnikehuis, drie saten onder Holwerd. Great en Lyts Mûntsehûs, twee saten onder Nes in West-Dongeradeel. Mûntsehûs, sate te Ezumazijl onder Anjum. Mûntse-Ie, Monniken-Ee, stroom in Smallingerland. Idem, voormalig meerke onder Hieslum. Mûntseleane, Monnikenlaan, weg onder Pietersbierum. Idem, onder Oudwoude. Idem, weg tusschen Arum en Achlum. De Mûntsemar, Monnikenmeer, drooggelegd meerke onder Tjummarum. De Mûntsestringen, (ook Munkestringen genoemd), Monnikestrengen, krite te Gaast. De Mûntsetille, Monniketille, geh. onder Drogeham. Idem, brug onder Winsum. De Alde en De Nije Mûntsegroppe, Oude en Nieuwe Monnikegreppel, in de volkstaal door onverstand verbasterd tot Miûksgroppe (Mistgreppel), en zelfs tot Mûs- of Moesgroppe, en nog meer, tot Mjûksskrobbe, — twee vaarwaters in Smallingerland, bij Smalle-Ee. De Mûntsgroppewei, Monnikegreppelweg, weg bij

de Rottevalle en het Witveen, tusschen Achtkarspelen en Tietjerksteradeel. De Mûntseleane of loane (in de volkstaal tot Mûsloane verbasterd), Monnikelaan te Smalle-Ee. Zie Leane en Loane (Loon), en de Mûslânnen, hier vervolgens. Mûntsemûrre-striette (in de Leeuwarder volksspreektaal Muntsjemuurstraat), Monnikemuurstraat, te Leeuwarden. Mûntsesyl, Muntjezijl of Munnikezijl, kerkbuurt in Kollumerland. De Mûntseterp, sate onder Tjummarum. Idem, geslechte terp onder Winsum, bij verbastering De Mosketerp genoemd. De Mûntsefeart, Monnikevaart, onder Terzool. De Mûntsewei, Monnikeweg, onder Arum en Achlum. De Mûntselânnen (hedendaags, door onverstand, veelal De Mûslânnen genoemd), Monnikelanden, krite onder Suawoude. De Mûntsesleat, Monnikesloot, vaargeul in het Flie, bij Flieland. De Mûntsedammersleat (te Molkwerum Monkedammersleat, en bij verkorting Monkesleat genoemd), vaarwater onder Molkwerum. — Verder nog De Mûnts, De Monnik, molen te Sneek, te Warga, en elders, zoo genoemd naar de gedaante van eene bijzondere soort van molens.

—

G. **Muntstra.**

—

V. **Murgje.** Verg. Murkje.

—

P. Murk, Mork. Zie Moark.

—

M. **Murk, Murco.** Verg. Mork, Merk, Mirk.
V. **Murkje.**
G. **Murks.**

—

P. Murmerwoude. Zie Moarmerwâld.

—

M. *Murra.* Verg. Morre.
V. Murtsje, in Ned. spell. **Murtje.**
G. Muringa, Muurma, Oost-Friesland.
P. Mürwarden, geh. bij Langwarden in Butjadingerland, Weser-Friesl., Oldenburg.

—

P. De Mûzel, ook Moesel en Moezel geschreven, oud stroomke in Idaarderadeel en Rauwerderhem, tusschen Friens en Rauwerd.

—

P. It Mûzereit, Muizenrijd (Muizenriet), oud stroomke in Dantumadeel en Tietjerksteradeel, tusschen Veenwouden en Rijperkerk. De Mûzerit, Muizerid, oud stroomke onder Oostrum. De Mûslânnen, Mûsgroppe, Mûsloane; zie bij Mûnts.

—

G. **Musschenga.** Zie Muischenga.

—

N.

V. **Naantje.** In Fr. spell. Naentsje. Zie bij den mansn. Nane.

—

G. **Nadema.**

—

G. *Naemtkema.*
P. Naemtkema-sate te Wons.

—

G. *Naenga.* Zie bij den mansn. Nane.

—

M. *Naenke.* Verkl. van Nane. Zie Nane.

—

V. Naenke, Naenske, Naene, Naenkjen, Naentske, Naentje, Naenk, Naents. Misspellingen van Neanke, Neanske, enz. Zie die namen.

—

M. *Naercke.*

—

P. Naerderbûrren (oudtijds voluit *Hernaerdera-buyren)*, Naarderburen, ook wel als Nardeburen misnoemd en misspeld, geh. onder Warga.

—

G. *Nakinga.*

—

M. **Nalle.** In den Zwh. Verg. Nolle.

—

M. **Name.** In Noord-Friesland als Namen veelvuldig in gebruik. Verg. Namme.
V. *Naemck.*
G. *Naminga.* — Nahmens, Namens, oudtijds ook *Namanny* (Naminga), Noord-Fr.
P. Naminga-state te Tjum.

—

M. **Namke, Namk,** *Namcke, Nammeken.* Verkl. van Namme. Zie Namme.

V. **Namkje, Namkjen**; in misspelling **Nampkjen, Nampje.**

—

M. **Namle.** Zie Nammele.

—

M. **Namme**, *Nam.* In patronymicalen vorm *Namming.* Verg. Nammen, Name.

V. **Namke**, *Namcke*, *Namck*, **Namk.**

G. **Namminga, Nammenga, Namna, Nammes.**

—

M. **Nammele, Namle.** Verkl. van Namme. Zie Namme, Namke.

—

M. **Nammen.** Verg. Namme, Namen.

V. Nammentsje; in Ned. spell. **Nammentje.**

G. **Nammensma, Nammens.**

—

M. *Nammet.*

—

M. **Nane**, *Naan*, *Naen.* In Noord-Fr. Nahne. In patronymicalen vorm *Naning.* In verkl. *Naenke*, *Naanke*, *Naencke*, *Naencka*, *Naantje*, *Naentje*, *Naentie.* Verg. Nanne.

V. *Naencke*, *Naenke*, *Naene*, *Naentje*, *Naenck*, *Naentie.* Verg. Neanke, Neantsje.

G. *Nania* (samengetrokken vorm van Naninga). — Nahnsen, Noord-Friesland.

P. Nania-sate onder Warga.

—

M. *Nanglie.*

—

M. *Nanke*, *Nanka*, *Nanko*, *Nancke*, *Nannekke*, *Nancko*, *Nannick.* Verkl. van Nanne. Zie Nanne.

G. Nankes, Oost-Friesland.

—

M. **Nanne, Nanno**, *Nanna*, *Nannen*, *Nan.* Verg. Nane.

V. **Nanna, Nanke, Nanneke, Nank,** *Nanken;* Nantsje, in Ned. spell. **Nantje**; *Nannitie.* In Stellingwerf en Lemsterland ook **Nannigje, Nannigjen,** volgens den Friso-Sassischen, in Drente en Overijssel inheemschen vorm Nannechien.

G. **Nanninga, Nannenga**, *Nannama*, **Nannen, Nannes.** — Nanning, Nan, Nederland.

P. Nanningea, Nanninga (waarschijnlijk oorspronkelijk Nanning-gea of Nanningagea), geh. onder Oosterwolde; met It Nanningeaster-Forlaet, Nanningaster-Verlaat (veelal kortaf, maar verkeerdelijk „Nanninga-Verlaat" genoemd), sluis in de Compagnons-vaart aldaar. Nannenhôf, buurt te Bolsward. It Nannewyd, meerke of veenpoel (vergraven land) onder Oude-Haske. — Nansum, geh. onder Bierum, in Fivelgoo, Groningerland. Nannenborg, sate bij Collinghorst, Oost-Friesland.

—

M. **Nannele.** Verkl. van Nanne. Zie Nanne.

—

M. *Nannen.* Verg. Nanne.

—

M. **Nanning**, *Nanningh*, *Nanninck.* Patronymicale vorm van Nanne. Zie Nanne.

G. **Nannings.**

—

M. **Nantke.** Verkl. van Nant of Nand, als ingekorte vorm van Winand, Ferdinand, enz.

G. Nantkes, Oost-Friesland.

—

V. **Nantske.**

—

G. **Napstra.**

—

M. **Narde.**

P. Nardesfinne, stuk land te Rijperkerk. Nardeburen; zie Naerderbûrren.

—

M. *Nark.*

—

G. *Narla.*

—

P. Nasareth, voormalig klooster, thans sate onder Idsega.

—

M. *Nasse.*

—

M. *Nate.*

—

G. **Nauta, Van Nauta,** ook in afgesleten vorm **Naute.** De oorsprong en beteekenis van dezen geslachtsnaam is onzeker. Hij kan beschouwd worden als eene verlatijnsching van den geslachtsnaam Schipper (ook het half-verlatijnsche Schipperus komt in Holland als geslachtsn. voor), zoo als Faber eene verlatijnsching is van Smid, Viĕtor van Kuiper, Agricola en Rusticus van Boer en Landman, enz. Maar Nauta kan ook evenzeer een patronymicum zijn, in Oud-Frieschen vorm, van den Oud-Germaanschen mansn. Nauto, Naute, waar ook de

Vlaamsche geslachtsn. Nauts van afstamt. In dezen laatsten zin staat Nauta hier vermeld.

--

M. **Neanke.** In misspell. **Naenke.** Verkl. van (Neane). Verg. Nene.

V. **Neanke, Neank, Neane**; Neantsje, in Ned. spell. **Neantje; Neants, Neanske, Neankjen, Neantske.** In misspell. **Naenke, Naenk, Naene, Naentje, Naents, Naenske, Naenkjen, Naentske.** Verg. Neontske, Neenke.

—

P. *Near*, Fr. woord voor nauw; komt voor in De Neare Gâlle; zie Gâlle. De Neare Moark; zie Moark. De Nearesteich, Nauwesteeg, te Grouw.

—

M. *Ned.* Verg. Nette.

—

V. **Neeke, Neke.** Op het Ameland en op Ter-Schelling. *Neeck, Neek.* Eigenlijk vleivorm, ook op het Bildt in gebruik, van Neelke, Neeltsje.

—

M. **Neeldert.**

—

M. **Neelke.** Verkl. van (Neel), vermoedelijk eene verbastering van Cornelius, **Cornelis.**

V. Neeltsje, in Ned. spell. **Neeltje, Neelke, Neelkjen,** *Neel.* Verbasteringen van **Cornelia.**

—

M. *Neels.* Verg. Neelke, Nelis.

—

M. **Neelt.** Verg. Neelke, Nelis.

—

M. **Neents,** *Neente, Neentje, Neencke, Neenck, Neenk.* Verkl. van Nene. Zie Nene. Verg. Neanke.

V. Neentsje, in Ned. spell. **Neentje; Neenke, Neenske, Neenkjen, Neentske,** *Neentie.* Verg. Neanke.

—

M. **Neers.**

—

V. **Neertske.**

—

V. **Neesje, Neeske,** *Nees, Neess.* Verg. Niesje, Neisje, Nese.

—

V. **Neetske.**

—

P. De Neijer, stuk land bij Rustenburg onder Tietjerk.

—

M. *Neycke.*

—

V. *Neine.* Verg. Neane.

—

V. **Neisje, Neiske, Neiskje.** Verg. Neesje.

—

M. *Neita.*

—

M. *Neke.*

V. **Neke.** Zie Neeke.

—

G. **Nekkinga.**

—

M. *Nele.* Vermoedelijk vleivorm van **Cornelis.**

V. *Nelo, Neel.* Vermoedelijk verbastering van Petronella of van Cornelia. Verg. Neelke.

—

M. **Nelis, Nelus.** Ingekorte vorm van Cornelis. Zie Neelke, Knelis.

—

M. *Nelle.*

V. Neltsje, in Ned. spell. **Neltje.** *Nel*, **Nelske.** In Stellingwerf en Lemsterland ook **Nelligje, Nelligjen, Nelgje,** volgens den Friso-sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen naamsvorm Nellechien.

P. Neltsjeshaven, gedempte vaart te Sneek.

—

M. *Nema.*

—

M. *Nemke.* Verg. Namke.

V. **Nemke,** *Nemck.*

—

M. *Nene,* **Neno.** Verg. Nenne, Neane.

V. Neentsje, in Ned. spell. **Neentje. Neenke, Neenske, Neentske, Neenkjen,** *Nena.* In misspell. **Neentsche.**

—

M. *Nenke, Nencke.* Verkl. van Nenne. Zie Nenne.

G. Nentjes; op het eiland Urk.

—

M. **Nenne.** Verg. Nene, Nanne.

V. **Nenna.** Nentsje, in Ned. spell. **Nentje, Nennetje; Nenke, Nenne.** In Stellingwerf en Lemsterland ook **Nennigje,** volgens den Friso-sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen naamsvorm Nennechien.

G. **Nennen.**

P. Nenndorf, dorp in Harlingerland, Oost-Fr. Nenndorf, geh. bij Waddewarden in Os-

tringen, Weser-Fr., Oldenb. Nennenswerf, buurt bij Efkebüll, Noord-Friesland.

—

M. *Nense.* Verkl. van Nenne. Zie Nenne.
G. *Nensma.*

—

M. *Nentke.* Zie Nantke.

—

V. *Neontske.* Verg. Neantske, Njentske.

—

P. Nes, dorp in Utingeradeel. Deze naam is oorspronkelijk Neskergea, *Nescheragae*, en vormt nog heden, in afleiding: „Nesker"; b.v. *It Nesker hôf*, het kerkhof van Nes. Zoo ook De Neskersyl, Nesserzijl, sluis in den Leppedijk, te Nes. Deze plaatsnaam is mits dezen waarschijnlijk niet geheel van den zelfden oorsprong als de volgende drie *nes*-namen, die in afleiding „Nesmer" (Nessumer?) vormen. Nes, dorp in West-Dongeradeel; met De Nesmer-Grou, krite met geh. benoorden dit dorp. Zie Grou. Nes, dorp op het Ameland, met het geh. Nesmerbûrren, Nesserburen, in de wandeling enkel Buren genoemd. Zie Bûrren. De Nes, krite, met geh. onder Pingjum; met De Nesmerleane, Nesserlaan, weg aldaar. — Nes, buurt bij Schagen in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland). Nes, dorp in Amstelland, Noord-Holland. Nesse, vlek in Oost-Fr.; met De Nesmer-Oldendyk (tegenwoordig ook tot Nesser-Altendeich verduitscht); de Nesmer-Groden, Nesmersyl, enz. Nesserland, voormalig eilandje in de Eems, thans, door inpoldering, geh. bij Emden, Oost-Fr. Wijdenes, dorp in West-Fr. (noordelijk Noord-Holland). Groot en Klein Neshusen, twee saten onder Tettens in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. De Groote en de Kleine Nes, twee saten onder Bierum, Groningerl.

G. **Nestra.** Verg. Neststra.

—

M. *Nese, Neso, Nees.* Verg. Nesse.
V. *Nese, Nees.*
G. **Nesenga.**

—

M. *Nesse, Ness, Nes.* Verg. Nese.

—

G. **Nestra.** Zie bij den plaatsn. Nes.

—

G. **Neststra.** Vermoedelijk verkeerde schrijfwijze, voor Nestra.

—

M. *Nette.* Verg. Nitte.

G. **Nettinga,** *Nettema,* **Nettes, Netten.**

P. Nettekoven (Nettinkhoven), dorp bij Bonn in Rijn-Pruissen. Nettenscheidt, geh. bij Altena in Westfalen.

—

P. *Nij* (in de Wouden uitgesproken als *Ni;* oudtijds *Ny, Ni, Nya, Nia, Nie* geschreven), het Fr. woord voor nieuw, komt in vele plaatsnamen voor. Verg. *Ald*, oud. Nij-Brongergea, Nieuw-Brongerga, buurt bij het Heerenveen, gemeenlijk De Knipe genoemd; zie De Knipe, en bij den mansn. Bronger. Nije-Berkeap of Nij-Berkeap, Nieuwe-Berkoop; zie Berkeap. It Nije-Bilt of Nij-Bil, het Nieuwe-Bildt, noordelijk deel van de grietenij het Bildt; met De Nije-Bilt- of Bilpôllen, kriten benoorden den ouden zeedijk van 1600, aldaar. De Nije Bilt- of Bilsyl, geh. onder Lieve-Vrouwen-Parochie. De Nije-Brêgge, Nieuwe Brug; zie bij Brêgge. Nije-Bûrren, Nieuweburen, buurt bij Workum. Idem, buurt in het dorp Ternaard. Idem, op de Lemmer. Idem, straat (vroeger eene binnengracht) te Leeuwarden; en veelvuldig elders. De Himmelumer-Nijebûrren, Hemelumer-Nieuweburen, geh. onder Hemelum. Nijdaem, ook Nijdamstra-sate genoemd, sate onder Grouw, bij de Irnsumerzijl. De Nijedoar, sate te Tjum. De Nij-finne of De Nije Finne, Nieuwe Fenne, sate onder Hantum. Nijegea (ter plaats zelve Nigea, eigenlijk Niige genoemd), Nijega, dorp in Smallingerland; met De Nije- of Nigeaster-Hoek, elleboog in den weg, met sate en herberg, aldaar. Nijegea, dorp in Hemelumer-Oldeferd en Noordwolde. Idem, ter onderscheiding ook Ouwster-Nijegea genoemd, dorp in Doniawarstal. Idem, ter onderscheiding ook Reahel of Reahol, Rohel genoemd, dorp in Schoterland. Nije-Haske, dorp in Haskerland. Nije-Hoarne, Nije-horn of Nieuwehoorn, dorp in Schoterland. Nije-Holtpaed, Nije of Nieuwe-Holtpade; en Nije-Holtwâlde, Nije- of Nieuwe-Holtwolde, twee dorpen in West-Stellingwerf; zie bij Holt. Nijehove, Nijehôf of Nijehou, voormalig dorp, thans deel uitmakende der stad Leeuwarden. Nijehûs of Nijhûs, geh. in de Hantumer-Uitburen; met De Nijhústerpiip, brug al-

daar. Nijehûs, sate onder Hidaard. Nijenhûs, sate te Finkum. Nij-Huzum of Nijhuzum, *Nyahuysum* in 1543, Nij- of Nieuwhuizum, dorp in Wymbritseradeel. It Nijhûs, sate onder Oldeboorn, ook Nijhústra-sate genoemd. Nijekleaster of Nijkleaster, Nieuwe-Klooster of Nijeklooster, voormalig klooster, thans geh. onder Scharnegoutum. Nij-Kriúslân, Nieuw-Kruisland; zie Kriúslân. Nijlân, Nijland of Nieuwland, dorp in Wymbritseradeel. It Ingwjirmer-Nijlân, Ingwierumer Nijlân, Engwierumer-Nieuwland, krite aan de Lauwerszee, onder Engwierum. Nijlân, geh. onder Rijperkerk. It Nijlân, Nijland of Nieuwland, kriten in Leeuwarderadeel, Menaldumadeel, Baarderadeel, enz., den bodem der voormalige Middelzee uitmakende, en nader onderscheiden in It Stienser-, Koarnjumer-, Jelsumer-, Marsumer-, Boksumer-, Weidumer-, Mantgumer-Nijlân, enz., dus genoemd naar de dorpen, in welks gebied deze kriten gelegen zijn; zie Aldlân. Nije-Ljemmer of Lemmer; zie Lamer. Nije-Mardum, Nieuwe Mirdum; zie Mardum. De Nije-Ryn, Nieuwe Rijn; zie Ryn. De Nije-Syl of Nijsyl, Nieuwezijl, geh. onder Oosthem. De Dokkumer Nije Silen; zie Syl. Nije Skoat, Nije- of Nieuwe-Schoot, dorp in Schoterland. De Nije Skou, Nieuwe Schouw, overzetplaats, met herberg, over het Deel, in den weg van Akkrum naar de Joure, onder Haskerdijken. De Nijestêd, Nieuwestad, buurt te Leeuwarden. De Birgumer- of Birger-Nijstêd, Bergumer Nieuwstad, buurt onder Bergum. Nijtap of Nitap, herberg en geh. onder Opeinde in Smallingerland. Idem, onder Hemrik. De Nije Trine, Nieuwe-Trijne of Nije-Tryne; zie Trine. Nijtsjerk, Nijkerk, dorp in Oost-Dongeradeel; ter onderscheiding Easter-Nijtsjerk, Ooster-Nijkerk, genoemd. Idem (Wester-Nijtsjerk), dorp in Ferwerderadeel. Nijewier, Nijwier of Niëwier, Niawier, Niawier of Nyawier, dorp in Oost-Dongeradeel.

—

M. Nicolaes, de Kerkelijke naam **Nicolaas** of Nicolaus, komt meest voor in de vormen Klaes en Likele; in Dongeradeel ook wel Nikels.

G. **Nicolai**; in verlatijnschten vorm.

P. Sint-Nicolaesgea, bij verbastering Sint-Nikelsgea, en in de dagelijksche volksspreektaal Sint-Likelsgea of enkel maar Likelsgea genoemd, Sint-Nicolaasga, dorp in Doniawarstal. Sint-Nicolaeshûs, in den regel It Sinter-Klaeshûs, maar ook wel Sint-Nikelshûs, Sint-Likelshûs of enkel maar Likelshûs genoemd, Sint-Nicolaashuis, sate onder Edens. *Sint-Nicolaes-state*, in 1511 te Midlum.

—

M. *Nyd.*

G. *Nydinga.*

—

M. *Nidhart.* Zie Nittert.

—

M. *Nidik, Nydik, Nydick, Nydich, Nydyck, Niding, Nidingh, Nyding, Nydinck.* Verklein- en patronymicale vormen van Nyd. Zie Nyd.

—

M. *Nie.*

—

M. **Niekele**. Misspelling van Nikele. Zie Nykele.

V. **Niekeltje.** Misspelling. In Friesche spelling Nikeltsje.

—

M. **Nienko.**

V. **Nien, Nienke, Nienske.** Nientsje, in Ned. spell. **Nientje.** Verg. Nine, Nynke, Neenke.

—

M. *Nier, Nierk.*

V. **Niersjen.**

—

M. **Nies.** In verkl. *Nieske, Niesck.*

V. **Nieske, Niesje, Nieskje, Njiske.** In den Zwh. en in Smallingerl. ook **Nies.**

P. Nieswyk, veenvaart onder Surhuisterveen.

—

G. **Niestra.** Verg. Nieuwstra.

P. Niestra-sate onder Bergum.

—

V. **Niete**. Zie bij den mansn. Nytte.

—

G. **Nieuwsma.** Vermoedelijk verbastering van (Niesma), afgeleid van den mansn. Nies. Verg. Alleensma.

—

G. **Nieuwstra.** Vermoedelijk verbastering van Niestra. Zie dien naam.

—

G. *Nyhemstra.*

—

M. *Nyck, Nyk.* Vermoedelijk verbastering van Nicolaas.
V. *Nyk.* In misspell. **Nieka.**
G. *Nyckama.*

—

M. **Nykele, Nykle.** In misspell. **Niekele.** Verkl van Nyk, en vleivorm van Nicolaas. Zie Nyk, Nicolaes, Lykele.
V. Nikeltsje; in Ned. spell. **Nykeltje, Nikeltje.** In misspell. **Niekeltje.**

—

M. *Nickel, Nikkel.* Zie Nykele.

—

V. *Nylk.* Verg. Neelke.

—

M. (Nine). Verg. Ninne.
V. **Nine, Nyn.** In verkl. **Nynke.** In misspell. **Nien, Nienke.** Eigenlijk vleivorm van Tryntsje. Zie Tryntsje.
G. *Nynnama.*

—

M. **Ningo.**

—

M. *Ninne.* In verkl. **Ninke.** Verg. Nine.
V. Nintsje, in Ned. spell. **Nintje; Ninke, Nintske.** Verg. Nine, Neontske, Neenke, Neanke.

—

M. *Nys, Nise.* Verg. Nis, Nies.
V. **Nyske, Nysje.** Verg. Nieske, Niske.

—

M. **Nis,** *Nisse.* Verg. Nys, Nise.
V. **Niske, Niskje.**

—

M. *Nitte, Nitta.* Verg. Nytte.
G. *Nittama, Nittema, Nitma.*
P. Nittema-sate te Morra. Idem, onder Dantumawoude. Nittema- of Nitma-sate te Anjum.

—

M. *Nytte.* Verg. Nitte.
V. **Niete.** Misspelling van Nite.
G. *Nyttama, Nytthema, Niethema.* Deze namen werden wel afwisselend gebruikt met Nittama, enz. (zie bij den mansn. Nitte), om personen van een en de zelfde maagschap aan te duiden.

—

M. *Nytger.*

—

M. *Nitsaert, Nitzaerd.*

—

M. *Nytse, Nytze.* Verkl. van Nytte. Zie Nytte.

—

M. **Nittert, Nitterd,** *Nytert, Nyttart, Nyttert, Nitard, Nittaard, Nittart, Nytter, Nitter.* Voluit Nydhart. Zie Nidhart. Verg. Nuttert.
G. *Nittardsma, Nitardsma, Nittertsma.* — Nittersna, Oost-Friesl. Niterink, Ned.
P. Nittertshoek, ook wel (bij verbastering) enkel De Nittels genoemd, hoek in den zeedijk aan de Lauwerszee, bij Munnikezijl. — Nittersum, voormalige burcht te Stedum, Groningerland.

—

G. *Niwema.*

—

V. **Njeentske, Njentske.** In misspell. **Njeentsche.** Verg. Neontske, Neantske, Neentske.

—

P. De Njirrepôlle, stuk land in de Valom in Dantumadeel.

—

V. **Njiske.** Verg. Nieske.

—

P. Noarch, *Nordegh, Norg,* buurt te Molkwerum. Zie Surch, Surich. — Noarch, Norg, dorp in Drente.

—

P. *Noard,* de Fr. vorm van het woord noord, komt voor in Noardbûrren, Noordburen, geh. onder Jellum. Idem, Warnser-Noard-bûrren, het noordelijke gedeelte van het dorp Warns. De Noarddaem, Noorddam, sate te Genum; ook als *Noordamstra-sate* voorkomende. It Noard, het Noord, buurt te Franeker. Idem, sate onder Spannum. It Noard-Deel, vaarwater onder Terhorne. De Noardein, Noordeinde, geh. bij Wytgaard, onder Wirdum. Noardermar, Noordermeer, geh. onder Bergum. De Noarder-Drachten (bij verkorting enkel It Noard genoemd), eertijds een afzonderlijk dorp, thans het noordelijke gedeelte van het vlek Drachten in Smallingerland uitmakende. De Noarder Dwersfeart, Noorder Dwarsvaart, vaart en buurt onder Drachten. De Noarderhou, sate onder Tjum. Idem, onder Tjummarum. It Hûs te Noard, Huis te Noord. Misspelling; zie bij den plaatsn. Oard. It

Hûs te Noard, sate te Jorwerd. It Noarderleech, met It Noarder-Leechs-Bûtefjild, Noorderleegs-Buitenveld, krite (polder) met buitendijksveld, onder Hallum. It Noarder Rûglân, krite onder Tietjerk. De Noardermar, meerke bij Gaastmeer. De Starumer-Noarder-mar; zie bij Starum. Noardermieden; zie Mieden. Noardwâlde, Noordwolde, oostelijk deel der grietenij Hemelumer Oldeferd en Noordwolde, dáár en in den omtrek gemeenlijk enkel De Wâlde genoemd; zie Igewâlden. Noardwâlde, Noordwolde, dorp in West-Stellingwerf. De Noarderhoarne of -harne (Wide en Naue), straat te Sneek.

G. **Noordstra.**

—

P. Noarwert, Norwert, verdronken dorp, tusschen Staveren en Hindeloopen.

—

P. De Noas, Neus, stuk land onder Bozum.

—

M. *Nobe.*

—

M. *Noe.* Verg. Noi.

—

M. *Noed*, *Noedt.*

—

P. De Noed of It Noedfjild, het Noedveld, uitgestrekte krite (mienskar) in Doniawarstal, tusschen Idskenhuizen, Tjerkgaast, Sint-Nicolaasga en Doniaga; met De Noedleijen, en de sate It Noedhûs. („Oan de Noedhikke onder Dúnnegea", B. 562). De Noed, krite (mieden) onder Tjerkwerd. B. 558.

—

M. *Noenke.*

V. *Noen;* Noentsje, in Ned. spell. **Noentje.**

—

M. *Noi.* Verg. Noe.

—

M. *Noints.*

—

G. *Nointema.*

P. Nointema-sate, onder Nes in West-Dongeradeel.

—

M. *Nole.* In verkl. *Noolke.* Verg. Nolle.

V. *Noolke.*

G. Nolens, Nederland.

—

M. **Nol, Nolle.** Is als vleivorm in gebruik van **Arnold** of **Arnoldus.** In verkl. **Nolke**, *Nolcke.* Verlatijnscht tot **Nollius.**

V. **Nol, Nolke, Nolk, Nolkje;** Noltsje, in Ned. spell. **Noltje;** *Nolla, Nolckjen.*

G. *Nollema*, **Nolles, Nolle.** In vergriekschten vorm **Nolledes.** — Nollen, Oost-Friesland. Nolling, Engeland.

P. Nollington, in Sussex, Engeland.

—

M. **Noldus.** Verkorting van **Arnoldus, Arnold.**

V. **Nolduske.**

—

M. *Nome, Nomo.*

G. **Nomes.**

—

M. *Nomme*, *Nommen*, *Nomno*, *Nomd*, *Nomde*, *Nommel*, *Nomke*, *Nomcke.* In Noord-Friesland als Nommen nog in volle gebruik. Zie Nummen.

G. Nommensen, Noord-Friesland. Nomden, Oost-Friesland. Nomsz, Nederland.

—

M. *None*, *Nono.* In verkl. *Noneke.* Verg. Nonne.

V. *None*, *Noon.*

G. *Nonia* (samengetrokken vorm van Noninga). *Noneka.* — Noninckx, Vlaanderen.

P. Nonia-sate onder Ternaard.

—

M. *Nonke*, *Noncke*, *Nonck.* Verkl. van Nonne. Zie Nonne.

G. **Nonkes.** — Nonnekes, Nonnekens, Nederland.

—

M. *Nonne*, *Nonna*, *Nonno.* Verg. None, Nunne.

V. *Nonke*, *Nonk.* In Noord-Friesland als Nontjen nog in volle gebruik.

G. *Nonnye* (samengetrokken vorm van Nonninga). — Nonninga, Oost-Friesland. Nonning, Nederland.

—

G. **Noodstra.** Verg. Noordstra, Nootstra, en den plaatsn. De Noed.

—

M. *Noor.* Misschien een versleten vorm van Noard, van den Oud-Germaanschen naam Nord, Nordo.

V. *Nore.*

G. **Noorda.** — Norda, Oost-Friesland. Noording, Noordink, Nederland.

P. Noordink, hoeve en geh. onder Hengeloo in Gelderland.

—

G. **Noordstra.** Zie bij den plaatsn. *Noord.* Verg. Noodstra.

—

G. **Nootstra.** Verg. Noodstra.

—

M. *Norberich.*

—

M. *Notgrim, Nothgrim.*

—

M. *Nothrad.*

—

M. *Notte.* Verg. Nutte.
G. *Nottema.* Misschien ook **Nota.** Verg. Nauta. — Notting, Notten, Noten, Nederl. Notting, Engeland.
P. Nottensdorf, dorp bij Harsseveld (Stade), Hannover. Nottingham, stad in Engeland. Nottinghill, voorstad van Londen, Eng.

—

G. **Nouta.** Oorspronkelijk misspell. van Nauta. Zie Nauta. Verg. Nota.

—

M. *Nouwe.* In verkl. *Nouke.*
G. *Noukema.*
P. Noukema-sate te Brantgum.

—

M. *Nume.* Verg. Nummen, Nome.

—

M. *Numde, Nomde.* Zie Nomme.

—

M. *Nummen.* Zie Nommen.
G. Nummen, Noord-Friesland.

—

M. **Nummele.** Verkl. van (Numme). Verg. Nummen, Nommel.

—

M. *Nune, Nuno.* Verg. Nunno.
G. Nuninga, Nuininga, Nuinenga, Groningerland. Nüninghoff, Oost-Friesland.
P. Nünningen, dorp bij Fallingbostel, in Hannover.

—

M. *Nunno.* Verg. None, Nonne.

—

M. *Nupe.*

—

M. *Nutger.*
V. *Nutger.*

—

M. **Nutte.** Verg. Notte, Nitte.
V. Nutsje; in Ned. spell. **Nuttje.**
G. **Nutma,** *Nuttema,* **Nuttes, Nutten.** — Nuttens, Nederland.
P. Nutma- of Nuttema-sate onder Ternaard.

—

M. **Nutter, Nutterd, Nuttert.** Verg. Nittert.
G. **Nutters.**
P. Nüttermoor, dorp in Oost-Friesland.

—

O.

P. It Oard, Surcher Oard; zie Oerd. It Oard, Oord, buurt onder Wolvega. De Oarden, Oorden, stuk land onder Oppenhuizen. De Oarden, meertje in Hemelumer Oldeferd en Noordwolde, tusschen de Fluessen en het Oud-Karre; deze naam is eigenlijk van toepassing op de vooruitspringende hoeken des lands, die dit meerke insluiten. Lammertsoard, hoek van den zeedijk, onder Oosterzee. It Hûs ten Oard, op de kaart van Schotanus (1718) *Huys ten Oort* (hedendaags door misverstand gemeenlijk Huis te Noord of ter Noord geschreven), herberg aan de Dokkumer-Vaart onder Oudwoude. It Oardtsje, Oordtje, buurt te Bolsward. Idem, stuk land te Scharnegoutum. — Ohrt, de landspits van Stedingerland, tusschen de Hunte en de Weser, Weser-Fr., Oldenb. Zie Oerd.

—

M. Oark; in Ned. spell. **Ork.** *Orck.* Verg. Orrick.
V. Oarkje; in Ned. spell. **Orkje,** *Orckien.*
G. *Orxma,* **Orks** (uitgesproken Oarks).
P. Oarkeset, Orkezet, voormalige overzetplaats, thans brug over de Jaanvaart onder Jorwerd. Oarksma-state, Orxmastate, te Menaldum. Great Oarksmastate, Groot Orxma-state, te Minnertsga.

—

P. Oark. Zie Ork.

—

P. Oarns (Great en Lyts), Groot en Klein Oorns, twee saten onder Hichtum.

—

M. *Oatbald.*

—

M. **Obbe, Obbo,** *Obba.* In verkl. *Obbeke, Obbeko, Obboke, Obbick.* Verg. Ubbe, Obe, Oebe.

V. **Obkjen,** ook vervormd tot **Opkjen.** In Stellingwerf en Lemsterland ook **Obbigje,** volgens den Friso-sassischen, in Drente en Overijssel inheemschen vorm Obbechien.

G. **Obbema,** *Obbama*, **Obma, Obbes.** — Obbena, Obben, Oost-Friesland. Obsen, Noord-Friesland Obbing, bij de Anglo-Sassen. Obbens, Obbink, Nederland.

P. Obbema- of Obma-sate onder Ee in Oost-Dongeradeel.

—

M. **Obe, Obo,** *Oob.* In verkl. *Obele, Oble, Obela, Obelen, Oopke* (eigenlijk Oobke). Verg. Obbe, Ubo, Oebe, Oebele.

V. **Oopke, Oopkje,** *Oopje* (eigenlijk Oobke, Oobkje, Oobje), *Oob.*

G. *Obama*, **Obes,** *Oblema.* — Obeka, Groningerland. Oben, Noord-Friesland.

P. Obenhusen, geh. bij Wüppels in Ostringen, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

V. **Obertha.**

—

V. *Obrich.*

—

M. **Obt.** Verg. Ubt, Opt.

V. Obtsje; in Ned. spell. **Obtje.**

—

V. *Odbilda.*

—

M. **Odde,** *Oddo, Odda.* Verg. Ode, Udde.

V. *Odda, Odtzen.*

G. **Odden, Oddens.** — Odding, Oddink, Nederland.

P. Odderade, dorp in Ditmarschen. Oddington, dorp bij Oxford, Engeland.

—

M. **Ode, Odo,** *Oda.* In verkl. *Odeko.* Verg. Odde, Ude, Oede.

V. *Oda, Ode, Oodtse.*

G. **Odinga, Odenga.** — Oden, Odens, Oost-Friesland.

P. Odewâl, bank of plaat in de Wadden, bij Schiermonnikoog. — Odenbüll, dorp op 't eiland Noordstrand, Noord-Fr. Odijk, oorspronkelijk voluit Odewijk, dorp in 't Sticht van Utrecht. *Odinghem* (Odingahem), de volledige, oorspronkelijke vorm van den naam des dorps Oyghem in Vlaanderen.

—

M. *Odelbald, Odilbald, Odibald.* Verg. Adelbald.

V. *Odelbalda, Odilbalda.*

—

M. *Odger.* Verg. Adger, Outger.

—

M. *Odolf, Odulf, Odulph.* Verlatijnscht tot *Odulphus.* Verg. Olof, Oedolf, Udolf.

G. **Odolphi.** In verlatijnschten vorm.

—

M. *Ods, Odts, Odze.* Verkl. van Odde. Zie Odde.

V. *Odtzen, Odtz.*

—

M. *Oebe.* In verkl. **Oepke** (eigenlijk Oebke). Verg. Ubo, Obe.

V. **Oepke, Oepkje** (eigenlijk Oebke, Oebkje).

—

M. **Oebele, Oeble, Oebel,** *Wbbele, Wbble, Uble.* Verkl. van Oebe. Zie Oebe, Uble, Uwble. Verg. Oble. Ook in verkl. **Oebeleke.**

V. Oebeltsje; in Ned. spell **Oebeltje.**

G. **Oebeles, Oebles, Oeblesz.** — Oebeling, Nederland.

P. Oebele-om-sleat, Oebloomsloot (Oebele-oom-sloot), waterlossing onder Wartena. (Door onverstand, in geijkten zin, verhollandscht tot Hoekbloemsloot — sic.) Oebelekamp, stuk land te Rottevalle.

—

V. *Wblant* (Oebland).

—

M. *Oede, Oeda, Wde.* Verg. Ode, Udo.

V. **Oeda,** *Oede, Oedje, Oetje, Oetzien, Oedtje, Oedekyn.* In den Zuidwesthoek *Oed.*

G. *Oednia, Oednye* (samengetrokken vorm van Oedinga).

—

M. **Oeds, Oedse, Oedze, Oets, Oetse, Oetze, Oetzen, Oedzen,** *Wttie, Vthie.* Verkl. van Oede. Zie Oede, Oets.

V. **Oedske, Oetske,** *Oedsken.*

G. *Oedsynjha, Oedzynga, Oedzinghe, Oedsinga, Oetsinga, Oedzema,* **Oedsma, Oetsma, Oetzes.** Verlatijnscht tot *Oedsonius.* — Oetzen, Oost-Friesland.

P. *Oedsinga-state*, oude naamsvorm van Osinga-state te Kimswerd. *Oedsingahuysen, Oessingehuyssen,* oude naamsvormen van Osingahuzen, geh. onder Heeg.

—

M. *Oedske.* Verkl. van Oeds. Zie Oeds.

—

M. *Oedolf*, *Oedulph.* Zie Udolf, Odolf.

—

M. *Oefe*, *Oeffe.* In verkl. *Oefke*, *Oefka*, *Oeffcke.* Verg. Offe, Uffo, Ofke.

G. *Oeffingha*, *Oeffinga.*

—

M. **Oege**, *Oego*, *Oega*, *Oeg.* Verg. Uge, Oge.

V. **Oegje**, *Oeg.*

G. **Oegema**, *Oeghama*, **Oeges.**

P. Oegekleaster of Ugokleaster, Ugokloster, voormalig klooster, thans sate onder Hartwerd. Oegeheech (ook De Aldfinne genoemd), stuk land onder Veenwouden. Great en Lyts Oegema-sate te Minnertsga.

—

M. *Oeye*, *Oeje.*

—

M. **Oeke, Oeko,** *Oecke*, *Oeken.* Oorspronkelijk vleivorm van Oelke, Ulke. Zie Uko.

V. **Oekje, Oekjen, Oeke;** in misspell. **Oekke.** Oorspronkelijk vleivorm van Oelkje, Ulkje.

G. *Oeckema*, *Oekema.* — Oeken, Oost-Fr.

P. Oekema-sate te Dantumawoude. — Oekema-borg op 't Zandt, Groningerland.

—

P. Oeke; zie Uke.

—

M. **Oekele, Oekle.** Verkl. van Oeke. Zie Oeke.

—

P. Oele (Ter-), *Oela*, in de dagelijksche spreektaal samengetrokken tot Troele, dorp in Doniawarstal; met De Ter-Oelster Sipen of Troelster-Sipen, Ter-Oelster-Zijpen, meerke aldaar. Vergelijk Tronde, Dronrijp.

G. **Troelstra** (eigenlijk Ter-Oelstra).

—

M. *Oele*, *Ule.* In verkl. *Oelcke*, *Oelke*, *Oeltje*, *Oelthie*, *Wlck*, *Vlke.* Zie Ulke.

V. **Oelkje, Oelkjen,** *Wlka*, *Wlcke.* In vleivorm **Oeke.** Zie Oekje, bij den mansn. Oeke; ook Ulkje.

G. *Oellama*, *Ulama*, *Wlama.*

P. Uhlebüll, geh. bij Niebüll, Noord-Fr.

—

M. **Oelse,** thans nog slechts op Schiermonnikoog in gebruik. Verkl. van Oele. Zie Oele.

G. *Oelsma*, *Wlsma*, verhollandscht tot **Uilsma** (en dan gesproken Ulsma — úlsma).

P. Oelsma-hoarne, Uilsma-horn, ook Great-Oelsma-sate genoemd, onder Holwerd. Zie bij den mansn. Ule.

—

M. *Oeme*, *Oemen.* In verkl. *Oemke.* Zie Ome, Omme, Ummo.

—

M. **Oene,** *Oeno*, *Oena*, *Oenna.* Zie Une. Verg. Onne. Quasi-verfraaid tot **Onias.**

V. Oentsje, in Ned. spell. **Oentje, Oenetje; Oenke,** verbasterd als **Oenike;** *Oencke*, *Oentsen*, *Oentzen.*

G. *Oenyngha*, in samengetrokken vorm *Oenia*, *Oenya*, *Oennye*, *Wnnye* (Unia), *Oenga;* **Oenema,** *Oenama*, *Wnama;* **Oenes.** Vergrieksch tot **Oneldes.**

P. Oentsjerk, *Oentzercka*, Oenkerk, dorp in Tietjerksteradeel. Oenia-state, gesproken Oenje-state, ouderwetsche uitspraak voor Unia-state; zie bij den mansn. Une. Great Oenema-state, te Blija. Idem, ook Ald-Oenema, onder Wirdum. Oenema-state (ook als Roorda-state of Roorda-hûs voorkomende) te Terkaple. Idem onder Hantumhuizen, te Foudgum, onder Wouterswoude en bij het Heerenveen. Oene-Jelkeskamp, stuk land onder Drachten.

—

M. *Oenge* (Oenje). Verkl. van Oene. Zie Oene.

—

M. *Oenke*, *Oenka*, *Oenko*, *Oeneko*, *Uneke*, **Unico,** *Oencke.* Verkl. van Oene. Zie Oene, Une.

G. *Oenkema.*

—

M. **Oense, Oensen, Oense.** Verkl. van Oene. Zie Oene, Oentse.

V. **Oenskjen.**

G. **Oensema.**

—

G. **Oenstra.** Oneigenlijke naamsvorm. Verg. Leffertstra, Durkstra.

—

M. **Oentse, Oentsen, Oents.** Verkl. van Oene. Zie Oene, Oentsje, Oense.

V. **Oentsje, Oentske,** *Oentscken.*

G. *Oentsema*, *Wntzema*, *Oentziema*, *Oentzema.*

P. Oentsema-sate, *Wntzema-sate*, onder Winaldum. Idem, onder Westergeest.

—

M. Oentsje; in Ned. spell. **Oentje**, *Oentja*, *Oenthia*, *Oendtge*, *Oentia*, *Oenthie*, *Oenttie*, *Oenthye*. Verkl. van Oene. Zie Oene, Oentse.

G. *Oentia*, *Oenthyama* (Oentsjema).

—

M. *Oep*. Zie Oebe, Uppe.

V. **Oepke.** Waarschijnlijk eigenlijk Oebeke, Oebke. Zie bij den mansn. Oebe.

G. Upington, Engeland.

—

M. **Oepke**, *Oepcke*, *Wpcko*, *Uwpko*. In misspell. *Oupcke*. Verkl. van Oep of van Oebe. Zie Oep, Oebe, Upke.

V. **Oepkje**, **Oepkjen.**

G. **Oepkes.**

—

M. **Oept.** Zie Upt, Opt, Obt.

V. *Oept.*

G. **Oepts.**

—

M. *Oer*. In verkl. *Oerk*, *Oerck*, *Oerik*. Verg. Oark, Uretze.

P. Oereterp of Oerterp; zie Urterp.

—

P. It Oerd, oostelijke landpunt van het eiland Ameland; met De Oerder-Dunen, duinreeks aldaar. It Surcher- of Surger-Oerd (ook Oard genoemd), Zuricher-Oord, in zee uitspringende hoek van het land, bij Zurich in Wonseradeel. De Oerd, stuk hoog land te Jet, onder Britswerd. Idem, stuk hoog land, in laag land uitstekende, tusschen Jorwerd en Hesens. Fokkema-oerd; zie bij den mansn. Fokke. *Den Oert* was in de 13e eeuw een stins onder Middelstum in Groningerl.; thans de sate Oldenoort aldaar. *Nijenoert* of Nienoord, burcht in Fredewold, Groningerl. Zie Oard.

G. *Wrdstra* (Oerdstra).

—

M. **Oerds.** Waarschijnlijk verkl. van Oer (zie Oer), of misspell. van Oeds. Verg. Uretze.

—

P. Oerdum, voormalige sate onder Sweins.

—

P. De Oere, Oever, buitendijksch veld onder Nes in Dongeradeel. Deze naam is overgegaan op het westelijke deel van het gehucht Moddergat, aldaar.

—

M. *Oesbrand*, *Oessebrand*. Zie Osbrand.

—

G. *Oesingha*, *Oesinga*. Oude vorm van Osinga. Zie bij de mansnamen Oeds en Ose.

—

M. *Oeswalt*. Zie Oswald.

—

M. *Oete*, *Oeta*, *Oette*, *Oetta*. Zie Ute. Verg. Ote.

V. *Oetthie*, *Oetje*. In den Zuidwesthoek **Oet** en **Oetk.**

G. *Oetnya*, *Oetnye*. Samengetrokken vorm van (Oetinga). *Oetema*, *Wtema*, *Oetma*. **Oetes.**

P. Oetinghe of Oetingen, dorp in Zuid-Brabant, België.

—

M. *Oetger*, *Oetgher*. Zie Otger, Uitger, Outger.

—

M. *Oetje*, *Oettie*, *Oetge*, *Oetken*. Verkl. van Oete. Zie Oete, Oetse.

G. *Wttiama* (Oetsjema). — Oetjes, Oetjen, Oetken, Oost-Friesland. Oetgens, Nederland.

P. Het Oetgenspad of Oetjenspad, buurt te Amsterdam.

—

M. **Oets, Oetse, Oetsen,** *Oetsjen*. Verkl. van Oete; zie Oete. Komt ook voor als andere spelling van Oeds. Zie Oeds.

V. **Oetske**, *Vuyts*, *Vtzie*, *Wthia*.

G. **Oetsma, Oetzes.** — Oetzen, Oost-Fr.

P. Oetsma-state te Boksum. Great en Lyts Oetsma-sate, *Utsma-saeten*, in het Suurend onder Grouw; verkeerdelijk, door misverstand, ook Toetsma-sate genoemd, en bij verkorting, De Toetse. Zie die namen. Verg. Toppenhuzen, To Oppenhuzen. Idem, onder Siksbierum. Zie Oedsmasate, bij den mansn. Oeds. Oetsenmear, waterlossing onder Rinsumageest.

—

M. *Oeverd.*

—

M. *Oewe*. In Noord-Friesland, als Uwe nog in volle gebruik. Zie Ouwe.

G. Uwen, Noord-Friesland.

—

M. **Offe**, *Offo*, *Offa*. Waarschijnlijk vleivorm van Olfert. Zie Uffe. In Noord-Fr. als Off nog in gebruik.

V. **Ofje, Ofke,** *Ofcke, Offcken.*
G. **Offinga, Offenga, Offema, Offes.**
P. Offingawier (in de dagelijksche spreektaal Offenwier), dorp in Wymbritseradeel. Offinga-hûs (in de dagelijksche spreektaal Offenhûs), *Offinghahuysen*, Offingahuis, sate onder Achlum. Offinga-boarch, Offinga-hûs, of Offinga-state te Hallum. Idem, te Peins. Offemear, Offemeer, waterlossing tusschen Oenkerk en Wyns. — Offenbüll, verdronken dorp in Eiderstedt, eene Oud-Friesche gouw in Sleeswijk, waarvan de polder Offenbüllerkoog en de Offenbüllerdyck nog overig zijn. Offenwarden, dorp bij Sandstedt, Weser-Fr., Hannover. Offignies (Offinge), dorp in Picardië, Frankrijk. Offenbüttel, geh. in Zuider-Ditmarschen. Offa's Dyke, een oude grenswal in Engeland, in de 8ste eeuw opgericht door den Angel-Sassischen koning Offa, van Mercia.

—

M. *Offer.* Verg. Offert.
G. **Offeringa, Offerenga, Offringa, Offrenga, Offers.**
P. Offeringa-borg te Nuis in 't Westerkwartier van Groningerland.

—

M. **Offert.** Versleten tot **Offet.** Verg. Offer. Zie Uffert. Verg. ook Lammert en Lammet.

—

M. **Ofke,** *Ofko, Ofka, Ofcke, Offcke, Ofken.* Verkl. van Offe. Zie Offe, Ufke.
G. *Ofkema,* **Ofkes.**
P. Ofkema-sate te Wartena.

—

M. *Ofte.* Verkl. van Offe. Zie Offe. Verg. Uft.

—

M. *Oge, Ogo, Oga, Oghe, Oogha, Ogha.* Verg. Oege, Uge.
V. *Og, Ogg, Ogh.*

—

M. *Oide.* Verg. Ode.

—

P. De Oijefeart, Oyevaart (bij misverstand ook Oijefaer genoemd), oude vaart van Blauwhuis naar Westhem.

—

M. **Oijer, Oyer, Ooijer, Ooyer,** *Ojer.*

—

M. *Oike, Oiko, Oik.*
V. *Oyke, Oik.*

—

M. *Oisig.*

—

M. *Oke.* In Noord-Friesland als Oke en Ook nog in volle gebruik. Verg. Okke.
V. **Oke.**
P. Okens (Okinga), sate bij Esensham in Stadland, Weser-Fr., Oldenb. Okeghem (Okinga-hem), dorp in Oost-Vlaanderen.

—

M. **Okele, Okle, Okel,** *Ookle.* Verkl. van Oke. Zie Oke. Verg. Okkele.
G. **Okeles, Okel.**

—

M. **Okke, Okko, Occo,** *Okka, Ocke, Ocko, Ocka, Ok.* Verlatijnscht tot *Occius.*
V. **Okje, Oktje.** Te Hindeloopen ook **Okke** en **Ok.** *Occa, Ockje, Ock.*
G. **Okkinga,** *Ockingha,* **Okkenga, Okkema,** *Ockema, Occama, Ockama,* **Okma, Okkes, Ockesz, Okken, Ockens,** *Ockna.* — Ockinga, Ockana, Ockens, Oost-Fr. Ocken, Gron. Ocken, Ockens, Noord-Fr.
P. Okkinga-sate onder Burgwerd. Idem, te Winaldum. Ockinga-hûs (ook Dekama-hûs genoemd) te Franeker. Ockinga-hûs te Leeuwarden. Ockema-sate te Tjerkwerd. Okke-hel, stuk land te Pingjum, waaraan eene sage verbonden is. — Okswert, geh. bij Noordhorn, Gron. Ockeweer, verdronken dorp in den Dollart, Oost-Fr. Ockenhusen, geh. bij Oltmannsfehn, Oost-Fr. Ockholm, *Occoholm*, dorp bij Bredstedt in Noord-Fr. Okkenswerf en Okkenlützwerf, twee geh. op de hallig Hooge, Noord-Fr. Okkenbroek, geh. bij Diepenveen, Overijssel. *Oxhem*, oude naamsvorm van 1067, van Socx, dorp in Fransch-Vlaanderen.

—

M. *Okkele, Okle, Okkle, Okkalo, Ockla, Ockelo, Occalo.* Verkl. van Okke. Zie Okke. Verg. Okele.

—

M. *Ocker, Okker.*

—

P. De Oksekamp, Ossenkamp, krite in Lemsterland. De Oksekop, stuk land in de Wilgen onder Boornbergum. Idem, buurt te Leeuwarden. It Okselân, Ossenland, krite onder Smal-Ee. Idem, stuk land te Terkaple. De Okseweide, sate onder Oostrum. Idem, stuk land onder

Engelum. Oksewiel, poeltje bij Terhorne.

—

M. *Oktgen.* Verkl. van Okke. Zie Okke.

—

M. *Olbe.* Verg. Ulbe, Albe.

—

M. *Olber.* Verg. Olbert, Alber.
G. **Olbersma.**

—

M. *Olbert.* Verg. Albert, Ulbert.
G. Olberding, Nederland.

—

M. *Olbet*, *Olbeth.* Oorspronkelijk Olbald.
G. *Olbetsma*, *Olbotsma.*
P. Olbetsma-sate onder Wester-Nijkerk.

—

M. *Olbrand*, *Olbrant.* Verg. Albrand, Ulbrand.
P. Olbrandweeren, Olbrandeweeren; Oldebrandewierum; zie Brânwarren.

—

M. *Olbren.* Verg. Ulbern, Adelbern.

—

M. *Olbring.*

—

M. *Olchard*, **Olchert.**

—

M. *Olde*, *Olda.* Verg. Ald, Oud, Out.
V. **Olda.**
G. Oldsen, Noord-Friesland.

—

P. Olde-Berkoop, Oldeboorn, enz. Zie bij Ald.

—

M. *Oldefert.* Zie Oltfaert, Olfard, Olfert. Tusschen dezen mansnaam en den naam der grietenij (Hemelumer-) Oldeferd (en Noordwolde) — ook Oldefert en zelfs wel Oldephaert geschreven — bestaat slechts eene schijnbare gelijkheid. De mansnaam is voluit Odalferd, Othalfrid; de plaatsnaam is Olde-, Alde- of Oude ferd, frede = het oude rechtsgebied (van Hemelum). Toch is de laatste lettergreep van beide namen oorspronkelijk een en het zelfde woord; namelijk *frede*, vrede.

—

G. **Oldersma.**
P. Oldersma-sate onder Hallum.

—

M. *Ole*, *Ool.* Verg. Olle.
G. *Olinga*, *Olama.* — Olinga, Oling, Groningerland en Oost-Friesl.; verlatijnscht tot **Olingius.** Ohlsen, op Helgoland.
P. Oling, geh. bij Appingadam. Ohlum, dorp bij Peine in Hannover. Ohling, dorp in Ditmarschen.

—

M. *Olf.* Verg. Wolf en Olof.
P. Olfhusum, geh. bij Emmelsbüll in Noord-Friesland.

—

M. **Olferd**, **Olfert**, *Olfard*, *Olffart*, *Olphert*, *Olphard*, *Olphart.* Verlatijnscht tot *Olpherdus.* Verg. Alfert, Oldefert, Oltfaert, Ulphard, Ulfert, Olver.
V. Olfertsje, in Ned. spell. **Olfertje.**
G. *Olferda*, *Olfera*, *Olfertsma*, *Olffertsma*, *Olferts*, *Olfers.* — Olpherts, Engeland.
P. Olfertebûrren, ook verkeerdelijk Olferter- en Olferderbûrren genoemd (buitendien den naam van Skarnebûrren dragende), geh. onder Ferwoude. Olferdasate onder Hantumhuizen. It Olfertsfjild; zie Alferfjild.

—

M. **Olger**, **Olgert**, *Oliger.* Verg. Alger, Ulger.

—

G. **Olynsma.** Vermoedelijk oorspronkelijk Olyngsma of Olingsma, afgeleid van Oling, patronymicum van Ole. Zie dien naam. Verg. Alleensma.

—

M. **Olke**, *Olcke*, *Olken.* Verkl. van Olle. Zie Olle.
G. *Olkema.*
P. Olkewyk, veenvaart onder Langezwaag.

—

M. **Olle**, *Ollo.* Verg. Alle.
V. *Olcke.*
G. **Ollema**, **Olma**, *Ollama.* — Olson, Olsen, Skandinavië.
P. Olling, geh. bij Lintrup (Ripen) in Sleeswijk.

—

M. *Olme.*

—

M. **Olof**, *Olaf*, *Olef*, *Oluf.* Verg. Alof.
G. Olufs, Noord-Friesland.
P. Sint-Olofs-steich (ook wel, niet ten onrechte, Sint-Odolphi-steeg geschreven), bij verbastering in de dagelijksche volksspreektaal Oarlochsteich, Oorlogsteeg,

genoemd, steeg te Harlingen. — Sint-Olofspoort, buurt te Amsterdam.

—

M. *Olpke.* Verg. Ulpe, Ulpke.

—

M. *Olrik*, *Olryk*. Verg. Ulrik.
V. *Olrik.*

—

G. *Olsma.* Zie bij den mansn. Olle.
P. Olsma-sate onder Hallum.

—

V. *Olsck.*

—

M. *Olst.*

—

M. *Olt*, *Olte*, *Olta*. Verg. Alte.

—

P. Olterterp, *Olterdorp*, *Otterdorp*, in 1315 *Utrathorpe*, dorp in Opsterland. Deze naam wordt door sommigen opgevat, als zoude hij eigenlijk Oldterp, de oude terp, zijn (gelijk de Atlas van Schotanus dezen naam ook vermeldt). Maar de oude naamsvormen, en ook de hedendaagsche volksspreektaal zijn met die opvatting in strijd. Olterfoet (samengetrokken of verbasterd van Olde- of Alde-Trifoet; zie dien naam), krite onder Oudega in Smallingerland.

—

M. *Oltfaert.* Zie Olferd, Oldefert.

—

M. Oltger. Verg. Olger. Zie Outger.

—

M. **Oltman, Oldman.**
G. **Oltmans.**
P. Oltmannsfehn of Oltmansfeen, dorp in Oost-Friesland.

—

M. *Olver.* Verg. Olferd.
V. Olvertsje, in Ned. spell. **Olvertje.** Verg. Olfertsje.
P. Olversum (ook Alversum geschreven), dorp bij Tönning in Eiderstedt, Sleeswijk.

—

M. *Ombert.* In verkleinvorm *Ombertken.* Zie Umbert.
G. Ombertza, Oost-Friesland.

—

M. *Ome*, *Oome*, *Oom*, *Oem*. Verlatijnscht tot **Omius.** Vergelijk Oeme, Omme.
V. Oom, Oomken, in Noord-Friesland.
G. Omenga, Omena, Omen, Oost-Friesland. Oomen, Oome, Ooms, Oomsz. Ned.
P. Ohmstede, dorp bij Oldenburg.

—

M. *Omeke*, *Omeka*, *Omeko*. Verkl. van Ome. Zie Ome.
G. Oomkens, Gron. Ohmken, Oost-Fr.

—

M. **Omer.** Komt ook in Zeeland voor. *Omar*, *Omaer*. Voluit Othmar, Audomar. Verg. Ommer.
P. Sint-Omaars of Sint-Omer, stad in Artesië, Frankrijk.

—

M. *Omke*, *Omcko*, *Omco*. Verkl. van Omme. Zie Omme. Verg. Omeke.
V. *Omkje*, *Omckjen*.
G. *Omka.*

—

P. De Omkromte, zandweg bij de Joure.

—

M. *Omme*, *Omma*, *Ommo*. Verg. Ome.
G. *Ommingha*, **Ommenga.** — Ommena, Ommen, Oost-Friesland.

—

M. *Ommer.* Verg. Omer.

—

M. *Omptet.* Zie Umptet.
G. Ompteda, Groningerl. en Oost-Fr.
P. Ompteda-borg, op 't Zandt, Gron.

—

M. *Omt.* Zie Umt.
G. Omta. Groningerl. en Oost-Fr.

—

M. *Ondel.* Verg. Ondolf.

—

P. Ondereerdenweg. Zie Underierdenwei.

—

G. **Ondersma**, *Oendersma*.
P. Ondersma-state te Hallum (anders genoemd It Hûs fen Birou).

—

M. *Ondolf*, *Ondulf*.

—

M. **One**, *Ona*, *Oone*, *Oonna*. In verkl. *Onia* (Oonje), *Oondtge* (Oontsje). Verbijbelscht en verlatijnscht tot **Onias, Onesimus** en **Onuphrius.** Verg. Oene, Une, Onne.
G. *Onynga*, *Oninga*, in samengetrokken vorm *Onegha*, *Onia*, *Onye*. Verder *Onama*, *Onema*. **Oneïdes**; zie bij Oene. -- Ohnen, Oost-Friesland. Ohnen, Onen, Noord-Friesland.
P. Ohnigstedt, geh. bij Thedinghausen in Brunswijk.

—

M. **Oneko**, *Oneco*, *Oneke*. Verkl. van One. Zie One.
G. Onekes, Nederland.

P. Oneking, geh. bij Altena in Westfalen.

—

M. *Onga*, *Onge*. Zie Unge.
G. *Onga*.
P. Ongabûr, Ongebûr (ook Ungabûr, niet ten onrechte geschreven), *Ungaburum*, Ongabuur of Ongebuur, ook Onga- of Ongeboer, geh. onder Midlum. Ongastate onder Ternaard. Idem, te Ferwerd.

—

M. *Onger*. Zie Unger.
P. **Ongersma.**

—

M. *Onke*, *Onko*, *Oncke*, **Onçko**, **Onco**, *Onneke*, *Onneko*. Verkl. van Onne. Zie Onne, Ontse, Unke.
G. *Onckinga*, *Onkema*. — Onnekes, Onnekens, Groningerl. Onken, Oncken, Onkens, Oost-Friesland. Onnekink, Nederland.

—

M. **Onne**, **Onno**, *Onna*. Verlatijnscht tot **Onnius**. Verg. Unne, One, Oene.
V. Ontsje; in Ned. spell. **Ontje**. *Onna*, *Onne*, *Onke*.
G. *Onnama*, *Onnoma*, *Onnema*, *Onga* (misschien ook samengetrokken vorm van Onninga), **Onnes**. — Onninga, Onnens, Onnen, Groningerl. Onna, Van Onna, Onninga, Onnega, Onnia, Onja, Oost-Friesland.
P. Onnema-borg te Zandeweer, Gron. Onnen, geh. bij Haren, Gron. Onnen-erbenstelle, sate bij Groot Werdum (Tettens) in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. Onnink, hoeve en geh. hij Winterswijk, Gelderland.

—

M. *Onnekeld*.
G. Onnekelda, Oost-Friesland.

—

M. *Onse*. Verkl. van Onne. Zie Onne, Onte.
G. **Onsinga.**

—

G. *Onstama*, *Onstaman*, *Onsta*, *Onstema*. Ook in Groningerland.
P. Onsta-borg, Onstemannaborg, bij Sauwert in Groningerland.

—

P. Ontank. Zie Untank.

—

M. *Onte*. Verkl. van Onne. Zie Onne, Onse.

—

M. *Ontger*.

—

M. *Ontje*, *Onnthie*, *Ontye*, *Onthia*, *Ontse*. Verkl. van Onne. Zie Onne, Onke.
G. *Ontyema* (Ontsjema), *Ontsma*. — Ontjes, Oost-Friesland.

—

M. *Ontko*, *Ontco*, *Ontke*, *Ontheke*. Verkl. van Onte. Zie Onte.

—

P. Onweêrskamp. Zie Unwaerskamp.

—

M. *Oodtse*. Verkl. van Ode. Zie Ode.
V. **Oodske.** Verg. Ootske.

—

M. **Ooyer.** Zie Oyer.

—

P. *Oog*, voormalig eiland in de Lauwerszee, thans deel van Nieuw-Kruisland, bij Munnikezijl. Zie Each.

—

M. **Ookle.** Zie Okele.

—

M. *Ooldrick*, *Ooldryck*, *Ooldrik*, *Oeldrick*. Zie Ulrik.

—

M. *Oolger*. Verg. Olger.

—

M. *Oolp*, *Oolpe*. Zie Olpke.

—

M. *Oopke*. V. **Oopke**, **Oopkje.** Zie Obe.

—

P. Oord, Oorden, Oorns. Zie Oard, Oarden, Oarns.

—

M. **Oosingh.** Oorspronkelijk een patronymicale vorm van Ose. Zie Ose.

—

P. Oost. De plaatsnamen met Oost beginnende, vindt men op East.

—

M. **Oost**, *Ost*.
G. **Oostinga**, **Oostenga**, **Oostema**, **Oostma**, **Oosten.** — Oostens, Oostingh, Oosting, Ned. Ostinga, Osten, Oost-Friesl.
P. Oostinge, geh. bij de Leek in Gron. Ostinghausen, geh. bij Soest in Westfalen.

—

G. **Oosterga.** Verg. Oostringa.

—

P. Oostergoo. Zie bij East.

—

G. **Oostra.** Zie bij East. Verg. Westra.

—

G. **Oostringa.** Verg. Oosterga. — Oosterink, Nederland.

—

M. *Oot.* In verkl. *Ootse.* Zie Ote.
V. **Ootske.** In den Zuidwesthoek ook **Oot.** Verg. Oodske, Ote.
G. *Ootzema.* — Ootes, Nederland.

—

P. It Op (in de wandeling wel De Top genoemd — zie Toppenhuzen, Toetsma, enz.), krite, met sate te Oppenhuizen.

—

P. Opein (in de dagelijksche volksspreektaal, door samentrekking, Pein, De Pein genoemd, en, ter nadere aanduiding De Drachtster-Pein, naar het naburige vlek Drachten), Opeinde, dorp in Smallingerland. Opein (ook Pein genoemd, en ter onderscheiding Harkema-Opein of Harkema-Pein, ook wel Hamster-Pein, naar het naburige dorp Drogeham), oud dorp, thans geh. in Achtkarspelen. — De Grinser-Pein, Opende, dorp in Groningerland, nabij de Friesche grens. Verg. Ophûs, Pûs.

—

P. Ophûs (in de dagelijksche volksspreektaal, door samentrekking Pûs genoemd, en zelfs wel De Pûs — de Poes), Ophuis, geh. onder Surhuizum.

—

M. *Opke.* Verkl. van Oppe. Zie Oppe.
G. *Opckama*, *Opkema.*
P. Opkema-sate te Morra.

—

M. *Oppe.*
G. *Oppema*, **Opma.**

—

P. Oppenhuzen, *Opnahusen*, *Upmannahusum*, *Opmahuysen*, *Oppenhuysum* (in de dagelijksche spreektaal Toppenhuzen — dat is: t' Oppenhuzen, to Oppenhuzen), Oppenhuizen, dorp in Wymbritseradeel.

—

P. Opperbird (oorspronkelijk Op der Bird, *Up der Boerd*, dat is: op of aan den oever), sate onder Grouw. Zie Bird.

—

P. Opperbûrren, Opperburen, geh. onder Oudega in Smallingerland. Idem, geh. onder Wynjeterp.

—

P. Opperkoaten, Opperkoten, geh. onder Kooten. Zie Koaten.

—

G. **Oppersma, Oppers.**

—

P. Opsterlân, *Upsaterland*, *Upsterland*, Opsterland, grietenij in de Zevenwolden.

—

M. *Opt*, *Opte.* Verkl. van Oppe. Zie Oppe.

—

M. *Optet.* Verlatijnscht tot *Optatus.*

—

M. Optwizel, deel (geh. of buurt) van het dorp Twijzel in Achtkarspelen. Verg. Opperkoaten.

—

P. Opwierde, dorp in Groningerland.
G. Opwyrda, Groningerland.

—

P. It Oranjewâld, Oranjewoud, boschrijke landstreek in Schoterland, met de lusthuizen Oranjewoud en Oranjestein, en met de Oranjegrêft, gracht aldaar. De Oranjewâl, (voluit Oranje-Iewal) oude naam van een deel der Eewal te Leeuwarden. Idem, binnengracht te Dokkum. It Oranjewâltsje, buurt op het Noordvliet te Leeuwarden.

—

M. *Orcker.*

—

M. *Ordach.*

—

M. *Orferd.*

—

M. **Ork.** V. **Orkje.** G. *Orxma*, **Orks.** P. Orkeset, Orxma-state. Zie Oark.

—

P. Ork of Oark. Fr. naamsvorm voor Urk, eiland in de Zuiderzee.

—

M. *Orp.*

—

M. *Orre.* In verkl. *Orse*, *Ortze.*
V. *Ortje*, *Ornia*, quasi-verfraaid tot *Oronia.*
G. *Ornia* (samengetrokken vorm van Oringa). *Orsinga*, *Orsma*, *Orsuma.* — Oorsema, Groningerland.
P. *Ortszum*, verdronken dorp in Harlingerland, Oost-Fr. waarvan de Otzumer-balch, een vaargeul in de Oost-Friesche Wadden, nog naam en gedachtenis bewaart.

—

V. *Orsda.*

—

V. *Orsel*; Orseltsje, in Ned. spell. **Orseltje**; nog meer verbasterd; Osseltsje, in

Ned. spell. **Osseltje.** Verbasteringen van den Kerkelijken naam Ursula.

P. Sint-Orsele-kleaster, Sint-Ursula-klooster, voormalig klooster, thans sate in het Heidenschap onder Workum; met de Sint-Orsele-poel, meerke aldaar.

—

M. *Orser.*

—

M. *Orte.* Verkl. van Orre. Zie Orre.

—

M. *Ose*, *Osi.* In patronymicalen vorm **Oosingh.** Verg. Osse, Uso.

V. *Ose*, *Oose*, *Oos*, *Oosje.* In Noord-Fr. als Ose (uitgesproken Uas) nog in volle gebruik.

G. **Osinga, Osenga, Ozinga, Ozenga,** *Oesinga*, *Oesingha.* In vele gevallen, misschien in alle, is deze geslachtsn. eene verbastering van Oedsinga (zie bij den mansn. Oeds). Uit oude oorkonden kan dit aangetoond worden.

P. Osinga-huzen, *Oessingehuyssen*, *Oedsingahuysen*, geh. onder Heeg. Osinga-state, *Oedsinga-*, *Odsinga-*, te Kimswerd. Osinga-state, met de Osinga-leane, te Hallum en Wester-Nijkerk. Osinga-state te Langweer. Idem, op Sottrum onder Schettens, onder Grouw, en te Dronrijp. Osinga-hûs, sate onder Oosterend.

—

M. *Osebrand*, *Osebrant*, *Osebrandt*, *Osbrandt.* Zie Oesbrand.

—

M. *Osebrult*, *Osbrult.*

—

M. *Osewolt*, *Oswold.* Zie Oeswold.

—

M. *Oske*, *Osken.* Verkl. van Osse. Zie Osse.

P. Oskwert, in misspell. Osquardt, geh. bij Oost-Bense in Harlingerland, Oost-Friesl.

—

M. *Osmund.*

—

M. *Osse.* Verg. Ose, Asse.

V. *Oske.*

G. *Osma.*

—

V. **Osseltje.** Zie Orseltsje, Orsel.

—

M. *Oste*, *Ostkin.* Verkl. van Osse. Zie Osse.

—

M. *Ostef.*

—

M. *Ostnot.*

—

M. *Ostrida.*

—

M. **Ote,** *Oot*, *Otho.* Verg. Otte, Ate, Ute.

V. *Ote.* In den Zuidwesthoek *Oot.*

G. *Ootsma.* — Ootes, Nederland.

P. Ooteghem (Otinga-hem), dorp in West-Vlaanderen.

—

M. **Otger,** *Otgher.* Verg. Outger.

—

V. *Othilda.*

—

M. *Otmer.* Zie Omer.

—

M. *Otravan*, *Othravan*, *Otraven.*

—

M. *Otse*, *Otzen*, *Ots.* Verkl. van Otte. Zie Otte.

V. **Otske.**

—

M. **Otte, Otto,** *Otta*, *Ot*, *Ott*, *Ottho.* In verkl. *Otken*, *Otteke*, *Ottie*, *Ottye*, *Ottjen*, *Otje.* Verg. Atte, Ote.

V. Otsje; in Ned. spell. **Otje, Ottje,** *Ottye.* Voorts **Otke.**

G. *Ottingha*, *Ottinga*, **Ottema,** *Ottama*, **Otma, Otten, Ottes.** In vergriekschten vorm *Ottonides.* — Ottjes, Groningerland en Oost-Friesland. Otsna, Oost-Friesland. Ottens, Ottink, Ottings, Nederland. Otjes, Noord-Holland.

P. Ottebûrren of Ottenbûrren, voluit Ottinga-bûrren (ook wel Attebûrren geschreven — deze twee vormen zijn, naar de Friesche uitspraak, bijna niet te onderscheiden), geh. onder Zurich; met De Ottenbûrster-leane, weg aldaar. Ottenterp, te Oosthem. Ottepoel, voormalig meertje, thans drooggelegd en ingepolderd, te Koudum. Ottinga-state te Makkum. Ottinga-finne, stuk land te Smallebrugge. Ottema-sate te Pietersbierum. — Otteslev, verdronken dorp bij Bredstedt, in Noord-Friesland. Ottensen, dorp bij Hamburg. Ottenhausen, dorp bij Höxter in Westfalen. Ottignies (oorspronkelijk Ottinge), dorp in Zuid-Brabant. Ottingen, dorp bij Rotenburg in Hannover.

—

M. **Otter.**

G. **Otter, Otters.**

P. De Otterwei weg te Oosterzee. —

Ottershörn geh. bij Thunum in Harlingerland, Oost-Friesland.

—

P. Otterdom, stuk hooiland onder Roodkerk. — Oterdum, dorp in Groningerland.

—

P. Oud. De plaatsnamen met Oud, Oude of Old, Olde beginnende, vindt men op Ald.

—

M. **Oud.** Verg. Out.
V. **Ouda.** Verg. Auda.
G. **Ouda, Oudema, Oudsma.** — Oudes, Nederland.

—

G. **Oudega.** Waarschijnlijk oorspronkelijk de plaatsn. Oudega. Zie Aldegea.

—

M. *Oudger.* Verg. Outger, Aldgar.
G. Oudgerisna, Oost-Friesland.

—

M. Oudsje. In Ned. spell. **Oudje.** Verkl. van Oud. Zie Oud.

—

M. **Oudsger, Oudtsger.** Zie Oudger.

—

M. *Ouert.* Zie Ouwert.

—

M. *Ouge.* Verg. Oege, Oge.

—

M. **Ouke.** Verkl. van Ouwe. Zie Ouwe. Verg. Auke.
V. **Oukje.** Zie Ouwkje. Verg. Aukje.
G. **Oukema, Oukes.**

—

M. *Ouldger, Oulger.* Verg. Oudger.

—

M. *Oulke, Oultie.* Verg. Oelke.

—

M. *Oupke.* Verg. Oepke.

—

M. **Ouren, Ourens, Ouwrens.**
V. **Ourenske.**
G. **Ourensma.**

—

P. Ouster-Haule, Ouster-Nijegea. Zie bij den plaatsn. Ouwer.

—

M. *Out.* In verkl. *Outje.* Verg. Oud.
G. **Outs, Outjes.** — Auts, Oost-Friesland. Outzen, Noord-Friesland.

—

M. **Outger**, *Outgar*, *Outgher*, *Outgheer*, *Outcher*. Verg. Oudger, Otger, Outjer.

—

M. **Outjer.** Verg. Outger, Oudger, Oudsger.

—

M. **Outker.** Verg. Outger.

—

M. **Ouwe,** *Ouwo*, *Ouwen*, *Owe*, *Wue*. Verg. Oewe, Auwe.
V. **Ouwkje,** *Ow.* Verg. Oukje.
G. **Ouwinga,** *Ouwynna*, **Ouwens.** — Ovena, Oven, Oost-Fr. Owen, Noord-Friesland en Eng. Ovinge, Drente. Ovinckx, Ned.
P. Oving, in Sussex; Ovingham, in Yorkshire; Ovington in Essex, Engeland.

—

P. Ouwer (Alde-) of -Ouer, Oude-Ouwer, dorp in Doniawarstal; met De Ouster- of Ouwster-Haule (verkeerdelijk wel Auster-Haule, en, door misverstand, zelfs wel Ooster-Haule geschreven; door het volk ter plaatse, en in den omtrek, als De Hôlle of Hôule uitgesproken); en met Ouster- of Ouwster-Nijegea (verkeerdelijk wel Auster-Nijegea, en, bij misverstand, wel Ooster-Nijega geschreven), twee dorpen in Doniawarstal. De Ouster-Haulster-poel, in de wandeling enkel De Haulster- of Hôlsterpoel genoemd, meertje bij Ouster-Haule.

—

M. **Ouwert,** *Ouert.* Zie Auwerd.

—

M. **Ouwrens.** Zie Ourens.

—

G. **Overstra.**

—

P.

M. *Paaye*, *Paeye*. Zie Paye.
G. **Paaima.** Zie bij den mansn. Paye.

—

M. *Paals*, *Paels*. Verkl. van Pale. Zie Pale.
V. *Paalsk*, *Paelsk*, *Paelsck*, *Paelske*.
G. *Paalsma*, *Paelsma*.
P. Paelsma-sate, Paalsma-zathe, onder Wommels.

—

M. *Paars*, *Paers*. Verkl. van Paer. Zie Paer.

—

M. *Paaske*, *Paeske*, *Pasche*, *Paesche*, *Paessche*. Verbastering van den Kerkelijken naam **Paschasius.** Zie Paschier.

—

M. **Pabbe.** Verg. Pabe, Pappe.
G. *Pabbema*, *Pabbemma*.

—

M. **Pabe, Pabo,** *Paba*, *Paebe*. Quasi-verlatijnscht tot **Pabus.** Verg. Pabbe, Pape.
V. *Paabke*, *Paebke*, *Pabeke*, *Paebcke*.
G. *Pabinga*, **Pabes.**

—

G. *Paed*, de Friesche vorm van het woord pad, komt voor in de dorpsnamen Alde- en Nije Holtpaed; zie bij Holt. Verder It Huninga-paed te Oude-Mirdum. It Roggepaed, voetpad over het veen, bij de Hemrik. It Wylpsterpaed, voetpad over de heide, tusschen Ureterp en de Wylp. It Wyldpaed; zie bij de W. It Simmerpaed, Zomerpad, te Eksmorra. It Roomske Paed, onder Wikel. It Philosofiske Paed, op War onder Franeker. It Breedpaed, buurt te Heerenveen. It Langpaed en It Jifferspaed te Jelsum. It Sânpaed te Weidum. It Spoekepad, Spokenpad, te Kornjum. It Skoallepaed, Schoolpad te Tjum. It Blijere Paed, voetpad van Holwerd naar Blija. In de zuidoostelijke grietenijen spreekt men dit woord uit als *pa* en *pea;* b.v. It Skeanpa te Beetsterzwaag; Holpea, Holtpaed, in Stellingwerf. — De Pade, geh. bij Hoogwoud, West-Friesland (noordelijk Noord-Holland).

—

M. *Pael*. Zie Pale.

—

M. *Paer*. Zie Paars.
V. *Paerke*, *Paercke*, *Paerka*, *Paerck*. Verg. Park.

—

M. *Paesche*, *Paeske*. Zie Paaske.

—

P. Paffenraed of Pafferaed, ook wel Paffenrade en Paffenrode genoemd (verbasterde naamsvorm van Pfaffenrath, oorspronkelijk een Hoogduitsche geslachtsnaam, eigen aan den stichter der sate), voormalige sate onder Leeuwarden.

—

M. *Paye*, *Paeye*, *Paaye*, *Pay*, *Pai*, *Paje*, *Pajo*. In patron. vorm *Paying*. In Noord-Friesland als Pai, Pay, nog in volle gebruik.
G. *Paynia* (versleten vorm van Payinga), *Payema*, *Paeyema*, *Payma*, **Paaima, Pais.** — Paysen, Paisen, Noord-Friesland. Payen, Payens, Nederland.
P. Paysyl en Paytille (ook wel Poaisyl en Poaitille, Paye-syl en Paye-tille, Peisyl en Peitille genoemd en geschreven), binnensluis met brug in den Vijfdeelen-Slachte-dijk, onder Achlum. *Payeland*, stuk land onder Westhem, in 1511. Payma-sate, onder Hallum. De Paijingen, krite te Wons. — Payglop, buurt te Alkmaar.

—

M. *Pake*, *Pako*. Verkl. van (Pa)? Verg. den geslachtsn. Pama.
V. *Paeck*, *Paek*.
G. Pakington, Engeland.
P. Pakens (Pakinga), *Packensze*, dorp in Jeverland, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

P. It Pakelân, stuk land onder Opeinde in Smallingerland.

—

M. *Pale*, *Paele*, *Paale*, *Pael*. Verg. Palle. Zie Paals.
G. *Palinga*. — Paling, Palink, Paelinck, Paals, Nederland.
P. Palesleat, Palesloot, waterlossing uit het Haanmeer, tusschen Hindeloopen en Molkwerum. Palinga-sate, onder Midlum. — Palingen, dorp bij Schönberg in Mecklenburg-Strelitz.

—

M. **Palle,** *Palla*, *Pal*. Verg. Pale.

V. Paltsje. In Ned. spell. **Paltje.**

G. **Palma, Pals, Pal.** — Palles, Eng.

P. Palma-sate (Great en Lyts), te Warga. — Palmar, *Palmaer*, in 1338 *Pallemar*, verdronken klooster in den Dollart, Oost-Friesland. Palling, in Norfolk; Pallingham in Sussex; Pallington in Dorsetshire, allen in Engeland. Palling, dorp bij Tittmoning in Beieren.

—

M. **Pals, Palse.** Verkl. van Palle. Zie Palle. Verg. Paals.

V. **Palske, Palskje, Palskjen.**

G. **Palsma.**

P. Palsepoel, voormalig meertje bij Heeg, thans ingepolderd, en Palsepolder genoemd. Palsma-sate, te Lutke-Wierum.

—

G. **Palstra.** (Van der Pal komt ook in Friesland voor.) Verg. Polstra.

—

M. *Palts, Paltse.* Verkl. van Palle. Zie Palle, Palse.

—

P. Palts (De Foarste en De Efterste), Voorste en Achterste Palts, twee stukken bouwland te Bergum.

—

G. **Pama**; ook in Groningerland. Verg. den mansn. Pake.

P. Pama-heerd, bij Niehove, Groningerl.

—

V. *Pamme.*

—

P. It Pândiggellân, stuk land bij Oudega in Smallingerland.

—

P. Pangwear (op de kaart van Schotanus, van het jaar 1721 staat *Pampus*), ook Hichtepoel genoemd, meerke onder Nijega in Hemel. Oldeferd en Noordwolde.

—

P. Pânkoeken, krite onder Witmarsum.

—

G. **Panstra.**

P. Panstra's lân, stuk land onder Rottevalle.

—

P. Pântsjewier, sate onder Marrum. Verg. Kopkewier. — Pansath, buurt bij Esens, Oost-Friesland.

—

P. It Pânwirk, Panwerk, fabryk van dakpannen, meestal aan de vaarten nabij de steden voorkomende, en met de arbeiderswoningen, daartoe behoorende, een gehucht uitmakende; b.v. bij Franeker, bij Harlingen, vroeger ook te Huins; enz. De Pânwirksbrêgge, te Huins. It Ald Pânwirk, oud Panwerk, sate onder Winaldum. Verg. Tichelwirk.

—

M. *Pape, Papo.* In verkl. *Papeke.* Verg. Pappe, Pabe.

V. *Paepke, Paepcke.*

G. *Papinga, Papema, Paepema, Paepma.* — Papinge, Drente. Papink, Paping, Ned.

P. Papinga-stins, te Leeuwarden. Papinga-state, te Weidum. — Paaptil, geh. bij Oldenzyl, Gron. Papeghem (Papingga-hem), geh. bij Vlierzele in Zuid-Brabant.

—

P. Pape-steich (De Bûnte-), Bonte-Papesteeg, te Leeuwarden.

—

M. *Pappe, Pappa.* In verkl. *Papke.* Verg. Pape, Poppe.

G. *Pappinga*, **Papma, Papjes.**

P. Papma-heerd, bij Niehove, Groningerl.

—

P. Par (De Sûre), Zure Peer, stuk land te Oosterboorn onder Oudeboorn.

—

P. It Pardys, Paradijs, huis te Jelsum.

—

M. *Parre, Par.* Verg. Park, Porre.

G. **Parma, Pars.** — Parson, Eng.

P. Parragea of Parregea (vermoedelijk niet van den mansn. Parre afgeleid), *Pangeraghae, Pandregae*, in 1543 *Pandergae*, Parrega, dorp in Wonseradeel, met de drooggelegde en ingepolderde Parregeaster-mar, Parregaster-meer.

—

M. *Pargrin.* Verg. Pelgrim.

—

M. *Park.* Verkl. van Parre. Zie Parre, Perk.

V. *Parck, Parck, Paerck, Paerk, Paerke, Paerka, Parkje.*

G. Parkinson, Parkes, Engeland.

—

M. **Paschier, Passchier.** Geldt als verbastering van den Kerkelijken naam **Paschasius.** Zie Paaske.

—

V. *Paschijntje.*

—

G. **Pasma, Pastma.**

P. *Passinchusen*, oorspronkelijke naamsvorm van Peetzen, dorp in Hannover.

—

P. De Pastoars-piip, brug te Tjummarum; zie Piip. De Pastorijewyk, veenvaart onder Drachten. Idem onder Lippenhuizen, en onder Kortezwaag. De Pastorije-leane, Pastorie-laan, weg te Luniabird.

—

M. *Pater*. Verg. Peather.

G. **Pater.**

P. Patertille-skar, stuk land te Akmarijp.

—

G. *Patingha*, *Patinga*, *Paetinga*.

—

P. De Patroans-tille, brug onder Rijperkerk. De Patroans-wei, weg onder Genum.

—

M. *Patte*. In verkl. *Patse*. Verg. Pette.

G. **Patsma.**

P. Pattingham, in Staffordshire, Eng.

—

M. *Paul*, *Pauwel*, *Pauwels*, *Pauels*, *Pouel*, *Powl*. In verkl. *Poweltie*. Verbastering van den Bijbelschen naam **Paulus.**

V. **Pauluske.**

G. **Paulusma, Paulussma, Poulesma, Poulusma,** *Paulsma*. Vergriekscht tot **Paulides.** — Pauls, Pauwels, Paeuwels, Paulsen, Pauli, Nederland.

P. Paulus-brêgge, brug te Menaldum.

—

M. **Pausinga, Pausma,** *Pauwesma*, *Pauesma*. Vermoedelijk zijn ook deze namen van den naam Paulus afgeleid. Verg. Pauw.

P. Pausma-sate, *Pauwesma-* of *Paeusma-saete*, onder Burum.

—

M. *Pauw*, *Pawe*, *Paewe*, *Pawel*. In verkl. *Pauke*. In Noord-Friesland als Pave in gebruik. Vermoedelijk zijn ook deze namen ingekorte vormen van den naam Paulus. Verg. Paulus.

P. *Pauyngha*, *Pavinga*, *Pavisma*, *Pauwesma*, **Pauws, Paukema.**

—

M. *Peake*, *Pæke*.

V. *Peack*, *Peak*. Zie bij den mansn. Peke.

—

P. De Pealdyk, Paaldijk, bij Waaksens in Hennaarderadeel. De Fryske Peallen, Friesche Palen, voormalige schans, thans nog een huis onder Ureterp, op de Groningerlandsche grens. De Greate- en De Lytse-Peallen, Groote- en Kleine Palen, buurt te Sneek.

—

P. De Pean, geh. aan weêrszijden van het vaarwater De Grêft, ten deele onder Grouw, ten deele onder Nes in Utingeradeel; met De Peanster-Ie (ook wel Wide-Ie, en, bij misverstand, Pinkster-Ie genoemd), stroom of langgestrekt meerke onder Grouw. Verg. Peene, dorp in Fransch-Vlaanderen.

G. **Peenstra.** Deze naam moest eigenlijk als Peanstra geschreven worden. Verg. Budstra = Birdstra, Munstra = Mirnsstra.

—

P. De Peasens, stroomke in Dongeradeel, de scheiding tusschen Oost- en West-Dongeradeel uitmakende. Peasens, in 1440 *Paydza*, in misspelling Paesens, dorp in Oost-Dongeradeel, ter plaatse waar het stroomke De Peasens oorspronkelijk in zee vloeide, maar thans tegen den zeedijk dood loopt. De Peasens-wâl, sate onder Nes in West-Dongeradeel.

—

M. *Peather*. Verg. Pater, Pieter, Peter.

—

M. **Pebe.** Verg. Pabe, Pibe.

V. **Peepke.** Eigenlijk Pebeke, Peebke.

G. **Pebenga, Pebesma, Pebesa.** — Peben, Päben, Oost-Friesland.

—

M. *Peedt*. Zie Pete. Verg. Piet, Peter.

V. *Peedt*.

—

M. **Peeke,** *Peeko*, *Peecke*, *Peecko*, *Peecka*, *Peka*. Zie Peke.

V. **Peekje, Peekjen.**

G. **Peekema,** *Peekma*, **Pekema, Peeksma.** — Peeken, Weser-Friesland.

—

G. **Peenstra.** Zie bij den plaatsn. Pean.

—

V. **Peepke.** Zie bij den mansn. Pebe.

—

M. *Peer*, *Peerke*, *Peerken*, *Peercke*, *Peerck*, *Peerk*. Verbastering van den Bijbelschen naam **Petrus.** Zie Petrus, Peter, Piter, Pier.

V. **Peerk,** *Peer*. In den Zuidwesthoek.

G. *Peersma.*

—

M. *Peet.* Zie Pete.

V. *Peetken*, *Peedt*, *Peeth.*

G. **Peetsma.** Zie bij den mansn. Pete.

—

M. *Peewe*, *Pewe.*

P. Pewsum, *Peweshem*, *Pewishem*, *Peveshem*, dorp in Oost-Friesland.

—

M. *Peye*, *Pey.* In verkl. *Peike*, *Peycke*, *Peika*, *Peycko*, *Peiko*, *Peyko.* Verg. Paye. Peije is nog heden in gebruik, als ongeschreven vleivorm van den mansn. Feitse.

V. *Peyke*, *Peyck*, *Peye*, *Pey.*

G. *Peyngha*, *Peynga* (voluit Peyinga), *Peyama*, *Peyma*, **Peima, Van Peyma,** *Peyema*, **Peis.**

P. Peins (Peyinga), dorp in Franekeradeel. Peyma-state te Oosterlittens. Peyma-sate onder Hantumhuizen. Peymawyk, veenvaart onder Drachten.

—

V. *Peille.*

—

P. De Pein. Zie Opein.

—

P. De Peinje, met De Peinjedyk. Zie Pinia.

—

P. Peinjum, *Pennigum*, *Pinnegom*, *Penghum* (Penninga-, Pinninga-, Pinniahem), Pingjum, dorp in Wonseradeel. De Peinjumer-Halsbân (ook genoemd Peinjumer Werpdyk), Pingjumer Halsband, oude binnen-zeewaterkeering, waardoor het dorp Pingjum en bijbehoorende gehuchten omsloten wordt. De Peinjumer-Rige, Pingjumer-Rijge, geh. Lytse-Peinjum, Lutke-Pingjum of Klein-Pingjum, sate met terp. Alles onder Pingjum. Zie bij den mansn. Penne, Pinne.

—

G. **Peypstra.** Verg. Pypstra.

—

M. **Peke, Peeke,** *Peka*, *Peko*, *Peeko*, *Precke.* Geldt als vlei- en verkleinvorm van **Petrus.** Zie Petrus. Verg. Pake, Pike, Pekke.

V. **Peekje, Peekjen.**

G. **Pekema, Peekema,** *Pecama*, *Peekma.* — Pekinga, Peeks, Peeken, Oost-Fr.

—

M. (Pekele), verkl. van Peke. Zie Peke.

G. **Pekelsma, Pekel.**

—

M. *Pekke*, *Pekka*, *Pecka*, *Pek.* Verg. Peke.

—

M. *Pele.* Verg. Pale, Pelle.

G. Pelinck, Pelink, Drente. Paehlig, Duitschl. Peels, Nederland.

P. Pelincthun, dorp in Artesië.

—

M. *Pelgrim*, *Pelgrom*, *Pelegrum*, *Pelgrum.* Zie Pylgrom.

—

M. **Pelle.** In verkl. *Pelke*, *Pelleken.*

V. *Pel.*

G. *Pellema*, *Pelma.* — Pellens, Pels, Ned. De geslachtsn. Pel, aan Fr. geslachten eigen, komt hier niet in aanmerking, als zijnde oorspronkelijk opgekomen als bij- of toenaam van eenen pelmolenaar.

P. Pelkum (Pellinkheim), dorp bij Hamm in Westfalen. Pellingen, dorp bij Trier in Rijn-Pruissen.

—

M. *Pelmer.*

—

M. *Pels*, *Pelsse.* Verkl. van Pelle. Zie Pelle. Verg. Pals.

G. **Pelsma.**

P. Pelsum of Pelsen, sate te Oosterlittens.

—

M. *Pelser.*

—

M. *Pelte.* Verkl. van Pelle. Zie Pelle, Pels.

—

M. *Pene.* Verg. Penne.

G. *Penye*, *Penia*, *Penyga* (Peninga), *Peniema.*

—

M. *Penne.* Verg. Pene, Pinne.

G. **Penninga, Pennenga,** *Penga.* — Penning, Pennink, Penninckx, Pens, Ned. Penning, Pennington, Engeland.

P. Peinjum. Zie dien naam. — Pennigbüttel, dorp bij Osterholz, Hann. Pennigsehl, dorp bij Nienburg (Hoya), in Hann. Pennington, in Hantshire, Engeland.

—

M. *Pente.*

G. **Pentinga, Pentenga.**

P. Pentinghausen (Pentekusen), geh. bij Freilingsdorf (Cöln) in Rijn-Pruissen.

—

P. Pepergea (ook wel Pipergea genoemd), dorp in West-Stellingwerf.

—

M. *Pere.* Verg. Peer.

V. **Peerk** (in den Zuidwesthoek), *Peer.*

G. *Persma.* — Pera, Groningerland.

—

M. *Perk, Perke.* Verkl. van Pere? Zie Park.

V. **Perkje,** *Perk, Perck, Perkie, Perkia.*

—

M. (Perse). Verkl. van Pere? Verg. Pere.

G. *Persinga, Persma.*

P. Persinga-sate te Marrum. — Persingen, geh. bij Ubbergen in Gelderland.

—

M. **Peschier.** Zie Paschier.

—

P. *Pet*, het Fr. woord voor veenput, uitgegraven veenveld, thans uitgestrekte, soms diepe, onderling veelvuldig samenhangende poelen en plassen vormende, onder den naam van De Petten bekend. B.v. De Boarnbirger-, Earnewâldster-, Wartenster-Petten, uitgestrekte petten onder Boornbergum, Eernewoude, Wartena. Verder: Bouwe-Pet, onder Oenkerk. De Wide-Pet, onder Surhuisterveen. De Wynjes-Petten en De Hyngste-Petten onder Suawoude. Roeltsje-Petten onder Garijp. De Petsleat, Petsloot, waterlossing onder Westergeest. Verg. Potten.

—

M. *Pete, Peet.* In patronymicalen vorm *Peting.* Verg. Pette.

V. *Peetken, Peedt, Peeth.*

G. **Peetsma.** — Peting, Peeting, Ned. Pæting, bij de Angel-Sassen.

—

M. **Peter.** Oorspronkelijk de Bijbelsche naam **Petrus;** zie dien naam.

V. Petertsje; in Ned. spell. **Petertje.** *Peterken.* In den Zuidwesthoek ook **Peter.**

G. **Petersma, Peterzon.** — Peters, Petersen, enz. Nederland.

—

V. *Petrik.* Zie Pietrik.

—

M. **Petrus.** Bijbelsche naam. Zie Peter, Piter, Peer, Pier.

G. **Petrusma, Petrussma.** In verlatijnschten vorm **Petraeus,** *Petri.*

—

M. *Pette, Peth.* Verg. Pete, Patte.

V. *Petje, Petke.*

G. **Pettinga, Pettenga, Petten.** — Pettens, Petting, Ned. Pettenkofer, (Pettinkhofer), Duitschland.

P. Petkum, *Pettinghem, Pettehem,* dorp in Oost-Fr. Pettingen, dorp in Luxemburg.

—

P. It Petterhûs of De Petterhûstra-sate, te Stiens.

—

M. *Peuwel, Peuwelts.* Misschien verbastering van Paulus. Zie dien naam.

—

M. *Phaas, Phaes.* Zie Faes.

G. *Phaesma.*

P. Phaesma-state, -tille, -heerd; zie bij den mansn. Faes.

—

M. *Phelt, Phelte.* Zie Felt.

G. *Phelten, Pheltes.*

P. Phelsum; zie bij den mansn. Felse.

—

G. *Phertsma.* Zie bij den mansn. Fert.

—

M. *Phoca, Phoco.* Zie Fôke.

V. *Phoca.* Verfraaid tot **Phocia,** in de wandeling Sjke genoemd.

—

M. *Phoppa, Phoppo.* Zie Foppe.

—

P. Piaem of Pyaem, *Pialdum, Piamgum, Pyanghum,* in 1543 *Pyam,* Pyaam, dorp in Wonseradeel.

—

M. **Pibe, Pybe, Pibo, Pybo,** *Piba, Pyb.* Veelal uitgesproken Piibe. In misspell. **Piebe.** In verkl. *Pybel.* Oorspronkelijk vleivorm van Sibren.

V. *Pybe, Pyb.* Oorspronkelijk vleivorm van Sibrichje, en als zoodanig nog heden wel, ongeschreven, in gebruik.

G. *Pibema, Pybama, Pybema,* **Pybes.** — Pybena, Oost-Friesland.

P. Pibesleat, Pybesloot (ook Skelumer-Opfeart genoemd, en, door onverstand, Piipesleat), vaarwater onder Winsum. Pibewei, Pybeweg, weg in de Hallumer Mieden. Pibinga-sate te Welsrijp. Idem, te Irnsum. Pibema-sate te Pingjum. Idem, tusschen Foudgum en de Hiaure. — Pievens, *Pyuenze* (Pibinga), geh. bij Tettens in Wangerland, Weser-Fr., Ol-

denb.; zie Strackerjan, Die Jeverländischen Personennamen, bl. 30.

—

M. **Piebe, Piebo,** *Pieba.* Ook in Jeverland (Weser-Friesland, Oldenb.) in gebruik. Misspelling van Pibe. Zie dien naam.
V. *Pyeb.*
G. **Piebinga, Piebenga, Piebes.** Ook in Weser-Friesland.

—

M. **Pieke,** *Pieko, Pieck, Piek.* Zie Pike. Verg. Peke.
V. **Piekje, Piecke.** Te Hindeloopen ook **Piek.**
G. **Piekema, Pieksma.**
P. Piekemar, Piekeloer, enz.; zie bij den mansn. Pike. — Piekhusen, geh. bij Hohenkirchen in Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Pieksburg, geh. bij Golzwarden in Butjadingerland, Weser-Friesland, Oldenb.

—

G. **Piekstra.** Verg. Pykstra.

—

P. It Piel, bocht van de Fluessen, bij de Gaastmeer. Het woord *piel* was, in de 16e eeuw, in den geheelen omtrek van de Gaastmeer, als Fr. vorm van het woord poel in gebruik. Verg. De Peel, moeras, uitgestrekte landstreek van laag veen, in Noord-Brabant en Limburg.

—

M. **Pielger.** Misspelling van Pylger. Zie dien naam.

—

M. **Piepe.** In verkl. **Piepke.** Misspelling van Pype. Zie dien naam.
G. **Piepsma.** Zie bij den mansn. Pype.

—

M. **Pier,** *Pyer, Pyr, Pir.* In verkl. *Pierke, Pierck, Piercken, Piertje, Pyertie, Pierts.* Verlatijnscht tot **Pierius** en **Pirius.** Verbastering van Piter, Petrus. Zie die namen; ook Peer.
V. **Pierke, Pierkje, Pierkjen;** Piertsje, in Ned. spell. **Piertje.** Verg. Pirkje.
G. **Piersma, Piers, Pieren.**
P. Piers-mar (ook Aylva-mar genoemd), meerke tusschen Allingawier en Tjerkwerd. Pier-Christiaens-sleat (voluit Pier-Christiaens-Oosterzee-sleat, en in het dagelijksche leven ook wel Pier-Kerstens-sleat genoemd), stroom uit de Tjeukemeer in de Tjonger. Pierke-pleats, sate te Kimswerd. — Piershil, dorp in Zuid-Holland.

—

M. *Pierter.* Vermoedelijk misspelling voor Piter. Zie dien naam.

—

M. **Piet.** V. **Pietje.** G. **Pietenga, Pietema, Pietsma.** P. Piet-Skeveplaet, enz. Zie den mansn. Pyt.

—

M. **Pieter.** V. **Pietertje, Pieterke, Pieterkje.** G. **Pietringa, Pietersma, Pietersen, Pieters.** P. Pietersbierum, enz. Zie den mansn. Piter.

—

M. **Pietrik.** V. **Pietrich, Pietrichje, Pietrik, Pietrikje,** enz. Zie den mansn. Pitrik.

—

P. *Piip* is het Fr. woord (ook in de Fr. steden in gebruik) voor eene gewelfde steenen brug; b.v. De Lange Piip, De Dûbbelde Piip, De Doeke-Martens-(of Duco-Martena-) Piip te Leeuwarden; De Sekkedragers-Piip, Zakkedragerspijp te Franeker; De Heecheinster-Piip, Hoogeindster-Pijp, waterpoort te Sneek, enz. Verder: De Skilige Piip, Schele Pijp, onder Veenwouden. (Verg. De Scheluwe Brug te Rotterdam. Zie ook bij de S.). Pastoarspiip te Tjummarum. De Drachtster-Piip, ook wel enkel De Piipe genoemd, thans een houten brug over de Drachtster-vaart in den Hoogeweg. Fernia-Piip te Minnertsga. De Wierster-Piip, bij Wier. Piip-hoarne, Pijphorn, zoo heet van ouds de hoek, gevormd door het samenvloeien der Harlinger- en Bolswarder-Vaarten, tusschen Deinum en Dronrijp. De Piipsteich, Pijpsteeg, te Sneek. Piipesleat; zie bij den mansn. Pibe. In verkleinvorm *Piipke;* b.v. It Fonteinspiipke te Leeuwarden. Ulbepiipke te Jelsum.
G. **Pypstra.**

—

M. **Pyke, Pike, Pico,** *Pyke, Pycke, Pyka.* In misspelling Pieke. Verg. Pieke.
V. **Pyke,** *Pike,* **Pykjen.** In misspelling **Piekje, Piecke.** Deze naam geldt ook wel als vleivorm van Pytsje.
G. **Piekema, Pieksma.**
P. Pikesyl, Piekezijl, sluis in den Hem-

dijk, onder Abbega; en geh. aldaar. Pikemar, Piekemeer, meerke onder Abbega. Pikeloer, opvaart te Wieuwerd. Pikepoel, meerke onder Oosthem. — Pieksburg, geh. bij Golzwarden in Butjadingerland Weser-Friesland, Oldenb. Pieckenbrock, geh. bij Lüdinghausen in Westfalen.

—

M. *Pyker*, *Pycker*, *Picker*.

—

M. *Picco*. Verg. Pike.

—

P. De Piklape, stuk land onder Engelum.

—

P. De Pikmar, *Pyckmeer* in 1543, Pikmeer, meerke bij Grouw.

—

G. **Pykstra.** Verg. Piekstra.

—

P. De Pylders, Pilaars, herberg te Veenwouden.

—

M. *Pile*, *Pyle*, *Pyl*, *Pil*, *Piel*. In verkl. *Pylke*, *Pylk*.
V. **Pylk.**
G. **Pylma, Pylsma.** — Pijls, Pilkes, Nederland. Pilkington, Engeland.
P. Pylkwier, sate onder Huizum, met de drooggelegde Pylkwierstermar, voormalig meerke aldaar. — Pilsum, *Pyleshem*, dorp in Oost-Friesland.

—

M. **Pilger, Pylger**; in misspell. **Pielger.** Verg. Pylgrim.

—

M. **Pylgrim, Pylgrom, Pylgrum, Pilgrim, Pilgrom, Pilgrum.** Zie Pelgrim, Pilger, Pargrin.
G. **Pylgroms.**

—

G. **Pylma, Pylsma.** Zie bij den mansn. Pile.

—

M. **Pilter.**

—

M. *Pyn*. Verg. Pinne.
G. *Pynia* (Pyninga). — Pynema, Gron.
P. Pynia-sate, *Peyngha* (thans Peinje genoemd) te Warga; met De Pynia- of Pynje-dyk (gesproken Peinjedyk) aldaar.

—

P. Pingjum. Zie Peinjum, en bij den mansn. Pinne.

—

P. De Pingmar of Pinkmar, Ping- of Pinkmeer, meertje onder Wartena.

—

P. De Pinkedunen (ook De Oerderdunen genoemd), de oostelijkste duinreeks op het Ameland. It Pinkegat, zeegat beoosten het Ameland. It Pinke-wad, deel van de Wadden, bezuiden het Ameland.

—

P. De Pinkehagen, strooken onverveende grond in de lage venen, onder Gersloot. Zie Kouhagen.

—

M. *Pinkert*.

—

M. *Pinne*. Verg. Pyn, Penne.
G. *Pingia* (samengetrokken vorm van Pinninga), **Pinnema.** — Pinninck, Nederland. Pinning, Duitschland.
P. Pingjum. Zie Peinjum.

—

M. **Pyns.** Verkl. van Pyn. Zie Pyn.

—

M. *Pype*, *Pypo*. In misspell. **Piepe.**
G. **Pypma, Piepsma,** *Pipesma*.

—

M. **Pypken.** In misspell. **Piepken, Piepke.** Verkl. van Pype. Zie Pype.
V. **Pypkjen.**

—

G. **Pypstra.** Zie bij den plaatsn. Piip. Verg. Peypstra.

—

M. *Pyr*. Zie Pier.
V. **Pirkjen.** In den Zuidwesthoek ook **Pirk.** Zie Pierkje, Pjirkje.

—

P. De Pisherne, krite onder Goutum; met De Pishernedyk aldaar.

—

M. Pyt; in Ned. spell. **Piet.** In verkl. *Pietse*. Verkorting van Piter. Zie dien naam.
V. Pytsje; in Ned. spell. **Pietje. Pytje, Pyttje,** *Pyttia*. Veelal verkort tot Pyt; in vleivorm ook Pike, **Pyke.** Op 't Ameland ook Pytke, geschreven **Pietke.**
G. **Pietenga, Pietema, Pietsma.**
P. Pyt-Skeve-plaet, Piet-Scheve-plaat, in de Wadden, bezuiden het Ameland.

Pytsje-bûrren, spotnaam voor Pietersbierum. Pytsje-gat, vaarwater te Friens. Pytsje-moije-pôlle, buurt onder Oosthem. Pytsje-moije-finne, Pietje-moeye-fenne, stuk land te Folsgare.

—

M. Piter; in Ned. spell. **Pieter**. Verbastering van Petrus; zie dien naam. Komt ook nog voor, geschreven als **Pyter** en **Pytter**, eene spelling, die nog in de vorige eeuw vrij algemeen was, en die beter de juiste uitspraak der Friezen afbeeldt, dan de hedendaags meest in gebruik zijnde, verhollandschte schrijfwijze Pieter. Verg. Pitter.

V. Pitertsje, Piterke, Piterkje; in Ned. spell. **Pietertje, Pieterke, Pieterkje.** Verder **Pytertje.**

G. **Pietringa, Pietersma, Pietersen, Pieters, Pyttersen, Pieterzen.**

P. Piters-Bjirrum of Pitersbjirrum, Pietersbierum, dorp in Barradeel. Zie Bjirrum. Piters-bûrren, Pietersburen, geh. onder Ureterp. Idem, buurt aan het Zuid-Vliet te Leeuwarden. Piters-wyk, veenvaart te Drachten. Sint-Piters-leane, Sint-Pieters-laan, weg te Wolvega. — Pieterburen, Pieterzijl, dorpen in Groningerl.

—

M. Pitrik, in Ned. spell. **Pietrik.** *Pytrik*, *Pyttrik*.

V. Pitrik, in Ned. spell. **Pietrik.** Verder **Pytrik, Pyttrik, Pytrikje,** *Pytrich*, *Pittrik*. En **Pietrich, Pietrichje, Pietrig, Pietrigje, Pieterigje, Pieterik, Pieterikje, Pietrikje.** Zie Pjittrik.

—

M. **Pitter.** In Noord-Friesland Pidder. Zie Piter.

—

G. **Pitstra.**

—

M. *Pywes.* Verg. Pewe.

—

V. **Pjerkje.** Verg. Pjirkje, Perkje.

—

V. **Pjirkje.** Zie Pierkje.

—

V. **Pjittrik.** Zie Pitrik.

—

P. *Plaet*, de Friesche vorm van het woord plaat, bank of droogte in de Wadden. B.v. Pyt-Skeve-plaet, De Ballest-plaet, De Bosk-plaet, De Ingelskmans-plaet, De Hoantse-plaet, enz. De Blikplaet, in de Lauwerszee.

—

M. (Plante).

G. **Plantinga, Plantenga, Van Plantinga, Plantema, Planten.** In verlatijnschten vorm **Plantinus.** — Planting, Drente. *Plantyn*, Nederland.

P. Plantlünne, dorp bij Lingen in Eemsland, Hannover.

—

P. De Platte Dyk (ook Lege Dyk genoemd), onder Lutkewierum.

—

P. *Pleats*, de Fr. vorm van het Ned. plaats, ook *Boerepleats*, Boerenplaats, wordt hedendaags meest gebruikt in de dagelijksche spreektaal, in stede van sate, landhoeve; even als in Oost-Fr., waar het verhoogduitscht als "Platz" voorkomt. Sommige saten, van jonge dagteekening, dragen dezen naam ook in geijkten zin; b.v. Pierkepleats te Kimswerd. De Spoekepleats, Spokeplaats, sate onder Oudwoude. De Greate Pleats, onder Jislum. De Moaije Pleats, onder Sint-Jacobi-Parochie. De Kwelderpleats, onder Kollum. Soms is de benaming *pleats* slechts aan de spreektaal eigen, en komt niet in geschrifte voor; b.v. De Boskpleats, Boschplaats (eigenlijk Rosema-state), onder Kollum. De Boskpleatsen, twee saten (eigenlijk Minia- en Roordastate), in de Boskkrite onder Grouw. Zie Bosk. Saten, die het eigendom zijn van een gast- of van een weeshuis (b.v. van het Sint-Antoni-Gasthuis te Leeuwarden of te Bolsward, of van het Old-Burger-Weeshuis te Leeuwarden of te Sneek), worden in het dagelijksche leven ook wel Gasthûspleats, Weeshûs- of Weespleats genoemd; b.v. De Weespleats, sate onder Wester-Nijkerk. Saten, waar eene eendekooi bij is, noemt men Koaipleats; b.v. onder Eernewoude. Saten, die bij een *slot* of adellijk huis behooren: Slotpleats. De sate, ter plaatse waar oudtijds het klooster Sionsberg stond (bij Dokkum) heet nog Bergpleats. Saten, die aan eene kerk of eene pastorie behooren, noemt men wel De Tsjerkepleats, De Pastorije-pleats, b.v. te Sibrandahuis. Verder De Poartepleats, volksnaam voor de state Wieuwens onder

Oosterlittens, enz. In de steden heeft *pleats*, plaats, ook de beteekenis van plein; b.v. De Breede Pleats, te Leeuwarden, Franeker, Harlingen en Sneek.

—

M. *Pleber*.

—

G. **Pleinma.**

—

M. *Pletse*. Verkl. van (Plet)? Of Oud-Fr. vorm van (Plekke, Plekker)?

G. **Plekkringa, Plekker, Plet.** — Pletting, Plettynck, Nederland.

—

M. *Pleun*, *Ploen*, *Ploenis*. Verbast. van den Kerkelijken naam Apollonius.

V. Pleuntsje. In Ned. spell. **Pleuntje.** Meest op het Bildt. Verbastering van den Kerkelijken naam Apollonia (tot Aplonica misvormd). Zie Ploontje.

—

M. (Plinse).

G. **Plinsinga, Plinzinga.**

—

G. **Ploegsma.**

—

G. **Ploegstra.**

—

M. *Ploen*, *Ploenis*. Zie Pleun.

V. Ploontsje, Plone. In Ned. spell. **Ploontje.** *Ploon*, *Ploen*, *Plonnie*. Zie Pleuntsje.

—

V. Pluuntsje. In Ned. spell. **Pluintje.** In den Zuidoosthoek. Zie Pleuntsje, Ploontsje.

—

P. De Pluzerswyk, Pluizerswijk, veenvaart onder Lippenhuizen.

—

V. Poai, Poaike, Poaitsje. In Ned. spell. **Poi, Poike, Poitje.** Oorspronkelijk vleivorm van Froukje. Zie Froukje, en den mansn. Poye.

—

P. De Poalsloane (zie Leane), ook uitgesproken als Poasloane (verhollandscht, reeds in 1702, tot Postlaan — te recht?), weg onder Boornbergum; met De Poals- of Poasbrêgge, Postbrug, brug over de Dreit, aldaar.

—

P. De Poartebûrren, Poorteburen, buurt te Hallum. De Poartepleats; zie bij Pleats. De Poartesilen (ook wel misschreven als Potte- en zelfs als Potterzijlen) te Sneek.

G. **Poortstra.**

—

P. De Poasterbrêgge, Poosterbrug of Poostbrug, over de Boorn (het Koningsdiep) onder Olterterp.

—

P. It Poddehûs, Paddehuis, sate onder Eksmorra. De Poddepôlle, Paddepolle, sate onder Broek. Verg. De Froaskepôlle.

—

M. *Poeke*. Verg. Pocka, Pouke.

—

P. *Poel*, klein, ondiep meertje, in Friesland veelvuldig als plaatsnaam voorkomende, zoo op zich zelve, als in samenstellingen. B.v. De Poel, geh. onder Oosterwolde. Idem, sate onder Koudum. De Poellen, (eigenlijk als Pûollen uitgesproken) krite, met geh. onder Dronrijp. Idem, krite onder Bolsward. De Goingearypster-, Terkapelster- en Terhernster-Poellen, reeks van onderling samenhangende meerkes, onder Goingarijp, Terkaple en Terherne. De Nijegeaster Poel, en De Hichtepoel (ook Pangwear genoemd), meerkes onder Nijega in Hemelumer Oldeferd en Noordwolde. Sinte-Orsele-poel, Sint-Ursula-poel, meerke in het Heidenschap onder Workum. Rykholtspoel of Rikoltspoel, meerke bij Wykel. Ottepoel, drooggelegd meerke onder Koudum. De Skûtelpoel, Schotelpoel, bij Idsega in Wymbritseradeel. De Sâlte Poel, Zoutepoel, meerke tusschen Terkaple en Terhorne. De Peinder Poel, meerke onder Opeinde in Small. Poelhuzen, Poelhuizen, geh. onder Finkum; met De Poeldyk aldaar. De Poelwei, weg bij Waaksens in West-Dongeradeel. It Poelstik, stuk land onder Veenwouden. De Poelfinne, stuk land te Menaldum.

G. **Poelstra.**

—

M. *Poele*, *Poels*. Verg. Pole.

G. **Poelma, Poelsma.**

—

P. It Poepehûs (ook wel Toutenboarch genoemd), sate onder Broek. De Poepekamp, stuk land tusschen Harde-

garijp en Bergum; met De Poepeleane, weg aldaar.

—

M. *Poepe*, *Poeppe*. In verkl. *Poepke*. Komt in oude geschriften afwisselend met Pope, Poppe, Popke voor. Zie die namen.

G. *Poepma;* zie Popma. *Poepkema*. **Poepjes**. — Pupkes, Oost-Friesland.

—

M. *Poepte*. Zie Popte.

G. *Poepta*. Zie Popta.

—

V. **Poerke.**

—

G. **Poetsma.** Verg. Poutsma. — Poetsema, Groningerland.

—

M. *Poye*, *Poy*. Verg. Paye, Peye.

V. **Poike, Poitje, Poi**. Zie Poai.

G. *Poyma*, **Poiesz.**

—

M. Poke. Verg. Pocka.

G. *Pokema*.

—

M. *Pocka*. Verg. Poke.

V. **Pokje.**

P. Pockens (Pokkinga), geh. bij Endzetel, in Harlingerland, Oost-Friesland.

—

M. *Pole*, *Pool*. Verg. Poele, Polle.

G. **Pool.** — Pohlenga, Oost-Friesland.

P. Polinchove, dorp in Artesië, Frankrijk.

—

M. **Polle**, *Polla*, *Pol*. In verkl. *Polke*. Verg. Pole.

G. **Pollema, Polma, Polsma,** *Poltzma*. Verlatijnscht tot **Pollius**; weer verbasterd tot **Poljus**. — Polling, Gron. en Drente. Pollen, Pols, Pollingh, Pollsen, Ned. Polson, Eng.

P. Pollinchove, dorp in West-Vlaanderen. Pollhorn, geh. bij Neu-Katbeck (Rendsburg), Holstein.

—

P. *Pôlle*, Fr. woord voor klein eilandje in meer of stroom; kleine, ronde hoogte in omringend laag land; ook eene ronde graszode. Komt in vele plaatsnamen voor, op zich zelven, en in samenstellingen. B.v. De Pôlle, buurt te Sneek. Idem, te Bozum. Idem, sate te Grouw. Idem, geh. onder Rotster-Haule. De Pôllen, sate onder Oudega in Wymbritseradeel. De Pôllen, banken in zee, vóór de Harlinger haven. De Bilpôllen, door den Pôldyk omsloten; zie den plaatsn. Bil. De Boerepôllen en De Bokkepôllen, buitendijksche velden aan de Wadden, in Ferwerderadeel. De Heechpôlle, Hoogpolle, buurt te Dokkum. De Reidpôlle, sate te Deersum. De Koninepôlle, buurt te Heerenveen. De Kriúspôllen, Kruispollen, vier eilandjes in het meer De Fluessen. De Slieperspôlle, Slaperspolle, een van die vier Kruispollen. De Roaspôllen en De Reade-Koupôlle, Roode-Koe-polle (in de wandeling veelal, volgens de uitspraak der stedelingen, Roôkoepôlle genoemd, en dit weer verbasterd tot Roekoepôlle), eilandjes in de Sneekermeer. De Trije Pôllen, oorspronkelijk drie eilandjes in de Houkesloot bij Sneek, waarvan thans nog slechts één in wezen is. De Bûterpôlle, eilandje in de Zandmeer. De Njirrepôlle, stuk land in de Valom, in Dantumadeel. Pûskepôlle, huis onder Scharnegoutum. Pytsje-moije-pôlle, buurt onder Oosthem. Verder De Liempôlle, Ljibbepôlle, Froaskepôlle, Poddepôlle, enz. allen op hunne alphabetische plaats vermeld. Dan nog De Pôllewâl of Pôlswâl, sate onder Oosterbierum. De Pôllesleat te Akkrum, enz. Het oude Molkwerum was op zeven eilandjes of *pôllen* gebouwd; te weten: De Hoanepôlle, Hanepolle (ook wel Hounepôlle, Hondepolle genoemd); De Kattepôlle; De Sorkepôlle of Sarkepôlle (*sorke* of *sarke* is het Molkwerumer-Friesche woord voor kerk; dus Kerkepolle); Eastrich, Westrich (zie bij den plaatsn. *ich);* De Grinspôlle en De Wibren-Hantsjes-pôlle (ook wel Achthuzerpôlle genoemd).

G. **Polstra.**

—

P. *Pomp*, Friesch woord, beteekenende: waterlossing, door een pijp of buis onder eenen dijk doorgaande, komt voor in den plaatsnaam De Kollumer-Pomp, geh. onder Kollum; met De Pompsterrijd, waterlossing aldaar. It Pomprek, gedeelte van het vaarwater tusschen Warga en Grouw. — De Pomp, geh. bij Wester-Wytwerd, Groningerland.

G. **Pompstra.**

—

M. *Pompe*.

V. **Pompkje.** Verg. Romkje.

G. **Pompsma.** — Pompen, Pompe, Nederland.

—

M. *Pone, Pono.* Verg. Ponne.

V. *Poonke.*

P. Ponenswerf, geh. op de hallig Hooge, Noord-Friesland. Pohnshallig, onbedijkt eilandje in de Noord-Friesche Wadden.

—

M. *Ponne.* In verkl. *Pontje.* Verg. Pone.

G. *Ponga* (samengetrokken vorm van Ponninga), *Ponnama*, *Ponnema*, **Pons, Ponne.**

P. Ponga-state (oudtijds ook *Pouwinga-state* geschreven); zie bij den mansn. Pou.

—

M. **Ponnes.** Verg. Ponne, Ponse.

—

M. *Ponghe.*

—

M. *Ponse, Pons.* Verkl. van Ponne. Zie Ponne.

G. **Ponsma.** — Pons, Ponsen, Nederl.

—

M. *Pool, Pooltis.* Verg. Pole.

—

G. **Poortema, Poortenga, Poortinga.** Zie bij den mansn. Porte.

—

G. **Poortstra.** Zie bij den plaatsnaam Poarte.

—

V. *Poot.* Zie bij den mansn. Pote.

G. **Pootsma.** Zie bij den mansn. Pote.

—

M. Pôpe; in Ned. spell. **Pope,** *Popo.* In Oost-Dongeradeel als Pobe uitgesproken. In patronymicalen vorm *Poping.* In verkleinv. *Popeke, Popeka, Popeko, Popiko.* Verg. Poepe en Poppe.

G. *Popinga, Popama, Popema, Poopma.* — Popenga, Oost-Friesland.

P. Pôpe-Brouwers-loane, weg onder Ureterp; zie Leane. Poopma-sate, te Nes in West-Dongeradeel. — Popinga-borg, te Tjamsweer, Groningerl. Popens (Popinga), dorp bij Aurich, Oost-Friesland.

—

M. **Poppe,** *Poppo, Poppa, Poppen,* **Pop.** Verlatijnscht tot **Poppius, Poppéus,** *Poppejus* en *Pompejus.* Verg. Pôpe, Poepe.

V. **Popke, Popje, Popk, Pop,** *Popck.*

G. **Poppinga, Poppenga, Poppema, Popma, Poppes, Poppesz, Poppen,** *Poppama, Popsma.* — Poppens, Groningerl. Poppinga, Pöppinga, Poppen, Poppens, Poppena, Oost-Friesland. Poppen, West-Fr. (Noordelijk Noord-Holland). Popping, Poppink, Poppe, Ned.

P. Poppingawier (in de dagelijksche spreektaal Poppenwier), dorp in Rauwerderhem. Pophoarne, Pophorne, geh. bij IJsbrechtum. Poppenhuzen, geh. onder Oldeboorn. Popma-state, Popmahûs, Popmabûrren, te IJlst. Poppama-sate te Kimswerd. Idem, onder Ureterp. Popma-sate te Witmarsum. Poppebrêgge (in de wandeling wel verbasterd tot Poubrêgge), brug over het Vliet, te Leeuwarden. — Poppenhusen, sate bij Waddewarden, Jeverland, Oldenburg. Poppenhusen en Poppenwurth, twee dorpen in Ditmarschen. Poppenbüll, geh. bij Hoyer, Noord-Friesland. Idem, dorp in Eiderstedt, Sleeswijk. Poppenbüttel, dorp bij Hamburg. Poppendam, voormalig geh. bij Ransdorp in Waterland, Noord-Holl. 's-Heer-Poppekerke, geh. bij West-Kapelle, Zeeland.

—

M. **Popke, Popko, Popco,** *Popka, Poppeke, Poppeka, Poppeken, Poppik, Popk, Popske.* In Weser-Friesland Popken en Poppick. Verkl. van Poppe. Zie Poppe.

V. **Popkje, Popkjen.**

G. *Popka, Popkama,* **Popkema, Popkes.** — Popken, Oost- en Weser-Friesland.

P. Popkewyk, veenvaart onder Langezwaag. Popkewier; zie Lex. 788. Popkema-sate onder Leeuwarden. Idem, te Weidum. — Popkenhöge, geh. bij Struckhausen, Oldenburg. Popkenstelle, sate bij Hohenkirchen in Wangerland, Weser-Friesl., Oldenburg. Popkensburg, oude burcht bij 't dorp Sint-Laurens op Walcheren, Zeeland. Popkenstraat, te Groningen.

—

M. *Popte, Popt.* In verkl. *Poptke.* Verkl. van Poppe. Zie Poppe.

V. *Popt.*

G. **Popta, Van Popta,** *Poptsma.* — Pupts, Oost-Friesland.

P. Popta-state te Hantumhuizen. Idem. te Winaldum, en onder Kimswerd. It Popta-gasthûs, gesticht te Marsum. De Pop-

ta-steich (in de volkstaal Pipsteich genoemd), steeg te Leeuwarden. Poptsma-sate te Oosthem. — Potshausen, oudtijds *Poptishusen*, dorp in Oost-Friesland.

—

M. *Poptet.* Verlatijnscht tot *Poptatus* en *Poptetus.*

—

M. *Porre.* Verg. Parre.

G. **Porma.**

—

M. *Porte.*

G. **Porta, Portinga, Portenga, Poortinga, Poortenga, Poortema,** *Portma*. **Porten, Porte.** (In 't Fr. uitgesproken als Poarte).

P. Portinga-sate onder Elsloo. Portma-sate onder Hantumhuizen.

—

M. *Posse.*

G. **Posma, Possma.**

—

G. **Postema, Postma, Postsma.** In verlatijnschten vorm (op den klank af genomen) **Posthuma,** en dit weer vermannelijkt tot **Posthumus** (alsof deze naam een zoon moest aanduiden, na des vaders dood geboren); versleten tot **Postmus.** De oorspronkelijke vorm van alle deze verwante geslachtsnamen, Postema, kan afgeleid zijn van eenen mansn. Poste (verkleinvorm van Posse; zie dien naam), welke mij echter nooit te voren gekomen is.

—

P. Post (Bûte-), Buitenpost; en Lytse-Post, Lutke- of Lutjepost; twee dorpen in Achtkarspelen.

Post is ook de naam, dien men te Bolsward geeft aan de gewelfde steenen bruggen over de binnengracht; elders Piip genoemd (zie dien plaatsn.). B.v. De Trije Posten, aldaar. Postlaan, Postbrug; zie Poalsloane, Poalsbrêgge.

G. **Postra, Poststra.**

—

P. It Pot, stuk land onder Staveren. De Potten, poeltjes onder Offingawier; met It Potskar, krite aldaar. De Sâltpotten, Zoutpotten; zie dien naam. (Pottesilen, te Sneek. Deze naam is misspelling en verkeerde uitspraak van Poartesilen; zie dien naam). De Potsleat te Warns. *Pot* is de Zuidhoeksche vorm van het algemeen Friesche woord *pet;* zie dien plaatsnaam.

G. **Potstra.**

—

M. *Pote, Poto, Pota.* Verg. Potte.

V. *Poot.*

G. **Pootsma.** — In verlatijnschten vorm Potinius, Oost-Fr. Poot, Poten, Pootjes, Ned.

P. Potenburg, geh. bij Eckwarden in Butjadingerland, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

P. De Potmarge, oude stroom onder Leeuwarden en Huizum; met De Potmargewâl, buurt te Leeuwarden; en De Potmargebrêgge, brug aldaar.

—

M. *Potte.* Verg. Pote.

V. *Potjen.*

G. **Pottinga, Pottema, Potma, Potsma.** — Potting, Potjes, Ned. Potts, Engeland.

—

G. **Potstra.** Zie bij den plaatsn. Pot.

—

M. *Pouge.* Verg. Puge.

—

G. **Poulesma, Poulusma.** Zie bij den mansn. Paulus.

—

G. **Poutsma,** *Powtsma.* Verg. Poetsma.

P. Poutsma-sate te Wierum.

—

M. *Pou, Pouw, Powl, Powel, Pouwel, Powls.* In verkl. *Pouke.* Verbastering van Paulus. Zie dien naam.

V. *Pouk.*

G. *Pouwinga* (in samengetrokken vorm *Ponga*), **Pouwsma, Pousma.**

P. Pouwinga- of Ponga-state te Marrum.

—

G. **Praamsma.**

—

G. **Praamstra.**

—

M. *Prakke.*

G. **Prakken.**

—

P. Prandingea, *Prandinghe,* Prandinga, voormalig geh. onder Oosterwolde.

—

M. *Prenge.*

—

P. De Preesterikker, Priesterakker, krite, met geh., onder Veenwouden. De Preesterherne. krite onder Scharl. De Preesterfinne, Priesterfenne, stuk land

bij Tacozijl. It Preesterlân, Priesterland, stuk land onder Hardegarijp; met It Preesterhûs, Priesterhuis, sate aldaar. It Preester-skar, stuk land te Ferwoude. Idem, te Kornwerd.

—

P. De Prikkersreed, weg te Berlikum.

—

P. De Prikwei, Prikkeweg (ook Geawei genoemd), weg tusschen Beets en Oldeboorn.

—

G. *Prickstera.*

—

P. De Prinseheide, geh. onder Oudeschoot. It Prinsenhôf, voormalig huis aan de Hansemeer, tusschen Eernewoude, Wartena en Grouw; aan de huisstede, de pôlle, de krite, is nog deze naam verbonden. De Prinsestriette, Prinsestraat, te Harlingen. De Prinsentún, lusthof te Leeuwarden. De Prinsewyk, veenvaart bij het Heerenveen.

—

P. De Prinsessewei, bank van harde, roode oer, die dwars door den bodem der Grouwster-Ee loopt. Verg. Grevinnewei.

—

M. *Priske.*

—

G. **Proemstra.**

—

G. **Prollema.**

—

V. *Pronde.*

—

G. **Pronkstra.**

—

M. (Prop).
G. *Proppingha*, **Propsma, Prop.**
P. Propswyk, veenvaart onder Langezwaag. *Proppingha-lant*, stuk land onder Klooster-Aalsum, in 1474.

—

G. **Propstra.**

—

V. *Proon.*

—

G. **Pruiksma.**

—

G. **Pruimsma.**

—

G. **Pruisma.**

—

P. De Prúlhoeke, Pruilhoek, krite onder Sint-Anna-Parochie met De Prúlhoekspleats, sate aldaar. Zie Pleats.

—

M. *Puel.* V. *Puel.* Verg. Pulle.

—

M. *Puge.* Verg. Pouge.

—

V. *Puydt.*

—

V. **Puike,** *Pui.* Steedsche uitspraak van Poaike. Zie Poai. Verg. Gui, Guikje.

—

M. *Pulle.* Verg. Puel.

—

G. **Puma.**

—

P. De Pûs. Zie Ophûs.

—

P. Pûskepôlle; zie by Pôlle.

—

P. De Put, buurt te Leeuwarden. De Fetse-put te Dokkum; zie Fetse. De Barnene Put, Brandende Put, sate onder Echten. De Putten, stuk land te Kimswerd. Zie Pet en Pot.

—

P. Putsma-sate, voormalige sate onder Goutum. Verg. Skinkinsma en Drinkútsma.

—

Q.

Er bestaan geen Friesche namen, die met eene Q beginnen. Namen, die oudtijds wel met eene Q misschreven werden (*Quaeyen*, *Queerns*), vindt men op de Kw.

R.

M. **Raad.** In Fr. spell. Raed. Zie Raed en Rade.

—

G. **Raadersma.** Zie bij den mansn. Rader.

—

G. **Raadsma.** Zie bij den mansn. Rade.

—

P. Raaldijk. Zie Raeldyk.

—

M. *Raamt, Raemt, Raemth.* Verg. Rammed.

—

M. **Raang.** In Fr. spell. Raeng. Zie Raeng.

—

P. Raansloot. Zie Raensleat.

—

M. **Raap.** In Fr. spell. Raep. Zie Raep.

—

M. **Raard.** In Fr. spell. Raerd. Zie Raerd.
G. *Raarda, Raerda.* Zie bij den mansn. Raerd, en bij den plaatsn. Raerd.

—

P. Raard. In Fr. spell. Raerd. Zie Raerd.

—

P. Raaskamp. In Fr. spell. Raeskamp. Zie Raeskamp.

—

V. **Raauwkje.** In Fr. spell. Raeukje. Zie Raeukje.

—

M. *Rabbe, Rabbo.* Verg. Rebbe.
G. Rabersma, Groningerland.

—

M. *Rabbod, Rabbold,* vervormd (quasi-verfraaid) tot **Rabbodes.** Verbastering van Radbold. Zie Radbold.

—

M. *Radbad, Radbod,* in vollen vorm *Radbald, Radbolt, Radbout.* Verlatijnscht tot **Radbodus** en **Radbodis.** Zie Rebbat, Rabbod.
V. **Radboda.**

—

M. *Raddag.*

—

M. **Rade, Rado, Raad,** *Raed.* In patronymicalen vorm *Rading.* In verkl. *Radeke, Raedje, Raethjen, Radje.* Verg. Rode, Rate, Raeng.
G. *Radinga,* **Radema, Raadsma, Radsma.** — Raatjes, Groningerland. Rading, Radink, Raden, Raads, Nederland.

—

M. *Rader, Raeder.* Vermoedelijk verbastering van den oorspronkelijken volledigen naam Radheri.
G. *Radringa,* **Radersma, Van Radersma, Raadersma.**

—

M. *Radferd.* Zie Rathfried.

—

M. *Radje.* Verkl. van Rade. Zie Rade.

—

M. **Radmer.** Verg. Rodmer.

—

M. *Radnik.*

—

M. *Radolf, Radulf.* In de middeleeuwen in Vlaanderen: Radwolf. Verg. Roelof.

—

G. **Radsma.** Zie Radje, Rade. Verg. Ratsma.

—

M. Raed; in Ned. spell. **Raad.** Zie Rade.

—

P. De Raeldyk, Raaldijk (ook Taskewei genoemd), dijk(weg), bij Wyns en Oudkerk. Vermoedelijk afgeleid van den mansn. Rale of van den geslachtsn. Rhala.

—

M. *Raemt, Raemth, Raamt.* Verg. Rammed.

—

M. Raeng. In Ned. spell. **Raang.** Vermoedelijk samengetrokken vorm van Rading. Zie Rade.

—

P. De Raensleat (door sommigen ook wel Roansleat genoemd), Raansloot, stroom onder Eernewoude (misschien wel eigenlijk Rânsleat, Randsloot).

—

M. Raep; in Ned. spell. **Raap.** *Raep.* Zie Rape.

—

M. Raerd; in Ned. spell. **Raard.** Samengetrokken vorm van Rauwert. Zie den mansn. Rauwert. Verg. Baerd, als mans- en als plaatsnaam; evenzoo Jorwerd.
G. *Raerda, Raarda.* Deze naam kan zoo wel van den mansn. Raerd = Rauwert, als van den plaatsn. Raerd = Rauwert afge-

leid zijn. Verg. de geslachtsnamen Rauwerda, Jorwerda, Baarda.

—

P. Raerd (uitgesproken Raed, Raad) is de vorm dien de naam van het dorp Rauwerd in Rauwerderhem, in de dagelijksche volksspreektaal heeft; in 1474 *Raerderajae*. Raerderhem (uitgesproken Raderhim), Rauwerderhem, grietenij in Oostergoo. Raerd (eveneens uitgesproken Raed, Raad), in 1511 *Hrawt*, in 1543 *Rauwert*, Raard, dorp in West-Dongeradeel. Raerd (uitspraak als boven vermeld), voluit Raerderterp (gesproken Raderterp), en ook wel uitgesproken als Roard (Road) of Roarderterp (Roderterp), Roorderterp, geh. en terp, tot de Hantumer-Uitburen behoorende.

G. *Raerda*, *Raarda*. Zie bij den mansn. Raerd.

—

M. *Raes*, *Raess*, *Raesse*, *Raas*, *Rase*. In verkl. *Raeske;* misspeld als *Raessche*.

—

P. De Raeskamp, Raaskamp, stuk land onder Berlikum. Vermoedelijk afgeleid van den mansn. Raes. Zie dien naam.

—

V. Raeuwkje, Raeukje; in Ned. spell. **Raauwkje**. Zie bij den mansn. Rauwe.

—

M *Ragnar*.

—

V. *Ragonde*. Voluit Radgunda, Radegonde.

—

V. Raindtsje; in Ned. spell. **Raindtje**, *Raintje*, *Raine*. Verg. Reine.

—

M. *Rainout*. Zie Reinald.

—

M. *Rainstal*.
G. **Reinstal**.

—

V. *Rainu*. Zie Reinou.

—

M. *Raiwalt*, *Raywalt*, *Raiwolt*, *Raywolt*.

—

P. *Rak* of *Rek*, Fr. woord, beteekenende een recht loopend gedeelte van stroom of vaart, tusschen twee bochten begrepen. B.v. It Galgerak (nevens De Galgefinne en It Galgestring), deel van de Harlingervaart, onder Leeuwarden. It Rak fen Ungemak, Rak van Ongemak, deel van de Boorn, bij Irnsum. It Divelsrak in de Woudvaart, bij Sneek. De Rakkenspoel bij Woudsend. It Gouden Rek, Koldiker Rek, Kromsleatsrek, Pomprek, gedeelten van het vaarwater tusschen Grouw en Warga. It Langerak, geh. onder Terwispel. Verder It Freantsjerter-Rak (met It Freantsjerter Raks-ein), It Grytmansrak, De Fammensrakken, op hunne alphabetische plaats vermeld. — Verg. Het Damrak en het Rak-in (of Rokin) te Amsterdam. Langerak, dorp in Zuid-Holland.

G. **Rakstra**.

—

M. *Rakan*.

—

P. Raken (De Alde- en De Nije-), Oude- en Nieuwe-Raken, twee saten onder Kollum.

—

M. *Rakmar*. In Noord-Fr. als Rackmer nog in volle gebruik. Verg. Rikmer.

—

G. *Ralda*.

—

M. *Rale*, *Raele*, *Raelle*.
G. *Rala*, *Rhala*.
P. Rhala-state onder Hallum. Idem, te Wyns. Rhala-hûs te Leeuwarden, en De Rhala-piip daarnevens. It Ralehûs (ook genoemd Ralehústra-sate) onder Stiens.

—

M. *Ram*. In verkl. **Ramke**. *Rampcke*. Verg. Rem, Rom.
V. **Ramkje**.
G. **Ramkema**, *Ramkama*.
P. Ramkema-sate onder Holwerd. — Ramstedt, dorp in Noord-Friesland. Ramhusen, dorp in Ditmarschen. Ramminghausen, geh. bij Syke (Hoya), Hannover. Ramscapelle, dorp in West-Vlaanderen.

—

G. *Ramersma*.

—

M. *Rammed*.

—

V. *Rammot*.

—

V. *Ramte*. Verkl. van Ram. Zie den mansn. Ram.

—

M. *Randolf*, *Randulf*. Verlatijnscht tot *Randulphus*.

—

M. *Rangar*. Verlatijnscht tot *Rangarius*.

—

M. *Rangwerd*.

—

M. *Ranne*, *Ranni*. In verkl. *Ranca*, *Ranka*, *Rank*, *Rante*. Verlatijnscht tot *Rancus*.

V. **Ranskjen.**

G. *Ransma*. — Randa, Gron. en Oost-Fr.

P. Ranswerd, geh. bij Appingadam. Ranum, oud dorp, thans geh. bij Winsum, Groningerland. Rantum, dorp op 't eiland Sylt, Noord-Friesland. Ransdorp, dorp in 't Waterland van Noord-Holland.

—

M. *Ranneft*.

G. **Ranneft.**

—

M. *Rape*, *Raep*, **Raap**. Zie Raep.

—

P. R a p e n b o a r c h, Rapenburg, geh. tusschen Huizum en Goutum; met I t R a p e n b o a r g e r-d y k j e aldaar.

—

M. **Rapke.** Verkleinvorm, vermoedelijk van Rabbe. Zie dien naam.

—

M. *Rare*. Verg. Raerd.

—

M. *Rase*. Verg. Rasse.

—

P. I t R a s k e l â n, krite onder Lekkum en Miedum.

—

P. D e R a s k e r s, krite, met sate, onder Anjum; met D e R a s k e r s w e i, weg aldaar.

—

M. *Rasse*, *Raszo*, *Ras*. Verg. Rase.

—

M. *Rat*, *Rath*. In verkl. *Ratje*, *Ratke*. Verg. Rade.

G. **Ratsma.** — Ratinckx, Raatjes, Ned.

—

M. *Ratger*.

—

M. *Rathfried*.

—

M. *Ratmer*. Zie Radmer.

—

M. *Rauwe*, *Raue*, *Rave*. In verkl. **Rauke.** Zie Raven. Verg. Rouwe, Rouke.

V. Raeukje; in Ned. spell. **Raauwkje.**

G. **Raukema.** — Ravekes, Ned. Rauen, Oost:Friesland. Rawson, Engeland.

—

M. *Rauwert*, *Rauert*. In Noord-Friesland nog in volle gebruik. Verg. Raerd.

G. **Rauwerda, Rauwarda.** — Rauertz, Noord-Friesland.

Het is onzeker of de geslachtsnamen Rauwerda, Rauwarda, Raarda, van den mansnaam, of van den plaatsnaam Rauwert, Raerd, afgeleid zijn. Het eene is zoo wel mogelijk en waarschijnlijk, als het andere. Verg. Jorwert, Jorwerda. Baerd, Baarda.

—

P. R a u w e r t, Rauwerd, dorp in Rauwerderhem, in de dagelijksche spreektaal R a e r d genoemd. Zie dien naamsvorm.

—

M. *Raven*, *Rave*. Zie Rauwe.

G. Ravinga, Oost-Friesland. Raven, Ned.

—

M. *Raviger*.

—

P. D e R a w i e r (Ned. Roode heuvel), oude, verouderde naam, in den Zuidhoekschen tongval, van het Roode Klif. Zie Reade Klif.

G. **Rawiersma.** Zie Rewiersma.

—

P. D e R é, Ree of Rhee, sate onder Sint-Nicolaasga.

—

P. *Read*, in versleten vorm ook *Rea*, het Fr. woord voor rood, komt voor in de plaatsnamen: R e a d t s j e r k of R e a t s j e r k, *Raedtzercka*, *Roederkercke*, Roodkerk, dorp in Dantumadeel. I t R e a d e H o o f d, Roodehoofd (ook R o b b e w â l genoemd), bank in de Wadden, tusschen Peasens en Schiermonnikoog. I t R e a d e K l i f of R e a k l i f, Roode Klif, heuvel aan den Zuiderzee-oever bij Scharl, half door de zee afgeslagen, en van eene harde, roodachtige aardsoort. Zie Rawier en Klif. D e R e a f i n n e, Roode Fenne, stuk land onder Blija. D e R e a d e H e l, in de dagelijksche volksspreektaal samengetrokken tot R e a h e l (en in den Zuidhoekschen tongval tot R a h o l), Roohel of Rohel (ook N ij e g e a genoemd), dorp in Schoterland aan de Tjeukemeer. Idem, sate onder Slappeterp. Idem (meestal voluit D e R e a d e H e l, Roode Hel genoemd), sate onder Bolsward. Idem, geh. onder Augustinusga. Ook een

polder onder Buitenpost draagt dezen naam. It Readhûs, Roodhuis, (in de volksspreektaal verbasterd tot Trehûs) geh., met kerk, onder Oosterend. De Reade Skoalle, Roode School, voormalige sate, thans nog bekende p'ek grond, onder Surhuisterveen. De Reade Skoarstien; zie bij de S. De Reade Skûrre, Roode Schuur, geh. onder Augustinusga. Idem, sate onder Burum. Idem, sate in het Heidenschap onder Workum; met De Reaskûrster-mar, Roodschuurstermeer, meerke daarnevens. De Reade Tille, brug onder Winaldum. Idem, onder Siksbierum. It Read Hart, herberg te Bolsward, te Sneek, te Bergum, oudtijds ook te Leeuwarden. It Reamounlelân (in uitspraak Reamounlân), Roodemolenland, stuk hooiland onder Boornbergum.

—

M. *Reamer.* Verg. Riemer, Redmar, Rodmar.

G. *Reamersma.*

—

M. *Rebbe*, *Rebba.* In verkl. *Rebs.* Verg. Rabbe.

V. *Rebke*, *Rebs.*

—

M. *Rebbad*, *Rebbod*, *Rebbald*, *Rebbolt*, *Rebbet*, *Rebt*, *Rebot*, *Rebotte.* Verlatijnscht tot *Rebodus.* Verbasteringen van Radbolt, Radboud. Zie Radbolt, Rabbold, Redbald.

V. **Reboda.** Verbastering van Redbolda, Radbouda.

—

P. *Rêch*, het Fr. woord voor rug, komt voor als benaming van hooge, smalle banken in de Wadden; b.v. Martensrêch; zie bij den mansn. Marten. De Oesterrêch, tusschen Schiermonnikoog en de Lauwerszee, aan den Groningerlandschen wal. Ook in de steden, als straatnaam: De Katterêch (meestal Kattrich — Kat-rich — uitgesproken), straat te Harlingen. Idem, te Bolsward.

—

M. *Redart*, *Redard*, *Redert.* Verlatijnscht tot *Redardus.* Voluit Redhart. Verg. Reder.

G. *Redartsma*, *Redertsma*, *Redersma*, *Reedersma.* — Rethardisna, Oost-Friesland. Retherink, Nederland.

P. Redertshausen, dorp bij Friedberg in Beieren.

—

M. *Redbald.* Zie Radbold, Rebbad.

—

M. *Reddag.*

—

M. *Redde*, *Redt*, *Red.* In patronymicalen vorm *Redding.* Verg. Reed. Zie Redse.

G. **Reddingius**, in verlatijnschten vorm. — Redding, Oost-Friesland.

P. Reddingen, dorp bij Soltau, Lüneburg. Hannover.

—

M. *Reder.* Verg. Redart.

G. *Redersma*, *Reedersma.* — Reedersna, Redersna, Reersna, Oost-Friesland. Redering, Reering, Reerink, Nederland.

P. Rederstall, dorp in Ditmarschen.

—

M. *Rederik.* Verlatijnscht tot **Redericus.**

—

M. *Redger*, *Redgher.*

G. *Redghera.* — Retgers, Nederland.

P. Redghera-sate te Oostrum.

—

M. **Redle**, *Redla.* Verkl. van Redde. Zie Redde, Redse.

G. **Reddeles.**

P. Redlinghausen, geh. bij Hagen in Westfalen. Redlikon, *Redilinghowa*, dorp bij Zurich, Zwitserland.

—

M. **Redlef,** *Redlof*, *Redelef*, *Redelf*, *Rethelf*, *Redulf*, *Redolf.*

G. Redlefs, Redlefsen, Noord-Friesland. Redelfs, Redolfs, Riddelfs, Oost-Friesland.

P. Redlefswerf, geh. in den Ockholmerkoog, Noord-Friesland.

—

M. *Redler.*

—

M. **Redmer,** *Redtmer.* Zie Radmar, Rodmar, Reamer.

G. Redmers, Oost-Friesland.

—

M. *Rednard.*

—

M. *Rednath.*

—

M. *Redse.* Verkl. van Redde. Zie Redde, Redle. Verg. Reeds, bij Reed.

—

M. *Redwer.*

—

M. *Redwerd*, *Redward*, *Redewert*, *Reedwert*.

—

M. **Reed**, *Reedt*. In patronymicalen vorm *Reding*. In verkl. *Redye*, *Reeds*. Verg. Redde, Redse, Reet, Reid.

P. *Redichem* (Redink-hem), oude naamsvorm van Renkum, dorp in Gelderland.

—

P. *Reed*, Fr. woord voor eenen kleinen en smallen weg. Verg. Engelsch *road*, Schotsch *raid*. Zie Gallée, Nomina Geographica Neerl. bl. 352; en Kern, in de Taal- en Letterbode, Jaarg. V, bl. 12. Klaes-Piers-reed, wegje onder Bergum. Keimpomme-reed, te Ternaard. Jetske-reed te Berlikum. De Griene Reed te Lioessens. De Alde Griene Reed, Oude Groene Reed, te Peasens. De earste en De twade Griene Reed onder Holwerd. Prikkersreed; zie bij de P. De Kolkenreed, onder Foudgum. De Swarte Reed, te Bozum. In verkl. Reedtsje; b.v. Piter-Rinderts-reedtsje, te Jelsum.

—

M. *Reecka*, *Reecke*. Vermoedelijk samengetrokken vorm van Redeke, verkl. van Rede. Verg. Reed, Deke, Dekke.

V. **Reekje**. Zie Reka.

G. *Rekema*, **Rekes**.

—

M. **Reelf**. Samengetrokken vorm van Relef, Reilif, Redlef.

G. Reelfs, Oost-Friesland.

—

V. Reeltsje; in Ned. spell. **Reeltje**. Zie bij den mansn. Rele.

—

V. *Reeme*. Zie Rieme.

—

M. *Reemer*. Zie Reamer, Riemer.

—

V. *Reemrich*. Zie Reimerick.

—

M. **Reemt**. Zie Remt.

G. **Reemsma**, *Remesma*. Reemtsma, Reemts, Oost-Friesland.

—

P. Reen. Zie Rien.

G. **Reenstra**. Zie Rienstra, bij den plaatsn. Rien.

—

M. **Reen**. Zie Rene, Rein.

V. *Reene*, *Reents*. Zie Reine, Raine.

G. **Renia** (samengetrokken vorm van Reninga), **Renema**, **Reen**.

—

G. **Reenalda**. Zie bij den mansn. Reinald.

—

V. *Reenit*.

—

M. *Reenke*, *Reenko*, *Reenco*, *Reencke*, *Reenck*, *Reenk*. Verkleinvorm van Reen. Zie Reen, Rene, Rienk.

G. *Reenkisma*.

P. *Reenkisma-state* (thans Reinsma-state genoemd en geschreven), te Rinsumageest.

—

M. **Reense**. Verkl. van Rene. Zie Rene, Reenke. Verg. Rinse.

V. **Reenske**, **Reenskje**. In misspelling **Reensche**, **Reenschje**. Verg. Reinske, Rinske.

G. **Reensma**.

—

V. **Reenste**.

—

M. *Reent*. Verkl. van Reen. Zie Reen Reense, Reenke.

—

M. Reentsje; in Ned. spell. **Reentje**. Verkl. van Reen, of van Reent. Zie die namen, en Reintsje.

—

M. *Reerd*. Samengetrokken vorm van Redert. Zie Redart.

G. *Reersma*. Voluit Redersma. — Reersna, Oost-Friesland.

P. Reersma-sate te Minnertsga.

—

G. **Van Reesema** (oorspronkelijk Reersema, in Oost-Friesland).

—

M. *Reet*. Zie Reed, Reid.

—

M. *Reeuwardt*, *Reeuwert*. Zie Reuwert.

—

M. *Refrid*.

—

M. *Regger*.

—

V. **Regina**, **Regine**. Deze vrouwen-

naam, in vollen Oud-Germaanschen vorm, heeft slechts eene toevallige overeenkomst met het Latijnsche woord *regina*, koningin.

—

M. *Reginberg.*

—

M. *Reginhart.* Zie Reinert.

—

G. *Regnada* (deze zelfde geslachtsnaam is mij ook, in eene oude oorkonde, als *Rienatha* voorgekomen), *Regnalda*, *Regnaelde.* Zie Reenalda, Reinalda, bij den mansn. Reinald.

—

M. *Regner*, *Reginerd.* Verlatijnscht tot **Regnerus**. Zie Reinert, Reinier.

V. **Regnera, Regenera.**

G. *Regnaerda.* In latijnschen vorm **Regnerij.**

—

M. *Reibold.*

—

P. *Reid*, het Fr. woord voor riet, komt in eenige plaatsnamen voor: It Reid, krite onder Metslawier; met De Reidswâl, sate, en geh., onder Metslawier en Jouswier. It Reidfjild, Rietveld, krite, met sate, onder Roodkerk. Idem, krite onder Gaast. De Reidpôlle, sate te Deersum. De Reidwarren, Rietwarren, krite onder Garijp. De Reidfinne, Rietfenne, stuk land te Surhuizum. — Reidland, geh. bij Bedum, Gron. Het Reiddiep of Reitdiep, bijzondere naam voor het benedenpand van de rivier de Hunse in Gron. De Reit, moerassige krite onder Winkel in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl). De Reid of Rijd, vaarwater bij Noord-Scharwoude in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.). Reitland, geh. bij Seefeld in Butjadingerland; en Reitmoor, geh. bij Dedesdorf, in 't Land Wührden; beide in Weser-Friesland, Oldenburg.

G. **Reidstra.**

—

M. **Reid,** *Reyd*, *Reydt.* In verkl. *Reydtje*, *Reidje.* Verg. Reit, Reed.

V. *Reydtje.* Te Hindeloopen **Reid.**

G. **Reidinga, Reidenga.** — Reiding, Nederland.

P. Reid-Jans-wyk, veenvaart bij de Rottevalle. Reidinga-polder, te Terwispel. Reidingswyk, veenvaart onder Drachten.

—

M. **Reider, Reidder.** Verg. Rydder.

—

M. *Reidmer.* Verg. Redmer.

—

M. *Reyds*, *Reydts.* Verkl. van Reid. Zie Reid. Verg. Reeds (bij Reed), Reitse.

V. **Reidske,** *Reydtscke.* In misspell. **Reidsche.** Verg. Reitse.

G. **Reidsma.** — Reidsema, Groningerl.

—

M. **Reije, Reye,** *Rey.* In verkl. *Reyke*, *Reyka*, *Reycka*, *Reyken.* Reije is ook in gebruik als vleivorm van Reitse. Zie dien naam.

V. *Reyke*, *Reyxke.*

G. **Reyinga, Reyenga, Reienga,** *Reykema*, *Reyckema.*

—

M. **Reijer, Reyer,** *Reyert.* In patronymicalen vorm *Reyering.*

V. **Reijerke, Reyerke.**

G. Reyerink, Nederland.

—

M. *Reiger.* Voluit Reinger, Regingar.

G. **Reigersma.** In verhollandschte misspelling **Rijgersma. Reiger.**

—

M. **Reikent.**

—

M. *Reycker.*

—

M. *Reile*, *Reyle.* In patronymicalen vorm *Reiling.*

G. Reiling, Nederland.

—

M. **Reilef,** *Reyleff*, *Reylif*, *Reyliff*, *Reylyff*, *Reilof*, *Reylff.* Voluit Reinlef, Reginlef, Raginolf. In West-Friesland (noordelijk Noord-Holland) Reilof, in misspelling Rijlof.

V. **Reilfke.**

G. *Reylofsma.*

—

M. *Reim*, *Reym.* In verkl. *Reymka.* Zie Reemer, Riemer.

V. *Reimtje*, *Reymtie*, *Reymb*, *Reimme.*

—

M. *Reimbold.*

—

M. **Reimer.** Voluit Reinmer, Reginmar.

V. *Reimer*, *Reymir.*

G. Reimers, Oost-Friesland, Helgoland. Reimerinck, Nederland.

P. Reimerswaal, verdronken stad in Zeeland. Reimersmoor, geh. bij Oberndorf (Stade), Hannover.

—

V. *Reimerick.* Zie Reemrich.

—

M. *Reimold.*

—

M. *Reimpe.*
V. *Reimpje.*

—

M. **Rein**, *Reyn.* Zie Reen. Verg. Renne, Rinne.
V. **Reina**, *Reine*, *Rein*, *Reynke;* Reintsje, in Ned. spell. **Reintje.** In den Zuidoosthoek ook **Reinigje**, verbasterd tot **Reingje**, **Reinchje**, eigenlijk een Frisosassische vorm, het Drentsche Reinchien.
G. **Reyninga**, **Reininga**, **Reinema**, **Reins.** — Reinenga, Reinen, Oost-Friesland. Reiningh, Reinink, Serreyns, Nederland.
P. Reinseel, sate te Marienweer, Oost-Friesland. Reinshusen, geh. bij Friesoythe in Oldenburg. Reiningen, dorp bij Soltau in Hannover. Reinsbüll, in Eiderstedt. Reinsbüttel, in Ditmarschen.

—

M. **Reinald**, *Reynald*, *Reynalt.* Quasi-verlatijnscht tot **Reinaldus**, en zelfs **Reinnaldus.** Voluit Reginhald. Zie Reinhold, Reinold, Reinout.
G. **Reinalda**, *Reynalda*, *Reynaelda*, *Reynaelde;* verbasterd tot **Renalde**, **Reenalda**, en zelfs tot **Ringnalda**, **Ringenalda.** Zie Ringnoldus.
P. R e i n a l d a-s t a t e te Wester-Nijkerk.

—

M. **Reinanke.** Verkl. van (Reinan), voluit Reginnand.

—

M. **Reinart**, *Reynart*, *Reynard*, *Reynnaert.* Voluit Reginhard. Zie Reinert, Reindert.
G. **Reinarda**, *Reynaerda*, *Reynaerde.*
P. R e i n a r d a-s t a t e onder Oppenhuizen.

—

M. *Reinbad.* — In Vlaanderen, in de middeleeuwen, Reinbaut, Reinbout. Voluit Reginbald.

—

M. *Reinbern.* Voluit Reginbern.

—

M. *Reinbert*, *Reinbart.* Quasi-verlatijnscht tot **Reinbartus.** Voluit Reginbrecht, Reginbercht.

—

M. **Reind**, *Reynd*, *Reyndt.* Samengetrokken vorm van Reinhard, of van Reinhald. Zie Reint.
V. Reindtsje; in Ned. spell. **Reindtje.**
G. *Reyndma*, *Reyndsma.* — Reyndisna, Oost-Friesland.

—

M. *Reindele.* Verkl. van Reind. Zie Reind.

—

M. **Reinder**, *Reynder.* Verbastering van Reiner. Zie Reiner. Verg. Reindert.
G. **Reindersma**, **Reynders**, **Reinders.**
P. R e i n d e r s-l e a n e, weg te Ferwerd. R e i n d e r s-w y k, veenvaart onder Drachten.

—

M. **Reindert**, *Reyndert.* Verbastering van Reinert. Zie Reinert. Verg. Reinder.
V. Reindertsje; in Ned. spell. **Reindertje**, *Reindertjen*, *Reyndertien.*

—

M. *Reiner*, *Reyner.* Voluit Reginheri. Zie Reinder. Verg. Reinert.
V. *Reyner.*
P. D e R e i n e r s-w e i, oude naam van den weg tusschen de Irnsumerzijl en Grouw.

—

M. *Reinert.* Voluit Reginhard. Zie Reindert. Verg. Reiner.

—

V. *Reingard.* Voluit Regingard.

—

M. *Reinger.* In Vlaanderen in de Middeleeuwen Reingheer. Voluit Regingar.

—

V. **Reingje**, **Reinchje.** Oorspronkelijk Reinigje, Reinechien, de Friso-sassische vorm, in Drente en Overijssel inheemsch, van den mansn. Rein afgeleid. Zie Reinigje.

—

M. **Reinhart.** Voluit Reginhart. In misspelling **Rijnhard.** Zie Reinart.

—

M. *Reinhold*, *Reinholt.* Voluit Reginhold. Zie Reinald, Reinold.

—

M. **Reinier**, *Reineer.* Quasi-verlatijnscht tot **Reinerus** en **Reinerius.** Zie Reiner, Regner.

V. **Reinira.**

—

V. **Reinigje.** In den Zoh. Zie Reingje.

—

M. **Reinik.** Verg. Reinke, Reenick.

—

V. *Reinilda.* Voluit Reginhilda.

—

M. **Reinje.** Verkl. van Rein. Zie Rein, Reintsje.

—

M. *Reinke*, *Reynke*, *Reyncke*, *Reyneke*, *Reinico*, *Reynck*, *Reynekyn.* **Reink**, op Schiermonnikoog. Verkl. van Rein. Zie Rein, Reintsje.

V. **Reinkje**, **Reinkjen**, *Reynckje.*

G. Reinkena, Reinken, Oost-Friesland. Reinkens, Reinking, Nederland.

P. Reinkendorf, dorp bij Penkum, Stettin, Pommeren.

—

M. *Reinlef.* Voluit Reginlef, Raginulf.

—

M. **Reinold**, *Reinolt.* Voluit Reinhold, Reginhold. Zie Reinhold, Reinald, Reinout.

V. **Reinolda.** Reinoltsje; in Ned. spell. **Reinoltje.** *Reynoltken.*

G. Reynolds, Engeland.

P. *Reinoldestorpe* in 1160, thans Reinsdorf, dorp in Brunswijk.

—

V. **Reinou**, **Reinouw**, *Reynouw*, *Reinau*, *Reynow*, *Reynu*, *Reinuw*, *Reynw*, *Reynwe*, *Rainu*, **Reino.** In verkl. *Reinnuke.* Ook **Reinofke** (bij misverstand, uit Reinow). Verg. Jildou, Meinou.

—

M. **Reinout**, *Reynoud.* Zie Reinold.

V. Reinoutsje; in Ned. spell. **Reinoutje.** *Reynoutjen*, *Reynoutke.*

G. **Reinouts.**

—

M. *Reinse*, *Reinsse*, *Reins*, *Reyns.* Verkl. van Rein. In verkl. *Reynske.* Zie Rein, Reintse, Rense, Rinse.

V. **Reinske**, **Reinsk**, *Reynska*, *Reynske*, **Reins**, **Reinskjen**, **Reinskje**, *Reyns*, *Reynsck.* In misspell. **Reinschjen.** Op Ter-Schelling **Reinsje.** Zie Renske, Rinske.

G. **Reinsma**, *Reynsma*, *Reynsema.*

P. Reinsma-sate te Ternaard.

—

V. *Reinst*, *Reynst*, *Reinste.* Zie Reenste.

—

G. **Reinstra.** Verg. Rynstra. Ook Heinstra, Leffertstra, Durkstra, enz.

—

M. **Reint**, *Reynt.* Samengetrokken vorm van Reinhart, of van Reinhold, Reinout. In verkl. *Reyntge*, *Reyntgen.* Verg. Reinte, Reinert, enz.

V. Reintsje; in Ned. spell. **Reintje.** Zie ook bij den mansn. Rein.

G. *Reintma*, **Reints.** — Reynetsna, Oost-Fr.

—

M. *Reinte.* Verkl. van Rein. Zie Rein, Reintsje, Reinse.

V. *Reinte.*

G. Reintens, Nederland.

—

M. **Reintje**; in Fr. spell. Reintsje. Zie Reintsje.

—

M. *Reints*, *Reyntse*, *Reyntze.* Verkl. van Rein. Zie Rein, Reintsje, Reinke. Verg. Rients.

G. *Reyntsma.* — Reintsna, Oost-Friesland.

—

M. Reintsje; in Ned. spell. **Reintje.** *Reyntje*, *Reyntjen*, *Reyntie*, *Reyntye.* Verkl. van Rein of van Reint. Zie die namen. Verg. Rentsje, Rintsje.

G. *Reintiema*, *Reyntzyama* (Reintsjema). — Reintjes, Reyntjes, Reyntjens, Nederland.

—

M. *Reinulf.* Voluit Reginolf, Raginwolf. Zie Reinlef.

—

P. De Reinwar, krite onder Koudum en Molkwerum.

—

M. *Reinwart*, *Reynwaert*, *Reynwart.* Voluit Reginwart.

—

M. *Reise.* In verkl. *Reisk*, *Reysck.* Verg. Reinse, Reitse.

V. *Reiske.*

G. **Reisinga**, **Reisma.**

—

V. *Reiste*, *Reist.* Verg. Reinst.

—

M. **Reit**, *Reyt*, *Reyth.* In verkl. *Reitje*, *Reytje*, *Reytie*, *Reyttie*, *Reitke*, *Reytgo*, *Reytgho.* Verg. Reid, Reitse.

V. Reitsje; in Ned. spell. **Reitje.**

G. **Reitinga**, *Reytiema*, *Reytiama* (Reitsjema), **Reits.**

P. Reithamm, geh. bij Oost-Eel, Oost-Fr.

—

M. **Reitse**, *Reytse.* In misspell. **Reitze.** Verkl. van Reit, of van Reije. In vleivorm Reie, Reije. Zie Reit, Reije.
V. **Reitske**, *Reytske*, *Reytscke*, *Reitse.* In misspelling **Reitsche.**
G. **Reitsma**, *Reytsma.* — Reitsema, Reitzema, Groningerland.
P. Reitsum, *Reytzum*, *Reysum*, *Reysem*, in 1314 *Reisim*, dorp in Ferwerderadeel. Verg. den mansn. Reise. Reitsma-sate te Lioessens. — Reitsema-borg bij Grijpskerk, Groningerland. Reitzburg, geh. bij Stedesdorf in Harlingerland, Oost-Friesland.

—

M. *Rejer.* Verg. Reijer.

—

M. **Reke**, *Reken*, *Reecka.*
V. **Reekje**, **Reka.**
G. *Rekema*, **Rekes.**

—

M. *Rele.* Verg. Reltsje.
V. Reeltsje; in Ned. spell. **Reeltje.** In Noord-Friesland Rele.
G. Reeling, Nederland.
P. Relinghusen, geh. bij Sillenstede in Ostringen, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

M. *Relef*, *Releff*, *Releve*, *Reloff.* Zie Reelf, Relf, Reilef, Rellof.

—

M. *Relf.* In verkl. *Relfke.* Zie Relef, Rellof.

—

M. *Rellof.* Zie Relef, Redlef.

—

M. Reltsje; in Ned. spell. **Reltje.** Op Ter-Schelling. Verkl. van (Relle). Verg. Rele.

—

M. *Rembad*, *Rembald.* Verg. Reinbad. Zie Rembod.
G. *Rembada.* Voluit Rembalda, Reginbalda. — Rembadisna, Oost-Friesland.

—

M. *Rembart*, *Rembert*, *Rember.* Quasi-verlatijnscht tot **Rembartus.** Voluit Reginbercht. Zie Reinbert, Remmert.

—

M. *Rembod*, *Remboldt*, *Rembolt*, *Rembout.* Voluit Reginbolt. Zie Rembad.

—

M. *Rembrand.* Voluit Reginbrand.

—

M. **Rembt.** Samengetrokken uit Rembad. Zie Rembad, Rembod, Remdt, Rempt.

—

M. *Remdt.* Zie Rembt, Rempt.

—

M. *Reme*, *Rema*, *Remo.* In verkl. *Remeko.* Verg. Remme.
V. *Reme*, *Rema*, *Reeme*, *Remia* (Reemje). Zie bij den mansn. Riem.
G. *Reemsma.*

—

M. *Remelt*, *Remold.* Voluit Reginwold. Verg. Remmelt.

—

M. *Remer.* Verg. Riemer, Reamer.
G. *Remersma.* In verlatijnschten vorm **Remerij**, **Remerie.**

—

M. *Remeren.* Verg. Remmeren.

—

M. *Remert.* Verg. Remmert.
G. *Remertsma.*

—

M. *Remet*, *Remeth.* Zie Reemt.
V. *Remet*, *Remyd.* Quasi-verfraaid tot **Remetta.**
G. *Remedsna*, *Reemtsma*, *Reemts*, Oost-Fr.

—

M. *Remgis.*

—

M. **Remke**, *Remka*, *Remcka*, **Remko**, *Remcko*, *Remmeken*, *Remmeke*, *Remmeka*, *Remmike*, *Remmycke.* Verkl. van Remme. Zie Remme.
V. **Remkje.**
G. **Remkema**, *Remkama.* — Remkes, Groningerland.
P. Remkema-sate te Marrum.

—

M. **Remme**, **Remmo**, *Remma*, *Rem.* Verg. Reme, Rimme, Romme, Ram.
V. **Remke**, *Remcke*, *Rem.*
G. **Remminga**, **Rems.** — Remmen, Nederland. Remmington, Engeland.
P. Remsert (gemeenlijk uitgesproken Rjemset), voluit Remswert, Remswerd, geh. onder Wolsum; met De Remserter-leane (Rjemse'ter-leane), Remswerderlaan, weg daar henen leidende.

—

M. **Remmel**, *Remmele*, *Remle.* Verkl. van Remme. Zie Remme, Remke.

G. Remmelink, Nederland.

P. Remmelink, hoeve bij Varsseveld, Gelderland.

—

M. **Remmelt.** Verg. Remold.

G. **Remmelts.**

—

M. *Remment.* Voluit Reginmand.

—

M. *Remmer.* Voluit Reginmar. In patronymicalen vorm *Remmering.* Zie Reimer. Verg. Remer, Remmert.

G. *Remmersma.* — Remmersna, Remmerssen, Oost-Friesland. Remmers, Ned.

—

M. **Remmeren**, *Remmeryn, Remren.* Zie Rimmeren.

—

M. **Remmert.** Zie Rimmert. Verg. Remert, Rommert.

G. *Remmertsma.* — Remmerden, Remmerde, Nederland.

P. Remmerden, geh. bij Renen, Utrecht.

—

M. *Remmet.* Verg. Remet, Remt.

—

M. *Remold.* Zie Remelt.

—

M. **Rempe**, Remp. In verkl. *Rempko.*

V. **Rempkje, Rempje**, *Rempck.*

—

M. *Rempt, Remptet.*

G. Remptema, Rempts, Groningerland.

—

M. **Remse.** Verkl. van Remme. Zie Remme, Remke.

G. *Remsma.*

—

P. Remsert. Zie bij den mansn. Remme.

—

G. *Remstra.*

—

M. **Remt.** Zie Rempt, Remdt.

V. Remtsje; in Ned. spell. **Remtje.**

G. Remtema, Remtsma, Remts, Gron.

—

M. *Renald.* Zie Reinald.

G. **Renalda, Reenalda.**

—

M. *Renbod.* Zie Reinbad.

—

G. **Rendema.**

—

M. *Render.* Zie Reinder, Rinder.

—

M. **Rendert.** Zie Reindert, Rindert Verg. Render.

V. Rendertsje; in Ned. spell. **Rendertje.**

—

M. *Rendolf, Rendulph.* Verg. Randolf.

—

M. *Rendolt.*

—

M. *Rene*, **Reno, Reen.** Verg. Rein, Renne.

V. *Rene*, **Rena**; Reentsje, in Ned. spell. **Reentje; Reneke.** Quasi-verfraaid tot **Renia.**

G. **Renema; Renia**, *Renye, Renja* (samengetrokken vorm van Reninga). **Reen.**

P. Reninghe en Reningh-Elst, twee dorpen in West-Vlaanderen.

—

M. *Reneke, Renike, Reniko, Reenko, Reenke, Reenk.* Verkl. van Rene. Zie Rene. Verg. Renik, Rienk.

G. *Renekenga.*

—

M. *Renenck.* Vermoedelijk patronymicale vorm van Rene. Zie Rene.

—

M. *Rener.* Zie Reinier, Renier, Reiner.

—

M. *Renerdt, Renert.* Zie Reinert. Verg. Rennert.

G. *Renerda.* -- Renerdisna, Oost-Friesl.

—

M. *Renf, Renff.* Vermoedelijk verbastering van Renlof, Reinlof, Reginolf.

—

M. *Renge.* In verkl. *Rengk, Rengck.* Zie Ringe.

—

M. **Renger.** Zie Ringer. Verg. Reinger.

V. Rengertsje; in Ned. spell. **Rengertje.**

G. **Rengers, Renger.** — Rengersen, Rengerink, Nederland.

P. Rengersstede, sate te Doezum, Gron. Rengerskerke, voormalig dorp op 't eiland Schouwen, Zeeland. Rengershausen, dorp bij Einbeck in Hannover.

—

M. *Rengerd, Rengert.* Verg. Renger.

G. Rengerda, Groningerland.

P. Rengerda-borg, te Godlinse, Gron.

—

M. *Renholt.* Verg. Reinald, Reinholt.

—

M. **Renier.** Zie Reinier.

—

M. *Renik*, *Renick*, *Renyck*, *Renich*, *Reenich*. Verlatijnscht tot **Renicus.** Verg. Reneke, Rienk.

G. *Reniksma*, *Renixma*.

—

M. *Renit*, *Reenit*.

—

M. **Renje.** Verkl. van Renne. Zie Renne, Renke.

—

M. **Renke, Renco, Renko,** *Renka*, *Renca*, *Rencke*, *Renk*. Verkl. van Renne. Zie Renne, Rentsje, Rinke.

V. **Renkje,** *Renckjen*.

G. **Renkema,** *Renckema*. — Renken, Oost-Friesland.

P. Renkebarg, geh. bij Ihren, Oost-Friesland. Renkum; zie bij den mansn. Reed.

—

M. *Renckel*, *Renkel*, *Renkje*. Verkl. van Renke. Zie Renke.

—

M. *Renlof*, *Renloff*. Voluit Reginlof, Raginolf. Zie Reinlof.

—

M. *Rennard*, *Rennaert*, *Rennerth*, *Rennert*. Zie Reinard, Rinnert.

G. *Rennarda*, *Rennerda*.

—

M. **Renne.** Verg. Rinne, Rein.

V. *Renk*, *Renck*, *Renke*, *Rencke*, *Rents*.

G. *Rennya* (voluit Renninga). — Renning, Engeland. Renninghoff, Duitschland.

P. Renneborg, geh. bij Vlachtwedde, Groningerland. Rennington, in Northumberland, Eng. Renninghausen, geh. bij Dortmund, Westfalen.

—

M. **Rennen.** Voluit Reginwin.

—

M. *Renneneck*. Verg. Renninck, Reneenck.

—

M. *Renner*. Zie Rinner.

—

M. *Rennet*.

—

M. *Rennick*, *Rennik*. Verg. Renik, Renke.

—

M. *Renninck*. Patronymicum, in Sassischen vorm, van Renne. Zie Renne. Verg. Renneneck.

—

M. *Rennolt*. Quasi-verlatijnscht tot **Renoldus.** Zie Reinolt.

—

M. **Rense, Renso, Rens, Renze.** Verkl. van Renne. Zie Renne, Renke, Rinse.

V. **Renske, Rensje,** *Rensck*, *Rensk*, *Rensen*. Zie Rinske.

G. *Rensinga*, **Rensema, Rensma, Rensen.** — Renssema, Renzema, Rensuma, Renssen, Groningerland. Rensen, Oost-Friesland. Rensing, Rensink, Renson, Nederland.

P. Rensema-huis, te Uithuizermeeden, Gron. Rensgars (gars, *gêrs*, gras), geh. bij Schagen in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.). Rensink, hoeve bij Gendringen, Geld. Rensing, dorp bij Kellinghusen in Holstein. Renswühren, dorp bij Neumünster in Holstein.

—

M. *Rensje*, *Rensk*. Verkl. van Rense. Zie Rense.

V. **Renskje.** In misspell. **Renschje.**

G. *Renskama*, *Renschemma*.

—

V. *Renste*, *Renst*.

—

M. *Rente*, **Rento,** *Rent*. Verkl. van Renne. Zie Renne.

V. Rentsje; in Ned. spell. **Rentje.** *Rents*, *Rentze*.

G. **Rentema.** — Rents, Rentz, Oost-Friesland. Rentinck, Nederland.

—

M. Rentsje; in Ned. spell. **Rentje.** *Rentke*, *Rentko*, *Rentyen*, *Rentek*, *Rentie*, *Renttie*, *Rentse*, *Rentze*, *Rentsie*, *Rentzie*. In Gron. ook Rentjo. Verkl. van Rente of van Renne. Zie Rente, Renne, Rintsje.

G. **Rentjema,** *Renthiema*, *Rentiema*.

—

M. *Renwer*. Zie Rinwer.

V. *Renwer*, *Renweris*, *Reniweris*.

—

M. *Reoerdt*. Zie Riurd.

—

M. *Reon*. Zie Lex. 536.

V. *Reonts*, **Reontske,** *Reonixa*, *Reonisk*, *Reonke*, *Reonk*.

—

P. De Repel, plaat of bank in de Wadden, tusschen Ter-Schelling en den wal van Barradeel.

—

M. **Repke**, **Repko**, *Repcke*. Verkl. van (Rep)? Verg. Rebbe.
V. **Repke.**
G. *Repkema, Repckama, Repckema*, **Repko.**

—

M. *Reppert*. Verg. Ripperd.
G. *Reppertma.*

—

M. *Repte*, *Rept*. Vermoedelijk verkl. van (Rep). Zie Repke.
G. *Repta.*
P. Repta-sate te Anjum.

—

M. (Rere). Vermoedelijk samentrekking van Reder. Zie Reder.
G. *Reersma.* — Reeringa, Gron. Reersna, Oost-Friesland. Reering, Reerink, Ned.
P. Reersum, dorp in Oost-Friesland. Reringhausen, dorp bij Olpe in Westfalen.

—

M. *Rest*, *Resten.*
V. *Reske.*
P. Reskefinne, stuk land te Augustinusga.

—

M. *Rester.*

—

M. *Rete.* Verg. Rette.
G. *Reetema.*

—

M. *Retnar.*

—

M. **Retse**, *Retke*, *Rettje*, *Rettie*. In misspell. **Retze.** Verkl. van Rette. Zie Rette.
G. **Retsma.** — Retkema, Groningerland.

—

M. *Retserd.* Verg. Ritserd.

—

M. *Rette*, *Retto.* Verg. Rete, Rat.
V. *Retje*, **Retke.**
P. Rettink, hoeve bij Delden in Twente. Rethem, stadje bij Lüneburg, Hannover. Retterath, dorp bij Adenau in Rijn-Pruissen.

—

M. *Reuffer*, *Reuffert.*

—

M. *Reuke.*
G. Reukema, Groningerland.

—

M. *Reuro.* Verg. Rere.
G. Reurink, Nederland.

—

M. **Reurt**, **Reurd.** Zie Riurd, Reoerdt. In Noord-Friesland Rörd.

G. **Reurts.** — Rörds, Rörden, Noord-Fr.

—

M. *Reuward*, *Reuwert*, *Reuwer*, *Reuwen*. Verg. Reward.
G. **Reuversma.**

—

M. *Reve*, *Rewe*, *Rewo*, *Rewen*. In patronymicalen vorm *Revening*, *Reveninck*, *Reveninch*. In verkl. *Rewenik*, *Rewynech*, *Rewenich*.
G. *Revingha*, *Rewinga.*
P. Revensdorf, dorp bij Eckernförde, Sleeswijk. Revenahe, dorp bij Harssefeld (Stade), Hannover.

—

M. *Reward*, *Rewert*, *Rewerdt*. Verg. Reuward, Rieuwert.
V. *Rewertje.*
G. *Rewerda*, **Reverda**, **Reversma**, **Revers.** — Reeversma, Groningerland.

—

P. Rewert, Rewerd, geh. onder Huins; met De Rewerter-leane, Rewerderlaan, weg daar heen leidende. Idem, sate onder Ruga-Lollum.
G. *Rewerda*, **Reverda.** Deze geslachtsn. kan zoo wel ontleend zijn aan den mansn., als aan den plaatsn. Rewert. Verg. Jorwerda, Rauwerda, Baarda.

—

V. *Rewerildis.*

—

G. **Rewiersma.** Zie Rawiersma.

—

G. *Rhala*. P. Rhala-state, enz. Zie bij den mansn. Rale.

—

M. *Ribbe*, *Ribe*. In verkl. *Ribke.*

—

M. *Ribbert.*
G. Ribberda, Ribberts, Oost-Friesland.

—

M. *Ricbald.*

—

M. *Ricbern.*

—

M. *Riccard*, *Richert*, *Rigchert*. Zie Rikhard.
G. *Rickersma.*
P. Rickersma-sate onder Kollum.

—

M. *Ricfrid.*

—

M. **Richold**, **Richolt**, *Ryckholdt*, *Richald*, *Ricald*, *Rykold*, *Rycold*, *Ryckelt*, *Rycholt*, *Ryckwt*. Zie Rikolt, Rikelt.

G. **Rijkholt.** — Ricaldinga, Oost-Friesl.
P. Rycholtspoel of Rikoltspoel, meerke onder Wykel.

—

M. **Richt, Rigt,** *Rycht*, *Richts.*
V. Richtsje; in Ned. spell. **Richtje, Rigtje. Richt,** *Rycht*, *Richs.* Verg. Richtst, Rixta.
G. Rigts, Oost-Friesland.
P. Richtsje-moije-dún, Richtje-moeisduin, op het Ameland.

—

M. *Richter*, *Rigter.*
G. **Richter.**

—

V. **Richtst,** *Richs.* Zie Richtsje, Rikstje, Rixta.

—

M. *Ricmar*, *Ricmer.* Zie Rikmer.

—

G. *Ricnatha.*

—

M. *Rico.* In Vlaanderen, in de middeleeuwen, Rike. Zie Rijk, Riek.
G. *Ryckingha*, *Ryckama*, *Rycma.*

—

M. *Ricska.*

—

M. *Ricward.* In Vlaanderen, in de middeleeuwen, Rikewaert. Verg. Rikert.
G. *Ryquarda*, *Rycwarda*, *Ryquardisma*, *Rickwardsma.*

—

P. De Ryd, naam van verscheidene wateren in Friesland; b.v. drie meertjes in de Trynwouden heeten zoo. Verder: De Mûzeryd, Muizenrijd, stroomke tusschen Rijperkerk en Veenwouden. De Sylster-Ryd en De Dwersryd, Zijlsterrijd en Dwarsrijd, twee stroomkes in Kollumerland. De Alde- en De Nije-Ryd, twee stroomkes in het zuiden van Hennaarderadeel. De Modderige-Ryd, onder Jutrijp. It Rydskar, krite onder Oppenhuizen. It Haringsryd, deel van de Haukesloot onder Oppenhuizen. De Alde Ryd (de Bildtlieden zeggen „Ouwe Rij"), vaart onder Onze-Lieve-Vrouwen-Parochie. De sloot aan den binnenvoet van den zeedijk heet te Holwerd De Ryd. Verg. den plaatsn. Ried.
G. **Rydstra.** Verg. Riedstra.

—

M. *Ridder*, *Rydder.* In patronymicalen vorm *Riddering.*
G. *Ridringa*, *Rydersma*, *Ryddersma*, **Riddersma.** — Riddering, Ridderink, Ned.
P. Riddersma-state onder Kollum.

—

P. It Riddershûs, Riddershuis, sate onder Hartwerd.

—

P. It Ridlân, Ridland, eilandje (pôlle) in het meer De Fluessen.

—

M. *Ridmert.*

—

M. *Ridsart*, *Ridsaart*, *Ridzaert*, *Ridsard*, **Ridsert** (in vleivorm Ritske), *Ridtser.* Zie Ritsert.
G. *Ridserda*, *Ridsaerda*, *Ridtsaerda*, *Ritzarda.*
P. Ridserda-sate te Hantum.

—

P. De Ridsert. Verkeerde uitspraak en schrijfwijze voor Ter-Idsert. Zie dien plaatsnaam.

—

M. *Ridtske*, *Rydtska*, *Ridszeka.* Zie Ritske.

—

P. Ried, *Rede* (in de dagelijksche spreektaal veelal Rie genoemd), Ried, dorp in Franekeradeel. De Ried, oude stroom in het Zuiden van Barradeel, en in het Noorden van Franekeradeel, tusschen Winaldum en Berlikum, langs het dorp Ried vloeiende. De Alde Ried, vaart onder Gauw. De Riedmar, meerke tusschen Westhem en Oudega in Wymbritseradeel. Idem, drooggelegde poel onder Wieuwerd. Beiried; zie den plaatsn. De Bei. Verg. Ryd.
G. **Riedstra, Riestra.** Verg. Rydstra.

—

M. *Ried.* In verkl. *Riedske.* Verg. Riet.
G. *Riedsma*, *Riedtsma.*
P. Riedsma-sate te Kornjum.

—

P. De Riedshearewyk, Raadsheerenwijk, veenvaart onder de Hemrik.

—

G. **Riegersma.** Verg. Reigersma en Rijgersma.

—

G. **Riegstra.** Zie bij den plaatsn. Rige.

—

M. **Riek,** *Rieke.* Misspelling van Ryk, Rico. Zie Rico, Ryk.

V. **Riekje.** Misspelling van Rykje. Zie Rykje.

Hedendaags is de vrouwennaam Riekje in den regel anders niet als eene verkorting van Hendrika, Frederika, of van eenen anderen, op *rika* eindigenden naam. In de zuivere spelling Rykje (in Ned. spell. Rijkje), als de vrouwelijke weêrga van den mansnaam Ryk, Rijk, staat deze naam echter op zich zelven.

G. **Rieksma.** — Riekena, Rieken, Oost-Friesland.

—

M. **Riekele, Riekel.** Misspelling van Rikele. Zie Rikele.

V. Riekeltsje; in Ned. spell. **Riekeltje.** Misspelling van Rikeltsje.

—

M. **Riekelt.** Misspelling van Rikelt, *Rycold*, *Richolt.* Zie Richold.

—

M. *Riekem.* Oorspronkelijk voluit Rikem, Rykhelm, Richelm. Verg. Alem, Willem, Hattum.

—

M. **Rieken.** Misspelling van Riken. Zie Riken.

—

M. **Riekert.** Op Schiermonnikoog. Misspell. van Rikert. Zie Rikert.

—

G. **Rieksma.** Zie bij den mansn. Riek.

—

M. **Rieme,** *Ryeme*, *Riem.*

V. **Riemke, Rieme,** *Riem*, *Riema*, *Ryemke.*

G. **Riemsma, Riems.**

P. Riemsloh, geh. bij Melle in Hannover

—

V. **Riemada, Rimada.** Op Schiermonnikoog. Vermoedelijk oorspronkelijk Riemalda, Reomhalda. Verg. Riemet, Riemert.

—

M. **Riemel.** Verkl. van Rieme. Zie Rieme, Riemke.

—

M. **Riemer.** Verg. Reamer, Reimer.

V. Riemertsje; in Ned. spell. **Riemertje.**

G. **Riemersma, Riemers.**

P. Riemerskamp, stuk land onder Suameer. Riemersma-sate te Midlum. Idem, onder Hantumhuizen.

—

M. **Riemeren.** Verg. Rimmeren.

—

V. **Riemert.** Op Schiermonnikoog. Vermoedelijk verkeerde schrijfwijze van Riemet. Verg. Riemada, Riemet.

—

V. *Riemet.* Verg. Riemert, Riemada.

—

M. **Riemke, Riemk.** Verkl. van Rieme. Zie Rieme, Riemel.

V. **Riemkje.**

—

G. **Riemsma.** Zie bij den mansn. Rieme.

—

M. **Riemt.**

V. *Riemt.* Verg. Riemet.

—

M. **Rien,** *Riene.* In verkl. *Rienke, Rienko.* Verg. Rienk.

V. **Riena, Rienje,** *Rien*, *Rienk*, *Rientje.* In den Zuidoosthoek ook **Rienigje,** een Friso-sassische vorm.

G. *Riennya* (voluit Rieninga).

—

P. Rien (in het Nederlandsch door sommigen ook als Reen geschreven); dit is oorspronkelijk de naam van eene sate onder Itens, die ook wel, op Oud-Friesche wijze, Rienstra-sate genoemd wordt. Deze naam Rien is in verloop van tijd overgegaan op de buurt, die, onmiddellijk nevens die sate, ontstaan is en gebouwd aan beide zijden van de Franeker-Sneeker-vaart, onder Itens en Lutkewierum. Thans is de naam Rien in de eerste plaats eigen geworden aan die buurt, en wordt de sate meestal Rienstra genoemd. Eene andere sate, te Sippens onder Wommels, heet eveneens Rien (ook wel Reen geschreven).

G. **Rienstra.** Zie Reenstra. Verg. Rynstra.

—

P. De Rien (zóó, volgens de volksuitspraak, met duidelijk hoorbaren twéëklank *ie*, ofschoon de stedelingen Ryn zeggen), Rijn, *Rhyn* (in den laatsten tijd in 't Nederlandsch ook wel Rien geschreven), naam van verschillende waterstroomen; b. v. De Rien, ter onderscheiding ook wel Ljemster-Rien, Lemster-Rijn genoemd, stroom in Lemsterland, tusschen de Tjeukemeer en de Lemmer. De Rien (anders ook wel De Wâldsleat,

Woudsloot, genoemd, in het Noorden van Lemsterland, bij Follega uit de Groote Brekken vloeiende. De Alde Rien, Oude Rijn, oude waterlossing, nu droog, onder Langweer. De Nije Rien, hedendaags altijd De Skarster-Rien genoemd, Nieuwe- of Scharster-Rijn, stroom in het oostelijke gedeelte van Doniawarstal. De Alde en De Greate Rien, Oude en Groote Rijn, stroomen onder Oosthem. De Wide Rien, Wijde Rijn, meerke bij Nijega in Hemel. Oldeferd en Noordwolde. Zie den plaatsnaam Rien hierboven.

—

G. *Rienatha.* Zie Renalda, Regnada.

—

M. **Riender.** Verg. Riennert, Reinder.

—

M. **Rienik,** *Rienick.* Verg. Rienk, Rienke (bij den mansn. Rien), en Reninck.

—

M. **Rienk.** Verg. Rienik.
V. **Rienkje,** *Rienk, Riencktien.*
G. *Rienkema,* **Rienksma, Rienks.**
P. Rienkema-sate (ook genoemd Tsjalma-sate) onder Hantumhuizen. Rienkswyk, veenvaart onder Surhuisterveen.

—

M. *Riennert.* Verg. Riender.

—

M. **Riense, Riens.** Verkl. van Rien. Zie den mansn. Rien. Verg. Reense, Rinse.
V. **Rienske, Riensje, Rienskje, Rienskjen,** *Rienskien.* Verg. Rinske.
G. *Riensma.*

—

M. **Rienst.**
V. *Rienst, Rienste.*

—

G. **Rienstra.** Zie bij den plaatsn. Rien.

—

M. **Rient.** In verkl. Rientsje; in Ned. spell. **Rientje.**
V. Rientsje; in Ned. spell. **Rientje.** In den Zuidwesthoek ook **Rientk.**
G. Rients, Oost-Friesland.

—

M. **Rients,** *Rientse.* Verkl. van Rien of van Rient. Zie die namen. Verg. Rienk, Rienke, Riense.
V. **Rientsje, Rientske, Rientskjen.**
G. **Rientsma,** *Rientzema.*

—

M. **Riepe.** In verkl. **Riepke, Riepko.** Misspelling van Ripe, Rypke. Zie Ripe.
G. **Riepma** (uitgesproken Rypma). — Riepkes, Oost-Friesland. Riepen, Nederland.

—

G. **Riepstra** (uitgesproken Rypstra). Zie bij den plaatsn. Ryp.

—

M. *Ryer.*

—

G. **Riestra.** Zie bij den plaatsn. Ried.

—

M. **Riet,** *Ryet.* Verg. Ried, Ryt.
V. Rietsje; in Ned. spell. **Rietje.** Misspelling van Rytsje. Zie bij den mansn. Ryt.
G. **Rietma, Rietema** (uitgesproken Rytma, Ritema).

—

M. **Riets** (uitgesproken Ryts). Misspelling van Ryts. Verkl. van Ryt. Zie Ryt.
G. **Rietsma** (uitgesproken Rytsma). — Rietsema, Groningerland.
P. Rietsma-sate; zie Rytsma-sate.

—

G. **Rietstra.**
P. Rietstra-sate (ook Riestra-sate genoemd en geschreven) onder Grouw.

—

M. **Rieuwert,** *Rieuwerdt, Rieuwardt, Rieuwer, Rywert, Ruwert, Rievert,* **Rieweerd, Riewert** (ook in Noord-Friesland); bij samentrekking *Rieuerd, Rieuert, Ryeurdt.* Verg. Riurd, Rewert.
G. *Riewertsma, Ryuwerdisma.*
P. Rieuwertslân, stuk land onder Bergum.

—

M. *Rigchert, Richert.* Zie Riccard, Rikhard.

—

P. *Rige,* het Friesche woord voor „rij" in het Nederl., komt voor in de plaatsnamen: De Peinjumer-Rige, Pingjumer-Rijge, geh. (reeks saten) onder Pingjum. De Abbegeaster-Rige, idem, onder Abbega. De Bliksrige, Bleeksrijge, De Foarrige en De Efterrige, Voor- en Achterrijge, buurten, rijen huizen, te Makkum. — Moorrige, buurt onder Wedde, Groningerland.
G. **Riegstra** (uitgesproken Riichstra).

—

M. *Rifke.*

—

G. **Rygersma, Van Rygersma.** Verg. Riegersma.

—

M. **Rigt.** Zie Richt.

V. **Rigtsje** (meest in Ned. spell. als **Rigtje**), **Rigte**, **Rigt**, **Rigje**, *Rigst*, *Rycht*. Zie Richtsje en Rikste.

—

M. *Rigter*, *Richter*.

G. **Richter.**

—

M. **Ryk**, meestal in Ned. spell. als **Rijk** voorkomende, *Ryck*, *Ryke*, *Rycke*, *Ryko*, *Rycka*, *Rico*. In misspell. **Riek.** Verg. Rikke.

V. **Rykje (Rijkje** in Ned. spell.), **Ryka**, *Ryke*, *Ryk*. In misspell. **Riekje.** Verg. Riekje.

G. *Ryckinga*, *Ryckama*, *Rycma*, **Ryks**, *Rykena*. — Rykema, Groningerl. Rykena, Riekena, Rieken, Rieks, Oost-Friesl. Rijken, Nederland. Rijkes, West-Friesl. (noordelijk Noord-Holl.). Ricing, bij de Angel-Sassen.

P. Riekenbostel, dorp bij Rotenburg, Hannover. Riekenbroik, geh. bij Iserlohn, Westfalen.

—

M. Rikele of **Rykele**, **Rykle**, **Rykel**, *Ryckel*, *Rykla*, *Rikla;* ook in Ned. spell. als **Rijkele**, **Rijkle**, **Rijkel**, en in misspell. als **Riekele**, **Riekel** voorkomende. Verkl. van Ryk. Zie Ryk. Verg. Rikkel, Likele.

V. Rikeltsje; in Ned. spell. **Rykeltje** en **Rijkeltje;** in misspell. **Riekeltje.** *Ryckeltie.*

G. *Ryckelsma.* — Ricling, bij de Angel-Sassen.

—

M. Rikelt; in Ned. spell. **Rykelt** en **Rijkelt;** in misspell. **Riekelt.** *Rykilt*, *Rycold*, *Ryckelt.* Zie Rykholt.

—

M. Riken; in Ned. spell. **Ryken** en **Rijken.** Voluit Rykwyn, Ricwin.

G. Rijkens, Gron. Riekens, Oost-Friesl.

—

M. Rikent; in Ned. spell. **Rykent**, **Rijkent**, en ook **Rykend** en **Rijkend.**

—

M. Rikert; in Ned. spell. **Rykert**, **Rijkert**, ook **Rijkart** en **Richard**; in misspell. **Riekert.** *Ryckert.* Zie Rikkert, Riccard, Ritsert. De spelling Richard is wel voor 't oog volkomen gelijk aan de wijze waarop de Franschen dezen naam schrijven; maar ze is niettemin een algemeen Oud-Germaansche, ook een bijzonder Oud-Friesche vorm. Echter spreke men, in Oud-Germaanschen, in Oud-Frieschen zin, den naam Richard niet uit, gelijk heden ten dage de Franschen doen, maar als *Ric* of *Rik* (*Ryk* is nog beter) en *hard* of *hart*. Buitendien, de oude Friezen, die de *k* in vele gevallen als *tsj* of als *ts* uitspraken, deden dit ook wel bij den naam Richard, nagenoeg zóó als hedendaags de Engelschen ook dezen naam uitspreken. Deze oude Friesche uitspraak leeft nog in den mansn. Ritsert.

G. *Ryckerda*, *Rykersma*, **Rijkkers.** — Rikaart, Nederland.

P. Richardswarf, geh. in den Fahretofter-koog, Noord-Friesland.

—

M. **Rykhold**, **Rykholt;** geheel in Ned. spell. ook wel **Rijkhold**, **Rijkholt;** *Rykolt*, *Rycold*, *Rikholt*, *Ricolt*, *Richolt.* Zie Rikelt.

G. **Rijkholt.**

—

M. *Rik*, *Rikke*, *Rick*, *Ricke.* Zie Ryk, Ritse.

V. **Rikje**. *Rickie*, *Rick.*

G. **Rikkinga**, **Rikkenga**, **Rikken.** — Van Rikkenga, Groningerland. Ricken, Rikken, Riks, Oost-Friesland.

P. R i k k e n-e k e r, Rikkenakker (ook Rekenakker genoemd en geschreven), sate onder Elsloo. R i k k i n g a-s a t e te Oosterwolde. — Rickswerf, geh. op de hallig Nordmarsch, Noord-Friesland. Rickinghall, in Suffolk, Engeland.

—

M. **Rikkart.** Eigenlijk Rikhart. Zie Rikert, Rikkert.

—

M. *Rickel*, *Rikkel*, *Rickla.* Verkl. van Rikke. Zie Rikke, Rikele.

G. *Rickelsma.* — Rickels, in Weser-Friesland.

P. Rickelhusen, geh. bij Westrum, Weser-Friesland.

—

M. *Rikkelf.* Letterkeer van Riklef. Zie Riklef.

—

M. *Rikkem.* Voluit Rikhelm. Zie Riekem.

—

M. *Ricken*, *Rikken*. Voluit Rikwin. Zie Riken.

P. Rickensdorf, dorp bij Helmstedt in Brunswijk.

—

M. *Ricker*, *Rikker*. Voluit Rikheri. In patronymicalen vorm *Ryckering*.

G. *Rickersma*, **Rikkers.**

P. Rickersma-sate onder Kollum.

—

M. *Rickert*, *Rikkert*. Voluit Rikhart. Zie Rikert, Riccard. Komt nog in Noord-Friesland voor.

G. Rikkerda, Gron. Rickerts, Noord-Fr.

P. Rikkerda-state te Lutje-Gast, Gron. Rickerting, geh. bij Hengersberg in Neder-Beieren. Rickertsreuthe, dorp bij Wintersulgen, Seekreis, Baden.

—

V. *Rykland*, *Riklant*.

—

M. *Riklef*, *Rickleff*, *Ryklef*. In Weser-Fr. en in Noord-Fr. nog in volle gebruik. Zie Rikkelf, Ryklof, Rikolf.

G. Ricklefs, in Weser-Fr. en in Noord-Fr.

—

M. **Ryklof**; in Ned. spell. **Rijklof.** *Rycklof*, *Ryckloff*. Zie Riklef, Rikolf.

G. Riklofs, Riklofsen, Oost-Friesland.

—

M. **Rykman**; ook in Ned. spell. **Rijkman.** *Ryckman*, *Rickman*, *Ryckmen*.

G. Rijkmans, Nederland.

P. Ricmaninghen, dorp in Artesië, Frankrijk. Rickmansworth, bij London, Engeland.

—

M. *Rickmer*, *Rikmer*, *Ricmar*. In dezen eersten vorm in Noord-Friesland nog in volle gebruik.

G. Rickmers, Noord-Fr., Helgoland.

—

M. *Rikolf*, *Ricolf*, *Ryckolf*, *Rikkolf*. Letterkeer van Ryklof. Quasi-verlatijnscht tot *Ricolphus*. Zie Ryklof, Rikkelf, Riklef.

G. Rycolfsna, Oost-Friesland.

P. *Ricolvingahem*, naamsvorm van 857, thans Reclinghem, dorp in Artesië, Frankrijk.

—

M. *Ricks*, *Riks*, *Rix*. In verkl. *Rikska*, *Rikske*, *Rycske*, *Ricxka*.

V. **Riksje**, *Rykska*, *Rixke*. Verg. Rikst.

G. **Riksma**, *Ricksma*, *Rixma*, *Ryksma*.

P. Rixma-sate (ook als Ryksma-sate geschreven), onder Hantumhuizen. Ryksma-sate te Brantgum. Idem, te Anjum.

—

M. *Riksbert*, *Rickspert*, *Rixpert*.

—

M. *Riksfrid*, *Rixfrid*.

—

M. *Rikst*, *Rikste*, *Rixte*, *Rixt*.

V. **Rikst, Rikstje, Riksta, Rikste, Rixta**, *Rykste*, *Ryxta*, *Ryxt*, *Ryxte*, enz. Verg. Richtsje.

—

V. *Rikou*, *Ryckau*, *Ryckou*, *Ryckuw*, *Rycku*, *Ryckw*. Verg. Jildou.

—

M. *Ryckwt*. Verg. Ricold.

—

M. *Rikwart*, *Rikwert*, *Rykwert*. In Noord-Friesland, als Rickwart en Riquardt, nog in volle gebruik. Verg. Rekert, Rikkert.

G. *Rickwarda*, *Ryckwarda*, *Riquarda*, *Rycquarda*, *Rickwardsma*. — Rickwards, Rickwartsen, Riquards, Riquardts, Riquardsen, Requards, Oost-, Weser-, en Noord-Friesland.

—

P. Rillaerd (Great en Lyts), in 1543 *Rysselaerdt*; *Risselaerdt*, *Rislaerd*, Groot en Klein Rillaard, twee saten onder Ruga-Lollum. Zie den geslachtsnaam Risselada.

—

P. De Rylst, geh. onder Sint-Nicolaasga.

—

G. **Ryma.** Zie bij den mansn. Rime.

—

V. **Rimada.** Zie Riemada.

—

M. *Rimbert*. Quasi-verlatijnscht tot **Rimbertus.**

—

M. *Rime*, *Ryme*, *Rymme*. Verg. Rimme en Rieme.

V. **Ryme, Rymme, Rymke, Rymkje, Rymkjen, Rympje.** Ook in Ned. spell. als **Rijme**, enz. Verg. Riemke.

G. **Ryma**, **Rymsma.** Ook in Ned. spell. als **Rijma**, enz. voorkomende.

—

M. **Rimer**, *Rymere*. Verg. Riemer en Rimmer.

P. Rimerskamp, stuk land onder Suameer.

—

M. **Rimke, Rimpke.** Verkl. van Rimme. Zie Rimme.
V. **Rimkje, Rimkjen.**

—

M. **Rimme, Rimmo,** *Rim.* Zie Rime en Remme.
V. **Rimke.** Op Ter-Schelling **Rimtje, Rimptje.**
G. *Rimmingha.*

—

M. *Rimmele, Rimle, Rimmel.* Verkl. van Rimme. Zie Rimme en Remmel.
P. Rimmlingen, geh. bij Stollhamm in Butjadingerland, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

M. **Rimmelt.** Zie Remmelt.

—

M. **Rimmer.** Zie Rimer, Remmer.
G. **Rimmersma.**

—

M. **Rimmeren,** *Rymmeren.* Zie Remmeren.

—

M. **Rimmert.** Zie Remmert.
V Rimmertsje; in Ned. spell. **Rimmertje.**
P. Rimmerts-mieden, krite te Sandfirde.

—

M. *Rimt, Rymth.*
G. Rimts, Oost-Friesland.

—

P. Ryn. Zie Rien.

—

M. **Ryn,** *Rine.* Ook in Ned. spell. als **Rijn** geschreven. In verkl. *Rynke.* Verg. Rinne.
V. **Ryna, Rina.** Ryntsje: in Ned. spell. **Ryntje** en zelfs wel **Rijntje.** *Rynck.*
G. **Rinia, Rynja,** *Riingha, Rynga* (samengetrokken uit den volledigen vorm Rininga). — Rynema, Groningerl. Rynana, Oost-Friesl.
P. Rinia-state onder Stiens. Idem, onder Oude-Mirdum. Rinia-hûs en Rinia-finne te Kollum.

—

M. *Rind, Rynd, Rinde.* Zie Rint.

—

M. *Rindel, Rindelt.*
V. *Ryndelt.*

—

M. **Rinder,** *Rynder.* Verg. Rinner.
V. Rindertsje; in Ned. spell. **Rindertje.**

—

M. *Rinderik.*

—

M. **Rindert.** Verg. Rinnert.
V. Rindertsje. Zie bij den mansn. Rinder.
G. **Rindertsma.**

—

M. *Ring, Ringe, Rynge.*
V. **Ringje, Ringjen;** ook geheel verhollandscht tot **Ringetje.**
G. **Ringia,** *Ringhia* (samengetrokken uit den volledigen vorm Ringinga), **Ringma,** *Ringema, Ryngma,* **Ringsma,** *Ringhsma.* — Ringena, Oost-Friesland.
P. Ringia-state te Blessum. — Ringum of Ringenum, geh. bij Delfzijl, Groningerland. Ringstedt, dorp bij Lehe (Stade), Hannover.

—

M. **Ringele, Ringel.** Verkl. van Ring. Zie Ring.

—

M. **Ringenier, Ringenerus, Ringnerus.** Verbasterde verlatijnschingen van Regner, Reiner (Reinier). Zie die namen.

—

M. **Ringer,** *Rynger.* Zie Renger. Verg. Reinger.
V. Ringertsje; in Ned. spell. **Ringertje.**
G. **Ringersma, Ringers, Ringer.**

—

G. **Ringnalda, Ringenalda, Ringnalde.** Verbasteringen van Regnalda. Zie bij den mansn. Reinald.

—

M. **Ringnoldus.** Verlatijnschte verbastering van Regnald, Reginhald, Reinald. Zie Reinald.
G. **Ringnolda;** in verlatijnschte vormen **Ringenoldus, Ringnoldi, Ringenoldi.**

—

P. De Ringsleat, Ringsloot, om de ingepolderde Wargaster-meer; en elders. De Ringwiel, meerke bij Sandfirde.

—

M. **Rijnhard.** Verhollandschte misspelling van Reinhart. Zie Rinnert.

—

M. *Rynick.* Verg. Rink, Rienk.

—

M. **Rink,** *Rynk.* Ook in Noord-Friesland voorkomende. In verkl. **Rinkje.** Verg. Ring, Rinke, Rienk.
V. **Rinkje,** *Rinck.* Te Hindeloopen **Rink.**

—

M. **Rinke, Rinko, Rinco.** Verkl. van Rinne. Zie Rinne, Rintse. Verg. Rink. Renke.

V. **Rinkje, Rinktje,** *Rinkye.* Zie ook Rinkje, bij den mansn. Rink.

G. **Rinkema,** *Rinckema, Rinckama,* **Rinkes.** — Rinkens, Groningerl. Rinkena, Oost-Friesland. Rinken, Noord-Friesland.

P. Rinkeshörn, geh. bij Neukirchen (Tondern), Sleeswijk, op de Noordfriesche grens.

—

M. *Rinleff, Rynlef.* Zie Rinnelf, Rinnolf.

—

M. **Rinne.** Zie Renne.

V. **Rinke.** Rintsje; in Ned. spell. **Rintje, Rintjen,** *Rints.* In den Zuidoosthoek ook **Rinnigjen** (volgens den Friso-sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen vorm Rinnechien), en zelfs **Rinchje.**

G. *Rinja*, samengetrokken vorm van het volledige *Rinningha. Rinnema.*

P. Rinnegom of Rinnegum (Rinningahem), dorpje bij Egmond, Noord-Holland.

—

M. *Rinnel.* Verkl. van Rinne. Zie Rinne.

V. *Rinnel, Rinel.*

—

M. *Rinnelf.* Letterkeer van Rinlef. Zie Rinleff, Rinnolf.

—

M. *Rinnelt, Rynnelt.*

V. *Rinnelt, Rinelt.*

—

M. **Rinner.** Verg. Rinnert, Rinder.

G. *Rinnersma.*

—

M. **Rinnert,** *Rynnert, Rinnart, Rynnart.* Verg. Rindert, Rinner.

V. Rinnertsje; in Ned. spell. **Rinnertje.**

G. *Rinnerda, Rinnarda, Rinnaerde,* **Rinnerts.**

P. R i n n e r t s-p i i p, brug te Harlingen. R i n n e r d a-s t a t e te Sweins. Idem, te Brantgum.

—

V. *Rinnuw, Rinnuwe, Rinnewe.* Ook in Weser-Friesland.

—

M. *Rinnolf.* Zie Rinnelf.

—

M. **Rinse, Rinso, Rinsse,** *Rins, Ryns.* In misspell. **Rinze.** In verkl. *Rinske, Rinscke, Rinscka.* Zie Rense.

V. **Rinske, Rinsje, Rinskje, Rins,** *Rinsen, Rynskje.* In misspell. **Rinsche.**

G. **Rinsma, Rinsema, Rinzema, Rynsma, Rinses, Rinsen.** Vergrieksch tot *Rinsonides.*

P. R i n s e m a g e a s t, Rinsemageest, ook als Rinsmageest en als Rinsumageest geschreven, *Renismagast* in 1421, *Reenkismagast, Rynsmagast;* in de wandeling enkel D e G e a s t, De Geest genoemd, dorp in Dantumadeel. R i n s m a-s t a t e te Driesum. R i n s m a-s a t e te Grouw. Idem, te Siksbierum. R i n s e m a-s a t e te Kollumerzwaag. R i n s k e-l â n, stuk land onder Warstiens. — Rinsema-heerd, te Kantens, Groningerland.

—

V. *Rinst, Rinste, Rynste, Rynstje.*

—

G. **Rynstra, Van Rynstra.** Zie bij den plaatsn. De Rien.

—

M. *Rint, Rynt, Rynthe.* In verkl. *Rintcke.* Verkl. van Rinne. Zie Rinne. Verg. Rynd.

V. **Rintke, Rintk,** *Rintkie, Rintkia, Rinth, Rynth.*

—

M. **Rintse,** *Rints, Rynts, Ryntse, Ryntza, Rintzie, Ryntzie.* Verkl. van Rinne, Rint. Zie Rinne, Rinke, Rintsje.

V. **Rintske,** *Rintse, Rintsen, Rints, Rynts, Rintskje.*

P. R i n t s e-J a p i k s-w y k en R i n t s e-F o k k e s-w y k, veenvaarten onder Ureterp.

—

P. D e R i n t m a s t e r s f e a r t, Rentmeestersvaart, onder Menaldum.

—

M. Rintsje; in Ned. spell. **Rintje,** *Rinthie, Rintie, Rinthje, Rintia, Ryntia.*

V. Rintsje; in Ned. spell. **Rintje.** *Rintien.*

G. **Rintjema** (gesproken Rintsjema), *Rintjama, Rinthiama, Rynthiama, Rynthyma, Ryntiema;* **Rintjes** (Rintsjes.)

P. R i n t s j e m a-s a t e, Rintjama-zathe, te Oostrum. Idem, Rintjema-zathe, onder Hantumhuizen. R i n t s j e h o e k, Rintjehoek, hoek in den zeedijk onder Burum. R i n t s j e p o e l, Rintjepoel (ook F e i k e p o e l genoemd), meerke bij Heeg. R i n t s j e m a-k o l k, te Jouswier.

—

V. *Ryntste.* Verg. Rinst.

—

M. *Rinwer, Rinwert, Rinver.* Zie Renwer. Verg. Reinwart.

V. *Rinwer*, *Rinnewer*. Zie Renwer. Verg. Rinnuwe.

—

M. *Riodt*. Verg. Ried, Riord, Ryoed.
G. *Riodsma*.

—

M. *Ryoed*. Verg. Riodt, Rioerd.
V. *Rioedke*. Verg. Riurdke, Ruurdtsje.
G. *Rioedsma*.

—

M. *Ryoeld*.

—

G. *Ryoenya*, *Ryoenye*. Verg. den gesl. Runia, en den mansn. Riond.

—

M. *Rioerd*, *Ryoerd*, *Ryoerdt*, *Ryoird*, *Riourd*, *Ryoert*, *Riord*, *Ryoordt*, *Rioort*. Zie Riurt, Ruurd, Ryowert, Rieuwert.
G. *Ryoerda*, *Riordsma*, *Ryordsma*, *Rjordsma*, *Rioerdsma*.

—

M. *Riommert*. Verg. Rommert.

—

M. *Riomke*, *Riomcke*. Verg. Romke.

—

M. *Riond*.

—

M. *Riondlyff*, *Ryondlyff*, *Ryondliff*.

—

M. *Ryowert*, *Riovert*. Zie Rioerd, Ruurd, Rieuwert.
G. *Ryowersma*.

—

P. *Ryp*, Oud-Friesch woord van onzekere beteekenis; volgens Halbertsma, Lex. 844, is *ryp* = *colliculus*, heuveltje; volgens het voorkomen van dit woord als plaatsnaam schijnt het eene buitenbuurt, buurt buiten de kom van een dorp, aan te duiden. Op zich zelven is dit woord in het hedendaagsche Friesch niet meer in gebruik; maar het leeft nog in vele plaatsnamen. B.v. De Ryp, zooals in het dagelijksche leven steeds gezegd wordt, zoowel voor Dronrijp als voor Jutrijp; zie die namen. Verder in Hirdegearyp, Eakmaryp, Wielsryp, Goaingearyp, Gearyp, enz. Zie die namen op hunne alphabetische plaats. Ook nog: De Ryp, geh. tusschen Ferwerd en Blija, ter onderscheiding wel De Ferwerterryp genoemd. De Aldegeaster-Ryp, Oudegasterrijp, geh. bij Oudega in Wymbritseradeel. De Sânfirder-Ryp, geh. onder Sandfirde; met De Riper-Hemdyk, *Ripera-Hemdyck*, oude waterkeering of binnendijk, daar omheen. Ryp-ein, Rijpend, Rijpeinde, geh. onder Witmarsum. De Lange en Koarte Ripen, kriten onder Ter-Wispel; met De Rypwei of Riperwei, Rijperweg, aldaar; en het geh. Rypweis-ein, Rijpwegsend. De Riperwâlden of Rypwâlden, Rijper- of Rijpwouden, krite in Opsterland; met De Rypwâldsterwei, Rijpwoudsterweg, daarheen leidende. De Foarryp, Voorrijp, geh. onder Winaldum. Holpryp sate en geh. onder Tjum. Ripertsjerk, in de wandeling meestal Ryptsjerk genoemd, in 1314 *Ripikerka*, in 1524 *Rypertzercka*, Rijperkerk, dorp in Tietjerksteradeel. Séryp, Zeerijp, voormalig dorp, thans polder en geh. op Ter-Schelling; het kerkhof is er nog van over. — De Rijp, vlek in 't Waterland, Noord-Holland. De Rijp, geh. bij Sint-Maarten in West-Friesland (noordelijk Noord-Holl.). Zeerijp, dorp in Groningerl. Riepe, met De Riepster-Hamrik, dorp en geh. in Oost-Fr. Riepen, dorp in Harlingerl., Oost-Friesl.
G. **Rypstra**. Wordt ook in Ned. spell. als **Rijpstra** misschreven, en komt in misspell. als **Riepstra** voor.

—

M. *Ryp*, *Rype*, *Ripe*, *Ripa*. In misspell.- **Riepe**. Verg. Rippe, Rip.
V. *Ripe*, *Rype*.
G. **Rypema**, *Ripema*, *Ryppama*, *Rypama*, **Rypma**, **Rypsma**. Deze namen komen ook in Ned. spell. misschreven als **Rijpema**, **Rijpma**, **Rijpsma** voor, en geheel in misspell. als **Riepma**. — Ripema, Oost-Friesland. Rypens, Vlaanderen.
P. Rypma-polder in Groningerland.

—

M. *Riper*, *Rypper*. Verg. Ripper.
G. **Rypersma**, *Ryppersma*; wordt ook in Ned. spell. als **Rijpersma** misschreven.
P. Rypersma-sate onder Anjum.

—

M. **Rypke**, *Rypka*. Wordt ook in Ned. spell. als **Rijpke** misschreven; en komt geheel in misspell. als **Riepke** en **Riepko** voor. Verkl. van Ryp. Zie Ryp.
V. **Rypkje**; ook in Ned. spell. als **Rijpkje** misschreven.
G. **Rypkema**, *Rypkama*, **Rypkes**; ook in Ned. spell. als **Rijpkema** en **Rijp-**

kes misschreven. — Riepkes, Oost-Friesland.

—

M. *Ripke, Ripka.* Verkl. van Rippe. Zie Rippe. Verg. Rypke.
G. *Ripkema.* — Ripken, Oost-Friesland.
P. Ripkenbokel, landhoeve onder Dorfmark Fallingbostel (Lüneburg), Hannover.

—

M. **Rippe, Rip.** Verg. Ryp.
V. *Rippa, Rippe.*
G. *Ripma.* — Rippa, Rippema, Oost-Friesl. Rip, Rippen, Rippe, Ripping, Ned.

—

M. *Ripper.* Verg. Riper.
G. Ripperse, Nederland.

—

M. *Ripperick, Ripperich.*

—

M. **Rippert,** *Ryppert, Rypperd, Ripert.*
G. Ripperda, Rypperda, Van Ripperda, Ripperts, Groningerland en Oost-Friesland.
P. Ripperda-state onder Bornwird. — Ripperda-straat en -park te Haarlem.

—

M. *Ript, Rypt.*
G. *Ripta, Riptama, Riptema.*

—

P. Rys, Rijs, landgoed in Gaasterland; met De Rysterfeart, vaart aldaar.

—

P. Rysberkamp (ter plaatse en in den omtrek gemeenlijk als Riseperkamp uitgesproken), geh. onder Beuil.

—

M. *Rise, Ryse, Ris.* In verkl. *Ryske, Risko.*
V. *Riske, Riska, Risk, Risck, Risch.* Op 't Ameland **Risje.**
G. *Rysinga.* — Ryzinga, Ryzenga, Gron.
P. Risens (Risinga), Rysens, Rijzens, geh. onder Huizum. — Risum, Rysum, *Hrisinghum, Risingum,* dorp in Oost-Friesland. Risum, dorp in Noord-Friesland. Risum, dorp op 't eiland Funen, Denemarken.

—

P. De Rizen, Rijzen, geh. onder Beuil.

—

P. Riseperkamp. Zie Rysberkamp.

—

V. **Risje.** Zie bij den mansn. Rise.

—

P. Rispens, sate onder Hidaard.

—

G. **Risselada, Risselade.** Deze namen zijn hoogst waarschijnlijk versletene vormen van eenen oorspronkelijken naam Risselaerda, afgeleid van den plaatsn. Risselaerd (als Baarda van Baard, Memerda van Memerd, Jorwerda van Jorwerd). *Risselaerd* is de oorspronkelijke naamsvorm van het hedendaagsche Rillaard. Zie dien plaatsn. en ook de Beneficiaalboeken van Friesland, bladz. 315.

—

M. *Rit.* In verkl. *Ritjen.* Verg. Ryt.
V. Ritsje; in Ned. spell. **Ritje.**
G. *Ritkumma* (Ritkema).

—

M. *Ryt, Ryth.* In verkl. *Rytka, Rytke, Rytjen.* Verg. Rit, Riet.
V. *Rytje, Rytien.* Verg. Rietsje.
G. **Rytma;** ook in Nederl. spell. als **Rijtma** misschreven. Verg. Rietma.

—

P. De Ritmasterswyk, Ritmeesterswijk, veenvaart onder Surhuisterveen.

—

M. **Ritse.** In misspell. **Ritze.** Verkl. van Rit. Zie Rit. Verg. Rytse, Riets.
V. *Ritske, Ritsck, Ritsel.*
G. **Ritsma, Ritses.** — Ritsema, Ritzema, Groningerland. Ritzen, Oost-Friesl.
P. Ritsebûrren, Ritseterp, Ritsma-sate onder Anjum; zie Rytsebûrren, enz. bij den mansn. Rytse. Ritsma-sate, onder Marsum; met Ritsma-bûrren, veelal Ritsuma-bûrren geschreven, geh. aldaar. Ritsma-syl, veelal Ritsuma-syl geschreven, Ritsuma- en zelfs Ritzumazijl, voormalige sluis in den Hoogen- of Slachtedijk (westelijke dijk der voormalige Middelzee), thans geh. met brug over de Harlingervaart, ten deele onder Marsum, ten deele onder Deinum behoorende. It Ritsmastriettsje, Ritsema- of Ritsuma-straatje, te Leeuwarden. — Ritsenbüttel, geh. bij Bardewisch in Stedingerland, Weser-Friesland, Oldenburg. Ritzebüttel, vlek in 't Land Kehdingen, Hannover; maar aan Hamburg behoorende.

—

M. **Rytse,** *Ryts.* Verkl. van Ryt. Zie Ryt. Verg. Ritse, Riets.
V. *Rytsck, Rytsel.*
G. **Rytsma,** *Rytzema*, ook in Ned. spell. als **Rijtsma** misschreven.

P. R y t s e t e r p, in de wandeling ook R y t s e b û r r e n genoemd (ook wel als R i t s e t e r p en R i t s e b û r r e n genoemd en geschreven, en in het Nederl. zelfs wel als Rietjeburen misschreven), geb. onder Tjerkwerd. R y t s m a - s a t e onder Anjum; ook I t S o e n h û s genoemd, en in het Nederl. wel als Ritsma-sate, zelfs wel als Rietsmazathe misschreven.

—

M. **Ritsert,** *Ritzard*, *Ritsart*, *Rytsaert*, *Ritzaert*, *Ritsaerd*, *Rytsert*, *Ritser*. Verg. Rikert.
G. *Ritserda*.

—

M. *Ritsje*, *Ritzge*, *Ridtsge*, *Rytsche*, *Ridtsche*. Verg. Ritsger, Ritske.

—

M. **Ritsger,** *Ritscher*. Verg. Ritsge.

—

M. **Ritske**, *Ritska*, *Ritsko*. Verkl. van Ritse. Zie Ritse. Verg. Rytske.
V. **Ritskje**, *Ritsckjen*.
G. **Ritskes.**

—

M. *Rytske*, *Rytscka*. Verkl. van Rytse. Zie Rytse. Verg. Ritske.
G. *Rytskama*, *Rytskema*, *Rytzckema*.

—

V. *Riuck*.

—

M. *Ryurd*, *Riurd*, *Riurt*, *Ryurdt*. Zie Ryoerd, Ruurd.
V. *Riurtke*, *Riurtk*, *Ryurdken*. Zie Ruurdtsje.
G. *Ryurdisma*.

—

M. *Ryuwerd*, *Riuwerd*, *Ryuwert*. Zie Ryurd, Rywert.
G. *Ryuwerdisma*.

—

M. *Rywert*, *Rywerdt*, *Rirert*. In versleten vorm *Ryurd*. Zie Ryurd, Ryuwerd, Riowerd, Rioerd, Rieuwert, Ruurd.
G. *Rywertsma*.

—

M. *Rixt*, *Ryxt*, *Ricxt*, *Rixst*. In verkl. *Rixke*. Zie Rikst.
V. **Rixta, Rixte, Ricxtje, Rixtje, Rixtia, Rixtie, Rikstie, Rikstje, Rixje, Rixt,** *Ryxta*, *Ryxte*, *Ryxt*. Heden ten dage in de wandeling dikwijls als Richtsje en Richje uitgesproken. Zie Rikst, Richje.
G. **Rixten.**

—

P. R j e m s e r t. Zie Remswert, bij den mansn. Remme.

—

V. Roaitske; in Ned. spell. **Rooitske.** Zie bij den mansn. Roits.

—

M. Roan; in Ned. spell. **Roon.** *Rone*. Ingekorte vorm van den Kerkelijken naam **Hieronymus.** Zie Jeroen.
G. Rona, Roona, Groningerland.

—

P. R o a n, Roden, dorp in Drente. Verg. Roon, dorp in Zuid-Holland.

—

P. D e R o a n s l e a t. Zie Raensleat.

—

M. Roas; in Ned. spell. **Roos.** *Rose*. In de middeleeuwen, in Vlaanderen, Rosen.
V. **Rosa, Roza.** Roaske, Roasje; in Ned. spell. **Rooske, Roosje.** *Rose*, *Rooscken*.
G. **Rosinga, Rozinga, Rosenga, Rozenga, Roosinga, Rosema, Rozema, Roosma,** *Roesema*, **Roosjen.** — Roosen, Rösing, Röskens, Oost-Friesland. Rosing, Drente. Roossinck, Roozing, Rozen, Roosens, Rooses, Reusens, Nederland.
P. R o s e m a - s t a t e, onder Kollum. — Rosink, hoeve bij Markeloo, Overijssel.

—

P. D e R o a s p ô l l e n, Roospollen, drie eilandjes in de Sneekermeer, onder Offingawier.

—

M. Roat; in Ned. spell. **Root.** In verkl. Roatsje; in Ned. spell. **Rootje.** Verg. Rode, Roord.
V. Roatsje; in Ned. spell. **Rootje.**
G. **Rootjes.**

—

M. *Robbe*. In verkl. *Robbekin*. Verg. Robe.
G. *Robbema*.

—

M. **Robbert, Robert, Robart.** Verlatijnscht tot **Robartus.** Voluit Rodbrecht, Hredbercht. Zie Rodbert.
G. *Roberti;* verlatijnschte vorm. — Roberts, Oost-Friesland. Robertson, Engeland.
P. Robertsum, oude burcht bij Vierhuizen, Groningerland.

—

P. D e R o b b e w â l (ook I t R e a d e H o o f t genoemd), bank in de Friesche

Wadden, beoosten het Friesche Gat, tusschen Schiermonnikoog en Peasens.

—

M. *Robe.* In verkl. *Robeke.* Verg. Robbe.

—

M. *Robet.* Voluit Hrodbalt. Verg. Albet.

—

M. **Robyn,** *Robin*, ook in Ned. spell. als **Robijn** voorkomende. Deze naam, hoofdzakelijk in den Zwh., en daar niet al te zeldzaam voorkomende, vertoont eenen vreemden vorm, en is in Friesland zeker ook van vreemden, misschien Engelschen oorsprong. Niettemin, de eigenlijke stam van dezen naam (Rob, Robbe; zie dien naam) is goed Friesch, en is te beschouwen als een vleivorm van den Algemeen-Germaanschen naam Robbert, Rodbrecht, of misschien ook van Robet, Rodbald, van Rodbern, of van eenen dergelijken naam.

G. **Robynsma,** *Robinsma*, **Robyns, Robyn;** ook in Ned. spell. als **Robijnsma,** enz. voorkomende. — Robinson, Engeland.

—

P. It Robyntsjenêst, oude sate onder Opeinde in Smallingerland.

—

M. **Robodus,** Verlatijnschte vorm van Robod, Robold, Robbold (Radbout). Zie Rabbod, Radbad.

—

M. **Rochus,** *Roches.* Kerkelijke naam. Zie Rokus.

—

M. *Rodbern.*

—

M. *Rodbert.* Zie Robbert, Roppert, Ropt.

G. *Rodberta.* In versleten vorm *Ropta.* Zie Ropta.

—

M. **Rode,** *Rodo.* Verg. Roat, Roede, Rodde.

G. **Roda, Rooda** (ook versleten tot **Roode**), **Roodema, Rhodens.** — Roodjes, Rootjes, West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.). Roden, Oost-Friesland. Rhodes, Roding, Engeland.

P. Rodenhûs, sate te Kubaard. — Roddens, *Rodense* (Rodinga), geh. bij Langwarden in Butjadingerland, Weser-Fr., Oldenb. Rodenäs, dorp in Noord-Friesland. Rodenbostel, dorp bij Celle in Hannover. Rodington, in Sal., Engeland.

—

M. *Roder.* Voluit Rodheri. Verg. Roeder.

G. *Rodersma*, **Roders.**

—

M. *Rodman.*

G. *Rodmana.*

—

M. **Rodmer,** *Rodmaer*, *Rotmer*, *Rodemer*, *Roodmer.* Voluit Rodmar, Hrodmar. Verg. Roedmer, Rudmer.

V. Rodmertsje; in Ned. spell. **Rodmertje.**

G. *Rodmersma*, *Rodtmersma*, *Rodmertsma.* — Rodmersna, Rotmersna, Rodmarsna, Oost-Friesland.

P. Rodmersma-sate onder Anjum.

—

M. *Rodolf*, *Rodulf.* Verlatijnscht tot *Rodolphus.* Voluit Hrodlof. Zie Roedolf, Roelof.

—

M. *Roebe.* Verg. Robbe.

—

M. *Roede.* Verg. Rode.

G. **Roeda, Roedema.**

—

M. *Roeder.* Verg. Roder, Roetert.

G. *Roedersma.*

P. Roedersma-sate (oudtijds ook als Rodmersma-sate voorkomende), te Dongjum.

—

M. *Roedmer.* Verg. Rodmer, Rudmer, Roemer.

G. *Roedmersma.*

P. Roedmersma-state onder Ried. Roedmersma-sate te Huins.

—

M. **Roedolf, Rudolf.** Zie Rodolf, Roelof.

—

M. **Roef.** Eigenlijk vleivorm van Roelf, Roelof. Zie die namen.

V. **Roefke.** Verg. Roelfke, Roelofke.

—

G. **Roefstra.**

—

P. De Roege, Roegehuzen, Roege-Lollum; zie Rûge, Rûgahuzen, Rûga-Lollum.

—

G. **Roeyenga.** Verg. den mansn. Roede.

—

M. *Roeymer.* Verg. Roymer.

—

P. De Roek, krite aan de Wijde-Ee te Goingahuizen onder Boornbergum. De Roe-

k e b o s k, bosch onder Beetsterzwaag. Idem, bosch in Gaasterland, It Roekenêst, sate tusschen Oude- en Nije-Mirdum.

—

M. *Roeke.* Verg. Rouke; Douwe en Doewe.
G. *Roeksma.*
P. Roeksma-sate onder Grouw. — Roeksweer, geh. bij Slochteren, Groningerl.

—

P. De Roekoe-pôlle; zie bij den plaatsn. Pôlle.

—

M. **Roel,** *Roele.* Vleivorm van Roelof. Zie Roelof en Roef.
V. **Roelke,** *Roelck.* Roeltsje, of liever Ruoltsje; in Ned. spell. **Roeltje.** Zie Roeltke, Roelofke, Roefke.
G. *Roela, Roella,* **Roelinga, Roelenga, Roelsma, Roels,** *Roelssema.* — Roelink, Drente. Roeling, Nederland.
P. Roela-sate, oude naamsvorm, waaronder Rollema-sate te Eagum, in geschriften voorkomt. De Roeltsje-petten, veenplassen onder Garijp. — Roelfentje, stuk land te Oldersum, Oost-Friesland.

—

M. *Roelent* (Roland, Hrodland).

—

M. **Roelf,** *Roulff.* Samengetrokken vorm van Roelof. Zie Roelof.
V. **Roelfje, Roelfjen, Roelfke.** In Groningerl. en Drente ook Roelfien, Roulfien.
G. Roelfsema, Roelfzema, Roelfsing, Groningerland. Roelvink (eigenlijk Roelfink), Nederland.
P. Roelvink, Roelfink, hoeve bij Almeloo, Twente.

—

G. **Roelfstra.** Zie Roelofstra.

—

M. **Roelof,** *Roelef, Rolef, Rolif, Roliff, Rolyff.* Voluit Hrodlof, Hredlef. Zie Roedolf, Rudolf, Rodolf, Redlef, Rolof, Reilof. In vleivorm **Roel** en **Roef.**
V. **Roelofje, Roelofjen, Roelofke.** In vleivorm Roeltsje **(Roeltje)** en **Roefke.**
G. **Roelofsma, Roelofsen, Roelofs.** Roelofse, Roeloffzen, Serroelofs, Nederland.

—

G. **Roelofstra.** Oneigenlijke, tegen den geest der taal gevormde naam. Zie Roelfstra, Roelstra. Verg. Durkstra, Tjeerdstra.

—

G. **Roelstra.** Zie Roelofstra.

—

M. *Roemer.* Versleten vorm van Roedmer. Zie Roedmer. Verg. Roimer, Roeymer, Reamer.
G. **Roemers.**

—

M. *Roen.* Verg. Roan.

—

M. *Roerd, Roert.* In Noord-Friesland als Rörd nog in volle gebruik. Zie Rioerd, Ruurd.
G. **Roerda,** *Roerdma, Roerdsma.*

—

G. **Roersma.** Vermoedelijk versleten vorm van Roerdsma of van Roedersma. Zie die namen.
P. Roersma-sate, onder Ee in Oost-Dongeradeel.

—

M. *Roerwert.*

—

G. *Roesema, Roessma.* Verg. Rosema, bij den mansn. Roas.

—

M. *Roet, Roette.* Verg. Roat.
P. Roetsum, geh. onder Oldehove, Gron.

—

M. *Roetert, Roetaert, Roetairt.* Verg. Roeder.
G. *Roedtersma.* — Roetert, Nederland.

—

M. *Rozchus,* **Rochus.** Kerkelijke naam. Komt ook voor als verlatijnsching van Rouke. Zie Rokus, Rochus.

—

M. *Roger, Rogier.* Verg. Rogger.

—

M. *Rogge.*
G. Rogge, Nederland.

—

P. De Roggefeart, Roggevaart, onder Ferwoude. It Roggepaed, pad over het veen, onder de Hemrik. De Roggesleat of Rochsleat, Rogsloot, stroom bij Wartena.

—

M. **Rogger.** Voluit Hrodgar. Verg. Roger.

—

P. Rohel. Zie Reahel.

—

M. *Roye.*
V. *Roycke.*

G. *Roinga*, *Roynghe*, **Royinga, Rooyinga, Rooyenga.**
P. Roinga-sate te Midlum.

—

M. **Roimer,** *Roymer.* Verg. Roemer, Romer, Roimert.

—

M. *Roimert.* Verg. Roimer, Rommert.

—

V. *Roinwe.* Verg. Rinnuw, Runwe, Reinou.

—

M. *Roits.* Verkl. van Roye. Zie Roye. Verg. Reye, Reitse.
V. Roaitske; in Ned. spell. **Rooitske.** *Roits*, *Roite.*

—

M. **Rokus,** *Rokkes*, *Rocks*, *Rocke*, *Rockes.* Verbasteringen van den Kerkelijken naam **Rochus.** Zie Rochus.
V. **Rookje.**
G. **Rooks.** — Rokema, Groningerland.

—

M. **Rolf**, samengetrokken vorm van Rolof, Rolef, Roelof, enz. Zie Rolef, Roelof, Rodolf.
G. **Rolf.**

—

M. *Role*, *Rola.* In patronymicalen vorm *Roling.* Verg. Rolle, Roel.
G. Rohling, Westfalen.

—

M. *Rolle*, *Rolla.* In verkl. *Rolke*, *Rolcken.* Verg. Role. De Oud-Noorsche naam Rollo was een vleivorm van Hrodulf, Roelof.
G. *Rolla*, **Rollema, Van Rollema, Rolma, Rolsma, Rolkema,** *Rolkama*, **Rollingswier.**
P. Rollema-sate (oudtijds ook Rolla- en Roela-sate geschreven) te Eagum. Rollema-feart, vaart onder Goinga. Rolkama-stins, in 't middeneeuwsche Leeuwarden. — Rollingaweer, sate onder Mensingaweer, Groningerland. Rolleghem (Rollinga-hem), dorp in West-Vlaanderen. Rollingen, dorp in Luxemburg. Rollinghausen, dorp bij Bassum, Hoya, Hannover.

—

M. *Rolof*, *Roluf.* Op Föhr, Noord-Fr., nog in volle gebruik. Zie Rolf, Roelof.

—

G. **Roma.** Vermoedelijk samengetrokken vorm van Rodema; zie bij den mansn. Rode.

P. Roma-hûs en Roma-striette te Harlingen.

—

M. **Rombart,** *Rombert;* verlatijnscht tot **Rombartus** en **Rombertus.** Verg. Rommert.
V. **Rombarta, Rombarda.**

—

M. *Rombe.* Verg. Romme.

—

M. *Rombold*, *Rombald*, *Rombout.*
G. **Rombouts.**

—

P. Romers (De Trije), Drie Romers, oorspronkelijk eene herberg, thans aanzienlijk gehucht onder Roordahuizum.

—

M. *Romer*, *Romert.* Verg. Roemer, Rommert.
G. **Romer, Romar.**
P. Romerswerf, oude naam van Nyenklooster, bij Appingadam, Groningerland.

—

M. *Rometh.*

—

M. **Romke,** *Romka*, *Romko*, *Romcko*, *Romcke*, *Rompcke*, *Romk.* Verkl. van Romme. Zie Romme.
V. **Romkje, Romktje, Romkia,** *Romckjen*, *Romckien*, *Rompckien.* In ongeschreven vleivorm Pomme.
G. *Romka*, *Romckama*, **Romkema, Romken, Romkes.**
P. Romkema-sate, onder Holwerd. Idem, onder Wierum, en onder Grouw. De Romkes-leane, Romkes-laan, buurt te Leeuwarden.

—

M. *Romme*, *Romma.* Verg. Remme.
V. **Romke,** *Romcke*, *Romk*, *Romck*, *Rom.* Romtsje; in Ned. spell. **Romtje.**

—

M. **Rommelt.** Zie Rommet. Verg. Remmelt.

—

M. *Rommeren.* Verg. Remmeren.

—

M. **Rommert,** *Rommart*, *Rommaert*, *Rommaart*, *Rommirt.* Verg. Rodmer en Remmert.
V. Rommertsje; in Ned. spell. **Rommertje** *Rommertyen*, *Rommertken.*

G. **Rommerda,** *Rommerta, Rommertha, Rommertsma, Rommersma,* **Rommerts.**

P. Rommertsmar, Rommertsmeer, meerke bij Wartena. Rommertswyk, veenvaart onder Wynjeterp. Rommert-omme-koai, stuk hooiland onder Garijp. Rommerda-state te Pingjum. Rommertsma-sate te Engwierum. — Rommertshoven, dorp in Belgisch Limburg. Rommerskampe, geh. bij Hagen in Westfalen. Rommershausen, dorp by Treyse in Hessen-Kassel.

—

M. *Rommerich.*

—

M. **Rommet.** Voluit Romwad, Romwald, Romuald. Zie Rommelt.

G. *Rommeda, Romeda.*

—

M. *Rompe, Rompt, Romt.* In verkl. *Rompke, Rompk.* Zie Rumpt. Verg. Rombe.

V. **Rompkje,** *Rompk, Rompck, Romp.* Zie Romkje, bij Romke.

G. *Rompta.*

—

M. *Ronde, Rond.*

G. **Ronda, Rondema.**

—

M. *Rone.* G. Rona, Roona. Zie bij den mansn. Roan.

—

M. **Rones.** Verg. Rone.

V. **Roneske.**

—

V. *Ronixa.* Zie Reonixa, bij den mansn. Reon.

—

M. *Ronne.* Verg. Rone.

V. Rontsje; in Ned. spell. **Rontje.**

G. **Ronne.** — Ronning, Nederland.

—

G. **Rooda, Roodema.** Zie bij den mansn. Rode.

—

P. Roode-Klif, Roodhuis, Roodkerk, Roode-School, Roode-Schuur, enz. Zie bij het woord (den plaatsnaam) *read.*

—

G. **Rooyenga, Rooyinga.** Zie bij den mansn. Roye.

—

G. **Rooizema.** Vermoedelijk afgeleid van (Roise), een verkleinv. van Roye. Zie Roye.

—

V. **Rooltske,** in Friesche spelling Roaitske. Zie bij den mansn. Roits.

—

V. **Rookje.** G. **Rooks.** Zie bij den mansn. Rokus.

—

M. **Roon;** in Fr. spell. Roan. Zie Roan.

—

M. *Roord, Roordt, Roort.* Zie Rioerd, Riowerd, Ruurd. Verg. Root.

V. *Roordt.* In den Zuidwesthoek.

G. **Roorda,** *Roerda, Roirda, Rorda* (samengetrokken uit *Rowerda*), *Roordama, Roirdema, Roerdema, Roorsma, Rorsma.*

P. Roordahuzum, *Roerderahusum, Roerda Huys,* in 1389 *Rorthahusim,* (in de dagelijksche spreektaal als Roodhuzum, bij inkorting Roduzum, en zelfs achteloos als R'duzum uitgesproken) Roordahuizum, dorp in Idaarderadeel. Roorda-stins of Roorda-boarch, oorspronkelijk een stins of burcht, later een heerenhuis, laatst een tichelwerk of steenfabryk, onder Franeker. Ald en Lyts Roorda-state, Oud en Klein Roorda-state te Warga. Roorda-state te Genum, in de Boskkrite onder Grouw (deze ook Minia-Roorda genoemd), te Echten, te Idskenhuizen, te Hiaure, te Hitsum, te Siksbierum, te Oosterend, te Tjum en te Tjummarum (deze laatsten ook Roordama-state genoemd).

—

M. **Roos,** *Rose.* In de middeleeuwen, in Vlaanderen, Rosen. V. **Rosa, Roza, Roosje, Rooske.** G. **Roos, Roosinga, Roosma, Roosjen.** Zie den mansn. Roas.

—

P. Roospollen. Zie Roaspôllen.

—

M. **Root.** V. **Rootje.** G. **Rootjes.** Zie Roat.

—

P. Ropens, sate en terp te Almenum.

—

M. *Roppe.* In verkl. *Ropke.* Verg. Repke.

G. **Roppes, Ropke.** — Röpkes, Oost-Friesland.

—

M. *Roppert.* In samengetrokken vorm *Ropt.* Verg. Reppert, Rodbert, Robbert.

G. *Ropperda, Ropta* (voluit Rodbrechta).

P. Great Ropta-state, onder Winaldum; met de Ropta-feart en Ropta-

syl (in de dagelijksche spreektaal Ropsyl genoemd), vaart, en sluis in den zeedijk, aldaar. Great en Lyts Ropta-state (ook nog wel, in den oorspronkelijken naamsvorm, voluit Ropperda-state genoemd), te zamen een geh. vormende, kortaf Ropta genoemd, onder Metslawier; met De Ropsterwei, weg daar henen leidende, en de Ropstermounle, korenmolen aldaar.

—

P. De Ropsterhoarne, uithoek van het land in de Sneekermeer, onder Offingawier.

—

M. *Rord, Rordt.* Verg. Roord.
G. *Rorda, Rordisma, Rorsma.*

—

M. *Rorik.* Voluit Hrodrik, Roderik.

—

M. *Ros.* Verg. Rose.
G. **Ros**, *Rosma.*

—

G. **Rosinga, Rozinga, Rosema, Rozenga, Rozema.** P. Rosema-state. Zie bij den mansn. Roas.

—

M. *Rotger, Rothger, Rotcher.* Voluit Hrodgar. Zie Rutger.

—

P. De Rotgoezzehoarne, Rotganzenhoek, bank in de Wadden.

—

M. *Rotmer.* Zie Rodmer.
G. *Rotmersma.* — Rotmersna, Oost-Fr.

—

P. Rotster-Gaest en Rotster-Haule, twee dorpen in Schoterland, aldus genoemd naar het naburige dorp Rottum, en ter onderscheiding van andere dorpen, die mede den naam van Gaest of van Haule dragen. Zie Rottum, Gaest, Haule.

—

M. *Rotte.* Verg. Rat, Rette, Rode.
G. **Rottinga.** — Rottinghuis, Groningerland. Rotting, Nederland.
P. Rottum, in 1315 *Rutna*, dorp in Schoterland; met Rotster-Gaest en Rotster-Haule; zie hiervoren. — Rottum, dorp in Groningerland; en het daarnaar genoemde eiland Rottumeroog, dat ook wel enkel Rottum genoemd wordt, in de Noordzee, voor den Groningerlandschen wal. Rotzbüll, geh. bij Emmelsbüll, Noord-Friesland. Rottum, geh. bij Lingen in Hannover. Rottinghausen, dorp bij Damme in Oldenburg. Rottingdean, dorp bij Brighton in Engeland.

—

P. De Rottefalle of Rotfalle, Rotevalle, dorp in Achtkarspelen; met de Rotfalsterloane, weg aldaar. Idem, sate onder Hantum. — De Rotteval, landhoeve in de Beemster, Noord-Holland.

—

P. De Rottelfinne of Rattelfinne, Ratelfenne, stuk land te Britswerd.

—

M. *Rotter, Rottert.* Verg. Redard.
G. *Rotterda.*
P. Rotterda-state te Deersum.

—

M. *Roue, Rouwe.* Verg. Raue.
G. **Rouma.** — Rouwens, Rouing, Nederland. Rowson, Rowing, Engeland.
P. Rowington, in Warwickshire, Eng.

—

M. **Rouke**, *Rowke, Rowka, Rouka, Rowcke, Rouck, Rouk.* Verkl. van Roue. Verlatijnscht tot **Rochus.** Zie Roue. Verg. Roeke.
V. **Roukje, Roukjen.**
G. **Roukema, Rouwkema, Van Roukema,** *Rowkama, Rouckema, Roukama, Roucama*, **Roukes, Roukens.**

—

M. (Roule). Verkl. van Roue. Zie Roue, Rouke.
G. *Roula.*
P. Roula-state onder Ferwerd.

—

P. It Roune, Het Ronde, 'T Ronde (bij misspell. gemeenlijk Tronde), geh. onder Elsloo. De Roune-Blesse, Ronde Blesse; zie bij Blesse. De Roune-Skoarstien; zie bij de S. It Rounhûs, Rondhuis, sate onder Hartwerd. Idem, onder Pingjum. De Rounte, Rondte, sate te Kubaard.

—

M. *Rover, Rorert, Roward, Rowarth, Rowerd, Roewarth.* Voluit Hrodward. Verg. Rauwert.
G. *Rowerda*, komt voor als oude vorm van Roorda. Zie Roord. Verg. Rauwerda.

—

G. *Roxda.*

—

M. **Ruardus.** Verlatijnschte vorm van Ruerd. Zie Ruerd.

G. **Ruardy**, **Ruardia.** Zie bij den mansn. Ruerd.

—

M. *Ruba*, *Rubo.* Verg. Rubben.
G. *Rubema.*

—

M. *Rubben.* In verkl. *Rubke.* Verg. Ruba, Robbe.

—

P. Rûchlân (It Noarder-), krite onder Tietjerk. Zie De Rûge.

—

M. (Rude). Verg. Rute.
G. **Ruidenga**, **Ruidema.** — Ruiding, Ruding, Nederland.

—

V. **Rudjen.** Zie bij den mansn. Rut.

—

M. **Rudmer.** Zie Rodmer, Rutmer.

—

M. **Rudolf.** Zie Roedolf, Roelof.
G. **Rudolphi**, **Rudolphij**; in verlatijnschten vorm.

—

M. Ruerd of Rúrd; in Ned. spell. **Ruurd.** *Ruerd*, *Ruerdt*, *Ruird*, *Ruyrt*, *Ruiert*, *Ruyrdt*, *Ruurt*, *Rurt.* In verkl. *Ruurdtje*, *Ruirdtje.* Verlatijnscht tot **Ruardus.** Zie Riurt, Ruwerd, Rioerd, Riowert, Rieuwert.
V. Ruerdtsje, Ruerdke of Rúrdtsje, Rúrdke; oudtijds ook wel Rjurdke, Rjutke, Rjutk; in Ned. spell. **Ruurdtje**, **Ruurdje**, **Ruurdke**, **Ruurtke**, **Rurtje**, *Ruirtie*, *Ruirtje*, *Ruirdtie.*
G. **Ruurda**, **Ruurds**, *Ruirda*, *Ruirde*, *Ruirdtsma*, *Ruerdts.* In verlatijnschten vorm **Ruardy.** Ook **Ruardia** (voluit Ruardinga).
P. Ruerd-Folkerts-wyk, veenvaart onder Lippenhuizen. Ruerd-Goasses-wyk, Ruurd-Gosses-wijk, veenvaart onder Kortezwaag. Ruerda-state, Ruurda-state, onder Hartwerd; met De Ruerda-syl, Ruurdazijl, voormalige sluis in de Oude Kloostervaart aldaar. Ruerdsma-sate, Ruurdsma-zathe, te Hantum.

—

M. *Ruffert.*

—

P. De Rûge, Ruige, sate onder Pingjum. Rûgahuzen of Rûgehuzen, *Rughahusum*, Ruiga- of Ruigehuizen, dorp in Gaasterland; met De Rûgahúster-sé, krite aldaar; zie Sé. Rûga- of Rûge-Lollum, *Ruga-Lollim*, Ruige-Lollum, Rugalollum, dorp in Wonseradeel. De Rûgekamp, Ruigekamp, stuk land onder Drogeham. De Rûgesleat, Ruigesloot, waterlossing onder Oldeboorn. Zie Rûchlân.
M. *Ruibert.* Verg. Robbert.

—

G. **Ruidenga**, **Ruidema.** Zie bij den mansn. Rude.

—

M. *Ruiggo.*

—

M. *Ruyck.*

—

M. *Ruyn*, *Ruin.* Zie Rune.
G. *Ruynga*, *Ruynge*, *Ruynia.*

—

M. *Ruird.* V. *Ruirtie.* G. *Ruirda.* Zie bij den mansn. Ruerd.

—

M. *Ruisch.* Zie Ruse, Ruske.

—

M, **Ruit**, **Ruitje.** In Fr. spell. Rút, Rútsje. G. **Ruitinga**, **Ruitenga**, **Ruitema**, **Ruiten.** Zie bij den mansn. Rút.

—

M. *Ruytse*, *Ruitse.* Verkl. van Rút. Zie Rút.

—

M. *Ruiwer*, *Ruiwert.* Zie Ruward.

—

P. De Rûk, Roek, stuk land aan de Wijde-Ee onder Goingahuizen in Smallingerland.

—

M. *Ruke.* Verg. Rucke, Roeke.

—

P. De Rûkerspôlle, stuk land (deel van het Swanskar) aan de Haukesloot.

—

M. *Rucke*, *Rukke.* In verkl. *Rukkla.*

—

M. *Ruckper*, *Rukper.*

—

M. *Rulef*, *Rulof*, *Rulfe.* Zie Roelof, Rolf, Roelf.

—

V. **Rulke.** Verg. Roelke.

—

M. *Rumba.* Zie Rombe.

—

M. *Rumbert.* Zie Rombert.

—

G. *Rumeda*, *Rummeda.* Vermoedelijk voluit Rumada, Rumalda, Hromwalda. Verg. Rommeda, bij den mansn. Rommet.
P. Rumeda-state te Welsrijp.

—

M. *Rumer.* Verg. Rummer.

—

M. *Rumme.* In verkl. *Rumke*, *Rumcke*, *Rumka.* Zie Romme, Romke.
V, *Rumme.*
G. *Rummema*, *Rumpkama.*

—

M. *Rummer.* Verg. Rumer, Rommer.

—

M. *Rummeren.* Verg. Rommeren.

—

M. *Rummert.* Verg. Rommert.
G. *Rummerda.*

—

M. *Rumpt*, *Rumt.* In verkl. *Rumpke.* Verg. Rompt.
G. *Rumpkama.* Verg. ook bij den mansn. Rumme.

—

M. (Rune), *Ruyn*, *Ruin.* In verkl. *Runcka*, *Runcke*, *Runke.* Verg. Roen.
G. **Runia** (uitgesproken als Rûnje en Rúnje), *Runye*, *Ruynje*, *Ruynga*, *Ruynge*, *Ruynia*, *Ruynja*, *Runje* (samengetrokken vormen van Runinga), *Runsma.*
P. Runia-state te Stiens.

—

V. *Runwe.* In Weser-Friesland nog heden Rünwe. Zie Rinnou, Roinwe.

—

G. **Rurenga.** Vermoedelijk een versleten vorm van Ruurdenga. Verg. Ruardia, bij den mansn. Ruerd.

—

V. Rurtsje; in Ned. spell. **Rurtje.** Zie Ruerdtsje.

—

M. (Rus), *Ruisch.* In verkl. *Ruske*, *Ruscke.* Verg. Ros.
V. *Rusje.*
G. **Rusken**, **Russchen.** — Ruska, Oost-Friesland. Rustinga, Groningerland.

—

P. De Rusken, sate bij Donkerbroek. De Ruskefinne, stuk land onder Oudwoude. It Rusklân, stuk land, op vele plaatsen voorkomende.

—

M. **Rusker.** Verg. Ruskert.

—

M. **Ruskert.** In misspell. **Russchert, Ruschert.** Verg. Rusker.

—

P. Rustenboarch, Rustenburg, herberg aan het Lang-Deel onder Tietjerk.

—

M. *Rut*, *Ruth.* In verkl. *Rutse.* Ingekorte vorm van Rutger; zie dien naam.
V. Rutsje; in Ned. spell. **Rutje**; ook in misspell. **Rudjen.** *Rutske.* Verbijbelscht tot **Ruth.**
G. **Rutkes, Rutte.** — Rutten, Ruttens, Rutjens, Rutjes, Nederland.
P. Rüttebüll, dorp in Noord-Friesland, bij Tonderen.

—

M. Rút, Rútsje; in Ned. spell. **Ruit, Ruitje.** In verkl. ook *Ruutse*, *Ruytse.*
G. **Ruitinga**, **Ruitenga**, **Ruitema**, **Ruiten** (gesproken Rutinga, enz.). — Ruyten, Ruytinck, Ruytinckx, Nederland.
P. Rutenbroek, dorp in Eemsland, Hannover, aan de Groningerlandsche grens. Ruitenhuizen en Ruitenveen, geh. bij Nieuw-Leuzen, Overijssel. Rüting, dorp bij Oldenburg in Holstein.

—

M. **Rutger**, *Ruthger*, *Rutgher.* Verlatijnscht tot **Rutgerus** en **Rudgerus.** Voluit Rutgar, Hrodgar. Zie Rotger.
V. Rutgertsje. In Ned. spell. **Rutgertje.**
G. **Rutgers.** In verlatijnschten vorm **Rutgeri.**

—

M. **Rutmer.** Voluit Rutmer, Hrodmar. Zie Rudmer, Rodmer.
G. **Rutmers.**

—

M. *Rutscke.* Verkl. van Rutse. Zie Rutse, bij den mansn. Rut.
G. *Rutskema.*
P. Rutskema-sate te Suameer.

—

M. **Ruurd.** V. **Ruurdtje**, enz. G. **Ruurda, Ruurds.** P. Ruurd-Gosses-wijk, Ruurda-state, Ruurda-zijl, enz. Zie den mansn. Ruerd.

—

G. **Ruurstra.**

—

M. *Ruutse*, *Ruytse.* Verkl. van Rút. Zie Rút.

—

M. **Ruward**, **Ruwart**, **Ruwert**, *Ruiwert.* Zie Ruerd, Roewarth (bij Rover), Rieuwert, Ruiwer.
G. **Ruwersma.**

—

V. **Ruwkjen.** Verg. Rieuwkje.

—

S.

In de Friesche taal komt de *z*, als beginletter van naam of woord, niet voor. De namen die, door Hollandschen invloed, heden ten dage wel verkeerdelijk met eene *z*, in plaats van met eene *s*, geschreven worden, vindt men dus hier, bij de *s*, vermeld. Bij voorbeeld: de mansn. Zietze als Sytse; de vrouwennaam Zaakje (Saekje) bij den mansn. Sake; de geslachtsnaam Zuidstra bij het woord súd, enz.

G. **Zaadsma.**

—

G. **Zaadstra.** Afgeleid van den plaatsn. Saerd, in het dagelijksche leven als Saed (Saad) uitgesproken, en, door onkundigen, wel als Zaad misschreven. Zie den plaatsn. Saerd, en den gesln. Saerda.

—

M. *Saaf.* Zie Saef.

—

G. **Zaagsma.** Verg. Zagema.

—

G. **Zaagstra.**

—

G. **Saakes.** Zie bij den mansn. Sake.

V. **Saakje.** In Fr. spell. Saekje. Zie Saekje, bij den mansn. Sake.

—

G. *Saaklema, Saakma.* Zie bij de mansnamen Sake, en Sakele.

—

M. *Saaks, Saeks.* Verkl. van Sake. Zie Sake. Verg. Saks, Sas.

G. **Saaksma,** *Saecksma, Saexma, Saeckxma.*

—

G. **Saakstra, Zaakstra.** Vermoedelijk afgeleid van den mansn. Sake; in dit geval een oneigenlijke naamsvorm. Zie Roelofstra, Leffertstra, Durkstra, enz.

—

M. *Saalt, Saelt.* Vermoedelijk verkl. van Sale. Zie dien naam.

—

V. **Saapke, Saapkje, Saapje;** in Fr. spell. Saepke, enz. Zie bij den mansn. Sape.

—

G. *Saarda, Saerda.* Zie bij den plaatsn. Saerd.

—

M. *Saas, Saes, Sase.* Verg. Saaks, Sas.

V. **Saaske;** in Fr. spell. Saeske. *Saeske, Saesck, Saes.*

—

M. *Saat, Saet, Saeth.* Zie Zaetze. Verg. Sette.

V. *Saatke, Saetke, Saetje.*

—

M. *Sabbe.* In Noord-Friesland nog in volle gebruik. Verg. Sabe, Sebbe.

G. Sabbe, Vlaanderen.

P. Sabbinge, oud dorp bij Wolfaartsdijk, Zeeland.

—

M. **Sabe.** In verkl. *Sable.* Verg. Sabbe, Sebe.

—

P. Sabeare-feart. Zie bij den mansn. Sibald.

—

G. *Sadema.* Verg. den mansn. Zaat.

P. Sadema-sate te Brantgum.

—

P. De Sadkamp of Saedkamp, stuk land onder Wons. Vermoedelijk afgeleid van het woord *saed*, born- of welput.

—

M. *Saef, Saeff, Safe, Safa, Sapha, Sapho, Saaf.* Verg. Seffe.

—

M. *Saecke, Saeck.* V. Saekje; in Ned. spell. **Saakje.** G. *Saeckma, Saekema, Saeckema.* P. Saeckma-sate. Zie bij den mansn. Sake.

—

M. *Saekele, Saeckle, Saekell.* V. *Saekel.* G. *Saecklema*, enz. P. Saecklama-stins. Zie bij den mansn. Sakele.

—

M. *Saeks.* Zie Saaks.

—

M. *Saelt.* Zie Saalt.

—

M. *Saep.* In verkl. *Saepcke.* V. Saepke, Saepkje, Saepje; in Ned. spell. Saapke, enz. G. *Saepkema.* Zie bij den mansn. Sape.

—

P. Saerd, voluit *Sawerd*, misschreven

als Saad of Zaad ("Laad en Zaad"; zie Laerd), Saard, *Saerd, Zaard, Zaerd*, geh. onder Bolsward.

G. *Saerda*, *Saarda*. **Zaadstra.**

--

M. *Saerle*. Zie Lex. 445.

G. *Saerlema*.

P. Sarlhusen, dorp bij Itzehoe in Holstein.

—

M. *Saes*. Zie Saas. Verg. Sas.

V. Saeske; in Ned. spell. **Saaske.** *Saeske*, *Saesck*, *Saes*. Verg. Saske.

—

M. *Saesker*. Verg. Sasker.

—

M. *Zaetze*. Verkleinv. (Saetse), van Saet. Zie Saat.

P. Saetsens-five, stuk land op Tibma onder Eė.

—

V. *Saetje*, *Saetke*, *Saatke*.

—

G. **Zagema**. Verg. Zaagsma.

—

G. *Sayghera*.

—

P. Saiter (De Wide- en de Neare- of Nauwe-), veelal als Sayther of Sayter geschreven, stroom onder Wartena; met De Saiters-Petten, vergraven laag veen, daarnevens. De Saiter is ook de naam van eene sate aldaar. Verder De Saiters-Pet, onder Oudkerk en Veenwouden.

—

M. **Sake, Sako, Saco,** *Saake*, *Saecke*, *Saack*, *Zaake*, *Saeck*, *Saak*, *Saeka*, *Saicke*, *Zaecka*. In misspell. **Zake.** Verg. Sakke.

V. Saekje; in Ned. spell. **Saakje**. In misspell. **Zaakje.** *Saeckje*, *Saeck*, *Zaeck*, *Zake*, *Sake*.

G. *Saka*, **Sakema**, *Saakma*, *Saeckma*, *Saekema*, *Saeckema*, **Saaksma**, *Saeksma*, *Saecksma*, *Saexma*, *Saeckxma*, **Sakes, Saakes.**

P. Saekma-sate (Saakma-zathe), te Holwerd. Sakema-sate, ook als Saakma- en als Saeckma-sate geschreven, te Wartena. Great en Lyts Saekma-sate, Groot en Klein Saakma-zathe, te Akkerwoude.

—

M. **Sakele, Sakle,** *Saeckle*, *Saekell*, *Saecle*, *Saecla*, *Saeckla*, *Sacla*. Verkl. van Sake. Zie Sake. Verg. Seakele. Verbijbelscht tot **Zacharias.**

V. Sakeltsje; in Ned. spell. **Sakeltje.** *Saekel*, *Sakel*.

G. *Saecklama*, *Saecklema*, *Saeklema*, *Saaklema*.

P. Saecklama-stins in 't middeneeuwsche Leeuwarden. Saklema-state te Wirdum.

—

M. *Sacka*, *Sakko*, *Sacke*, *Sakka*, *Sakke*. Verg. Sake.

V. **Sakje, Sakjen,** *Sack*, *Sak*. Verg. Saekje.

G. *Sackama*, *Sackema*, *Sackemma*, *Sackma*, *Sackena*.

P. Sackema-sate onder Eernewoude.

—

M. *Sackele*, *Sackle*. Verkl. van Sacke. Zie Sacka. Verg. Sakele.

G. *Zacklema*.

—

M. **Sakle.** Zie Sakele.

—

M. *Saks*, *Sax*. Zie Saeks, Sas.

G. *Saxma*. — Saxema, Groningerland.

—

M. *Saksbold*. Zie Saxbald.

—

M. **Salco.** Zie Salle. Verg. Solke.

—

M. **Sale,** *Saele*, *Saelle*. In verkl. *Saelcke*, *Saelke*, *Saalke*. Komt ook voor als vleivorm van **Salomon**. Verg. Salle, Salke.

G. Saelen, Saelens, Vlaanderen.

P. Salewyk (in geijkten zin verhollandscht als Salomonswijk voorkomende), veenvaart onder Ureterp.

—

M. **Saling,** *Zaling*, *Salinck*, *Zalinck*, *Szalingh*. Patronymicale vorm van Sale. Zie Sale. Verg. Salling.

—

M. *Salle*, *Zalle*. In verkl. *Salcke*, *Salke*, *Salko*, **Salco.** Verg. Sale, Selle.

G. Sallinga, Oost-Friesland.

P. Salwert, Salwerd, geh. onder Franeker. — *Salwerd*, oude naamsvorm van Sauwerd, dorp in Groningerland.

—

M. **Salling,** *Sallingh*, *Szalling*. Patronymicale vorm van Salle. Zie Salle. Verg. Saling, Tsjalling.

P. Sallinghausen, dorp bij Meschede in Westfalen.

—

G. **Zalmstra.** Verg. Snoekstra.

—

P. Salomonswyk, veenvaart onder Ureterp. Zie Salewyk, bij den mansn. Salo.

—

P. De Sâltegrêft, Zoutegracht, vaarwater onder Terzool en Irnsum. Idem, drooggelegd meerke onder Hindeloopen. De Sâltepoel, Zoutepoel, meerke tusschen Terkaple en Terhorne. De Sâltkamp, Zoltkamp of Zoutkamp, dorp in Groningerl.; met It Sâltkampsterlaech, Zoutkampsterlaag, bank in de Wadden, bezuiden Schiermonnikoog. De Sâltpotten (De Greate en De Lytse Sâltpot), twee meerkes, ten deele droog, onder Sneek en Ylst. De Sâltsleat, Zoutsloot, buurt te Harlingen. De Sâltsteich, Zoutsteeg, te Dokkum.

—

M. **Salves, Salvis, Salvus,** *Saluis;* voluit **Salvius.** Kerkelijke naam.
G. **Salvesen.**

—

P. Salwert. Zie bij den mansn. Salle.
G. **Salverda, Van Salverda,** *Salwerda.*

—

P. Samar of Semar. Zie Suamar.

—

M. **Samme,** *Samma, Sammo, Szamme.* In verkl. *Samcke.* Verbijbelscht tot **Samuël.**
V. *Samck, Samckje.*
G. Samminga, Oost-Friesland.

—

P. *Sân,* het Fr. woord voor zand, komt, op zich zelven en in samenstelling, menigvuldig als plaatsnaam voor. It Sân, het Zand, sate en geh. onder Ysbrechtum. Idem, ook wel Sânstra-sate genoemd (verhollandscht tot Zandstra-zathe), onder Itens. It Great-Sân en It Lyts-Sân, *Luttick Sand,* Groot- en Kleinzand, buurten te Sneek en te Bolsward; in beide steden uitgesproken als Saen. It Sân, buurt op de Joure. It Great-Sân, stuk land onder Terkaple. De naam Sân, Zand, is ook veelvuldig eigen aan zandbanken en zandplaten in zee; b.v. It Braksân en It Simenssân, in de Wadden, bij Schiermonnikoog. It Jetsjesân, Jetjezand, in het Flie bij Harlingen; zie bij den mansn. Jette. It Langsân en It Koarnwertersân, Kornwerderzand, in de Zuiderzee, bewesten Zurich en Kornwerd. It Frouwesân, Vrouwenzand, in de Zuiderzee bij Stavoren.

Verder: De Skoater-Sânnen, Schoter-Zanden, krite onder Olde-Holtwolde. De Sânnige Wyk, Zandige Wijk, veenvaart onder Drachten. De Sânning, Zanding; dezen naam (heden ten dage zegt men, in de dagelijksche spreektaal meestal Sân, vooral It Smelle-Iester Sân, in plaats van Smelle-Iester Sânning, ofschoon de schrijftaal Smaleester Zanding heeft) — dezen naam dan dragen verschillende meertjes, op zandgrond, in Tietjerksteradeel en Smallingerland, onder Tietjerk, Oudega, Smal-Ee; als: De Aldegeaster- en Smelle-Iester Sânning of It Aldegeaster- en Smel-Iester Sân; De Wester-Sânning onder Oudega, enz. Deze naam Sânning werd oudtijds algemeen, en ook heden ten dage door oude lieden nog wel als Sânje uitgesproken, op Oud-Friesche wijze: *Sandinga, Sanninga, Sannia, Sanje,* even als het woord *brandinga,* branding of brandstof, hedendaags *branje* luidt; *Haninga,* geslachtsnaam in oorspronkelijken, volledigen vorm, in lateren vorm *Hania* geschreven, en hedendaags *Hanje* uitgesproken: zoo ook *formanje, formaning,* vermaning; en verder alle geslachtsnamen, die op *ia* eindigen. Deze oude vorm Sânje wordt nog steeds gebruikt in de plaatsnamen: Sânjesreed, weg onder Oenkerk; It Sânjestik, stuk weiland op de Kleine Geest onder Tietjerk; en, in meervoudsvorm, De Sânjes, twee meertjes onder Veenwouden.

Verder nog maakt het woord *sân* deel uit van de plaatsnamen: De Sânbulten, ook wel De Sânbouten genoemd, Zandbulten of Zandbouten, geh. onder Kollumerzwaag. Sânbûrren, *Sandebuyren,* Zandburen, geh. bij Kortehemmen. Sânfirde (uitgesproken Sânfudde, ook Sânfoet, Sânfid, Sânfud, *Sandfoerde, Santfoerde, Sandfoerdt, Sandfert, Sandferda, Sandforda,* Sandfirde of Sandfirden, ook wel geheel verhollandscht, terecht als Zandvoorde en Zandvoort geschreven, dorp in Wymbritseradeel; met het geh. De Sânfirder-

Ryp. Ook De Sânfirde, meerke in Gaasterland, onder Sondel. De Sânfirder-Hoarne, Zandvoorder-horn of -hoek, ook Zandvoorderhoofd genoemd, vooruitstekende landpunt in de Zuiderzee, tusschen De Lemmer en Mirdum. It Sângatstik, stuk land onder Veenwouden. Sângeast of Sângaest, Zandgaast, ook wel Sânbûrren, Zandburen genoemd, geh. aan de Koevorde, onder Langweer. De Sânharst, Zandharst, krite onder Wouterswoude. Sânhuzen, Zandhuizen, geh. onder Boyl. It Sânhúster-fjild, Zandhuisterveld, krite onder Delfstrahuizen. Sânlean (bij misverstand wel als Sawnlean en Saunlean geschreven — als of het „Zevenlaan" ware), *Sandlaen*, in 1543 *Sandlan*, in 1718 *Saunlæn;* geh. onder Lutkewierum (de verhollandschte vorm „Zandlaan" is mij nooit voorgekomen); met De Sânleanstersyl, binnensluis, met brug, in den Slachtedijk aldaar. De Sânmar, Zandmeer, meer onder Nijhuizum en Workum. De Sânsleat, Zandsloot, waterlossing tusschen Twijzel en Buitenpost. Idem, vaart te Terhorne. It Sânpaed, Zandpad, buurt te Weidum. De Sânwei, Zandweg, te Menaldum. Enz. — Het Zand, dorp in West-Friesland. (noordelijk Noord-Holland). Zandburen, geh. op 't eiland Wieringen. Zandvoort, dorp in Noord-Holland; en Zandvoorde, dorp in West-Vlaanderen. 't Zand en Zandeweer, dorpen in Groningerl., enz.

G. **Sanstra, Zanstra, Sandstra, Zandstra, Zantstra.**

—

M. **Sander.** Vermoedelijk afkorting van den Griekschen naam **Alexander.**

V. **Sanderke.**

G. **Sandra, Zandra, Sanders.** — Sanderson, Engeland.

P. Sanderum, dorp op het eiland Funen, Denemarken.

—

G. **Sandstra, Zandstra.** Zie bij den plaatsn. Sân.

—

M. **Sane.** In misspell. **Zane.** Verg. Sanne.

G. Saningha, Oost-Friesland.

—

M. *Sanke, Sancke.* Verkl. van Sanne. Zie Sanne.

G. **Sankma.**

—

M. **Sanne.** Verg. Sane.

V. Santsje; in Ned. spell. **Santje. Sanneke.** *Sanne.* In de andere Nederlandsche gewesten komen deze vrouwennamen voor als verkortingen van den Bijbelschen naam Susanna; of ook van Sandrina, Alexandrina.

G. **Sannes.** — Sannen, Nederland.

P. Sannum, dorp bij Wildeshausen in Oldenburg.

—

G. **Sanstra, Zanstra.** Zie bij den plaatsn. Sân.

—

M. *Sant, Sante.* Verkl. van Sanne. Zie Sanne, Sanke.

G. **Santema, Zantema.** — Zantinga, Zantenga, Groningerland. Zantinge, Drente. Zanting, Santing, Santen, Nederland.

—

M. **Sape,** *Sapa, Saeppe, Saep, Saap.* In verkl. *Saepke.* Verlatijnscht tot **Sabinus.** Verg. Sappe, Sepe.

V. Saepke, Saepje, Saepkje; in Ned. spell. **Saapke, Saapje, Saapkje.** In onbeholpen vorm **Sapekje.** *Saepcke, Saepkjen, Saepck, Saep, Sape.* Verlatijnscht tot **Sabina;** vergriekscht tot **Sophia.**

G. *Sapama, Sapema, Saepma, Saepkema.*

—

M. **Sappe,** *Sappa, Sappo,* **Sap.** In verkl. *Sapke, Sapko.* Deze naam is vooral eigen aan de Dongeradeelen en Dokkum. Verg. Sape.

V. **Sapke, Sapje, Sapkje,** *Sapckjen, Sapck, Sap.* Eveneens meest in Noordoostelijk Friesland inheemsch. Verg. Saepke.

G. **Sappema, Sapma,** *Sappensz.* Verlatijnscht tot **Sappius.** — Sappen, Oost-Friesland.

P. Sappema-state onder Oudwoude. — Sappema-heerd te Losdorp, Groningerl. Sapma-heerd te Lutjegast, Groningerl.; met de Sapma-tille, brug aldaar. Sappemeer, voormalig meer, thans vlek in Groningerl. Sappenborg, sate te Jemgum, Oost-Friesland.

—

M. *Sappert.*

—

P. Sarabosk, Sarabosch, huis onder Gerkesklooster.

—

M. **Sarbe.**

—

M. *Sarp.*

—

M. **Sarre.** In verkl. *Zark.*
G. Zarkema, Groningerland.
P. *Zarkinghem*, oude naamsvorm van 961, van Zerkeghem, dorp in West-Vlaanderen.

—

M. **Sars.** Verkl. van Sarre. Zie Sarre.

—

M. **Sas, Sasse,** *Sasz.* In misspell. **Zas, Zasse.** Zie Sax, Saks, Saas.
V. **Saske, Sasje,** *Sasse, Sas.* In misspell. **Zaske.** Verg. Saskje.
G. *Sassinga, Sasma,* **Sas.** — Sassema, Groningerland. Sassen, Nederland.
P. Sassinga-state onder Hennaard; met De Sassinga-ryd (ook Spannumer-Opfeart genoemd), vaart, strekkende van Spannum naar de Bolswarder-trekvaart; zie Ryd. — Sasmaborg, bij Bafloo, Groningerland.

—

M. *Sasbet, Sasbeth, Sasbolt, Sasbout, Zasbout.* Zie Saksbolt, Saxbald.

—

V. *Sasburga, Saspurga.* Deze laatste naamsvorm is waarschijnlijk door eenen Hoogduitscher aldus geschreven.

—

M. *Sasger, Sasgheer.* Verg. Saxger, Sasker.

—

M. *Saske, Sasko.* Verkl. van Sas. Zie Sas.
V. **Saskje,** quasi-verfraaid tot **Saskia.** In misspell. **Zaskje.** *Sasckjen, Sasckye.*

—

M. **Sasker,** *Saskir, Sasckar, Sasscher, Saesker, Saskert.* In misspell. ook **Zasker.**
G. *Saskera.* — Sasschers, Groningerland. *Saskerides* (in vergriekschten vorm), West-Friesland (noordelijk Noord-Holland.).
P. Saskera-state te Wester-Nijkerk. Saskerlei, eilandje in de Alkmaardermeer, bij Akersloot, Noord-Holland.

—

M. *Sasper, Saspert.*

—

M. **Sasse.** In misspell. **Zasse.** Zie Sas.

—

M. *Saster.*

—

M. *Sasting.*

—

P. *Sate*, in het Nederlandsch veelal als „zathe" misschreven, is de Friesche benaming van eene boereplaats of hofstede, *Bauernsitz*, van ouds het vrij eigendom (het *hiem*, de heemstede, *Heimstätte)* van een Oud-Friesch eigenerfd geslacht, van *Einierden* dus, of *Erfeasgen*. Verg. State, en Pleats. Dit woord komt als Alema-sate, Alckema-sate, Amminga-sate, enz. zeer algemeen en zeer menigvuldig voor als naam van boereplaatsen in Friesland. — Pansath, buurt bij Esens in Oost-Friesland. Abbenseth; zie bij den mansn. Abbe.

—

V. **Satske.** Verg. den mansn. Saat, en den vrouwenn. Setske.

—

M. *Saue, Sare.* In verkl. *Sauke.*

—

P. Saunhuzen, Zevenhuizen, geh. onder Franeker. Idem, onder Kollum. Idem, te Grouw. — De Saunwâlden, *Sevenwolden*, Zevenwouden, de zuidoostelijke gouw van Friesland. Saunlean; zie Sân.

—

M. *Sax.* Zie Saks, Sas, Saes.
G. *Saxma.* — Saxema, Groningerland.
P. Saxenoard (Great en Lyts), of Saksenoard, *Saxsnoer* in 1543, *Sacxsnoert, Sacksenoert, Saexnoerdt, Sachsenoerdt*, twee saten tusschen Arum en Ruige-Lollum.

—

M. *Saxbald.* Zie Saksbolt, Sasbout, Sasbet.

—

M. *Saxbracht.*

—

M. *Saxger.* Zie Sasger.

—

M. **Scato.** Zie Skate.

—

Sch. Deze letterverbinding bestaat in de Friesche taal niet. Het Fr. heeft *sk*, 't welk in het Nederl. door *sch* wordt voorgesteld. Dies vindt men hier alle Friesche namen, die, in gejjkten zin, in het Nederl. met *sch* geschreven worden, bij de *sk* vermeld; b.v. *Skelte*, en niet Schelte; *Skarl, Skierstins* en *Skraerd*, en niet Scharl, Schierstins en Schraard. Sommige namen, die in het Friesch met *sj* of ook met *tsj* geschreven worden, vindt men in oude oorkonden wel met *sch* gespeld; b.v. *Schauke*, in plaats van Sjouke; *Schenne*, in stede van

Tsjerne; *Schiurdt* voor Sjoerd, enz. Deze *sch* komt geenszins overeen met de Fr. *sk*, maar is eenvoudig de Hoogduitsche *sch*, door Hoogduitschers aldus verkeerdelijk geschreven.

—

P. *Sé*, het Fr. woord voor zee, voorkomende in De Noardsé, Sudersé, Lauwerssé, en den dorpsnaam Eastersé. Ook, als in scherts, gegeven aan onbeduidende, binnenlandsche wateren, b.v. Jantsjesé, Rûgahústersé, op hunne alphabetische plaats vermeld.

—

M. **Seabele.** Verg. Sable, Sebele.

—

P. De Seaddewei (gesproken Sjeddewei), weg onder Oostermeer. „Zodenweg", de vertaling van dezen naam in het Nederlandsch, komt nooit voor, ook niet in geijkten zin.

—

M. **Seakele, Seakle.** In misspell. **Saekele, Saekle**, en zelfs **Zaekele.** Verg. Sakele, Sekele.

V. Seakeltsje; in Ned. spell. **Seakeltje.** In misspell. **Saekeltje.** *Sækeltje, Sæækeltie.*

G. **Seaklesz.** Verg. Seekles.

—

V. Seardske; in Ned. spell. **Seerdske;** in misspell. **Seerdsche.** Verg. Searske.

—

M. Searp, in Ned. spell. **Seerp.** *Zeerp, Serep, Serip.* Verlatijnscht tot **Serapius.** Verg. Sjerp.

V. Searpke, Searpje, Searpjen; in Ned. spell. **Seerpke, Seerpje, Seerpjen.**

—

V. Searske; in Ned. spell. Seerske. In misspell. **Zeerske, Zeersche.** Verg. Seardske, Seaske.

—

V. Seartsje; in Ned. spell. **Seertje.** Verg. Searske.

—

V. **Seaske, Sæske, Sææske, Seaskje,** *Seasck, Zeaske.* In misspell. **Saeske, Zaeske, Zaesche.** Zie Seeske. Verg. Searske.

—

V. **Seatske,** *Seats.* In misspell. **Saetske, Seatsche, Saetsche.** Verg. Setske.

—

M. **Sebald,** versleten tot **Sebal,** quasi-verlatijnscht tot **Sebaldus.** Voluit Segebald. Zie Sibald, Sibolt, Sibout.

G. *Sebalda,* versleten tot *Sebada.* Zie Sibalda.

P. Sebalda- of Sebada-state; Sebaldabûrren; zie bij den mansn. Sibald. — Sebaldsbrück, dorp bij Bremen.

—

M. *Sebbe.* In verkl. *Sebble.* Bij de Weser-Friezen, als Sebbo, nog in volle gebruik. Verg. Sebe, Sibbe, Sabbe.

P. Sebbenhausen, dorp bij Nienburg (Hoya), Hannover.

—

M. **Sebe, Sebo.** Verg. Sabe, Sibe, Sebbe.

G. **Sebes, Seebesz.** — Seba, Seeba (te Amsterdam tot Zeeba verbasterd), Sebana, Zebinga, Sebensna, Seebens, Sebes, Oost-Friesland.

—

M. *Sebele, Seble.* Verkl. van Sebe. Zie Sebe. Verg. Seabele, Sebble.

V. Sebeltsje; in Ned. spell. **Sebeltje.** In misspell. **Zebeltje.**

—

M. **Sebeling.** Patronymicum van Sebele. Zie Sebele.

—

M. *Sebet.* Verbastering van Sebald. Zie Sebald, Sibet.

—

P. *Sêchs* of *seis*, het Friesche woord voor zes, komt voor in De Holwerter Sêchs, Holwerder-Zes, eene krite, eertijds de dorpen Holwerd, Waaksens, Brantgum, Foudgum, Bornwird en Raard omvattende. Verg. Fiif.

—

P. Sechsbjirrum. Zie Siksbjirrum.

—

P. Secretaris-Eringa-wyk (in den volksmond tot Siktaris-Eringa-wyk verbasterd), veenvaart onder Drachten.

—

M. *Sede, Seden*, quasi-verfraaid tot **Sedon.** In verkl. *Sedeke.* Verg. den gesln. Sadema.

—

G. *Zederinga.* Ook in Oost-Friesland.

—

G. **Seegersma.** Zie bij den mansn. Seger.

—

G. **Seekles.** Zie bij den mansn. Sekele. Verg. Seaklesz.

—

M. *Seelger.*

—

V. **Seelje.** Zie bij den mansn. Sele.

—

G. *Seeltama.* Afgeleid van (Seelte), verkl. van Sele. Zie Sele.

—

M. *Seemke.*

—

V. Seentsje; in Ned. spell. **Seentje.** Zie bij den mansn. Sene.

—

M. *Seep*, *Zeep*, *Sepe.* Verg. Sape.
G. *Seepma*, *Sepema*, **Sepenga.**
P. Great en Lyts Seepma-sate, onder Ternaard; met De Seepma-wei, weg daarhenen leidende.

—

M. **Seept;** op 't Ameland. Verkl. van Sepe. Zie Seep. Verg. Sipt.

—

V. **Seerdske.** Zie Seardske.

—

M. **Seerp.** V. **Seerpke, Seerpje.** Zie Searp.

—

V. **Seerske.** Zie Searske.

—

V. **Seertje.** Zie Seartsje.

—

V. **Seeske.** Verg. Seaske, Seerske.

—

G. *Zeestra.*

—

M. *Seffe*, *Seffo*, *Seff.*
V. Sêftsje; in Ned. spell. **Seftje.**
G. **Seffinga, Seffenga.**

—

M. **Seger,** *Seeger.* In misspell. **Zeger,** *Zeeger.* Zie Sieger.
V. Segertsje; in Ned. spell. **Segertje.** Te Hindeloopen ook *Seger*, en thans, in misspell. **Zeger.**
G. **Segersma, Seegersma, Segers.** — Zegers, Zegering, Nederland.
P. Zegerskapel, dorp in Fransch-Vlaanderen.

—

M. **Segert.** In misspell. **Zegert.**

—

G. **Zeyda.**

—

M. Sejje; in Ned. spell. **Seye.** Verg. Sije.
V. **Seike,** *Seycke*, *Seyts*, *Sey.* In Noord-Friesland, als Sei en Seiken, nog in volle gebruik. Verg. Sijke.
G. **Seisma, Seyen.**
P. Seienswerf, geh. bij Efkebüll, Noord-Friesland.

—

M. *Seile.* Verkl. van Sejje. Zie Sejje. In verkl. *Zeiltje.* Verg. Sela.
G. **Zeilinga.**

—

G. **Zeilstra, Zeylstra.** Verg. Zylstra, bij den plaatsn. Syl.

—

P. Sein (It Great en It Lyts), twee meertjes onder Warns. De Seinpôlle, krite, met sate, onder Grouw. De Seinterp, terp in de Wonserweeren. It Seinfâl, stuk land onder Winsum.
G. **Seinstra, Seynstra, Zeinstra.**

—

M. **Seine, Seino, Seyne,** *Seyno*, *Zeino*, *Zeyno.*
G. *Seyngha* (samengetrokken vorm van Seininga).

—

P. Seis (De Holwerter); zie Sêchs.

—

P. Seisbjirrum; zie Siksbjirrum.

—

G. **Seisma;** zie bij den mansn. Sejje.

—

M. *Seke*, *Seeke*, *Zeke.* Verg. Sake.
G. **Sekema.**

—

M. **Sekele, Sekle,** *Sekel.* Verkl. van Seke. Zie Seke. Verg. Seakele.
G. **Seekles.** Verg. Seaklesz.

—

M. *Sekke.* In verkl. *Seckle.* Verg. Seke, Sikke, Sekele.
G. *Sekkinga*, *Sexma.*

—

P. Seksbjirrum. Zie Siksbjirrum.

—

M. *Sela.* Verg. Sale, Selle.
V. **Sele,** *Seel*, **Seelje,** quasi-verfraaid tot **Selia,** in misspelling **Zelia,** weêr afgesleten tot **Selie.**

—

M. **Seles, Selis, Selius,** *Selie.* Afkorting en verbastering van den Kerkelijken naam **Marcelis,** Marcelius, Marcellus. Se-

lius komt ook voor als verkorting van **Hesselius**, quasi-verlatijnsching van **Hessel.** Zie dezen naam.

V. **Selia.** Vermoedelijk afkorting van Marcelia, den vrouwelijken vorm van Marcelius. Zie verder bij den mansn. Sela.

—

M. *Selke*, *Selcke*, *Selka*, *Selko*, *Selleken*, *Seltje*. Verkl. van Selle. Zie Selle.

G. *Selckama*, *Selckema*, *Zelkama*.

—

M. **Selle**, *Sel.* Verg. Salle.

V. **Selle.**

G. *Sellingha*, *Cellingha*, *Selsma*, **Zelle.** — Sellinga, Groningerland. Sels, Selles, Sellens, Selling, Zelling, Zellekens, Nederland. Sello, Duitschland.

P. Sellinga-sate te Minnertsga. — Sellingen, dorp in Westerwolde, Groningerl. Sellinghausen, dorp bij Meschede in Westfalen. Sellhorn, dorp bij Stade in Hannover. Selling, dorp in Kent, Engeland. Selwerd, geh. bij Noorddijk, Groningerland. Idem, bij Oldehove, Groningerland.

—

M. *Selman.*

—

P. Selmien, of Silmien, geh. onder Ureterp.

—

P. Semar of Samar. Zie Suameer.

—

G. *Semeranda.*

—

M. *Semme*, *Szemme*, *Zemma*, *Sem*, *Semp*. In verkl. *Semke*, *Zemcke*, *Semcken*, *Semcke*, *Sempke*. Verg. Samme, Simme.

V. **Semke, Semkje, Sempkje, Sempje,** *Semk*, *Semck*, *Sempck*.

G. Semmes, Engeland.

—

M. *Sene*, *Seno*, *Zeno.* Verg. Senne, Sine.

V. Seentsje; in Ned. spell. **Seentje.**

—

M. *Senke*, *Sencke*, *Senck.* In Noord-Friesland als Senk nog in volle gebruik. Verkl. van Senne. Zie Senne.

—

P. De Sennaer, Sennaar (ook De Swimmer, Zwemmer genoemd), *Senner*, oude waterlossing in het Noordwesten van Kollumerland. Indien deze naam misschien oorspronkelijk Senne aer = de aer (ader, waterloop) van Senne is, dan is zijne plaats bij den volgenden mansnaam.

—

M. *Senne*, *Senno*, *Senna*, *Zenna.* Verg. Sanne, Sene, Sonne.

V. Sentsje; in Ned. spell. **Sentje.** Zie ook bij den mansn. Sent.

G. **Sennema**, *Zennema.*

P. Sennington, in Yorkshire, Engeland.

—

M. *Sensen.*

V. **Senske.**

G. **Sensma.**

—

P. Sensmar, eigenlijk Sernsmar, *Sernsmer*, *Chernemeer* (in de hedendaagsche volksuitspraak **Sinsmar**), Sensmeer, voormalig meer, thans polder, met kerkbuurt, gemeenlijk It Blauhûs genoemd, aan den Hemdijk onder Greonterp en Westhem. Sensmarderhuzen (in de dagelijksche spreektaal verkort tot Senserhuzen of Sinserhuzen) Sensmeerderhuizen of Senserhuizen, geh. onder Dedgum, aan den oever der voormalige Sensmeer. —

—

M. **Sent**, *Send.* Verkl. van Senne. In sommige gevallen verkorting van den Kerkelijken naam Vincentius. In verkl. *Sentje.* Zie Senne, Sint.

V. Sentsje; in Ned. spell. **Sentje**; ook **Centje**, als verkorting van Vincentia. **Sente.** *Cent.* Zie Sentsje, bij den mansn. Senne.

G. Sents, Oost-Friesland. Zents, Nederl.

P. Sents-eg, stuk land onder Hollum op 't Ameland.

—

M. *Sepe.* Zie Seep.

G. **Sepenga**, *Sepema.*

M. **Sepke, Sepko**, *Sepk*, *Sepka.* Verkl. van Seppe. Zie Seppe.

V. **Sepkje, Sepkjen.**

—

M. *Seppe*, *Sep.* Verg. Sepe, Sappe, Sippe.

V. **Sepke.** Septsje; in Ned. spell. **Septje.** *Sepck*, *Sepk*, *Sep.*

G. **Seppema**, *Sepma.*

P. Sepma-sate te Anjum. — Seppenrade, dorp bij Lüdinghausen in Westfalen.

—

M. *Serep.* Zie Searp.

—

M. (Serre). In verkl. *Serk.* Zie Serre.
V. **Sergje.** In den Zuidoosthoek. Friesche navolging van den Friso-sassischen, in Drente voorkomenden vorm Serregien, Serrechien, Sergien.
G. *Serckema, Serckma, Sercksema, Sarcksema.*
P. Serckema-sate te Hilaard. — Zerkeghem; zie bij den mansn. Sarre.

—

M. *Serp, Zerp.* Verg. Seerp.

—

G. *Serpstra.*

—

V. *Seske.* Verg. Saske.

—

M. *Sespet.* Verg. Sasbet, Sasper.
V. *Sespet.*

—

M. *Seste.* Verg. Sexte.

—

P. *Set*, het Fr. woord voor overzet, overzetplaats of veer, aan stroom, rivier of vaart, komt als plaatsnaam voor in It Biezemmakkersset; zie dien naam bij de de B. Verder: It Blauwe Set, onder Boornbergum. It Hollânner-set, voormalige overzetplaats, thans brug over de Workumervaart, onder Bolsward; zie den plaatsn. Hollânner. Jakkele-set, eertijds een overzetplaats over de verbinding tusschen de voormalige Makkumer- en Parregaster-meren, tusschen Allingawier en Idsegahuizen; deze naam is nog eigen aan deze plaats. Daarnevens gelegen, en daarnaar genoemd: De Setpleats, sate onder Allingawier. Zie Pleats. Sint-Martini-set, overzetplaats onder de Joure. It Spoekersset, Spokerszet, over de Spoekerssleat, onder Grouw. It Tsjerkeset en It Skoalleset te Bozum. Weakenserset, van ouds overzetplaats over de Bolswardervaart, thans eene brug, onder Winsum. Tynje-set, over de Tynje onder Leeuwarden. De Trije Setten, Drie-Zetten, onder Aalsum.
G. **Zetstra.**

—

M. *Setse, Setsen.* Verkl. van Sette. Zie Sette.
V. **Setske, Setsje,** *Sets.* In misspell. **Zetske, Setsche, Zetsche.**
G. **Zetsma, Zetzema.**

P. Setspoel, meerke tusschen Heeg en Oudega in Wymbritseradeel.

—

M. *Sette, Set.* Verbijbelscht tot **Seth.** In verkl. *Setje, Settje, Setthie, Setse, Setsen.*
V. Settsje, Setsje; in Ned. spell. **Setje.** *Seth, Set.* In misspell. **Zetje.**
G. *Setta, Zetta, Seta, Zeta.*
P. Settrup, Settorp, dorp bij Fürstenau, Osnabrück, Hannover. Settenbeck, dorp bij Osterholz, Stade, Hannover. Settlage, dorp bij Freren, Osnabrück, Hannover.

—

M. *Seuver, Seuvert.* Verg. Sewert.

—

M. *Seve, Seven.*
G. **Sevinga, Sevensma, Zevensma, Zeven.** — Sebensma, Sebensna, Oost-Friesland. Seveke, Ned. Sevens, Vlaanderen.
H. *Sevenwurth*, oude naamsvorm van het hedendaagsche Sengwarden, dorp in Jeverland, Weser-Fr., Oldenburg; in de Frisosassische spreektaal van Jeverland, Sennewert genoemd. Sevenum, dorp in Limburg.

—

M. **Severyn** (of **Severijn**), *Severen.* Voluit de Kerkelijke naam Severinus. In Noord-Friesland als Severin en Sören zeer algemeen in gebruik. Verg. Syberyn.
V. **Severina, Severyne.**
G. **Zeverijns.** — Severs, Oost-Friesland.
P. It Severynshûs, oude herberg op de Joure. Idem, te Harlingen.

—

P. Sewâlde, Sewâld. Zie Suawâlde.

—

P. Sewei, onderscheiden in De Lange en De Koarte Sewei, twee breede stroomen of langgestrekte meertjes, onder Veenwouden. Deze naam wordt ook wel, in overeenstemming met de namen Semar = Suameer, en Sewâlde = Suawoude, als Suwei en Suawei geschreven. Idem, meerke bij de Rottevalle. Idem, dubbele hoek in den weg naar Heerenveen, bij de Joure; ook Suawei geschreven, en Seawei misschreven, met de geheel verkeerde verhollandsching „Zeeweg". Verg. Sweinswei.

—

M. *Sewert.* Zie Siwert.

—

P. Sexbjirrum. Zie Siksbjirrum.

—

G. *Sexma.* Zie bij den mansn. Sekke.

—

M. *Sexte.* Verlatijnscht tot **Sextus.** Verg. Sekke, Sikke.

—

V. *Sy.* Zie bij de mansnamen Sije en Sike.

—

M. *Siabbe*, *Siabbo.* In Weser-Fr. nog in gebruik. In verkl. *Siable.* Zie Sjabbe.

—

M. *Siade*, *Ziade.* In Weser-Fr., als Siado, nog in gebruik.

—

M. *Syand.*

—

M. *Siard*, *Syard*, *Siaerd*, *Syaerd.* Quasi-verlatijnscht tot **Siardus.** Zie Sjaerd, Sjard. Verg. Sierd.

G. *Siarda*, *Syarda*, *Siaerda*, *Syaerda*, *Syaerde*, *Syaerden*, *Ziarda*, *Ziaerda*, enz. *Siardsma.* Zie Sjaarda, Sjarda en Sierdsma, bij de mansnamen Sjaerd en Sierd.

—

M. *Sibad*, *Sibat*, *Sibet.* Versletene vormen van Sibald. Zie Sibald.

G. *Sibada*, *Sybaeda*, *Sybaede*, versletene vormen van Sibalda.

P. Sibada-state. Zie bij den mansn. Sibald.

—

M. *Sibald*, *Sibalt*, *Sybald*, *Sybalt.* Voluit Sigbald of Sigbold. Quasi-verlatijnscht tot **Sibaldus** en **Sibaltus.** Zie Sibad, Sibolt, Sibout, Sibet, Sebald, Sigebald.

V. *Sybalda.*

G. *Sybalda*, *Sibalda*, ook in versletenen vorm als *Sibada*, *Sybaeda*, *Sybaede*, enz. voorkomende.

P. Great en Lyts Sibalda-state (meestal als Sibada- of Sybada-state gesproken en geschreven), onder Midlum. Idem onder Oosterend (met de Sibalda- of Sibada-feart, vaart aldaar, heden ten dage in den volksmond, door misverstand, tot Sabeare- of Sebeare-feart, kortweg ook tot De Sabeare, ook wel De Ald-Sabeare verbasterd). Idem, onder Marrum, en onder Anjum. Sibaldabûrren, meestal door de Friezen als Sibadabûrren uitgesproken, Sebaldaburen, dorp in Groningerland aan de Friesche grens.

—

M. *Sibart*, *Sybart.* Quasi-verlatijnscht tot **Sybartus.** Voluit Sigbart, Sigbert, Sigbrecht. Zie Sibert, Sigebert.

V. *Sibarta.* Zie Sybrecht.

G. **Sybarda.**

—

M. *Sibbalt.* Zie Sibald, Sibbeld, Sibbold.

G. *Sibbada.* Zie Sibada.

P. *Sibbada-state*, oude naamsvorm van Sibalda-state, onder Midlum. Zie bij den mansn. Sibald.

—

M. **Sibbe, Sibbo,** *Sibb.* In verkl. *Sibbeke*, *Sibke.* Verg. Sibe.

V. *Sibbe.* In den Zuidoosthoek ook **Sibbigjen,** volgens den Friso-sassischen, in Drente inheemschen vorm Sibbechien.

G. **Sibma,** *Sibbema.* — Sibbinga, Sibbana, Oost-Friesland. Sibson, Engeland.

—

M. *Sibbeld*, **Sibbelt.** Zie Sibbald.

—

M. **Sibbele, Sibble, Sibbel.** Verkl. van Sibbe. Zie Sibbe. Verg. Sybele.

V. Sibbeltsje; in Ned. spell. **Sibbeltje.** *Sibbel*, *Sibble.* Verlatijnscht tot **Sibilla, Sybilla.** In vleivorm Pibbe. Verg. Sibeltsje.

G. **Sibbles, Sibblesz.** — Sibbelink, Ned.

P. Sibbelink, hoeve te Aalten, Gelderl.

—

M. *Sibber.*

G. *Sibbersma.* — Sibbers, Sibbersen, Noord-Friesland.

P. Sibbershus óf Sibbershusum, sate, met geh. bij Rodenäs in Noord-Friesland.

—

M. *Sibbern*, *Sibbren.* In Noord-Fr. nog, in beide vormen, in gebruik. Verg. Sibern.

—

M. *Sibbert.* Verg. Sibber, Sibert.

—

M. *Sibbet*, *Sibbeth.* Zie Sibbeld, Sibbalt.

V. Sibbetsje; in Ned. spell. **Sibbetje.**

G. *Sibbetsma*, *Sibbitsma*, *Sibbitzma.*

—

M. *Sibbold.* Zie Sibbalt.

—

M. *Sibbren.* Zie Sibbern.

—

M. **Sibe, Sibo, Sybe, Sybo,** *Siba*, *Ziba*, *Zibe*, *Sybbe*, *Sybbo*, *Sybb*, *Syb.* In misspell. **Siebe, Siebo,** *Sieb.* Verlatijnscht tot **Cyprianus.** Verg. Sibbe.

V. *Sybke*, *Syb*, *Siebke.* Te Hindeloopen

(in misspell.) **Sieb.** In den Zuidoosthoek (in misspell.) **Siebigje,** volgens den Frisosassischen, aan Drente eigenen vorm Siebegien, Sybechien.

G. **Sibinga, Sybinga, Siebinga, Siebenga, Sybenga, Sibema, Sybema, Sybma, Siebma, Sibesma, Sybesma, Siebesma,** *Sibisma*, **Sybes, Siebes, Siebesz, Syben,** verlatijnscht tot **Sibenius.** — Sybena, Siebena, Siebs, Sieben, Oost- en Weser-Fr. Sybing, Drente.

P. Sibe-sleat, Sybesloot, vaarwater in Doniawarstal. Sibe-Hindriks-pôlle, stuk land te Nijega in Smallingerl. Sibema-state, onder Kollum en Oudwoude. Sibema-sate te Idaard. Sybesma-sate, op Swanwerd onder Wieuwerd. — Sybekarspel, dorp in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.). Siebestock, geh. bij Holtland, Oost-Fr.

—

G. **Sybeda.** Zie bij den mansn. Sibet.

—

M. *Sibeke*, *Sibeko*, *Sibekа*, *Sybeke*, *Sybeken*, *Sybco*, *Sybke*, *Sybico.* Verkl. van Sibe. Zie Sibe.

V. **Sybkje, Sybkjen,** *Sybckien.* In misspell. **Siebkje, Ziebkje.**

G. Siebeking, Nederland.

—

M. *Sibele*, *Syble*, *Sybble*, *Sybla*, *Sibelo*, *Siblo*, *Sibel*, **Syble, Sybele, Sible,** in misspell. **Siebele.** Verkl. van Sibe. Zie Sibe. Verg. Sibbele.

V. Sibeltsje; in Ned. spell. **Sibeltje, Sybeltje,** *Sibel.* In misspell. **Siebeltje, Sijbeltje.** Verg. Sibbeltsje.

G. Siebels, Oost-Friesland. Siebelink, Nederland.

P. Siebelshörn, geh. onder Westdorp, Oost-Friesland. Siebelshusen, geh. bij Sillenstede, Oldenburg.

—

M. *Sibelt*, *Sybelt.* In verkl. *Sibeltje.* Zie Sibolt.

—

M. *Siben.*

—

M. *Siber.* Verg. Sibber.

G. **Sybersma,** *Sibersma.*

P. Sibersma-sate te Morra. Idem (ook Sibetsma-sate genoemd) te Ternaard.

—

V. *Siberg*, *Siberga*, *Siberch*, *Sibirch*, *Siborch*, **Sibergje, Sybergje.** In misspell. **Siebergje.** Voluit Sigburg. Verg. Syburch.

—

M. *Syberyn.* In misspell. **Sieberien, Siebrien.** Zie Sybryn. Verg. Severyn.

—

V. **Syberkje.** Verg. Sybrik, Siberg.

—

M. *Sibern*, *Sybbern.* Zie Sibren.

—

M. *Sibert*, *Zibert*, *Sybert.* Voluit Sigbercht, Sigbrecht. In misspell. **Siebert.** Quasi-verlatijnscht tot **Sibertus.** Zie Sibart.

V. Sibertsje; in Ned. spell. **Sybertje.** In misspell. **Siebertje.**

G. **Sybertsma, Sieberts.** — Syberden, Nederland.

P. Sybertsma-sate te Peasens. — Siebertshausen, dorp bij Ziegenhain in Keur-Hessen.

—

M. *Sibet*, *Sybet*, *Sibed*, *Sybbet*, *Sybeth*, *Zybet*, *Sibit*, *Sibith*, *Sybit.* In misspell. **Siebet.** Zie Sibad, Sibald, Sibold.

V. Sibettsje of Sibetsje; in Ned. spell. **Sibetje, Sybetje.** In misspell. **Siebetje, Sijbetje.**

G. **Sybeda;** zie bij den mansn. Sibald. **Sybetsma,** *Sibetsma*, *Sybbetsma.*

P. Sibetsma-sate (ook als Sibersma-sate voorkomende), te Ternaard. — Sibetsburg, geh. bij Neu-Ende in Jeverland, Weser-Friesl., Oldenburg. Sibetshaus, geh. bij Jever, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

M. *Sibillich.*

—

V. *Sibirch.* Zie Siberg.

—

M. *Sibke*, *Sibbeke.* Verkl. van Sibbe. Zie Sibbe. Verg. Sybke.

V. **Sibkje, Sibkjen.**

P. Sibkeloo of Sibculo, geh. bij Hardenberg, Overijssel.

—

M. *Sybke*, *Sybko*, *Sybco*, *Sibico.* Verkl. van Sibe. Zie Sibe. Verg. Sibke.

V. **Sybkje.** In misspell. **Siebkje.**

—

M. **Sible, Syble, Sybele.** In misspell. **Siebele.** Zie Sibele.

—

M. *Sibod*, *Sibot*, *Sybot*, *Zibod*. Quasi-verlatijnscht tot *Sibodus*. Zie Sibad, Sibet, Sibold.

—

M. *Syboel*.

—

M. **Sibold, Sibolt, Sybolt,** *Zyboldt*. In misspell. **Siebolt.** Voluit Sigbold, Sigbald. Zie Sibald, Sibout, Sigebald, Sibod.

V. Siboltsje; in Ned. spell. **Siboltje, Syboltje.** In misspell. **Sieboltje.**

G. *Syboldsma*, **Syboltsma.** — Sybolts, Groningerland.

P. Syboltsma-sate te Witmarsum. — Siboldaweer of Siboldeweer, sate te Godlinse, Groningerland. Sieboldshausen, dorp bij Göttingen, Hannover.

—

V. *Siborch*. Zie Siberg, Syburch.

—

M. **Sibout, Siboud, Sybout,** *Sybouth*, *Ziboud*. In misspell. **Siebout.** Zie Sibold, Sibald, Sibod.

V. Sibouttsje of Siboutsje; in Ned. spell. **Syboutje**; en, in misspell. **Sieboutje.**

G. **Sybouts.**

—

M. Sibrân; in Ned. spell. **Sibrand, Sybrand.** *Sibrandt*, *Sybrandt*, *Zibrand*, *Zibrandt*, *Sibran*. In misspell. **Sijbrand, Siebrand.** Quasi-verlatijnscht tot **Sibrandus, Sybrandus, Siebrandus.** Voluit Sigbrand.

V. **Sibranda, Sybranda.** Sibrântsje; in Ned. spell. **Sibrantje, Sybrantje, Sibrandtje.** In misspell. **Sijbrandtje, Siebranda, Siebrandtje.**

G. **Sybranda, Sibrands, Siebrands,** *Sybrandesma*, *Sibransma*. In verlatijnschten vorm **Sybrandi** en **Sybrandy.** — Sybrandsna, Oost-Friesland.

P. Sibrandabûrren (in den volksmond ook versleten tot Sibrânnebûrren), Sibrandaburen, in misspell. Sijbrandaburen, dorp in Rauwerderhem. Idem, sate (eertijds geh.) tusschen Eksmorra en Tjerkwerd. Sibrandahûs (in den volksmond ook versleten tot Sibrânnehûs), Sibrandahuis, in misspell. Sijbrandahuis, dorp in Dantumadeel. Idem, geh. onder Aalsum. Sibranda-state (ook genoemd Hottinga-state) te Holpryp onder Tjum. — *Sybrandesdorpe*, volledige middeleeuwsche naamsvorm van het hedendaagsche Sibbersdorf bij Eutin in Holstein.

—

V. **Sibrechta, Sibrecht, Sibregt;** bij afslijting **Sybrech, Sibreg, Sibrechje, Sybrechje, Sibregje.** Sibrechtsje; in Ned. spell. **Sibrechtje, Sybregtje, Sibregtje;** in misspell. **Siebrecht, Siebrechje, Siebregje, Siebregtje, Siebrechtje,** enz. In vleivorm Pibe en Syp. Zie Sibrich, Siberg. Verg. Siburch.

—

M. **Sibren, Sybren, Siberen, Syberen.** In misspell. **Siebren, Sieberen, Sijberen, Sijbren.** In vleivorm Pibe. Voluit oorspronkelijk Sigbern. Zie Sibern. Verg. Sibbern, Sibrend.

V. Sibrentsje; in Ned. spell. **Sibrentje, Sybrentje.** In misspell. **Siebrentje.**

G. *Sybrensma*, **Sybrens.** — Siebrens, Oost-Friesland. Siebring, Drente.

P. Sibrenswyk, veenvaart onder de Gorredijk; ter plaatse, in het dagelijksche leven, De Kalkovenswyk genoemd.

—

M. *Sibrend*. Zie Sibrand.

—

V. **Sibrich, Sybrich, Sybrig, Sibrig,** (quasi-verfraaid tot **Sibriga**), **Sibrichje, Sybrichje, Sibrigje, Sybrigje, Syberich,** *Zybrich*; in misspelling **Siebrich, Siebrig, Sieberich, Siebrichje, Siebrigje,** enz. Zie Sibrechta. Verg. Siburch, Sybrik.

—

V. **Sybrik,** *Sibricke*. Verg. Sibrich.

—

M. **Sybryn,** *Sibrin*. In misspelling **Sibrien.** Zie Syberyn.

—

M. *Sybt*. Vermoedelijk samentrekking van Sibout. Zie Sibout. Verg. Sypt.

—

V. *Syburch*, *Siburg*, *Siborch*, *Ziburch*, *Siburgis*. Verg. Siberg.

—

G. **Sichtema, Zichtema, Sigtema, Zigtema.**

P. Sichtema-finne, stuk land te Eernewoude.

—

M. **Sicco.** G. **Siccama, Siccema, Sickema, Sickenga,** *Sicma.* P. Siccama-state en sate. Zie Sikke.

—

M. *Sidachus.* Vermoedelijk verlatijnschte vorm van Syds. Zie Syds. Verg. Sytse.

—

M. *Sidde.* Verg. Side.

P. Siddeburen, dorp in Groningerl. Siddinghausen, *Sidiginchusun*, dorp bij Büren, Soest, Westfalen.

—

M. *Siddeke.* Verkl. van Sidde. Zie Sidde.

—

M. *Side*, *Syde*, *Sido*, *Syd*, *Sydt*, *Zyd.* In misspell. **Zyde, Zijde.** In verkl. *Sideke.*

V. *Syde*, *Syd*, *Sydje*, *Zydje*, *Syds*, *Sydts.* Verg. Sytske.

G. **Syda, Zyda, Zeyda.**

—

M. en G. **Siderius.** Quasi-verlatijnschte vorm, vermoedelijk van Side. Verg. Sidachus en Sidonius.

—

M. **Sidonius, Sydonius, Siedonius.** Quasi-verlatijnschte vorm, vermoedelijk van Side. Verg. Sidachus, Siderius.

V. **Sidonia.** Quasi-verlatijnschte vorm, vermoedelijk van Syde.

—

G. *Sidra.*

—

M. *Sidse*, *Sids*, *Sidts*, *Cidce*, *Zidzie.* Verkl. van Sidde. Zie Sidde. Verg. Sydse.

V. *Sids.*

G. *Sidtsama.*

—

M. *Sydse*, *Zydze*, **Syds**, *Zyds*, *Sydts*, *Zyds*, **Sydtse.** In misspell. **Sijdze.** In verkl. *Sydske.* Verkl. van Side. Zie Side, Sideke. Verg. Sytse.

V. *Sydske*, *Syds.* Verg. Sytske.

G. *Sydsinga*, *Sydtsma*, **Sydsma.** — Sydsena, Oost-Friesland.

P. Sydswert (in de dagelijksche volksspreektaal tot Sydsert, en ook wel tot Syswert versleten – in misspelling Sieswerd), Sydswerd, geh. onder Hichtum; met De Sydswerter-tille, brug aldaar.

—

M. **Sije, Sye, Syo, Sijje, Syje,** *Sya*, *Zye*, *Sy*, *Si*, *Sie.* Verg. Seije.

V. **Sijke, Syke, Sike,** *Syka*, *Syk*, *Sy.* Sijtsje; in Ned. spell. **Sijtje.** In misspell. **Zijke, Zijtje.** Op 't Ameland **Sijje.** In den Zoh. ook **Sijgjen,** in navolging van den Friso-sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen vorm Sijchien, Zijgien. In Holland Zijtje, en (in 't Overmaassche Zuid-Holland) Zijgje.

G. **Sijes, Sijens,** *Syema*, *Siama*, *Siema*, *Syma*, *Syesma.*

P. Sijewier, voormalige sate aan de Murk onder Rinsumageest. Sijema-state onder Wartena. Sijma-state onder Grouw.

—

M. **Siebe, Siebo.** V. **Sieb, Siebetje, Siebigje.** G. **Siebinga, Siebenga, Siebma, Siebes, Siebesz.** P. Siebesloot. Zie Sibe.

—

M. **Siebele.** V. **Siebeltje.** Zie Sibele.

—

V. **Siebergje.** Zie Siberg.

—

M. **Sieberen, Siebren.** Zie Sibren.

—

M. **Sieberien, Siebrien.** Zie Syberyn.

—

M. **Siebert.** V. **Siebertje.** G. **Sieberts.** Zie Sibert.

—

M. **Siebet.** V. **Siebetje.** Zie Sibet.

—

V. **Siebkje.** Zie Sybkje, bij den mansn. Sybke.

—

M. **Siebolt, Siebout.** V. **Sieboutje.** Zie Sibolt, Sibout.

—

M. **Siebrand, Siebrandus.** V. **Siebranda, Siebrandtje.** G. **Siebrands.** Zie Sibrân.

—

V. **Siebrecht, Siebrechtje, Siebrechje, Siebregje, Siebregtje.** Zie Sibrechta.

—

M. **Siebren, Sieberen.** V. **Siebrentje.** Zie Sibren.

—

V. **Siebrich, Siebrig, Siebrichje, Siebrigje, Sieberich.** Zie Sibrich.

—

M. **Siebrien, Sieberien**. Zie Syberyn.

—

M. **Siecher.** Verg. Siger.

—

M. **Sied, Siedo, Siede**, *Syed.* Verg. Side, Sierd.
V. **Sied.** Siedtsje; in Ned. spell. **Siedje.**
G. **Sieds.**

—

M. **Siedse, Sieds**, *Syedze.* Verkl. van Sied. Zie Sied. Verg. Sytse.
V. **Siedske**, *Syedsck.*
G. **Siedsma, Siedzesz, Siedses, Siedzes.**
Ofschoon de mansn. Sytse, en de vrouwenn. Sytske, heden ten dage ook wel, door Hollandschen invloed, ten onrechte, als Sietse en Sietske en zelfs wel als Siedse worden gespeld, zoo is daar toch wel degelijk onderscheid, zoo in oorsprong als in uitspraak, tusschen de namen Siedse en Sytse, een onderscheid dat geenen waren, geenen welgeleerden Fries ontgaan zal, en dat ook iedere, zijne taal zuiver sprekende Fries duidelijk hooren doet.

—

M. **Siefko.** Eigenlijk Syfke, verkleinv. van Syffa. Zie dien naam.

—

M. *Siege.*

—

M. **Sieger, Zieger.** V. **Siegerke, Siegertje.** G. **Sieger, Siegersma, Ziegersma, Siegers.** P. It Siegersdjip, Siegerswâlde. Zie Siger.

—

M. **Siegert.** Zie Sigerd.

—

M. **Siek**, *Sieke, Syeck, Syecke.* Verg. den mansn. Sije.
V. **Sieke**, *Siek, Sieck, Syeck.*
G. *Syecksma, Siecxma.*

—

M. *Siel, Sielen.* In verkl. *Sielke.* Verg. Silo.
V. *Siel.*
G. Zielema, Sielkens, Groningerland.

—

G. **Zielstra.** Zie bij den plaatsn. *syl.*

—

M. **Sieme**, *Siemme.* In verkl. *Siemke, Syemcke.* In de Zuidwestelijke grietenijen, al te Terhorne beginnende, uitgesproken als Sjieme, Sjimme. Verg. Syme.

V. **Siemke, Siemkje, Siemkjen.** Siemetsje; in Ned. spell. **Siemetje.** Te Hindeloopen **Siemkj.** Verg. Simentsje.
G. *Siema.*

—

M. **Siemen.** V. **Siementje, Siemen.** G. **Siemensma, Siemens.** Zie Simen.

—

M. **Siemon.** V. **Siemontje.** G. **Siemonsma.** Zie Simon.

—

M. **Siene.** V. **Sientje.** G. **Sienema,** *Siensma*, **Sienes.** P. Siensma-sate. Zie Sine.

—

P. Sienserbûrren. Zie Tsjynserbûrren.

—

P. Sienserhuzen. Zie den plaatsn. Syns, bij den mansn. Sine.

—

G. *Sienstra.*
P. Sienstra-sate te Roordahuizum.

—

M. **Siep, Siepke.** V. **Siepke, Siepjen, Siepkje.** G. *Siepsma, Zyeppsma.* Zie Sipe, Sypke.

—

G. **Sieperda, Siepersma.** Zie Sipert.

—

M. **Siept.** Zie Sypt.

—

M. **Sier**, *Siere, Sire.* In misspell. **Zier.**
V. Siertsje; in Ned. spell. **Siertje.**
G. **Siersma**, *Ziersma, Syrssuma.* — Siersema, Groningerl. Sierens, Sierink, Ned.
P. Siersma-sate te Arum. Idem (ook Feitsma-sate genoemd) te Deinum. — Sieringhoek, geh. bij Bentheim, Hannover.

—

M. **Sierd, Siert**, *Zierd, Syerd, Sierde, Ziert, Ciert.* Verg. Sied, Siard.
V. Sierdtsje; in Ned. spell. **Sierdje, Sierdtje, Sierdske**; in misspell. **Sierdsche.** Te Hindeloopen, en in Hemelumer Oldefert, ook **Sierd.**
G. *Sierda, Syerda, Zyerda, Siirda*, **Sierdsma**, *Syerdesma*, **Sierds.**
P. Sierdewiel, meerke onder Rijperkerk.

—

M. **Sierk, Sierck, Sierik** (door velen uitgesproken als Sjierk of Sjirk; zie die namen), *Syerik, Syrk, Zierck, Zyerck, Syrick,*

Syrrick, *Sirik*, *Sirk*, *Zierik*, *Cierck*, *Cyrk*. In verkl. *Syrckgen*. Verlatijnscht tot **Siricus** en **Cyriacus**. In Oost- en Weser-Fr. nog als Cyrk, Cirk in gebruik. Voluit Sigrik (in 't Nederlandsch Segerik, Zegerijk).

V. **Sierkje**, *Syerckjen*, *Sierckjen*, *Syerkgen*, *Sirikje*, *Sircken*, *Syerikgen*.

G. **Sierksma**, *Sirixma*, *Sierxma*, *Syrxma*, *Syrixma*, *Syrkisma*, *Syrcxsma*, *Syrckma*, **Sierkema**, **Sierks**. — Sirks, Gron. Sierksena, Cyrksena, Cirksena, Syrksna, Circsena, Oost-Friesland.

P. Sierksma-state onder Leeuwarden. Sierksma-hûs te Leeuwarden. Sierksma-sate te Almenum. — Cirkwerum, *Syrkwerum*, dorp in Oost-Friesland; verg. het woord (den plaatsn.) *tsjerke*. Sierksdorf, in 1361 *Syrekestorpe*, dorp bij Süsel in Holstein. *Sirikeshusen*, middeleeuwsche naam van Sierse, dorp bij Brunswijk. Sirksfelde, dorp bij Ratzeburg in Lauenburg, Pruissen. Zierikzee (Sieriks-ee), in 1299 *Siericsie*, stad in Zeeland.

—

G. **Sierkstra.** Oneigenlijke naamsvorm. Verg. Durkstra, Leffertstra, Roelofstra.

—

V. **Siero**, *Syruw*, *Sirouw*. Verg. den vrouwennaam Reinou, Reino.

—

M. *Sierp.* Verg. Sirp, Searp, Sjerp.

—

G. **Siersma.** P. Siersma-sate. Zie den mansn. Sier.

—

M. **Siert.** Verg. Sierd, Sirt.

V. Siertsje; in Ned. spell. **Siertje.** Zie bij den mansn. Sier.

G. **Siertsema.** — Siertsema, Zierts. Groningerland. Sirtzena, Oost-Friesland.

—

M. **Sies**, **Siese**, **Sieze.** In misspell. **Zies.** Verg. Sise. Tusschen Sies en Sise, Sys bestaat het zelfde onderscheid als tusschen Siedse en Sytse. Zie de aanteekening bij den mansn. Siedse, op bladz. 339.

V. **Sieske.** In den Zwh. ook **Sies.**

G. **Siesenga**, **Siezinga**, **Siezenga**, **Siessma**, *Syesuma*, **Sieses**, **Siezes**, **Siezen.**

P. Siesbüll, dorp bij Garding, in Sleeswijk.

—

G. *Siestra.* Verg. Zeestra.

—

P. Sieswert, misspell. van Syswert, Sydswert. Zie bij den mansn. Syds.

G. **Sieswerda**, **Zieswerda**, **Syswerda**, *Syswarda*.

—

M. **Siete**, **Siette.** Verg. Site. Tusschen Siete en Site bestaat het zelfde onderscheid als tusschen Siedse en Sytse, Sies en Sys. Zie de aanteekening bij den mansn. Siedse, op bladz. 339.

V. Sietsje; in Ned. spell. **Sietje. Siet.** Te Hindeloopen ook **Sietj** en **Sietse.**

G. **Sietema.**

—

M. Sietsje; in Ned. spell. **Sietje.** Verkl. van Siete. Zie Siete.

—

M. **Sietse**, **Siets**; in misspell. **Sietze**, **Zietse**, **Zietze.** Verkl. van Siete. Zie Siete. Tusschen Sietse en Sytse bestaat het zelfde onderscheid als tusschen Sies en Sys, Siedse en Sytse. Zie de aanteekening bij den mansn. Siedse, op bladz. 339. Sietse, enz. komt echter ook voor als misspelling van Sytse. Verg. Siedse, Sytse.

V. **Sietske**, **Sietsk**; in misspell. **Zietske** en zelfs **Zietsche.** Te Hindeloopen ook **Sietse**; zie bij den mansn. Siete. Komt ook voor als misspell. van Sytske.

G. **Sietsma**, **Zietsma**, **Sietzema.**

—

P. It Sieubêd, meerke onder Giekerk.

—

M. *Sieuw*, *Sieuwe*, *Siuwa*, **Siuwe.** In verkl. **Sieuwke**, *Sieuk*, *Sieuke*. Zie Siuwe. Sjieuwe. Verg. Sjouwe, Sjouke.

V. **Sieuwke**, **Sieuke**, **Siewke**, **Sieuw**, *Syew*. Sieutsje; in Ned. spell. **Sieutje. Sieuwkje.** Meestal uitgesproken als Sjûke en Sjoke. Zie Sjieuwke. — Zieuwtje, aan de Zaan.

G. *Syeucksma.*

P. Sieuwkelân (door velen uitgesproken Sjûkelân, en hedendaags, bij verbastering en onverstand, veelal It Sûkerlân, Suikerland genoemd), stuk land te Franeker in 't West, waar oudtijds Sjaerdema-huis stond; ook genoemd It Sternse-Slotlân.

—

M. **Sieuwerd, Sieuwert,** *Siuwert.* In samengetrokken vorm *Sieurd, Sieurt.* Zie Sievert, Siwerd, Syffert, Sjoerd.

G. **Siewerda, Siewerts.** — Sieuwerts, West-Friesland (noordelijk Noord-Holland).

—

M. **Sievert,** *Siwerd, Ziewer.* Zie Sieuwerd, Siwerd, Syffert, Sjoerd.

V. Sievertsje; in Ned. spell. **Sievertje.**

G. *Sywertsma,* **Siewerda, Sievers, Siewerts.** — Siewertsma, Groningerland. Siewertsen, Sieverdink, Nederland.

P. Siewertsma-heerd, onder Stitswerd, Gron. Sievertswerf, voormalig geh. op de hallig Hooge, Noord-Fr. Sieversfleth, dorp in Eiderstedt, Sleeswijk. Sieveringen, dorp bij Soest, Westfalen. Sivertscapelle, voormalige kapel op het eiland Noordstrand, Noord-Friesland.

—

M. *Syffa.* In verkl. *Sifke, Siffke, Syffke.*

V. *Syffke.*

—

M. *Syffert, Syfert, Sifrid, Syffriet.* Zie Siwerd, Sieuwerd, Sjoerd.

G. **Cyffers.**

—

P. De Greate Sige, Groote Syge (verkeerdelijk ook Siege geschreven), stroom in de Wadden, bezuiden Schiermonnikoog; met De Sigewâl, en It Sigelaech, Sygelaag, ruggen en banken daarnevens.

—

M. *Sigebald, Sigebold.* Zie Sibald, Sibold.

—

M. *Sigebert.* Zie Sibert.

—

M. *Sigebodo, Sigebod.* Quasi-verlatijnscht tot *Sigebodus.*

—

M. **Siger,** *Sigir, Sighir,* **Syger,** *Sygir, Zyger, Sygher.* In misspelling **Sieger, Ziger, Zieger.** Verlatijnscht tot **Victor.**

V. Sigertsje; in Ned. spell. **Sygertje**; in misspell. **Siegertje, Ziegertje.** Sigerke; in Ned. spell. **Sygerke;** in misspell. **Siegerke, Ziegerke, Syggerke. Sygerkjen.**

G. *Sigera,* **Sigersma, Siegersma, Ziegersma, Sygersma, Siegers, Sieger.**

P. Sigerswâlde of Sigerswâld, Sigerswoude of Sigerswolde (ook als Siegerswolde misschreven), dorp in Opsterland. Idem, geh. (voormalig klooster), onder Garyp. It Sigersdjip, Sigersdiep, stroom onder Eernewoude. Sigera-state onder Hallum. — Siegersleben, dorp bij Neu-Haldensleben in Pruissisch-Saksen.

—

M. *Sigerd, Sigert, Sygert.* In misspell. **Siegert.** Voluit Sighart.

G. *Sigerda.*

P. Sigerda-state onder Holwerd.

—

G. *Signada, Signede.*

P. Signada-state onder Holwerd.

—

M. *Sigram.*

G. *Syegrama.*

—

G. **Sigtema, Zigtema, Sichtema, Zichtema.**

P. Sichtema-finne te Eernewoude.

—

G. *Sigtstra.*

—

M. *Sike, Sika, Siko, Sycke, Sico, Sycka, Zyke, Syk, Zyk, Sycko, Syke, Zyck.* In verkl. *Sikia, Sykje.* Verg. Siek, Sikke.

V. **Sike, Syke, Sykje,** *Syka, Syk.* In misspell. **Zyke, Sykje, Sykje.** Verg. Sijke, bij den mansn. Sije.

G. *Syckema, Sykama, Zyckema, Syckingha, Syckinga.* — Sykes, Engeland.

—

V. **Sijke.** Zie bij den mansn. Sije.

—

M. *Sikele, Sikle, Sykel.* Verkl. van Sike. Zie Sike. Verg. Sikkle.

G. Sycling, bij de Angel-Sassen.

—

G. *Zykersma.* Verg. Sicker.

—

M. **Sikke, Sikko, Sicco, Sicke, Sicko,** *Sicka, Sick, Sik.* In misspell. **Zikke.** In patronymicalen vorm *Sickingh.* Verlatijnscht tot **Sixtus.**

V. **Sikje,** *Sickjen, Sikke, Sik.* In Noord-Friesland nog als Sikke in gebruik.

G. **Sikkinga, Sikkenga, Sickenga,** *Sickinge,* **Siccama, Siccema, Sikkama, Sikkema, Sickema, Sikma,** *Sicma,* **Sixsma, Sixma,** *Sixema,* **Sikkes, Sickes, Sickesz, Sikkens, Sickens, Siks,**

Six, *Sickana*, *Sickna*.— Sicken, Oost-Friesland. Sickinge', Sikkink, Ned. Von Sickingen, Duitschland.

P. Sikkinga-state te Goinga. Sickinga-sate (ook Lyts Klasinga genoemd), onder Oosterwolde. Sikkinga-sate te Hilaard. Sikkema-state (ook Walta-state genoemd), te Herbajum. Great en Lyts Siccama-sate onder Roodkerk. Siccama-sate te Makkum. Idem, te Augustinusga. Sickama-sate onder Akkrum, en onder Rinsumageest. Sixma-state (thans afgebroken), onder Huizum. Idem, onder Garyp, Tjummarum en Terzool. Sixma-fen-Andla-state onder Minnertsga. — Sickama-heerd te Los dorp, te Wester-Nieland, en te Hoogkerk, Groningerl. Sickema-stede te Saaksum, Groningerl. Sikkink, hoeve bij Winterswijk in Gelderland. Sickingen, dorp bij Bretten in Baden. Sickingmühle, geh. bij Recklinghausen, Westfalen.

—

M. *Sicker*. Verg. den gesln. Zykersma.

—

M. *Sikkle*, *Sickle*, *Sikkele*, *Sickele*. Verkl. van Sikke. Zie Sikke. Verg. Sikele.

P. Sicklinghall, in Yorkshire, Eng. Sickling, dorp bij Freiung in Neder-Beieren.

—

P. Siksbjirrum (eigenlijk voluit Sixti-Bierum, zoo genoemd naar Sint-Sixtus, den patroon der kerk aldaar), ook Seisbjirrum, Sexbjirrum, Sechsbjirrum, Sixbjirrum genoemd en geschreven, Siksbierum, Sexbierum, dorp in Barradeel. Zie Bjirrum, op de B.

—

P. Siktaris-Eringa-wyk. Zie Secretaris-Eringa-wyk.

—

P. *Syl*, verhollandscht tot zijl, het Fr. woord voor sluis, komt menigvuldig als plaatsnaam voor, in alle Oud-Friesche gouwen; b.v. Ritsuma-syl, Getserdersyl, Ropta-syl, Teakesyl; ook in meervoudsvorm De Dokkumer Nije-Silen, allen op hunne alphabetische plaatsen vermeld; Verder: Bozumer-syl, geh. onder Bozum. Boarnsyl, of Bûrsyl, geh. onder Cornjum. Zie bij Boarn, en de verbetering van bladzijde 41, bij de Verbeteringen hier achter. De Stiennen Syl, onder Garyp. Ook in verkleinvorm: Syltsje-Statum, ook genoemd Syltsje-staten, voormalige sluis onder Tjalhuizum. De Syltsje-sleat, onder Ysbrechtum. Verder: De Sylsried, waterlossing onder Driesum. De Sylroede, waterlossing en vaarwater aan de Lemmer, en elders. Idem, De Greate en De Lytse Sylroede, Groote en Kleine Zijlroede, te Makkum. In afgeleiden vorm Sylstra- of Sylsterbûrren, Zijlsterburen, geh. onder Nijland; ook de Nijlânner-syl genoemd. Sylstra-sate, Zijlstrazathe, onder Schraard. — De Zijl en de Zijlpoort te Leiden. De Zijlpoort, Zijlstraat en Zijlweg te Haarlem. Blokzijl in Overijssel. Zijldiep, Zijldijk, Delfzijl in Groningerl. Greetsyl, Hilgenriedersyl, Neu-Harlingersyl, met de Sylstrate (Sielstrasse) te Norden, en Tusken-twee-Sylen (Zwischen zwei Sielen), straat te Emden, Oost-Fr. Horumersiel, Rustersiel, Fedderwardersiel in Weser-Fr. Bi der Syl, Bordelumersiel, Bongsiel, plaatsen in Noord-Friesland, enz.

G. **Sylstra, Zylstra, Zijlstra, Zielstra, Zeylstra, Zeilstra.** Deze vijf laatste naamsvormen zijn eigenlijk maar verhollandschte misspellingen.

—

M. *Syl*, **Silo**. Verg. Siel, Sille.

G. Zylema, Zylma, Zielema, Groningerl.

P. Zylema- of Zylma-heerd, onder Warfum, Groningerland.

—

M. *Silef*. Verg. Slef.

—

M. *Sille*, *Sillo*. In verkl. *Silka*, *Silke*. Op Ter-Schelling **Siltje**, en, in misspell. **Ziltje**.

V. **Silla**. Siltsje; in Ned. spell. **Siltje**. *Sille*. In Noord-Friesland als Silke in volle gebruik.

G. *Sillinga*. — Silling, Sillings, Zilles, Zillesen, Sille, Nederland.

P. De Sillaerder- (dat is oorspronkelijk en voluit Sillawerder-) mar, *Zylaerdermeer*, Sillaardermeer, voormalig meer, thans drooggelegd, onder Wons. It Sillân, stuk land te Britsum. — Sillens, *Sillensze*, *Sillinga*, geh. bij Burhave in Butja-

dingerland, Weser-Fr., Oldenb. Silland, geh. bij Gödens in Harlingerland, Oost-Fr. Sillenstede, dorp in Ostringen, Oldenburg.

—

M. *Siman.* Voluit Sigman. Zie Simen.

—

M. *Sime*, *Symme*, *Zime.* Verg. Simme, Sieme.

V. **Symke**, *Symk.* Verg. Siemke.

P. *Simiswolde*, middeleeuwsche naam van het hedendaagsche Simonswolde, dorp in Oost-Friesland.

—

G. *Syma.* P. Sijma-state. Zie bij den mansn. Sije.

—

M. **Simen**, **Symen**, *Siman.* In misspell. **Siemen.** Voluit Sigman. Verg. Almen en Adelman, Harmen en Herman. Deze oorspronkelijk Germaansche naam wordt, reeds van oude tijden af, veelvuldig verwisseld met den, toevallig nagenoeg gelijkluidenden Bijbelschen naam Simon. Verg. Simon en Meyer.

V. Simentsje; in Ned. spell. **Simentje**, **Symentje.** In misspell. **Sijmentje**, **Siementje.** Te Hindeloopen ook **Simen**, **Siemen.**

G. **Symensma**, **Siemensma**, **Symens.**

P. Simenssân, Simens- of Simonszand, zandplaat in de Wadden aan den oosthoek van Schiermonnikoog. Simenssteich, steeg op de Joure.

—

M. *Simer.* Voluit Sigmar.

—

M. **Simke**, *Simpke.* Verkl. van Simme. Zie Simme. Verg. Symke.

V. **Simkje**, **Simpje.**

—

M. **Symke.** Verkl. van Sime. Zie Sime. Verg. Siemke.

V. **Symkjen.** Verg. Siemkjen.

G. Symkens, Nederland.

—

M. **Simme**, *Zimma.* Verg. Sime.

V. **Simke**, *Simk.*

G. Simson, Sims, Engeland.

—

P. It Simmerpaed, Zomerpad, te Eksmorra. De Simmerdyk (ook wel Simmerwei genoemd), Zomerweg, oude weg in Tietjerksteradeel, tusschen Tietjerk, Hardegarijp en Bergum. It Simmerrek, Zomerrak, gedeelte van de Haukesloot, naast aan Sneek.

—

M. **Simon**, *Symon.* In misspell. ook **Siemon** en **Sijmon.** Bijbelsche naam. Verg. Simen.

V. Simontsje; in Ned. spell. **Simontje.** In misspell. **Siemontje.**

G. **Simonsma**, **Symonsma**, **Siemonsma**, **Simons**, **Simon.** Vergriekscht tot **Simonides**, *Symonides.*

P. Simonszand, Simonswolde. Zie bij de mansnamen Simen en Sime.

—

M. *Sinalt*, *Sinal*, *Sinolt.* Verg. Sinath.

V. *Sinelt.*

G. *Sinalda*, *Sinada*, *Synaede*, *Sineda*, *Sinneda.* — Synadisna, Oost-Friesland.

P. Sinalda-state (ook als Sinada-, Sineda-, Sinneda-state voorkomende), te Tjummarum. — Sinoutskerke, dorp in Zeeland.

—

M. *Sinath*, *Sineth*, *Sinoth.* Verg. Sinald.

—

G. *Sinda*, *Synda*, *Zynda.* Verg. Sineda, bij den mansn. Sinalt.

—

P. *Sindel*, *Sindell*, Oud-Friesche naamsvorm van Sondel. Zie Sondel.

—

M. *Sinder*, *Sinre*, *Synre.*

—

M. **Sine**, **Syne**, **Sina**, *Syna*, *Zyna*, *Zynne*, *Synna*, *Synne.* In misspell. **Siene**, **Ziene.** Verg. Sinne.

V. **Sina**, **Syne**, **Sine.** Syntsje; in Ned. spell. **Syntje**, **Sijntje**, **Sinetje.** **Synke**, *Syncka*, *Syn.* In misspell. **Sientje.** Deze naam komt ook in andere Nederlandsche gewesten voor, maar is daar (even als ook wel in Friesland het geval is) slechts eene verkorting van namen als Gesina, Klasina, enz.

G. **Sina**; **Sinia**, **Synja**, *Synye* (voluit Sininga); *Synama*, *Synnama*, **Sienema**, *Synisma*, *Siensma*, *Synsma*, **Sienes.** — Synen, Zijnen, Nederland.

Synstra, **Zynstra.** Afgeleid van den plaatsn. Syns. Zie de volgende bladzijde. Verg. Seinstra, bij den plaatsn. Sein.

P. Syns (Sininga), misspeld als Zyns, Siens en Zijns, geh. onder Hartwerd; ook wel Synserhuzen genoemd, in misspelling Sienserhuzen, Zynserhuzen, Sienserhuizen. Great en Lyts Sinia-sate onder Warga. Sinia-sate te Anjum, en te Peasens. Siensma-sate te Wartena. Synserbûrren; zie Tsjynserbûrren. — Synghem (Sininga-hem), dorp in Oost-Vlaanderen.

—

V. *Sinelt.* Zie bij den mansn. Sinalt.

—

M. **Sinen.** Verg. Sine.

—

M. *Sinert, Zinert, Synnert.*

—

M. *Sineth, Sinath, Sinoth.* Zie bij den mansn. Sinalt.

—

P. *Singel*, een woord dat de beteekenis heeft: 1°. van een pad, met boomen omzoomd, 't welk den buitensten omtrek van de gracht rondom eene state of voorname sate omgeeft; 2°. van eene boschlaan, of een zandig voetpad, in de Woudstreken. De Lieuwesingel te Beetgum; zie bladzijde 233, en de aanteekening daar toe, bij het lijstje van verbeteringen hier achter. De Swarte en De Griene Singel, om Dekema-state te Jelsum. De Wite en De Swarte Singel, wegen te Bakkeveen. De Swarte Singel, pad onder Nije-Mirdum. It Singel (ook Achterom genoemd), straat te Sneek. De Singel, weg onder Jubbega. Janke-singel, pad onder Balk. Beuckens-singel, pad onder Rugahuizen. Kunne-singel en Fetse-singel, paden onder Legemeer. De Singelkamp, stuk land te Augustinusga.

G. **Singelsma.** Oneigenlijke naamsvorm. Verg. Dwingersma.

—

P. De Syngsang, Zingzang, boschrijke krite onder Langezwaag.

—

G. *Singstra.*

—

M. **Sinke, Sinco,** *Sinneke, Sincke.* Verkl. van Sinne. Zie Sinne. Verg. Synke.

—

M. **Synke, Synco,** *Sineko, Syneko, Sineke, Syncke, Zynke, Syntje, Syntse, Syntske.* Quasi-verlatijnscht tot *Sinicus.* Verkl. van Sine. Zie Sine. Verg. Sinke.

G. *Syncksema.* — Sientjen, Oost-Friesland.

—

M. **Sinne,** *Sinna, Sin.* Verg. Sine.

V. **Sinna,** *Sinje.* In den Zoh. ook **Sinnichjen,** volgens den Friso-sassischen, in Drente inheemschen vorm Sinnechien.

G. **Sinnema, Zinnema.** — Sinninge, Sinnige, Sinnege, Sinnigh, Sinnens, Groningerland en Drente. Sinning, Engeland.

P. Sinswührden, geh. bij Burhave in Oldenburg. Sinningen, geh. bij Munster in Westfalen. Sinnington, in Yorkshire, Engeland. *Sinningahem*, oude, volledige naamsvorm, van 't jaar 857, van 't hedendaagsche Seninghem, dorp in Artesië, Frankrijk

—

P. De Sinnewielsdiken, Zonnewielsdijken, ten zuiden van Hindeloopen.

—

M. *Sinoth, Sineth, Sinath.* Zie bij den mansn. Sinalt.

—

M. *Sinre, Synre, Sinder.*

—

P. Syns. G. **Synstra, Zynstra.** Zie bij den mansn. Sine.

—

M. **Sinse,** *Sinsis.* In misspelling **Zinse.**

V. **Sinske,** *Sinsk, Sinsck, Synsck.*

P. Sinsum, dorp bij Burhave, Oldenburg.

—

M. **Sint, Sind,** *Synt, Synte, Sinde.* In verkl. *Sintje, Sintie, Syntke.* Zie Sent. Ook als **Cint** gespeld.

V. Sintsje; in Ned. spell. **Sintje.** *Sintcken.*

G. **Sintema, Sints.** — Sintzen, Sintjen, Oost-Friesland.

P. Sintema-heerd te Tolbert, Groningerl.

—

P. *Sint.* Plaatsnamen, afgeleid van mans- en vrouwennamen, die door het voorvoegsel *Sint* als de namen van Heiligen gekenmerkt zijn, komen nog al menigvuldig in Friesland voor: Sint-Anna-Parochie, Sint-Jacobi-Parochie, Sint-Jansgea (Sint-Johannesga), Sint-Likelsgea (Sint-Nicolaasga), Sinter-Klaeshûs (Sint-Nicolaashuis), Sint-Frederikssteich, Sint-Japiksstriette, Sint-Janspoarte en Sint-Jans-

striette, *Sinte-Geertruyts-finne*, Sint-Bonifacius-fontein en -kapel, Sint-Lammertssate, *Sint-Laurenskamp*, Sint-Martinus-sate, Sint-Martini-set, Sint-Orsele-kleaster, Sint-Jobs-lien, Sint-Piters-leane, enz. vindt men op hunne alphabetische plaatsen, volgens de aanvangsletter van de eigenlijke mans- of vrouwennamen vermeld. Verder nog It Sint-Anthoni-Gasthûs, *Sinct-Anthonii-Jesthus*, met De Sint-Anthoni-striette, te Leeuwarden. Idem, te Bolsward. *Sint-Willebroedts-fonteyn*, enz.

—

M. *Syo.* Zie Sije.

—

G. *Zyoerda*, enz. Zie bij den mansn. Sjoerd.

—

G. **Zyollema.** Zie bij den mansn. Sjolle.

—

P. Sion of Syon, of Kleaster-Syon, voormalig klooster, thans sate, onder Niawier. Sion, Syon, ook Syonsberg, en veelal enkel Berg of Bergkleaster genoemd, voormalig klooster, thans geh. van twee saten, bij Dokkum, onder Dantumawoude.

—

G. *Sionnema.*

P. Sionnema-sate onder Grouw.

—

P. Sions, in misspelling Sijons, Zions, Zyons, geh. met terp, onder Oosterend.

—

G. *Syossema.*

—

M. *Syouwe*, *Siowe*, enz. V. *Syouw*, *Syouwe*, *Syouck*, *Syowk*, enz. G. *Syouckama*, *Syouckxma*, enz. Zie bij de mansnamen Sjou, Sjouke.

—

P. *Sipe* of *Sipen*, Friesch woord (samenhangende met het werkwoord *sipen*, zijpen, zijpelen, doorzijpelen van water in slappen veenbodem), als naam oorspronkelijk eigen aan sommige waters in Friesland, en ook wel van het water overgegaan op de buurt, aan den oever van dat water gebouwd. De Easter- en De Wester-Sipen, Oosteren Wester-Zijpen, twee meerkes onder Boornzwaag. De Oelster- (ook wel Troelster-, eigenlijk Ter-Oelster-) Sipen, meerke onder Ter-Oele en Legemeer. It Sypke, Zijpje, buurt te Heeg. — De Zijpe, voormalig meer, thans polder, in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland). De Syp, drie meerkes in Groningerland. De Zijpe, stroom en geh. in Zeeland (Duiveland).

—

M. *Sipe*, *Sype*, *Syppe*, *Sypo*, *Syppo*, *Syppa.* In misspell. **Siep.** Verg. Sippe.

V. **Sypke.** In misspell. **Siepke, Siepjen.**

G. *Sypinga*, *Sypenga*, *Sypema*, *Sypma*, *Zypma*, *Sypssma*, *Sypsma*, *Siepsma*, *Zyeppsma.*

—

G. *Sipert*, *Sypert*, *Zyperth.* Verg. Sippert.

V. *Sipertje.*

G. **Siperda, Syperda, Sieperda, Sypersma,** *Sipersma*, **Siepersma.**

P. Sieperting, dorp bij Meschede, Westfalen.

—

M. **Sypke, Sypko, Sypco,** *Sypka*, *Sypeka*, *Zypke.* In misspell. **Siepke.** Verkl. van Sipe. Zie Sipe. Verlatijnscht tot **Ciprianus.** Verg. Sipke.

V. **Sypkje.** In misspell. **Siepkje, Siepkjen.**

G. *Sypkema*, *Sypkuma*, **Sypkes.** — Sypkens, Groningerland. Siepkes, Oost-Friesland.

P. Siepkwerdum, dorp in Harlingerland, Oost-Friesland.

—

M. **Sipke, Sipko, Sipco,** *Sipka.* In misspell. **Zipke.** Verlatijnscht tot **Scipio** en tot **Ciprianus.** Verkl. van Sippe. Zie Sippe. Verg. Sypke.

V. **Sipkje, Sipkjen,** *Sipckje*, *Zipckjen.*

G. **Sipkema,** *Sipkama*, **Sipkes.** — Sipkens, Groningerland.

P. Sipkemar, meerke bij Oudega in Wymbritseradeel. Sipkeplaet, zandplaat in de Wadden, tusschen Ameland en Schiermonnikoog. Sipkefâl, stuk bouwland onder Eestrum.

—

M. **Sippe, Sippo,** *Sippa*, *Sip*, *Zipp.* Verlatijnscht tot **Scipio.** Verg. Sipe.

V. **Sipje, Sipjen, Sipke,** *Sipk.*

G. **Sippema, Van Sippama, Sipma, Sipsma, Sippes, Sippens, Sippen.** —

Sippen, Oost-Friesland. Sips, Nederland.
P. Sippens (Sippinga), geh. onder Wommels. Sippenfinne, stuk land te Veenwouden. Sippenwar, stuk land onder Oppenhuizen. Sipma-sate onder Ternaard. Idem, onder Ferwerd. — Sipsdorf, dorp bij Oldenburg in Holstein.

—

M. *Sippele*, *Sipple*, *Siple.* Verkl. van Sippe. Zie Sippe.

—

M. *Sipper*, *Sippert*, *Sipperth.* Verg. Sipert.
G. *Sipperda*, **Sippersma.**

—

M. Sipriaen; in Ned. spell. **Sipriaan.** Verbastering van den Latijnschen naam **Ciprianus**, in de plaats gesteld van Sipke, Sypke, Sytse. Zie die namen.
P. De Cipriaens-steich, Cipriaanssteeg, te Leeuwarden.

—

M. *Sipt*, *Sipta.* Verkl. van Sippe. Zie Sippe. Verg. Sypt.
G. *Sipta.*

—

M. *Sypt.* In misspell. **Siept.** Verkl. van Sipe. Zie Sipe. Verg. Sipt.
G. Siepts, Oost-Friesland.

—

M. *Siptet*, *Siptat*, *Syptet.* Quasi-verlatijnscht tot *Siptatus* en *Syptatus.*
G. Siptetsna, Oost-Friesland.

—

M. *Sird*, *Syrd*, *Syrdt*, *Sirds.* Zie Sirt.

—

M. *Sire*, *Siere.*
G. *Syrssuma.* Zie bij den mansn. Siere.

—

M. *Syrk*, *Sirk*, *Sirck*, *Sirick*, *Zyrk*, *Zirik*, enz. V. *Sirikje*, *Sircken.* G. *Syrckma*, *Syrixma*, *Syrkisma*, enz. Zie den mansn. Sierk.

—

M. **Sirp**, *Sirip.* Verg. Searp, Sjerp.

—

M. *Sirt.* Zie Sird. Verg. Sierd.
G. **Sirtema.** — Sirtzena, Oost-Friesland.
P. Sirtema-state (van ouds De Groustins, Grovestins genoemd), onder Engelum. — Sirtema-straat te 's-Gravenhage.

—

M. *Sise*, *Siso*, *Sizo*, *Zyse*, *Syse*, *Sys.* In verkl. **Syske.** Verg. Sies, Sisse.
V. **Syske, Sysje.** Verg. Sieske.
G, *Sizinga*, **Sisema, Sysma, Zysma, Syses.**

—

M. *Sisse*, *Sisso.* Verg. Sise.
V. *Sissel.* Sisseltsje; in Ned. spell. **Sisseltje.**
G. Sissingha, Sissinga, Groningerland en Oost-Friesland. Sissingh, Nederland.

—

V. *Sister*, *Syster.* Zie Suster.

—

P. De Sisterfeart en De Sisterwei (of Sisterenwei), Zustervaart en Zusterweg, onder Garyp en Suameer, de grens vormende tusschen Tietjerksteradeel en Smallingerland.

—

P. Syswert; zie Sydswert, bij den mansn. Sydse.
G. **Syswerda,** *Syswarda*, **Sieswerda, Zieswerda.**

—

M. **Site**, **Syte**, **Sytte**, **Syt**, *Syth*, *Zyt.* Verg. Sitte, Siete.
V. Sytsje; in Ned. spell. **Sytje, Syttje.** *Syt*, *Sytge*, *Sitia*, *Sythie*, *Sytye.* In misspell. **Zytje, Sytje.** Te Hindeloopen **Sytj;** elders in den Zwh. ook, in misspell. **Zythj.** Verg. Sietsje, Sytske, Sittsje.
G. **Sytinga**, **Sitenga**, **Sytema**, *Sytama*, *Sithema*, **Sytma**, **Sytena.** — Sitena, Oost-Friesland.
P. Sitebûrren, *Zytabueren*, Syteburen, geh. onder Grouw; met De Sitebûrsterle, stroom aldaar. Sythuzen, geh. onder Haskerdijken. Sitinga-sate (ook Syttinga-sate geschreven), onder Tjummarum. Idem, onder Abbega. Sitama- of Sytema-sate onder Grouw.

—

M. *Sytfried.*

—

M. *Sitje*, *Sittje*, *Sittie*, *Sittia*, *Sittio*, *Sittiko*, *Sittye*, *Sitzo*, *Sitso*, *Sitse*, *Sits*, *Sitze*, *Sitz.* Verkl. van Sitte. Zie Sitte. Verg. Sytse.
V. **Sitske**, *Sitsk.* In misspell. **Zitske.** Verg. Sytske.
G. *Sittiama*, *Sittiema* (Sittsjema). — Sittjes, Oost-Friesland.

—

M. Sytsje of Syttsje; in Ned. spell. **Sytje, Syttje.** *Sithie*, *Sytthyo*, *Syttio*, *Sitio*, *Sitia*, *Sytge*, *Sytcke*, *Zytge*, *Zitscha*, *Sitie*, *Sytghen*, *Sytgen*, *Syttzye*, enz. Verkl. van Site. Zie Site, Sytse. Verg. Sietsje, Sitje.

G. *Sythia*, *Sythiama*, *Sythyama*, *Sitiama*, *Sythiema*, *Sytthiema*, *Sitthyma*, *Sytiama*, *Sythjema*, *Sytgema*, *Sitziema*, *Zythiema*, *Tzytyama*, *Zytgyma* (Sytsjema).

P. Sythiema- of Sytjema-state (ook wel, niet geheel ten onrechte, Sytsema- of Sytzama-state genoemd), te Hallum. Idem, te Huizum.

—

P. Sitlum, *Sydlum*, sate onder Tjum.

—

M. *Sitse*, *Sitze*, *Sitzo*, *Sitso*, *Sitz*, *Sits*. Verkl. van Sitte. Zie Sitte, Sitje. Verg. Sytse.

V. **Sitske,** *Sitsk*. In misspell. **Zitske.** Zie bij den mansn. Sitje. Verg. Sytske.

G. *Sidtsma*. — Sitzena, Oost-Friesland.

—

M. **Sytse, Sytso,** *Syts*, *Cidce*. In misspell. **Sytze, Sytzo, Sijtse, Sijtze, Sietse, Sietze, Zytze, Zytse, Zijtse, Zietse,** enz. Verlatijnscht tot *Sidachus*. Verkl. van Site. Zie Site, Sitje. Verg. Siedse, Sietse. In Duitschland Sizzo.

V. **Sytske, Sytsk, Sytse.** *Sytscke*, *Sytsck*, *Syts*. In misspell. **Sietske, Sijtske, Sietsche, Sijtsche, Sietsk, Zytske, Zietsche,** enz.

G. *Sytsinga*, **Sytzama, Van Sytzama, Sytsema, Sietzema, Sytsma, Sietsma, Zietsma, Sietsema, Sytses, Sietzes.** — Zytsema, Zytzema, Zytsma, Sietzen, Oost-Friesland.

P. Sytsekamp, stuk land onder Surhuisterveen. Sytsema- of Sytzama-state (van ouds Sythiema- of Sytjema-state genoemd), te Hallum. Sytsama-, Sytsema- of Sytsma-state (in de wandeling De Brake genoemd), onder Kimswerd. Sytsama- of Sytsma-state (in het dagelijksche leven De Foksebosk genoemd), te Tjummarum. Sytsama-state te Warns. Idem, te Blija. Sytsma-sate te Anjum. Idem, te Oudwoude.

—

G. **Sytstra.**

—

M. *Sitte*. Verg. Site.

V. Sittsje; in Ned. spell. **Sittje. Sitke.** Te Hindeloopen ook **Sitj.**

G. **Sittema, Zittema.** — Sittens, Oost-Friesland.

P. Sittensen, dorp bij Zeven (Stade), Hannover. Sittingbourne, dorp in Kent, Engeland.

—

M. *Siu*. Zie Siuwe, Sieuw, Siwa.

G. *Syusma*.

—

M. *Siurd*. G. *Siurda*, *Syurtzema*, enz. Zie bij den mansn. Sjoerd.

—

M. **Siuwe.** Zie Siu, Sieuw, Sjouwe.

P. Siuwesleat (ook Sjieuwesleat en Sjoeijesleat genoemd en gespeld), vaart onder Uitwellingerga.

—

M. *Siuwert*, *Siuwart*. Zie Siwerd.

G. *Sywrsma*.

—

M. *Siwa*, *Siwe*, *Sywe*. In verkl. *Siweke*, *Siveke*, *Siveko*. Zie Siu. Verg. Syffa, Siefko.

V. *Siwa*, *Siwe*, *Sira*, *Syw*.

G. Siveke, Siefken, Siefkens, Oost-Friesland. Sieveking, Duitschland.

—

M. *Siwerd*, *Siwert*, *Siwart*, *Siwirt*, *Sywirt*, *Syword*, *Sivert*, *Sivort*, *Sywerd*, *Ziwert*, *Zywer*, *Sywerdt*, *Syuwerdt*, enz. Zie Sieuwerd, Sievert, Sjoerd.

G. *Siverda*, *Syverda*, **Siewerda,** *Sywersma*, *Sywertsma*, *Siwertsma*, **Siewerts.** — Siewertsma, Groningerl. Siverts, Siewerts, Oost-Friesland. Sieverdink, Sieverinck, Ned.

P. Siverda-state onder Winaldum. — Sieverding, geh. bij Steinfeld (Vechta) in Oldenb. Sieversdorf, dorp bij Kiel in Holstein. Zie ook bij den mansn. Sievert.

—

V. *Siweris*.

—

M. *Siwet*, *Sivet*. Verg. Siwerd.

G. *Syweda*. — Siewets, Siewts, Oost-Fr.

—

M. *Sywich*.

—

P. Sixbjirrum. Zie Siksbjirrum.

—

G. **Sixma, Sixsma,** *Syxsma*. P. Sixma-state. Zie bij den mansn. Sikke.

—

M. *Sixt*, *Syxt*.
V. *Syxt*, *Syxta*, *Sixta*.

—

Sj. Deze letterverbinding is eerst na de middeneeuwen in de Fr. taal in gebruik gekomen; bij de woorden vroeger dan bij de namen. Zij staat ter plaatse waar het Oud-Friesch *Si* of *Sy* had. De hedendaagsche naamsvormen, die in geijkten zin met *Sj* beginnen, vindt men allen hier achter; de oude naamsvormen kan men bij *Si*, *Sy* vinden.

—

M. **Sjaard**. V. **Sjaardtje**. G. **Sjaarda, Sjaardema**. P. Sjaarda-state, Sjaardama-state. In Fr. spell. Sjaerd, Sjaerdtsje, enz. Zie Sjaerd.

—

M. **Sjabbe, Sjabbo**, *Siabbe*, *Siabba*, *Siabbo*. Meest in Groningerl., Oost- en Weser-Fr. voorkomende. Zie Siabbe. Verg. Sjebbe.
G. Sjabbes, Sjabbens, Groningerland.

—

M. *Sjadde*. Verg. Siade.
V. *Sjadde*.

—

M. Sjaerd; in Ned. spell. **Sjaard**. *Sjaerd*, *Sjaerdt*. Verg. Sjard.
V. Sjaerdtsje; in Ned. spell. **Sjaardtje, Sjaartje**.
G. **Sjaarda**, in versleten vorm **Sjaarde**. *Sjaerda*, *Sjaerde*, *Syaerda*, *Syaerde*; *Ziaerda*, **Sjaardema**, *Sjaerdema*, *Sjaardama*, *Syaerdama*, *Ziaerdema*. *Ziairdema*.
P. Sjaerda-sleat of Sjaerdama-sleat, Sjaarda- of Sjaardama-sloot, waterlossing, oude grensscheiding tusschen Sibrandaburen en Gauw, Rauwerderhem en Wymbritseradeel, Oostergoo en Westergoo. Sjaerda-state te Oosterend. Sjaerda-stins, Sjaerda-hûs te Folsgare. Ald-Sjaerdama-state, Oud-Sjaardama-state, onder Franeker. Sjaerdama-stins te Franeker (op 't West). Sjaerdama-hûs (ook Camminga-hûs genoemd, thans de herberg De Valk) te Franeker.

—

M. *Sjalle*, *Sjallo*.
G. Sjallema, *Syallema*, Van Sjallema, Sjallens, Sjalles, Groningerland. Siallen, bij de Weser-Friezen.
P. Sjallema-borg te Opende, Groningerl. Sjallema-sate te Noordhorn, Groningerland.

—

M. *Sjamme*, *Sjammo*. Komt hedendaags in Weser-Friesland nog voor in den verkl. Siamke. Verg. Sjemme, Tsjamme.
V. **Sjamke**, *Sjamcke*, *Siamck*.
G. Siamken, in Weser-Friesland.

—

M. **Sjard, Sjardo**, *Siard*. Quasi-verlatijnscht tot *Siardus*. Verg. Sjaerd, Sierd.
V. Sjartsje; in Ned. spell. **Sjartje**.
G. **Sjarda**, *Syarda*, *Siarda*, *Syarde*, *Ziarda*, *Siardsma*, *Syardsma*, *Ziardema*.

—

M. **Sjarre**.
G. *Syarsma*.

—

M. **Sjas, Sjasse**, *Schas*. Quasi-verfraaid tot George.
V. **Sjas**, *Sjaske*, *Syasck*.
G. Syassen, in Weser-Friesland.

—

M. *Sjebbe*, *Sjebe*, *Syebbe*. Verg. Sjabbe, Tsjebbe.

—

M. *Sjeerd*, *Sieerd*, *Sieerdt*. Verg. Sjaerd, Tsjeard.

—

M. **Sjeerk**. In Friesche spelling Sjeark. Verg. Sjierk, Sjerk.

—

M. **Sjeerp**. In Fr. spell. Sjearp. Verg. Searp, Sjerp.

—

V. **Sjeerske, Sjeersje**. In Fr. spell. Sjearske, Sjearsje. Verg. Seaske.

—

V. **Sjeeske**. In Fr. spell. Sjeaske. Verg. Seaske.

—

V. **Sjeeuwke**. In Fr. spell. Sjeauke. Verg. Sjieuwke.

—

M. **Sjeke**.

—

M. **Sjemme**. Verg. Sjamme.

—

M. **Sjerd**, *Sjerdt*. Verg. Sierd, Sjard.

—

M. **Sjerk**. Verg. Sjeerk, Sjierk.
V. **Sjerkje**.
G. **Sjerksma**.

—

M. **Sjerp**. Verg. Sjeerp.

V. **Sjerpke**, **Sjerpje**. **Sjerpjen.**
G. **Sjerps.**

—

V. Sjettsje; in Ned. spell. **Sjettje**.

—

M. **Sjeuke**, **Sjeuwke.** Zie Sjieuwke, bij den mansn. Sjieuwe.
V. **Sjeuwkje**, **Sjeuwke**, **Sjeuke**, **Sjeukje**, **Sjeukjen**, **Sjeuwkjen**, **Sjeutsje**, **Sjeutje.** Zie Sjieuke, bij den mansn. Sjieuwe.

—

M. **Sjibbe**. Zie Sjebbe.

—

M. **Sjierd.** Zie Sierd.

—

M. **Sjierk**. Zie Sjirk, Sierk, Sjerk.
V. **Sjierkje**, **Sjierkjen.**

—

V. Sjietsje; in Ned. spell. **Sjietje.**

—

M. **Sjieuwe**, **Sjieuwo**. In verkl. **Sjieuwke**. Zie Sjeuke, Sieuwe.
V. **Sjieuke**, **Sjieuwke**. Sjieutsje; in Ned. spell. **Sjieutje.**
P. Sjieuwesleat. Zie Siuwesleat, bij den mansn. Siuwe.

—

M. **Sjirk.** Zie Sjierk, Sierk.
V. **Sjirkje**, **Sjirkjen.**

—

M. **Sjipke.** Verg. Sipke.

—

M. *Sjisse.*

—

V. **Sjitske.** Verg. Tsjitske.

—

V. **Sjiuttje.** Zie Sjuttsje, Sjoerdtsje.

—

V. **Sjiuwke.** Zie Siuwke, Sjuwke.

—

M. **Sjobbe**, *Siobbe*, *Syobbe*. Verg. Sjabbe, Sjubbe.
V. **Sjobke**, *Sjobcken*, *Sjobkjen.*
G. **Sjobbema.**

—

M. **Sjoed**, *Syuet*, *Syueth.* Misspell. van Sjoerd. Zie Sjoerd. In verkl. *Sjoetse.*
V. **Sjoedje**, **Sjoedtje.** Misspell. van Sjoerdtsje. Zie bij den mansn. Sjoerd.

—

M. **Sjoege.**

—

P. Sjoeijesleat. Zie Siuwesleat, bij den mansn. Siuwe.

—

M. **Sjoek**, **Sjoeke**, *Syoeck*, *Schyuck.* Eigenlijk eene misspell. van Sjûk. Zie Sjûk. Verg. Siuwke.
V. **Sjoek**, **Sjoeke**, **Sjoekje**, **Sjoektje**, **Sjoeuke**, *Syuwk.* Zie Sjûke, Sjieuwke.
G. **Sjoeksma**, *Syoeckama*, *Siucama*, *Siukisma*, **Sjoeks.** Zie bij den mansn. Sjûk.
P. Sjûkelân of Sjoekelân (verbasterd tot Sûkerlân, Suikerland), anders genoemd It Sternse-Slotlân, stuk land te Franeker, waar oudtijds Sjaerdama-stins gestaan heeft. Zie bij den mansn. Sieuw.

—

M. *Sjoele.* Verg. Sjole, Sjolle.
V. *Sjoelk*, *Syoelck.*
G. *Syoellinga.*

—

M. **Sjoer.** Verbastering van Sjoerd. Zie Sjoerd, Sjoed.
G. **Sjoers.**

—

M. **Sjoerd**, **Sjoerdt**, **Sjoert**, *Siurd*, *Syurd*, *Siwrd*, *Sywrdt*, *Syurdt*, *Sioerdt*, *Sywrd*, *Siuerd*, *Siuurd*, *Sjurd*, *Sjuert*, *Syoerdt*, enz. In misspell. **Sjourd**, **Sjoed** (verkl. *Sjoetse*), **Sjoer**, *Sjut*, *Siourt*, *Zyourdt*, *Ziurt*, *Ziud*, *Syuet*, *Syueth*, *Schiuerdt*, *Schuyerdt*, *Surd*, *Suyert*, *Scuyrt.* Quasi-verlatijnscht tot **Suffridus**; in misspell. **Suffriedus.** Zie Sjoord, Siurd, Sjurd, enz. In Oost-Fr. Siurd, Siud.
V. Sjoerdtsje: in Ned. spell. **Sjoerdtje**, **Sjoerdje**, **Sjoertje.** *Siurdje*, *Siurtken*, *Sjoerdken*, *Syurtgen.* In vleivorm Sjutte en Sjute, Sjuttsje en Sjútsje; ook geschreven voorkomende als **Sjurdje**, **Sjurtje**, **Sjurdtje**, **Sjurtjen**, **Sjuurdtje**, **Sjuutje**, **Sjudtje**, **Sjudje**, **Sjutje**, **Sjuttje**, **Sjutke**, **Sjuttsje**, **Sjutsje**, **Siuttje**, **Sjiuttje**, *Sjudtie*, enz.
G. **Sjoerda**, *Zioerda*, *Sioerda*, *Sjurda*, *Surda*, *Zyoerde*, *Siurde*, *Syurda*, **Sjoerdinga**, **Sjoerdema**, *Sjurdema*, **Sjoerdsma**, *Siurdisma*, *Syurtzema*, *Siurtsma*, *Sjurtsma*, *Syctsma*, *Siwrdsma*, *Siwrdisma*, *Sywrsma*, *Siursma*, **Sjoerds.** — Siurtsz, Siurds, Sjurts, Siutz, Siuts, Sjuts, Sjuds, Oost-Fr.
P. Sjoerda- of Sjoerdema-stins onder Kollum. Sjoerda- of Sjoerdema-sate onder Kollum. Sjoerda-state (oudtijds als *Siurda-*, *Sivrda-*, *Siverda-state* voorkomende), onder Winaldum. Sjoerda-state (oudtijds ook als *Schuyerda-state*

geschreven), onder Wanswerd. Sjoerda-state onder Giekerk. Idem (eigenlijk Sjoorda-stâte) onder Ooster-Nijkerk. Sjoerdsma-sate te Lioessens. Sjoerdelân, stuk land aan de Heidstreek onder Bergum. Sjoerdefinne, stuk land onder Staveren. — Sjoerdswerd, geh. bij Garnwerd, Groningerland.

De oorsprong van den naam Sjoerd in aanmerking genomen, ware het zeker beter dezen naam, volgens de Friesche spelling, als Sjûrd of als Siûrd te schrijven. Maar de (verhollandschte) spelwijze Sjoerd is heden ten dage zoo algemeen, zoo uitsluitend in gebruik, dat het mij toescheen onraadzaam te zijn, ze in deze lijst in Sjûrd of Siûrd te veranderen. De vormen en spelwijzen, waaronder de naam Sjoerd, met de vrouwen-, geslachts- en plaatsnamen daarvan afgeleid, in oude geschriften voorkomen, zijn zoo buitengewoon menigvuldig en talrijk, dat men gemakkelijk een tweehonderdtal daarvan bij elkanderen zoude kunnen brengen. De bovenstaanden zullen echter hier ter plaatse wel voldoende zijn. De aloude, en oorspronkelijk zoo schoone, algemeen Germaansche mansnaam „Zegevrede", die in hedendaagsch Frieschen vorm nu als Sjoerd luidt, was van ouds, zoo wel als nog heden ten dage, steeds in zwang bij alle Friezen in al hunne gouwen. Aan den eenen kant hangt hij samen, of is eenzelvig, met den Noordschen naam Sigurd, aan de andere zijde met den Oud-Dietschen naam Sievert of Sieuerd, Sieuwert, in Hoogduitschen vorm Siegfried. De bijzonder-Friesche, zachte uitspraak der *g* (gister = *jister*, garen = *jern*, Oud-Fr. *jesthus* = gasthuis), maakt van het Noordsch Sigurd (u = û = oe) reeds terstond het Friesche Si-joerd, Sioerd, Sjoerd. Het Oud-Noordsche Sigurd is ook hedendaags op de Färör Sjûrd. De Friezen in de 16[e] en in de 17[e] eeuw, die Sjoerd *sa-beare* verlatijnschten door den nog heden voorkomenden naamsvorm Suffridus (Sifridus, Siegfriedus), toonden daardoor de oorspronkelijke beteekenis van Sjoerd nog te kennen. Sommige misspellingen, bij dezen naam zoo talrijk, zijn aan vreemden invloed te wijten; Schiurd, Schiuerdt, Schuirda, aan Hoogduitschen; Sjourd, Siourt, aan Franschen.

—

G. **Sjoerdstra** Oneigenlijke naamsvorm. Verg. Durkstra, Leffertstra, Roelofstra.

—

V. **Sjoewke.** Zie Sjoeke, Sjieuwke, enz.

—

M. *Sjok*, *Sjocke*, *Sjoke*, *Sjoka*. In Weser-Friesland nog heden Zioke. Verg. Sjûk.
G. Zioken, in Weser-Friesland.

—

V. *Syolbke*.

—

M. *Sjole*, *Syole*, *Zyole*. Verg. Sjolle.
G. *Siolama*.

—

M. **Sjolke.** Verkl. van Sjolle. Zie Sjolle.
G. **Sjolkema.**

—

M. **Sjolle**, *Syolle*, *Syolla*, *Ziolle*. In patronymicalen vorm **Sjolling.** Verg. Sjole, Sjalle.
G. **Sjollema**, **Zyollema**, **Sjolles.**
P. Sjollema-sate te Murmerwoude.

—

M. *Sjomme*, *Syomme*, *Siomme*, *Syomma*, *Sjumme*, *Syumme*, *Siummo*, *Syumma*. In verkl. *Sjomke*, *Sjomcke*, *Syomcke*, *Syumcke*.

—

P. De Sjongedyk (geenszins ten onrechte ook Sjongadyk, Sjungadyk, Siungadyk, *Syunghadyck* gespeld), verkeerdelijk ook Sjongerdyk, weg en geh. onder Burgwerd.

—

P. De Sjonger, oude waterlossing in Baarderadeel. Zie Buitenrust Hettema, in de Nomina Geographica Neerlandica, IV, 45.

—

V. **Sjooike.**

—

M. *Sjoord*, *Sioord*, *Syord*, *Syword*, *Sjordt*, *Siort*, *Syoord*. Zie Sjoerd.
G. **Sjoorda**, *Sioorda*, *Syorda*, *Sjorda*, *Sjordema*, *Syordema*.
P. Sjoorda-state (ook wel als Sjoerda-state voorkomende), onder Ooster-Nijkerk.

—

V. **Sjopkje.**

—

M. **Sjou**, **Sjouw**, **Sjouwe**, *Sjuwa*, *Siuwa*, *Siuw*, *Syuw*, *Siu*. In misspell. *Schouw*, *Scowe*.

V. *Sjou*, *Syouw*, *Syuw*, *Sjuw*, *Sioken*, **Sjouw**, **Sjouwke**, **Sjouke**, *Syouk*, *Syouwe*, *Sjouwk*, *Syowk*, *Syouka*, *Siouck*, *Sjuwk*, *Sjuwke*, enz. Verbijbelscht tot **Susanna.** Verg. Sieuwke, Sjuwke, enz.

G. *Siwsma* (Sjousma).

—

M. **Sjouke, Sjouwke,** *Syowka*, *Siouck*, *Syoucka*, *Siauck*, *Syowck*, *Siowko*, *Sjouk*, *Sjuwke*, *Siuwcke*, enz. In Oost-Friesland ook als Sjauke en Siauke geschreven. Verkl. van Sjou. Zie Sjou. Verg. Sieuwke, Sjûk, Sjoek.

V. **Sjoukje, Sjouwkje, Sjouktje,** *Syouckjen*, *Sjouckjen*. In vleivorm Koai. Verg. Sjoekje, Siuwkje, Sjukje, Kooi.

G. **Sjoukema,** *Siouckema*, *Siowckama*, *Syouckama*, *Syoucxma*, **Sjoukens, Sjoukes.** — Sjauken, Oost-Friesland. Sioukes, Noord-Holland.

P. Sjoukesleat, Sjoukesloot, waterlossing onder Oldeboorn. Sjouke-Hylkespolder te Akkrum. Sjoukema-sate te Pingjum.

—

M. **Sjourt.** Zie Sjoerd, Sjouwert.

—

M. *Sjouwert.* Zie Sjourt, Siuwert.

—

M. **Sjubbe,** *Syubba*, *Siubbo.* In verkl. *Sjubcke.* Zie Sjobbe.

V. *Syubk.*

G. Syubkels, Oost- en Weser-Friesland.

P. Syubkelhusen, geh. bij Bleksen in Butjadingerland, Weser-Friesland, Oldenb.

—

V. **Sjudje, Sjudtje.** Misspelling en vleivorm van Sjoerdtsje. Zie bij den mansn. Sjoerd; ook Sjuttsje, Sjútsje.

—

M. *Sjuert*, *Siuert*, *Siuurd*, enz. Zie Sjoerd.

—

V. **Sjuitje, Sjuittje.** In Friesch spell. Sjútsje. Zie bij den mansn. Sjoerd. Zie ook Sjútsje.

—

M. Sjûk en Sjúk. In Ned. spell. **Sjoek** en **Sjuk, Sjuck,** *Sjuke*, **Sjuko, Sjukke,** *Sjucke*, *Syuck*. Zie Sjoek. Verg. Siuwke, Sjouke.

V. Sjûkje en Sjúkje; in Ned. spell. **Sjoekje, Sjukje, Sjuke,** *Sjuck.* Zie Sjoeke. Verg. Sieuwke, Siuwke, Sjoukje.

G. *Sjuckma*, *Siucama*, *Siuxma*, *Syuxma*, *Siucksma*, *Sywcksma*, *Siuckisma*, *Zuycxsma*, enz.

P. Sjúkma-hûs, Sjukma-huis, geh. onder Oostrum. Sjukma- of Sjuxma-state te Waaxens in Dongeradeel.

—

M. *Sjumme*, *Syumme*, *Syumma*, *Siummo.* In verkl. *Syumcke.* Zie Sjomme.

—

M. *Sjurd*, *Sjurt*, *Sjurdt*, *Syurdt*, *Siurd.* enz. Zie Sjoerd.

V. **Sjurdtje, Sjurdje, Sjurtje, Sjurtjen.** Zie Sjuttsje, Sjudje, en bij den mansn. Sjoerd.

G. *Sjurdema*, *Sjurda*, *Siwrdisma*, *Syurtzema*, *Sywrsma*, *Siursma*, *Siurtsma*, *Sjursma.*

—

M. **Sjurk.** Verg. Sjirk.

—

M. *Sjut*, *Ziud*, enz. Zie Sjoerd.

V. Sjuttsje; in Ned. spell. **Sjuttje, Sjudtje, Sjudje, Sjutje, Sjutke, Sjutsje, Sjiuttje,** *Sjudtie.* Misspellingen en vleivormen van Sjoerdtsje. Zie bij den mansn. Sjoerd.

—

M. *Sjuurd*, *Sjuerd*, *Sjuert.* Zie Sjoerd.

V. Sjúrdtsje; ook Sjútsje; in Ned spell. **Sjuurdtje** en **Sjuutje.** Zie Sjoerdtsje, bij den mansn. Sjoerd.

—

M. *Sjuw*, *Siuw.* Zie Sieuwe, Sjieuwe, Sjouw.

V. **Sjuwke, Sjuwkje, Sjuuwke,** *Sjuwck*, *Sjuw*, *Sjuwck*, enz. Zie Sieuwke, Sjieuke, Siuwke, Sjeuke, Sjouke.

G. *Siuwsma*, *Sjuwsma.*

—

Sk. Zie de aanteekening bij de Sch., op bladzijde 330.

—

G. **Schaafsma.** In Fr. spell. Skaefsma. Dit voorbeeld, met enkele anderen nog, van Friesche spell. met *Sk.*, bij geslachtsnamen, die in geijkte Nederlandsche spell. met Sch. geschreven worden, moge hier volstaan, ook voor velen van de volgende namen.

—

G. **Schaafstra.**

—

G. **Schaapstra.**

—

G. **Schaasma.**

—

P. S k a l d e r, krite, met sate, onder Burum; met De S k a l d e r d y k, gedeelte van den zeedijk, en met De S k a l d e r-U t e r d y k, buitendijksche velden aldaar.

—

M. *Schale.* Verg. Schele.

G. Schaallema, Schaaljema, Groningerl.

—

M. *Schalk*, *Schalck.* In Holland nog heden voorkomende. Verg. Godsskalk.

G. *Schalkema.* — Schalken, Nederland.

P. S k a l k e d a e m, voormalige dam in de Lauwers onder Gerkesklooster. It S k a l k e d j i p, Schalkediep, rak van de Langemeer, onder Suawoude.

—

P. S k a l s u m, *Scalkessum*, Schalsum, dorp in Franekeradeel.

—

P. Het Friesche woord *skâns*, schans, komt als plaatsnaam voor in De S k â n s B r é b e r g, eertijds eene schans, thans sate, onder Donkerbroek; met De S k â n s e d y k en De S k â n s e m a r, weg en meerke aldaar. De S k â n s B e k-ô f, Bek-of, onder Olde-Berkoop. De S k â n s is, ter plaatse en in den omtrek, in de dagelijksche spreektaal de gewone benaming van Oostmahorn. Zie bij het woord (den plaatsn.) East. De S k â n s, buurt te Makkum. Idem, op de Lemmer. De B â n s t e r s k â n s, Terbandster-Schans, buurt bij het Heerenveen, onder Terband. De K o c h e l s k â n s (verkeerdelijk wel Kogelschans geschreven), buurt te Leeuwarden. S k i n k e s k â n s; zie dien naam. De S k â n s e r b r ê g g e, brug in den Groninger-straatweg, onder Rijperkerk.

G. **Schanstra.** — Schanssema, Groningerland.

—

P. *Skar* of *Sker*, schar (in andere Nederlandsche gewesten ook wel als schaar, schaarweide voorkomende), is de benaming van sommige uitgestrekte velden, meestal laag gelegen land, tot veeweide dienende (in tegenstelling van de mieden of maden, die als hooiland gebruikt worden), en die oorspronkelijk, en ook heden ten dage in sommige gevallen nog wel, in gemeenschappelijk bezit en gebruik waren of zijn, bij de gezamentlijke dorps- of buurtgenooten. Deze naam komt veelvuldig in het meervoud voor, om zulke uitgestrekte velden aan te duiden. B.v. De H e m r i k e r S k a r r e n, krite in Opsterland. De S k a r r e n, (met De S k a r s t e r p o l d e r), krite, met geh. onder Sint-Nicolaasga, en onder Oude-Ouwer; met De S k a r l e ij e n, Scharleien, aldaar. Ook aldaar De S k a r s t e r-R i e n, Scharster-Rijn, stroom (zie Rien); en De S k a r s t e r b r ê g g e, Scharsterbrug, buurt met brug. S k a r h u z e n, Scharhuizen, geh. bij Ouwster-Haule in Doniawarstal. De S k a r r e w i e l, meerke onder Goingarijp. It H o n g e r s k a r, krite onder Idskenhuizen. Idem, onder Ferwoude. F o l l e g e a-s k a r, Follega-schar, krite in Lemsterland. It S w a n s k a r, stuk hooiland aan de Haukesloot. It L o n g e r s k a r; zie dien naam. It L y t s S k a r, krite onder Wijkel. It P o t s k a r, krite onder Offingawier. W i k k e-s k a r, krite onder Oppenhuizen. H e ij e-s k a r, stuk land onder Boornzwaag. H i n k e-s k a r, krite onder Ferwoude. Zie ook Mienskar. — Schardam en Scharwoude, dorpen in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland). Scharmer (vermoedelijk Skarmar, Skarmeer, in 1231 *Skiramere*), dorp in Groningerland.

G. **Scharstra.** Verg. Scherstra.

—

G. **Scharinga, Scharenga.** Verg. Scharringa.

—

P. S k a r l, *Scarle*, dorp in Hemelumer-Oldefert. — Scharrel, dorp in het Sagelterland of Saterland, Oud-Fr. gouw in Oldenburg. Scharrel, geh. bij Edewecht in Oldenburg.

—

P. *Skarne* of *Skerne*, ook *rûchskerne*, Friesch woord voor de plaats waar men mest en allerlei afval (*rûchte*) ophoopt, mestvaalt. Dit woord komt ook als plaatsn. voor; b.v. De S k a r n e, Scharne (met De S k a r n e s t e i c h, Scharnesteeg), buurt te Sneek. S k e r n e h e r n e of S k a r n h e r n e, stuk land onder Bergum (Nieuwstad). S k a r n e b û r r e n, Scharneburen (ook O l f e r t e b û r r e n genoemd), geh. onder Ferwoude.

Skarnehuzen, ook Skarnehuzum genoemd, *Scharnehuysum*, *Schernehuysim*, Scharnehuizen of Scharnehuizum, geh.. ten deele onder Buitenpost, ten deele onder Burum. Skarne-Goutum of Skerne-Goutum, *Skerne Goltum*, *Skernhemsteragae*, *Skarnum*, Scharnegoutum, dorp in Wymbritseradeel. Ter plaatse zelve, te Sneek, en in den omtrek, wordt dit dorp enkel Goutum genoemd; de bijvoeging Skarne of Skerne dient om dit dorp nader te onderscheiden van Goutum (Dola-Goutum) in Leeuwarderadeel.

—

G. **Scharringa.** Verg. Scharinga.

—

G. **Scharstra.** Zie bij den plaatsn. Skar.

—

M. *Schas.* Zie Sjas.

—

M. **Scato,** *Schate.*
G. **Schatens.**

—

P. Skatsenboarch, Schatzenburg, huis (buitenplaats) onder Dronrijp. — Schatsborg, huis bij Leermens, Groningerl. Schatborg, dorp in Oost-Friesland.

—

M. *Schatte.* Verg. Scato, Scette.
G. **Schatsma, Schat.**

—

P. Skatting; zie Sketting.

—

P. It Great en It Lyts Skavernek of Skavenek, Groot en Klein Schavernek, buurt aan eene binnengracht te Leeuwarden.

—

G. **Schavinga.** Verg. Schaafsma. Schaafstra.

—

P. Skawyk, Schawijk, oude sate op Teetlum, onder Tjum.

—

P. De Skean of Skeane, Scheen, rivierke in West-Stellingwerf; met De Skeane-Bosken en De Skeane-Wei, daarnaar genoemd, onder Wolvega. De Skean, Scheen, plek nabij de Joure, op de grensscheiding van Doniawarstal, waar vele wegen samenkomen; met It Skeanshûs, Scheenshuis, sate aldaar, en De Skeansdyk en Skeans-wei, daar nevens. De Skeansleat, Scheensloot, waterlossing te Goingahuizen onder Boornbergum. Idem, veenvaart onder Wartena. De Skeane Wei en It Skeane Paed (ter plaatse Skeanpa genoemd; zie het woord — den plaatsn. *Paed*) weg en voetpad onder Beets. De Skeanherne, stuk bouwland onder Bergum (Nieuwstad.). Deze laatste namen zijn met het Fr. woord *skean* = schuins (ten onrechte wel als Scheen gespeld) samengesteld.
G. **Scheenstra.**

—

P. De Skearslipersbrêgge. Zie Skjirreslipersbrêgge.

—

G. **Scheemstra.** Vermoedelijk afgeleid van den naam des dorps Scheemda, in Groningerland.

—

G. **Scheenstra.** Zie bij den plaatsn. Skean.

—

M. (Skepe). Verg. Skipe.
G. **Scheepma, Scheepsma, Scheepen, Scheepens, Scheepes, Schepen.**
P. *Schepenstede* in 1195, thans Schöppenstedt in Brunswijk.

—

G. **Scheepstra.**

—

M. *Sceerd*, *Sceerdt*, *Scheerd.*
G. **Scheerenga, Scheringa, Scheerens, Scheeres.** Verg. Scharinga. — Scheers, Nederland.

—

G. **Scheerstra.** Verg. Scherstra, Scharstra.

—

V. **Scheeske.** Verg. Sjeeske.

—

G. **Scheidema.**

—

M. *Schele.* Verg. Schale, Scelle.
V. *Scheel.* Zie Schiel.
P. Skelum, Schelum, geh. onder Winsum.

—

M. *Scelle*, *Schelle.* In verkl. *Schelke*, *Schelcke.*
V. Skeltsje; in Ned. spell. **Scheltje.** *Schelke.* Zie bij den mansn. Skelte.
G. **Schellinga, Schellens,** *Schelkens.* — Schellings, Oost-Friesl. Schellinckx, Schellinx, Scheltjens, Schellekens, Vlaanderen.

P. Skellingwou, Schellingwou, sate onder Berlikum. Deze naam is waarschijnlijk, zoo als ook zijn vorm aanduidt (Holl. *wou* = Nederl. *woud* = Fr. *wâld)*, van Hollandschen oorsprong. Ten jare 1640 was deze sate het eigendom van eenen man, die zijnen naam als Claes Jans Schellingwou schreef. — Schellingwoude (in de dagelijksche spreektaal ter plaatse en in den omtrek ook Skellingwou genoemd), dorp in 't Waterland, Noord-Holland. Schellinkhout, dorp in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland). Skellinghörn, buurt te Morsum op 't eiland Sylt, Noord-Friesland.

—

G. **Schelstra.**

—

M. Skelte; in Ned. spell. **Schelte, Schelto.** *Scelta, Scelto, Schelta.* Verg. Scholte, Schout.

V. Skeltsje; in Ned. spell. **Scheltje, Schelttje.** Zie bij den mansn. Scelle.

G. **Scheltinga, Van Scheltinga,** *Sceltingha,* **Scheltema, Van Scheltema,** *Scheltuma, Sceltema, Scheltma,* **Schelten, Scheltes.** — Schelta, Schelten, Oost-Fr.

P. Scheltinga-state te Buitenpost. Scheltinga-sate te Kimswerd. Idem, te Oudega in Hemelumer Oldeferd en Noordwolde. Scheltema-state onder Ferwerd (bij Blija) Idem, te Wierum, en te Boksum. Scheltema-sate te Almenum. Scheltema-kamp, stuk land onder Oldeboorn.

—

M. *Sceltet.*

G. Scelteda, Groningerland.

—

M. *Sceltke, Sceltko, Scheltico, Sceltco,* Verkl. van Skelte. Zie Skelte.

G. *Scheltkama.*

P. Scheltkama-borg, op 't Zandt in Groningerland.

—

G. **Schengenga.** Verg. Schinginga.

—

P. Schenkinsma-state. Zie Skinkynsma-state.

—

M. *Schenne.* Vermoedelijk Hoogduitsche misspelling van Tsjerne.

—

P. Skepper (Great-), ook genoemd Boelens-state, te Buitenpost.

—

P. Skerpenseel, in Stellingwerf ook Skarpenseel genoemd, *Scarpeseel,* Scherpenzeel, dorp in West-Stellingwerf.

—

G. **Scherstra.** Verg. Scharstra, Scheerstra.

—

M. *Scette, Scetto, Schette.* In verkl. *Schetke* en *Schetse.* Verg. Skatte.

V. *Schetke.*

P. Skettens, Schettens, dorp in Wonseradeel; met It Skettenserhôf, herberg, eertijds sate, aldaar. Sketwert, Schetwerd (ook wel Sketwerda-sate genoemd), voormalige sate onder Hallum.

—

P. De Sketten, Schetten, krite, met meerke, onder Legemeer.

—

P. Sketting (De Lange of Easter-), ook genoemd De Hegemer- of Heegmer-Sketting, Lange Schatting, dijk en weg onder Heeg, tusschen Osingaen Draaistrahuizen; met *Scettingwer,* in 1511 een stuk land aldaar. De Wester-Sketting (ook Aldegeaster-Sketting genoemd), Wester of Oudegaster Schatting, idem, onder Oudega in Wymbritseradeel.

—

P. De Skiedsteich, Scheidsteeg, te Sneek. Ter plaatse, in de dagelijksche spreektaal, ook tot Skytsteich verbasterd. Zie Mr. Age S. Miedema, Over Sneeker straatnamen, in den Frieschen Volksalmanak voor 1896.

—

V. *Schiel.* Verg. Scheel.

—

P. De Skiemar, Schiemeer, drooggelegd meerke tusschen Allingawier en Eksmorra.

—

M. *Schiene.* In verkl. *Schienke.* Misspell. van Tsjerne. Zie Tsjerne, Schenne.

—

P. De Skien, Skiensdyk, Skienshûs. Verkeerde uitspraak en misspelling van Skean. Zie dien plaatsnaam.

—

P. It Skieppedykje, Schapendijkje, onder Leeuwarden, en elders. De Skiep-

pekampen, krite onder Oudega in Small. De Skieppetille, brug te Achlum. De Skieppeleane, Schapelaan, weg onder Marsum. Idem (ook genoemd Plattedyk) onder Achlum; verder onder Nijland, onder Lutkewierum, enz. De Skieppefinne, stuk land te Wons.

—

P. It Skierhûs, Schierhuis, voormalige sate (uithof van een klooster), te Jelsum; met It Skierhústerlân, stuk land aldaar. De Skieringersleat, Schieringersloot, waterlossing bij Schilkampen, onder Leeuwarden. Skiermûntseach, in 1465 *Skiremonckenaech*, later *Sciermonckenoghe* (vóór de komst der Schiere Monniken aldaar, Wernereach, *Werneroje*, geheeten — zie Korrespondenzblatt des Vereins für Niederdeutsche Sprachforschung, I, 27, Hamburg, 1877), door de eilanders zelven als Skiermûntsaeich uitgesproken, Schiermonnikoog, eiland in de Noordzee. Skiermûntseach, krite, oudtijds met eene sate, onder Veenwouden. Verg. Amelân. De Skiersleat, Schiersloot, waterlossing onder Veenwouden. De Skierstins, *Schiramonnicka hus*, oude stins, thans nog ten deele in wezen, te Veenwouden. De Skierstins, onder Hallum. De Skierwâldingerhim (of -hem), ook wel Skerwâldingerof Skerwâlderhim genoemd, *Scharwaldhem, Schernhem*, Schierwouderhem, oude krite, waterschap, in Wymbritseradeel.

—

M. *Schier*. In verkl. *Schierke*.

G. *Schiringha*, **Schieringa, Schiere.** Verg. Scheringa.

—

G. *Schierxma*, *Scyrcrsma*, *Schiercxsma*, enz. Dit zijn slechts oude, in oude oorkonden voorkomende misspellingen van Sierksma, Sjirksma.

—

M. *Schiete*. Verg. Scette.

—

G. **Schyfsma.**

—

G. *Schildema*.

—

P. De Skyldersron, Schildersron of run, plaats in de Wadden, op eene bank, bij Schiermonnikoog. Deze naam beteekent de *ron* of loopplaats (in het Schiermonnikooger-Friesch is *ronne* = loopen) van de *skylders*, de schilders, van de lieden die *skyl* = schil, schelpen, verzamelen, om kalk van te branden. Dit zelfde woord *skyl* komt nog voor in de volgende plaatsnamen: De Skylbanken, buurt te Franeker. Skylkampen, Schilkampen, buurt onder Leeuwarden. De Skylknoopen, Schilknoopen, stroom in de Wadden, bezuiden Schiermonnikoog. De Skylleane of Skylwei, Schillaan, weg te Tjummarum. It Skylpaed, Schilpad, buurt te Oosterend. De Skylwei, Schilweg, onder Stiens. De Skylwyk, Schilwijk, buurt te Bolsward.

—

P. De Skilige Piip, brug onder Veenwouden. — Verg. De Schilige Ham, geh. op eenen schelen of scheven, ingepolderden hoek lands aan het Reitdiep, onder Feerwerd, Groningerland. De Scheve Tille of Scheve Klap, brug bij Wagenborgen, Groningerland. De Schele Brug, over de Vliet, tusschen Gouda en Bodegraven, Zuid-Holl. De Scheluwe Brug, te Rotterdam.

—

P. Skilingen (in het Schellinger-Friesch Skylge en Skylje — dat is Skilia = Skilinga — genoemd), ook Skylgerlân, Ter-Schelling, eiland in de Noordzee. Opmerkelijk is het, dat alle Schellingers, behalven die van Ooster-Schelling, hun eiland Skylge — sommigen ook Skilege of Skilinge — noemen; maar dat de Ooster-Schellingers bepaaldelijk aan het dorp Wester-Schelling den naam van Skylje geven, en dien niet op hun eigen deel van 't eiland, noch op Midslands en Hoorn toepassen.

—

P. Skillaerd, Schillaard, dorp in Baarderadeel.

—

M. *Schylp*.

—

G. **Schiltema.**

—

G. **Schilstra.**

—

G. **Schinga.**

—

P. De Skingen, Schingen, dorp in Menaldumadeel.

—

G. **Schinginga, Schingenga.**

—

P. De Greate Skinke, Groote Schinke, stuk land onder Westergeest. De Skinkefreterssteich, verbastering, in de Leeuwarder volksspreektaal, van Sint-Frederiks-steeg, te Leeuwarden. Skinkeskâns, Schenkeschans, geh. onder Deinum.

—

G. **Schinkenga.**

—

P. Skinkynsma-state, Schenkinsmastate, oude bijnaam van de voormalige Wiarda-state te Goutum. Verg. Putsma en Drinkútsma.

—

V. *Schiouk.* Hoogduitsche misspelling van Sjouk.

..

M. *Schyowla.* Vermoedelijk misspelling van (Sjoule), een mogelijke verkleinvorm van Sjouw. Zie Sjouw.

—

P. De Skipfeart, Schipvaart, vaart onder Anjum; met De Skipfeartswei, weg aldaar. De Skipsleat, Schipsloot, opvaart onder Bergum. Idem, te Wolvega. De Alde en De Nije Skipsleat, twee vaarten bij de Joure. It Skipwar, krite onder Veenwouden. De Skipwyk, vaart onder Oude-Schoot.

—

M. *Schyp, Schype.* In verkl. *Scypke.* Verg. Schepe.

G. **Schypma.**

-

G. *Scyssema.*

P. Scyssymma-sate te Wieuwerd.

—

P. Skitelbûrren, geh. onder Langezwaag.

—

M. *Schiuck, Schyuck, Schiuk.* Misspelling, door Hoogduitschen invloed, van Sjûk. Zie dien naam.

—

M. *Schiurd, Schiurt, Sciuerdt, Sciuert, Schuirt, Schuyerdt, Schirert, Scyrert, Scurert, Scurt.* Misspellingen, door Hoogduitschen invloed, van Sjoerd. Zie dien naam.

G. *Schuyerda, Scuierda.* Misspellingen van Sjoerda.

P. *Schuierda-staeten,* oude misspelling van Sjoerda-state, onder Wanswerd.

—

P. De Skjirreslipersbrêgge, Skearslipersbrêgge, Schaarslijpersbrug, bij Kippenburg in Gaasterland.

—

M. *Schmerts.* Misspelling, door Hoogduitschen invloed. Zie Smerts.

—

P. De Skoallefinne, Schoolfenne, stuk land te Terkaple. De Skoallemieden, krite onder Sint-Jansga. It Skoallepaed, te Tjum. De Skoallemasterswyk, Schoolmeesterswyk, veenvaart onder Langezwaag. De Swarte Skoalle of Swartskoalle, geh. onder Hempens. De Swarte Skoalle, Zwarte School, stuk land te Arum. De Reade Skoalle; zie bij de R. Skoallekamp, stuk land te Oostermeer. Skoalleset, overzetplaats te Bozum.

G. **Schoolstra.** In Fr. spell. Skoalstra.

—

P. It Skoar, het Schoor, geh. onder Ternaard en Wierum.

G. **Schoorstra.** In Fr. spell. Skoarstra.

—

P. Skoarstien (De Draeide), Gedraaide Schoorsteen, sate onder Workum. De Reade Skoarstien, Roode Schoorsteen (ook genoemd De Lape), sate onder Wartena. De Roune Skoarstien, Ronde Schoorsteen, sate onder Roordahuizum.

—

P. Skoat (Alde- en Nije-), Olde- en Nije-, of Oude- en Nieuwe-Schoot, twee dorpen in Schoterland. Onder Skoat alleen, verstaat men in de spreektaal het dorp Oude-Schoot. De volgende plaatsnamen zijn allen van dezen dorpsnaam afgeleid: Skoaterlân (oudtijds ook Skoaterwerf, *Scoterwerff, Schotterwerriff* genoemd), Schoterland, grietenij in de Zevenwolden. De Skoaterbrêgge, Schoterbrug, brug over de Tjonger, onder Oude Schoot. De Skoater-Sânnen, Schoter-Zanden, krite onder Olde-Holtwolde. De Skoatersyl, Schoterzijl, sluis in de Tjonger, onder Scherpenzeel. De Skoaterskâns, Schoterschans, oude Schans aan de Tjonger, onder Oude-Schoot. De Skoater-Uterdiken, Schoter-Uiterdijken, krite in Schoterland. It Skoaterwâld, krite met geh. onder Oude-Schoot.

G. **Schootstra.** In Fr. spell. Skoatstra. In Latijnschen vorm **Schotanus.**

—

G. *Schoisma.*

—

P. De Skolbalch, Scholbalg, oude stroom, met aangrenzende bank of plaat, in de Wadden bij Schiermonnikoog; ongeveer het hedendaagsche Friesche Gat.

—

G. *Schollersma.*

—

G. Scholma, Groningerland. Schulna, Oost-Friesland.

—

M. Skolte; in Ned. spell. **Scholte.** *Scolta, Scolto, Scolte, Scholta, Scholt.* Zuidhoeksche vorm van Skelte. Zie Skelte, Scoute, Sculte. Verg. Jelle en Jolle, Melle en Molle.

V. Skoltsje; in Ned. spell. **Scholtje.**

G. **Scholtinga**, *Scholtama*, **Scholten, Scholtens, Scholtes, Scholte.**

P. Skoltefinne, Scholtefenne, stuk land te Warns.

In de Sassische gouwen van Nederland en Duitschland komt het woord *scholte* of *schulte* (verhoogduitscht tot *scholz* en *schulze)* voor, in de beteekenis van het Oud-Friesche woord *skelta*, het Hollandsche woord *schout*, zeker regeerings-ambtenaar. In die beteekenis komt dat woord ook menigvuldig voor, 't zij dan op zich zelven, 't zij in samenstellingen, als geslachtsnaam, en is dan niet te onderscheiden van de geslachtsnamen, die aan den Zuidhoeksch-Frieschen mansnaam Skolte ontleend zijn.

—

M. *Scoltet*, *Scholtet.* Verlatijnscht tot **Scoltetus.** Zie Scultet, Sceltet.

—

M. *Scone.* Verg. Scune.

V. Skoantsje; in Ned. spell. **Schoontje.**

G. **Schoninga.** — Schöningh, Westfalen.

P. Schoning, landhoeve onder Voorthuizen, Gelderland. Schoningen, dorp bij Göttingen, Hannover.

—

G. *Schonksma.*

—

G. **Schoolstra.** Zie bij den plaatsn. Skoalle.

—

G. **Schoorstra.** Zie bij den plaatsn. Skoar.

—

G. **Schootstra.** Zie bij den plaatsn. Skoat.

—

P. It Skoppershôf, Schoppershof, buurt onder Leeuwarden.

—

G. **Schotema.**

—

M. Skotte, Skotto; in Ned. spell. **Schotte, Schotto.** In Groningerland als Scotto voorkomende. Verg. Scette, Scutte.

G. **Schotsma, Schots, Schot.** — Schotten, Oost-Friesland. Schotting, Nederl.

P. Schotwarden, dorp in 't Land Wursten (Wörthsaten), eene Oud-Fr. gouw aan den Wesermond, Hannover.

—

P. *Skou*, schouw, plaats waar men, met een groot, platbodemd vaartuig (de eigenlijke *skou)*, wagens, vee, menschen, dwars over vaart of stroom voert. De Ald Skou, Oude-Schouw, herberg met brug (voormalige overzet) aan de Boorn en de Wetering, onder Akkrum. De Nije Skou, Nieuwe-Schouw, sate met overzet in den weg tusschen Akkrum en de Joure. — Schouw, geh. bij Broek in Waterland, Noord-Holland. Schouwerzijl, geh. bij Leens in Groningerland.

G. **Schoustra, Schouwstra.**

—

M. *Scoute.* Zie Skolte, enz. In Holland nog, als Schout, in gebruik.

V. Skout, Skoutsje; in Ned. spell. **Schout, Schoutje, Schouwtje.**

G. **Schoutema, Schouten.**

—

G. **Schoutstra.**

—

M. *Scowe*, *Schouw.* In verkl. *Schouke.* Vermoedelijk misspelling, door Hoogduitschen invloed, van Sjouwe, Sjouke.

V. *Schouk*, *Schouke.*

—

G. **Schraagsma.** In Friesche spelling Skraegsma.

—

G. **Schraama.** Zie bij den mansnaam Scrade, Scra.

—

P. Schraamsheem. Zie Skramshiem.

—

P. Schraard. Zie Skraerd.

—

M. *Scrade*, *Scra*.

G. **Schrama, Schraama, Schraa.**

P. Skraerd (eigenlijk voluit Skradewert, in 1379 *Scradawert)*, Schraard, dorp in Wonseradeel; met De Skraerderleane (ook Easterleane, Oosterlaan genoemd), weg van Schraard naar Longerhouw; en De Skraerdersyl, Schraarderzijl, sluis in den Groenen- of Hemdijk onder Schraard.

—

P. Schradijk. Zie Skrédyk.

—

P. Skramshiem of Skraemshiem, Schraamsheem, stuk land (waar vermoedelijk oudtijds eene sate was) aan den zeedijk onder Molkwerum. Verg. den mansn. Scrade.

—

P. De Skrâns, Schrans, buurt bij Leeuwarden (onder Huizum).

—

P. Skrappingea (vermoedelijk Skrapping-gea, Skrappinga-gea), Schrappinga, geh. onder Oosterwolde. Verg. Nanningea.

—

P. De Skrédyk of Skreadyk (door sommigen ook wel verkeerdelijk Skriedyk genoemd), Schradijk, dijk (weg) in Leeuwarderadeel, onder Britsum en Kornjum; in 1543 *Scraedyck*. Met het geh. Skrédyks-ein, Schradijksend, aldaar.

—

P. Skrek, Schrek, sate te Sions onder Oosterend.

—

G. **Schrijfsma.**

—

G. Schrikkema, Groningerland.

—

P. Skryns of Skrins, Schrins, geh. onder Oosterlittens; ook Skrinserbûrren genoemd.

—

M. *Scrioet*, *Schryoet*. Verg. Scroet.

G. *Scryoetsma*, *Schryoetsma*.

—

G. Schripsema, Groningerland.

—

P. De Skritsen, Schritsen, buurt te Harlingen.

—

P. De Skroarrewyk, Schroren- of Kleêrmakerswijk, veenvaart onder Langezwaag.

—

P. Skroarsma-sate (in Ned. spell. Schroorsma- of Schroersma-zathe) onder Wester-Nijkerk.

—

G. *Scroersma*, *Scroertsma*. Zie den plaatsn. Skroarsma-sate, en den gesln. Schroorsma

—

M. *Scroet*, *Schroet*. Verg. Scrioet.

G. *Scroetingha*, *Scrotinga*, *Scroetsma*, *Schroetsma*.

P. Scroetsma-state onder Garyp. Scroetsma-sate onder Warga. It Scroetsma-deel (in de dagelijksche spreektaal, bij verkorting It Skroet of It Ald-Skroet genoemd), vaarwater onder Wartena.

—

P. De Skrokpoelen, Schrokpoelen (ook Nijhuzumer-poelen genoemd), meerkes onder Nijhuizum.

—

G. **Schroorsma**, *Scrorsma*. In Fr. spelling Skroarsma.

P. Schroorsma-zathe. Zie Skroarsma-sate.

—

P. De Skudding, Schudding, krite onder Sondel.

—

G. **Schuifstra**. In Fr. spell. Skûfstra.

—

V. Skuitsje; in Ned. spell. **Schuitje.** Verg. den mansn. Scutte.

—

M. *Scule*, *Schule*.

G. **Schuilinga, Schuilenga, Schuil.** In Fr. spell. Skulinga, Skûl. — Schulna, Oost-Friesland. Schuling, Schuiling, Ned.

P. Schülingen, dorp bij Verden in Hannover. Schülinghausen, geh. bij Hagen in Westfalen.

—

P. Skulenboarch, Schuilenburg, dijkshuis, herberg, aan den zeedijk onder Hindeloopen. Idem, herberg, voormalig verlaat, aan het Colonelsdiep onder Oostermeer.

—

M. *Sculte*, *Schulte*. Zie Skolte, en de aanteekening bij dien naam.

G. **Schultinga, Schulten, Schults.** — Schultzema, Groningerland.

F. Schultinga-heerd, bij Bedum in Groningerland.

—

M. *Scultet*, *Schultet*. Verlatijnscht tot **Scultetus**, **Schultetus**. Zie Scoltet.

—

M. *Scune*. Verg. Scone.

G. *Schunia* (Schuninga). — Schoentjens, Nederland.

P. Skunia-bûrren of Skúnjebûrren, Schunia-buren (nog meer verhollandscht Schuinia-buurt, Schuinjebuurt), geh. onder Bakhuizen en Mirns.

—

M. *Scure*, *Schure*. In verkl. *Scurke*.

G. **Schuringa**, **Schurenga**, **Schuursma**, **Schuurs**. — Schuiringa, Schuring, Groningerl. Schuurink, Drente. Schuurs, Schurink, Schuringh, Schuerkes, Schuyrkens, Nederland.

P. Skûrregea, Schurega, dorp in Schoterland. — Schurink, hoeve in 't Zwollerkerspel, Overijssel; en bij Beltrum in Gelderland.

—

P. Skûrre (De Reade), Roode Schuur, sate onder Augustinusga. De Reade en De Swarte Skûrre, twee saten onder Mirns.

—

P. Skuzum, of ook Skuzen, verbastering van Idsegeahuzen. Zie dien naam.

—

P. De Skûtpet, Schuitpet, vergraven veenland onder Tietjerk. De Skûtsleat, Schuitsloot, onder Oostermeer.

—

P. De Skûtel of Skûtelpoel, *Schuitel*, Schotel of Schuttel, Schotel- of Schuttelpoel, meerke onder Idsega. De Arumer en De Peinjumer Skûtelbank, Arumer en Pingjumer Schotelbank, voormalige duikers, later sluizen in den dijk die Pingjumer-Halsband heet, onder Arum en Pingjum. De Skûtelbank, stuk land onder Garijp.

—

M. *Scutte*, *Schutte*. Verg. Scote.

V. Skútsje; in Ned. spell. **Schuitje**. Zie Skuitsje.

G. **Schuttinga**, **Schutsma**, **Schulten**. — Schuitinga, Schuitema, Groningerl. Schuten, Schutten, Oost-Friesland. Schutte, Schuite, Schuiten. Schutting, Nederland.

P. Skutsma-sate, Schutsma-zathe, onder Warga. — Schütting, geh. bij Bleksen in Butjadingerland, Weser-Friesland, Oldenb.

—

M. *Schurt*, *Schuwert*. Vermoedelijk misspell. van Sjoerd. Zie de aanteekening bij Sjoerd.

—

G. **Schuursma**. Zie bij den mansn. Scure.

—

G. **Schuwinga**.

—

P. De Slachtedyk (bij verkorting ook wel enkel De Slachte genoemd), oude zeedijk, die met zeer vele krommingen, door Barradeel, Franekeradeel, Hennaarderadeel, Baarderadeel en Menaldumadeel loopt. De Nije Slachtedyk, bij Terhorne. De Slachtedyk, kleine dijk, niet met den grooten Slachtedijk in samenhang, onder Finkum. De Slachtewei, (ook wel De Nije Wei genoemd), weg onder Oldeboorn; met De Slachtein, Slachteinde, aldaar.

—

P. Slappeterp, *Slappertorp*, dorp in Menaldumadeel.

—

G. **Slatsma**.

—

P. Sleat, in 1374 *Slaet*, Slooten (niet Sloten, gelijk veelal misschreven wordt), stadje in de Zevenwolden. De Sleatmer- of Sleater-Mar, Slootermeer, meer in Gaasterland, Wymbritseradeel en Doniawarstal. De Lytse Sleatmer-Mar: Kleine Slootermeer (ook Brânnemar, Brandemeer genoemd), meer in Lemsterland (bij Slooten). It Sleatmer-Far, Slooter-Var, meerke onder Slooten.

G. **Slootstra**. In 't Fr. Sleatstra.

—

P. *Sleat*, het Fr. woord voor sloot, komt in Friesland, behalve in den gewonen, algemeen Nederlandschen zin, ook nog voor in de beteekenis van breede stroom; b. v. De Meinesleat onder Akkrum. Verder: De Folkertssleat, De Rochsleat, De Marsleat (Meersloot), De Trihústersleat, (Driehuistersloot) allen in Idaarderadeel; De Haukesleat in Wymbritsera-

deel. De Jeltesleat, De Weisleat (Wegsloot), De Heasleat (Hooisloot) in Wymbritseradeel enz. Dan ook nog gegravene vaarten, van geringe breedte; als: De Oebl'-om'-sleat onder Wartena, De Brike Sleat onder Ferwoude, Spoekerssleat te Grouw enz.

G. **Slootstra.** In 't Fr. Sleatstra.

—

G. **Sleefstra.**

—

M. *Slef.* Vermoedelijk een samengetrokken vorm van Silef, Siglef, Sieglof. Verg. Sman.

—

P. Slenk. Zie Slink.

—

P. De Slieperdyk, Slaperdijk, onder Koudum: en elders. De Slieperspôlle, Slaperspolle, een van de vier Kruispollen in de Fluessen. De Slieperige Wei, Slaperige Weg, bij Kippenburg in Gaasterland.

—

G. **Slierma.**

—

P. Slikenboarch, Slijkenburg, geh. onder Spanga.

—

P. It Slingerrak, gedeelte van de Hoitesloot, onder Langweer.

—

P. De Slingewei, Slingeweg, weg naar de Wylgen, onder Drachten.

—

P. Slink, Slenk, naam van sommige vaargeulen in zee; b.v. De Slink in de Lauwerszee. De Blauwe Slink, in het Flie. Zie Jietting.

—

P. Slyp, Slijp, sate onder Hidaard, met De Slypsterfeart, Slijpstervaart aldaar.

G. **Slypstra.**

—

P. De Slypstien, Slijpsteen, sate onder Niawier.

—

G. **Slofstra.**

—

G. **Slootstra.** Zie bij den plaatsn. Sleat.

—

G. Slopsema, Groningerland.

—

P. *Slot*, als in het Nederlandsch, in de beteekenis van aanzienlijk heerenhuis, op het land; van ouds in gebruik voor menige aanzienlijke state; b.v. It Slot to Goutum = Wiarda-state aldaar. It Slot to Marsum = Heringa-state aldaar. Verder It Ald Slot te Warga, het laatste overblijfsel van Oud-Roorda-state, thans ingericht tot arbeiderswoningen. De Slotfeart (van Mammema-state), vaart te Jellum. Galeslot, sate onder Hardegarijp.

G. **Slotstra.**

—

G. **Slotema.**

—

G. **Slotsma.**

—

G. **Slotstra.** Zie bij den plaatsn. Slot.

—

M. *Sma.*

—

G. *Smada.*

—

P. Smallebrugge, Smalle-Ee; zie Smelbrêgge, Smel-Ie, enz.

—

P. Smallingerlân, *Smellingerlandt*, *Smalneemgherlant* in 1392, *Smalengherlant* in 1398, *Smellingherland*, Smallingerland, grietenij in Oostergoo.

—

M. *Sman.* Vermoedelijk een samengetrokken vorm van Siman. Zie Simen. Verg. Slef.

—

M. *Smede.* Zie Smid.

G. **Smeda, Smedinga,** *Smenye*, *Smenie* (Smenia = Smedinga), **Smedenga, Smenga** (samengetrokken vorm van Smedinga), **Smedema,** *Smeesma*, **Smedes, Smedis.** — Schmeda, Schmeding, Schmedes, Oost-Friesland. Smeenge (samengetrokken uit Smedinge), Smeding, Nederland.

—

G. *Smeyngha*, *Smeynghe*, *Smeynga.* — Smeyenga, Oost-Friesland. Vermoedelijk vervloeide vormen van Smedinga; het Nederl. werkwoord *smeden* is in 't Friesch *smeije.* Verg. Smeenge, enz. bij den mansn. Smede.

—

P. Smelbrêgge, Smallebrugge, dorp in Wymbritseradeel. Smelle-Ie, in de wandeling Smel-Ie, door velen ook als Smelnie uitgesproken, Smalle-Ee of Smal-Ee, geh. onder Boornbergum; met de Smeliester- of Smelniester-Sânning (hedendaags meest It Smeliester-Sân) Smal-

eester-Zanding, meertje aldaar; zie Sân. Smelfinne, Smalfenne, stuk land te Terkaple. De Smelwarren, Smalwarren, krite onder Gorredijk. It Smellân, Smalland, weideland onder Surhuizum. It Smelblok, stuk land te Gaast.

—

M. (Smerts), *Schmerts*. Misspelling. Verkleinvorm van (Smerre)? Verg. Smircke.

G. *Smerssema*, *Smessema*.

P. Smeersum, geh. bij Warfum, Groningerl. Smeerling, geh. bij Onstwedde, Groningerl. Smerp (Smerup, Smerdorp), geh. op 't eiland Wieringen, West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.). Smarlingen, dorp in Oost-Fr.

—

M. *Smettert*.

—

M. (Smid, Smide). Zie Smede. Oud-Duitsch *Smido*, in Förstemann's Altdeutsches Namenbuch als mansnaam vermeld.

G. **Sminia, Van Sminia**, *Sminjie*; **Smynga**, in misspell. **Smienga**; vermoedelijk samengetrokkene vormen van (Smidinga). Zie Smedinga, Smenie, enz.

P. Sminia-state te Oudkerk. Idem, te Wommels, en te Akkrum. Sminiasate onder Ferwerd.

—

P. It Smidshûs, Smidshuis, geh. aan de Dokkumer-Ee, onder Rinsumageest. Smidshuzen, geh. onder Eernewoude. De Smidsleane, Smidslaan, weg bij Rijs in Gaasterland. De Smitte, stuk land op Beyum onder Arum. — Smidshorn, geh. bij Niekerk in Groningerl. Schmidtshörn, geh. bij Pakens, in Jeverland, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

G. **Smidstra**. Oneigenlijke naamsvorm. Zie Smitstra. Verg. Bijkersma, Kuipersma.

—

G. **Smienga**. Zie bij den mansn. Smid.

—

G. **Smilda**. Afgeleid van den plaatsn. De Smilde, dorp in Drente. Zie Smildstra.

—

G. **Smildstra**. Afgeleid van den plaatsn. De Smilde, dorp in Drente. Zie Smilda.

—

G. **Smynga, Sminia, Van Sminia**. Zie bij den mansn. Smid.

—

P. De Sminkefeart, Sminkevaart vaart in Gaasterland.

—

M. *Smircke*, *Smirck*. Verkl. van (Smir). Verg. Smerts.

G. *Smirckama*.

—

G. **Smitstra**. Oneigenlijke naamsvorm. Zie Smidstra.

—

G. *Smodema*.

—

G. *Smoringa*.

P. Smoringa-sate onder Tjummarum.

—

P. Snakkerbûrren, buurt onder Lekkum, aan de Dokkumer-Ee. Idem, onder Oostermeer. Idem, bij Rottum. Snakkerbûrren is ook de oude, thans niet meer gebruikelijke naam van de Noorder Dubbelebuurt te Drachten. — Snakkerburen, bij Ulrum, en bij Noordhorn, Groningerland.

—

P. Sneek. Zie Snits.

G. **Sneekstra**.

—

M. *Sneiyer*.

—

P. Sneinsdaem, Sneinsdam, sate onder Arum.

—

M. *Snelyer*, *Snelliyer*.

G. Snelgersma, Groningerland. Snelgersna, Oost-Friesland.

P. Snelgersma-borg, te Appingadam, Groningerland.

—

M. *Snello*. In patronymicalen vorm *Snelling*.

G. Snellen, Snelling, Snellings, Snellinx, Sneltjes, Nederland.

P. Snelleghem (Snellinga hem), dorp in West-Vlaanderen. Schnellingen, dorp bij Hasslach in Baden. Schnelsen, dorp bij Pinneberg in Holstein.

—

M. *Snetzie*.

—

P. De Snikkebalch, vaargeul in de Wadden, tusschen Holwerd en Wierum.

—

G. **Sniksma**.

—

P. Sniksweach, Snikzwaag, dorp in Haskerland. *Snickhuysen;* zie Surhuzum.

—

P. De Snylfinne, stuk land bij Drachten. It Snyllân, stuk land onder Hardegarijp.

—

G. *Snypma.*

—

P. Snits, *Snyts*, in 1424 *Snitze*, in 1317 *Snake*, *Snaken; Sneka*, *Sneke*, Sneek, stad in Westergoo. De Snitsermar, Sneekermeer, meer in Wymbritseradeel en Doniawarstal. De Snitser-Fiifgea; zie Fiifgea.

G. **Sneekstra.** In verlatijnschten vorm *Snecanus.*

—

G. **Snoekstra.** Verg. Zalmstra.

—

P. Soal (Ter), *Soel*, *Soell*, *Toe Soel*, Ter-Zool of Terzool, dorp in Rauwerderhem; met De Soalster-Brekken, meertje, en De Soalster-Syl, Terzoolsterzijl, sluis in den Groenendijk aldaar. De Soal, Zool, vaarwater uit de Koevorde in de Oude Wymerts, in Doniawarstal. It Soal, Zool, weg onder Hemelum. De Boksumersoal, vaart onder Boksum. It Soal, Het Zool, zoo heet ook de buitenhaven, tusschen de hoofden, te Workum. Idem, de zoogenoemde vaargeul, te Makkum. De Soalsleat, Zoolsloot (anders genoemd Wibe-Sjoukes-sleat) te Jutrijp.

G. **Zoolstra.**

P. Soarremoarre, of Soarmoarre, *Sorramorra*, *Surremurra*, Sorremorre, geh. en krite onder Oldeboorn. Zie Moarre.

V. **Soast.** Verg. Soeske.

—

M. **Soeke.** Verg. Soke.

V. *Soeka.*

G. **Soekinga.**

—

G. *Soelsma.* Verg. Soolsma, bij den mansn. Sole.

—

M. *Zoeneman.* Verg. Sone.

—

P. It Soenhûs, Zoenhuis (eigenlijk Rytsma-sate) onder Anjum; met De Soenewei, Zoeneweg, tusschen Anjum en Lioessens. De Soensterdyk, Zoensterdijk, onder Kollum.

—

V. **Soeske.** Verg. Soast, en Soetske, bij den mansn. Soete.

—

M. *Soete.* In verkl. *Soetse.*

V. *Soet*, *Soetje* (deze naamsvorm is nog heden in Zuid-Holland gebruikelijk), *Soetken*, **Soetske.** Verg. Soeske.

G. **Soetinga, Soetenga, Zoetinga, Soeten, Zoeten, Soetens, Zoetjes.** — Soeting, Nederland.

—

M. *Soke.* Verg. Sokka.

—

M. *Sokka*, *Socke.* Verg. Soke.

—

M. *Sole.* Verlatijnscht tot *Solinus.* Verg. Solle, Sela.

G. **Soolsma, Zoolsma.**

M. **Solke, Solko, Solco,** *Solka*, *Solcke.* Verkl. van Solle. Zie Solle.

V. **Solkje,** *Solckjen*, *Solckien.*

G. **Solkema, Van Solkema,** *Solkama*, *Solcama*, *Solckama*, **Solkesz, Solkes.** - Solkamans, Noord-Holland.

P. Solkama-state, ook als Solcama-stins voorkomende, in de wandeling Heechstins, Hoogstins genoemd, te Garijp. Solkema- of Solckama-state te Tjerkgaast. Idem te Osingahuizen onder Heeg, en te Dijken.

—

M. *Solle.* Verg. Sole, Selle. Zie Solke.

V. Soltsje; in Ned. spell. **Soltje.**

G. **Zolma, Solles, Soll.** — Solling, Nederland.

P. Solwert, dorp in Groningerland. Sollwitt, dorp bij Bredstedt, Noord-Friesland. Soldrup (Soldorp), dorp bij Tonderen in Sleeswijk.

—

G. **Solstra.**

—

P. De Sond, korte verbindingsstroom tusschen de Zandmeer en de Groote-Gaastmeer, onder Gaastmeer.

—

P. Sondel, oudtijds ook Sindel genoemd, dorp in Gaasterland; met De Sondeler Leijen, meerke aldaar.

—

P. Sonderlân of Sûnderlân, Zonderland, sate onder Lutkewierum.

—

M. *Sone*, *Soene*, *Soenne*. In Holland nog heden als Zone, Zoone, voorkomende. Verg. Zoeneman, en Sonne.

G. **Zoon.** — In Groningerl. verlatijnscht tot Sonius. Soons, Zoons, Soenens, Zoontjes, Nederland.

—

G. *Soneminga*. Afgeleid van den mansn. (Sonem), voluit Sonhelm. Verg. Willem en Wilhelm, Alem en Adelhelm, Hattem en Harthelm.

—

M. *Sonke*, *Soncke*, *Soncken*, *Suncken*. Verkl. van Sonne. Zie Sonne. In Noord-Fr. als Sönke nog in volle gebruik.

G. Sonnekes, Oost-Friesland. Sönnichsen, Noord-Friesland.

—

M. *Sonne*, *Sunne*. Zie Sunne. Verg. Sone.

G. *Sonningha*, **Sonnema, Sonsma, Zonsma, Sonnega**. — Sonningha, Oost-Friesland.

P. Sonnegea, Sonnega, dorp in West-Stellingwerf. — *Sonneswolde*, andere oude naamsvorm van het dorp Simonswolde, in Oost-Fr.; zie bij den mansn. Simen. Sönnenswerf, geh. bij Ockholm in Noord-Fr. Sonneghem (Sonninga-hem), dorp in Oost-Vlaanderen. Sonhoven, dorp in Belgisch Limburg. Sonnenborstel, dorp bij Nienburg (Calenberg), Hannover. Sonning, dorp bij Reading a/d Theems in Engeland.

—

G. **Soodsma, Zoodsma**. Verg. Soordsma en Soorsma.

—

G. **Zoolstra**. Eigenlijk, in Fr. spelling, Soalstra. Zie bij den plaatsn. Soal.

—

V. **Soopkjen.** Verg. den mansn. Soppe.

—

G. **Soordsma.** Verg. Soodsma en Soorsma.

—

G. **Soorsma.** Zie bij den mansn. Sore.

—

M. **Soppe.** Verg. Sappe, en den vrouwenn. Soopkjen.

G. Sopjes, Holland.

P. Sopsum, geh. onder Achlum.

—

M. *Sore*. In verkl. *Sorke*. In Oost-Fr. (oorkonde uit de 16e eeuw) Söre.

G. *Soringha*, **Soorsma**, *Sorexma*.

—

P. Sorremorre. Zie Soarremoarre.

—

G. *Sostra*.

—

P. Sottrum, ook wel Sotterum geschreven, geh. onder Kornwerd. Idem, onder Schettens. Idem, ook wel Sattrum genoemd en geschreven, *Suttrum*, *Sutrum*, voormalige sate onder Holwerd; deze naam is nog eigen aan een stuk land (voormalige huisstede en hiem) aldaar. — Sottrum, dorp bij Rotenburg, Hannover.

—

P. It Sou, het Zouw, vaarwater in Wymbritseradeel, bij Ylst. It Sou is, volgens den Zuidhoekschen tongval, de plaatselijke benaming van De Súdbûrren te Warns.

—

V. **Soukje.** Zie bij den mansn. Souwe.

—

G. **Zoussma.**

—

G. **Zoutsma.**

—

M. *Souwe*. In verkl. *Souke*, *Souwike*. Zie Suwe.

V. *Soutje*, **Soukje.**

—

G. **Spaanstra.** In Fr. spell. Spaenstra.

—

G. **Spaarda.** In Fr. spell. Spaerda.

—

P. De Spaltebrêgge, brug en buurt onder Terwispel.

—

P. Spakesyl, sluis in den Krabbedijk, onder Dedgum.

—

P. De Spanjersdyk, Spanjaardsdijk (thans ook Spanjaardslaan genoemd), te Leeuwarden. Idem onder Tjerkgaast.

—

M. (Span). Ook in Förstemann's Altdeutsches Namenbuch als mansnaam aangetoond.

G. **Spanninga,** in samengetrokken vorm **Spanga. Spans, Span.** — Alheyd Spans was in 1530 Abdis van het Klooster Liliënthal, bij Bremen. Spanninckx, Vlaanderen.

P. Spannum, *Spanhem*, *Spanmaghae*, dorp in Hennaarderadeel; met Spankamp, stuk land aldaar. Spangea, Spanga, ook wel als Spange en Spangen misspeld, dorp

in West-Stellingwerf. Spanga-hûs, sate te Kornwerd. Spannenburg (zoo genoemd naar den man, Spannenburg geheeten, die dit huis, in deze eeuw, eerst bewoond heeft), herberg aan den Lemster-straatweg, onder Tjerkgaast. — Spanbroek, dorp in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland). Spanheim, abdij bij Kreuznach, Duitschland. Spanghem (Spanninga-hem), dorp in Artesië, Frankrijk. Spänningborg, huis bij Stapelmoor in Oost-Friesland. Spanbeck, dorp bij Göttingen, in Hannover.

—

M. (Spare). Verg. Sparre.

G. Sparensma, Groningerland. Sparinga, Oost-Friesland.

P. Sparenburg, sate bij Wiarden in Jeverland, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

M. (Sparre). In Förstemann's Altdeutsches Namenbuch wordt Spar als mansn. aangetoond.

G. **Sparringa**, oudtijds ook in samengetrokken vorm als *Sparria*. — Sparrenga, Oost-Friesland.

P. Sparjebird (in beter spelling Sparria-bird, voluit Sparringa-bird) geh. onder Wynjeterp. Zie den plaatsn. Bird. — Sparrieshoop (gesproken Sparjeshoop), dorp bij Elmshorn in Holstein.

—

M. (Sparke, verkl. van Sparre. Zie Sparre).

G. Sparkhem of Sparkhim (ook wel Sperkhem genoemd en geschreven), krite met sate onder Sneek; met De Sparkhimsterfeart aldaar.

—

P. Spears (ook Spearsterhuzen genoemd), Speers, geh. onder Deersum, voor een klein deel ook onder Sibrandaburen en Scharnegoutum; met De Spearsterdyk aldaar.

G. **Speerstra.** In Fr. spell. Spearstra.

—

P. It Speklân, Spekland, eilandje in de Sneekermeer, bij Terhorne. De Spekwei, weg onder Anjum. De Spekmerk, Spekmarkt, buurt te Harlingen.

—

P. Sperkhem. Zie Sparkhem.

—

G. **Speulstra.** Verg. Spoelstra.

—

G. **Spieksma.** Zie Spyksma.

—

G. **Spiekstra.** Zie bij den plaatsnaam Spyk.

—

G. *Spyelma.*

—

G. **Spieringa.**

—

P. Spyk, geh. onder Edens en Hennaard; met Spyktille, brug over de Bolswardervaart, aldaar. It Spyk, stuk land onder Reitsum. Idem, onder Jislum. Idem, poel aan den Pingjumer-Halsband. *Spyck*, stuk land te Winaldum, in 1511. — Spijk, dorp in Groningerland. Spijk, dorp bij Gorinchem in Zuid-Holland. Spieka, dorp in 't Land Wursten, Oud-Friesche gouw aan den rechteroever van den mond der Weser, Hannover.

G. **Spykstra, Spiekstra.**

—

P. It Spiker, Spijker (oorspronkelijk het Latijnsche *spicarium*, koornschuur), sate te Almenum. Idem, te Ternaard. Idem, krite onder Reitsum. Idem, stuk land onder Staveren. De Spiker, stuk land op Wammert onder Oosterlittens. — Spieker, geh. bij Stickhusen, Oost-Friesland. Spiekeroog, eiland in de Noordzee, Oost-Friesland. Spiecher, geh. onder Sillenstede, Weser-Friesl., Oldenburg.

—

P. Spikerboar, Spijkerboor, geh. onder Surhuizum; met het voormalige Spikerboarster-forlaet aldaar. Idem, een rak in de Geeuw, onder Grouw. Idem, sate onder Tietjerk. Idem, dijk onder Akkrum. Idem, krite te Wouterswoude. — Spijkerboor, geh. bij Annerveen in Drente. Idem, bij Jisp in Noord-Holl. Zie Boekenoogen, De Zaansche Volkstaal, op 't woord Spijkerboor.

—

P. Spykhade, voormalige sate onder Siksbierum.

—

G. **Spyksma, Spieksma,** *Spycksma*, *Spyxma*, *Spicxma*, *Spixma.*

—

G. **Spykstra, Spiekstra.** Zie bij den plaatsn. Spyk.

—

M. *Spyta.*

—

V. **Spits.**
G. **Spitzen.**

—

P. Spitsbergen, geh. onder Oude-Mirdum.

—

P. De Spitsroeden, sate, en geh. onder Sint-Jacobi-Parochie.

—

P. It Spoekelân, Spokeland, krite onder Blija. De Spoekepleats, Spokeplaats, sate onder Oudwoude. De Spoekerspôlle, Spokerspolle, eilandje in de Fluessen. De Spoekerssleat, Spokerssloot, onder Grouw, met It Spoekersset, overzetplaats aldaar. De Spoekerstille, brug tusschen Wommels en Oosterend. De Spoekhústerfeart, Spookhuistervaart, bij Rijs in Gaasterland. De Spoekeberg, hoogte in Gaasterland. De Spoekeleane, Spooklaan, weg bij de Valom in Dantumadeel. It Spoekerspaed, Spokerspad, te Hallum. It Spoekepaed, Spokenpad, te Kornjum. Spoekershout, brugje onder Jorwerd. It Spoekemoulntsje, Spokenmolentje, watermolen onder Warga.

—

G. *Spoelsma.* — Spoelma, Groningerl.

—

G. **Spoelstra.** Verg. Speulstra.

—

P. Spriens, in 1511 *Spredens*, sate onder Raard in West-Dongeradeel.
G. **Sprienstra.**

—

G. **Spriensma.**

—

G. **Sprietsma.**

—

G. **Springsma.**

—

P. De Spritsendyk, weg op 't Heerenveen.

—

P. Sprong, sate op Wivens onder Oosterlittens; ook wel De Poartepleats genoemd. Te Oosterlittens in de kerk is De Sprongbank, eene afzonderlijke zitbank, eertijds tot de sate Sprong behoorende.
G. **Sprongstra.**

—

G. **Sprongsma.**

—

G. **Spronksma.**

—

G. *Sprottinga.*

—

G. **Staalstra.** In Fr. spell. Staelstra.

—

P. Staartland. Zie Stirtlân.

—

M. **Staas**. Zie Staes.

—

M. *Stade.* In Groningerland nog voorkomende, als Stado. Verg. State, Sted.
G. **Stada, Stadema, Stadsma, Stadens.** — Stades, Nederland.
P. Stadum, dorp bij Leck in Noord-Fr.

—

P. Stad-Niks, geh. onder Sint-Anna-Parochie.

—

G. *Staeckma.*

—

M. Staes. In Ned. spell. **Staas**. *Staes, Stasis.* Verkorting van den Kerkelijken naam **Anastasius.**
V. Staeske. In Ned. spell. **Staaske.**

—

M. (Stalle). Verg. Stelle.
G. **Stallinga, Stallenga, Stalma.** — Stalls, Stals, Ned. Stallung, Duitschl. Staelen, Staelens, Vlaanderen.
P. Stallförden, dorp bij Kloppenburg in Hannover. Stallikon (Stallinkhoven), dorp in Zwitserland. Stalling, geh. bij Palling (Titmoning), Beieren.

—

M. *Zthallinck, Zthalynck.* G. *Zthalinga.* In deze afwijkende, en geheel verkeerde spelling komt de mansn. Tsjalling wel in oude, in middeneeuwsche geschriften voor; even als men, door onkunde, het woord *tsjerke* in de middeneeuwen wel als *sthercke* schreef. Zie Tsjalling.

—

M. *Stamer.* Verg. Stammere.

—

M. (Stamme).
G. **Stamminga, Stam.** — Stammes, Stammis, West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.).

—

M. *Stammere.* Verg. Stamer.

—

G. **Standstra.**

—

M. (Stane). Verg. Steen.
G. **Staninga,** in samengetrokken vorm

Stania, *Stannia*, *Stanie*, *Stanye*, *Stannye*, *Stanje*, *Staigne*. — Staines, Engeland.

P. Stania-state (ook Stania-hûs genoemd, en zelfs wel Stania-bûrren of Stanjebûrren — is vermoedelijk oudtijds een geh. geweest), onder Lichtaard. Stania-state te Oenkerk. Stania-lân, Stanjelân, krite in Achtkarspelen.

—

M. (Stapel).

G. *Stapelsma*. — Stapela, Oost-Friesland.

P. Stapelsma-state (in den regel enkel De Stapel genoemd) te Menaldum. — Stapelmoor, dorp in Oost-Fr. Stapelstein, geh. bij Witmund in Harlingerl., Oost-Friesl.

—

G. **Stapensea.** Deze geslachtsn., zonderling van samenstel (uitgesproken met den klemtoon op *pen*), staat hier om de wille der volledigheid. Hij is eigen aan eene Friesche maagschap, hoofdzakelijk in Menaldumadeel gezeten. Ik weet niet, of deze naam wel van Frieschen oorsprong is; ook kan ik hem niet verklaren.

—

G. **Stapersma.** Verg. Stapertsma.

—

P. Stapert (oorspronkelijk Stapewert?), state te Wommels. Idem, te Itens. Idem, voormalige state tusschen Nijland en Tjalhuizum.

G. *Staperda*, **Stapert, Stapertsma.**

—

P. It Staplân of It Steplân, Stapland, sate in de Hantumer-Uitburen.

—

M. *Stappert.*

—

M. (Starre). Zie Sterre.

G. *Starringa*. — Starsma, Oost-Friesland. Starren, Ned. Staring, Starink, Gelderl.

P. Starringa-hûs (ook genoemd Dekama-hûs) te Franeker.

—

P. Starum (te Workum als Stearum uitgesproken), *Starerun*, Staveren (in misspelling, en verkeerde uitspraak, Stavoren), stad in Westergoo. Met De Starumer Noarder- en Sudermar, Staversche Noorder- en Zuidermeer, twee meren bij Staveren; sedert lang reeds drooggelegd en ingepolderd.

G. In verlatijnschten vorm **Stavorinus.**

—

G. **Stastra.**

—

M. *Stat*. Verg. Stade, State, Sted.

G. **Statsma.**

—

M. *State*. Verg. Stade, Stat.

G. *Statinga*, **Statema,** *Staitsma*, *Staetsma*, **Staats.** — Staetsma, Oost-Friesland. Verg. Steetsma.

P. Statinga-sate te Warga. Statum, oude naam van een deel van Makkum; nu nog eigen aan een huis aldaar.

—

P. *State*. Met dezen naam worden de oude, oorspronkelijke woonsteden (huizen, hiemen, en omliggende akkers, weiden en hooilanden) genoemd, die eigen waren aan adellijke, en ook wel aan aanzienlijke eigenerfde geslachten. Hoogduitsch *Edelsitz*. De staten zijn nog in grooten getale over geheel Friesland verspreid, als boeren-hofsteden, en ook nog wel als aanzienlijke huizen (buitenplaatsen); zij dragen nog hunne oude benamingen: Eabinga-state, Aysma-state, enz., zooals in deze lijst menigvuldiglijk is vermeld. Verg. Sate, en Pleats.

—

P. De Staten, krite onder Uitwellingerga; met De Statenbocht, bochtig deel van den stroom het Stobberak, daarnevens. Staten. Ald-Staten, voormalige sate te Bozum; met De Statensfinne, stuk land aldaar.

—

P. Staveren. Zie Starum.

—

M. (Staf). Deze mansn. wordt in Förstemann's Altdeutsches Namenbuch aangetoond.

G. **Stavinga, Stavenga.**

—

M. (Sted, Stede). Zie Stat, Stade.

G. *Stedda*, **Stedma, Stedes.** Ook **Stema,** waarschijnlijk een samengetrokken, versleten vorm van (Stedema). **Steetsma.** — Stedink, Nederland.

P. Stedda-state te Tjummarum. Stedma-sate te Oostermeer. — Stedum, dorp in Groningerland. Stedum, verdronken dorp op 't eiland Noordstrand, Noord-Friesland. Stedum, dorp bij Peine (Hildesheim), Hannover. *Stethesward*, in 1234, oorspronkelijke naam van Stitswerd, dorp in Groningerland. *Stedesthorpe*, Stedesdorf, dorp in Harlinger-

land, Oost-Friesland. Stedingen of Stedingerland, Oud-Fr. gouw in Weser-Friesland, Oldenburg. Stedesand, dorp in Noord-Friesland. Stedingsmühlen, geh. bij Kloppenburg, Oldenburg.

—

P. Ter Sted, sate onder Ferwerd; met De Stedma-leane of Stedmerleane, weg daar heen leidende.

—

P. Stedhâlders-sate, Stedehouderszathe, onder Dronrijp.

—

G. **Steegenga.** Zie Stegenga, Steigenga, Stegginga.

—

G. **Steegstra.** Zie bij den plaatsn. Steich.

—

G. **Steeksma.**

—

G. **Steekstra.** Zie den plaatsn. Steke.

—

M. *Steen*, *Stene*, *Steno*, *Sten*, *Stein*. In verkl. *Steneken*, *Stenicke*, *Steencke*, *Steenck*. Zie Stien. Verg. Stan.

V. Steentsje. In Ned. spell. **Steentje.**

G. *Steninga*, **Steenema, Steensma,** *Steenis*. **Stenekes.** — Steensen, Noord-Friesl. Steenge (voluit Steeninge), Drente. Steening, Steens, Steenis, Steene, Steneken, Nederland.

P. Stiens (in de vorige eeuw veelal *Steens* geschreven, in 1482 *Steenze*, *Steensede*, ook voluit *Steninghe)*, dorp in Leeuwarderadeel; met It Stienser Tichelwirk, en De Stienserhoek, geh. aldaar. Steensma's-hôfke, stuk land te Minnertsga. -- Stenum, geh. bij Ganderkesee in Oldenburg. Steensrade, dorp bij Oldesloe in Holstein. Steens, geh. bij Hjortlund, in Noord-Sleeswijk. Steenshye, huis bij Rinkenis (Tondern), Sleeswijk. Steinum, in 1297 *Stenum*, dorp in Brunswijk. Stenum, in Jutland.

G. **Stienstra, Steenstra.** Van den plaatsn. Stiens afgeleid.

—

P. Steenge. Zie Stegingea.

—

P. Steenharst Steenhuis, Steenkerk, enz. Zie Stienharst, Stienhûs, Stientsjerke, enz.

—

G. **Steenstra.** Zie bij den plaatsn. Stiens.

—

G. *Steentilla*, *Stentilla*.

—

G. **Steeringa.** Zie bij den mansn. Stere.

—

P. Steertland. Zie Stirtlân.

—

G. **Steetsma.** Zie bij den mansn. Sted, Stede.

—

M. **Steffen.** — Steven, Ned. verbastering van den Bijbelschen naam Stephanus.

V. Steffentsje. In Ned. spell. **Steffentje.**

G. **Steffens.**

P. Steffens-finne, stuk land te Piaam.

—

M. **Steffer.**

G. **Steffers.**

—

P. Steggerda (ook Steggerden genoemd en geschreven), dorp in West-Stellingwerf; met De Steggerder-sleat, Steggerdersloot, vaart aldaar.

G. **Steggerda.**

—

P. Stegingea of Steggingea, ook kortaf Steginge, en in Stellingwerf Steenge genoemd, sate te Oosterwolde.

G. **Steginga, Stegenga, Steegenga, Stegginga, Steigenga.** -- Stegink, Ned.

—

P. De Stegmansbosk, tusschen Twijzel en Buitenpost.

—

P. *Steich* of *Steech*, het Fr. woord voor steeg of nauw straatje, in steden en dorpen algemeen in gebruik; b.v. De Skinkefreterssteich, verbasterde naam van Sint-Frederiks-steeg, te Leeuwarden. De Oarlochsteich, verbasterde naam van Sint-Olofs-steeg, te Harlingen. De Skiedsteich, bij verbastering Skytsteich, te Sneek. Zie Skiedsteich. De Neare Steech, Nauwe-steeg, te Grouw. De Strobbelsteech, te Warga. De Popta-steich of Pipsteich, Ipe-Brouwers-steich, De Bargesteich (in gezijkten zin Oude-Lombardsteeg), te Leeuwarden. De Honnesteich, verbastering van Hoarnesteich, Hornesteeg, te Drachten. De Bonga-steech en de Kloksteech te Holwerd. Enz. Enz.

G. **Steigstra, Steegstra.**

—

G. **Steigenga.** Zie bij den plaatsn. Stegingea.

—

P. It Lang-Stek (eigenlijk Tsjepmasate), sate onder Roordahuizum.

—

P. Steke (De Easter- en De Wester-Steke), twee wegen onder Balk.

G. **Steekstra.**

—

M. (Stelle). In patronymicalen vorm *Stellinck*, *Stellink*. Komt nog heden, als Stelling, voor in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland). Verg. Stalle, Stille.

G. **Stellinga, Stelma, Stellema, Stellingsma, Stelles.** -- Stella, Stelsema, Groningerland.

P. Stellhorn, geh. bij Westerstede in Ammerland, Weser-Friesland, Oldenburg. Stellenfleth, geh. bij Freiburg (Stade), Hannover. Stelling, dorp bij Altona, Holstein.

—

P. *Stelle*, oudtijds, en ook heden nog wel, in Stellingwerf, Eangwirden en Lemsterland in gebruik voor een uitgang lands, loopende van den weg tot aan de Grietenijscheiding.

G. **Stelstra.**

—

P. Stellingwerf (ook wel De Stellingwerven), eene gouw van Oud-Friesland, het zuidoostelijke deel van het hedendaagsche gewest Friesland uitmakende, en bestaande uit de twee grietenijen East- en West-Stellingwerf of Stellingwerf-Eastein en Stellingwerf-Westein genoemd, Oost- en West-Stellingwerf, of Stellingw.-Oosteinde en Stellingw.-Westeinde.

—

G. **Stelpstra.** Zie bij het woord (den plaatsnaam) *stjelp*.

—

G. **Stelstra.** Zie bij het woord (den plaatsnaam) *stelle*.

—

G. **Stema.** Zie bij den mansn. Sted, Stede.

—

M. *Stene*, *Steno*, *Sten*, *Steneken*, *Stenicke*.

G. *Steninga*. Zie Steen.

—

M. **Stendert.** Verg. Stennert.

—

M. *Stenert*. Verg. Stennert.

—

M. *Stennert*, *Stennerth*. Verg. Stendert, Stinnert.

—

G. *Stenstama*.

—

G. *Stenstera*, *Stenstra*. Zie bij het woord (den plaatsnaam) *stins*.

—

M. (Stere). Verg. Sterre.

G. *Steringa*, **a Steringa, Sterenga,** *Steeringa*.

—

M. *Sterke*, *Stercke*. Verkl. van Sterre. Zie Sterre.

G. Sterken, Nederland.

—

P. Sterkenboarch, Sterkenburg, sate onder Blija. Idem, voormaals een oud slot, te Sibrandahuis. Idem, *Starkenborch*, oud, aanzienlijk huis te Leeuwarden.

—

P. It Sternse Slotlân, stuk land te Franeker in 't West, waar oudtijds Sjaardema-slot stond. Ook genoemd Sieuwkelân; zie dien naam.

—

M. (Sterre). Zie Sterke. Verg. Stere.

G. **Sterringa, Sterrenga.** - Sterren. Nederland.

—

G. *Stestra*. Verg. Stastra.

—

P. Stettens. Zie Stittens.

—

M. *Stewart*. Verg. Stefter.

—

M. *Stygalinck*. Middeleeuwsche misspelling van Tsjalling. Zie dien naam.

—

G. *Styelsma*. Zie bij den mansn. Styl.

—

G. **Stielstra.** Verg. Stylstra.

—

P. Stiem, geh. onder Anjum.

G. **Stiemstra.**

—

G. **Stiemsma.**

—

P. *Stien*, het Friesche woord voor steen, komt voor in de plaatsnamen: It Stien-

fek, Het Steenvak, herberg met overzet aan het Dokkumerdiep, onder Ee. De Stiennen Daem; zie bij het woord (den plaatsn.) *Daem*. De Stienharst, Steenharst, geh. onder Ausbuurt; met De Stienharster-tille, brug aldaar. It Stienhûs, sate aan de Dokkumer-Ee, onder Stiens. It Stienhûslân, Steenhuisland, hooiland te Goinga. De Stienkampen, krite onder Oudega in Smallingerland. De Stienklip, buurt te Sneek; met De Stienklipsleat aldaar. Stiensyl, Steenzijl, voormalige sluis aan eene oude waterlossing, met geh., onder Garijp. Stientsjerke, Steenkerk, voormalig klooster onder Luniabird. Stienwyk, Steenwijk, sate onder Deinum. Verder De Stiennen Man, Steenen Man, gedenkteeken op den zeedijk bij Harlingen; en herberg te Zurich. De Stiennen Uleboerden, Steenen Uileborden, sate onder Engelum. Ook Stienwyk, stad in Overijssel, aan de Friesche grens; met het dorp Stienwikerwâld, Steenwijkerwolde.

—

M. *Stien*. Zie Steen. Verg. Styn.
G. **Stiensma.** Zie bij den mansn. Stientje.

—

G. **Stienstra.** Rechtstreeks afgeleid van den plaatsn. Stiens. — Stienes, Stienis, Stiens, Stienen, Nederland.
P. Stiens; zie bij den mansn. Steen. Stienstra-sate onder Warga. Idem, onder Roordahuizum.

—

M. *Stientje*, **Stientze.** Verkl. van Stien. Zie Stien.
G. *Stientzema*, *Stientiema* (Stientsjema), **Stiensma.**

—

P. De Stikelmieden, stuk land onder Ylst.

—

P. *Stik*, Fr. woord voor stuk, stuk land; komt voor o.a. in It Hollânners-stik, Hollanders-stuk, onder Veenwouden.

—

G. **Stikkersma.**

—

G. **Stikma, Stiksma.**

—

M. *Stil*, *Still*. Verg. Styl.
G. **Stilma.** — Stilke, Stilleke, Ned. Stilling, Duitschl. Stilling, Stillingfleet, Eng.
P. Stillhorn, dorp bij Harburg, Hannover. Stillinghausen, dorp bij Wipperfurth in Rijn-Pruissen.

—

M. *Styl*, *Stile*. Verg. Stil.
G. *Stylsma*, **Styl.**
P. Stylsma-state te Birdaard.

—

M. *Stylf*, *Stylff*, *Stilf*. In Weser-Friesland nog heden Stielf. Samengetrokken vorm van Stithelf (Stidolf, Stilof). Zie dien naam.
G. Stielfs, Weser-Friesland.

—

G. *Stylstra*. Verg. Stielstra.

—

M. *Stin*, *Styn*. Verg. Stien. Deze oorspronkelijk Germaansche naam komt ook wel voor als verkorting van den Kerkelijken naam Augustinus. Verg. Stynsgea.
V. **Styne.** Styntsje; in Ned. spell. **Stijntje.** In de spreektaal gemeenlijk Styn. Komt ook voor als verkorting van den naam Christina.
G. *Stynsma*, **Stinsma.**
P. Stinebarten of Stineberten, geh. onder Boornbergum. Stinnepôlle stuk land onder Rinsumageest. Stinshiem, stuk land onder Kollumerzwaag. — Stinum of Stenum, verdronken dorp op 't eiland Noordstrand, Noord-Friesl. Zie bij den mansn. Steen.

—

M. **Stind.**
G. **Stind.**
P. Stintebüll, verdronken dorp op Noordstrand, Noord-Friesland.

—

M. *Stincke*, *Stinke*. Verkl. van *Stin*. Zie Stin, Stintje.
V. **Stinke.** Op 't Ameland.
G. *Stinkena*.

—

M. *Stinnerd*, *Stinnert*, *Stinnerth*, *Stynnerd*, *Stynnert*, *Stinnet*. Verg. Stennert.

—

P. *Stins*, Fr. woord, beteekende de versterkte woning (als een toren gebouwd) van eenen Frieschen edelman, in de middeleeuwen; genoemd naar den geslachtsn. des eigenaars; b.v. Camminga-stins te Leeuwarden; Sjaerdema-stins te Franeker; Solcama-stins of Heechstins te Garijp. Verder Groustins of Grovestins (eigenlijk Sirtema-state) onder Engelum. Idem, te Gaastmaburen, onder

Hardegarijp (de laatste, die nog in deze eeuw in haar geheel in wezen was). De Heechstins, Hoogstins (dat is eene andere naam van Solcama-stins) te Garijp. De Skierstins (de laatste, waar nog heden ten dage een overblijfsel van bestaat), te Veenwouden. Verder De Stins, voormalige buitenplaats onder Huizum. De Easterske Stins, Oostersche Stins, sate onder Ter-Idsert. De Stinsepôlle, stuk land, met een huis, onder Baayum. Stinstra-sate onder Aalsum. Idem, onder Achlum. Idem, te Foudgum. — De Stins, huis onder Barsingerhorn in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.).

G. **Stinstra,** *Stynstra, Stenstra, Stenstera.*

—

P. Stynsgea, bij verkorting, in de dagelijksche spreektaal, voor Augustinusgea. Zie bij den mansn. Augustinus.

—

M. *Stintje, Styntje, Styntie, Stintie.* Ook *Stinke.* Verkl. van Stin, Styn. Zie die namen.

G. *Stinthiema, Stynthiema, Stynthyema* (Stintsjema of Styntsjema).

P. Styntsjema-state, *Stynthiema-state,* onder Follega.

—

M. *Stipert.*

—

P. Stirtemâlke, Stortemelk, zeegat in het Flie, bij Flieland.

—

P. It Stirtlân, Staartland of Steertland, krite met sate onder Hallum; met de Stirtlânswei, weg daar heen leidende, en de voormalige, thans drooggelegde Stirtlânsmar, aldaar. Een deel van deze krite wordt onderscheiden als It Wrâldske Stirtlân, *Wraudtsche Sterdtland,* Wereldsch Staartland, omdat het niet, gelijk het andere gedeelte, aan eene kerk of een klooster behoorde.

—

G. *Stystra.*

—

M. *Styter, Stytter, Stittert.*

—

M. *Stithelf, Stitilf.* Zie Stilf.

—

G. *Stitinga, Stithenga, Stitzinga,* Gron.

—

P. Stittens (of Stettens), geh. onder Oosterend. — Stitswerd, dorp in Groningerland. Zie bij den mansn. Sted.

—

P. *Stjelp,* stelp (in West-Fr. *stolp,* in boeketaal *stulp*), Fr. benaming van een boerehuis, waar woonhuis en schuur en stal onder één dak zijn, waar de drie deelen van een volledig Fr. boerehuis (*foarhûs, milhûs* en *bûthûs* of *skûrre*), als 't ware door één groot dak overstulpt zijn. Bijzonderlijk eene sate onder Winsum heet De Stjelp of De Greate Stjelp; met De Stjelpdyk aldaar. Verder De Stjelpwyk, Stelpwijk, veenvaart onder de Rottevalle en onder Drachten. — De Stolpen, geh. tusschen Schagerbrug en Kalantsoog in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.).

—

P. De Stjonkhoarne of Stjonkharne, hoek in den zeedijk bij Hindeloopen. De Stjonkert, Stinkert, stuk land aan de Greuns onder Teerns.

—

P. It Stobbegat, vaarwater en geh. onder Haskerdijken. It Stobberak, stroom onder Uitwellingerga. Stobbehoek, in Smallingerland. — De Stobben, geh. onder Vlachtwedde, Groningerland.

—

G. **Stoelinga, Stoelenga, Stoeltje.** Verg. Stolinga. — Stoelen, Ned. Stoeltjes, Vlaanderen. Stülen, Duitschland.

P. Stühlingen, *Stuolingen,* stadje in Zwaben, bij Constanz, Baden.

—

M. **Stoffel.** Ingekorte vorm van Christoffel, voluit de Kerkelijke naam Christophorus.

V. Stoffeltsje; in Ned. spell. **Stoffeltje.**

G. **Stoffelsma, Stoffels.**

—

P. Stokkershagen, krite onder Terwispel.

—

M. (Stole). Verg. Stolle.

G. **Stolinga.** Verg. Stoelinga.

—

M. (Stolle). Verg. Stole, Stelle.

G. **Stollinga, Stollenga, Stolma.** — Stolpinga, Groningerland.

P. Stollhamm, dorp in Butjadingerland,

Weser-Fr., Oldenb. Stolling, geh. bij Strasskirchen in Beieren.

—

M. *Stoppins.*

—

P. Stortum, geh. op 't eiland Ter-Schelling.

—

G. *Stotingha*, *Stotinga.*
P. Stotinga-sate te Pingjum.

—

V. **Stoukje.**

—

G. **Stovenga.**

—

G. **Straates, Straatjes, Straatsma.** Zie bij den mansn. Strato.

—

G. **Strandsma.**

—

G. **Strandstra, Stranstra.** Afgeleid van het Fr. woord *strân*, Ned. strand. Verg. Sanstra en Zandstra.

—

G. Strankinga, Groningerland.

—

M. *Strato.*
G. **Straates, Straatjes, Straatsma.** — Stratingh, Groningerl. Straten, Oost-Fr. In Ned. verlatijnscht tot Stratenus.
P. Stratum, dorp in Noord-Brabant. Idem, bij Krefeld in Rijn-Pruissen.

—

P. De Streamfeart, Alde Streamfeart (in dagelijksche uitspraak Strjemfeart), Stroomvaart, (verkeerdelijk verhollandscht tot Stremvaart), tusschen de Franeker- en Sneekervaarten, onder Bozum.

—

P. De Streek, buurt bij Dokkum, onder Aalsum. De Streek, voluit Wânswert-op-Streek of De Wânserterstreek, buurt aan de Dokkumer-Ee, tegenover Birdaard, onder Wanswerd. De Smalle Streek, buurt te Vrouwen-Parochie. — De Streek, geh. onder Uskwerd, Groningerl. Idem, onder Eenrum, Groningerl. Idem, reeks dorpen tusschen Hoorn en Enkhuizen, West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.).
G. **Streekstra.**

—

G. **Strykstra.**

—

P. Strikwert, in 1511 *Strickwerdera gued*, *Strickwerdera dyck*, in 1543 *Stryckwaert*, voormalige sate onder Scharnegoutum.
G. **Strikwerda.**

—

P. It String, Streng, naam van sommige lange, smalle stukken land, o. a. te Marsum, te Bozum, en veelvuldig ook elders. It Galgestring, stuk land onder Leeuwarden.

—

P. De Stripe, stuk land onder Bergum. Idem, te Terband. Lange, smalle, onafgegravene strooken land in de venen. De Stripen, stuk land bij de Nijtap, onder Opeinde in Small. De Lange Stripen, onland onder Boornbergum. De Stripenspet, vergraven veenland onder Veenwouden.

—

P. De Strobbelsteech of Stroffelsteech, voormalige steeg te Warga; nu vervallen.

—

M. *Strode*, *Stroodt;* bij verkorting *Stroo*, *Stroe*, *Stroy.*
G. **Strooyinga, Stroosma, Strojenga, Strooisma.** — Stroma, Groningerl. Stroink, Twente.

—

G. Stroetinga, Groningerland.

—

P. Stroobos, geh. ten deele onder Gerkesklooster, ten deele in Groningerland.

—

G. **Strooyinga, Stroolsma, Stroosma.** Zie bij den mansn. Strode.

—

G. **Stropsma.**

—

M. (Struke). Förstemann vermeldt in zijn Altdeutsches Namenbuch eenen ouden mansn. Strocgo, dien hij met eenen nieuweren naamsvorm Struck in verband brengt.
G. **Struiks, Struiksma** (uitgesproken Strûks, Strûksma). — Struyken, Strouken, Nederland.
P. Struckhusen, geh. bij Burhafe, Oost-Fr. Strücklingen, dorp in 't Sagelterland, eene Oud-Fr. gouw in Oldenburg. Strückhausen, dorp in Stadland, Weser-Fr., Oldenb. Struckum, dorp in Noord-Fr. Struxdorf, dorp bij Sleeswijk.

—

P. De Strûken, buurt te Weidum.

—

P. Strûpenbûr, Struipenbuur, geh. onder Wester-Nijkerk. Strûpenkeal, sate onder IJsbrechtum.

—

G. **Stuiksma.**

—

M. *Stuinert.* Verg. Stinnert.

—

G. **Stuivinga, Stuivenga.** Zie Stuwinga. — Stuvingh, Stuven, Nederland.

P. Stuvenborn, dorp bij Oldesloe, in Holstein.

—

P. De Stûken, Stoeken, krite onder Garijp; met de Stûkleane aldaar. It Stûkefjild, Stoekeveld, krite onder Eernewoude en Suawoude.

—

G. **Stulpstra.** Zie bij den plaatsn. Stjelp.

—

G. **Stursma.**

—

P. De Stûten, Stoeten, sate onder Ruga-Lollum.

—

P. De Stutten, bosch onder Oldeberkoop.

—

P. De Stuverske Kan, stuk land te IJsbrechtum.

—

G. **Stuwinga.** Zie Stuivinga.

—

V. *Suabe.* Zie Swob.

—

P. Suamar (samengetrokken vorm van *Sudera mar*, Zuidermeer — in tegenstelling met Noardermar en Eastermar, ten opzichte van de Bergumermeer), in de wandeling Sumar en Semar genoemd, Suameer, dorp in Tietjerksteradeel; met De Suamarder- (of Semarder-) mar, meerke aldaar; met De Suamarder- of Semarre-Heide, heideveld, met geh., en met De Suamarder- (of Semarder-) Tieke, geh. onder Suameer.

—

V. *Suane.* Zie Swaentsje.

—

M. **Suardus.** (Uitgesproken Swardus, Swa'dus). Verlatijnschte vorm van Suwert. Zie Suiwert, Suwert.

—

P. Suawâlde of Suawâld (samengetrokken vorm van *Sudera wâld*, Zuiderwoud), in de dagelijksche spreektaal Suwâlde of Sewâld genoemd, Suawoude, dorp in Tietjerksteradeel; met It Suawâldster- of Sewâldsterfjild, Suawouderveld, krite aldaar.

—

P. Suawei (De Lange en De Koarte), in de dagelijksche spreektaal Suwei en Sewei genoemd, voluit *Sudera wei*, twee stroomen of lang gestrekte meerkes in Dantumadeel, tusschen Roodkerk en Veenwouden. Verg. Sewei, en Wei (als stroomnaam).

—

M. *Subbe.* In verkl. *Subke.*

—

V. *Sucwert.*

—

M. *Sude, Suyt.*

V. Sútsje (eigenlijk Súdtsje); in Ned. spell. **Suitje.**

G. **Zuidinga, Zuidema, Suidema, Suydema,** *Suydcama* (uitgesproken als Sudinga en Sudema). — Sudinga, Oost-Friesland. Suiding, Ned.

—

M. (Suder, Sudher).

G. **Zuiderma, Zuidersma** (uitgesproken Suderma, Sudersma). — Zuidering, Ned.

P. Sudershausen, dorp bij Göttingen in Hannover.

—

P. *Súd*, het Fr. woord voor Zuid, komt voor in de volgende plaatsnamen: Suderbûrren, Zuiderburen, geh. onder Hempens. De Suder-Ie (bij samentrekking ook Súr-Ie genoemd), Zuider-Ee, stroomke in Oost-Dongeradeel. Súdhoarne, Zuidhorn, geh. onder Elsloo (Zuidhorn, dorp in Groningerl. Süderhörn, geh. bij Klanxbüll in Noord-Fr.). De Froubûrster- en De Sint-Annebûrster-Súdhoeke, kriten, met saten, onder Lieve-Vrouwen- en Sint-Anna-Parochie. Suder-Drachten, zuidelijk deel van het vlek Drachten, dagelijks weg enkel It Súd genoemd. De Súdein of Suderein, deel van Uitwellingerga, bezuiden de Westerbrugsloot. Súdwal, plaat in de Wadden, tusschen de Lauwerszee en Schiermonnikoog. Idem, bezuiden Ter-Schelling. De Suderfinnen, Zuiderfennen, krite in Gaasterland.

Bij vele plaatsnamen komt *súd* of *suder* in versleten vorm voor. B.v. Suamar, Suawâlde, Suawei; zie die namen. Súrein (ook wel Suderein), Zuurend, Zuiderend, geh. onder Grouw. Idem, geh. onder Hieslum. Idem, buurt te Sneek. Súrfinne, sate te Gaast. De Súrdyk of Sûrdyk, weg onder Tirns. De Súrhimmen, Zuurhemmen of Zuiderhemmen, krite onder Drachten. Súrhuzum, oorspronkelijk voluit Suderhuzum, in 1223 *Sutherhusum*, Surhuizum, dorp in Achtkarspelen, met It Súrhústerfean (ter plaatse enkel It Fean genoemd), Surhuisterveen, dorp in Achtkarspelen; en De Súrhústerfeansterheide, Surhuisterveensterheide, geh. onder Surhuisterveen. Surich (*Suderich* = Zuideroever), in de wandeling Surch genoemd, Zurich, dorp in Wonseradeel. Surich, Surch, *Suyregh*, sate onder Molkwerum. Súr-Ie, zie Suder-Ie, hier voren. In sommige van deze *Súr*namen wordt dit voorvoegsel ook wel als *sûr* uitgesproken: Sûrhuzum. — Sürwürden, dorp bij Oevelgönne, Weser-Fr., Oldenb.

Eindelijk nog Suffenstra-sate (Great- en Lyts-), twee saten onder Grouw en Idaard. Zie Súrfinne hiervoren. De krite, waarin deze saten gelegen zijn, draagt oorspronkelijk den naam van De Súdfenne of Súdfinne, en zoo heeten deze plaatsen eigenlijk Súdfenstra-sate, 't welk tot Suffenstra is verbasterd. Oudtijds *Sudfen*, *Sutfen*. Men vindt dezen naam dan ook wel, half Hollandsch, half Friesch, als Zuidfenstra geschreven. Verg. den naam der stad Zutfen, in misspelling Zutphen, in Gelderland; oorspronkelijk ook Zuidfenne, Zuidveen; en het gewest Suffolk (oorspronkelijk Sudfolk — Norfolk = Nordfolk) in Engeland. Verg. Noard.

G. **Zuidstra** (Uitgesproken Súdstra).

—

M. *Suerdt*, *Zuerdt*, *Suyrt*. Zie Suiert, en Verg. Sjoerd.
V. Súrtsje; in Ned. spell. **Suurtje.**

—

G. *Suffema.*

—

P. Suffenstra-sate. Zie bij Súd.
G. *Suffenstra.*

—

M. **Suffridus.** Quasi-verlatijnschte vorm van Sjoerd. Zie Sjoerd.

—

P. De Sûgestirt, Zeugestaart, stuk hooiland onder Nije-Schoot.

—

M. *Suyd.* G. **Zuidinga, Zuidema, Suidema, Suydema.** Zie den mansn. Sude.

—

G. **Zuiderma**, **Zuidersma.** Zie den mansn. Suder, Sudher.

—

G. **Zuidstra.** Zie bij den plaatsn. Súd.

—

M. *Zuyel.* Zie Sule.

—

M. *Suik*, *Suick*, *Zuick.* Verg. Sjuk.
V. *Suik.*
G. *Zuyccsma*, *Swckema.*

—

M. *Suirdt*, *Suird*, *Suirt*, *Zuyrt*, *Suyrt*, *Zuiert.* Verg. Sjoerd (Siurt). Zie Suerdt en Suiwert.

—

M. *Suiw*, *Suwe.* Verg. Souwe.
V. *Suiw.*

—

M. *Suiwert*, *Suiwart*, *Suiwerd*, *Suyvert*, *Zuiwert*, *Zuiert*, *Suvert*, *Suwert.* Quasi-verlatijnscht tot **Suwardus** en **Suardus.** Zie Suirdt, Suwert, Suvert.

—

P. It Sûkerlân, te Franeker. Zie Sternse Slotlân en Sieuwkelân.

—

V. *Sukke.* Verg. Suik.

—

M. *Sule*, *Zuyel.* Verg. Sulle.

—

M. *Sulle.* In patronymicalen vorm *Sulling.* In verkl. *Sulko.* Verg. Sule.

—

M. *Sumpck*, *Sumpk.*
V. *Sumk.*

—

P. Sûnderlân. Zie Sonderlân.

—

M. *Sune*, *Zune.* In verkl. *Suneke.* Verg. Sunne, Sone.

—

M. *Sunne*, *Zunne.* In verkl. *Sunneke*, *Sunke*, *Zunke.* In Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Sunken. Verg. Sune, Sonne.
G. Sunkana, Sunnkens, Suntjes, Süntken, Oost-Friesland.

—

V. **Suobba, Suopkjen,** *Suob, Suobbe, Suobb.* Verouderde spelling voor Swobbe, Swopkjen. Zie Swobbe, Suabe.

—

P. It Sûphûs (door de stedelingen Súphús, *Suuphuus* genoemd, en verkeerdelijk verhollandscht tot Zuiphuis; *sûpe*, in de steden *súp*, is het Fr. woord voor karnemelk), sate aan het Woudmansdiep, onder Huizum. De Sûpmerk (door de stedelingen Súpmerk, Suupmerk genoemd, en verkeerdelijk verhollandscht tot Zuupmarkt en Zuipmarkt), twee buurten te Leeuwarden (te weten, De Deinumer- en De Huzumer- Sûpmerk); verder te Sneek, te Franeker en te Dokkum. De Sûpskûrre (ook wel Nijehûs genoemd), sate onder Oldeboorn. De Sûpsteich, steeg te Leeuwarden.

—

P. De Sûre Par, Zure Peer, stuk land te Oosterboorn onder Oldeboorn.

—

M. (Sure, in verkl. Surke).

V. Súrtsje; in Ned. spell. **Suurtje.**

G. *Suiringa, Sursma, Surkisma.* — Suringa, Gron. Süren, Oost-Fr. Süersen, Noord-Fr. Suring, Surink, Suringh, Surickx, Suerickx, Surinx, Sury, Surie, Ned.

P. Sürenhagen, geh. bij Dahl (Hagen) in Westfalen.

—

P. Súrein, Súrfinne, Súrhimmen, Súrhuzum, Súrhústerfean, Súrhústerfeansterheide, Surich, Súr-Ie; enz. Zie den plaatsn. Súd.

—

G. **Suringar.** Deze naam, aan eene Friesche maagschap eigen, moet hier vermeld worden, al vertoont hij, in zijnen uitgang, ook geenszins eenen bijzonder Frieschen vorm, maar schijnt hij geheel vreemd. Immers deze geslachtsnaam is afgeleid van den plaatsnaam Surich, die oudtijds ook wel, bij misverstand, als *Suring* geschreven werd, in afleiding *Suringer*; b.v. *De Suringer Meden* (in plaats van Suriger Mieden), in een geschrift van 1546; zie de Registers van den Aanbreng, dl. III, bl. 320. In de 17e eeuw kwam ook de vorm *Suyrgar* als geslachtsn. voor. De maagschap Suringar is van Surich afkomstig; haar stamvader was dus een Suriger, Suringer. Verg. Suringa, bij den mansn. Sure.

—

G. **Zurkstra.**

—

V. **Suster, Zuster, Sus, Suske, Susje.** In Noord-Fr. Söster. Verg. den mansn. Broer.

—

M. (Sutte). In verkl. *Sutke.* Verg. Sude.

V. **Sutske.**

P. Suttum, geh. bij Ezinge, Groningerl.

—

M. *Sutter.* Verg. Sudher.

—

M. *Surert, Suwert, Suwart, Suert.* Quasi-verlatijnscht tot **Suardus** en **Suwardus.** Zie Suiwert, Suird, Suardus. Verg. Sjoerd.

—

M. *Suwe.* Verg. Suiw, Souwe.

—

M. (Swa). In verkl. *Zwaete.*

G. **Swama, Zwama.**

P. Swaerd (voluit *Swawerth*), Swaard of Zwaard (ook wel Swaerderterp genoemd), sate onder Stiens. Swaerdebûrren, Zwaardeburen, geh. onder Tjummarum.

—

P. Zwaag. Zie Sweach.

G. **Zwaagstra, Swaagstra.** In het Friesch eigenlijk Sweachstra.

—

M. **Zwaan.** V. **Zwaantje.** In Fr. spell. Swaen, Swaentsje. Zie Swaen, Swaentsje.

—

G. **Zwaanstra.**

—

P. Swaard, Zwaard, Swaarde- of Zwaardeburen. Zie bij den mansn. Swa.

—

M. *Swab.* Verg. Suabe.

—

P. Swachtum of Swachlum, voormalige sate tusschen Winsum en Spannum.

—

P. De Swadde. Zie Swette.

—

M. Swaen. In Ned. spell. **Zwaan.**

V. Swaentsje. In Ned. spell. **Zwaantje Swaantje, Swaantjen.** *Swane, Swaene, Swaen, Swaentie, Swaan.* Zie Suane. In Oost- en Weser-Fr. Swaantje, Swaanke, Swantje, Swanke, Schwanke, Schwantje.

G. Swaning, Ned. Schwaning, Duitschl. P. (Vermoedelijk) Swanwert. Zie ter alphabetischer plaatse.

—

P. Swaerd, Swaerderterp, Swaerdebûrren. Zie bij den mansn. Swa..

—

M. *Zwaete.* Verkl. van Swa. Zie Swa. Verg. Zwatthie.

—

M. (Swage).

G. **Swaga, Zwaga, Zwaginga.**

—

G. **Swama Zwama.** Zie bij den mansn. Swa.

—

V. *Swanelt.* Oorspronkelijk voluit Swanhilde, de volledige vorm van Swaentsje.

—

P. Swannenboarch, Zwanenburg, sate onder Jislum. Idem, onder Waaksens. De Swannepleats, Zwaneplaats, sate te Aalsum. De Swannepôlle, stuk land aan de Harlingervaart, beoosten Deinum. Swanwert, Zwanwerd of Zwaanwerd, geh. onder Wieuwerd; met de droog gelegde Swanwertermar, Zwaanwerdermeer, aldaar. It Swanskar, stuk hooiland aan de Haukesloot bij de Drie Pollen. Verg. den mansn. Swaen.

—

M. *Swart, Swarte, Swaerte.* In verkl. *Swartje.* Verg. Suvert, Suward; en Zwatthie.

G. **Swarts, Zwarts, Zwart.** Volgens de Fr. uitspraak, ook **Zwat.**

—

P. *Swart,* Ned. zwart, komt voor in de volgende plaatsnamen: De Swarte Brekken, meerke in Wymbritseradeel; zie den plaatsn. Brekken. De Swarte Broek, meerke bij Roodkerk. De Swarte Hoanne, Zwarte Haan, herberg, met geh. en overzet naar het Ameland en Terschelling, onder Sint-Jacobi-Parochie, aan den zeedijk. It Swartfean, Zwartveen, krite, met geh., onder Opeinde in Smallingerl.; verg. Wytfean. It Swarthûs, Zwarthuis, sate onder Sint-Jacobi-Parochie. De Swarte Koai, Zwarte Kooi, sate onder Rijperkerk. It Swartkou-hûs, Zwartkoehuis, voormalige sate onder Winsum. It Swart Kriús, Zwart Kruis, herberg, met geh., onder Bergum aan den Groninger straatweg. Idem, sate onder Sint-Jacobi-Parochie. Idem, huis te Leeuwarden. De Swarte Reed, weg te Bozum. De Swarte Singel te Jelsum. De Swarte Singel, pad onder Nije-Mirdum. Swartwâlde, Zwartwoude, krite onder Hallum. Idem, krite (oudtijds een geh. of eene buurt) op het Ameland. Idem, bocht van het meer de Fluessen, noordoostelijk van Koudum. De Swarte Skoalle of Swartskoalle, Zwarte School, geh. onder Hempens. De Swarte Skoalle, stuk land te Arum. De Swarte Skûrre, Zwarte Schuur, sate onder Mirns. De Swarte Tille, te Eestrum. De Swarte Wei, Zwarte Weg, oude naam van den Groninger straatweg, tusschen Leeuwarden en Rijperkerk; met It Swarteweis-ein, Zwartewegsend, herberg onder Rijperkerk. De Swarte Wei, weg te Blija. Idem, te Wijgeest in Kollumerland. Idem, onder Oostermeer. De Swarte Wyk, Zwarte Wijk, veenvaart onder Drachten. De Swarte Sleat (ook Rypkemasleat genoemd) onder Akmarijp. De Swarte Finne, stuk hooiland te Kuikhorne.

—

M. *Swatte.* In verkl. *Zwatthie.* Verg. Swette.

—

P. *Sweach*, Zwaag, is de Fr. vorm van een oud woord, van onzekeren oorsprong, beteekenende eene krite van weiland, met geh. (later ook dorp), waar bijzonderlijk de zuivelbereiding beoefend wordt; als uitbuurt van eene oudere nederzetting of dorp aan te merken, en daarvan nog dikwijls den naam dragende. B. v. Beetstersweach, Beetsterzwaag, dorp in Opsterland; en Kollumersweach, Kollumerzwaag, dorp in Kollumerland, naar de naburige dorpen Beets en Kollum aldus genoemd. Onder de Sweach, de Zwaag, kortaf, en als bij uitnemendheid, verstaat men Beetsterzwaag. Voorts Lang-Sweagen en Koart-Sweagen, Langezwaag en Kortezwaag, dorpen in Opsterland. Sniksweach, Snikzwaag, dorp in Haskerland. Boarnsweach, Boornzwaag, dorp in Doniawarstal; zie bij Boarn. De Sweagen, Zwagen, eiland in de

Sneekermeer, onder Offingawier. Sweach-Westein, *Swaga-Westeynd*, Zwaag-Westeinde, dorp in Dantumadeel, oorspronkelijk het westelijke uiteinde van de Kollumerzwaag; in de wandeling De Westerein genoemd. It Sweagerfean, Zwagerveen, en De Sweagermieden, kriten onder Kollumerzwaag, bij 't Veenklooster. — Zwaag, dorp in West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.). Eeksterzwaag en Scheemderzwaag, geh. bij de dorpen Eeksta en Scheemda in Groningerl. Swaag (uitgesproken Swoag, en thans, in verduitschte spelling, Schwog geschreven), geh. bij Veenhusen in Oost-Friesland, Schwege, geh. onder Dinklage, Oldenb.

G. **Swaagstra. Zwaagstra.**

—

M. *Sweder*, *Zweder*. Zie Sweer. Verg. Switer.

—

M. *Sweer*, *Zweer*. Quasi-verlatijnscht tot **Swerus, Zwerus, Sweris, Sweres**; verbijbelscht tot **Assuerus**, *Ahasverus*, *Ahasuerus, Ahasveres*. Samengetrokken vorm van Sweder. Zie Sweder, Swier. Verg. Swittert.

G. *Sweringa*.

—

P. Sweins, Zweins, dorp in Franekeradeel. De Rjuchte- en De Kromme Sweinswei, *Zeveyns-weyh*, Rechte en Kromme Sweinsweg (niet Zwijnsweg), onder Beets. Verg. Sewei.

—

M. **Sweitse.** In misspelling **Zweitse, Sweitze, Zweitze.** *Sueytse, Sweytie, Sweittje*, *Sweits*. Verg. Swetse.

V. **Sweitske.** In misspelling **Zweitske, Sweitsche, Zweitsche.**

G. *Sweythiama* (Sweitsjema).

—

P. De Swellestirt, Zwaluwstaart, stuk hooiland onder Suawoude.

—

P. De Swemmer, Zwemmer (ook Sennaer genoemd), oude waterlossing, thans eene breede vaart, in Kollumerland.

—

G. **Zwemstra.**

—

M. *Swen*. Verg. Swin.

G. **Zwennes.** - Schwennen, Noord-Fr. Swens, Swennen, Ned.

—

G. *Zwerda*.

—

M. *Sweryn*, *Sverin*. Zie Severyn.

—

P. *Swette* (ook *Swotte*), Oud-Fr. woord, grensscheiding, meestal in den vorm eener gegravene sloot, beteekende. Komt voor als De Swette, *Suette*, *Suotte*, *Suodt*, Zwette, oude grenssloot, en grensdijk (Swettesleat en Swettedyk) daarnevens, zich uitstrekkende in Menaldumadeel, Leeuwarderadeel, Baarderadeel, Rauwerderhem, van Beetgum tot Bozum. De Swette, ter plaatse en in den omtrek meestal als Swadde uitgesproken, en ook wel als Zwadde geschreven, oude grenssloot tusschen Kollumerland en Achtkarspelen, Dantumadeel en Tietjerksteradeel. De Swette en De Swettepoel, stroom en meerke bij Broek in Doniawarstal. De Swettehoarne, Swettehorn, geh. onder Marsum. De Swette, waterlossing, waterschap onder Oldeboorn.

—

M. *Swette*. In verkl. **Swetse**, *Swetzie*, *Swettzie*, *Zwetzie*, *Swedse*, *Swettie*, *Swetthye*. In misspelling **Zwetse.** Verg. Sweitse, Zwatthye.

—

P. Swichum, *Swychum* (in misspelling ook Zwichum, Zwichem, Zwigchum), dorp in Leeuwarderadeel.

—

M. *Swidbert*, *Swithbert*, *Swidberth*, *Suidbert*. Quasi-verlatijnscht tot **Swibertus, Suibertus. Swiebertus, Swubertus.**

—

M. *Swier*, *Zwier*. Zie Sweer.

G. **Swieringa, Zwieringa, Swierenga, Swiers, Zwiers.** — Swiersena, Zwierzina, Oost-Friesland.

—

G. **Swierstra, Zwierstra.** Deze naam is eene verkorting van den oorspronkelijken, volledigen naamsvorm *Hoxwierstra*, afgeleid van den naam der state Hoxwier. Zie bij den mansn. Hokke.

—

M. **Swiert,** *Swyrt*, *Zwyert*. Verg. Swier.

—

G. **Zwietstra.**

—

G. **Zwikstra.**

—

G. *Swilda.*

—

M. (Swyn, Swin). Verg. Swen.

G. **Swynga** (vermoedelijk samengetrokken vorm van Swininga), *Swynsma.* — Schwiening, Duitschl.

P. Swinga-sate (ook Swingma-sate genoemd), tot Zwingma-zathe verhollandscht, te Winaldum; met De Swinga- of Swingma-leane, weg daar henen leidende. Swynsma-sate (verhollandscht tot Zwijnsmazathe), te Hantumhuizum.

—

G. **Swingma.**

P. Swingma-sate. Zie bij den mansn. Swyn.

—

P. It Swin of It Swyn, het Zwin, stroomke of oude waterlossing in Idaarderadeel, tusschen Grouw, Friens, Idaard en Roordahuizum; met It Swinshúske, Zwinshuisje, huis, met overzet over het Zwin, onder Friens. Idem, meerke in Hemelumer Oldeferd en Noordwolde, onder Elahuizen en Nijega. Swinswei, weg te Beets; zie Sweinswei. — Het Zwin, *Swyn*, voormalige, thans toegeslijkte zeeboezem in het noorden van Vlaanderen, bezuiden den mond der Wester-Schelde, bij Sluis en Damme; eene Oud-Friesche landsgrens. Swinemünde, stad aan de Oostzee, Pruissen.

—

P. Swyns (Swininga; zie bij den mansn. Swyn), ook wel als Sweins misnoemd en misschreven, geh. onder Wommels. It Swynserhûs, Zwijnserhuis, sate onder Britsum.

G. **Swynstra.**

—

V. *Swiok*, *Swyock.*

—

M. *Switer*, *Swyttert*, *Swittert*, *Zwittert.* Zie Sweder.

P. Swittersum (verhoogduitscht tot Schwittersum), geh. bij Berum in Oost-Friesland.

—

V. *Swithburga.*

—

M. *Switbert.* Verlatijnscht tot **Suitbertus.** Zie Swidbert.

—

V. **Swob, Swobke, Swobkje,** *Suob*, *Swobbe*. *Swobk.* In misspelling **Zwobke, Zwobkje, Swopke, Swopkje, Zwopke, Zwopkje,** *Swopkie.* Zie Suob, Suabe.

P. Swobmojje-kamp, stuk land te Rottevalle.

T.

V. **Taabke,** *Taebke*, *Taebcke*, *Tabe.* Zie bij den mansn. Tabe.

—

M. *Taad*, *Taed.* In verkl. *Taadke*, *Taedke.* Zie Tade.

V. **Taad;** in Fr. spell. Taed. *Taed*, *Taadke*, *Taeds*, *Taedke*, *Tadike*, *Taedts.* Zie bij den mansn. Tade. Verg. Teatske.

—

M. **Taaye;** in Fr. spelling Taeije. Zie Taije, Taeije.

V. **Taaye, Taeike;** te Hindeloopen **Taaik;** in Fr. spell. Taeije. Taeike, Taeik.

—

M. *Taak*, *Taek*, *Taeck.* Zie Take.

V. **Taakje;** in Fr. spell. Taekje. *Taeckie.*

—

M. *Taakle*, *Taeckle*, **Taekle,** *Tacle.* Zie Takele. Verg. Taekle en Teakele.

—

M. *Taal*, *Tael.* In verkl. *Taalke*, *Taelke* Zie Tale.

V. **Taalke, Taaltje:** in Fr. spell. Taelke, Taeltsje. *Taelke*, *Taelcke*, *Taeltie.* Zie bij den mansn. Tale.

—

M. *Taalman*, *Taelman.*

—

M. *Taam*, *Taem.* Zie Tame.

V. *Taam*, *Taem.*

—

M. **Taan;** in Fr. spell. Taen. *Taen.* Zie Taen en Tane.

V. **Taantje;** in Fr. spell. Taentsje.

—

M. **Taapke;** in Fr. spell. Taepke. Zie Taepke.

V. **Taapke, Taapkje;** in Fr. spell. Taepke, Taepkje. Zie bij den mansn. Taepke.

—

M. *Taard*, *Taerd.*

—

M. *Taat*, *Taete*, *Taet.* In verkl. *Taatke*, *Taetke*. *Taetken*, *Taatje*, *Taetye*, *Taatske*, *Taetske.* Zie Tate.

V. **Taat** (in den Zwh.), **Taatje, Taattje**, **Taatske**; in Fr. spell. Taet, Taettsje, Taetske. Zie bij den mansn. Tate.

—

M. *Taatman*, *Taetman.* Verg. Tademan.

—

M. *Tabbe*, *Tabbo*, *Tabba.* In verkl. *Tabke.*

V. **Tabke.**

G. *Tabbama*, **Tabbers** (vermoedelijk misspell. van Tabbes).

—

P. De Tabbe, plaat in de Zuiderzee, aan de Fr. kust, bewesten Ferwoude.

—

M. *Tabbinthie.*

G. *Tabyntema*, *Tabintjema.*

—

M. **Tabe, Tabo.** In verkl. *Tabeke, Tabicke.* Zie Taepke. Verg. Tabbe.

V. **Taabke;** in Fr. spell. Taebke. *Taebke*, *Taebcke*, *Tabe.* Verg. Taepke.

G. *Tabinga*, **Tabesz.** — Tabing, Drente. Tabingh, Ned.

P. Tabendorf, dorp bij Beverstedt, in Hannover. Tabing, dorp bij Traunstein in Beieren. Tabetille en Tabewei; zie Thabor.

—

G. *Tabyntema*, *Tabintjema.* Zie den mansn. Tabbinthie.

—

M. *Tacle*, *Taeckle.* Zie Takele.

—

M. **Taco.** Zie Take.

G. **Tacoma.** In verlatijnschten vorm **Taconis.**

P. Tacozijl. Zie Teakesyl.

—

M. *Tadde.* In patronymicalen vorm *Tadding.* In verkl. *Tadke*, *Taddeke*, *Taddike*, *Taddik*, *Taddick.* Verg. Tade.

V. *Taddike.*

G. *Taddama*, *Taddema.* — Thaddema, Groningerl. Taddiks, Taddiken, Oost-Fr. Tadsen, Thadsen, Noord-Fr. Tadding, Eng.

P. Taddikenhusen, geh. bij Sillenstede, Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Taddington, in Gloucester-, en in Derbyshire, Eng.

—

M. *Tadder.* Verg. Tader.

—

M. **Tade**, *Tada*, *Taad*, *Taed*, *Thade.* In patronymicalen vorm *Tading.* In verkl. *Tadeke*, *Tadeko*, *Tadeco*, *Thadeco*, **Tadie** (oude spelwijze voor Taadje; in Fr. spell. Taedsje), *Taadke*, *Taedke*, *Tadick*, *Tadich*, *Tadig.* Ook op 't eiland Sylt, Noord-Fr., Tade. Zie Taad. Verg. Tadde, Teade, Tede.

V. Taed; in Ned. spell. **Taad.** *Tada*, *Taad*, *Taed*, *Taadke*, *Taeds*, *Taedts*, *Taedke*, *Tadike.* Verg. Teatske.

G. *Thadingha*, *Thadinga*, *Tadinga*, *Tadingha*, *Tadengha*, **Tadama**, **Tadema,** *Thadema*, *Tadena.* — Thadena, Oost-Fr. Thaden, Oost- en Noord-Friesland.

P. Tadema-state, Tadema-stins, twee oude plaatsen, ten westen en ten noordoosten onder Kollum. — Thadenswerf, twee geh. in Noord-Fr.; op de hallig Langeness en in den Ockholmerkoog. Tading, dorp bij Erding in Beieren.

—

M. *Tademan.* Verg. Taedman.

—

M. *Tader.* Verg. Tadder.

—

M. *Tae*, **Thae.** Vermoedelijk misspell. van Tea. Zie dien naam, en Tee.

—

V. Taebke; in Ned. spell. **Taabke.** *Taebke*, *Taebcke*, *Tabe.* Zie den mansn. Tabe. Verg. Taepke.

—

M. **Taede,** *Taed*, *Thaeda*, *Thaede.* Vermoedelijk misspell. van Teade. Zie dien naam. Verg. Tade.

V. *Taed*, *Taedke*, *Thaeda*, *Taedts*, **Taedske.** Vermoedelijk misspell. van Teatske. Zie dien naam.

—

M. *Taedel.* Verkl. van Taede. Zie Taede.

—

M. *Taedlef.*

—

M. *Taedman*, *Taedtman.* Verg. Tademan, Taetman, Tetman.

—

M. Taeije; in Ned. spell. **Taaye.** Verg. Taye.

V. Taeije, Taeike. Te Hindeloopen Taeik. In Ned. spell. **Taaye, Taaike, Taaik.**

—

M. **Taeke,** *Taeka*, *Taek*, *Taece*, **Thaeke,** *Taecko*, *Taeck*. In verkl. *Taekie*. Misspellingen van Take of van Teake. Zie die namen.

V. **Taekje, Taekske,** *Taeckien*. Vermoedelijk misspellingen van Teakje, Teakske. Zie die namen, bij den mansn. Teake. Verg. Taakje, bij den mansn. Taak.

G. **Taekema,** *Taekma*, *Taecama*.

—

M. **Taekle, Taekele,** *Taecle*, *Taeckle*. Vermoedelijk misspellingen van Teakele. Zie dien naam, en Taakle.

V. **Taekela, Taecla;** Taekeltsje, in Ned. spell. **Taekeltje.** Vermoedelijk misspelling van Teakeltsje. Zie dien naam. Quasi-verfraaid tot **Thecla, Thekla, Tekela.**

G. *Taecklema*.

P. Taeclema-sate te Kimswerd.

—

M. *Tael*, *Taal*. In verkl. *Taelke*, *Taalke*. Zie Tale.

V. Taelke, Taeltsje; in Ned. spell. **Taalke, Taaltje;** *Tael*, *Taelke*, *Taelcke*, *Taeltie*. Zie bij den mansn. Tale.

G. **Talen, Talens,** *Taelinga*.

—

M. *Taelman*, *Taalman*.

—

M. *Taem*. Zie Tame, Taam.

—

M. *Taen;* in Ned. spell. **Taan.** *Taen*. Zie Tane.

V. Taentsje; in Ned. spell. **Taantje.**

—

M. *Taerd*, *Taard*.

—

M. Taepke; in Ned. spell. **Taapke.** *Taepke*, *Taepcke*, *Thaepken*. Vermoedelijk misspell. van Tabeke, Taabke, den verkl. van Tabe. Verg. dien naam.

V. Taepke, Taepkje; in Ned. spell. **Taapke, Taapkje.** Verg. Taabke, bij den mansn. Tabe.

P. Taepke-kamp, stuk land te Ureterp.

—

V. **Taerdske, Taertske.** Vermoedelijk misspellingen van Teardske of van Teatske. Zie die namen.

—

V. *Taeske*.

—

M. *Taet*, *Taete*, *Taat*. In patronymicalen vorm *Taeting*. In verkl. *Taetke*, *Taatke*, *Taetken*, *Taatje*, *Taetye*. Zie Tate.

V. Taetsje (Tatsje, Taettsje); in Ned. spell. **Taatje, Taattje.** In den Zwh. ook Taet; in Ned. spell. **Taat.**

G. Taets, Ned. Tæting, bij de Angel-Sassen.

—

M. *Taetman*, *Taatman*. Verg. Tademan.

—

M. **Taetse,** *Taetze*, *Taeths*, *Taets*, *Thaets*. Verlatijnscht tot *Tacitus*. Verkl. van Taet, Tate. Zie die namen. Komt ook voor als misspelling van Teatse.

V. **Taetske, Taatske.** Taetske komt ook voor als misspelling van Teatske.

G. *Taetsma*.

P. Taetsma-sate, onder Siksbierum.

—

M. *Taetske*. Verkl. van Taetse. Kan ook zijn eene misspelling van Teatske, als verkl. van Teatse.

G. *Taetskma*.

P. Taetskma-sate onder Anjum.

—

M. *Taye*, *Taie*. Verg. Taeije.

V. *Tay*, *Taye*, *Taike*, *Tayelke*, *Taidts*. Verg. Taeije.

G. *Tayingha*, *Taynghu*, *Taynga*, *Taingha*, samengetrokken tot *Taynie*. *Tayema*.

P. Tayenswerf, geh. in den Dagebüllerkoog, Noord-Friesland.

—

M. **Taike,** *Taika*, *Taiko*, *Taycke*, *Tayko*. Verkl. van Taye. Zie Taye, Taytie.

G. *Taykama*.

P. Taike-Sytjes-sate, onder Hindeloopen.

—

V. Taintsje. In Ned. spell. **Taintje.**

—

M. *Taytie*, *Taytye*, *Taitje*, *Taitke*, *Taitse*. Verkl. van Taye. Zie Taye, Taike.

V. **Taitske.**

G. *Taytiema*, *Taytziema* (Taitsjema).

—

M. *Taite*, *Tayte*. Verkl. van Taye. Zie Taye, Taytie, Taike.

—

M. *Taitman*.

—

M. **Take, Tako, Taco,** *Taak*, *Taka*, *Taeck*, *Taecko*, *Taece*, *Taken*. Vermoedelijk samengetrokken vorm van Tadeke, verkl. van Tade. Verg. Taeke, Teake.

V. Taekje; in Ned. spell. **Taakje.** *Taek*, *Taeck*, *Taka*, *Take*, *Taerka*, *Takie*, *Taekje*, *Taeckie*. Verg. Teakje.

G. *Taka*, **Takema**, **Takoma**, **Tacoma**, *Takama*, *Taekma*, **Takes**, **Takens.** In verlatijnschten vorm **Taconis.** — Taakes, Taaks, Takens, Oost-Friesland. Taken, Noord-Friesland.

P. Takezijl; zie Teakesyl.

—

M. **Takele,** *Takle*, *Taakle*, *Taekle*, *Taeckle*, *Tacle*. Verkl. van Take. Zie Take. Verg. Taekle, Teakele.

V. **Takela,** *Takle*. Verg. Taekela, bij den mansn. Taekle; en Teakeltsje.

—

G. *Tackema*.

—

G. **Taksma.**

—

M. *Tale*, *Thale*, *Tael*, *Taal*. In patronymicalen vorm **Thalinck.** In verkl. *Taalke*, *Taelke*, *Taleke*. Verg. Talle.

V. Taelke, Taeltsje; in Ned. spell. **Taalke, Taaltje,** *Taeltie*, *Taelke*, *Taleke*, *Tale*, *Taale*, *Taal*, *Tael*, *Taelcke*.

G. *Talynga*, *Taelinga*, **Talen, Talens.**

—

M. *Talle*, *Tal*. In verkl. *Talka*, *Talke*, *Thalcke*, *Talca*. Verg. Tale.

V. Taltsje; in Ned. spell. **Taltje; Talke,** *Tal*. In Gron. Taljê. In Oost-Fr. Talke.

G. **Tallinga,** *Tallama*, **Talma, Van Talma, Talsma.** — Talkington, Eng.

P. T a l l u m (ook T a l m a-s a t e genoemd), voormalige sate onder Tjum. T a l l i n g a-s a t e onder Wartena.

—

G. **Talstra.**

—

M. *Talte*. Verkl. van Talle. Zie Talle.

G. **Taltema.**

—

M. *Tame*, *Tamo*, *Tama*, *Taam*, *Taemme*, *Taem*, *Tamen*. Verg. Tamme.

V. *Taem*, *Taam*.

G. *Taminga*. **Tames.** — Tamana, Oost-Fr. Tamen, Thamen, Noord-Fr. Taams, Tamis, Noord-Holl.

—

M. **Tamme, Tammo,** *Tamma*, *Thamma*, *Thammo*, *Tham*, *Tammen*. In verkl. *Tamke*, *Tammele*. Op 't eiland Sylt, Noord-Fr. Tam. Verg. Tame.

V. **Tamma**. **Tamke.** Ook **Tammigje**, door Sassischen invloed uit Drente en Overijssel.

G. **Tamminga, Tammenga, Tammema, Tamsma,** *Tammama*, **Tamson, Tammes, Tammen.** — Tams, Gron. Tammena, Tammens, Tamssen, Oost-Fr. Tamsz, Tammen, Noord-Fr. Tamson, Eng.

P. T a m t e r p, geh. onder Peins; hoofdzakelijk gevormd door de plaatsen G r e a t en L y t s T a m m i n g a-s a t e. T a m m i n g a-s a t e te Brongerga. - Tamminga-borg te Hornhuizen, en te Bellingeweer, Gron. Tammingahuis, te Lellens, Gron. Tamhuizen, oude borg (burcht) bij Wittewierum, Gron. Tammegast, sate te Rorichum, Oost-Fr. Tamminga-borg, te Amdorp, Oost-Fr. Tammhusen, geh. bij Oldorf in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. Idem, geh. bij Sengwarden, Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Tammensiel en Tamwerf, twee geh. op 't eiland Pelworm, Noord-Fr. Tammenswerf, geh. op de hallig Langeness, Noord-Friesland.

—

M. **Tane;** Taen; in Ned. spell. **Taan.** *Taen*. Verg. Tanne.

V. **Tane;** Taentsje; in Ned. spell. **Taantje.**

G. **Tania, Tanja, Tanje** *Tannye*, *Tainie*. Samengetrokken vorm, voluit Taninga (misschien ook Tanninga, van den mansn. Tanne). **Tanes.** — Tanis, West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.).

P. T a n e p i i p, brug onder Oosterbierum. T a n i a-b û r r e n of T a n j e b û r r e n, *Tayngabueren*, *Tayngenbuyeren*, geh. onder Leeuwarden; met D e T a n i a-b o a r c h, Taniaburg, aloude state aldaar; en D e T a n i a m a r, T a n j e m a r, Tanjemeer, oude waterlossing, en opvaart uit de Dokkumer-Ee naar Taniaburg. G r e a t en L y t s T a n i a-s t a t e te Blija. T a n i a-b û r r e n, geh. onder Achlum. T a n i a-s t a t e te Bozum.

—

M. *Tanger*, *Thanger*.

—

G. **Tangsma.**

—

M. *Tanne*, *Tanno*, *Tan.* In verkl. *Tanke*, *Tanneke*, *Tanncke*, *Tanco*, *Tanka*, *Tanc*, *Tanck.* Verg. Tane.

V. Tantsje; in Ned. spell. **Tantje.**

G. *Tannynga.* — Tanninga, Tannen, Tankena, Oost-Friesland.

P. Tannenhusen, geh. bij Aurich, Oost-Fr. Tannenwerth, geh. bij Carolinengrode in Harlingerland, Oost-Friesland.

—

M. *Tankmar*, *Tancmar.*

M. *Tanta*, *Tante.* Verkl. van Tanne. Zie Tanne.

G. Tantekana, Oost-Friesland.

—

M. (Tappe). Verg. Tabbe.

V. **Tapke.** Verg. Tabke.

G. **Tappema.** — Tappena, Tappen, Oost-Friesland.

P. Tappendorf, dorp bij Rendsburg in Holstein. Tappenburg, bij Bohmte (Osnabrück), Hannover.

—

M. *Tare*, *Taere.*

—

P. De Tarring, stuk hooiland aan de Wielen, onder Rijperkerk. De Taringen of Tarringen, krite onder Oldeboorn.

—

P. De Taskewei (ook Raeldyk genoemd), weg van de Dokkumer-Ee, onder Wyns, naar de Trynwouden. Verg. Raeldyk.

—

G. **Tasma.** - Tassema, Groningerland.

P. Tasma-heerd, te Kollum. — Tasma- of Tassema-heerd, te Lutjegast, Groningerland.

—

M. *Tate*, *Taete*, *Taate*, *Taat*, *Taet*, *Taten*, *Taaten.* In patronymicalen vorm *Tating*, *Tatink*, *Taeting*, *Tatingh.* In verkl. *Taatje*, *Taetye*, *Taetje*, *Taatke*, *Taetke*, *Tatike*, *Tatik*, *Tatie.* Verg. Tade, Teate, Tete.

V. Taetsje (Tatsje), Taettsje; in Ned. spell. **Taatje, Taattje;** *Tatie.* In den Zwh. ook Taet; in Ned. spell. **Taat.**

G. Tates, West-Fr. (noordelijk Noord-Holl.). Taatjes, Oost-Friesland Taats, Taets, Ned. Tate, Eng.

—

P. Tating, dorp in Eiderstedt, eene Oud-Fr. gouw in Sleeswijk. Tatinghem, in 1132 *Tatingahem*, dorp in Artesië, Frankrijk. Tatincloud, in 1140 *Tatinglo*, dorp in Artesië, Frankrijk. Tatenberg, dorp bij Hamburg (Ochsenwärder). Tatendorf, dorp bij Lüneburg, Hannover.

—

M. *Tater*, *Thater.*

—

M. *Tatman.* Verg. Taetman.

—

M. *Tatte*, *Tatto.* In verkl. *Tatke*, *Tattye*, *Tatle.* Verg. Tate, Tette.

V. *Tatte*, *Tatke.*

G. **Tattes.**

P. Tatshusen, geh. bij Oldorf in Wangerland, Weser-Friesland, Oldenb. Tattingstone, in Suffolk, Eng.

—

M. **Tea, Thea,** *Tæ*, *Tææ*, *Thææ.* In misspelling **Tae.** Verg. Tae, Tee.

V. **Tea;** in den Zuidwesthoek *Teake.*

—

M. *Teabe.* Verg. Tabe, Tebbe.

—

M. **Teable.** Verkl. van Teabe. Zie Teabe.

V. *Teabele*, *Teabel.*

—

M. **Teade,** *Tæde*, *Theade.* Verg. Tade, Tede.

V. Teadsje; in Ned. spell. **Teadje.** *Teade*, *Tead.*

G. *Teadema*, *Tædema.*

—

M. **Teadse.** Verkl. van Teade. Zie Teade.

V. **Teadske,** *Teadse.* Verg. Teatske.

—

M. **Teake, Teaco,** *Teaka*, **Teako, Theake,** *Theako*, **Tæco, Tæke.** Verkl. van Tea. Verg. Take. In misspell. Taeke, Thaeke enz.

V. **Teakje Tæækje,** *Teake.* In misspell. Taekje.

G. **Teakema,** *Teacama*, *Tæcama.*

P. Teakesyl, Tacozijl, zeesluis, met geh. onder Sondel in Gaasterland. Teakeleane, Teakelaan, weg te Pingjum. Teakeskar, krite te Ferwoude.

—

M. **Teakele, Tækele, Teakle,**

Tæækle. Verkl. van Teake. In misspelling Taekele. Verg. Takele, Tekele.

V. Teakeltsje; in Ned. spell. **Teakeltje** of **Tækeltje**. *Teakel*, *Teakele*, *Teakle.* In misspelling Taekeltje.

G. *Teaklama.*

P. Teakelehôf, stuk land te Minnertsga. Teakeletille, brug onder Hoogebeintum. Teaklama-sate op Doniawier onder Warga.

—

V. *Teal.* Verg. Tael.

—

M. *Teame*, *Tæmme.* Verg. Tame, Temme.

V. **Team.**

—

M. Teard, Tearde; in Ned. spell. **Teerd, Teerde**. Verg. Taard.

V. Teardsje; in Ned. spell. **Teerdje.**

—

P. Teard, Teerd (ook wel quasi-verhollandscht tot Taard), geh. onder Anjum

—

M. Teare. In Ned. spell. **Teere.**

—

P. Tearns, *Thernza*, in 1242 *Thernze, Terynse;* Teerns of Terens, dorp in Leeuwarderadeel.

G. **Teernstra, Teerenstra.**

—

M. Teartse; in Ned. spell. **Teertse;** in misspell. **Teertze.** Verkl. van Teard. Zie Teard.

V. Teartske, Teartke, Tearske; in Ned. spell. **Teertske, Teertke, Teerske.**

—

P. Teatlum, *Teetlem*, (gemeenlijk in verhollandschten vorm als Teetlum voorkomende, en ook wel verkeerdelijk Titlum genoemd en geschreven) geh. onder Tjum.

—

M. **Teatse.** In misspell. **Teatze.** *Tæts.* Verlatijnscht tot *Tacitus.* Verkl. van Tea; misschien ook van Teade. Zie Tea. Verg. Teade, Teadse.

V. **Teatske, Tææteke;** in misspell. Taetske. *Teats*, *Teatse.* In misspell. ook Teatsche, Taetsche, Taets, enz. Op 't Ameland **Teatke.** Verder ook Teatsje; in Ned. spell. **Teattje.**

—

M. *Tebe*, *Teeb.* Verg. Tebbe.

—

M. *Tebbe*, *Tebba*, *Thebbe.* Komt in Groningerl. nog voor. Verg. Tebe, Tabbe.

V. **Tebbe.** Te Hindeloopen.

G. Tebben, Tebbens, Groningerland.

—

P. Techum, geh. onder Goutum.

—

V. **Tecla, Teecla, Tecle, Tekela.** Verg. Teakeltsje.

—

M. **Tedde** *Ted.* Zie Tedse. Verg. Tede, Tadde.

V. **Tedde.** Hindeloopen.

G. Tedden, Oost-Fr. Teddington, Eng.

P. Teddefeld, geh. bij Eckwarden in Butjadingerland, Weser-Fr. Oldenb. Teddendiek, bij Diepholz, Hannover.

—

M. **Tede, Teede, Theede,** *Tedo*, *Thede*, *Thedo*, *Theda*, *Teed*, *Theed.* In Noord-Fr. ook Tede en Thede. In verkl. *Tedeke.* Zie Teedse. Verg. Tedde, Tade, Teade.

V. *Teda*, *Theda*, *Tede*, *Teed*, *Theed*, *Teeds.* In Friso-Sassischen vorm **Tedigje.**

G. **Thedinga, Tedema.** — Thedinga, Tedinga, bij samentrekking Theenga; Thedema, bij samentrekking Thema; Tedekema. Oost-Fr. en Groningerl. Teding, Teengs, Ned.

P. Thedinga of Klooster-Thedinga, voormalig klooster, thans geh. bij Nuttermoor, Oost-Fr. Thedofeld, sate bij Hohenkirchen in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. Thedema- of Thema-borg, bij Noordwolde in Groningerland. Thema-heerd, te Pieterburen in Groningerland. Tedema, huis bij Roden in Drente. Tedingerbroek, geh. bij Stompwijk in Zuid-Holland. Thedinghaus, stadje aan de Weser, boven Bremen. Thedingeweert, landgoed bij Kapel-Avesaat in Gelderland. *Thedestorpe*, oorspronkelijke, middeleeuwsche naamsvorm van het hedendaagsche Dedesdorf, dorp in het Land-Wührden, eene Oud-Fr. gouw aan den Wesermond, Oldenb.

—

M. **Tedman.** Verg. Tetman, Teadman.

P. Tedmanspoel (ook Trinefar genoemd), meerke te Idsega.

—

M. *Tedse*, *Teds.* Verkl. van Tedde. Zie Tedde.

V. *Teds.*

G. Tedsen, Noord-Friesland.

—

M. **Tee, Thee.** Verg. Tae, Tea.

V. *Tee.*

G. **Thee.**

—

V. **Teecla.** Zie Tecla, Teakeltsje.

—

M. **Teede, Theede**, *Teed*, *Theed.* Zie Tede.
V. *Teed*, *Theed*, *Teeds.*

—

M. *Teedse.* Verkl. van Tede. Zie Tede.
V. **Teedske**; in misspell. **Teedsche.** Verg. Teetske.

—

M. **Teeke,** *Teecke*, **Teek.** In misspell. **Theeke.** Verg. Teake, Take. Zie Teke.
V. **Teekje,** *Teecke.* In misspell. **Theekje.**

—

M. **Teekele, Teekle.** Verkl. van Teeke. Zie Teeke, Tekele, Teakele.
G. *Teeckelema.*
P. Teeckelema- (ook Teaklama-) sate, op Doniawier onder Warga.

—

M. **Teelke.** Verkl. van Tele. Zie Tele.
V. *Teel*, **Teela**, *Teelk*, **Teelke, Teelkje.** Zie bij den mansn. Tele.

—

M. **Teen,** op Schiermonnikoog. Quasi-verfraaid tot **Thenis, Thenes.**
G. **Tenenga,** samengetrokken tot *Teengia.* **Teensma,** op Schiermonnikoog. Teninga, Groningerland. Verg. Teunis.

—

G. **Teenstra.** Verg. Teernstra.

—

P. Teerd. Zie Teard.

—

M. **Teerd, Teerde.** In Fr. spell. Teard, Tearde. Zie die namen.
V. **Teerdje.** In Fr. spell. Teardsje.

—

M. **Teere.** Zie Teare.

—

P. Teerns. Zie Tearns.
G. **Teernstra, Teerenstra.** Zie bij den plaatsn. Tearns. Verg. Teenstra.

—

M. **Teertse, Teertse.** V. **Teertske, Teertke, Teerske.** Zie Teartse, Teartske, en bij den mansn. Tere.

—

M. *Teese.* Zie Tese.

V. **Teeske,** *Tees.*
G. *Teesma.* — Theessinga, Groningerl. en Oost-Friesland. Teesing, Ned.

—

M. *Teet*, *Teeth*, *Teete.* Zie Tete. In verkl. *Teetje.*
V. *Teeth*, *Theete*, *Theetke*, *Teethke*, *Teetken*, *Teetz*, *Teetka.* Teettsje, in Ned. spell. **Teettje, Teetje** (op 't Ameland en Schiermonnikoog); **Teetke** (op 't Ameland).
G. *Teetema.* — Teetink, Ned.

—

P. Teetlum. Zie Teatlum.

—

M. **Teetse**, *Teets*, *Teeths.* Verkl. van Teete, Tete. Zie die namen.
V. **Teetske, Teets, Teetseke.** Verg. Teatske.
G. **Teetsma.**

—

M. **Teeuwes, Teeuwis,** *Teewes.* Verbastering van den Bijbelschen naam **Mattheus.** Zie Teves, Thewis. Verg. Meeuwes.
V. **Teeuweske, Teeuwiske.**

—

M. *Teyer.* Verg. Tiger.

—

V. **Tegge.**

—

M. *Teibert*, *Teybert.*

—

M. *Teidger.* Verg. Tiedger.

—

M. **Teide,** *Theyde.* In misspell. **Theide.** In Noord-Friesland in volle gebruik.
V. *Teydts*, *Theydze.*
G. Teiden, Teides, Noord-Friesland.

—

M. **Teije**, **Teye**, *Teie*, *Teio.* In misspell. **Thei, Theyo.** In Noord-Friesland als Tey, Thoy in volle gebruik.
V. *Teije*, *Teye*, *Teike.* In Noord-Friesland als Tei en Teiken in volle gebruik.
G. **Teyema, Teysma, Teyens, Van Teyens,** *Teyma*, *Teykinga*, **Teyen.** — Teyinck, Ned.
P. Teijebûrren, geh. onder Ternaard. Teyens, huis, en De Teyensfeart, vaart, te Beetsterzwaag. Teyenswyk, veenvaart onder Kortezwaag. Idem, onder Lippenhuizen.

—

M. *Teile*, *Theile.* In verkl. *Teileken.*

V. **Teila.**

—

M. **Tein, Teine.** In verkl. *Teinsen.*
G. *Teyningha*, in samengetrokken vorm *Teynghia*, *Teynga*, *Teynge.* **Teinsma.**

—

G. *Teypma.*

—

M. *Teise.* Verkl. van Teije. Zie Teije.
V. *Theiske.*
G. Teysinga, Groningerland.

—

M. **Teite.** Verkl van Teije. Zie Teije.
V. Teitsje; in Ned. spell. **Teitje.** *Teite*, *Teit.*

—

M. *Teitse.* Verkl. van Teite of van Teije. Zie die namen.
G. **Teitsma,** *Teytzma*, *Theythiama*, *Teythiema* (Teitsjema).
P. Teitsma-sate, onder Brantgum.

—

M. *Teje*, *Tejo.* Verg. Teije.

—

M. **Teke, Teko,** *Teeke*, *Teecke*, **Teek, Teeke.** In misspell. **Theke;** te Hindeloopen. Verg. Take, Teake.
V. **Teekje;** in misspell. **Theekje. Teka, Teke,** *Teecke.*
G. **Thekens.** -- Teekens, Oost-Friesl.

—

M. **Tekele, Teekle.** Verkl. van Teke. Zie dien naam. Verg. Teakele.
V. Tekeltsje; in Ned. spell. **Tekeltje. Tekela.** Verg. Thecla.
G. **Tekelema, Teklema,** *Teeckelema.*

—

M. **Tekke,** *Tecke.* Verg. Teke, Teake.
V. *Tek.*

—

G. **Teklema.** Zie bij den mansn. Tekele.

—

G. **Tekstra.**

—

M. *Telde.*

—

M. *Tele.* In verkl. **Teelke.** Verg. Telle
V. **Teelke, Teelkje, Teela,** *Tela*, *Teel*, *Teleke*, *Teelk.*
G. **Telenga, Telen Teelen.** — Teeling, Ned. Teligny, Frankrijk.

—

M. *Telle.* In verkl. *Telken.* Verg. Tele.
V. Teltsje; in Ned. spell. **Teltje.** *Telck.*
G. *Tellinga*, *Thellema*, *Telkema*, **Telkens.** — a Tellinghusen, Oost-Friesland. Tels, Tellings, Ned.
P. Tellens (Tellinga), geh. onder Wommels. — Tellingkamp, geh. bij Ter-Apel, Groningerl. Tellink, landgoed onder Hummeloo, Gelderl. Tellingstedt, dorp in Ditmarschen; zie bij den mansn. Edel.

—

M. **Telte.** Verkl. van Telle. Zie Telle.
G. Telting, Nederland.
P. Teltingspolder bij Norden, Oost-Fr.

—

M. *Teme.* Verg. Tame, Temme.

—

G. *Temersma.* Verg. Tiemersma.

—

M. *Temme*, *Temmo*, **Temmen.** Quasi-verlatijnscht tot **Temmus.**
V. **Temke, Temkje,** *Temmel.* Te Hindeloopen ook **Tem.**
G. **Temminga, Temmes, Themmen.** — Temmena, Temmen, Oost-Fr. Temming, Temmink, Temminck, Tems, Ned.
P. Temmebosk, voormalige sate onder Kollum; de naam is nog eigen aan een stuk land, oud hornleger aldaar. — Temmink, hoeve bij Neede in Gelderl. Temming, dorp bij Coesfeld in Westfalen.

—

P. *Ten*, samengetrokken uit het voorzetsel *te* en het verbogene lidwoord *den*, als voorvoegsel bij plaatsen aan geheel Nederland eigen, komt in Friesland voor als: Ten-Hoore of Ten-Hoere, sate onder Oosterwolde. It Hûs-ten-Oard; zie Oard. Verg. Ter.

—

G. **Tenenga.** Zie bij den mansn. Teen.

—

M. *Tenne.* In verkl. *Tenke*, *Tenko*, *Tencke*, *Tens.* Verg. Tinco.
V. Tentsje; in Ned. spell. **Tentje.**
G. Tenckinck, Ned. Tennyson, Engeland.

—

M. *Tepe*, *Tepo.* Verg. Teppe.

—

M. (Teppe). Verg. Tepe.
V. *Tepke*, **Tepske.**
G. **Teppema, Tepma.**
P. Teppema-sate, onder Scharnegoutum.

—

P. *Ter* (samengetrokken uit het voorzetsel *te* en het verbogene lidwoord *der*), als voorvoegsel bij plaatsnamen in geheel Nederland voorkomende; in Friesland: Ter-Bân, Ter-Grêft, Ter-Soal, Ter-Let, Ter-Oele, Ter-Wispel, Ter-Herne, Ter-Idsert, Ter-Sted, Hûs-ter-Heide, enz., allen op het hoofddeel van den naam (Bân, Grêft, Soal, enz.) vermeld. Ter-Schelling; zie Skilinge. Ternaerd, Ternaard; gejjkte, maar verkeerde spelwijze; zie Tonnaerd. Ter-Wisscha, Ter-Wisga; zie Wiske. Verg. Ten.

—

M. *Tere*. In misspell. **There**. Quasi-verfraaid tot **Teris**. In patronymicalen vorm *Therinck*. Verg. Terre.

V. Tearske; in Ned. spell. **Teerske**.

—

G. **Teringstra**. Vermoedelijk afgeleid van Tering, als verhollandsching van den plaatsnaam Tarring. Zie dien naam.

—

M. **Terke, Terkel.** Verkl. van Terre. Zie Terre.

V. **Terkje.**

P. Terkelsbüll, dorp bij Tonderen in Noord-Friesland.

—

P. Ternaard. Zie bij den mansn. Tonne.

—

P. *Terp*, *Therp*, *Thorp*, hoogte of heuvel, in overoude tijden kunstmatig opgeworpen tegen hoog water en overstroomingen, over een groot deel van alle Friesche landen verspreid, vooral ook op de klei in Oostergoo en Westergoo voorkomende. Vele terpen zijn bebouwd met een of meer staten of saten (landhoeven), velen ook met een dorp, of eene stad. Enkelen ook zijn onbebouwd. Voorbeelden van plaatsnamen, met dit woord samengesteld: Greonterp, Slappeterp, Laesterp, enz. op hunne alphabetische plaats vermeld. Eveneens zoo: Friesenterp, Gelterp, Doniaterp (of Dúnterp), Tamterp, met saten bebouwd. Verder De Gaesterterp, onbebouwde terp onder Kubaard. De Driesumer Terp, in het veld onder Driesum; met De Terpsterwei, weg daar heen leidende. De Alde Terp, Oude Terp, onder Ee in Dongeradeel. Ottenterp, te Oosthem. De Mûntseterp of Mosketerp; zie bij de M. Klaiterp; zie bij de K. De Seinterp, onder Wons. Jonkersterp, bij Makkum. Heachterp, met twee saten, onder Leeuwarden en Lekkum. Verder De Flieterpen; zie bij de F. De Séterpen, stukken land onder Ylst. De Terp of Torp, nader Kollumerterp of -torp genoemd, geh. onder Kollum. (Het woord *terp* luidde van ouds als *thorp* of *torp* in den Kollumerlandschen tongval van de Fr. taal). De Terpenssleat, waterlossing bij Ylst. De Terpsterwei, weg te Anjum. Urterp, Olterterp, Winiaterp zijn dorpen, niet op kunstmatig opgeworpene hoogten, dus niet op eigenlijke terpen gelegen, maar op natuurlijke hooge zandgronden. — Osterterp en Westerterp, twee dorpen bij Lügumklooster in Sleeswijk (in eene Oud-Noordfriesche gouw of harde).

G. **Terpstra.**

—

G. **Terpsma.** Oneigenlijke naamsvorm. Verg. Wiersma, bij den mansn. Wier.

—

M. (Terre). In verkl. **Terke, Terkel.** Zie die namen. Verg. Tere.

G. **Terra.**

—

G. **Terwisga, Terwisscha, Van Terwisga, Van Terwisscha.** Zie bij den plaatsn. Wiske.

—

P. Ter-Wispel. Zie Wispel.

—

M. *Tese*, *Teese*, *Theze*. Verg. Tesse.

V. **Teeske**, *Tees*, *Tese*, *These*.

G. *Teesma*. — Thesinga, Theessinga, Groningerl. en Oost-Friesland. Teesing, Ned.

P. Thesinga, of Thezinge, in 1283 *Thiasinga*, dorp in Groningerland. Thesingfeld, geh. bij Neuenhaus (Bentheim), Hannover.

—

M. **Tesse**, *Tesso*, *Tessa*, *Tesze*. Verg. Tese.

V. **Teske.**

G. *Thessinga*.

—

V. *Testa*.

—

M. *Tetard*, *Tethard*.

—

M. **Tete, Teete,** *Teta, Thete, Tethe, Teet, Teeth.* In verkl. *Teteke, Teetje,* **Teetse.** Verg. Tate, Tette.
V. **Teta,** *Thete, Tetekin, Teet, Teeth,* **Teets, Teetske, Teetseke.** Op 't Ameland en Schiermonnikoog **Teetke** en Teetsje; in Ned. spell. **Teetje.**
G. *Tetynga, Thetinga, Teetema, Teetsma.* — Teetink, Ned.
P. Thetinga-state (ook Walta-hûs of -state, en eveneens It Wieuwerter-bosk genoemd), bij Wieuwert. — Tebüll, sate bij Hattstedt in Noord-Fr. Tetenbüll, dorp in Eiderstedt, Sleeswijk. Tetenhusen, dorp bij Sleeswijk. Teteghem (Tetingaheim), dorp in Fransch-Vlaanderen. Tetekum (Tetinkheim), dorp bij Lüdinghausen in Westfalen.

—

M. *Tethard, Tetard.*

—

M. **Tetman, Thetman.** Verg. Tedman.

—

M. **Tetse.** In misspell. **Tetze.** *Thetse, Tethza.* Verkl. van Tette. Zie Tette.
V. *Tetske, Thetse, Tets.*
G. *Tetzema.*

—

M. **Tette, Teth,** *Tetta, Tet.* In patronymicalen vorm *Tetting, Tettingh.* In verkl. *Tetje, Tetsje, Tetjen.* Zie Tetse. Verg. Tete.
V. Tetsje; in Ned. spell. **Tetje, Tettje.** *Tetta, Tette, Tet, Teth.*
G. Tetten, Noord-Friesland.
P. Tettemar, meerke onder Akkerwoude. Tettingbûrren, geh. onder Workum. — Tettens, dorp in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. Tettens, geh. bij Bleksen in Butjadingerland, Weser-Fr., Oldenb. Tetjehorn, geh. bij Slochteren, Groningerl. Tetterode, eigenlijke naam van het dorp Overveen, bij Haarlem. Tettefeld, geh. bij Tossens in Oldenburg. Tettenhall, dorp in Staffordshire, Engeland.

—

M. **Teunis, Theunis.** Verbastering van den Kerkelijken naam **Antonius.** Zie Tunnis.
V. **Teuniske, Teunisje, Teunisjen, Theuniske;** Teuntsje, in Ned. spell. **Teuntje,** *Teuntie.* Op Schiermonnikoog **Teunke** en **Teuneke;** in vleivorm **Teuke.**

—

P. **Teunstra.** Vermoedelijk afgeleid van den plaatsn. Tirns, die als Tuns of Teuns wordt uitgesproken.

—

M. **Teves, Tevis,** *Teewes, Tæris.* Verbastering van den Bijbelschen naam **Mattheus.** Zie Teeuwis, Teeuwes, Theuwis.
G. **Teves.**

—

P. Thabor, voormalig klooster, thans sate, onder Tirns; met den Thaborwei en de Thabortille, weg en brug aldaar, in de dagelijksche spreektaal tot Tabewei en Tabetille verbasterd. Verg. Tabe.

—

M. *Thadwart.*

—

M. **Thæ.** Zie Tae, Thea, Thee.

—

M. **Thaede.** Zie Tade, Teade.
V. **Thaeda.**

—

M. **Thaeke.** Zie Take, Teake.

—

V. **Thaetske.** Zie bij den mansn. Tate. Verg. Teatske.

—

M. *Thale.* In patronymicalen vorm **Thalinck.** Zie Tale.

—

M. *Thamme, Thammo, Tham.* Zie Tamme.

—

M. *Thater, Tater.*

—

M. **Thea.** Zie Thæ, Tae, Thee.

—

M. **Theake.** Zie Teake.

—

V. **Theatske.** Misspell. van Teatske. Zie bij den mansn. Teatse.

—

M. *Thebbe.* Zie Tebbe.

—

V. **Thecla, Thekla.** Zie Tecla.

—

M. *Thede, Thedo, Theda, Theed,* **Theede.** Zie Tede.
V. *Theed.*
G. **Thedinga.**

—

M. **Thee.** Veelal uitgesproken als **Tea.** Zie Tee, Thea, Tae, Thæ.
V. *Thee.*

—

M. **Theeke.** Zie Teke.
V. **Theekje.**

—

M. **Theide**, *Theyde.* Zie Teide.

—

M. **Theye, Theyo, Thei.** Zie Teije.

—

V. *Theiske.* Zie bij den mansn. Teise.

—

M. **Theke.** Te Hindeloopen. Zie Teke.

—

V. **Thekla, Thecla.** Zie Tecla.

—

M. **Thenes**, **Thenis.** Zie Teen.

—

M. *Theodardus, Theoderd.* Zie Theotardus.

—

V. *Theodesinda*, *Theodesinde.*

—

V. *Theodeswinde.*

—

M. *Theodgrim.*

—

M. **Theodo.** Dit is de mansn. Tiede, in zijnen ouden, zuiveren vorm hersteld. Zie Tiede, Thiade.

—

M. *Theodomar.* Zie Thiadmar.

—

M. *Theotardus.* Zie Tiotard, Thiaderd, Theodardus en Tsjaerd.

—

M. **There** Zie Tere.

—

M. *Thetband.*

—

G. *Thetinga.* P. Thetinga-state. Zie bij den mansn. Tete.

—

M. **Thetman.** Zie Tetman.

—

M. **Theunis.** Zie Teunis.
V. **Theuniske**. **Theunisje**; Theuntsje, in Ned. spell. **Theuntje.**

—

M. **Theuwis, Theeuwis, Thewis, Thevis,** *Theves.* Zie Teeuwes en Teves.

—

M. *Thiaard*, *Thiaerd.* Zie Tsjaerd.

—

M. *Thiabberen, Thyabberen.* Zie Tjabberen.

—

M. *Thiabbo*, *Thyabbe.* In verkl. *Thyabbicke.* Zie Tsjabbe.

V. *Thyabbiken.*

—

M. *Thiabeka*, *Thiabeken*, *Thyabick.* Zie Tjabe.

—

M. *Thyabel*, *Thiabel.* Zie Tsjabele, Tiabel.
V. *Thyabel.*

—

M. *Thyabrinck.* Zie Tsjabring.

—

M. *Thiadbod.*

—

M. *Thiadbrat*, *Thyatbrat.*

—

M. *Thyadde*, *Thyad.* Zie Tjadde.

—

M. *Thiade*, *Thiado.* Zie Tsjade, Theodo.

—

M. *Thiaderd.* Zie Tiotard, Theodard, Dietert, Diedert, Tsjaerd.

—

M. *Thiadgrim.*

—

M. *Thiadlef, Thiadelf*, *Tiadlef.* Zie Tjadlef, Dietlef, Detlef.

—

V. *Thiadlindis.*

—

M. *Thiadmar.* Zie Tjadmar, Tiedmar, Ditmar.

—

M. *Thiadrik.* Zie Thiark, Thiedrik, Tsjark, Tsjerk, Dirk.

—

M. *Thiadsa.* Zie Thyets.

—

V. *Thiadveris.* Zie Dieuwertsje, bij den mansn. Dieuwer.

—

M. *Thiaeke.*

—

M. *Thiaerck.* Zie Tsjark.

—

M. *Thiaerd*, *Thiaerdt*, *Thyard*, *Thiaert.* Zie Tsjaerd.
G. *Thiarda*, *Thyarda*, *Thiarde.* Zie Tjaarda.

—

M. *Thiale.* Zie Tjale.

—

M. *Thyalla*, *Thialle*, *Thyalle.* Zie Tsjalle.
V. *Thyall.*

—

M. *Thyalling*, *Thiallinck*. Zie Tsjalling.

—

M. *Thiammo*. Zie Tsjamme.

—

G. *Thiara*, *Tiara*, *Tyare*. Waarschijnlijk versleten vorm van Tsjaerda; zie bij de mansnamen Tsjaerd en Tjaer.

—

M. *Thiard*, *Thiart*. Zie Tjard.
G. *Thiarda*, *Thyarda*, *Thiarde*. — Thiardisna, Oost-Friesland.

—

M. *Thiarik*, *Thiark*, *Thiarch*. Zie Thiaerck, Tsjark.
G. Thiarkesna, Oost-Friesland.

—

G. *Thyarsema*.

—

M. *Thyasso*. Zie Tsjasse.

—

M. *Thyatbrat*, *Thiadbrat*.

—

V. *Thiateka*. Zie bij de mansnamen Thiade en Tiete.

—

M. *Thiatgrim*.

—

M. *Thideman*. Zie Tiedeman.

—

M. *Thidward*. Quasi-verlatijnscht tot *Thidwardus*.

—

G. *Thidza*.

—

M. *Thie*. Zie Tie, Thyo.

—

M. *Thiebbo*, *Thyebba*, *Thiebbe*. Zie Tsjêbbe.

—

M. *Thied*. Zie Thiade, Theodo, Tiede.
V. **Thieda,** *Thyedze*.
G. *Thiedama*.

—

M. *Thiedmar*, *Thiadmar*, *Tiedmar*, *Thietmar*. Zie Diemer.

—

M. *Thiedric*, *Thiedrik*, *Thidrick*, *Thiadrik*. Zie Thiadrik, Dirk.

—

M. *Thyeele*.

—

G. *Thieglama*. Zie bij den mansn. Tyegle.

—

M. *Thiele*. In verkl. *Thielke*, *Thieltje*. Zie Tiele.

—

G. *Thiema*. Zie bij den mansn. Tieme.

—

M. *Thiemert*. Zie Diemer.

—

M. *Thyemme*. Zie Tieme, Tsjemme.

—

G. **Thiensma.** Zie Tiensma.

—

M. *Thiepka*, *Thiepko*. Zie Tsjepke.

—

M. *Thierd*, *Thiert*.
G. *Thierda*.

—

M. *Thierk*. Zie Tsjerk.

—

M. *Thierne*. Zie Tsjerne.

—

G. **Thiesinga.** Zie de mansnamen Tiese en Thys.

—

M. *Thietmar*, *Thietmer*. Zie Thiadmar, Tiedmer, Thiedmar.

—

M. *Thietse*. Verkl. van Tiete. Zie dien naam.

—

M. *Thietzie*, *Thyets*, *Thyetke*.
V. *Thyets*, *Thyetz*, *Thiets*, *Thiet*, *Thiethie*, *Thietie*.

—

M. *Thiezo*. Verg. Tiaso, Tiese.
G. *Thiesma*.

—

M. *Thilman*, *Thylman*. Zie Tieleman.

—

M. **Thymen.** Zie Timen.

—

G. **Thymstra.** Zie Tymstra.

—

M. *Thincke*. Zie Tinco.

—

M. *Thyo*, *Thio*, *Tyo*. Zie Thie.

—

M. Thys; in Ned. spell. **Thijs.** *This*. Verbastering van den Bijbelschen naam **Matthias (Matthijs).** Zie Tys. Verg. Tiese.
G. *Thysinga*, **Thysma, Thiesinga, Thiesma,** *Tiesma*. — Thijssen, Thijssens, Ned.

—

M. *Thitard*, *Tithard*. Quasi-verlatijnscht tot Thitardus en Tithardus. Zie Theotardus.

—

M. *Thiummo.* Zie Tsjomme.

—

M. *Thoenis*, *Thones*, *Tonis.* Zie Teunis. Verbastering van den Kerkelijken naam **Antonius.**

—

M. *Thole*, *Tole*, *Toele.* In patronymicalen vorm *Toling.* Zie Tole. Verg. Tolle.

G. Tholema, Gron. Tholen, Tholens, Tolens, Oost-Fr. Tholing, Tolings, Thoole, Ned.

P. Tholensweer, geh. bij Wolthusen, Oost-Friesland.

—

M. **Thomas.** Bijbelsche naam.

V. **Thomaske**, **Thomasje.** In misspelling **Thomasche.**

G. **Thomasma**, **Thomassma.**

P. Thomaspoel, voormalig meerke, thans ingepolderd, onder Greonterp. Thomashôf, sate onder Workum.

—

M. *Tya.* Zie Thyo, Tye, Tie.

V. *Tyake.*

G. Tyana, Oost-Friesland.

P. Tyum of Thyum, geh. onder Winsum in Groningerland.

—

M. *Tiabbe*, *Tyabbe*, *Thiabbe.* Zie Tsjabbe.

—

M. *Tiabbel.* Verkl. van *Tiabbe.* Zie Tiabbe. Verg. Tiabele.

—

M. *Tiabco.* Verkl. van Tiabbe. Zie Tiabbe, Tsjabbe.

—

M. *Tiabele*, *Tyabel.* Zie Thyabel, Tjabel.

V. *Tiabele*, *Tyabel.*

—

M. *Tyabod.* Zie Tjabod.

—

M. *Tiacco*, *Tyacko.* Zie Tsjakke.

V. *Tiacka.*

—

V. *Tiader*, *Tiadera*, *Tyadder.* Voluit Thiadwar. Zie Thiadveris, Dieuwertsje, bij den mansn. Dieuwert.

—

M. *Tiaderic.* Zie Thiadric, Tiarck.

—

M. *Tiadgert.*

—

M. *Tiadi*, *Tiado*, *Tyado*, *Tyade.* Zie Thiade, Tjade.

V. *Tiada*, *Tiadeke.*

G. Tyadana, Tyadekana, Oost-Friesland.

—

M. *Tiadlef*, *Thiadlef*, *Thiadelf.* Zie Tsjalf.

—

M. *Tiadmer.* Zie Thiadmar, Tiedmer.

G. Tiadmersna, Oost-Friesland.

P. *Tiadmersweere*, middeleeuwsche, volledige naamsvorm van Tjamsweer, dorp in Groningerland.

—

M. *Tiadnot.*

—

M. *Tiadward.* Zie Dieuwert.

—

V. *Tial*, *Tyal*, *Thyall.* Zie Tsjaltsje, bij den mansn. Tsjalle; en den mansn. Tialle.

—

M. *Tyalbe.* Zie Tjalbe.

—

M. *Tiald.*

V. **Tialda.**

—

M. *Tialf* (Thialf). Samengetrokkene of versletene vorm van den volledigen naam Thiadlef. Zie dien naam, en Tsjalf.

—

M. *Tyaele.* Zie Tjale. Verg. Tialle.

V. *Tiale.*

G. *Tyalama*, *Tyaellama.*

—

M. *Tialle*, *Tyalle.* In verkl. *Tialcke*, *Tialka.* Zie Tsjalle, Tsjalke. Verg. Tyaele.

V. *Tial*, *Tyal*, *Thyall*, *Tialcke*, *Tyalk.*

G. *Tiallama*, *Tyalzama.* Zie Tjalma, Tjalsma.

—

M. *Tialling.* Patronymicale vorm van Tialle. Zie Tsjalling.

—

V. *Tialte.*

—

M. *Tyam.* In verkl. *Tiampke.* Zie Thiammo, Tsjamme, Tsjamke.

—

M. *Tiammerik*, *Tiammerick*, *Tyammerick.*

V. *Tiammerik.*

—

M. *Tyannerth.*

—

G. *Tyansma.* Zie Tiensma, Thiensma.

—

G. *Tiara*, *Thiara*, *Thyara*, *Tyara.* Zie Thiara, en bij den mansn. Tjaer.

—

M. *Tiard*, *Tiart*, *Tyard*, *Tyaert*, *Tyairt*, *Tiairdt*, *Tyart*, *Tyaerdt*, *Thiard*. Zie Thiard, Tsjaerd.
V. *Tyardke*, *Tyaertke*, *Tyaerdt*. Zie Tsjaerdtsje.
G. *Tyarda*, *Tiartsma*, *Tyaerdsma*, *Tyaertsma*, *Tyaersma*, *Tyarsma*. Zie Tsjaerda, Tsjaerdsma, Thyarsema.

—

M. *Tiarck*, *Tyark*, *Tiark*, *Tiarco*, *Tiarch*, *Tiarcho*. Zie Thiarik, Tsjark.
G. Tyarkna, Tyarkisna, Oost-Friesland.

—

M. *Tiarne*, *Tiarnne*. Zie Tsjerne.

—

M. *Tiaso*, *Tyase*. Verg. Tsjasse, Tese.
P. *Thiasinga*, middeleeuwsche naamsvorm (van 1283) van Thesinga, dorp in Groningerl.

—

M. *Tyatye*. Verkl. van Tya. Zie dien naam.

—

M. *Tibbe*, *Tibba*. In verkl. *Tibbeke*, *Tibbico*. Verg. Tibe.
G. **Tibbinga**, *Tibbama*, **Tibma**, **Tibbesma**.
P. T i b m a b û r r e n, *Tippencheim*, ook enkel T i b m a, en in de dagelijksche volksspreektaal T i b b e n, ook wel T i b b u m genoemd, geh. onder Ee, waarvan T i b m a-s a t e de eigenlijke kern is; met D e T i b-s t e r r ij t, waterlossing aldaar. Verg. Molma-sate en Mollum. T i b m a-s a t e te Holwerd.

—

M. *Tibber*. Verg. Tibbert.
G. **Tibbersma**.

—

M. *Tibbert*. Verg. Tibber, Tybbert.
G. **Tibbertsma**.

—

M. *Tybbert*, *Tybbaert*. Verg. Tibbert.

—

M. *Tibbolt*. In volledigen, Oud-Frieschen vorm Thiadbald. Zie Tiebout, Dubbeld.

—

M. *Tibbrant*. In volledigen Oud-Frieschen vorm Thiadbrand.

—

M. *Tibe*. In Groningerland, als Tybe, nog voorkomende. Verg. Tibbe.
V. Tybegyn, Tibechien. Groningerland.
G. *Tybema*, *Tybisma*.

—

G. **Tibstra**. Afgeleid van den plaatsn. Tibben of Tibmabûrren. Zie bij den mansn. Tibbe.

—

P. *Tichelwirk*, Tichelwerk (steenbakkerij), veelal met de daartoe behoorende arbeiderswoningen een klein gehucht vormende; b.v. I t W y n s e r T i c h e l w i r k (ook wel I t S t i e n s e r T i c h e l w i r k genoemd), aan de Dokkumer-Ee bij Wyns, maar onder Stiens behoorende. I t T i c h e l w i r k, vroeger aan het einde van het Vliet, te Leeuwarden; te Snakkerburen onder Lekkum; bij Harlingen, bij Franeker, bij Bolsward, en elders. D e T i c h e l s t e i c h te Sneek. Verg. Panwirk.

—

M. **Tidde**, **Tiddo**. Verg. Tide.
G. **Tiddinga**, *Tidtsma*. — Tiddens, Gron. Tidden, Oost-Friesland. Tidding, Eng.
P. Tiddinga-heerd, te Losdorp, Groningerland. Tiddington, dorp bij Oxford, Eng.

—

M. **Tide**, **Tido**, **Tyde**, *Tydde*, *Tyd*. In verkl. *Tideke*, *Tideko*, *Tidele*. Verg. Tidde, Tiede.
G. Tidinga, Tydens, Gron. Tidinga, Tydena, Tiden, Oost-Fr. Tyden, Noord-Fr.
P. Tidofeld, geh. by Lütetsburg, Oost-Fr. Tidofeld, geh. bij Sengwarden in Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Tydenswerf, geh. bij Fahretoft in Noord-Friesland.

—

M. *Tydeman*. Verg. Tiedeman.
G. Tydeman, Tideman, Nederl.

—

M. *Tyderic*. Verg. Tiederik, Tiaderic.

—

M. *Tidger*. Verg. Tiedger.

—

M. *Tidmer*, *Tydmer*. Verg. Tiedmer.

—

M. **Tie**, **Tye**. In patronymicalen vorm *Tieng*, *Tying*. Verg. Tee, Tya.
V. Tietsje; in Ned. spell. **Tietje**; **Tieke**, *Tyeke*. Zie bij de mansnamen Tiede en Tiete.
G. **Tyema**, **Tyens**, **Tyes**, *Tiengha*.
P. Tyum; zie bij den mansn. Tya.

—

M. *Tiebbe*, *Tiebba*, *Tiebbo*, *Tyebbe*. In verkl. *Tiebco*, *Tiebke*, *Tieble*, *Tyeble*. Oude spelwijzen voor Tsjêbbe, Tsjêbke. Zie die namen, en verg. Tiebe.

G. *Tiebbinga*, *Tiebbama*, *Tyeblema*, *Tyebbama* (Tsjêbbinga, Tsjêbbema).

—

M. **Tiebe.** Verg. Tiebbe.

—

M. *Tiebout.* Zie Tibbolt.

—

M. **Tiede,** *Tyede*, *Tyeda*, *Tyedo*, *Tied.* In verkl. *Tiedeke*, *Tiedke*, *Tiedje*, *Tiedge*, *Tiedts.* Zie Tiadi, Thiede, Theodo. Verg. Tide.

V. *Tiede*, *Tied*, *Tiedge*, *Tieds*, *Tiedts*, *Tiedske*, *Tiedsche.* Verg. Tietsje, bij de mansnamen Tie en Tiete.

G. **Tiedema, Tiedes,** *Tyedema*, *Thiedama*, *Tyedsma.* — Tieden, Tiedens, Tiedken, Oost-Friesland.

—

M. **Tiedeman,** *Tyedeman.* Verg. Tydeman.

—

M. *Tiederik.* Verg. Tyderic.

—

M. *Tiedger*, *Tiediger.* In Oud-Frieschen vorm Thiadgar. Zie Tiadger. Verg. Tyeger.

—

M. *Tiedmer.* In Oud-Frieschen vorm Thiadmar. Zie Tiadmar, Tiemer. Verg. Tidmer.

G. Tiedmers, Oost-Friesland.

P. *Tiedmarum* (dat is: Thiadmarum, Thiadmara-hem), middeleeuwsche vorm van den plaatsn. Tsjummerum. Zie dien naam. – Tiedmerswarfe, geh. bij Tettens in Wangerland, Weser-Friesland, Oldenb.

—

M. *Tiedrad*, *Tiedred.* In Oud-Frieschen vorm Thiadrad, Thiadred.

—

M. *Tieds*, *Tiedts.* Verkl. van Tiede. Zie Tiede.

G. *Tyedsma.*

—

V. *Tiedwi.* In Oud-Frieschen vorm Thiadwi; in Oud-Dietschen vorm Dietwyde. Zie Tjadwi.

—

M. *Tyega.*

G. *Tyegama.*

—

M. *Tyeger*, *Thyeger*, *Tyger.* Vermoedelijk versleten vorm van Tiedger, Thiadgar. Zie Tiedger.

G. *Tyegera*, *Tyegersama*, *Tyegersma*, *Tiegersma*, *Tieggersma.*

—

V. **Tiegje.**

—

M. *Tyegle.*

G. *Thieglama.*

—

M. **Tieje.** Verg. Tie.

V. **Tieje.**

—

M. **Tieke,** *Tiecke*, *Tieka*, **Tyeke.** Verkl. van Tie, Tye. Zie Tie, Tye.

V. **Tieke.**

G. **Tieksma.**

—

P. De Tieke. Zie Tiike.

G. **Tiekstra.**

—

M. **Tiele, Tielle,** *Tyeele*, *Tyelle.* In verkl. *Tielke*, *Tielko*, *Thielke.* Verg. Tyle.

V. **Tiele, Tielle.** Tieltsje, in Ned. spell. **Tieltje**; *Tieltie*, *Tyelck.*

G. *Tielkama.*

P. Thielsgaard, hoeve in het dorp Skovbye, bij Apenrade, Sleeswijk.

—

M. **Tieleman.** Verg. Tyleman.

—

M. **Tieman,** *Tyeman.* Vermoedelijk samengetrokken vorm van Tiedeman. Zie Tiedeman, Tiemen.

G. **Tieman.**

P. Tiemansegge, hoeve aan den Berdumer-Oldendyk, in Harlingerland, Oost-Friesland. Zie den plaatsn. Egge.

—

M. **Tieme,** *Tyemme.* In verkl. *Tyemcke*, *Tyempke.* Verg. Tiemen.

V. **Tiemke,** *Tyemck*, *Tiemk*, *Tiemck*, *Tiemp*, *Tiempk*, *Tyempck;* Tiemetsje, in Ned. spell. **Tiemetje.**

G. **Tiemsma, Tiemens, Tiems,** *Thiema.*

—

M. **Tiemen.** Zie Tieman. Verg. Tymen, Herman en Harmen.

V. Tiementsje; in Ned. spell. **Tiementje.**

—

M. *Tiemer*, *Tyemer.* In Oud-Frieschen vorm Thiadmar. Verg. Timer.

G. **Tiemersma.**

P. Tiemertsmar. Zie bij den mansn. Timert.

—

M. **Tiemolle.**

—

G. **Tiemstra.** Verg. Tymstra.

—

V. **Tiene, Tiena, Tienke.** In Fr. spell. Tine, Tina, Tynke. Zie die namen.

—

M. *Tiengha*, **Tiensma.** Zie Thiensma, Tyansma, en bij den mansn. Tie.

—

P. De Tijen, buurt te Drachten.
G. **Tienstra.**

—

M. *Tiep*, *Tyep*, *Thyep*. Oude spelwijze van Tsjep. Zie Tsjeppe.
V. *Tiepck* (Tsjepk).
G. *Tieppema*, *Tiepma*, *Tyeppema; Tyepnia* (samengetrokken vorm van Tyeppinga, Tsjeppinga).

—

M. *Tiepke*, *Tiepka*, *Tiepko*, *Thiepka*, *Tyepck*. Verkl. van Tiep. Zie Tiep, Tsjepke.
G. *Tyeppekama*, *Tiepkema* (Tsjepkema).

—

M. **Tier**, *Tyer*. Verg. Tyr.
V. Tiertsje; in Ned. spell. **Tiertje**.
G. **Tiersma.**

—

M. *Tierd*, *Tiert*, *Thierd*, *Thiert*, *Tyerd*. In verkl. *Tiertke*. Verg. Tsjeard.
V. *Tierdtke*. In den Zuidwesthoek.

—

M. *Tyerick*, *Tierik*. Verg. Tierke, Tyrick, Tsjerk.

—

M. *Tierke*, *Tierk*, *Tierck*, *Tyerck*. Verkl. van Tier. Zie Tier. Verg. Tyerick.
G. *Tiercksma*, *Tyercxma*.

—

M. *Tyerna*, *Tyernne*, *Tyerne*, *Tiernne*. Oude spelwijze van Tjerne. Zie dien naam.
V. *Tiernck*. In den Zuidwesthoek.

—

M. **Tierse**; in misspell. **Tierze.** Verkl. van Tier. Zie Tier, Tierke.

—

M. **Tiese, Ties, Tieze**, *Tiesse*, *Tiessa*, *Tyesse*, *Thyesse*. Verg. Tys en Tjesse.
Deze oorspronkelijk Fr. naam moet niet verward worden met den mansn. Tys, Thys, die eene verbastering is van den Bijbelschen naam Matthias. Tiese of Ties wordt niet uitgesproken met den zuiveren, langen *i*-klank (zoo als Tys); maar met duidelijk kenbaren tweeklank *ie* (schier tweelettergrepig, als *Ti-es*); het is de zelfde naam als Tsjesse, Tjesse, welke naamsvorm ontstaan is door verdere breking van den tweeklank, aan de Friesche tonge zoo eigen.
V. **Tiesje, Tieskje**, *Tiesck*, *Tyesck*. Zie Tjeske.
G. **Tiesinga, Tiezinga, Thiesinga**, *Thiessinga*, **Tiesema, Tiezema, Tiesma, Tiessema**, *Tyesma*. — Tyessena, Oost-Friesland. Tiesing, Drente.
P. Tiesmawier; zie Tjesmawier. Tiesma-state te Hallum.

—

M. *Tiesyer*. Zie Tjesger.

—

M. *Tieske*, *Tyescke*, *Tieska*, *Tiesk*, *Tiesck*. Verkl. van Tiese. Zie Tiese, Tjeske.

—

M. **Tiete, Tiette, Tiet**, *Thieto*. In verkl. *Tietje*, *Tietke*, *Tietie*, *Tyetthye*. Verlatijnscht tot **Titus.** Verg. Tiede, Tite, Tsjitte.
V. **Tietsje, Tietje, Tiete, Tiette, Tyettje.** Te Hindeloopen ook **Tiet.** *Tiets*, *Tietke*, *Thietie*, *Thiethie*, *Tieth*, *Thiets*, *Thyetz*, *Tyeth*, *Tyeths*, *Tyethie*, *Tyetye*, *Tyetge*, *Tiethcke*.
G. **Tietema, Tietes.** — Tietink, Ned. Tietjen, Tietjens, Tietkens, Oost-Friesland. Tietkins, Eng.
P. Tietsjerk, *Tyetzerk* in 1543, *Tietzercka* (vermoedelijk Tiet-tsjerke), Tietjerk, dorp in Tietsjerksteradeel of -diel, *Thiatzerckeradeel* in 1392, de grietenij die naar dit dorp haren naam draagt. Tietema-state; zie bij den mansn. Tite.

—

M. **Tiethelm.** In Oud-Fr. vorm Thiadhelm.

—

M. *Tietmar*, *Tietmer*, *Thiedmer*. Zie Thietmar.

—

M. **Tietse, Tietso**, *Tiets*, *Tyetz*, *Tietze*, *Tyetthie*, *Thietzie*, *Tiettie*, *Tyetze*. Verkl. van Tiete. Zie Tiete. Verg. Tsjitse.
V. **Tietske.** In misspell. **Tietsche.** Verlatijnscht tot **Tietia.** Verg. Tsjitske.

G. **Tietsema, Tietzema.**

—

P. De Tietse, *Tjietza*, oude naam van Tsjitsma-state, te Winaldum. Zie bij den mansn. Tsjitse.

—

M. **Tieuwen.** Verbastering van den Bijbelschen naam **Mattheus**. Zie Teeuwes, Teves.

—

M. *Tiger*. Zie Tyeger.

—

V. **Tygje.**

—

M. **Tyke**, *Tykke*. Verkl. van Tye. Zie Tie, Tye.

V. **Tyeke**. Verg. Tikke.

G. **Tykema.**

—

P. De Tiike (ook misspeld als Tieke), krite, met geh., onder Suameer en Nijega, in Tietjerksteradeel en Smallingerland, onderscheiden in De Suamarder- (of Semarder-) Tiike en De Nijegeaster-Tiike (ter plaatse Nigeaster-Tiike genoemd). In de Suameerder-Tike is de Tiikesleat, oude waterlossing, met De Tiiketille, brug daarover.

G. **Tykstra, Tiekstra.**

—

V. *Tikke*. Verg. Tyeke.

—

M. **Tyle**, *Tile*, *Tilo*, *Tyl*. In verkl. *Tylke*. Verg. Tiele, Tille.

G. Tylekens, Tilekink, Ned.

P. Tyltsjedaem, Tijltjedam, voormalige waterkeering tusschen Leeuwarden en Jelsum; de naam is thans nog eigen aan een stuk land daar ter plaatse, bij Bilgaard en de Drie Ducatons, onder Leeuwarden.

—

M. **Tyleman**, *Tileman*, *Tylman*. Verg. Tieleman.

—

M. *Tille*. In verkl. *Tilcke*. Verg. Tyle.

G. **Tillema, Tilma, Tilsma, Tilkema**, *Tilckama*, *Tilckema*. — Tillekes, Ned.

P. Tilkema-sate onder Nes in West-Dongeradeel.

—

P. *Tille*, Fr. woord voor eene vaste houtene brug, in tegenoverstelling van *brêgge*, veelal beweegbare brug, en *piip*, gewelfde steenen brug; komt voor in de plaatsnamen Koatstertille; zie bij Koaten. Tilbûrren, geh. onder Oostrum. Hoptille (met de oude Hoptilla-sate daarnevens); zie dien naam. De Swarte Tille, onder Bergum. De Reade Tille onder Siksbierum. Idem, onder Winaldum. De Bloederige Blynsertille, mede aldaar. Tyssentiltsje; zie bij den mansn. Tys. Warntille; zie bij de W. De Kromme Tille bij Scharnegoutum. Piter Koal's Tille te Makkum. Durk-Sjjes-tiltsje onder Minnertsga; enz. In de tweede plaats, als afgeleid van den geslachtsnaam Tilstra, De Tilstra-polder onder Wons. — Enuma til, dorp in Groningerl. De Steentilpoort te Groningen. Biewketil, Scheeftil, enz. in Groningerl. Till, geh. bij Hovel in Harlingerland, Oost-Fr. Houttil, buurt te Alkmaar.

G. **Tilstra.**

—

G. **Tylstra.**

—

P. De Tym, sate onder Schettens.

G. **Tymstra.** In misspell. **Tiemstra.** Verg. Timstra.

—

M. **Tyme**, *Tymmo*, *Tym*. Verg. Tieme, Timme.

G. **Tymes.**

—

M. **Timen, Tymen, Thymen,** *Timen*, *Tyman*. Vergrieksch tot **Timon.** Verg. Simen en Simon; en Tiemen.

V. Timentsje. In Ned. spell. **Timentje.**

G. **Tymensma.**

—

M. *Timer*. Verg. Timmer, Timert, Tiemer.

G. **Tymersma.**

—

M. *Timert*. Verg. Timer.

G. *Timertsma*.

P. Timerts-mar, meerke onder Grouw; met de Timertsma-sate daarnevens.

—

M. *Timme*. Verg. Tyme.

V. Timmeltsje; in Ned. spell. **Timmeltje.** Bij verkorting Tim. In Weser-Friesland komt Timke nog als vrouwennaam voor.

G. **Timminga, Timmenga.**

P. Timmenrode, dorp bij Blankenburg in Brunswijk.

—

M. *Timmer.* Verg. Timer.
V. Timmertsje; in Ned. spell. **Timmertje.**
G. **Timmer.**

—

M. **Timpe.**

—

P. De Timpel, Tempel, sate onder Sandfirde.

—

G. **Timstra.** Verg. Tymstra, bij den plaatsn. Tym.

—

M. **Tinco.** Zie Tinke, bij den mansn. Tinne.

—

M. **Tyncon.** Zie bij den mansn. Tine.

—

V. **Tine, Tina, Tynke.** In misspell. **Tiene, Tiene, Tienke.** Vleivormen van Tryntsje (Catharina), vooral bij de Fr. stedelingen in gebruik; ook als verkorting van Martina, Albertine en dergelijke namen. Zie Nynke en Tryntsje.

—

M. *Tine.* In verkleinv. *Tynye* (Tynje), *Tynk.* Deze laatste naamsvorm weêr verbasterd, quasi-verfraaid, tot **Tyncon.** Verg. Tinne.
V. **Tynke.** Verg. Tynke, als vleivorm van Tryntsje, bij den vrouwenn. Tine.
G. *Tinia*, *Tynye*, **Tynje** (samengetrokken vormen, van het oorspronkelijke, volledige patronymicum Tininga); *Tynma.* **Tinga,** deze gesl. naam (zie den mansn. Tinne) kan ook eigenlijk de volgende plaatsn. zijn.
P. Tinegea, Tyngea, Tingea, Tinga, onderscheiden in Great en Lyts, geh. onder Sneek. De Tinesleat (ook Tynjesleat genoemd), Tinesloot, Tienesloot, stroom onder Uitwellingerga. Verg. De Tynje. Tinia-state, onder Ee in Dongeradeel.

—

P. De Tingwâlden (vermoedelijk Thingwâlden, Dingwouden, bosch waar rechtsgedingen gehouden werden), krite onder Ter-Wispel.

—

P. De Tynje, naam die aan verscheidene stroomen in Fr. eigen is; b.v. De Tynje, vaarwater onder Leeuwarden (beoosten), met het voormalige Tynjeset (zie bij den plaatsn. *set*), en met It Tynjedykje, weg onder Huizum. De Tynje, verbindingsstroom tusschen de Pikmeer en de Wijde Ee, onder Grouw. De Tynje (ook wel It Tynje-rek genoemd — zie den plaatsn. *Rek*), stroom in Opsterland, onder Ter-Wispel; met de gehuchten Lûkster-Tynje, Luxter-Tynje, en Winia-Tynje of Wynje-Tynje (verg. Wynje- of Winiaterp), op de grens van Opsterland en Eangwirden, die hunnen naam ontleenen aan den stroom, waaraan ze gelegen zijn. De Tynje of Mear-Tynje, Meer-Tynje (zie den plaatsn. *Mear*), stroomke in Idaarderadeel, tusschen Wartena en Grouw. De Tynjesleat of Tinesleat; zie bij den mansn. Tine. De Bûte-Tynje, Buiten-Tynje, oude dijk onder Garyp.

—

M. *Tinne.* In verkleinv. *Tinke, Tincke*, *Thincke*, **Tinco,** *Tintje.* Verg. Tine, Tenne.
V. Tintsje; in Ned. spell. **Tintje.** *Tintie*, *Tinneke.*
G. **Tinga, Tingga** (samengetrokken vorm van Tinnenga; zie ook Tinga, bij den mansn. Tine), *Tinnema.*
P. Tinnum, dorp op 't eiland Sylt, Noord-Fr. Tinningstedt, dorp in Noord-Fr., bij Tonderen. Tinnenboll, verdronken dorp op 't eiland Noordstrand, Noord-Fr. Tinkink, hoeve bij Winterswijk, Gelderland.

—

P. De Tinnen, krite onder Bakhuizen en Mirns.

—

G. **Tynstra.**

—

P. De Tinten, Tenten, gehuchtje onder Gaastmeer.

—

M. *Tio*, *Tyo.* Zie Tie, Tye.

—

M. *Tyobren.*

—

M. *Tiothard.* Verg. Thiadert, Theodard, Tythard.

—

M. *Tipe.* In verkl. *Typke*, *Typko.* Verg. Tippe.

—

P. De Tipelsteich, steeg te Leeuwarden. Idem, te Harlingen.

—

M. *Tippe.* In verkl. *Tipke.* Verg. Tipe.
V. *Tippe.* In Weser-Friesland als Tipke nog in gebruik.
G. **Tippesma.**

—

G. **Tippersma.**

—

M. *Tyr.* In verkl. *Tyrk.* Verg. Tier, Tyrick.

—

M. *Tyrick.* Verg. Tyr, Tyrk.

—

M. *Tirling*, *Tyrling.*

—

P. Tirns, *Tyrnse*, *Teerns*, *Terense*, *Thernze* (volgens de hedendaagsche volksspreektaal Tuns of Teuns), dorp in Wymbritseradeel. Verg. Tearns.
G. **Tirnstra, Teunstra.**

—

M. **Tys, Thys;** in Ned. spell. **Tijs, Thijs.** In verkleinv. *Tyske.* Verbastering en inkorting van den Bijbelschen naam **Matthias** (Matthijs). Verg. Ties, Tsjesse.
V. **Tyske, Tysje, Tysjen, Tyskje.** In Ned. spell. **Tijske**, enz.
G. *Thysinga*, **Tysma.** — Tijssen, Thijssen, Tijssens, Ned.
P. Tyssentiltsje (dat is Tys syn tiltsje; verg. Aensentún = Aen syn tún, bij den mansn. Arend, op bladz. 18), door sommigen ook Tyssetiltsje en zelfs Tysketiltsje genoemd, voormalige brug bij de Wirdumerpoort te Leeuwarden; aldus geheeten naar Burgemeester Thijs Feenstra. — Tysweer, verdronken dorp in den Dollart, Oost-Fr.

—

M. *Tysger.* Verg. Tiesger.

—

M. *Tisse.* Verg. Tysse.

—

M. *Tysse*, *Tysso.* Verg. Tisse, Tys.

—

M. *Titard.* Zie Tythard.

—

M. *Tytband.*

—

M. **Tite, Tito,** *Tita*, *Tyta*, *Tytte*, *Tytho.* Verlatijnscht tot **Titus.** Verg. Tiete, Titte. Aangaande het verschil in oorsprong en uitspraak tusschen Tite en Tiete, zie men de aanteekening bij den mansn. Siedse, op bladz. 339.
V. Tytsje of Tyttsje; in Ned. spell. **Tytje, Tyttje, Tite,** *Tyttie*, **Tytse.** In misspell. Tijtje, Tietje, enz. Quasi-verlatijnscht tot **Titia.**
G. **Titema,** *Titama.*
P. Titema-state te Harich.

—

M. *Tytgaert.* Verg. Tiedger.

—

M. *Tythard*, *Titard*, *Tithard.* Quasi-verlatijnscht tot *Tithardus.* Verg. Tiotard.

—

M. *Tytke*, *Tytken.* Verkl. van Tite. Zie Tite, Tytse.

—

M. *Title*, *Tittle.* Verkl. van Titte. Zie Titte.
G. *Titlema.*
P. Titlum; zie Teatlum.

—

M. *Tytse*, *Tytza*, *Tytthie*, *Tythia.* Verkl. van Tite. Zie Tite.
V. **Tytsje, Tytske,** *Tytsck.*
G. *Tytzama*, *Tythiama.*

—

M. **Titte.** In den Zwh. Verg. Tite.
V. Titsje of Tittsje; in Ned. spell. **Titje,** *Tittje*, *Titke*, **Titske;** quasi-verfraaid tot **Titsia.** In den Zuidwesthoek ook **Tit.**
P. Titzholm, geh. onder Hostrup, bij Tonderen, Noord-Friesland.

—

Tj. Deze letterverbinding, als beginletter van namen en woorden (b.v. Tjebbe en Tjalling, tjerk in Tietjerk en Tjerkwerd) wordt in het hedendaagsche Friesch verschillend uitgesproken; in de eene gouw of krite anders als in de andere; ja, in de zelfde gouw of krite door den een anders als door den ander. Sommigen spreken haar volkomen zoo als in het geijkte Nederlandsch uit; anderen (en dezen vormen verre weg de meerderheid), als *tsj.* Nog anderen spreken haar uit als *ts* ongeveer, waarbij dan de *t* een weinig aangeblazen (geadspireerd of *gehaucht*), en de *s* een weinig gelispeld wordt, waarbij dus even met de tong tegen de tanden gestooten wordt. Dit houd ik voor de oudste en de beste uitspraak; ze komt echter hoe langer hoe meer, door Hollandschen invloed, buiten gebruik. Door deze verschillende wijzen van uitspraak zijn

al die verschillende spellingsvormen ontstaan, waarin, oudtijds vooral, deze namen geschreven werden. B.v. Tjalling of Tsjalling als *Tialling*, *Thyalling*, *Thialling*, *Tyalling*, *Tsialling*, *Tzialling*, zelfs, bij misschrijving *Sthalling* en *Zthalling*, om van andere afwijkingen in de spelling, als *Tiallenck*, *Tsiallinck*, enz. niet te gewagen. Ten einde alle deze spelwijzen onder één hoofd te brengen, gelijk toch noodzakelijk is, heb ik daar toe de hedendaags onder de Friezen gebruikelijkste spelling en uitspraak (met *tsj*, dus Tsjalling en Tsjerkwert) genomen.

—

V. **Tjaakje.** In Fr. spell. Tsjaekje. Zie Tsjaekje, bij den mansn. Tjake.

—

M. **Tjaard, Tjaart**. G. **Tjaarda, Tjaardema.** In Fr. spell. Tsjaerd, Tsjaerda, Tsjaerdema. Zie den mansn. Tsjaerd.

—

P. **Tjaard.** G. **Tjaardstra.** In Fr. spell. Tsjaerd, Tsjaerdstra. Zie den plaatsn. Tsjaerd.

—

M. **Tjabbe, Tjabbo.** In Fr. spell. Tsjabbe. Zie Tsjabbe.

—

M. **Tjabbele;** in Fr. spell. Tsjabbele. *Tjabbel.* Zie dien naam.
V. *Tjabbel.*

—

M. *Tjabberen, Tjabbren, Tiabbren, Thiabberen, Thyabberen.* Oorspronkelijk voluit Thiadbern.

—

M. *Tjabbert, Tiabbert, Thyabbert.* Oorspronkelijk voluit Thiadbert, Thiadbercht, Thiadbrecht.

—

M. *Tjabe, Tiabe, Thiabo.* In verkl. *Tjabeke, Thiabeken, Thyabick, Tjabeko.* Verg. Tjabbe, Tsjabbe.
G. Tjaben, Oost-Friesland.

—

M. **Tjabele, Tjabel.** In Fr. spell. Tsjabele. Zie Tsjabele.

—

M. *Tjaber.* Oorspronkelijk voluit Thiadber. Zie Tsjabring.

—

M. *Tjabod.* Oorspronkelijk voluit Thiadbodo. Zie Tyabod.

—

M. **Tjabring.** In Fr. spell. Tsjabring. Zie Tsjabring.

—

M. *Tjadde, Tjaddo, Tyaddo, Thyadde, Thyad, Tziadde.* Oorspronkelijk Thiado. Verg. Theodo, Tjade, Tsjade.
V. **Tjattje.** In Fr. spell. Tsjadtsje. *Tjaddeke, Tjadde.*
G. Thyaddisna, Oost-Friesland.
P. Tjaddinksrijt (ook Tjaddyxrijt geschreven), polder onder Oude Niedorp, West-Friesland (noordelijk Noord-Holl.)

—

M. *Tjadder.* Verg. Tjader.
V. *Tjadder.*

—

M. **Tjade.** G. **Tjadema.** In Fr. spell. Tsjade, Tsjadema. Zie Tsjade.

—

M. *Tjader, Tiader, Tyader.* Verg. Tjadder.

—

M. *Tjadgrim.* Oorspronkelijk Thiadgrim.

—

M. *Tjadlef, Tjadelef, Thiadlef, Tjadelf, Thiadelff.* Zie Tjalef, Tsjalf, Tiadlef.

—

M. *Tjadmar, Tjadmer, Tiadmer, Thiadmar.* In vleivorm **Tjamme**, Tsjamme. Zie Tiadmer, Tiedmer, Diemer.
G. Tiadmersna, Tjadmersna, Tjadmersen, Tjadmers, Oost- en Weser-Friesland.
P. *Tjadmarum*, oude naamsvorm van Tjummarum. Zie Tsjummerum.

—

M. *Tjadsa.* Verkl. van Tjadde. Zie Tjadde, Thiadse, Thietse.

—

V. *Tjadwi.* Zie Tiedwi.

—

M. *Tjaer, Tyaer.* In verkleinv. *Tjaerke, Thiaercko.* Verg. Tyer, Tsjerk, Tsjark, Tsjaerd.
V. *Tjaerke, Tjaertje.* Verg. Tjaerdke.
G. *Tiara, Tjara, Thiara, Tyara, Tjaersma, Tyaersma.*
P. Tjaarsdorp (ook wel Tjaardsdorp geschreven), geh. bij Schagen in West-Friesland (noordelijk Noord-Holl.).

—

M. *Tjaerd, Tjaert, Tiaerdt*, enz. V. *Tyaertke, Tiaertcken, Tjaerdke*, enz. G. *Tjaerda*, enz. Zie den mansn. Tsjaerd.

—

M. *Tjaetse.* Verkl. van Tsjade. Zie dien naam, en Tjadsa.

—

M. *Tjake, Tyake.* Vermoedelijk een samengetrokken vorm van Tjadeke, den verkl. van Tjade, Tsjade. Zie dien naam. Verg. Tya, Tsjakke, Tieke.

V. Tsjaekje; in Ned. spell. **Tjaakje.** *Tjake, Tyake.* Ook in Oost-Friesland.

—

M. **Tjakke, Tjakko.** V. **Tjakje.** In Fr. spell. Tsjakke, Tsjakje. Zie die namen.

—

V. **Tjal.** In Fr. spell. Tsjal. Zie bij den mansn. Tjalle, Tsjalle.

—

M. *Tjalbe, Tyalba.*

—

M. *Tjale, Tiale, Thiale.* Zie Tyaele. Verg. Tjalle, Tsjalle, Tjaling.

V. *Tjale, Thiale, Tyalik.*

G. *Tjalinga, Tzalinga, Zthalinga, Tyalama, Tzaellama, Tziaelma.*

—

M. **Tjalf.** In Fr. spell. Tsjalf. Zie Tsjalf.

—

M *Tjaling, Tzaling, Tzalingh, Tzalyngh, Tzalynck, Tsaelinck, Tzaleng, Tzailing.* Patronymicale vorm van Tjale. Zie Tjale. Verg. Tsjalling.

—

M. **Tjalke, Tjalko, Tjalk.** V. **Tjalkje.** G. **Tjalkema, Tjalkes, Tjalkens.** P. Tjalkama-sate. In Fr. spell. Tsjalke, Tsjalkje, Tsjalkema, enz. Zie bij den mansn. Tsjalke.

—

M. **Tjalle.** V. **Tjaltje. Tjalk, Tjal, Tjalligje.** G. **Tjallinga, Tjallema, Tjalma, Tjalsma, Tjalles.** P. Tjalhuizum, Tjallebird, enz. In Fr. spell. Tsjalle, Tsjaltsje, Tsjallinga, enz. Zie bij den mansn. Tsjalle.

—

M. **Tjalling, Tjallink.** V. **Tjallingtje, Tjallingje, Tjallinkje, Tjallinga.** G. **Tjallings, Tjallingii.** P. Tjallingspoel. In Fr. spell. Tsjalling, Tsjallinkje, Tsjallings, enz. Zie bij den mansn. Tsjalling.

—

M. *Tjalte.* Verkl. van Tjalle, Tsjalle. Zie Tsjalle, Tsjalke, Tsjals.

V. *Tjalte.*

—

M. **Tjamke.** V. **Tjamkje.** In Fr. spell. Tsjamke, Tsjamkje. Zie Tsjamke.

—

M. **Tjamme, Tjammo.** V. **Tjamke, Tjamtje, Tjam.** G. **Tjamminga, Tjamsma, Tjammes.** In Fr. spell. Tsjamme, Tsjamke, Tsjamminga, enz. Zie Tsjamme.

—

M. *Tjammerik, Tiammerick.*

V. *Tjammerik, Tiammerick.*

—

M. *Tjammet.*

—

G. **Tjamstra**, Oneigenlijke naamsvorm. Verg. Leffertstra, Durkstra, Sierkstra.

—

M. *Tjamte.* Verkl. van Tjamme, Tsjamme. Zie Tsjamme.

—

M. **Tjapke, Tjapko.** V. **Tjapkjen.** In Fr. spell. Tsjapke, Tsjapkjen. Zie Tsjapke.

—

M. *Tjard, Tyard, Tiard, Tyart, Tjardt, Tyarth, Tsiardt, Tjardo.* Quasi-verlatijnscht tot **Tjardus.** Zie Tsjaerd, Tiard, Thiard.

G. **Tjarda,** *Tzardema, Tziarsma.*

—

M. **Tjark, Tjarco.** In Fr. spell. Tsjark. Zie Tsjark.

—

M. *Tjarne.* Zie Tiarne, Tsjerne.

—

M. *Tjarrel.*

—

M. *Tjarrelt.*

—

M. **Tjasse.** In Fr. spell. Tsjasse. Zie Tsjasse.

—

M. **Tjassing.** In Fr. spell. Tsjassing. Zie Tsjassing.

—

V. **Tjattje.** In Fr. spell. Tsjattsje. Zie Tsjadtsje, bij den mansn. Tjadde.

—

M. **Tjebbe, Tjebbo.** V. **Tjebbetje, Tjebbigje.** G. **Tjebbinga, Tjebbema, Tjebbesma, Tjebbes.** P. Tjebbesloot. In Fr. spell. Tsjêbbe, enz. Zie Tsjêbbe.

—

M. **Tjebbele, Tjeble.** In Fr. spell. Tsjêbbele. enz. Zie Tsjêbbele.

—

M. **Tjebke.** In Fr. spell. Tsjêbke. Zie Tsjêbke.

—

M. *Tjed.* Verg. Tjade, Tiede, Tjede.
V. Tsjedtsje; in Ned. spell. **Tjedje,** *Tjed.*

—

M. *Tjede.* Verg. Tjed.

—

M. *Tjedger*, *Tyedger.* Oorspronkelijk voluit Thiadgar. Zie Tiedger. Verg. Tjedsger, Tsjidsger. Zie ook Tsjedgerswyk.

—

V. **Tjedje.** Zie bij den mansn. Tjed.

—

M. *Tjedse.* Verkl. van Tjed. Zie Tjed.
V. Tsjedsje; in Ned. spell. **Tjedsje.** Verg. Tsjedtsje, Tsjetsje.

—

M. *Tjedsger.* Verg. Tjedger.

—

M. **Tjeed.** In Fr. spell. Tsjeed. Zie Tsjeed.

—

M. **Tjeedze.** V. **Tjeedske.** In Fr spell. Tsjeedze, Tsjeedske. Zie Tsjeedze.

—

M. **Tjeepke.** In Fr. spell. Tsjeepke. Zie Tsjeepke.

—

M. **Tjeerd.** V. **Tjeerdtje, Tjeerdje.** G. **Tjeerda, Tjeerde, Tjeerdema, Tjeerdma, Tjeerdsma, Tjeerds.** In Fr. spell. Tsjeard, Tsjeardtsje, Tsjearda, enz. Zie Tsjeard.

—

M. **Tjeerk.** V. **Tjeerke, Tjeerkje.** In Fr. spell. Tsjeark, enz. Zie Tsjeark. Verg. Tsjerk.

—

M. **Tjeers.** In Fr. spell. Tsjears. Zie Tsjears.

—

V. **Tjeeske.** In Fr. spell. Tsjeeske. Zie Tsjeeske.

—

V. **Tjeetje.** In Fr. spell. Tsjeetsje. Zie Tsjeetsje.

—

M. *Tjeetse.* Verg. Tjeedze, Tsjietse.
V. Tsjeetske; in Ned. spell. **Tjeetske.** *Tjeets.*

—

P. Tjeintgum. In Fr. spell. Tsjeintgum. Zie Tsjeintgum.

—

M. **Tjeipke.** In Fr spell. Tsjeipke. Zie Tsjeipke.

—

G. **Tjeitsma.** In Fr. spell. Tsjeitsma.

—

V. *Tjelda.* Verg. Tsjeltsje, bij den mansn. Tsjelle.

—

M. **Tjelke.** In Fr. spell. Tsjelke. Zie Tsjelke.

—

M. **Tjelle.** V. **Tjeltje.** In Fr. spell. Tsjelle, Tsjeltsje. Zie Tsjelle.

—

M. **Tjemke** V. **Tjemkje.** In Fr. spell. Tsjemke, Tsjemkje. Zie Tsjemke.

—

M. **Tjemme.** V. **Tjemke.** P. Tjemtjoeg, Tjemland. In Fr. spell. Tsjemme, Tsjemke, Tsjemtsjoech, enz. Zie Tsjemme.

—

V. **Tjenke, Tjenkje.** In Fr. spell. Tsjenke, Tsjenkje. Zie Tsjenke.

—

M. **Tjepke, Tjepko, Tjepco.** V. **Tjepkje.** G. **Tjepkema, Tjepkes.** In Fr. spell. Tsjepke, Tsjepkje, Tsjepkema, enz. Zie Tsjepke.

—

M. **Tjeppe.** V. **Tjepke.** G. **Tjeppema, Tjepma.** In Fr. spell. Tsjeppe, Tsjepke, Tsjeppema, enz. Zie Tsjeppe.

—

P. Tjeppenbuur. In Fr. spell. Tsjeppenbûr. Zie dien naam.

—

M. **Tjerd.** V. **Tjerdtje, Tjerdje, Tjertje, Tjertsje.** In Fr. spell. Tsjerd, Tsjerdtsje, enz. Zie Tsjerd.

—

M. **Tjerger.** In Fr. spell. Tsjerger. Zie Tsjerger.

—

M. **Tjerk.** V. **Tjerkje.** G. **Tjerksma, Tjerks.** In Fr. spell. Tsjerk, Tsjerkje, enz. Zie Tsjerk.

—

P. Tjerkgaast, Tjerkwerd. G. **Tjerkstra.** Zie bij den plaatsn. (het woord) *tsjerke.*

—

M. **Tjerne.** P. Tjernemeer. In Fr. spell. Tsjerne, Tsjernemar. Zie Tsjerne.

—

M. *Tjerner.*

—

M. **Tjerp.** In Fr. spell. Tsjerp. Zie Tsjerp.

—

M. **Tjeske, Tjesk.** V. **Tjeskje.** In Fr. spell. Tsjeske, Tsjeskje. Zie Tsjeske.

—

M. **Tjesse.** V. **Tjeske, Tjesje, Tjesjen.** G. **Tjessinga, Tjesma.** P. Tjessens, Tjessinga-dijk. In Fr. spell. Tsjesse, Tsjeske, Tsjessinga, Tsjessens, enz. Zie Tsjesse.

—

M. *Tjetmar.* Zie Thiadmar, Tiedmer, Diemer.
G. Tjetmers, Oost-Friesland.

—

M. **Tjetse, Tjetze.** V. **Tjetske, Tjetsje.** In Fr. spell. Tsjetse, Tsjetske. Zie Tsjetse.

—

M. **Tjette.** V. **Tjettje, Tjetje, Tjetke.** In Fr. spell. Tsjette, Tsjettsje. Zie Tsjette.

—

V. *Tjettel.* Vermoedelijk verkleinv. van Tjette, Tsjette. Zie dien naam. In Noord-Friesland evenwel is de mansn. Tjiddel, Tjidel, in geijkten schrijfvorm Ketel, nog heden in volle gebruik.

—

M. *Tjeuke.*
V. **Tjeukje.** In Fr. spell. Tsjeukje. Verg. Tsjieuke.
G. *Tjeukema.*

—

P. Tjeukemeer. Zie Tsjieukemar.

—

P. Tjeweg. Zie Tsjewei.

—

M. **Tjibbe.** V. **Tjibkje, Tjibkjen. Tjibbigjen, Tjib.** In Fr. spell. Tsjibbe, Tsjibkje. Zie Tsjibbe.

—

M. **Tjibbele, Tjibble, Tjible, Tjibbel.** V. **Tjibbeltje, Tjibbele.** In Fr. spell. Tsjibbele, Tsjibbeltsje. Zie Tsjibbele.

—

M. **Tjibbet.** In Fr. spell. Tsjibbet. Zie Tsjibbet.

—

V. **Tjibbrich, Tjibbrigje.** In Fr. spell. Tsjibbrich. Zie Tsjibbrich.

—

M. **Tjidger.** In Fr. spell. Tsjidger. Zie Tsjidger.

—

M. **Tjidze, Tjidse.** V. **Tjidske.** In Fr. spell. Tsjidze, Tsjidske. Zie Tsjidze.

—

M. **Tjidsger.** In Fr. spell Tsjidsger. Zie Tsjidsger.

—

M. **Tjiebbe.** In Fr. spell. Tsjiebbe. Zie Tsjiebbe.

—

M. *Tjieds.* Verg. Tsjietse.
V. **Tjieds.** In Fr. spell. Tsjieds. *Tzied.* Verg. Tsjiets.

—

V. **Tjiegje.** In Fr. spell. Tsjiechje. Zie Tsjiechje.

—

V. **Tjiemke.** In Fr. spell. Tsjiemke. Zie Tsjiemke.

—

M. **Tjiep.** In Fr. spell. Tsjiep. Zie Tsjiep.

—

M. **Tjiepke.** V. **Tjiepkje.** In Fr. spell. Tsjiepke, Tsjiepkje. Zie Tsjiepke.

—

M. **Tjiesse.** V. **Tjieske.** In Fr. spell. Tsjiesse, Tsjieske. Zie Tsjiesse.

—

M. **Tjiette.** V. **Tjietje, Tjiet.** In Fr. spell. Tsjiette, Tsjietsje. Zie Tsjiette.

—

M. **Tjietse, Tjietje, Tjietze, Tjiets.** V. **Tjietske, Tjiets, Tjietze.** In Fr. spell. Tsjietse, Tsjietsje, Tsjietske, enz. Zie Tsjietse.

—

V. **Tjieuwke.** In Fr. spell. Tsjieuke. Zie Tsjieuke.

—

V. **Tjigge.** In Fr. spell. Tsjigge. Zie Tsjigge.

—

V. **Tjikke.** In Fr. spell. Tsjikke. Zie Tsjikke.

—

P. Tjilling. In Fr. spell. Tsjilling. Zie Tsjilling.

—

V. **Tjiltje, Tjiltske.** In Fr. spell. Tsjiltsje. Zie Tsjiltsje.

—

P. Tjilserd. G. **Tjilserda, Tjilzerda.** In Fr. spell. Tsjilzert, Tsjilzerda. Zie Tsjilzert.

—

M. **Tjimken.** V. **Tjimkje, Tjimkjen.** In Fr. spell. Tsjimken, Tsjimkje, enz. Zie Tsjimken.

—

M. **Tjimme** V. **Tjimke, Tjimtje.** In Fr. spell. Tsjimme, Tsjimke, Tsjimtsje. Zie Tsjimme.

—

M. **Tjinze.** In Fr. spell. Tsjinze. Zie Tsjinze.

—

P. Tjinzerburen, Tjienzerburen. In Fr. spell. Tsjynzerbûrren. Zie dien naam.

—

M. **Tjip.** V. **Tjipkje, Tjipkjen, Tjipktjen.** In Fr. spell. Tsjip, Tsjipkje, enz. Zie Tsjip.

—

M. **Tjirk.** V. **Tjirkjen.** In Fr. spell. Tsjirk, Tsjirkje. Zie Tsjirk.

—

P. Tjirkenest. In Fr. spell. Tsjirkenêst. Zie dien naam.

—

V. **Tjirske.** In Fr. spell. Tsjirske. Zie Tsjirske.

—

M. **Tjise.** In Fr. spell. Tsjize. Zie Tsjize.

—

M. **Tjisger.** In Fr. spell. Tsjisger. Zie Tsjisger.

—

M. **Tjisse.** V. **Tjiske, Tjisje, Tjisjen, Tjisse, Tjiskje, Tjiskjen.** P. Tjisseburén. In Fr. spell. Tsjisse, Tsjiske, Tsjiskje, Tsjissebûrren, enz. Zie Tsjisse.

—

M. **Tjitse, Tjits.** V. **Tjitske, Tjitsk.** G. **Tjitzes.** In Fr. spell. Tsjitse, Tsjitske, enz. Zie Tsjitse.

—

M. **Tjitsger.** In Fr. spell. Tsjitsger. Zie Tsjitsger.

—

M. **Tjitte.** V. **Tjittje, Tjitje.** In Fr. spell. Tsjitte, Tsjittsje. Zie Tsjitte.

—

P. De Tjoegen. In Fr. spell. Tsjoegen. Zie Tsjoech.

—

G. **Tjoekema.** In Fr. spell. Tsjûkema.

—

P. De Tjoele. In Fr. spell. Tsjoele. Zie Tsjoele.

—

M. *Tjoel.*

—

V. **Tjol, Tjoltje.** In Fr. spell. Tsjol, Tsjoltsje. Zie Tsjol.

—

P. De Tjollen. In Fr. spell Tsjollen. Zie Tsjollen.

—

M. **Tjomme.** G. **Tjomsma.** In Fr. spell. Tsjomme, Tsjomsma. Zie Tsjomme.

—

M. *Tjork.* Verg. Turke.

—

V. **Tjoukje.** In Fr. spell. Tsjoukje. Zie Tsjoukje.

—

P. Tjum. In Fr. spell. Tsjum. Zie Tsjum.

—

P. Tjummarum. In Fr. spell. Tsjummerum. Zie dien naam.

—

M. **Tjumme.** In Fr. spell. Tsjumme. Zie Tsjumme.

—

P. De Toarnpôlle, Doornpolle, stuk land onder Kollumerzwaag.

P. Toarnwert, Tornwerd, geh. onder Waaxens in Hennaarderadeel. — Toornwerd, geh. bij Middelstum, Groningerland.

—

P. De Toatmar, Tootmeer, meerke onder Eksmorra.

—

P. Tochma-state, Tochma-lân. Zie bij den mansn. Tokke.

—

G. **Toeksma.**

—

G. **Toekstra.**

—

P. De Toerle, sate onder Birdaard.

—

M. *Toeth.*
V. *Toeth.*
G. *Toetsma, Tuytsma.*

P. Toetsmar, meerke onder Grouw. Toetsma-sate, onder Grouw, in het Zuiderend. Verg. De Tútsa.

—

P. It Toinje. Torentje. Zoo noemt men, in den Zwh. (te Workum echter Tointsje), het vuurtorentje aan den zeedijk, tusschen Workum en Hindeloopen. Zie Túr of Toer, bij den plaatsnaam Túrsleat.

—

G. Togtema, Groningerland.

—

M. *Toka.* Verg. Tokke.

—

M. *Tokke*, *Tocke.* Verg. Toka

G. **Tokkema.**

P. Tockma- of Tochma-state onder Kollum, met Tokma-lân, *Tockmalandt*, *Tochmaland*, krite aldaar. — Tokwert (meest in oneigenlijke spelling als Toquard geschreven), geh. bij Witmund, Harlingerland, Oost-Friesland.

—

M. *Tole*, *Tolo.* In patronymicalen vorm *Tolinj.* In Groningerl. als Toole nog in zwang; in Noord-Fr. Tolen. Zie Thole. Verg. Tolle.

V. Töhl. In Noord-Fr. in volle gebruik.

G. **Tool.** — Tholema, Tholen, Groningerl. en Oost-Friesl. Tolen, Tholen, Tolens, Noord-Friesland.

—

P. Tolhûs, Tolhuis; vele oude herbergen, die vroeger tevens tolhuis waren, of dit ook thans nog zijn, dragen dezen naam. B.v. It Tolhûs of It Ald-Tolhûs, herberg aan den Zwarten weg, onder Lekkum; bij de zoogenoemde Dûbelde Tolhikke aldaar. It Ald- en It Nij-Tolhûs (herberg), onder Goinga. It Tolhûs, op de Joure; met De Tolhûsbrêgge aldaar. It Goddeleas Tolhûs; zie bij de G. De Tolhûsleane, Tolhuislaan, bij de Gorredijk. De Goddeleaze Tolhikke, Goddeloos Tolhek, geh. onder Lippenhuizen.

G. **Tolstra.**

—

M. *Tolle.* In verkl. *Tolke.* Verg. Tole. Tolle is als vleivorm van Folkert in gebruik.

V. Toltsje; in Ned. spell. **Toltje. Tolke, Tolkje.**

G. *Tollinga*, *Tholma*, **Tolma**, *Tolckema.* — Tolles, Nederland.

P. Tollinga-sate of Tollinga-hûs onder Ausbuurt. De Tollinga-striette, straat te Kollum.

—

M. *Tolse.* Verkl. van Tolle. Zie Tolle.

G. **Tolsma.**

P. Tolsum, geh. onder Tjum; met De Tolsumersyl in den Slachtedijk aldaar.

—

G. **Tolstra.** Zie bij den plaatsn. Tolhûs.

—

M. *Tom*, *Tomme*, *Tome*, *Tomet*, *Tomys*, *Tomke.* Inkortingen en verbasteringen, ook in verkleinv., van den Bijbelschen naam **Thomas.** Zie Thomas.

V. *Tomke.*

—

M. **Tonis, Tonnis**, *Tonys*, *Tonjes.* Inkortingen en verbasteringen van den Kerkelijken naam **Antonius.** Zie Teunis.

—

M. *Tonke*, *Toncke*, **Tonko, Tonco.** Verkleinv. van Tonne. Zie Tonne.

G. *Tonkama*, *Toncama*, *Tonkema*, **Tonkes.** — Tonkens, Tonckens, Groningerland.

P. Toncama-sate onder Tjum.

-

M. *Tonne.* Verg. Tonis.

G. **Tonninga, Tonnenga**; in samengetrokken vorm *Tongia.* **Tonnema.**

P. Tonnaerd (dat is *Tonna werd*), in hedendaagsche geijkte spelwijze verkeerdelijk Ternaard, in de 8ste eeuw *Tunuwerde*, in 981 *Thunewerd*, in 1543 *Tonauwert*, in 1580 *Tynnawerdt;* verder *Tonnauwert*, *Tunewerd*, *Thunuwerd*, *Tunenwerd*, *Tonawerd*, *Dunewurt*, *Tunewurt*, *Tunwerde*, *Tonnaard*, dorp in West-Dongeradeel.

—

P. Tonnenboarch, Tonnenburg, voormalige sate onder Leeuwarden.

—

M. *Tonte.* Verkl. van Tonne. Zie Tonne.

—

G. **Toonstra.** Verg. Toornstra.

—

G. **Toornsma.** Zie bij den mansn. Tore.

—

G. **Toornstra.** Verg. Toonstra.

—

P. Toornwerd of Tornwerd. Zie Toarnwerd, en den mansn. Tore.

—

P. Top. Zie It Op.

—

M. *Topo.* Verg. Toppe.

—

M. **Toppe.** Verg. Topo.
G. **Topma, Toppen.** — Toppinga, Groningerland.
P. Topweer, geh. bij Opeinde in Gron.

—

P. Toppenhuzen (vermoedelijk afgeleid van den naam der sate It Op — De Top —); voluit Opmannahuzen, in 1511 *Opmanhuyssen; Opmahuysen*, *Oppenhuyssum*, dorp in Wymbritseradeel.

—

P. De Greate Tor, Groote Tor, sate onder Engwierum.

—

M. *Tore.* Verg. Torre.
V. Tör, Thör. In Noord-Friesland in volle gebruik.
G. **Torenga, Torensma, Toornsma, Toren.** — Tooren, Oost-Friesland.
P. Toarnwert, Torenwerd; zie Toarnwert. — Torum, *Tordum*, *Tordingum*, stadje in Reiderland, Oost-Friesl.; in de 16e eeuw in den Dollart verdronken. Thorington, in Suffolk. Eng. Thorigny (Thoringen), in Isle-de-France, Frankrijk.

—

P. Torp of Torpma-sate, sate onder Kollum. Zie den plaatsn. *Terp.*
G. *Torpma*, **Torpstra.**

—

M. *Torre.* Verg. Tore.
G. **Torringa.** — Torrenga, Tornga, Groningerl. Thornsen, Noord-Friesl. Torrington, Eng. Torrekens, Vlaanderen, Torres, Nederl.
P. Torrenga-polder, bij Zuurdijk, Groningerl. Torsholt, geh. bij Westerstede in Ammerland, Oldenb. Thorrington, in Essex, Eng.

—

M. Totte. Verg. Tette.
V. Tottsje; in Ned. spell. **Tottje, Totje.** *Totta*, *Totte.*

—

G. **Toukstra.**

—

P. Toutenboarch, Toutenburg, landgoed (thans liefdadige stichting) onder Rijperkerk. Idem (ook It Poepehûs genoemd), sate onder Broek.

—

V. **Touw, Toukje.**
G. **Touwsma, Touwen.** — Tuwinga, Tuwingha, Groningerland.
P. Tuwinga-borg, bij Ten Post, Gron.

—

P. Tra (De Eilânner-), stroom in de Wadden, bezuiden Schiermonnikoog.

—

M. *Trabbel*, *Trabil.*

—

M. *Trabben.*

—

P. De Traen, Traan, oud stroomke onder Ferwerd. Idem, krite in Haskerland. De Tranen, krite onder de Joure. — Traan, geh. onder Midwolde (Leek), Gron.

—

V. *Trake.*

—

M. *Tram.*
V. *Tramkje.*

—

P. De Treare, stuk land onder Greonterp.

—

P. De Treaske, krite te Augustinusga.

—

M. *Trebbe.* Verg. Trabbel.

—

V. Treedtsje; in Ned. spell. **Treedtje.**

—

P. Trehûs, verbasterde uitspraak van 'T Reahûs, It Readhûs. Zie bij den plaatsn. (het woord) *read.*

—

G. **Treitsma.**

M. *Tretthie.*

—

M. *Tribe.*

—

P. *Trije*, het Fr. woord voor drie (in plaatsnamen veelal als *tri* uitgesproken), komt voor in De Trije Ducatons; zie bij de D. De Trifoet, stuk land onder Drachten. Idem, te Beers; ook elders niet zeldzaam. Idem, plaat of bank in de Wadden, tusschen Ameland en Schiermonnikoog. De Trijegeaster Feanpolder, in Doniawarstal, zoo genoemd naar de drie dorpen Oude-Ouwer, Ouwster-Haule en Ouwster-Nijega. De Trijegroppe (meestal als Trigroppe uitgesproken), Driegreppel, vaarwater te Akkrum. De Trije-hoarne-fin-

ne, Driehornefenne, stuk land onder Marsum. Trijehûs (in de wandeling Trihûs, schier Tr'hûs genoemd), Driehuis, gehucht onder Grouw (ook Meinertsbûrren genoemd); met De Trihústersleat, Driehuistersloot, stroom aldaar. Verg. den plaatsn. Trehûs. Trijehuzen of Trihuzen, Driehuizen, geh. onder Oosterend en Hidaard. Idem, onder Nijkerk in West-Dongeradeel. De Trije Pôllen; zie den plaatsn. *Pôlle.* De Trije Romers, Drie Romers, geh. onder Roordahuizum (zie dezen naam ook op de R); met het huis De Trijesprong aldaar. De Trijesprong (ook It Dykhûs genoemd), herberg te Bozum. De Trije Posten; zie den plaatsn. (het woord) *Post.* De Trije Setten; zie den plaatsn. (het woord) *Set.* De Trije Biskoppen, hoek van den weg bij de Postbrug, onder Boornbergum, waarbij drie graven, De Biskopsgrêven genoemd; hier aan is eene sage verbonden.

—

P. De Triemen, *Trema*, geh. onder Oudwoude en Westergeest; met De Triemster-brêgge, brug over de Dokkumervaart, en De Triemster Hammen, krite aldaar.

G. **Triemstra.**

—

M. *Trim.*

P. Trimbeets of Trimbits, krite onder Gorredijk.

—

V. **Tryn, Trijn.** Tryntsje; in Ned. spell. **Trijntje**; in misspell. **Trientje.** *Trynke*, *Tryncke*, *Trynken*, *Tryncken*, *Tryne*, *Tryntie*, *Trintke* Verbastering van den Kerkelijken naam **Catharina.** In vleivorm **Nynke**, **Tine** en **Tynke**. Quasi-verfraaid tot **Trina.**

P. Trinefar, Trijnevar, meerke onder Idsega (ook Tedmanspoel genoemd). Trynsleat, hooisloot onder Broek. Tryntsje-petten, uitgegravene veenvelden onder Surhuisterveen. Tryntsje-wiel, meerke bij de Broek in Doniawarstal. Tryntsjemoijje-wyk, veenvaart onder Drachten.

—

P. Trine (Alde- en Nije-), Olde- en Nije-Tryne, of Oude- en Nieuwe-Trijne, twee dorpen in West-Stellingwerf.

—

P. De Trynwâlden, Trynwouden (vermoedelijk oorspronkelijk in Oud-Friesch: *to thriën wâlden*, (Driewouden), krite in Tietjerksteradeel, de dorpen Oudkerk, Oenkerk en Giekerk omvattende.

—

P. De Trisk, onderscheiden in De Noarder- en De Suder-Trisk, krite onder Beets; met De Triskfeart, vaart aldaar.

—

P. De Tryskeleane of Triskleane, weg onder Pingjum.

—

V. **Tritia.**

—

P. Tritsum, geh. onder Tjum; met Tritsema-state aldaar. Verg. Tibmasate, bij den mansn. Tibbe.

—

G. **Troelstra.** Eigenlijk voluit Ter-Oelstra, afgeleid van den plaatsn. Ter-Oele. Zie bij de O.

—

M. *Trome.*

—

P. Tronde (eigenlijk oorspronkelijk 'T Ronde, Het Ronde), geh. onder Elsloo.

—

P. De Trone, stuk hooiland onder Oldeboorn.

—

P. Trophoarne, Trophorne, geh. onder Elahuizen; met De Trophoarnsterwei onder Harich.

—

M. *Troste.*

G. **Troste.**

—

M. *Troster.*

—

V. *Trude*, *Truud*, *Truyd.* Zie Truike.

—

M. *Trudhalf.*

—

V. **Truike**, *Truycke.* Half-Hollandsche naamsvorm. Verbastering van **Geertruida.** Zie Trude.

—

V. *Trunck.*

—

M. *Truud.* Verg. den vrouwenn. Trude.

—

P. Trúrd of Truerd, Truurd, geh. onder Stiens; met den Trúrderdyk aldaar.
G. **Truurda.**

—

M. *Tzalling, Tsialling*, enz. Zie Tsjalling.

—

M. *Tzeger.* Zie Tsiger.

—

G. *Tzeglama.*

—

G. *Tzenie.* Verg. den mansn. Tsjerne.

—

V. *Tzied.* Zie Tsjieds.

—

M. *Tziedsger.* Zie Tsjidsger.

—

V. **Tsiegje.** Verg. Tsjiegje.

—

G. *Tziellema.* Zie bij den mansn. Tsjelle.

—

P. Tsienserbûrren. Zie Tsjynzerbûrren.

—

M. *Tzierck*, enz. Zie Tsjerk.

—

G. *Tzyetma.* Zie bij den mansn. Tsjette.

—

G. *Tzietza.* Zie bij den mansn. Tsjetse.

—

M. *Tsiger, Tziger.* Zie Tzeger.
G. *Tzigera, Tzigora.*
P. Tsjigera-sate, Tsigera- of Sigerazathe, onder Hallum.

—

G. *Tzyolama.*

—

G. *Tzysma.* Zie bij den mansn. Tsjisse.

—

G. *Tzytyema.* Verg. den mansn. Tsjietse.

—

G. *Tzytsma.* Zie bij den mansn. Tsjitse.

—

M. *Tzywert.*

—

M. Tsjabbe, Tsjabbo; in Ned. spell. **Tjabbe, Tjabbo.** *Tiabbe, Thiabbo, Thyabbe.* In verkl. *Tjabbeke, Tiabbeken, Thyabbicke.* Deze naamsvorm is meest eigen aan Groningerland en Oost-Friesland. Zie Tsjabbel. Verg. Tsjabe, Tsjêbbe.
V. *Tjabbeke, Tjabbeken, Tiabbeke, Thyabbiken, Tjabbe.* Verg. Tsjapke.
G. Tjabbes, Tjabben, Tjabbens, Groningerland en Oost-Friesland.
P. Tsjabbelân, Tjabbeland, krite onder Fochteloo.

—

M. Tsjabbele; in Ned. spell. **Tjabbele.** *Tjabbel, Tiabbel.* Verkleinv. van Tsjabbe. Zie dien naam.
V. *Tjabbel.*

—

M. Tsjabele, Tsjabel. In Ned. spell. **Tjabele, Tjabel, Tjaabele,** *Tjable, Tjaebele, Tziable, Thiabel, Tszyabel.* Verkl. van Tsjabe. Zie Tjabe. Verg. Tsjabbele.

—

M. Tsjabring; in Ned. spell. **Tjabring.** *Tjabering, Tziaberingh, Thyabrinck.* Patronymicale vorm van Tjaber. Zie Tjaber.
G. Tjabering, Tjabring, Tjaberings, Oost-Friesland.

—

V. Tsjadtsje; in Ned. spell. **Tjattje.** *Tjaddeke, Tjadde.* Zie bij den mansn. Tjadde.

—

M. Tsjade; in Ned. spell. **Tjade.** Deze naam komt ook nog in West-Friesl. (noordelijk Noord-Holland) voor. *Tiade, Thiade, Thiado.* Zie Tiadi, Thiade, Thied, Tiede, Theodo.
V. *Tjade, Thiada, Tiade.*
G. **Tjadema.** — Tyadana, Tjaden, Oost-Friesland.
P. *Tiadanhusen*, middeneeuwsche, volledige naamsvorm van Teinsen bij Münden in Hannover.

—

V. Tsjaekje; in Ned. spell. **Tjaakje,** *Tjake, Tyake.* Ook in Oost-Friesland. Zie bij den mansn. Tjake.

—

M. Tsjaerd; in Ned. spell. **Tjaard, Tjaart,** *Tjaert, Thyard, Tiaerdt, Tyaert, Tsiaert, Thiard, Tzyaerd, Tziaerdt.* In verkleinv. *Tiaertze;* enz. Verg. Tsjeard.
V. Tsjaerdtsje en Tsjaerdke; in Ned. spell. **Tjaardtje** en **Tjaardke.** *Tjaerdke, Tjaertke, Tjaerd, Tjaert, Tyaert, Tiærd, Tsiaerdken, Tyaertke, Tiaertcke, Tjardtke,* enz.
G. **Tjaarda, Tjarda** (in Fr. spell. Tsjaerda, Tsjarda), *Tjaerda, Tyaerda, Tyarda,*

Tziaerda, *Tziaerde*, *Tsiarda*, *Tzyairda*; **Tjaardema** (in Fr. spell. Tsjaerdema), **Tjaardsma** (in Fr. spell. Tsjaerdsma), *Tyaertsma*, *Tyaerdsma*, *Tjaersma*, **Tjaards.** — Thiardisna, Tjards, Tjardes, Oost-Friesl.

P. Tsjaerda-state, Tjaarda-state, te Rinsumageest. Idem, te Holwerd. Tyaerda-sate onder Kimswerd. Tsjaerda-boarch, Tjaarda-burg, onder Franeker. Tsjaerddyk, Tjaarddijk, onder Nijland. Tsjaerdemar, Tjaardsmeer (ook De Biggemar genoemd), meerke onder Grouw. Tsjaerd-fen-Aylva-polder, onder Burgwerd.

—

P. Tsjaerd (vermoedelijk oorspronkelijk voluit Tsja-werd), geh. en krite onder Wirdum; met De Tsjaerderdyk aldaar.

G. **Tjaardstra.** In Fr. spell. Tsjaerdstra.

—

M. Tsjakke; in Ned. spell. **Tjakke, Tjakko,** *Tiacco.* Ook in Groningerl. Vermoedelijk samengetrokken vorm van Tjaddeke, den verkl. van Tjadde. In verkl. Tsjakkele; in Ned. spell. **Tjakkele.**

V. Tsjakje; in Ned. spell. **Tjakje, Tjakjen.** In Groningerland (als Tjakkien, quasi-verfraaid tot Tjakkina), veelvuldiger in gebruik dan in Friesland.

G. Tjakkes, Groningerland.

—

V. Tsjal; in Ned. spell. **Tjal.** Zie bij den mansn. Tsjalle.

—

M. Tsjalf; in Ned. spell. **Tjalf.** Hoofdzakelijk op Ter-Schelling in gebruik. *Tjallef.* Oorspronkelijk voluit Thiadlef. Zie Tiadlef, Tialf.

—

M. Tsjalke, Tsjalko, Tsjalk; in Ned. spell. **Tjalke, Tjalko, Tjalk.** *Tialke.* Verkl. van Tsjalle. Zie Tsjalle.

V. Tsjalkje; in Ned. spell. **Tjalkje.** *Tialke.*

G. **Tjalkema, Tjalkes, Tjalkens;** in Fr. spell. Tsjalkema, enz.

P. Tsjalkama-sate, Tjalkama-zathe te Wons.

—

M. Tsjalle; in Ned. spell. **Tjalle.** *Tjalla*, *Tialle*, *Tialla*, *Thialle*, *Thyalle*, *Tsjalle*, *Tzialle*, *Tzyalle*, *Thyalla*, *Tzalle.*

V. Tsjal, Tsjaltsje, Tsjalke, Tsjalk; in Ned. spell. **Tjal, Tjaltje, Tjalke, Tjalk.** *Tial*, *Thyall*, *Tsjal*, *Tiallick.* Ook Tsjallichje, in Ned. spell. **Tjalligje,** een Frisosassische vorm, het Drentsche en Overijsselsche Tjallechien. — Tialda, Oost-Friesland.

G. **Tjallinga, Tjallema, Tjalma, Tjalsma, Tjalles;** in Fr. spell. Tsjallinga, Tsjalma, enz. *Tziallma*, *Tzallama.*

P. Tsjalhuzum, *Tyallahuyssum*, Tjalhuizum, dorp in Wymbritseradeel. Tsjalbird of Tsjallebird, Tjalbird of Tjallebird, ook wel Tjalbert en Tjallebert geschreven, dorp in Eangwirden. Zie den plaatsn. Bird. Tsjallinga-state te Tjum. Great Tsjallinga-sate (ook wel Tsjallehiem genoemd), onder Wartena. Lyts Tsjallinga-sate, Klein Tjallinga-zathe, onder Grouw. Tsjallinga-state te Wester-Nijkerk. Idem, te Huizum. Tsjalma-sate te Hantumhuizen (ook Rienkema-sate genoemd). — Tjallewal, geh. onder Schagen in West-Friesl. (noordelijk Noord-Holl.). Ziallerns (uitgesproken Tsjallerns), buurt bij Tettens in Wangerland, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

M. Tsjalling; in Ned. spell. **Tjalling, Tjallink.** *Tialling*, *Tiallingh*, *Tiallinck*, *Tyallingh*, *Tzialling*, *Tzyallingh*, *Thyalling*, *Thiallinck*, *Tzallingh*, *Tzallink*, *Tzaillingh*, in misspell. *Sthalling*, *Zthallingh*, enz., in schier eindelooze verscheidenheid van spelling. Verlatijnscht tot **Tjallingius.** Patronymicale vorm van Tsjalle. Zie Tsjalle. Verg. Tjaling.

V. Tsjallinkje; in Ned. spell. **Tjallinktje, Tjallingtje, Tjallingje, Tjallinkje. Tjallinga.**

G. **Tjallings;** in Fr. spell. Tsjallings. In verlatijnschten vorm **Tjallingii** (genitivus van Tjallingius). Verg. Tsjallinga, bij Tsjalle.

P. Tsjallingsmar, Tjallingsmeer, meerke in het Heidenschap onder Workum. Tsjallingspoel, droog gelegd meerke, thans een stuk hooiland onder Roodkerk.

—

M. **Tsjals.** Op Ter-Schelling voorkomende. Verkleinv. van Tsjalle. Zie Tsjalle

—

M. Tsjamke; in Ned. spell. **Tjamke.** Verkl. van Tsjamme. Zie Tsjamme.

V. Tsjamkje; in Ned. spell. **Tjamkje.**

--

M. Tsjamme, Tsjammo; in Ned. spell. **Tjamme, Tjammo.** *Tjam*, *Tjae*, *Tziam*. Vleivorm van Tjadmer, Thiadmar. Zie dien naam.

V. Tsjamke; in Ned. spell. **Tjamke, Tjamtje, Tjam.** *Tsiamke*, *Tzyamck*.

G. **Tjamminga, Tjamsma, Tjammes;** in Fr. spell. Tsjamminga, enz. — Tjammens, Groningerland.

P. Tsjammehoek te Wytgaard. Tsjamme-Tsjalles-bosk te Kortezwaag. Tsjammewyk, veenvaart onder Terwispel. — Tjamsweer, dorp in Groningerland. Zie bij den mansn. Tiadmer.

—

M. Tsjapke, Tsjapko; in Ned. spell. **Tjapke, Tjapko, Tjapco.** *Tiabco*. Ook in Groningerland in gebruik. Vermoedelijk oorspronkelijk en eigenlijk Tsjabke, verkl. van Tsjabbe. Verg. Tsjabbe, en Tsjepke (van Tsjêbbe).

V. Tsjapkjen; in Ned. spell. **Tjapkjen.**

—

M. Tsjark; in Ned. spell. **Tjark. Tjarco.** *Tjarck*, *Tiark*, *Tiarck*, *Tjarch*, *Tyarcke*, *Tziarck*, *Tzyaerck*. Ook in Groningerland, Oost-, en Weser-Friesland voorkomende. De zelfde naam als Tsjerk. Oorspronkelijk, in volledigen vorm Thiadrik. Zie Tiarck, Thiarik, Tsjerk, Dirk.

G. Tjarks, Groningerl. en Oost-Friesl. Tiaarks, Weser-Friesland.

—

M. Tsjasse; in Ned. spell. **Tjasse.** *Thyasse*. Zie Tsjassing. Verg. Tsjesse.

G. Tjassing, Tjassens, Groningerland. Tjasink, Nederland.

P. *Thiasinga*, oude naamsvorm (van 1283) van Thesinge, dorp in Groningerland.

—

M. Tsjassing; in Ned. spell. **Tjassing.** Patronymicum van Tsjasse. Zie Tsjasse.

—

V. Tsjattsje; in Ned. spell. **Tjattje.** Vermoedelijk vrouwelijke (verklein-) vorm van Tjadde; dus Tsjadtsje eigenlijk. Verg. Tjadde.

—

V. Tsjaukje; in Ned. spell. **Tjaukje.**

—

M. Tsjeard; in Ned. spell. **Tjeerd.** *Tseerd*, *Tyeert*, *Tzeerd*. Verlatijnscht tot *Theotardus*. Vermoedelijk, in volledigen vorm Thiadhart. Verg. Tsjaerd, Tjerd.

V. Tsjeardtsje; in Ned. spell. **Tjeerdtje, Tjeerdje Tjeertje. Tjeertske,** *Tieertie*. In vleivorm **Kekke.**

G. **Tjeerda** (versleten tot **Tjeerde), Tjeerdema, Tjeerdma, Tjeerdsma, Tjeerds.** In Fr. spell. Tsjearda, Tsjeardema, enz.

—

M. Tsjeark; in Ned. spell. **Tjeerk.** *Tzeerck*. Vermoedelijk een versleten vorm van (Tsjeardke), verkl. van Tsjeard. Verg. Tsjeard, Tsjerk.

V. Tsjearke; in Ned. spell. **Tjeerke.**

—

M. Tsjears; in Ned. spell. **Tjeers.** Komt enkel op Schiermonnikoog voor, en vertegenwoordigt de bijzonder Schiermonnikooger uitspraak van den algemeenen Frieschen naam Tsjeard. Zie dien naam.

—

M. Tsjêbbe, Tsjêbbo; in Ned. spell. **Tjebbe, Tjebbo.** *Tjebba*, *Tjebben*, *Tiebbe*, *Tyeb*, *Thiebbe*. Verg. Tiebbe, Tsjabbe.

V. Tsjêbbetsje, Tsjêbbichje; in Ned. spel. **Tjebbetje, Tjebbigje, Tjebbigjen, Tjebbegjen.** Deze laatste drie naamsvormen zijn door Sassischen invloed, uit het in Drente en Overijssel inheemsche Tjebbechien ontstaan. *Tiebck*.

G. **Tjebbinga. Tjebbema, Tjebbesma Tjebbes;** in Fr. spell. Tsjêbbinga, Tsjêbbes, enz.

P. Tsjêbbesleat, Tjebbesloot, te Akmarijp. Tsjêbbinga-sate, Tjebbinga-zathe, te Hidaard.

—

M. Tsjêbbele; in Ned. spell. **Tjebbele, Tjeble.** *Tjebele*. Verkl. van Tsjêbbe. Zie Tsjêbbe, Tsjêbke.

—

M. Tsjêbke; in Ned. spell. **Tjebke.** *Tiebco*. Verkl. van Tsjêbbe. Zie Tsjêbbe, Tsjêbbele, Tsjepke.

—

P. Tsjêdgerswyk, Tjedgerswijk, veenvaart onder Kortezwaag. Zie den mansn. Tjedger.

—

V. Tsjêdtsje; in Ned. spell. **Tjedtje, Tjedje, Tjedsje.** Zie bij den mansn. Tjedse. Verg. Tsjetsje.

—

M. Tsjeed; in Ned. spell. **Tjeed.** Vermoedelijk versletene vorm, en misspelling, van Tsjeard. Verg. Tsjeard, Tsjeedze.

—

M. Tsjeedze; in Ned. spell. **Tjeedze.** Verkl. van Tsjeed. Zie Tsjeed. Verg. Tsjietse, Tsjeetse.

V. Tsjeedske; in Ned. spell. **Tjeedske.** Verg. Tsjeardtsje, Tsjeetske.

—

M. Tsjeepke; in Ned. spell. **Tjeepke.** Verg. Tsjepke.

—

V. Tsjeeske; in Ned. spell. **Tjeeske.**

—

V. Tsjeetsje; in Ned. spell. **Tjeetje.** Op 't Ameland. *Tjeets.* Zie bij den mansn. Tjeetse.

—

V. Tsjeetske; in Ned. spell. **Tjeetske.** Zie bij den mansn. Tjeetse.

—

P. Tsjeintgum, Tjeintgum, geh. onder Mantgum.

—

M. Tsjeipke; in Ned. spell. **Tjeipke.** Verg. Tsjepke.

—

M. Tsjelke; in Ned. spell. **Tjelke.** *Tzielke.* Verkl. van Tsjelle. Zie Tsjelle.

—

M. Tsjelle; in Ned. spell. **Tjelle.** *Tzielle, Tzelle.*

V. Tsjeltsje; in Ned. spell. **Tjeltje.** *Tyelck.*

G. *Tziellema.*

—

M. Tsjemke; in Ned. spell. **Tjemke.** *Tjemck, Tziemck, Tjemk.* Verkl. van Tsjemme. Zie Tsjemme. Verg. Tsjamke.

V. Tsjemkje; in Ned. spell. **Tjemkje.** *Tjemckie.*

—

M. Tsjemme; in Ned. spell. **Tjemme.** *Tyemme, Tziemma, Tziem, Tzemme.* Verg. Tsjamme.

V. Tsjemke; in Ned. spell. **Tjemke.** *Tjemk, Tjempk, Tyemck, Tjemck, Tzemme.*

P. Tsjemlân. stuk weiland te Gauw.

Tsjemtsjoech, Tjemtjoeg, sate onder Jelsum. Zie den plaatsn. *tsjoech.*

—

V. Tsjenke, Tsjenkje; in Ned. spell. **Tjenke, Tjenkje.** Waarschijnlijk verbastering (door uitslijting der *r*), van Tsjernke, Tsjernkje, vrouwelijke vormen van den mansn. Tsjerne, Tsjernke. Zie die namen.

G. *Tzenie.* Vermoedelijk voluit (Tzernie, Tzernia), versletene vormen van (Tsjerninga), afgeleid van den mansn. Tsjerne.

—

M. Tsjepke, Tsjepko; in Ned. spell. **Tjepke, Tjepko, Tjepco.** *Thiepka, Tzepkie.* Vermoedelijk eigenlijk Tsjêbke, verkl. van Tsjêbbe. Zie die namnen. Zie ook Tsjeppe.

V. Tsjepkje; in Ned. spell. **Tjepkje.**

G. **Tjepkema, Tjepkes;** in Fr. spell. Tsjepkema, Tsjepkes.

P. Tsjepkema-sate, Tjepkema-zathe, onder Achlum.

—

M. Tsjeppe; in Ned. spell. **Tjeppe.** *Thieppa, Tyeppe.* Verg. Tsjêbbe.

V. Tsjepke; in Ned. spell. **Tjepke.** *Tjepk, Tjep, Tyepck.*

G. *Tjepnia;* voluit (Tjeppinga). **Tjeppema, Tjepma,** *Tiepma.* In Fr. spell. Tsjeppema, Tsjepma.

P. Tsjepma-sate, *Tiepma-saten* (in de wandeling It Langstek genoemd), onder Roordahuizum. Tsjepma-sate, Tjepmazathe te Hantum.

—

P. Tsjeppenbûr, Tjeppenbuur of ook Tjeppenboer geschreven (verkeerdelijk Tjeppebuurt), geh. onder Welsryp.

—

M. Tsjerd; in Ned. spell. **Tjerd.** *Tzjerd, Tyert, Tzierd.* Verg. Tsjeard.

V. Tsjerdtsje; in Ned. spell. **Tjerdtje, Tjerdje, Tjertje, Tjertsje.** *Tjerdke, Tjertke.*

—

M. Tsjerger; in Ned. spell. **Tjerger.**

—

M. Tsjerk; in Ned. spell. **Tjerk.** *Tyerck, Tjerc, Thierk, Tierrick.* Verlatijnscht tot **Tarquinius.** Zie Tsjark, Dirk, Durk.

V. Tsjerkje; in Ned. spell. **Tjerkje.** *Tjercktjen.*

G. **Tjerksma, Tjerks;** in Fr. spell.

Tsjerksma, Tsjerks. *Tiercksma*, *Tyercxma*.

P. Tsjerksfinne, stuk land te Augustinusga. Tsjerksma-sate, Tjerksma-zathe, onder Roordahuizum.

—

P. *Tsjerke*, het Fr. woord voor kerk, komt voor in de plaatsnamen Oentsjerk, Aldtsjerk, Readtsjerk, Tietsjerk, enz. op hunne alphabetische plaatsen vermeld. Verder in Tsjerkgaest, *Tzarkgeest*, *Tzerckgheest*, Tjerkgaast, dorp in Doniawarstal. Tsjerkwert, *Tzierckwert*, *Tzarkwert*, in 1505 *Tzierckwerdt*, in 1331 (in Hollandsche oorkonden) *Kercwert*, *Kercward*, *Kercwaerd*, *Kercweer*, in 1311 *Kercwerve*, Tjerkwert, dorp in Wonseradeel. Tsjerkebûrren, Kerkeburen, buurt nabij of rondom de kerk, in vele dorpen (Makkum, Dronrijp, Winsum, Harich, Irnsum, enz. te Bozum gewoonlijk It Tsjerkhôfsein genoemd). It Tsjerkefar, Kerkevar, stroomke bij Idsega. Tsjerkesleat, Kerkesloot, vaarwater bij de Hommerts. Idem, bij Ylst, bij Goinga, en elders. Tsjerkwei, Kerkweg, vaarwater onder Eernewoude. It Tsjerkepaed, Kerkepad, te Gaastmeer, te Jelsum, enz. It Tsjerkeheech, Kerkehoog, stuk land onder Oude-Mirdum. De Tsjerkemar, Kerkemeer, meerke bij Eksmorra. De Tsjerkepôlle (in den eigenen plaatselijken tongval Sorkepôlle), buurt te Molkwerum. It Tsjerkeset te Bozum; zie den plaatsn. *Set*. It Ald-Tsjerkhôf, Oud-Kerkhof, het middelste der drie eilandjes in den poel It Aldhôf, aan 't einde der Wymerts, onder de Hommerts. Idem aan de Sneekermeer. It Aldehouster-, It Hoekster-, en It Great of Jacobiner-Tsjerkhôf, Oldehoofster-, Hoekster-, en Groot- of Jacobiner-Kerkhof, buurten (pleinen, voormalige kerkhoven) te Leeuwarden. De Tsjerkfâldije-wyk, Kerkvoogdijwijk, onder Langezwaag. — Cirkwerum, *Syrkwerum* (oorspronkelijk Tsjerkwerum, Kerkwerum), dorp in Oost-Friesland.

G. **Tjerkstra.**

—

M. Tsjerne; in Ned. spell. **Tjerne.** *Tiernne*, *Tyerna*, *Tiarne*. In verkl. *Tjernke*, *Tjernck*.

V. *Tjernk*. Verg. Tsjenke en Tsjenkje.

G. *Tzenie* (Tzernia, Tzerninga).

P. Tsjernemar, Tjernemeer, meerke onder Haskerdijken.

—

M. Tsjerp; in Ned. spell. **Tjerp.**

—

P. It Tsjerskar, Tjerschar, stuk land onder Oudega in Wymbritseradeel.

—

M. Tsjeske, Tsjesk; in Ned. spell. **Tjeske, Tjesk.** *Tjesck*, *Tiesck*, *Tyesck*, *Tzieske*, *Tziesck*. Verkl. van Tsjesse. Zie dien naam.

V. Tsjeskje; in Ned. spell. **Tjeskje**, *Tyesck*.

G. *Tjeskens*.

—

M. Tsjesse; in Ned. spell. **Tjesse.** *Tjessa*, *Tzesse*, *Tzyesse*, *Tyesse*, *Tiesse*, *Tzies*. Verg. Tsjasse, Tiesse.

V. Tsjeske, Tsjesje, Tsjesjen; in Ned. spell. **Tjeske, Tjesje, Tjesjen.** *Tjesck*, *Tjesk*.

G. **Tjessinga, Tjesma**; in Fr. spell. Tsjessinga, Tsjesma. *Tjessema*, *Tziessinga*, *Tziesma*, *Tiesma*, *Tyesma*, *Thyessinga*; *Tyessingha*, *Tyessema*. — Tjessena, Tyessena, Oost-Friesland.

P. Tsjessens (Tsjessinga), Tjessens, state onder Holwerd. Tsjessinga-state, *Tziessinga-staten*, Tjessinga-state te Hilaard. Great en Lyts Tsjessinga-state te Minnertsga. Tsjessinga-sate, *Tyessingasaete*, onder Jelsum; met De Tsjessingadyk of -wei (in de spreektaal verbasterd tot Tsjeskenwei of Tsjeskedyk), oude dijk op 't Nieuwland onder Leeuwarden en Engelum. Tsjesmawier, *Tiesma-weer*, sate onder Grouw.

—

M. Tsjetse; in Ned. spell. **Tjetse**; in misspell. **Tjetze.** *Tjets*, *Tziets*, *Tzietsjen*. Verkl. van Tsjette. Zie Tsjette. Verg. Tsjitse.

V. Tsjetske; in Ned. spell. **Tjetske**; in misspell. **Tjetsche.** *Tjets*. In vleivorm **Jekke.**

G. *Tzietza*.

—

M. Tsjette; in Ned. spell. **Tjette.** Verg. Tsjitte.

V. Tsjettsje; in Ned. spell. **Tjettje, Tjetje, Tjetke.** *Tjette*, *Tjet*, *Tzet*, *Thyets*.

G. *Tzyetma* (Tsjetma).

—

P. De Tsjettelfeart, Ketelvaart, oude vaart en waterlossing onder Holwert, Ternaard en Hantum.

—

P. Tsjeukemar. Zie Tsjûkemar.

—

V. Tsjeukje; in Ned. spell. **Tjeukje.** Zie bij den mansn. Tjeuke.

—

P. Tsjewei, Tjeweg, oude weg onder Workum.

—

M. Tsjibbe; in Ned. spell. **Tjibbe.** *Tzibbe.* Verlatijnscht tot **Tiberius.** Verg. Tsjêbbe.
V. Tsjib, Tsjibkje, Tsjibbichje; in Ned. spell. **Tjib, Tjibkje, Tjibkjen, Tjibbigjen.** Deze laatste naamsvorm is Friso-Sassisch, en komt overeen met den vorm Tjibbechien, die in de Friso-Sassische streken van Drente en Overijssel inheemsch is.

—

M. Tsjibbele, Tsjibble; in Ned. spell. **Tjibbele, Tjibble, Tjible.** Verkl. van Tsjibbe. Zie Tsjibbe.
V. Tsjibbeltsje, Tsjibble; in Ned. spell. **Tjibbeltje, Tjibble.**

—

V. Tsjibbet; in Ned. spell. **Tjibbet.** Vermoedelijk verbastering van den oorspronkelijken, volledigen naamsvorm Thiadbald. Verg. Thiadbald, Dibbald.

—

V. Tsjibbrich, Tsjibbrichje, Tsjibbrechje; in Ned. spell. **Tjibbrich, Tjibbrichje, Tjibbrechje.** Verbastering van Thiadbrechta of van Thiadberga, oorspronkelijke, volledige namen.

—

M. Tsjidger; in Ned. spell. **Tjidger.** *Tjidiger.* Vermoedelijk verbastering van den oorspronkelijken, volledigen naam Thiadgar. Verg. Thiedger, Tsjidsger, Tjedger.

—

M. Tsjidze; in Ned. spell. **Tjidze, Tjidse.** *Tzydse.* Verkl. van (Tsjidde), Tiede, Thiade. Zie Tiede, Thiade, Tiedse. Verg. Tsjitse.
V. Tsjidske; in Ned. spell. **Tjidske.** Verg. Tsjitske.

—

M. Tsjidsger; in Ned. spell. **Tjidsger.** Verg. Tsjidger, Tziedsger.

—

M. Tsjiebbe; in Ned. spell. **Tjiebbe.** Verg. Tsjibbe, Tsjêbbe.

—

V. Tsjieds; in Ned. spell. **Tjieds.** *Tzied.* Zie bij den mansn. Tjieds. Verg. Tsjiets.

—

V. **Tsjiegje;** ook, in Ned. spell. **Tjiegje.** Verg. Tsiegje.

—

V. Tsjiemke; in Ned. spell. **Tjiemke.** Verg. Tsjimke.

—

M. Tsjiep; in Ned. spell. **Tjiep.** Verg. Tsjep, Tsjibbe, Tsjêbbe.

—

M. Tsjiepke; in Ned. spell. **Tjiepke.** *Tziepko.* Verkl. van Tsjiep. Zie Tsjiep. Verg. Tsjepke.
V. Tsjiepkje; in Ned. spell. **Tjiepkje.**

—

M. Tsjiesse; in Ned. spell. **Tjiesse.** *Tziessa.* Verg. Tsjisse, Tsjesse, Tiesse.
V. Tsjieske; in Ned. spell. **Tjieske.** *Tziesck.*

—

M. Tsjiette; in Ned. spell. **Tjiette.** Verg. Tsjitte.
V. Tsjiets, Tsjiet, Tsjietsje, Tsjietse; in Ned. **Tjiets, Tjiet** (in den Zwh.), **Tjietje, Tjietze** (op 't Ameland). *Tziets.*

—

M. Tsjietse, Tsjiets; in Ned. spell. **Tjietse** en **Tjietze, Tjiets.** *Tziets, Tzietse, Tzietsjen.* Verkl. van Tsjiette. Zie Tsjiette, Tsjietsje. Verg. Tsjitse.
V. Tsjietske; in Ned. spell. **Tjietske.** In misspell. **Tjietsche.** Verg. Tsjitske.

—

M. Tsjietsje; in Ned. spell. **Tjietje.** Verkl. van Tsjiette. Zie Tsjiette, Tsjietse.
G. *Tzytyema* (Tsjietsjema).

—

V. Tsjieuke; in Ned. spell. **Tjieuke, Tjieuwke.** Verg. Tsjeuke.

—

P. De Tsjieukemar of Tsjeukemar. Zie Tsjûkemar.

—

V. Tsjigge; in Ned. spell. **Tjigge.**

—

V. Tsjikke; in Ned. spell. **Tjikke.** Eigenlijk vleivorm van Tsjitske. Zie dien naam.

—

P. De Tsjilling, Tjilling, krite onder Minnertsga.

—

V. Tsjiltsje; in Ned. spell. **Tjiltje.**

—

V. Tsjiltske; in Ned. spell. **Tjiltske.**

—

P. Great en Lyts Tsjilsert, Groot en Klein Tjilserd, twee saten onder Winsum.
G. **Tjilserda, Tjilzerda, Tzilserda.** In Fr. spell. Tsjilserda.

—

M. Tsjimke; in Ned. spell. **Tjimke, Tjimken.** Verkl. van Tsjimme. Zie Tsjimme.
V. Tsjimkje; in Ned. spell. **Tjimkje, Tjimkjen.**

—

M. Tsjimme; in Ned. spell. **Tjimme.** Verg. Tsjemme.
V. Tsjimke, Tsjimtsje; in Ned. spell. **Tjimke, Tjimtje,** *Tyimke.*

—

M. Tsjinze; in Ned. spell. **Tjinze.** Verg. Tsjerne, Tsjenke.

—

P. Tsjynzerbûrren, Tsjinzerbûrren of Tsienzerbûrren, (hedendaags in de volksspreektaal ook versleten tot Synzerbûrren), Tjinser- of Tjienserburen, geh. onder Koordahuizum.

—

M. Tsjip; in Ned. spell. **Tjip.** Op 't Ameland. Verg. Tsjibbe, Tsjiep.
V. Tsjip, Tsjipke; in Ned. spell. **Tjip, Tjipke, Tjiptjen.**

—

M. Tsjipke; in Ned. spell. **Tjipke.** Verkl. van Tjip. Zie Tsjip. Verg. Tsjepke, Tsjiepke.
V. Tsjipkje; in Ned. spell. **Tjipkje, Tjipkjen, Tjipktjen.**
G. Tjipjes. In Noord-Holland.

—

M. Tsjirk; in Ned. spell. **Tjirk.** Zie Tsjerk, Dirk.
V. Tsjirkje; in Ned. spell. **Tjirkjen.**

—

P. It Tsjirkenêst, Tjirkenest, sate onder Jorwerd.

—

V. Tsjirske; in Ned. spell. **Tjirske.**

—

M. Tsjisger; in Ned. spell. **Tjisger.** Zie Tjitsger.

—

M. Tsjize; in Ned. spell. **Tjise.** Verg. Tsjisse.
G. *Tzysma.*

—

M. Tsjisse; in Ned. spell. **Tjisse.** Verlatijnscht tot **Titus.** Verg. Tsjize. Tsjesse.
V. Tsjiske, Tsjisje, Tsjisse, Tsjiskje; in Ned. spell. **Tjiske, Tjisje, Tjisjen, Tjisse, Tjiskje, Tjiskjen.**
G. *Tjissema.*
P. Tsjissebûrren, Tjisseburen, geh. onder Blija (ook wel Tsjitsebûrren genoemd); met De Tsjissebûrster-wei, weg aldaar. Tsjissema-sate onder Wijtgaard. Tsjisma-sate, *Tzysma-saete* (ook Tjesma- of Tjesema-sate) onder Holwerd. Verg. den mansn. Tsjize.

—

M. Tsjitse, Tsjits; in Ned. spell. **Tjitse, Tjits;** in misspell. **Tjitze.** Verkl. van Tsjitte. Zie Tsjitte.
V. Tsjitske, Tsjitsk; in Ned. spell. **Tjitske, Tjitsk;** in misspell. **Tjitsche.** In vleivorm **Tsjikke** en **Jikke.**
G. *Tjitsma, Tzytsma,* **Tjitzes.**
P. Tsjitsma-sate, ook als Jismasate geschreven (en anders Ockingasate en Liauckema-state genoemd, oudtijds als *De Tietse* voorkomende), te Winaldum.

—

M. Tsjitsger; in Ned. spell. **Tjitsger.** Verg. Tsjidsger.

—

M. Tsjitte; in Ned. spell. **Tjitte.** Verg. Tiete.
V. Tsjittsje; in Ned. spell. **Tjittje, Tjitje.**

—

P. *Tsjoech, Tjoeg, Tyoech,* Oud-Fr. woord, van onzekere beteekenis, vermoedelijk van 't werkwoord *tsjen,* tijgen of trekken, afgeleid, en dan met het Nederl. woord tocht overeenkomende (b.v. in tochtsloot); komt als plaatsn. voor in: De Tsjoech, krite onder Marrum, met It Tsjoechdykje aldaar. De Tsjoegen, krite onder Oostermeer en onder Bergum (Noordermeer). De Tsjoegen, sate onder Oostrum. *Jousma-tyoech* onder Hallum (zie Register van den Aanbreng, Dl. III, bladz. 18). Verder Bestsjoech, Tsjemtsjoech, enz. op hunne

alphabetische plaatsen vermeld. — Tjuchem, dorp in Groningerland. Tjüche, dorp bij Leer, Oost-Friesland. Idem, geh. bij Norden, Oost-Friesland.

—

P. De Tsjoele, Tjoele, sate onder Augustinusga. Idem, krite, met geh. onder Kortezwaag.
G. **Tjoelker**; in Fr. spell. Tsjoelker.

—

P. De Tsjollen, Tjollen, krite, met geh. en meerke, onder Oudega en Nijega in Smallingerland. Idem, krite hooiland onder Oppenhuizen.

—

V. Tsjol, Tsjoltsje; in Ned. spell. **Tjol, Tjoltje.** In den Zuidwesthoek. Verg. Tsjelle.

—

M. Tsjomme; in Ned. spell. **Tjomme.** *Tjommo*, *Tzomma*, *Tzyomme*, *Tzomme*. Zie Tsjumme.
V. Tsjomke, Tsjomkje; in Ned. spell. **Tjomke, Tjomkje.** *Tjomck*, *Tjomk*.
G. **Tjomsma.**

—

P. De Tsjonger, Tjonger of Kuinder, *Tjunger*, *Tyongere*, rivier in Stellingwerf.

—

V. Tsjoukje; in Ned. spell. **Tjoukje.**

—

P. De Tsjûkemar, ook Tsjieukemar en Tsjeukemar genoemd, *Tioecke meer*, *Tjukemeer*, *Tjeuckemaer*, *Tieuckemaer*, *Tyrckmaer*, Tjeukemeer, meer in Doniawarstal, Lemsterland en Schoterland.

—

P. Tsjum of Tsjom, *Tzumghum*, *Tzomgum*, *Tzummaghae*, *Tzumga*, Tjum of Tzum, dorp in Franekeradeel.
G. **Tzumstra**; in Fr. spell. Tsjumstra.

—

M. Tsjumme; in Ned. spell. **Tjumme.** *Tjummo*, *Tjum*, *Thiummo*, *Tzumme*, *Tzuma*, *Tzummo*, *Tsumme*. Zie Tsjomme.
G. *Tzumma*.

—

P. Tsjummerum (met de stemsate op de tweede lettergreep), *Tjadmarum*, *Tzemarum*, *Thymerum*, *Tzymarum*, *Tyemarum*, Tjummarum of Tzummarum (vermoedelijk oorspronkelijk voluit Thiadmara hem; zie den mansn. Tjadmar), dorp in Barradeel; met De Tsjummerumer Fiskfeart en Fiskpiip, vaart en pijp (brug) aldaar.

—

P. De Tsjústere-wei, Duistere weg, weg onder Deinum. Verg. Ljachte-wei.

—

M. *Tzomme*. Zie Tsjomme.

—

P. Tzum. Zie Tsjum.
G. **Tzumstra.**

—

M. *Tzumme*. Zie Tsjumme.
G. *Tzumma*.

—

P. Tzummarum. Zie Tsjummerum.

—

M. *Tzunna*.

—

M. *Tubout*.

—

G. Tuidema, Groningerland.

—

P. De Tuye, sate te Suameer.

—

M. *Tuik*.
V. **Tuik.** Te Hindeloopen. Verg. Tukje.
P. Tuikwerd of Tukwerd, geh. bij Delfzijl, Groningerland.

—

G. **Tuilstra.**

—

G. **Tuyninga, Tuininga, Tuinenga,** *Tuyngha*, **Tuinema, Tuinsma.** Zie bij den mansn. Tune.

—

G. **Tuinstra.** Zie bij den plaatsn. Tunen.

—

G. Tuizenga, Tuizinga, Groningerland.

—

P. *Tuytsa*, *Tuytsma-sate*. Zie Tútsa.
G. *Tuytsma*.

—

V. **Tukje**, *Tuckje*. Verg. Tuik.

—

G. **Tuma.**

—

M. *Tumme*.

—

M. *Tune*, *Tuyn*. Verg. Tunne.
G. **Tuyninga, Tuininga** (samengetrokken tot *Tuyngha*), **Tuinenga, Tuinema, Tuinsma.** — Tüning, Thünen, Oost-Fr. Tuninga, Groningerl. Thüning, Westfalen. Tuynink, Tuining, Tuning, Ned.

P. Tuninga-borg te Wittewierum, Groningerl. Thunum, dorp in Harlingerland, Oost-Friesland.

—

P. De Tunen, Tuinen, buurt, aan eene binnengracht, te Leeuwarden. Idem, buurt te Franeker, en te Hindeloopen.

G. **Tuinstra.**

—

M. Tunne. Verg Tune, Tonne.

V. **Tunke**, *Tunneke.*

—

M. **Tunnes**. Verbastering en inkorting van den Kerkelijken naam **Antonius**. Zie Teunis.

V. **Tunniske**. In misspell. **Tunsche.**

—

P. **Tunstra.** Misspell. van Tirnsstra. Zie den plaatsn. Tirns.

—

M. *Turke.* Verkl. van Turre. Zie Turre. Verg. Torke.

P. Turkeleech, krite, met meerke, onder Ureterp.

—

G. **Turksma**. Deze naam, eigen aan eene Joodsche maagschap in Friesland, hangt niet samen met den mansn. Turke (zie hier voren), maar is willekeurig gevormd en aangenomen, naar aanleiding van de omstandigheid, dat de stamvader dezer maagschap, als zwerveling, uit Turkije naar Friesland gekomen is (volgens maagschapsoverlevering). Verg. Drielsma en Dwingersma.

—

G. **Turkstra**. Verg. Turkeleech.

M. *Turne.*

—

M. *Turre.* Verg. Torre.

G. **Turringa.**

P. *Turringa hem*, in 877 een plaatsn. in Artesië, Frankrijk.

—

P. De Tûrsleat of Toersleat (Schotanus' Atlas heeft *Toursloot)*, Torensloot, vaarwater te Oppenhuizen. De Tûr- of Toerstriette, Torenstraat te Leeuwarden. De Tûr- of Toersteech, Torensteeg, op de Joure.

—

P. De Tútsa of Tútse, *Tuytsa*, *Tuytze*, *Tutye*, *Tuytsma-sate*, voormalige sate onder Grouw (benoorden). Verg. Toetsma-sate.

—

P. Twahûs, Tweehuis, geh. bij Haskerdijken. Idem, bij Dongjum. Twaskonke-tsjien, stuk land te Terkaple — Tweehuizen, geh. bij Bierum in Groningerland. Tweehusen (tegenwoordig ook verhoogduitscht tot Zweihausen), geh. bij Kerk-Borgum, Oost-Friesland.

—

P. Twellingea (bij samentrekking uit het volledige Utwellingergea), *Vuytwallinghergae*, *Uytwallingergae*, *Tualingerga*, Uitwellingerga, dorp in Wymbritseradeel.

G. *Twellinga.*

—

G. **Twerda.**

-

M. *Twese.*

—

P. De Twiebak, Tweebak (of beschuit), stuk land onder Berlikum. De Twiebaksmerk (door Oud-Leeuwarders uitgesproken Twúb'ksmerk), Tweebaksmarkt, buurt te Leeuwarden.

—

P. Twiksel of Twixel (De Greate en De Lytse), *Twyxla*, twee saten onder Roordahuizum. — Twixlum, dorp bij Emden, Oost-Friesland.

—

P. De Twyn, stuk land onder Nijhuizum.

G. **Twynstra.**

—

P. De Twirre, stuk land onder Hijum.

—

P. Twizel, *Twislum*, Twijzel, dorp in Achtkarspelen; met De Twizelerheide, heideveld met geh. aldaar.

—

P. Twiskelytsen, krite onder Akkerwoude. Twiskeloanen (zie den plaatsn. *leane*), krite onder Rinsumageest.

—

P. Twitel (vermoedelijk oorspronkelijk 't Witel, It Witel, Het Wijtel), Twijtel, geh. onder Makkinga.

—

P. De Twongen, stuk land onder Oudwoude.

—

P. Tzum, Tzummarum. Zie Tsjum, Tsjummerum.

G. **Tzumstra.** Zie bij den plaatsn. Tsjum.

—

U.

In het Oud-Friesch stonden de letterteekens *u* en *w* (dubbelde *u*) veelal ter plaatse, waar in het hedendaagsche Friesch *o* en *oe* geschreven wordt. Zoo zijn de namen Ubbe en Obbe, Ubele, Wble en Oebele, Uffe en Offe, Wts en Oeds, Uge, Wge en Oege, van oorsprongs wegen, geheel de zelfden. Zij leveren slechts verschil op in spelling, en heden ten dage ook (maar oudtijds geenszins) verschil in uitspraak, door die verschillende spelling te weeg gebracht.

M. **Ubbe, Ubbo,** *Ubba.* Zie Obbe. Verg. Ube.
V. *Ubbeke, Ubke.*
G. **Ubben,** *Ubbinga, Ubbema.* — Ubbena, Ubbens, Ubbes, Oost-Friesland en Groningerland. Ubbink, Ned.
P. Ubbega, krite in Hunsegoo, Groningerl. Ubbehusen, geh. bij Strücklingen in Sagelterland, Oldenb. Ubbena-borg bij Godlinse, Groningerl. Ubbena-huis te Vries in Drente. Ubbink, hoeve bij Winterswijk, Gelderl. Ubbendorf, dorp bij Hoya in Hannover.

—

M. *Ubbeke, Ubbeko, Ubke, Ubco.* Verkl. van Ubbe. Zie Ubbe, Ubbele.
G. Ubkana, Oost-Friesland.

—

M. *Ubbele, Ubble, Ubbla, Wbbele, Wble, Wbbela*, Verkl. van Ubbe. Zie Ubbe, Ubbeke. Verg. Ubele.
G. *Ubblama, Wbblama,* **Ubbels.**

—

M. *Ubbrand.* Quasi-verlatijnscht tot *Ubbrandus.*

—

M. **Ube, Ubo,** *Wbe.* Zie Oebe. Verg. Ubbe.
G. *Wbbema.* — Ubinga, Ubing, Ubens, Oost-Friesland.

—

M. *Ubeke, Ubeko, Ubico, Vbicke.* Verkl. van Ube. Zie Ube. Verg. Ubbeke.
P. Ubekinc: zie Gallée, Nom. Geograph. Neerl. Dl. III, bl. 364.

—

M. **Ubele, Ubel, Uble,** *Ubela, Ubla, Wble, Wblo, Wuble.* Verkl. van Ube Zie Ube, Ubeke, Oebele.
G. *Ubela, Ublinga, Wblinga, Ublema.* — Ubelma, Groningerland.
P. Ubela-state onder Tjum. Ublinga-sate onder Teerns. — Ubelma-heerd, bij Niehove in Groningerland.

—

M. *Ubet.* Verg. Ubold, Ubpt.

—

V. *Ublant, Wblant.*

—

M. *Ubold.* Verg. Ubet, Ubpt.

—

M. *Ubrat.* Quasi-verlatijnscht tot *Ubratus.*

—

M. **Uco.** Zie Uke, Uike.

—

M. *Udalric.* Quasi-verlatijnscht tot *Udalricus.*

—

M. *Udda, Udde, Uddo.* Zie Odde. Verg. Ude.
G. Udding, Drente.
P. Uddingston, dorp bij Glasgow in Schotland.

—

M. **Ude, Udo,** *Wde, Vude.* In patronymicalen vorm *Uding.* Zie Oede. Verg. Uden, Udda.
V. *Uda.*
G. **Udinga.** Ook in verhollandschten vorm als **Uidinga** voorkomende. **Udema.** — Udana, Udena, Uden, Udens, Oost-Friesland. Udink, Nederland.
P. Udengast, bij Blijham, Groningerland. Udendorf, geh. bij Otterndorf (Stade), Hannover. Udink, hoeve bij Winterswijk, Gelderland.

—

M. **Uden.** Verg. Ude.

—

M. *Udolf.* Zie Oedolf, Odolf.

—

M. *Udts, Udtie, Udt, Uudtie.* Verkl. van Ude, Udde. Zie die namen, en Oeds.

G. Uedsen, Noord-Friesland.

—

M. *Uffa*, *Uffe*, *Uffo*. In Noord-Friesland, als Uf, nog in volle gebruik. Zie Offe.

G. *Uffinga*. — Uffana, Uffena, Uffen, Oost-Friesland. Uffing, Engeland. Uffink, Nederland.

P. Uffington, in Lincolnshire, Engeland.

—

M. **Uffert.** Zie Offert.

—

M. *Ufke*, *Ufko*, *Uffke*. Verkl. van Uffe. Zie Uffe, Ofke.

G. Ufkes, Ufkens, Groningerl. Ufkena, Ufken, Oost-Friesland.

G. Ufkenhusen, sate bij Tettens in Wangerland, Weser-Friesland, Oldenburg. Ufkebüll, verdronken dorp in Noord-Friesland.

—

M. *Uft*, *Wfft*. Zie Ofte.

—

M. **Uge, Ugo,** *Uga*, *Wga*, *Wuge*. Zie Oege.

G. *Wyma* (Oegma).

P. Ugo-klooster. Zie Oegekleaster.

—

G. **Uidinga.** Zie bij den mansn. Ude.

—

M. *Uike*, *Uycke*. Zie Uke.

—

M. **Uile, Uille.** Verhollandschte vormen van Ule. Zie Ule.

V. **Uilk, Uilke, Uiltje.** Verhollandschte vormen van Ulk, Ulke (úlk, úlke), enz.

G. **Uylinga,** *Uylsma*.

P. Uilsma-sate. Zie bij den mansn. Ule.

—

M. **Uilke, Uilko.** V. **Uilkje, Uilktje.** G. **Uilkema.** P. Uilkemeer. Verhollandschte vormen. Zie bij den mansn. Ulke (úlke).

—

M. **Uiltje.** P. Uiltjebuurstervaart, Uiltjeland, enz. Verhollandschte vormen. Zie bij den mansn. Ultsje (últsje).

—

M. **Uitger.** Zie Utger (útger).

—

G. *Uytinga*, *Vuyttinga*. Zie bij den mansn. Ute.

—

M. **Uitse, Uitje, Uitsen, Uitzen.** Verhollandschte vormen. Zie den mansn. Utsen (útsen).

—

P. Uke (ûke), ook Oeke geschreven, sate onder Hantumhuizen. — Uck, dorp bij Apenrade, Sleeswijk.

—

M. **Uke, Uko, Uco** (gesproken ûke en uke, naar verschil van tongval), *Uken*, *Uike*, *Uycke*. Zie Oeke. Verg. Ukke.

V. **Uke** (gesproken ûke en uke, naar verschil van tongval). Komt voor als vleivorm van Ulkje (ûlkje, úlkje).

G. *Ukama*, *Vukema*, *Ukema*. — Ukana, Ukena, Uken, Ukens, Groningerland en Oost-Friesland.

P. Ukeborg, sate bij Holtgaste in Reiderland, Oost-Friesland. Vermoedelijk ook Uxem (Ukes-hem?), dorp in Fransch-Vlaanderen.

—

M. *Ukke*, *Ukko*, *Ucco*. Verg. Uke.

V. **Ukjen.**

G. Ukkena, Oost-Friesland.

—

M. **Ulbe, Ulbo, Ulb,** *Wlba*, *Wlbe*.

V. *Ulb, Ulbetje*.

G. *Ulbinga*, *Ulbema*. — Ulbinga, Ulbens, Oost-Friesland.

P. Ulbepypke te Jelsum; zie den plaatsn. *Piip*. Ulbema-sate onder Roordahuizum.

—

M. *Ulbern*, *Ulbren*. Zie Olbren.

G. Ulberna, Oost-Friesland.

P. Ulberndorf, dorp bij Dippoldiswalde in 't Koninkrijk Saksen.

—

M. **Ulbert.** Quasi-verlatijnscht tot **Ulbertus** en **Ulbartus.** Zie Olbert.

V. Ulbertsje; in Ned. spell. **Ulbertje.**

G. *Ulbarda*.

—

M. *Ulbet*, *Ulbeth*, *Wlbet*. Zie Ulbod, Olbet.

G. *Wlbada*, *Vuylbetzma*. — Ulbts, Oost-Friesland.

—

M. *Ulbod*, *Ulbodo*. Quasi-verlatijnscht tot *Ulbodus*. Zie Ulbet.

G. Ulbodisna, Oost-Friesland.

—

M. **Ulbrand.** Zie Olbrand.

—

M. **Ulco.** Zie Ulke.

—

M. *U'der.*
G. Uildersma, Uuldersma, Groningerland. Uldersna, Oost-Friesland.

—

M. **Uldrik, Uldrig,** *Wldrick*, *Wlryck*, *Ulderick*. Zie Ulrik.
V. **Ulderica.** Zie Ulrike.
G. Uildriks, Groningerland.

—

G. *Uldinga*, *Uldenga.*

—

P. *Ule (ûle)*, het Fr. woord voor uil (vogel), komt in sommige plaatsnamen voor; b. v. De Ulesprong, bocht in den noorderoever van de Tjeukemeer. Idem, rak in het vaarwater tusschen Oudeboorn en Gorredijk. De Stiennen Uleboerden, Steenen Uileborden, sate onder Engelum. De Uleflecht, Uilevlucht, bij den Bergumerdam. De Ulekamp, stuk land onder Westermeer. De Ulemear. Uilemeer, waterlossing en vaarwater tusschen Wyns en Oenkerk. De Ulemaden, krite hooiland onder Olde Holtwolde. Ulenboarch, Uilenburg, huis onder Rijperkerk. *Ulenburghstate*, op het Bildt.

—

M. Ule (ûle of ule, naar verschil van tongval); in Ned. spell. **Uile, Uille,** *Ula*, *Ulle*, *Ule*, *Wle*. Zie Oele.
V. Ulke, Ulk en Ultsje (uitgesproken als ûlke of úlke, ûlk of úlk, ûltsje of últsje, volgens verschil van tongval); in Ned. spell. **Uilke, Uilk, Uiltje, Ultje,** *Uleke*, *Wlke*, *Wlck*, *Ulck*. Zie Oelkje. In vleivorm Uke (ûke of uke).
G. **Uylinga,** *Uylsma*. In Fr. spell. Ulinga. — Uiling, Ulens, Uilings, Ned.
P. Great Ulsma-sate (úlsma), Uilsma-sate, onder Holwerd; met Ulsmahoarne, *Wlsma-herne*, Uilsma-horn, hoek in den ouden zeedijk aldaar. Ulsma-sate onder Nes in West-Dongeradeel. Ulingerlân, Uilingerland, stuk land te Oudega in Wymbritseradeel. — Ulborgen, dorp bij Aurich in Oost-Friesl. Ulgeweer (oorspronkelijk voluit Ulinga-weer), sate bij Larrelt, Oost-Fr. Uhlhorn, geh. bij Dötlingen, Oldenb. Uhlebüll; zie bij den mansn. Ulf. Uhlingen, dorp bij Lauenburg (Köslin), Pommeren. Ullesthorpe, dorp bij Leicester, Eng.

—

M. **Ulert.**
G. Ulerkesna, Oost-Friesland. Misschien ook Ullersma, Groningerland.

—

M. *Ulf*, *Wlf*. In verkl. *Ulfke*. In Noord-Fr. als Ulf (= Wolf) nog heden in volle gebruik. Zie Wolf. Verg. Olf, Olof.
G. *Ulvinga*, *Wlffama*. — Ulfs, Ulfsen, Noord-Friesland.
P. Ulvsbüll, oude oorspronkelijke naamsvorm van Uhlebüll, geh. bij Niebüll in Noord-Fr. Ulfhusum, dorp in Noord-Fr. Ulvesbüll, dorp in Eiderstedt, eene Oud-Fr. gouw in Sleeswijk. Ulfenburg, geh. bij Waddewarden in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb.

—

M. *Ulfbold*, *Wlfbold.*

—

M. **Ulfer, Ulffer,** *Wlfer*. Verg. Ulfert.
G. Ulfers, Oost-Friesland.
P. Ulfershusen, geh. bij Hohenkirchen in Wangerland, Weser-Friesland, Oldenb.

—

M. **Ulfert,** *Ulferd*, *Ulfard*, *Wlffert* in misspell. **Ulphard,** (Ulfhart, Wulfhart, Wolfhart, Wolfert). Zie Olfert. Verg. Ulfer.
G. *Ulferda.* — Ulfardisna, Ulferts, Oost-Fr.

—

M. *Ulfrid.* Verg. Ulfert.
G. Ulfriedisna, Oost-Friesland.

—

M. *Ulger.* Zie Olger.
G. Ulgersma, Groningerland.
P. Ulgersma-borg, bij Noorddijk, Gron.

—

M. Ulke (uitgesproken ûlke of úlke, volgens verschil van tongval); in Ned. spell. **Uilke, Uilko, Uulke,** *Uulk*, *Uylk*, *Vuylcke*, *Ulike*, *Wlka*, *Wlck*. Verkl. van Ule. Zie Ule, Ultsje.
V. Ulkje (uitgesproken ûlkje of úlkje, volgens verschil van tongval); in Ned. spell. **Uilkje, Uilktje, Uulkje, Ulikje,** *Wlck*. In vleivorm Uke (ûke of uke). Zie Oelkje.
G. **Uilkema,** *Uylckema*, *Vuylckema*. — Uilkens, Groningerl. Uulkes, Oost-Friesland.

P. Ulkemar (ûlkemar), Uilkemeer, voormalig meerke, thans ingepolderd, onder Greonterp. Ulkema-sate (úlkema-), Uilkema-sate onder Grouw. – Uelkebült, sate te Pewsum, Oost-Friesland. Idem, in den Hagermarsch, Oost-Friesland. Ulkebüll, dorp op 't eiland Alsen, Sleeswijk.

—

M. **Ulke** (ulke), **Ulco**, *Ulko*, *Ulka*, *Ullka*, *Ulk*, *Ulcke*. Verkl. van Ulle. Zie Ulle. Verg. Ulke (ûlke of úlke).

V. **Ulkje, Ulkjen** ulkje). In vleivorm Ukke. Verg. Ulkje (ûlkje of úlkje).

—

M. *Ulle*. Verg. Olle, Ule.

V. Ultsje; in Ned. spell. **Ultje.**

—

M. *Ulm*. Zie Olme.

—

M. *Ulmar*, *Ulmer*.

—

M. **Ulpe.** Quasi-verlatijnscht tot *Ulpius*, *Ulpianus*. In verkl. *Ulpke*. Zie Olpke.

V. *Ulpke*, **Ulpkje.**

G. **Ulpens.**

—

M. **Ulphard.** Zie Ulfert.

—

M. *Ulpt*. Zie Ulbet.

G. Ulpts, Oost-Friesland.

—

M. **Ulrik**, *Ulrick*, *Ulryck*, *Wllryck*. Zie Uldrik, Olrik. Quasi-verlatijnscht tot **Ulricus.** De Hoogduitsche vorm van dezen naam, **Ulrich**, komt ook in Friesland voor.

V. **Ulrike, Ulrica**, *Ulriken*.

—

M. *Ulseke*. Verkl. van Ulse, Ulle. Zie Ulle, Ultsje.

V. *Ulseke*, *Ulske*, *Ullska*, *Ulsca*.

—

M. **Ultse.** In misspell. **Ultze.** Verkl. van Ulle. Zie Ulle, Ultsje.

G. **Ultzen.**

—

M. Ultzen (ûltsen of últsen, volgens verschil van tongval); in Ned. spell. **Uiltsen**; in misspell. **Uiltzen.** Verkl. van Ule. Zie Ule, Ultsje, Ulke.

—

M. Ultsje (uitgesproken ûltsje of últsje, volgens verschil van tongval); in Ned. spell. **Uiltje.** *Ultie*, *Wltie*, *Ultye*. Verkl. van Ule. Zie Ule, Ultsen.

G. *Uylthiema* (últsjema).

P. Ultsjebûrren (últsjebûrren), Uiltjeburren, geh. onder Grouw; met De Ultsjebûrrefeart of Ultsjebûrsterfeart, Uiltjebuurstervaart, in het Leegland, aldaar. Ultsjelân, Uiltjeland, krite bij de Hooidammen, onder Oudega in Smallingerland. Ultsjestein (últsjestein), Uiltjestein (oorspronkelijk Hulkenstein), herberg en tolhuis aan de Bolswardervaart, onder Oosterlittens.

—

M. Ultsje (ultsje); in Ned. spell. **Ultje.** Verkl. van Ulle. Zie Ulle, Ulke. Verg. Ultsje (ûltsje of últsje).

—

P. *Um*, versleten vorm van het volledige woord *hem* (volgens hedendaags Fr. uitspraak *him*), ook als *hum* en *hom* voorkomende, in de beteekenis van eene omvredigde. in de Fr. gouwen meestal door eenen dijk omslotene woonplaats (verwant aan het Fr. woord *hiem*, het Nederl. *heem* – heemstede, ook voorkomende in heemraad —, het Hoogduitsche *heim*, het Engelsche *home*). Als uitgang eigen aan een overgroot aantal Fr. plaatsnamen: Dokkum, Workum, Makkum, Kollum, Winsum, Winaldum, Ysbrechtum, enz. In alle andere Fr. gouwen eveneens: Ursum (Ursem), Wognum, Bakkum in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland); Ulrum, Saaksum, Winsum in Groningerland; Wirdum, Midlum, Hatsum in Oost-Friesland: Westrum, Imsum, Dorum in Weser-Friesland; Nieblum, Keitum, Rantum in Noord-Friesland; enz. Maar ook in andere Germaansche landen komt *um*, uit *heim* versleten, wel als plaatsnaamsuitgang voor; zij het dan ook spaarzaam. In de Fr. gouwen echter komt *um*, in dezen zin, zoo menigvuldig en algemeen voor, dat deze uitgang schier tot een kenteeken geworden is van eenen oorbeeldig Frieschen plaatsnaam. In sommiger uitspraak (oudtijds meer als hedendaags) luidt *um* wel als *om*: Akkrom, Ingelom, Tsjom. In oude geschriften vindt men *um* ook wel als *im*: *Achlim*, *Lollim*.

—

M. *Ume*. Verg Umme, Ome.

G. *Uma*, *Uminga*, *Wma*, *Wuma*.

P. Uma- of Wuma-sate onder Oudwoude.

M. *Umke*, *Umko*, *Wmko*. Verkl. van Umme. Zie Umme.

--

M. *Umme*, *Ummo*, *Umma*. Als Ummo nog heden in Weser-Fr. in zwang. Zie Omme.

V, **Ummigje, Ummegje.** Friso-Sassische naamsvorm, volgens het Drentsche en Overijsselsche Ummechien.

G. *Ummegga*, (Umminga). -- Ummen, Oost-Friesland.

--

M. *Umpt*, *Umptet*, *Umtet*. Zie Omptet.

G. Umpteda, Umta, Groningerland en Oost-Friesland. Zie Ompteda, Omta.

—

P. Underierdenwei (ûnder), Ondereerden — of geheel verhollandscht Onderaardenweg, onder Oostrum.

—

M. *Une*, *Uno*, *Una*. Oude spelwijzen voor Oene. Zie Oene. Verg. Unne.

V. **Uneke.** *Unia* (Oenje). **Unigje.** Dit laatste een Friso-Sassische naamsvorm (Unechien).

G. *Uninga*, *Unegha*, *Unyngha*, *Wnyngha*, *Wninghia*; in samengetrokken vorm **Unia**, *Wnia*, *Unya*, *Unye*, *Wnye*, *Wnnya* (in uitspraak Unje = ûnje = Oenje); *Wnama*, *Unama*, **Unema** (Oenema). -- Uninge, Drente. Unink, Ned.

P. Unia-state te Beers, te Stiens, te Hallum, te Marsum, te Wirdum, te Hantumhuizen, te Oenkerk, te Eakmarijp, en te Jelsum (thans Dekama-state). Unia-hûs en Unia-bûrren (Unia-buurt) te Leeuwarden. Unia-bûrren te Stiens. Unema-state te Blija.

—

M. **Uneke, Unico,** *Unaco*, *Unike*, *Unik*, *Unika* (Oenke), *Unia* (Oenje). Verkl. van Une. Zie Une, Oenke. Verg. Unke.

G. Uhnken, Oost-Friesland.

—

M. *Unergus*. Verlatijnschte vorm.

—

P. Ungabûr. Zie Ongabûr, bij den mansn. Onga.

—

M. *Unger*. Zie Onger.

G. Ungersma, Groningerland.

P. Ungersyl, voormalige sluis in den zeedijk, bezuiden Hindeloopen, waardoor de Palesloot in zee vloeide. — Ungersmaborg, ook Ungersum genoemd, te Uithuizermeeden in Groningerland.

--

M. **Unke,** *Unko*, *Unka*. Verkl. van Unne. Zie Unne, Onke.

G. Unkes, Uncken, Unken, Groningerland en Oost-Friesland.

P. Unkebüll, verdronken dorp in Noord-Friesland.

—

M. *Unne*, *Unni*, *Unno*. Zie Onne.

V. *Unna*.

G. *Unninga*, *Unnyngha*, *Unningha*, samengetrokken tot *Unga*. Zie Onga.

P. Unga-state te Edens. Unga- of Onga-sate te Ferwerd. Ungabûr; zie Ongabûr, bij den mansn. Onga.

—

M. *Unse*. Verkl. van Unne. Zie Unne. Verg. Onse, Oense.

—

P. Untank (ûntank), Ondank, huis en stuk land onder Stiens.

—

P. De Unwaerskamp (ûnwaer), Onweêrskamp, stuk land onder Terwispel.

—

M. *Uppe*, *Uppen*, *Uppo*. Zie Oppe. Verg. Oep.

V. *Upka*.

G. *Uppinga*. — Uppink, Nederl. Uppingham, Engeland.

P. Uppum, dorp in Oost-Friesland. Uppingaborg, te Nortmoor, Oost-Friesland.

-

M. **Upke, Upco,** *Upko*, *Upka*, *Wpko*, *Wpka*, *Wpcke*, *Uupko*. In Groningerl. ook als Uipko misschreven. Verkl. van Uppe. Zie Uppe. Verg. Oepke.

G. Upkena, Groningerl. en Oost-Friesl.

—

M. **Upt,** *Uptet*. Zie Opt, Optet.

G. Uptets, Oost-Friesland.

—

M. *Urbaen*. Voluit de Kerkelijke naam Urbanus.

—

M. *Urbe*. Verg. Orp.

—

M. *Urbert.* Verlatijnscht tot **Urbertus.**

—

V. **Uretze.** Verg. Oer, Oerik, Urk.

—

M. *Urk, Urck, Vrck.* Zie Oark.

—

G. *Urnia.* Zie Ornia.

—

M. *Urse.* In patronymicalen vorm *Ursing.*
V. *Ursa, Urst.*
P. Ursum of Ursem, dorp in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland).

—

V. *Ursel, Urseltje.* Voluit de Kerkelijke naam **Ursula.** Zie Orsel, Orseltje.
P. Sint-Ursula-klooster, Sint-Ursula-poel. Zie Sint-Orsele-kleaster, bij den vrn. Orsel.

—

P. Urterp (ûrterp), *Wraterp, Vredorp,* in 1315 *Urathorpe,* Ureterp, dorp in Opsterland; met It Urterper-Forlaet, Ureterpster-Verlaat, sluis, met buurt, deels onder Ureterp, deels onder Drachten. Zie bij den mansn. Oer.

—

M. *Uso.* Verg. Usso.
V. *Usa.*

—

M. *Usso.* In verkl. *Uske.* Verg. Uso.
V. *Uske.*
P. Uskwerd, *Wyscwyrd,* dorp in Groningerl. Ussenhusen, geh. bij Tettens in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb. Usseloo, geh. bij Enschede, Twente.

—

P. *Ut* (oudtijds ook *ût,* thans gemeenlijk als *ût* uitgesproken), Fr. voorzetsel, het Nederl. "uit", komt, ook in den verbogenen vorm *uter,* voor in de volgende plaatsnamen: Utbûrren (De Hantumer-), Hantumer-Uitburen; zie bij den plaatsn. Hantum. Utein, Uitende, Uiteinde, geh. onder Oudega in Small. Utlân, Uitland, krite onder Buitenpost. Utsjuch (ûtsjoch), in 1718 *'t Uytsjoeg,* herberg aan eenen driesprong van den weg tusschen Genum en Hooge-Beintum; verg. den plaatsn. tsjoech. Uttsjerne, Uittjerne, twee eilandjes in de Fluessen. Utgong (ook in oude geschriften als *Utkom, Uytkom, Uytcum,* en zelfs als *Tuitgum* voorkomende), plaats aan den mond der voormalige Middelzee, in de middeleeuwen; thans verdwenen; ongeveer ter plaatse waar thans het dorp Berlikum ligt. Uterbûrren, Uiterburen, geh. onder Gersloot. Uterdiken (Skoater-) Schoter-Uiterdijken, krite in Schoterland, onder Delfstrahuizen. — Uiteinde, geh. bij Holwierde, Groningerl. Uiterburen, geh. bij Slochteren; idem, bij Zuidbroek, Groningerland. Utende, geh. bij Langholt, Oost-Fr. Utende, geh. bij Strücklingen in Sagelterland, Oldenb.

—

M. *Utatus.* Quasi-verlatijnschte vorm. Verg. Ute.

—

M. *Ute, Uta, Vto, Wte, Wta, Wtte.* Zie Oete.
V. *Utje, Uthje, Uta, Utzie, Wthia.*
G. *Uytinga, Vuyttinga, Wttema.*
P. Uttum, dorp in Oost-Friesland.

—

M. Utger (ûtger); in Ned. spell. **Uitger.** Zie Oetger.

—

P. Utingeradeel of -diel, *Uyttingerdeel, Wytendengheradele* in 1450, Utingeradeel, grietenij in de Zevenwolden.

—

M. *Utje, Uttie.* Verkl. van Ute. Zie Ute, Utke, Utse.
G. *Wtiama* (ûtsjema).

—

M. *Utke, Uteke, Utka, Uteka, Wteka, Utken, Vtkia, Wtka.* Verkl. van Ute. Zie Ute, Utse, Utje.
V. *Utkia.*

—

M. **Utse.** Verg. Utse (ûtse), en Oets.
V. **Utske.**
G. **Utsma,** *Uthsma.*
P. Utsma-sate onder Friens.

—

M. **Utse** (ûtse); in Ned. spell. **Uitse,** in misspell. **Uitze.** *Wtzie, Wtsa.* Verkl. van Ute. Zie Ute. Verg. Utse.
G. *Wtsma, Vtzema, Utisma, Wtisma.*

—

M. Uttsje; in Ned. spell. **Uttje, Uttjen.** *Wttie, Wttio.* Verg. Utsje (ûtsje).
G. *Wttiama.*

—

M. Utsen (ûtsen); in Ned. spell. **Uitsen;**

in misspell. **Uitzen.** Verkl. van Ute. Zie Ute. Verg. Utse (útse).

—

M. Utsje (útsje); in Ned. spell. **Uitje.** Verkl. van Ute. Zie Ute, Utse.

—

P. Utwellingergea (útw.); in de dagelijksche spreektaal Twellingea — zie dien naam —, Uitwellingerga, dorp in Wymbritseradeel.

—

M. **Uulke,** *Uulck.* Zie Ulke (ûlke of úlke).
V. **Uulkje.**

—

M. **Uultje;** in Fr. spell. Ultsje (últsje). Zie dien naam.

—

M. *Uwble.* Zie Oebele.

—

M. **Uwe,** *Vwe, Uva, Uwo, Wue.* In Noord-Fr. nog in volle gebruik. Zie Ouwe.
V. **Uwkje, Uwkjen.** Zie Oukje.
G. *Uwinga,* **Uwma.** — Uwen, Noord Friesland.

—

M. *Uwpko.* Zie Oepke. Verg. Upke.

—

V.

Als beginletter van woord of van naam komt de letter **V** in het Friesch niet voor. Waar verwante talen, het Nederlandsch, het Hoogduitsch, eene **V** hebben als beginletter, heeft het Friesch eene **F.** Men zoeke dus ook die Friesche namen, die, door Hollandschen invloed, wel verkeerdelijk met eene **V** geschreven worden, op de **F.** Bij voorbeeld, Volkert en Vranke, Vetje en Vrouwkje, als **Folkert** en **Franke,** Fettsje **(Fetje)** en **Froukje.** Ook sommige Friesche geslachtsnamen, die hedendaags in hunnen geijkt Nederlandschen vorm wel met eene **V** geschreven worden **(Valkema, Volbeda),** vindt men bij de **F,** om de wille van den oorsprong dezer namen uit de mansnamen Falke en Folbet of Folkbald. En tevens de geijkt Nederlandsche vormen der plaatsnamen, die met eene **V** geschreven worden (Vrouwen-Parochie, Veenwouden), vindt men in hunne Friesche vormen (Froubûrren, Feanwâlden) bij de F. Oudtijds werd de **U** ook wel als **V** geschreven; in oude geschriften komen namen als **Ulbe** en **Uttje** (úttsje) en **Unia** wel voor als *Vlbe, Vtthie, Vnye.* Deze oude *v* = *u* vindt men aangegeven bij de namen die met *U* of met *Oe* beginnen.

W.

De **W,** in hare waarde van dubbele *u,* werd oudtijds wel in stede van *u* en *uu* geschreven. Zoo *Wble* voor **Ubele** (ûbele) of **Uuble (Oeble);** *Wntzie* voor **Oentsje;** *Wlka* voor **Uulke, Uilke;** *Wnye* voor **Unia.** Deze oude, geheel buiten gebruik geraakte *w* vindt men bij de namen die met *U* en *Oe* beginnen.

P. Wa (De Lytse), Lutke Wa of Kleine Wa (ook De Blinsen genoemd), krite onder Eestrum.

—

M. *Waab.* V. *Waab, Waabke.* Zie Wabe.

—

M. *Waaye.* V. *Waaike.* Zie Waeye, Waeyken.

—

P. Waaihuis (Weihuis). Zie Waeihûs.

—

P. Waaksens of Waaxens. Zie Waeksens.

—

G. **Waaksma.**

—

M. **Waalke;** in Fr. spell. Waelke. G. **Waalkens, Waalkes.** Zie Waelke.

—

M. *Waalte.* Zie bij den mansn. Wale.

—

V. **Waaltje.** In Fr. spell. Waeltsje. Zie Waeltsje, bij den mansn. Wale.

—

M. **Waander.** In Fr. spell. Waender. Zie Waender.
G. **Waanders.**

—

P. Waanserburen. Zie Warnserbûrren.

—

P. Waanvliet. Zie Warnfliet.

—

V. **Waapke.** In Fr. spell. Waepke. Zie Waepke, bij den mansn. Wabe.

—

M. **Waarde.** In Fr. spell. Waerde. Zie Waerde.

—

M. Waarnder. In Fr. spell. Waernder. Zie Waernder.

—

M. *Waas*, *Waes.* Verg. Was.

—

P. Waas. Zie Weaze.

—

M. **Waatse.** V. **Waatske.** In Fr. spell. Waetse, Waetske. Zie Waetse.

—

P. Waaxens of Waaksens. Zie Waeksens.

—

M. **Wabbe,** *Wabba*, *Wabbo.* In verkl. *Wabbeke*, *Wabbeko.* Verg. Wabe, Webbe.
V. **Wabke, Wabkje, Wabkjen,** *Wabbel*, *Wabbe*, *Wab.* In schrijfwijze verbasterd tot **Wapke.** In Stellingwerf en Lemsterland ook **Wabbigjen,** een Friso-Sassische vorm, oorspronkelijk het Drentsche en Overijsselsche Wabbechien.
G. *Wabba*, *Wabbema.* — Wabbens, Groningerland. Wabkins, Engeland.
P. Wabbe-Wisses-Dwinger en Wabbe-Wisses-striette, buurt en straat te Leeuwarden, in de Leeuwarder volksspreektaal Wisjedwinger en Wisjestraat genoemd.

—

M. **Wabe,** *Waba*, *Waab*, *Waeb.* Verg. Wabbe.
V. *Waabke, Waebcke, Waab.* Zie Waepke.

—

M. *Wabele, Wable, Waebel, Wabel.* Verkl. van Wabe. Zie Wabe.

V. Wabeltsje; in Ned. spell. **Wabeltje.** Ook nog, in verouderde spell. **Waebeltje. Wabel.**

—

P. *Wâd* of *Waed* of *Waet* (volgens onwezenlijk verschil van tongval), Friesch woord, beteekende een zeer ondiep water, 't zij zee of meer; of eene ondiepe, doorwaadbare plaats in vaart of stroom. It Wâd of Waed, rak in de Menaldumervaart, bij Ritsumazijl. It Bréwaet of Bréwaed (in het Nederlandsch, bij misverstand, wel Breewaart en Breevaart geschreven), breed en ondiep gedeelte van de Bolswardervaart, onder Burgwerd. It Warnser-Waet, voormalig meerke, thans drooggelegd, te Warns. It Bakhuzumer of Bakhúster-Waet, idem, onder Bakhuizen. It Wâd, De Wadden, naam van de ondiepe, bij ebbe grootendeels droogvallende zee, tusschen den vasten wal en de eilanden, langs de geheele Oud-Friesche kust aan de Noordzee, tusschen Texel en Sylt. Hier en daar zijn sommige gedeelten der Wadden nader onderscheiden en genoemd; b.v. It Pinke-Wâd, bezuiden het Ameland. It Wierumer-Wâd, bij Wierum. It Uthuzumer-Wâd, bij Uithuizen in Groningerland. It Pilsumer-Wâd, bij Pilsum in Oost-Friesland. De ondiepte in het Flie (noorderpand der Zuiderzee) aan de kust tusschen Zurich en Makkum, heet aldaar De Waed.

—

M. *Wadde, Waddo, Wadda.* Verg. Wedde.
G. Waddington, Engeland.
P. Wadwerd, geh. bij Uskwerd, Groningerland. Wadway, dorp in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland). Waddewarden, dorp in Jeverland, Weser-Friesl., Oldenburg. Waddens, *Waddinge*, dorp in Butjadingerland, Weser-Friesl., Oldenburg. Waddinksveen, dorp in Zuid-Holland. Waddington en Waddingham, in Lincolnshire, Engeland.

—

M. **Wadze.** Verkl. van Wadde. Zie Wadde. Verg. Watse.

—

V. **Waebeltje.** Zie bij den mansn. Wabele.

—

P. Waed, Waet. Zie Wâd.

—

M. *Waeye*, *Waaye*. Zie Waye. Verg. Wagen.
V. *Waeyken*, *Waaike*.

—

P. It Waeihûs, Waaihuis, beter Weihuis (wei of hui = Fr. *waei)*, sate onder Witmarsum. Verg. Sûphûs.

—

P. Waeksens, Waaksens of Waaxens, dorp in Hennaarderadeel. Idem, *Waxinge*, *Waxsinge*, *Wasginge*, dorp in West-Dongeradeel.

—

M. Waelke; in Ned. spell. **Waalke.** *Waelko*, *Waelcke*. Verkl. van Wale. Zie Wale, Waelte.
G. **Waalkes, Waalkens.** - Walekenga, Oost-Friesland.

—

G. *Waelsma*. Zie bij den mansn. Wale

—

M. *Waelte*, *Waelta*, *Waalte*. Verkl. van Wale. Zie Wale.

—

M. *Waelter*. Zie Wâlter.

—

V. Waeltsje; in Ned. spell. **Waaltje.** Zie bij den mansn. Wale.

—

M. Waender; in Ned. spell. **Waander.** Vermoedelijk verbastering van Warner. Verg. Warner, Waernder, Wander.
G. **Waanders.**

—

P. Waenfliet; zie Warnfliet.

—

P. Waenserbûrren; zie Warnserbûrren.

—

M. *Waepk*, *Waepke*. Vermoedelijk misspell. van Waebke, verkleinv. van Wabe. Zie Wabe.
V. Waepke; in Ned. spell. **Waapke.** *Waepke*, *Waepcke*.

—

M. Waerde; in Ned. spell. **Waarde.**

—

P. De Waerme Hoek, Warme Hoek, herberg te Drachten.

—

G. **Waerma.** Zie bij den mansn. Ware.

—

M. Waernder; in Ned. spell. **Waarnder.** Verg. Warnder, Waender, Warner.

—

G. *Waerstera*. Verg. Warstra, bij den plaatsn. *War*.

—

M. *Waes*, *Waas*. Verg. Was.

—

M. Waetse; in Ned. spell. **Waatse;** in misspell. **Waatze.** *Waetse*, *Watie*, *Waattje*, *Waattya*, *Waettje*, *Watia*, *Wathie*, *Watye*, *Waettye*. Verkl. van Wate. Zie Wate. Verg. Watse.
V. Waetske; in Ned. spell. **Waatske;** in misspell. **Waatsche.**

—

M. *Waetter*. Zie Wâlter.

—

M. *Wagen*. Op 't eiland Föhr, Noord-Fr. nog in gebruik. Zie Wege, Waeye, Wein; en de Nomina geograph. Neerl., Dl. III, bl. 319.
G. **Wagema, Wagens.** — Wagensen, Noord-Friesland. Wagenens, Ned.
P. *Wagens*, oude naamsvorm van Wayens, dorp in Jeverland, Weser-Fr. Oldenb. Wagenborgen, dorp in Groningerland. Wageningen, stad in Gelderland.

—

M. *Wagge*. Verg. Wagen.
G. *Waggama*.
P. Waggum, dorp in Brunswijk.

—

M. **Waye,** *Wayen*. Zie Waeye. Verg. Wagen.
P. Wayens; zie Wagens, bij den mansn. Wagen.

—

M. *Wacker*.
G. **Wakkersma.** — Wakker, Wakkers, Ned.
P. Wackerwarfen, sate bij Blersum, Harlingerland, Oost-Fr. Wackershausen, dorp in Hoya, Hannover.

—

P. *Wâl*, in de zelfde beteekenis als in het Nederl., komt voor in: De Wâl, deel van het dorp Oudega in Small. Idem, van het dorp Oostermeer. De Wâlle, oude waterkeering en reed onder Beets en Beetsterzwaag; met De Wâllebosk, bosch aldaar. Feanwâldsterwâl, Veenwoud-

sterwal, geh. onder Veenwouden; met De Wâlsfeart, ook Wâlsterfeart, vaart aldaar. Kromwâl, geh. onder Britswerd. Idem, sate onder Burgwerd. Idem, geh. onder Terwispel. Marswâl, Meerswal, geh. onder Menaldum. Hearrenwâl, buurt bij het Heerenveen, in Haskerland. Alewâl, buurt te Holwerd. Dykmanswâl, mede aldaar. Djipswâl, Diepswal, en Oranjewâl, buurten te Dokkum. Iewâl, Eewal, buurt (voormalige binnengracht, thans straat) te Leeuwarden. Grêftswâl, Grachtswal, buurt te Leeuwarden. Idem, te Sneek. De Farswâl te Hommerts; zie bij den plaatsn. Far. Hania-wâl, sate te Eagum. Peasenswâl, sate onder Nes in West-Dongeradeel. De Robbewâl, De Sigewâl, De Odewâl, zandplaten in de Wadden, bezuiden Schiermonnikoog. De Súdwâl, Zuidwal, idem; en ook eene plaat bezuiden het Ameland. Dellewâl, zuiderstrand van Wester-Schelling. — Wall, gedeelte van het dorp Morsum, op 't eiland Sylt, Noord-Friesland.

G. **Walstra.**

—

M. *Walbe.*

—

M. *Walbert.* Verg. Walpert, Walbracht.
G. *Walberta.*

—

M. *Walbracht.* Verg. Walbert.

—

V. *Walbrich*, *Walbrigh*, *Walbrigjen.* Verg. Walburch.

—

V. **Walburch, Walburga,** *Walburg*, *Walburgis.* Verg. Walbrich.

P. Walburga-state onder Pietersbierum.

—

M. *Walch.* Verg. Walig.

—

P. Wâld, het Friesche woord voor woud, komt in vele plaatsnamen voor. Bij voorbeeld: De Wâlden, Wouden, uitgebreide landstreken, waar de bodem uit zand en veen bestaat, en die oudtijds met bosch bezet waren; vooral in het Oosten des lands, bezuiden Dokkum, en beoosten Leeuwarden, Wartena, Grouw, Oldeboorn en Heerenveen. De Dokkumer Wâlden, Dokkumer Wouden (onderdeel van De Wouden in hun geheel), landstreek in Dantumadeel, de dorpen Dantumawoude, Murmerwoude, Akkerwoude, Wouterswoude en Driezum omvattende. De Trynwâlden, Trynwouden (onderdeel van De Wouden in hun geheel), deel van Tietjerksteradeel, de dorpen Oudkerk, Oenkerk en Giekerk omvattende; zie ook bij de T. De Igewâlden, Ygewouden (anders ook Noardwâlde, Noordwolde genoemd), deel van de grietenij Hemelumer Oldeferd en Noordwolde; de dorpen Oudega, Nijega, Kolderwolde en Elahuizen omvattende; deze gouw wordt in het dagelijksche leven, ter plaatse zelve en in den naasten omtrek, enkel De Wâlde genoemd. De Lege Wâlden, Lage Wouden, deel van de grietenij Utingeradeel, de dorpen Terhorne, Terkaple en Akmarijp omvattende. Idem, krite bij Koudum. De Saunwâlden, Zevenwouden, *Sevenwolden*, zuidelijke gouw van het Westerlauwersche Friesland; thans grootendeels nog boschrijk. De Tingwâlden, Ting- of Dingwouden, krite in Opsterland; zie ook bij de T. Swartwâlde, Zwartwoude, krite in Ferwerderadeel. Idem, krite, en voormalige buurt, op het eiland Ameland. It Oranjewâld; zie bij de O. De Riperwâlden; zie bij den plaatsn. *Ryp.* De Wâldgearen, Woudgaren, krite onder Akkerwoude. Idem, in het Geestmerveld, onder Rinsumageest. De Wâldbûrren, Woudburen, geh. onder de Gaastmeer (in de wandeling De Lytse Gaestmar genoemd); met De Wâldbûrrepoel of Wâldbûrsterpoel, meerke aldaar. De Wâlddyk, Wouddijk, dijk langs de zuidzijde van het Dokkumerdiep. De Wâldikkers, Woudakkers, geh. onder Oude-Mirdum. De Wâldfinnen, Woudfennen, krite onder Boornzwaag. De Wâldsleat, Woudsloot (ook wel Rien genoemd), vaarwater in Lemsterland, beoosten Follega. De Wâldfeart, Woudvaart, vaart tusschen Dokkum en Rinsumageest. Idem, tusschen Sneek en het meertje Witte Brekken. It Wâldmansdjip, Woudmansdiep (in de wandeling, bij verkorting, It Wâldmantsje Woudmantje, genoemd), vaarwater onder Huizum. De Wâldmanssteich, Woudmanssteeg, te Harlingen. It Wâldboerelân, Woudeboersland, vroeger een stuk

land onder Leeuwarden, buiten de Wirdumerpoort, thans met huizen bebouwd, de wijk uitmakende tusschen de Willemskade en de Spoorhalle. De Wâldpoarte, Woudpoort, stadspoort van Oud-Dokkum; de naam is er nog in gebruik. It Hûs to'n Wâlde, Huis ten Woude, herberg bij het Heerenveen.

Verder Wâldsein, *Woldseyndt*, *Woldesende*, *Wolseyndt*, *Waulseynd*, Woudsend, dorp in Wymbritseradeel. En Earnewâlde, Sewâlde, Ikkerwâlde, Kolderwâlde, Iemswâlde, Wâlterswâlde, enz. (in de spreektaal veelal wâld), allen op hunne alphabetische plaats vermeld.

G. **Walda.** Verg. Bosscha, Heida, en ook den mansn. Wald. **Waldstra.**

—

M. *Wald*, *Waldt.* Verlatijnscht tot **Waldus.** Zie Wold, Wolt.

G. **Waldus.** In verlatijnschten vorm. Misschien ook **Walda.** Verg. ook den plaatsn. *Wâld.*

—

M. *Waldger.* Verg. Walgar.

—

M. *Waldrik*, *Waldrick.*

—

M. *Waldring*, *Waldringh*, *Waldrinck.*

P. *Waldringahem*, oude naamsvorm, van 't jaar 867, van Vaudringhem, dorp in Artesië.

—

M. **Wale**, *Waele*, *Wael*, *Waal*, *Walen.* In verkl. *Waelte*, *Waalte.* Verg. Walle.

V. Waeltsje; in Ned. spell. **Waaltje.** *Waeltje*, *Waelke*, *Wael*, *Waal*, *Waelcke*, *Waelsk.*

G. **Walinga**, **Walenga**, *Walama*, *Waelsma.* - Walysna, Oost-Friesl. Waleson, Nederland en Engeland.

P. Wahlingen, dorp bij Ahlden (Lüneburg), Hannover. Wahlstedt, dorp bij Segeberg in Holstein.

—

M. *Waleke*, *Waelcke*, *Walicke.* Verkl. van Wale. Zie Wale. Verg. Walke.

G. *Walickama*, **Waalkens**, **Waalkes.** — Walekenga, Oost-Friesland.

—

M. *Walfert*, *Walfried.*

—

M. *Walgar.* Verg. Waldger.

—

M. **Walig**, *Walich*, *Waeligh.* Verg. Waling, Walch.

G. Walig, Noord-Holland.

—

M. **Waling**, *Walingh*, *Walynck.* Patronymicale vorm van Wale. Zie Wale. Verg. Balling, Eling, Tsjalling, Walling.

V. Walinkje; in Ned. spell. **Walingje.**

P. Walingswijk, geh. bij Ursem in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland).

—

M. **Walke**, *Walcko*, *Walko*, *Walka*, *Walken.* Verkl. van Walle. Zie Walle. Verg. Waleke.

V. **Walkje**, *Walkjen*, *Walckien.*

G. *Walkema*, *Walckema*, *Walkama*, **Walkes**, **Walkens**, *Walckens.* — Walkington, Engeland.

P. Walkehoarne, hoek in den Nieuwen Leppedijk, onder Oldeboorn. Great Walkama-state te Oosterwierum.

—

M. *Walker*, *Walkeren.*

—

M. **Walle**, *Wallo*, *Wal.* Verg. Wale, Welle.

V. Waltsje; in Ned. spell. **Waltje. Walke**, *Walleken*, *Walle.* In den Zuidwesthoek ook **Wal.**

G. **Wallinga**, **Van Wallinga**, **Wallenga**, **Walma**, *Wallama*, *Wallema*, **Walles**, **Walsweer**. - Wals, Oost-Friesland.

P. Walma-sate onder Folsgare. — Wallum, dorp in Harlingerland, Oost-Fr. Wallinghusen, dorp bij Aurich, Oost-Fr. Wallsbüll, dorp bij Bredstedt, Noord-Fr. Walsrode, dorp bij Fallingbostel, Hannover. Wallenstedt, dorp bij Hildesheim, Hannover. Wallingford, stadje in Eng. Wallington, in Surrey, Eng.

—

M. **Walling**, *Wallingh.* Patronymicale vorm van Walle. Zie Walle. Verg. Waling, Balling. enz.

V. Wallinkje; in Ned. spell **Wallingje.**

—

M. *Walpert.* Verg. Walbert.

P. Walpert-state, *Valpert-staten*, *Walpart*, onder Wommels.

—

M. Walraed; in Ned. spell. **Walraad**, **Walraat.**

—

M. **Walraven.**

—

M. *Walrick*, *Walrich.* Verg. Waldrick.
G. Walricksna, Walrichs, Oost-Friesl.

—

M. *Walse.* Verkl. van Walle. Zie Walle.
G. **Walsma.** — Walsema, Oost-Friesl.
P. Walseghem (Walsinga-hem), geh. bij Baleghem in Oost-Vlaanderen. Walsingham, Engeland.

—

G. **Walstra.** Zie bij den plaatsn. *Wâl.*
P. Walstra's Hagen, hooiland onder Gersloot. Zie Hagen, bij den plaatsn. Hage.

—

M. **Walte,** *Walta.* Verkl. van Walle. Zie Walle. Verg. Wald, Walt.
G. **Walta,** *Waltinga*, *Waltingha*, *Waltama.* — Walts, Oost-Friesl. Waltz, Ned.
P. Walta-stins of Walta-state, te Bozum. Idem, te Weidum, onder Hallum, te Tjerkwerd en te Herbayum; deze laatste ook Sickema-state genoemd. Great en Lyts Walta-state onder Siksbierum; dit Lyts Walta wordt ook Jong Walta genoemd. Walta-stins onder Boksum. Walta-sate of Walta-heerd onder Kollum. Walta-hûs (ook Thetinga-state genoemd) te Wieuwert. Walta-hûs te Leeuwarden. Waltinga-state onder Pingjum; ook als Watinga-state uitgesproken, en zelfs wel alzoo geschreven.

—

M. *Walteka*, *Walteke*, *Walteko.* Verkl. van Walte. Zie Walte, Waltke.

—

M. Wâlter (door sommigen schier als Wâter uitgesproken); in Ned. spell. **Walter**; vernederlandscht tot **Wouter**; in Sassischen vorm **Wolter.** Voluit Waldheri. Zie Wouter, Wolter, Waelter, Waetter.
V. Wâltertsje; in Ned. spell. **Waltertje.**
P. Wâlterswâlde, meestal gesproken Wâlterswâld (in uitspraak Wâterswâd of Woaterswoad), Wouterswoude of Wolterswolde, dorp in Dantumadeel; met Wâlters-tolhûs, aan de Stroobostervaart, en Wâlters-loane, zandweg aldaar.

—

M. *Waltet*; quasi-verlatijnscht tot *Waltetus.*

—

V. **Waltruda,** *Waltruyt.*

—

M. *Waltje*, *Walje*, *Waltzia*, *Walthia*, *Valtzia*, *Waltzo*, *Waltya*, *Wautthye.* Verkl. van Walle. Zie Walle.
V. **Waltje.** Zie bij den mansn. Walle.
G. *Waltia*, *Walthya*, *Walthiema*, **Waltjes, Waltje.**

—

M. Wâltsjer: in Ned. spell. **Waltjer.** Verg. Waldger.

—

M. *Waltke*, *Walteke*, *Walteka*, *Waltko*, *Walteko*, *Waltco*, *Waltka.* Verkl. van Walte. Zie Walte.

—

M. *Wamme.*
P. Wammert, *Hoammert* (Hwammert, vermoedelijk voluit Wammewert, Hwammawerth), Wammert, geh. onder Oosterlittens.

—

M. **Wander, Wandert;** misvormingen van Warner. Zie Warner, Warnder, Waender.

—

M. *Wane.* Verg. Wene, Wanne.
G. *Wana*, **Waninga.** — Waninge, Drente. Waning, Waaning, Nederland.

—

M. *Wange.*

—

M. *Wanger.*

—

P. Wanjehuzen, Wangiahuzen. Zie bij den mansn. Warre.

—

M. *Wanne.* Verg. Wane, Wenne.
V. Wantsje; in Ned. spell. **Wantje.** Wanne en Wantje gelden in West-Vlaanderen als vleivormen van Johannes en Johanna, evenals Jan en Jantje of Jannetje in Noord-Nederland.
G. *Wangia*, samengetrokken vorm van het oorspronkelijke Wanninga. — Wanninge, Drente. Wanning, Nederland.
P. Wanneghem (Wanninga hem), en Wanzele, dorpen in Oost-Vlaanderen.

—

M. *Wanner.* Verg. Warner, Wander.

—

M. *Wanse.* Verkl. van Wanne. Zie Wanne, Wante, Wantje, Wantse.
G. *Wansma.*
P. Wansma-sate onder Oudwoude.

Wânsert, *Wandelswerth*, Wanswerd, dorp in Ferwerderadeel; met het geh. De Wânserterstreek of Wânsert op Streek, Wanswerd op Streek, aan de Dokkumer-Ee, tegenover Birdaard; en met de voormalige, thans drooggelegde Wânsertermar, Wanswerdermeer, aldaar. — Wansum, dorp in Limburg.

M. *Wante.* Verkl. van Wanne. Zie Wanne, Wanse, Wantje.

G. *Wanta; Wantnya*, samengetrokken vorm van (Wantinga); *Wantema.*

M. *Wantje, Wantye, Wanttie, Wanttia.* Verkl. van Wanne. Zie Wanne. Wante, Wanse, Wantse.

M. *Wantse, Wantze.* Verkl. van Wanne. Zie Wanne, Wantje, Wante, Wanse.

M. *Wapke.* Vermoedelijk oorspronkelijk Wabke, verkl. van Wabbe. Zie Wabbe, Wabke.

V. **Wapke, Wapken, Wapje, Wapkje, Wapkjen, Wap.** Zie Wabke.

G. **Wapstra.**

P. *War*, Friesch woord, in de beteekenis van laag gelegen weiland, komt veelvuldig als plaatsn. voor, op zich zelven en in samenstelling. It War (ook wel Wer genoemd en geschreven), geh. onder Franeker. De Warren, naam van verschillende kriten, schier overal in Friesland; nader onderscheiden als De Warren, stukken land onder Westergeest. Idem, onder Ballum op 't Ameland. Idem, onder Ee, enz. De Sondeler Warren, De Earnewâldster Warren, kriten onder Sondel, onder Eernewoude, enz. De Bekster Warren, krite onder Beets. De Alde Warren, krite onder Garijp; met De Alde-Warre-wei, weg aldaar. De Koarte Warren, krite onder Oldeboorn. De Lange Warren, krite onder Jutrijp. De Smelwarren, Smalwarren, krite onder Gorredijk. De Hege Warren en De Wolwarren, kriten met geh. onder Oudega in Smallingerland. De Reitwarren, Rietwarren, krite onder Garijp. De Brêggewarren, Bruggewarren, krite onder Terwispel; met De Warrewei, weg aldaar. It Skipwar, Schipwar, tusschen Giekerk en Miedum. Sippenwar, stuk land onder Oppenhuizen.

Verder Langwar of Langwaer, Langweer, dorp in Doniawarstal. Warregea, Wargea, ook, vooral ter plaatse zelve, Wêrge, en in den omtrek, Wergea, Werregea, genoemd, *Warraghae*, *Warregae*, Warga of Warrega, dorp in Idaarderadeel; met de voormalige, sedert eeuwen reeds drooggelegde en ingepolderde Wergeastermar, Wargastermeer, aldaar. Warstiens, *Wersteens*, dorp in Idaarderadeel. Verg. Wartena. Vermoedelijk behoort tot deze groep van *war*namen ook de naam van De Wargeastriette, Warge- of Werge-striette, Wargastraat (op de kaart van Schotanus, 1718, *Dwergestraet* genaamd — misschrijving van D' Wergestraet), te Dokkum. — Warfleth, dorp in Stedingerland, Weser-Friesland, Oldenburg.

G. **Warstra,** *Waerstera.*

M. *Warbout, Warbolt, Warbald.*

P. *Ward*, in den locativus *warden*, komt voor in de plaatsnamen Bolsward en Leeuwarden, en is een verdietschte vorm van het Friesche woord *werd, wert (werth, wird, wirth, wurth)*, hoogte aan het water; b.v. Bolsward = Boalswert of Boalsert; Leeuwarden = Liowert of Ljout. Even zoo in Weser-Friesland: Fedderwarden, verduitschte vorm; in de Friesche of Friso-Sassische volkstaal ter plaatse: Ferwert; Sengwarden, in de volkstaal Sennewert; Langwarden. Siuggewarden, Waddewarden, *Gewarden*, oude vorm van den hedendaagschen naam der stad Jever, enz. allen in Weser-Friesland. Verder De Warden, geh. bij Oterdum in Groningerland. En in Oost-Friesland Oskward (Osquardt), Lokward (Loquardt); Fiskward (Visquardt), enz. Zie Werd, Wird.

Vermoedelijk behoort tot deze groep van *ward*namen ook *Warden*, *Varden*, *Wartena*, *Werden* (in eene Latijnsche oorkonde *Werdina*), naam waarmede men in oude geschriften wel de voormalige Esonstadt vindt aangeduid. Zie Esum, bij den mansn. Ese. De Wartena-wiel, een meerke of liever kolk, bij eene dijkbreuk ontstaan en overgebleven (thans drooggelegd), aan den zeedijk onder Engwierum, is van dezen ouden

naam vermoedelijk nog een overblijfsel. Zie Johan Winkler, Het verdronkene Wartena, in den Frieschen Volksalmanak voor 1897. Verg. den plaatsn. Wartena.

—

M. *Warde.* Zie Warte.

—

M. *Ware.* Verg. Warre.
G. **Waringa, Warenga, Waerma.** Waars, Nederland. Waring, Engeland.

—

P. De Warfstermounle, Warfstermolen, geh. onder Burum.

—

P. Wargea, Warga; zie bij den plaatsn. *War.*

—

P. Warkum (ook wel, vooral oudtijds, als Waeikum of Waikum, door anderen wel als Woarkum, en door ouderwetsche stedelingen als Wurkum uitgesproken), Workum, stad in Westergoo. Deze hedendaagsche naam is een samengetrokken vorm van het oorspronkelijke *Waldrichem*, in 1333 *Woldrichem*, *Walderkum* of *Wolderkum* (*Woerkum*), voluit Waldrinc-hem, Waldringa hem, afgeleid van het patronymicum Waldringa, Waldring, Waldrink, van den mansn. Walder, Walter. Zie die namen. Verg. Woudrichem (Woudrinc-hem), in de dagelijksche spreektaal ter plaatse en in den omtrek ook Workum genoemd, stadje in Noord-Brabant. It Warkumer Nijlân, Workumer Nieuwland, drooggelegde en ingepolderde zeeboezem (met voormalig eilandje It Warkumer-Each, Workumer-Oog), bezuiden de stad Workum. It Warkumer Heidenskip, Workumer Heidenschap, uitgestrekte krite beoosten de stad Workum. Zie den plaatsn. Heidenskip, en Johan Winkler, De Hel in Friesland, in den Fr. Volksalmanak voor 1894.

—

M. **Warmer.**

—

M. *Warmelt*, **Warmolt.**
G. **Warmolts.**

—

M. **Warnar,** *Warnert.* Zie Warner.
G. Warnaerts, Nederland.

—

M. **Warnder.** Zie Warner, Waender.

P. Warnderskamp, stuk land onder Oostermeer.

—

M. *Warne.* In verkl. *Warneke.* — Warnke, in Weser Friesland.
G. Warnks, Weser-Friesland.
P. Warnsath, dorp in Harlingerland, Oost-Friesland.

—

M. **Warner,** *Warnert.* Zie Warnar, Warnder, Waender, Wander. Quasi-verlatijnscht tot **Warnerus.**
G. **Warners. Van Warners** (oneigenlijke naamsvorm).

—

P. Warnfliet, *Wernfleet* (in uitspraak Waenfliet), Warnvliet (ook, volgens de uitspraak, wel Waanvliet geschreven), sate onder Workum. Verg. den mansn. Warne.

—

P. Waringsfliet, *Warinsrliet*, Waringsvliet, sate onder Scharnegoutum. De Waringsleat, Waringsloot, hooivaart onder Warga. Verg. den mansn. Ware, en den plaatsn. War.

—

P. Warniahuzen; zie bij den mansn. Warre.

M. *Warnold.*

—

P. Warns (uitgesproken Wa'ns of Wai'ns), *Wardelle*, *Wardeslo*, *Werlds*, *Wardelze*, *Wardsel*, Warns, dorp in Hemelumer Oldeferd en Noordwolde. Warnserbûrren (of, volgens de dagelijksche uitspraak Wa'nserbûrren), Warnser- of Wanserburen, geh. onder Menaldum.

—

P. Warntille (in uitspraak Waen- of Wa'ntille), brug over de Bolswardervaart, tusschen Wommels en Edens. Verg. den mansn. Warne.

—

M. *Warp.* Zie Werp en Woarp.

—

M. *Warre.* In verkl. *Warcko*, *Warke.* Verg. Ware.
G. **Warringa,** oudtijds ook samengetrokken tot *Warnia*, **Warrenga, Warren, War, Warcken.** — Warkema, Groningerl. Warns, Warrens, Warring, Warrings, Warntjen, Warrentjes, Oost-Fr. War-

ren, Eng. Warring, Drente. Warrink, Ned.

P. Warniahuzen (voluit en oorspronkelijk Warringahuzen), uitgesproken als Wan'jehuzen, en wel verkeerdelijk als Wangiahuizen misschreven, Warniahuizen, geh. onder Oldeboorn. - Warkema-heerd, bij Vierhuizen, Groningerland. Warrington, dorp bij Manchester.

—

P. Warstiens. Zie bij den plaatsn. *War.*

—

M. *Wart*, *Warte.* In verkl. *Wartke.* Verkl. van Warre. Zie Warre. Misschien ook een oorspronkelijke naamstam; b.v. van Adelward, Bernward, Hildward.

G. **Warte, Wartena, Wartna.**

P. Wartinghusen, voormalig dorp in Noord-Fr. Wartum, oude burcht bij Termunten, Groningerl. *Warteghem* (Wartinga hem), oude naamsvorm van Worteghem, dorp in Oost-Vlaanderen.

—

P. Wartena (in de dagelijksche volksspreektaal ongeveer Wa'tten), *Wertena*, Wartena, dorp in Idaarderadeel; met It Wartenster-wiid, breede stroom of langgestrekt meerke aldaar. Wartena-wiel, voormalige wiel, meertje, aan den zeedijk onder Engwierum. Verg. den plaatsn. *Ward.*

—

M. *Was*, *Wasse.*

G. *Wassama.* — Wassingh, Wassink, Nederland.

P. Wassens (Wassinga), geh. bij Waddewarden in Jeverland, Weser-Friesland. Oldenb. Wassink, geh. bij Zelhem, Gelderl.

—

M. *Wasman.* Verg. Was.

G. *Wasmanna.* — Wassmann, Duitschl.

P. Wasmanna-stins, in 't middeneeuwsche Leeuwarden.

—

P. Wat-state, onder Nes in Dongeradeel.

—

G. *Wata.* Verbasterde spelling van Walta.

P. Wata-state of Walta-state, onder Hallum.

—

M. **Wate,** *Waete*, *Wata.* In verkl. *Waetthya*, *Watye.* Vermoedelijk oude vleivorm van Wâlter. Verg. Watte, Wâlter.

V. *Waethie.*

G. *Wata*, *Watema.* — Waten, Waatjes, Oost-Friesland.

P. Wata-state; zie hier voren. — Hoog Watum, geh. onder Bierum in Groningerl.

—

M. *Water*, *Waeter.* Zie Wâlter.

G. *Wateringa.*

—

M. *Watje*, *Watjen*, *Watjo*, *Wattje*, *Wattie*, *Wattia*, *Watthye*, *Watthia*, *Wattio*, *Watgen.* Verkl. van Watte. Zie Watte, Watke, Watse.

G. *Wattiema* (Watsjema). — Wattjes, Nederland.

—

M. *Watke*, *Watken.* Verkl. van Watte. Zie Watte, Watje, Watse.

G. Watkin, Watkins, Watkinson, Eng

P. Watkenstrate, geh. bij Elsfleth, Weser-Fr., Oldenb. *Wattekesheim*, oude naamsvorm, van 1195, van het dorp Watzum in Brunswijk.

—

M. **Watse, Watso** (in misspell. **Watze)**, *Watsa*, *Watzie.* Verkl. van Watte. Zie Watte, Watke, Watje. Verlatijnscht tot **Valerius.** In vleivorm Wa.

V. **Watske** (in misspell. **Watsche),** *Wattzie*, *Wats.*

G. **Watsema, Watzema,** *Watzoma*, *Wattzuma*, *Watsma*, **Watses, Watzes.** — Watsii, Oost-Friesland.

P. Watsma-sate onder Kimswerd. — Watzum; zie bij den mansn. Watke.

—

M. **Watte,** *Watta*, *Watto*, *Wattho.* Verg. Wate.

V. *Watt.*

G. *Wattingha*, *Wattinga* (in samengetrokken vorm *Watnia*, *Watnya*, *Watnye)*, *Wattiema*, *Wattema*, *Wattama*, **Wattes, Watts.** — Watts, Watson, Engeland.

P. Wattinga- of Watinga-state onder Pingjum. Zie ook bij Walte. Wattema-state onder Kollum. *Wattinghaterp*, in 1543, te Abbega. — Wattema-heerd te Lutjegast in Groningerland. Wattignies (Wattinge) in Frankrijk.

—

M. *Watteman.* Zie Watte.

—

M. *Waultien.* Vermoedelijk Waltsje; zie dien naam.

—

G. *Wauta.* Vermoedelijk Wâlta. Zie bij den mansn. Walte.

—

M. *Wautthye*, *Wautze.* Vermoedelijk Wâltsje, Wâltse, verkleinv. van Walte. Zie Walte.

—

P. Weakens of Wækens (ook Weakenserbûrren genoemd), in misspelling Waekens, geh. onder Winsum; met De Weakenser-reed of -dyk, en het Weakenser-set aldaar. Verg. *Reed* en *Set.*

—

M. Wealtsje; in Ned. spell. **Wealtje.**
V. Wealtsje; in Ned. spell. **Wealtje.**

—

P. Wear, Friesch woord, van tweeërlei beteekenis: 1°. oorspronkelijk het zelfde woord als *war*, *wer* (zie dien plaatsn.); 2°. gerecht of richtplaats. In beide beteekenissen komt *wear* in Fr. plaatsnamen voor. Wearbûrren, Weerburen, geh. onder Roodkerk. It Wearehûs, Weerhuis, sate onder Akkrum. It Wearhûs, Weerhuis, grietenijhuis (thans gemeentehuis) van Utingeradeel, te Oldeboorn. De Greate en De Lytse Wearen, Groote en Kleine Weeren, geh. onder Terzool; met De Wearsterkrite aldaar. De Wûnser Wearen, Wonser Weeren, geh. onder Wons; met De Wearstertille, brug aldaar. Donia-wearstal, andere uitspraak van Doniawarstal; zie dien naam bij den mansn. Dode. Frittema-wearstal, oude richtplaats te Midlum. Wûnser-wearstal, idem, onder Wons. De Wearstallen of Werstallen, krite onder Westergeest. — Weere, geh. onder Hoogwoud, en De Winkelder Weere, geh. onder Winkel, beide in West-Friesl. (noordelijk Noord-Holland). De Weer, geh. bij Stedum, Groningerland.
G. **Weerstra.**

—

M. Weard; in Ned. spell. **Weerd**, **Weerdt.** Zie Weart, Wierd.
G. Weerda, Oost-Friesl. en Groningerl.
P. Weardebûrren, Weerdeburen, geh. onder Westergeest. — Weerdinge, geh. bij Emmen, Drente.

—

P. Weardenbras, Weerdenbras, voormalige schans, thans sate, onder Hantumhuizen. — Weerdenbras, voormalige schans bij Haren, Groningerland.

—

M. Weart; in Ned. spell. **Weert.** Zie Weard.
V. Weartsje; in Ned. spell. **Weertje.** Zie ook bij den mansn. Were.
G. **Weerts.**
P. Wearts-eg, Weerts-eg, stuk land onder Hollum op 't Ameland. Zie den plaatsn. Egge.

—

P. Weart, Weert of Weerd, voormalig klooster, thans geh. van twee saten, onder Morra. De Weart, Weert, straat te Leeuwarden.

—

P. De Weaze, *Wease*, in 1406 *Die Wasa*, in 1543 *Wase*, (in misspelling Waeze), buurt binnengracht — te Leeuwarden. Idem, buurt te Oldeboorn. De Weazemar, *Waes*, Weaze- of Wazemeer, ook als Waas misschreven, drooggelegd meerke onder Bakkeveen. De Weazedyk onder Bakkeveen. — Waashoek, geh. bij Nieuwolde. Groningerl. Het Land van Waas, gouw in Oost-Vlaanderen.

—

M. **Webbe.** Verg. Webe.
V. **Webbigje**, in Stellingwerf en Lemsterland, volgens den Friso-Sassischen, in Overijssel en Drente inheemschen vorm Webbechien. **Webke**, *Webbecken.*

—

M. *Webe.* Verg. Webbe.

—

M. **Webke**, *Webka.* Verkl. van Webbe. Zie Webbe. Verg. Wepke. In Weser-Friesland, als Webko, nog in gebruik.
G. Webkink, Nederland.

—

M. *Wedde*, *Wedda.* Verg. Wede.
G. Wedda, Groningerland. Wedding, Weddink, Nederland.
P. Weddewarden, dorp in 't Land Wursten, Weser-Friesland, Oldenburg. Weddinghusen, dorp in Ditmarschen, Holstein.

—

M. *Wede.* Verg. Wedde.

G. **Weda.** — Wheda, Wedema, Groningerland.

—

M. *Wedmer.* Verg. Widmar, Weidmer.

—

M. **Wedze, Wedse.** Verkl. van Wedde. Zie Wedde.

G. **Wedzinga, Wedsinga, Wedzenga, Wedsenga.**

P. Wedzebûrren, Wedzeburen, buurt te Twijzel.

—

M. *Wedsel.* Verg. Wessel.

—

M. *Weeke, Weecke, Weke, Weka.*

V. **Weekje.** In Oost-Fr. ook Weke.

G. *Weeckema.*

P. Weeckema-sate onder Warga.

—

G. *Weemko.* Verg. Wemke.

—

G. **Weemstra.** Vermoedelijk afgeleid van het woord *wedem, weme,* pastory.

—

M. *Weenke, Weencke.* Verkl. van Wene. Zie Wene, Weente.

V. *Weencke.*

—

M. *Weente, Weent.* Verkl. van Wene. Zie Wene, Weenke.

—

P. Weerburen, Weerehuis, De Weren, enz. Zie Wearbûrren, enz. bij den plaatsn. *Wear.*

—

M. **Weerd, Weerdt;** in Fr. spell. Weard. Zie Weard.

—

G. **Weersma.** - Weersinga, Groningerland. Zie bij den mansn. Were.

—

G. **Weerstra.** Zie bij den plaatsn. *Wear.*

—

P. Weert. Zie Weart.

—

M. **Weert.** V. **Weertje** In Fr. spell. Weart, Weartsje. Zie Weart, Weartsje.

—

P. De Weeslânsdyk, Weeslandsdijk, bij Dronrijp. De Weespleats, sate onder Wester-Nijkerk. Idem (meestal Wezenspleats genoemd), onder Warga.

—

M. *Wegard.*

—

P. Wegburen, Wegsend, enz. Zie bij den plaatsn. *Wei.*

—

M. *Wege, Weghe, Wegen.* Verg. Wagen.

G. **Wegema.** Wegens, Ned.

—

M. *Wegger.* Verg. Wigger.

—

P. *Wei,* het Fr. woord voor weg, in de zelfde beteekenis als in het Nederlandsch, komt voor in de plaatsnamen Weibûrren, Wegburen, buurt te Ureterp. Weisein, Wegsend, sate onder Ternaard. Bij-de-Wei, Bij den Weg, sate onder Ternaard. Verder, in eigenlijken zin: De Forkearde Wei, Verkeerde Weg, weg tusschen Warns en Scharl. De Ljachte Wei en De Tsjústere Wei, Lichte Weg en Duistere Weg, twee wegen in het Nieuwland onder Deinum. De Swarte Wei en De Wite Wei, Zwarte Weg en Witte Weg, twee wegen te Blija. Idem, te Stiens. De Swarte Wei, Zwarte Weg, gedeelte van den Groninger straatweg tusschen Leeuwarden en Swarteweis-ein, Zwarte-Wegsend, herberg en geh. onder Rijperkerk. De Simmerwei of Simmerdyk, Zomerweg, binnenweg tusschen Tietjerk, Hardegarijp en Bergum. De Slingewei, De Lykwei, De Hegewei (ter plaatse Heugewei genoemd), allen in Smallingerland. De Skylwei, Schilweg, onder Stiens. De Kleasterwei, Kloosterweg, onder Wetsens. De Tsjessingawei of -dyk, onder Leeuwarden; zie den mansn. Tsjesse. De Griene Wei, Groene Weg, straat te Leeuwarden. De Hillige Wei, Heilige Weg, buurt te Harlingen. De Lege Wei, Lage Weg, straat te Dokkum. Idem, buurt te Bergum. De Swins-wei, weg te Beets. De Grevinne-Wei; zie bij de G. Enz. Verder, op het Bildt: Attes weg, De Langhúster-weg, De Kouwe Weg (Koude weg), De Noarder- en De Suderweg, enz.

Wei, weg, komt in Friesland ook voor als benaming van sommige vaarwaters. Bij voorbeeld: De Djippe Wei, Diepe Weg, onder Ferwoude. De Alde Wei, Oude

Weg, stroom of langgestrekt meerke in Doniawarstal, tusschen Langweer en Broek. Idem, vaarwater onder Wartena. De Hege Wei, Hooge Weg, stroom onder Terkaple. De Tsjerkewei, Kerkeweg, vaarwater onder Eernewoude. De Miene Wei; zie Mienewei, bij de M. De Hoarsewei, Horseweg, stroom onder Uitwellingerga. De Alde Gewei (vermoedelijk oorspronkelijk *Geawei* = Dorpsweg), Oude Gewei, oude waterlossing onder Roodkerk. De Sewei, Suwei of Suawei; zie dezen naam bij den plaatsn. *Súd.* Verder: De Weisleat (ook Luts genoemd), wegsloot, stroom onder Woudsend. Idem, stroom of langgestrekt meerke onder Heeg.

G. **Weistra.**

—

M. *Weyart.* Zie Weyer.

—

M. *Weyber*, *Weybert.*

—

V. *Weybrich*, *Weybrig.* Verg. Wibrich.

—

V. *Weyburg.*

—

M. **Weid,** *Weyde.*

V. *Weyde.*

G. **Weidema, Weiden.** — Weidung, Nederland.

P. Weidum, dorp in Baarderadeel.

—

P. De Weide en De Okseweide, Ossenweide, twee saten onder Oostrum. De Weide, sate onder Langedijke. De Meagere Weide, Magere Weide, sate onder Leeuwarden. Idem, onder Wartena. De Griene Weide, Groene Weide, herberg te Leeuwarden.

—

M. *Weidmer.* Verg. Weymer.

—

M. *Weye.* In verkl. *Weycke*, *Weyck.*

V. **Weike**, *Weyke*, *Weyck.* In Groningerland ook Weya, Weia.

G. **Weima,** *Weyma*, **Weisma, Weysma.**

P. Weiwerd, dorp in Groningerland.

—

M. *Weyer*, *Weyert.* Zie Weyart.

G. **Weyers, Weyer.** — Weyerda, Weyersna, Oost-Friesland.

P. Weyerswold, geh. bij Koevorden in Drente.

—

M. *Weyl.*

—

M. *Weimarich.*

—

V. *Weyme*, *Weim.*

G. **Weimenga.**

—

M. *Weimer*, *Weymar*, *Weimar.* In Holland, als Weimar, nog in gebruik.

—

V. *Weimoet.*

—

M. *Wein*, *Weyne.* In verkl. *Weink.* Zie Wege, Wagen.

V. Weintsje; in Ned. spell. **Weintje.** *Weyn.* Verg. Wyntsje.

G. **Weynma.**

—

G. **Weistra.** Zie bij den plaatsn. *Wei.*

—

M. *Weit.* Verg. Weide.

G. **Weitinga, Weitema.** — Weytingh, Weits, Weitz, Weitjes, Weitjens, Ned.

P. Weithorn, sate bij Funnixer-Riege in Harlingerland, Oost-Friesland.

—

M. *Weitse*, *Weytse*, *Weytia.* Verkl. van Weyt. Zie Weyt.

V. **Weitske.** Verg. Wytske.

G. **Weitsma.** — Weitsema, Groningerl.

—

P. De Weiwiske, sate onder Wytgaard. Idem, onder Finkum. Zie den plaatsn. Wiske.

—

V. **Weja.**

—

M. *Wejert.* Verg. Weyert.

—

M. **Wekke**, *Wecka*, *Weck*, *Wek.* Verg. Weke.

V. **Wekke**, *Weck*, *Wek.*

G. *Weckema.*

—

M. *Welbe.*

G. *Welbinga.*

—

M. *Wele.* Verg. Wale, Welle.

P. Welens (Welinga), geh. bij Sengwarden in Jeverland, Weser-Friesl., Oldenb.

—

M. *Welf.* Verg. Wolf, Welp.

G. *Welfsma.*

—

M. *Welke, Welka, Welcke, Welcka.* Verkl. van Welle. Zie Welle.
G. Wellekes, Nederland.

—

M. *Welle, Wello, Wel.* Verg. Walle, Wolle.
V. Weltsje; in Ned. spell. **Weltje.**
G. **Wellinga, Wellema, Welma, Wellens, Welles.** – Welling, Wellen, Nederland. Wells, Welling, Wellington, Engeland.
P. Wellingen, dorp bij Osnabrück, Hannover. Wellinghusen, dorp in Ditmarschen, Holstein. Wellingsbüttel, dorp bij Hamburg. Wellingborough en Wellington, steden in Engeland.

—

P. De Welle, stroom bij Woudsend. Idem, vaart onder Jutrijp. Idem, onder Oude-Haske. De Koarte Welle, geh. bij de Hemrik. De Wellen, krite met geh. (twee saten) onder Wanswerd. De Wellebrêgge, in den Koevorderpolder.

—

V. *Welmarich, Welmerig, Welmerick.*

—

M. **Welmer.**

—

V. **Welmoed,** *Welmoet, Wellemoed;* Welmoedtsje; in Ned. spell. **Welmoedje.** In West-Friesland, aan de Zaan en in 't Noord-Hollandsche Waterland zijn nog heden de Oud-Friesche vormen van dezen volledigen, ouden naam, als Wolmoed, Wolmet en Wollemet in gebruik. In vleivorm wordt voor Welmoed wel Wemeltsje gezegd. Zie dien naam bij den mansn. Wemel.

—

M. *Welp.* Zie Welf, Wolf.

—

M. *Welse.* Verkl. van Welle. Zie Welle, Welke, Welte.
G. *Welsma, Welssma.*

—

P. Welsrijp. Zie Wielsryp.

—

M. *Welte.* Verkl. van Welle. Zie Welle, Welke, Welse.

—

M. *Welter.*

—

M. *Wemel.*
V. *Wemela, Wemele, Wemel, Wemeld;* Wemeltsje; in Ned. spell. **Wemeltje.** Deze naam komt ook voor als vleivorm van Welmoed. Zie dien naam.

—

M. *Wemer.* Verg. Wemmer, Wimer.
V. Wemertsje; in Ned. spell. **Wemertje.**
G. **Wemer.**

—

M. **Wemke,** *Wemcke, Wembke, Wemje.* Verkl. van Wemme. Zie Wemme.
V. **Wemkje, Wempkje.**
P. Wemkendorf, geh. bij Wiefelstede in Oldenburg.

—

M. *Wemme.*
V. **Wemke, Wemmeke,** *Wemcke, Wemmetie, Wem.* In den Zuidoosthoek ook **Wemmigje,** volgens den Friso-Sassischen, in Drente en Overijssel inheemschen vorm Wemmechien.

—

V. *Wemmel.* Verg. Wemela.

—

M. *Wemmer.* Verg. Wemer.

—

M. *Wempe.*
V. *Wempe,* **Wempje, Wempjen.**
G. Wempe. Nederland, Duitschland.

—

M. **Wendel.**
V. *Wendele, Wendel;* Wendeltsje; in Ned. spell. **Wendeltje.**
G. **Wendel.**

—

V. *Wendelmoed, Wendelmoet, Wendelmod.*

—

M. *Wender, Wenider.* Komt als Wendert nog in West-Friesl. (noordelijk Noord-Holland) voor. Verg. Wander, Wentert.

—

M. *Wene, Weno.* In verkl. *Weenke.* Verg. Wane, Wenne.
V. *Wena, Weencke.*
G. **Weeninga.** — Wening, Olden-Wening, Drente. Weening, Weenink, Weenings, Nederland.
P. Weninge, hoeve bij Zweeloo, Drente. Wenink, hoeve bij Doetinchem, Gelderland. Wenum, geh. bij Apeldoorn, Gelderland. Weninghausen, geh. bij Linnepe (Bochum) in Westfalen.

—

M. **Wenemar.**

—

M. *Wenke*, *Wenneke*, *Wenneko*, *Wenck*, *Wenk*. Verkl. van Wenne. Zie Wenne, Wense.
G. **Wenkje.**
G. Wennekes, Nederland.

—

M. *Wenne.* In patronymicalen vorm *Wenning.*
V. Wentsje; in Ned. spell. **Wentje, Wendtje, Wendje,** *Wenke*, *Wenk.*
G. **Wenninga, Wennen.** Wenninga, Oost-Fr. Wenning, Wennink, Wennis, Nederland.
P. Wenningstedt, dorp op 't eiland Sylt, Noord-Friesland.

—

M. *Wenneling.* Patronymicum van (Wennele), verkl. van Wenne. Zie Wenne.

—

M. *Wense.* Verkl. van Wenne. Zie Wenne, Wenke.
G. *Wensinga*, *Wensenga*, **Wensma.** – Wensinck, Nederland.
P. Wensebroeck, dorp bij Rotenburg (Stade), Hannover.

—

M. *Wentert.* Verg. Wender.

—

P. Weper of Weperen, geh. onder Oosterwolde; met De Wepertille, brug aldaar.

—

M. **Wepke, Wepko, Wepco.** *Wepka.* Vermoedelijk eigenlijk Webke, verkl. van Webbe. Verg. Webbe, Webke. Verg. ook den geslachtsn. Weppinga.
V. **Wepke, Wepkje,** *Wepk.*

—

G. **Weppinga.**

—

M. *Werb*, *Werbe.*

—

M. *Werber*, *Werbber.*

—

M. *Werbrand*, *Weribrant.*

—

M. *Werd.* Verg. Weard.
G. **Werda, Werdema.**

—

P. *Werd*, *Wert.* Zie Wert.

—

M. *Werder.*

—

M. *Were.* Verg. Werre.
V. Weertsje; in Ned. spell. **Weertje.** Zie ook bij den mansn. Weart.

G. **Weersma,** *Wereszma.* — Weringa, Weeringa, Weersinga, Groningerland. Wering, Drente.
P. Weeringerhörn, geh. bij Westerende-Holtloog, Oost-Friesland. Weringhausen, dorp bij Meschede, Westfalen.

—

G. **Wereldsma.**

—

M. *Weribrant*, *Werbrand.*

—

M. *Werinhad.*

—

M. *Werke.* Verkl. van Werre. Zie Werre.
G. **Werksma.** — Werkema, Groningerl.

—

G. **Werkstra.**

—

V. *Werm.*

—

M. *Wermer.* Zie Warmer.

—

M. *Wermolt.* Zie Warmolt.

—

M. *Werner*, *Wernert.* Zie Warner.

—

M. *Wernger.*

—

M. *Wernke*, *Wernke.*

—

G. *Wernstra.*

—

P. De Werp, geh. onder Wirdum; met De Werpsterdyk aldaar. It Werp, buitendijksch veld, bij Dijkshoek, onder Sint-Jacobi-Parochie. De Peinjumer Werpdyk, andere naam van den Peinjumer Halsbân. Zie bij Peinjum.

—

M. **Werp.** Zie Woarp, Warp.
G. **Werps.**

—

M. *Werre.* Verg. Warre, Were.
G. *Werringa.* — Werring, Engeland.
P. Werringa-sate onder Marsum. – Werrington, in Northamptonshire, Eng.

—

M. (Werrit). Dit is vermoedelijk de Fr. naam, die door de Romeinen tot *Verritus* verlatijnscht is. Oorspronkelijk voluit Werhard. Verg. Gerrit = Gerhard; Errit = Eerhard; Jorrit = Everhard.

—

P. *Wert*, *Werth*, Oud-Fr. woord (in het hedendaagsche Nederlandsch *werd*), in oorsprong en beteekenis één met *ward*, *wird*,

wurth. Komt als naamsuitgang in vele Fr. plaatsnamen voor: Ferwert, Holwert, Britswert, Kimswert, Ferwerd, Holwerd, Britswerd, Kimswerd; na eene *s* slijt de *w* van *wert*: Britsert, Kimsert. — In Groningerl. Stitswerd, Jukwerd. Zie Ward, Wird.

—

M. *Wervel.*

—

M. *Werver.*

P. Wervershoef, dorp in West-Friesland (noordelijk Noord-Holl.).

—

M. **Wessel.** In patronymicalen vorm *Wesling.* Quasi-verlatijnscht tot **Wesselius.**

V. **Wessel.** Wesseltsje; in Ned. spell. **Wesseltje.**

G. *Weslinga*, **Wessels.** In verlatijnschten vorm **Wesselius.** — Wesselson, Wesseling, Wesselink, Ned.

P. Wesselbüren en Wesseln, *Weslinge*, twee dorpen in Ditmarschen, Holstein. Wesseling, dorp aan den Rijn, tusschen Keulen en Bonn.

—

P. *West*, hemelstreek, komt in vele plaatsnamen voor: It West, buurt te Franeker. Idem, geh. onder Sint-Jacobi-Parochie. Idem, onder Bergum. De Greate en De Lytse Weste, geh. onder Koudum. Westergoa, *Westrachi*, *Westerahe*, *Westraga*, Westergoo, gouw van Oud-Friesland. West-Dongeradiel, grietenij in Oostergoo. West-Stellingwerf, ook genoemd Stellingwerf-Westeinde, grietenij in de Zevenwolden. Wester-Bjirrum, Westerbierum, verdronken dorp in het Flie (aan de kust van Barradeel). West-Warkum, verdronkene plaats (volgens de overlevering eene stad) in het Flie, bewesten het hedendaagsche Workum. Westhim, Westhem, dorp in Wymbritseradeel. Westergeast, Westergeest, dorp in Kollumerland. Westermear, Westermeer, dorp in Haskerland. Wester-Nijtsjerk, Wester-Nijkerk, dorp in Ferwerderadeel. Westerich, buurt te Molkwerum. Westerbûrren, Westerburen, geh. onder Westergeest. Idem, onder Oosthem. De Wester-Egen, krite onder Westergeest. Westerein, naam waarmede ter plaatse zelve, en in den omtrek, het dorp Sweach-Westein, Zwaag-Westeinde, in het dagelijksche leven genoemd wordt. Westerein, Westerend, geh. onder Welsrijp. Idem, onder Drogeham. Idem, onder Nijega in Smallingerl. Idem, onder Harich. Idem, (ook Fiskersbûrren genoemd), onder de Gaastmeer. Idem, sate onder Workum. Wester-Fearde, Wester-Veerde, sate onder Foudgum. Westergeast (ook wel De Lytse Geast genoemd), Westergeest of Kleine Geest, geh. onder Tietjerk. Westergeast of Westergaest, Westergaast, geh. onder Rotstergaast. Wester-Hitsum, geh. onder Hitsum. Westerhûs, Westerhuis, sate onder Jorwerd. Idem, onder Marrum. Idem, onder Hilaard. Wester-Littens, geh. onder Wommels. Westerterp, stuk land onder Oostermeer. Westerwird, geh. tusschen Beetgum en Engelum. Idem (ook als Ald-Westerwird onderscheiden), voormalig klooster onder Hilaard. Wester-Hilligenlân, krite onder Oosterwolde. De Wester-Mieden, krite te Wons. De Westerbûrrekamp, miedland te Sint-Johannesga. De Westhoek, krite, met geh. onder Sint-Jacobi-Parochie. De Wester-Brêgsleat, Wester-Brugsloot, stroom bij Uitwellingerga. De Westwâl, plaat in de Wadden tusschen Ter Schelling en den Frieschen wal. Verg. East.

G. **Weststra.** Vergelijk Westra, bij den mansn. Wester.

—

M. *West.* In verkl. *Westje.*

G. **Westma,** *Wesma.* — Westinga, Westenga, Groningerl. Westing, Westink, Ned. Westinghouse, Engeland.

P. It Westma-fjild, Westmaveld, krite onder Holwerd. Great Westa-sate onder Pietersbierum.

—

M **Wester.**

G. **Westra, Westera, Wesstra, Wester.** Verg. Weststra, bij den plaatsn. West.

P. Westrum, dorp in Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Idem, bij Haselünne, Hannover.

—

P. De Wetering (Oude en Nieuwe-, Kromme-) enz. Zie Wjittering.

—

M. *Wetse*, *Wetsen*, *Wetje*, *Wettie*. Verkl. van Wette. Zie Wette. Verg. Watse, Wedse.

G. **Wetsinga, Van Wetsinga.** — Wetsema, Groningerland.

P. Wetsens (Wetsinga), dorp in Oost-Dongeradeel. De Wetsens-bosk, sate onder Midlum. — Wetsinge, dorp in Gron.

—

M. **Wetser.**

—

M. *Wette.* Zie Wetse.

G. Wets, Oost-Friesland. Wetting, Ned.

—

P. De Wetterfinne, Waterfenne, stuk land onder Kollumerzwaag. De Wide Wetterkrite, Wijde Waterkrite, veenplas onder Boornbergum.

—

M. *Wy*, *Wye*. Zie Wike.

V. **Wya,** *Wia*, *Wye*. **Wyke.** Deze laatste naamsvorm komt ook als vleivorm van de vrouwennamen Wytske en Wypkje voor. — In Groningerland Wica.

G. **Wyma,** Wyema.

P. Wyma-sate onder Hooge-Beintum. — Wiema-heerd bij Niekerk (Ulrum), Groningerland. Wium, dorp in Jutland.

—

M. **Wiard, Wiart,** *Wiaard*, *Wiaart*, *Wyaerd*, *Wyaert*. Verlatijnscht tot **Wiardus.** Zie Wierd, Weard, Weyart.

G. **Wiarda, Wiearda, Van Wyarda, Van Wyaarda,** *Wyaerda;* in versleten vorm **Wiarde.** *Wyaerdama.* In verlatijnschten vorm **Wiardi.** — Wiardinga, Wiardisna, Wiards, Oost-Friesland.

P. Wiarda-state te Goutum. Idem, onder Garijp. De Wiarda-hoarne, Wiardahorn, krite onder Kimswerd. — Wiarden, dorp in Wangerland, Weser-Fr., Oldenb.

—

M. *Wibald*, *Wybald*. Voluit Wigbald. Zie Wibold, Wigbold.

G. **Wibalda,** *Wybalda*, *Wybalden*. Versleten tot. *Wibada*, *Wybada*.

P. Wibalda-state te Metslawier.

—

M. *Wybart*. Zie Wibert.

—

M. **Wibbe,** *Wibbo*. Verg. Wibe.

V. **Wibbe,** *Wib*, *Wibbel*. In den Zoh. ook **Wibbigje** en **Wibbigjen,** *Wibbighjen*, volgens den Friso-Sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen vorm Wibbechien, Wibbegien. — Wibbeken, Wibbeke, Wibcke, in Weser-Fr. Wibje in Groningerland.

G. Wibbena, Wibbens, Groningerland.

—

M. *Wibbolt*. Zie Wibald, Wigbold.

—

V. **Wibbrich, Wibbrig, Wibbrichje, Wibbrigje.** Verg. Wibrich.

—

M. **Wibe, Wybe, Wibo, Wybo,** *Wiba*, *Wyb*. In misspell. **Wiebe, Wiebo, Wybbe.** Quasi-verlatijnscht tot **Wibius,** *Vibius*. — Komt ook in Ditmarschen als Wiebe voor. Vermoedelijk eigenlijk vleivorm van Wibrand, van Wibren, of van Wibout.

V. **Wybke,** *Wyb*. Op Schiermonnikoog (in misspelling) **Wybbe.** In den Zoh. **Wybigjen, Wibegje,** volgens den Friso-Sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen vorm Wibechien, Wibegien. In misspelling **Wiebke, Wiebigje, Wiebigjen.** In den Zwh. ook (in misspelling) **Wieb.** — Als Wiebke ook in Noord-Fr. en in de Vierlanden, bij Hamburg, voorkomende.

G. **Wybinga, Wybenga, Wiebinga, Wiebenga, Wybema,** *Wybma*, *Wybesma*, **Wybes, Wiebes.** — Wybana, Wibena, Wiben, Wieben, Groningerl. en Oost-Fr. Wibo, in West-Vlaanderen.

P. Wibepoel, meerke onder Elahuizen. Wibewyk, veenvaart onder Surhuisterveen. Wibe-Geales-mad, stuk hooiland onder Veenwouden. Wibe-Sjoukes-sleat (ook Soalsleat genoemd), onder Jutrijp. Wibinga-sate onder Hieslum.

—

M. **Wiber, Wyber.** In patronymicalen vorm **Wibering;** in misspelling **Wiebering.** Verg. Wibert.

V. Wibertsje; in Ned. spell. **Wijbertje;** in misspell. **Wiebertje.**

G. **Wiebersma.**

—

M. *Wibert*, *Wybert*, *Wybart*. Voluit Wigbert, Wigbrecht. Verg. Wiber.

V. Wibertha; in misspell. **Wiebertha.**

—

M. *Wibet*, *Wybet*. Verg. Wibod.

G. *Wibetsma.* — Wibets, Oost-Friesland.
P. Wybetsma-sate te Peasens.

—

M. *Wibka*, *Wibko.* Verkl. van Wibbe. Zie Wibbe. Verg. Wybke.

—

M. **Wybke.** In misspell. **Wiebke.** Verkl. van Wibe. Zie Wibe. Verg. Wibka, Wypke.
V. **Wybkje.** In misspell. **Wiebkje.** Verg. Wypkje.
G. Wiebeking, Duitschland.

—

M. *Wibod*, quasi-verlatijnscht tot *Wibodus.* Versleten vorm van Wibold, Wigbold. Zie die namen.
G. Wibudisna, Oost-Friesland.

—

M. *Wibold, Wibolt,* **Wybolt.** Zie Wibald, Wigbolt.
G. *Wyboltsma, Wybeltsma, Wybelsma.* — Wibolda, Oost-Friesland. Wiebols, Ned.
P. Wybelsum (Wigboldeshem), dorp in Oost-Friesland.

—

M. Wibrân; in Ned. spell. **Wibrand, Wybrand.** In misspell. **Wiebrand.** Quasi-verlatijnscht tot **Wibrandus, Wybrandus**; in misspell. **Wiebrandus.** Oorspronkelijk voluit Wigbrand. Verg. Wibren.
V. Wibrântsje; in Ned. spell. **Wibrantje, Wybrantje** (eigenlijk Wybrandtje). **Wibranda.**
G. *Wybranda*, **Wybrands.** In verlatijnschten vorm **Wybrandi.**
P. Wibranda-state (ook als Aylva-state voorkomende), te Hichtum. Wibranda-sate te Schraard. Idem, te Bozum.

—

M. **Wibren, Wybren, Wiberen, Wyberen.** In misspell. **Wiebren, Wieberen.** Oorspronkelijk voluit Wigbern. Verg. Wibrân.
V. Wibrentsje; in Ned. spell. **Wibrentje, Wybrentje**; in misspell. **Wiebrentje.**
P. Wibrens-lân, stuk land te Rijperkerk. Wibren-Hentsjes-pôlle, buurt te Molkwerum.

—

M. *Wibrent.* Zie Wibrân.
G. *Wibrenda.*

—

V. **Wibrich, Wybrich, Wybrig,** *Wiberig*, **Wibrichje, Wybrichje, Wibrigje, Wybrigje.** In misspell. **Wiebrich, Wiebrig, Wiebrichje, Wiebrigje, Wieberig, Wiebrigjen.**

—

V. *Wiburg.*

—

M. *Wicing.* Patronymicale vorm van Wikke. Zie Wikke.

—

M. *Wichard, Vichard.* Verg. Wicher, Wigger.

—

M. *Wichbold, Wichbolt.* Zie Wibald, Wibold, Wigbold.

—

M. *Wicher, Wycher.* Voluit Wigher. Zie Wigger, Wiger. Verg. Wichard.
V. Wichertsje; in Ned. spell. **Wichertje.**
G. *Wicheringa*, **Wicherson, Wicherzon, Wichers.** Quasi-vergriekscht tot *Wicherides.* — Wigherink, Wicherink, Wichertjes, Ned.

—

M. **Wichman,** *Wychman.* Zie Wiechman, Wigman.
P. Wichmannshausen, dorp bij Eschwege, in Keur-Hessen.

—

V. *Wychmoet, Wichmod, Wigmod, Wigmodis.*

—

M. *Wicho, Wiho.*

—

M. *Wicholt.*

—

M. *Wichtert.*

—

M. *Widde.* In verkl. *Widdeken.* Verg. Wide.
V. *Widts.* Verg. Wytske.
P. Widdelsweer, dorp bij Emden, Oost-Fr.

—

M. **Widdemer.** Zie Widmer.

—

M. *Wide, Wido, Wyd,* **Wydt.** In verkl. *Wideke, Wydtie.* Verg. Widde, Wiede.
G. *Wydtma, Wydesma, Widesma.*
P. *Widinga ham* was ten jare 844 de naam eener plaats in Fransch-Vlaanderen.

—

P. It Widefjild, Wijdeveld, sate on-

der Kornjum. De Wide Ie, De Wide Gâlle, De Wide Moark, De Wide Rien, enz., allen op de alphabetische plaats van den hoofdnaam vermeld. De Wide Steich, Wijde Steeg, te Leeuwarden, te Makkum, en elders. Zie verder den plaatsn. Wiid.

—

M. **Widmer.** Zie Widdemer. Verg. Wirdmer, Witmer.

V. **Widmerke.**

—

M. *Widselt*, *Widsel*, *Wydsel*, *Widzel.* Verg. Wytselt.

G. Widzaldsna, Oost-Friesland.

—

P. Wie, *Hwe*, *Hwee*, geh. onder Nes in Dongeradeel; met De Wiesterdyk aldaar.

—

G. **Wiearda.** Zie bij den mansn. Wiard.

—

M. **Wiebe, Wiebo.** V. **Wiebke, Wiebigje, Wiebigjen, Wieb.** G. **Wiebinga, Wiebenga, Wiebes.** Zie den mansn. Wibe.

—

M. **Wiebering.** V. **Wiebertje.** G. **Wiebersma.** Zie den mansn. Wyber.

—

V. **Wiebertha.** Zie Wibertha, bij den mansn. Wibert.

—

M. **Wiebke.** V. **Wiebkje, Wiebkjen.** Zie Wybke, Wybkje.

—

M. **Wiebrand.** Zie Wibrân.

—

M. **Wiebren, Wieberen.** V. **Wiebrentje.** Zie Wibren.

—

V. **Wiebrich, Wiebrig, Wiebrichje, Wiebrigje, Wiebrigjen, Wieberig.** Zie Wibrich.

—

M. **Wiecher.** Misspell. van Wicher. Zie Wicher.

—

M. **Wiechman.** Misspell. van Wychman. Zie Wychman, Wichman.

—

M. **Wied,** *Wiede.* Verg. Wide, Wydt, Wierd.

G. **Wiedema.**

—

M. **Wiedse.** Verkl van Wied. Zie Wied. Verg. Wytse.

—

M. *Wiegbert.* Verg. Wigbert.

—

M. **Wiege.** Verg. Wige, Wicho.

V. **Wiegjen,** in den Zoh. **Wiegeltje,** op Schiermonnikoog.

—

M. **Wieger.** V. **Wiegertje, Wiegerke.** G. **Wiegersma, Wiegers.** Zie den mansn. Wiger.

—

M. **Wiegert.** Zie Wigert.

—

M. **Wiegman.** Zie Wiechman, Wichman, Wigman.

G. **Wiegman.** — Wiegmans, Nederland.

—

M. *Wiek.* Vermoedelijk verkleinv. (in misspelling) van Wy. Zie dien naam. Verg. Wike.

V. **Wieke, Wieka, Wiek,** *Wierk.* Wike.

Wyk komt ook voor als vleivorm van Wytske en Wypkje. Zie den vrouwenn. Wya.

—

G. **Wiekstra.** Zie bij den plaatsn. Wyk.

—

P. *Wiel*, naam van sommige kolken en meerkes, door het wielen en woelen van water, vooral bij dijkbreuken, ontstaan; b.v. De Greate en De Lytse Wielen, Groote en Kleine Wielen, meerkes in Tietjerksteradeel. De Houtwielen, meerke bij Veenwouden. Idem, bocht van de Groote Wielen. Doaitse-wiel en Sierds-wiel, meerkes onder Tietjerk en Rijperkerk. De Langwarder Wielen, Langweerder Wielen, meer bij Langweer. It Moarrewieltsje; zie bij den plaatsn. Moarra. De Ringwiel, meer bij Sandfirde. Ane-Wiel en Skarrewiel, meerkes bij de Hommerts en Goingarijp. Tryntsje-wiel, meerke bij de Broek in Haskerland. Wartena-Wiel, drooggelegde wiel tusschen Esumazijl en Engwierum, aan den zeedijk

van de Lauwerszee; zie Johan Winkler, Het verdronkene Wartena, in den Frieschen Volksalmanak voor 1897.

Verder overdrachtelijk De Wiel, krite, met geh. onder Mirns. Idem, sate onder Holwerd. Idem, geh. tusschen Beers en Weidum, met De Wielstersyl, in den Ouden Slachtedijk; en met It Wielsterrak, gedeelte van de Jaanvaart, beoosten het geh. aldaar. It Wielspetsje, onder Veenwouden. De Wielmar, Wielmeer (ook genoemd Wânsertermeer, Wanswerdermeer), drooggelegd meerke bij Wanswerd.

G. **Wielstra.**

—

M. *Wiel, Wyel.* In verkl. *Wyelcke, Wielk.* Verg. Wilo.

V. *Wyelck, Wielk.*

G. **Wielinga, Wielenga, Wielema, Wielsma.** — Wielens, Groningerland. Wieling, Ned.

P. Wielinga-sate onder Marsum. — Wielsbeke, dorp in West-Vlaanderen.

—

P. Wielsryp (ter plaatse en in den omtrek ook Wjelsryp), Welsrijp, dorp in Hennaarderadeel.

—

G. **Wielstra.** Zie bij den plaatsn. *Wiel.*

—

M. *Wyelt.* Verkl. van Wiel. Zie Wiel.

—

G. **Wiemenga.** Zie Wymenga.

—

M. **Wiemer.** G. **Wiemers.** Zie Wimer.

—

V. **Wiemerigje.** Zie Wimerichje.

—

M. *Wiemert, Wiemerd.* Verg. Wymert.

—

V. **Wiemke, Wiemkje.** Zie bij den mansn. Wyme.

—

M. **Wiendel.** Zie Wyndel.

—

G. **Wieneja, Wienia, Wienja.** Zie Winia, bij den mansn. Wine.

—

M. **Wienke.** Zie Wynke.

—

M. **Wiensen.** G. **Wiensma.** Zie bij den mansn. Wynse.

—

G. **Wienstra.** Zie Wynstra, bij den plaatsn. Wyns.

—

M. **Wient.** Zie Wynt.

—

M. **Wientsen, Wientzen.** Zie Wyntsen.

—

M. **Wiepke.** V. **Wiepke, Wiepkje, Wiepk, Wiep.** G. **Wiepkes.** Zie Wypke, Wypkje, enz.

—

G. *Wyessema.*

—

P. *Wier,* Fr. woord, beteekenende eene hoogte of heuvel, kunstmatig opgeworpen, om, even als de terpen, tot toevlucht te dienen bij hooge vloeden en overstroomingen. Eene wier is in den regel kleiner van omvang dan eene terp, en heeft kleiner kruin, en steiler hellingen dan deze; ze is dien ten gevolge niet bebouwd. Het schijnt dat oudtijds het woord *wier* eene ruimere beteekenis had dan tegenwoordig, en een heuvel of hoogte in 't algemeen aanduidde. Immers, het hedendaags zoogenoemde Roode Klif, een natuurlijke heuvel aan de zeekust van Gaasterland, heette bij de oude Friezen *Reawier. Reawier* is ook de oude naam van 't dorp Warga. Als plaatsnaam komt dit woord voor in Wier, dorp in Menaldumadeel; met De Wiersyl, sluis in den voormaligen zeedijk, It Wiersylster-rek, gedeelte der vaart, en De Wiersterpiip, brug aldaar (nabij Berlikum). De Wieren of Wjirren, ook De Weeren genoemd en geschreven, geh. onder Terzool; met De Wiersterkrite, waterschap aldaar. De Wieren, krite in Smallingerland. Idem, onder Suameer. De Reade Wier, Roode Wier, hoogte (wier) bij Wierbûrren, *Weerbuyren,* Wierburen, geh. onder Roodkerk. Klûsewier, *Clusewier, Cloesewier,* hoogte of wier in het veld onder Boornbergum. Lytsewier, Lutkewier, geh. onder Wetsens. De Alde Wier, stuk land onder Jelsum. Grendinga-wier, onder Wieuwerd. De Wiersterwei, weg onder Nes in Dongeradeel. Sije-wier, aan de Murk onder Rinsumageest; eertijds was hier eene sate. De Hege Wier, bank in de Wadden bij het Ameland; met De Wiersbalch aldaar.

Verder maakt het woord *wier* deel uit van de plaatsnamen Abbingawier of Engwier, Abbingawier of Abbenwier, Allingawier, Metslawier, Jouswier enz., die men allen op hunne alphabetische plaatsen vermeld vindt. Eindelijk Wierum, dorp in West-Dongeradeel. Ook Easterwierum, Engwierum, Greate- en Lytse-Wierum (in de dagelijksche spreektaal wjirm [Jesterwjirm, Lytsewjirm, enz.] genoemd); op hunne alphabetische plaatsen aangegeven. Het is onzeker, of de plaatsn. Wierum (met Easter-, Greate- en Lytse Wierum — en met Wittewierum in Groningerland, Cirkwerum in Oost-Friesland, enz.) met het woord *wier*, dan wel met den mansn. Wier samengesteld zijn. — De Wieren, geh. bij Lutjegast, Groningerl. Kleine-Wierum, geh. bij Bierum, Groningerl. Witte-Wierum, dorp in Groningerl. Wierum, voormalig dorp in Groningerl., aan het Reitdiep. Wierhuizen, geh. bij Eenrum, Groningerl. Misschien ook Wieringen, eiland aan de kust van West-Friesl. (noordelijk Noord-Holl.).

G. **Wierstra.**

—

M. **Wier,** *Wyer.* In patronymicalen vorm **Wiering.** Verg. Wierd, Wirre.

G. **Wieringa, Wierenga, Wierema, Wierma, Wiersma, Wieringsma.** — Wiersinga, Wiersenga, Wiersema, Groningerl. Wiers, Oost-Friesland. Wiering, Wierink, Ned.

P. Wieringa-sate onder Hallum. Wiersma-state onder Kollum. — Wiershausen, dorp bij Göttingen, Hannover.

—

M. **Wierd, Wiert,** *Wyerd, Wyert, Wyrt.* Zie Wiard, Weard.

V. Wierdtsje; in Ned. spell. **Wierdtje, Wierdje.**

G. **Wierda, Wierdema, Wierdsma,** *Wiertsma, Wyrdsma, Wyertsma,* **Wierds.** — Wiertsema, Wiertzema, Groningerl. Wyerda, Wirts, Wirtz, Oost-Friesland.

P. Wierda-sate te Engwierum. Wierdsma-sate onder Hallum.

—

M. *Wierich, Wierick.* Verg. Wierke.

G. Wierickx, Ned.

—

M. **Wiering.** G. **Wieringsma.** Zie bij den mansn. Wier.

—

M. *Wiertje, Wyerdtje, Wyercke, Wierke.* Verkl. van Wier. Zie Wier.

G. Wiertjes, Wirtjes, Oost-Friesland. Wierking, Ned.

—

G. **Wiertstra.**

—

M. *Wiesel.*

—

M. **Wiet,** *Wyet.* In verkl. *Wietke, Wyetke.* Verg. Wyt.

G. **Wieten.** — Wieting, Ned.

—

M. **Wietse.** Op Ter Schelling **Wiets.** Verg. Wytse.

Als deze naam met duidelijk verneembaren *tweeklank ie* wordt uitgesproken, is hij zonder twijfel verkleinvorm van Wiet. Maar ook de mansn. Wytse, met den vrouwennaam Wytske, wordt wel, door Hollandschen invloed, verkeerdelijk als Wietse (Wietske) geschreven. Tusschen Wietse en Wytse is een gelijk verschil als tusschen Sietse en Sytse. Zie de aanteekening bij den mansn. Siedse, op bladz. 339.

V. **Wietske.** Verg. Wytske.

G. **Wietsma, Wietzema.**

—

G. **Wietstra.**

—

M. **Wieuw.** Verg. Wif.

P. Wieuwert, *Wyurdt,* Wieuwerd (men spreekt gewoonlijk uit als Wjuwt ongeveer) dorp in Baarderadeel; met De Wieuwerter-tille, en It Wieuwerter-bosk; zie Thetinga-State. Wieuwens, Wiwens, Wivens, geh. onder Oosterlittens; met It Wiwenserwiid, verwijding in de vaart aldaar.

—

M. *Wif.* In verkl. *Wiffka.* Verg. Wieuw.

G. *Viwoma, Wyfkama.*

—

V. *Wyf, Wyfken.* Verg. Wiven.

—

M. *Wifhart.*

G. **Wyffringa** (vermoedelijk samengetrokken, versleten vorm van het volledige Wifhardinga). — Wyfferdinck, Ned.

P. Wyffringa-state te Grijpskerk, Groningerland. Wiffertshausen, dorp bij Friedberg in Beieren.

—

M. *Wigard, Wygard, Wigaert.* Zie Wygert. Verg. Wiggard.
G. **Wigarda, Wygarda.** In versleten vorm *Wigara.* — Wichards, Oost-Friesland.
P, Wigara-state te Terzool. Idem, te Ee. *Wigarathorp*, oude, oorspronkelijke naam van Gerkesklooster.

—

M. *Wigbele.* Zie Wigbold.

—

M. *Wigbert.* Verg. Wiegbert.

—

M. **Wigbold, Wigbolt,** *Wygbolt, Wigbald.* Zie Wibold.
G. Wigbout, op 't eiland Wieringen, West-Friesland. Wigbolts, Oost-Friesland.
P. Wigboltsbur, dorp in Oost-Friesland. *Wigbolteshusen*, oude, volledige naamsvorm van Wickboltsen, dorp in Keur-Hessen.

—

M. *Wige, Wyge, Wiga, Wyga.* Verg. Wiege, Wicho, Wigge.
G. **Wyga,** *Wigema, Wygema, Wygama.*

—

P. De Wigeast, Wygeest, geh. onder Oudwoude.

—

M. *Wigele, Wigle, Wigel, Wygle, Wigla, Wygla, Wiegle.* Verkl. van Wige. Zie Wige. Verg. Wiggele.

—

M. **Wiger, Wyger.** In misspell. **Wieger.** Verlatijnscht tot **Wigerus** en **Wigerius.** Verg. Wigert, Wicher, Wigger.
V. Wigertsje; in Ned. spell. **Wigertje, Wygertje**; ook **Wygerke.** In misspell. **Wiegertje, Wiegerke.**
G. **Wigersma, Wygersma, Wiegersma,** *Wyghersma,* **Wiegers.** In verlatijnschten vorm **Wigeri,** *Vigeri.* — Wiegerink, Wiegertjes, Nederland.
P. Wiger-Sises-wyk, veenvaart onder Langezwaag. Wigersma-sate onder Peasens. Idem, onder Warga. Idem, te Lutke-Lollum.

—

M. **Wigert, Wygert,** *Wyghert.* In misspell. **Wiegert.** Zie Wigard. Verg. Wiggert.

—

M. *Wiggard.* Zie Wiggert. Verg. Wigard.

—

M. *Wigge, Wigga.* In verkl. *Wigje.* Verg. Wige.
G. *Wiggama, Wigghama, Wiggema.*

—

M. **Wiggele, Wigle, Wiggle**. *Wigghela.* Op Ter-Schelling **Wiggel.** Quasi-verlatijnscht tot **Wiglius,** *Viglius.* Verkl. van Wigge. Zie Wigge. Verg. Wigele.
V. Wiggeltsje; in Ned. spell. **Wiggeltje.** In vleivorm **Wikje.** Zie ook bij den mansn. Wiggelt.
G. **Wiglama, Wiglema,** *Vighlema,* **Wiggeles, Wigles.** — Wiggelinkhuyzen, Nederland. Wiggles, Engeland.
P. Wiggledaem, Wigledam, sate onder Sneek. Wiglama-sate onder Grouw.

—

M. *Wiggeler.*

—

M. **Wiggelt.** Verg. Wiggele.
V. Wiggeltsje; in Ned. spell. **Wiggeltje.** Zie ook bij den mansn. Wiggele.

—

M. **Wigger,** *Wiggher.* In patronymicalen vorm **Wiggering.** Verg. Wicher, Wiger.
V. Wiggertsje; in Ned. spell. **Wiggertje.**
G. **Wiggersma,** *Wigghersma,* **Wiggers.**
P. Wiggershuizen, geh. onder Winterswijk, Gelderland. Wiggersloh, geh. bij Ganderkesee, Oldenburg. Wiggeringhausen, dorp bij Lippstadt in Westfalen.

—

M. **Wiggert,** *Wiggerd, Wigghert, Wighard.* Verg. Wigger, Wigert.
V. Wiggertsje; in Ned. spell. **Wiggertje.** Zie ook bij den mansn. Wigger.
G. **Wiggerts.**

—

M. *Wigman, Wygman.* Zie Wichman, Wiegman.
G. *Wigmana.*
P. Wigmana-state onder Abbega.

—

M. *Wigt.*

—

M. *Wigterd*, *Wigtert.*

—

M. *Wiho*, *Wicho.*

—

P. Wiid, wijd, komt voor als naam van sommige breede (wijde) rakken, van verwijdingen in stroomen, en van sommige langgestrekte meerkes. B.v. It Wiid, Het Wijd, breed gedeelte van de rivier de Tjonger, onder Schoter Uiterdijken. It Wartenster-Wiid, It Earnewâldster Wiid, breede gedeelten in de stroomen bij Wartena en Eernewoude. It Hasker Wiid en Nanne-wiid, veenpoelen bij Oude en Nieuwe-Haske. It Modderige Wiid, rak in de Zijlroede bij de Lemmer. It Wiwenser Wiid, Isikswiid; zie ter alphabetischer plaatse. Enz. Zie ook Widefjild, Wide Ie, enz.

—

P. Wyk, Wijk, naam van de vaarten, die ter ontginning in het veen gegraven worden, voor den afvoer van de turf; en die, met allerlei voorvoegsels, aan een zeer groot aantal van die veenvaarten eigen is. B.v. De Riedshearewyk, Raadsheerenwijk, onder de Hemrik. De Skroarrewyk, Kleermakerswijk, en De Skoallemasterswyk, Schoolmeesterswijk, onder Langezwaag. De Ritmasterswyk, Ritmeesterswijk, onder Surhuisterveen. De Peyma- en De Reidings-wyk, onder Drachten. De Burmania-wyk bij de Rottevalle. Fedde-Sibrens-wyk onder de Gorredijk. Berend-Bordzes-wyk onder Drachten. Ljomme-Oenses-wyk onder Kortezwaag. Fokmoije-wyk onder Lippenhuizen. Tryntsjemoije-wyk onder Drachten. De Drintske Wyk, Drentsche Wijk, onder Bakkeveen. De Tsjerkfâdijewyk, Kerkvoogdijwijk onder Langezwaag. De Pastorijewyk, onder Drachten; zie bij de P. De Barnige Wyk, Brandige Wijk, onder Surhuisterveen. De Bloedwyk, onder de Hemrik. De Jammerwyk, bij de Rottevalle. De Fajjefjûrs-wyk, Vagevuurswijk, onder de Hemrik. De Katûlewyk, Katuilewijk, en De Moskewyk, Musschewijk, onder Langezwaag. Enz. Verder nog De Haulerwyk, dorp in Oost-Stellingwerf; zie Haule.

G. **Wykstra.** In misspell. **Wiekstra.**

—

M. *Wykaert*, *Wikart.* Zie Wikhard.

—

M. *Wikbolt.* Verg. Wigbolt.

—

M. *Wike*, *Wika*, *Wiko*, *Wycke*, *Wyka*, *Wyk.* Vermoedelijk verkl. van Wy; zie dien naam. In verkleinv. *Wikia*, *Wykia*, *Wykje*, *Wikele*, *Wyckle.* Verg. Wiek.

V. **Wyke**, *Wike*, *Wika*, *Wyck*, *Wyk*, *Wykje.* Komt ook voor als vleivorm van Wytske en Wypkje. Verg. Wieke.

G. *Wykia*, **Wykinga**, *Wikengha*, **Wyckama**, **Wyckema**, *Wikimma*, *Wikama*, **Wyksma**, *Wycksma.* — Wieken, Oost-Friesland. Wijking, Nederland.

—

P. Wikel, in 1132 *Wicle*, Wykel, dorp in Gaasterland; met De Wikelder Ibert, geh. aldaar (zie den plaatsn. Ibert), en It Wikelder Hop, bocht van de Slootermeer, aldaar.

—

M. **Wyckel.** Misschien verkl. van Wike. Zie dien naam.

G. **Wyckelsma.** — Wycla, Oost-Friesl.

—

M. *Wikhart.* Zie Wikaert.

—

M. **Wikke**, **Wicke**, *Wikko.* In patronymicalen vorm *Wiccing.* Verg. Wike.

V. **Wikje**, **Wikjen**, **Wickjen**, **Wikke**, *Wick*, *Wik.*

G. *Wiccama*, *Wickema*, *Wickma.*

P. Wikke-skar, krite onder Oppenhuizen.

—

G. **Wykstra.** Zie bij den plaatsn. Wyk.

—

P. Wilaerd. Zie bij den mansn. Wile.

—

M. *Wilboerd*, *Wilboert*, *Wilbort.* Verbastering van den Angel-Sassischen naam Willibrord; in Kerkelijk Latijn **Willebrordus.** Zie Willebort.

—

M. *Wilber.* Verg. Wilbert.

G. **Wilbers.**

—

M. *Wilbert.* Verg. Wilber.

—

M. *Wilbrand*, *Willbrant.* Quasi-verlatijnscht tot *Wilbrandus.*

—

M. **Wilco.** Zie Wilke.

—

M. *Wild.* Zie Wilt.

G. **Wilda.** — Wildinge, Drente. Wilding, Engeland.

P. *Wildinghe*, *Wyldinghen*, oude naam van Wons. Zie Wûns. — Wildeshausen, stadje in Oldenburg.

—

P. *Wyld*, wild, komt voor in de plaatsnamen: De Wylde Merke, Wildemarkt, oude marktplaats op de heide in Gaasterland. De Wylde Mieden, krite onder Pingjum. De Wylde Finnen, Wilde Fennen, krite onder Sondel. De Wyldkamp, stuk bouwland te Akkerwoude. It Wyldlân, Wildland, krite onder Kolderwolde. De Wyldlânnen, krite onder Grouw. De Wylde Hoarne, Wildehorn, buurt onder Haskerhorne. It Wyldpaed, Wildpad, zandweg, van den Harsteweg onder Eestrum naar Veenklooster.

—

M. *Wildert.*

—

M. **Wildrik,** *Wildrick.* Zie Wilrik.

G. *Wildricksma*, **Wildriks.**

—

G. **Wildstra.**

—

M. *Wile*, *Wilo*, *Wyle*, *Wyla*, *Wylla.* Verg. Wille.

G. *Wylsma.*

P. Wilaerd, Wilaard (Wila werd), geh. onder Leeuwarden. Idem, onder Friens. — Wileghem (Wilinga hem), dorp bij St. Denys'-Boekel in Oost-Vlaanderen.

—

M. *Wylef.* Zie Wylof, Wyliff.

—

M. *Wilfirt.*

—

P. De Wylgen, Wilgen, krite en geh. tusschen Boornbergum en Smal-Ee; met De Wylgensterwei aldaar.

—

M. *Wilgrep.* Quasi-verlatijnscht tot *Wilgrepus. Wilgrup.*

—

M. *Wilhard*, *Willehard.* Quasi-verlatijnscht tot *Willehardus.* Verg. Willehad.

—

M. *Wyliff*, *Wilyff.* Zie Wylef.

—

M. **Wilke, Wilko, Wilco,** *Willeke*, *Willeken*, *Willike*, *Wilk*, *Wilck.* Verkl. van Wille. Zie Wille, Wiltje, Wilte. Verg. Wylke.

V. **Wilkje,** *Wilck*, *Wilk.*

G. *Wilkama*, **Wilkema, Wilkes.** — Wilkens, Wilken, Groningerl. en Oost-Friesl. Willekes, Ned. Wilks, Wilkins, Wilkenson, Wilkinson, Engeland.

P. Wilkenstorf, dorp bij Neuhaus, Lüneburg, Hannover. Wilkenrath, dorp bij Waldbroel in Rijn-Pruissen.

—

M. *Wylke*, *Wylka*, *Wylko*, *Wylk*, *Wylck*, *Wylge.* Verkl. van Wile. Zie Wile. Verg. Wilke.

V. **Wylkje,** *Wylka.*

G. *Wylkema.*

—

M. *Wilkert.* Verg. Wilrik.

—

M. **Wille,** *Willa*, *Willo.* Verg. Wile.

V. Wiltsje; in Ned. spell. **Wiltje.** In den Zoh. ook **Willigjen,** volgens den Friso-Sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen vorm Willechien.

G. **Willinga,** *Willema*, **Wilma, Willes.** — Willinge, Drente. Willink, Willen, Ned. Willis, Wilson, Engeland.

P. Wilgum (Willinga-hem), verdronken dorp in den Dollart. Wilsum, dorp in Salland, Overijssel. Wilshusen, sate bij Sengwarden, Jeverland, Weser-Fr., Oldenb. Willinghusen, dorp bij Hamburg. Willink, hoeve bij Winterswijk; idem bij Borculoo, Gelderl. Wilsele, dorp in Zuid-Brabant. Wilskerke, dorp in West-Vlaanderen. Willesden, in Middlesex, Engeland.

—

M. *Willebort*, *Willeboert*, *Willeboort*, *Willibrord.* Zie Wilboerd.

P. *Sint-Wilbroedts-fonteyn*, in 1543 te Wolsum. Verg. Sint-Bonifacius-fontein.

—

M. *Willehad.* Verg. Wilhard.

G. Wyllatsna, Oost-Friesland.

—

M. **Willem,** *Wyllem*, *Wyllum.* Oorspronkelijk voluit Wilhelm. In vleivorm Wim en Pim. Op 't Bildt spreekt men dezen naam uit als Wullem. Verg. Alem, Hattum.

V. **Willemke.** In vleivorm Wimke en

Pimke; ook Wip en Pimme. Zie Wimke.

G. **Willemsma, Willems.** In verlatijnschten vorm **Wilhelmi** en **Wilhelmy.** - Willms, Wilms, Oost-Friesland. Wilmink, Twente. Wilmington, Engeland.

P. Willem-Annes-wyk, veenvaart onder Lippenhuizen. Willemsoord, volkplanting op de Friesche grens, bij Steenwijk. — Willemstad (door de Friesche schippers De Willemstêd genoemd) in Noord-Brabant. Willemsdorp, in Zuid-Holland.

—

M. *Willibald.*

—

M. *Wylman.*

—

V. *Wilmet*, *Wylmet*, *Wilmoda*, *Wilmodis.* Verg. Welmoed.

—

M. *Wylof.* Zie Wilyff, Wylef.

—

P. De Wylp, Wilp (ook Wulp en Wolp genoemd), geh. bij Siegerswoude in Opsterland; ten deele ook onder Marum in Groningerland.

G. **Wylpstra, Wilpstra.**

—

M. *Wilrik*, *Wylrik.* Zie Wildrik.

—

M. *Wilse*, *Wils.* Verkl. van Wille. Zie Wille.

V. **Wilske.** *Wilsch*, *Wilsk.*

—

G. **Wilstra.**

—

M. **Wilt,** *Wilte*, *Wilto*, *Wylt.* Verkl. van Wille. Zie Wille, Wilse. Verg. Wild.

G. *Wiltinga*, **Wilts.** — Wyltesna, Oost-Friesland. Wiltingh, Drente. Wiltinck, Wilten, Nederland.

P. Wiltshusen, geh. bij Stickhusen, Oost-Friesland. Wiltskamp, geh. bij Vlachtwedde, Groningerland. Wiltink, hoeve bij Zelhem, Gelderland.

—

M. *Wiltet*, *Wiltit.* Verlatijnscht tot **Wiltetus.**

—

M. Wiltsje; in Ned. spell. **Wiltje.** *Wiltke*, *Wiltsen.* Verkl. van Wille, of van Wilt. Zie die namen.

V. *Wiltsen.*

G. *Wyltsinga.*

—

M. *Wylwalt.*

—

P. De Wym, sate onder Ferwerd.

G. **Wymstra.**

—

G. **Wyma.** Zie bij den mansn. Wy.

—

P. Wymbritseradeel of -diel, *Wogenbritse*, *Waghenbrenstzeradele*, *Wembrinzedele*, *Weynbritzera*, *Weimbritzera*, *Waynbritseradele*, *Wembirge* in 1296, *Wilgingberghe* in 1313, *Winbritzerdel* in 1502, *Weymbritzeradeel* in 1522, half verhollandscht tot *Wagenbregheradeil*, *Wagenbrugghe*, *Waghenbrugherdele*, *Wigenbruggendeel* in 1492, *Olde Wagenbrugge* in 1398; verhoogduitscht tot *Wenbritzarteil* in 1450, enz. Wymbritseradeel, grietenij in Westergoo.

—

M. *Wyme*, *Wymme.* Verg. Wimme.

V. **Wymke,** *Wymcke*, *Wymk*, *Wympk.* In misspell. **Wiemke.** Zie Wymkje.

G. **Wyminga, Wymenga**; in misspell. **Wiemenga.** — Wymna, Groningerl.

P. Wiemsdorf, in 1428 *Wimesthorpe*, geh. bij Dedesdorf in 't Land-Wührden, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

M. **Wymel,** *Wymele*, *Wymmel*, *Wymle.* Verkl. van Wyme. Zie Wyme.

—

M. **Wymen, Wyment.**

—

M. **Wimer, Wymer**; in misspell. **Wiemer.** In patronymicalen vorm *Wymering.*

V. **Wymerke;** in misspell. **Wiemerke.**

G. **Wiemers.** — Wyemars, Wimerinx, Wiemerink, Nederland.

P. Wiemersbüll, dorp in Noord-Friesl., bezuiden Tonderen. Wiemerstedt, dorp in Ditmarschen. Wiemerskamp, dorp bij Hamburg. Wiemersdorf, dorp bij Bramstedt in Holstein. Wiemerslande, geh. bij Hatten, Oldenburg. Wiemerink, hoeve bij Markeloo, Overijssel. Wemaerscapel, dorp in Fransch-Vlaanderen.

—

V. Wimerichje; in verhollandschte misspell. **Wiemerigje.**

—

M. *Wymert*, *Wiemert*, *Wiemerd.* Verg. Wimmert.

G. **Wymerts,** *Wymertsma.*

P. W y m e r t s m a - s a t e te Lioessens.

—

P. De W i m e r t s, Wymerts, stroom in Wymbritseradeel, tusschen Bolsward, Ylst en Woudsend; het gedeelte bij Woudsend heet in 't bijzonder De N e a r e (hedendaags veelal N a u w e-) W i m e r t s. De E a s t e r-W i m e r t s, Oosterwymerts, stroom in Wymbritseradeel, beoosten Jutrijp. De A l d e W i m e r t s, Oude Wymerts, oud stroomke en waterlossing in Doniawarstal, tusschen Langweer en de Tjeukemeer. De W i-m e r s, stuk land onder Staveren. - De Wijmers, voormalig meer, thans droog gelegd en ingepolderd, bij Medemblik in West-Friesland (noordelijk Noord-Holland).

—

V. *Wimet.* Zie Wimoda.

—

M. *Wymke*, *Wymka*, *Wymko*, *Wympek.* Verkl. van Wime. Zie Wime. Verg. Wimke.
V. **Wymkje**; in misspell. **Wiemkje**, **Wiempkje.**
G. *Wymkama.* — Wymkena, Wiemken, Oost-Friesland.

—

M. *Wimme.* Verg. Wime.
V. **Wimke**, **Wimk**, **Wimpje.** In den Zoh. ook **Wimmigje**, volgens den Friso-Sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen vorm Wimmechien. Deze namen gelden ook als vleivormen van Willemke.
P. Wimmenum, geh. bij Bergen in Noord-Holland.

—

M. *Wimke*, *Wimko.* Verkl. van Wimme. Zie Wimme.
V. **Wimkje.**

—

M. *Wimmert.* Verg. Wimert.
P. Wimmersbüll, andere naamsvorm van Wiemersbüll; zie bij den mansn. Wimer. Wimmertingen, dorp in Belgisch Limburg.

—

V. *Wimoda*, *Wimoet.* Zie Wimet.

—

G. **Wymstra.** Zie bij den plaatsn. Wym.

—

P. W i n a e m, Winaldum, dorp in Barradeel. Zie bij den mansn. Wynald.

—

M. *Wynald*, *Winaeld.* Zie Wynholt.
G. **Wynalda.**
P. W i n a l d u m (Winalda hem), volle oorspronkelijke naamsvorm van Winaem. Zie dien naam. Verg. Menaldum, Menaem.

—

M. **Wynand**, **Wynant**, **Winand.**
V. **Winanda.**
G. **Wynants.**
P. Wynantsrade, dorp in Limburg.

—

M. *Winare*, *Wynaer.* In patronymicalen vorm *Wynaring*, *Wineringh*, *Wynering*, *Wynarich.*
G. *Wynaringha.*
P. W i n a r i n g a-s a t e onder Oosthem.

—

M. *Wind.* Zie Wint.
V. Windtsje; in Ned. spell. **Windtje**, **Windje.**
G. *Winda*, **Windsma.**
P. W i n d a - s t a t e onder Oostrum. — Windeweer, dorp in Groningerl. Wyndeham, verdronken dorp in den Dollart. Windesheim, dorp in Salland, Overijssel.

—

M. **Wyndel**, **Windel**, **Wyndelt.** In misspell. **Wiendel.** Verg. Wynholt, Winald.
V. Wyndeltsje, Windeltsje; in Ned. spell. **Wyndeltje**, **Windeltje.** *Windel.*
G. **Wyndels**, **Wiendels.** — Windelincx, Zuid-Nederland.

—

G. **Windsma.** Zie bij den mansn. Wind.

—

G. **Windstra.**

—

P. De W i n e, stuk land onder Gaast.

—

M. *Wine*, *Wyne*, *Wynno*, *Wynne*, *Wyn.* Verg. Winne.
V. Wyntsje; in Ned. spell. **Wyntje**, **Wijntje.** *Wineke.*
G. **Winia**, **Wynia**, **Wynya** (in de spreektaal Wynje) *Wynye*, *Wynnye*, *Wyngia*, *Wyngie*; in misspell. **Wienia**, **Wynja**, **Wynje**, **Wienja**, **Wieneja**; alles samengetrokken vormen van den oorspronkelijken, volledigen vorm Wininga. *Winema.* — Wyninga, Wynnenga, Groningerl. Wieninga, Oost-Friesland. Wijnen, Wynne, Wineke, Ned.

Wynstra; rechtstreeks van den plaatsn. Wyns afgeleid.

P. Wyns, *Winza*, in 1242 *Wynenze*, in 1318 *Wininghe* (voluit en oorspronkelijk Wininga), Wyns, dorp in Tietjerksteradeel; met De Wynsermar, anders gezegd De Antsje-Jetses-mar, drooggelegd meerke aldaar; en het geh. It Wynser Tichelwirk, onder Stiens. Wyns, geh. onder Oosterend. Winia-hoarne, in 1456 *Wiingahurna*, in 1583 *Wynninghehorn*, *Wyngiahorne*, Winia- of Wynjehorn, bij verbastering ook Wynhorn, geh. onder Leeuwarden, op de grensscheiding van Huizum; met De Winiahoarnster Reed, weg aldaar, sedert den aanleg van den spoorweg verdwenen, en met De Winiahoarnster Sylsleat aldaar. Winia-state onder Roordahuizum. Idem (anders gezegd Nointema-sate) onder Nes in Dongeradeel. Idem, onder Jouswier. It Winia-lân, stuk land onder de Broek in Doniawarstal. Winiaterp of Wynjeterp (ter plaatse en in den omtrek, in de dagelijksche spreektaal: Wenjeterp, Weinjeterp, schier Weint'rp), *Wangeterp*, *Wangedorp*, *Wengedorp*, dorp in Opsterland. De Winia-tynje of Wynjetynje, geh. onder Terwispel; met De Winia-wei, Wynjeweg, De Winia-leijen, waterplassen, en De Winia-ikkers, Wynje-akkers, stukken land aldaar. De Wynjespetten, vergraven veenland en veenputten onder Suawoude. — Wynemeer, verdronken dorp in den Dollart. De Wynhamsterkolk, geh. bij Ditsumer-Hamrik, in Reiderland, Oost-Fr.; zie Wyndeham, bij den mansn. Wind. Wyneghem (Wininga-hem), dorp bij Antwerpen. Wynikon (Winink-hoven), dorp in Zwitserland.

—

M. *Winering*, *Wyneringh*. Zie bij den mansn. Winare.

—

M. *Winert*. Voluit Winhart.

—

M. *Winfried*.

—

P. De Wyngaerden, Wijngaarden, geh. onder Langezwaag,

—

M. *Wynge*, *Wynghe*, *Wynga*, *Wingen*, *Wyngen*

G. *Winga*.

—

M. *Wynholt*, *Winholt*, **Wynhout**. Zie Winald, Winold.

—

G. **Winia**. Zie bij den mansn. Wine.

—

M. *Winke*, *Winco*, *Wink*, *Winkia*, *Winckia*. Verlatijnscht tot **Vincentius**. Verkl. van Winne. Zie Winne. Verg. Wynke.

G. Wincqz, Zuid-Nederland.

P. Winkum, buurt bij Löningen in Oldenb. Winxele, dorp in Zuid-Brabant. Winkhausen, dorp bij Meschede in Westfalen.

—

M. **Wynke**, *Wyncke*, *Wynco*, *Wineko*, *Wyneke*. In misspell. **Wienke**. Verkl. van Wine. Zie Wine. Verg. Winke.

G. *Wynckama*, *Winekama*, **Wynkes**. — Wynkana, Wienken, Oost-Friesland.

—

P. De Winkel, sate onder Wier. Idem onder Irnsum. Idem (meestal Yn 'e Winkelen, In de Winkelen, genoemd en geschreven), sate onder Kimswerd. — Winkel, dorp in West-Fr. (noordelijk Noord-Holland).

—

M. *Winne*, *Win*. Verg. Wine.

V. Wintsje; in Ned. spell. **Wintje**. **Winke**. *Win*.

G. *Winnye* (Winnia. Winninga). — Winnington, Engeland.

P. Winnemeer, geh. bij Ten Boer in Groningerland. Winninghausen, dorp bij Hannover. Winningstedt, in 1379 *Winninghestide*, dorp in Brunswijk. Winnezeele, dorp in Fransch-Vlaanderen. *Winningahem*, oude, volledige naamsvorm, van 857, van het dorp Wins, in Artesië, Frankrijk; verg. den plaatsn. Wyns, bij den mansn. Wine.

—

M. **Winold**, **Winolt**, *Winout*, *Winoud*. Zie Winald, Wynholt.

G. **Wynoldi**; in verlatijnschten vorm.

—

P. Wyns. Zie bij den mansn. Wine.

G. **Wynstra**. In misspell. ook **Wienstra**.

—

M. **Wynse**, **Wynsen**; in misspell. **Wynze**, **Wynzen**, **Wiensen**, **Wienze**, **Wienzen**. Verkl. van Wine. Zie Wine Wyntsje, Wynte. Verg. Winse.

V. **Wynske,** *Wynsk.* In misspell. **Wynsche, Wienske, Wiensche.**
G. **Wynsma;** in misspell. ook **Wiensma.** — Wynsema, Groningerland.

--

M. *Winse*, *Winsen*, *Winzen.* Verkl. van Winne. Zie Winne. Verg. Wynse.
G. **Winsma.** -- Winsema, Oost-Friesl.
Winsemius; in verlatijnschten vorm afgeleid van den plaatsn. Winsum.
P. Winsum, dorp in Baarderadeel. — Winsum, dorp in Groningerland. Ooster-Winsum, verdronken dorp in den Dollart; in 1283 buitengedijkt.

—

M. *Wynser.*

—

P. De Wynsleat, Wijnsloot, stroom in Wymbritseradeel, bezuiden Ylst.

—

G. **Winsma, Winsemius.** P. Winsum. Zie bij den mansn. Winse.

—

G. **Wynstra.** Zie bij den plaatsn. Wyns, en den mansn. Wine.

—

V. *Wynsw* (Wynsou).

—

M. *Winte*, *Winthe*, *Wint.* Verkl. van Winne. Zie Winne, Winse, Winke. Verg. Wind, Wynte.
V. Wintsje; in Ned. spell. **Wintje.** In den Zuidwesthoek ook **Wint.** Zie bij den mansn. Winne.
G. Wintgens, Nederland.

—

M. *Wynte*, *Wynthe*, *Wynt.* Verkl. van Wine. In misspell. **Wient.** Zie Wine, Wyntsje. Verg. Winte.
V. Wyntsje; in Ned. spell. **Wyntje, Wijntje.** Zie ook bij den mansn. Wine.

--

M. Wyntsje; in Ned. spell. **Wyntje, Wijntje.** *Wyntzien*, *Wyntjen*, *Wynthie*, *Wyntzie*, *Wyntien*, *Wyntie*, *Wyntio.* Verkl. van Wine. Zie Wine. Verg. Wintsje.
G. **Wyntjes.** — Wientjes, Oost-Friesl.

—

M. Wintsje; in Ned. spell. **Wintje.** Verkl. van Winne. Zie Winne. Verg. Wyntsje.

—

M. *Wintsen.* Verkl. van Winne. Zie Winne, Wintsje. Verg. Wyntsen.

—

M. **Wyntsen.** In misspell. **Wyntzen, Wientsen, Wientzen.** Verkl. van Wine. Zie Wine. Verg. Wintsen.

—

M. *Wype*, *Wyppe.* Verg. Wippe.
V. **Wypke,** *Wypka*, **Wypk, Wypje.** In misspell. **Wiepke, Wiepk.** In den Zuidwesthoek ook **Wyp;** in misspell. **Wiep.** Verg. Wypkje.

-

M. *Wipger.*

—

M. **Wypke,** *Wypco*, *Wypka*, *Wypcka.* In misspell. **Wiepke.** Verkl. van Wype. Zie Wype. Deze naam kan ook eene misvorming zijn van Wybke, den verkl. van Wibe. Zie die namen.
V. **Wypkje, Wypkjen;** in den Zuidwesthoek ook **Wypk.** In misspell. **Wiepkje, Wiepkjen.** In vleivorm **Wike.** Verg. Wypke, bij den mansn. Wype.
G. **Wiepkes.** — Wypkema, Wiepkema, Groningerland.

—

M. *Wippe.* Verg. Wype.
V. **Wipke, Wipje,** *Wipp*, *Wip.* In sommige streken (o.a. in Baarderadeel) geldt Wip als vleivorm van Willemke.
P. Wippenboll, verdronken dorp in Noord-Friesland.

—

M. *Wipke*, *Wipcke.* Verkl. van Wippe. Zie Wippe.
V. **Wipkje.**
G. Wipkink, Nederland.

—

P. De Wip, straat te Sneek. De Wippen, huis onder Herbayum.
G. **Wipstra.**

—

M. *Wipte*, *Wipt.* Verkl. van Wippe. Zie Wippe.

—

M. *Wiptet.*

—

M. *Wyrbe.* Verg. Wirpe.

—

P. *Wird*, *Wirth*, Oud-Fr. woord, oorspronkelijk het zelfde als *wert*, *wurth*, enz.

Komt voor in de plaatsnamen Betterwird, Boarnwird, Eangwirden, Westerwird, op hunne alphabetische plaatsen vermeld. Verder De Wirden, geh. onder Oudwoude. De Wirdsterterp, geh. onder Wanswerd. Misschien is ook de plaatsn. Wirdum van het woord *wird* afgeleid; zie dien naam. — In Groningerland en in de Friesche gewesten beoosten Eems komt dit woord als *wierde* en *wierth* in plaatsnamen voor; b.v. Wierde, geh. bij Appingadam in Groningerland. Idem, bij Westerende (Berum), Oost-Friesland. Holwierde, dorp in Groningerl. Accumer-Wierth en Heppenser-Wierth, gehuchten bij Accum en bij Heppens in Jeverland, Weser Friesland, Oldenburg. Zie Werd, Ward.

G. **Wierda.** Vrij zeker is deze naam van den mansn. Wierd, en niet van het woord *wird* afgeleid. — Opwyrda, Groningerland.

—

M. *Wird*, *Wyrd*, *Wiird.* Verg. Wirt, Wierd.

G. *Wirdtsma*, *Wyrdsma.*

—

M. **Wirdmer.** Uitgesproken als **Wudmer** (ook alzoo gespeld, in gejjkten zin). Verder verbasterd, in schrijfwijze, tot **Wirdumer**, alsof deze naam een ingezetene van het dorp Wirdum moest aanduiden.

—

P. Wirdum (uitgesproken als Wuddum), dorp in Leeuwarderadeel. Daarvan afgeleid De Wirdumerdyk (uitgesproken Wuddumer- of Wuddemerdyk, en zelfs wel Wurmerdyk), straat te Leeuwarden; en de voormalige Wirdumer-Poarte aldaar. — Wirdum, dorp in Groningerland. Idem, dorp in Oost-Friesland. Verg. den plaatsn. *Wird.*

G. **Wurdema.** — Nog meer verbasterd **Wudma.**

—

P. De Wirge of Wurge, vaart onder Stiens; met De Wirge- of Wurgedyk, en met De Wirgehoarne, stuk land aldaar.

—

M. *Wirke, Wirk, Wyrk.* Verkl. van Wirre. Zie Wirre.

—

M. *Wirpe.* Verg. Wyrbe.

—

M. *Wirre.* Verg. Wier.

G. *Wirringa*, *Wirsema*, Oost-Friesland.

—

M. *Wirt.* In verkl. *Wirtio*, *Wirtke.* Verg. Wird.

G. *Wirtsma*, *Wyrtsma.*

P. Wirtsma-sate onder Hallum.

—

M. *Wiseth*, *Wyseth.*

—

P. *Wiska* of *Wiske*, Oud Fr. woord, vermoedelijk oorspronkelijk hetzelfde woord als Plat-Duitsch, d.i. Oostelijk Nederduitsch, *Wische;* Hoogduitsch *Wiese*; komt als plaatsn. voor in Ter Wiska, of Ter Wiske, Terwisscha, ook wel als Terwisga misschreven, geh. onder Appelsga. De Greate- of Koudumer-Wiske en De Lytse of Warkumer-Wiske, twee saten in Hemelumer Oldeferd, onder Koudum en onder Workum behoorende. De Greate en De Lytse Wiske, twee saten onder Achlum. De Wiskepoel, meerke onder Koudum. De Weiwiske; zie dien naam. — Ter Wisch, geh. onder Sellingen, Groningerl. In de Wisschen, geh. bij Holle in Stedingerland, Weser-Fr., Oldenb. Wisch, geh. bij Klanksbüll in Noord-Fr. Idem bij Emmelsbüll in Noord-Fr. Wisch, dorp bij Schwabstedt (Husum), Sleeswijk.

G. **Terwisscha, Van Terwisscha, Terwisga, Van Terwisga.**

—

M. *Wisko*, *Wisco.* Verkl. van Wisse. Zie Wisse.

V. **Wiskje, Wiskjen,** *Wisckien.* Quasi-verfraaid tot **Wiskia.**

G. *Wiskinga*, *Wiskama.*

—

P. Wispel (Ter), *Wispolia*, *Wyspole*, Terwispel, dorp in Opsterland. De Wide Wispel (met De Wispelhâls), stroom aldaar, waar het dorp zijnen naam naar draagt.

—

M. **Wisse, Wisso,** *Wissa.* In misspell. **Wiszo.** Verg. Wysse.

V. **Wiske;** in misspell. **Wissche. Wisse, Wisje;** quasi-verfraaid tot **Wissia.** *Wisck*, *Wisca*, *Wisk*, *Wisch.*

G. **Wissema,** *Wisma.* — Wissing, Wissink, Wissinck, Wisse, Ned.

P. Wissebûrren, Wisseburen, geh. onder Nije-Mirdum. Wissefinne, stuk land te Surhuizum. Wissema-stins in 't middeneeuwsche Leeuwarden. Wissema- of Wisma-state te Blessum. -- Wissing- (of Wessing-)huizen, en de Wissingtange, geh. in Westerwolde, Groningerl., onder Wedde en Sellingen. Wissekerke, dorp in Zeeland. Wissink, hoeve bij Eibergen in Gelderl. Idem, bij Haaksbergen in Twente. Wissingen, dorp bij Osnabrück, Hannover. Wissink; zie Gallée, Nomina Geographica Neerlandica, Dl. III, bl. 364.

—

M. *Wysse*, *Wyssa*. Verg. Wisse.

V. *Wyske*, *Wysk*, *Wiseken*, *Wysch*, *Wysje*, *Wise*.

G. *Wyssinga*, *Wysma*, *Wiisma*.

P. Wiesens, *Wyszede* (voluit Wisinga), dorp in Oost-Friesland.

—

M. *Wissel*. Verkl. van Wisse. Zie Wisse. Verg. Wyssel, Wessel.

G. **Wissel**. -- Wisseling, Wisselink, Nederland.

P. Wisselink, hoeve bij Winterswijk, Gelderland.

—

M. *Wyssel*, *Wiesel*. Verkl. van Wysse. Zie Wysse. Verg. Wissel.

—

M. *Wyst*. Verg. Wiseth.

—

P. *Wyt*, het Fr. woord voor wit, komt voor in de plaatsnamen: It Wytfean, Witveen, krite met geh. onder Oostermeer en De Rottevalle. De Wytsingel, boschweg te Rijs in Gaasterland. De Wite Brekken, Witte Brekken, meerke onder Oppenhuizen. De Witehaegster- en De Alde Witehaegster Wyk, Wittehaagster en Oude Wittehaagster-wijk, veenvaarten onder Drachten en De Rottevalle. De Wytharst, krite onder Ureterp. De Wythearresteich, Witheerensteeg, te Bolsward. It Wite Hûs, Witte Huis, sate onder Stiens. Idem, herberg onder Olterterp. De Wite Mar, Wittemeer, meerke onder Beetsterzwaag. De Wite Wei, Witteweg, onder Stiens. It Wyt Wetter, Witwater, meerke onder Kollum. De Wite Wyk, Wittewijk, veenvaart onder Appelsga.

—

M. **Wyt**, *Wite*, *Wito*, *Wyth*, *Wytte*. Zie Witte. Verg. Wiet.

M. *Wytke*, *Wyttie*, *Wytye*, *Wyt*, *Wytgen*.

G. *Hwytyngha*, *Hwytnyngha*, *Wyttinga*, in samengetrokken vorm *Wytnya*. **Wytema**, **Witema**, *Wythama*, *Wyttyma*. -- Wijt, Wijten, Wijtten, Wytynck, Nederl. Whiting, Engeland.

P. Wytwerd, voormalig klooster, thans geh. bij Uskwerd, Groningerl. Ooster-Wytwerd, dorp in Groningerl. Witum, verdronken dorp in Noord-Friesl. Whitington, dorp in Engeland. Wytikon, *Witinchova*, dorp bij Zurich in Zwitserland.

—

P. Wytgaerd, Wytgaard, dorp (eigentlijk eene kerkbuurt) onder Wirdum in Leeuwarderadeel.

—

M. *Witje*, *Wittie*, *Witthie*. Verkl. van Witte. Zie Witte. Verg. Wytje.

G. *Wittiema* (Witsjema).

P. Witchingham, in Norfolk, Engeland.

—

M. *Wytje*, *Witye*, *Withia*, *Wythie*, *Wythje*, *Witia*, *Witie*, *Wytge*, *Witio*, *Wythye*, *Wytya*, *Wytthie*, *Wythia*, *Wytyhe*, *Wyttie*, *Wyttia*. Verkl. van Wyt. Zie Wyt. Verg. Witje, Wytse.

G. *Wytiama*, *Wyttyema*, *Wyttiema*, *Wythiema* (Wytsjema). — Wietjes, Oost-Friesl.

—

M. *Witken*. Verkl. van Witte. Zie Witte. Verg. Wytken.

—

M. *Wytken*, *Witeken*, *Witeke*, *Wytke*. Verkl. van *Wyt*. Zie Wyt. Verg. Witken.

G. *Wytkama*.

—

M. *Witmer*. Voluit Witmar. Verg. Widmer.

V. *Witmertje*.

P. Wytmarsum, *Witmersim*, Witmarsum, dorp in Wonseradeel.

—

M. **Wytse**. In misspell. **Wytze**, **Wijtse**, **Wijtze**, **Wietse**, **Wietze**, enz. Op Ter Schelling **Wyts**; in misspell. **Wiets**. Verlatijnscht tot **Vitus** en **Witsius**. *Wytso*, *Wyts*, *Wytseken*, *Wytske*. Verkl. van Wyt. Zie Wyt. Verg. Witse.

V. **Wytske**, *Wyts*, *Wytsk*. In misspell.

Wijtske, Wytsche, Wietske, Wietsche, enz. In Stellingwerf ook **Wytsje, Wietsje.**

G. *Wytsinga, Wyttzama, Wytzema,* **Wytsma, Wietsma, Wietzema, Wytses, Wytzes**. Quasi-vergriekscht tot *Wytsonides.* — Wytsema, Wietzema, Groningerland.

P. Wytse-wyk en Wytske-wyk, veenvaarten onder de Gorredijk en Langezwaag. Wytse-finne, stuk land te Westergeest. Wytske-petten, vergraven veenland onder Rijperkerk. Wytske-poel, eertijds meerke, thans drooggelegd, hooiland onder Roodkerk. Wytsinga-sate onder Warga. Wytsma-sate te Birdaard. Idem, te Eagum, onder Grouw, onder Anjum en onder Oudwoude. Wytsma-state onder Burum. Great en Lyts Wytsma- of Wytsema-sate onder Tjummarum. Wytsma-sate, *Wytthiema-saeten*, onder Kimswerd. — Witzworth, dorp in Eiderstedt, Sleeswijk. Witzendorf, dorp bij Saalfeld in Saksen. Witzenhausen, stadje bij Kassel in Hessen.

—

M. *Witse, Witze.* Verkl. van Witte. Zie Witte. Verg. Wytse.

V. **Witske,** *Witsia, Wits.* Verg. Wytske.

G. *Witsma, Witzema.* — Witsen, Ned.

—

M. *Witselt, Witzeld, Wytselt.* Zie Widseld.

—

M. **Witte.** In Noord-Fr. als Wit in gebruik. In patronymicalen vorm *Witting.* In verkl. *Witje, Witken.*

V. Witsje of Wittsje; in Ned. spell. **Witje, Wittje.** *Witke.*

G. **Wittinga, Wittema, Wits.** — Wittens, Wittenck, Nederland. Witting, Whittington, Engeland.

P. Wittema-sate onder Stiens. — Wittenboll, verdronken dorp op 't eiland Noordstrand, Noord-Friesland. Wittenworth, dorp in Ditmarschen. Wittem, dorp in Limburg. Wittingen, stadje in Hannover. Whittingham en Whittington in Engeland.

—

M. *Wittert, Wyttert.* Oorspronkelijk voluit Withart.

G. *Wittringa, Wyttringa.* De geslachtsn. **Vitringa** is vermoedelijk eene misspelling van Witringa, Wyteringa, Wythardinga.

P. Witheringham, Engeland.

—

M. *Wittet, Wittit.*

—

M. *Wiuert.*

—

V. *Wive, Wiven.*

G. *Wiwema, Wivema, Viwoma.*

—

P. Wivens. Zie Wieuwens, bij den mansn. Wieuw.

—

V. *Wiwet.*

—

P. Wjittering (De Alde en De Nije), ook als Wietterin g uitgesproken, De Oude en De Nieuwe Wetering, stroom uit de Boorn (bij de Oude Schouw) in de Sneekermeer. De Wjittering, De Kromme of Heuvens-Wjittering, Griete- of Tsjallebirdster Wjittering, en De Aldeweister Wjittering, Oudewegster Wetering, stroomkes en waterlossingen onder Oldeboorn.

—

P. De Wjuk, buurt te Ternaard.

—

P. Wjuwt. Zie Wieuwerd, bij den mansn. Wieuw.

—

M. Woarp. In Ned. spell. **Worp.** Verg. Werp, Woerp.

V. *Worpke, Worp.*

P. Worpwede, dorp bij Bremen.

—

M. **Wob, Wobbe,** *Wobbo, Wobba.* Quasi-verlatijnscht tot *Vopiscus.* Eigenlijk vleivorm van Wolbrecht. Verg. Woebe, Wubbe.

V. **Wobke, Wobje, Wobbeje, Wobbe,** *Wobben, Wob.* In vleivorm Wok en Wokje. In den Zoh. ook **Wobbigje, Wobbigjen, Wobbegjen,** volgens den Friso-Sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen vorm Wobbechien of Wobbegien. In de Vierlanden bij Hamburg komt Wobke ook als vrouwennaam voor.

G. **Wobbinga,** *Wobbingha, Wobbyngha, Wobinga,* **Wobbema,** *Wobbama, Wobama,* **Wobma, Wobbes.** — Wobbena, Oost-Friesland. Wobben, Wobbing, Ned.

P. Wobbinga-sate onder Westhem. Wobbema-state (oudtijds ook als Wobbinga-state voorkomende) te Schingen.

Wobbema-state te Weidum. Great en Nij Wobma-sate onder Anjum. *Wobbinghabreggha* was in de middeleeuwen eene krite in Utingeradeel. — Wobbenbüll, dorp in Noord-Friesland.

—

M. **Wobbele, Wobble, Woble.** Verkl. van Wobbe. Zie Wobbe.
V. Wobbeltsje; in Ned. spell. **Wobbeltje. Wobbelke**, *Wobbelcke*, **Wobbel.**
G. *Wobblema*, *Woblama.*

—

M. *Wobber.*

—

M. **Wobbren, Wobberen.** Oorspronkelijk voluit Wolbern. Zie Wolbren.

—

V. **Wobbrich, Wobbrig, Wobbrichje, Wobbrigje.**

—

M. **Wobke,** *Wobka*, *Wobbeke.* Verkl. van Wobbe. Zie Wobbe. Verg. **W**opke.
V. **Wobkje.** In vleivorm **W**ok en **W**okje.

—

M. *Wobrecht.* Verg. **W**olbrecht.

—

M. *Woebe.* Verg. **W**obbe, **W**ubbe, **W**oeppe, Woub.

—

M. *Woele.* In verkl. *Woelke*, *Woelcken.*
G. **Woelinga.**
P. Woelwyk, huis (oudtijds buitenplaats) onder Tietjerk.

—

G. *Woentyama.*

—

M. *Woeppe.* In verkl. *Woepke.* Verg. Woup, Woebe.

—

M. *Woerp.* Verg. Woarp.

—

G. *Wockama.*

—

M. *Wol*, *Woll*, *Wolle.* Verg. Wulle, Woele.
V. Woltsje; in Ned. spell. **Woltje, Woltjen.** *Wolle*, *Wol.*
G. **Wollenga,** *Wolsma.* — **W**olma, Groningerland.
P. Wollegaest, geh. onder Tjerkgaast. — Wollinghuizen, geh. bij Vlachtwedde, Groningerland. Wollum, dorp bij Lügumklooster in Sleeswijk.

—

M. *Wolbe.*

—

M. *Wolber.*
G. *Wolbringa*, **Wolbers.**

—

M. *Wolbern*, *Wolbren.* Zie Wobbren.

—

M. *Wolbert.* Quasi-verlatijnscht tot **Wolbertus.** Zie Wolbrecht.

—

M. *Wolbodo.*

—

M. *Wolbrand.*
G. Wolbrands, Wulbrands, Oost-Friesl.
P. Wolbrandshausen, dorp bij Gieboldehausen (Hildesheim), Hannover.

—

M. *Wolbrecht*, *Wollebrecht.* Zie Wolbert.
P. Wolbrechtshausen, dorp bij Göttingen in Hannover.

—

M. Wolbren, Wolbern. Zie Wobbren.
G. **Wolbrens.**

—

V. *Wolbrug.* Verg. Wobbrich.

—

M. *Wold.* In verkl. *Woldye.* Verg. Wolt.
G. **Wolda, Woldinga.** — Woldinge, Drente.
De geslachtsn. Wolda kan zoowel van den mansn. Wold, als van het woord (den plaatsn.) *Wold* afgeleid zijn. Zie de volgende namengroep; en de geslachtsn. Walda en Wouda.
P. *Woldinghe*, *Woldens*, oude vormen van den dorpsnaam Wons; zie Wûns.

—

P. *Wold*, de Sassische vorm van het Friesche woord *wâld*, woud, komt voor in de, tegenwoordig sterk verouderde spelwijze van vele Fr. plaatsnamen; b.v. Zevenwolden, Murmerwolde, Olde Holtwolde, enz.
G. **Wolda.** Zie de aanteekening bij den geslachtsn. Wolda, bij den mansn. Wold.

—

M. *Wolder.*

—

M. *Wolderik*, *Woldrick*, *Woldrich.*

—

M. *Wolf*, *Wulf*, *Wlff.* In verkl. *Wolftgen.*
G. *Wolfsma*, **Wolven.** In verlatijnschten vorm **Wolvius.**
P. Wolvegea, Wolvega, dorp in West-Stellingwerf. Wolvelân, krite, met sate,

onder Deersum. Wolfsgêrsen, stuk land onder Oostermeer.

—

M. *Wolfbald*, *Wlfbald.*

—

M. *Wolfert*, *Wolfirt*, *Wolvert.* In misspell. **Wolpherd.**

P. Wolferts- of Wolfaartsdijk, dorp in Zeeland.

—

M. *Wolfgang*, *Wlfgang.*

—

V. *Wolfgartis.*

—

M. *Wolfger.*

—

M. **Wolke,** *Wolka*, *Wolcke*, *Wolcka.* Verkl. van Wolle, Wol. Zie Wol.

V. **Wolkje.**

G. *Wolkema*, *Wolcama*, **Wolken.** — Wulken, Oost-Friesland. Wolking, Ned.

—

V. Wolkertsje; in Ned. spell. **Wolkertje.**

—

M. *Wollebrecht*, *Wolbrecht.* Zie Wolbert.

—

P. Wollegaest; zie bij den mansn. Wol.

—

M. *Wolmer.*

P. Wolmercapelle, verdronken dorp op het voormalige eiland Süderstrand, in Noord-Friesland.

—

M. **Wolpherd.** Zie Wolfert.

—

M. *Wolse*, *Wolsse.* Verkl. van Wol. Zie Wol.

G. *Wolsma.* — Wolsink, Ned.

P. Wolsum, dorp in Wymbritseradeel; met het geh. It Wolsumer-Kjetting.

—

G. **Wolstra.**

—

M. *Wolt*, *Wolte.* Verg. Wold.

V. Woltsje; in Ned. spell. **Woltje.** Zie ook bij den mansn. Wol.

G. Woltema, Groningerland. Wolting, Woltinge, Drente. Woltjes, Oost-Friesland.

P. Woltem, dorp bij Fallingbostel (Lüneburg), Hannover.

—

M. **Wolter.** Zie Wâlter, Wouter. Sassische vorm van dezen naam, zooals Wâlter de Oud-Friesche en Wouter de Hollandsche vorm daarvan is.

V. Woltertsje; in Ned. spell. **Woltertje.**

G. Wolters, Groningerland. Wolterson, Woltring, Wolterinck, Nederland.

P. Wolterskamp, stuk land te Bergum. Wolterswyk, veenvaart onder de Hemrik.— Woltersum, dorp in Groningerland. Wolterswolde; zie Wâlterswâld. Wolterink, hoeve bij Zelhem, en eene andere van dien naam bij Beltrum (Eibergen), Gelderland. Woltersdorf, dorp bij Lüchow (Lüneburg), Hannover.

—

M. *Woltet.* Quasi-verlatijnscht tot **Woltetus.**

—

P. Wolvegea. Zie bij den mansn. Wolf.

—

M. *Wolvert.* Zie Wolfert.

—

P. De Wolwarren, krite, met geh., onder Oudega in Smallingerland. Verg. den mansn. Wol.

—

M. *Womke*, *Womck*, *Wompck.* Verkl. van Womme. Zie Womme.

V. **Womkje.** In misspell. **Wompkje.** *Wombcke*, *Womck*, *Womk*, *Wompck.*

—

M. *Womme*, *Womm.* Zie Womke.

V. *Womme*, *Wom.*

—

P. Wommels, *Womelenze*, Wommels, dorp in Hennaarderadeel.

G. In verlatijnschten vorm *Vomelius.*

—

M. *Wonne*, *Won.* In verkl. *Wonneke.*

V. *Wonk.*

G. Wonnink, Nederland.

P. Wonnebûrren, Wonneburen, geh. onder Ferwoude.

—

P. Wons. Zie Wûns.

—

V. **Woopke.**

—

M. **Wop,** *Woppe.* Verg. Wobbe.

V. **Wopje, Wop,** *Wopka*, *Wopk.*

G. *Woppema*, **Wopma.**

P. Woppenkamp, geh. bij Bockhorn, Weser-Friesland, Oldenburg.

—

M. **Wopke, Wopko, Wopco,** *Wopka.*

Verlatijnscht tot *Vopiscus*. Verkl. van Wop. Zie Wop. In sommige gevallen is deze naam ook eene misschrijving van Wobke, den verkl. van Wobbe. Zie Wobbe.

V. **Wopkje, Wopkjen.** In vleivorm Wok en Wokje.

G. *Wopkama*, *Wopkema*, *Wopskema*, *Wopkma*, **Wopkes, Wopkens.**

P. Wopkehoek, buurt te Warga. Wopkesleat, stroom bij Oudega in Smallingerland. Wopkeskar, krite te Hieslum. Wopkema-sate, onder Ooster-Nijkerk. Idem, onder Murmerwoude.

—

M. *Wopper*.

—

P. Workum. Zie Warkum.

—

M. **Worp;** in Fr. spell. Woarp. Zie Woarp.

—

M. **Wotte.** Verg. Watte.

V. **Wotske.**

—

M. *Woub*, *Woup*. Verg. Woebe.

—

P. Woud, in de plaatsnamen Woudsend, Woudakkers, Woudburen, enz.; zie Wâld, Wold.

G. **Woudstra.**

—

M. *Woud*. Zie Wold.

V. Woudtsje; in Ned. spell. **Woudtje, Woutje.** Verfraaid tot **Wouda.**

G. **Wouda, Woudinga, Woudsma.** — Woods, Engeland. Zie de aanteekening bij den mans. Wold.

—

G. **Woudstra.** Zie bij den plaatsn. Woud.

—

M. *Woulter*. Verg. Wouter, Wolter, Wâlter.

—

M. *Woup*, *Woub*. Verg. Woeppe.

—

M. **Wouter.** Verhollandschte vorm van Wâlter. Zie Wâlter, Wolter.

V. Woutertsje; in Ned. spell. **Woutertje. Wouterke.**

G. **Wouters.**

P. Wouterswoude; zie Wâlterswâld. It Woutersbergje, heuveltje in het Oranjewoud. — Wouteringen, dorp bij Tongeren in Belgisch Limburg.

—

V. Woutsje; in Ned. spell. **Woutje.** Zie bij den mansn. Woud.

—

G. **Wouwstra.**

—

P. Wrâldske Baeijum, in 1631 *Wraetske Bayum;* zie bij den plaatsn. Baeijum (mansn. Baeije). Wrâldske Stirtlân; zie bij den plaatsn. Stirtlân.

—

P. Wrâns, geh. onder Oudkerk.

—

M. *Wrede.*

G. **Wrede.**

—

G. *Wrielsma.*

—

M. *Wringer*, *Wrynger.*

—

M. *Wrisung.*

—

M. *Writser*, *Writzer*, *Writsert.*

—

P. *De Writzie.* Onder dezen naam wordt, in 1541, de state Heringa te Rauwerd vermeld. Zie bij den mansn. Heare.

—

P. De Wrot, sate onder Morra.

—

M. **Wubbe, Wubbo,** *Wubba.* Zie Wobbe.

V. **Wubke,** *Wubbeke.* In den Zoh. **Wubbigje, Wubbigjen,** volgens den Friso-Sassischen, aan Drente en Overijssel eigenen vorm Wubbegien, Wubbechien.

G. *Wubbena.* Ook in Oost-Friesl. Wubs, Groningerland. Wubben, Drente, Wubbing, Nederland.

P. Wubbenhorst, geh. bij Ganderkesee in Oldenburg.

—

M. *Wubke*, *Wubble*, *Wuble*, *Wubbel.* Verkl. van Wubbe. Zie Wubbe.

V. **Wubkje.**

—

G. **Wudma.** Zie bij den plaatsn. Wirdum.

—

M. **Wudmer.** Zie Wirdmer.

G. **Wudmers.**

—

M. *Wuipke.* Verg. Wupke.

V. *Wuypke.*

—

M. *Wulbe.* Verg. Wolbe.

—

M. *Wulbern.* Verg. Wolbern.

—

M. *Wulferd.* Verg. Wolfert.

—

M. *Wulle.* In verkl. *Wu'ke*, *Wulka*, *Wulcke*, *Wulck.* Verg. Wolle, Wolke.

—

M. *Wullibrat.* Verg. Wolbrecht.

—

P. De Wulp of Wolp. Zie Wylp.

—

P. Wuma-sate; zie bij den mansn. Ume.

—

M. *Wumke.* Verg. Wimke.
V. **Wumke.**

—

M. *Wunne.* In verkl. *Wunke.* Verg. Wonne.

—

P. Wûns (door velen hedendaags ook als Wons uitgesproken), *Wildinghe*, *Wyldinghen*, *Woldinghe*, in 1574 *Woldens*, Wons, dorp in Wonseradeel. Wûnseradiel, Wûnserdeel of -diel, Wonseradeel, *Woldensradeel*, grietenij in Westergoo. De Wûnser Warstal, Wonser Weerstal, oude gerichtsplaats, thans nog kenbaar als eene ronde plek in het veld, onder Wons; zie Donia- en Frittema-Warstal. De Wûnser Wearen, Wonser Weeren, geh. onder Wons.

—

M. **Wupke, Wupko.** Zie Wopke. Verg. Wubke.
V. **Wupkje, Wupk.**

—

M. *Wurb.* Verg. Wyrbe, Wirpe.

—

G. **Wurdema.** Zie bij den plaatsn. Wirdum, en den mansn. Wird.

—

M. *Wursing.* Quasi-verlatijnscht tot *Wursingus.*

—

X.

Er bestaat geen Friesche naam, en geen Friesch woord, met eene X beginnende.

IJ.

Geen enkele Friesche naam, noch woord, begint met eene (Nederlandsche) IJ (uitgegesproken als *ei*). Die namen welke, bij verhollandschte misspelling, wel met zulk eene letter IJ geschreven worden (IJme, IJtje, IJbema, IJlst), vindt men bij de I, Y (Yme of Ime, Ytsje, Ybema of Ibema, Ylst).

Z.

Met de letter Z begint geen enkele Friesche naam, noch woord. De namen die, bij verhollandschte misspelling, wel met eene Z geschreven worden (Zijtse, Zwopkje, Zaadstra, Zwanwerd), vindt men bij de S (Sytse, Swobkje, Saerdstra, Swanwert).

AANVULLINGEN EN VERBETERINGEN.

Aanvullingen en Verbeteringen.

Bladzijde 1. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
M. **Aafwe.** In Fr. spell. Aefwe. Zie Aefwe.

Bladzijde 2. Bij den plaatsn. Abbingawier (mansn. Abbe), staat: A b b e w i e r. Dit moet veranderd worden in:
A b b e n w i e r.

Bladzijde 3. Moet ingevoegd worden, bij den mansnaam Acht:
V. Achtsje. In Ned. spell. **Achtje.**

Bladzijde 3. Moet ingevoegd worden, bij den vrouwennaam Achza:
Bijbelsche naam

Bladzijde 5. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
M. Aefwe. In Ned. spell. **Aafwe.**

Bladzijde 10. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
P. D e A k e (ook genoemd I t M i e d u m e r D j i p — zie Djip), stroomke bij Miedum in Leeuwarderadeel.

Bladzijde 10. Moet ingevoegd worden, bij den geslachtsn. Akema (mansn. Ake):
Akinga.

Bladzijde 10. Moet ingevoegd worden, bij den geslachtsn. Ackema (mansn. Akke):
Akkema.

Bladzijde 15. Bij den plaatsn. Altena staat: geh. aan de Zijlroede bij Makkum. Dit moet zijn:
sate aan de Zijlroede bij Makkum.

Bladzijde 15. Bij den plaatsn. Altena staat: A l t e n b u r g, herberg. Dit moet zijn:
A l t e n b o a r c h, sate.

Bladzijde 15. Moet ingevoegd worden, bij den plaatsn. Amelân:
I t A m e l â n, buurt te Bozum.

Bladzijde 15. Moet ingevoegd worden, bij den gesln. Ameling (mansn. Amele):
Amels.

Bladzijde 15. De geslachtsn. *Alvaarsma* (mansn. Alward), moet zijn:
Alvaarsma.

Bladzijde 16. Moet ingevoegd worden, bij den plaatsn. Andries-Bonnes-wyk (mansn. Andries):
A n d r i e s-F e d d r i k s-l â n, stuk land onder Bergum.

Bladzijde 17. Moeten veranderd worden, bij den vrouwenn. Anna, de woorden „te Hindeloopen ook **An**", in:
Te Hindeloopen, en elders, ook **An.**

Bladzijde 17. Moet ingevoegd worden, bij den mansn. Anse:
P. A n s m a - s a t e te Pietersbierum.

Bladzijde 19. Bij den plaatsn. Arkum (mansn. Arke) staat: geh. bij Dedgum. Dit moet zijn:
geh. onder Tjerkwerd.

Bladzijde 20. Moet ingevoegd worden, bij den vrouwenn. Attsje (mansn. Atte):
At. *Atke.*

Bladzijde 20. Moet ingevoegd worden, bij den plaatsn. Attsjefliet (mansn. Attsje):
A t t s j e t i l l e (ook K i p t i l l e genoemd) onder Achlum.

Bladzijde 22. De mansn. *Bade* moet veranderd worden in:
Bade.

Bladzijde 23. Moet ingevoegd worden, bij den vrouwenn. Baaltje (mansn. Bale):
Bala.

Bladzijde 24. Moet ingevoegd worden, bij den plaatsn. Banga-sate (mansn. Bange):
Lyts Banga-sate, klein Banga-zathe, onder Sint-Jacobi-Parochie.

Bladzijde 25. Moet ingevoegd worden, bij den mansn. Banne:
V. Bantsje; in Ned. spell. **Bantje.**

Bladzijde 26. Moet ingevoegd worden, bij den plaatsn. Barrum (mansn. Barre):
De Barrewearster Polder, Barreweerster Polder, onder Sneek.

Bladzijde 28. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
G. **Bebersma.**

Bladzijde 28. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
G. **Beekstra.**

Bladzijde 32. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
G. **Bermstra.**

Bladzijde 34. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
P. Bidel (Yn 'e), ook genoemd De Delkrite, krite onder Blija.

Bladzijde 35. De plaatsnamen Bieskettoer en Bieskettoersteich moeten veranderd worden in:
Biisketoer en Biisketoersteich.

Bladzijde 35. Moet ingevoegd worden, bij den geslachtsn. Bilstra (plaatsn. Bil):
Bildtstra.

Bladzijde 41. De zinsnede Boarnsyl (bij den plaatsn. Boarn) moet geheel vervallen. Daarvoor in de plaats moet staan:
Boarnsyl, Boornzijl of Bornzijl, geh. onder Cornjum. In de volksspreektaal heet dit geh. Bûrsyl; sommigen echter zeggen Bosyl. Het is nog de vraag, of dit Bûrsyl (Buurzijl) als eene verbastering van Boarnsyl, dan wel als eene afzonderlijke benaming moet opgevat worden. Zie ook bladz. 342, Boarnsyl, bij *Syl.*

Bladzijde 42. Moet ingevoegd worden, bij den geslachtsn. Boelema (mansn. Boele):
Boelinga.

Bladzijde 43. Bij den mansn. Boke moet worden ingelascht:
(luidt volgens veler uitspraak, als **Boake** of Bôke, en komt ook, aldus geschreven, in Gaasterland voor).

Bladzijde 44. De geslachtsn. Bolta (mansn. Bolte), moet veranderd worden in:
Bolta.

Bladzijde 46. Moet ingevoegd worden, bij den plaatsn. Bornia-state (mansn. Borre):
Bornia-state onder Haizum.

Bladzijde 48. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
M. Boutsje; in Ned. spell. **Boutje.** Verkl. van Boute. Zie Boute.
V. Boutsje; in Ned. spell. **Boutje.** Zie den mansn. Boute.

Bladzijde 48. Moet ingevoegd worden, bij den gesln. Bouta (mansn. Boute):
Boutsma.

Bladzijde 48. Bij den plaatsn. Bouwekleaster (mansn. Bouwe), moet ingelascht worden:
(in de volksspreektaal verbasterd tot Bomkleaster).

Bladzijde 49. Bij den mansn. Bouwyn staat: *Bouwen.* Dit moet zijn:
Bouwen.

Bladzijde 49. Moet ingevoegd worden, bij den geslachtsn. Branda (mansn. Brand):
Brandenga.

Bladzijde 52. Moet ingevoegd worden, bij den geslachtsn. Bronga (mansn. Bronne):
Bronnema.

Bladzijde 57. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
G. **Buurtstra.**

Bladzijde 61. Moet veranderd worden, bij den plaatsn. Great en Lyts Dearsum (mansn. Dere), de zinsnede „twee saten onder Hitsum", in:
twee saten onder Achlum en Hitsum.

Bladzijde 61. Moet ingevoegd worden, bij den plaatsn. Delbûrren:
De Delkrite (anders genoemd Bidel), krite onder Blija.

Bladzijde 63. Moet ingevoegd worden, bij den mansn. Dietsen:
G. *Dietsma.*
G. Dietsma-sate te Warga.

Bladzijde 63. Staat Dijkshoek (bij den plaatsn. Dyk). Moet veranderd worden in:
Dykshoek.

Bladzijde 64. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
G. **Dykersma.**

Bladzijde 64. Staat de mansn. *Dille.* Moet veranderd worden in:
Dille.

Bladzijde 64. Moet ingevoegd worden, bij den geslachtsn. Dinkla (mansn. Dinke):
Dincinga, Groningerland.

Bladzijde 66. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
V. **Djoedsje.** Vermoedelijk oorspronkelijk Djoerdtsje, in Ned. spell. Djoerdtje. Zie Djurdtjen, bij den mansn. Djoerd.

Bladzijde 68. Staat *Doete.* Moet veranderd worden in:
Doete.

Bladzijde 68. Moet ingevoegd worden, bij den mansn. Doetse:
In misspelling **Doetze.**

Bladzijde 72. Moet veranderd worden, de geslachtsn. *Droogsma*, in:
Droogsma.

Bladzijde 72. Staat **Dnbbel.** Moet veranderd worden in:
Dubbel.

Bladzijde 74. Aan het hoofd der tweede sponde staat: Dwingeb. Dit moet veranderd worden in:
Dwinger.

Bladzijde 74. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
P. De Dûzen, *Duwsen*, krite aan de Haukesloot, onder Oppenhuizen.

Bladzijde 76. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
M. **Ealbe.** In vleivorm Ebe. Vgl. Ebe en Elbe.

Bladzijde 77. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
P. It Earmedykje, hedendaagsche volksnaam van den Krinserearmdyk. Zie De Krinserearm.

Bladzijde 77. Bij den plaatsnaam Earnewâld, staat: **Jennewoad.** Dit moet veranderd worden in:
Jennewoad.

Bladzijde 86. Bij den mansn. Ekker, staat de geslachtsn. *Eckringa.* Dit moet veranderd worden in:
Eckringa.

Bladzijde 89. Moet ingevoegd worden, bij den vrouwenn. Empkje (mansn. Emke):
Emkje.

Bladzijde 95. Bij den vrouwenn. Fardou, staat: *Fardo.* Dit moet veranderd worden in:
Fardo.

Bladzijde 97. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:

G. **Feilsma.** Afgeleid van (Feile), een verkleinv. van Feije. Zie dien mansn.

Bladzijde 102. Moet ingevoegd worden, bij den plaats Finne:

It Lyts Fintsje, Klein Fentje, dwinger in den Noordwestelijken hoek van de buitengracht te Leeuwarden. Zie Dwinger.

Bladzijde 103. Eerste sponde, regel 3 van boven, staat: Saffenstra-sate. Dit moet zijn: Suffenstra-sate.

Bladzijde 103. Moet ingevoegd worden, bij den geslachtsn. Vissinga (mansn. Fisse): **Visma.**

Bladzijde 109. Moet ingevoegd worden, bij den vrouwenn. Fouke (mansn. Fou): **Fouw** In den Zuidwesthoek.

Bladzijde 112. Bij den vrouwenn. Frysk (mansn. Friso), staat: *Friskjen.* Dit moet veranderd worden in:

Friskjen.

Bladzijde 113. Moet ingevoegd worden, bij den vrouwenn. Froene:

G. **Froentjes.**

Bladzijde 128. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:

V. **Gjelke.**

Bladzijde 128. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:

M. **Gjildert.** Vgl. Gildert en Jildert.

Bladzijde 134. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:

M. **Gozen.** Samentrekking van Gosewyn. Zie dien naam.

Bladzijde 138. Moet ingevoegd worden, bij den mansn. Growe.

G. **Grouma.**

Bladzijde 144. Moet ingevoegd worden, bij den mansn. Harbert:

G. **Harbertsma.**

Bladzijde 148. Moet ingevoegd worden, bij den mansn. Hattem:

P. Hattem's-Tryntsje-lân, stuk land onder Veenwouden.

Bladzijde 163. Bij den mansn. Hilbrân, staat: *Hylbrand.* Dit moet veranderd worden in: Hylbrân; in Ned. spell. **Hylbrand.**

Bladzijde 186. Moet ingevoegd worden, bij den geslachtsn. Ynsonides (mansn. Ynse): **Ynzonides.**

Bladzijde 196. Moet ingevoegd worden, bij den vrouwenn. Jemkje (mansn. Jemke): **Yemkje.**

Bladzijde 208. Moet ingelascht worden, bij den plaatsn. Cammingha-state (mansn. Kamma): Idem, te Holwerd.

Bladzijde 214. Moet veranderd worden: De Abbegeaster en De Wolsumer Kjetting, in: It Abbegeaster en It Wolsumer Kjetting.

Bladzijde 217. Moet bijgevoegd worden, bij den geslachtsn. Kluifstra: **Kluiwstra.**

Bladzijde 225. Bij den mansn. Lambe, staat: *Lambsma.* Dit moet veranderd worden in: **Lambsma.**

Bladzijde 226. Moet ingevoegd worden bij den geslachtsn. Landa (mansnaam Land): **Land. Landenga.**

Bladzijde 233. Staat: „P. De Lieuwesingel, Leeuwensingel, weg onder Beetgum", enz. Deze geheele zinsnede moet aldus veranderd worden:

P. De Lieuwesingel, Leeuwensingel, weg en buurt te Beetgum; zoo genoemd naar steenen leeuwen, die eertijds de borstweringen versierden van eene gewelfde steenen brug *(piip)* — thans eene houtene

brug — over de vaart aldaar. Deze brug heet De Lieuwepiip. Zie de plaatsnamen *Singel* en *Piip*.

Bladzijden 238 en 239. Dezen zijn verkeerdelijk genummerd als 338 en 339.

Bladzijde 247. Moet ingevoegd worden, bij den vrouwenn. Luwkje (mansn. Luwe):
Luuwkje.

Bladzijde 252. Moet ingevoegd worden, bij den geslachtsn. Matsma (mansn. Matte):
Mattema, Groningerland.

Bladzijde 269. Moet ingevoegd worden, bij den mansn. Nense:
V. **Nenske.**

Bladzijde 276. Moet ingevoegd worden, bij den mansn. Oep:
Oepe.

Bladzijde 281. Bij den plaatsn. Oranjewâl, staat: Oranje-Iewal. Dit moet veranderd worden in:
Oranje-Iewâl.

Bladzijde 285. Bij den plaatsn. Palsepoel (mansn. Palse), moet ingevoegd worden:
Palsma-sate bij Wytgaard onder Wirdum.

Bladzijde 285. Moet ingevoegd worden, bij den plaatsn. Palma-sate (mansn. Palle):
Idem, te Pingjum.

Bladzijde 290. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
G. **Pikstra.**

Bladzijde 306. Moet ingevoegd worden, bij den gesln. Remmelts (mansn. Remmelt):
Remmeltsma.

Bladzijde 311. Moet ingevoegd worden, bij den mansn. Rieuwert:
V. Rieuwertsje; in Ned. spell. **Rieuwertje.**

Bladzijde 319. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
G. Roebersma.

Bladzijde 328. Moet ingevoegd worden, bij den geslachtsn. Samminga (mansn. Samme):
Samsma.

Bladzijde 332. Moet veranderd worden, de geslachtsn. *Seepma* (mansn. Seep), in:
Seepma.

Bladzijde 340. Moet ingevoegd worden, bij den mansn. Siete:
Siet.

Bladzijde 341. Moet ingevoegd worden, bij den geslachtsn. Sikkinga (mansn. Sikke):
Siksma.

Bladzijde 350. Moet ingevoegd worden, bij den mansn. Sjolle:
V. Sjoltsje; in Ned. spell. **Sjoltje.**

Bladzijde 362. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
G. *Soersma.*

Bladzijde 364. Staat, bij den plaatsn. Spiker: „De Spiker, stuk land op Wammert, onder Oosterlittens" Dit moet vervallen.

Bladzijde 364. Moet ingevoegd worden, bij den plaatsn. Spyk:
De Spiken, stuk land op Wammert onder Oosterlittens.

Bladzijde 390. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
V. Ticheltsje; in Ned. spell. **Ticheltje.**

Bladzijde 412. Moet ingevoegd worden, bij den mansn. Tunne:
Tunno.

Bladzijde 431. Moet ingevoegd worden, op de alphabetische plaats:
P. Weme-mêd (Pastorie-mad), stuk hooiland onder Appelsga (Appelsgaster Maden). Zie den plaatsn. De Maden, en den geslachtsn. Weemstra.

